Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):
Titel | Title: Det Kongelige Theaters Repertoire.
Bindbetegnelse | Volume Statement: Vol. 8
Udgivet år og sted | Publication time and place: Kbh., 1828-99
Fysiske størrelse | Physical extent: 10 bd.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

UNIV.-BIBL. Afd. 1
L, 6248
8°
Bd 8 1850-66
ex 2

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
130016650553

AFD. 1

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

J. M. Anker.

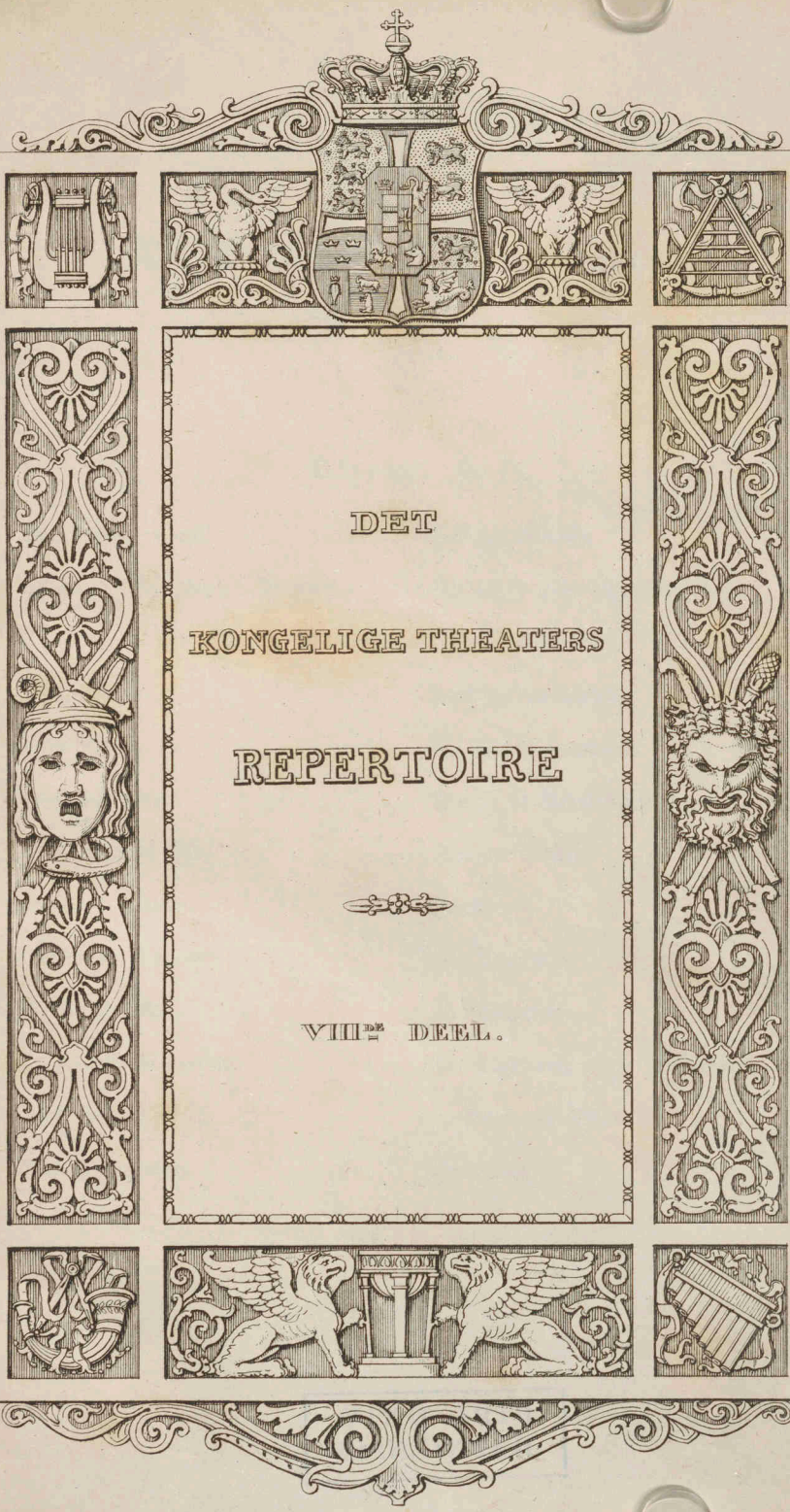

DET

KONGELIGE THEATERS

REPERTOIRE

VIII^DE DEEL.

BIBL. UNIV.
HAFNIENSIS

Det Kongelige Theaters Repertoire

udgivet af J. H. Schubothes Boghandel.

Ottende Deel.

Den skinsyge Kone.

Dronning Marguerites Noveller.

Qvindens Vaaben, eller: En Kamp i Kjærlighed.

Medbejlerne.

Flugt og Fare.

Den bevægede Tid.

Slottet i Poitou.

Hjertet og Pengene.

Min Lykkestjerne.

En fornem Svigerson.

Jeppe paa Bjerget.

Den Stundesløse.

Lucrezia Borgia.

Gertrude, eller: En lille Skat.

Iphigenia i Aulis.

Landligt Coquetteri.

En Kjærlighedsdrøm.

Robert af Normandiet.

Søvngængerske.

Faust.

En Caprice.

Troubadouren.

To Tidsaldre, eller: Prindsessen i den slumrende Skov.

En Omvei.

Den skinsyge Kone.

Komedie i 5 Acter, efter G. Colmans engelske Original

ved U. V. Dorph.

Personerne:

Mistress Oakly.
Oakly, hendes Mand.
Major Oakly, hans Broder.
Charles Oakly, hans Brodersøn.
Lady Freelove.
Lord Trinket.
Squire Russet.

Harriot Russet, hans Datter.
Sir Harry Beagle.
Capitain O'Cutter.
Tom, Tiener hos Harry Beagle.
Paris, Kammertiener hos Oakly.
Toilet, Kammerjomfru hos Mistr. Oakly.
Flere Tienere.

Første Act.

(En Stue i Oaklys Huus.)

Første Scene.

Oakly. Mistr. Oakly.

Mistr. Oakly (udenfor). Jeg vil ikke høre et Ord mere. — Jeg er overbeviist om, det hænger saaledes sammen — det er skammeligt.

Oakly (udenfor). Men min bedste Kone — (De komme ind paa Scenen.)

Mistr. Oakly. Ja sig Du hvad Du vil — Jeg er ganske vis paa, det er en af dine sædvanlige Streger.

Oakly. Jeg kan forsikre Dig, min kiære Kone —

Mistr. Oakly. Din kiære Kone! — jeg kiender Dig nok. — Jeg beder Dig, sig mig nu paa Øieblikket Alting — hvordan hænger det sammen med dette Brev?

Oakly. Hvad skal jeg sige Dig, naar jeg ikke kiender Brevet — Du vil jo ikke engang lade mig see det.

Mistr. Oakly. Nei, det er utaaleligt! Du giør Dig en Glæde af at misbruge min Kiærlighed og Sagtmodighed. Er Du ikke altid paa Færde over hele Byen, over hele Landet, efter Dine afskyelige Amouretter? Kom jeg ikke selv efter, at Du gik og smidskede for min egen Kammerpige? — Hvad var det for et Forhold Du stod i til Mistress Freeman? — Opdagede jeg ikke Din Kiærlighedsforstaaelse med Lady Wealthy? Har Du ikke —

Oakly. Men Kone dog — den tyrkiske Sultan kan jo ikke have et større Serail, end Du tillægger mig. Sig mig dog, kiender jeg noget eneste Menneske andre end vore fælleds Venner? Kommer der nogen til mig, som ikke ogsaa kommer til Dig? Gaaer jeg nogensteds hen uden at Du er med? og hænger jeg ikke altid ved Siden af Dig, som jeg kunde være en Berlok i Dit Uhr?

Mistr. Oakly. O Du — Du er en utro Mand — har jeg ikke over hundrede Beviser derpaa? Og har jeg ikke her i min Haand et Brev, som overbeviser mig om Din slette Opførsel? — Sig mig nu hele Sammenhængen, eller jeg vil —

Oakly. Sige Dig? — Nei, sig Du mig, hvad er det Du vil. Du snapper mit Brev op, førend det kommer i mine Hænder, og saa vil Du, at jeg skal sige Dig hvad der staaer i det —

Mistr. Oakly. Ja til min Lykke snappede jeg det op — Jeg har alt i nogen Tid havt Mistanke, og nu faaer jeg da af dette Brev at vide, hvem hun er — hun skal ikke slippe saa let, det skal jeg love hende. O Du falske Mand Du er! —

Oakly. Jeg beder Dig, min bedste Kone! styr dog Dit heftige Sind. Lad mig see Brevet, saa skal jeg overtyde Dig om min Uskyldighed.

Mistr. Oakly. Uskyldighed — vil man høre — Din Uskyldighed! — men jeg lader mig ikke noget binde paa Ærmet — jeg er overbeviist om Din Troløshed — jeg er fuldkommen vis paa —

Oakly. Tys! tys! Du er jo reent ude af Dig selv. — Vil Du høre mig?

Mistr. Oakly. Nei! Du er en slet Mand — jeg vil ikke høre Dig.

Oakly. Ja, min Bedste, siden Du hverken selv vil tale fornuftig, eller lade Dig tale tilrette af mig, saa vil jeg gaae, indtil Du bliver bedre til Sinds. — Farvel saalænge!

Mistr. Oakly. Ja gaa kun! gaa kun, grusomme Mand! gaa til Dine Damer, og overlad Din stakkels Kone til hendes Kummer. — Hvor jeg er ulykkelig! — Jeg tager min Død af Sorg!

(kaster sig i en Stol.)

Oakly (afsides). Der har vi det — nu tør jeg ikke vove mig et Skridt længere. Vil jeg nu gaae bort, saa ligger hun og falder i Besvimelse — Hun er af en heftig Charakteer og en fiin Constitution. Hvad skal jeg nu sige, for at faae hende god igjen? (høit) Naa plag Dig nu ikke saadan, min Bedste! Kom nu, Du veed jeg holder af Dig — Du skal selv see, jeg er ganske uskyldig — Lad mig nu see Brevet!

Mist. Oakly. Der har Du det — jeg er vis paa Du kiender Haanden.

Oakly. „Til Charles Oakly, Esquire," Haanden? det er en ægte Skriverhaand, raske runde store Bogstaver — det er aldrig feiet ud af nogen smuk Piges fine Haand.

Mistr. Oakly. Ja, ja! lee Du kun ad mig!

Oakly. Forlad mig, kiære Kone! jeg tænkte ikke paa at lee ad Dig. — Men hvad siger saa dette Brev? „Min Datter — løbet bort — De maa vide af det at sige — vanærende — Satisfaction — Hævn" — Hm, hm, hm, — „fornærmede Fader Henry Russet" —

Mistr. Oakly (staaer op). Naa, nu seer Du selv, Du er bleven rødet — Stig mig nu paa Øieblikket, hvor har du skiult hende?

Oakly (ved sig selv). Saa — saa — det er affkyeligt — det ærgrer mig —

Mistr. Oakly. Hvor han nu staaer der og skammer sig — har jeg da endelig fanget Dig?

Oakly. Hvor kunde dog Charles være saa nederdrægtig — lokke en ung Pige bort fra sine Forældre paa Landet.

Mistr. Oakly (afsides). Charles? hvad vil det sige — Charles? O det er umuligt — det er altsammen Kneb.

Oakly. Han maa jo have gjort den arme Pige ulykkelig —

Mistr. Oakly. Han stiller sig saaledes an bare for at føre mig bag Lyset. (høit) Jo, Du spiller Din Rolle meget godt —

Oakly. Det er slet, det er skammeligt handlet. Jeg fortryder, jeg nogensinde har taget mig af ham.

Mistr. Oakly. Bravo, Hr. Oakly! Bliv saadan ved! Du mener nok, jeg mærker ikke Din Hensigt — Saa du tænker, Du skal slippe fra det med denne paatagne Forvirring, og ved det fattige Indfald, at skyde Skylden paa Charles — hvilken Frækhed! — Men vær vis paa, jeg er paa min Post mod alle dine snedige Kunstgreb.

Oakly. Men gjør Dig dog ikke latterlig, min bedste Kone, jeg beder Dig. Du seer hvor nedbøiet og bekymret jeg er over, at en ung Knegt, som hans Fader, min egen Broder, paa sin Dødsseng betroede til min Omsorg, skulde gjøre sig skyldig i saa nedrig en Handling — og endda kan Du være saa svag og grusom —

Mistr. Oakly. Ypperligt, Hr. Oakly! det gjør De fortræffeligt — Nei, Du er en listig Bedrager, og jeg troer ikke et Ord af alt det. — Giv mig Brevet! (river det fra ham) Du skal snart komme til at fortryde Din skammelige Opførsel, jeg har sat mig fast for, at jeg vil lære at kiende Sagen til Punkt og Prikke.

(gaaer)

Anden Scene.

Oakly. Nei, der er ingen Udkomme med hende! — Hendes urimelige Mistænksomhed lader hende see alting fra den gale Side. Men dette forvildede unge Menneske — hvilken Forvirring vil han ikke bringe over sin og Pigens Familie! Jeg havde aldrig troet om ham, han var saa ryggesløs — der kommer han.

Tredie Scene.

Oakly. Majoren. Charles.

Charles. God Morgen, kiære Onkel!

Majoren. God Morgen, Broder, god Morgen! — Du har nok allerede været ved Dit gamle Arbeide idag. Jeg hørte Jer — det gik ruts rats, kling klang — hun har ringet artig for Dine Øren — ikke sandt? Naa hun maa have gjort Dig Helvede ordentlig hedt; saa fortreden pleier Du ikke at see ud.

Oakly. Jeg er ogsaa fortreden, Broder! — og det kan jeg takke den unge Herre for der. Tag Dig vare, Charles! Du kan let blive kaldet til et strengt Ansvar for hvad Du har gjort. En Families Ære er ingen Smaating.

Charles. Hvad mener De, Onkel?

Majoren. For Fanden! læser Du altid Moral for Andre, naar Din Kone har holdt en Sparlagenspræken for Dig? — Hvad er alt dette?

Charles. Jeg seer, min Onkel er fortrydelig paa mig, men jeg kan paa ingen Maade begribe Aarsagen —

Oakly. Da skal Du strax komme til at begribe den; Hvor er Miss Harriot Russet?

Charles. Miss Harriot Russet? Hvad mener De?

Oakly. Har Du ikke lokket hende ud af hendes Forældres Huus?

Charles. Jeg lokket Harriot ud? — Jeg vilde hellere dø, end forvolde hende et ubehageligt Øieblik.

Majoren. Hvad er alt dette?

Oakly. Jeg havde troet, Du havde en bedre Tænkemaade, Charles — men der er for et Øieblik siden kommet et Brev fra hendes Fader —

Charles. Et Brev? hvad for et Brev? — Kjære Onkel, lad mig see det — En

Efterretning om min Harriot, Major! — Brevet, kjære Onkel, jeg beder Dem, lad mig strax faae det at see!

Oakly. Tænker Du ved denne Heftighed at bevise at Du er uskyldig, Charles, saa —

Charles. Bedste Onkel! undskyld mig — jeg vil bevise alting — Lad mig bare see det Brev, saa vil jeg —

Oakly. Lade Dig see det! jeg kunde knap selv faae det at see — min Kone har det.

Charles. Har hun det? — Major! jeg er paa Øieblikket hos Dem igien.

(løber ud)

Majoren. Heida! Fanden staaer i Knegten! Hvad det er mig for en fyrig Race — jeg troer, den hele Familie er giort af Svovl og Salpeter.

Oakly. Jeg glæder mig over hans Heftighed. Den klæder ham godt. Den kan ogsaa tiene til at overbevise min Kone om, hvor taabelig hendes Mistænksomhed er. — O gid jeg dog engang kunde faae hende cureret for denne ulykkelige Syge!

Majoren. Men med Forlov, min skielmske Hr. Broder! hvad for en Ulykke har Du nu igien giort imorges? Du har vel kaldt paa en af Pigerne, at hun skulde stryge Dine Manschetter ud? eller Du har seet ud af Vinduet i det samme der gik en kion Pige forbi — eller —

Oakly. Hvor kan Du nu spøge over min Kummer, Major? — Jeg har jo sagt Dig, det kom over et Brev.

Majoren. Et Brev! hm, ja det er ogsaa en forbandet mistænkelig Omstændighed. Og det var vel forseglet med et Par Duer, som næbbes — eller et brændende Hjerte med en Piil i! eller med en Oblat, der var prikket igiennem med en Knappenaal, — og saa en allerkiereste ulæselig Udskrift .... ha, ha, ha!

Oakly. Men min Broder da — Du hører jo, Brevet var til Charles, og ikke til mig. — Denne fortærende Skinsyge er en reen Djævel —

Majoren. Lutter Ægtestands Glæder og huuslig Lykksaligheb, min Broder! Skinsyge er det sikkreste Tegn paa Kiærlighed.

Oakly. Kiærlighed? ja det er just den selvsamme Kiærlighed, som gior os begge ulykkelige. — Hendes Kjærlighed til mig har gjort mig til en Statsfange, der ikke har Lov til at see sine Venner i sit eget Huus, eller have Pen, Blæk og Papiir. Og min Kiærlighed til hende har giort mig til saadan en Nar, at jeg aldrig kan have Hierte til at sige hende imod.

Majoren. Ja, der har vi det — Mistr. Oakly kunde blive en herlig Kone, naar bare Du forstod at styre hende.

Oakly. Ja, Du er mig ogsaa den Rette, der skal sige os, hvordan man skal styre en Kone — en forsviret Pebersvend, der har hentet sine Erfaringer om Fruentimmerne paa Vertshuse og i Leiren; hvis fineste Omgang med Kionnet har bestaaet i at snakke Bønderpigerne noget for, hvor han laae i Qvarteer, eller gjøre Erobringer hos Citrontøse og Vaskerpiger.

Majoren. Saameget desbedre! saameget desbedre! Alle Fruentimmer, høie og lave, gifte og ugifte, fornemme og simple, er i det Væsentlige eens overalt. Saadan har jeg fundet dem fra Hertuginden til Malkepigen, de er allesammen Tyranner, men de har aldrig kunnet faae mig til deres Nar — Nei aldrig skulde noget Fruentimmer faae mig under Pidsken, enten hun saa var min Kiæreste eller min Kone.

Oakly. Det er noget I Pebersvende ikke kan dømme om.

Majoren. Jeg er Pebersvend, det er sandt, men derfor kan jeg dog ret godt dømme om Din Forfatning. Jeg kjender Jer paa et Haar. Hun er lutter Fyr og Flamme — et ordentligt Krudttaarn. Du er ogsaa hidsig nok imellemstunder, men saa er det ovre igien i et Øieblik. Du trækker Dine Tropper bort, just naar Du skulde fordoble Angrebet og forfølge Din Fordeel. Gaa rask løs paa hende, Broder! og Du har Spillet vundet.

Oakly. Hvad vil Du da have jeg skal giøre?

Majoren. Du skal en heel Maaned giøre Alt hvad Du selv vil, enten hun vil have det eller ikke; saa lover jeg Dig for, hun skal aldrig forbyde Dig noget meer i sine Dage. — Med eet Ord: viis, at Du er en Mand, Broder! Lad være at være om Elskov og Ømhed og saadant Hvishvas — saa er alting rigtigt.

Oakly. Jeg troer, Du har Ret, Major! ja, jeg seer, Du har Ret — Det vil jeg, det vil jeg tilforladelig — men det skiærer mig dog i Hiertet at tænke paa, hvilken Sorg jeg vil volde hende. Hun vil falde af en Besvimelse i en anden, og jeg er bange, det kan have slemme Følger.

Majoren. Besvimelse! ha ha ha! Besvimelse — der er ingen der forstaaer sig bedre paa hysteriske Tilfælde end jeg! desuden er min Broderkones Tilfælde ikke saa farlige. Har Du nogentid hørt, at hun besvimede, naar Du ikke var tilstede? Kommer det nogentid over hende, naar hun er ene paa sit Kammer? Nei, min Broder! Lad Du de Tilfælde skiøtte sig selv, og jeg staaer Dig inde for, de skal snart holde op.

Oakly. Rigtig, fuldkommen rigtig! Du har tilforladelig Ret — Jeg vil følge Dit Raad. Hvor spiser Du til Middag? Jeg vil lade spænde for, saa følges vi ad.

Majoren. Ah bravo! saadan maa Du blive ved, saa er Du hiulpen.

Oakly. Nu skal Du see, Major! (ringer,

en Tiener kommer). Lad Kudsken strax spænde for. Jeg spiser ikke hiemme idag.

Tieneren. Spænde for, Herre? — nu strax, Herre?

Oakly. Strax, paa Øieblikket!

Tieneren. Nu Herre, — spænde for? — Ja, men Fruen —

Oakly. Gior hvad jeg siger! Vognen skal komme strax!

Tieneren. Ja, Herre, — ja, Herre. (gaaer.)

Oakly. Naa, hvor skal vi da spise til Middag?

Majoren. Hos Ferrini, eller hvor Du vil. — Bliv saadan ved, saa gaaer det brav.

Oakly. Jeg har nu sat mig for, jeg vil raade mig selv.

Majoren. Rigtig.

Oakly. Jeg er saa haard som Flint.

Majoren. Bravo!

Oakly. Som Staal!

Majoren. Bravissimo!

Oakly. Just saadan som Du vil have mig!

Majoren. Du lover godt, men vil Du ogsaa holde det?

Oakly. Det vil jeg!

Majoren. Du gior det ikke.

Oakly. Jo jeg gior. Jeg vil ikke længere være hendes Nar. Men hør, Major, min Hat og Stok ligger i min Stue. Jeg vil gaae hen og stiæle mig til at faae dem ud, medens hun snakker med Charles.

Majoren. Stiæle? fy for en Ulykke! tag dem rask, og gaa dristig ud for Næsen af hele Huset.

Oakly. Nei, nei! det gaaer ikke an — Lad hende knurre mens jeg er borte. Naar jeg kommer hjem, seer Du, saa kan jeg bedre kaste Masken, naar jeg først saaledes har trodset hende lige for hendes Øine.

Majoren. Ja, ja! gior som Du vil.

Oakly. Lad Du mig kun styre, lad mig kun styre! (gaaer.)

Fjerde Scene.

Majoren (ene). Styre! ja Du er paa min Ære en rar Styrmand! Det er farligt, siger man, at lægge sig mellem Mand og Kone. Jeg er allerede ikke i synderlig Naade hos Mistr. Oakly saa det varer nu vist ikke otte Dage, inden Døren bliver slaaet i for min Næse.

Femte Scene.

Majoren. Charles.

Majoren. Naa, hvad Nyt, Charles?

Charles. Jeg er ulykkelig! hun er borte — Min Harriot er tabt for evig!

Majoren. Er hun løbet bort med En? det tænkte jeg nok — saadan er de alle.

Charles. Nei, nei! hun er flygtet for at undgaae det forhadte Giftermaal med Sir Harry Beagle.

Majoren. Det kalder jeg en rask Pige! — Men hvoraf veed du alt det?

Charles. Af et forbittret Brev fra hendes Fader. Hvor jeg dog er ulykkelig! Havde jeg nu ikke fortørnet min Harriot — fortørnet hende saa usigeligt ved min taabelige Sviren og Drikken paa deres Landgaard, saa havde hun sikkert nu taget sin Tilflugt i mine Arme.

Majoren. Det var virkelig ogsaa en smuk Tilflugt for en ung Pige — og særdeles anstændig —

Charles. Hvor jeg har baaret mig dumt — dumt ad!

Majoren. Ja det maa Du sige tre Gange, Du har baaret Dig dumt, dumt ad! Du vilde jo med Djævels Vold og Magt lægge Dig ud med hendes Fader, uagtet al den Umage jeg gjorde mig for at hindre det. Der sad Du, med en Flaske Viin i Livet, og fortalte den gamle Russet alting, og svor paa, Du vilde jage Sir Henry Beagle ud af Landet. Jeg sad og nikkede og vinkede — og trak Dig i Kiolen, og traadte Dig paa Foden under Bordet for at faae Dig til at holde Din Mund, men ligemeget hialp det.

Charles. O! hvem veed, i hvad Nød hun i dette Øieblik er! — ene — uden Forsvar — Hvor, hvor kan hun dog være!

Majoren. Hvad har hun for Slægt eller Venner her i Byen?

Charles. Slægt? lad mig see! Ja, det er bestemt, — er hun her i Byen, saa vil jeg vædde ti mod een, hun er hos sin Tante Lady Freelove — Jeg vil strax derhen.

Majoren. Lady Freelove? holdt, holdt, Charles! kiender Du noget til den naadige Frue?

Charles. Ikke meget; men jeg springer over den hele Etiquette for at komme til min Harriot.

Majoren. Men jeg kiender hendes Naade.

Charles. Naa, og hvad veed De da om hende?

Majoren. O, ingen Ting — Hendes Naade er en Dame af Verden — det er Alt.

Charles. Hvad vil De sige dermed?

Majoren. Jeg mener, at hun er en Dame af Velten — som kiender Verden. Apropos! Var det ikke hende, der forrige Sommer gjorde Harriots Fader et formeligt Forslag fra Lord Trinket?

Charles. Jo, men det blev modtaget med yderste Foragt. Den gamle Herremand kan ikke lide de Store, som det lader — og det sagde han dem reent ud.

Majoren. Ja, hvis Harriot er der, Charles, saa hold Øie med hende, thi Lady

Freelove er ondskabsfuld som en Abe, og lige saa lumsk. Tag Dig vare for hende!

Charles. Er hun der, saa vil jeg inden en halv Time have hende ud af Huset, eller jeg fætter Ild paa det.

Majoren. Det var et fornuftigt Indfald. Nei, min gode Charles! nu bliver Du mig altfor syrig. Bi nu lidt, saa vil vi ordentlig overlægge, hvad her er ved at gjøre.

Siette Scene.

De Forrige. Oakly.

Oakly. Naa, er Vognen der? Lad os komme afsted. Kjører Charles med?

Charles. Jeg? — nei jeg er saa fortumlet og saa forvirret, og der løber saameget om i mit Hoved, saa jeg veed ikke selv, hvor jeg vil hen.

Mistr. Oakly (udenfor). Vognen! Spiser ikke hiemme? Hvor er Jer Herre?

Oakly. Død og Pine, Broder — der er hun!

Syvende Scene.

De Forrige. Mistr. Oakly.

Mistr. Oakly. Hvor kommer det sig, Mand, at Du ikke spiser hjemme idag?

Oakly. Bliv ikke vred min Bedste! jeg har noget at afgjøre med min Broder, og saa vilde jeg tage hen og spise med ham og Charles i en Restauration.

Mistr. Oakly. Hvorfor kan Du ikke ligesaa godt gjøre det af her hiemme, som i en Restauration? — Men jeg kan vel tænke, det er en af Jeres Amouretter I har for, saa Du maa see at komme bort fra mit Selskab. Og det har De altsammen Skyld i, Hr. Major!

Majoren. Men Herre Gud, Søster! hvad vil nu det sige, om en Mand engang spiser hjemme eller ude?

Mistr. Oakly. Jo det siger meget, Hr. Major! — og jeg frabeder mig —

Majoren. Lad De ham gaae, Fru Søster! lad De ham gaae! saa er han ti Gange saa munter, naar han kommer hjem igien. Jeg vil sige Dem noget, Søster! I sidder her hjemme og hænger evig over hinanden, saa bliver I kiede af det, — og saa bliver I ærgerlige — og saa skiændes I. Var I bare sommetider fra hinanden, saa vare I desmere fornøiede, naar I kom sammen igien.

Mistr. Oakly. Jeg maa bede Dem, Hr. Major! at De vil være saa god at passe Deres eget — og jeg maa sige Dem at —

Oakly. Naa, min Ven! bliv ikke saa vred paa Majoren! det er ikke hans Skyld. Jeg skal snart komme hiem igien.

Mistr. Oakly. Komme hiem igien — Skal Du da endelig ud? O jeg veed det ret godt, naar Du vil bedrage mig, saa bedder det alletider, Du skal spise hos Hr. John, eller hos Mylord den og den. Men naar Du nu siger mig, at Du vil spise i et Vertshuus, det er en saa aabenbar Fornærmelse. —

Oakly. Men er det da noget saa forskrækkeligt? Hør, min Bedste! jeg vil jo bare —

Mistr. Oakly. Du vil bare løbe efter hende i Brevet — det forstaaer jeg nok.

Oakly. Naa godt! saa vil jeg da blive hiemme. Kan det overbevise Dig? Jeg vil blive hos Dig, min Ven — Er Du saa fornøiet?

Majoren (afsides til Oakly). Skam Dig for en Ulykke! Viis Du er en Mand!

Oakly (ligeledes sagte). Hun har alt havt saa megen Ærgrelse idag, saa jeg maa føie mig lidt efter hende nu.

Majoren (som før). Kiør ud, siger jeg Dig! ellers er det forbi med Dig!

Oakly (ligeledes). Du seer jo, jeg kan ikke. (høit til Mistr. Oakly.) Jeg vil spise hiemme hos Dig, min Bedste!

Mistr. Oakly. O ja, min Ven! giør det! — Betænk ogsaa, at spise paa et Vertshuus! (de gaae.)

Oakly (kommer tilbage). Jeg skal nok gaae med en anden Gang, Major! det kan Du være vis paa.

Majoren. Som Flint — ha ha ha! som Staal — ha ha ha!

Mistr. Oakly (kommer tilbage). Min Bedste!

Oakly. Ja, min Ven! (de gaae.)

Ottende Scene.

Majoren. Charles.

Majoren. Ha ha ha! det kan man kalde et Mynster paa Standhaftighed! Der gaaer en Philosoph — see Dig i Speil paa ham, Charles!

Charles. Jeg er ikke stemt til at lee nu, Onkel!

Majoren. Saa har jeg jo ret en fornøielig Plads imellem Dig, Din Stakkel, og min Broder, den Stakkel. Vil Du møde mig Kl. 4 og spise med mig hos Ferrini? Vi vil drikke Harriots Skaal, og tænke Sagen nøiere efter.

Charles. De skal ikke vente paa mig. Jeg vil søge om min Harriet hele Byen over, men jeg vil dog gaae først til Lady Freelove. Finder jeg hende ikke der, saa maa Vor Herre vide, hvad Vei jeg skal tage.

Majoren. Hør, ifald Du nu finder hende, Charles, saa er Du i Knibe, hvor Du skal hen med hende — Bring hende hiem til mit, jeg har et afsides Kammer, og —

Charles. O, jeg beder Dem, Onkel! forskaan mig nu for Deres Spøg!

Majoren. Naa saa ret Alvor da! mit Huus er til Din Tieneste.

Charles. Jeg takker Dem, kiære Onkel! men jeg maa afsted nu!

Majoren. Ja, ja! før Du hende kun hiem til mit, saa skal vi snart bringe den hele Sag i Rigtighed. Du skal putte hende i en Postchaise, tage Feltpræsten ved vor Regiment med, rulle afsted med hende til Skotland, og, naar I komme tilbage, sende Bud til Svigerfader efter Medgiften, det er den nyeste Mode at gifte sig paa.

(de gaae.)

Anden Act.

Et Værelse i den forgyldte Ore.

Første Scene.

Harry Beagle. Tom.

Harry. Hundrede Daler for Mæren, og en Krone til Karlen? Ikke saa, Tom?

Tom. Jo, naadige Herre!

Harry. Og Du er vis paa, at der ingen Feil er ved hende?

Tom. Det er et godt Dyr — og saa rene Been, som noget Bæst kan have dem. Her har jeg ogsaa hendes Slægtregister, naadige Herre!

Harry. Er det ogsaa attesteret?

Tom. Det er prægtigt attesteret. Lord Startal har skrevet under, og Jack Spur, som ikke kan skrive, har sat sit Kors under.

Harry. Lad mig see! „Herodia, et Fol af den berømte Don Juan og Sir Dangles Lucretia. Don Juans Moder var Lord Hedges Fenella, kiedelig Søster til Proserpina, og hans Fader Figaro. Hans Moder var den irlandske Hertuginde, og hans Morfader Moses. Hans Oldemoder og Tipoldemoder Lystig-Mary og Dronningen af Saba; og hans Oldefader og Tipoldefader var Sir Whips Regulus og den berømte sorte Prinds.

John × Spur
hans Mærke.
Startal.“

Tom. Lutter skiønne Bæster og prægtige Væddeløbere!

Harry. Ja nu skal jeg tænke paa det. Men Diævlen komme efter det, Tom, jeg har vidst redet min stakkels Skimmel til Skamme paa denne diævleblændte Vildgaasejagt, de 10 Miil.

Tom. Den hænger rigtignok svært med Drene naadige Herre! og jeg er bange for, vi dog tilsidst er paa et galt Spor. Frøken Harriot er vist gaaet ind af Landet til, istedetfor at søge lige til London.

Harry. Nei! vi har jo holdt Færten af hende hele Veien igiennem. Men hør, Tom, see Dig lidt om i Staldene og hos Hesteprangerne, om Du kan snuse mig et godt stærkt Bæst op, der kan slæbe en stor Badsak.

Tom. Det skal jeg nok. Jeg synes heller ikke at Snip er stærk nok —

Harry. Stærk nok? Snip er et prægtigt Dyr — dersom den kommer sig, vil jeg ikke sælge den for hundrede Pund. Det arme Bæst! gaa ned i Stalden, Du, og lad ham faae noget varmt Bærme, og see ham efter paa. Drene og Hoverne. Men hvor er Sir Russet?

Tom. Da jeg gik, sad han i Kiøkkenet og gnavede paa en kold Kylling, og spurgte sig for om Mils Harriot. Jeg vil sige til ham, at naadige Herre vilde gierne have den Ære at tale med ham.

Harry Ja gior det — men hør, Tom, lad mig for Alting see Du passer Snip.

Tom. Det skal jeg nok.

Harry. Jeg kommer selv ned i Stalden imellem, og seer til den. (Tom gaaer). Lad mig see: „af den berømte Lucretia ved Don Juan. Lucretias Moder var kiedelig Søster til Proserpina, og Faderen — Diævlen staaer i det, det er da ogsaa bansat at denne dumme Vildgaasejagt just skulde træffe ind nu lige under de store Væddeløb i Newmarket. Jeg vil holde ti mod een, at jeg taber mit Væddemaal med Lord Chokejade, for det jeg kan ikke ride selv, og jeg kan nu heller ikke komme til at holde paa en andens Haand. Hvad det er for et Diævels Arbeide, jeg har taget mig for her! jeg har skamredet min stakkels Snip, jeg taber mit Væddemaal, og med Harriot gaaer det vist ogsaa ad Helvede til — Det er mig en lille sky Rakker — Men faaer jeg hende engang imellem Sporerne, saa skal hun nok holde her. Naar jeg saa faaer hendes Gods til mit, saa skal jeg faae mig det bedste Stutteri og de prægtigste Støvere i hele England. Men der kommer hendes Fader og puster og stønner som en angbrystet Hest, der gaaer op ad Bakke.

Anden Scene.

Harry. Rusket.

Rusket. Naa, Sir Harry! har I hørt noget til hende?

Harry. Ja, jeg har spurgt Tom om hende — han siger, I kan faae hende for 500 Guineer.

Rusket. 500 Guineer? Hvad skal det

sige? Hvor er hun? Hvad Vei har hun taget?

Harry. Først gik hun til Epson, derfra til Lincoln, saa til Nottingham, og nu er hun i York.

Rusfet. Hvad er det I siger? Hun kunde jo ikke være kommen halv saa langt i den Tid. Hvem Djævlen snakker I om?

Harry. Jh, om den Hoppe, I før talte om, I vilde saa gierne kiøbe.

Rusfet. Gaa ad Helvede til med Jer Hoppe! Hvem kan tænke paa den nu, da jeg er gal i Hovedet over noget, som er meget mere vigtigt!

Harry. Før lod det til I var saa gridsk paa hende. Det er et prægtigt Dyr, ¾ Blod, og fire deilige Been.

Rusfet. Gid Fanden havde baade Jer og jert ¾ Blod! Harriet! min kiære egensindige Harriet! Hvor kan hun være henne? Har I hørt noget om hende?

Harry. Jeg har ikke hørt det mindste — Jeg troer, vi er reent kommen ud af Sporet her. Men jeg har dog sagt til Tom, at han skulde spørge sig for hos Karlene her i Gaarden.

Rusfet. Skulde I ikke selv spørge om hende? Skulde I ikke løbe Byen rundt efter hende? Den anden unge Knegt, denne Oakly, han veed vist, hvor hun er, det lover jeg Jer for. Hvad det dog er en Plage at have en Datter! Naar man holder af hende, naar man piner og plager sig for at giøre hende lykkelig, saa vil det utaknemmelige Skarn dog hellere gaae sin egen Gang — og gaae til Helvede. Men hun skal have ham — jeg vil giøre hende lykkelig, om hun saa skal crepere ved det. Det egensindige Dyr — render mig bort, og giør sin stakkels Fader saadan en Sorg. Jeg vil aldrig see hende mere for mine Øine! Sir Harry! hvor skal vi faae Spor paa hende? Hvorfor snakker I ikke? hvorfor vil I ikke sige mig det? For en Ulykke! I lader mig saa ligegyldig som I brød Jer Fanden om hende.

Harry. Ligegyldig — ja det kan nok være. Denne Hundejagt efter hende kommer mig paa over tusind Pund. Havde det ikke været for hendes Skyld, kan I være vis paa, jeg havde ikke forsømt Væddeløbene i denne Uge, om jeg saa kunde reddet Livet paa min hele Familie. Jeg vil sætte ti mod een, —

Rusfet. Hold dog Jer Mund, eller snak mig noget mere fornuftig. Hun er meget for god til Jer. I er ikke saadan en Kone værd — en allerkiæreste, deilig, herlig, sød Tøs! Jeg tager min Død over hende — Hvor skal jeg finde hende? O Sir Harry! kiære Ven! kom, tænk Dig dog om, hvor skal vi faae at vide, hvad Vei hun har taget?

Harry. Kan I ikke lade lyse efter hende i Aviserne, og beskrive hvordan hun er tegnet, hvor gammel hun er, hvor høi hun er, og hvor hun er kommen fra. Paa den Maade har jeg engang faaet en stikkelhaaret Mær igien.

Rusfet. Lyse efter hende? Hvad? Beskrive min Datter, og love en Douceur i Aviserne til den, der bringer hende tilveie, ligesom man lyser efter Hesse, der ere løbet bort eller stiaalet bort — faaet en stikkelhaaret Mær igien — Djævlen rider ham skinbarlig — han har intet andet i Hovedet end Væddeløbere og Fuldblod og Skindmære — For Satan! jeg vilde ønske —

Harry. Jeg vilde ønske, hun var annammet, det vilde spare os begge megen Ulejlighed.

Rusfet. Hvor skal jeg vende mig hen? Jeg veed det ikke. Sender hun ikke Bud til mig idag, saa vil jeg reent slaae Haanden af hende — — Men hun kunde jo være kommet noget til — og hun har Ingen som kan hielpe hende —

Tredie Scene.

De Forrige. Tom.

Harry. Naa, Tom, hvordan er det med den stakkels Snip?

Tom. Det er bedre, naadige Herre! siden den har faaet lidt Varmt i Livet; men Støveren Lady, som er løbet med Herren, er ganske lam.

Rusfet. Gid Fanden havde baade Snip og Lady! Har Du hørt noget til min Harriet?

Tom. Ja jeg kom just for at fortælle, at Gaardskarlen John sagde mig, at just saadan en Dame, som jeg beskrev at Frøken Harriet var, var kommet her i en lukket Vogn, og var strax bleven hentet af en fornem Dame i en Karet.

Rusfet. Var hun kommen allene?

Tom. Mutters allene, naadige Herre! Hun havde, med Forlov at sige for Deres Naade, bare en Pige med.

Rusfet. Og hvor tog de hen her i Byen?

Tom. John Gaardskarl siger, at de sagde til Kudsken: Til Grosvenor-Square!

Harry (som til en Jagthund). Toho! Such! Avance!

Rusfet. Hun er vist taget til den unge Rakker — Han har faaet sin Tante til at hente hende af; eller ogsaa er hun hos sin egen Tante, Lady Freelove. De boer begge to der. Jeg vil gaae hen til Oaklys, I maa imidlertid gaae til Lady Freeloves, Sir Harry. Jeg lover Jer, vi skal finde hende. Jeg skal lære den lille Frøken at gaae paa sin egen Haand. Hun skal vies til Jer i denne Aften. Kom, Sir Harry, kom! Vi vil ikke spilde et Øieblik!

Harry (sloiter og taler som til en Jagthund). Toho! avance! — Toho! — Such! —
(de gaae.)

Fjerde Scene.

Oaklys Huus.

Mistr. Oakly. Naar jeg lægger alting sammen, saa var Brevet ganske vist til min Mand. Jeg seer tydelig nok, at de har alle sammensvoret sig imod mig, og at de holde mig for en Tosse, men jeg skal dog være dem for klog. Jeg har forlangt at tale med min Mand, og han kommer nok paa Øieblikket. Jeg vil tage mig et muntert Væsen paa, og lade som jeg troer den smukke Historie, de have smeddet sammen, gjøre ham godtroende, og saaledes lokke Hemmeligheden ud af ham. Der kommer han — O! Hvor vilde jeg gierne læse ham hans Text! men nu vil jeg forstille mig, hvor tungt det end falder.

Femte Scene.

Mistr. Oakly. Oakly.

Mistr. Oakly (mild). O min Ven! det skal Du have Tak for, at Du kom. Kom nu og sæt Dig ned! (de sætte sig ned.) Jeg længtes ret efter Dig. Det kom mig for som en Evighed inden jeg fik Leilighed til at tale med Dig om den dumme Sag fra imorges.

Oakly. Ja, sandt at sige, min Bedste —

Mistr. Oakly. Naa, nu maa Du ikke see saa suurt. Det er jo altsammen forbi. Charles og Du har forklaret mig Sammenhængen, og jeg er fuldkommen rolig.

Oakly. Du gior mig ret en Glæde, kiære Kone! Vilde Du bare lægge den urimelige Mistænksomhed af, saa skulde der aldrig komme et ondt Ord imellem os.

Mistr. Oakly. Jeg vil stræbe at faae Magt over den; og den er sommetider rigtignok ogsaa meget latterlig — f. Ex. imorges, ha ha ha! at blive saa urolig over et Brev, som, naar alt kommer til alt, er om noget ganske andet. Var jeg ikke meget vred paa Dig? ha ha ha!
(nøder sig til at lee, dog saa at Tvangen ei er for kiendelig.)

Oakly. Lad os ikke tale mere om det — det vil vi glemme begge to.

Mistr. Oakly (kierlig). Nu vel! det vil vi ikke tænke mere paa. Hvor er Charles henne.

Oakly. Den arme Fyr, han er paa Jagt. Han løber hele Byen om, og søger efter den unge Miss.

Mistr. Oakly. Hvor er han da gaaet hen, min Bedste?

Oakly. Jeg tænker, han er først gaaet til hendes Familie.

Mistr. Oakly. Hendes Familie? hvem er det? hvor boer de?

Oakly. Her i Nabolauget boer en Tante af hende, Lady Freelove.

Mistr. Oakly. Lady Freelove! aha! til Lady Freelove er han gaaet! Og tænker Du da, han faaer der nogen Efterretning om hende?

Oakly. Jeg kan ikke vide det, men jeg haaber det af mit ganske Hierte.

Mistr. Oakly. Du haaber det af Dit ganske Hierte? Hvorfor haaber Du det?

Oakly (forundret). Jo jeg haaber det — hvorfor haaber Du det ikke?

Mistr. Oakly (fatter sig). Jo vist gior jeg, det forstaaer sig. Det maatte jo baade være Dig og mig en Glæde at see Charles vel forsørget.

Oakly. Det troer jeg — det er ogsaa en fortræffelig Pige, det kan jeg forsikre Dig.

Mistr. Oakly. Du er altsaa meget bekiendt med hende?

Oakly. Ja vist er jeg min Bedste! jeg saae hende jo saa tidt forrige Sommer baade paa Majorens Gaard og hos hendes Fader.

Mistr. Oakly. Saa tidt?

Oakly. Ja meget tidt — det passede Charles nok — næsten hver Dag.

Mistr. Oakly (forvirret). Saa? Men — min bedste Mand — hvad jeg vilde sige —

Oakly. Hvad vilde Du sige, kiære Kone?

Mistr. Oakly (stammende). Jeg — jeg — vilde sige — er hun kiøn?

Oakly. Overmaade kiøn.

Mistr. Oakly. Overmaade kiøn? Er det ogsaa en fornuftig Pige?

Oakly. Det er saa fornuftig og tækkelig en Pige som jeg har kiendt. Du kan aldrig forestille Dig hvormegen Fornøielse jeg fandt i hendes Selskab. Den arme Charles! han var hastig skudt — og det var heller ingen Under — hun er saa indtagende, saa god og munter — hun er hele Egnens Afgud.

Mistr. Oakly. Bevar os vel! Du bliver jo ganske henrykt ved at tale om hende.

Oakly. Henrykt! slet ikke! Jeg tænkte det vilde være Dig kiært at høre, at Charles havde giort saa fornuftigt et Valg, og at han vistnok bliver lykkelig.

Mistr. Oakly. Charles — ja det har Du Ret i, Charles vil blive grumme lykkelig.

Oakly. Mener Du ikke?

Mistr. Oakly. Det er jeg vis paa. Stakkels Charles! Han maa ret være bekymret for hende. Jeg tænker paa, om vi ikke kunde være ham til nogen Tieneste.

Oakly. Nei virkelig? Du er dog en god

Kone. Ja vi maa endelig hielpe ham. Men lad os see! hvordan kunde det bedst gaae an? — rigtig, nu har jeg det.

Mistr. Oakly (heftig). Naa, hvad er det da? (tierlig.) Du veed, for at tiene Charles, og fornøie Dig, gior jeg Alt.

Oakly. Du er Godheden selv! Vilde Du bare altid see Tingene i deres rette Lys, saa blev vi det lykkeligste Par, som —

Mistr. Oakly. Det troer jeg ogsaa — men hvad er Dit Forslag?

Oakly. Jeg er vis paa, Du bifalder det. Du veed, Charles kan maaskee være saa lykkelig at finde sin Donna —

Mistr. Oakly. Ja vist —

Oakly. Nu tænkte jeg, han kunde med Din Tilladelse, min Bedste —

Mistr. Oakly. Nu!

Oakly. Bringe hende her hiem.

Mistr. Oakly. Hvordan?

Oakly. Ja, min Bedste! bringe hende her hiem. Det vil være Charles saadan en Glæde. Og Du kan tage hende under Din Beskyttelse, til hendes Fader kommer til Byen.

Mistr. Oakly. Nei, det er ſtrækkeligt! det er endnu mere end jeg kunde forestille mig.

Oakly. Hvad? hvilket?

Mistr. Oakly. Har man seet Mage til Uforskammenhed! tage hende under min Beskyttelse? Vil Du da have hende lige for min Næse?

Oakly. Jeg har aldrig tænkt — Jeg troede Du vilde give Dit Samtykke —

Mistr. Oakly. Hvorledes — giøre mig til Deres Skiærmbræt? Var der intet andet Sted at vælge end mit eget Huus?

Oakly. Men det er den største Feiltagelse —

Mistr. Oakly. Du holder mig nok for en Tosse, et Faar — Charles — ja Charles er et herligt Skalkeskiul for Dig! Brevet fra imorges, Hr. Oakly, Brevet —

Oakly. Brevet — nu ja —

Mistr. Oakly. Det er nu tilstrækkelig forklaret — Nu er jeg overtydet —

Oakly. Men, min Kone —

Mistr. Oakly. Gaa, gaa! Nu kiender jeg Din slette Opførsel. Jeg har ikke mindste Tvivl om Din Troloshed — bort fra mig! (hun gaaer.)

Oakly (allene). Har man seet Magen! Kan Nogen forstaae sig paa den Opførsel? Opbragt — jeg veed ikke hvorfor, skinsyg — jeg veed ikke over hvem — stiller sig rolig an, blot for at lokke mig i Garnet.

Siette Scene.

Oakly. Toilet, siden John.

(Toilet gaaer over Skueplads en).

Oakly. Hvor skal hun hen, Toilet?

Toilet. Hen at sige Portneren, han maa ingen tage imod idag. Min Frue vil ikke see et Menneske. (gaaer.)

Oakly. Hvor den Kone dog giør sig ulykkelig! Nu sidder hun hele Dagen og nærer sin Mistanke, indtil hun tilsidst selv troer, den er grundet.

(John gaaer over Skueplads en.)

Oakly. Hvad vil Du, John?

John. Jeg skal sige til Kudsken, han spænder for. Fruen vil strax ud. (gaaer.)

Oakly. Ud? Hvad er alt dette? Hun giør mig ulykkelig paa alle Maader — nei jeg kan ikke holde det ud, og jeg vil paa en eller anden Maade have en Ende paa det. (han gaaer.)

Syvende Scene.

Lady Free'loves Huus.

Lady Freelove (med en Visit-Billet i Haanden).

En Tiener.

Freelove (læser idet hun kommer ind). „Og vil have den Ære at opvarte Deres Naade en cavalier som han kommer fra Manegen." — Er Budet derude, som har bragt dette?

Tieneren. Ja, Lord Trinkets Tiener, Deres Naade!

Freelove. Lad ham hilse, det skulde være mig en Fornøielse at see Mylord. Hvor er Mifs Rusket?

Tieneren. Paa sit Værelse, Deres Naade!

Freelove. Hvad bestiller hun der?

Tieneren. Jeg troer, hun skriver, Deres Naade!

Freelove (afsides). Ha ha! det er latterligt! jeg kan tænke, hun smører noget sammen til den Charles Oakly (høit) Siig til hende, jeg ønskede den Fornøielse at see hende her. (Tieneren gaaer) Det er en vanskelig Sag, at styre en ung enfoldig Pige, som ikke kiender til Verden. Harriet er ligesom alle andre Piger, forskrækkelig forgabet i det unge Menneske, hun selv har valgt sig — hendes første Kiærlighed — det vil sige, den første Mandsperson, der viser hende lidt meer end almindelig Høflighed — stakkels Tosse! — Men den Oakly maa ikke faae hende, bestemt ikke. Et Giftermaal med Lord Trinket vil forøge Familiens Glands. Det maa jeg faae hende til at indvillige i. Der er hun.

Ottende Scene.

Freelove. Harriet.

Freelove. Nu, Harriet! altid Skyer paa Din Himmel! Du lille Landløberske! nu

maa Du være mere munter! Man bliver jo ganske benouet ved at see paa den evindelige Melancholie.

Harriet. Kiære, Tante! De maa undskylde mig. Hvor kan jeg være munter i denne Tid? Jeg kiender min Faders Tankemaade, og jeg er vis paa, at det Skridt jeg har giort, volder ham megen Sorg. Jeg ønsker mange Gange, at jeg var bleven hos ham, hvad der endogsaa var fulgt deraf.

Freelove. Nu ja! lidt rask har min lille Niece været, det er sandt, men Du behøver dog ikke at være saa bekymret for Din Papa. Du veed jo, jeg har skrevet ham til med sidste Post, at hans fortabte Faar var i Behold, og at Du er villig til at adlyde enhver af hans Befalinger — kun ikke at ægte det Dyr, den Sir Harry. Ha! hvilken Forskiel paa en ægte Londonsk og en eenfoldig Landsby-Opdragelse! En Pige her i Byen var sprunget ud af Vinduet i Armene paa sin Elsker, og havde aldrig tænkt paa sin kiære Papa — uden saa var, hun havde nogen Vexler at trække paa ham — havde inden 12 Timer været en Snees Miil borte, og inden 24 Timer kanskee ude af England.

Harriet. O jeg har allerede været altfor letsindig. Jeg skiælver for Følgerne.

Freelove. Du taler jo som en gammel Oværkerske, min kiære Niece. Jeg bliver ordentlig melancholsk ved Din Tale; den er jo saa fuld af Kiærlighed, og Pligt og Ærbødighed, som en Liigpræken. Og dog kan den fromme lille Siæl elske. Men jeg undrer mig kun over Din Smag, mit Barn! en slet og ret ung Herre, som ingen kiender — ikke en Titel engang; — og saavidt jeg veed, kunde Du jo have en Mand af Stand imorgen den Dag.

Harriet. De maa forlade mig, min naadige Tante! men der er vist mangen Mand af Stand, med hvem jeg vilde blive ulykkelig.

Freelove. Ma foi, ma chere! Med denne Tænkemaade fra Methusalems Tid kommer Du ingen Vei i disse Tider. Og midt under disse smukke Sententser taler dog disse skielmske Øine et ganske andet Sprog. Du har virkelig smukke Øine, Niece! og disse smukke Øine har giort en smuk Ravage i Lord Trinkets Hierte.

Harriet (med Foragt). Lord Trinket?

Freelove. Ja, Lord Trinket — Det veed Du ligesaa godt som jeg. Og dog vil Du, lille Ondskabsfulde, ikke skiænke ham saameget som et Smiil. Du maa endelig give den stalkels Fyr lidt Opmuntring, det maa Du endelig!

Harriet. Det kan jeg umulig, naadige Tante! thi af alle Mennesker er Lord Trinket mig den modbydeligste.

Freelove. Saa? Jeg maa sige Dig, ma chere, den Affectation klæder Dig inderlig slet. Du synes, at Lord Trinket er noget fri — ah bah! Folk af Stand maae have noget forud for andre i deres Opførsel.

Harriet. Han har rigtignok ogsaa noget forud for Andre, thi der er i hans Opførsel noget saa ubehageligt og stødende, at jeg ret finder ham utaalelig.

Freelove. Uskyldige Friheder, min Pige, som ethvert smukt Fruentimmer venter som en Hylding af sin Skiønhed.

Harriet. Det er Friheder, som i mine Tanker intet anstændigt Fruentimmer tillader.

Freelove. Romansk i høieste Grad! Troer Du, Du er endnu paa Landet, Niece?

En Tiener (kommer). Lord Trinket, Deres Naade!

(gaaer.)

Freelove. Hør, veed Du hvad — jeg havde ret Lyst til at sige ham alt hvad Du har sagt.

Niende Scene.

De Forrige. Trinket (i Ridedragt).

Trinket. Deres Naade! jeg er Deres underdanige Tiener. De seer mig her en bottes, ligesom jeg kommer fra Manegen. Miss Russet! jeg er Deres Slave! Det bringer min Lyksalighed paa det høieste at finde Dem her begge! (til Harriet.) Paa Ære, min Frøken! jeg begynder at fatte store Forhaabninger om Dem. Og Dem, Lady Freelove, kan jeg ikke nokkom rose for Deres Omsorg for Deres smukke Eleve. Hun besad før al den Ynde, Naturen kunde smykke hende med; men ingen uden Deres Naade kan give hende bon ton.

Harriet. Complimenter og Uartigheder i eet Aandedræt — Meget forbunden Mylord! Men tør jeg spørge: er Naturen og le bon ton, som De kalder det, to saa forskiellige Ting, at man ikke kan faae det ene uden at opoffre det andet?

Trinket. Forskiellige? fuldkommen stridige Miss! Hovedhensigten af le bon ton er, at stille Personer af Stand fra gemene Folk, som rigtignok Naturen skikker sig yperlig for. Der har derfor været Tider, da det var gemeent at kunne see, høre, gaae, være frisk, og have hundrede andre afskyelige Fuldkommenheder af Naturen. Naturen gior vistnok sommetider noget meget vakkert: den dannede Dem for Exempel, og den Gang frembragte den noget meget elskværdigt, og vilde De nu tillade os Folk af Stand at give Dem ton, saa vilde De blive fuldkommen guddommelig! Men nu mig, Miss, mig — Naturen giorde aldrig en Ting som mig.

Harriot. Nei, jeg troer heller ikke, De har Naturen meget at takke.

Trinket. Troer De virkelig, det er altsammen mit eget? Jeg maa bekiende, det er en overordentlig stor Compliment! Bravo! Begynder De allerede at smigre, saa er De kommen vidt. Paa Ære, Lady Freelove, jeg troer nok vi med Tiden kan gjøre noget af hende.

Freelove. Det er der ingen Tvivl om. Det er i Deres Magt, Mylord, at gjøre hende til en fuldkommen Dame.

Trinket. Hm! ja!

Harriot. De maa forlade mig det Mylord! Jeg er af en grumme smagløs Tænkemaade. Jeg vil aldrig lade mig overtale til at aflægge Naturen.

Freelove. Skulde De troe det, Mylord, hun har været en heel Uge her i Byen og har aldrig villet følge med mig paa Bal, Maskerade, til Hove eller paa Opera engang, ja hun vil neppe saa meget som tale med dem, der komme her og besøge mig.

Trinket. Ah! vilde De blot være med i vore smaa cotteries, saa skulde vi snart lære Dem ton, og gjøre Dem kied af deres klodsede Herremænd paa det kiedsommelige Land. Apropos! jeg mødte imorges et monstre paa Ridehuset, som gav mig nogle Efterretninger angaaende Deres Familie.

Harriot. Hvad for Efterretninger?

Freelove. Hvad var det for et monstre De talte med? et eller andet vildt Dyr?

Trinket. Det monstre, Mylady, var i forrige Tider min Rideknegt, og havde Opsigt over mine Væddelobere; men da han blev altfor afskyelig næsviis, som De veed alle de Slyngler gior, saa jog jeg ham bort; og siden den Tid har min Broder Slouch Trinket havt Inspection over mine Heste, rider selv mine betydeligste Væddeløbere, og —

Harriot (afbryder ham). Tør jeg spørge Dem, Mylord, har De ikke hørt noget fra min Fader?

Trinket. Deres Fader, Mis, er her i Byen. De maa vide, den Knegt er nu Staldkarl hos Sir Harry Beagle, Deres søde Landsby-Coridon, og han sagde mig, at denne Sir Harry og Deres Fader og han selv løb hele Byen om og søgte om Dem. Rideknegten har nu troet, at det rimeligste Sted at træffe Dem paa var i Staldene. Deres Fader søger Dem formodentlig i Kongens Have eller paa Børsen, som nok er alt hvad han kiender til London. Og Deres tro Hyrde er formodentlig henne i et Ølhuus og sidder og handler om Bæster, og drikker en Kande stærk Øl paa Deres Sundhed.

Harriot. Sagde De ikke til Sir Harrys Tiener, hvor jeg var?

Trinket. Nei ingenlunde, Mis! det overlod jeg til de Herrers egen Skarpsindighed at udfinde.

Freelove. Veed De ikke, Mylord, hvor dette charmante Selskab har logeret sig ind her i Byen?

Trinket. Jo, Deres Naade! Den forgyldte Oxe har de valgt til deres Residents.

Freelove. Ha ha ha! den forgyldte Oxe — fortræffelig! Er de kommen hertil paa et Holæs, eller er de kommen drivende med Oxæg til Byen?

Trinket. Bravo, Lady Freelove, bravissimo!

Harriot. O Tante! vil De ikke strax lade min Fader vide, hvor jeg er. Jeg tør ikke komme for hans Øine, førend De iforveien har talt med ham og stillet ham noget tilfreds. Men beed ham for Himlens Skyld, at han ikke tager den utaalelige Sir Harry med.

Trinket (afsides). Utaalelige! ho ho! Courage, Mylord Trinket!

Freelove. Jeg vil strax skikke Bud til ham. (ringer.)

En Tiener (afsides til Lady Freelove). Sir Harry Beagle er nede.

Freelove. Jeg er ikke hiemme. Har man taget imod ham?

Tieneren. Ja, Deres Naade!

Freelove. Det er afskyeligt! det er dumt! Viis ham da ind i mit Cabinet, der skal jeg komme til ham.
(Tieneren gaaer.)

Trinket. Lady Freelove! De er dog ikke engageret? Paa min Ære vi vil ikke af med Dem.

Freelove. Det fataleste Engagement af Verden: et Par mosgroede gamle Hegler, Lady Formal og Mis Prate.

Trinket. O! de stygge Dyr! Fy for en Ulykke!

Freelove. Ja, hvad skal jeg gjøre? Jeg skal skille mig af med dem saasnart som muligt, men Gud veed naar det bliver, for de ere begge to uendelige Sladderhanker, skiøndt Ordene trille ud af den naadige Frue som af et jævntrislende Kildevæld, medens Frøkenen derimod oversvømmer os med en Strøm af Dumheder. Harriot, Du holder Mylord med Selskab saalænge!
(gaaer.)

Trinket. Hun gik. Tilforladelig jeg er slet ikke bedrøvet over, at de to gamle Abekatte kom — og skaffede os et saa charmant tête à tête.

Harriot. Mylord vil kun finde daarligt Selskab i mig.

Trinket. Paa ingen Maade, min Smukke! De skal see — vi skal nok finde paa noget at more os med. Det er jo ogsaa ret en allerkiæreste Leilighed til, at vi kan blive bedre kiendt med hinanden.

Harriot. Jeg forstaaer Dem ikke.

Trinket. Ikke? Saa vil jeg tale tydeligere. (tier og seer hende frak i Øinene.) Gid jeg faae en Ulykke, om jeg har seet nogen mere kyssesyg Pige i mine Dage!

Harriot. Er det Deres fine Samtale, Mylord saa vil jeg forlade Dem, at De kan more Dem selv i en Monolog.

(vil gaae.)

Trinket. Nei, nei! det maa De ikke! Stedet, min Kiærlighed, den gode Leilighed, alt forener sig —

Harriot. Hvordan, Sir? De vil dog ikke bruge Magt!

Trinket. Min deilige Mis! hvor kan De forlange jeg skulde lade det være!

Harriot (brydes med Trinket). Hielp! Hielp!

Trinket. Det nytter ikke, De raaber — der kommer dog ingen.

Harriot. Slip mig! For Himlens Skyld, Mylord!

(Støi udenfor.)

Trinket. For Satan! hvad er det for en Støi! saa maa jeg skynde mig —

Harriot. Hielp! Hielp!

(de brydes bestandig).

Tiende Scene.

De Forrige. Charles.

Charles (vurtig). Hvad hører jeg? Min Harriot raaber om Hielp! (seer dem.) Er det muligt? Kom her, Nederdrægtige, jeg skal give Dig noget at giøre.

(trækker Kaarden.)

Trinket. Uforskammede Slyngel! Jeg skal lære Jer —

(de fegte, Harriot løber ud og raaber „Hielp".)

Ellevte Scene.

De Forrige. Freelove. Harry Beagle. Tienere.

Freelove. Hvad er det? dragne Kaarder i mit Huus! Skil Dem ad! Det er det meest uforskammede —

Trinket. Godt, Skurk! vi sees en anden Gang. Jeg kiender Herren.

Charles. Jo for jo hellere! jeg kiender ogsaa Herren.

Harry. De skulde ladet dem blive ved. Jeg havde holdt ti mod een paa den unge Herres Haand.

Freelove. Hvad vil alt det sige? Hvorfor kommer De, Sir, og gior al den Støi her? Hvad tager De mit Huus an for?

Charles. De skulde hellere spørge, hvad Mylord tog det an for.

Trinket. Uforskammede Karl!

Freelove. Deres Tale er ligesaa grov som Deres Opførsel. Hvem er De? Hvad vil De her?

Charles. Jeg er En, der stedse er færdig at trække Kaarden for at forsvare den forfulgte Uskyldighed og ifærdelsbed den Dame, som jeg lykkeligviis frelste fra Mylords Raseri, — og det var for at søge hende, jeg var saa dristig at betræde Deres Naades Huus.

Freelove. Hendes Elsker, kan jeg tænke — eller hvad, om jeg maa spørge?

Charles. Jeg elsker Mis Russet, om jeg end ikke er slet saa voldsom i min Kiærlighed som Mylord der.

Trinket. Uforskammede!

Freelove. I skal komme til at undgielde for Jer gemene Opførsel!

Trinket. Det kan Deres Naade overlade til mig.

Charles. Ha ha ha!

Harry. Men hvor er Frøkenen bleven af imens? hvad, Deres Naade? De sagde jo, hun var her ikke; og jeg var nær slaaet ud en anden Vei, havde jeg ikke hørt dem at halse herinde.

Freelove. De skal strax faae hende at see. (ringer. En Tiener kommer). Hvor er Mis Russet?

Tieneren. Hun er gaaet ud, Deres Naade!

Freelove. Gaaet ud? hvorhen?

Tieneren. Det veed jeg ikke, Deres Naade! men hun løb ned af Trapperne, og skreg om Hielp; gik grædende igiennem Forsalen, og tog en Hyrevogn ved Døren.

Freelove. Dummerhoveder! Skal I lade hende kiøre allene? Gaa og søg efter hende strax!

(Tieneren gaaer.)

Harry. Det var Diævels! Nu havde jeg just støvet hende op, og saa skulde det lille Dyr dog smutte fra mig.

Freelove (til Harry). Hvis De behager Sir! at trine ind med Mylord og mig, saa kan De maaskee faae at høre fra hende.

Charles. Det er mig inderlig kiært, hun er borte. Hvor hun saa er, er hun altid sikkrere end i dette Huus.

Freelove. Ypperligt, Sir! fortræffeligt. Mylord! Sir Harry! behager De! jeg skal strax have den Ære at komme efter.

Trinket. De skal spørge fra mig med det allerførste, Sir!

Charles. Godt, Mylord!

Harry. Fløiten er hun — Diævlen komme efter det — væk er hun.

(de gaae.)

Freelove. Førend jeg følger Selskabet, maa jeg sige Dem, Sir, at De har opført Dem her saa besynderligt —

Charles. Ja, Madam! man har virkelig behandlet mig her meget besynderligt!

Freelove. Virkelig? Saa intet videre! Tillad mig blot at sige Dem, Sir, at

Veien gaaer derud, og at den største Artighed, De kan vise mig, er, paa Øieblikket at forlade mit Huus.

Charles. Det kan Deres Naade være vis paa. Siden De har forjaget Miss Russet, kan De være sikker paa, jeg skal ikke være til Uleilighed. Jeg vil strax søge hende.

Freelove. Har hun mindste Agtelse for sit gode Navn, giver hun sig vist aldrig i Deres Hænder.

Charles. O Madam! der kan aldrig Nogen tvivle paa, hun har Agtelse for sit gode Navn, siden hun ikke blev hos Deres Naade.

Freelove. Forlad mit Huus!

Charles. Paa Øieblikket — Et deiligt Huus! og en deilig Husfrue — ha ha ha! —

Freelove. Gemene Karl!

Charles. Høiformemme Frue!

(de gaae hver sin Vei.)

Tredie Act.

Lady Freelovens Huus.

Første Scene.

Freelove. Trinket (komme ind).

Trinket. Doucement! doucement! ma chere Lady Freelove! De maa undskylde. Jeg meente intet Ondt med det — paa min Ære.

Freelove. Nei, Mylord, nei, det kan jeg aldrig tilgive, at være uartig mod en ung Pige i mit Huus! Hvad vil Verden sige til det?

Trinket. Alt hvad den behager? Det siger ikke det allermindste hvad Verden siger — Men jeg beder dog om Forladelse — skiøndt jeg troede parbleu det var den bedste Maade.

Freelove. Fy, Mylord! hvilken Mangel paa Discretion! Men siden det dog mere er en slem Sag for mig end for Dem, og kan vække nogen Opsigt, saa holder jeg det for uundgaaelig nødvendigt, at De gaaer hen og hilser paa hendes Fader, giver Sagen saa godt et Anstrøg De kan, og igien formelig begierer hende.

Trinket. Deres Naade har fuldkommen Ret. Det skal skee strax. Men skulde den gamle Bondeknold blive ved at være ligesaa stedig som Datteren, haaber jeg, Deres Naade har intet imod, at jeg bruger et lille Krigspuds — for have hende maa jeg, have hende maa jeg tilforladelig.

Tieneren (kommer). Capitain O'Cutter vilde have den Ære at giøre sin Opvartning.

Freelove. Ah! den stygge Karl! den irlandske Somand, hvem jeg bad Dem at skaffe et Patent som Hverver-Capitain. Nu kommer han vel med sine flaue Takkigelser. Jeg vil ikke plages med ham nu.

Trinket. Lad ham for alting komme ind! Det er jo en kostelig Karl — et reent Marsvin; han seer ud og snakker bestandig som han stod paa Dækket. Desuden har jeg et herligt Indfald — han kan være at bruge.

Freelove. Godt! Saa lad Dyret da komme op! (Tieneren gaaer.) Men hvad er det for et herligt Indfald?

Trinket. Et coup de maitre — tilforladelig! jeg vil — Men tys! der er Dyret!

Anden Scene.

De Forrige. O'Cutter.

Freelove. Tienerinde, Hr Capitain! det er mig kiært at see Dem.

O'Cutter. Takker mangfoldig, Deres Naade! Idag kan jeg sige, Vinden er mig favorabel. Knap er jeg gaaet under Seil for at salutere Deres Naade, før jeg nu er saa lykkelig ogsaa at møde Hans Naade, min høie Patron. Jeg haaber, naadige Herre, Alt er vel inden Borde.

Trinket. Fuldkommen vel, jeg takker, Capitain! Men De synes at være bleven gvæstet i Tienesten? Hvad betyder det Plaster over Deres høire Øie?

O'Cutter. Et lille Forskud paa min Gage i min nye Post, naadig Herre! At presse, gaaer ikke af uden Sportler, skiøndt de fylde forbandet lidt i Pungen.

Freelove. Og i hvad for en farlig Rencontre har De faaet den Skramme, Capitain?

O'Cutter. I et fremmed Element, Deres Naade! i et Søslag til Lands. For et Par Dage siden snusede jeg tre stoute Knøse op, som foer med en Koffardimand. De giorde klar Skib. Jeg gav paa Timen mine Gutter Signal at giøre Jagt, og vi holdt lige ned paa dem. De brasede op, og vendte Bredsiden til. Vi gav dem det glatte Lag Styrbord ind, og det svarede de paa som Karle. Nu klappede vi paa Siden af dem, og vips greb en af dem til Haandgeværet, og det tog Bagbordsiden væk af Mikkel Snovs's Hat. Jeg entrede ham paa Øieblikket, og fik en Lusing af hans Pistolkolbe over mit Styrbords Øie. Men vi bragte dem dog allesammen op, og nu ligger de, tilligemed 50 andre, i Lage paa Blokskibene.

Trinket. Bravo, tappre Captain! Men De maa dog snart faae en bedre Plads f. Ex. Commandoen af en Fregat.

O'Cutter. Jo før jo heller, Deres Naade! Jeg lover Dem, den ærlige Terents O'Cutter skal aldrig stryge, og er vel saa stout en Sømand som nogen i Kongens Flaade.

Trinket. De kan forlade Dem paa, jeg skal gjøre Alt for Dem, Capitain, men De kan ogsaa for Øieblikket vise mig en Villighed.

O'Cutter. En Villighed, Mylord? Jeg vil seile Verden rundt fra Ende til anden for at tiene Deres Naade eller den naadige Frue.

Trinket (til Lady Freelove). Mylady! det lykkeligste Indfald af Verden! (høit.) Den Villighed jeg vil bede Dem om, min kjære Capitain! slaaer ind i Deres egen Metier. Den hele Sag bestaaer deri, at der er et Par uforskammede Knegte i Værtshuset den forgyldte Oxe, som have forløbet sig imod mig — og jeg vilde være Dem uendelig forbunden, hvis De kunde presse dem til Kongens Tieneste.

Freelove (til Trinket). Nu forstaaer jeg Dem — fortræffeligt!

O'Cutter. Hjertelig gierne, Deres Naade! og Tak til! men jeg vil dog haabe det er ikke Borgere eller bosiddende Folk, for det er nogen Fandens Mennesker at have med at bestille. Forleden Dag blev endogsaa min lille Jack Bouncer kaldt ind for Politiet, og maatte spytte et heelt Aars Gage i Bøssen for ingen Ting i Verden.

Trinket. Jeg skal nok mage det saa, at De ingen Ulejlighed skal komme i. De Knægte har for tient mig som Staldkarle. Vil De komme til mig imorgen, saa skal jeg sige Dem nærmere Besked.

O'Cutter. Jeg skal komme, og tage en 4—5 Udhalere med mig, saa flinke Gutter, som nogen vil lyste ved at see.

Trinket. Meget forbunden! Men jeg har endnu en lille Tieneste at bede Dem om, Capitain!

O'Cutter. Den Onde tage mig, om jeg ikke gjør det!

Trinket. Og det før De veed, hvad det er? —

O'Cutter. Baade før og efter, Deres Naade!

Trinket. En vis Herre har fornærmet mig paa min Ære —

O'Cutter. En Huggert i Livet paa ham!

Trinket. Vil De bringe ham et Brev fra mig?

O'Cutter. Min Siæl vil jeg saa, og to tilbage, om det skal være.

Trinket. Vil De da komme lidt tidlig imorgen, at De kan træffe ham med Brevet, førend vi lægge Haand paa det andet.

O'Cutter. Vær ikke bange, Mylord! Underdanige Tiener, Deres Naade!

Freelove. Tienerinde, Hr. Capitain! Min Compliment til Mistres O'Cutter! Hvorledes befinder hun sig?

O'Cutter. Takker for god Efterspørgsel, Deres Naade! Hun er i tyk Velgaaende.

Trinket. De kommer altsaa imorgen?

O'Cutter. Jeg skal ikke glemme det, Mylord! Den lille Terents O'Cutter forsømmer sig aldrig, hvor det gielder at vove Trøien. Underdanige Tiener!

(gaaer.)

Freelove. Ha ha ha! Men De har dog vel aldrig i Sinde at lade hendes Fader og Landsby-Frieren gjøre en lille Tour til Indien?

Trinket. Ah ikke! De skal bare see dem om paa et Blokskib i et Par Dage. Og imidlertid tager man sine Mesfurer for at komme i Besiddelse af Pigen.

En Tiener. Mistress Oakly holder udenfor i sin Vogn, og ønsker den Ære at tale med Deres Naade om en Sag af Vigtighed.

Trinket. Mistress Oakly! hvad kan den Argus ville Dem?

Freelove. Ligemeget hvad hun vil — men jeg kan ikke udstaae hende. Hun skal være velkommen. (Tieneren gaaer.) Hun kommer vist i Anledning af Harriot — maaskee for at bringe Giftermaalet istand imellem hende og den unge Oakly. Men jeg skal gjøre Indsigelser, det lover jeg Dem. Men gaa — jeg troer jeg hører hende — list Dem ned af Bagtrappen — eller bi! det er bedre — gaa den Vei ud, og gjør hende endelig en dyb Compliment, naar De møder hende.

Trinket. Tys! der er hun.

(bukker dybt for Mistr. Oakly, og gaaer.)

Tredie Scene.

Mistr. Oakly. Lady Freelove.

Mistr. Oakly. Jeg beder om Forladelse, at jeg gjør Deres Naade Ulejlighed!

Freelove. Det er mig altid en Ære og Glæde at see Mistress Oakly.

Mistr. Oakly. Der er just kommen et Brev fra Landet, som har giort nogen Uro i vor Familie. Det er fra Sir Russet.

Freelove. Sir Russet?

Mistr. Oakly. Ja, det angaaer fornemmelig hans Datter. Da hun nu har den Ære at være i Slægt med Deres Naade, tog jeg mig den Frihed at gjøre Dem min Opvartning.

Freelove. Hun er rigtignok af min Familie, Madam, som De behager at sige, men efter hvad der er forefaldet, veed jeg neppe, om jeg kan kiendes ved hende.

Mistr. Oakly. Hvorledes om jeg maa spørge?

Freelove. Jeg vil lade Dem selv domme, Madam! Skiøndt hun har været saa ubetænksom, for ikke at sige noget værre, at

løbe bort fra sin Fader, haabede jeg dog at faae den Sag dysset ned for Familiens Æres Skyld, men hun er ogsaa løbet bort fra mig, Madam! Det er ikke en Time siden.

Mistr. Oakly. Det er ubegribeligt. Men troer Deres Naade, at det virkelig er saa slemt fat med hende?

Freelove. Vi vil haabe det Bedste — men en besynderlig Pige er det — og det gior mig ondt at jeg maa sige — hun er virkelig en meget farlig Person at bringe ind i et Huus.

Mistr. Oakly (urolig). Saa? — Er hun det?

Freelove. Vilde jeg sige alt det jeg vidste —

Mistr. Oakly (ganske forvirret). Deres Naade veed vel ikke, om der blev handlet noget hemmelig sammen imellem hende og Oakly?

Freelove. Oakly?

Mistr. Oakly. Oakly — nei ikke Oakly det er at sige, ikke min Mand — ham mener jeg ikke — ikke ham — men hans Broderson, den unge Oakly.

Freelove (ajsides). Jalour over sin Mand — haha! nu veed jeg min Rolle.

Mistr. Oakly. Forlad mig min Dristighed! Har Deres Naade mærket noget urigtigt i hendes Opførsel, medens hun var her i Huset?

Freelove. I den Ugestid hun har været her, har hendes Opførsel snarere været hemmelighedsfuld. Breve og Bud frem og tilbage imellem hende og jeg veed ikke hvem. De veed vel, at Hr. Oaklys Broderson har været her?

Mistr. Oakly. Nei, det vidste jeg ikke. Har han ved den Leilighed giort Dem sin Opvartning?

Freelove. Giort mig sin Opvartning! det Udtryk er meget for fiint til at passe paa hans Besøg. Mylord Trinket, den Herre, De mødte da De kom ind, havde Tanker til min Niece, maa De vide — og da det vilde være et fortræffeligt Parti, saae jeg det gierne. Men jeg tænker, efter den Scene, han var Vidne til imorges, vil han vel slaae det reent af Hovedet.

Mistr. Oakly. Det gior mig inderlig ondt, at En af min Familie skulde saaledes glemme sig selv — .

Freelove. Det siger intet. Rigtignok var baade hans og Miss Rusfets Opførsel temmelig besynderlig — og dog med alt det troer jeg ikke, at han er den, hun elsker.

Mistr. Oakly (meget urolig). Saa?

Freelove. Hun maa absolut have forgabet sig i En, og det retskaffen. Men baade Mylord og jeg vare overbeviste om, at Hr. Oaklys Broderson var snarere en tienstfærdig Ven, og en Art Mellembud, end Elsker. Bevar os vel, Madam! De skifter Farve — De synes urolig — befinder De Dem ikke vel?

Mistr. Oakly. Fuldkommen vel, Deres Naade! fuldkommen vel — Det gior mig kun ondt, at min Mand skulde føre sig saadan op.

Freelove. Deres Mand, Madame!

Mistr. Oakly. Nei, hans Broderson mener jeg — Hans utilgivelige Uartighed — Jeg er heller ikke ganske vel. Det gior mig ondt, at jeg har giort Deres Naade saamegen Uleilighed. Jeg vil have den Ære at recommandere mig!

Freelove. Jeg forsikrer Dem, Madam! det gior mig ret inderlig ondt, at see Dem i en saadan Forfatning. Jeg haaber dog ikke, jeg har sagt noget som — Jeg troer virkelig paa ingen Maade, at Deres Mand er skyldig — Sandt nok er det, de gode Mænd tage sig særdeles Friheder til, men jeg troer, ja jeg er ganske vis paa, det kan ikke være — det er umuligt. Jeg beder Dem at De slet ikke lægger paa Hierte hvad jeg har sagt!

Mistr. Oakly. Nei, aldeles ikke — — jeg tænker ikke paa sligt — Deres Naades underdanige Tienerinde! (vil gaae, men vender om.) Men Deres Naade har dog ikke hørt, eller veed noget —

Freelove. Min kiære Mistr. Oakly! jeg seer, hvorledes det er fat — og det var ikke smukt af mig, om jeg vilde sige Alt, hvad jeg vidste. Jeg tør ikke fortælle Dem hvad jeg har hørt. Men jeg troer dog jeg bør sige Dem saameget: De maa være paa Deres Post!

Mistr. Oakly. Ja, det vil jeg. Jeg er Dem uendelig forbunden. Men synes da Deres Naade, at Oakly —

Freelove. Nei, aldeles ikke! der er vist ikke noget om — det tør jeg nok sige. Jeg vilde ikke for nogen Priis bringe Misforstaaelse i en Familie. Men jeg er selv Fruentimmer, har selv været gift, og kan ikke andet end tage Deel med Dem — Men vær De ikke urolig, der er intet om, det tør jeg sige.

Mistr. Oakly. Det troer jeg ogsaa — Deres Naades Tienerinde!

Freelove. Tienerinde, Madam! — Vær nu De kun ubekymret! De maae endelig love mig, at De ikke vel være urolig.

Mistr. Oakly. Slet ikke urolig — ikke det mindste bekymret. Jeg anbefaler mig. (gaaer.)

Freelove. Ha ha ha! der gaaer hun, propfuld af Vrede og Skinsyge, for at øse det altsammen ud over Manden. Naa den Stakkel! — —

Fierde Scene.

Freelove. Trinket.

Freelove. Bevar os vel, Mylord! jeg troede De var gaaet.

Trinket. Jeg var kun i næste Stue. Min Nysgierrighed vilde ikke lade mig komme et Skridt længere. Jeg har hørt hvert Ord, og aldrig moret mig bedre i mine Dage, det forsikrer jeg Dem! ha ha ha!

Freelove. Hvor det stakkels Dyr beed paa Krogen! ha ha ha!

Trinket. Ha ha ha! min uforlignelige Lady Freelove! det kalder jeg at have Forstand og Vittighed, paa Ære!

Freelove. En lille Bombe i de fiendtlige Skandser, intet andet!

Begge. ha ha ha!

Freelove. Men jeg maa forlade Dem. Jeg har en Snees Visitter at gjøre, De lader mig dog siden vide, hvordan det gaaer med Deres hemmelige Expedition.

Trinket. Naturligviis.

Freelove. Altsaa imorgen Formiddag venter jeg Dem. For Øieblikket undskylder De, Mylord!

(gaaer.)

Femte Scene.

Oaklys Huus.

Harriot og William (komme ind).

Harriot. Ikke hiemme? Er De vis paa at Misr. Oakly ikke er hiemme?

William. Hun er nylig taget ud.

Harriot. Jeg har noget af Vigtighed — Ifald De tillader, saa vil jeg bie til hun kommer tilbage.

William. De vilde dog ikke faae hende i Tale. Hun har udtrykkelig befalet, at hun vil være ene idag.

Harriot. Men om De var saa god at lade hende vide, at jeg havde noget af særdeles Vigtighed —

William. Jeg tør paa ingen Maade forstyrre hende.

Harriot. Hvor det dog er ulykkeligt! — Hvad skal jeg gjøre? Kan jeg da ikke faae Hr. Oakly i Tale?

William. Jo, jeg vil sige det til Herren, om De befaler.

Harriot. Ja, vil De være saa god!

William. Tør jeg udbede mig Deres Navn?

Harriot. Vil De blot have den Godhed at sige ham, at en Dame ønsker at tale med ham.

William. Det skal jeg.

(gaaer.)

Harriot. Det er ret uheldigt! jeg vilde saa gierne talt med Misr. Oakly. Gud! hvor jeg dog er bleven ulykkelig fordi min Fader saa haardnakket bliver ved at ville twinge mig til et Giftermaal, som jeg afskyer!

Siette Scene.

Harriot. Oakly.

Oakly. Hvor er den Dame? — Hvorledes, Miss Russet, er det Dem? (afsides.) Kan man nu tænke sig noget uheldigere? (høit.) Er det muligt, Miss, at jeg skal see Dem her?

Harriot. Den Anledning, Hr. Oakly, jeg har til at uleilige Dem i dette Øieblik, behøver saa meget mere Undskyldning, som —

Oakly. Jeg beder Dem, ingen Undskyldning! (afsides.) Herre Gud! om nu min Kone kom hiem, inden jeg kan faae hende bort igien!

Harriot. Jeg formoder, at det ikke er Dem ubekiendt, at Deres Brodersøn har nogen Godhed for mig.

Oakly. Det veed jeg. Og jeg vil haabe at Charles ikke har ført sig slet op imod Dem. Havde han det, skulde han aldrig komme mere for mine Øine.

Harriot. Jeg har ingen Grund til at klage over ham — men —

Oakly. Men — hvad? jeg beder, siig det hurtigt! (afsides.) det var da det aller fataleste at netop hun skulde komme —

Harriot. De synes at være urolig, Hr. Oakly!

Oakly. Nei — aldeles ikke! Jeg beder Dem, bliv ved!

Harriot. Jeg er for Øieblikket formedelst mange sammenstødende Omstændigheder i en meget ulykkelig Stilling, og jeg veed ikke hvad der vil blive af mig, naar De ikke vil hielpe mig.

Oakly. Jeg vil gjøre alt hvad der staaer i min Magt for at tiene Dem. Jeg veed af et Brev, jeg har faaet fra Deres Fader, at De har forladt ham. Vilde De have den Godhed, at fortælle mig det øvrige —

Harriot. Da jeg forlod min Fader, tog jeg lige til London, og søgte Tilflugt hos en af min Familie, men istedetfor at finde den Beskyttelse, jeg ventede, saae jeg mig der udsat for den uanstændigste Behandling. Det er ikke en Time siden Deres Brodersøn reddede mig fra et nedrigt Menneskes Voldsomheder. Jeg skiælver, naar jeg betænker, at jeg forlod ham i en Duel!

Oakly. Han fattes intet, det kan jeg forsikre Dem. Men hvad har De at befale, hvori jeg kunde tiene Dem?

Harriot. Den Godhed, jeg vilde udbede mig af Dem, var, at De vilde tillade mig at blive nogle faa Dage i Deres Huus.

Oakly. Ja — Miss Russet —

Harriot. Og at De tillige vilde søge at udvirke, at min Fader tilgiver mig, uden at twinge mig til at gifte mig med Sir Harry Beagle.

Oakly. Jeg er i den yderste Forlegenhed. Men hvorfor har Charles besørget Dem et anstændigt Opholdssted?

Harriot. Det var noget, jeg vist neppe havde fortjent. Og ifald De er saa god at give mig et Tilflugtsted i Deres Huus, da ønsker jeg at betragte Sir Charles kun som Deres Broderson.

Oakly. Hvor det træffer sig ulykkeligt, Mis! Jeg vilde paa min Siel gjøre Alting for Deres Skyld — men at have Dem i mit Huus, det har sine Vanskeligheder, som —

Harriot. Jeg haaber dog, De tvivler ikke om Sandheden af hvad jeg har sagt?

Oakly. Jeg troer Dem — jeg troer hvert Ord! Men der er egne Familie-Omstændigheder, som —

Harriot. De kan dog aldrig anse mig for saa nedrig, at jeg i Deres Huus vilde indgaae nogen Forbindelse, som var Dem imod.

Oakly. En saadan Forbindelse vilde være mig og min Familie en stor Ære — Der er aldrig falden mig nogen Betænkelighed ind fra den Side. Hvad skal jeg dog gjøre? Lad mig see! — Lad mig see! Ifald nu —

(betænker sig og tier.)

Syvende Scene.

De Forrige. Mistr. Oakly.

Mistr. Oakly. Jeg veed vist, jeg hørte et Fruentimmer snakke med min Mand — Ha! jo! det er rigtig nok! Jeg vil twinge mig — jeg vil høre til!

Harriot. Jeg seer nok, De vil ikke redde mig. O Gud! hvad skal min Skjebne blive! O hvorfor forlod jeg min Faders Huus!

Oakly. Jeg vil gjøre alt for Deres Skyld, det kan De være vis paa! Vær nu ved godt Mod — jeg vil tænke paa at udfinde et passende Sted, hvor De kan opholde Dem —

Mistr. Oakly. Saa?

Harriot. Hvor kan jeg være bedre end i Deres eget Huus?

Oakly. Min bedste Mis! — jeg — jeg —

Mistr. Oakly. Min bedste Mis — ypperligt!

Oakly. Tys! tys! hvad var det jeg hørte? Nei det var ikke noget — Jeg vil tale reent ud med Dem, — vi kunde let blive afbrudt. De Familie-Omstændigheder, jeg talte om, er ingen anden end min Kone — Hun har et temmelig ulykkeligt Temperament, — og kom De her i Huset — saa veed jeg ikke, hvad Følger det kunde have.

Mistr. Oakly. Det var deiligt!

Harriot. Jeg troede ikke, at min Opførsel —

Oakly. De maatte opføre Dem som De vilde, min bedste Pige! saa kunde De dog aldrig forebygge, at hun jo fik Mistanke.

Harriot. Men naar nu Deres Broderson tog alting paa sig?

Oakly. Det vilde heller ikke hielpe. Endnu imorges, da det Brev kom fra Deres Fader, havde jeg nær aldrig faaet hende stillet tilfreds, skjøndt jeg forsikrede, jeg vidste ikke det mindste af det, og Charles tilstod Alting.

Harriot. Hvad skal jeg da gjøre? hvad skal der da blive af mig?

Oakly. De seer, bedste Mis! at det er mig umuligt at tage Dem i Huset, og vidste jeg ikke, at min Kone var taget ud kort forend De kom, vilde jeg være i den yderste Forlegenhed over, at De nu er her. Vi maae altsaa see at indrette det saa godt som vi kan. Jeg vil leie Værelser til Dem her i Nærheden, som hverken Charles eller min Kone eller noget Menneske skal vide af at sige. Og skulde min Kone engang i Tiden opdage det, saa veed De, vi skyde Alting paa Charles.

Mistr. Oakly. Paa Charles!

Harriot (græder). Hvor jeg er ulykkelig! evig ulykkelig!

Oakly. Ulykkelig! nei vist ikke! Vær ved godt Mod! Jeg skal, om det er mig muligt, see til Dem hver Dag —

Mistr. Oakly (kommer frem). Vil De det, Hr. Oakly? Er jeg endelig kommen efter Dem? Ja jeg skal see til Dem! Og De, min bedste Frøken! jeg skal —

Harriot. Men jeg begriber ikke —

Mistr. Oakly. Begriber De det ikke? Men jeg begriber det altfammen, og jeg har længe begrebet det. De skal have Deres egne Værelser, Frøken! — det troer jeg ogsaa De er bedst tient med. Hvor tør De see mig i Dinene?

Oakly. Vær dog for Guds Skyld ikke saa heftig, min Bedste! Du tager ganske feil — det er en anstændig Dame.

Mistr. Oakly. Ja, i Sandhed! det er en anstændig Opførsel at forføre gifte Mænd!

Harriot. Men hvor kan De troe —

Oakly. Du maa vide, min Ven! det er den unge Pige, som Charles —

Mistr. Oakly. Ja rigtig! — nei, Hr. Oakly! det nytter Dem ikke. Har jeg ikke selv hørt Dem lægge det hele Raad op — har jeg ikke hørt Deres vittige Paafund at De vilde skyde al Skylden paa Charles?

Oakly. Et Øieblikks Koldsindighed, min bedste Kone! Du maa vide, det Brev, der kom imorges, var om Frøkenen —

Mistr. Oakly. Jeg veed det. Nu er det let at begribe, hvorfor Du imorges foreslog mig at tage hende i Huset. Men Frøkenen kunde selv finde herhen, seer jeg.

Oakly. Fy, fy! min Bedste! hun har ladet sig melde hos Dig.

Mistr. Oakly. Hos mig? alt bedre og bedre! Har hun ikke netop passet Leiligheden, og er kommen til Dem just som jeg var taget ud? Men jeg er Dem forbunden for Deres Visit, Frøken. Jeg har nu havt den Ære at modtage den, og jeg beder, De ikke vil opholde Dem for min Skyld!

Oakly. Skam Dem! skam Dem, Mistr. Oakly! Hvor kan De være saa urimelig? Er det en Opførsel mod en Pige af hendes Charakteer?

Mistr. Oakly. Jeg har hørt hendes Charakteer! Gaa kun, min smukke forløbne Frøken! De er løbet bort fra Deres Fader — og har stiaalet Dem bort fra Deres Tante! Gaa De kun! Her skal De ikke blive, det kan De være vis paa!

Oakly. Jeg beder Dig dog, vær rolig! Du veed ikke selv, hverken hvad Du siger eller gjør — Hun skal blive!

Mistr. Oakly. Hun skal ikke blive et Øieblik!

Oakly. Hun skal blive her et Øieblik, en Dag, en Maaned, et Aar! For en Ulykke! Madam! hun skal blive her sin hele Levetid, om jeg vil have det!

Mistr. Oakly Hvorledes?

Harriot. Nei, lad mig gaae, Hr. Oakly! for Himlens Skyld! jeg er dødsens af Angst.

Oakly. Vær De ikke bange! — Hun skal blive — jeg vil have det!

Rusket (udenfor). Det kan ikke nytte, hvad han siger — Jeg vil ind — Jeg er vis paa, hun er her.

Harriot. O min Fader! min Fader! (besvimer.)

Oakly. See hun besvimer. (griber hende.) Saa ring dog! Kom En herind!

Mistr. Oakly. Hvad! han tager hende i sine Arme! Nei, nu forgaaer Taalmodigheden mig —

Ottende Scene.

De Forrige. Rusket.

Rusket. Hvad er det? besvimet? (løber hen til hende.) O min kiære Harriot! mit Barn! mit Barn!

Oakly. Deres pludselige Ankomst forskrækkede hende. Men nu kommer hun til sig selv igien.

Harriot. Min Fader!

Rusket. Min egen Harriot! hvor kunde Du saaledes løbe bort fra Din Fader, der holder saameget af Dig! Men jeg vidste nok, jeg skulde finde Dig her!

Mistr. Oakly. Naa! han vidste, han skulde finde hende her — sagde jeg det ikke? Er Du ikke en slet Mand, at have saadan en skammelig Forstaaelse med en brav Mands Datter!

Rusket. Ja, hvor tør De bringe min Datter til at løbe bort, og tage hende i Deres Huus?

Mistr. Oakly. Naa, hvad siger Du dertil? det er jo aabenbart.

Oakly Jeg siger, at De tager feil.

Rusket. Seer De, Hr. Oakly! jeg vil have Satisfaction af Deres Familie for den Tort, De har giort mig! For en Ulykke! der maa ingen Mand i hele England bilde sig ind at kunne fornærme mig.

Harriot. Min bedste Fader! jeg kan forsikre —

Rusket. Hold Mund, Tos! gior mig ikke vred!

Oakly. Det er altsammen en Feiltagelse.

Rusket. En Feiltagelse? Har jeg ikke fundet hende i Deres Huus.

Oakly. Men hun har min Siel ikke været her meer end —

Mistr. Oakly. Hørte jeg ikke selv, De sagde, De vilde leie Værelser til hende?

Oakly. Ja, men det —

Rusket. Har der ikke længe været arbeidet paa, at De vilde saaledes narre mig i mine aabne Øine?

Oakly. Jeg har aldrig tænkt paa — at —

Mistr. Oakly. Aldrig tænkt paa? Sagde Du ikke, hun skulde blive her i Huset, enten jeg vilde eller ikke?

Oakly. Nei!

Rusket. Har De ikke sendt en Vogn for at hente hende, saasnart hun kom her til Byen?

Oakly. Nei!

Mistr. Oakly. Har Du ikke bedraget mig med Brevet imorges?

Oakly. Nei, nei, nei! Nei, siger jeg!

Mistr. Oakly. Jo, jo, jo! Jo, siger jeg!

Rusket Skal jeg ikke troe mine egne Øine?

Mistr. Oakly. Skal jeg ikke troe mine egne Øren?

Oakly. Jeg siger Dem, De tager feil begge to.

Rusket. For en Ulykke! jeg vil have Satisfaction!

Mistr. Oakly. Jeg skal giøre en Ende paa disse smukke Historier, det lover jeg!

Oakly. Hvad Diævlen! I vil ikke lade mig tale — og I er begge lige gode. Jeg vilde ingenting ønske mere, end at I to var Mand og Kone!

Mistr. Oakly. Ja, Du er en smuk Mand!

Rusket. Jeg skal nok finde Leilighed til at snakke med Jer!

Oakly. Finde Leilighed til at snakke! Jeg synes, De har snakket nok nu for Deres hele Levetid begge to —

Mistr. Oakly. Kom nu! Lad Frøkenen blive hos sin Fader! saa er hun i de rette Hænder.

(gaaer.)

Oakly. Jeg vilde ønske, jeg kunde lade Dem blive i hans Hænder ogsaa. (gaaer, men vender tilbage.) Et Ord med Dem, Hr. Rusfet! — Deres Hidsighed og den Vildfarelse min Kone er i, gior mig det umuligt at forklare Dem noget nu. Men jeg er til Deres Tieneste, naar og hvor De behager!

(gaaer.)

Rusfet. Ja, ja! jeg vil have Satisfaction. Nu, Frøken! saa fandt jeg hende dog endelig! Jo, Du har giort en skionne Forstyrrelse her.

Harriot. Ja jeg har desværre været den uskyldige Aarsag til alt for megen Forstyrrelse.

Rusfet Uskyldig? saa? hvad havde Du at løbe herhen efter?

Harriot. Kiæreste Fader! De tager ganske feil — Jeg har ikke været en halv Time her i Huset.

Rusfet. For Satan! Tes! gior mig ikke kattesyk i Hovedet! Du veed, jeg holder af Dig! men jeg kan ikke lide man lyver. Men kom nu! vi vil ud af dette Huus! (Charles synger udenfor.) Hei, hvad er det?

Niende Scene.

De Forrige. Charles.

Charles (synger en Drikkevise). Hvad er det? et Fruentimmer! — Harriot! er det muligt! min kiæreste, bedste Harriot! Jeg har søgt efter Dig hele Byen igiennem — og tilsidst — blev jeg træt — og melancholsk — og ilde tilmode — og saa satte vi os ned, den ærlige Major og jeg, og stak et Par Flasker ud paa Dit Velgaaende.

(løber hen til hende.)

Rusfet. Trr! holdt! hvor tør I komme min Datter nær, naar jeg er tilstede? For Diævlen! Hr. Oakly! jeg har et Ord at snakke med Jer!

Charles. Ah! Squire Rusfet er her ogsaa? Din gamle Hanekylling! hvordan lever Du? — Men Harriot, min kiære Pige! (griber hendes Haand.) føde, kiære Harriot —

Rusfet. Slip hende! Kom Harriot! Slip ham i Øieblikket! eller jeg —

Harriot. Kiære Fader! der behøves ingen Magt for at faae mig fra et Menneske, der kan føre sig saaledes op paa en Tid, da han vidste, jeg var i den yderste Bekymring.

(de gaae.)

Charles. Men hør dog! Frøken! min kiære Harriot! — Hr. Rusfet! — vækt! væk er hun — og det paa min Siel i ondt Lune og i slet Selskab! jeg vil efter hende! — nei stop! jeg gior kun ondt værre — det har jeg giort engang før, kan jeg huske. — Hvor Diævelen er de kommen her? — Hvem kunde tænke at finde hende her i mit eget Huus? Mit Hoved løber rundt af lutter Formodninger. — Jeg troer jeg er lidt drukken — ja jeg troer nok temmelig drukken. — Jeg vil gaae hen og sove mig ædru, og saa vil jeg spørge mig for, hvad alt dette skal betyde.

(gaaer syngende.)

Fierde Act.

Oaklys Huus.

Første Scene.

Majoren. Charles.

Majoren. Stakkels Charles! Hvad det har været for en Forplumring! Jeg vilde have givet alt i Verden til at jeg havde været der.

Charles. Og jeg vilde have givet alt i Verden til, at jeg ikke havde været der! Gid Vinen blive til Gift paa min Tunge den første Gang jeg igien drikker formeget!

Majoren. Ja, saa siger de Alle om Morgenen efter, naar de har Jammer.

Charles. Hvor, hvor kan hun dog være? Jeg veed ikke, hvad jeg skal troe — Jeg vil gaae ud for at søge hende, skiøndt jeg veed ikke selv hvor.

En Tiener. En Herre der kalder sig O'Cutter, vilde have den Ære at tale med Herren.

Charles. Det er mig ikke beleiligt. Jeg vil ingen see — Jeg er ikke hiemme.

Tieneren. Han siger, han har et vigtigt Ærinde, og han maa tale med Dem.

Charles. Hvad hedder han?

Tieneren. Capitain O'Cutter.

Charles. Capitain O'Cutter! det Navn har jeg aldrig hørt før! Kiender De noget til ham, Major?

Majoren. Ikke det mindste. Men Du hører, han har noget vigtigt at tale med Dig. Saa vil jeg gaae.

Charles. Han kan intet have at sige mig, som De jo maa vide. Bed Capitainen komme ind!

(Tieneren gaaer.)

Anden Scene.

De Forrige. O'Cutter.

O'Cutter. God Morgen, I gode Herrer! Er der nogen her, som hedder Charles Oakly?

Charles. Charles Oakly er mit Navn, om det kan være Dem til nogen Tieneste!

O'Cutter. Stop! Stop! Jeg har et lille Ærinde til Deres Navn, men da Ingen skulde vide det, kan jeg ikke snakke om det, førend Dækket er ryddeligt.
(peger til Majoren.)

Charles. Denne Herre er min bedste Ven, og Alt hvad der angaaer mig, kan afgjøres i hans Nærværelse.

O'Cutter. Naa ja saa! saa kan vi gjøre alting af paa Skandsen. Det er intet andet end en lille Uredc, der nok er kommet imellem Lord Trinket og Dem, der skal gjøres af. Lord Trinket har Lyst til at nappes lidt med Dem, og da jeg just styrede denne Kaas, saa bad han mig flye Dem den Lap. (giver ham et Brev.)

Majoren. Hvorledes? en Udfordring?

O'Cutter. Ja rigtig, en Udfordring. Jeg skal være hans Raades Secundant, og har De Lyst til en lille Motion, og vil følges med den Herre, saa vil vi alle fire tage fat paa eengang, og vi to vil lægge hverandre paa Siden, Hjerte!

Charles (læser, afsides). Ha! hvad er det? læser jeg ogsaa rigtig?

Majoren. Jeg er Dem særdeles forbunden. (afsides.) Det er en rar Fyr. (høit.) Jo, jeg skal have den Ære at møde det hele høistærede Selskab. Jeg skal tage mit Spid med, saa vil vi to tage en Frokost sammen. De synes nok godt om at slaaes, Hr. Capitain?

O'Cutter. Den Onde tage mig, smager det mig ikke bedre endnu end et Glas Grog!

Majoren. Men med Tilladelse: hvor kommer De med i den Sag? Veed De, hvad det er om?

O'Cutter. Det veed Satan, ikke jeg. Det er det samme hvad det er om, seer De vel, naar vi bare plukkes lidt.

Majoren. Hvorledes? slaaes, og ikke vide, hvorfor?

O'Cutter. Naar Blodslaget er heiset, hvem vil saa pasfiare?

Majoren. Det er Hverdagskost for Capitainen! Jeg vil vædde, De har været med mere end een Gang —

O'Cutter. Ja saa min Siel har jeg saa — til Lands eller til Vands, det kommer den smaa Terents O'Cutter paa ret ud. Da jeg sidst var i Dublin, sloges jeg med En, som havde snydt mig for tusind Pund i Spil, og med en Anden, som skjældte min Hund for et Bæst, og med tre for noget som stod i Aviserne — Satan veed hvad det var. Men siden jeg er kommen til England igien, har jeg ikke havt det ringeste at gjøre.

Charles (afsides). Ha, hvilken Lykke! Jeg er bange, min Glæde vil røbe mig. (høit.) Vil De have den Godhed, Hr. Capitain! at formelde Mylord min Respect, jeg skal have den Ære at hilse paa ham.

O'Cutter. Ja det skal jeg! Naa, lille Ven! kommer han saa med?

Majoren. Det kan De forlade Dem paa. (afsides.) Det er mig en snurrig Patron!

Charles (afsides). Nu maa jeg see at fritte ham ud. (høit.) Jeg troer, den Tid, Mylord har fastsat i Brevet, er —

O'Cutter. Ganske rigtig! Klokken sex.

Charles. Og Stedet er — er — troer jeg nok, bag Montagues Huus?

O'Cutter. Nei, Hjerte! ved Runddelen i Hydepark. Jeg har selv valgt det Sted, for der kan vi være i Ro.

Charles. Ja rigtig — Runddelen i Hydepark — nu husker jeg det — Vel, Hr. Capitain! jeg skal ikke mangle.

O'Cutter. Jeg Djævlen hugge mig ikke heller. Den smaa Terents O'Cutter vil splitte mig have reen Leeg, eller vide hvorfor. Altsaa, hans Tiener, Hjerte!
(gaaer.)

Majoren. Ha ha ha! see hvilken en Karl var ikke det! saa forhippet paa at slaaes som en Hanekylling.

Charles. O Onkel! det lykkeligste Tilfælde af Verden!

Majoren. Hvorledes? at have Udsigt til at faae en Kaarde gjennem Livet? Den Lykke forlanger jeg ikke.

Charles. O det er herligt! Jeg har fundet min kiere Pige, min Harriet! Hun er i et Giæstgiversted i Holborn.

Majoren. Hvad? hvor veed Du det?

Charles. Den rare, gode, allerkiæreste, dumme Capitain har givet mig et galt Brev.

Majoren. Et galt Brev?

Charles. Ja, et Brev fra Lord Trinket til Lady Freelove.

Majoren. Det var Djævels! hvad staaer deri?

Charles. Det jeg nu fortalte Dem, at hun er i et Giæstgiversted i Holborn — og saa en Undskyldning fra Mylord, at han ikke kan gjøre hendes Raade sin Opvartning i Formiddag, som han havde lovet, da han har fuldt op at gjøre med sine Messures angaaende Harriet.

Majoren. Ah saa? et Complot imellem Mylord og Mylady.

Charles. Der! læs selv!

Majoren (læser). Hm — hm — hm — ypperligt! Og hvad vil Du nu?

Charles. Jeg vil paa Øieblikket gaae derhen.

Majoren. Saa skal Du tage mig med. Jeg begynder at frygte, der er Ugler i Mosen.

Charles. Vær De ikke bange for mig! Lad De kun mig raade! Jeg havde aldrig tænkt, jeg skulde glæde mig ved at faae en

Udfordring, men det var det Lykkeligste der kunde hændes mig. Farvel, Onkel! Farvel!
(gaaer hurtig.)

Majoren. Det staaer mig ikke rigtig an alt det — William!

William (kommer). Hr. Major!

Majoren. Hvor er min Broder?

William. Paa sit Værelse.

Majoren. Er han allene?

William. Ja, Hr. Major!

Majoren. Og hvordan er han?

William. Jeg veed ikke andet, end han er ganske vel.

Majoren. Ja, ja! men er han i godt Humeur, eller —

William. Jeg blander mig aldrig i Familie-Sager, Hr. Major!
(gaaer.)

Majoren. Godt sagt, William! Kanskee ingen slem Advarsel for mig. Hvad det dog er for en sær Verden vi leve i. To Mennesker kan ikke holde mere af hinanden end min Broder og hans Kone, og dog kan de værste Fiender ikke plage hinanden værre. Jeg vil op til ham, og holde en af mine Morgen-Prækener for ham — Ja min Broder, der er intet andet for — Du maa giøre Dig splittergal, og sætte Stuen paa Loftet — Ha! havde jeg en Kone! — det er dog en Ynk, at ingen veed at omgaaes en Kone uden en Pebersvend.
(gaaer.)

Tredie Scene.

Den forgyldte Oxe.

Harriot (kommer). Hvad skal der blive af mig? Og Charles — o det er sørgeligt! saa vild, saa ryggesløs! og dog — jeg skammer mig ved at tilstaae det — jeg elsker ham, og Døden selv skal ikke faae mig til at give Sir Harry min Haand — men der er han — hvad skal jeg nu sige ham?

Fierde Scene.

Harriot. Harry.

Harry. Deres Tiener, Mis Russet! — Hvad? ikke et Ord? De er kanskee undseelig — Ja, saa vil jeg. Seer De, jeg er ikke den, som snakker meget — hvad skal den Snakkerads til? det er ligesom man vilde narre Folk — Hvad synes De om mig til Mand? Jeg er en dygtig ung Knøs, god Reisning, rene Been og ingen Nykker i nogen Maade.

Harriot. Jeg forstaaer Dem ikke. Vil De tale et Sprog, jeg forstaaer, saa skal jeg svare Dem.

Harry Et Sprog De forstaaer! jeg taler vort Modersmaal, og det saa bredt og godt som nogen. Hvad synes De om mig til Mand? det er dog vort Modersmaal, er det ikke? — Jeg forstaaer mig ikke paa Deres Parlemefransøsk — Naa, hvad synes De om mig til Mand? Squire Russet siger, De skal tage mig!

Harriot (afsides). Hvad skal jeg sige til ham? det er bedst at være høflig. (høit.) Jeg troer, De fortiener en meget bedre Kone, og jeg beder —

Harry. Bedre! Nei, nei! saa klog De ogsaa er, fanger De mig ikke saadan. De er mig god nok.

Harriot. Sir Harry! Oprigtighed er bedre end alle Complimenter. De maa undskylde, jeg maa erklære, jeg vil aldrig være Deres Kone.

Harry. Hvordan? hvad? holla! Kiøb er Kiøb — det er klappet og klart paa begge Sider.

Harriot. Lad for Himlens Skyld Deres Fordring fare!

Harry. Hvad? først slutte Kiøb, og siden komme med Flauser — det er ikke noget det; Et Ord er et Ord over al Verden!

Harriot. Jeg har fast besluttet, jeg vil ikke ægte Dem, det gaae som det vil.

Harry. Men Deres Fader har besluttet De skal ægte mig, seer De vel! Giør Hesten sig stedig, saa kiender jeg min Nytter.

Harriot. Hesten? tager De mig for — dog jeg tilgiver Dem. Jeg beder Dem: giv Deres Samtykke til mit Forslag, det vil vi begge bedst være tient med!

Harry. Jeg kan ikke.

Harriot. Lad mig overtale Dem!

Harry. Det kan ikke lade sig giøre, siger jeg.

Harriot. O jeg beder Dem! giør det!

Harry. Jeg giør det, Diævlen tage mig ikke!

Harriot. Jeg besværger Dem — (Harry fløiter.) Hvad? De driver Spot med mig!

Harry (synger). „Skal jeg eller skal jeg ikke? Jo jeg troer, jeg gifter mig.“

Harriot. Gifte mig med Dem? hellere med — jeg veed ikke hvem!
(gaaer op og ned.)

Harry. Hun gaaer godt — har et skionne Fodskifte — en rar Reisning.

Harriot. De er en uforskammet Nar! Taler De om mig, som jeg var Deres Hest?

Harry. Ja, hvorfor ikke? Havde I fine Damer halvt det Gode ved Jer, som min Skimmel har, saa var der ikke saa mange, der fortrød Kiøbet. Men jeg veed ikke, hvorfor jeg vil staae her og sladre. Squire Russet skal faae Deres Nykker at vide — han skal nok curere hende — Nu gaaer jeg hen til ham.

Harriot. Gaa for mig hvorhen De vil, naar De bare gaaer fra mig.

Harry. Han tæmmer hende nok! Vil Trendsen ikke forslaae, saa tager han et

Stangbidsel til — han tæmmer hende Djævlen annamme mig nok!

(gaaer)

Harriot. Hvad det forhadte Menneske dog har giort baade mig og min stakkels Fader Bekymring! Jeg har aldrig for været min Fader ulydig, men heri alene kan jeg ikke — jeg kan ikke adlyde ham.

Femte Scene.

Harriot. Rusfet.

Rusfet. Er Du ikke en slem Tos? en egensindig, haardnakket, trodsig En!

Harriot. Min kiære Fader —

Rusfet. Hør, Harriot, ti stille! gior mig ikke vred! Vil Du have ham? Svar mig! Naa hvorfor snakker hun ikke? Vil Du have ham?

Harriot. Kiæreste, bedste Fader! Alt andet i Verden —

Rusfet. Alt andet — hvad for alt andet? nei hør engang, alt andet! Du skal Kronedød have ham! Du skal tage ham! og det endnu iaften! Lovede Du ikke at tage høflig imod ham? Hvor kom Du nu til at være uartig imod ham?

Harriot. Kiære Fader! jeg tog meget høfligt imod ham, men han opførte sig saa uforskammet og utaaleligt —

Rusfet. Uforskammet! jeg skal Kronedød brække hans Hals! Uforskammet mod min kiære Harriot! den Slyngel, den Kieltring, den Oxe! jeg skal — men det er Logn, jeg ved, det er Logn — det tør han ikke, han tør ikke være uforskammet. Vil Du have ham? Svar mig! Vil Du have ham? Du skal Kronedød tage ham!

Harriot. Fader, har Du nogen Kiærlighed for mig —

Rusfet. Kiærlighed for Dig? Du ved, jeg holder af Dig. Du ved, Du er Din stakkels Faders Diesteen. Jeg vilde ikke twinge Dig, naar jeg ikke holdt af Dig. Er det andet, jeg vil, end Dit eget Vel? Men jeg ved nok, hvad Du vil. Du vil have den unge Oakly, en liderlig, fordrukken —

Harriot. Forskaan mig blot for Sir Harry! og hvis jeg saa nogensinde gifter mig uden min Faders Samtykke, saa forskyd mig for evig!

Rusfet. Jeg forskyder Dig, naar Du ikke tager Sir Harry.

Harriot. Betænk, min bedste Fader! De gior mig ulykkelig.

Rusfet. Du lægger mig i Graven, Harriot! Du lægger mig i Graven. Jeg skulde giore Dig ulykkelig? Er det ikke Din Lykke jeg vil giøre? Er det ikke den rigeste Mand i vor hele Egn? kalder Du ikke det Lykke? Gaaer ikke alle de blegnæbbede Piger i hele Grevskabet, og smidster ad ham? og vilde gierne have ham? og Du er saa egensindig og trodsig og stivnakket! Du skal Kronedød have ham!

Harriot. Men for Himlens Skyld, kiære Fader —

Rusfet. Hold Mund, Harriot! jeg vil ikke høre mere af Din urimelige Sladder. Du skal tage ham, og det i denne Aften; Jeg gaaer nu lige hen og løser Bevilling og henter Præst — Hvad vil jeg staae her og kiævles med Dig? Er jeg ikke Din Fader? raader jeg ikke over Dig? Du skal have ham!

Harriot. Min Fader —

Rusfet. Ikke et Ord! Du skal bitter, haarde Kronedød have ham!

(gaaer.)

Harriot. Min Fader! hør mig! kun eet Ord! — Han vil ikke høre mig! Nei hellere døe end samtykke deri.

Siette Scene.

Harriot. Charles (kommer ind i Overkiole).

Harriot (skriger). Ha? hvad seer jeg?

Charles. Tys! stille, kiære Harriot! gior ingen Støi! Jeg har gaaet en heel Time paa Luur omkring Huset. Nu saae jeg Deres Fader og Sir Harry gaae ud, og greb denne Leilighed for at tale et Ord med Dem.

Harriot. De har giort Dem megen forgiæves Uleilighed, Hr. Oakly! Jeg ventede ikke den Ære af Deres Besøg.

Charles. Harriot! overøs mig med de bitreste Bebreidelser, straf mig, som De vil! kun see og tal ikke til mig med den Ligegyldighed og Kulde! — O, Harriot! lad mig befrie Dem! min Vogn holder paa Hiornet af næste Gade. Lad mig befrie Dem fra at twinges til et forhadt Giftermaal!

Harriot. Nei! jeg vil oppebie Udfaldet, hvad det saa bliver! Ingen skal twinge mig til at ægte Sir Harry, — Men Deres Opførsel — det er ikke en halv Time siden min Fader lod mig høre Deres vilde Levemaade.

(græder.)

Charles. Jeg seer min Daarlighed, og skammer mig ved den. De har givet mig tilbage til mig selv, det sværger jeg Dem til! Men, jeg beder Dem for Himlens Skyld, forlad dette Sted, medens De endnu kan. Major Oakly vil med Fornøielse modtage os i sit Huus.

Harriot. Nei, jeg har fast besluttet at blive her.

Syvende Scene.

De Forrige. Stuepigen.

Stuepigen. Aah! Frøken! der er en stor Ulykke paa Færde. Saasandt jeg staaer

her, har ikke en Hverver taget de to Herrer og ført dem bort, alt det den ene raabte paa, at han var Baron, og den anden, at han var Squire og Herremand.

Harriet. Taget af en Hverver — det er umuligt!

Charles. Ha! nu kommer Anslaget for en Dag. Men jeg skal være hos hans Naade.

Stuepigen. Hvad i al Verden skal vi gjøre, Frøken? Husbond og Gaardskarlen og Staldkarlen er allesammen løbet efter dem. Jeg har aldrig seet saadant et Mirakel! (gaaer.)

Harriet. Kunde jeg troe, det var Deres Paasund, vilde jeg aldrig see Dem for mine Øine mere.

Charles. Jeg vilde hellere døe, end gjøre mig skyldig i sligt. Det er en Streg af Lord Trinket, det er jeg sikker paa. Han havde noget for, det veed jeg af et Brev, som faldt i mine Hænder imorges. (Harriet giver et Skrig.) Ha, der kommer han. Nu er det tydeligt nok. Vær De ikke bange, min elskte Harriet! jeg skal nok forsvare Dem. Men nu maa jeg bede Dem, overlad Dem til mig!

Ottende Scene.

De Forrige. Lord Trinket.

Trinket. Nu Frøken! (aftides.) For Satan! er han der igien! (høit.) Nu da (trækker Kaarden.) Jeg seer, De har ingen Kaarde — altsaa lad Frøkenen fare! slip hende, siger jeg, eller jeg render min Kaarde igiennem Dem. (vil falde ud imod Charles.)

Charles (tager en Pistol frem). Tre Skridt fra Livet, Mylord! jeg er forsynet. Kommer De et Skridt nærmere, faaer Deres Naade et Par blaa Bønner giennem Hovedet.

Trinket. Hvad? hvad er det? Pistoler!

Charles. Til Mylords Tieneste! Skulde denne slaae Klik, saa har jeg Magen til den i Lommen. Vær ikke bange, Miss Russet! Hans Naade har skaffet Deres Slægt og Venner tilside, men han vil vist selv tage sig af Dem. Skal jeg lade Dem være ene med ham?

Harriet. Grusomme Charles! De veed, jeg nu maa følge Dem.

Charles. Lidt længere fra Døren, om Deres Naade behager!
(vinker med Haanden.)

Trinket. For Satan, Herre — Frøken!

Charles. Lidt længere endnu, Mylord!

Trinket. Men hør dog — Hr. Oakly —

Charles. Jeg har ikke Leilighed at tale med Deres Naade nu. Maa jeg ulejlige Dem lidt længere hen til den Side — De veed, hvor jeg er at finde. Har De noget at befale til Miss Russet, saa har De den Godhed at erkyndige Dem om hende hos mig. Behager Mylord at træde et Par Skridt tilbage endnu. Deres Naades underdanigste Tiener!
(gaaer med Harriet.)

Trinket (seer efter dem. — Pause). Jeg troer paa min Ære, den flaue Karl understod sig at gjøre Nar af mig.
(gaaer.)

Femte Act.

Lady Freeloves Huus.

Første Scene.

O'Cutter. Trinket. Freelove (med et Brev).
(de komme ind.)

Trinket. Det var dog det uheldigste der kunde træffe! For Fanden, Capitain! hvor kunde De begaae saadan en Buk!

O'Cutter. Jeg har aldrig tænkt paa en Buk, Mylord! Jeg skulde levere to Breve; og naar hver af dem fik eet, tænkte jeg, det var nok.

Freelove. Og altsaa har den vittige Capitain givet den unge Oakly det Brev, der var til mig, og her har han bragt mig en Udfordring.

Trinket. Det er naragtigt — mere mal apropos kunde da aldrig noget træffe. Læste De da ikke Udskriften?

O'Cutter. Hvem? jeg? Den Onde tage mig, om jeg gjorde! jeg har aldrig læst i mine Dage.

Trinket. Er det ikke ærgerligt? nu havde jeg arrangeret Alting saa fortræffeligt, at det aldrig kunde slaaet feil.

Freelove. Galt er det gaaet, det er sandt. Men jeg troer dog nok, jeg skulde finde paa en Maade at faae Alting i Orden igien.

Trinket. Hvordan da, min guddommelige Lady Freelove! hvordan?

Freelove. Naar De nu gik hen og befriede de to Landjunkere af Deres Klemme, fik dem til at troe, det var en Streg af den unge Oakly, for at komme til at bortsnappe min Niece, og De saa lagde nogen Vægt paa den Tieneste, De bevisste Faderen —

Trinket. Ubetaleligt! Jeg vil strax lægge Haand paa Værket.

O'Cutter. Har Deres Naade noget at flye mig at bestille?

Trinket. Nei, nei! Slip mig bare de Folk løs igien, og hold Dem saa langt ude af Farvandet, Capitain!

O'Cutter. Hjertelig gierne. Men De

tager en gal Kaas begge to, alt det er ikke en Pibe Tobak værd. Nei! vilde De lade mig raade, jeg skulde give ham noget at bide paa, som han skulde have godt af — Den Onde tage mig maa der ikke Skrup til, skal der komme noget ud af det. Deres underdanige Tiener. (gaaer.)

Trinket. Men hvor skal jeg hen med de Karle, naar jeg har sat dem paa fri Fod?

Freelove. Naturligviis hos Oaklys. De kan være vis paa, min Niece er der.

Trinket. Men betænker Deres Naade, det er at gaae lige ind i Fiendens Ild, og give dem en dementi lige i Øinene.

Freelove. Saameget desbedre! Jeg skal møde Dem der. Det vilde jo være en reen Sottise, om ikke vi to skulde kunne faae Bugt med saadant noget Kram, som den Oaklyske Familie.

Trinket. Gemeent Borger-Pak! — Min stionne Allierede! jeg kysser Deres Hænder. De lader mig altsaa ikke vente forgiæves?

Freelove. De kan forlade Dem paa, jeg kommer der. (Trinket gaaer.) Det er en smuk Historie! Den listige lille Taske har været os alle for klog. Hvad er nu herved at giøre? — Allierede? Ja min høistærede Lord Trinket! Det vil komme an derpaa. Naar Barnet er dødt, saa er Fadderskabet ude. (hun gaaer.)

Anden Scene.

Mistr. Oaklys Cabinet.

Mistr. Oakly derpaa Toilet.

Mistr. Oakly. Det bliver værre og værre! Han har aldrig før behandlet mig saa ligegyldigt — — Gaae ud, uden saa meget som at sige mig et Ord, eller tage den mindste Notice af mig! Det har jeg den Major at takke for! (Toilet kommer.) Naa Toilet!

Toilet. Herren er ikke kommen hiem endnu.

Mistr. Oakly. Hvor er han henne?

Toilet. Det veed jeg ikke, det kan jeg sværge paa.

Mistr. Oakly. Hvorfor veed hun det ikke? Hun veed heller aldrig noget — Ja, hun veed det nok, naar hun vilde sige det.

Toilet. Jeg kan forsikre, at jeg vist og sandt ikke veed mere af det, end det Barn, der er født i Nat. Der er Monsieur Paris Herrens Kammertiener, han veed —

Mistr. Oakly. Hvad veed han?

Toilet. At jeg ikke veed noget af det.

Mistr. Oakly. Hvor er Paris? hvad bestiller han?

Toilet. Han er oppe paa Herrens Værelse.

Mistr. Oakly. Lad ham komme ned!

Toilet. Ja, Frue! (gaaer.)

Mistr. Oakly. Jeg vil give mit Liv paa, at han er løben efter den unge Mamsel — Nei, hans Frækhed og Majorens Uforskammenhed er utaalelig.

Tredie Scene.

Mistr. Oakly. Toilet. Paris.

Mistr. Oakly. Hvor er hans Herre?

Paris. Il est sorti — han er gaae ude!

Mistr. Oakly. Hvor er han gaaet hen?

Paris. A! Madame! je n'en sais rien — jeg det ikke veed.

Mistr. Oakly. Der er ikke En der vil sige mig noget. Hvorfor sagde han mig ikke, at hans Herre gik ud?

Paris. Jeg ham klæder paa. Je ne m'en soucie pas du plus — Han gaaer hvor han vil — det jeg ikke har med at bestille.

Mistr. Oakly. Jo! han skulde have sagt mig det — det har han at bestille, og passer han ikke bedre, hvad han har at bestille, saa skal han ikke blive længe her, det kan jeg lade ham vide.

Paris. Voila quelque chose d'extraordinaire!

Mistr. Oakly. Staa ikke der og sladdre og træk paa Skuldrene! Gaa hen og spørg sig for — gaa, og skaf mig at vide, hvor han er henne!

Paris. Jeg veed ikke, hvad jeg skal giøre.

Mistr. Oakly. Lad John komme ind!

Paris. De tout mon coeur! Jean — ici — Jean! — Madame vil tale ham. (gaaer.)

Mistr. Oakly. Toilet!

Toilet. Ja, Frue!

Mistr. Oakly. Hvor bliver John af? hvorfor kommer han ikke? hvorfor staaer hun der og lægger Hænderne sammen? Hvorfor gaaer hun ikke hen og henter ham?

Toilet. Jo, Frue! nu skal jeg gaae — der kommer han. John! Fruen vil tale med ham.

Fierde Scene.

De Forrige. John.

Mistr. Oakly. Hvor er hans Herre?

John. Han er ude.

Mistr. Oakly. Hvorfor gik han ikke med?

John. For Herren kiørte i Majorens Vogn.

Mistr. Oakly. Hvor kiørte de hen?

John. Jeg tænker, de kiørte til Majorens.

Mistr. Oakly. Han tænker det? Veed han det ikke?

John. Jeg troer det, men jeg kan ikke sige det for vist.

Mistr. Oakly. Troer og tænker, og veed

ikke, og kan ikke sige for vist — I er nogen Dumrianer — gaa til jert Arbeide! (John gaaer.) Hør! (han kommer.) Gaa hen til Majorens! — nei — det kan ikke hielpe — gaa kun! (han gaaer.) Jo hør! (han kommer.) Gaa hen til Majorens, og see, om min Mand er der!

John. Skal jeg hilse fra Fruen?

Mistr. Oakly. Hilse fra mig? Tosseho-ved! Gaa jer Vei! (han gaaer.) Hør! (han kommer.) Kan I da ikke gaae hen til Majorens, og skaffe mig at vide, om min Mand er der, og ikke bryde Jer om videre?

John. Jo jeg kan.

Mistr. Oakly. Nu hvorfor gaaer I da ikke? og kom snart igien. (han gaaer.) Hor, John!

John (kommer tilbage). Ja, Frue!

Mistr. Oakly. Intet — gaa kun! (han gaaer.) Hvad den Mand dog gior mig Sorg! Hør John!

John. Ja, Frue!

Mistr. Oakly. Lad Portneren komme herop!

John. Ja, Frue! (gaaer.)

Toilet (afsides). Nu, i Dag er hun fikker! det seer godt ud for mig. (høit.) Vil Fruen klædes paa?

Mistr. Oakly. Maa jeg bede hende, Mamsel! at hun ikke kommer og plager mig med sin dumme Sladder — Jeg har nok at tænke paa. Hvor bliver nu Portneren af? Mon den Tosse ikke har sagt til ham, at han skulde komme?

John (kommer). Nu kom Herren hiem, og Majoren var med ham, og den unge Hr. Oakly, og den Froken, som var her igaar.

Mistr. Oakly. Godt! (John gaaer.) Det skeer altsammen blot for at trodse mig, men jeg vil gaae ned og foreholde dem deres slette Opførsel, (gaaer.) eller bi — nei, jeg vil ikke gaae ned til hans Selskab, jeg vil tage ud — Toilet!

Toilet. Ja, Frue!

Mistr. Oakly. Lad Kudsken spænde for! jeg vil ud. (Toilet gaaer.) Toilet! bliv! Jeg vil dog gaae ned til dem — Nei! — Toilet!

Toilet. Ja, Frue!

Mistr. Oakly. Lad Kokken lave mig en Poulard! Jeg vil ikke ned at spise. Jeg vil spise baade til Middag og Aften paa mit Værelse. Jeg vil ikke see ham for mine Øine i tre Dage. (de gaae.)

Femte Scene.

En anden Stue.

Oakly. Majoren Charles. Harriot.

Charles. Bedste Harriot! gior Dem ikke saa mange Bekymringer!

Harriot. Hvem veed, hvad den nedrige Lord Trinket har foretaget med min Fader!

Oakly. Vær De kun ubekymret! Vi skal snart høre fra ham, og jeg staaer Dem inde for, Alting skal blive godt.

Harriot. Hvis jeg ikke havde det Haab, at Alting vilde oplyses til Fru Oaklys Tilfredshed, saa kunde jeg aldrig tilgive mig selv, at have forstyrret en værdig Families Roligbed.

Majoren. Bryd Dem aldrig om det — de blive lige gode Venner for det — det siger intet imellem Ægtefolk — Tys! der er hun — Nei! det er kun Kammerpigen.

Siette Scene.

De Forrige. Toilet.

Oakly. Nu, hvad godt, Toilet? (Toilet hvisker.) Ikke vel? hun kan ikke komme ned at spise? ønsker at see mig oppe hos sig? Hør, Broder, hvad skal jeg nu giøre?

Majoren. Gaaer Du, saa er det forbi med Dig.

Harriot. Gaa, Hr. Oakly, gaa op til Deres Kone — det bør De giøre.

Majoren. Nei, Broder! Du maa ikke vige et Straaesbred — det er kun Trodsighed af hende.

Oakly. Nei, jeg gaaer ikke. Siig hende, at jeg har Selskab hos mig, og det vilde være os en Fornøielse at see hende her. (Toilet gaaer.)

Majoren. Det er rigtigt.

Oakly. Men om jeg nu gik op, og saae til, hvordan hun bar sig ad?

Majoren. Hvad vil Du nu giøre? Du vilde jo ikke gaae op til hende? Er Du gal?

Oakly. Jeg vil heller ikke gaae til hende. Jeg vilde bare vide, hvordan hun tager det op. Jeg vil ligge paa Luur i mit Cabinet, og holde Øie med hendes Bevægelser.

Majoren. Fanden i Vold med de elendige Lurendreierier og Krybskytterier. Hvorfor kan Du ikke blive her?

Oakly. Vær Du kun ikke bange, Major! Nu, da jeg er overbeviist om, jeg har Ret, vil jeg staae paa min Ret ti Gange saa kiæk som Du.

Majoren. Vel talt, Broder!

Oakly. Det skal ogsaa blive vel giort, Broder! (gaaer.)

Majoren. Nu, Charles!

Charles. Jeg kan ikke taale at see min Harriot saa bekymret. Jeg vil strax ud og søge om Sir Russet. Maaskee jeg kan faae at vide i Vertshuset, hvor hans Naades Slyngler har bragt ham hen.

Russet (udenfor). Her? ja, ja, jeg veed ret godt, hun er her. Kom med, Sir Harry! kom med!

Harriot. Der er han — min Fader — jeg kiender hans Røst. Hvor er Hr. Oakly? Nu, kiære Major! stil ham bare tilfreds, og viis, De er vor Ven!

Syvende Scene.

De Forrige. Russet. Harry og Trinket.

Trinket. Seer De der, Sir Russet! jeg sagde Dem det nok.

Rusfet. Ja, det er altfor tydeligt. Du ugudelige Tøs! løber bort den ene Gang efter den anden — og tilsidst lader hun sin Fader tage bort med Magt — fætter mig i Livsfare! Kronedød! jeg er saa vred, at jeg tør ikke komme Dig saa nær, at jeg kan naae Dig.

Charles. Jeg kan forsikkre Dem, Sir Rusfet! Deres Datter er ganske —

Rusfet. I forsikkre mig? I er den, der har giort hende forkeert — der har ophidset mit eget Barn imod mig.

Charles. Hvis De kun vilde høre mig —

Rusfet. Jeg vil ikke høre et Ord af alt hvad De siger! Jeg vil have min Datter — jeg vil ikke høre et Ord!

Majoren. Sir Rusfet, lad os tale fornuftigt med Dem! Vil De kun have Taalmodighed —

Rusfet. Jeg vil ikke have Taalmodighed — jeg vil have min Datter — og hun skal tage Sir Harry iaften!

Trinket. Det er at behandle mig vel cavalierement, Sir Rusfet! paa Ære! De betænker da ikke min Rang og Familie —

Rusfet. Jeg blæser ad Rang og Familie — min Datter skal ikke være en fornem Dame. Jeg vil give hende til hvem jeg vil. Tag hende med Dem, Sir Harry! hun skal blive Deres Kone iaften.

Harriet. Hør mig et Øieblik, min Fader! for Himlens Skyld —

Rusfet. Hold Mund, Tøs! Afsted med hende, Sir Harry!

Majoren. Kun to Ord, Hr. Rusfet!

Rusfet. Hvad staaer den Flynder og gaber efter?

Harry. Holla! holla! I er Allesammen paa et galt Spor — Stop! hold inde! Hør engang, Sir Rusfet!

Rusfet. Naa, hvad nu?

Harry. I veed, Aftalen var, at jeg skulde have Mis Harriet; — men vi kom ikke til at trække godt sammen. Naar En har giort et slet Kiøb, saa er det bedst, veed De nok selv, at man seer at komme godt fra det, og saa har jeg tusket hende bort til Lord Trinket, og faaet hans brune Hest, Nabob, til Bytte.

Rusfet. Tusket hende bort? tusket min Datter bort for en Hest! For Satan i Helvede! hvad skal det betyde?

Harry. Hvad det skal betyde! Jeg vil godt fra det, andet er det ikke. Først har jeg skamredet baade mig selv og mine andre Bæster, da det gik i Carriere ad London til — og nu har jeg været stuvet ned i et Blokstib som en Agurk — Jeg er i det mindste bleven tre Pund lettere, det veed jeg — Og, som jeg sagde før, jeg har tusket hende bort for Nabob.

Rusfet. Jeg var tilfreds Fanden havde Nabob og Jer og Lord Trinket og —

Trinket. Pardon! je vous demande pardon, Monsieur Rusfet, paa Ære.

Rusfet. Død og Helvede! Min Datter giør Complotter imod mig, og —

Majoren. Hør, Sir Rusfet! hør mig et Øieblik, saa lover jeg, jeg skal stifte Fred imellem Dem og Deres Datter, og bestæmme hvem der fortiener det.

Harry. Det er ret, det er ret — hvert Bæst maa have sin egen Saddel.

Rusfet. Naa, hvad er det De vil sige?

Majoren. Lord Trinkets skammelige Opførsel hos Lady Freelove mod Deres Datter er Dem bekiendt. Her er dernæst et Bevis fra hans Naades egne Hænder, at det er ham, der har foranstaltet den grove Fornærmelse, som nylig er tilføiet Dem.

Rusfet. Hvad? hvordan?

Trinket. Hvert Ord er en Fabel, paa Ære.

Majoren. Hvert Ord er en Troesartikel.

Charles. Dette Brev vil overbevise Dem, Hr. Rusfet. Hans Naade troede, han maatte stikke mig en Udfordring ifølge det, der var forefaldet imellem os hos Lady Freelove. Men Budet tog feil, og gav mig dette Brev istedet.

Rusfet. Lad mig see! lad mig see! (læser.) Hm — hm — saa saa! hm — hm — Satan — „ønsk mig god Lykke! Lydigste Slave, Trinket.“ Død og Helvede! Hvor tør De understaae Dem sligt?

Trinket. Naar De bliver kold, Sir Rusfet, saa skal jeg forklare Dem hele Sagen.

Rusfet. Kold? jeg vil ikke blive kold — Jeg vil have Revange. Saa min Harriet, min gode Pige, dog er uskyldig. Siig mig, Harriet, siig mig, at Du er uskyldig i alt dette. (omfavner hende.)

Harriet. Ja i Sandhed, min Fader! og ubeskrivelig lykkelig, at De er overbeviist derom.

Rusfet. O! hvor jeg er glad! hvor jeg er glad! Jeg troer Dig, Harriet! Du har altid været en god Pige.

Majoren. Det er hun — en herlig Pige, mere værd end et heelt Regiment af saadanne Lorder og Baronetter. Kom nu, Sir Rusfet! lad det altsammen saae en god Ende! Charles har gode Midler — de har holdt af hinanden i lang Tid — gammelt Kiendskab — trofaste Elskere, ret to Turtelduer — de vil just blive lykkelige.

Rusfet. Ja det er en anden Sag — siden det hænger saaledes sammen — Men hør, Charles! bliver Du ikke en god Mand mod min Harriet, saa lægger Du mig i Graven, Din Knegt.

Charles. Tvivl aldrig derpaa! Min Harriet har alt forbedret mig.

Rusfet. Har hun? Nu da! der — Himlen velsigne Jer begge to!

Harry. Nu, Mylord! vi to er da begge blevne distancerede — det er Løier nok.

Trinket. N'importe!

Harry (afsides). Men da det Hele nu

er spændt af paa den Maade, saa vil Hans Naade kanskee giøre en Afstikker af sig med Byttet for at komme godt fra det. Jeg vil derfor spørgenstregs hen til hans Ridekneegt, saae Fingre paa Nabob, og inden tre Qvarteer er jeg ude af Byen. (gaaer.)

Ottende Scene.

De Forrige. Lady Freelove.

Freelove. Min bedste Mis Russet! jeg beder om Forladelse —

Charles. Mistr. Oakly, om Deres Naade behager.

Freelove. Gift?

Harriot. Endnu ikke, men min Fader har givet sit Samtykke.

Freelove. Nei, virkelig? Naa det glæder mig usigeligt. Jeg gratulerer, min Bedste — jeg gratulerer, Hr. Oakly! Hr. Russet! og det hele ærede Selskab — for jeg tænker, de fleste af Dem ere interesserede i det.

Majoren (afsides). Hvor fri, hvor fræk og familiær.

Freelove. Lord Trinket her ogsaa! Jeg kan forsikre jeg saae ikke Mylord før.

Trinket (bukker). Deres Naades underdanigste Slave.

Freelove. De seer saa alvorlig ud, Mylord! Ah! kom De! jeg veed der har været en Misforstaaelse imellem Dem og Sir Oakly. De maa tillade mig den Fornøielse at være Mediatrice i den Sag!

Trinket. Her har været en lille fracas, Deres Naade! Vi ere sprængte paa Ære.

Freelove. Sprængte! hvad vil det sige, Mylord?

Trinket. Nu, Deres Naade veed, jeg lægger aldrig sligt paa Hiertet, og jeg veed, sligt decontenancerer aldrig Deres Naade. Men det er gaaet lidt en travers. Den lille Billet, jeg skrev til Deres Naade, er falden i Hænderne paa denne Herre, og der har været en Smule Brouillerie derover, det er Alt.

Freelove. De taler til mig, Mylord, i en ganske besynderlig Tone. Har De ikke ført Dem vel op, giør det mig ondt for Dem, men Deres slette Opførsel kommer forresten slet ikke mig ved. Mis Russet vil fuldkommen retfærdiggiøre mig.

Majoren. Giorde Deres Naade ikke bedre i at beraabe Dem paa min Ven Charles der? Charles, kom frem med Brevet!

Charles. See her, Sir Russet! — det Brev De nys læste, var i denne Couvert.

Russet. „Til Hendes Naade Lady Freelove". Død og Helvede! nu husker jeg det — Brevet selv var pyntet ud med franske Lapper og Fruer og Deres Naader! For Diævlen, Deres Naade! saa jeg har Dem at takke for den Fornærmelse, der er tilføiet mig.

Freelove. Hvad vil alt det sige? Det, De har mig at takke for, Sir Russet, er af den Beskaffenhed, at —

Russet. Ja vist, maa jeg ikke takke Dem! Jeg maa vel ogsaa takke Dem for den Monsieur Lords Uforskammenhed imod min Datter hiemme hos Dem! For Diævlen! Deres Naade! saadanne Fornærmelser kan ikke tilgives! hele Verden skal faae det at vide! For Satan! jeg vil —

Freelove. Mon dieu! hvad de Landsbyjunkere giøre en Støi! De tager jo afsted som et Pesthuuslem! jeg er bange, De vil slaae mig — og saa bander De saa afskyeligt — hvor kan De være saa gemeen! Jeg seer Hensigten af denne nedrige Ondskab; men min Rang og Stand hæver mig over Smaafolk og Deres elendige Bagtalelser. Det er Dem og Deres eenfoldige Datter, som komme til at lide derunder. Jeg havde halvveis i Sinde at føre hende ind i de brillanteste Cirkler — men nu, lille Frøken, vil jeg hverken modtage eller giengielde Deres Visiter, og vil ganske unddrage den øvrige gemene Deel af Familien min Protection. (gaaer.)

Russet. Død og Allandsens Plage! hvilken Uforskammenhed!

Trinket. En uforlignelig presence d'esprit, paa Ære! den sande franske nonchalance! Men Godtfolk! hvorfor skal vi giøre saamegen Støi og tumulte om ingen Ting? Naar Mis Russet hellere vil være Mistr. Oakly end Lady Trinket, eh bien, saa ønsker jeg til Lykke, det er Alt. — Sir Russet! jeg ønsker Dem til Lykke med Deres Svigerson! — Hr. Oakly! jeg ønsker til Lykke med Deres Brud! — Og Dem, Mis, med Deres Brudgom! — Enfin, jeg ønsker Dem Alle til Lykke den ene med den anden, paa Ære! (gaaer.)

Russet. Det var et smukt Stykke af en Lord, den! Diævlen staaer i disse Folk af den store Verden, som I kalder Dem. De skiller En ved hans Formue, beskæmmer hans Datter, forfører hans Kone, og saa vil De endda, man skal takke for Naadesbeviisningen — paa Ære. (der ringes stærkt).

Majoren. Hei, hvad nu?

Niende Scene.

De Forrige. Oakly.

Oakly. Hører Du, Major! hører Du?

Majoren. Det er en skrækkelig Allarm! Hun ringer alle Klokkerne ned i hele Huset. (der ringes.)

Oakly. Nu bryder Uveiret løs.

Majoren. Ja, saa trækker det vel snart herhen. Nu, Broder, viis nu, Du er en Mand!

Oakly. Jeg er fast besluttet!

Tiende Scene.

De Forrige. Mistr. Oakly.

Majoren. Ret saa: frisk Mod!

Mistr. Oakly. Jeg havde dog ventet den Opmærksomhed af min Hr. Gemal, at De var kommen op at see til mig, da jeg sendte Bud efter Dem.

Oakly. Jeg vidste jo nok, min Bedste! at det ikke kunde være Dit Alvor, at Du vilde spise paa Dit Værelse, naar jeg havde gode Venner hos mig. Og for Fremtiden bar jeg sat mig for, jeg vil være Herre i mit Huus, der maa saa flyde af hvad der vil.

Mistr. Oakly. Saa? Saasnart Huset er blevet ryddeligt igien, lader jeg Porten slaae i for hele Verden. De skal ikke see en Siel i en heel Maaned!

Oakly. Men for en Ulykke, Madam! nu vil jeg — Jeg vil holde aabent Taffel et heelt Aar — jeg vil sende Invitationskaart over hele Byen — Soiree hos Oaklys — hele Verden skal komme til mig, og jeg vil komme til hele Verden.

Mistr. Oakly. Men jeg maa sige Dem, Sir—

Oakly. Og jeg maa sige Dem, Madame! jeg vil ingen Modsigelser taale —

Mistr. Oakly. Maa jeg ikke tale?

Oakly. Nei! for Du taler ikke som Du bør. For Fremtiden skal Du hverken see eller gaae, eller tale eller tænke, uden som jeg vil!

Mistr. Oakly. Saavidt skulde det komme! Du modsiger, mishandler, bespotter mig! Det er for meget — mit Hierte brister — (besvimer, man løber hende til Hielp.)

Oakly (gaaer imellem). Lad De hende være!

Harriot. Men, Hr. Oakly! Fru Oakly!

Charles. Men for Himlens Skyld, Onkel! hun kunde jo —

Oakly. Lad hende være, siger jeg. Der maa ingen komme til hende!

Harriot. Jeg beder Dem, lad os hielpe hende — hun kunde —

Oakly. Det siger intet. Jeg beder, De lader hende ligge.

Mistr. Oakly (reiser sig). Du Umenneske! nedrige Mand! vilde Du lade mig doe uden Hielp? vilde Du —

Oakly. Bevar os vel, Madam! det er et heftigt Anfald — tag Dem iagt!

Mistr. Oakly. Foragtet! giort latterlig! men jeg skal faae Revange, det skal De see —

Oakly. Daldaldera, Daldaldera!

Mistr. Oakly. Hvorledes? De gior mig til Nar for hele Verdens Øine. (Oakly bliver ved at synge.) Ha! De skal komme til at fortryde det — saafandt der er Lov og Ret til — (vil gaae.)

Harriot (gaaer imellem). Fru Oakly!

Mistr. Oakly. Lad mig gaae — jeg kan ikke holde ud at være her længere.

Harriot. Jeg beder Dem, Fru Oakly!

Majoren (sagte). Frisk, Broder! Du har giort Mirakler.

Oakly (sagte). Jeg tænker, hun besvimer aldrig i sine Dage mere.

Harriot. Bi et eneste Øieblik! Jeg har med Smerte været Vidne til Deres Bekymring, men jeg kan oplyse Dem til Deres Tilfredshed.

Mistr. Oakly. Nei, nei! jeg kan ikke tale med Dem.

Charles. Bedste Tante! hør hende! for min, for Deres egen Skyld, jeg beder Dem!

Mistr. Oakly. Hvad er det da? siig mig det!

Harriot. Jeg veed, at Deres første Uroligheder er kommen af et Brev fra min Fader til Deres Neveu, den unge Oakly.

Russet. Ja, jeg var saa vred som en Tydsker — for jeg vidste ikke andet, end at den unge Knegt havde giort min Datter ulykkelig. Men nu er alt det forbi, og altsaa —

Mistr. Oakly. De var her igaar, Hr. Russet?

Russet. Ja, jeg kom her for at lede om Harriot. Jeg tænkte, jeg skulde træffe den unge Mamsel her hos den unge Monsieur.

Mistr. Oakly. Hos Charles, mener De?

Russet. Ja, naturligviis. Han har længe været forgabet i hende, og hun ogsaa i ham, som det lader.

Mistr. Oakly (afsides). Hvor jeg har taget feil! (høit.) Men hørte jeg ikke Dem og min Mand —

Harriot. Kiære Frue! De hørte kun en Deel af Samtalen. Den angik ene og alene Charles.

Charles. For at betage Tante al Tvivl, saa har Sir Russet og min Formynder samtykket i vort Ægteskab, og vi haabe, Tante negter os ikke sit Samtykke.

Mistr. Oakly. Jeg tvivler ikke mere. De har lettet mit Hierte for en tung Byrde. Og dog — hvad nytter det Alt? Min Mands Kiærlighed har jeg jo tabt. (græder.)

Oakly. Nei, kiære Kone! jeg elsker Dig lige saa inderlig som før. Min paatagne Opførsel har pint mig i Sielen, og det var med yderste Anstrængelse jeg kunde spille min Rolle.

Mistr. Oakly. O min kiære Mand; hvor jeg har giort mig Skam! Kan Du, kan Du tilgive mig?

Oakly. Tilgive Dig? O min Kone! denne Forandring gior mig til det lykkeligste Menneske!

Majoren. Til Lykke! jeg ønsker Dem begge til Lykke! Men imellem os sagt, De er ikke saa lidt i min Gield for det. Sagde jeg ikke, jeg vilde curere alle Sygdomme i Familien. Tilgiv mig, Søster, at jeg paatog mig at skrive Recepten for Dem. Mine Piller vare lidt bittre, men de have giort en fortræffelig Virkning. De maae altsaa ikke være fortrydelig paa Doctoren!

Mistr. Oakly. Nei nei! jeg vil altid være Dem forbunden, og jeg føler —

Oakly. Intet mere derom, min kiære Kone! Alt det Forbigangne maa være evig forglemt.

Mistr. Oakly. Jeg har ikke fortient denne Godhed — men al min Fremtids Bestræbelse skal allene gaae ud paa at giøre mig den værdig.

Dronning Marguerites Noveller,

Lystspil i 5 Acter af Scribe og Legouvé,

oversat af **F. L. Høedt.**

Personerne:

Carl den Femte, tydsk Keiser og Konge i Spanien.
Eleonore af Østerrig, hans Søster.
Isabella, Infantinde af Portugal.
Guattinara, Minister.
Babiesa, Kammertjener og Coureer.
Frants den Første, Konge af Frankrig.
Marguerite, hans Søster.
Henri d'Albret, Cavaleer hos Marguerite.
En Lakai.

Handlingen foregaaer i Madrid.

Første Act.

En Sal paa Slottet.

Første Scene.

Carl V (i en Floiels Morgenkjole, sidder i en Lænestol tilvenstre). Guattinara (staaende).

Guattinara. Og jeg, Sire, som frygtede for at have mistet min Keisers Gunst, og betragtede Deres Majestæts Tilbagekomst som Tegn paa en Unaade, jeg bliver udnævnt til Statssecretair, Statssecretair hos den mægtige Carl den Femte.

Carl. For at Magtens Virak ikke skal beruse dig, vil jeg sige dig, af hvilken Grund jeg netop har valgt dig og foretrukket dig for Folk af meget høiere Adel. Da du er ung og uerfaren, vil du finde dig i at blive ledet; og da du ikke har noget politisk Renommee, vil man ikke tillægge dig Æren for ethvert dygtigt Foretagende, saaledes som man gjorde ved din Forgjænger, den gamle Hertug Infantado. Du er dernæst ærgjerrig, umaadelig ærgjerrig —

Guattinara. Deres Majestæt —

Carl. Ingen Modsigelse, det er dit Hovedfortrin i mine Øine. Og endelig, hvad der gjør Statsmændenes Ulykke, det er Damerne. Det er dem, som har ødelagt Kongen af Frankrig, den ridderlige Frants I, min fordums Medbeiler og nuværende Fange. For deres Skyld har min Fader, Philip af Østerrig, risqueret sin Throne, maaskee sit Liv. Og jeg selv — det maa udentvivl ligge i Blodet — hvor ofte har jeg ikke givet Slip paa de ypperligste Planer, blot for et Indfald, en øieblikkelig Lune, en Forelskelse, saa kort, som den korte Vei fra Lyst til Anger. Du derimod, du er kold, lidenskabsløs —

Guattinara. Troer De det, Deres Majestæt?

Carl. Ja, det troer jeg, og det er denne Tro, som har gjort dig til Minister. — Men nok om det. Lad os nu komme til vore Forretninger. Hvad er her at gjøre?

Guattinara. Først, Deres Majestæt, skulde jeg bede Dem bestemme, hvilken Dag De vil celebrere Deres Formæling med Infantinde Isabella af Portugal.

Carl. Jeg kom først hjem igaar, og saae hende kun et Øieblik iaftes. Men du var jo ifjor i Lissabon, som extraordinair Gesandt; du maa jo kjende Infantinden?

Guattinara (noget forlegen). Ja, Deres Majestæt.

Carl. Du saae hende tidt, har jeg hørt.

Guattinara. Engang imellem. Kong Emanuel havde dengang selv en Datter, og Infantinden var kun hans Niece. Det gik derfor hende, som det i Regelen gaaer med fyrstelige Personer, der savne Indflydelse, hun førte et meget eensomt Liv, ja, man fandt hende endogsaa noget ubetydelig. Men Omstændighederne har siden den Tid forandret sig, og nu for Tiden savner hun ikke Betydning.

Carl. Jeg haaber at see hende idag i Messen, og imorgen Aften vil jeg aflægge hende mit Besøg, hvorfor jeg ønsker, at Hofset indfinder sig der. Vil du sige Princessen det. Er der Mere?

Guattinara (aabner sin Portefeuille). Jeg har dernæst en Ansøgning til Deres Majestæt, en Ansøgning om Audiens.

Carl. Fra hvem?

Guattinara. Fra en Franskmand, som blev saaret ved Pavia, Grev Henri d'Albret.

Carl. Hvad vil han i Madrid?

Guattinara. Han ønsker at dele sin Konges Fangenskab.

Carl (kold). Det maa være en ung Mand.

Guattinara. Ja, ganske ung.

Carl. Hans Ønske er smukt og vidner om et ædelt Hjerte. En saadan Begjæring kan man umulig afslaae. (Langsomt.) Du maa derfor, Guattinara, sørge for —

Guattinara. At han faaer Audiens?

Carl. Nei, at han ingen faaer. — Er der Mere endnu?

Guattinara. Det Allervigtigste. Hvorledes befaler Deres Majestæt, at jeg skal forholde mig med Deres Fange, Kong Frants I? I tre Maaneder har han nu været fængslet her i Madrid, og har i al den Tid, uagtet alle sine Bestræbelser, ikke kunnet opnaae en Samtale med sin Broder, Keiseren. Hvad er Deres Majestæts Hensigt?

Carl (i Tanker). Min Hensigt?

Guattinara. Vil Deres Majestæt see ham, tale med ham?

Carl. Nei.

Guattinara. Vil De da skjænke ham sin Frihed?

Carl. Nei.

Guattinara. Ja, Deres Majestæt, hvad vil De da?

Carl. Hvad troer du?

Guattinara (forsigtig). Dersom jeg tør yttre min Mening, saa antager jeg næsten, at Deres Majestæt for Øieblikket kun arbeider paa ikke at gjøre Noget, og at De i saa Henseende gjør Regning paa mig. Utaalmodigheden og Kjedsommeligheden vil da tilsidst, haaber De, tvinge ham til Indrømmelser, som han ellers knap var gaaet ind paa.

Carl (betragter ham med Godhed). Du er vist træt Guattinara, sæt dig ned.

Guattinara (vægrer sig). I Keiserens Nærværelse —

Carl (som før). Keiseren befaler det. — Under min Fraværelse er det dig, i hvis Varetægt jeg har betroet min Broder, Kong Frants den Første. Hvad er her foregaaet? Jeg vil vide Alt. Begynd med Ankomsten.

Guattinara. Hans Ankomst var glimrende. Man skulde ikke troe, det var en Fange, men en Seierherre, en Monark, som holdt Indtog i sin egen Hovedstad. Spanieren, Sire, elsker Tapperhed; og denne Konge, som med en halv Snees andre Bovehalse, lige til det sidste Øieblik havde kjæmpet imod en heel Armee; denne ridderlige Konge, som, endskjøndt han var haardt saaret, nægtede at overgive sig til Connetablen af Bourbon, en Forræder, og foretrak en Officeer, som var bleven sin Konge tro, en Spanier, der med et Knæfald modtog den Overvundnes Kaarde, — alt Dette havde gjort dem øre i Hovederne. Fra alle Huse vaiede der Faner med det franske Vaaben, Gaderne vare besaaede med Blomster og Grønt, og alle Balconerne besatte med smukke Damer, som viftede med deres Tørklæder og raabte: Leve Kongen af Frankrig.

Carl (med et tvungent Smiil). Og Kongen af Spanien?

Guattinara. Var i dette Øieblik glemt, det kan ikke nægtes; det fornærmede mig, det smertede mig.

Carl. Min gode Guattinara!

Guattinara. Men havde det været galt paa Gaderne, blev det endnu værre i Slottet. Store Gud, hvilken Modtagelse! Selskaber, Baller, Feter ovenpaa hverandre. Alle vore fornemste Damer, med Deres Majestæts Søster, Princesse Eleonore, i Spidsen, gjorde hver Dag deres Opvartning hos den fangne Helt, som holdt et fuldstændigt Hof og agerede Konge i Deres Sted. En saadan Opførsel, syntes mig, var Majestætsforbrydelse, ikke at tale om, at den let kunde gjøre ham altfor stolt og altfor utilbøielig til Eftergivenhed; og jeg besluttede derfor, i Henhold til min Fuldmagt, at gjøre en Ende paa disse Løier, at svække hans Mod ved en fuldstændig Eensomhed, og istedetfor de gyldne Lænker at sætte et virkeligt Fængsel.

Carl. Godt, meget godt.

Guattinara. At gjennemføre denne Beslutning, var imidlertid ikke let, allerede dengang; nu for Øieblikket er det næsten umuligt.

Carl. Umuligt?

Guattinara. Frants den 1stes Søster, Princesse Marguerite, er for en 14 Dage siden kommen hertil —

Carl. Naa, og hun?

Guattinara. Og hun? — For at bane sig Vei til denne Broder, som det er hende forbudt at see, er der ikke een af Kronens Raadgivere, som hun ikke i Deres Majestæts Fraværelse har vidst at vinde i sin Interesse. Nogle af dem fortæller hun om den farefulde og besværlige Reise, hun har foretaget sig, midt i Hjertet af Vinteren og i et fjendtligt Land, blot for at bringe Trøst til denne Broder, som hun elsker og forguder. Hos Andre vækker hun det gammelfranske Høimod og erindrer dem om den store Tid, som uden Løsepenge frigav de fangne Maurerkonger. I Hofcirklerne politiserer hun med Rigsraadspræsidenten, gjør Vers med de fremmede Gesandter og disputerer om Theologie med Storinquisitoren. Og er der tilfældigviis en eller anden Fremand af en Hidalgo, som hendes Forførelseskunster ikke bide paa, saa henvender hun sig til deres Fruer. Med de yngste taler hun om Kjærlighed, med de modnere om Toilette og franske Moder, og Resten vinder hun ved sine Noveller, dette Arsenal for qvindelig Malice, og hvortil hendes Publicum meget ofte selv har afgivet Stoffet; kort sagt, uagtet hun selv er Dame, er hun alle Damers Ideal og Mønster. Deres Majestæts Hof er saaledes ikke til at kjende igjen. Den spanske Alvor og vore Selskabers tause og ærbare Underholdning har maattet vige Pladsen for fransk Letfærdighed, Kaadhed og Fjas; der er en evig Latter, Snakken og Musiceren, og man skulde virkelig troe, at det hele

Paris var flyttet til Madrid tilligemed den fangne Konge.

Carl (reiser sig gravitetisk). Ja, det er ganske vist, Princesse Marguerite er saameget farligere, som hun, foruden sine andre Egenskaber, endnu har den Dyd — eller Feil, at være fuldkommen kydsk; letsindig og imødekommende at see til, men støttet paa en virkelig Moralitet og beskjærmet af et overlegent Coquetterie, og jeg veed Intet, der er saa vanskeligt at beseire, som en Ærbarhed, der altid leer. (I en ligegyldig Tone.) Du veed vel, at jeg engang skulde agte hende?

Guattinara. De, Deres Majestæt?

Carl. Jeg forlangte hendes Haand, men hun gav mig uden videre en Kurv.

Guattinara. Jeg begriber da, at Deres Majestæt ikke ønsker at see hende.

Carl. Hun var saamæn en af de første, jeg saae iaftes ved min Ankomst. Jeg traf hende hos min Søster og i Selskab med min Brud. Hun broderede paa en Almisseppung, den var næsten færdig. Jeg beundrede hendes Arbeide og spurgte hende, for hvem hun havde bestemt dette Mesterværk. „For den ridderligste Ridder" svarede hun, og dermed Punctum.

Guattinara. Og hun tilbød ikke Deres Majestæt den?

Carl. Nei, det maa jeg ikke sige.

Guattinara. Det er dog uforskammet.

Anden Scene.

De Forrige. Babiesa (fra Døren tilvenstre, med en Kappe og en rigtbroderet Vest over Armen).

Carl (som er falden i Tanker). Hvem er det?

Guattinara. Deres Majestæts Kammertjener, Babiesa.

Carl. Lad ham komme igjen.

Babiesa (sagte til Guattinara). Det er nu den tredie Gang.

Guattinara (til Kongen, som imidlertid har sat sig ved Bordet tilhøire og betragter et Landkort). Han siger, det er den tredie Gang.

Carl. Saa lad ham vente.

Babiesa (sagte). Jeg gjør ikke Andet.

(Babiesa gaaer den samme Vei ud. Imidlertid nærmer Guattinara sig Kongen, som bestandig seer paa Kortet).

Guattinara. Deres Majestæt finder altsaa, at Princesse Marguerites Nærværelse er overflødig?

Carl (uden at vende sig). Ja.

Guattinara. Og farlig?

Carl (som før). Ja.

Guattinara. Man maa da fjerne hende saasnart som mulig?

Carl (som før). Nei.

Guattinara. Ikke det?

Carl (peger paa Kortet). Jeg har her, Guattinara, et Kort over Europa, som jeg ofte betragter. Naar jeg da uheldigviis opdager en eller anden Provinds, som gjør et Indhug i mine Stater, og hvis Erobring kunde give dem enten bedre Sammenhæng, eller større Afrunding, saa beskjæftiger og behersker denne Tanke mig, lige til Provindsen er min, den koste hvad den vil; saa tænker jeg ikke mere derpaa, men drømmer om en ny. — Da jeg igaar saae denne stolte Fyrstinde vove sig saaledes ind paa mine Enemærker, fik jeg pludselig en Idee —

Guattinara. Jeg gjætter den. En ny Provinds, som Deres Majestæt vil erobre.

Carl (med Varme). Truffet. Kampen imellem Marguerite og mig er for længe siden begyndt. Som den Uovervindelige kommer hun nu her, for at berøve mig min Fange ved sin Yndes Magt. Hvilken Triumph, om det blev mig, som seirede; om hun maatte lade sin Broder blive her, tilligemed hendes Stolthed, og selv reise bort, men uden at kunne sige, som han: Alt er tabt, undtagen — (Med Ild). Guattinara! Smiler ikke dit castilianske Had ved denne Tanke? Vi har beseiret Broderen, lad os tillige beseire Søsteren. Paa min Ære, Marguerite er saa smuk, at hendes Erobring vel kan maale sig med Seiren ved Pavia.

Babiesa (kommer ind igjen). Deres Majestæt!

Carl. Er du der igjen? Hvad vil du?

Babiesa. Klæde Deres Majestæt paa til Messen.

Carl. Det er sandt, det havde jeg reent glemt.

Babiesa. Saa var der ogsaa en lille Ting, Deres Majestæt, som jeg gjerne vilde bede om.

Carl. Bede om. Ja, lad nu Nogen kalde mig umættelig, her er En, som jeg med al min Magt endnu aldrig har kunnet tilfredsstille. Som Dreng spillede jeg engang Bold, og ved denne Leilighed havde han —

Babiesa. Det Held, at Deres Majestæt slog mit ene Øie ud.

Carl. Det Held, siger du; ja, det kan man virkelig kalde det. Thi paagrund af dette Held er der ingen Fordring, som han ikke finder fuldkommen i sin Orden, hvor ubillig den saa er. Han burde igrunden være Minister.

Babiesa. Der er somme af dem, som ikke har mere Øie for det, end jeg.

Carl. Jeg har givet ham en Pension. Jeg har gjort ham til Cabinetscoureer. Endnu igaar har jeg, paa hans Anmodning, udnævnt ham til min Kammertjener. Men endda er han ikke fornøiet. Naa, hvad har du nu paa Hjerte? Hvilket Embede vil du nu have?

Babiesa. Jeg vil intet have, Deres Majestæt, tvertimod, der er et, som jeg vil af med.

Carl. Af med? Den Begjæring skal blive opfyldt, om ikke for Andet, saa for dens Sjeldenhed.

Babiesa. Som Deres Majestæts Cabinetscourcer maa jeg reise fra Madrid til Nederlandene, fra Frankrig til Tydskland, fra Neapel til Cadix. See, det kunde nu være godt nok, da jeg var Ungkarl. Men nu, Deres Majestæt, da jeg er gift, og, som min høie Velynder, Señor Guattinara vil kunne bevidne, gift med det smukkeste, men tillige coquetteste Fruentimmer i alle Deres Majestæts Riger og Lande —

Carl (smilende). Og det er ingen lille Strækning.

Babiesa. Nei, det er netop Ulykken, og kan jeg troe, hvad Rygtet siger, saa tænker Deres Majestæt paa at gjøre den større endnu. Hvad skal der saa blive af mig? Thi jeg vil ikke nægte, jeg er skinsyg — skinsyg —

Carl. Som en ægte Spanier.

Babiesa. Som en Ægtemand, der altid er paa Reiser, og naar han er hjemme, kun har eet Die at see med. Deres Majestæt vil saaledes indsee, at De beviser mig en sand Velgjerning, ved at skille mig af med disse løbende Forretninger, saameget mere, som jeg er ganske overbeviist om, at De nok vil holde mig skadesløs paa anden Maade.

Carl. Jeg skal tænke paa det. Gjør nu mit Toilette istand. Jeg kommer strax.
(Babiesa nærmer sig Cabinettet.)

Guattinara (med halv Stemme). Deres Majestæt tænker dog vel ikke paa at føie ham.

Carl (ligeledes). Vor Herre bevares. En skinsyg Cabinetscourcer, det er en reen Skat. Han har altid Hast med at komme hjem igjen.

Babiesa (kommer tilbage). Om Forladelse, Deres Majestæt, men jeg glemte Noget.

Carl (utaalmodig). Hvad nu?

Babiesa. Det er ikke for mig selv, det er fra Princesse Marguerite. (Rækker Kongen et Brev.)

Carl. Kom, kom. Det burde du jo have besørget først.

Babiesa. Jeg beder om Forladelse, Deres Majestæt, men man er sig dog selv nærmest. Det er ikke for det, Princessen er et velsignet Menneske, det veed Gud, hun er. Naar hun bare smiler, saa er man vak, og hun smiler bestandig.

Guattinara. Er det ikke, som jeg siger, Deres Majestæt, hun har forhexet dem Alle, Kammertjenerne med.

Babiesa. Hun er altid saa venlig og forekommende imod mig. Endnu forleden Dag kom hun hen til mig og sagde: „Babiesa lægger slet ikke Mærke til, at man gjør Cour til hans Kone". Og saa saae hun i det Samme — saadan — til min gode Ven, Capitainen ved Livvagten.

Guattinara. Capitainen ved Livvagten?

Babiesa. Jo, det var meget rigtigt, meget rigtigt.

Carl (træder i Gulvet). Hm, hm, hm.

Guattinara. Hvad er det, Deres Majestæt?

Carl. Hun forlanger sit Pas; hun vil reise, det vil sige med andre Ord, omstyrte alle mine Planer. (Gaaer hæftig op og ned ad Gulvet.) Naar hun ikke maa faae sin Broder at see, og naar jeg ikke endnu idag vil bestemme Løsesummen, vil hun forlade Madrid.

Guattinara. Som det lader, er Princessen ikke alene farlig for Hoffet, men for Keiseren selv.

Carl (standser). Princessen har sin Frihed. Hun kan reise, naar hun lyster. Gjør hendes Pas istand, og lad hende saa i Guds Navn reise. Thi dette Damevæsen, seer du, naar det endda kun var Bedrag og Forræderie, saa fik det at gaae og komme; men det tager Tid, det tager megen Tid, og Tiden er lige lang, men den er ikke lige nyttig. Husk du paa det. Kom saa, Babiesa.
(Gaaer med Babiesa ud af Døren tilvenstre.)

Tredie Scene.

Guattinara, alene.

Guattinara (seer efter Keiseren). Store, kloge, mægtige Monark! Du, som igjennem dine Gesandter og Spioner troer at kjende alle Hemmeligheder ved Europas Hoffer, hvor Lidet kjender Du dog af, hvad der foregaaer ved dit eget, og isærdeleshed hvad der foregaaer her. (Lægger Haanden paa Hjertet.) Du troer mig kold, ufølsom for de Skjønne, mig, som gjerne elskede dem alle. Damerne, mener du, tilintetgjør en Statsmands Lykke, og vælger derfor mig, mig, som netop haaber at skylde Damerne min. Om du vidste, at den lidenskabsløse Minister, i Aftenens Skjul, som en forelsket Eventyrer, besøger den smukke Senora Babiesa; om du vidste, at din egen Brud har boiet Øre til min Kjærlighed, mens hun endnu stod i Skygge ved Lissabons Hof. Du tog den ubekjendte Blomst og satte den i din Krone; jeg misunder dig den ikke, men jeg fordrer Erstatning. Hvad jeg taber i Kjærlighed, vil jeg vinde i Magt. — Der kommer hun — i Samtale med Marguerite — hvad kan de have at tale om?

Fjerde Scene.

Guattinara. Isabella (fulgt af nogle Hofdamer, kommer ind i Samtale med) Marguerite (fra Døren i Baggrunden).

Marguerite. Som jeg siger, Deres Majestæt, De bør ikke betænke Dem længere, men

uden videre slutte Dem til os. Det er dristigt, forvovent, det vil gjøre en heel Revolution, men ligemeget!

Guattinara (afsides). Hvad behager?

Marguerite. De er den Eneste, som kan vove et saadant Statscoup.

Guattinara. Tør jeg ikke være saa fri, at spørge, hvorom Talen er.

Marguerite. Om de opstaaende Pibekraver. Jeg paastaaer, og enhver Upartisk maa give mig Ret, at naar man har saa smukke Skuldre, som hendes Majestæt, saa bør man for evig banlyse en saa afsindig Mode, en Nødhjælp for Middelmaadigheden, og opfundet, det er jeg vis paa, af en eller anden vanskabt Prinsesse eller pukkelrygget Keiserinde, som havde Grund til at gaae incognito. Men vi, Deres Høihed, hvorfor skulde vi krybe i Skjul? Kun Mod! Den offenlige Mening vil være paa vor Side, og Herrerne med.

Guattinara. Troer De det, Deres Høihed?

Marguerite. De først og fremmest, Señor Guattinara, og Keiseren med. Hvis jeg ikke har seet feil, er Hans Majestæt ingen Ynder af Skjulthed, idetmindste i den Retning.

Isabella (faaer Øie paa den Bønnebog, Marguerite har i Haanden). Nei, det var dog en nydelig Bønnebog, De der har. (Tager den og betragter den.) O nei see! Det franske Vaaben! (Aabner den.) Og hvad de Billeder ere deilige!

Marguerite. Der er Maade med, Deres Høihed; jeg har selv været Mester for dem. Jeg havde tænkt mig, at den muligviis kunde fornøie Prinsesse Eleonore, hun er jo saadan en flittig Kirkegjænger. Men dersom Deres Majestæt har Lyst til den —

Isabella (hurtig). Tusind Tak. Den skal jeg vise Keiseren.

Guattinara. Hans Majestæt har paalagt mig et mundtligt Ærinde til sin høie Brud — til hende alene.

(Hofdamerne trække sig lidt tilbage; Marguerite sætter sig ved Bordet tilhøire, og Guattinara gaaer ned i Forgrunden tilvenstre.)

Guattinara (med halv Stemme). Keiseren venter Deres Høihed i Messen.

Isabella. Skal jeg nu i Kirke?

Guattinara. Det er aldeles nødvendigt.

Isabella. Ja ja da. (Pause.) Guattinara!

Guattinara. Ja, Deres Høihed.

Isabella. Jeg kjeder mig.

Guattinara. Det er det Eneste, en Dronning har at bestille.

Isabella. Der er Ingen, som morer mig, uden Prinsesse Marguerite.

Guattinara. De holder altsaa meget af hende?

Isabella. Det vil jeg ikke sige, men hun morer mig; og saa gjør hun mig altid saadanne kjønne Presenter. See engang paa denne Bønnebog; hvad det er for et yndigt Bind.

Guattinara. Tag Dem ivare for hende; hun er ikke til at lide paa.

Isabella. Det er underligt; det Samme siger hun om Dem.

Guattinara. Ja saa. Naar De gaaer fra Kirke med Keiseren, kunde Deres Høihed gjerne takke ham for min Udnævnelse; den har vakt almindelig Tilfredshed. De kunde tilføie, at De har faaet Brev fra deres Onkel, Kong Emanuel —

Isabella. Ja, men det er jo ikke sandt.

Guattinara. Gjør ikke Noget til Sagen — og at det vilde være Deres Onkel kjært — og Dem med — dersom Hans Majestæt vilde skjænke mig det gyldne Vliess, som et passende Tillæg til min nye Værdighed. (Marguerite reiser sig.) Men Prinsesse Marguerite betragter os, jeg frygter næsten for, hun lurer.

Isabella. Det seer hun ikke ud til.

Guattinara. Saameget snarere gjør hun det. (Høit.) Ja, Deres Høihed, Keiseren haaber at see Dem idag i Messen, og imorgen Aften — det er Hans Majestæts egne Ord — skal Hoffet samles hos Dem, han vil da aflægge Dem sit Besøg.

Isabella. Du hellige Isabella, hvad skal jeg nu gjøre?

Marguerite (nærmer sig hurtigt). Hvad er det, Deres Høihed, hvorfor saa forskrækket?

Isabella. Har De ikke hørt det? Jeg skal have Selskab imorgen Aften, Keiseren vil besøge mig. Hvad i al Verden skal jeg more ham med?

Marguerite. En Konge er unægtelig noget vanskeligere at underholde, end enhver Anden. Men naar man sætter Noget i det, er det umuligt Andet, end at vi maae kunne slippe derfra med Honneur. Vi ville musicere for ham; og dersom De ønsker det, skal jeg gjerne forelæse en lille Novelle, som jeg i disse Dage er bleven færdig med, og hvis Titel maaskee kunde friste Hans Majestæts Nysgjerrighed.

Isabella. Hvad hedder den?

Marguerite. „Hvad der behager Damerne."

Isabella. Det er fortræffeligt; saa er jeg reddet. Tak skal De have, De er dog sød alligevel.

Marguerite (smilende). Alligevel?

Isabella. Ja, man siger, at De —

(Guattinara gjør Tegn til hende, at hun skal tie stille.)

Marguerite (som før). Naa, hvad siger man?

Isabella. Aa, Ingenting. Farvel. (Nikker og gaaer med sine Damer ud af Døren i Baggrunden.)

Marguerite (til Guattinara). Denne Krigserklæring kommer udentvivl fra Dem, Señor Guattinara.

Guattinara. Deres Høihed miskjender mig. De har neppe her ved Hoffet nogen troere Tjener, end mig.

Marguerite (ironisk). Virkelig?

Guattinara. Jeg kan bevise det.

Marguerite (som før). Det er vist let for en Mand med Deres Talent,

Guattinara. Deres Høihed har imorges tilstillet Keiseren en Begjæring, som Hans Majestæt var meget utilbøielig til at indrømme. Det er mig, Deres Høihed, som endelig har bevæget ham til at opfylde Deres Ønske.

Marguerite (afsides). O Gud!

Guattinara. Han har befalet mig at sige Dem, at De endnu idag kan forlade Madrid; jeg har selv faaet Ordre til at gjøre Deres Pas istand, og om et Øieblik, Deres Høihed, skal jeg have den Ære at bringe Dem det. (Hilser og gaaer ud af Døren tilvenstre.)

Femte Scene.

Marguerite, (alene).

Jeg skal altsaa forlade Madrid. Han tillader det, og det er mig selv, som har forlangt det. Jeg har villet forcere Spillet, og har rimeligviis tabt det. Igaar Aftes, da jeg trak mig tilbage, uden at see paa ham, ja næsten uden at svare ham, troede jeg dog at spore en vis Fortrydelse, en Vrede, som gav mig det bedste Haab. (Med et Suk.) Naa — Enhver kan tage feil, endogsaa et Fruentimmer — og jeg har taget feil. — (Smertelig.) Kjære, elskede Broder! Jeg, som svor paa, at jeg vilde befrie dig og føre dig tilbage til dit Hjem, jeg maa nu reise, uden at have seet dig, trykket din Haand eller talt eet Ord om Frankrig. Og det er hverken Mod eller Udholdenhed, som har manglet mig. Hvorofte har jeg ikke, med Smil paa Læben og Fortvivlelse i Hjertet, tænkt paa dig, for at vinde Kraft til at coquettere og behage. Men nu? Hvad formaaer jeg nu, ene og uden Venner, ved dette Hof, hvor Alle svigte mig. — (Gaaer Øie paa Henri d'Albret, som kommer ind fra Baggrunden, og udstøder et Glædesskrig.) Ah! Henri d'Albret!

Sjette Scene.

Marguerite. Henri d'Albret (fra Baggrunden).

Henri (med et dybt Buk). Endelig, Deres Høihed, seer jeg Dem igjen.

Marguerite. De her? Men de var jo saaret og fangen.

Henri. Det var jeg; men nu er jeg helbredet og fri, og iler til Madrid, for at søge om Tilladelse til —

Marguerite. Tilladelse til —

Henri. At dele Kongens Fangenskab

Marguerite. Er det muligt?

Henri. Det er ikke let, det veed jeg nok; men naar man har Protectioner, og det har jeg. Først og fremmest regner jeg paa Dem, Princesse. Som Cavaleer hos Deres Kongelige Høihed, tilhører jeg Dem endnu mere, end Deres Broder, Kongen; og da jeg fik at vide, De var her, sagde jeg strax til mig selv: Jeg reiser. Princessen vil nok gjøre Noget for en gammel tro Tjener.

Marguerite. Ak, min stakkels d'Albret! Jeg kan ikke gjøre Noget for mig selv. Jeg har endnu ikke seet min Broder; og dersom De har nogle Protectioner, saa sig mig dem, jeg er ikke storagtig, jeg vil benytte dem selv.

Henri. De?

Marguerite. I en Stilling, som vor, maa man Intet forsømme. Derfor tal.

Henri. Deres Høihed mindes udentvivl den Aften i Fontainebleau, da De kom hen til mig og sagde: „Imorgen drager Kongen i Krig. Vaag over ham og forlad ham ikke." — Jeg kæmpede ved hans Side; jeg blev saaret med ham og fangen med ham. Har han frevet Dem det til?

Marguerite. Ak, han har siden hiin ulykkelige Dag været saa betagen af Lidelser —

Henri. At han har glemt mig. Jeg bad ham dog kun om den ene Tjeneste, at sige Dem, Deres Bud var efterkommet. O, alle Fyrster ere utaknemmelige.

Marguerite (smilende). Og Fyrstinderne?

Henri. Jeg kjender enkelte, som ere saa grusomme, at de ikke unde deres troeste Tjenere et venligt eller blot medlidende Blik.

Marguerite (ræker ham Haanden). Saa slem er jeg dog ikke.

Henri (kysser hendes Haand). Tilgiv mig, Deres Høihed, jeg var urekfærdig. Hvad forlanger De af mig. Tal, befal.

Marguerite (smilende). For Øieblikket forlanger jeg kun, at De skal fortsætte Deres Beretning.

Henri. Da Kongen blev bragt til Spanien, vilde jeg naturligviis følge ham; men mine Saar vilde ikke, og jeg blev derfor ene tilbage i Fæstningen, ene, det vil sige med Fangevogteren og hans Niece, som pleiede mig; — og ved hendes Hjælp —

Marguerite. Ah, det er en af Protectionerne; en ung Pige?

Henri. Nei, Deres Høihed, en ung Kone.

Marguerite. Som blev forelsket i Dem.

Henri (hurtig). Nei, aldeles ikke. (Langsommere.) Der er Ingen, som —

Marguerite. Det er ikke sandt; det kan jeg see paa Dem. Naa, hun elskede Dem altsaa, og De? De gjorde udentvivl Gjengjæld?

Henri (alvorlig). Nei, hvad det angaaer, saa kan jeg forsikkre Deres Høihed, at det er en fuldkommen Umulighed.

Marguerite. Og hvorfor det?

Henri (noget forlegen). Af Grunde, som —

Marguerite. Som De ikke kan sige?

Henri. Ja, Deres Høihed. Den vigtigste af dem er, at jeg elsker en Anden.

Marguerite. Bah! Den Grund pleier ikke at genere Herrerne.

Henri. O, fy Princesse! — Naar De vidste, — naar De kjendte den, jeg elsker —

Marguerite (hurtig). Ja, men hende ønsker jeg slet ikke at kjende. Hvad jeg derimod gjerne vilde kjende, det er Slutningen paa Deres Historie; thi den faaer aldrig nogen Ende, synes mig.

Henri. Nu kommer den, Deres Høihed, nu kommer den. Den unge Kone hed Sanchette. Hun var i Besøg hos sin Onkel, Fangevogteren, men forøvrigt bosiddende i Madrid og gift med Kongens Cabinetscourreer, Señor Babiesa.

Marguerite. Babiesa.

Henri. Og da hun reiste hjem, hviskede hun til mig: „Stol paa mig. Inden en Maaned skal De være fri." Det er virkelig ogsaa skeet, men jeg begriber ikke hvorledes.

Marguerite. Det skal jeg forklare Dem: Familien Babiesa er en Magt her ved Hofvet. Keiseren protegerer Manden, og den nye Minister, Guattinara, har efter Sigende meget tilovers for den smukke Sanchette. Hun er desuden ansat hos Dronningen, og De vil nok ad den Vei kunne —

Henri (noget forlegen). Jeg vilde hellere lade være at henvende mig til Sanchette.

Marguerite. Og hvorfor det?

Henri (som før). Det kan jeg ikke godt sige (Høit.) Der er desuden en anden —

Marguerite. Nok en?

Henri. Da jeg for lidt siden stod og skjændtes med den vagthavende Officier, fordi han ikke vilde lade mig passere, kom der i det Samme en ung Dame. Jeg bukkede for hende, og da hun hørte mit Navn, udbrød hun: „Grev d'Albret! Frants den 1stes trofaste Ledsager!" — „Deres Maade er Fransk", spurgte jeg. — „Nei", svarede hun, „jeg er Spansk; men stol paa Gud og Deres Venner; jeg skal endnu idag skaffe Dem Audients hos Keiseren, efter Messen.

Marguerite. Men hvem kan det dog have været — som har saameget at sige?

Henri. Det veed jeg ikke. Det var en ung Dame, klædt i Hvidt, og med et fromt og noget melancholsk Ansigt. Jeg troer bestemt, hun havde grædt, thi hendes Øine vare endnu ganske røde. — Der kommer hun!

Syvende Scene.

De Forrige. Eleonore (fra Døren tilhøire; foran hende et Par Pager, som hun sender bort).

Marguerite (sagte til Henri). Det er Keiserens Søster, Eleonore af Østerrig.

Eleonore (nærmer sig hurtig). Grev d'Albret! Gaa hurtig ind i dette Galleri. Der er Ingen derinde. Naar Keiseren kommer fra Kirke, gaaer han den Vei til Raadet. Jeg kan ikke love Dem, at han vil opfylde Deres Begjæring, men De vil idetmindste faae ham itale. Mere kan jeg ikke gjøre for Dem.

Henri. Jeg veed ikke, Deres Høihed, hvorledes jeg skal takke Dem —

Eleonore. Gaa blot, at De ikke kommer forsilde. (Henri gaaer ud tilhøire.)

Ottende Scene.

Marguerite. Eleonore.

Marguerite. Tak, Eleonore, Tak. Det er mig, De viser en Tjeneste, ved at beskytte min Cavaleer.

Eleonore. Det er jo ikke mere end billigt; saa tapper og tro en Ridder.

Marguerite. Ja, det er han.

Eleonore. Og dog saa beskeden og ærbødig. Han vovede neppe at see paa mig.

Marguerite. Det skal De dog ikke stole paa. Der er Ingenting saa farligt, som de Folk, der see med nedslagne Øine; og Greven havde meget vel bemærket, at Deres Høihed havde grædt.

Eleonore (truffet). Jeg?

Marguerite (hurtig). Saae jeg Dem lykkelig, skulde jeg vist ikke være paatrængende; men De har Sorg; hvorfor vil De ikke tillade mig at dele den? De er den Eneste her ved Hoffet, af hvem jeg i Sandhed har følt mig tiltrukken; men hvergang jeg har nærmet mig Dem, har De søgt at undgaae mig, som om De frygtede mig . . . . . jo, De har.

Eleonore. Det har jeg ogsaa, det vil jeg ærlig tilstaae. Alle Folk sige, at De er saa aandrig, saa overordentlig klog. Saadant Noget gjør En bange.

Marguerite. Ja, i Frastand, ligesom de gamle Slotte, hvor man siger, det spøger. Men naar man nærmer sig, hvad finder man saa? Ingenting. Og saadan gaaer det ogsaa med mig, ikke sandt?

Eleonore. Nei paa ingen Maade. Hvad De der siger, er jo et nyt Bevis for, at Folk har Ret — Desuden siger min Skriftefader, at De ikke er nogen god Catholik.

Marguerite. Det er Noget, han ikke forstaaer sig paa.

Eleonore. At De i Frankrig altid holdt med Protestanterne.

Marguerite. Ja, naar man gjorde dem Fortræd. Jeg holder altid med dem — som grædte. (Med Inderlighed og Varme.) Eleonore, betro mig Deres Sorger; saa vil jeg til Gjengjæld betroe Dem mine; thi jeg er heller ikke lykkelig.

Eleonore. Ikke saa ulykkelig, som jeg. Jeg var neppe ti Aar gammel, da Keiseren bortgav min Haand.

Marguerite. Ti Aar, siger De?

Eleonore. Ja, til en gammel sygelig Fyrste, for at slutte en Handelstractat. Jeg fik da aldrig min Gemal at see. Men nu forlanger min Broder — o, det er oprørende — for at betale sin Gjæld til Connetablen af Bourbon, som hjalp ham til at vinde Slaget ved Pavia, — har han lovet ham min Haand.

Marguerite. Connetablen af Bourbon — en Forræder imod sit Fædreland.

Eleonore. Og imod sin Konge.

Marguerite. Og De tænker paa at adlyde.

Eleonore. Aldrig! Min Haand skal ikke være Lønnen for et Forræderi. „Enten agter du Connetablen," sagde min Broder, „eller du gaaer i Kloster." — „Saa gaaer jeg i Kloster," svarede jeg.

Marguerite. Ædle, høihjertede Pige!

Eleonore. Jeg gjør det uden Sorg; thi mit Klosterliv, haaber jeg, vil ikke vare længe. Gud vil snart kalde mig til sig.

Marguerite. Hvad er nu det for melancholske Tanker, i Deres Alder, da Alting ellers er Glæde og Haab. Eleonore, mig kan man sige Alt. Jeg er rigtignok Franskmen tro De mig, jeg er ligesaa god Catholik, som De. (Betragter hende opmærksomt og efter et Øieblikks Taushed.) Er De vis paa, at De i Klosteret kun vil tænke paa Gud?

Eleonore. Hvad mener De?

Marguerite. Randsag Deres Hjerte. Skulde der ikke paa Bunden af Deres Had til Connetablen ligge — en ømmere Følelse — for en Anden?

Eleonore. Nei, nei!

Marguerite. Tag Dem iagt, sig ikke saa ivrig Nei, thi saa kunde jeg let troe, jeg havde gjættet rigtig.

Eleonore. Men hvor kan De formode —?

Marguerite (med et Suk). Jeg formoder, det gaaer Andre, som det gaaer mig selv. Det er nu saa Verdens Gang.

Eleonore (aabenhjertig). Saa De er ogsaa —

Marguerite (smilende). Ogsaa?

Eleonore (affides). O Gud!

Marguerite. Bliv ikke bange; jeg er taus, som Graven. Vi to er naturlige Allierede, to Undertrykte, som maa gjøre fælles Sag. — Naa da! — (Med et spørgende Smiil.) Han er smuk? (Eleonore nikker.) Tapper? (Eleonore ligeledes.) Af samme Rang, som De?

Eleonore. Ja, fuldkommen.

Marguerite. Saa skal De heller ikke i Kloster, men ægte ham.

Eleonore. Stille, for Gud i Himlens Skyld! Disse Vægge have Øren.

Marguerite (fagtere). De skal ægte ham.

Eleonore. Ak, det er ikke at tænke paa. Der er Hindringer, som —

Marguerite. Just derfor tænker man paa det, Jeg vil heller ikke paastaae, at der ikke eisteds i Verden findes en ung Ridder, som jeg ikke har den mindste Udsigt til nogensinde at kalde min. Men hvilket Menneske tør sige, at Noget er umuligt, naar man har Tro, Haab og — lidt Kjærlighed til den, man elsker.

Eleonore. Og jeg, som troede, at De kun elskede Deres Broder.

Marguerite (overgiven). Det Ene maa gjøres, det Andet ikke forsømmes. (Alvorlig). Men De har Ret: ham først! Hans Frihed gaaer for min Lykke; og jeg gruer i dette Øieblik ved Tanken om, at jeg skal forlade Madrid.

Eleonore. Hvad siger De? Forlade Madrid? Det kan ikke skee. De maa nødvendig blive her. De veed da ikke, at Kongen af Frankrig nu i to Maaneder har været skilt fra alle sine Tjenere og indesluttet i et mørkt og snevert Taarn, i en Høi af Slottet, en gammel Klostercelle — eller rettere sagt et Fangehul.

Marguerite. Hvoraf veed De det?

Eleonore. Ligemeget! Jeg veed det. En hidsig Feber truer hans Liv, og hverken Keiseren eller Rigsraadet har nogen Kundskab derom. Hans Vogtere ere de Eneste, som veed det, og de skjule det omhyggeligt for Alle.

Marguerite. Men hvorledes har De da faaet det at vide?

Eleonore. Det kan jo være det Samme, jeg veed det bestemt. Og naar jeg nu kommer til Dem og siger: Forraad mig ikke, men frels Deres Broder, som ellers dør — vil De saa troe mig?

Marguerite (lyser hende). Tak, Tak, min Søster!

Eleonore (bevæget). Min Søster. O, dette Navn —

Marguerite. Havde jeg et ømmere, saa gav jeg Dem det. — Men der er ingen Tid at spilde. Jeg maa tale med Keiseren.

Eleonore. Det er et meget uheldigt Øieblik; De sætter Intet igjennem: thi han er rasende paa Dem.

Marguerite. Er De vis paa det?

Eleonore. Om jeg er. Men hvor kunde De ogsaa bære Dem saaledes ad? De saae jo, hvor inderlig han ønskede den Almisseyung, som De broderede paa. Hvor kunde De dog være saa ubehændig ikke at tilbyde ham den?

Marguerite (tvivlende). Troer De det?

Eleonore. Han var i den Grad fornærmet, at han, efter De var gaaet, ikke sagde et Ord, men bed sig i Læberne og smilede, et sikkert Tegn paa, at han er frygtelig opbragt.

Marguerite (fornøiet). Virkelig? — Saa

er Øieblikket, troer jeg, ikke saa galt. Vil De føre mig til ham.

Eleonore. Strax kan det ikke skee; han maa allerede være i Raadet.

Marguerite. Saameget bedre; det er netop i Raadet, jeg vil tale med ham.

Eleonore. I Raadet.

Marguerite. Som Gesandt fra min Moder, Louise af Savoyen, Regentinde af Frankrig.

Eleonore. Men i Raadet kan Ingen komme, og allermindst en Dame.

Marguerite (forfærdet). Er det sandt, hvad De siger?

Niende Scene.

De Forrige. Babiesa (kommer ind af Døren tilvenstre, med en Portefeuille under Armen).

Babiesa (nærmer sig Marguerite). Deres Høihed skulde vel ikke have et Øieblik at skjænke mig?

Marguerite. Om lidt, gode Babiesa. (Til Eleonore.) Og dersom Raadet nu faaer ifinde at blive sammen hele Dagen, kan der saa Ingen komme derind?

Eleonore. Ingen, uden de spanske Grander.

Babiesa (nærmer sig igjen). Og jeg.

Marguerite (med et insinuant Smil). Ah, Señor Babiesa — det forstaaer sig, Keiserens høire Haand.

Babiesa. Jeg bringer ham sin Portefeuille.

Marguerite (sætter sig hurtig ved Bordet og skriver). Nu er jeg strax til Deres Tjeneste. „Sire! Da jeg iaftes sagde Dem, at jeg havde bestemt denne Pung for den ridderligste Ridder, var det med andre Ord, at sige Deres Majestæt, at den var bestemt for Dem." — — En ægte Ridder siger aldrig Nei til en Dames Bøn. (Vender sig imod Babiesa) Naa, lille Ven, hvad var det saa, De vilde? Tal De kun, jeg kan godt høre. (Vedbliver at skrive).

Babiesa (bøier sig imod hende med halv Stemme). Da jeg kom hjem før, saa gjorde jeg som Skik og Brug jo er, jeg kiggede igjennem Nøglehullet.

Marguerite. Ja, men saadant Noget skulde Babiesa ikke gjøre, for det er en meget fæl Skik, og som let kan volde En Ubehageligheder.

Babiesa. Det er meget sandt, Deres Høihed, det blev ogsaa Tilfældet. Skodden var slaaet for, og Sanchette skrev.

Marguerite (hurtig). Jeg veed til hvem.

Babiesa (ligeledes). Virkelig?

Marguerite (reiser sig). Jeg skal sige Dem det siden, nu er der ingen Tid, Keiseren venter. (Tager den Pung, hun bærer ved Siden, og lægger Brevet deri.) Babiesa er nok saa god at bringe Keiseren denne Pung.

Babiesa. Med største Fornøielse.

Marguerite. De kan sige, det er en Present fra en Dame.

Babiesa. Jeg vil tilføie, fra en meget fornem og meget smuk Dame.

Marguerite. Som De vil. Naar De saa kommer igjen, skal jeg nok sige Dem —

Babiesa. Tusind Tak, jeg er her paa Øieblikket. (Gaaer ud tilhøire.)

Marguerite. Gud være med ham.

Eleonore. Der kommer Nogen; det er Guattinara.

Tiende Scene.

Eleonore. Marguerite. Guattinara.

Guattinara. Jeg har den Ære, at bringe Deres Høihed det omtalte Pas.

Eleonore. O Gud!

Guattinara. Jeg har besørget Alt med saamegen Omhu, at jeg haaber, Intet vil kunne stille sig iveien for Deres Afreise.

Marguerite (seer ud tilhøire). Det kunde dog være.

Guattinara (forundret). Hvad mener De?

Ellevte Scene.

De Forrige. Babiesa (fra Døren tilhøire).

Babiesa. Keiseren venter Hendes Høihed, Princesse Marguerite.

Guattinara. Keiseren? Og hvor da?

Eleonore. I Rigsraadet.

Guattinara. Rigsraadet! Men hvad vil Deres Høihed der?

Marguerite. Forsvare min Broder, Señor Guattinara, og — anklage Dem! —

(Gaaer med Babiesa ud af Døren tilhøire. Eleonore ud af Døren i Baggrunden, og Guattinara bliver staaende med Tegn paa Forbauselse.)

Ende paa første Act.

Anden Act.

Det Indvendige af et rundt Taarn. Tilvenstre en Altan (2den Coulisse). Ved Siden heraf en Niche, med et Madonnabillede. Paa 1ste Coulisse Døren til Kongens Værelse Tilhøire, ligeoverfor Altanen, et Portrait i Legemsstørrelse af den hellige Pacomus. Paa 1ste Coulisse, ligeoverfor Kongens Værelse, Indgang til Taarnvagten. Paa samme Side et Bord, med en Blomsterkurv og Skrivematerialier.

Første Scene.

Guattinara. Marguerite forsonet med Keiseren! — Og det er mig, som har maat-

tet føre hende herhen! — O, hvor høit man staaer, man maa dog altid forudsee og frygte sin Herres Luner.

Anden Scene.

Guattinara. Carl V.

(Under Guattinaras Replik er Portraitet gledet ind i Tapetet. Keiseren træder ubemærket ind og bliver staaende bag ved Guattinara).

Guattinara. Hvorfor har man dog ogsaa en Herre.

Carl (lægger Haanden paa hans Skulder). Fordi hele Verden har det — Kongerne med, som langtfra altid ere deres egne Herrer.

Guattinara (vender sig forskrækket). De her, Deres Majestæt. Og hvorfra kommer De?

Carl. Fra mit Bedekammer.

Guattinara. Og denne hemmelige Dør! Hvornaar har Deres Majestæt ladet den indrette?

Carl. Det er ikke mig, som har ladet den gjøre, men min Fader, den smukke Philip af Østerrig, som næsten daglig benyttede sit Bedeværelse.

Guattinara. Salig Kongen havde ellers ikke Ord for at være fynderlig gudfrygtig.

Carl. Han kom der heller ikke for Guds Skyld, men for at unddrage sig min stakkels Moders Skinsyge, eller rettere Kjærlighed. Hun vilde altid holde ham hjemme; men igjennem dette Taarn og ad Trappen der —

Guattinara. Jeg forstaaer.

Carl (lægger Fingeren paa Munden). Familiehemmeligheder! —

Guattinara. Denne Dør er rimeligviis Grunden til, at Deres Majestæt har valgt dette Taarn til Fængsel.

Carl. Du forslog mig det jo selv.

Guattinara. Men det var bestemt Deres Majestæt, som gav mig Ideen.

Carl. Ja, det kan gjerne være.

Guattinara. Tillad mig, Deres Majestæt, endnu et Spørgsmaal. Af hvilken Grund har De, tvertimod Deres oprindelige Beslutning, tilladt Princesse Marguerite at komme ind i dette Taarn? Det er kun efter Deres udtrykkelige Ordre, at jeg har bragt hende hertil, og hun har nu allerede været her i to Timer.

Carl. Ja, det er jo din egen Skyld.

Guattinara. Min.

Carl. Eller ogsaa er der en af Vagten, som har sladdret af Skole.

Guattinara. Vagten, Deres Majestæt, er endnu mere bunden, end Fangen selv. De komme aldrig ud, og jeg er det eneste Menneske, med hvem de staae i Forbindelse.

Carl. Saa maa det jo dog være dig, der har underrettet hende om, hvorledes hendes Broder blev behandlet.

Guattinara. Deres Majestæt!

Carl. En Behandling, som jeg selv var uvidende om, og som jeg absolut maatte modsætte mig. Baade Pligt og Klogskab bød, at høre paa de Klager, som hun ellers vilde have udbasunet ved alle Europas Hofer, og som jeg fandt det hensigtsmæssigere, at høre her — imellem os selv — i Raadet.

Guattinara. Hun har altsaa talt i Raadet?

Carl. Med en Dygtighed, en Varme, en Veltalenhed, du aldrig vilde tiltroet hende — og jeg selv da ikke heller. Ved den hellige Jacob, hun talte for sin Broders Frihed og Fred med Frankrig paa en Maade, at man skulde troe, det var Spaniens høieste Fordeel. Naar du havde seet, med hvilken Kunst, hvilken Fiinhed og Behændighed hun afvarerede alle mine Argumenter, undgik at saare mig og kun søgte at afvæbne mig. Hvert Øieblik følte jeg, at jeg tabte Terrain — og jeg vil slet ikke tale om mig — thi jeg forsvarede mig dog; men mine gamle Rigsraader! De var i den Grad fortryllede af hendes Dines Ild og Tales Magt, at de aldeles ikke lagde Mærke til mig, som stod og rystede paa Hovedet og gjorde Tegn til Misfornøielse. De saae kun paa hende; og da hun endelig udbrød: „Min Broders Liv er i Fare! Dør han her, her i Eders Kongers Slot, saa ville de kommende Slægter anklage Carl den Femte, denne høihjertede Monark, for at have smigmyrdet sin Fjende. Selv som Fange, vil det hedde, bragte Frants den Første Spanien til at skjælve; og De veed, mine Herrer, De veed Alle," vedblev hun og udstrakte Haanden, „at Spanien frygter Ingen; De veed det og De ville bevise det." „Ja, ja," raabte de alle, og jeg saae dem allerede, i deres spanske Stolthed, votere Kongens Frigivelse, endogsaa uden Løsepenge, hvorfor jeg snarest muligt hævede Raadet og opsatte Afgjørelsen af denne vigtige Sag til det næste Møde, som jeg nok skal sørge for ikke bliver saa snart.

Guattinara. Ja, det kan jeg begribe.

Carl. Men hvorledes skulde jeg, efter alt Det, kunne nægte Marguerite at see hendes Broder, naar hele Raadet fordrede det, og jeg selv i Grunden havde Lyst til at føie hende. Men Ædelmodigheden har sine Grændser — ifærdeleshed den politiske; og jeg saae meget nødig, at hendes Ophold her varede længere endnu, saameget mere, som jeg ikke troer paa den Fare, hun taler om.

Guattinara. Det er dog virkelig Tilfældet.

Carl. Man bedrager dig.

Guattinara. Jeg forsikrer Dem, Deres Majestæt, det er ganske vist. Saasnart Princessen kom hertil, ilede hun strax ind til sin Broder, som vi fandt dødbleg og besvimet, han svarede hverken paa hendes Skrig, Taarer eller Kjærtegn, og Princessen gav sig hen i

en Fortvivlelse, som maatte have rørt hendes argeste Fjende.

Carl. Men hvad feiler ham da?

Guattinara. Det er der Ingen, som veed.

Carl. Hvorfor har man da ikke hentet min Læge?

Guattinara. Kongen vilde ikke see ham.

Carl. Man maa tvinge ham til at leve.

Guattinara (med et lille Smil). Efter allerhøieste Befaling?

Carl. Ja vist.

Guattinara. Men dersom han nu vil døe?

Carl (tager sig til Panden). Ja, det kunde ligne ham: for at unddrage mig min Fange og berøve mig Løsepengene.

Guattinara. Troer De det?

Carl. Det er jeg vis paa. Disse Krigsmænd forstaae ikke Andet, end at døe. — Men hvis jeg nu har Ret i min Formodning, hvem kan saa forpurre denne Plan?

Guattinara. Et eneste Menneske, og det er uheldigviis igjen Marguerite.

Carl. Saa lad hende blive. Lad hende blive hos ham — til hun har gjort mig denne Tjeneste.

Guattinara. Efter hendes Ønske har jeg skrevet til Prioren for Dominicanerklosteret og bedet ham sende os en Munk.

Carl. To, om det behøves. Der maa i ingen Henseende spares. Jeg har ogsaa tilladt Grev d'Albret, ikke, som han forlangte, at dele Kongens Fængsel, men at tilbringe et Par Timer hos ham. Der kommer Nogen op ad Trappen, og det er ikke værdt, man seer mig her. Skulde Faren tiltage, maa du lade mig det vide, nei, det kan være det Samme, jeg vil hellere selv komme igjen og see med mine egne Øine. Farvel. (Gaaer den samme Vei, han kom. Væggen lukker sig.)

Guattinara (betragter Maleriet). Hellige Fader Pacomus! Det glæder mig overordentlig, at have truffet Dem her. Jeg skal vist ikke undlade, ved Leilighed at henvende mig til Dem.

Tredie Scene.

Guattinara. Henri (fra Baggrunden).

Henri (taler ud af Døren). Tak, min Ven, Tak. Nu kan jeg nok see. Det var da Fanden til Mørke, der var paa den Trappe.

Guattinara. Hvem er De?

Henri. Grev Henri d'Albret, Fransk og Officeer i hans Majestæt Kongens Tjeneste. Forresten har jeg her en keiserlig Tilladelse til at gjøre Kongen min Opvartning. (Rækker ham et Papir.)

Guattinara (seer paa det). Et Par Timer, ja. — Han er derinde.

Henri. Og Princesse Marguerite?

Guattinara. Der kommer hun. Keiseren lader Deres Høihed vide, at De kan blive hos Deres Broder, saalænge De finder det nødvendigt og passende. (Hilser Princessen og gaaer ud af Baggrunden.)

Fjerde Scene.

Marguerite. Henri.

Henri (naar Guattinara er kommen ud). Her er jeg, Deres Høihed. Jeg har kun tøvet, for desbedre at udføre Deres Befalinger. Den ærværdige Dominicaner har udentvivl sagt Dem, at Alt gaaer efter Ønske.

Marguerite. Her er ikke Tale om vore Planer, Henri. Før vi tænke paa at befrie Kongen, maae vi redde hans Liv.

Henri. Store Gud, hvad er der?

Marguerite. Jeg har fundet ham i en Tilstand, som Ingen kan forklare sig. Han har ingen Feber, han lider ikke, men hans Kræfter forlade ham. Da han saae mig, grød han af Glæde, men jeg kunde desuagtet ikke faae hans Tanker bort fra en Idee, som idelig beskjæftiger ham. Han ruger paa en Plan, som han vil skjule for Alle.

Henri. Ogsaa for Dem?

Marguerite. Det haaber han forgjæves; jeg gyser for at have gjættet den. Ved at sammenholde hans Tilstand med Vagtens Udsagn, at han i flere Dage Intet har nydt, er jeg falden paa den græsselige Tanke —

Henri. At?

Marguerite. At Frants den Første, hvem man har berøvet alle Midler til at tage sig selv af Dage, vil sulte sig ihjel.

Henri. Sulte sig ihjel?

Marguerite. Ja. Han betragter sit Fangenskab som en Byrde, en Ødelæggelse for Frankrig, og han vil befrie det ved sin Død.

Henri. Men det maa ikke skee.

Marguerite. Nei, naturligviis. Naar jeg kun vidste, hvorledes jeg skal bære mig ad. At tale til ham om det, nytter slet ikke. Thi er det virkelig hans Hensigt, saa tilstaaer han det ikke.

Henri. Jeg synes, jeg hører hans Stemme.

Marguerite. Han kalder paa mig. Nu kommer jeg, kjære Broder, nu kommer jeg. (Gaaer ind i Kongens Værelse.)

Henri. Min stakkels Konge!

Femte Scene.

Henri. Frants I (understøttet af) Marguerite.

Frants. Hvor blev du af? Her er saa mørkt og trist i disse Værelser; de ligne Spanien. Du derimod, Du er Frankrig. Ah, d'Albret!

Henri. Sire!

Frants. Hvordan gaaer det med dine Saar?

Henri. Gud være lovet, denne Arm kan endnu tjene Deres Majestæt. (Fører ham til Lænestolen tilvenstre.)

Frants (sidder imellem dem). Marguerite! d'Albret! Hos Jer, mine Venner, forsvinder min Landflygtighed.

Marguerite. Den formildes idetmindste. d'Albret har faaet Tilladelse til —

Henri. At være nogle Timer hos Deres Majestæt.

Marguerite. Og jeg, Sire, til at blive hos Dem, saalænge jeg ønsker. See, det er allerede bedre Tidender. Nu vil vi ogsaa have os en glad Aften, som i gamle Dage, i Chambord.

Henri. Eller Fontainebleau.

Frants. O, Fontainebleau, mit deilige Slot, med de skjønne, skyggefulde Træer! (Vender sig for at aftørre en Taare.)

Marguerite (lystig). Saameget er vist, Sire, at De modtog os en heel Deel bedre der. For det Første fik man da Noget at spise; og jeg vil ikke nægte, jeg er meget sulten.

Frants (smilende). Er du det, min Glut! — d'Albret, sig til Vagten, at de bringe mig min Frokost. (d'Albret gaaer.)

Sjette Scene.

Frants. Marguerite.

Marguerite. Frokost! Har Deres Majestæt endnu ikke spiist Frokost?

Frants. En Syg har ingen Appetit, en Fange endnu mindre. Dertil maa man have frisk Luft, fri Luft. Men Du, min Ven, du er jo ung og rask — og fri. (Henri og Vagten komme.) Maa jeg nu bede Dig tage tiltakke. (Til Vagten.) Det er godt. I maae gjerne gaae. (Vagten gaaer, Henri med, paa et Vink af Marguerite). Sæt Dig nu der, ligefor mig, at jeg kan see paa Dig hele Tiden.

Marguerite (sætter sig). Jeg havde hellere seet, at Deres Majestæt havde spiist med. (Hurtig.) Det er ikke min Mening, at nøde Dem, vor Herre bevares. Men naar jeg tænker paa vore Familiemaaltider — jeg skal da hilse fra Moder. Hun er altid i Activitet. Hun samler Tropper — bygger Forskandsninger —

Frants. Virkelig? Saa hun har ikke tabt Modet?

Marguerite. Ikke et Øieblik. „Saalænge min Søn lever", siger hun, „frygter jeg Intet. Hans Navn er saa godt, som en heel Armee."

Frants. Min kjære Moder!

Marguerite. Vor Herre holde sin Haand over hende! (Skjænker i Kongens Glas.) Paa hendes Sundhed, Sire! (Frants bliver urolig.) Vil De ikke drikke Moders Skaal?

Frants. Jo, jo vist, kom, skjænk i — et Par Draaber blot. (Løfter Glasset.) Paa min Moders Velgaaende! (Drikker.) Ah, denne Vin har oplivet mig.

Marguerite. Og Deres Søn, Dauphinen, Naar De vidste, hvor det Barn længes efter Dem. „Tante Marguerite," raabte han, da jeg reiste, „vil du hilse Fader og sige, at nu maa han snart komme hjem. Han skal lære mig at føre min Kaarde og ride min første Hest."

Frants. Saa min Dreng længes efter mig.

Marguerite. Ja, det gjør han rigtignok. (Skjænker for ham.) Og han er ikke den Eneste. Der er mange Andre — smukke Damer.

Frants. Damer, siger Du? (Tager om Glasset.)

Marguerite. Den smukke Hertuginde af Chateaubriand. (Putter en Kage i Kongens Glas.) Hun tog bestemt sin Død, hvis hun ikke saae Dem igjen.

Frants. Saa Hertuginden husker mig endnu. (Spiser Kagen.)

Marguerite. Hun? Det gjør de saamænd Alle.

Frants. Alle? (Drikker.)

Marguerite. De kan ikke tænke Dem, hvor de ere blevne gudfrygtige, og ivrige til at gaae i Kirke. (Lægger nogle syltede Frugter for ham.) Det er Deres Skyld, Sire. De komme der, for at bede for Kongen. Og da de hørte, jeg skulde reise herhid — alle de Hilsener, jeg fik, (Lægger en Skee hen til ham.) og Sløifer og Haarlokker —

Frants (fornøiet). Jeg har den Ære at takke.

Marguerite. Endogsaa smaa billets doux.

Frants (tager selv en Kage). Billets doux? Fra hvem?

Marguerite. De skal faae dem, saa kan De selv see. Ja, jeg kan nok forstaae Deres Fortvivlelse over at være i Madrid. Her er ingen saadanne smukke Damer — eller piquante Eventyr.

Frants (levende, idet han sætter sit Glas). Nei, der tager du feil, min Ven.

Marguerite. Hvad behager?

Frants (boier sig ivrig imod hende). Forestil Dig, min Glut —

Marguerite. Men det trætter Dem vist.

Frants. Vist ikke nei, du kan være ganske rolig.

Marguerite. De maa først have lidt at styrke Dem paa.

Frants. Det behøves ikke.

Marguerite. Nei, nei! — De spiser først, ellers vil jeg ikke høre et Ord.

Frants (leer). Du er altsaa endnu den gamle Tyran.

Marguerite. Mere end nogensinde.

Frants. Ja ja da. (Han spiser.) Tænk dig da, min Glut, en Nat, som jeg allerbedst laa og sov, forekom det mig, at en ung og smuk Dame bøiede sig ned over mig.

Marguerite. Min Broder Frants har altid havt den Slags Drømme.

Frants. Det var den rene Virkelighed. Thi da jeg vaagnede, fandt jeg tæt ved Sengen en Damehandske; den nydeligste, den yndigste lille Haand.

Marguerite. Handsker kan man ikke regne; der gjør Indbildningen Alt. (Slaaer paa Kongens Tallerken, til Tegn paa, at han skal spise.)

Frants. Vent dog lidt! (Hun vedbliver at banke, han spiser.) Og siden den Tid er der ikke gaaet nogen Uge, uden at den har bragt mig en eller anden hemmelig Erindring fra min smukke Ubekjendte.

Marguerite. Hun maa da være i Forstaaelse med Vagten.

Frants. Det veed jeg ikke. Snart er det et Brev, hvori hun søger at trøste mig, snart er det franske Sange, enten ved Foden her af Taarnet, eller paa den anden Side af Manzanares, snart er det Blomster — der kan du selv see! (Peger paa Kurven tilhøire.) De er fra hende, det er jeg ganske vis paa.

Marguerite. Det var jo et prægtigt Stof til en Novel. Naa — men hun selv — den Ubekjendte —

Frants. Bestandig usynlig. Kun een Nat, det er nu en Maanedstid siden, jeg havde Feber og laae og phantaserede, da jeg rækker Armen udenfor Sengen, mærker jeg pludselig en Taare paa min Haand. Jeg vilde lige til at udstøde et Skrig. — „Stille", hviskede en Stemme, „det er mig". — „Dem, min Velgjørerinde?" — „Ja; jeg er kommen for at pleie Dem". — „Men hvem er De?" — „Det kan jeg ikke sige hverken Dem, eller Nogen, uden at styrte mig selv i Ulykke. Jeg er — jeg er den Qvinde, som elsker Dem. Men ti nu stille og sov." Hun var ligesom du, hun var ogsaa en Tyran. Derpaa lagde hun sin Haand paa min Pande, og enten det nu var Virkningen af denne Haand, eller det var Svaghed, nok, jeg sov ind; og da jeg vaagnede, var Alt forsvundet.

Marguerite. Det er vidunderligt. Og hun var ung og smuk.

Frants (med Varme). Hun var deilig! En Ynde, en Anstand, og uagtet den lette Halvmaske, som skjulte hendes Træk, opdagede jeg dog et Par allerkjæreste Øine og den sødeste Mund.

Marguerite. Naa, det fornøier mig, og skjønt jeg selv er Dame (Løfter sit Glas.), tømmer jeg med Glæde et Glas for den smukke Ubekjendte og for alle hendes Yndigheder.

Frants (klinker med Marguerite). For dem alle? Ja, saa kunde vi, paa min Ære, drikke længe.

Syvende Scene.

De Forrige. Henri (kommer fra Døren tilhøire med to af Vagten).

Henri. Hvad seer jeg?

Marguerite. Hans Majestæt har endt sit Taffel. (Kongen betyder Vagten at tage Bordet ud. Marguerite gaaer hen til Henri og vedbliver sagte.) Ikke et Ord om vor Formodning. Min Broder har nu opgivet sin Plan, og han vilde rødme, hvis han saae, vi havde gjættet den. (Seer sig om. Høit.) Vi er nu alene, og Frihedstimen slaaer.

Frants. Hvad mener du?

Marguerite. Vi har lagt en Plan, som vi ikke turde omtale, før vi var sikkre paa, at Deres Majestæt kunde hjælpe til. Har De Mod — Snak! — jeg mener, har De Kræfter til at ride et Par Mil?

Frants. Ti, om det skulde være. Og selv om det blev min Død, saa døde jeg dog fri. (Nedslaaet.) Men I daare Jer med et bedragerisk Haab. I veed formodentlig ikke, at der Dag og Nat gaaer Vagt om dette Taarn?

Henri. Den unge Grev Villaréal er Vagtcommandeur idag —

Marguerite. Og han er sikker nok, Hertuginden af Medina er hans Caution. Han seer ikke, han hører ikke — den Ting er i Orden.

Henri. Ved Bredden af Manzanares staaer der et Par Heste og noget længere borte en Vogn. Der er tillige sørget for friske Forspand —

Frants. Af hvem?

Marguerite. Af Overstaldmesteren, Marquien af Santa-Fe.

Frants. Min personlige Fjende — og for ham har du ydmyget dig?

Marguerite (med comisk Pathos). Min personlige Slave, som lystrer mig blindt.

Frants (smilende). Jeg forstaaer. Men om vi nu ogsaa naae Vognen, hvorledes komme vi igjennem Spanien?

Henri. Vi har faaet et Pas, som lyder paa et opdigtet Navn og gjælder lige til Grændsen.

Frants. Hvem har skaffet Jer det?

Marguerite. Storadmiralen af Castilien.

Frants. Men under hvilket Paaskud?

Marguerite. Under det Paaskud, at han tilbeder mig og i den Anledning er gaaet lidt fra sin Forstand. Ja, De seer paa mig, Deres Majestæt, men jeg skulde dog bestille Noget i de 14 Dage, jeg nu har været her. Dem turde jeg jo ikke besøge, og jeg kan ikke lide at være ledig.

Frants. Glimrende, dydige Coquette! Men hvorledes komme vi ned af Trappen

og over Muren? Det vil blive det Vanskeligste.

Marguerite. Da jeg ingen Hjælp kunde finde her paa Jorden, henvendte jeg mig til Himlen. Jeg har sendt Bud efter en Munk, en Dominicaner — han er her udenfor —

Frants. Ja, hvad kan han hjælpe?

Marguerite. Det er en Munk, som tilhører os. Han overlader Deres Majestæt sin Kutte.

Frants. Hvad behager? Jeg, Frants den Første, skulde nedlade mig til en Forklædning, krybe i et Munkekjind?

Marguerite (leende). Et Øvarteerstid, hvad kan det gjøre?

Frants. Og sæt nu, denne List blev opdaget, og jeg blev anholdt? Jeg skulde staae til Spot for disse stolte Spaniere — i et saadant Costume — før vilde jeg, jeg veed ikke hvad — lade mig kronrage og virkelig kaste i Kloster. Nei! Den franske Konge kan blive overvunden, kan tages til Fange — men være til Nar? Aldrig!

Henri (hurtig). Hans Majestæt har Ret.

Frants (ligeledes). Ikke sandt? Du forstaaer mig?

Marguerite. See saa, nu kommer Ridderligheden med i Spillet. O, den Mandfolke-Forfængelighed, den har dog Pokker skabt. At en saa fortræffelig Plan, en saa velberegnet Flugt skal strande paa en saa usel Grund. (Nærmer sig Blomsterkurven og tager nogle Blomster.) Ja, ja, søg nu selv og see, om I kan finde noget Bedre. (Kaster sig i en Stol.) Jeg vil ikke have Mere med det at bestille.

Henri. Hvad er der at gjøre, Deres Majestæt?

Frants. Vor Herre hjælper os nok, han, eller min gode Engel.

Marguerite (arrangerer en Bouquet). Hvad er det? Indeni denne Blomst ligger der et Papiir.

Frants. Ah! Hvad sagde jeg? Det er fra min Ubekjendte.

Marguerite (rækker ham Papiret). Var saa god, Sire!

Frants (læser). „Bag Madonnabilledet vil De finde en Grindring, som jeg i 3 Maaneder hemmelig har arbeidet paa. Gid den maa være Dem til Nytte." Det er bestemt hendes Portrait.

Marguerite. Det skulde godt hjælpe os her.

Henri (stikker Haanden ind bag Statuen). Nei, det er en Silkestige.

Marguerite. Ja, det var mere hensigtsmæssigt.

Henri. Og en Nøgle — med en Etiquette. (Læser.) „Nøgle til Altangitteret." Ja nu har vi, hvad vi behøve.

Frants. Og det er da en rimelig Vei.

Marguerite. Ja, til at miste Livet. Nei, det sætter jeg mig paa det Bestemteste imod. Skildvagterne paa Bastionen vil see Jer stige ned —

Frants. Det er jo mørkt.

Marguerite. Saa vil de høre Jer og skyde paa Jer.

Frants. De skyde nok feil. Desuden en Kugle, det veed jeg, hvad er. Lad os blot komme afsted. (Til Henri, som er gaaet ud paa Altanen.) See efter, Henri, om Nøglen passer. (Til Marguerite.) Ingen Ængstelse, mit Barn! Inden to Minutter har jeg naaet Jorden, og saa har jeg jo — takket være din Omsorg — Heste, Vogn, Forspand, Pas — (Til Henri.) Naa, passer den?

Henri (kommer tilbage). Gitteret er aabent.

Frants (omfavner Marguerite). Farvel, min søde Pige, min elskede Marguerite!

Marguerite (følger efter ham). Tag Dem for Guds Skyld iagt, Sire!

Frants (til Henri). Rul Stigen ud og lad den saa gaae ned.

Marguerite. Gjør den endelig godt fast.

Frants. Er du forknyt, min Glut?

Marguerite. Aa, nei vist er jeg ikke forknyt. Men skynd Jer blot, jeg synes, jeg hører Nogen paa Trapperne. Ja, der kommer Nogen — de er allerede ved Døren — kom ud igjen! (Hun lukker Altandøren; Frants bliver derude, Henri kaster Stigen i en Krog.)

Ottende Scene.

Marguerite (nær ved Altanen). Henri (i Forgrunden paa samme Side). (Fra Baggrunden) Carl V. (Foran ham nogle Hofcavalerer og bagefter nogle Lakaier.)

Marguerite (sagte). Keiseren! (Nærmer sig ham.) Tør jeg troe mine egne Øine? Deres Majestæt har den Naade at komme her —

Carl. Kongen af Frankrigs Befindende ligger mig meget paa Hjerte; og jeg kommer, for personlig at erkyndige mig om, hvorledes min Broder har det.

Marguerite. Jeg takker, Deres Majestæt, nu har han det meget bedre,

Carl. Tør De indestaae mig for hans Liv?

Marguerite. Ja, Sire!

Carl. Gud være lovet; thi jeg vil ikke nægte, jeg har et Øieblik været meget urolig.

Marguerite. Desværre kan han ikke have den Ære at modtage Deres Majestæt; han er endnu for svag — det gjør mig meget ondt.

Carl. Mig ikke mindre. Det vilde have været mig særdeles kjært, om vi endelig engang kunde have talt sammen uden alle Ceremonier — som Brødre. Men jeg bliver vel, skjøndt imod mit Ønske, nødt til at opsætte det til en anden Gang —

Marguerite (urolig). Ja, Sire, lad os gaae. Luften her er næsten qvælende.

Carl (til sit Følge). Vil De sørge for, at Hans Majestæt, Kongen af Frankrig, bliver flyttet til et bedre Værelse, saasnart hans Helbred tillader det.

Marguerite. Jeg takker, Deres Majestæt. Men lad os nu gaae —

Carl (byder hende Haanden). En Person, med hvem De har store Fordomme, spurgte i dette Øieblik med megen Deeltagelse til Deres Broders Befindende.

Marguerite. Hvem mener De, Sire?

Carl. En Franskmand — Connetablen af Bourbon.

Marguerite (seer, at Altandøren bevæger sig). For Guds Skyld, Sire, nævn ikke dette Navn her.

Carl. Og hvorfor ikke?

Marguerite. Hvis min Broder hørte det —

Carl (med halv Stemme). De har Ret. Jeg tier. Men De maa dog selv indrømme, at det franske Hof har været uretfærdigt imod ham.

Marguerite (gjør en ængstlig Bevægelse, da hun seer, at Altandøren aabner sig mere endnu). Uretfærdigt?

Carl (som før). Endogsaa utaknemmeligt! Thi naar Alt kommer til Alt, er det dog ham, som i Slaget ved Pavia har skaanet Kongens Liv. Han har selv sagt mig det.

Frants (støder Glasdørene op). Saa har han løiet! (Almindelig Bevægelse.)

Carl. Hvad seer jeg? Kongen af Frankrig!

Frants. Ham selv, som ikke frygter for at vise sig, end ikke midt iblandt sine Fjender.

Carl (vred). Gitteret er aabent — en Flugt — (Betragter Marguerite.) i det Øieblik jeg betroede mig til Deres Redelighed — (Seer paa Frants) til Deres Ære.

Frants. Var jeg da Fange paa Æresord, og har jeg nogensinde givet Dem mit? Nei! Jeg har bevaret alle de Rettigheder, den Undertrykte har imod Undertrykkeren, Fangen imod sin Vogter.

Carl. Som De behager. Siden De selv ønsker det, vil vi hver beholde sin Rolle. (Vil gaae.) Farvel.

Marguerite (stiller sig i Veien for ham). Nei Sire, nei! De vil ikke paatage Dem en Rolle, som er Dem uværdig. Planen til denne Flugt, som De saa høilig misbilliger, skriver sig alene fra mig. Min Broder misbilligede den ogsaa, og gav kun efter for mine Bønner. Det er Himlen selv, som saa tidt beskytter os imod vor Villie, og som ogsaa ved denne Leilighed har forhindret mig i mit taabelige Forsæt, for at bevare Dem, Sire, et meget værdigere og hæderligere Hverv.

Carl. Hvad mener De?

Marguerite. At det er Vorherre selv, som paa denne Maade har hidført et Møde, der hidtil syntes umuligt. Hvad har De Mellemmænd behov? Afgjør De nu selv Deres Tvistigheder, som Deres Majestæt saa rigtig sagde, uden alle Ceremonier — som Brødre.

Frants. Jeg er beredt, Sire, til at høre Deres Forslag.

Marguerite (til Carl). Og De, Deres Majestæt?

Carl (efter en Pause). Lad saa være.

Marguerite (sagte til Frants). Forsigtig — og fremfor Alt besindig! (Nærmer sig Carl og neier dybt.) Han er endnu svag, Sire — vær skaansom!

Carl (gravitetisk). Jeg forsikrer Dem, Deres Høihed, med mig skal Breden ikke faae Bugt, jeg skal ingen Vanskeligheder gjøre. (En Lakai bringer en Stol til Carl V; Henri bringer en til Frants I.) Lad os nu være alene! (Marguerite og Henri ud af Døren tilvenstre; de Øvrige ud af Døren i Baggrunden.)

Niende Scene.

Frants. Carl. (Begge staaende.)

Carl (indbyder ham til at sætte sig). Sire!

Frants (ligeledes). Deres Majestæt!

Carl. Jeg er hjemme.

Frants (seer sig om, smilende). Hjemme? Det er en anden Sag. (Sætter sig; Carl V ligeledes. Pause.) Først, min høie Broder, maa De tillade, at jeg engang for alle gjør Dem en lille Bebreidelse. Hvorfor har De saalænge nægtet mig denne Samtale? Hvor har De nænnet at gjøre Fangselets Byrde endnu mere ulidelig, ved saa ofte at skuffe mit Haab om at see Dem og for Dem selv beklage mig over de Afsavn, Deres Tjenere paalagde mig uden Deres Vidende og, som jeg haaber, imod Deres Villie. Tilgiv mig, Deres Majestæt, men det er ikke min Hensigt at saare Dem.

Carl (godmodig). Saare mig? Nei, paa ingen Maade. Alt, hvad De der siger mig, har jeg ofte bebreidet mig selv, og det langt bittrere, end De. Men Skylden var ikke min.

Frants. Hvis da?

Carl. Veed De da ikke, med hvilken Skinsyge det castilianske Rigsraad vaager over sine Rettigheder og sine Privilegier. Som tydsk Keiser kunde jeg ikke blive Konge i Spanien, medmindre jeg vilde dele Thronen med min Moder Johanna; og uagtet hendes Sindssvaghed, maa enhver Regjeringsact have hendes Underskrift, eller rettere Rigsraadets, som repræsenterer hende. O, De aner ikke, hvad det vil sige, at staae under disse gamle Kongeformynderes Aag; især deleshed naar det er dem, man skylder Kronen, og man ikke uden at være utaknemmelig, ligefrem kan bryde med dem.

Frants. Virkelig?

Carl. Jeg foreslog, at man skulde indrømme Deres Majestæt et heelt Slot, med

et betydeligt Stykke Skov til Spadseretoure og Jagt. Men mine gamle Raadgivere paastod, at Deres Majestæt vilde forsøge paa at echappere, (Frants gjør en Bevægelse.) og deres overdrevne Forsigtighed —

Frants (utaalmodig). Kunde ikke forliges med Deres Majestæts Hjemodighed; det er ganske ligefrem. Deres Betingelser, Sire?

Carl (hurtig). Jeg gjør ingen. Men desværre er jeg nødt til at forelægge Dem Raadets. Den lange og bekostelige Krig, som vi har ført imod Deres Majestæt, har i den Grad udtømt vore Finanser, at man i Erstatning fordrer en Løsesum af 1,200,000 Ducater, som udredes af Frankrig.

Frants (koldt). Ikke af Frankrig, men af mig selv. Jeg sælger mine Domainer, mine Apanager, mine Diamanter. — Indrømmet.

Carl. Det er naturligt, at man søger at garantere sig ligeoverfor en saa betydelig Fjende. Man forlanger derfor, at De opgiver enhver Fordring paa Italien og Nederlandene.

Frants (smertelig). Med et eneste Pennestrøg at tabe disse Erobringer, jeg har kjøbt med saameget Guld og saameget Blod —

Carl. Og De kan tilføie, med saamange udødelige Bedrifter. Men, det være nu med Rette eller Urette. Krigslykken har været Dem imod, og De har tabt dem.

Frants (med Varme). Jeg kan med Guds Hjælp vinde dem igjen.

Carl. Det er der ingen Tvivl om, Sire, og det er netop det, man vil forhindre.

Frants (reiser sig, noget hæftig). Lad saa være! Indrømmet!

Carl. Den tredie Punct —

Frants (sætter sig igjen). Den tredie?

Carl. Er en Æres- og Erkjendtlighedssag, en høitidelig Forpligtelse, som Spanien har indgaaet imod Connetablen af Bourbon —

Frants (opbragt). Connetablen? Den Nidding, den Forræder!

Carl. Som imidlertid har tjent os tro, af en Forræder at være. Og Raadet forlanger, at Deres Majestæt, til Løn for hans Tjenester, skal holde ham skadesløs, og derhos erstatte ham hans confiskquerede Godser.

Frants. Jeg skal betale ham for, at han har solgt mig. (Betvinger sin Vrede.) Tag Dem iagt, Sire, giv ikke et slet Exempel. Det kunde være farligt, at betale Forrædere.

Carl (med Kulde). Det kan ogsaa være farligt, ikke at betale dem.

Frants (betragter ham med Foragt). At frygte dem, er endnu skjændigere, end at benytte dem; og det er en tung Byrde, Deres Majestæt der paalægger Deres udtømte Finanser, thi naar De sætter saamegen Priis paa Forræderiet, saa veed jeg virkelig ikke, hvorledes De vil lønne Troskaben. Imidlertid — det maa De om. Indrømmet!

Carl (fornøiet). Ah!

Frants. Ja, lad os saa række hinanden Haanden og underskrive Freden.

Carl. Der er desværre endnu eet Vilkaar —

Frants. Endnu eet?

Carl. Det allersidste, Retfærdigheden selv, og Deres Majestæts Ridderlighed maa finde det fuldkommen i sin Orden.

Frants. Behag at nævne det.

Carl. Kong Ludvig den Ellevte, som var en stor Politiker, og erobrede flere Lande ved sin Pen, end Andre ved deres Sværd, berøvede i sin Tid vore Forfædre Hertugdømmet Burgund.

Frants. Hertugdømmet Burgund! Det har et eneste Øieblik kunnet falde Dem ind, at jeg vilde afstaae det, opgive det?

Carl. Sig hellere, tilbagegive det.

Frants (reiser sig). Nu gaaer det for vidt, Sire!

Carl. Vær rolig, Sire; viis Dem ligesaa besindig, som jeg.

Frants. Ingen Spot, Sire, eller ved den levende Gud, jeg svarer ikke for mig selv.

Carl (stolt). Hvad vil De sige med det?

Frants. Troer De ikke, jeg har gjennemskuet denne affecterede Besindighed, denne falske Godmodighed og Deres Forsøg paa, at agere den unge Mand, som endnu staaer under Formynder. Men jeg har alligevel betvunget mig, og hvor grusomme end de Offre var, som De forlangte, har jeg dog indrømmet Alt, saalænge det kun angik mig selv, kun gik ud over min Formue, mine Besiddelser, mine Erobringer eller min Forfængelighed; men naar De angriber Frankrig, naar De forlanger, at jeg skal sønderlemme eller vanære det, saa reiser Kongen sig og siger: Hold! Aldrig, saalænge jeg lever!

Carl. Fortræffelig, hvis De var i Frankrig, i Deres eget Rige; men De glemmer, at De er i Madrid.

Frants. De glemmer det ogsaa, naar De fornærmer en vaabenløs Fjende. Men den fangne Konge har et Folk, som ikke behøver nogen Anfører, for at beseire og udjage de fremmede Voldsmænd; den fangne Konge har Allierede, som harmes over Deres Erobresyge, og Englands Konge, Henrik den Ottende —

Carl. Kan, om han vil, sende Dem hele Armeer, hele Flaader; han skal finde Carl den Femte overalt —

Frants. Undtagen paa Valpladsen.

Carl. Og hvorfor ikke?

Frants. Fordi De aldrig i Deres Liv har havt en Klinge i Haanden.

Carl. Troer De det?

Henri (kommer ud af Døren tilvenstre; afsides). Hvad er her paafærde?

Frants. Siden De naaede Mands Alder, har der været Slag paa Slag; De har ikke seet et eneste. Deres Rige er blevet forsøgt med utallige Erobringer; De har ikke gjort en eneste. Hvem anførte Spa-

nierne, da de seirede i Navarra? Det gjorde Vilalva. I Mailand? Colonna. I Castilien? Grev Haro. Men Carl den Femte, han var hjemme, bestandig hjemme.

Carl (rasende). Sire!

Henri (nærmer sig Frants). Sire, for Gud i Himlens Skyld!

Frants. Er det dig, d'Albret. Himlen sender dig, for at skjænke mig et Vidne til min Hævn. — Spanierne har endelig seiret over Franskmændene ved Pavia. Hvem var deres Anfører? En Franskmand, en ærelös Franskmand. Ja, for at beseire Frankrig, maatte de kjöbe Frankrigs Hjælp, kjöbe den ved Forræderi og Bestikkelse — deri, Sire, bestaaer Deres Mod.

Carl. Ha, jeg taaler ikke en saadan Fornærmelse.

Frants. Saa vask den af. De har en Kaarde ved Siden, og d'Albret kan laane mig sin. Lad os da her paa Stedet afgjöre vor Tvist, som ægte Riddersmænd, med Gud til Dommer og (Peger paa d'Albret.) en Adelsmand til Vidne.

Carl (koldt). Jeg begriber meget vel, Sire, at denne Afgjörelsesmaade kunde convenere Dem, men den convenerer ikke mig. Thi selv om jeg seirede, maatte dog jeg bede Deres Majestæt om Tilladelse til at skjænke Dem Livet, et Liv, der er mig ligesaa fordeelagtigt, som dyrebart; og hvad mig angaaer, da ønsker jeg ogsaa nok at beholde mit, for at vise Dem, Sire, at man ikke behöver at naae Dem i indbildt Heltemod, for at overgaae Dem i virkelig Hæder. Medens De bliver her ubevægelig og i Lænker, gaaer jeg fremad, bestandig fremad, og standser ikke min Gang, för det hele Europa tilhörer mig, Frankrig först og fremmest. Jeg har den Ære at anbefale mig. (Gaaer.)

Henri. Frankrig hans? Aldrig.

Frants. Nei, Henri, aldrig!

Tiende Scene.

De Forrige. Marguerite (kommer hurtig ind).

Marguerite. Hvad er det, Sire?

Frants. Dersom han troer at holde Frankrig i Lænker, ved at fængsle mig; hvis han haaber at tvinge Frankrig til Opoffrelser, for at udlöse mig — saa tager han feil. Han skal Intet faae, hans Fange skal undslippe ham.

Marguerite. Hvad mener De?

Frants (sætter sig ved Bordet tilhöire). Vent, vent et Öieblik.

Marguerite. Hvad har De ifinde, Sire?

Henri. Hvad er Deres Majestæts Hensigt? (Lytter til Maleriet.) Det var besynderligt; jeg syntes, der var Noget, der rörte sig bag ved dette Maleri. Nei, jeg har dog nok hört feil.

Frants (gaaer frem imellem dem). Henri — Marguerite! Vaag over dette Papiir, skjul det for Alles Öine, forsvar det, om det skal være, med Eders Blod; det maa for enhver Priis til Frankrig, til min Moder.

Marguerite. Jeg forsikkrer Dem, det skal blive besörget. Men hvad indeholder det da?

Frants. Der, du kan læse det selv. I din Varetægt betroer jeg det.

Marguerite (med et Skrig). Ah! De frasiger Dem Thronen.

Henri. De frasiger Dem Thronen.

Frants. Til Fordeel for min Søn, Dauphinen. Carl den Femte maa nu gjöre, hvad han lyster. Kongen af Frankrig er ikke længere i Madrid, men i sit eget Rige, i Paris.

Henri. Sire! Sire!

Frants. Nei, Frants den Förste er ikke mere — han er nu kun en simpel Adelsmand, som man kan lægge paa Pinebænken, om man vil, men hvis Haand ikke kan underskrive Tractater, og som fra sit Fængsels Afkrog endnu kan raabe: Gud bevare Frankrig! (Henri og Marguerite knæle.)

Ende paa anden Act.

Tredie Act.

Et Værelse paa Slottet. Sidedöre, Dör i Baggrunden. Tilvenstre et Bord med Skrivetöi og et Schakbord. Tilhöire et lille rundt Bord, hvorpaa et Dame-Skrivetöi. Det er Aften, og der er tændt Lys.

Förste Scene.

Carl V (sidder og skriver ved Bordet tilvenstre). Marguerite (træder hurtig ind).

Marguerite (afsides). Og nu til Frankrig. (Höit.) Jeg kommer, Deres Majestæt, for at sige Dem Farvel.

Carl (reiser sig). Hvad for Noget? Vil Deres Höihed reise!

Marguerite. Da der ikke længere kan være Tanke om noget Forlig —

Carl. Jo, hvorfor ikke?

Marguerite. Saa maa jeg bede Deres Majestæt om Tilladelse til at forlade Madrid.

Carl. Men jeg beder Dem, Deres Höihed, hvortil denne Hast? Hvem siger Dem, at Deres Broder ikke vil betænke sig, isærdeleshed naar De blev hos ham, og ved Deres fornuftige Foreställinger dæmpede denne förste Opbrusning.

Marguerite. Min Broder giver ikke efter.

Carl. Det veed han neppe selv.

Marguerite. Han har svoret derpaa. Og dersom jeg blev hos ham, vilde jeg kun erindre ham om, at et Løfte bør være helligt. Jeg beder Dem derfor, Sire, at give mig mit Pas.

Carl. Men paa den Maade er det jo Dem, som vil holde Deres Broder i Fangenskab.

Marguerite. Ja, Sire.

Carl. Denne Broder, som De elsker saa høit.

Marguerite. Ja, Sire.

Carl. Og dersom jeg nu sætter Haardt mod Haardt.

Marguerite (bestemt). Saa bliver han i Fængsel til sin Død.

Carl (forskrækket). Til sin Død?

Marguerite. For det hele Europas Øine, og til Forargelse for alle Christenhedens Konger. Mit Pas, Sire.

Carl. Men —

Marguerite. Jeg maa reise.

Carl. Tillad mig dog, Deres Høihed —

Marguerite Jeg vil reise.

Carl (utaalmodig). Og hvis jeg nu ikke vil.

Marguerite (affides). O Gud!

Carl. Dersom De maatte offre et Par Dage endnu — ikke paa mig, men paa denne Broder, som har saa billigt Krav paa Deres Omhu og Pleie, vilde De da ikke være meget at beklage?

Marguerite. Hvem jeg ved denne Leilighed beklager, Sire, er ikke mig, men Dem.

Carl Mig?

Marguerite. Ja Dem, som imod al Folkeret vil holde en Qvinde i Fangenskab.

Carl. I Fangenskab?

Marguerite Ja, ved Deres Hof.

Carl. Nei, det er ypperligt! Deres Høihed banlyser mig i Europas Øine og anklager mig for Barbari og Despotisme, og det paa samme Tid, som De ikke værdiger mig et Øieblik Opmærksomhed eller blot tillader mig at komme tilorde —

Marguerite. Jeg hører, Sire, jeg hører.

Carl. Det er desværre altfor almindeligt, at Fyrstinder savne Character og politisk Dygtighed. Men Deres Høihed er en Undtagelse. De var bleven en udmærket Minister.

Marguerite. Da ikke, fordi jeg har Talent.

Carl. Deels fordi De har meget Talent, deels og fornemmelig fordi De er saa magesløs paastaaelig. De viger ikke af Pletten.

Marguerite. Deres Majestæt er mit Mønster.

Carl. Det tør jeg dog ikke smigre mig med. Jeg sad just og tænkte paa en politisk Combination, vanskelig, men ikke umulig, ualmindelig, maaskee bizar — men jeg har nu engang lidt tilovers for det Aparte — et nyt Ultimatum, som jeg vil forelægge, ikke Deres Broder, thi vi er Uvenner, men Deres Moder, Regentinden af Frankrig.

Marguerite. En Afstaaelse, som kunde træde istedetfor Burgund.

Carl. Det er nok muligt. Hvad jeg fornemmelig ønsker, er at tale med Dem om denne Sag og at høre Deres Mening; og jeg beder Dem derfor, Deres Høihed, have den Godhed at blive her endnu en 8 à 10 Dage. Infantinden har fortalt mig, at De imorgen Aften vil forelæse os en udmærket Novel — jeg mener en Novel af Dem selv — De har lovet det, siger hun, og jeg holder mig til Deres egne Ord, et Løvte bør være helligt. (Med et Buk.) Jeg beder Deres Høihed om Tilladelse til at expedere mine Depecher. (Hilser og gaaer.)

Anden Scene.

Marguerite. (Lidt efter) Henri.

Marguerite (forundret og eftertænksom). Hvad skal nu det betyde? Det er igjen et af disse pludselige Omslag, som er saa almindelige hos ham. Skulde han paa eengang have skiftet Tanker? Eller skulde der under dette forbindtlige Smiil skjule sig et Forræderi? (Seer Henri.) Naa, Henri, hvad Nyt?

Henri. Kun daarligt. Efter Guattinaras Ordre tør ingen Franskmand forlade Madrid.

Marguerite. Virkelig?

Henri. Det er under den strengeste Straf forbudt, at udlevere dem noget Pas.

Marguerite. Det er ikke muligt. Hvem har sagt Dem det?

Henri. Princesse Eleonore.

Marguerite. Princesse Eleonore? Saa maa det være sandt.

Henri. Alle Courerer, tilfoiede hun, Keiserens naturligvis undtagen, blive standsede og deres Depecher aabnede og undersøgte.

Marguerite. Skulde Guattinara have fattet Mistanke?

Henri. Jeg frygter for det.

Marguerite. Naa, det gaaer jo glædelig. Jeg kan da lade Dem vide, Henri, at Keiseren i dette Øieblik har forbudt mig at reise. Han vil beholde mig her i Madrid.

Henri. Hvad siger De?

Marguerite. Idetmindste i 8 Dage endnu. Han har udtrykkelig forlangt det.

Henri. Han var alisaa vred.

Marguerite. Nei, var der Nogen vred, saa var det mig.

Henri. Men han befalede dog —

Marguerite. Nei, det var ogsaa mig. Han derimod bad — med en Inderlighed, en Varme — han har bestemt Noget ifinde —

Henri. Det er neppe Politik.

Marguerite. Hvad da?

Henri. Aa, andre Tanker — som det er

let at gjætte, maaskee ikke for Dem, men for mig.

Marguerite (med et Udbrud af Glæde). Ah, om De havde Ret!

Henri (indigneret). Princesse.

Marguerite. Og hvorfor ikke? Man har jo seet saa galt før. Tak, Henri, uden Dem var jeg aldrig falden paa det.

Henri. Men det er jo uværdigt —

Marguerite (lystig). Ingen Indvendinger. Alt er tilladt, naar det gjælder om at frelse sin Konge og sin Broder. (Alvorlig.) Paa den anden Side vilde det være taabeligt, at slaae sig til Ro ved denne Tanke, eller bygge det Allermindste derpaa. (Kast.) De maa tale med Sanchette.

Henri (mut). Jeg har talt med hende.

Marguerite (smilende). Saa? Og det taler De ikke et Ord om — De, — (Truer ham med Fingeren.)

Henri. Jeg saae hende i Dronningens Forgemak og talte til hende om dette Pas, som jeg bad hende skaffe mig — men hun sagde Nei.

Marguerite. Nei — til Dem? Saa har De vist ikke bedt rigtig.

Henri. Jeg har slet ikke bedt.

Marguerite. Ja, men det har De gjort stor Uret i. Vi omringes her af en Masse skjulte Væv og hemmelige Intriguer, som Ingen kan give os Oplysning om, undtagen Sanchette. For det Første er der en mystisk Person, en fornem Dame, som om Natten lister sig ind i min Broders Fængsel — det er ganske vist, jeg veed det fra ham selv. Hvem er denne Dame? Har hun nogen Deel i, at Guattinara har faaet Nys om det vigtige Papiir, Kongen har betroet os? Og denne Guattinara selv. I hvilken Forbindelse, i hvilken Art af Forhold staaer han til Sanchette — eller til nogen Anden. See, alt Dette er det vigtigt at vide Besked om, og De indseer altsaa selv, min Herre, at De i Kongens og Frankrigs Interesse, maa gjøre Señora Babiesa et Besøg.

Henri. Det kan jeg ikke.

Marguerite (skjelmsk). Saa hun har forbudt Dem det.

Henri. Nei, tvertimod — naar hendes Mand var ude. Heldigviis forlader han hende aldrig.

Marguerite. Han reiser om et Øieblik.

Henri. Umuligt, Deres Høihed.

Marguerite. I et Ærinde for Keiseren. De seer, hvor heldig Alting træffer sammen.

Henri (vred). Heldig, siger De?

Marguerite. Men Gud bevares, Henri, hvorfor bliver De vred?

Henri Hvorfor? O, det er grusomt, at De, Deres Høihed, med denne Nolighed, denne Koldblodighed kan foreslaae mig —

Marguerite. At frelse min Broder, Deres Konge?

Henri. Forlang mit Liv, jeg offrer Dem det med Glæde, forlang hvad De vil, kun ikke, at jeg skal elske nogen Anden, end Dem.

Marguerite. Henri! Henri! Hvorfor siger De mig det?

Henri. Fordi jeg ikke kan Andet.

Marguerite Troer De da ikke, at jeg veed det?

Henri. Ah!

Marguerite. Hvor ofte har jeg maattet lukke Øinene, for ikke at blive Vidne til Ubesindigheder, som kunde have ført Dem i Ulykke. Hvormange Leiligheder har jeg havt til at bersøve Dem min Naade, hvis jeg havde villet, og har jeg nogensinde benyttet mig deraf? Og hvad var saa det Hele, jeg forlangte? Kun Taushed, ikke Andet.

Henri. Jeg tier, jeg tier.

Marguerite. Ja, nu er det Tid. Indseer De da ikke, i hvilken Stilling, De sætter mig? De nøder mig til at fjerne Dem, nu, da De er mig saa nødvendig, at stilles fra Dem, nu, jeg ikke kan undvære Dem, er det smukt, er det ridderligt? O, naar De blot forstod at høre ret og lyde ret. Herregud, jeg forlanger jo ingen Urimeligheder. Naar har jeg talt om nogen grændseløs Lidenskab eller forlangt, at De skulde tilbede Folk. De skal behage dem, det er nok, mere vilde være formeget, og Fortjenesten bestaaer netop i, at gjøre, hvad man skal, accurat, og aldrig overfride sin Ordre.

Henri. Jeg veed ikke mere, hvor jeg er; jeg veed slet ingen Ting, jeg veed kun, at Deres Villie er min.

Marguerite. Stille. (Lytter.) Der er Nogen, der taler i Keiserens Cabinet. Gaa! Nei vent dog et Øieblik. Siden der ingen Mulighed er for at komme herfra —

Henri. Aldeles ingen.

Marguerite. Eller for at faae min Broders Skrivelse til Frankrig, saa giv mig den igjen.

Henri. Vær saa god. Nei, det var ikke den. (Rabner Papiret.) Det er Deres nye Novel, som De var saa god at laane mig, „Hvad der behager Damerne", maaskee jeg kunde beholde den lidt endnu.

Marguerite. Hvad vil De med den

Henri. Studere den.

Marguerite (ryster paa Hovedet). Snak! (Snapper Papiret fra ham.) Det behøver De ikke. Giv mig nu det andet, Thronfrasigelsen.

Henri. Her er den, Deres Høihed. (Marguerite tager begge Papirene og gjemmer dem forstigtig i sin Almisepung.) Men førend jeg forlader Dem, lov mig idetmindste —

Marguerite. Jeg lover Ingenting. Det er allerede Meget, at jeg ikke er vred. Det er Deres Lykke, at man er saa optaget af disse Statsaffairer, at man ikke har Tid til nogen Verdens Ting, ikke engang til at gjøre sig vred.

Henri (vender tilbage). Men hvis nu Keiseren — som et hemmeligt Instinct siger

mig — havde visse Ideer — om Erobringer —

Marguerite (trækker paa Skuldrene). Carl den Femte?

Henri. Ja, hvorfor ikke?

Marguerite (som før). Keiser Carl den Femte?

Henri. Jeg sætter blot —

Marguerite (leende). Gaa Deres Vei, Henri, fynd Dem lidt!

Henri. Ja, men —

Marguerite (bestandig leende). Gaa Deres Vei, siger jeg, der kommer Nogen.

Henri. Jeg gaaer. (Kysser hendes Haand og gaaer.)

Tredie Scene.

Marguerite. Babiesa (i Støvler og Sporer, fra Cabinettet tilhøire).

Babiesa (uden at see Princessen). Det er skammeligt at opføre sig saaledes imod mig, det er oprørende —

Marguerite. Godaften, Babiesa.

Babiesa. Om Forladelse, Deres Høihed.

Marguerite. Babiesa er ikke i godt Humeur. Hvad er der iveien?

Babiesa. Aa, der er det iveien, Deres Høihed, at man nu ikke længere kan stole paa Kongernes Ord.

Marguerite. Saa Babiesa er ogsaa bleven Politiker.

Babiesa. Kongen lovede imorges, at han ikke længere vilde bruge mig til Courcer; og nu faaer jeg Ordre til inden et Qvarteer at reise til Frankrig.

Marguerite. Til Frankrig? Er du vis paa det?

Babiesa. Stedet er ligegyldigt. Ulykken er, at jeg skal reise nu, i dette Øieblik. Tænk Dem, Deres Høihed, jeg kommer jem —

Marguerite (aftides). Til Frankrig?

Babiesa. Banker paa, Ingen svarer mig. Jeg banker endnu stærkere, Ingen lukker mig op. Endelig, da jeg har staaet og dundret en halv Timestid og er lige ved at sprænge Døren, kommer min Kone, ganske langsomt, gnider sine Øine og klager over, at jeg har forstyrret hende i en lille Middagsluur.

Marguerite. Ja, det kan jo gjerne være.

Babiesa. Hvor skulde noget Menneske, troer De, kunne sove under saadant et Spektakel? (Heftig.) Og saa var der saa parfumeret — af Muscus og Ambra — nei, min Kone har havt sine Fremmede, en eller anden fornem Herre, som har maattet spadsere ud af Vinduet.

Marguerite. Indbildninger!

Babiesa. Indbildninger. Ja, det Samme sagde Sanchette; og da jeg ikke kunde overbevise hende om det Modsatte (for det kan jeg aldrig, og det er igrunden det, som ærgrer mig meest) saa gik hun til Dronningen, og jeg gav mig til at trække i Reisekløderne. Jeg var kommen i Støvlerne, havde faaet Sporerne paa og vilde tage min Hat, da jeg, istedetfor min gamle Kabuds, med sin simple Tresse, faaer fat i denne. (Tager en pragtfuld Hat frem under Kappen.) Er det ogsaa en Indbildning? Eller finder Deres Høihed ikke, at det er klart og tydeligt?

Marguerite. Jo, det lader jo rigtignok til det.

Babiesa. Og saa skal man reise, uden at slaae saadan en Karl ihjel.

Marguerite. Hvem vil du slaae ihjel?

Babiesa (grædefærdig af Harme). Det veed jeg ikke, jeg kjender ham jo ikke.

Marguerite (hurtig og med halv Stemme). Jeg skal skaffe dig det at vide. Jeg skal endogsaa tale om det til Keiseren, hvis det er nødvendigt. Men paa een Betingelse, at du reiser strax, og uden at sige et eneste Ord. Den mindste Omtale vilde gjøre Vedkommende opmærksomme og forhindre Opdagelsen.

Babiesa. Deres Høihed har fuldkommen Ret.

Marguerite. Til Gjengjæld forlanger jeg, at du skal vise mig en Tjeneste — en stor Tjeneste. Du reiser jo til Frankrig?

Babiesa. Ja, desværre.

Marguerite (tager et Papiir op af sin Almisselomme). Lov mig, at levere dette Papiir, selv og i al Hemmelighed — til min Moder, Louise af Savoien, Regentinden af Frankrig.

Fjerde Scene.

De Forrige. Carl V (fra Cabinettet tilvenstre).

Carl. Hvad er det, Deres Høihed? (Ved disse Ord gjemmer Marguerite Papiret igjen, og Babiesa trækker sig tilbage i Baggrunden.) Hvad er det for et Brev, De gjør min Courcer den Ære at anbefale ham med saamegen Varme?

Marguerite. En stor Bagatel, Deres Majestæt, en lille Fortælling, jeg har skrevet, og som jeg vilde sende min Moder, for om muligt at gjøre hende en lille Fornøielse.

Carl. En ny Novel, som De har skrevet her i Madrid, og hvortil Emnet udentvivl er taget her fra Hoffet selv.

Marguerite. Jeg vil ikke nægte det.

Carl. Jeg er meget nysgjerrig, tilstaaer jeg —

Marguerite. Det er den, jeg skal have den Ære at forelæse imorgen Aften. Jeg vilde berøve Deres Majestæt den Fornøielse, at blive overrasket.

Carl. Men i det Sted skjænke mig den Glæde at være den Første, som beundrer Dem. (Marguerite tager Fortællingen frem og giver den til Kongen, som aabner den og læser.) „Hvad

der behager Damerne". En fortræffelig Titel. „Hvad der behager Damerne". Ja, det er saaman ikke let at sige.

Marguerite. Maaskee for Dem, Sire, men for os —

Carl (bestandig læsende). Vil De da ikke være saa god at sige mig det.

Marguerite. At commandere, Sire; at være Herre i Huset, hvad enten dette Huus er et Slot, eller en Hytte.

Carl (som før). Det er meget sandt; og det er udviklet, seer jeg, paa en meget genial og piquant Maade. Charmant! — Charmant! — Ah, der siger Heltinden det reent ud. Hvis Deres Høihed tillader mig en Bemærkning —

Marguerite. Jeg beder, Sire.

Carl. Saa havde jeg hellere seet, at hun ikke havde tilstaaet det, men havde naaet sit Maal, uden at vedgaae det.

Marguerite. Deres Majestæt har fuldkommen Ret. Det er meget finere og især meget sandere.

Carl. Ja, det er ganske bestemt, (Tager sig i det.) idetmindste i Masculinum.

Marguerite. Ogsaa i Femininum. (Isabella kommer fra Baggrunden.) Jeg henholder mig i saa Henseende til Hendes Majestæt Dronningen. Hvad mener De, Deres Høihed?

Femte Scene.

De Forrige. Isabella (med et Brev i Haanden).

Carl (ryster paa Hovedet; aftides). Aa — hendes Mening!

Isabella. Jeg er altid af samme Mening, som Hans Majestæt Keiseren.

Carl (med en galant Ironi). Det var jeg overbeviist om. Jeg kunde saaman have sagt Deres Svar i Forveien.

Isabella. Regentinden af Frankrig har sendt mig en Gratulationsskrivelse i Anledning af min forestaaende Formæling —

Carl (smilende, aftides). Det var det rette Øieblik. (Høit.) Og det er Deres Svar?

Isabella (rækker ham Brevet). Ja Sire.

Carl. Fortræffeligt. (Sætter sig ved Bordet tilvenstre; Isabella ved det samme Bord. Kongen lægger Infantindens Brev og sine egne i den samme Convolut, og vender sig derpaa imod Marguerite, som staaer paa høire Side af Theatret og følger ham med Øinene.) Ønsker Deres Høihed, at jeg selv skal besørge Deres Commission? (Viser hende Fortællingen.) Den kan følge med Infantindens og mine egne Depecher.

Marguerite (eftertænksom). Til Frankrig. Jeg er Dem yderst forbunden — Deres Majestæt. (Nærmer sig.) Tillad mig blot at gjøre en lille Rettelse, den smagfulde Forandring, Deres Majestæt var saa god at foreslaae.

Carl (straalende af Glæde, rækker Papiret til Dronningen, som atter flyer det til Marguerite). Paa min Ære, Deres Høihed! Det er det fineste Smigreri, der er sagt mig længe.

Marguerite (tager Papiret og gaaer hen til det lille Bord paa høire Side). Tag Dem iagt, Sire; det er Smiger, som ødelægger Kongerne. Denne Gang er det imidlertid Sandhed.

Carl. Babiesa! Kom nærmere! Lad mig see, Babiesa, du gjør din Flid.

Babiesa. Deres Majestæt lovede mig dog imorges —

Carl. Jeg kan ikke undvære dig. Din Stilling som Ægtemand — er en Caution —

Babiesa. Ikke for mig, Sire.

Carl. Men for Kongens og Statens Tjeneste.

Babiesa. Ja, jeg veed ikke, hvad Staten faaer ud af det — men jeg veed nok, hvad jeg faaer. (Tager sig til Panden.)

Carl. Staten maa give dig en passende Skadeserstatning.

Babiesa. Passende? Alle Perus Guldgruber kan ikke opveie —

Carl. Ja, det er godt.

(Under denne Samtale er Marguerite gaaet hen til Bordet paa høire Side. Hun vender Ryggen til Carl V, putter Fortællingen i sin Pung og tager det andet Papiir frem. Hun lægger det i en Convolut, skriver udenpaa og vender derpaa tilbage til Carl V. Hun søger en Stang Lak, som Kongen byder hende, forsegler sit Brev og rækker Kongen det. Isabella reiser sig og gaaer over tilhøire.)

Carl. Jeg takker, Deres Høihed. (Lægger det til de andre Breve og forsegler Convoluten.) Om 10 Dage, Babiesa, er du her igjen, ikke sandt?

Babiesa. Før, Deres Majestæt, hvis det er muligt.

Carl. Vel svart! — Er du her før, faaer du et Gratiale af 2000 Doubloner. Der er din Portefeuille — og der er Depecherne. (Da Babiesa holder Hatten i den ene Haand og Portefeuillen i den anden, kan han ikke godt modtage Depecherne.) Sæt kun Hatten paa, og reis saa, jo før, jo heller.

Isabella. Det var da en sjelden pragtfuld Hat.

Carl. Ja, glimrende! Men, du hellige Jacob, det er jo min.

Marguerite (fornøiet). Deres?

Babiesa (standser ved Døren). Keiserens?

Marguerite (sagte). Stille, Deres Majestæt.

Carl (ligeledes). Hvorfor det?

Marguerite. Det skal jeg sige Dem siden.

Babiesa (nærmer sig Marguerite). Keiseren!

Marguerite (sagte). Gaa din Vei.

Babiesa gaaer, men vender om igjen). Nu begriber jeg det Hele.

Marguerite. Gaa din Vei. Reis, spild ikke et Øieblik. Husk vor Aftale.

Babiesa (gaaer). Keiseren!!

Marguerite. Endelig, Gud være lovet, er han borte, og mit Brev med.

Sjette Scene.

Carl. Marguerite. Isabella.

Isabella. Men hvad vil alt Dette sige? Jeg forstaaer ikke det Allermindste. (Sætter sig ved Bordet tilhøire og tager et Broderi.)

Carl (afsides). Nei, det er Ulykken, det gjør hun aldrig. (Til Marguerite.) Jeg maa tilstaae, Deres Høihed, jeg forstaaer det heller ikke.

Marguerite (med halv Stemme). Jo, De gjør, Sire, det gjør De bestemt.

Carl. Aldeles ikke. (Sætter sig ved Skakbordet.)

Marguerite (fætter sig ligeoverfor; bestandig med halv Stemme). Deres Majestæt skulde ikke have havt et Møde idag — en diplomatisk Conferens, som blev noget pludselig afbrudt.

Carl (stiller sine Brikker op). Jeg veed ikke, hvad Deres Høihed mener — det forsikrer jeg Dem; det er Sandhed.

Marguerite (ligeledes). Den rene Sandhed?

Carl. Paa min Ære.

Marguerite. Det er en anden Sag. Saa kan vi gjerne tale høit. Jeg betroede Dem før, Sire, at Emnet til min sidste Novel var taget her fra Hoffet. Jeg vil nu betroe Dem, at jeg arbeider paa en ny, hvortil Emnet er laant paa samme Sted; den hedder „Keiserens Hat"! den er meget snurrig, men jeg er endnu ikke paa det Rene med Opløsningen.

Carl (gjør et Træk). Maaskee jeg kunde hjælpe Dem.

Marguerite. Det skulde være mig kjært. Forestil Dem, Deres Majestæt —

Isabella (reiser sig og nærmer sig Marguerite). Aa, maa jeg høre med?

Marguerite. Den stakkels Babiesa — ja, men det er en Hemmelighed.

Isabella (med spændt Nysgjerrighed). Naturligviis.

Marguerite. Han har forresten givet mig Lov til at sige det til Deres Majestæt.

Carl (vedbliver at trække). Naa, hvad han?

Marguerite (ligeledes). Da han for et Øieblik siden kommer hjem, træffer han en fornem Herre i en tête-à-tête med hans Kone —

Carl. Virkelig?

Isabella. En Cavaleer ved Hoffet?

Marguerite. Ja — og denne fornemme Herre — det er det Piquante ved Historien — maa med samt sin Fornemhed krybe ud af Vinduet.

Carl. Hvad hedder han?

Isabella. Ja, hvem er det?

Marguerite. Det veed jeg ikke; Babiesa heller ikke. Han har ikke seet ham, og vilde være tilbøielig til at anse det Hele for en Indbildning, dersom Elskeren ikke, i sin forvirrede Flugt, havde taget Mandens Hat og ladet sin egen blive istedet.

Carl. Ah!

Marguerite. Hvad der nu indvikler Situationen paa en aldeles fortræffelig Maade, er den ubegribelige Omstændighed, at denne Hat —

Carl (munter). Tilhører Keiseren, som saaledes er kommen med i Legen uden at ane det —

Isabella. Nei, er det muligt?

Carl. Og som, ved et endnu større Spil af Skjæbnen, er den Eneste, som kjender Opløsningen og Helten i Historien.

Marguerite. Æren er Deres, Sire, og Opløsningen med.

Carl (leende og i Fortrolighed). Hatten er ganske rigtig min. Men for lidt siden var her en Person, som tog den af en Feiltagelse — hans egen ligger derhenne — og denne Person —

Marguerite og Isabella. Naa, det var?

Carl. Det var min nye Minister, Guattinara.

Isabella (med et Udbrud af Forbittrelse). Guattinara!

Marguerite. Det er rigtigt!

Carl. Og jeg, som troede, at han slet ikke kjendte Noget til den Slags Følelser og gratulerede ham til hans Ligegyldighed.

Marguerite (i en bebreidende Tone). Deres Majestæt!

Carl. Jeg mener Rolighed. Han havde slet ingen Lidenskaber, troede jeg. Ja, hvor man kan tage feil af Ministre, det er forfærdeligt!

Isabella (nær ved at besvime, støtter sig paa Bordet tilhøire). O, det er oprørende!

Marguerite (smilende). Naa, naa; man maa see lidt igjennem Fingre med —

Carl (ligeledes). Ja vist. Infantinden tager den Sag altfor alvorlig. Saalænge han ikke har nogen dybere Lidenskab — saa lader jeg det passere.

Syvende Scene.

De Forrige. Guattinara.

En Lakai (melder). Hans Excellence Grev Guattinara.

Isabella (afsides). Nei, jeg kan endnu ikke troe det.

Guattinara. Siden jeg forlod Deres Majestæt, har jeg kun været beskjæftiget med at vise Dem min Iver.

Carl (leende). Virkelig?

Guattinara (stolt). Tvivler De, Sire?

Carl (søger at dæmpe sin Latter). Nei vist ikke; men du maa ikke tage mig ilde op, at jeg leer; der er Noget, jeg tænker paa, ha, ha, ha.

Guattinara. Jeg kommer, Deres Majestæt, for at underrette Dem om en Fare —

Marguerite (leende). Har De været i Fare? Ha, ha, ha.

Carl. Nei, jeg kan Gud hjælpe mig ikke bare mig, ha, ha, ha, naar jeg seer paa dig og tænker paa — ha, ha, ha.

Marguerite. Paa Luftfarten, ha, ha, ha.

Carl. Ha, ha, ha.

Guattinara. Men jeg forsikkrer Dem, Deres Majestæt, det er den alvorligste Sag af Verden —

Carl (med et pludseligt Udbrud af Latter, viser Marguerite den Hat, han har i Haanden). Ha, ha, ha, — han har den endnu.

Guattinara. Deres Fjender, Sire, ere ifærd med at lee — paa Deres Bekostning.

Marguerite. Ja, det har han jo ogsaa; nei, det er altfor morsomt, ha, ha, ha. (De lee begge.)

Guattinara (som begynder at tabe sin Fatning). De er ifærd, siger jeg, med at lee —

Carl og Marguerite. Ha, ha, ha.

Guattinara. Jeg maa tilstaae, jeg begriber ikke, hvad der kan foranledige denne usædvanlige Munterhed.

Carl (som ikke kan tale for Latter, peger med Haanden). Denne Hat!

Guattinara. O Gud!

Marguerite. Som De har taget fra den stakkels Babiesa, ha, ha, ha.

Carl. Hos den lille Sanchette, ha, ha, ha.

Isabella (sagte til Guattinara). Saa det var dog sandt.

Marguerite. Ja, men det er ogsaa en Skam, at Manden saadan kommer hjem, ha, ha, ha.

Carl. Og Ministeren skal have den Ulejlighed at krybe ud af Vinduet, ha, ha, ha.

Isabella (som før). Saa det var dog sandt.

Guattinara (rasende). Det er en skjændig Bagvaskelse — hvem har sagt det?

Carl (leende). Princessen!

Marguerite (ligeledes). Keiseren!

Guattinara. Ah, Princesse, De tænker paa at styrte mig, men det er mig, som styrter Dem. Og De, Deres Majestæt, vil maaskee glemme at lee, naar jeg siger Dem, at Deres Fange, Kong Frants den Første —

Carl (pludselig alvorlig). Naa hvad han?

Guattinara. Er nær ved at undslippe Dem, hvis han ikke allerede er ude af Deres Magt.

Carl (reiser sig). Hvad vil det sige?

Guattinara (med høi Røst). Kongen af Frankrig har, til Fordeel for sin Søn, Dauphinen, underskrevet en Thronfrasigelse, in optima forma, og overdraget sin Søster —

Marguerite (som ligeledes har reist sig). Mig?

Guattinara. Ja, Dem, Deres Høihed, at besørge den til Frankrig. (Marguerite ryster paa Hovedet.)

Carl (sagte til Guattinara). Frasiger han sig Thronen, er Alting tabt.

Guattinara (ligeledes). Berolige Dem, Sire, jeg har været paa min Post. Alle Coureirer er stoppede, undtagen Babiesa —

Carl. Det er godt! Men Documentet —

Guattinara. Det har Princessen; hun bærer det uden al Tvivl hos sig.

Marguerite (betragter Isabella). Infantinden faaer ondt.

Carl. Er det nu Tid til at besvime.

Marguerite (iler hen til hende). Kald dog paa Nogen, nei, lad være; der (Peger paa Almisseposen, som hun har ladet ligge paa Bordet tilvenstre.) i min Pung, der ligger mit Hovedvandsæg, tag mig det, lidt gesvindt; har De det?

Guattinara. Ja, Deres Høihed! (Han rækker det til Kongen, som atter leverer det til Marguerite. Marguerite vender Ryggen til Kongen og Guattinara og er beskjæftiget med Isabella, som lidt efter lidt kommer til sig selv. Guattinara faaer imidlertid Øie paa et Papiir, der er faldet ud af Pungen; han tager det op og siger til Kongen.) Om det var dette?

Carl. Hvilket?

Guattinara. Documentet. (Aabner det.) Fordømt — det er ikke det.

Carl. Hvad er det da?

Guattinara. Et Digt, en Novel, „Hvad der behager Damerne."

Carl (tager sig til Panden). Hvad behager? Den Historie har jeg jo for et Øieblik siden sendt til Frankrig —

Marguerite (betragter dem, afsides). Hvad mon de har for?

Carl. Og den er der endnu. Men hvad var da det, Babiesa gik med?

Guattinara (seer paa Marguerite). Betragt engang, Sire, disse stjaalne Blik og dette uvilkaarlige Smiil. — (Høit.) Deres Majestæt! Thronfrasigelsen er gaaet til Frankrig, og det er Dem selv, Sire, som har været saa god at besørge det.

Carl. Mig selv! Om det var sandt?! Om man havde vovet, i den Grad at drive Gjæk med mig —

Marguerite. Jeg begriber ikke, hvad Deres Majestæt mener.

Carl (viser hende Papiret). Men dette Papiir — denne Historie —

Marguerite (leer). Ja, Sire, det er en Historie.

Carl. Ja vist, men hvorledes gaaer det til, at den er her — her — og ikke et andet Sted —

Marguerite (som før). Det er jo ganske ligefrem, Sire, det er min Kladde.

Carl (ryster paa Hovedet). Tro ikke Deres Høihed, De kan binde mig Sligt paa Ærmet. De kan, imod Deres Villie, ikke undertrykke et hoverende Smiil, som —

Marguerite. Men, Deres Majestæt, hvor kan det falde Dem ind —

Carl. Jeg skal nok faae Sandheden at vide. Skaf mig fat i Babiesa.

Guattinara. Det er umuligt, Deres

Majestæt. Han har altfor stort Forspring, og De veed jo, hvilken Fart han skyder.

Carl. Ligemeget. Jeg vil have mine Depecher igjen. Ingen Løn skal være for høi for den, som bringer mig dem.

Marguerite (affides). Men det kan der lykkeligviis Ingen.

Ottende Scene.

De Forrige. Babiesa.

Alle. Babiesa!

Babiesa (knæler for Kongen). Tilgiv mig, Deres Majestæt, at jeg kommer tilbage. Tag mit Liv, om De vil, men jeg kunde ikke reise, uden at have afbedet min Brøde, min utilgivelige Forbrydelse, at jeg et eneste Øieblik kunde mistænke Deres Majestæt.

Carl. Ti, og hør.

Babiesa (raaber). Jeg havde Uret, jeg havde Uret; jeg erkjender det, jeg angrer det. Jeg dumme Fæ, jeg vidste jo, at Deres Majestæt ikke havde været ude af en Dør den hele Eftermiddag.

Carl. Hvor er mine Depecher?

Babiesa. Men det er den fordømte Skinsyge —

Carl. Hvor er Depecherne?

Babiesa. Her, Deres Majestæt.

Marguerite (affides). Alt er ude.

Carl. Staa op. Jeg tilgiver dig. (Til Marguerite.) Deres Høihed er ikke mere i saa godt Humeur, synes mig. (Med halv Stemme.) De indseer vist, at jeg maa tale med Dem.

Isabella (til Guattinara). Imellem os er Alt forbi. Jeg vil have mine Breve tilbage.

Guattinara (bedende). Deres Høihed.

Isabella. Imorgen. Jeg befaler det.

Carl. Lad os alene.

(Guattinara og Babiesa gaae ud af Døren i Baggrunden. Isabella af Døren tilhøire.)

Niende Scene.

Carl. Marguerite.

(Pause.)

Carl. Vi er nu ene, Deres Høihed. Behag at svare mig. Skjules her et Forræderi? (Viser hende Depecherne.) Deres Ord er mig nok. Ja eller Nei. Hvad svarer De?

Marguerite. Intet.

Carl (kaster Papirerne paa Bordet.) De har altsaa ikke blot bedraget mig, det vilde jeg maaskee tilgive; men De har havt mig tilbedste, mig Keiseren.

Marguerite. Havde jeg Mands Mod og Mands Kraft, var det ikke paa den Maade, jeg vilde forsvare min Broder og mit Fædreland. Men jeg er kun et Fruentimmer. For at beskytte og bevare, hvad jeg har kjærest her i Verden, maa jeg benytte mig af de eneste Vaaben, Gud har skjænket mig, og det er List og Snildhed. En Qvindes Kraft er kun Kraft til at lide. Men er det Deres Hensigt, Sire, at prøve hvad jeg i saa Henseende formaaer, saa prøv De kun, og De skal see, min Kraft er ikke ringe.

Carl. Naar man hører Dem, Deres Høihed, skulde man virkelig troe, det var min Agt, at lægge Dem i Lænker. Men vær De ganske rolig. Jeg er tilfreds med hvad jeg har. Deres Broder frasiger sig ikke Thronen, og det er mig fuldkommen nok, at have forpurret denne rørende Comedie.

Marguerite. Comedie! O, Sire, hvis De ikke fatter det Heroiske, det Store hos denne Konge, som gjør Afkald paa sin Throne, af Kjærlighed til sin Ære, sit Land og sit Folk, saa beklager jeg Dem, jeg beklager Dem, Sire, og endnu mere Spanien.

Carl. Deres Høihed! (Affides.) Hun er udmærket smuk.

Marguerite. Ja, aldrig har Kongen af Frankrig været værdigere til sin Krone, end i dette Øieblik, da han saaledes nedlægger den; og dersom jeg var Carl den Femte, vilde jeg ikke tillade, at Frants den Første, skjøndt overvunden og fangen, i sit Fængsels Mørke dog fordunklede sin Overvinder.

Carl. Jeg sætter, Deres Høihed, at det var, som De siger, at De virkelig var Carl den Femte, hvad vilde De saa gjøre?

Marguerite. Jeg?

Carl. Netop De, med Deres lyse Forstand og overlegne Dømmekraft. Jeg beder Dem, tal.

Marguerite. Carl den Femte vil ikke høre mig.

Carl. Det skal De dog ikke sige. Han vil idetmindste prøve paa det.

Marguerite. Deres Majestæt har at befale. Dersom jeg da var Herre over dette umaadelige Rige, der kun kan tabe i Kraft, hvad det vinder i Udstrækning, vilde jeg ikke mere tænke paa at udvide det, men kun paa at befæste det.

Carl. Det var maaskee det Klogeste.

Marguerite. For at sikkre mit Herredømme, vilde jeg omgive mig med faste og varige Alliancer. Men en Alliance er kun varig, naar den er hæderlig. En ydmygende Fred er kun en Pause, hvori man trækker Veiret, beregner sin Kraft og paany griber til Vaaben.

Carl. Bravo, Marguerite, videre.

Marguerite. Jeg vilde da paa den anden Side af Pyrenæerne ikke have en Fjende, som laa i Baghold, men en Ven, som stod rede; og for at han altid kunde være det, vilde jeg sørge for, at det baade var hans Ære og hans Fordeel. Skulde denne Po-

litik muligviis være altfor simpel for Carl den Femte, altfor meget en Fruentimmer- og Husholdningspolitik, som gjør Folkene lykkelige, men Kongerne ubemærkede; er det absolut nødvendigt, at I skulle glimre paa Eders Baner, I pragtfulde, men forfærdelige Meteorer, som man kalder store Mænd; saa siger jeg: Det er Orienten, det er de Vantroende, som i dette Øieblik true Europas Ære, Kunst og Civilisation, det er Orienten, det er Soliman, som er Eders rette Fjende. Lad da Carl den Femte og Frants den Første, som i sin Tid Philip August og Richard Løvehjerte, forene sig til dette nye Korstog, lad dem række hinanden Haand, som trofaste Vaabenbrødre, og glemme deres egen Kiv, for at frelse Christenheden! — See det vilde jeg gjøre, dersom jeg var Carl den Femte. —

Carl. Deres Raad er meget godt og meget smukt.

Marguerite. Men De følger det ikke.

Carl. Jeg vilde maaskee have gjort Mere endnu. (Aabner Brevpakken.) Thronfrasigelsen beholder jeg. Dem derimod beder jeg læse dette Brev, som jeg har skrevet til Deres Moder, Regentinden af Frankrig. (Imens Marguerite gjennemløber det.) De seer, Prindesse, at jeg beder hende sende Dem Fuldmagt — Dem, udtrykkelig Dem — Fuldmagt til at afslutte en Fredsbasis —

Marguerite (afsides). O Gud! (Læser med halv Stemme.) Hvis første Artikel er en Alliance imellem Kongen af Spanien og Frants den Førstes Søster —

Carl. En Alliance, hvorom der allerede i flere Aar har været Tale —

Marguerite (forvirret, giver ham Brevet tilbage). Men som desværre er bleven en Umulighed, efter de Skridt, Deres Majestæt har gjort imod Kong Emanuel og Infantinde Isabella — Deres Brud.

Carl. Politiken har sine Privilegier, (Marguerite gjør en misbilligende Gestus; Carl smiler.) Privilegier, som jeg seer, min vise Raadgiver ikke bifalder; og denne Misbilligelse, som udentvivl er fuldkommen begrundet, er mig et yderligere Bevis for, at jeg havde Ret, da jeg ønskede at erhverve mig en Hustru med Forstand og Hjerte, kort sagt en sand Dronning. Hør mig, Prindesse! Efter hvad der er forefaldet imellem os, maae vi for Fremtiden enten være uadskillelige Venner eller uforsonlige Fjender. Vælan! Jeg sender ikke dette Brev bort; og uden at indvie nogen Tredie i en Tanke, maaskee en Drøm, som ikke maa komme udenfor disse Mure, spørger jeg Dem endnu engang: Vil De være Dronning af Spanien?

Marguerite (med et Udraab). Jeg! (Afsides med Glæde). O min Broder! (Standser og udbryder smertelig, ligeledes afsides.) O, Henri, Henri.

Carl. Hvad er Deres Svar?

Marguerite (i den høieste Grad af Forvirring). Deres Majestæt — denne Ære — er saa stor — saa aldeles uventet —

Carl (glad). De er meget bevæget, seer jeg; jeg vil give Dem Tid til at fatte Dem. Imorgen Kl. 2 venter jeg Deres Svar. Erindre Dem blot, at det er en Statshemmelighed, som maa blive her. (Peger paa Panden.)

Marguerite (lægger Haanden paa Hjertet). Nei her, Sire, det kan De lide paa. (Carl tysser hende paa Haanden. Afs.) Led mig, store Gud, og raad mig.

Carl. Imorgen. (Bukker og gaaer ud tilhøire; Marguerite støtter sig paa en Stol tilvenstre.)

Ende paa tredie Act.

Fjerde Act.

Dronningens Værelse. Dør i Baggrunden, Sidedøre. Tilhøire et Bord med Bønnebogen fra 1ste Act.

Første Scene.

Marguerite (alene, sidder tilhøire).

O, hvilken Nat, hvor den har været lang! Tilgiv mig, kjære Broder, at jeg ikke udelukkende har tænkt paa Dig. Min stakkels Henri!

Anden Scene.

Marguerite. Henri.

Henri. Deres Høihed har havt Bud efter mig.

Marguerite Hvor De seer glad ud, Henri; hvorfor er De saa fornøiet?

Henri. Jeg har oplevet det morsomste Eventyr, man kan tænke sig. Og uagtet den Fare, jeg har været i —

Marguerite. Fortæl, fortæl!

Henri. Efter Deres Ordre besøgte jeg Sanchette. Jeg spurgte hende om, hvad vi vilde vide, om denne hemmelighedsfulde Skjønhed og hendes natlige Besøg i Taarnet. Det stakkels Barn forsikkrede mig ved sin Skytshelgen, hun vidste ikke, hvad jeg meente, hun havde ikke fjerneste Idee om Noget i den Retning — og da jeg fandt det uværdigt at bedrage hende længere, kastede jeg mig paa Knæ for hende og tilstod hende, at jeg ikke kunde elske hende, fordi jeg allerede elskede en Anden. „Jeg veed det nok!" raabte hun, „en Prindesse." Og derpaa fulgte der en Strøm af Gisninger, Urimeligheder —

Marguerite. For Exempel —

Henri. Aa, hun gik saavidt, at hun paastod —

Marguerite. Naa, hvad paastod hun? —

Henri. At De ogsaa, Deres Høihed, De ogsaa — dumt, umuligt! — da vi pludselig hørte stærke Trin paa Trappen. „Det er min Mand", raabte hun blegnende, „hvorledes gaaer det til, han er jo paa Veien til Frankrig!" Men det var ikke længere muligt at tvivle; thi Babiesa bankede allerede og skreg, som en Blind, eller rettere sagt Eensiet: „Luk op, Sanchette, luk op, det er mig!" „Er det dig?" raabte hun, og nu skulde De have seet en Aandsnærværelse — ganske mageløs. Ved De, hvad hun gjør? Hun giver mig Tegn til at stille mig bag ved Døren, aabner den raft, og i det Samme Babiesa træder ind, kaster hun sig om Halsen paa ham, lægger sin Haand paa det ene Øie, han har tilovers, og udbryder med den ømmeste, ægteskabelige Deltagelse: „Siig mig, søde Babiesa, siig mig, kan Du see. Jeg drømte, Du havde faaet dit Syn igjen, paa din Skytspatron, den hellige Christophers Forbøn. Er det sandt? Siig mig, kan Du see?" „Aa nei gu kan jeg ikke, nei," sagde han, ganske vred, og dermed smuttede jeg ud af Døren og ned af Trapperne. Er det ikke guddommeligt? — Men, Deres Høihed, De leer ikke?

Marguerite. Ak nei — jeg er nærmere ved at græde.

Henri. Men hvad er der hændet? Jeg beder Dem, siig mig det.

Marguerite. Jeg tør ikke.

Henri. De tør ikke?

Marguerite. Henri! Man tilbyder mig min Broders Frihed og Fred med Frankrig —

Henri. Hvorledes det?

Marguerite. De havde seet rettere, end jeg. Hvad jeg kun antog for en Spøg, var Alvor. Denne Krone, som jeg engang har afslaaet — tilbydes mig paany!

Henri (skjuler sit Ansigt med sine Hænder). O, hvad har De sagt mig.

Marguerite. Dom nu selv!

Henri (efter et Øieblik's Taushed, med nedslagne Øine). At betænke sig her vilde være en Forbrydelse.

Marguerite. Og jeg har dog betænkt mig.

Henri (med Glæde). Ah!

Marguerite. Hør mig, Henri! Jeg er opvoxet ved Thronens Fod og har seet den altfor nær, til at kunne blændes af den; i mit hele Liv har jeg kun ønsket at kunne forlade den, jo før, jo heller. Det er kun Ulykken, alle mine Kjæres Ulykke, som binder mig til den; men det var mit hemmelige Ønske og mit skjulte Haab, at min Broder, til Løn for sin Frihed og sit gjenvundne Rige, skulde tillade mig at trække mig tilbage og leve stille, for Venskab og Kunst, skjænke mig fri Raadighed over min Haand og mit Hjerte. Og tro De mig, Henri, den, jeg vilde have valgt, skulde hverken have været Keiser eller Konge, hverken eiet Scepter eller Krone, men kun et ærligt og ridderligt Hjerte, som elskede mig oprigtig og tro. Det var mit Hjertes kjæreste Drøm, og nu kan De vist forstaae, at jeg har betænkt mig paa at opgive den.

Henri (fortvivlet). O, jeg forstaaer kun, at intet Menneske er saa ulykkeligt, som jeg.

Marguerite. Men at have kunnet befrie sin Broder, at have kunnet frelse sit Fædreland, og dog ikke gjort det, vilde være en Samvittighedsqval, et evigt Nag, som maatte dræbe enhver Lykke. Og langt fra at svække min Kraft, som imod min Villie svigter mig, bør De derfor understøtte mig, ved at skjule Deres Fortvivlelse, og nøiagtig udføre, hvad jeg beder Dem om, det Sidste, Henri, jeg forlanger af Dem.

Henri. Befal!

Marguerite. Imorgen bliver min Broder fri; imorgen reiser Kongen hjem til sit Land og sit Folk. Følg ham, Henri, forlad ham ikke; tjen ham ridderlig og tro, i Mindet om hans Søster, men fremfor Alt — det maa De love mig — kom aldrig mere til Madrid, søg aldrig mere at faae mig at see, — jeg vil sige Dem, hvorfor: fordi jeg elsker Dem, elsker Dem for evig.

Henri (vil knæle). Marguerite!

Marguerite. Forlad mig nu, Henri! Vor Ære byder det.

Henri (bryder ud i Taarer). Det bliver min Død.

Tredie Scene.

De Forrige. Babiesa (fra Døren i Baggrunden).

Marguerite. Henri! Henri! (Gaaer smilende imod Babiesa.) Vil Babiesa tale med mig?

Babiesa. Ja, Deres Høihed.

Marguerite. Der er nok en berømt Prædikant, som skal prædike idag.

Babiesa. Ja, Deres Høihed! Biskop Terada; hele Hoffet skal i Kirke.

Marguerite. Var det det, De vilde sige mig?

Babiesa. Nei, Gudstjenesten begynder først om 3 Qvarteer. Jeg kommer fra Keiseren; aldrig har jeg seet ham saa utaalmodig, ikke engang den Dag, han stod paa Keiservalg. Han har allerede 3 Gange spurgt mig, hvad Klokken var, og han beder nu Deres Høihed bære ham med Deres Nærværelse.

Marguerite (med et Blik til Henri). Nu skal jeg komme. (Gaaer henimod Døren tilvenstre, Henri følger hende heftig, hun standser ham med et Vink.)

Henri. Farvel, Deres Høihed, farvel for evig. (Tilkaster hende endnu et Blik og gaaer derpaa ud af Døren tilvenstre; Marguerite ud af Døren i Baggrunden.)

Fjerde Scene.

Babiesa (alene, betragter Marguerite og Henri).

Ved vor hellige Frue, Sanchette har Ret. Jeg veed Pokker ikke, hvor hun kommer under Veir med alt saadant Noget. Endnu imorges sagde hun til mig ganske vredt: „Du er ogsaa skinsyg paa Alverden. Der er for Exempel Grev d'Albret. Kan du da ikke see, at han er forelsket i Princesse Marguerite, og hun i ham igjen?“ — „Aa, Hvishvas,“ sagde jeg og rystede paa Hovedet. Men nu, siden jeg har seet, hvad jeg nu har seet, saa gjentager jeg: Sanchette har Ret — bestandig Ret.

Femte Scene.

Babiesa. Eleonore (fra høire Side).

Eleonore (til Babiesa, som bukker meget dybt). Man sagde mig, at Princesse Marguerite var her — i Dronningens Værelse.

Babiesa. Princessen gik i dette Øieblik.

Eleonore. Veed du, om hun vil i Kirke idag?

Babiesa. Jeg troer, hun har det ikke inde. Der ligger idetmindste hendes Bønnebog. (Peger paa Bordet.)

Eleonore. Ja, rigtig. (Sætter sig ved Bordet og tager Bogen.)

Babiesa. Tør jeg spørge, Deres Høihed, er det sandt, at De gaaer i Kloster?

Eleonore. Ja, imorgen. Kan jeg forinden være dig til nogen Nytte — (Seer sig urolig om.)

Babiesa (bukker). Jeg takker, Deres Høihed. Der var virkelig en lille Ting, som jeg gjerne vilde bede Dem om.

Eleonore (med en Haandbevægelse). Siden. Farvel! (Babiesa gaaer ud tilvenstre.)

Sjette Scene.

Eleonore (alene).

(Saasnart Babiesa er gaaet, seer hun sig forsigtig om, aabner Bønnebogen, tager et Brev op af Lommen, gjemmer det i Bogen og lægger denne paa den yderste Rand af Bordet. Hun gjør et Par Skridt hen imod Baggrunden, men opdager i det Samme Keiseren og Marguerite.)

Eleonore. Marguerite! — Og Keiseren! (Smutter hurtig ud af Døren tilhøire.)

Syvende Scene.

Carl (og) Marguerite (fra Baggrunden).

Carl (med Princessen under Armen). Hvorfor saa urolig, Deres Høihed? Hvad har De at frygte nu, da vi er enige?

Marguerite. Jeg veed ikke, Deres Majestæt, hvorledes jeg tilfulde skal takke Dem for Deres Ædelmodighed. Min Broder fri — og Fred med Frankrig.

Carl. Det er min Morgengave til min Brud.

Marguerite. De har ogsaa lovet mig, at Deres Søster Eleonore ikke skal ægte Connetablen — ikke skal være Lønnen for et Forræderi.

Carl. Iformiddag, naar de følges ad i Kirke, kan De meddele hende denne glædelige Tidende. Har Deres Høihed Mere at befale?

Marguerite. Kun eet Ord endnu, Sire. I den Tractat, hvoraf De har gjort mig den Ære at meddele mig Grundtrækkene, er der en Punkt, en eneste, som endnu er uafgjort.

Carl (byder hende en Stol og tager Plads ved Siden af hende, paa venstre Side af Theatret, Marguerite længst tilvenstre). Lad mig høre — jeg politiserer gjerne med Dem.

Marguerite. Imellem de to store Riger, Spanien og Frankrig, ligger der et lille Land, Navarra, som ikke godt, synes mig, kan tilfalde Frankrig —

Carl (hurtig). Det er sandt — meget sandt.

Marguerite. Paa den anden Side vilde det heller ikke være retfærdigt, om det tilfaldt Spanien —

Carl (langsomt). Det er — mindre sandt; men — sandt alligevel.

Marguerite. Det forekommer mig, at enhver Grund til fremtidig Uenighed desangaaende vilde blive afskaaren i sin Rod, naar man gjorde det til en uafhængig Stat, som paa begge Sider af Pyrenæerne var beskyttet af en Stormagt.

Carl. Vi er ganske enige. Vanskeligheden er kun at finde en Hersker til denne Stat.

Marguerite. En Hersker? Aa dem, Sire, kan man altid finde. Der er en Descendent af de gamle Grever af Bearn og Navarra, Henri d'Albret, som har vundet sine Sporer ved Pavia.

Carl. I Kamp mod os selv.

Marguerite. Min Tro til Deres Majestæts Høimodighed er saa stor, at jeg netop har antaget, det vilde være en Grund mere. Har jeg taget feil, Sire?

Carl. Nei. Tapperhed har før været Stammefader til Konger; og hvis det saa er Deres Mening —

Marguerite (bøier Hovedet bejaende og siger afsides). Stakkels Henri! Siden jeg ikke kan gjøre Dig lykkelig, vil jeg idetmindste gjøre Dig til Konge.

Carl (tager sin Tegnebog). Skal vi i Fællesskab redigere den Artikel?

Marguerite (tager Tegnebogen). Vil De dictere, Sire, saa skal jeg skrive

Ottende Scene.

De Forrige. Guattinara (fra Baggrunden).

Guattinara. Hvad seer jeg? Keiseren i en tête-à-tête med Marguerite.

Carl. Ah, er det dig, Guattinara. Vent

lidt. (Carl og Marguerite tale sammen, som om de gjensidig gjorde hinanden nogle Indvendinger.)

Guattinara (langt fra dem, staaende, paa høire Side af Theatret, med halv Stemme). At man nu ikke skal kunne høre, hvad de tale om! O, man kan miste sin Forstand — eller idetmindste sit Embede; thi det er min Odelsgjerning, der arbeides paa, derom er ingen Tvivl. Igaar Favorit, idag i Unaade; og det har et Fruentimmer bevirket blot ved et eneste Ord. — Jeg maa for enhver Priis forsones med Dronningen. Da hun har forlangt sine Breve, vil jeg besøge hende paa den sædvanlige Tid — jeg vil bede, trygle, græde, om det skal være —

Carl (ringer. Til den indtrædende Babiesa). Lad En opsøge Grev d'Albret og bede ham komme til mig. (Babiesa bukker og gaaer ud tilhøire.) Guattinara! Kom nærmere! Men ingen Indvendinger, ikke et Ord. Du har kun at høre og lyde. — Naar Du gaaer herfra, sørger Du for, at det bedste Værelse her paa Slottet bliver sat istand til min høie Broder og Allierede, Kongen af Frankrig.

Guattinara (affides). Fordømt, Marguerite har seiret.

Carl. Fremdeles skriver Du her, i dette Øieblik og i min Overværelse, til Kongen af Portugal, at min Politiks bydende Nødvendighed, til min store Sorg, tvinger mig til at opgive den paatænkte Forbindelse imellem vore Huse.

Guattinara. Men, Deres Majestæt! —

Carl. Ingen Indvendinger har jeg sagt.

Guattinara (affides). Marguerite er Dronning. (Paa et Vink af Kongen sætter han sig ved Bordet tilhøire og skriver.)

Carl (til den indtrædende Babiesa). Du maa holde dig parat, Babiesa, til at reise til Lissabon, — strax.

Babiesa. Jeg, Sire.

Carl. Har du Noget derimod?

Babiesa. Aldeles ikke. Min Urolighed er nu forbi, — Sanchette har forklaret mig det Hele paa en ganske simpel Maade.

Carl (smilende). Ah.

Babiesa. Deres Majestæt har jo besluttet at bære Dronningens Farver —

Carl. Det er sandt —

Babiesa. Og Sanchette havde i den Anledning faaet Ordre til at sætte en ny Sløife paa Deres Majestæts Hat.

Carl. Det er den rene Sandhed.

Babiesa. Det var jeg overbeviist om — men det glæder mig dog, at høre det af Deres Majestæts egen Mund. (Carl sætter sig paany til at tale med Marguerite.)

Babiesa (gaaer hen til Guattinara og siger med halv Stemme). See Kongen, det er en rar Mand, han stiller En tilfreds, han er ikke som Deres Excellence, der altid har Deres Fornøielse af, at gjøre mig bange og sige: Tag dig iagt.

Guattinara (ryster paa Hovedet). Aa!

Babiesa. Kan De huske, hvad De sagde igaar, at jeg skulde have et Die med Grev d'Albret. Jo, han tænker rigtignok paa min Kone, den skikkelige Fyr — nei, han har ganske andre Jern i Ilden. — Skal jeg sige Dem, hvem det er, han er forelsket i?

Guattinara. Naa da?

Babiesa. Princesse Marguerite — jo! — Og hun har saamæn heller ikke Noget imod ham.

Guattinara (opmærksom). Hvoraf veed du det?

Babiesa. For det Første har jeg selv seet det, (Guattinara ryster paa Hovedet.) og for det Andet siger Sanchette det.

Guattinara. Sanchette?

Babiesa (polist). Hun kunde igrunden ikke lide det.

Guattinara. Naar en Unaade er sikker, kan man vove Alt. (Reiser sig.) Ihvad du hører, saa ti. Det gjælder dit og din Kones Liv, hvis du siger et Muk.

Babiesa (forskrækket, med høi Stemme). Hvad?

Carl (vender sig). Hvad er det?

Guattinara (gaaer hen til ham). Babiesa, Deres Majestæt, fortæller mig en meget sørgelig Nyhed. Den unge Grev d'Albret, siger man, har i dette Øieblik af Fortvivlelse dræbt sig selv.

Marguerite (reiser sig hurtig og holder sig ved Stolen). Ah.

Niende Scene.

De Forrige. Henri (fra høire Side).

Henri. Sire!

Marguerite (seer ham og udstøder et høit Skrig). Henri! (Gaaer forbi Kongen og Guattinara henimod Henri.) Henri! (Derpaa standser hun og bliver staaende midt paa Theatret. Henri iler hende imøde og bliver ligeledes staaende. Skuespillerne staae i følgende Orden, fra venstre til høire: Carl, Guattinara, Marguerite, Henri, Babiesa.)

Carl (med rynkede Bryn til Guattinara). Men der er jo Greven! Hvad skulde det sige?

Guattinara (med halv Stemme). Deres Majestæt havde forbudt Deres tro Tjener at gjøre den mindste Indvending. Jeg har prøvet paa, Sire, at oplyse Dem, uden at tale. Deres Majestæt see nu selv og dømme.

Carl (gjør en Bevægelse, der tyder paa Overraskelse og Vrede. Men han fatter sig strax og gaaer hen imellem Henri og Marguerite, betragter dem nogle Øieblikke i Taushed og vender sig endelig imod d'Albret). Grev d'Albret! De nedstammer jo fra de gamle Grever af Bearn og Navarra. Vi har tænkt paa at ophøie denne Provinds til et Kongerige og skjænke Dem Kronen; hvad siger De om den Plan?

Henri. Jeg takker, Deres Majestæt, for den overordentlige Naade; men jeg har hverken Ærgjerrighed nok til at ønske en Krone, eller Fortjeneste nok til at modtage den.

Carl. Ah, De er ikke ærgjerrig. (Til Marguerite.) Naar et Menneske i Grevens Alder ikke er ærgjerrig, maa der udentvivl være en anden Lidenskab, som behersker ham heelt. Hvad mener De, Deres Høihed?

Marguerite (forvirret). Jeg tænker, som Deres Majestæt.

Carl (betragter hende skarpt). Saafald er det vist ogsaa meget sjeldent, at man opoffrer sin hele Existens, naar en saadan Følelse slet ikke er gjengjældt, slet ikke kronet med noget Held — er De ikke af samme Mening, Deres Høihed? (Marguerite vil svare; men da hun møder Kongens Blik, bliver hun forlegen og tier. Carl kaster endnu et Blik paa Henri og Marguerite og vender sig derpaa til Guattinara.) Guattinara, Kongen af Frankrig bliver i sit Fængsel, og Du skriver ikke til Kongen af Portugal.

Guattinara (afsides). Nu seirede jeg.

Carl (nærmer sig Marguerite og siger med halv Stemme). Carl den Femte beklager sig ikke. Hvor Andre maaskee vilde see en Grund til Bebreidelse, seer jeg kun en ny Grund til Beundring. De vil opoffre Dem for Deres Broder. Det er smukt, det er ædelmodigt. Men jeg modtager ingen Ofre. Af Alt, hvad her er foregaaet siden igaar, vil jeg ikke bevare end ikke Spor af Erindring; jeg vil ikke engang betragte det, som noget Forbigangent. Det skal være for mig, som en Drøm — der nu er endt, og Enhver af os tager paany sin gamle Rolle og sine gamle Rettigheder.

Tiende Scene.

De Forrige. Eleonore (med en Bønnebog i Haanden).

Eleonore. Jeg kommer, Sire, for at underrette Dem og Hendes Høihed om, at Gudstjenesten begynder.

Carl. Jeg følger med Dig.

(Eleonore viser Babiesa den Bønnebog, hun selv har i Haanden og betyder ham, at han skal bringe Marguerite den anden, som ligger paa Bordet tilhøire. Babiesa tager den og leverer den til Marguerite, som modtager den, uden at see derpaa, og takker Babiesa med et Nik).

Eleonore. Gaaer De ogsaa med, Deres Høihed?

Marguerite. Ja. (Afsides, idet hun folder Hænderne om Bønnebogen.) Hun har Ret. Jeg vil gaae hen og takke Gud; han har frelst mig fra at blive Dronning i Spanien. (Da hun lader Hænderne synke, aabner hun Bønnebogen og seer Brevet.) Store Gud!

(Eleonore, som har seet denne Bevægelse, giver Tegn paa Glæde, vækker Carl den Femte Haanden og gaaer ud tilligemed ham, fulgt af Guattinara og Babiesa; alle ud af Baggrunden.)

Ellevte Scene.

Marguerite. Henri.

Marguerite (gaaer op ad Theatret, forsikrer sig om, at Keiseren er borte og gaaer ned igjen til Henri). Henri! Veed De, hvad jeg finder her — i Bønnebogen? Et Brev fra min Broder.

Henri. Fra Kongen?

Marguerite. Der kan De selv see. (Seer sig forsigtig om.) Læs!

Henri (læser). „Jeg har i dette Øieblik gjort en vigtig Opdagelse, som kan hjælpe mig til min Frihed. Den hellige Pacomi Portrait er en hemmelig Dør, som fører til Kongens Bedeværelse. Vanskeligheden var at faae Jer underrettet derom. Min gode Engel, min smukke Ubekjendte, som besøgte mig, for, som hun yttrede, at sige mig et evigt Farvel, har lovet at tilstille Eder dette Brev. Søg for Alting at faae at vide, hvem hun er —

Marguerite (med halv Stemme). Ja, det er rigtigt. Thi naar man kjendte hende —

Henri. Kunde man ved hendes Hjælp komme ind i Bedekammeret — og derfra til Kongens Fængsel —

Marguerite. Og naar man først var kommen i Forbindelse med ham —

Henri. Ja, saa var det ingen Sag at hjælpe ham bort —

Marguerite. Hvad der var langt at foretrække for en Thronfrasigelse —

Henri. Endsige for et Giftermaal med Kongen af Spanien.

Marguerite. Ja, Henri, ja. Men Brevdrageren er usynlig, og man skulde jo troe, det Hele var Hexeri —

Henri (smilende). Hvis Brevet ikke var kommen i en Bønnebog — i Deres egen —

Marguerite. Nei, den er ikke længere min. Jeg forærede den igaar til Infantinden —

Henri. Isabella. Ja, det er jo ogsaa hendes Værelse. — Det skulde dog vel aldrig være hende, som —

Marguerite. Hvilken Idee! — Ja, vent dog lidt —

Henri. Naa da?

Marguerite. Igaar, da min Broders Skrivelse faldt i Hænderne paa Keiseren — jeg var urolig, det skal Gud vide — men hun var meget mere — hun besvimede —

Henri. Saa? — Der kommer hun. Ja, vil De see, hvor hun seer bekymret og taknemlig ud — nei see, hvor bleg hun er.

Marguerite. Hvordan skal jeg dog bære mig ad? Ja, jeg dyer mig ikke; det gaae, som det vil, jeg frister Lykken. (Betyder Henri, at han skal gaae. Henri bukker dybt for Infantinden og gaaer ud af Døren i Baggrunden.)

Tolvte Scene.

Marguerite. Isabella (med nogle) Hofdamer (fra Baggrunden).

Marguerite. Deres Høihed er meget urolig. (Med halv Stemme.) De har en Hemmelighed.

Isabella (forvirret). Jeg?

Marguerite (affides, glad). Truffet. (Som for til Isabella.) Jeg veed, hvad det er — jeg veed det Hele.

Isabella. Store Gud!

Marguerite. Frygt Intet, jeg vil ikke gjøre Dem ulykkelig. Tvertimod. Send Deres Damer bort.

Isabella. Det er nu Siesta, mine Damer. Lad os være ene — jeg modtager Ingen.

(Damerne gaae.)

Trettende Scene.

Marguerite. Isabella.

Marguerite. Vi er nu ene.

Isabella. De har sagt, De vil ikke gjøre mig ulykkelig.

Marguerite. Hvor kan det falde Dem ind? Er jeg ikke Deres Veninde, Deres Søster — hører De? — Deres Søster. Mit Ønske er jo kun at frelse Dem — og ham.

Isabella. Tak, Marguerite, Tak.

Marguerite. Jeg kommer fra ham.

Isabella. Fra ham?

Marguerite. Ja.

Isabella. Hvorfor kommer han ikke selv?

Marguerite (forundret). Selv?

Isabella. Jeg sagde jo udtrykkelig til ham, at han skulde bringe mig mine Breve.

Marguerite (hurtig). Deres Breve? (Affides.) Jeg er paa Vildspor; det er en Anden. (Høit.) Deres Breve? Ja, det var netop det, jeg vilde sige. Han har ikke havt Leilighed til at bringe dem endnu, men han kommer siden —

Isabella. Ved sædvanlig Tid?

Marguerite. Ja.

Isabella. Saa maa han komme strax. Siestaen er allerede begyndt. Ja, lad os saa ikke tale mere om det.

Marguerite (affides). Jo, lad os kun tale lidt om det endnu. (Høit.) Jeg begriber meget godt, at en Cavaleer, som han, ung — smuk — og elegant —

Isabella. Det kan jeg ikke sige.

Marguerite (affides). Ikke det? Ja, saa vil vi ikke komme der mere.

Isabella. Sandheden er, at han imponerede mig — jeg var bange for ham. Der var dengang ikke Tale om noget Giftermaal — og jeg var desuden ene — uden Støtte og uden Raad. Men nu har jeg Dem, og De vil jo ikke forlade mig.

Marguerite. Nei visselig ikke! Stakkels unge Barn! Ja, hvem skulde sagt, jeg var kommen her for det? Naa ligemeget! En Smule Moral i Forbigaaende kan aldrig skade. De er forlovet, saagodtsom gift. Deres Gemal er Konge, Keiser. Jeg vil ikke sige, det er det Allermorsomste; men — hvad skal man gjøre? I Mangel af noget Bedre, maa man tage tiltakke og nøies med hvad man har; saameget mere, som disse Elskere — ja nu har De jo selv erfaret det — de er letsindige —

Isabella. O!

Marguerite. Troløse —

Isabella. O!!

Marguerite. Og ligegyldige imod indgangne Forpligtelser, accurat, som de kunde være Monarker; der er ikke een af dem, som fortjener den Eindsro, den Lykke, den Agtelse, man sætter paa Spil for deres Skyld; De især — De, Spaniens Dronning; ja dom selv!

Isabella. O Gud!

Marguerite. Naa, giv Dem tilfreds, Alt kan jo blive godt endnu. Han kommer jo strax —

Isabella. Det er netop det, som ængster mig. Jeg vilde helst ikke see ham —

Marguerite. Det er godt!

Isabella. Aldrig mere!

Marguerite. Endnu bedre!

Isabella. Vil De blive her i mit Sted?

Marguerite. Jeg?

Isabella. Og modtage mine Breve?

Marguerite. Med Fornøielse. (Affides.) Saa faaer jeg da at vide, hvem det er.

Isabella. Tusind Tak!

Marguerite. Et Øieblik endnu! De maa rimeligviis ogsaa have Breve fra ham.

Isabella. Der er de. Tys! Der kommer Nogen op ad Løntrappen — det er ham!

Marguerite (affides). Naa, saa det er Veien.

Isabella. Siig ham, at Alt maa være forbi — jeg vil ikke see ham oftere, jeg vil kun følge Deres Raad.

Marguerite. Ja, gaa nu, Deres Høihed! — Forsigtighed og Taushed!

Isabella (ræffer hende Haanden). Og evig Erkjendtlighed!

(Gaaer ud af Døren i Baggrunden).

Fjortende Scene.

Marguerite. (Lidt efter) Guattinara (fra høire Side).

Marguerite. Hvem kan det dog være, hvem kan det dog være, denne gaadefulde Skjønne, Carl den Femtes lykkelige Rival? — Guattinara!!!

Guattinara. Marguerite!!! (Pause.) De her, Deres Høihed?

Marguerite. Jeg ventede Dem.

Guattinara. Jeg forstaaer Dem ikke.

Marguerite. Jeg skal strax forklare mig. De kommer til et Stevnemøde.

Guattinara. Jeg?

Marguerite. Det gjør mig ondt, at De gaaer glip af det, thi man har anmodet mig om at modtage Dem.

Guattinara. Ved alle Spaniens Helgener!

Marguerite. Eder har De nok af, det veed jeg. Men her kommer De ingen Vei med Benægtelser eller diplomatiske Omsvøb. Vi har ingen Tid at spilde paa Protokoller. Det er mig, som møder paa Dronningens Vegne, i den Forudsætning, at De hellere saae mig, end enhver Anden. Hvor er Brevene? (Rækker Haanden ud.)

Guattinara. Hvilke Breve?

Marguerite. Her er Deres; men dem faaer De ikke, —

Guattinara (angst). Deres Høihed!

Marguerite. Forend Ministerens Underskrift er approberet af Keiseren.

Guattinara. Naade, Deres Høihed, Naade!

Marguerite (leende). Ja, der staaer De, Señor Guattinara, mere død, end levende; De, som imorges var saa grusom mod to Elskende, som dog opførte sig vel. Infantindens Breve .... jeg vil have dem!

Guattinara (rækker hende dem). Jeg er fortabt!

Marguerite. Nei, De er ikke.

Guattinara. De vil skille Dem af med en Medbeilerinde —

Marguerite. Nei, jeg vil ikke.

Guattinara. Men dog styrte mig.

Marguerite. Heller ikke. Jeg vil Ingen fortrædige, ikke engang Dem. Jeg vil have, man skal kunne sige, at Marguerite har kjendt alle det spanske Hofs Hemmeligheder, men ingen forraadt. Hvad bryder jeg mig om, at De bliver hos Keiseren, naar De kun paa samme Tid adlyder mig.

Guattinara. Hvorledes, Deres Høihed? De forlanger, at jeg paa eengang skal tjene —

Marguerite. To Herrer? Kan det genere Dem?

Guattinara. Men —

Marguerite. De maa dog selv kunne indsee, at De for Øieblikket virkelig har to Herrer; den ene, som vilde være uden Barmhjertighed —

Guattinara. Ifald han vidste det.

Marguerite. Og den anden —

Guattinara. Som veed Alt —

Marguerite. Men som lover Dem, at tilgive og glemme — paa eet Vilkaar —

Guattinara. Og det er?

Marguerite. Det skal jeg nok sige Dem. Deres Arm! —

Guattinara. Hvad behager?

Marguerite. Deres Arm! (Guattinara byder hende Armen, Marguerite seer paa ham og smiler.) Ja, Señor Guattinara, jeg beklager Dem; men De maa tage Skade for Hjemgjæld. Ingen bliver greben paa det Sted, han ikke kommer. (Gaaer leende ud af Døren tilvenstre, Guattinara bukkende).

Ende paa fjerde Act.

Femte Act.

Samme Decoration som i fjerde Act.

Første Scene.

Henri d'Albret. Babiesa.

Babiesa. Jeg maa tilstaae, Hr. Greve, jeg begriber ikke, hvorfor Hs. Excellence vilde fortælle, De var død, og ovenikjøbet blande mig ind i det.

Henri (smilende). Jeg kan forresten forsikkre Dem, at denne Nyhed er ikke sand.

Babiesa. Nei, Gud være lovet.

Henri. Og Keiseren, siger De, vil tale med mig — med mig?

Babiesa. Han beder Dem vente her i Dronningens Værelse.

Henri. Jeg troede, her skulde være Cour iaften.

Babiesa. Han vil tale med Dem før Couren, naar han kommer fra Raadet, som han har sammenkaldt til et extraordinairt Møde.

Henri (hilser). Jeg takker, Señor.

Babiesa (ligeledes). Ganske til Deres Tjeneste.

Henri. Kunde De da ikke sige mig, De, som veed Alt og seer Alt, hvad her foregaaer i Palaiet, kunde De ikke sige mig, hvad der er blevet af Princesse Marguerite? Jeg kan ikke finde hende — hun er som forsvunden.

Babiesa. Det kan være et Par Timers Tid siden jeg saae hende. Hun gik igjennem Galleriet, med Grev Guattinara under Armen, men Hs. Excellence saae ikke destomindre ud til at være i meget daarligt Humeur. Men der kommer jo Princessen. (Polisk.) Jeg formoder, Hr. Greve, De har ikke Noget imod, at jeg trækker mig tilbage.

Henri. De er en excellent Mand, Señor Babiesa.

Babiesa. Jeg er Hofmand, Deres Høivelbaarenhed, det er det Hele. (Bukker og gaaer ud tilvenstre.)

Anden Scene.

Henri. Marguerite (fra Baggrunden).

Henri. Jeg har været ganske urolig for Dem. Jeg har søgt Dem overalt, men De var intetsteds at træffe.

Marguerite (smilende). Ak, Henri, jeg har intet blivende Sted. Det spanske Hof giver mig Saameget at bestille.

Henri (med halv Stemme). Naa — den ubekjendte Dame —

Marguerite. Vi har taget aldeles feil.

Henri. Vore Formodninger om Infantinden —

Marguerite. Var aldeles falske. De

maa ikke mistænke hende — hører De — De maa ikke. Men den Understøttelse, som svigtede mig her, har jeg fundet andetsteds. Jeg behersker for Øieblikket en Magt, som er min lydige Slave.

Henri. Hvorledes det?

Marguerite. Jeg vil betroe Dem Alt, Henri, kun ikke, hvad der ikke er min Hemmelighed, og hvad Æren byder mig at fortie. De maa derfor nøies med den Underretning, at jeg er kommen i Besiddelse af en fortryllet Ring; jeg har kun at befale, og mit første Ønske var, at blive ført til min Broder.

Henri. De spøger, Deres Høihed.

Marguerite. Det er ramme Alvor. Jeg befalede min Slave at skaffe mig ind i Kongens Bedekammer, og det gjorde han.

Henri. Men paa hvilken Maade?

Marguerite. Han havde Nøglen, og dermed lukkede han Døren op — det var hele Hexeriet.

Henri. Og Portraitet — den hemmelige Dør — fandt De den?

Marguerite. Det er meget let, naar man veed det iforveien. Men nu traf jeg paa Noget, som jeg ikke havde ventet. Da jeg freidig vovede mig igjennem den mørke Gang, som fører fra Bedeværelset til Taarnet, strøg min Kjole imod en anden Damekjole — en Visit, som gik. (Leende.) Der var Cour iaften hos Hans Majestæt. — Mere forknyt, end jeg, standsede hun — det var hende, den smukke Ubekjendte — og støttede sig imod Muren, som om Kræfterne vilde forlade hende. Jeg erindrede i samme Øieblik min Fortælling om Æfeldriveren, tog min Brystsløife, en Agraffe af blaa Baand, og heftede den paa hendes Skulder, som et hemmeligt Vidne, en forræderisk Angiver, der, hvad Øieblik det skal være, kan aabenbare mig, hvem det er.

Henri. Jeg tvivler paa det.

Marguerite (lystig). Ja, Herregud! Saa har jeg kun tabt et Baand for at vinde en Hemmelighed. Men jeg haaber, jeg vinder, og dette Haab har jeg meddeelt Kongen — tilligemed et andet Haab — tys der kommer Infantinden.

Tredie Scene.

Henri (trækker sig tilside). Marguerite. Isabella (fra Baggrunden).

Isabella (nærmer sig hemmelighedsfuldt). Naa, hvorledes gik det?

Marguerite (med halv Stemme og hurtig). Alting er brudt. De er fri. Her er Deres Breve. Det er nu Dem, som befaler, og ham, som maa adlyde.

Isabella. Tak! Jeg skal ikke glemme det. — Saa er der ogsaa Noget, som jeg skulde sige Dem. De maa endelig — (Opdager d'Albret og standser.) Ah!

Marguerite. Tal De kun; Grev d'Albret hører med til vort Geheimeraad.

Isabella. De maa endelig, siger jeg, tage Dem iagt; Keiseren er frygtelig opbragt.

Marguerite. Paa hvem?

Isabella. Paa Alverden. Han har sammenkaldt sine fornemste Raadgivere der — i sit Cabinet — Grev Guattinara er bleven tilkaldt, men i hvilken Anledning kan jeg ikke sige Dem.

Marguerite. Det skal jeg nok faae at vide.

Isabella. Han har ogsaa, førend han gik i Raadet, havt en Samtale med den engelske Gesandt. Han modtog ham i min Overværelse, ganske ugeneert —

Marguerite. Vilde han vise Dem en Opmærksomhed?

Isabella. Nei paa ingen Maade; han troede ikke, jeg kunde forstaae Noget af det.

Marguerite. Det er ypperligt.

Isabella. Men jeg forstod det meget godt.

Marguerite (forvirret). Virkelig?

Isabella. Jo, jeg forstod godt, at Kongen af England beklagede sig over Spaniens Lyst til at udvide sig, og at han, som Frankrigs Allierede, ikke vilde tillade, at man tog Burgund.

Marguerite. Fortræffeligt.

Isabella. Keiseren har i den Anledning sendt ham et Brev og venter hans Svar idag.

Marguerite. Tak, Tak, Isabella.

(Isabella sætter sig ved Bordet tilhøire. Marguerite nærmer sig imidlertid Henri.)

Henri. Men — Deres Høihed — jeg er ganske forbauset.

Marguerite (sagte). Vi er Perlevenner.

Henri (sagte). Guattinara.

Fjerde Scene.

De Forrige. Guattinara.

(Isabella sidder paa høire Side af Theatret, nær ved Bordet; Marguerite tilvenstre, og Guattinara, som kommer ud fra Kongens Cabinet, gaaer hen til Marguerite og taler staaende med halv Stemme.)

Guattinara. Jeg kommer fra Raadet. For at gjøre en Ende paa alle de Intriguer, som opspindes her i Madrid, og afskjære ethvert Forsøg paa at flygte, har Raadet bestemt —

Marguerite. At?

Guattinara. At Frants den Første iaften, Kl. 9, ganske hemmelig skal føres til Valladolid.

Marguerite (sagte til Henri, som har nærmet sig hende paa den anden Side). Kongen skal iaften føres fra Madrid, Kl. 9.

Henri (ligeledes). Saa er Alting tabt.

Marguerite. Det er dog ikke sagt. Naar vi nu befriede ham Kl. 8?

Henri. Hvorledes det?

(Guattinara har under denne Samtale nærmet sig Isabella, hilser hende ærbødig og siger et Par Ord ydmygt og sagte.)

Isabella (høit og som om hun ikke forstod ham). Hvad er det, Señor Guattinara, hvad mener De?

Marguerite. Señor Guattinara — et Ord!

Isabella. Princessen ønsker at tale med Dem.

(Guattinara vender sig og faaer Øie paa Marguerite, som vinker ad ham, en Gestus, Dronningen gjør ham opmærksom paa. Guattinara og Marguerite staae ved Siden af hinanden i Forgrunden.)

Marguerite (sagte). Sig mig engang, Señor, hvorfra har De den Nøgle, Nøglen til Bedekammeret.

Guattinara. Fra Keiseren. Den har tilhørt hans Fader, siger han, Philip af Østerrig.

Marguerite. Hvad vilde han med den?

Guattinara (smilende). Undgaae sin skinsyge Gemalinde, Johanne af Castilien, som paa sin Side havde fattet Mistanke, og efter hvad man siger, ladet sig gjøre en anden —

Marguerite. Hvor er den?

Guattinara. Den har Keiseren ikke kunnet finde.

Marguerite. Der er altsaa ingen anden, end den, De har —

Guattinara. Nei.

Marguerite. Ja, vil De da være saa god at laane mig den.

Guattinara. Hvorledes?

Marguerite. Til imorgen.

Guattinara. Deres Høihed! Gud, Keiseren!

(Marguerite trækker sig et Par Skridt tilbage, Guattinara nærmer sig Keiseren.)

Femte Scene.

De Forrige. Carl (fra Cabinettet tilvenstre).

Carl (taler ind ad Døren). Som jeg siger, Babiesa, du gaaer op til min Søster og beder hende komme herned strax. Jeg vil have en Ende paa disse Fruentimmer-Revolter. (Opdager Marguerite, Henri og Isabella, som hilse paa ham. Han staudser, gjengjælder de to Damers Hilsen og figer med et Blik paa Marguerite.) I Anledning af min Formæling med Infantinde Isabella skjænker jeg min Minister, Grev Guattinara, det gyldne Vließ —

Guattinara. Deres Majestæt!

Carl. Til Løn for god og tro Tjeneste.

(Marguerite betragter Guattinara smilende, men siger Intet. Guattinara slaaer Øinene ned.)

Carl (vedbliver). I samme Anledning, Hr. d'Albret, — det er derfor jeg har ladet Dem kalde — kan De sige til Connetablen af Montmorency, Hs. Eminence Cardinal Urbain og alle de øvrige franske Herrer, som ere i Fangenskab her i Madrid, at Carl den Femte skjænker dem deres Frihed, uden Løsepenge, og Tilladelse til (Med Eftertryk paa Ordet.) fra imorgen at forlade Madrid. Jeg venter, De følger med.

Henri. (affides). O Gud! (Høit.) Deres Majestæt tillader mig dog vel, endnu engang at gjøre Kongen min Opvartning og sige ham Farvel.

Carl. Ja, i Overværelse af Rigsraadspræsidenten. Jeg beder Dem, Hr. d'Albret, gjentage for Hans Majestæt, at det kun beroer paa ham selv, om han vil følge med sine troe Tjenere — han kjender Betingelserne. — (Sætter sig tilhøire.) Guattinara, Nøglen til mit Bedekammer!

Marguerite (affides). O Gud! (Gjør Tegn til Guattinara, at han ikke skal give Kongen den; men Guattinara betyder hende, at han ikke kan Andet.)

Carl. Naa da!

Guattinara (rækker ham den). Vær saa god, Deres Majestæt.

Marguerite (sagte til Henri). Der svandt vort sidste Haab.

Sjette Scene.

De Forrige. Eleonore (fra Døren i Baggrunden).

Eleonore. Her er jeg, Deres Majestæt.

Carl. Det er godt. (Gjør Tegn til, at hun skal komme nærmere. Eleonore gaaer ned imod ham og vender Ryggen til Marguerite.)

Henri (sagte til Marguerite). For os — er Alt forbi!

Marguerite (opdager sin blaa Sløife paa Eleonores Skulder og udstøder et lille Skrig). Ah! Endnu ikke, endnu ikke.

Henri. Hvorledes det?

Marguerite. See der — paa Skuldren af Eleonore.

Henri. Denne blaa Sløife —

Marguerite. Det er min.

Henri. Er det muligt. Saa hun er den Ubekjendte.

Marguerite. Ja, netop hun. Sig nu Farvel til Keiseren. Jeg skal strax være hos Dem.

Henri (hilser ærbødig paa Kongen). Deres Majestæt; jeg vil med Deres Tilladelse henvende mig til Rigsraadspræsidenten. (Gaaer ud af Døren i Baggrunden, ledsaget nogle Skridt af Guattinara, som kommer tilbage og stiller sig længst tilhøire).

Syvende Scene.

Isabella. Marguerite. Eleonore. Carl. Guattinara.

Marguerite (som under Henris Bortgang uafladelig har betragtet Eleonore). Eleonore! Kom i mine Arme, lad mig omfavne Dem. (Omfavner hende og tager Sløifen af.)

Carl. Og hvorfor det?

Marguerite. For at hun kan vide, at hun i dette Øieblik, da Alting synes at svigte hende, endnu har en Veninde, som er hende hengiven og tro, og som endnu bestandig tænker paa at virke for hendes Lykke. Farvel; farvel.

Carl (som har observeret Marguerite). Prinsesse! De har i dette Øieblik en Plan.

Marguerite (lystig). Jeg?

Carl. En Plan, som jeg ikke gjætter — men der er Noget, De har ifinde.

Marguerite. Det skal jeg sige Dem, Sire. Der skal være Soirée hos Dronningen, Klokken er allerede mange, og jeg vil i den Anledning tænke paa mit Toilette, (Neier dybt.) hvis Deres Majestæt tillader det. (Gaaer ud af Baggrunden.)

Ottende Scene.

Isabella. Eleonore. Carl. Guattinara.

Carl (seer efter hende og reiser sig). Det er aldeles ubegribeligt! Denne glade og triumpherende Mine, i det Øieblik, jeg troer hende fuldkommen knust. Ja, det Fruentimmer er en reen Gaade.

Eleonore. Deres Majestæt vilde nok tale med mig.

Carl (utaalmodig). For sidste Gang, Eleonore, vil du adlyde din Broder, din Konge, tjene mine Planer og ægte Connetablen af Bourbon?

Eleonore (frygtsom). Jeg har allerede sagt Deres Majestæt, at jeg foretrak Klosteret.

Carl. Og du bliver ved din første Bestemmelse?

Eleonore. Ja.

Carl. Som du vil.

Isabella (vil gaae i Forbøn for hende). Ah! Sire!

Carl. Guattinara! Vil du sige Hertuginden af Osfona, at hun ledsager min Søster til Klosteret St. Ildefonso. Babiesa følger Damerne derhen — endnu iaften.

Isabella. Iaften?

Carl. Den tilkommende Nonne kan godt undværes ved Deres Soirée. Og desuden er der Noget imellem hende og Marguerite, en hemmelig Forstaaelse, nogle Fruentimmer-Intriguer, som jeg meget godt mærker, men som jeg ikke kan finde rede i, og som jeg ikke længere gider kjæmpe imod; en gordisk Knude, jeg ikke har Tid til at løse, og som jeg derfor vil hugge over. (Til Isabella.) Vil Deres Høihed sige Princesse Marguerite, at hun imorgen har at forlade Spanien.

Isabella (angst). O Gud! Hun vilde troe, det var mig, som havde foranlediget denne Afreise — og blive vred paa mig —

Carl. Ja, det var ogsaa en stor Ulykke. Ja, saa maa du Guattinara meddele Princessen det Raad — eller rettere den Ordre.

Guattinara (forstrækket). Jeg beder Deres Majestæt fritage mig for den Bestilling. Hun maatte nødvendig troe, det var mig, som havde bragt hende i Unaade, og i sin Vrede —

Carl. Ah, saa mit hele Hof skjælver for denne Princesse, hun er altsaa mere Dronning her, end jeg er Konge. (Til Isabella, høit.) Min Søster reiser til Ildefonso. (Til Guattinara med halv Stemme.) Kongen af Frankrig til Valladolid. Og hvad Marguerite angaaer, da paatager jeg mig selv at besørge hendes Afreise. Jeg skal dog vise Folk, hvem der hersker her ved Hoffet, hun eller jeg. Kom, Guattinara! (Gaaer ud tilvenstre tilligemed Guattinara.)

Niende Scene.

Isabella. Eleonore. (Lidt efter) Marguerite (fra Baggrunden).

Isabella. Hvor jeg beklager Dem, Eleonore.

Eleonore. O, der er Andre, som er mere at beklage, end jeg. Jeg forlader kun en Broder, som ikke holder af mig; men den stakkels Marguerite skal maaskee for bestandig skilles fra en Broder, som elsker hende, og som er saa ulykkelig.

Marguerite (kommer listende og gaaer hen imellem dem). Ikke saa ulykkelig endda, naar man kun tænker paa ham og beklager ham.

Eleonore. Ah, er det Dem, Princesse.

Isabella. Det var godt, De kom.

Eleonore. Der er nye Planer igjære mod Dem.

Isabella. De skal imorgen forlade Madrid.

Eleonore. Vi sige Dem det i Forveien, for at De —

Marguerite (tager dem i Haanden). Tak, kjære Veninder, Tak. Men jeg har min Plan og svarer for Alt, naar De kun vil staae mig bi.

Isabella. Det vil vi.

Eleonore. Men jeg skal jo reise.

Marguerite (forstrækket). Reise?

Eleonore. Ja, endnu iaften.

Isabella. Til Klosteret — er det ikke kjedeligt?

Marguerite. Og hvem vil tvinge hende til det?

Isabella. Keiseren. Det er hans bestemte Villie.

Marguerite. Men, naar vi nu ikke vil.

Isabella og Eleonore. Hvorledes mener De?

Marguerite. Naar tre Fruentimmer har sat sig Noget for her, (Peger paa Panden.) saa kan de trodse Alt; Intet kan modstaae dem, naar de kun er enige, men desværre er de næsten aldrig enige.

Isabella. Men i dette Tilfælde — selv om vi er enige, seer jeg dog ingen Udvei.

Marguerite. Ja, men det tager De feil i. Denne Fare er endnu lettere at overvinde, (Med halv Stemme.) end den imorges.

Isabella (ligeledes). Tys! Jeg beder Dem.

Marguerite. Naar jeg blot kunde tale et Par Ord med Eleonore, uden Frygt for

at blive afbrudt, eller overrasket, af Keiseren —

Isabella. Ikke Andet end det. Tal De kun, jeg skal nok passe paa.

Marguerite. Tak skal De have.

Isabella. Efter den Tjeneste, De har vist mig imorges.

(Gaaer hen imod Døren tilvenstre og lytter.)

Marguerite (fornøiet og pegende paa Isabella). Ah, en Velgjerning er dog aldrig spildt. (Gaaer hen til Eleonore paa høire Side af Theatret.) Eleonore, usynlige Beskytterinde! Kjærlige Fee, som har frelst min Broder.

Eleonore (udstøder et Skrig og skjuler sit Ansigt). Ah! Jeg er forraadt!

Isabella (hurtig, bestandig ved Døren). Hvad er det?

Marguerite (til Isabella). Ingenting. Det er kun Begyndelsen. (Til Eleonore.) Vær ikke bange. Rødm ikke for mig, hans Søster, ulykkelig, et Offer, som De, for mig, som kun tænker paa at gjøre Eder begge lykkelige.

Eleonore (hurtig). Hvad siger De?

Isabella. Hvad er det?

Marguerite. Det gaaer allerede bedre. — Ja, om jeg nu til Havn for Deres Underfundighed og Hemmelighedskræmmeri, sørgede for, at denne Kjærlighed, som er født i Mørket, fik Lov til at see Lyset; om jeg skaffede Dem Ret til at vedgaae den og være stolt deraf.

Eleonore. O, jeg offrede gjerne mit Liv for en saadan Lykke.

Isabella (som før). Naa, hvad bliver det til?

Marguerite (til Isabella). Alt er i Rigtighed.

Isabella (kommer hurtig hen til de Andre). Er det muligt?

Marguerite. Det er afgjort. Hun gaaer ikke i Kloster.

Eleonore. Heller døe!

Marguerite. Der kan De selv høre.

Isabella. Det er mærkværdigt. — Naa, men Deres Plan. For at den kunde lykkes, skulde vi jo alle Tre være med; ikke sandt?

Marguerite. Nei, tvertimod. For at den skal lykkes, er det aldeles nødvendigt, at Eleonore forsvinder, idetmindste en halv Timestid.

Isabella. Det var underligt. Men hvor skal vi skjule hende?

Marguerite. Der er kun eet Sted, som er sikkert.

Isabella. Og det er?

Marguerite. Keiserens Bedekammer.

Isabella. Det er rigtigt.

Eleonore (med halv Stemme). O Marguerite! Hvad foreslaaer De mig der?

Marguerite. Det eneste Tilflugtssted, hvor De er under Guds og Ærens Beskyttelse. Men — (Betragter hende urolig.) Vanskeligheden er at komme derind.

Eleonore (hurtig). Det er en let Sag.

Marguerite. Man maatte have en Nøgle.

Eleonore. Det har jeg.

Marguerite. Hvilken?

Eleonore. Min Moders.

Marguerite. Det tænkte jeg nok. Ja, lad os saa gaae. (Gjør et Par Skridt op imod Baggrunden.)

Isabella. Vent lidt. Naar De gaaer ned af Hovedtrappen, kunde De let møde Hertuginden af Ossona. Babiesa, eller en Anden, kunde faae Øie paa Dem.

Eleonore. De har Ret.

Marguerite. Hvad skal vi da gjøre?

Isabella. De kan gaae igjennem mit Værelse. Det har tilhørt Johanna af Castilien.

Marguerite. Og fører ogsaa til Bedekammeret.

Eleonore. Tak, gode Dronning!

Marguerite (gaaer hen imellem dem og tager dem begge under Armen). See, der kan De see; er det ikke, som jeg siger, naar man kun holder sammen — saa er der Ingenting iveien (Til Eleonore, som hun sender ud af den lille Dør tilhøire.) Gaa nu; De bliver i Bedekammeret og lukker ikke op, førend De hører Feltraabet: „Kongen og Frankrig!" Gaa nu! (Eleonore gaaer.)

Tiende Scene.

Marguerite. Isabella. Guattinara (fra venstre Side). (Selskabet begynder at samles; alle fra Døren i Baggrunden.)

Marguerite (til Guattinara). Er der noget Nyt?

Guattinara (nærmer sig Marguerite og siger med halv Stemme). Der er kommen en Courreer fra England.

Marguerite. Endelig.

Guattinara. Han bringer et egenhændigt Brev fra Kong Henrik den 8de.

Marguerite. Som er rasende, veed jeg, over min Broders Fangenskab

Guattinara. Nei, aldeles ikke.

Marguerite (forundret). Men han tager dog hans Parti?

Guattinara. Nei, han tager en anden Ting.

Marguerite. Hvad da?

Guattinara. Picardiet; paa den Betingelse overlader han os Burgund.

Marguerite. O, de velsignede Allierede! Ja, naar man kun havde dem at stole paa.

Ellevte Scene.

De Forrige. Henri (fra Baggrunden).

Carl (fra venstre Side).

Henri (nærmer sig Marguerite, medens Carl modtager Hoffets Hilsen). Jeg har tilsagt Con-

netablen af Montmorency, Cardinal Urbain og de Øvrige, Deres Høihed har gjort den Ære at indbyde.

Marguerite. Fortræffeligt.

Henri. Klokken 9 — vil Alting være endt.

Marguerite. Det gjælder altsaa blot om at vinde et Qvarteer; vi skal nok faae det og mere til. (Sætter sig hos Isabella.)

Carl (faaer Øie paa Henri, forlader den Gruppe, han har talt med, og gaaer hen til Henri). Naa, Grev d'Albret, De kommer jo fra min Broder, Kong Frants den 1ste. Hvad er hans Svar?

Henri. Som jeg ventede, Sire. Om hans Fængsel saa blev ti Gange haardere, vil han ikke gjøre nogen Indrømmelse, som angriber Frankrigs Ære

Carl (sagte til Guattinara, smilende). Jeg forstaaer ham nok. Han gjør Regning paa Kongen af England; derfor er han saa stolt. Men hans Mod vil snart falde, naar han seer Henrik den Ottendes Brev. Jeg kan ikke godt overlade det til nogen Anden, men — (Efter et Øieblik's Betænkning.) om jeg selv viste ham det.

Guattinara. De selv, Deres Majestæt?

Carl. Ja, jeg selv; og før han bringes til Valladolid. Jeg saae helst, jeg kunde undgaae at sende ham bort.

Guattinara. Skal jeg ledsage Deres Majestæt?

Carl. Ja. Lad en Tjener tage et Lys. (Under denne Samtale, som føres med halv Stemme i Forgrunden tilhøire, har Selskabet sat sig ned og danner forskjellige Grupper. Marguerite og Isabella sidde ved Siden af hinanden i Forgrunden tilvenstre; d'Albret staaer bag ved Marguerite. Carl taler med en Dame længst tilhøire. Guattinara gaaer over Theatret, giver en Tjener Ordre til at tage et Lys, og stiller sig paa høire Side af Marguerites Stol.)

Marguerite (sagte til Guattinara). Hvad er det?

Guattinara (med halv Stemme). Han vil besøge Deres Broder.

Marguerite. I dette Øieblik!! O Gud, hvordan skal jeg dog forhindre det? — At lide Skibbrud midt i Havnen!

Henri. Vi behøve kun 5 Minuter.

Marguerite. Kun 5 Minuter! Gud i Himlen, hvad skal jeg dog gjøre? — Ah! — (Lakaien nærmer sig Keiseren med et Lys i Haanden; Carl gjør Mine til at gaae. Høit til Isabella.) Siden Deres Høihed absolut vil —

Isabella (med halv Stemme). Nei, jeg vil Ingenting.

Marguerite (ligeledes). Jo vist vil De. (Høit.) Siden De fordrer det —

Isabella (høit). Ja, Princesse, jeg fordrer det. (Carl giver Lakaien Tegn til at gaae i Forveien og begynder selv at gaae.)

Marguerite. Saa vil jeg ogsaa fortælle Dem den Historie, (Carl standser.) den Novel, jeg lovede Dem igaar.

Carl. Ah! Novellen fra igaar, „Hvad der behager Damerne." (Giver Lakaien Tegn til at gaae.)

Marguerite. Nei, Sire; thi den kjender De. Jeg vil foretrække en anden, som maaskee mere kunde interessere Deres Majestæt.

Carl. Mig? (Til Lakaien, som han betyder at sætte Lyset paa et Bord.) Vent lidt.

Isabella. En ny Historie.

Marguerite. Ja, ganske ny; den er ikke engang heelt færdig.

Carl. Ah, saa den er endnu ikke ganske færdig.

Marguerite. Der fattes kun meget lidt; og dersom Damerne og især Deres Majestæt vilde hjælpe mig lidt med Slutningen —

Carl. Saa det er ogsaa Slutningen, som generer Dem denne Gang.

Marguerite. Ja, meget, Sire.

Carl. De har dog saa meget Talent — og med Deres Opfindsomhed — naa, lad os høre. (Man bringer en Stol til Carl, men han sætter sig ikke endnu.)

Marguerite. Den handler om en Konge, ædel, tapper, men ulykkelig. Navnet paa denne Konge, eller rettere sagt Helt —

Carl (giver Tegn til Lakaien, som tager Lyset paany). Jeg veed hans Navn.

Marguerite. Hans Navn var Richard; saaledes kaldtes han ved det engelske Hof. Men paa Valpladsen havde han faaet Tilnavnet Løvehjerte.

Carl. Ah! (Til Lakaien.) Meld Hans Majestæt Kongen af Frankrig, at jeg vil gjøre ham et Besøg. (Tjeneren gaaer ud tilvenstre, Carl sætter sig, indbyder Guattinara til at gjøre det Samme og vender sig derpaa imod Marguerite.) Saa den handler om Richard Løvehjerte.

Marguerite. Paa Keiser Leopolds Befaling holdtes han fangen i et Castel. Hans Venner og Undersaatter gjorde sig idelig det Spørgsmaal: Hvorledes skulle vi dog befrie vor ædle Kong Richard?

Carl. Ja, det var Knuden.

Marguerite. Med Magt var ikke at tænke paa; thi Castellet var uindtageligt. Man maatte derfor tage sin Tilflugt til List.

Carl. Naa, og hvordan bar man sig saa ad? Det gad jeg virkelig gjerne vide.

Marguerite. Sagde jeg ikke nok, at min Fortælling vilde interessere Deres Majestæt.

Carl (utaalmodig). Videre, om jeg tør bede.

Marguerite. De maa have Taalmodighed, Sire. En Novellist maa man give Tid til at forberede sine Midler og bringe Interessen til at stige.

Isabella. Det er ikke mere, end billigt.

Marguerite. Ved Richards Hof var der en Person, som elskede ham inderlig —

Carl (smilende). Formodentlig hans Søster.

Marguerite. Ja, Sire. Hun havde allerede forsøgt flere Midler, men de var alle slaaet feil.

Carl (som før). Formodentlig fordi Keiser Leopold var endnu snildere, end hun.

Marguerite (med et Smiil). Formodentlig.

Henri (sagte til Marguerite). Klokken er 9.

Marguerite (afsides, glad). Gud være lovet! (Høit, til Keiseren, forlegen.) Endelig, Sire —

Carl. Endelig! (Reiser sig utaalmodig.) Naa, hvorledes ender det saa?

Marguerite (som ogsaa har reist sig og nærmet sig Keiseren, med halv Stemme). Slutningen foregaaer i dette Øieblik. (Keiseren gjør en Bevægelse, som tyder paa Overraskelse og Vrede, og Marguerite vedbliver hurtig og med halv Stemme.) Men den kan jeg kun fortælle Keiseren — Keiseren alene — han er den Eneste, som maa høre den.

Carl (beyder de Andre, at trække sig tilbage, og nærmer sig Marguerite). Hvad skal det sige?

Marguerite (langsomt). At Frants den Første i dette Øieblik er —

Carl (hurtig og opbragt). Flygtet?

Marguerite. Nei, bedre endnu.

Carl. Naa, hvad da?

Marguerite. Gift! — I Deres Bedekammer og med Deres Søster!

Carl. Dette Ægteskab er ugyldigt.

Marguerite. Det er indviet af Cardinal Urbain, i Overværelse af Connetablen af Montmorency, Greven af Comminges og den høieste franske Adel.

Carl. Men uden min Tilladelse.

Marguerite. Eleonore var Enke, Herre over sin Haand. Og istedetfor at føre Klage for Paven og Christenheden over, at Deres Søster bliver Dronning af Frankrig, vilde jeg foretrække, at dette Ægteskab, som gjør en Ende paa saa langvarige Stridigheder, ikke var indgaaet imod min Villie og uden mit Vidende, men efter en Beregning af min overlegne Politik. (Carl gjør en Bevægelse.) Jeg tier, Sire, og tilføier kun, at min digtede Drøm vilde være altfor dristig, altfor usandsynlig, til at den nogensinde kunde blive virkelig, dersom jeg ikke havde gjort Regning paa en stor Mands Ædelmodighed — paa Carl den Femtes Genie.

Carl (som under den foregaaende Replik har fjæmpet med sig selv, vender sig, uden at see paa Marguerite, til Hoffet, som han giver Tegn til at nærme sig). Jeg har iaften villet gjøre Hoffet den Meddelelse, at min Formæling med Hendes Kongelige Høihed, Infantinde Isabella af Portugal, vil finde Sted imorgen. Det glæder mig særdeles, at jeg paa samme Tid kan meddele Dem en anden Nyhed, som jeg haaber vil være dem Alle meget kjærkommen: Mine Stridigheder med Frankrig og den franske Konge ere omsider lykkelig tilendebragte, ved et Giftermaal imellem min Søster, Eleonore af Østerrig, og Hans Majestæt, Kong Frants den Første. (Almindelig Overraskelse.)

Isabella (ønsker ham tillykke). Ah, Sire, det var da en høist glædelig Nyhed.

Marguerite (lader ogsaa forundret). Og saa ganske uventet.

Guattinara. En fortræffelig Plan. Og den har Deres Majestæt gaaet saa aldeles stille af med. Ja Sire, De er dog Mester for os Alle.

Carl. Det er godt!

Guattinara. Jeg forsikrer Dem, Deres Majestæt, jeg har ikke havt den fjerneste Anelse derom.

Carl (utaalmodig). Det er godt, siger jeg. (Til Marguerite.) I Medgivt skjænker jeg min Søster Hertugdømmet Burgund, og i min Tractat med Frants den Første skal jeg ikke forglemme det lille Kongerige Navarra.

Henri (afsides, glad, med et Blik til Marguerite). Jeg er Konge af Navarra.

Marguerite (med sand Erkjendtlighed). Tak Sire, Tak! Europa vil betragte denne Handling som Beviis paa en klog Politik; jeg, Sire, som et Vidnesbyrd om det ædleste Hjerte.

Carl. Til Gjengjæld forlanger jeg kun een Ting.

Marguerite. Og det er?

Carl. En Novel — en Novel for min egen Mund — en sanddru Fremstilling af vort hele Mellemværende; jeg gad dog nok vide, hvad her egentlig er passeret.

Marguerite. Deres Majestæt har at befale.

Carl. De veed ikke, Deres Høihed, hvad De vilde kalde den.

Marguerite. Aa jo, Sire. Jeg vilde kalde den (Med et Blik til Henri.) „Dronningen af Navarra, eller" —

Carl. Eller?

Marguerite. „Eller: Med List skal man Land vinde."

Ende paa femte Act.

Qvindens Vaaben, eller: En Kamp i Kjærlighed.

Lystspil i 3 Acter af Scribe og Legouvé.

Oversat af **K. L. Høedt.**

Personerne:

Grevinde d'Autreval.
Leonie, hendes Niece.
Henri de Flavigneul.
Gustave de Grignon.
Baron de Montrichard.
En Underofficeer ved Dragonerne.
En Tjener.

Handlingen foregaaer paa Herresædet d'Autreval, et Par Mill fra Lyon, i Eftersommeren 1817.

Første Act.

Et elegant Sommerværelse. Dør i Baggrunden, Sidedøre. Paa venstre Side en Kamin. I Forgrunden paa samme Side et Bord, hvorpaa et Skrivetøi; et Staffeli; tilhøire en Sopha og et lille Bord.

Første Scene.

Henri (i elegant Livree, med Breve og Aviser i Haanden, staaer foran Staffeliet). Leonie (kommer ind fra Baggrunden).

Henri (betragtende Maleriet). Deiligt! — Deiligt! — En Fiinhed — en Ynde!

Leonie (aisides). Hvad er det han siger? (I en streng Tone, høit.) Pierre! (Henri svarer ikke.) Pierre!!

Henri (vender sig hurtig). Hvad befaler?

Leonie. Hvad er det, De tager Dem for?

Henri. Om Forladelse, Frøken, jeg stod og betragtede deres Tante, Fru Grevindens Portrait. Jeg gjenkjendte hende paa Øieblikket. Det ligner overordenlig.

Leonie (tørt). Saa? — Har De Brevene og Aviserne?

Henri. Jeg har selv været i Lyon imorges istedetfor Kudsken, som ikke havde Tid, og jeg har Breve til hele Huset. For det Første er der et til Dem, Frøken.

Leonie. Saa giv mig det da! — Ah, det er fra Paris, fra Hortense. (Gjennemløber det.) Om jeg er angst for Spektaklerne i Lyon? Ja, det er saamæn ingen Spøg, men endnu har jeg dog, Gud skee Lov, ikke mærket til dem. (Læser.) „Med Hoffet kan det naturligviis umulig gaae godt, under en Konge, som Anno 1817 gjør latinske Vers, men aldrig Bal.“ — Ja, det er aabenbart. — „Efterskrivt ..... Om jeg snart skal giftes? ..... (Lukker Brevet.) Jo, der skal vi have det; hvem har nu Tid til at tænke paa Sligt? Nu bryde Herrerne sig ikke længere om Damerne, men kun om Politiken.

Henri. Her er to Breve til Grevinden. (Læser Udskriften.) „Til Hendes Naade, Fru Grevinde d'Autreval, født Kermadio“ .... og carteret fra Auray, lige i Hjertet af Vendeen. (Leonie seer paa ham og rynker Panden.) Ja, det er ligefrem. En saa udmærket Royalist, som Grevinden.

Leonie. Videre, videre!

Henri (lægger de andre Breve paa Bordet). Resten er til Hendes Naades Broder og til hendes Gjæst, Hr. Gustave de Grignon, den unge Contoirchef, som nu har været her en otte Dages Tid.

Leonie. Godt! — Hvor er Aviserne?

Henri (leverer hende dem). Her, Frøken.

Leonie. Hvorledes er det, de see ud?

Henri. Det kommer af, Frøken, at Kudsken og Kammerpigen vilde læse dem, førend Herskabet; og da jeg syntes, det stred imod Respecten, satte jeg mig til Modværge og saa —

Leonie (afbryder ham). Ja, det er godt. De gjør Dem alifor megen Uleilighed.

Henri. Jeg troede ikke, Frøkenen vilde dadle mig for min Iver.

Leonie (tørt). Intet er saa ubehageligt, som overdreven Iver.

Henri (smilende). Ja, han sagde saa — Talleyrand.

Leonie (vender sig forbauset). Nei, nu gaaer det forvidt; og dersom Monsieur Pierre understaaer sig —

Anden Scene.

De Forrige. Grevinden.

Grevinden. Hvad er det, kjære Leonie?

Leonie. Hvad det er, Tante, hvad det er? — Det er Pierre, som citerer Talleyrand.

Grevinden (smilende). Talleyrand? En Person, som har bragt Ulykke over alle dem,

han har tjent; ja, det er unægtelig en daarlig Anbefaling for en Tjener. Men giv dig tilfreds. Det er Noget, Pierre har læst et-steds, men som han ikke har forstaaet.

Henri (bukker meget ærbødig). Det er fuldkommen sandt, Deres Naade. Jeg tænkte ikke, det kunde choquere Frøkenen.

Leonie (afsides). »Choquere«!

Grevinden (til Henri). Ja, ti nu stille. Han taler altfor meget. Jeg kjender hans gode Egenskaber og veed, at han er mig hengiven; men han glemmer altfor ofte sin Stilling; tving mig ikke til at minde ham derom. Hans Plads er forresten ikke her. Jeg har kun antaget ham for at passe min Broders Heste; gjør det og bryd sig ikke om Videre. (Henri bukker, giver hende de to Breve og gaaer ud af Døren i Baggrunden.)

Tredie Scene.

Leonie. Grevinden.

Grevinden (tager Convoluterne af Brevene). Hvor de Tjenestefolk er vigtige, Monsieur Pierre da ikke mindre.

Leonie. Pierre! Om han er vigtig? Ja, i en Grad, som du ikke gjør dig nogen Idee om.

Grevinden (aabner det ene Brev). Nei virkelig, fortæl. (Hurtig.) Aa nei, vent et Øieblik. Jeg vil dog først gjennemløbe mine Breve.

Leonie. Ja, det er rimeligt, jeg har allerede læst mit. (Grevinden staaer tilhøire og læser sit Brev afsides og i hjendelig Bevægelse. Leonie, tilvenstre, seer i Aviserne.)

Grevinden. Det er fra hans Moder, min stakkels bekymrede Veninde. Hvor hendes Haand har rystet! (Læser.) »Gud velsigne Dig, kjæreste Cecilie, for al den Kjærlighed, Du viser mig. Siden jeg veed, at min Søn er i Din Varetægt, har jeg paany fattet Haab. Hos Dig, som kun boer to Miil fra Grændsen, vil han uden Fare kunne afvente Udfaldet paa denne fatale Proces; og hvem kan desuden falde paa, at der hos Grevinde d'Autreval skjules en Person, som er anklaget for at have conspireret imod Kongen. Jeg kan forresten berolige Dig med den Forsikkring, at Du ved denne Leilighed ikke foretager Dig Noget, som kunde stride imod Din politiske Overbeviisning.« — Har da Hjertet nogen politisk Overbeviisning? — »Henri er uskyldig. Kun en ulykkelig Overilelse, som han selv kan fortælle Dig, har givet ham Skin af at være deelagtig i en Sammensværgelse; men dette Skin vilde være mere end tilstrækkeligt til at fælde ham, ifald han blev paagreben. Paa den anden Side forsikrer man mig om, at man vil ophøre med disse Blooddomme, ja man fortæller endog — men er det sandt? — at der er sendt En til Lyon med Amnestie —

Leonie (med et Skrig). Ah!

Grevinden. Hvad er det?

Leonie (peger paa Avisen). Igjen en Dødsdom!

Grevinden. O Gud!

Leonie (læser). »Henri de Flavigneul, en ung Mand paa 25 Aar, er igaar af Krigsretten i Lyon dømt til Døden, som Formand for et Bonapartistisk Complot.«

Grevinden. Heldigvis er han undkommen, har jeg hørt, ved Hjælp af en god Ven.

Leonie. Ja, nu husker jeg det. Det var denne Flugt, som begeistrede Hr. de Grignon.

Grevinden. Grignon, vor unge Conteir-chef?

Leonie. Han beklagede kun, sagde han, at ikke h a n havde været denne gode Ven. Det er smukt, det er heltemodigt.

Grevinden. Ja, Æblet, siger man jo, falder ikke langt fra Stammen. Hans Moder gjennemgik, ligesom jeg, alle Krigene i Vendeen, og havde et Mod, som en Løvinde.

Leonie. Det er formodentlig derfor, at Hr. de Grignon altid ved Bordet taler om heroiske Bedrifter.

Grevinden. Det Morsomste er, at hans Fader efter Sigende var saa bange, som en Hare.

Leonie. Nei virkelig? Saa var det formodentlig derfor, at Hr. Grignon forleden Dag blev ganske bleg, da vi roede nede paa den lille Haveøpyt, og Baaden nær havde veltet.

Grevinden (leende). Det er fortræffeligt! Naar man seer sig om, er han paa engang baade Helt og Cujon.

Leonie. Jeg skal spørge ham ad.

Grevinden. Hvad tænker du paa?

Leonie. Jo, siden, naar jeg dandser med ham. For her skal jo være Bal og Concert i Anledning af din Navnedag. Jeg har allerede betænkt, hvad du skal have paa Haaret. En nydelig Camellie, som jeg har seet nede i Drivhuset, og som vil klæde dig allerkjæreste,

Grevinden. Om du var lidt coquet for dit eget Vedkommende, det kunde jeg endda forstaae, men for mit —

Leonie. Det er ganske ligefrem; vi to er Eet. Ja, det er latterligt, men det gaaer saavidt, at naar Nogen roser dig i mit Paahør, og det skeer da saa ofte kan jeg troe, saa er jeg lige ved at neie. (Knæler foran Sophaen, hvor Grevinden imidlertid har sat sig.) Du kan derfor sige dig selv, hvor glad jeg blev, da Moder gav mig Lov til at blive her, hos dig, en heel Maaned. Jeg maatte blive complet, syntes jeg, blot ved at see paa dig. Men du leer, Tante, har jeg sagt noget Forkeert?

Grevinden. Vist ikke nei, mit søde Barn!

Et Ord, som kommer fra Hjertet, er aldrig forkeert. Jeg smiler kun ad dine Illusioner og den naive Oprigtighed, hvormed du tilstaaer din Beundring.

Leonie. Ja, men det er jo den rene Sandhed. Hjemme gjorde de ofte Løier med mig i den Anledning. „For Leonie", hed det altid, „er Tante det Samme, som Vorherre". Og der er nok Noget i det. Den Mode, du følger, den Kjole, du har paa, synes mig altid smukkere, end alle andre. Ja, man siger endogsaa — du har maaskee hørt det selv — at jeg copierer din Gang og dine Manerer. Det maa da være uden at vide af det. Men Saameget er vist, at naar du kysser mig og siger: „Mit søde Barn", saa er jeg næsten lige saa glad, som om det var min rigtige Moder.

Grevinden (kysser hende). Tag dig iagt, Leonie, at du ikke forkjæler mig altfor meget; det vil gjøre mig altfor ondt saa, igjen at miste dig. Det vil være mig, som min Ungdom forlod mig.

Leonie. Din Ungdom forlod dig — hvad vil det sige? Du er jo selv ung.

Grevinden. Aa ja — paa en Maade. Men forresten er min Ungdom dog allerede noget tilaars. Hvor gammel troer du vel, jeg er?

Leonie. Ja, det veed jeg ikke.

Grevinden. Gjæt engang.

Leonie. Det kan jeg ikke.

Grevinden. Gjæt bare.

Leonie. Aa, du kan vel være en syv, otte og tyve Aar.

Grevinden. Høiere op, meget høiere.

Leonie. Tredive da?

Grevinden. Endnu høiere.

Leonie. Eet og tredive.

Grevinden (smilende). Det er ikke muligt at gaae beskednere tilværks. Jeg maa nok hjælpe lidt paa dig. Tre og tredive, jo ganske vist, min søde Pige, tre og tredive. Det er meget muligt, at jeg til næste Aar kun er to og tredive, men iaar er jeg unegtelig tre. Ja, der kan du see, hvad for en gammel Tante, du har. (Leonie ryster paa Hovedet.) Men for at komme til noget Alvorligt, hvorledes gaaer det med vore Forretninger? Jeg har lovet din Moder, at du skulde være flittig — har du malet idag?

Leonie. Jeg kom netop herned for det Samme; og kan du saa gjætte, hvem jeg traf her foran Staffeliet, i dyb Betragtning af dit Portrait?

Grevinden. Nei?

Leonie. Monsieur Pierre.

Grevinden. Naa, og han?

Leonie. Og han? Vil du tænke dig, Tante, han sagde: „Det er deiligt!"

Grevinden. Seer man det? Naa, og det fornærmede dig?

Leonie. Ja, naturligviis. En Tjener! Kan han have nogen Mening, om et Maleri er smukt, eller ikke?

Grevinden (smilende). Hør kun til den lille Marquise.

Leonie. Og naar det saa blev ved det. Men forestil dig blot — han synger.

Grevinden. Ja, hvorfor ikke? Naar han er fornøiet, den stakkels Fyr, har saa Vorherre ikke givet ham Lov til at synge ligesaa vel, som dig?

Leonie. Ja, det er ikke saadan jeg mener. Men han synger godt, han har ordentlig Skole, see det er det, som ophører mig.

Grevinden. Du gjør mig ganske nysgjerrig, fortæl.

Leonie. Jeg spadserede igaar nede i Haven, og ligesom jeg saa kommer ned bag ved Dyrehavsgjærdet, hører jeg en Stemme, som synger de første Takter af en Arie — den var bestemt af Cimarosa — en deilig Stemme og en ypperlig Methode. Jeg nærmer mig, og hvem er det saa? Monsieur Pierre.

Grevinden. Er det muligt?

Leonie (stødt). Du leer, Tante; det er en anden Sag. Mig indigneret det, oprigtig talt, jeg veed ikke hvorfor, men det indigneret mig. Hvordan skal man kunne skjelne Tjeneren fra Herren, naar de begge to er lige nette og har et lige fint Væsen. For det skal du lægge Mærke til, Tante, at han fører en overmaade smuk Person, og naar han opvarter dig ved Bordet, naar han for Exempel byder dig Desserten, saa skeer det altid med en Smag i Ordvalget og en Elegance i Betoningen, som bringer mig til Fortvivlelse, fordi — fordi det er en Impertinence af ham, synes mig, at udtrykke sig ligesaa godt, som hans Herskab, det nedsætter os, det — (Utaalmodig.) Kort sagt, Tante, jeg kan ikke udtrykke, hvad jeg føler, men jeg, som ellers er venlig imod alle Mennesker, jeg har en Antipathie mod denne uforskammede Tjener, en Antipathie, som er nær ved at blive til Had; og det forsikrer jeg dig, var Huset mit, fik han øieblikkelig sin Afsked.

Grevinden (spøgende). Naa, naa; lad os ikke overile os. Førend vi jage ham bort, maae vi dog høre, hvad han har at sige til sit Forsvar. (Ringer.)

Leonie. Er det paa ham, du ringer, Tante?

Grevinden. Netop. (Til en Tjener, som kommer ind.) Er Pierre tilstede?

Tjeneren. Ja, Deres Naade.

Grevinden. Saa bed ham komme ind til mig. (Tjeneren gaaer.)

Leonie. Men, Tante, hvad vil du sige til ham?

Grevinden. Lad du mig om det.

Leonie. Jeg vilde dog nødig have, han skulde troe, det var mig, som havde forklaget ham.

Grevinden (spøgende). Hvorfor ikke? Finder du da ikke, han har været uartig imod dig?

Fjerde Scene.

De Forrige. Henri.

Henri. Grevinden kaldte nok?

Grevinden. Ja. — Kom kun nærmere. Han nøder mig da altid til at skjænde paa sig. Hvor kan det falde ham ind —

Leonie (sagte). Ja, men han vidste jo ikke, jeg var der.

Grevinden. Det er ligemeget. — Hvor kan det falde ham ind, at eftersee min Nieces Maleri, — mit Portrait der — og sige, det er deiligt?

Henri. Jeg sagde kun, Deres Naade, at det lignede overordentlig.

Grevinden. Ja, det var netop det, han ikke skulde sige. Selv naar man roser en Ting, bedømmer man den, og man har kun Lov til at bedømme sine Ligemænd.

Henri. Jeg beder om Forladelse, hvis jeg har fornærmet Frøkenen. For Fremtiden skal jeg ikke yttre min Beundring, men nøies med at føle den.

Grevinden. Det er godt.

Leonie (afsides). Nei, tvertimod. See, det er nu igjen et af disse Svar, som —

Grevinden (til Henri). Har han saa hvisket, hvad jeg sagde, og sadlet den lille Pony.

Henri. Ja, Deres Naade.

Grevinden. Ja, tag saa din Ridedragt paa, kjære Leonie, Veiret er jo godt —

Leonie. Følger du med, Tante?

Grevinden. Nei, min Broder følger dig, og Pierre rider bagefter.

Leonie. Men, Tante —

Grevinden. Han er en udmærket Rytter, og naar han ikke er med, er jeg ikke rolig.

Leonie. Ja, ja, nu gaaer jeg. (Afsides.) Gud bevares, hvor det Menneske er mig modbydeligt.

Femte Scene.

Grevinden. Henri.

Grevinden. Naa, uartige Barn, vil De da aldrig komme til Fornuft?

Henri. Skjænd kun, Grevinde, De skjænder saa smukt.

Grevinden. Nei, De afvæbner mig ikke med Deres Smigrerier. Uophørlig udsætter De Dem for at blive opdaget, enten af Leonie, eller endogsaa af en af Folkene. At synge Arier af Cimarosa og ovenikjøbet synge dem godt —

Henri. Det Sidste er ikke min Skyld. Jeg gik og øvede mig paa at synge, ligesom De.

Grevinden. Ti stille, Deres Complimenter er mig utaalelige. Utaknemmelige, som De er, ikke alene imod mig, der holder af Dem, som en Søster, men imod Deres stakkels Moder —

Henri. De har Ret! Hvad forlanger De, jeg skal gjøre?

Grevinden. For det Første skal De svare, naar jeg kalder Pierre, og ikke sige: Hvad, hvergang Nogen siger Henri.

Henri. Jeg skal ikke nægte, jeg gjør det regelmæssig hver Gang.

Grevinden. For det Andet skal De ikke falde i Extase over min Nieces Malerier og ikke svare, som De gjorde i dette Øieblik: »For Fremtiden skal jeg ikke yttre min Beundring, men nøies med at føle den.« Coquette! Ikke han kan bekvemme sig til at skjule sin Elskværdighed. Og endelig skal De ikke udsætte Dem, som De har gjort endnu imorges, ved imod mit udtrykkelige Forbud at gaae til Lyon .... Veed De da ikke, uforsigtige Barn, at det gjælder Deres Liv?

Henri (leende). Bah!

Grevinden. Siden Baron Montrichard er kommen hertil, kan man befrygte Alt.

Henri. Baron Montrichard?

Grevinden. Ja, den nye Prefect. Han er fiin, som et Fruentimmer, og snu, som en Diplomat; og derhos virksom, udholdende — at tænke sig, at det rimeligviis er mig, som har skaffet ham Embedet.

Henri. Hvorledes? De, Grevinde, har interesseret Dem for en Mand, som nu i 20 Aar med Liv og Sjæl har tjent Consulatet og Keiserdømmet?

Grevinden. Netop derfor. Han har altid med Liv og Sjæl tjent Enhver, som havde Magten, og han tjener dem saameget ivrigere, som han gjerne vil bringe dem til at glemme de Tjenester, han har viist deres Forgjængere. Det slaaer ikke feil, han vil ogsaa nok betegne sin nye Ansættelse ved en eller anden eclatant Bedrift.

Henri. Det vil sige, lade et Par stakkels Djævler skyde, som ikke har gjort Noget.

Grevinden. Nei, han er ikke grusom, tvertimod, jeg veed endogsaa, at han har ansøgt om en almindelig Amnestie. Men den Tanke at opdage Hovedet for en Sammensværgelse vil sætte ham i Fyr og Flamme. Han vil udfolde sin hele Klogt imod Dem — Deres Signalement vil findes overalt — jeg veed det — enhver Soldat vil kunne gjenkjende Dem —

Henri. Oprigtig talt, Grevinde, jeg tør vel neppe tilstaae det, men der er i disse Farer, i dette forfulgte Liv et viist jeg veed ikke hvad, der morer mig, ligesom en Roman. Der er Ingenting, der fornøier mig i den Grad, som at høre mit Navn raabes

op paa Torvene, at kjøbe min Domfældelse af Avisfælgerne, at henvende mig til en Gendarme, som gjerne kunde tage mig ved Vingebenet, og conversere ham om mig selv: Naa, Gendarme, denne Henri Flavigneul, har De ikke faaet fat paa ham endnu? — Endnu ikke. Det er en feiglivet Satan, lader det til. — Forklar mig engang, Gendarme, hvorledes han seer ud ....

Grevinden. Men det er jo rædsomt, Henri! O, de Mandfolk, de Mandfolk! Ja, de er og bliver dog bestandig de samme. Aldrig har de Andet i Hovedet, end deres Forfængelighed, enten over deres Mod eller deres Forstand. Vel da, for at straffe Dem, eller maaskee fornøie Dem — ja, man kan jo aldrig vide — der, læs dette Brev fra Deres Moder, betragt den Taarestrøm, som næsten har udslettet Skriften, siig Dem selv, at dersom De døer, døer hun med; læg hertil endnu, at dersom man greb Dem her hos mig, vilde jeg næsten anse mig som Aarsagen til Deres Ulykke, og fortvivle dobbelt, baade af Sorg og af Selvbebreidelse — forestil Dem ret levende al denne Smerte, den er ogsaa ret dramatisk, det er ogsaa en Slags Roman — o, De har intet Hjerte!

Henri. Tilgiv mig, jeg har feilet. Naar vort Liv vækker saadanne Sympathier, bør det være os helligt. Jeg skal ogsaa vogte mit og bevare det for min Moder — og (Rækker hende Haanden.) for min Søster.

Grevinden. Naa, det var da endelig engang et fornuftigt Ord, som bøder lidt paa Deres Uret. Ja, kjære Broder, lad os tænke paa Deres Frelse, og for at jeg kan vide, hvad jeg har at gjøre, saa giv mig en detailleret Fremstilling af denne Overilelse, Deres Moder taler om, og som imod Deres Villie har gjort Dem til Conspirator.

Henri. Tingen er den. Min Familie var, ligesom Deres, Kongedømmet hengiven, og min Fader vilde ikke vise sig ved Keiserens Hof.

Grevinden. Ja, han havde ogsaa en Trostabsmanie, ligesom jeg,

Henri. Men den Dag, jeg fyldte mit 15de Aar, sagde han til mig: „Min Søn, jeg havde givet Kongen min Eed; jeg har anseet det for min Pligt, at holde den, og har derfor ikke villet modtage nogen Ansættelse. Du derimod er fri, og en Mand skylder Fædrelandet sin Tjeneste. Naar du bliver 16 Aar, skal du i den militaire Skole, og i dit 18de til Armeen.“ Jeg svarede ham, ved Dagen efter at lade mig hverve til Soldat, og gjorde Felttogene med i Rusland og Tydskland. Jeg behøver altsaa ikke at sige Dem, hvor Lidt jeg har tilovers for den Regjeringsform, De anseer for den rette. Men ikkedestomindre — det forsikrer jeg Dem — har jeg aldrig conspireret og vil aldrig gjøre det, fordi jeg har en Rædsel for Alt, hvad der hedder Borgerkrig; naar den ene Franskmand skyder paa den anden, træffer han altid Frankrigs Hjerte. Det kan imidlertid være en Maanedstid siden, jeg en Morgenstund kommer til Lyon, jeg seer en Peloton Infanteri opstillet paa Bellecour-Pladsen, og førend jeg endnu har kunnet skaffe mig nogen Underretning om, hvad det var for en Execution, som skulde foregaae, kommer der en Hyrevogn, fulgt af nogle Riffelskytter tilhest. En Olding, med hvide Haar og i fuld Uniform, stiger ud tilligemed et Par Soldater, og hvem seer jeg? Min gamle General, den tappre Grev Lambert, som har faaet over tyve Saar i Fædrelandets Tjeneste. Jeg trænger mig frem, i den Tro, han skulde skydes, nei, det var værre endnu, han skulde degraderes — degraderes! — Om han var skyldig eller ei, det veed jeg ikke, og det er ogsaa ganske ligegyldigt. Naar en tapper Soldat har begaaet en politisk Forbrydelse, ligemeget hvilken, saa kan man berøve ham Livet, men man degraderer ham ikke. Og da jeg nu saae Pelotonscommandeuren, en ganske ung Mand, rive Æreskorset af den Gamles Bryst, saa vidste jeg ikke mere, hvad jeg gjorde; jeg styrtede hen til min gamle General, rakte ham det Kors, jeg engang havde modtaget af hans egen Haand og raabte: Keiseren leve!

Grevinden. Ulykkelige!

Henri. De kan let gjætte, hvad der fulgte paa. Jeg blev naturligviis greben og arresteret, som Hovedmand for en Sammensværgelse; og jeg vilde endnu den Dag idag være i Fængsel, eller rettere jeg vilde ikke være der mere, dersom ikke en af mine Vogtere var bleven underkjøbt af Dem og havde givet mig Leilighed til at flygte herhen — til Dem, en Royalist, en Fjende, her, hvor jeg har den dobbelte Glæde, først, at være frelst, og dernæst, at være frelst af Dem. See, der har De min Forbrydelse.

Grevinden. Siig hellere Deres Hæder. Allerede imorges var jeg fast besluttet paa at frelse Dem, men nu — ja, lad nu Nogen komme og søge Dem hos mig! —

Sjette Scene.

De Forrige. Leonie (i Ridedragt).

Leonie. Her er jeg, Tante. Naa, hvorledes synes du, jeg seer ud.

Grevinden. Nydelig. (Til Henri). See saa efter, Pierre, om min Broder er færdig. (Henri gaaer.) (Til Leonie, paa hvis Toilette hun retter lidt.) Af hvem har du faaet den smukke Rose?

Leonie. Af Hr. Grignon.

Grevinden. Hvor er han henne, min kjære Gjæst? Jeg har ikke seet ham endnu idag.

Leonie. Nu kommer han herop. Jeg forlod ham nede paa Trappen, i fuld Beundring af Onkel Kermadios Hest.

Syvende Scene.

De Forrige. Grignon.

Grignon. Deres Naade! – Frøken! — Nei, Gud bevares, hvad det er for et deiligt Dyr, Hr. Greven rider. Hvilken Ild, hvilken Kraft! Hvad det maa være stolt, at føle sig henhvirvlet af denne levende Orkan.

Grevinden. De er altsaa endnu bestandig passioneret for det Heroiske. Jeg tør vedde paa, De beklager, at De ikke har redet selve Bucephalus.

Grignon (enthousiastisk). Ja, Deres Naade, jeg tilstaaer det. Kan man tænke sig noget saa stjønt, noget saa — aa! — saa —

Grevinden. De kan ikke finde det andet Adjectiv, lader det til, og jeg vil derfor gjøre Dem den Tjeneste, at afbryde Dem. Der ligger Aviser og Breve.

Grignon. Til mig?

Grevinden. Ja, paa Bordet.

Ottende Scene.

De Forrige. Henri.

Henri. Grev Kermadio er til Frøkenens Tjeneste.

Grevinden (til Leonie). Jeg vil selv hjælpe Dig tilhest. (Til Grignon.) Læs nu De Deres Breve imens; jeg er her tilbage paa Øieblikket. (Giver Leonie et Vink og gaaer ud tilligemed hende. Henri følger efter.)

Niende Scene.

Grignon

(alene, seer efter Grevinden).

Kan noget Menneske begribe, hvad det er for en Djævel, som har indblæst mig min vanvittige Lidenskab for denne Dame, en Dame, som selv er Heltinde, og som sværmer for Heltemod, Noget, som aldeles ikke hører med til mit Fag. En Contoirchef! Hvad Brug har han for personlig Tapperhed? See, dermed vil jeg nu ikke sige, at jeg savner Courage. Tvertimod. For at behage hende, er der intet Bovestykke, som jeg ikke drømmer om, ingen Fare, som jeg ikke udsætter mig for — i Tankerne. Igrunden er jeg en Helt, men det er Ulykken, jeg er det kun theoretisk; og desværre gaaer det her, som saa ofte, Theorie og Praxis følges ikke ad. Aa, det er skrækkelig ubehageligt! Jeg veed forresten godt, hvoraf det kommer. Det er ligefrem Arv. Min Moder, hun var ligesom Grevinden, den personificerede Tapperhed, min Fader derimod var Forsigtigheden selv. „Godt", siger man, „saa hold Dem til Deres Fader, og giv Dem ikke af med Vidtløftigheder." Ja, mange Tak skal De have, Høistærede, men hvad skal jeg saa gjøre ved min Moder? Er det ikke min Skjæbne, min uundgaaelige Stjæbne, at hvergang der viser sig en Leilighed til Heroisme, saa farer denne Heltedjævel i mig og lægger mig Ord paa Læberne, som tidlig eller seent maae prostituere mig. Som nu for lidt siden, da jeg saae denne vilde, skummende Hest. Følte jeg ikke den inderligste, den meest brændende Lyst til at sætte mig op paa den? Og hvorfor? Fordi der allerede sad en Anden. Jeg sætter nu, at Greven havde sagt: Vær saa artig, see saa havde jeg staaet der; saa var den anden Djævel, Forsigtighedsdjævelen, faret i mig, jeg var bleven forknyt, og saa god Nat Anseelse! O, det er rædsomt, rædsommere, end noget Menneske kan tænke sig, at være Helt, og saa tillige være nervøs. — Der er kun en eneste Maade, jeg kan redde mig paa, og det er: Jeg maa see at blive gift med hende jo før jo heller. Naar jeg først er gift, faae vi vel ogsaa Børn, og saa er jeg reddet. En Familiefader, han har Ret til at være forsigtig; o, hvad siger jeg Ret, det er ligefrem hans Pligt, det er Noget, han skylder Kone og Børn. En Bonapartist, sætter jeg, taler despecteerlig om Kongen, jeg kan ikke udfordre ham, jeg er Familiefader. Eller der kommer en Oversvømmelse, en Pest, en Ildebrand, jeg tager Benene paa Nakken; thi jeg er Familiefader. Hvad det altsaa gjælder om, er at blive Familiefader saasnart, som mulig. Og jeg vil i den Anledning strax skrive hende til, (Sætter sig ved Bordet.) tilstaae hende min Kjærlighed, saa varm og brændende, som jeg virkelig føler den. — See saa, nu lægger jeg det her under Speilet, saa seer hun det nok, og saa — naa Herregud, Haabet beskjæmmer jo Ingen.

Tiende Scene.

Grignon. Grevinden (understøttende) Leonie.

Grevinden (i Døren). Louis! Joseph!

Grignon. Det er hende, som kalder. (Gaaer op imod Baggrunden og hjælper Grevinden med at støtte Leonie, som de lægge paa Sophaen.) Hvad er der passeret?

Grevinden. Ak, en ulykkalig Hændelse. Men hun begynder dog, synes mig, at komme til sig selv igjen.

Grignon. Frøkenen er dog vel ikke saaret?

Grevinden. Nei, Gud være lovet, men jeg frygter for, at Stødet, Nystelsen — ring dog, min Ven, ring —

Grignon. Hvad ønsker De?

Grevinden. Der skal strax gaae Bud efter Lægen.

Grignon. Det skal jeg selv gjøre.

Grevinden. Tak skal De have; saa er jeg vis paa, det bliver hurtig besørget.

Grignon (afsides). Jeg vil helst være borte, naar hun læser mit Brev. (Høit.) Jeg er her strax igjen, Deres Naade.

(Gaaer.)

Ellevte Scene.

Grevinden. Leonie.

Leonie (endnu halv besvimet). Tante! — Tante! — Naar du vidste — nei, jeg kan ikke troe det endnu. — Jeg var saa opbragt — saa utaknemmelig — og jeg skyldte ham dog mit Liv.

Grevinden. Hvad vil alt Dette sige?

Leonie (kommer til sig selv). O, det er et reent Eventyr — saa besynderligt — men saa glædeligt. Tænk dig, Tante, at Pierre — jeg mener Hr. Henri — nei, det var dog rigtigt, som jeg sagde, Pierre — den stakkels Pierre —

Grevinden (hurtig). Du veed Alt?

Leonie (glad). Ja.

Grevinden (angst). O Gud!

Leonie (hurtig, idet hun reiser sig fra Sophaen). Jeg skal nok tie, Tante, jeg skal være saa taus, som en Muur, det forsikrer jeg dig; hjælpe dig med at beskytte ham, forsvare ham — det er jo nu ikke Andet, end min Skyldighed.

Grevinden (utaalmodig). Men jeg begriber endnu ikke —

Leonie. Jeg skal forklare dig det Hele. O, jeg fortalte det gjerne til alle Mennesker, men der er naturligviis Ingen, som maa vide det, det vil sige undtagen du og jeg. Seer du, allerbedst som vi galopperede nede paa Plainen, bliver Onkels Hest paa eengang sky, min bliver ligesaa og løber over ad Skoven til med mig. Mit Skjørt havde allerede faaet fat i en Green, og jeg var lige ved at blive reven af Sadlen og maaskee slæbt langs hen ad Jorden, da i det Samme Pierre — Hr. Pierre springer af Hesten, kaster sig uforfærdet foran Ponyen, standser den med den ene Haand, griber mig med den anden, og lægger mig halv besvimet ned paa Græsset.

Grevinden. Kjækt, ypperligt!

Leonie. Ja, og alligevel var jeg saa opbragt paa ham —

Grevinden. Var du vred paa ham, fordi han frelste dig?

Leonie. Nei, ikke fordi han frelste mig, men fordi han frelste mig paa en uærbødig Maade. Tænk dig, Tante, han tog mine Hænder for at varme dem, og lod mig lugte til en Flacon — jeg beder dig, Tante, en Domestique, som gaaer med Flacon — og saa gjentog han uophørlig, ligesom han kunde være min Ligemand: „Stakkels Barn — stakkels Barn!“ Jeg kunde ikke svare ham, fordi jeg var besvimet, men jeg var frygtelig opbragt indeni. Og da jeg nu slog Øiet op og saae ham ligge paa Knæ foran mig, næsten lige saa bleg, som jeg selv, og han saa rakte mig sin Haand og sagde: „Naa, kjære Frøken, hvorledes har De det?“ — saa blev jeg saa indigneret, at jeg til Svar løftede min Ridepidsk og slog ham over Haanden, som han havde den Uforskammethed at byde mig — saa gav jeg mig til at græde — jeg vidste ikke, hvorfor —

Grevinden (lidt urolig). Naa, og saa?

Leonie. Og saa? Dom saa, Tante, om min Overraskelse, om min Glæde, da han reiste sig smilende, tog Hatten af med en ubeskrivelig Ynde, hilste mig og sagde: „Min naadige Frøken! lad Deres legitime Stolthed ikke blive alarmeret over min Dumdristighed. Den, som har vovet at række Frøken Villegontier Haanden, er ikke Tjeneren Pierre, men den Proscriberede Henri de Flavigneul.“

Grevinden. Den Uforsigtige! Han gjør sig da selv ulykkelig.

Leonie. Ulykkelig, fordi han har betroet mig sin Hemmelighed?

Grevinden. Hvem siger, at du kan bevare den?

Leonie. Troer du mig nedrig nok til at forraade ham?

Grevinden. Nei, Vorherre bevare mig. Men jeg frygter for, at netop din Godhed, din Bekymring for ham vil forraade ham.

Leonie (begeistret). Frygt ikke! — Jeg er stærk — det gjælder jo ham.

Grevinden (hurtig). Ham?

Leonie. Tilgiv mig; jeg kan ikke skjule, hvad der foregaaer i mit Indre, og hvorfor skulde jeg ogsaa skjule det for dig? Ja, en Kraft, en usigelig Glæde opfylder mit hele Hjerte. Jeg har nu i 14 Dage været saa ulykkelig; jeg kunde ikke forklare mig selv, hvad det var, jeg følte, eller rettere sagt, jeg turde ikke; jeg var skamfuld, opbragt — jeg følte mig hendragen mod en Afgrund, og gav dog efter med en hemmelig Glæde.

Grevinden (ængstlig). Hvad mener du?

Leonie. Nu forstaaer jeg det Hele. At jeg var saa vred paa ham — og paa mig selv, Tante — det kom af, at jeg elskede ham.

Grevinden (med et uvilkaarligt Udbrud). Du elskede ham?

Leonie (forknyt). Ja — maatte jeg ikke?

Grevinden (koldt). Det har jeg jo ikke sagt. — Naa du elsker ham altsaa?

Leonie. Du er bestemt vred paa mig, Tante.

Grevinden (som før). Vred? Nei, paa ingen Maade. Jeg er aldeles ikke vred. Hvorfor skulde jeg være vred?

Leonie. Ja, det veed jeg ikke. Maaskee du finder, at jeg burde have tilstaaet dig det før. Det havde jeg ganske vist ogsaa gjort, dersom jeg selv havde vidst det før.

Grevinden. Har jeg da bebreidet dig nogen Mangel paa Fortrolighed? — Men gaa nu ind og klæd dig om.

Leonie (bedrøvet.) Ja — men du er dog vist vred paa mig.

Grevinden (utaalmodig). Aa nei, nei — det har jeg jo sagt Dem.

Leonie. Saadan har du aldrig talt til mig før. Du siger endogsaa De til mig.

Grevinden (bevæget). Du græder, Leonie. Tilgiv mig, min søde Pige, hvis jeg har bedrøvet dig. Men jeg er slet ikke vel. Jeg trænger til at være lidt alene. (Seer paa Leonie, og kysser hende derpaa heftig.) Saa, gaa nu, mit Barn, gaa nu.

Leonie (idet hun gaaer). Ja ja da, naar det ikke kan være andet.

Tolvte Scene.

Grevinden (alene).

Hun elsker ham! Og hvorfor skulde hun ikke gjøre det? Hun er jo ung, som han, riig og adelig. Hvorfor piner denne Tanke mig da? Hvorfor havde jeg da, imens hun fortalte mig det, en Følelse af Vrede, Uvillie imod hende, Jalou —? Nei, det er umuligt. Har jeg nu ikke i 14 Dage vaaget over ham, som en Veninde, talt til ham, som en Moder, har jeg ikke endnu imorges takket ham, fordi han kaldte mig sin Søster? — Ak, imod min Villie falder Sløret mig fra Øinene. Dette moderlige Sprog var kun en List, hvormed mit Hjerte vilde skuffe sig selv. Naar jeg kaldte mig hans Søster eller Moder, søgte jeg i disse usande Titler kun et Paaskud, kun en Berettigelse til ikke at skjule ham Noget af min Ømhed. Hvad jeg føler for ham, er ikke Venskab — Interesse — Hengivenhed, det er Kjærlighed. Jeg elsker ham. (Angst.) Jeg elsker ham! — Og min Medbeilerinde er mit eget Hjertes Barn, en Engel af Godhed og Ynde. Her er Intet at betænke sig paa. Jeg maa indeslutte denne affindige Lidenskab i mit Hjerte, som en Vanære, skjule den, tilintetgjøre den. (Pause.) Jeg kan ikke! Fra det Øieblik denne skjulte Flamme er blusset op for mine egne Øine, siden jeg har tilstaaet mig selv denne Følelse, saa voxer den med enhver Tanke, med ethvert Ord, jeg føler det, den griber mig, som en stigende Flod. — Og hvorfor skulde jeg ogsaa bekjæmpe den? Leonie elsker ham, det er sandt, men han elsker endnu ikke hende. Hvis han elskede hende, saa havde han tilstaaet hende det, og havde han tilstaaet hende det, saa havde hun ogsaa sagt mig det. (Glad.) Han er altsaa fri; lad ham da vælge. (Smertelig.) Det stakkels Barn! Hun elsker ham saa inderlig. O Gud, jeg elsker ham tusinde Gange høiere. Hun elsker, som man elsker, naar man er 16 Aar, naar man har Fremtiden for sig, og Hjertet endnu er rigt nok til at kunne læges, trøstes, glemme og gjenfødes; men naar man er 30 Aar, saa er vor Kjærlighed vort hele Liv. Jeg vil da kjæmpe med hende, kjæmpe, men ikke med List og qvindelig Underfundighed, nei med Kjærlighed, Hengivenhed og Ynde; og seirer jeg nu, saa tør jeg svare for Fremtiden. Jeg skal gjøre Henri saa lykkelig, at hans Lykke skal retfærdiggjøre min. (Pause.) Men vil jeg vel seire? Ak, jeg veed jo ikke engang, om jeg har Lov til at gaae med i Kampen. Og hvem skal sige mig det? Naar man har et Navn, Indflydelse og Formue, hvor faaer man saa vel Sandheden at vide? (Tager et Speil paa Bordet.) Min Haand ryster ved at tage dette Speil; men det er ikke af Coquetterie, nei, det er mit Hjertes Uro, som meddeler sig til Haanden; jeg vil dog aldrig finde mit Udseende saaledes, som jeg saa gjerne ønskede det. — Det er bedst at lade det fare. (Efter et Øieblik Betænkning seer hun sig i Speilet.) Aa ja, saamæn — men det har bedraget saamange Andre. (Lægger Speilet paa Bordet og opdager Grignons Brev.) Hvad er det for et Brev? Til Fru Grevinde d'Autreval. (Seer paa Underskriften.) Det er fra Hr. Grignon. Hvad skriver han om?

Trettende Scene.

Grevinden. Grignon.

Grignon (i Baggrunden). Hun har mit Brev.

Grevinden. Hvad seer jeg? Er det muligt? — Ja, det er Kjærlighedens sande Sprog, Lidenskabens Udtryk, Hjertets Skrig.

Grignon. Gud bevares, hvor mit Hjerte banker.

Grevinden. Han elsker mig! Man kan altsaa elske mig endnu. Han forlanger min Haand! Man kan altsaa endnu tænke paa at ægte mig.

Grignon. Men der hjælper ingen kjære Moder. Ligesaa godt springe i det, som krybe i det. (Giver sig til at hoste og nærmer sig.)

Grevinden (vender sig og faaer Øie paa ham). Er det Dem, som har skrevet dette Brev?

Grignon. Dette Brev — dette Brev, som Deres Naade — der — (Afsides.) Nei, det er dog mageløst, som mit Hjerte banker.

Grevinden (levende). Svar mig, har De skrevet dette Brev?

Grignon (samler sig). Ja!

Grevinden. Og det er Deres sande Mening?

Grignon. Ja, ganske vist.

Grevinden. De elsker mig altsaa — De begjærer min Haand?

Grignon. Ja, hvorfor ikke, Deres Naade?

Grevinden. De, som kun er 25 Aar.

Grignon. Ikke Andet? Spørger da Kjærligheden vel om Alderen? Alt, hvad jeg ved, Grevinde, er at De er deilig, som ingen Anden, Alt, hvad jeg kan sige Dem, er at jeg elsker Dem høiere end Alt.

Grevinden. De elsker mig?

Grignon. Kan min Kjærlighed fornærme Dem; er De vred paa mig?

Grevinden. Vred? — Paa Dem? Min Ven, min sande Ven. Det er altsaa vist, at De elsker mig, at De finder mig smuk? O, aldrig har noget Ord klinget saa liflig for mit Øre, — og naar De vidste — dersom jeg kunde sige Dem —

Grignon. O, jeg forlanger ikke nær Saameget. Den Bevægelse, den Forvirring, hvori jeg seer Dem, er mere end nok til at berøve mig Forstanden.

(Musik udenfor.)

Grevinden. Hvad er det?

Grignon. O Gud, det havde jeg reent glemt. En Overraskelse — i Anledning af Deres Navnedag —

Grevinden. Min Navnedag; den har jeg saamæn slet ikke tænkt paa.

Grignon. Ja men det har vi, Deres Niece og jeg — og derinde i den store Sal vil De træffe Deres Bekjendte, Deres Bønder — alle Deres Folk —

Grevinden. Mine Folk? (Affibes.) Henri altsaa med.

Grignon. Her skal være Musik og Dands.

Grevinden. Musik og Dands? Tak, min Ven, Tak. Ja, lad os saa skynde os derind. Kom! Vi vil synge —

Grignon. Ja, og dandse —

Grevinden. Ja.

Grignon. For de Andre —

Grevinden. Ja, og med de Andre.

Grignon. Ja.

Grevinden. O, jeg kan ikke sige Dem, hvor jeg er lykkelig.

Grignon. Og jeg da, Deres Naade, og jeg da?

Grevinden. Kom! Kom!

(Begge ud af Døren tilhøire.)

Anden Act.

Første Scene.

Grignon (fra høire Side). (Lidt efter) **Montrichard** (fra Baggrunden).

Grignon. Det er mærkeligt! Hun tilstaaer mig, at hun elsker mig — og saa seer hun ikke til mig siden. Aldeles ubegribeligt! Thi, at hun elsker mig, derom mener jeg da, der ikke kan være nogen Tvivl. — Hendes Forvirring imorges, Udtrykket i hendes Ansigt — Alt siger mig det — Alt, kun ikke hun selv. Grunden maa være den, at jeg endnu kun har viist hende min Kjærlighed i Ord, og hun forlanger Mere, hun fordrer Handling. Ja, der er ikke Andet for, jeg maa gjøre Noget, noget Stort, — noget Heroisk! (Montrichard kommer ind, fulgt af en Underofficeer.) Hvem kan det være?

Montrichard. Lad mig nu see, at min Ordre bliver udført nøiagtig.

Underofficeren. Ja, Hr. Baron.

Montrichard. Hverken Mere, eller Mindre. Hører du?

Underofficeren. Ja, Hr. Prefect. (Gaaer.)

Montrichard (hilser). Er Grevinden tilstede, tør jeg spørge?

Grignon. Hun er inde i Salen, omringet af alle hendes Venner, som bringe hende deres Lykønskninger. Det er hendes Navnedag idag. Men naar hun hører, at Hr. Prefecten —

Montrichard. Jeg har den Ære at være Dem bekjendt?

Grignon. Jeg hørte nylig Deres Navn blive nævnet, og jeg skal paa Øieblikket —

Montrichard. Jeg beder Dem, gjør Dem ingen Uleilighed, det har ingen Hast. Naar man bringer ubehagelige Tidender —

Grignon. Hvad siger De?

Montrichard. Jeg har i længere Tid havt den Ære at kjende Grevinden. Hun har altid været mig meget naadig, og endnu for ganske nylig, har Ministeren sagt mig, har hun talt til Fordeel for mig.

Grignon. Ja, hun er meget vel seet ved Hoffet, og jeg kan godt forstaae, at det maa være Dem penibelt —

Montrichard. Den første Gang, jeg gjør hende min Opvartning —

Grignon. At bringe hende en ubehagelig Tidende.

Montrichard. Ja, naar det endda blev ved een.

Grignon. Der er altsaa flere.

Montrichard. Ja.

Grignon. Og hvilke da?

Montrichard. For det Første en, som kan være ubehagelig nok. Der er gaaet Ild i en af hendes Bøndergaarde.

Grignon. Er det vist?

Montrichard. Jeg saae det fra Hovedlandeveien. Men da jeg ikke kunde detachere nogen af mine Folk — af vigtige Grunde —

Grignon. Saa?

Montrichard. Ja, meget vigtige — saa maatte jeg noies med, at sende alle de Bønder derhen, som jeg traf paa Veien. Jeg har ogsaa givet Ordre til, at man saa snart som mulig skal lade mig vide, hvorledes det gaaer. (Gaaer op imod Baggrunden.)

Grignon. En Ildebrand! See, det var en god Leilighed. Hvilket Indtryk vilde det ikke gjøre paa Grevinden, naar hun spurgte: „Hvor er Hr. Grignon henne?“ — og man saa svarede hende: „Han er gaaet i Ilden — i Ilden — for Dem, Grevinde.“ Tør jeg spørge Dem, Hr. Baron, er det langt herfra?

Montrichard. Knapt en halv Miil; og dersom man kunde sende en Sprøite —

Grignon (livlig). En Sprøite. Den bringer jeg. Der er en her i Nabobyen, og jeg vil strax —

Montrichard. Godt. Men vent dog et Øieblik. Man vil maaskee ikke udlevere den, uden en Ordre fra mig, og hvis De tillader —

Grignon. Jeg beder.

(Montrichard sætter sig ved Bordet tilvenstre og søger om Noget at skrive med. Da han Intet finder, tager han sin Lommebog og skriver med Blyanten.)

Grignon (gaaer imidlertid op og ned i Forgrunden). Kan man tænke sig nogen skjønnere Rolle, end at være Redningsmand ved en Ildsløs? At gaae der paa de brændende Bjælker, imellem Ild og Røg. Paa eengang — kratsch! — styrter Taget sammen — en Rædsel griber Alle — men i et Vindue viser der sig en Olding — eller et Fruentimmer — som strækker Armene imod En og raaber: Hjælp, hjælp! Jeg styrter derop. „Tag Dem iagt.“ „Ligemeget,“ svarer jeg. — „Det er den visse Død.“ — „Ligemeget“ — (Til Montrichard.) Tør jeg spørge Dem, Hr. Baron, har Forpagteren Børn?

Montrichard (bestandig skrivende). Jeg troer tre.

Grignon (glad). Tre? Det er godt. (Til Montrichard.) Smaa?

Montrichard (som før). Ja ganske smaa.

Grignon. Saameget bedre; saa er de lettere at magte. At give en Moder sine Børn igjen — skjønne Tanke! Og naar jeg saa kommer tilbage, hvorledes vil hun saa ikke modtage mig? Jeg tænker mig nu, at jeg bliver ledsaget af alle Bønderne, maaskee baaret paa et Leie af Grene — med forbrændte Klæder — og ganske fort i Ansigtet — o, jeg svimler næsten ved at tænke paa det. Ordren Hr. Baron, Ordren.

Montrichard (giver ham den). Vær saa artig. (Afsides.) Hvilken Enthousiasme der er i det unge Menneske. (Til Grignon, som er ifærd med at gaae.) Ved samme Leilighed, Hr. —, kunde De gjøre mig den Tieneste, at spørge til den stakkels Bondeknos, som jeg mødte paa Veien, og som de bragte bort fra Brandstedet, saaret —

Grignon (lidt angst). Saaret? Jeg vil da haabe let.

Montrichard. Nei, desværre. Skindet hang ham heelt ned af Ansigtet, ligesom han var levende kogt —

Grignon. Uh! Skindet, siger De, hang ham ned af Ansigtet.

Montrichard. Det Værste var, at han havde faaet knust tre Ribbeen —

Grignon. Knust tre Ribbeen. Og det var En, som vilde hjælpe, ikke En, som boede der, men En, som vilde hjælpe?

Montrichard. Ja. — Men gaa nu.

Grignon (uden at gaae). Ja, nu gaaer jeg. Jeg staaer kun og tænker paa, om det ikke var bedre at sende min Tjener. — Inden han faaer min Hest sadlet, kan han selv være der, og hvad det gjælder om ved en saadan Leilighed er, ikke at spilde Tiden —

Underofficeren (kommer ind). Hr. Prefect, Ilden er slukket.

Montrichard. Det er godt.

Grignon. Slukket! Hvilken Ulykke!

Underofficeren (sagte til Montrichard). Lieutenanten har posteret Folkene efter Hr. Prefectens Befaling. Men han har faaet noget Nyt at vide, som han gjerne vilde meddele Hr. Baronen.

Montrichard. Jeg skal komme ned til ham. (Høit til Grignon.) Gjør mig den Tieneste, Hr. —, ikke at tale om min Ankomst til Fru Grevinden. En uforudseet Omstændighed nøder mig til at forlade Dem, men jeg er her tilbage paa Øieblikket. (Gaaer.)

Grignon (gaaer heftig op og ned). Saa gid ogsaa Fanden havde det! — En saadan Leilighed kommer aldrig mere igjen. En Ildebrand, som var slukket, naar jeg kom. Heltemod og ingen Fare. Ja, lad der blive Ildsløs igjen — Der kommer Grevinden, hele Tiden i dybe Tanker. Skulde det være mig, hun tænker paa? (Nærmer sig.) Grevinde!

Anden Scene.

Grignon. Grevinden (fra høire Side).

Grevinden (i Tanker). Ah, er Dem, det kjære Grignon.

Grignon (afsides). Kjære Grignon.

Grevinden (som før, seer ind i Salsalen). Hvoraf kommer det, at De ikke er i Salsalen?

Grignon. Jeg var her, Deres Naade, i Deres Interesse. Der var gaaet Ild i en af Deres Bøndergaarde. Men den er allerede slukket — desværre —

Grevinden (som før). Desværre?

Grignon (med Varme). Ja, for mig. Jeg vilde have været saa lykkelig ved at ove mit Liv for Deres Skyld. Jeg elsker Dem jo, ved De, høiere end mig selv, høiere end Livet.

Grevinden (smilende, men distrait). Det var meget.

Grignon. Tvivler De?

Grevinden. Jeg troer nok, at De elsker mig, men høiere end Livet — nei, det troer jeg ikke. De var jo ikke engang tilstede, da jeg sang.

Grignon (enthousiastisk). Jeg var der, Deres Naade, jeg var der; og hørte Deres mageløse Duet med Deres Niece. Almindelig Enthousiasme! Om det saa var Deres Folk, som stod i Forværelset og hørte til, saa var de henrykte i den syvende Himmel, een især, Deres nye Tjener —

Grevinden (levende). Pierre!

Grignon. Netop. Han raabte Brava endnu høiere, end jeg selv.

Grevinden. Om Forladelse, kjære Grignon, jeg gjorde Dem Uret.

Grignon (afsides). See saa, nu har jeg hende paa det samme Punct, som imorges.

Grevinden. Naa, saa De og Pierre applauderede mig?

Grignon. Om vi gjorde. Men der kommer han, (Henri kommer ind fra Baggrunden.) saa kan De høre det af ham selv.

Grevinden (hurtig). Min Ven! Jeg har, som sagt, gjort Dem Uret, og jeg vil forsøge at gjøre den god igjen. Gaa ind i Balsalen og vent paa mig — jeg dandser den første Dands med Dem.

Grignon (beruset). Jeg iler, Deres Naade, jeg iler. (Gaaer ud tilhøire.) Det gaaer jo fortræffelig.

Tredie Scene.

Grevinden. Henri.

Henri. Endelig træffer jeg Dem, Grevinde. Jeg har søgt Dem overalt.

Grevinden (bevæget). Hvorfor?

Henri (begeistret). Hvorfor? For at sige Dem Alt, hvad der rører sig i mit Hjerte, hvis det ellers er mig muligt; thi hvorledes skal jeg udtrykke, hvad jeg føler. Aldrig har noget Menneske seet, hvad jeg har seet iaften, eller hørt, hvad jeg har hørt.

Grevinden (smilende, men rørt). Hvilken Enthousiasme! Og hvem har kunnet bevirke den?

Henri. Hvem? De og hun.

Grevinden. Hvad mener De?

Henri. Hun og De. — De To, som jeg ikke mere vil adskille i min Tanke, som jeg saae forenede, sammensmeltede — som to Søstre.

Grevinden (smilende). Eller som to Roser paa den samme Stilk, eller som to Stjerner i den samme Constellation. Imidlertid, tilstaae De det kun, Rosenknuppen var dog den smukkeste.

Henri. Hvorledes skulde jeg vel kunne tilstaae Noget, som jeg ikke engang selv veed. For mig var Ingen af Dem den smukkeste. Thi De hævede hinandens Skjønhed gjensidig. Barnligheden og Ukyldigheden hos den Yngre forhøiede det Glimrende, det Poetiske hos den Ældre. De leer, Grevinde. Hvad vilde der saa blive af, naar jeg fortalte Dem det Indtryk, jeg fik, af den Duet, De sang sammen?

Grevinden (lystig). Fortæl, fortæl. Jeg er meget nysgjerrig efter at høre, hvorledes De vil komme ud af det Vilderede.

Henri. Ja men jeg vil ikke ud af det. I dette Vilderede ligger netop min Lykke.

Grevinden. Det var mærkeligt.

Henri. Paa Grund af mit velsignede Livree var jeg sammen med Deres Bønder og Deres Tjenerskab. De havde neppe sunget de første Tacter, thi det var Dem, som begyndte, Deres skjønne, smeltende Stemme havde neppe begyndt paa denne yndige Cantabile, førend Taarerne strømmede ud af Alles Øine.

Grevinden. Tag Dem iagt! Nu bliver De snart den anden Stjerne utro.

Henri. Deres Spot, Grevinde, standser mig ikke. Disse udannede Sjæle, disse grove Øren blev paa eengang fine og smagfulde ved at høre Dem. De kunde ikke gjøre sig Regnskab for, hvad de hørte, og alligevel forstod de Alt.

Grevinden. Men Leonie?

Henri. Touren kom nu til hende, og jeg tilstaaer Dem, da hun begyndte, blev jeg greben af en Slags Medlidenhed. Stakkels Barn, sagde jeg til mig selv, hvor du vil tage dig keitet og usvet ud —

Grevinden. Naa, hvorledes gik det saa?

Henri. Ganske, som jeg havde tænkt mig. Hendes Mangel paa Øvelse røbede sig i hver en Note. Men jeg veed ikke hvorledes, i denne Uerfarenhed laa der en Ynde, som jeg ikke kan forklare.

Grevinden. Ah!

Henri. Man kunde ikke lade være at smile, naar man hørte denne spæde Stemme bagefter Deres, men alligevel, selve Contrasten gav den noget Naivt, noget Frisk —

Grevinden. Tag Dem iagt; nu blegner den første Stjerne.

Henri (med Varme). Ingenlunde, ingenlunde. Thi nu kom de begge sammen. Ensemblen begyndte. Deres rørende og følelsesfulde Stemme blandede sig med hendes frygtsomme og barnlige Røst. O, Grevinde, o — denne Blanding gjorde et Indtryk paa mig, et Indtryk, som grændsede til Henrykkelse. Det var ikke alene Deres Stemmer,

som smeltede sammen, det var ogsaa Deres Personer, de udgjorde kun eet Væsen, eet, yndefuldt og fuldendt, paa eengang Jomfru og Hustru, aldeles som dette lykkelige Træ, der voxer under Neapels Himmel, og som paa den samme Green bærer baade Blomster og Frugt.

Grevinden (affides). Saa er mit Haab endnu ikke slukket.

Henri. O Gud!

Grevinden. Hvad er det?

Henri. Jeg har engageret til en Contradands.

Grevinden. Hvem?

Henri. Catharina, den lille Forpagterkone, og Froken Leonie skulde være min vis-à-vis, men jeg har reent glemt det over at tale med Dem.

Grevinden (glad). Virkelig?

Henri. Heldigviis er Musiken endnu ikke begyndt, og jeg vil skynde mig —

Grevinden. Ja, min Ven, skynd Dem. Det gaaer ikke an at narre .... Madame Catharina. Gaa, gaa!

(Henri kysser Grevinden paa Haanden og gaaer ud af Døren tilhøire; Grevinden seer efter ham; imens træder Leonie ind af Døren i Baggrunden.)

Leonie. Tante!

Grevinden. Er det dig, Leonie? Jeg troede, du var engageret til denne Contradands.

Leonie. Det er jeg ogsaa.

Grevinden. Vil du da ikke dandse den?

Leonie. Jo, det vilde jeg nok, men jeg vilde først spørge dig lidt til Raads.

Grevinden. Naa da?

Leonie. Seer du — mens jeg sang, saae jeg Taarer i hans Øine — i hans — det er allerede en god Begyndelse; det viser da, at jeg ikke mishager ham; ikke sandt, Tante?

Grevinden. Jo, det forstaaer sig.

Leonie. Han har nu bedt mig om, at være hans vis-à-vis, men nu er jeg bange for, at jeg ved min Dands skal gaae hen og ødelægge det gode Indtryk, jeg har gjort paa ham ved min Sang. See, derfor har jeg tænkt paa, at lade være at dandse.

Grevinden. Men hvorfor det?

Leonie. Jeg dandser saa daarlig. Du sagde endnu selv igaar, at mine Arme vare for stive, og at jeg skjød Skuldrene altfor høit op.

Grevinden (aabenhjertig). Og alligevel var du henrivende.

Leonie. Virkelig?

Grevinden (som glemmer sig selv). Kun altfor meget.

Leonie (glad). Saa vil jeg ogsaa dandse — og siden tænke paa at rette Feilene.

(Vil gaae, men standser.)

Grevinden. Hvorfor standser du?

Leonie. Der er endnu en Ting, som eg gjerne vilde spørge dig om —

Grevinden. Og det er?

Leonie. Synes du ikke, at jeg ligesom du skulde tage Noget paa Haaret — en Blomst — eller maaskee dette Perlebaand?

Grevinden. Paa ingen Maade, Barn. Hvem veed ikke, at Ungdommens skjønneste Smykke er Ungdommen selv, og at man kun skjæmmer en sextenaarig Pande, naar man vil pynte den.

Leonie. Godt, saa tager jeg ikke Noget paa. Tak, Tante, nu gaaer jeg. (Standser.) Det er sandt, det havde jeg nær glemt. Dersom han nu taler til mig under Dandsen, hvad skal jeg saa sige? Jeg vil nødig staae og tie stille, eller ikke svare Andet, end ja og nei; han kunde let antage, jeg var dum. Raad mig, Tante, sig du mig, hvad jeg skal tale om.

Grevinden. Jeg?

Leonie. Du er saa klog, og han er saa indtaget i din Forstand.

Grevinden (hurtig). Hvoraf veed du det?

Leonie. Han har selv sagt det.

Grevinden. Til dig?

Leonie. Han har saamæn ikke talt om Andet i et heelt Qvarteer. — Ah, nu har jeg det; nu veed jeg, hvad jeg vil tale om, og det skal nok behage ham. Jeg vil tale om —

Grevinden. Om hvad?

Leonie. Om dig. Paa det Capitel svarer jeg for min Veltalenhed.

Grevinden (med overstrømmende Følelse). Ædle, elskelige Sjæl! — Jeg vil —

Leonie. Der hører jeg ham.

Grevinden. Ham! (Affides.) O, naar han er tilstede, lever jeg kun for ham.

Leonie. Han venter paa mig. Jeg synes, han kalder. Farvel, Tante, Farvel!

(Gaaer ud tilhøire.)

Fjerde Scene.

Grevinden
(alene, seer ind i Balsalen).

Saa — nu traf hun ham. Contradandsen begynder. Han er hendes vis-à-vis. — Hvor han betragter hende. Han glemmer reent, at det er hans Tour. Nu giver han hende Haanden. Men hvad er der iveien? Hun bliver ganske bleg. Forfærdelse staaer malet paa hendes Ansigt — paa Alles — Henri styrter ud af Salen — og der kommer Leonie — aandeløs.

Femte Scene.

Grevinden. Leonie.

Grevinden. Hvad er det? For Gud i Himlens Skyld, hvad er det?

Leonie. Soldater — Dragoner!

Grevinden. Dragoner!

Leonie. De omringe Huset, og der kommer Gendarmer ind i Gaarden.

Grevinden. O Gud!

Leonie. De vil arrestere ham.

Grevinden. Det er ikke muligt. Arrestere ham her — hos mig — Grevinde d'Autreval — det er umuligt, siger jeg dig. Rolig, rolig!

Leonie. Rolig?! Ja, du kan sagtens, Tante, du elsker ham ikke.

Grevinden. Troer du? (Afsides.) Hvis han er i Fare, skal han nok faae at see, hvem af os, der elsker ham høiest. (Faaer Øie paa Henri, som kommer ind, og løber hen til ham.)

Sjette Scene.

De Forrige. **Henri** (fra Baggrunden).

Grevinden. Naa?

Henri (lystig). Jo, det kan ikke nægtes, det er Dragoner, som vil have fat i mig; rigtige Dragoner —

Grevinden. Hvoraf veed De det?

Henri. Jeg har det fra Officeren selv, som jeg udspurgte saa fiint.

Leonie. Men hvor turde De?

Henri (som før). Jeg synes dog, det maa interessere mig nok til at spørge om det.

Grevinden. Men hvad sagde han da?

Henri. Han sagde, de kom for at arrestere Henri de Flavigneul — det er fuldkommen tydeligt, synes mig.

Leonie. Ulykkelige!

Henri. Hvor skulde Ulykken vel kunne ramme mig her — imellem to saadanne Veninder?

Grevinden. Han har Ret. Os tilkommer det at frelse ham — os To.

Henri. Jeg beder om Forladelse, os Tre; thi jeg vil ogsaa nok være med ved de Løier. Ja, lad os saa see til, at finde paa en god Forklædning — rigtig original.

Grevinden. Altid har han sine Romaner i Hovedet.

Henri. Kan De tænke Dem, Grevinde, nogen morsommere? Skjænd ikke — jeg underkaster mig Deres Befalinger.

Grevinden. Først maae vi vide, hvem der er vore Fjender.

Henri. Ja, General!

Grevinden. Hvad hedder Officeren?

Henri. Det veed jeg ikke, General; men han er i Følge med den nye Prefect, den frygtelige Baron de Montrichard.

Leonie. Den frygtelige, siger De? O, jeg dør af Skræk.

Grevinden (gaaer hen til hende). Men saa græd dog ikke saadan, min lille Leonie.

Leonie. Jeg kan ikke lade være.

Grevinden. Troer du da ikke, at jeg er lige saa forfærdet, som du. Men jeg tænker paa ham, og Smerten selv giver mig Mod og Styrke. (Gaaer op mod Baggrunden.)

Henri (til Grevinden). Hvor hun er smuk!

Leonie (tørrer sine Øine, men vedbliver at græde). Ja, Du har Ret, Tante, jeg skal prøve paa —

Henri (til Leonie). Hvor hun er yndig! Lykkelige Fare, jeg velsigner dig. (Til Grevinden.) Ja, skjænd kun, gjør mig kun Bebreidelser, jeg siger dog: Lykkelige Fare, jeg velsigner dig. Vilde jeg vel uden den have seet Dem begge to her ved min Side, beklagende mig og forsvarende mig. Og selv om Døden kom, vilde jeg dog ikke sørge, siden jeg ved dens Hjælp kan indgyde Dem (Til Leonie.) saamegen Frygt, og Dem (Til Grevinden.) saameget Mod.

Grevinden. Aa, De er utaalelig med Deres Galanterier. Lad os tænke paa Baronen. Vover han at komme her, saa veed han Alt, saa er der Nogen, som har forraadt os.

Henri (ligegyldig). Hvem skulde det vel være. Der er jo ingen Priis sat paa mit Hoved, et Forræderie vilde jo ikke kunne betale sig.

Grevinden. O, der er Folk, som gjør saadant Noget gratis.

Henri (smilende). Uegennyttighed er altsaa til endnu.

Grevinden. Stille, der kommer Nogen.

Syvende Scene.

De Forrige. **En Tjener.**

Tjeneren. Baron Montrichard spørger, om Grevinden vil gjøre ham den Ære at modtage ham.

Leonie. O Gud!

Grevinden. Med Fornøielse. (Tjeneren gaaer.) See saa, nu er Baronen der, og der er Intet aftalt endnu.

Leonie (til Henri). Flygt, Hr. Flavigneul, flygt!

Grevinden. Nei tvertimod, han maa blive her.

Henri. De har en Idee?

Grevinden. Ikke endnu; men De maa alligevel blive her, og lade Baronen see Dem — see Dem her, som Tjener. Man fatter vanskeligere Mistanke til Folk, som man først har seet uden Mistanke.

Henri. Hvor det er sandt!

Leonie. Ja, hvor du er lykkelig, Tante, at have saamegen Aandsnærværelse. Men hvorledes bærer du dig dog ad?

Grevinden (rask). Jeg dør af Angst, mit Barn. Men gaa nu, jeg maa være alene med Baronen.

Henri. Alene? Jeg skal jo være med.

Grevinden. Ja, det er rigtigt. (Til Leonie.) Gaa nu. (Leonie gaaer.)

Tjeneren (melder). Baron de Montrichard.

Henri (afsides). Det er ret originalt.

Ottende Scene.

Grevinden. Henri (som holder sig i Baggrunden). Montrichard.

Grevinden (gaaer hurtig hen til Baronen). Ah, Hr. Baron, hvor jeg er lykkelig over at see Dem.

Montrichard. Mit første Ærinde, Deres Naade, er at bringe Dem min Tak.

Grevinden. For Deres Prefectur? Ja, jeg tilstaaer, jeg fortjener det. De havde en farlig Modstander; men jeg har i den Grad cabaleret, intrigueret — o, De har faaet mig til at gjøre Ting, som jeg rødmer over — og jeg har endelig seiret.

Montrichard. Jeg er Dem uendelig forbunden. Men hvad skylder jeg en saa ærefuld Protection?

Grevinden. Deres egen Fortjeneste først og fremmest. O, mit Bekjendtskab til Dem, Hr. Baron, er ældre, end De troer. Vi har kjæmpet imod hinanden — i Vendeen — Pierre! (Henri svarer ikke.) Pierre! Tag Hr. Baronens Hat. (Montrichard gjør en Bevægelse.) Ingen Indvendinger, Baron! Pierre! Gaa og hent nogle Forfriskninger til Hr. Baronen. (Henri gaaer leende ud.)

Montrichard. Men, Deres Naade, De overvælder mig med Godhed.

Grevinden. Ja, jeg vil gjøre Dem det vanskeligt, at gjengjælde mig.

Montrichard. Virkelig? Saa dom da, Grevinde, om min Glæde, da jeg troer at have fundet et Middel til at betale Dem min Gjæld.

Grevinden. De har allerede begyndt — (Baronen gjør en Bevægelse.) ved at skjænke mig den Fornøielse at see Dem.

Montrichard. Jeg vil gjøre Mere endnu; jeg tilbyder Dem, Deres Naade, Dem, som er den gode Sag saa hengiven, en Leilighed til at vise Hans Majestæt en betydelig Tjeneste.

Grevinden. Ræk mig Deres Haand, Baron. See det kalder jeg at tale, som en ægte Royalist. Og denne Tjeneste, det er —

Montrichard. At hefte Formanden for en stor Bonapartistisk Sammensværgelse.

Grevinden. Bravo! Det er altsaa en betydelig Person — og velbekjendt —

Montrichard. Idetmindste for Dem, efter hvad jeg formoder.

Grevinden (leende). For mig? Jeg skulde kjende en Conspirator! O! Men hvad hedder han da, den Forræder?

Montrichard. Henri de Flavigneul.

Grevinden. de Flavigneul? Det ganske unge Menneske, som seer saa skikkelig ud. Hvem skulde troe det om ham? Jeg har ganske rigtig seet ham et Par Gange hos hans Moder — men nu er det forbi med os! (Smilende.) Jeg siger, som Digteren: „Han er Bonapartist, jeg kjender ham ei mere!“ Jeg troer nok, jeg har forandret lidt paa Verset, men jeg haaber, at Corneille ikke vil tage mig det ilde op. — Men hvor er han da, denne Flavigneul?

Montrichard. Han er skjult.

Grevinden. Skjult?

Montrichard. Paa en Herregaard.

Grevinden. Nær herved?

Montrichard. Ja, meget nær.

Grevinden. Og der vil De nu gaae hen og gribe ham?

Montrichard. Ja, det er netop Knuden. For at kunne det, behøver jeg Deres Hjælp.

Grevinden. Min?

Montrichard. Ja. Forestil Dem, Grevinde, at den omtalte Herregaard tilhører en Dame af den høieste Adel, den reneste Royalisme, en Dame med Forstand, Hjerte og — hvad der er værre, end alt det Andet — min Velgjørerinde.

Grevinden (ironisk.) En Dame altsaa, som mig.

Montrichard. Accurat. De vil selv kunne fatte min Forlegenhed ved at sige hende, for det Første, at jeg har hende mistænkt, og for det Andet, at jeg agter at foretage en Husundersøgelse. Oprigtig talt, Deres Naade, jeg har gjort Regning paa, at De vilde hjælpe mig med at lade hende det vide.

Grevinden (bryder ud i Latter). Nu har jeg aldrig hørt saa Galt. De troer altsaa, at jeg — at jeg skjuler en Conspirator.

Montrichard. Desværre, Deres Naade, jeg troer det ikke, jeg veed det.

Grevinden. Og det er i den Anledning, De har medbragt dette Tros af Dragoner og udfoldet denne Luxus af Gendarmerie.

Montrichard. Ja, og jeg tager først bort, naar Hans Majestæts Fjende er i min Magt. Jeg vil dog vise Dem min Erkjendtlighed, Grevinde.

Grevinden (i en forandret Tone). Og jeg, Hr. Baron, vil vise Dem, hvorledes en fornærmet Qvinde hævner sig.

Montrichard. Hævner sig?

Grevinden. Over en saa mærkværdig Fremgangsmaade, en saa blodig Fornærmelse mod en Royalist, som mig. (Gaaer hen til Canapeen.) Behag at tage Plads, Hr. Baron, — sæt Dem — og hør mig.

Henri (som nærmer sig, og afsides.) Hvad mon hun vil sige til ham?

Grevinden (til Henri). Hvad er det, han tager sig for? Han vil lure, troer jeg. Pas, hvad han skal. (Til Montrichard.) De husker udentvivl, Hr. Baron, ak, det er nu allerede 18 Aar siden, at en ung Politiofficiant, en talentfuld og meget driftig Mand, blev sendt til Grevskabet Kermadio, for at arrestere tre Vendee-Chefer.

Montrichard. Om jeg husker det, Grevinde. Det var jo mig selv — Politiofficianten.

Grevinden (sarcastisk). Hvad behager? Det

var Dem. Dengang tjente De altsaa Republiken —

Montrichard. Republiken?

Grevinden. Ja naturligvis.

Montrichard. Ja, det var det vel ogsaa.

Grevinden. Siden det altsaa var Dem, Hr. Baron, saa erindrer De udentvivl ogsaa en lille Pige paa en tretten, fjorten Aar?

Montrichard. Som hjalp Forbryderne bort lige for Næsen af mig, og med en Snildhed —

Grevinden. Skaan min Beskedenhed, Hr. Baron, thi den lille Pige — det var mig.

Montrichard. Dem, Grevinde?

Grevinden. Tolv Aar efter — i Normandiet — dengang, troer jeg, tjente De Keiseren —

Montrichard (forlegen). Deres Naade! —

Grevinden. Bevares, Baron, hvem har ikke tjent Keiseren? — Kan De huske det Par Venner af General Moreau, som slap bort med en engelsk Fregat — bliv ikke vred, Baron, jeg vilde blot vise Dem, at vi havde kjæmpet imod hinanden før, baade tillands og tilvands. Idag staae vi paany overfor hinanden, udrustede til Strid, De bestandig sagende, og jeg bestandig skjulende, idetmindste efter hvad De formoder. Der er Intet forandret i den hele Situation, uden at De for Øieblikket tjener Kongedømmet; men det er kun en Biting. Godt, Baron, følg nu mit Raisonnement. Enten er Hr. Flavigneul her nu, eller han er her ikke.

Montrichard. Han er her, Fru Grevinde.

Grevinden. Ja, medmindre han ikke er her.

Montrichard. Han er her.

Grevinden. Det er vist? Godt. De veed, hvorledes jeg skjuler, følg nu De.

(Kun reiser sig.)

Montrichard (ligeledes). De skal faae at see, hvorledes jeg søger, skjul kun De. Ah, Deres Naade, De antager mig endnu for Begynderen fra 98, eller Lærlingen fra 1804. Men dengang var jeg ung, det er jeg ikke mere.

Grevinden. Destoværre, jeg er det endnu mindre. — Ah, Baron, De vil angribe mig i mit eget Huus. Stakkels Prefect! Hvilket Liv De vil komme til at føre. Jeg gotter mig i Forveien til al den blinde Allarm, jeg vil gjøre, til alle de Misvidsninger, De skal faae. Naar De ligger i den sødeste Søvn, saa hedder det: Op! Forbryderen er bleven seet oppe i en Loftsluge. Sidder De ved et godt Bord, og De holder nok af at spise godt, husker jeg, saa hedder det: Tilhest! Hr. Flavigneul er ude i Skoven. Hele den udslagne Dag vil De komme til at lede, søge, løbe og spørge, bestandig Uro, og — fremfor Alt — bestandig Mistanke. Mistænk mine Taarer, mistænk mit Smiil. Viser jeg mig glad, saa tro, at jeg er bedrøvet, medmindre jeg forudseer denne Forudseenhed, og forstyrrer den ved at paatage mig en dobbelt Maske... ha, ha, ha!

Henri (afsides). Ved den levende Gud, hun er fortryllende.

Grevinden (til Henri). Bring Hr. Baronen Forfriskninger. (Til Montrichard.) Styrk Dem, Baron, styrk Dem, De vil virkelig faae det nødig. (Seer at Henri vedbliver at lee, uden at bringe det Forlangte.) Naa! hvorledes er det, han staaer der og hænger med Armene... gjør, som jeg har sagt. (Til Montrichard.) Lev vel, Baron, eller rettere, au revoir. Thi vil De blive her, som De sagde, til De har faaet fat i Forbryderen, saa haaber jeg nok at beholde Dem her den hele Vinter, (Neier for ham.) hvad jeg forresten glæder mig til af mit ganske Hjerte. Adieu, Baron, adieu.

(Gaaer ud af Baggrunden.)

Niende Scene.

Henri. Montrichard.

Montrichard (gaaer op og ned; Henri følger ham med en Presenteerbakke). Det Satans Fruentimmer! Er jeg ikke allerede begyndt at at blive urolig. Maaskee har man bedraget mig, og Forbryderen er her slet ikke.

Henri. Behager Hr. Baronen?

Montrichard (som før). Giv Tid! Dersom han var her, vilde Grevinden da have denne fornærmende og raillerende Tone?

Henri (som før). Hr. Baron!

Montrichard. Giv Tid, siger jeg dig. — Men dersom han nu ikke er her, saa gjør den hele Expedition mig latterlig, for ikke at tale om, at Grevinden har en betydelig Indflydelse og let kan styrte mig. — Om jeg strax tog bort igjen? — Ja, men han er her. Og dersom Grevinden nu en Timestid efter, at jeg er reist, sender ham over Grændsen, saa er jeg ogsaa til Nar. O, mit Hoved er i een Flamme!

Henri. Jeg veed ikke, om Hr. Baronen behager lidt Forfriskninger.

Montrichard. Aa, gaa Fanden i Vold.

Henri. Ja, Hr. Baron!

Montrichard. Bliv! Jeg faaer en Idee. Ja! kom herhen og see paa mig (Tager et Glas, drikker og betragter ham.) Du lader ikke til at være saa dum, som du stiller dig an.

Henri. Hr. Baronen er altfor god.

Montrichard. Du seer ret klog, ret fiffig ud.

Henri (afsides). Hvad vil han sige med det?

Montrichard (efter en Pause). Grevinden var før, synes mig, noget flem imod dig.

Henri. Ja, Hr. Baron.

Montrichard. Er hun ofte saadan?

Henri. Altid, Hr. Baron.

Montrichard. Giver hun dig da en god

Løn, for at bøde lidt paa den daarlige Behandling?

Henri. Nei, paa ingen Maade, Hr. Baron.

Montrichard. Du bliver altsaa baade slet behandlet, og slet lønnet? (I en anden Tone.) Har du Lyst, min Ven, til at tjene 25 Louisdorer?

Henri. Jeg, Hr. Baron, hvordan skulde det gaae til?

Montrichard. Det skal jeg sige dig. (Hviskende.) Henri de Flavigneul er ganske vist skjult her paa Gaarden.

Henri. Ah!

Montrichard. Kan du opdage ham og skaffe mig ham at see, saa giver jeg dig 25 Louisdorer.

Henri (leende). Blot for at faae ham at see?

Montrichard. Hvad leer du af?

Henri. Jo, for saa har jeg allerede fortjent Pengene.

Montrichard. Veed du da Noget?

Henri. En lille Smule, ikke meget endnu, men enten skulde jeg tage meget feil, eller ogsaa skal jeg nok skaffe Dem ham at see.

Montrichard. Bravo! Der — der har du en Louisdor paa Haanden.

Henri. Tak, Hr. Baron.

Montrichard. Og gaa nu din Vei, for at man ikke skal fatte Mistanke om, at vi er i Forstaaelse. Grevinden er meget klog.

Henri. Ja, Hr. Baron. (Kommer tilbage.) Hr. Baron! Dersom jeg bad Grevinden om at faae Lov til at opvarte Hr. Baronen, saa kunde vi lettere tale sammen.

Montrichard. Godt! Jeg seer, at jeg ikke har taget feil af dig.

Henri. Jeg takker, Hr. Baron.

(Gaaer.)

Tiende Scene.

Montrichard (alene). En Allieret i selve Fjendens Leir — det er ikke saa dumt endda. Det skal lære Dem, Fru Grevinde, ikke at skjænde paa Deres Folk i mit Paahør. Men, lad os tænke os lidt om. Der er ingen Fæstning saa stærk, at den jo har et eller andet svagt Punct, og De, Fru Grevinde, er ikke den Eneste her, som man kan angribe. (Tager sin Portefeuille.) Lad os engang see, hvem der boer her paa Gaarden. (Læser.) Grev Kermadio, Grevindens Broder, stum Person. de Grignon... udentvivl i Familie med Præsidenten — han kunde muligviis være brugelig... Ah! lad os standse her et Øieblik... Frøken Léonie de Villegontier, en Niece til Grevinden... og ugift. Hun kan altsaa i det Høieste være en 16, 17 Aar... thi i vor Classe gifter man sig meget tidlig. Og Flavigneul, hvor gammel er han? 25, efter hvad man har sagt. Hans Udseende? Jeg har ikke hans Signalement endnu, men det kommer. Forøvrig er han naturligviis smuk, thi det er en Proscriberet altid. Hvis nu Flavigneul er her, saa veed Frøkenen det. Veed hun det, saa har hun Interesse for ham, eller maaskee Mere endnu, min Ankomst har følgelig gjort hende bange, og naar man er 16 Aar, kan man ikke skjule sin Angst. Det er ikke, som med Grevinden. Hvilket Fruentimmer! Jeg troer paa min Ære, jeg kunde forelske mig i hende, naar jeg blot havde Tid dertil. Der kommer en ung Pige. Et romantisk Ansigt — en drømmende Pande — nedslagne Øine — det maa være hende. O, dersom jeg kunde revanchere mig. Ja, det kommer an paa en Prøve.

Ellevte Scene.

Montrichard. Leonie.

Leonie. Om Forladelse, Hr. Baron, jeg troede min Tante var herinde, jeg vilde —

Montrichard. Hun gik i dette Øieblik; men det vilde gjøre mig meget ondt, dersom De paa Grund af hendes Fraværelse vilde behandle mig som en Fjende.

Leonie. Som en Fjende? Hvorledes mener De?

Montrichard. Ved at forlade mig. — Naa — jeg forstaaer meget godt Deres Mistro.

Leonie. Mistro?

Montrichard. Naturligviis. De troer, jeg er kommen for at berøve Dem en kjær Person.

Leonie (affødes). Han vil udforske mig; men jeg skal være ligesaa fiin, som han. (Høit.) Jeg veed ikke, hvad De mener.

Montrichard. Min Mening er ganske ligefrem. De seer mig for en Timestid siden komme her med et bevæbnet Følge, og maa naturligviis antage mig for en Uven. Det var jeg virkelig ogsaa, eftersom jeg troede Hr. de Flavigneul skjult her paa Gaarden og kom for at arrestere ham. Men nu har det Hele forandret sig.

Leonie. Hvorledes det?

Montrichard. Jeg veed det; jeg veed ganske vist, at Hr. Flavigneul ikke er her —

Leonie. Ah!

Montrichard. Og reiser derfor min Vei.

Leonie (hurtig). Strax?

Montrichard (smilende). Ja, strax — strax! — Veed De ellers, Frøken, at Deres Ivrighed let kunde gjøre mig mistænkelig?

Lenoie (noget urolig). Hvorledes, Hr. —?

Montrichard. Det ligger meget nær, synes mig. Ved at see Dem saa glad over min Afreise, kunde jeg let falde paa, at jeg havde taget feil, og at Hr. Flavigneul endnu var her.

Leonie. Jeg — glad over Deres Afreise? Tvertimod, Hr. Baron.

Det skulde glæde mig meget, forsikrer jeg Dem, at beholde Dem her længe, saa længe, som mulig.

Montrichard (smilende). Om Forladelse, Frøken, men De gaaer fra den ene Yderlighed til den anden. Nylig vilde De sende mig lidt for hurtig bort, og nu vil De beholde mig lidt for længe; hvad der for en Mand, som var tilbøielig til Mistanke, let kunde bringe ham paa den samme Formodning.

Leonie (forvirret). Jeg forstaaer ikke... Hr. Baron! —

Montrichard (bestandig smilende). Giv Dem tilfreds, Frøken, giv Dem tilfreds; hvad jeg her yttrer, er jo kun rene Suppositioner. Jeg er, som sagt, vis paa, at Hr. Flavigneul ikke er, eller rettere sagt, ikke længere er her paa Gaarden.

Leonie. Ja, det er ganske vist.

Montrichard. Det er derfor ogsaa kun af en reen Formalitet og for at have min Samvittighed fri — (Smilende.) thi jeg vil dog ikke have gjort en heel Escadron Uleilighed for Ingenting — (Observerer bende.) at jeg vil lade nogle Dragoner gjennemsøge de omliggende Skove —

Leonie (rolig). Ja, gjør De det, Hr. Baron.

Montrichard (afsides). Han er ikke i Skovene. (Høit.) Eftersee Løfterne, Kjælderne, Skabene, Caminerne her paa Gaarden —

Leonie (som før). Det er jo ikke Mere, end Deres Pligt, Hr. Baron.

Montrichard (afsides). Han er heller ikke skjult her i Huset. (Høit.) Og sluttelig forhøre, undersøge — thi man kunde jo ogsaa tænke sig en Forklædning — (Leonie gjør en Bevægelse. Afsides.) Der skjælvede hun. (Høit.) Undersøge, kun som sagt for at have min Samvittighed fri — Karlene (Afsides.) Ingen Bevægelse. (Høit.) Dagleierne — Tjenerskabet (Afsides.) Der skjælvede hun igjen. (Høit.) Og naar jeg endelig har faaet Has paa alle disse Formaliteter, reise, bedrøvet, fordi jeg maa forlade Dem, mine Damer, men lykkelig imidlertid over, at jeg ikke er bleven nødt til her at opfylde min sørgelige Pligt —

Leonie. Hvilken, Hr. Baron, hvilken sørgelig Pligt?

Montrichard. De kan neppe være uvidende om, at Hr. Flavigneul er Militair, og at jeg følgelig maatte stille ham for en Krigsret.

Leonie. En Krigsret; men det er jo den visse Død.

Montrichard. Død, det vil jeg dog ikke sige, men det vilde unægtelig i alle Fald blive en betydelig Straf.

Leonie. Nei det er Døden; jeg veed det. De vil ikke sige mig det, men jeg veed det bestemt. Han dør! — O, Hr. Baron, paa mine Knæ beder jeg Dem: Vær naadig! Han er kun 25 Aar, han har en Moder, som vilde dø med ham, Venner, som kun leve af hans Liv. Naade, Naade! Han er uskyldig, han har ikke conspireret, jeg veed det fra ham selv — o fordøm ham ikke! —

Montrichard. Stakkels Barn! (Afsides.) Men jeg gjør jo kun min Pligt. (Høit.) Tag Dem iagt, Frøken, De taler jo, som om han var i min Magt. Han er altsaa her?

Leonie (aldeles forvirret). Her? Det har jeg ikke sagt.

Montrichard. Nei; men da jeg talte om at undersøge Tjenerskabet, saa blegnede De —

Leonie. Jeg?

Montrichard. Fremdeles sagde De: Jeg veed det fra ham selv.

Leonie. Sagde jeg?

Montrichard. Og i dette Øieblik udbrød De: Grib ham ikke!

Leonie. Har jeg sagt det? (Faaer Øie paa Henri, udstøder et Skrig og skjuler Hovedet i begge Hænder.)

Henri (som hører Skriget, faaer Øie paa Montrichard, gaaer hurtig hen til ham og siger med halv Stemme). Jeg er paa Sporet.

Montrichard (sagte). Jeg ogsaa.

Henri. Han er her i Huset.

Montrichard. Ja, det hører jeg.

Henri. Forklædt.

Montrichard (sagte). Bravo. (Seer, at Leonie har taget Hænderne fra Ansigtet og betragter ham). Stille! (Nærmer sig Leonie.) De er saa bevæget, Frøken, saa forvirret, at jeg frygter for, min Nærværelse er Dem til Uleilighed. Jeg vil derfor anbefale mig. (Til Henri, idet han gaaer.) Hav bestandig Øinene med dig og pas paa, at han ikke slipper bort.

Henri (sagte). Han skal nok blive, — saalænge jeg er her.

Montrichard. Det er godt! (Gaaer.)

Tolvte Scene.

Leonie. Henri.

Henri (kaster sig paa en Stol, leende). Ha, ha, ha, hvilken Scene!

Leonie. O lee ikke, lee ikke.

Henri. O Gud, hvor De seer angrebet ud. Hvad feiler Dem?

Leonie. Straf mig, Henri, overøs mig med Bebreidelser!

Henri. Dem?

Leonie. Jeg er en Elendig, troløs og feig.

Henri. I Himlens Navn, hvad mener De?

Leonie. De havde betroet Dem til mig, indviet mig i den Hemmelighed, hvorpaa Deres Liv beroer — og jeg! Jeg har robet Dem, forraadt Dem.

Henri. Hvorledes?

Leonie. Her — for Deres Dommer — lige i dette Øieblik. O, jeg Usling, jeg var bange — (Tager sig hurtig i det.) ikke for mig selv, men for Dem.

Henri. Hvad siger De?

Leonie (hulkende). At jeg skal volde Deres Ulykke, jeg, som gjerne gav mit Liv for at frelse Dem.

Henri. Leonie!

Leonie. Men dersom De skal døe, saa døer jeg med. Vær derfor ikke vred paa mig, tilgiv mig — (Hun kaster sig paa Knæ for ham.)

Henri (som løfter hende op). Leonie! For Gud i Himlens Skyld —

Trettende Scene.

De Forrige. Grevinden (træder hurtig ind).

Grevinden. Hvad seer jeg? Hvad er det, Du gjør?

Leonie. Jeg beder ham om Tilgivelse; thi det er mig, som har robet Alt, ved min Forseelse er Alting tabt.

Grevinden. Tabt? Nei, ikke endnu. Stol paa mig.

Leonie (glad). O, Tante, red ham.

Henri Frygt ikke. Baronen og jeg er intime Venner.

Grevinden (levende). Stol ikke derpaa. Et Ord, en Bevægelse, et Secund er nok til at oplyse ham; men stol paa mig.

Fjortende Scene.

De Forrige. Grignon.

Grignon. Men hvad vil alt dette sige, Grevinde? Forstaaer De det? Hvad betyder al denne Snak om Sammensværgelser og forklædte Sammensvorne?

Grevinden. Baronen drømmer!

Grignon. Drømmer, siger De? Ja, jeg vil ikke sige Dem imod. Men forøvrigt arresterer han hele Huset, alle Folkene.

Leonie (angst). O Gud!

Grevinden. Er De vis paa det?

Grignon Aldeles, Deres Naade, aldeles. I dette Øieblik saae jeg selv, at de tog Kudsken og en af Lakaierne. Men see der, Grevinde, der har De Syn for Sagen. Maa jeg forestille Dem en Gendarme, nei det er nok en Dragon, ja, det gjør ikke Noget, Hensigten er den samme.

Femtende Scene.

De Forrige. Underofficeren.

Underofficeren (til Henri). Det er Dem, Hr., jeg søger.

Henri. Mig?

Underofficeren. Behag at følge med.

Henri. Men De tager feil, Hr., jeg er i Hr. Prefectens private Tjeneste.

Underofficeren. Jeg tager ikke feil. Jeg har bestemt Ordre; behag derfor at følge med.

Grevinden (sagte til Henri). Tilstaa Intet, jeg svarer for Alt. (Høit.) Gaa, Pierre, gaa, og gjør, som der befales.

Henri. Ja, Deres Naade.

(Gaaer hen for at tage sin Hat paa Caminen.)

Grevinden (sagte.) Grignon!

Grignon. Ja, Deres Naade.

Grevinden. Indfind Dem her om et Qvarteer, jeg maa tale med Dem, under fire Øine.

Grignon. Med mig?

Grevinden. Stille. (Gaaer hen til Leonie.)

Grignon. Et Stevnemøde! Det bliver bedre og bedre.

Henri (til Underofficeren). Til Deres Tjeneste.

Leonie. Og det er mig, som har styrtet ham.

Grevinden (sagte). Men mig, som redder ham.

Tredie Act.

(Samme Decoration.)

Første Scene.

Grevinden. Leonie. (Hver paa sin Side.)

Grevinden. Naa, hvorledes gaaer det?

Leonie. Jeg har giort, som du sagde, men jeg begriber ikke, hvad du har til Hensigt.

Grevinden. Det behøves heller ikke. Livreet —

Leonie. Livreet?

Grevinden. Ja, det Tjenerlivree, som jeg sagde skulde lægges derind — (Peger paa Værelset tilvenstre.)

Leonie. Naa, det er besørget, det ligger derinde. Men Baronen —

Grevinden. Han har havt alle Folkene for sig, en efter en, og ladet dem gaae igjen, efterat have forhørt dem.

Leonie. Naa, og Henri?

Grevinden. Han er endnu bestandig hos ham.

Leonie (angst). Det er et daarligt Tegn.

Grevinden. Maaskee.

Leonie. Det tyder paa Mistanke.

Grevinden. Eller paa Tillid. Tony, den lille Groom, som altid lurer, hørte, da han bragte dem Blæk og Penne, — at —

Leonie. At —?

Grevinden. At Henri hviskede til Præfecten: Tab ikke Modet, jeg forsikrer Dem, han er her, og man vil hjælpe ham bort i en af Folkenes Klæder.

Leonie. Hvilken Dumdristighed. Men han er jo affindig —

Grevinden. Nei tvertimod, det er en Idee, som nok kan bruges; men man maa skynde sig. Henri er saa uforsigtig — og han ender dog med at røbe sig.

Leonie. Har du da ifinde at sende ham bort.

Grevinden. Sende ham bort?... Barn!... Hvor er de fjendtlige Tropper?

Leonie. En halv Snees Gendarmer er posterede nede i Gaarden.

Grevinden. Naa.

Leonie. Omtrent tre Gange saamange Dragoner holde udenfor, omkring Borggraven og foran den store Port.

Grevinden. Godt.

Leonie. Men nu skal jeg sige dig Noget, Tante, de har glemt at besætte Stalddøren, som fører ud til Marken.

Grevinden (smilende). Troer du det? Der gjenkjender jeg min gode Montrichard.

Leonie. Jeg forsikrer dig, det er sandt. Kom, skal jeg vise dig. (Fører hende hen imod Døren tilvenstre, som staaer aaben.) Vinduet derinde vender jo ud til — der kan du selv see, ikke en eneste Soldat.

Grevinden. Nei, det er ganske rigtigt. Men see saa lidt længere ud. Kan du see de Træer der? Seer du, der har Baronen et Baghold.

Leonie. Hvor kan du dog formode? (Med et Skrig.) Gud, du har Ret; der saae jeg Hatten af en Gendarme.

Grevinden. Naa, hvad sagde jeg?

Leonie. Nu forstaaer jeg det. De vil lokke ham den Vei —

Grevinden. For at gribe ham saameget sikkrere. Accurat, ja. — Tak skal De have, Hr. Baron, mange Tak. Det Indfald er ikke saa galt, og jeg skal tage mig den Frihed at benytte det.

Leonie. Hvorledes det?

Grevinden. Lad mig om det. Men der hører jeg Hr. Grignon. Gaa, min søde Pige og sig til Jean — Staldkarlen — at han skal spænde for min Vienervogn.

Leonie. Men, Tante —

Grevinden. Gaa, mit Barn, gaa.

(Leonie gaaer ud tilvenstre.)

Anden Scene.

Grevinden. Grignon (kommer listende).

Grignon. Her er jeg, Deres Naade — til det belovede Stevnemøde. (Tager en Stol.)

Grevinden (meget venlig). Jeg ventede Dem.

Grignon. Virkelig?

Grevinden. Og imidlertid sad jeg og tænkte paa —

Grignon. Paa mig?

Grevinden. Ja.

Grignon. Er det muligt?

Grevinden. Ja — paa denne ridderlige Characteer, denne Trang, De har, til at vove Dem i Farer —

Grignon. Ja, det har jeg rigtignok, det tilstaaer jeg.

Grevinden. Og da nu Intet er saa smittende, som Indbildningskraften, og da jeg — takket være Hr. Baronen — har hele Hovedet fuldt af Sammensvorne og Arrestationer, saa digtede jeg en lille Historie — jeg tænkte mig en stakkels Proscriberet, som var dømt til Døden —

Grignon. Denne Proscriberede, var det Dem selv?

Grevinden. Nei, jeg var den, han søgte Tilflugt hos.

Grignon. Naa, ja det er ogsaa smukt.

Grevinden (rort). Han havde en Moder.

Grignon. Han havde en Moder. Gud, hvor det er sandt!

Grevinden. Paa eengang kommer der Soldater, som omringe Gaarden og fordre ham udleveret.

Grignon (springer op). Udleveret? Aldrig!

Grevinden. Hvor vi dog forstaae hinanden. De truede mig næsten med Døden —

Grignon. Døden?! Hvem ændser vel Døden, naar det gjælder om at frelse en Ven. — O, Grevinde, jeg skulde maaskee ikke sige det, men Gud give, det var Dem, som Døden truede, for at jeg enten kunde frelse Dem, eller døe med Dem.

Grevinden (smilende). Virkelig?

Grignon. O, Grevinde, De kjender ikke dette Hjerte, som tilbeder Dem, De aner ikke, hvilke Offre min Kjærlighed kunde bringe Dem. Hele Dagen beder jeg kun, at Himlen vilde sende mig en Leilighed —

Grevinden. Saa glæd Dem, min Ven, thi Himlen har bønhørt Dem.

Grignon. Hvad siger De?

Grevinden. Den Leilighed, De har bedet om, er nu tilstede.

Grignon. Saa?

Grevinden. Pierre, min Kammertjener, som De saae før blev arresteret, det er ikke Pierre, det er Henri de Flavigneul.

Grignon. Hvad for Noget?

Grevinden. Henri de Flavigneul, som er dømt til Døden —

Grignon. O!

Grevinden. De kan frelse ham.

Grignon. Jeg? Hvorledes det?

Grevinden. Ved at gaae i hans Sted.

Grignon. Og lade mig skyde?

Grevinden. Nei, saavidt skal det ikke

komme. De skal blot finde Dem i, nogle Minuter at gaae for ham og lade Dem arrestere i hans Sted —

Grignon. Om Forladelse, Deres Naade, om Forladelse. Jeg har sagt, at jeg vil gjøre Alt for Dem, men for en Ubekjendt, en Fremmed —

Grevinden. En Proscriberet?

Grignon. En Proscriberet — ja, jeg veed det.

Grevinden. Men jeg er hans Medskyldige. Den samme Skjæbne, som rammer ham, rammer ogsaa mig.

Grignon. Dem?

Grevinden. Og De betænker Dem? — De betænker Dem?

Grignon. Aldeles ikke; aldeles ikke. Dersom det mulig skulde forekomme Dem, at jeg er lidt angst — og jeg tilstaaer det, jeg er angst — saa behøver jeg vel ikke at sige Dem, at det er paa Deres Vegne; for mit Vedkommende er det naturligviis ganske ligegyldigt.

Grevinden. Det vidste jeg nok. Jeg har gjort Regning paa Deres Heroisme; og jeg skal nok sørge for, at der er ingen Fare.

Grignon. Ingen Fare?

Grevinden. Ja, det indestaaer jeg Dem for.

Grignon. Ingen Fare? — Men der skal netop være Fare, jeg ønsker det just, for at vise Dem, hvor lidt jeg ændser den, naar det gjælder Dem. Hvad skal jeg gjøre?

Grevinden. For det Første iføre Dem det Livree, som ligger derinde.

Grignon. Jeg trækker Livreet paa. Videre.

Grevinden. Derpaa sætter De Dem op paa Bukken, istedetfor Kudsken —

Grignon. Jeg sætter mig op paa Bukken. Videre!

Grevinden. Tager Tømmerne og kjører mig —

Grignon. Jeg kjører Dem. — Videre!

Grevinden. Et Par hundrede Skridt herfra kommer der nogle Gendarmer —

Grignon. Hvad behager?

Grevinden. Der kommer nogle Gendarmer.

Grignon. Ah, Gendarmer.

Grevinden. Som arrestere Dem —

Grignon. Mig — Grignon?

Grevinden. Nei — Dem — Flavigneul. Og hvad man saa siger til Dem —

Grignon. Hvad man saa siger til mig —

Grevinden. Hvad man saa gjør ved Dem —

Grignon. Hvad man saa gjør ved mig —

Grevinden. Saa paastaaer De vedblivende, at De er Henri de Flavigneul. De kommer nu i Fængsel —

Grignon. Jeg, Grignon?

Grevinden. Nei, De, Flavigneul; og imidlertid har den virkelige Flavigneul passeret Grændsen, og er frelst, frelst ved Dem, ved Deres Heroisme —

Grignon. Men, Deres Naade, hvad bliver der af mig?

Grevinden. De kommer i Fængsel, det har jeg jo sagt Dem.

Grignon. I Fængsel. (Affides.) Cachot. (Høit.) Om Forladelse, Deres Naade —

Grevinden. Stille, der kommer Nogen. Livreet ligger derinde.

Grignon. Jeg gaaer.

Grevinden. Hvor vil De hen?

Grignon. Ind og trække Livreet paa.

Grevinden. Men det er jo ikke der.

Grignon. Nei, det er rigtigt.

Grevinden. Der er det.

Grignon. Ja, det er ganske sandt; jeg huskede feil.

Grevinden. Bi et Øieblik endnu?

Grignon. Med Fornøielse. Hvad er til Tjeneste?

Grevinden. Tag dette Brev.

Grignon. Hvad skal jeg med det?

Grevinden. Stikke det i Lommen.

Grignon. Paa Livreet?

Grevinden. Ja, det forstaaer sig.

Grignon. Men, til hvad Hensigt?

Grevinden. Det skal De nok faae at vide. Gaa nu.

Grignon. Ja, Deres Naade. (Gaaer.)

Grevinden. Og saasnart jeg ringer —

Grignon (vender hurtig om). Saasnart De ringer? —

Grevinden. Maa De øieblikkelig komme.

Grignon. Ja. (Gaaer, men vender atter om.) I Livreet? Ikke sandt?

Grevinden. Naturligviis. — Saa, der er de. Gaa nu — gesvindt! —

Grignon (gaaer ud tilvenstre). Ja, Deres Naade. (Affides.) O Moder, Moder, i hvilken Ulykke har du fyrtet din Søn.

Tredie Scene.

Grevinden. Leonie.

Leonie. Tante, Tante! Nu kommer Baronen.

Grevinden. Allerede? Naar Henri nu blot ikke har røbet sig.

Leonie. Der er Baronen.

Grevinden (peger paa Bordet). Sæt dig der, ligesom jeg, og tag dit Arbeid.

Fjerde Scene.

De Forrige. Montrichard.

Montrichard (til nogle Dragoner, som følge ham). Bliv her udenfor. — Mine Damer!

Grevinden. Ah, er det Dem, Baron? De vil hvile Dem lidt ovenpaa alle Deres

Anstrængelser. Ja, De kan nok have det nødigt. Leonie, en Stol til Baronen.

Montrichard (tager selv en Stol). Gjør Dem ingen Ulejlighed, Frøken.

Grevinden. Naa, Baron, hvorledes gaaer det saa med Deres Efterforskelser? Har De nu rigtig gjennemstøvet hver Krog her paa Gaarden; spurgt, forhørt —? Apropos om Forhør — hvad kalder De den Samvittighedsprøve, De har underkastet min Niece?

Montrichard. Frøkenen har kun sagt mig, hvad jeg allerede vidste i Forveien, nemlig, at Hr. de Flavigneul er her i Huset under en Forklædning.

Grevinden. Seer man det! En Forklædning. Maaskee som Dame — naar man seer rigtig til, er det maaskee min Niece, eller mig selv.

Montrichard. Gjør Dem kun lystig, Grevinde; De rokker dog ikke min Overbevisning.

Grevinden. Nei, det skal jeg nok tage mig iagt for. Veed De vel, Baron, at det er en prægtig Opdagelse, De der har gjort. Det gjælder nu blot om, at udfinde den Skyldige imellem de tyve tredive Personer, De har at vælge iblandt.

Montrichard. Kredsen, Deres Naade, bliver bestandig mindre; og dersom jeg ikke tager aldeles feil i min Formodning, saa vil det Hele snart være endt.

Leonie (sagte). Han veed det, Tante.

(Grevinden tager hende i Haanden, for at faae hende til at tie.)

Montrichard (vedblivende). Saasnart jeg faaer det Signalement, jeg venter —

Leonie (sagte). O Gud!

Montrichard. Saa skal jeg ikke længere, haaber jeg, uleilige Dem med min Nærværelse.

Grevinden. Generer Dem ikke, Baron; og dersom Deres Formodning skulde slaae feil — og det er jo da undertiden arriveret Dem — saa indlogeer De Dem her i Huset uden videre, vær ganske, som De var hjemme —

Montrichard. Hjemme?

Grevinden. Som jeg siger. Og for aldeles ikke at være Deres Efterforskninger til Hinder, saa beder jeg Dem tillade mig, at reise et Par Dage til Byen — jeg har netop nogle Forretninger —

Leonie (sagte). Du, Tante?

Grevinden. Tys!

Montrichard (afsides). Hun vil bort. (Høit.) Deres Naade vil reise?

Grevinden. Ja; medmindre jeg maaskee er Fange i mit eget Huus, og Hr. Prefecten maaskee ikke tillader mig at forlade det —

(De reise sig alle tre.)

Montrichard. Hvilken Idee, Grevinde. De har at befale; jeg at adlyde.

Grevinden. De er altfor artig. Jeg har forøvrig, i Forventning af Deres Tiltaadelse, bestilt min Vogn — er der spændt for?

Leonie. Ja, Tante.

Grevinden (ringer). Hvorfor bliver det da ikke meldt mig? (Ringer endnu stærkere.)

Femte Scene.

De Forrige. Grignon (i Livree).

Grignon. Grevindens Vogn.

Grevinden. Det er godt. Kald saa paa Kammerjomfruen og lad os komme afsted.

Montrichard. Om Forladelse, Deres Naade. (Til Grignon.) Bliv her og kom nærmere. (Til Grevinden.) Jeg har for et Øieblik siden forhørt Deres Jæger —

Grevinden. Saa?

Montrichard. Og jeg synes ikke, det var ham der.

Grevinden. Jeg har to, Hr. Baron.

Montrichard. To? Men er det ogsaa vist, at denne Herre altid har baaret Livree?

Leonie. Ja, det er ganske vist.

Grignon (sagte til Grevinden). Han saae mig før.

Grevinden (ligeledes sagte). Saameget bedre.

Montrichard. Det maa være en ny Tjener, De der har faaet, en ganske ny.

Grevinden. Hvoraf troer De det?

Montrichard. Jeg har en flygtig Erindring om, at jeg har seet ham i et andet Costume.

Grevinden. Ja, det kan gjerne være. Jeg bruger ham undertiden til Kammertjener.

Montrichard. Ah! Vil De da ikke have den Godhed at forklare mig visse Tegn, som jeg troer at bemærke og som forundre mig — for Exempel hans Forvirring —

Grignon. Forvirring?

Montrichard. Og dernæst en vis Nobelhed i hans Træk — ikke sandt, Frøken?

Grignon (afsides). Det tænkte jeg nok, jeg seer for fiin ud til at agere Tjener.

Grevinden. Men jeg forsikrer Dem, Hr. Baron —

Leonie. Ja, vi forsikre Dem —

Montrichard. Det er en anden Sag. Naar de begge to forsikre mig, at denne Person er en Tjener — saa vil jeg ikke længere forhøre ham — men — arrestere ham.

(Gaaer hen mod Baggrunden.)

Grignon (sagte). Grevinde!

Grevinden (ligeledes). Det gaaer godt. Vi er frelste. Brevet — kom nu med Brevet.

Grignon (ligeledes). Brevet?

Grevinden (som før). Giv mig det.

Montrichard (kommer tilbage). Naa Grevinde, hvad siger De om det Indfald?

Grevinden (med en forstilt Forvirring). Jeg siger, Hr. Baron, at det er at drive Spøgen altfor vidt, og at De ikke vil berøve mig en Tjener, som er mig til Nytte —

Montrichard. Det er netop, fordi jeg troer, at han ogsaa kan være mig til Nytte.

Grevinden. Nei, Hr. Baron, De vil ikke gjøre det —

Montrichard. Og hvorfor ikke?

Grevinden (med stigende Forvirring og nærmende sig Grignon.) Fordi — fordi — (Sagte til Grignon.) Brevet! (Høit.) Fordi han er i min Tjeneste, og jeg indestaaer for ham. (Sagte til Grignon.) Brevet, eller De er ulykkelig!

(Grignon tager Brevet op af Lommen og vil give hende det.)

Montrichard (som har fulgt det Hele med Øinene). Hvad er det for et Papiir? Giv mig det, Hr., jeg befaler det.

Grevinden (med et Udtryk af den høieste Forvirring, til Grignon). Nei! Gjør det ikke, jeg forbyder det.

Montrichard. Al Modstand er her spildt. Papiret!

Grignon. Vær saa artig.

Grevinden (skjuler Ansigtet i Hænderne). Den Ulykkelige! Han er fortabt.

Grignon (afsides). Hvem der var vel ude af dette.

Montrichard (læsende). Til Hr. Henri de Flavigneul. — (Aabner det.) „Min kjære Søn" — (Standser, giver Grignon Brevet tilbage og siger derpaa i en høitidelig Tone.) Hr. Henri de Flavigneul! I Kongens og Lovens Navn arresterer jeg Dem.

(Gaaer op mod Baggrunden.)

Leonie (med et Udbrud af Glæde). O, hvilken Lykke!

Grevinden (sagte). Men saa græd dog.

Montrichard (til den indtrædende Deagon). Arresteer denne Herre.

Grevinden. Hr. Baron, jeg beder, jeg bønfalder Dem —

Montrichard. Deres Naade, jeg kjender kun min Pligt. (Til Dragonen.) Før Herren ind i det tilstødende Værelse — og forresten kjender Du jo min Ordre.

(Dragonen nikker.)

Grignon. Hvad vil det sige?

Montrichard. Farvel, min Herre! Modige, men ulykkelige unge Mand! Vær overbeviist om, at min Agtelse følger Dem — min Høiagtelse — og min inderligste Deeltagelse —

Grignon. Tillad mig blot, Hr. Baron —

Montrichard (til Dragonen). Før ham bort

Grignon. Men hvor vil De da føre mig hen?

(Grevinden trykker hans Haand, og han gaaer taus bort.)

Montrichard (til Grevinden, som holder sit Lommetørklæde for Øinene). Tilgiv, Grevinde, min Paatrængenhed; men min første Pligt er at underrette Hans Høivelbaarenhed Marchallen om denne vigtige Tildragelse. Hvor, Deres Naade, finder jeg Skrivematerialier?

Grevinden. Derinde. (Peger tilvenstre.) Min Niece skal vise Dem, hvor de er.

Leonie (seer Henri træde ind af Døren tilvenstre). Gud, Henri!

Montrichard (sagte til Henri). Du havde Ret; han var her — forklædt; men uagtet hans Forklædning har jeg dog kjendt ham. (Tager ham i Haanden.) Jeg har ham!

Henri (resolut). Naa.

Montrichard. Stille! Der er dine 25 Louisdører. (Han stikker ham en Pengepung i Haanden og gaaer ud foran Leonie, som ikke vil gaae først.)

Henri (forbauset, med Pungen i Haanden). Hvad vil det sige?

Leonie. Jeg er ude af mig selv af Glæde; De er frelst.

Henri. Frelst?

Leonie. Ja, af Tante. — Farvel!

(Følger efter Baronen.)

Sjette Scene.

Henri. Grevinden.

Henri (kaster Pungen paa Bordet). Frelst — og af Dem!

Grevinden. Ikke endnu. Jeg har afvendt Baronens Mistanke, han troer at have den Skyldige, men saalænge De er i Huset, saalænge De ikke er over Grændsen, saalænge frygter jeg endnu bestandig.

Henri. Da frygter jeg ikke, takket være Dem, hvis Forstand og Snildhed —

Grevinden. Forstand og Snildhed; ak nei, kjære Henri, i Alt, hvad her er skeet, er det kun Hjertet, som har handlet. Fordi jeg led, fordi alt mit Blod var blevet til Is i mine Aarer, derfor fandt jeg Kraft til at forsvare Dem. De mener da — Utaknemmelige — thi utaknemmelig er De — at Forstand — og Snildhed — ak Gud — De mener da, at Ømhed, Hengivenhed for en Ulykkelig kun er nok til at dræbe Besindigheden og til at forraade ham netop ved vor Følelse selv, saaledes som Børn bære sig ad — nei, Henri, den sande, den dybe Ømhed, den leer ligeoverfor Faren, den er lystig med Døden i Hjertet; og først naar Faren fjerner sig, saa svinder ogsaa Modet, og Kræfterne forlade os. (Bryder i Graad.) O, dersom man havde grebet Dem, saa var jeg død!

Henri. Hver Dag, hver Time viser mig da nye Fortrin hos Dem. Forgjæves søger jeg i mit Hjerte Ord, som kunde sige Dem Alt, hvad jeg føler. Men De, som veed Alt, De, som kan Alt, Engel, Fee, Tryllerinde, sig De mig, hvorledes jeg skal betale Dem Alt, hvad jeg skylder Dem.

Grevinden. De skylder mig Intet.

Henri. Al den Sorg, jeg har paaført Dem.

Grevinden (meget bevæget). Førend jeg svarer Dem, Henri, maa jeg gjøre Dem et Spørgsmaal. Disse kjærlige Ord, som Deres Læber udtalte, kom De ogsaa fra Deres inderste Hjerte?

Henri. De fornærmer mig. Hvad skal jeg gjøre, for at bevise Dem det, forlang!

Grevinden. O, saa forlanger jeg —

Henri. Hvilket?

Grevinden. Deres Kjærlighed, thi — stille. Der kommer Nogen.

Syvende Scene.

De Forrige. Montrichard (fra venstre Side, med et Brev i Haanden). **Leonie.**

Montrichard. Tusind Tak, Frøken. Ved Deres Hjælp har jeg nu faaet mit Brev istand.

Grevinden (afsides). Om jeg nu kunde faae Henri bort.

Montrichard. Tilgiv mig, Grevinde, min Seir.

Grevinden. Aldrig, Hr. Baron, hverken Deres Seir, eller Deres Maade at seire paa. Er det Lønnen for de Tjenester, jeg har vist Dem?

Montrichard. Pligten gaaer for Erkjendtligheden.

Grevinden. Og nødte Deres Pligt Dem da til at anvende List, Forræderi?

Montrichard. Deres Naade!

Grevinden. Ja, jeg gjentager det, Forræderi. De har leiet en Uværdig, underkjøbt en af mine Folk — det nytter ikke, De vil nægte det — men jeg skal nok opdage det; ja, (Betragter Henri.) Deres Blik til denne Tjener, Deres hemmelige Samtaler med ham, Alt siger mig, at det er ham. (Vender sig imod Henri.) Elendige! Det er altsaa ham, som har forraadt mig.

Henri. Mig, Deres Naade?

Grevinden. Ja, ham! Jeg seer det paa hans Forvirring, paa Hr. Baronens Forlegenhed. Men derfor jager jeg ham ogsaa paa Døren — gaa! (Undertrykker et Smiil og siger derpaa i en streng Tone.) Gaa!

Montrichard. Men —

Grevinden. Jeg vil ikke beholde ham et Minut længere i min Tjeneste.

Montrichard. Godt, Deres Naade, saa tager jeg ham i min.

Grevinden. Nei, Hr. Baron, det gjør De ikke.

Montrichard. Jo, Fru Grevinde, det gjør jeg. (Til Henri.) Sæt dig tilhest, lille Pierre, og rid i Galop til Saint-Andéol.

Leonie. Gud!

Montrichard (giver ham et Brev). Dette Brev er til Hans Høivelbaarenhed, Divisionscommandeuren.

Henri. Men, Hr. Prefect, jeg har ingen Hest.

Montrichard. Saa tag min.

Henri. Men, Hr. Prefect, Soldaterne lade mig ikke passere.

Montrichard. Jeg skal give dem Ordre. (Gaaer op i Baggrunden, for at give Dragonerne Ordre til at lade Henri passere.)

Henri (sagte til Grevinden). Jeg skylder Dem mit Liv. Gjør med det, hvad De vil.

Montrichard (til Henri). Og nu afsted.

Henri. Inden en Time, Hr. Prefect, er jeg, hvor jeg skal.

(Gaaer, fulgt af Prefecten, som giver ham sine sidste Ordrer.)

Ottende Scene.

De Forrige (uden Henri).

Montrichard (til Dragonerne udenfor). Bring saa Fangen ind.

Grevinden (afsides). Det er for tidligt. (Høit.) Naade, Hr. Baron, Naade —

Montrichard. Jeg er hverken grusom, veed De, eller nogen Ven af Executioner, og dersom man havde adlydt mig, saa havde man tilstaaet den Amnestie, jeg har forlangt.

Grevinden. Jeg veed det, og De vil derfor —

Montrichard. Det unge Menneske interesserer mig, han er Deres Ven, og jeg vil derfor prøve paa at redde ham.

Leonie. Redde ham?

Grevinden. Hvorledes det?

Montrichard. Det beroer paa ham selv; jeg vil nu tale med ham.

Grevinden (lidt urolig). O, vent lidt — en Timestid, eller blot en halv Time, for at han kan samle sig lidt ovenpaa den første Bevægelse —

Montrichard. Vær De ganske rolig. Vi skal snart blive enige, haaber jeg, og inden 10 Minuter skal han udentvivl have sagt mig, hvad jeg ønsker at vide. (Grignon kommer ind tilligemed et Par Dragoner.) Der er han. Tør jeg bede Dem, mine Damer, at lade os alene.

Grevinden. Blot et Øieblik, Hr. Baron —

Montrichard. Grevinde, det er min Pligt.

Grevinden (som gaaer tilligemed Leonie). O Gud, hvad skal jeg gjøre?

Leonie. Hvad er du bange for, Tante?

Grevinden. At Grignon ikke holder Stand.

Leonie. Har han da intet Mod?

Grevinden. Aa jo, men det varer kun saa kort.

(De gaae ud med Tegn til Grignon. Dragonerne forlade Scenen efter at have leveret et Papir til Montrichard.)

Niende Scene.

Montrichard. Grignon.

Montrichard (afsides). Stakkels unge Menneske! Lykkeligviis beroer hans Frelse paa ham selv.

Grignon (ligeledes). Jeg befinder mig aldeles ikke vel.

Montrichard (høit). Kom nærmere, Hr. Grignon. De ønsker at tale med mig, Hr. Baron.

Montrichard. Ja, Hr. Flavigneul, endnu engang før det afgjørende Øieblik.

Grignon (afsides). Det afgjørende Øieblik.

Montrichard (viser ham Papiret, som Dragonen afleverede). De tilstaaer altsaa, at De er Henri de Flavigneul?

Grignon (sukkende). Ja.

Montrichard. Forhenværende Officeer i Keiserens Tjeneste?

Grignon. Ja.

Montrichard. Og det er Dem, som har understrevet denne Tilstaaelse?

Grignon (mere ængstlig). Ja.

Montrichard. Ja, det er tilstrækkeligt. Jeg behøver ikke at sige Dem, at De kan gjøre Regning paa de Hensyn, de Prærogativer, som man skylder Tapperhed.

Grignon. Prærogativer?

Montrichard. Ja, hvis De for Exempel ikke ønsker at bindes for Øinene, skulde De endogsaa have Lyst til selv at commandere Fyr — saa kan De være overbeviist om —

Grignon. Commandere Fyr — hvad vil det sige?

Montrichard. Jeg har desværre aldeles bestemte Ordrer. I det Øieblik, De har tilstaaet, er Deres Dom ogsaa fældet, og der staaer kun tilbage at exequere den. (Høitidelig.) En Time efter Arrestationen bliver Formanden for enhver Sammensværgelse skudt uden Ophold og i al Stilhed.

Grignon. I al Stilhed. Nei mange Tak; det skal vi ikke have Noget af. Saadan skyder man ikke Folk. Vil De ikke gjøre Spektakler, saa gjør jeg det. I al Stilhed, jo det var nydeligt.

Montrichard. Hør mig, Hr. Flavigneul.

Grignon. I al Stilhed.

Montrichard. Jeg har endnu at tilføie, og det er i den Anledning jeg har ladet Dem kalde, at der er et Middel, hvorved De kan redde Dem.

Grignon. Og det er?

Montrichard. Men maaskee vil De ikke benytte det.

Grignon. Og hvorfor ikke, hvorfor ikke? (Afsides.) I al Stilhed.

Montrichard. Regjeringen har besluttet at pardonere Enhver, som vil give Oplysninger — og dersom De har nogen saadan Oplysning —

Grignon (hurtig). Det har jeg.

Montrichard (glad). Virkelig?

Grignon. Og det en Oplysning, som er aldeles afgjørende. Jeg maa nemlig sige Dem, Hr. Baron, at jeg aldeles ikke — Gud, Grevinden!

Tiende Scene.

De Forrige. Grevinden.

Grevinden (kommer hurtig ind fra høire Side og henvender sig til Montrichard). Naa, Hr. Baron, jeg er i saadan en Spænding —

Montrichard. Berolige Dem, Grevinde. Jeg vidste det nok. Hr. Flavigneul, som kan redde sig ved et Ord, er rede til at give os en Oplysning —

Grevinden (forfærdet, vender sig imod Grignon). Hvad for Noget? Hvilken Oplysning mener De?

Grignon (hurtig). Jeg? Ingen, aldeles ingen. (Afsides.) Naar hun er tilstede, faaer jeg Courage paany.

Montrichard. Men De sagde jo i dette Øieblik —

Grignon. Jeg sagde, Hr. Baron, at jeg aldeles ikke —

Montrichard. Ja vist, at De aldeles ikke —

Grignon (stolt). At jeg aldeles ikke havde nogen Oplysning at give Dem.

Grevinden (sagte til Grignon). Bravo!

Montrichard. Men saa tal ham dog tilrette, Grevinde; forestil ham, at han dræber sig selv ved denne Heroisme.

Grevinden (sagte til Montrichard). De har Ret. Lad mig være et Par Minuter ene med ham, saa skal jeg nok overtale ham —

Montrichard (ligeledes). Som De vil; men kun et Par Minuter. (Høit til Grignon.) Jeg lader Dem alene med Fru Grevinden; hun vil, haaber jeg, have Mere at sige hos Dem, end jeg. Hør paa en Venindes Raad. (Gaaer ud af Døren i Baggrunden, hvor man seer Dragonerne opstillede i Geled. Montrichard giver dem en Ordre.)

Ellevte Scene.

Grevinden (afsides, betragtende Grignon med Interesse). Den stakkels Fyr. Jeg er ordentlig bleven ligesaa angst, som om han virkelig —

Grignon. Aldrig har hendes Øine hvilet paa mig med saamegen Godhed, og naar ikke de væmmelige Dragoner stod derudenfor —

Grevinden (nærmer sig Grignon, og Samtalen begynder med halv Stemme). Tak, min Ven, Tak.

Grignon. De er altsaa fornøiet med mig.

Grevinden. Ja; blot et Øieblik endnu Mod — og Fasthed —

Grignon. Fasthed? Ja, det har jeg, naar De er tilstede, men det var en Guds Lykke, at De kom —

Grevinden. Ja, De begyndte nok at blive lidt urolig.

Grignon. Urolig? Jeg var nær ved at dø — (Aabenhjertig.) Reent ud sagt, Grevinde, thi det piner mig at lyve længere for Dem; jeg er ikke, hvad jeg i Deres Øine vilde synes.

Grevinden. Hvad mener De?

Grignon. Jeg er ingen Helt, tvertimod. Ja, naar jeg siger tvertimod, saa er det heller ikke sandt, Halvdelen af mig har Courage, men den anden Halvdeel, ja det er nu Noget, jeg skal forklare Dem en anden Gang — men Saameget er vist, at da denne Montrichard fortalte mig, at jeg om en Timestid skulde skydes, og det i al Stilhed, saa blev jeg bange —

Grevinden. Man kan saamæn blive bange for Mindre.

Grignon. Og jeg havde lige paa Munden at raabe: Jeg er ikke Flavigneul. Men i det Samme kom De, og da jeg saae Dem, skammede jeg mig over mit Cujonerie, jeg følte, at jeg endnu kunde gjøre noget Stort, at sige naar De saae paa det. Vær derfor ganske rolig, jeg skal ikke forraade Hr. Flavigneul. Alt hvad jeg beder Dem om, er kun at blive hos mig. Lad Prefecten saa kun komme tilbage, lad dem kun forkynde mig min Dom, jeg er og bliver den proscriberede Henri de Flavigneul, ja, Grevinde, 15 Kugler i Livet tager jeg for ham — men De maa blive her.

Grevinden (tager ham i Haanden). Min modige Ven! Thi modig er De. Tro De mig, jeg kjender Dem bedre, end De selv. Det er kun Deres Phantasie, som bliver bange, ikke Deres Hjerte.

Grignon. O bliv ved, Grevinde. Naar De vidste, hvor godt det gjør mig, at høre Dem tale saaledes —

Grevinden. Der fattes Dem kun, at De skal komme i en pludselig Fare, en Fare, som De ikke har faaet Tid at tænke paa —

Grignon. Ja ved De hvad, Deres Naade, jeg synes, at jeg i saa Henseende har, hvad jeg behøver.

Tolvte Scene.

De Forrige. Montrichard.

Montrichard. Jeg kan ikke vente længere. Præsidenten er kommen —

Grevinden. Kommen?

Montrichard. Ja, Deres Naade; og Hr. de Flavigneul maa nu bestemme, om han vil tale — eller følge mig.

Grignon (tjækt). Saa følger jeg Dem.

Montrichard. Hvad siger De?

Grignon (eralteret). Min Beslutning er fattet. Jeg blæser ad Krigsretten, Præsidenten, Soldaterne med samt deres ladte Geværer —

Grevinden (angst). Hvad tænker De paa?

Grignon. 15 Kugler i Brystet tager jeg — det er mig det Samme. (Til Montrichard.) Skal vi saa gaae?

Montrichard. Som De vil.

Grevinden. Et Øieblik.

Grignon. Men til hvad Nytte?

Grevinden. Et Øieblik, siger jeg. Jeg har først et Par Spørgsmaal at gjøre Hr. Baronen.

Montrichard. Et Par Spørgsmaal? Som angaae Sagen?

Grevinden. Ja, Hr. Baron. Hvad var Klokken, da De arresterede Deres Fange?

Montrichard. Det kan vel være en Timestid siden. Men jeg indseer ikke —

Grevinden. Sig mig engang, Baron, De er naturligviis vel bereist i Deres Departement —

Montrichard. Ja, det forstaaer sig, Deres Naade; men endnu engang —

Grevinden. Vil De da ikke være saa god at sige mig, hvor lang Tid man behøver for at ride til Mauléon paa en god Hest?

Montrichard. Tre smaa Qvarteer. Men i hvilken Forbindelse —

Grevinden. Og fra Mauléon til Grændsen — bestandig paa den samme Hest?

Montrichard. Ti Minuter. Men —

Grevinden. Tre Qvarteer og ti Minuter, det gjør i Alt 55 Minuter.

Montrichard. Nei, nu gaaer det forvidt. Kom min Herre!

Grevinden. Men saa vent dog et Øieblik. De er dog en skrækkelig Mand, Hr. Baron. Jeg har endnu et Spørgsmaal at gjøre Dem, det allersidste. Den Præsident, De talte om, kommer han ikke fra Paris, og er det ikke, hvis jeg husker rigtig —

Montrichard. Grev de Grignon —

Grignon (med et Glædesudbrud). Min Onkel, min velsignede Onkel,

Montrichard (forbauset). Deres Onkel?

Grevinden (tørt og neiende for ham). Jeg er nu færdig med mine Spørgsmaal og vil ikke opholde Dem længere. De kan nu bringe Præsidenten — hans Broderson —

Montrichard (noget forknyt og betragtende Grignon med Forfærdelse). Hr. Henri de Flavigneul.

Grevinden (leende). Aa nei fy! Et Drama, en Tragedie! Nei, vi har noget Bedre at byde Dem. En Familiescene. — Maa jeg forestille Dem Gustave de Grignon, Contoirchef, som hans Onkel ikke har seet i længere Tid, og det er Dem, Hr. Baron, som vil forskaffe ham den Glæde.

Montrichard (aldeles forvirret). Hvad behager? Denne Herre skulde være — eller rettere skulde ikke være — det er umuligt — De vil bedrage mig, Grevinde —

Grevinden (leende). De kan i saa Henseende henvende Dem til Hr. Præsidenten selv og til Blodets Røst, som aldrig bedrager.

Montrichard. Men Deres Forvirring, da jeg imorges greb denne Herre.

Grevinden. Forstillelse, Hr. Baron, lutter Forstillelse.

Montrichard. Og det Brev, som jeg fandt hos ham —

Grevinden. Det havde jeg selv givet ham.

Montrichard. Men Deres Taarer?

Grevinden. Altsammen Forstillelse.

Grignon. O, hvilket Genie!

Montrichard. Men hvem er da den Skyldige? Thi han er her, det er jeg vis paa.

Grevinden. Ja, saa see, at De kan finde ham.

Montrichard. Gud, hvad falder der mig ind? Om det var den anden?

Grevinden. Hvilken Anden? Han, som De selv har givet Pas, som De prøvede paa at underkjøbe, som De —

Montrichard. Det er ham. Men Spillet er endnu ikke tabt, og jeg iler —

Grevinden. Efter ham? Det nytter ikke. De naaer ham ikke.

Montrichard. Mener De?

Grevinden. Han har en altfor god Hest.

Montrichard (rasende). Ha!

Grignon (leende). Ha, ha, ha!

Grevinden. Hr. Prefectens egen. Thi det maa man tilstaae, De har tænkt paa Alt, ædelmodige Ven, endogsaa paa at equipere ham — og lønne ham, som man seer af disse 25 Louisdorer, jeg har paataget mig at levere Dem tilbage. (Lager dem paa Bordet.) Thi at betale ham for at bedrage Dem — det var dog for meget. Man kan ogsaa overdrive en Ting.

Montrichard. O, De er et Uhyre! En saadan Falskhed, og saadan en Koldblodighed. Og jeg, som har skrevet til Marchallen, at jeg havde Forbryderen. Men Hævnen kommer.

Trettende Scene.

De Forrige. **Leonie** (kommer ind, meget bevæget).

Leonie. Hr. Baron! Her er en Depeche, som har megen Hast; den er i dette Øieblik kommen fra Lyon.

Montrichard (aabner den). Fra Marchallen!

Leonie (som imidlertid har nærmet sig Grevinden). Tante, hvilken Ulykke!

Grevinden. Hvad er det?

Leonie. Han er kommen tilbage.

Grevinden. Hvem?

Leonie. Henri!

Grevinden. Hvad for Noget?

Leonie (peger paa Værelset tilhøire). Han er derinde.

Grevinden. O Gud!

Montrichard. Ah, Fru Grevinde, det gik dog, som jeg sagde, Hævnen er nu kommen.

Grevinden. Hvad mener De?

Montrichard. For et Øieblik siden triumpherede De; men i Krigen er Lykken afvexlende, og uagtet Deres Kløgt, uagtet Deres Snedighed, er Hr. Flavigneuls Skjæbne dog endnu i min Haand. Ja ved Hjælp af denne Depeche kan jeg endogsaa tvinge Flygtningen, ihvor han saa opholder sig, til selv at indfinde sig og give sig mig i Vold.

Grevinden (angstlig). Dem? Hvorledes det?

Montrichard. Ja, det er min Hemmelighed. Nu er Touren til mig, Grevinde. Jeg vil blot før min Afreise vise Dem, at jeg forstaaer at hævne mig. Au revoir, Grevinde.

Fjortende Scene.

Grignon. Grevinden. Leonie. (Lidt efter) **Henri.**

Grevinden. Hvad er det, du siger? Henri —?

Leonie. Han er derinde.

Henri (kommer frem i Døren). Ja, Grevinde, her er jeg.

Grignon (som staaer i Baggrunden). Flavigneul!

Grevinden. Ulykkelige. Hvad har De her at gjøre?

Henri. Min Pligt! Kunde De virkelig troe, at jeg vilde lade en Uskyldig døe i mit Sted?

Grevinden. Døe!

Henri. Den gamle Tjener, De gav mig med paa Veien, har fortalt mig Alt; at Hr. Grignon har stillet sig i mit Sted og er bleven arresteret istedetfor mig.

Grevinden. Og Hr. Grignon er nu fri. See der, der kan De høre det af ham selv.

Henri (seer Grignon og kaster sig i hans Arme). Min Ven! Hvorledes kan jeg takke Dem for en saadan Opoffrelse?

Grignon. Naar man har Hjertet paa det rette Sted, Hr. Flavigneul, er det ikke Mere end simpel Pligt. (Afsides.) Det er besynderligt, men det er virkelig min Mening.

Leonie. Og saa kommer De tilbage, for at søge Faren, nu da Alt var kommet i Orden.

Grevinden. Det er det endnu.

Leonie. Hvad siger du?

Grevinden (til Henri). Det sidste Sted, man nu vil søge Dem, er her. Montrichard reiser bort. (Til Grignon.) Pas De paa, naar han reiser.

Grignon. Det skal jeg. (Gaaer.)

Grevinden (til Henri). Og De gaaer ind i dette Cabinet.

Henri. Men —

Grevinden. Ingen Indvendinger, jeg befaler det — og om to Minuter skal Faren være forbi. (Henri gaaer.)

Femtende Scene.

Grevinden. Leonie. (Siden) Henri. (Til sidst) Grignon.

Grevinden. Ja, Leonie, nu kan vi glæde os. (Seer, at Leonie vender sig, for at aftørre sine Øine). Men hvad betyde disse Taarer?

Leonie. Jeg græder ikke, Tante, jeg græder ikke mere. (Hulkende.) Jeg er lykkelig over at han er frelst; men jeg er tillige fortvivlet, for da han før kom tilbage og jeg skjulte ham derinde i Cabinettet — saa var jeg saa bekymret for ham — (Grædende.) og saa sagde han —

Grevinden (hurtig). Naa, hvad sagde han?

Leonie (som før). Ja, hvor veed jeg det? Hvor kan jeg huske det? Men Saameget forstod jeg nok, at for mig er Alt forbi.

Grevinden (afsides og bedrøvet). Jeg forstaaer —

Leonie. At vi aldrig kunne tilhøre hinanden.

Grevinden (som før). Stakkels Barn! Men han maatte jo sige hende det. (Tager hendes Haand.) Leonie, er du vred paa ham?

Leonie. O! Nei! — Men det bliver min Død.

Grevinden (søger at trøste hende). Leonie — Leonie — du maa være fornuftig. Sæt, at han var bunden til en Anden.

Leonie (levende). Ja, det er netop Tingen. Det var det, han sagde — han er bunden — uopløselig bunden.

Grevinden (hurtig). Nævnede han dig hendes Navn?

Leonie. Nei, det vilde han ikke. Men du, Tante, kjender du hende?

Grevinden. Ja, jeg troer det.

Leonie. Virkelig? Veed du da, om hun elsker ham — meget.

Grevinden (med Kraft). Ja.

Leonie. Og er hun elskværdig? Er hun smuk?

Grevinden. Ikke saa smuk, som du.

Leonie. Ja, men saa —

Grevinden. Min søde Pige! Hjertet raisonerer ikke. Og hvordan hun saa er, naar han foretrækker hende — naar han elsker hende —

Leonie. Ja, men det gjør han ikke. Det er mig, han elsker.

Grevinden. O Gud!

Leonie. Det er mig, Tante, han har jo selv tilstaaet mig det. Men han er bunden til hende — af Agtelse — af Venskab — o, hvad veed jeg — af Taknemmelighed —

Grevinden. Taknemmelighed... o!

Leonie. Men især ved et Løfte, som han har givet hende, og som han vil holde, om det saa skulde koste ham hans Liv. See, er det ikke noget dumt Noget! Aa, Tante, tal du med ham. Du er den Eneste, som har nogen Indflydelse paa ham.

Henri (som allerede i nogen Tid har børt til og kæmpet med sig selv, kommer frem fra Cabinettet tilhøire). Ti, Leonie, ti!

Grevinden. Gud!

Leonie (til Henri). Bliv dog derinde, for Gud i Himlens Skyld! — Om Baronen kom.

Henri. Aa, ligemeget.

Grevinden. Henri!

Leonie. Men Tante!

Grevinden. Lad mig tale lidt med ham. (Sagte til Henri, medens Leonie fjerner sig lidt.) „Jeg skylder Dem mit Liv", sagde De til mig, „gjør med det, hvad De vil" — det sagde De jo —

Henri. Ja. Hvad ønsker De?

Grevinden. Hvad jeg altid har ønsket og det Eneste, jeg har ønsket — Deres Lykke. Leonie! (Hun lægger Leonies Haand i Henris.) Da jeg forlangte Deres Kjærlighed, forlangte jeg den for hende.

Henri. Hvad siger De? O tilgiv, tilgiv mig, min Veninde, min elskede Veninde.

Leonie. O, jeg vidste nok, Tante, at jeg vilde komme til at skylde dig min Lykke. (Knæler for hende.)

Grignon (kommer hurtig ind af Døren tilvenstre). Pst! Nu kommer Baronen.

Alle. Baronen!

Leonie (til Henri). Gaa, gaa!

Grignon. Der er han!

Leonie (afsides). Det er forsilde.

(Henri sætter sig paa Sophaen, og Damerne stille sig for ham.)

Sextende Scene.

De Forrige. Montrichard (fra venstre Side).

Montrichard. Jeg kommer for at sige Dem Farvel, Grevinde.

Leonie (glad). Ah!

Montrichard. Forinden jeg imidlertid tager bort, har jeg dog Lyst til at vise Dem, at jeg ikke pralede, da jeg før paastod, at denne Depeche kunde skaffe mig fat paa Hr. de Flavigneul.

Leonie (afsides). Jeg ryster.

Grevinden (ligeledes). Hvad mener han?

Montrichard. Denne Depeche indeholder den Resolution, jeg saalænge har ansøgt om, fuldkommen Amnestie.

Alle. Amnestie!

Grevinden og Leonie (forlade Sophaen, hvor Henri er skjult). Han kan altsaa vise sig —

Henri (reiser sig). Hr. Baron!

Montrichard (med en triumpherende Mine). Sagde jeg ikke nok, at jeg skulde faae ham fat.

Leonie. Gud!

Grignon. Det var en Snare, og vi er gaaet i den.

(Alle forblive et Øieblik ubevægelige af Skræk. Montrichard gaaer frem paa Theatret og smiler selvtilfreds. Grevinden nærmer sig ham sagte, bemærker hans Smil og gjør en Bevægelse, som tyder paa Glæde.)

Montrichard. Hr. de Flavigneul! I Kongens og Lovens Navn erklærer jeg —

Grevinden (gaaer smilende frem). Erklærer jeg, at De er fri og benaadet.

Alle. Hvorledes?

Grevinden. Naturligviis. Seer De da ikke, at Baronen vil revanchere sig, og giver en lille Nødselsscene tilbedste for mig.

Leonie. Skulde det være muligt?

Grevinden (tager Papiret ud af Haanden paa Montrichard). See, der kan du selv læse — Amnestien —

Montrichard. De er et overdentligt Fruentimmer, Deres Naade. Man kan ikke bedrage Dem, hverken i Godt eller Ondt.

Leonie. Naa, Gudskelov! Nu blive vi da sammen alle Tre.

Grevinden. Ja, mit Barn — om nogen Tid; thi først maa jeg gjøre en lille Reise.

Leonie og Henri. Reise?

Grignon. Saa reiser jeg med. Ja, Deres Naade, det nytter ikke, De ryster paa Hovedet, jeg følger med — jeg følger Dem om saa var — til Verdens Ende. Og De skal see, paa Veien bliver jeg endnu en Helt. Maaskee siger De saa en smuk Morgen: Den stakkels Fyr der har jeg gjort til en Helt; nu vil jeg ogsaa gjøre ham til et lykkeligt Menneske.

Grevinden. Ja, nu faae vi at see. — Naa, Baron —

Montrichard. Jeg har tabt, Grevinde; jeg erkjender mig overvunden.

Grevinden. O, De er ikke den Eneste. Ja, hvad skal man sige, Baron. For at vinde, er det ikke nok, at kjæmpe godt.

Montrichard. Nei, man maa ogsaa have gode Vaaben.

Grevinden (afsides). Det bedste er dog Ungdom, især naar Kampen er i Kjærlighed.

Medbejlerne.

Lystspil i 5 Handlinger af Richard Brinsley Sheridan.

Personer.

Sir Anthony Absolute.
Capitain Absolute, hans Søn.
Julie, Sir Anthony's Myndling.
Faulkland, hendes Forlovede.
Acres.
Sir Lucius O'Trigger.
Fag, Capitainens Tjener.
David, Acres Tjener.
En Kudsk.
Fru Malaprop.
Lydia Languish.
Louise, hendes Tjenestepige.
Tjenestefolk.

Handlingen foregaaer i Bath i Løbet af 5 Timer.

Første Handling.

Første Optrin.

En Gade i Bath.

Kudsken gaaer over Skuepladsen. **Fag** kommer ind og seer efter ham.

Fag. Hvad? det er jo Thomas! ja vist er det ham. (raaber) Hør! Thomas!

Kudsken. Hillemænd! der have vi jo Hr. Fag. (rækker ham Haanden).

Fag. Undskyld, at jeg beholder Handsken paa. — Det glæder mig djævleblændt at see Dig igjen, gamle Dreng; Du seer jo sund og frisk ud; men hvem Pokker havde tænkt at træffe Dig i Bath?

Kudsken. Jo, seer De, baade Herren og Frøken Julie og Harry og Madam Kate og Postillonen — vi ere alle arriverede.

Fag. Seer man det!

Kudsken. Ja, seer De, for Herren mærkede, at Podagraen var i Anmarche, og saa syntes han, det var bedst at rejse fra'en, inden den kom — og, hyp! saa maatte vi afsted inden en Time.

Fag. Ej ej! ivrig i Alting! ja det ligner Sir Anthony Absolute.

Kudsken. Men sig mig engang, Hr. Fag, hvorledes har den unge Herre det? Gudsdød! Sir Anthony vil gjøre store Øjne, naar han seer Capitainen her.

Fag. Jeg tjener ikke længer Capitain Absolute.

Kudsken. Virkelig?

Fag. Jeg er fortiden hos Fændrik Beverley.

Kudsken. Da har De neppe gjort en Forandring til det Bedre, Hr. Fag.

Fag. Jeg har ingen Forandring gjort.

Kudsken. Ikke? sagde De ikke, at De havde forladt den unge Herre?

Fag. Nej, jeg gjorde ikke, — — Naa, min brave Thomas, jeg vil ikke narre Dig længer — kort og godt: Capitain Absolute og Fændrik Beverley ere en og den samme Person.

Kudsken. Ahah! der stikker da bestemt Noget under! lad mig høre, hvad det er, Hr. Fag — jeg har jo aldrig skjult Noget for Dem.

Fag. Kan Du tie?

Kudsken. Som en Droschkehest.

Fag. Nu da, Thomas: Grunden til det Hele er Kjærlighed, som — det kan Du læse Dig til paa Prent — fra Arilds Tid har drevet Fastelavnsløjer.

Kudsken. Ej ej! jeg tænkte nok, der var en Dame med i Spillet. — Men, sig mig, hvorfor udgiver han sig kun for Fændrik? havde han endda gjort sig til General, saa . . .

Fag. Ja deri stikker Hemmeligheden. Du maa vide, at min Herre er forelsket i en Dame med en ganske aparte Smag; hun synes bedre om ham som Fændrik med en lille Gage, end hun vilde gjøre, naar hun vidste, at han er Søn og Arving af Sir Anthony Absolute, Baronet med 3000 £ om Aaret.

Kudsken. Det var da en løjerlig Smag! — Har hun da Grunker, Hr. Fag? er hun rig?

Fag. Om hun er rig? hun har Actier i den halve Verden! Gudsdød! hun kunde betale Statsgjælden ligesaa let, som jeg min Vadskerkone! hun har en Skjødehund, der æder af Guld! hun føder sin Papagøje med ægte Perler, og hun bruger Obligationer til Vindsler!

Kudsken. Det var som Fanden! saa har hun det da i tusindevis, kan jeg troe! — Men gaae hun og Capitainen godt i Spænd sammen?

Fag. De ere forliebte som Turteldüer.

Kudsken. Maa man spørge om hvad hun hedder?

Fag. Lydia Languish. — Det Værste er, at der er en gammel sejg Tante ivejen; men hun har da forresten ikke seet Capitainen, for vi bleve først bekjendte med Frøkenen ved et Besøg i Gloucestershire.

Kudsken. Seer man det! — ja, saa gid de vare vel spændte i Ægteskabets Seletøi! — Men, siig mig, Hr. Fag, hvad er egentlig Bath for en By? jeg har hørt en heel Deel om den; her er nok altid Lystighed paafærde, hvad?

Fag. Ja saamænd, Thomas, ja saamænd! det er en rigtig Driverby: om Morgenen gaae vi i Brøndsalen — skjøndt hverken Capitainen eller jeg drikker Vand —; efter Frokost slentre vi om paa Paradepladsen eller spille et Parti Billard; om Aftenen faae vi os en Svingom — men Fanden staaer i det: jeg er kjed af det Væsen; denne Regelmæssighed sløver mig; ingen Musik og intet Kortspil efter Kl. 11! — Hr. Faulklands Kammertjener og jeg, vi muntre os dog iregten lidt længer paa vor egen Galej; jeg skal med Fornøjelse indføre Dig i vort Selskab, han vil vist gefalde Dig.

Kudsken. Jh, jeg kjender jo godt Hr. Du-Peigne; hans Herre skal jo giftes med Frøken Julie.

Fag. Det er sgu ogsaa sandt. — Men, Thomas, Du maa fixes en Smule op; hører Du: der er nu denne Paryk; hvad Djævlen skal den til? Du vil ikke see en eneste Londonner-Kudsk med saadan en.

Kudsken. Saameget desto værre — nei, da jeg hørte, at Dommerne og de Lærde begyndte at gaae med deres eget Haar, saa tænkte jeg nok, hvad der vilde følge paa: var Moden først trængt indenfor Stranken, vilde den snart naae op paa Bukken; — men det duer sgu ikke, det kan De troe, Hr. Fag, og mig faaer man ikke til at aflægge min Paryk, lad saa Dommerne og de Lærde gjøre, hvad de ville.

Fag. Jaja, vi kunne jo være lige gode Venner for det.

Kudsken. Ja, Gud velsigne Dem, hver Stand vil nu have det paa sin Maade, — om det saa er i min Hjemstavn, saa lader Fogden nu sine røde Haar gloe, mens Dick Smed bander paa, at han aldrig vil aflægge sin Paryk, om saa hele det lærde Cleresie skulde faae ifinde at vise sig med deres eget Haar.

Fag. Virkelig! det er sgu godt sagt af ham! — Men see, Thomas, hvem kommer der?

Kudsken. Hilledød! det er jo Capitainen. Er det Kjæresten, der er med ham.

Fag. Hvor vil Du hen? det er Louise, hendes Kammerpige. De boe i Huset derhenne; — men jeg maa efter ham for at fortælle ham min Nyhed.

Kudsken. Seer De! han giver hende Penge! — Naa, Hr. Fag. . . .

Fag. Farvel, Thomas. Vi have Møde iaften Klokken 8 „i den gyldne Sol“; der skulle vi have et lille Pikkenik.

(De gaae).

Andet Optrin.

Et Paaklædningsværelse hos Fru Malaprop.

Lydia sidder paa en Sopha med en Bog i Haanden, **Louise.**

Louise. Jeg har saamænd løbet hele Byen rundt efter den, Frøken; der er vist ikke i Bath et eneste Lejebibliothek, hvori jeg ikke har været.

Lydia. Kunde Du da ikke faae „Troskabs Belønning“?

Louise. Nej, mænd om jeg kunde.

Lydia. Eller „det ulykkelige Ægteskab“?

Louise. Nej, jeg kunde ikke.

Lydia. Heller ikke „Et Hjertes Vildfarelser“?

Louise. Nej, det var rigtig uheldigt; Hr. Bull sagde, at Frøken Sickey Saunter havde ladet den hente et Øjeblik iforvejen.

Lydia. Ak! det var Skade! — Spurgte Du efter „Den ømme Fortvivlelse“?

Louise. Eller „En fværmende Piges Følelser“? jo, Frøken, jeg spurgte allevegne efter den. Jeg kunde have faaet den hos Wilson; men Lady Slattern Lounger, der just havde sendt den tilbage, havde saaledes tilsvinet den og fyldt den med Æselsører, at man ikke kunde være bekjendt at læse i den.

Lydia. Ak ja! jeg kan altid see, naar Lady Slattern har haft en Bog før jeg; hun kan ikke læse en Linie uden at pege sig frem med Fingrene, og hun lader bestemt sine Negle voxe for at kunne sætte Mærke i Margen. — Men hvad har Du da bragt mig, min Pige?

Louise. O, see her Frøken! (trammer Bøger ud af Lommen) Her er „Den gordiske Knude“ og her er „Peregrine Pickle“; her er „Et følsomt Hjertes Taarer“, og her „Humphrey Klinker“; her er „En Dame af Stands Memoirer, skrevne af hende selv“, og her er anden Deel af „Den sentimentale Rejse“.

Lydia. Ak! Hvad er det for Bøger derhenne ved Spejlet?

Louise. Det er ikke Andet end „Menneskets Pligter“; den er saa dejlig stor, og jeg bruger den til at presse deres Blonder med.

Lydia. Godt. Giv mig min Salvolatile.

Louise. Er det den i det blaae Bind, Frøken?

Lydia. Min Lugteflaske, Din Tosse!

Louise. Ah, den! vær saa god.

Lydia. Tys, der kommer Nogen! skynd Dig at see, hvem det er.

(Louise gaaer).

Jeg synes, jeg hørte Cousine Julies Stemme.

(Louise kommer tilbage).

Louise. Gud, Frøken! det er Frøken Melville.

Lydia. Er det muligt!

(Louise gaaer).

3die Optrin.

De Forrige. Julie.

Lydia. Min kjære Julie, hvor det glæder mig... (De omfavne hinanden) hvor det var en uventet Fornøjelse...!

Julie. Desto større haaber jeg, den er. — Men hvad er der ivejen? Du lod Dig først nægte hjemme.

Lydia. O, Julie, jeg har saa Meget at fortælle Dig! — Men sig mig først, hvorfor Du er kommen til Bath. Er Sir Anthony her?

Julie. Ja, vi ankom for en Time siden, og, saasnart han har gjort sit Toilette, kommer han vist herhen for at gjøre Fru Malaprop sin Opvartning.

Lydia. Saa vil jeg, inden vi blive forstyrrede, betroe Dig nogle af mine Gjenvordigheder; jeg veed, jeg kan gjøre Regning paa Dit Hjertes Deeltagelse, om end den kolde Fornuft maa fordømme mig. — Af mine Breve kjender Du min Forbindelse med Beverley; — men han er tabt for mig, Julie! Tante har opsnappet et af hans Breve og saaledes opdaget det Hele. Hun har holdt mig indespærret lige siden — — og dog er hun selv — ja Du vil neppe troe det — hun er formelig bleven forelsket i en lang irsk Baron, som hun traf sammen med ved en Fest hos Lady Macshuffle.

Julie. Du spøger, Lydia.

Lydia. Jeg giver Dig mit Ord derpaa. Hun fører virkelig en Slags Correspondance med ham, rigtignok foreløbig under et fingeret Navn, men Delia eller Celia er det, det er vist.

Julie. Men saa er hun vel bleven mere eftergivende mod Dig?

Lydia. Tvertimod, hun er bleven mere mistænkelig. — Men det er ikke min eneste Sorg; den afskyelige Acres ventes hertil idag, saa Du indseer, at jeg vil blive piint og plaget!

Julie. Kjære Lydia, haab det Bedste. Sir Anthony skal nok anvende sin Indflydelse hos Fru Malaprop.

Lydia. Men Du har endnu ikke hørt det Værste. Der var uheldigviis opstaaet en lille Uenighed mellem Beverley og mig, lige før min Tante opdagede vor Forbindelse, og da jeg ikke har seet ham siden, ere vi ikke blevne forsonede.

Julie. Hvormed havde han da forsyndet sig?

Lydia. Med slet Intet. Saa længe vi have kjendt hinanden, havde vi ikke en eneste Gang været uenige, og jeg begyndte at frygte, at han aldrig skulde give mig en Anledning dertil. Derfor skrev jeg itorsdags et Brev til mig selv for at underrette mig selv om, at Beverley i denne Tid gjorde Cour til en anden ung Dame. Jeg undertegnede det „Deres ubekjendte Ven", viste det til Beverley, bebrejdede ham hans Troløshed, lod som jeg var yderst forbittret og svor høitideligt, aldrig at ville see ham mere.

Julie. Og dermed skiltes I? og Du har ikke seet ham siden?

Lydia. Dagen efter opdagede Tante det Hele — og jeg, som kun havde til Hensigt at plage ham en tre, fire Dage, har nu tabt ham for bestandig.

Julie. Er han saa trofast, som Du har beskrevet mig ham, saa opgiver han Dig ikke saa let; dog betænk, Lydia, hvad Du selv har sagt mig: han er kun Fændrik, og Du har 30000 £!

Lydia. Du veed jo, at jeg mister Størstedelen af min Formue, dersom jeg, mens jeg endnu er umyndig, gifter mig uden Tantes Tilladelse; og dog er det just det, jeg har besluttet at gjøre, lige siden jeg hørte, hvilken Straf det vilde have tilfølge. Det vilde desuden ikke være mig muligt, at elske en Mand, der paa Grund heraf kunde ønske en eneste Dags Opsættelse.

Julie. Hvad er nu det for et Indfald? det er en af Dine sædvanlige Griller!

Lydia. Og det bestylder Du mig for! jeg troede, at Faulkland havde vænnet Dig...

Julie. Ikke til sine Fejl.

Lydia. Men, à-propos — Du har dog vel ladet ham vide ....?

Julie. Nej, jeg har ikke, han har ingen Anelse om, at jeg er her i Bath. Sir Anthony fattede sin Beslutning saa hurtigt, at jeg ikke kunde faae Tid til at give ham Underretning.

Lydia. Sir Anthony — ja, det er sandt, Du staaer jo under hans Beskyttelse; men igrunden er Du dog Din egen Herre, Julie, og jeg begriber derfor ikke, at Du et heelt Aar har villet være en Bold for den utaknemmelige Faulklands Luner og Skinsyge. Han opsætter bestandig at blive Din Mand og tillader sig dog, at være ligesaa fordringsfuld, som om han allerede var det.

Julie. Du gjør ham Uret, Lydia; det er kun min Faders Død og nogle paafølgende Forviklinger, som have forsinket, hvad

jeg veed at være min Faulklands mest brændende Ønske. Han er for ædelmodig til at være letsindig i en saadan Sag. Og med Hensyn til hans Karakteer gjør Du ham ogsaa Uret; tro mig, han er for stolt, for ædel til at være skinsyg. Han er undertiden lidt gnaven og trættekjær — men han lægger jo heller ikke Skjul derpaa; han er undertiden forsømmelig, hvor en Elsker ikke plejer at være det — men det er fordi hans Hjertes Følelser ere saa brændende og oprigtige, at de forsmaae den nymodens Kjærligheds Coquetteri. Hans Kjærlighed er endnu i sin fulde Friskhed, den udfylder hele hans Sjæl, og skjøndt han er for stolt til ikke at fordre en fuldkommen Gjengjældelse, saa er han dog tillige for beskeden til at troe sig berettiget til den. Han troer sig ikke værdig til at blive elsket saa høit som han ønsker det, og frygter derfor, at han ikke bliver elsket nok. — Jeg tilstaaer, at dette hans Sind har voldet mig mange sørgelige Timer; men jeg har lært at betragte mig selv som hans Skyldner for de Ufuldkommenheder, som ere begrundede i hans varme Kjærlighed.

Lydia. Jeg kan ikke bebrejde Dig, at Du forsvarer ham; men sig mig oprigtigt, Julie — hvis han ikke havde reddet dit Liv, troer Du da, Du vilde have været ham ligesaa hengiven som Du nu er det? tro mig: det Vindstød, som bragte Eders Baad til at kæntre, var Medbør for Din Kjærlighed.

Julie. Taknemligheden kan vel have styrket min Kjærlighed til ham, men jeg elskede ham, før han frelste mit Liv; og, selv om jeg ikke havde gjort det, vilde da ikke en saadan Forbindtlighed være tilstrækkelig...

Lydia. Forbindtlighed! det er jo kun, hvad enhver Vandhund vilde gjøre! det kunde da aldrig falde mig ind, at skjænke mit Hjerte til en Mand, fordi han kunde svømme.

Julie. Fy, Lydia, Du er altfor skaanselløs...

Lydia. Det er jo ogsaa kun Spøg. — Men tys! der kommer Nogen.

(Louise kommer løbende).

Louise. Frøken! Sir Anthony Absolute er kommen hjem med Deres Tante.

Lydia. Jeg kan ikke troe, at de komme herop — men pas dog paa, Louise.

(Louise gaaer).

Julie. Nu er det bedst, jeg gaaer. Sir Anthony veed ikke, at jeg er her, men træffes vi, vil han opholde mig for at vise mig Byen. En anden Gang skal jeg gjøre Fru Malaprop min Opvartning, og saa skal hun faae Lov til at regalere mig saa længe, hun har Lyst, med sine udvalgte Ord, som hun saa beundringsværdigt forstaaer at anvende paa urette Sted.

(Louise kommer).

Louise. Nu komme de herop, Frøken!

Lydia. Saa vil jeg ikke opholde Dig, kjære Cousine. Farvel! — Du længes vist ogsaa efter at kunne sende Faulkland Bud. Kom — gaae gjennem min Stue ned ad den anden Trappe!

Julie. Farvel! (De omfavner hinanden. Julie gaaer).

Fjerde Optrin.

Lydia. Louise.

Lydia. Skynd Dig nu at skjule disse Bøger. Kast „Peregrine Pickle“ under Toilettebordet og „Roderik Random“ ind i mit Sovekammer; stik „Den forelskede Prinds“ under Sofaen og „Ovid“ bag Puden — der: put „Den følsomme Mand“ i Din Lomme; saa, læg nu „Dydens Speil“ frem, saa de kunne see den og lad „Fordyces Prækener“ ligge opslaaet paa Bordet.

Louise. Nej, Frøken, det gaaer ikke an; Haarskjæreren har revet Blade ud af den lige til Kapitlet om „Tilladelig Stolthed“.

Lydia. Det gjør Ingenting; slaa op ved „Maadeholdenhed“. — Nak mig „Kvindens Moral“. — Saa, lad dem nu kun komme.

Louise gaaer).

Femte Optrin.

Lydia. Fru Malaprop og Sir Anthony komme.

Fru Malaprop. See der, Sir Anthony, der sidder hun, den gjenstridige lille Tosse, som partout vil bringe Skam over sin Familie og fornedre sig selv ved at hengive sig til en Person, der ikke ejer en Hvid.

Lydia. Jeg troede, Tante, at De...

Fru Malaprop. Du troede! har Nogen spurgt Dig om, hvad Du troede? en ung Pige har ikke godt af at troe. — Vi komme for at anmode Dig om at glemme denne Vindbeutel, hører Du, at illuminere ham fuldkommen af Din Hukommelse.

Lydia. Ak, Tante! vore Erindringer ere uafhængige af vor Villie: det er ikke saa let at glemme.

Fru Malaprop. Men jeg siger Dig, at det er det; Intet paa Jorden er saa let som at glemme, naar man kun for Alvor vil det. Jeg veed, at jeg har glemt Din kjære salig Onkel saa aldeles som om han aldrig havde været til, og det alene, fordi jeg troede, det var min Pligt; og jeg maa sige Dig, at det slet ikke passer sig for en ung Pige at have en saa urimelig god Hukommelse.

Sir Anthony. Hvad behager! vil Frøken Lydia erindre, hvad De vil, at hun skal glemme? — Ja, det kommer der af den megen Læsning?

Lydia. Hvormed har jeg forskyldt, Tante, at De behandler mig saaledes?

Fru Malaprop. Forsøg nu bare ikke at escarpere; Du veed jo, at jeg har Beviser for, hvad jeg siger. — Men svar mig: vil Du love at gjøre, hvad der bliver Dig befalet? vil Du tage den Mand, Dine Venner have bestemt for Dig?

Lydia. Jeg maa reentud sige Dem, Tante, at selv om jeg ikke allerede havde givet en Anden Fortrinet, saa vilde dog Deres Valg være min Afsky.

Fru Malaprop. Hvad har Du med Fortrin og Afsky at bestille? det passer sig ikke for en ung Pige, og Du burde vide, at begge disse Følelser tabe sig lidt efter lidt, og at det derfor altid er det Sikreste at begynde Ægteskabet med lidt Afsky. — Jeg husker godt, at jeg, før jeg blev gift med Din kjære salig Onkel, hadede ham, som om han havde været en Morian, og dog veed Du, hvad jeg blev for en Kone! o, Ingen veed, hvormange Taarer det kostede mig, da det behagede Forsynet at kalde ham bort fra min Side! — Men, sæt, at vi lade Dig gjøre et andet Valg, vilde Du da love os at renoncere paa denne Beverley?

Lydia. Selv om jeg kunde forstille mig nok til at love det, vilde mine Handlinger dog snart forraade mine Tanker.

Fru Malaprop. Gaa, luk Dig inde i Dit Kammer, fald ikke Andre til Besvær med Dit slette Lune!

Lydia. Jeg gaaer gjerne, Tante; thi naar jeg er alene kunne Andre idetmindste ikke gjøre mig Gjengjæld.

(gaaer).

Sjette Optrin.

Fru Malaprop. Sir Anthony.

Fru Malaprop. Sikken en spydig lille Tingest!

Sir Anthony. Det er ikke til at undres over, Frue; det er Altsammen en naturlig Følge af at lære unge Piger at læse. Om jeg saa havde et heelt Dusin Døttre, vilde jeg, saa sandt jeg lever, før lade dem lære den forte Kunst end deres Alfabet.

Fru Malaprop. Ja, Sir Anthony, De er jo en fuldkommen Misantrop.

Sir Anthony. (kaster et spejdende Blik omkring i Stuen). Paa Vejen herhen saae jeg Deres Nieces Tjenestepige komme ud fra et Lejebibliothek; hun havde en Bog i hver Haand; de vare heftede i marmorerede Omslag. Fra det Øjeblik vidste jeg, hvad jeg kunde vente mig af hendes Froken.

Fru Malaprop. Det er ogsaa nogle afskylige Indretninger!

Sir Anthony. Ja, Frue, et Lejebibliothek i en By er en Planteskole for alt Slags Djævelskab; det er et eviggrønt Træ, som hele Aaret bærer giftige Frugter! — og tro, mig, Fru Malaprop, at de, der holde saa meget af Bladene, ogsaa snart ville længes efter Frugten.

Fru Malaprop. Fy, Sir Anthony, De taler sikkert lakonisk.

Sir Anthony. Saa sig mig da ligefrem, hvad De mener, en ung Pige burde vide.

Fru Malaprop. Seer De, Sir Anthony, jeg vilde paa ingen Maade have, at min Datter skulde have slugt alverdens Visdom, thi altfor megen Lærdom klæder ikke en ung Pige; jeg vilde f. Ex. ikke, at hun skulde give sig af med Græsk, Hebraisk eller Algebra eller Simoni eller Fluxioner eller Paradoxer eller andre saadanne inflammatoriske Videnskabsgrene; hun behøvede heller ikke at kjende Brugen af alle disse mathematiske, astronomiske, diabolske Instrumenter — men, naar hun var 9 Aar gammel, vilde jeg sende hende til en Pensionsanstalt, for at hun kunde lære lidt Verden og Levemaade; derefter skulde hun have et overfladisk Kjendskab til Regning, og naar hun blev ældre, vilde jeg lade hende lære lidt Geometri, for at hun kunde vide lidt Besked med de forskjellige Landes Grændser og indbyrdes Beliggenhed; men fremfor Alt skulde hun være fuldkommen Herre over Orthodoxien, deels for ikke at bogstavere og udtale Ordene saa skammelig slet som unge Piger i Almindelighed gjøre, og deels for at reprehendere den sande Betydning af de Ord, hun bruger. Seer De, Sir Anthony, det er nu, hvad jeg mener, at en ung Pige burde vide, og jeg troer ikke, der er en eneste superstitieux Artikel i det Hele.

Sir Anthony. Jaja, Fru Malaprop, jeg vil ikke argumentere Sagen længer med Dem, skjøndt jeg maa tilstaae, at De er en meget maadeholden og følelig Dame at disputere med; næsten hvert tredie Ord, de siger, taler til min Fordeel. Men for at komme tilbage til den egentlige Gjenstand for vor Samtale — De har altsaa Intet at indvende mod mit Forslag?

Fru Malaprop. Aldeles Intet, det forsikrer jeg Dem. Jeg har ikke givet Hr. Acres noget bestemt Løfte, og, da Lydia saa haardnakket paastaaer ikke at ville have ham, saa kan Deres Søn maaskee være heldigere.

Sir Anthony. Saa vil eg strax skrive efter Knegten. — Skjøndt jeg selv i længere Tid har tænkt paa dette Parti, veed han dog ikke et Ord derom. Han er forøjeblikket i sin Garnison.

Fru Malaprop. Jeg kjender jo rigtignok ikke Deres Søn, Sir Anthony, men jeg haaber, at han ikke vil gjøre Indvendinger.

Sir Anthony. Indvendinger! lad ham gjøre Indvendinger, om han tør! nej, Fru Malaprop, Jack veed altfor godt, at den ringeste Mukken øjeblikkelig gjør mig rasend. Min Opdragelsesmethode er saa simpel, som

den vel kan være. Da han var yngre hed det altid; „Jack, gjør det“; knurrede han, fik han En paa Øret, og knurrede han atter derover, sendte jeg ham øjeblikkelig ud af Stuen.

Fru **Malaprop.** Ja, den Methode er min Tro god; der er saamænd Ingenting saa conciliérende for unge Mennesker som Strenghed. — Nu skal jeg give Hr. Acres sin Afsked og forberede Lydia paa at modtage Deres Søns Propositioner; men saa haaber jeg da ogsaa, at De vil beskrive hende for Capitainen som en Gjenstand, der ikke er aldeles til at kaste Brag paa.

Sir **Anthony.** Jeg skal nok gribe Sagen fnildt an. — Jeg maa nu forlade Dem, Fru Malaprop, og beder Dem kun at anvende dygtig Tvang, hvis det gjøres fornødent. Følg mit Raad: dygtig under Pidsken, hvis hun afslaaer at gaae ind derpaa; under Laas og Lukke med hende — og vilde De blot en tre, fire Dage lade Tjenestefolkene glemme at bringe hende Middagsmad, saa skulde De see, hvor utrolig føjelig hun vilde blive.

(gaaer).

Syvende Optrin.

Fru **Malaprop.** Senere **Louise.**

Fru **Malaprop.** I ethvert Tilfælde er det mig kjært at blive hende kvit, thi hun har paa en eller anden Maade faaet Nys om min Godhed for Sir Lucius O'Trigger. — Louise kan ikke have forraadt mig? nej, den Pige er saa stor en Gaas, at jeg snart skulde have bragt hende til Bekjendelse. (kalder) Louise! Louise! — Havde hun været mere snu, vilde jeg aldrig have betroet mig til hende.

(Louise kommer).

Louise. Kaldte Fruen?

Fru **Malaprop.** Ja, min Pige. Saae Du Sir Lucius, da Du var ude?

Louise. Nej, Frue, ikke et Glimt af ham.

Fru **Malaprop.** Jeg kan da stole paa, at Du ikke har omtalt . . .

Louise. Herre Jemini! før skulde jeg da tage Livet af mig selv!

Fru **Malaprop.** Jaja, lad dem ikke benytte sig af Din Enfoldighed.

Louise. Nej, Frue.

Fru **Malaprop.** Kom ind til mig om et Øjeblik, saa skal Du faae nok et Brev til Sir Lucius; men husk vel paa, at hvis Du nogensinde røber, hvad der bliver Dig betroet med mindre det skulde være andre Folks Hemmeligheder til mig, saa vil Du for bestandig forspilde min Malveillance, og det, at Du er enfoldig, vil ikke være nogen Undskyldning for Din Sladdervornhed.

(gaaer).

Ottende Optrin.

Louise.

Louise. (forandrer sit Væsen). Ha, ha, ha . . ! see saa, min kjære Enfoldighed, nu skal Du have Lov at hvile lidt. Andre Piger i min Stilling gjøre sig Umage for at synes kløgtige og snu, men jeg foretrækker den taabeligste Dumheds Maske, notabene naar mine skarpe Øjne uhindret kunne titte igjennem den. — Lad mig engang regne efter, hvad min Enfoldighed har indbragt mig i den sidste Tid. (seer paa et Stykke Papir) „For at have hjulpet Froken Lydia med at lægge Planer til at løbe bort med en Fændrik — i rede Penge til forskjellige Tider: 12 £ 12 Shilling; i Kjoler: 5 £; Hatte, Manchetter, Kapper & &: i det Uendelige. Fra samme Fændrik i Løbet af den sidste Maaned: 6½ Guinéer“, omtrent et Fjerdingaars Løn! — „Item fra Fru Malaprop for at have forraadt de unge Folk til hende“ — da jeg saae, at Sagen alligevel vilde blive opdaget — „2 Guinéer og en fort Adriene. Item fra Hr. Acres for at overbringe diverse Breve“ — som jeg aldrig overbragte — „2 Guinéer og et Par Spænder. Item fra Sir Lucius O'Trigger: 3 Kroner, 2 Guldmedailler og en Sølvsnustobaksdaase!“ — Ikke saa ilde gjort endda, min gode Enfoldighed! — Den stakkels Irlænder har jeg indbildt, at jeg bragte hans Breve til Frøkenen og ikke til hendes Tante, thi jeg har godt mærket, at han er ligesaa stolt, som han er fattig — og Formuen trykker ham bestemt ikke! —

(gaaer).

Anden Handling.

Første Optrin.

Et Værelse hos Capitain Absolute.

Capitain Absolute. Fag.

Fag. Ja, Herre, mens jeg var derhenne, kom Sir Anthony. Jeg sagde ham, at jeg var bleven sendt for at spørge til hans Befindende og for at faae at vide, om det var ham belejligt at modtage Dem.

Absolute. Og hvad sagde han, da han hørte, at jeg var i Bath?

Fag. Han blev saa forbavset, som jeg aldrig har seet ham før; han tumlede flere Skridt tilbage, udstødte en heel Snees Eder, og spurgte hvad Djævlen der havde ført Dem hertil?

Absolute. Og hvad svarede Du?

Fag. O, jeg spiste ham af med en Løgn; jeg husker ikke saa nøje, hvad jeg sagde; men vær De kun rolig, han fik ikke Sandheden at vide. Men, med Forlov, — for at undgaae ubehagelige Fejltagelser ifremtiden, vilde jeg nok lidt mere bestemt have at vide, hvad det nu egentlig skal være, som har foranlediget vor Rejse hertil; saa kan der dog komme lidt Sammenhæng i vore Opspind. — Sir Anthony's Tjenestefolk vare ellers meget nysgjerrige, meget nysgjerrige!

Absolute. Du har dog vel ikke sagt dem Noget?

Fag. Nej, ikke et Ord, Herre, ikke et Ord. Det er jo rigtignok sandt, at Thomas Kudsk, paa hvis Tavshed man forresten kan stole...

Absolute. Gudsdød! Du har dog vel ikke betroet ham Noget?

Fag. Nej, Herre, — nej — nej — ikke et Ord. Han var jo rigtignok noget nysgjerrig; men jeg bar mig fiffigt ad, forbandet fiffigt! „Min gode Thomas" sagde jeg — De veed, man siger altid „min gode" til sine Underordnede — „min Herre er kommen til Bath for at hverve"; ja, for at hverve, sagde jeg, men hvad enten det nu er Mennesker eller Stemmer — som De nok veed — saa kommer det hverken ham eller nogen Anden ved.

Absolute. Hverve? aa ja, det gaaer an; lad det da blive derved.

Fag. Ja! Herre, det er en ypperlig Idee. Men for nu at gjøre Sagen sandsynlig, fortalte jeg Thomas, at Deres Velbaarenhed allerede havde hvervet fem afskedigede Porteurs, syv Oppartere under Lavalder og 13 Marqueurer.

Absolute. Dumrian! Du skal aldrig sige mere end Du har nødig.

Fag. Om Forladelse, Herre, om Forladelse! men, med Forlov, en Løgn duer ikke, med mindre man behørig understøtter den. Naar jeg trækker Vexler paa min Opfindsomhed til en god, courant Løgn, saa besørger jeg selv baade Endossement og Vexel.

Absolute. Jaja, men pas blot paa, at Du ikke skader Din Credit ved at tilbyde for megen Sikkerhed. — Er Hr. Faulkland kommen hjem igjen?

Fag. Han er ovenpaa for at klæde sig om.

Absolute. Veed Du, om han har erfaret Sir Anthonys og Frøken Melvilles Ankomst?

Fag. Det har han neppe; thi siden han kom hjem, har han ikke talt med Andre end sin Kammertjener. Men det forekommer mig, at jeg hører ham komme ned.

Absolute. Gaa og sig ham, at jeg er her.

Fag. Ja, Herre, (idet han gaaer:) men, med Tilladelse, hvis Sir Anthony skulde komme, vil De da være saa god at erindre, at vi ere her for at hverve?

Absolute. Det skal jeg nok.

Fag. Og for mit gode Navn og Nygtes Skyld vilde jeg bede Deres Velbaarenhed om at lade et lille Ord falde om Porteurerne og Opparterne; jeg vil betragte det som en stor Gunst.... thi skjøndt det aldrig generer mig at lyve for at bevise min Herrre en Tjeneste, saa trykker det dog Ens Samvittighed at blive greben deri.

(gaaer).

Absolute. Nu skal jeg tage min lunefulde Ven lidt i Skole. Hvis han ikke veed, at hans Forlovede er her, vil jeg drille ham lidt, inden jeg fortæller ham det.

Andet Optrin.

Absolute. Faulkland.

Absolute. Velkommen tilbage til Bath, min Ven; det kan man kalde at være punktlig.

Faulkland. Der var Intet, som holdt mig tilbage, da jeg havde besørget mit Ærinde. Naa, hvad Nyt siden jeg forlod Dig? hvorledes staae Sagerne mellem Dig og Lydia?

Absolute. Uden den mindste Forandring; jeg har ikke seet hende siden vort Klammeri. Jeg venter imidlertid hvert Øjeblik at faae Bud fra hende.

Faulkland. Hvorfor overtaler Du hende ikke til at løbe bort med Dig?

Absolute. Hvadfornoget? og miste ⅔ af hendes Formue? det glemmer Du, min Ven. Nej, dertil kunde jeg for længe siden have bragt det med hende.

Faulkland. Men hvorfor bliver Du ved at spille Komedie med hende? dersom Du er sikker paa hende, saa fri i Dit virkelige Navn hos Tanten og skriv til Sir Anthony, og bed om hans Samtykke.

Absolute. Saa sagte, min Ven, saa sagte! thi, skjøndt jeg er overbeviist om, at Lydia vilde løbe bort med mig som Fændrik Beverley, saa er jeg paa ingen Maade vis paa, at hun vilde have mig, naar hun fik at vide, at jeg har en god Formue ivente, og allermindst, naar vi først skulde have Familiens Samtykke, og naar Brylluppet skulde gaae for sig med de sædvanlige, prosaiske Formaliteter. Nej nej, jeg maa gradviis forberede hende paa denne Opdagelse og gjøre mig uundværlig for hende, før jeg vover det. — Men Faulkland, Du spiser da sammen med os i Hotellet idag?

Faulkland. Nej, det kan jeg virkelig ikke; jeg er ikke oplagt til at være i Selskab.

Absolute. Du fortjente, at jeg skulde bryde med Dig. Der er jo intet Udkomme med Dig og Din Kjærlighed! elsk dog som en Mand!

Faulkland. Jeg tilstaaer gjerne, at jeg i det Punkt....

Absolute. Speil Dig i mig! jeg giver jo ogsaa en Elskers Rolle, og dertil en romantisk Elskers! men derfor slæber jeg ikke evig og altid paa et heelt Læs Tvivl, Haab, Frygt, Ønsker og andet saadant Fyldegods for en Landsbypiges Hjerne!

Faulkland. O, Jack, hos Dig ere ikke Hjerte og Sjæl knyttede uløseligt til en og samme Pige; Du spiller et høit Spil, men taber Du, vover Du en ny Indsats. Jeg derimod har sat min hele Lykke paa et eneste Kort, og er jeg uheldig, taber jeg Alt.

Absolute. Men i Guds Navn! hvad Grunde har Du da til at ængste Dig, Du Grillenfænger?

Faulkland. Grunde, siger Du? store Gud! har jeg ikke Grunde i tusindviis! jeg ængster mig for hendes Humeur, hendes Sundhed, hendes Liv; hun tager sig maaskee min Fraværelse nær; hendes Længsel efter min Tilbagekomst, hendes Ængstelse for mig nedtrykker maaskee hendes blide Sind; og saa hendes Helbredstilstand — giver hver Time paa Dagen mig ikke Grund til at ængste mig for den? regner det, bliver hun maaskee forkjølet; blæser det, angribes maaskee hendes Nerver; Middagssolens Varme, Aftenens Dug udsætte maaskee hendes Liv for Fare — hendes Liv, som ene giver mit sit Værd! o, Jack, naar omme og stintfølende Sjæle ere stilte fra hinanden, er der ingen Sky paa Himlen, ikke en Bevægelse af Elementerne, ikke den svageste Luftning, som jo antyder, at de Elskende have Grund til at ængste sig.

Absolute. Ja, men det staaer os jo frit for at forstaae disse Antydninger eller ikke, det er just Tingen. — Naar Du nu var overbeviist om, at Julie var rask og vel tilmode, saa vilde Du altsaa være fuldkommen tilfreds?

Faulkland. Jeg vilde være usigelig lykkelig; det er det Eneste, jeg ængster mig for.

Absolute. Saa kan jeg ihast helbrede Dig: Frøken Melville er fuldkommen rask og i dette Øieblik her i Bath.

Faulkland. O, Jack! Du narrer mig!

Absolute. Det er ikke en Time siden, hun ankom med min Fader.

Faulkland. Er det virkelig Alvor?

Absolute. Jeg troede, Du kjendte Sir Anthony for godt til at blive forundret over den Sort pludselige Indfald. Men — alvorlig talt — det er som jeg siger, paa Ære!

Faulkland. O, Jack! Du er min bedste Ven! nu skal Intet paa Jorden kunne volde mig et Øieblik Ængstelse!

(Fag kommer).

Fag. Hr. Acres er nylig ankommen og ønsker at hilse paa Herren.

Absolute. Hillemænd! saa maa Du blive lidt endnu, Faulkland; denne Acres boer en Miilsvei fra Sir Anthony; han vil kunne fortælle Dig, hvorledes Din Forlovede har haft det, siden Du forlod hende. (til Fag) Lad Hr. Acres komme!

(Fag gaaer).

Faulkland. Saa han er nøie bekjendt med Familien?

Absolute. Han er en intim Ven af den; Du maa paa ingen Maade gaae; hans Personlighed vil desuden more Dig.

Faulkland. Lad gaae! der er jo Et og Andet, jeg nok gad høre lidt Besked om.

Absolute. Han er paa en Maade min Medbejler, det vil sige mit andet Jegs, thi han aner ikke, at hans Ven, Captain Absolute, nogensinde har seet vor fælleds Tilbedste. Det er pudseerligt nok at høre ham beklage sig for mig over en vis Beverley, som er hans Medbejler, som skjuler sig saa....

Faulkland. Tys! der er han.

Tredie Optrin.

De Forrige. Acres.

Acres. Ha, min kjære Ven, min bedste Capitain, min ærlige Jack, hvor staaer det sig? jeg er lige ankommen som Du seer. — Min Herre, Deres ærbødigste Tjener. — Det var en Pokkers Hede at kjøre i, Jack, ved Pidst og Hjul! jeg er reist som en Comet med en lang Hale af Støv efter mig.

Absolute. Ja, Bob, Du er i Sandhed en excentrisk Planet; men vi vide godt, hvad det er for en Attractionskraft, som trækker Dig hertil. — Tillad mig at presentere Hr. Faulkland for Dig: Hr Faulkland, Hr. Acres.

Acres. Det er mig en usigelig Fornøielse, min Herre, jeg haaber, vi skulle blive nærmere bekjendte med hinanden. Men, Jack, er det Hr. Faulkland, som....?

Absolute. Javist, Bob, Frøken Melvilles Faulkland.

Acres. Naa saa! — Hun og Din Fader maae være ankommen lige før mig; Du har formodentlig seet dem? — ah! Hr. Faulkland, De er sandelig en lykkelig Mand!

Faulkland. Jeg har endnu ikke seet Frøken Melville. — Jeg haaber, hun har været rask og vel tilmode i Devonshire?

Acres. Aldrig seet hende mere glad og fornøjet, aldrig i mit Liv. Ved Roser og Lillier! hun har været frisk som en Fisk.

Faulkland. Virkelig! — Jeg har dog hørt, at hun skal have været lidt upasselig.

Acres. Falsk, min Herre, falsk, bare sagt for at ærgre Dem; det Modsatte har været Tilfældet, det forsikrer jeg Dem.

Faulkland. Der seer Du, Jack, hvor meget bedre hun er faren end jeg! jeg har næsten været syg af Ængstelse.

Absolute. Er Du nu vred paa Din Forlovede, fordi hun ikke har været syg?

Faulkland. Vist ikke, Du misforstaaer

mig; skjøndt en lille Upasseligbed just ikke er en unaturlig Følge af Adskillelse fra den, man elsker. Sig mig oprigtigt — er der ikke noget Ukjærligt i denne robuste, følesløse Sundhed?

Absolute. Jovist, det var meget ukjærligt af hende at være rask i Din Fraværelse.

Acres. God Lejlighed Du har, Jack.

Faulkland. Men De sagde, at Frøken Melville havde været saa overordentlig rask; saa har hun formodentlig været munter og lystig? altid i godt Lune, ikke sandt?

Acres. Munter og lystig! hun har, dandse mig! været Ballernes Dronning overalt; saa livlig og underholdende; altid vittig og i godt Humeur!

Faulkland. Seer Du, Jack, seer Du? o, Fruentimmerne besidde en vis naturlig Lystighed, som Intet kan faae Bugt med! hvor er det muligt? hun fornøjet — og jeg borte!

Absolute. Hold dog engang op, det er altfor galt! for et Øjeblik siden var Du jo kun bange for, at hun ikke skulde have været fornøjet.

Faulkland. Men, Jack, har jeg været den, der gav den lystige Tone an i Selskaberne?

Absolute. Nej, det har Du sandelig ikke.

Faulkland. Har jeg været livlig og munter?

Absolute. Nej, paa Ære, jeg frikjender Dig.

Faulkland. Har jeg bestandig været vittig og i godt Lune?

Absolute. Nej, min Tro om Du har; Du har, oprigtig talt, været forbandet kjedelig.

Acres. Hvad er der ivejen med Hr Faulkland?

Absolute. Han yttrer kun sin Tilfredshed over at høre, at Julie har været saa rask og fornøjet; det er det Hele, ikke sandt Faulkland?

Faulkland. Det fornøjer mig særdeles meget — ja, jovist, hun har et lykkeligt Sind.

Acres. Ja, om hun har! og saa er hun saa dannet, har saa klar en Stemme, spiller saa yndigt paa Klaveer, er saa stor en Mester i det Høje og det Dybe, det gjennemtrængende Stærke, det Rumlende og det Hvislende! ved Noder og Pavser! hvor kvidrede hun ikke dejligt ved Madam Pianos sidste Concert!

Faulkland. Der seer Du igjen! hvad siger Du nu dertil? — Nu hører Du jo, at hun har moret sig og sunget — hun har ikke offret mig en Tanke!

Absolute. Passiar, Menneske! Musik er jo Næring for Kjærlighed.

Faulkland. Jaja, det kan jo være. — Men sig mig Hr. — hvad Pokker er det nu, han hedder? — husker De ikke, hvad det var for Sange, Frøken Melville sang?

Acres. Ikke saa nøje, ikke saa nøje.

Faulkland. Uden Tvivl var det lutter rørende, smukke melankolske Melodier, som f. Ex. — De erindrer maaskee denne: „Langt fjernet fra min Sjæls Tilbedte“?

Acres. Nej, den var det ikke.

Faulkland. Eller: „Vifter, I blide Vinde! vifter, I blide Vinde!“?

Acres. Nej, langtfra, langtfra; — men nu husker jeg en af dem: „Mit Hjerte er mit, og min Villie er fri.“ —

Faulkland. O, Daare, som jeg var, at knytte hele min Lykfalighed til et saa letsindigt Væsen! Gudsbød! at gaae saaledes omkring og synge i alle Selskaberne! at kvæge sit letsindige Hjerte med lystige Viser! hvad siger Du dertil, Jack?

Absolute. Ikke Andet, end at det skulde glæde mig at høre om min Forlovede, at hun havde været ligesaa munter.

Faulkland. Ja, ja, javist, jeg græmmer mig jo heller ikke over, at hun har været fornøjet; det glæder mig tvertimod, jeg ønsker ikke, at hun skulde have været syg eller bedrøvet — men jeg synes blot, at et sympatiserende Hjerte netop burde have givet sig tilkjende i Valget af sine Sange. Hun kunde gjerne have været rask med Maade og saa at sige vemodig glad; — men det aner mig, at hun ogsaa har dandset.

Acres. De taler om at dandse?

Absolute. Min Ven Faulkland siger, at hans Forlovede dandser ligesaa smukt som hun synger.

Acres. Ja Skam gjør hun det. Paa vort sidste Væddeløbsbal...

Faulkland. Seer Du, seer Du? jeg sagde det nok! o, huu kommer sig fortræffeligt i min Fraværelse. Hun dandser! — Hendes Følelser maae have været mine ganske modsatte; jeg har været bekymret, tavs, tankefuld, har holdt mig hjemme, har havt Grædmelse om Dagen og søvnløse Nætter; hun derimod har svælget i Sundhed, Lystighed, Latter, Sang og Dands! o, den fordømte Letfærdighed!

Absolute. Prostituer Dig dog for Guds Skyld ikke, Faulkland. Om hun ogsaa har dandset, hvad gjør saa det? Selskabslivet gjør det jo ofte til en Pligt.

Faulkland. Nuvel, nuvel, jeg skal styre mig — det er maaskee, som Du siger — for Formens Skyld. Men jeg synes, Hr. Acres, at De roste den Anstand, hvormed Frøken Melville dandser Menuet, ikke sandt?

Acres. Ja, den indestaaer jeg for; men jeg vilde egentlig tale om hendes Country-Dandse; dem dandser hun, Fanden slaae Entrechats! med en saadan Air!

Faulkland. For en Ulykke! forsvar det, Absolute; hvorfor forsvarer Du det ikke? — Country-Dandse, Valts og Riil! kan man nu

bebreide mig Noget? — Jeg kunde have tilgivet hende en Menuet, det skulde jeg ikke have taget mig nær; men Country-Dandse! jeg kunde endog have tilgivet hende, at have figureret i en Cotillon, det troer jeg, at jeg kunde have tilgivet hende; men at lade sig trække omkring som en Abekat en heel Aften igjennem; at lade sig begramse af en Sværm pyntede og forelskede Lapse; at gjøre Pas som en Beriderhoppe! o, Jack, en virkelig bly og fiintfølende Kvinde vilde aldrig træde en Country-Dands med nogen Anden end sin Forlovede, og, selv i dette Tilfælde, burde de øvrige Par være hendes Onkler og Tanter!

Absolute. Naturligviis! Bedstefædre og Bedstemødre!

Faulkland. Selv om der kun er en Eneste i de Dandsendes Rækker, som har en ureen Tanke, saa vil denne dog udbrede sig som en Smitte: Pulsen vil slaae stærkere under Rilens vellystige Bevægelser, Luften vil blive opfyldt af utaalmodige Elskovssuk, og Kjærlighedens Lue vil som en electrisk Gnist gjennemfare hvert Led i Kjæden. — Jeg maa nu forlade Dig; jeg tilstaaer, at jeg er bleven noget varm — naar blot den fordømte Laban ikke har mærket det! (Vil gaae.)

Absolute. Bliv dog lidt endnu og tak Hr. Acres for hans gode Efterretninger.

Faulkland. Gid Fanden havde baade ham og hans Efterretninger! (Gaaer.)

Fjerde Optrin.

Absolute. Acres.

Absolute. Ha ha ha! stakkels Faulkland! det er ikke fem Minuter siden, da „Intet paa Jorden mere skulde kunne volde ham et Øieblik Engstelse!"

Acres. Hr. Faulkland blev da ikke vred, fordi jeg roste hans Forlovede?

Absolute. Jeg troer, han blev lidt skinsyg, Bob.

Acres. Nei virkelig? Ha ha! skinsyg paa mig? det er ypperligt!

Absolute. Der er da ikke noget Forunderligt i det, Bob; Du kan være vis paa, at Dit livlige, yndefulde Væsen, Dine insinuante Manerer ville sætte adskillige Hjerter i Brand her.

Acres. Aa Fjas! ha ha! sætte Hjerter i Brand! ha ha ha! — Men Du veed da, at jeg ikke længer er fri? — Min kjære Lydia har lagt Beslag paa mig. Ude paa Landet kunde hun ikke udstaae mig, fordi jeg gik saa smagløst klædt; men, ved alle Fryndser og Kvaster! her skal jeg gribe Tingen anderledes an. Nu har min gammeldags Moder ikke længer Noget at sige — og nu skulle mine gamle Klæder faae at mærke, hvem der er Herre. Min Jagtfrakke kasserer jeg frisk væk; Skindbuxerne giver jeg Rejsepas — Mit Haar har allerede i nogen Tid været under Dressur.

Absolute. Nei?

Acres. Jo — Sidekrøllerne ere rigtignok lidt stridige, men Baghaaret er desto føjeligere.

Absolute. Ja, Du vil snart gjøre Fremskridt.

Acres. Det skulde jeg ogsaa mene; og kan jeg faa faae fat i denne Fændrik Beverley — Gudsbød! han skal, klikke mine Pistoler! faae at mærke, hvad jeg er bleven for en Karl!

Absolute. Talt som en Mand, Bob! — Men, med Forlov, jeg synes, Du har en egen, ny Maade at bande paa?

Acres. Ha ha! naa, saa Du har bemærket det? det er meget fiint, ikke sandt? — Jeg har dog ikke selv fundet paa det; men en Landeværnsofficeer, en meget belæst Mand, sagde mig engang, at der ikke var nogen Mening i de almindelige Eder, og at det kun var deres Ælde, som holdt dem i Hævd; thi, sagde han, de Gamle nøiedes aldrig med en Ed eller saa, men pleiede at sværge ved Jupiter, ved Bacchus, ved Mars, ved Venus eller ved Pallas, alt eftersom Meningen fordrede det, og min gode Major meente derfor, at Eden først var, hvad den burde være, naar den var et Ekko af Meningen; det kaldes refererende Eder — ha ha! er det ikke fiint, hvad?

Absolute. Meget fiint og meget originalt, og jeg tvivler ikke paa, at de gængse Eder ville blive fortrængte.

Acres. Det ville de! de mest afholdte Udtryk høre lidt efter lidt op at blive brugte; sgu'erne synge paa deres sidste Vers.

Fag (kommer ind). Der er en Herre, som ønsker at tale med Dem. Skal jeg vise ham op i Dagligstuen?

Absolute. Ja, det kan Du.

Acres. Nu maa jeg afsted.

Absolute. Stop lidt! hvem er det, Fag?

Fag. Deres Fader.

Absolute. Din Lømmel! hvorfor viste Du ham da ikke strax herop? (Fag gaaer.)

Acres. Du har ventelig Forretninger med Sir Anthony. Jeg venter Brev fra Fru Malaprop; jeg har ogsaa sendt Bud til min kjære Ven Sir Lucius O'Trigger — altsaa: farvel, Jack! vi træffes da iaften? saa ville vi drikke min lille Lydias Skaal i en Flaske Champagne.

Absolute. Det skal jeg med Fornøielse. (Acres gaaer.)

Femte Optrin.

Absolute. Strax efter Sir Anthony.

Absolute (alene). Naa, nu vanker der da en faderlig Prækken. Jeg haaber, at han ikke

har hørt, hvorfor jeg er kommen hertil. — Gud give dog, at Podagraen havde holdt ham fangen i Devonshire! (Sir Anthony kommer.) Hvor det glæder mig, at see Dem her; De seer saa rask ud! Deres pludselige Ankomst til Bath gjorde mig ængstlig for Deres Sundhed.

Sir Anthony. Ja Du var vist grumme bange, Jack! — Du er kommen hertil, for at hverve, ikke sandt?

Absolute. Jo, jeg er her i Tjenesteanliggender.

Sir Anthony. Nu, det glæder mig at see Dig, skjønt jeg ikke ventede det, thi jeg havde netop isinde at skrive til Dig angaaende en lille Forretningssag. Jeg har nemlig i længere Tid gaaet og tænkt paa, at jeg bliver gammel og svag, og at jeg formodentlig ikke synderlig længe endnu vil være Dig tilbyrde.

Absolute. Jeg beder meget om Forladelse; men jeg har aldrig seet Dem stærkere og raskere end nu, og jeg beder Vorherre stadig, at De maa vedblive at være det.

Sir Anthony. Jeg haaber af ganske Hjerte, at Dine Bønner maae blive hørte. — Nu da, Jack! jeg har i længere Tid tænkt paa, at jeg, eftersom jeg er saa sund og stærk, maaskee endnu i lang Tid vil vedblive at være Dig tilbyrde. Jeg indseer godt, at Dine Indtægter, tilligemed hvad jeg hidtil har sendt Dig, maae have været en utilstrækkelig Sum for en rask Knøs som Du.

Absolute. De er altfor god.

Sir Anthony. Nu er det mit Ønske, at min Dreng, endnu mens jeg lever, skal gjøre Figur i Verden. Jeg har derfor besluttet med eet Slag at sætte Dig i en uafhængig Stilling.

Absolute. Deres Godhed overvælder mig.

Sir Anthony. Det glæder mig, at Du paaskjønner den; om et Par Uger skal Du være Herre over et stort Gods.

Absolute. Mit fremtidige Liv maa vise min Taknemmelighed; jeg kan ikke udtrykke min Beundring for Deres Ædelmodighed. Jeg haaber dog, at De ikke ønsker, jeg skal forlade Armeen.

Sir Anthony. Det maa Din Kone afgjøre.

Absolute. Min Kone?

Sir Anthony. Javist, Din Kone; har jeg maaskee glemt at omtale hende for?

Absolute. De har aldrig sagt mig et Ord om hende.

Sir Anthony. Hilledød! hun bør dog ikke forglemmes. Ja, seer Du; den uafhængige Stilling, jeg omtalte, skulde Du opnaae ved et Giftermaal; Formuen er belemret med en Kone; men jeg kan ikke troe, at det kan gjøre nogen Forskjel.

Absolute. De forbavser mig.

Sir Anthony. Hvad Djævlen gaaer der nu af Dig? Du var jo nylig Taknemmeligheden og Følelighedens selv.

Absolute. Det var jeg. De talte til mig om Uafhængighed og Formue, men ikke et Ord om en Kone.

Sir Anthony. Ja, hvad Forskjel gjør ogsaa det? Gudsdød! naar Du tager imod Godset, maa Du ogsaa tage imod den levende Besætning.

Absolute. Hvis min Lykke er Prisen, saa beder jeg om Tilladelse til at afslaae Kjøbet. — Sig mig idetmindste, hvem det er?

Sir Anthony. Hvad kommer det Dig ved? lov Du mig blot at elske og at ægte hende.

Absolute. De forlanger Formeget. Hvor kan De fordre, at jeg skulde elske en Dame, jeg ikke kjender.

Sir Anthony. Mig forekommer det meget mere urimeligt af Dig at gjøre Indvendinger mod en Dame, Du ikke kjender.

Absolute. Da maa jeg sige Dem reentud, at jeg elsker en anden; mit Hjerte er fængslet til en Engel af en Pige!

Sir Anthony. Saa vær saa god at lade det sende en Undskyldning: det gjør det meget ondt, men Forretninger hindre det i at gjøre sin Opvartning.

Absolute. Men jeg har svoret hende hellige Løfter.

Sir Anthony. Lad hende løse Dig fra Dem; lad hende afstaae fra Dem; de ere ikke værd, at Du skulde indløse dem. Desuden formoder jeg, at Du til Gjengjæld har Englens Løfter; saa gaaer det jo lige op.

Absolute. De maa undskylde, at jeg een Gang for alle siger Dem, at jeg ikke kan adlyde Dem heri.

Sir Anthony. Hør nu, Jack, jeg har længe hørt paa Dig med Taalmodighed, jeg har været rolig, ganske rolig; men vogt Dig! Du veed, jeg er Følelighedens selv, naar man ikke gjør mig imod; der er Ingen saa let at lede som jeg, naar jeg kan faae min Villie; men gjør mig blot ikke rasende!

Absolute. Jeg maa gjentage det: i det Punkt kan jeg ikke adlyde Dem.

Sir Anthony. Saa Gud fordømme mig, hvis jeg nogensinde igjen kalder Dig Jack!

Absolute. Dersom De blot vilde høre mig...

Sir Anthony. Jeg vil ikke høre et Ord, ikke et eneste Ord! vil Du give mig Dit Løfte, saa nik blot; men det siger jeg Dig, Jack, at hvis Du ikke gjør det, saa...

Absolute. Hvorledes? skulde jeg love at ægte — maaskee et gammelt Utyske!

Sir Anthony. For Fanden! hun skal være saa styg som det behager mig: dersom hun havde en Pukkel paa hver Skulder, dersom hun var skjæv som Taarnet i Pisa, dersom hun havde en Hud som en Mumie og et Skjæg som en Jøde — ja, dersom hun saae saaledes ud, siger jeg, saa skulde Du

alligevel forelske Dig i hende og sidde oppe hele Nætter for at skrive Sonetter om hendes Skjønhed!

Absolute. Det kan man kalde Fornuft og Maadeholdenhed!

Sir **Anthony.** Ingen Spydigheder, min Dreng, ingen Abekattestreger.

Absolute. Jeg har sandelig aldrig været mindre oplagt til at gjøre Løjer.

Sir **Anthony.** Ja, Snak har vi nok af! jeg veed, at Du leer i Skjægget, at Du vil grine af mig, naar jeg er gaaet.

Absolute. Jeg troer at kjende mine Pligter bedre.

Sir **Anthony.** Ingen Hidsighed! vær saa god, ingen Hidsighed! derved kommer Du ingen Vej med mig!

Absolute. Jeg kan forsikre Dem, at jeg aldrig har været mere koldblodig.

Sir **Anthony.** Jovist! Du er indvendig Fyr og Flamme! jeg veed det, Din Hykler; men det gaaer ikke.

Absolute. Men det er dog for galt!

Sir **Anthony.** Saa, nu bryder det løs! kan Du ikke være ligesaa koldblodig som jeg? hvad Djævlen fører Hidsighed til? — See, nu griner Du igjen! opir mig ikke! — Men Du stoler paa min blide Karakteer, det gjør Du; Du stoler paa min Godmodighed, tag Dig alligevel iagt! selv en Engels Taalmodighed faaer tilsidst Ende. — Men hør nu; jeg giver Dig fex og en halv Time til at tænke derpaa; hvis Du da ubetinget samtykker i at gjøre Alt, hvad jeg forlanger, saa vil jeg maaskee endnu med Tiden kunne tilgive Dig; hvis ikke, saa vov ikke at leve paa den samme Hemisphære som jeg; understaa Dig ikke til at indaande den samme Luft eller at blive bestraalt af det samme Lys som jeg! jeg fratager Dig Din Bestalling, jeg fornægter Dig, jeg gjør Dig arveløs — og Gud forbømme mig, hvis jeg nogensinde igjen kalder Dig Jack!

(Gaaer.)

Sjette Optrin.

Absolute. Senere **Fag.**

Absolute (alene.) Blide, milde, betænksomme Fader! jeg er Deres ærbødigste Tjener! — Hvor Sir Anthony forstaaer at sige sin Mening paa en kjærlig Maade! — Jeg tør ikke sige ham Sandheden — det gaaer ikke an; — men jeg gad dog vide, hvad det er for en rig gammel Hex, han har tiltænkt mig. — Og dog giftede han sig selv af Tilbøjelighed, ja var i sin Ungdom en lystig Broder og en dristig Galan!

(Fag kommer.)

Fag. Naa, Herre, Deres Fader er da vred tilgavns, kan De troe: en, to, tre var han nede af Trapperne, mumlede, sfjældte og slog i Rækværket hele Vejen! Kokkedrengen og jeg stode ved Døren og bukkede — svup! gav han mig En over Nakken med sin Stok; bring den til Din Herre, sagde han, sparkede saa til den stakkels Stegevender, saa han fløj ind i Gaarden og skjældte os Alle ud for et Hvalpetriumvirat! — Ja, Herre, dersom jeg var i Deres Sted og saae, at min Fader var saa ubehagelig i Omgang, vilde jeg ikke kjendes ved ham.

Absolute. Ti stille med Dine Næsviisheder! kom Du ikke ind for Andet? afvejen med Dig? (Skubber ham tilside og gaaer.)

Syvende Optrin.

Fag. Senere **Kjøkkendrengen.**

Fag (alene). Det er rigtigt! Sir Anthony har min Herre under Pidsken, min Herre er bange for at svare sin Fader — og saa lader han sin Vrede gaae ud over stakkels Fag! men det er nedrigt, det er uretfærdigt saaledes at hevne sig paa den Første den Bedste, fordi man er vred paa en Anden! det røber det værste Sind, den laveste Tænkemaade...

Drengen (kommer). Hr. Fag, Hr. Fag! Deres Herre kalder paa Dem!

Fag. Naa, Din lille, skidne Hund! Du behøver ikke at brøle saadan! — den smaaligste Tænkemaade, den...

Drengen. Skynd Dem, Hr. Fag, skynd Dem!

Fag. Skynd Dem, skynd Dem? ja, jeg skal skynde Dig, Din næsvise Knægt! skal jeg ogsaa lade mig commandere af Dig? Din uforskammede Stegevender!

(Sparker til ham og slaaer ham, idet han gaaer ud.)

Ottende Optrin.

(Den nordre Paradeplads.)

Louise.

Louise (alene). Saa, nu faaer jeg da en ny Medbejler at føre paa min Frøkens Liste: en Capitain Absolute. Jeg vil imidlertid ikke indskrive ham, før min Yung har faaet behørig Underretning. Stakkels Acres har faaet sin Afsked, og jeg har beviist ham den sidste venlige Tjeneste, idet jeg lod ham vide, at Beverley er kommen før ham. — Sir Lucius plejer at være meget punktlig, naar han venter at høre fra sin kjære Delia, som han kalder hende; jeg begriber ikke, hvor han bliver af. Dette Bedrageri trykker forresten min Samvittighed noget; men jeg vilde ikke faae saa gode Drikkepenge, naar min Helt vidste, at hans gudommelige Delia er henimod de halvtreds — og sin egen Herre.

Niende Optrin.

Louise. Sir Lucius O'Trigger.

Sir Lucius. Naa, min lille Gesandt, jeg har min Tro søgt efter Dig; jeg har ventet en god halv Time paa den søndre Paradeplads.

Louise (i en enfoldig Tone). O Jemini! og jeg har ventet paa Deres Velbaarenhed her paa den nordre.

Sir Lucius. Saa det har Du? ja saa er det derfor, vi ikke have mødt hinanden. Det er forresten besynderligt, at jeg ikke saae Dig gaae ud, thi jeg sad og tog mig en Luur i Kaffehuset henne paa Paradepladsen, og jeg valgte med Forsæt en Plads ved Vindvet for at passe Dig op.

Louise. Saa vil jeg vædde, jeg gik forbi, mens De sov.

Sir Lucius. Det maa Du have gjort, og jeg drømte ikke om, at det var saa silde, før jeg vaagnede. — Men hør, min lille Pige, har Du ikke Noget til mig?

Louise. Jovist har jeg, jeg har et Brev til Dem i min Lomme.

Sir Lucius. Seer man det! jeg kunde nok vide, Du ikke kom tomhændet. Lad mig da see, hvad det kjære Væsen siger.

Louise (giver ham et Brev). Der, Sir Lucius.

Sir Lucius (læser). „Min Herre! Kjærlighed leder os ofte til at følge et vist Instinct, som har langt større Indflydelse end hele Aars utrættelige Combinationer; og saaledes gik det mig med den Effect, hvori jeg kom ved den første superfluose Beskuelse af Sir Lucius O'Trigger." — Meget godt, meget smukt paa Ære! — „Kvindelig Blufærdighed forbyder mig at sige Mere; dog maa jeg tilføje, at det vilde foraarsage mig en overordentligt Glæde at finde Sir Lucius værdig dette mine Følelsers sidste Criterium. Delia." — Ja, Louise, hun har min Tro Ordet i sin Magt; hun er, sandt for Herren, Dronningen for alle Ordbøger! det maatte da være Fanden til Ord, som ikke fremstillede sig, naar hun vilde have fat i det, hvor fjernt det saa end laa.

Louise. Ja, Hr. Baron, men en Dame med hendes Erfaring...

Sir Lucius. Erfaring! i sit syttende Aar?

Louise. Sandt nok, Hr. Baron — men hun læser saameget, saa Herren maa forbarme sig, og det gaaer for hende som det var smurt!

Sir Lucius. Javist, hun maa min Tro være meget belæst for at kunne skrive saaledes; og dog maa jeg tilstaae, at hendes Stiil er noget fri; i dette Brev lader hun for Exempel en Mængde Ord gjøre Tjeneste, som vilde blive casserede ved alle Sessioner i hele Christenheden.

Louise. O, Sir Lucius, De skulde bare høre hende tale om Dem!

Sir Lucius. Sig hende, at jeg skal blive hende den bedste Ægtemand paa Jorden, og ovenikjøbet give hende en Ladytitel! men vi maae have den gamle Frues Tilladelse og idethele gjøre Alt som det hør og bør sig.

Louise. Jeg troede, Sir Lucius, at De ikke var rig nok til altid at kunne gjøre det.

Sir Lucius. Der traf Du det netop, min Pige, jeg er saa fattig, at jeg ikke engang har Raad til at begaae en slet Handling. Dersom jeg ikke var forlegen for Penge, vilde jeg med den største Fornøjelse stjæle Din Frøken med samt hendes Formue. Her har Du imidlertid Lidt til at kjøbe Baand for, min smukke Pige, og kom saa herhen iaften, saa skal Du faae Svar paa Brevet. Saa, min Snut, nu et Kys, som skal minde Dig derom. (Kysser hende.)

Louise. Herre Jemini, Sir Lucius! saadan en Cavaleer har jeg aldrig seet før! min Frøken vil ikke kunne lide Dem, naar De er saa uartig.

Sir Lucius. Vist vil hun, Louise, netop! thi denne — hvad Pokker er det nu, den kaldes? — denne Beskedenhed er en Egenskab, som Fruentimmerne idelig rose, men som de dog ikke skjøtte om at opdage hos deres Elskere. Nej, naar Din Frøken nogensinde spørger Dig, om Sir Lucius har kysset Dig, saa skal Du svare: ja, over hundrede Gange!

Louise. Jh, men vil De da, at jeg skal lyve?

Sir Lucius. Nei, Din lille Taske, Du skal ikke have Noget at bebrejde Dig i saa Henseende. (Vil kysse hende.)

Louise. Det er ogsaa en Skam — der kommer Nogen!

Sir Lucius. Jo, min Tro, vil jeg berolige Din Samvittighed. (Faaer Øie paa Fag og gaaer nynnende bort.)

Tiende Optrin.

Louise. Fag.

Fag. See saa, lille Jomfru! jeg beder ydmygst om Forladelse.

Louise. Herre Gud, hvor De ogsaa forskrækker En, Fag!

Fag. De skal ikke forstille Dem, Louise; der er Ingen, som hører paa os. De spiller et dobbelt Spil med os! jeg saae Dem give Baronetten et Brev. Men min Herre skal faae det at vide, og udfordrer han ikke Sir Lucius, saa vil jeg...

Louise. Ha ha ha ha! I Cavalerernes opvartende Cavalerer ere altid saa hidsige. Brevet var fra Fru Malaprop, Tosse — hun er forelsket i Sir Lucius.

Fag. Gud, hvor dog Folk undertiden have en løjerlig Smag! jeg har nu vist over de hundrede Gange gaaet forbi hendes Vindver.

— Men hvad siger da vor unge Frøken? er der noget Bud til min Herre?

Louise. Sørgelige Tidender, Fag. Der er nu kommen en farligere Medbejler end Acres: Sir Anthony Absolute har friet for sin Søn!

Fag. Hvadfornoget, for Capitain Absolute?

Louise. Netop; jeg stod og hørte derpaa.

Fag. Ha ha ha! det er ypperligt! — Farvel, Louise, jeg maa afsted med den Efterretning.

Louise. Ja lee De kun, men sandt er det dog. Siig Deres Herre, at han ikke maa tabe Modet derfor.

Fag. Han bliver vist utrøstelig!

Louise. Og paalæg ham, ikke at yppe Strid med den unge Absolute.

Fag. Vær aldrig bange for det!

Louise. Bed ham, ikke at tage sig det nær.

Fag. Vi skal nok gjøre vort Bedste.

(De gaaer.)

Tredie Handling.

Første Optrin.

Den nordre Paradeplads.

Kapitain Absolute.

Absolute (kommer ind). Fag havde dog Ret; løierligt nok ifandhed: min Fader vil tvinge mig til at ægte den selvsamme Pige, som jeg har ifinde at løbe bort med! — Vor Forbindelse maa imidlertid holdes hemmelig for ham endnu en Tid, thi han gaaer altfor stormende tilværks i slige Anliggender. — Foreløbig vil jeg dog tage mine Ord tilbage; saa skeer min Omvendelse jo rigtignok noget hurtigt, men jeg vil forsikre ham, at den er desto oprigtigere. — Naa, der kommer han. Han seer Pokkers gnaven ud.

(Gaaer tilside.)

Andet Optrin.

Sir Anthony. Capitain Absolute.

Sir Anthony. Nei, jeg vil hellere døe end tilgive ham! døe, sagde jeg? jeg vil leve et halvt Aarhundrede endnu for at plage ham. Hans Uforskammethed havde nær gjort mig bidsig, da vi sidst taltes ved; han er saa lidenskabelig og stivsindet! hvem kan han have arvet det efter? — Det er Takken, jeg har, for at have ladet ham blive min Førstefødte, for at have sat ham i et Regiment, da han var tolv Aar gammel, og for siden den Tid at have tilstaaet ham 50 £ aarlig foruden hans Gage! men nu er det ogsaa forbi mellem os: for mig kan han være hvis Søn han vil, jeg vil aldrig mere see ham for mine Øine — aldrig, aldrig!....

Absolute. Nu gjælder det at sætte et Bededagsansigt op.

Sir Anthony. Bort fra mit Aasyn, Knegt!

Absolute. Jeg kommer som en angerfuld Synder til Dem....

Sir Anthony. En uforskammet Lømmel vilde Du nok sige!

Absolute. Nej, en oprigtigt Angrende: jeg kommer for at erkjende min Forseelse og ganske at underkaste mig Deres Villie.

Sir Anthony. Hvad vil det sige?

Absolute. Jeg er gaaet i mig selv, jeg har overvejet, jeg har taget al Deres tidligere Godhed, Kjærlighed og Eftergivenhed i Betragtning.

Sir Anthony. Saa det har Du?

Absolute. Jeg har ligeledes overvejet Alt, hvad det behagede Dem at sige angaaende mine Pligter, min skyldige Lydighed og Deres Myndighed.

Sir Anthony. Nu, og hvad saa?

Absolute. Saa blev Resultatet af mine Betragtninger den Beslutning at ville opoffre enhver Tilbøjelighed for at tilfredsstille Dem.

Sir Anthony. Nu taler Du fornuftigt, det er der Mening i, det er det Fornuftigste, jeg nogensinde har hørt Dig sige. Nu vil jeg, Gud forlade mig, kalde Dig Jack igjen.

Absolute. Det glæder mig hjerteligt.

Sir Anthony. Ja, min kjære Jack, saa vil jeg da ogsaa underrette Dig om, hvem Din tilkommende Kone er. Det var kun Din Lidenskabelighed og Heftighed, som hindrede mig i strax at sige Dig det. Nu skal Du see, hvor forbavset og henrykt Du vil blive — nu skal Du see! — hvad synes Du om Frøken Lydia Languish?

Absolute. Languish? er det Languisherne i Worcestershire?

Sir Anthony. Worcestershire? nei. Har Du aldrig seet Fru Malaprop og hendes Niece, Frøken Lydia Languish, som kom til at boe i vort Nabolav, kort før Du blev beordret til Dit Regiment?

Absolute. Malaprop? Languish? jeg mindes ikke at have hørt de Navne før. Dog — bi lidt, nu synes jeg, at jeg kan erindre — jovist, Languish, Languish, hun er skeeløjet, ikke sandt? og rødhaaret?

Sir Absolute. Skeeløjet! rødhaaret! gu er hun ej!

Absolute. Saa maa jeg have glemt — det maa være en anden...

Sir Anthony. Hør, Jack, hvad mener Du om en blomstrende, elskværdig, sytten-aarig Pige?

Absolute. Hvad det angaaer, saa er det

mig fuldkommen ligegyldigt; jeg ønsker kun at gjøre Dem tilpas.

Sir Anthony. Ja, min Jack, saadant et Par Øine! saadant et Par Øine! saa uskyldigt blу, saa blufærdigt beskedne! hvis Blikke kun udtrykke og opvække Kjærlighedstanker! og saa hendes Kinder, Jack, hendes Kinder, som blusse høit ved Alt, hvad hendes snakkesomme Øine røbe! og saa hendes Læber, som enten smile over deres egen Hemmelighedsfuldhed, eller som bære et Udtryk af elskværdig Trods og Egenraadighed!

Absolute (afsides). Jo, det er ganske rigtigt hende. Der har Du gjort Dine Sager godt, Du Gamle!

Sir Anthony. Og saa hendes Hals, Jack! — o, Jack, Jack!

Absolute. Hvem af dem skal jeg saa have, Niecen eller Tanten?

Sir Anthony. Følesløse Uhyre, jeg foragter Dig! — Da jeg var i Din Alder, vilde en saadan Beskrivelse have bragt mig til at fare afsted som en Raket. — Tanten! jo der skulde vi have det! Gudsdød! da jeg løb bort med Din Moder, vilde jeg ikke for Alverden have spildt en Tanke paa saadant et gammelt, stygt Uhyre.

Absolute. Ikke engang for at behage Deres Fader?

Sir Anthony. For at behage min Fader? nei, ikke for at behage... og dog, jo, jo, hvis min Fader virkelig havde ønsket det — men det er ogsaa en anden Sag — og dog var han ikke den følelige Fader, som jeg er.

Absolute. Det var han sikkert ikke.

Sir Anthony. Men Du er dog ikke bedrøvet over at høre, at Din Forlovede er saa smuk?

Absolute. Jeg gjentager det: mit eneste Ønske er at behage Dem. Dermed vil jeg ikke sige, at jeg synes mindre godt om et Fruentimmer, fordi hun er smuk; men, hvis De behager at erindre, saa lod De for nogle Ord falde om en Pukkel eller to, eet Øie og flere saadanne Ydigheder, og skjønt jeg just ikke er meget kræsen, saa tilstaaer jeg, at jeg hellere vilde have en Kone med det sædvanlige Antal Lemmer og et indskrænket Quantum Ryg; thi skjønt eet Øie kan være meget behageligt, saa vilde jeg ikke gjerne, da Verdens Fordomsfuldhed nu engang udtaler sig for to, affectere en særegen Smag i den Retning.

Sir Anthony. Hvad Du dog er en phlegmatisk Tosse! er Du en Soldat? Du er jo en fuldkommen Munk! en usel, følesløs Blok! — Gudsdød! jeg kunde have Lyst til selv at gifte mig med Pigen.

Absolute. Ganske til Deres Tjeneste; behager De at frie til Frøken Languish, saa ønsker De formodentlig, at jeg skal gifte mig med Tanten; eller hvis De skulde forandre Deres Beslutning og tage den gamle Dame, saa er det mig det Samme, saa gifter jeg mig med Niecen.

Sir Anthony. Enten er Du en stor Hykler, eller ogsaa — men nej, jeg veed, at Din Ligegyldighed er forstilt, jeg er vis derpaa, og derfor Pokker ivold med det alvorlige Ansigt! tilstaa kun, at det ikke var sandt, hvad Du sagde, var det vel? Du har hyklet, ikke sandt? jeg tilgiver Dig aldrig, hvis Du ikke har løiet og forstilt Dig.

Absolute. Det gjør mig ondt, at min Agtelse for Dem og min Pligtfølelse saaledes kunne blive misforstaaede.

Sir Anthony. Gaa Fanden ivold med Din Agtelse og Pligtfølelse! — Følg med mig; jeg skriver et Par Ord til Fru Malaprop; Du skal strax gaae hen og besøge hende og Frøken Lydia. Hendes Øine skulle være Prometheus Fakkel for Dig — kom! — Jeg tilgiver Dig aldrig, hvis Du ikke er vanvittig af Henrykkelse og Utaalmodighed, naar Du kommer tilbage — og dersom Du ikke er det, saa ægter jeg selv Pigen!

(De gaae.)

Tredie Optrin.

Julies Paaklædningsværelse.

Faulkland.

Faulkland. Man sagde mig, at Julie strax vilde komme tilbage; jeg kan ikke begribe, hvor hun bliver af. Hvor mit trætte kjære, utilfredse Sind forekommer min koldere Fornuft smaaligt; og dog giver jeg ikke efter for den, men viser mig tvertimod paa den uædleste Maade gnaven og lunefuld mod dette eneste Væsen, som jeg elsker høiere end mit Liv! jeg erkjender det — og kan dog ikke forbedre mig! — Hvor uskrømtet en Glæde straalede der ikke i hendes Øine, da vi gjensaae hinanden? hvilken Følelse og Varme laa der ikke i hendes Ord? — Jeg skammede mig over at synes mindre lykkelig — og dog havde jeg besluttet at modtage hende med Kulde og Bebrejdelser. Sir Anthony's Nærværelse hindrede mig i Udførelsen af mit Forsæt; men nu maa jeg have Underretning om, hvorvidt hun virkelig har været saa særdeles lykkelig i min Fraværelse. — Jeg hører hende komme, ja, jeg kjender Lyden af hendes lette, svævende Gang, naar hun veed, at hendes utaalmodige Faulkland tæller Minuterne, til hun kommer.

Fjerde Optrin.

Faulkland. Julie.

Julie. Jeg havde ikke haabet at see Dig saa snart igjen.

Faulkland. Kunde jeg lade mig nøje med den første Velkomsthilsen, som tabte sin Hjertelighed, da en tredie Person var tilstede?

Julie. O, Faulkland, Din Venlighed gjør mig nu saa lykkelig, at jeg ikke vil tænke paa den Kulde, hvormed Du modtog mig.

Faulkland. Det er Indbildning, Julie, jeg var lykkelig ved at gjensee Dig, ved at see Dig saa vel. Jeg havde jo vel ingen Grund til at vise mig kold imod Dig?

Julie. O, nej; men der er dog Noget, Du har taget mig ilde op; Du maa ikke fortie, hvad det er.

Faulkland. Nuvel, jeg vil tilstaae Dig, at min Glæde over at høre Eders Nabo Acres fortælle, at Du var rask og ankommen hertil, blev noget formindsket, da han fortalte vidt og bredt om det lystige Lune, hvori Du havde været i Devonshire, om Din Munterhed, Din Sang, Din Dands og jeg veed ikke selv hvad Mere; thi min Karakteer er nu engang saaledes, Julie, at jeg vilde betragte ethvert Øieblik Glæde under Din Fraværelse som et Brud paa min Trofasthed.

Julie. Skal jeg da aldrig kunne ophøre at bebrejde Dig denne piinlige, smaalige Lunefuldhed? kan en saadan Dumrians løse Udsagn rokke Din Tro paa min prøvede Kjærlighed?

Faulkland. Det kan den ikke, Julie, nej, nej — naar Du blot har været lykkelig, vil jeg ogsaa være det. Men sig mig blot, at det ikke var af Overgivenhed, at Du sang; sig, at Du tænkte paa Din Faulkland, medens Du dandsede.

Julie. Jeg kan aldrig være lykkelig, naar Du er borte. Paatager jeg mig en tilfreds Mine, saa er det kun for at vise Verden, at jeg ikke tvivler om Din Trofasthed; havde jeg vist mig bedrøvet, vilde det have givet onde Tunger Noget at tale om. Tro mig, Faulkland, det er ikke min Hensigt at gjøre Dig Bebrejdelser, naar jeg siger, at jeg ofte har skjult min Sorg under Smil, for at ikke mine Venner skulde gjætte, hvem det var, som ved sin Uvenlighed var Skyld i mine Taarer.

Faulkland. Du har altid været Godheden selv imod mig; jeg maatte være et Uhyre for at kunne nære den svageste Tvivl om Din urokkelige Trofasthed.

Julie. Jeg anseer det ogsaa som en Umulighed, at Du skulde kunne gjøre det; men skulde jeg desuagtet nogensinde give Dig den svageste Grund til at troe min Kjærlighed i mindste Maade svækket, maatte jeg da evig blive anført som et Exempel paa Letfærdighed og nedrig Utaknemmelighed!

Faulkland. O, Julie, dette Ord skjærer mig i Hjertet! gid jeg intet Krav havde paa Din Taknemmelighed! — Prøv Dit Hjerte, Julie; maaskee har Du antaget et altfor taknemmeligt Hjertes varme Følelser for Kjærlighed.

Julie. For hvilke Fortrin vil Du da, at jeg skal elske Dig?

Faulkland. For intet Fortrin; at skatte mig for et Aands- eller Legemsfortrins Skyld vilde kun være at agte mig. Og hvad mit Udvortes angaaer, saa har jeg ofte ønsket, at jeg var en Vanskabning; jeg kunde da være forvisset om, at jeg ikke skyldte det Ydre nogen Deel i Din Kjærlighed.

Julie. Naar Naturen har begavet en Mand med Skjønhed, burde han lee deraf og anse den som ilde anbragt. Jeg har seet Mænd, der i dette ubetydelige Punkt maaskee stode over Dig; men mit Hjerte har aldrig følt, hvad kun Øinene saae.

Faulkland. Det er nu atter ikke smukt af Dig Julie; jeg bryder mig kun lidt om det Ydre hos en Mand, men hvis Du elskede mig som jeg ønsker det, saa vilde Du, selv om jeg var hæslig som en Morian, finde mig smukkere end enhver Anden.

Julie. Jeg seer, Du har besluttet at tage Alting ilde op. Det Baand, min salig Fader har knyttet imellem os, giver Dig flere end en Elskers Rettigheder.

Faulkland. Der, Julie, vakker Du paany Forestillinger, som nære og retfærdiggjøre mine Tvivl. — Jeg ønsker ikke dette Baand løst — nej — jeg er stolt af at være bunden. — Men — maaskee det ene er Din dybe Agtelse for vor høitidelige Pagt, der har tvunget Din Tilbøjelighed, som maaskee ellers vilde have gjort et heldigere Valg. — Hvad borger mig for, at jeg vilde verdlive at være Gjenstand for Din bestandige Kjærlighed, hvis Du endnu var fri?

Julie. Saa prøv mig da. — Lad det Skete være uskeet — mit Hjerte vil ikke derfor føle sig friere.

Faulkland. Seer Du! hvor begjærlig Du er efter Din Frihed! hvis Du virkelig elskede mig trofast og inderligt, vilde Du ikke give Slip paa mig, om jeg end ønskede det.

Julie. Hvor Du martrer mig! jeg kan ikke udholde det!

Faulkland. Det er ikke min Hensigt at bedrøve Dig. Holdt jeg mindre af Dig, vilde jeg ikke foraarsage Dig et bekymret Øieblik. Men hør mig: al min utaalmodige Tvivlen hidrører fra min Kjærlighed. I Fruentimmer ere ikke vante til at burdere og skjelne imellem de forskjellige Aarsager til Eders Tilbøjelighed, og derfor blive Fornuftens, Taknemmelighedens eller den barnlige Pligtfølelses kolde Indskydelser ofte misforstaaede og tagne for Hjertets Stemme. Jeg vil nødig fremhæve mig selv, men jeg maa dog tilstaae, at hverken min Alder, Person eller Karakteer ere saaledes, at de skulde opvække Uvillie; mine Formuesomstændigheder ere saa gode, at enhver Dame kunde ægte mig uden at blive bebyrdet for Letsindighed. O, Julie! naar Kjærligheden saaledes faaer

Medhold af Fornuften, saa kan en fiintfølende Sjæl let fatte Mistanke til dens Oprindelse.

Julie. Jeg veed ikke, hvortil Dine Hentydninger sigte, men da de synes at have til Hensigt at fornærme mig, vil jeg ikke bede Dig om Forklaring, for at Du ikke skal faae endnu Mere at fortryde. Jeg føler, at jeg ikke har fortjent dette!

(Gaaer grædende bort.)

Femte Optrin.

Faulkland.

Faulkland. Hun græder! bliv, Julie, bliv blot et Øieblik endnu! — Døren er lukket ilaas. — Julie! min Sjæls Veninde! blot et eneste Øieblik! — Jeg hører hende hulke; Gudsbød, hvad jeg dog er for et Uhyre! at behandle hende saaledes! — Dog — jo — hun kommer tilbage! hvor der dog er lidt Fasthed hos de Fruentimmer! med et Par venlige Ord kan man faae dem, hvorhen man vil. — Nei, hun kommer dog ikke; men saa hør dog, Julie! elskede Julie! sig blot, at Du har tilgivet mig, sig mig det blot! nu er Du ogsaa altfor uforsonlig. — Naa, nu kommer hun da — jeg tænkte dog, at hun vilde... men Bestandighed er det ikke at tænke paa! — Hendes Bortgang har været et Kneb; men hun skal ikke mærke, at jeg tog mig den nær; jeg vil lade, som om den var mig ganske ligegyldig. (Nynner en Melodi.) — Nei, for Pokker! hun kommer ikke! har det vel heller ikke iſinde, kan jeg tænke! det er ikke Bestandighed, men Egensindighed! — Og dog faaer jeg kun Løn som forskyldt: at klamres med hende efter saa lang en Adskillelse, tvivle paa hendes Kjærligheds Bestandighed — det var raat og umandigt! jeg vilde skamme mig, hvis hun nu stod for mig. Jeg vil vente, til hendes billige Harme har fat sig noget — og hvis jeg saa nogensinde igjen bedrøver hende saaledes, gid jeg da maatte miste hende for bestandig! (Gaaer.)

Sjette Optrin.

Værelse hos Fru Malaprop.

Fru **Malaprop** (med et Brev i Haanden). Capitain **Absolute.**

Fru Malaprop. Som Sir Anthony's Søn er De allerede tilstrækkeligt accomoderet, Hr. Capitain, og Deres hele Personlighed er saadan, at jeg er overbevisst om, at De fortjener den Ros, han har givet Dem.

Absolute. Tillad mig at sige Dem, Frue, at den Ære, at komme i Slægt med Fru Malaprop, forøjeblikket, er mig den virksomste Drivfjeder i denne Sag, eftersom jeg endnu ikke har haft den Fornøjelse at see Frøken Languish. Alverden taler om Fru Malaprops høje Intelligens, elegante Væsen og fordringsfrie Lærdom.

Fru Malaprop. Jeg føler mig særdeles smigret. Hr. Capitain, maa jeg bede Dem tage Plads. (De sætte sig.) Ak! saa Mænd vide nutildags at sætte Priis paa et Fruentimmers ineffectuelle Qualiteter! saa betænke, hvor smukt lidt Lærdom klæder en Dame af Stand! de have kun Sands for Skjønheds forfængelige Glimmer.

Absolute. Det er desværre altfor sandt, Frue; dog maa jeg, hvor ondt det end gjør mig, tilstaae, at jeg troer, at Damerne tildeels selv ere Skyld deri. De troe nemlig, at vi beundre Skjønheden saa høit, at vi anſee Dannelsen for overflødig; de ere som Træerne i en Have, der sjelden bære Frugt, for Tiden har berøvet dem de prangende Blomster. Kun Faa ligne Fru Malaprop og Orangetræet, som paa engang yde begge Dele i rigeligt Maal.

Fru Malaprop. De overvælder mig med Artigheder. (Afsides.) Han er et sandt Vidunder af Høflighed! — De veed jo, Hr. Capitain, at Lydia har været saa letsindig at forelske sig i en tiggefærdig, omflakkende Fændrik, som ingen af os har seet, og som Ingen veed nogen Besked om?

Absolute. Jeg har nok hørt denne latterlige Historie, men har dog aldeles ingen Fordomme imod hende af den Grund.

Fru Malaprop. De er meget god og meget overbærende. Jeg troer, jeg kan sige med rolig Samvittighed, at jeg har gjort Alt, hvad der stod i min Magt, siden jeg kom under Vejr med Sagen; allerede for længe siden har jeg paalagt hende mine bestemte Conjunctioner aldrig mere at tænke paa dette Subject; senere har jeg forelagt hende Sir Anthonys Præposition; men desværre synes hun at have besluttet at ville forkaste enhver Partikel, jeg foreskriver hende.

Absolute. Det maa sandelig være meget ærgerligt.

Fru Malaprop. Ja, jeg faaer altid hydrostatiske Anfald derover. Jeg troede tilsidst, at hun havde opgivet at correspondere med ham; men see, endnu idag har jeg opsnappet nok et Brev fra Knegten; jeg troer, jeg har det i min Lomme.

Absolute (afsides). Av for Fanden! det er mit sidste Brev!

Fru Malaprop. Ja, her er det.

Absolute (afsides). Jo, ganske rigtigt mit Brev! Den lille Forræderske, Louise!

Fru Malaprop (rækker ham Brevet). Vær saa god! De kjender maaskee Haandskriften?

Absolute. Det forekommer mig, at jeg har seet den før — ja, jeg maa ganske vist have seet den før —

Fru Malaprop. Læs det engang, Hr. Capitain.

Absolute (læser). „Min Sjæls forgudede, tilbedte Lydia!“ — Det er saamænd en meget kjærlig Begyndelse!

Fru **Malaprop.** Kjærlig! ja og profan min Tro ogsaa!

Absolute. „Den Efterretning, Du sender mig, angster mig overordentlig, saameget mere som min nye Medbejler“ —

Fru **Malaprop.** Det er Dem!

Absolute. „Har Ord for at være en complet Cavaleer og en Mand af Ære.“ — Nu, det var da ellers høfligt nok.

Fru **Malaprop.** O, De kan troe, at der stikker Noget under det; han skriver ikke i den Tone for Ingenting.

Absolute. Det gjør han neppe, Frue, det vil jeg svare for.

Fru **Malaprop.** Men læs videre; De vil snart faae at see...

Absolute. „Den gamle giftige Hundrage, som har Opsigt med Dig, frygter jeg ikke“ — hvem kan han mene med det?

Fru **Malaprop.** Mig, mig, det er mig, han mener; hvad synes De? men læs videre.

Absolute. Den uforskammede Tølper! — „Det skulde gaae forbandet til, hvis jeg ikke skulde kunne spille hendes Aarvaagenhed et Puds; man siger nemlig, at den samme latterlige Forfængelighed, som bevæger hende til at opsminke sine grove Træk og udsmykke sin tomme Snak med lærde Ord, som hun ikke selv forstaaer....“

Fru **Malaprop.** Der seer De! et Angreb paa mit Sprog! hvad synes De om det? en Illusion til min Maade at tale paa! har man hørt Mage til Tølper!

Absolute. Han fortjener at blive hængt og parteret! — Lad mig see: „den samme latterlige Forfængelighed“ —

Fru **Malaprop.** De behøver ikke at læse det igjen.

Absolute. Om Forladelse Frue — „ogsaa udsætter hende for at blive bedraget af Smiger og forstilt Beundring.“ — Den uforskammede Laps! — „Jeg har derfor lagt en Plan til snart at kunne see Dig igjen med den gamle Pulverheres Samtykke; ja, jeg vil endog faae hende til selv at befordre vor Sammenkomst.“ — Det er jo en mageløs Frækhed!

Fru **Malaprop.** Har De nogensinde hørt noget Lignende? — han vil spille min Aarvaagenhed et Puds! lad ham det, om han kan! ha ha ha! Det er rigtignok meget sandsynligt, at han skulde komme indenfor disse Døre! vi ville faae at see, hvem af os der er den Snildeste!

Absolute. Ja det ville vi, Frue, det ville vi. Ha ha ha! den indbildske Knegt! ha ha ha! — Men eftersom Frøken Lydia lader til at være saa indtagen i Fyren, saa synes jeg, det var bedst, om De lod, som om De ikke bemærkede, at hun corresponderede med ham; De kunde endog gjerne lade hende lægge Planen til at løbe bort med ham og see gjennem Fingre med hendes Flugt. Jeg skulde da i det rette Øjeblik tage Fyren ved Vingebenet, træde i hans Sted og bortføre hende.

Fru **Malaprop.** Det er et ypperligt Forslag, ualmindelig godt projiceret!

Absolute. Men, Frue, kunde jeg ikke faae hende at see et lille Øjeblik; det vilde more mig at sætte hende paa Prøve.

Fru **Malaprop.** Jeg veed virkelig ikke — hun er neppe forberedt paa et saadant Besøg. I slige Anliggender maa man iagttage Decorum.

Absolute. O, mig generer hun sig ikke for; sig hende blot, at Beverley —

Fru **Malaprop.** Min Herre!

Absolute (afsides). Jeg taler over mig!

Fru **Malaprop.** Hvad var det, De sagde om Beverley?

Absolute. O, jeg vilde foreslaae Dem at sige hende — for Spøg — at Beverley var herinde... saa skyndte hun sig vist at komme — ha ha ha!

Fru **Malaprop.** Det fortjente hun! — Desuden veed De jo, at Knegten siger, at han vil faae mig til at samtykke i, at han maa komme her — ha ha ha! lad ham kun, hvis han kan, siger jeg igjen! (Kalder.) Lydia! kom ned! han vil faae mig til at befordre deres Sammenkomst! ha ha ha! — Hør, Lydia, kom ned! — Det undrer mig ikke, at De leer, ha ha ha! hans Frækhed er virkelig latterlig, det maa jeg tilstaae.

Absolute. Ja, meget latterlig, Frue, meget latterlig, ha ha ha!

Fru **Malaprop.** Den lille Taske vil nok ikke høre? saa vil jeg gaae til hende. Hun skal vide, at Kapitain Absolute er kommen for at gjøre hende sin Opvartning; og jeg vil tvinge hende til at opføre sig som det sommer sig en ung Pige.

Absolute. Som De behager, Frue.

Fru **Malaprop.** Deres Tjenerinde saalænge, Hr. Capitain. De har endnu ikke holdt op at lee, seer jeg — at spille min Aarvaagenhed et Puds! jo jo! (leer.) (Gaaer.)

Absolute (alene). Ha ha ha! nu skulde man troe, at jeg kunde kaste min Maske og gribe mit Bytte med største Sikkerhed; men saa romantisk er Lydia, at jeg sandsynligvis vilde miste hende, hvis jeg underrettede hende om Sagens sande Sammenhæng. Jeg vil nu see, om hun kjender mig. (Gaaer tilside og lader, som om han var fordybet i Beskuelsen af Malerierne.)

Syvende Optrin.

Absolute. Lydia.

Lydia. Hvad mon jeg nu skal døje for en Scene? man kan da heller ikke tænke sig noget Frygteligere, end at være tvungen til

at høre paa en ligegyldig Persons utaalelige Frieri. — Jeg har hørt fortælle om stakkels, forfulgte Piger som jeg, der have appelleret til en Medbejlers Ædelmodighed til Gunst for deres Elskede; hvad om jeg gjorde et Forsøg? — Der staaer han, den forhadte Medbejler; han er ogsaa Officeer: o, men hvilken Forskjel paa ham og Beverley! — Det er underligt, at han ikke begynder en Samtale; han lader just ikke til at være en opmærksom Frier; han lægger ikke engang Mærke til mig; saa maa jeg da begynde: Hr. Absolute!

Absolute (vender sig om). Frøken!...

Lydia. Gud! Beverley!

Absolute. Stille, min Elskede! vær for Guds Skyld forsigtig!

Lydia. Jeg er saa forbavset, saa forskrækket, saa overvældet af Glæde! — Men forklar mig dog, hvorledes Du kom herind?

Absolute. Kort og godt: jeg har først Din Tante bag Lyset. Jeg fik Underretning om, at min nye Medbejler vilde aflægge Besøg her iaften; jeg lagde da Hindringer iveien for hans Komme og fik hende indbildt, at jeg var Capitain Absolute.

Lydia. Det er fortræffeligt! og hun troer virkelig, at Du er den unge Absolute?

Absolute. Derpaa er hun ganske vis.

Lydia. Ha ha ha ha, jeg kan ikke bare mig for at le, naar jeg tænker paa, hvor lidt hendes kloge Forholdsregler have nyttet!

Absolute. Men vi spilde de kostbare Øieblikke; vi faae maaskee ikke en saadan Lejlighed igjen: jeg besværger Dig derfor, gode, tilbedte Engel, at bestemme det Øieblik, da Du vil tillade mig at befrie Dig fra en ufortjent Forfølgelse og bønfalde Dig om Lønnen for min Kjærlighed.

Lydia. Vil Du da finde Dig i at miste en Deel af min Formue — som dog kun hviler tungt paa vor Kjærligheds Vinger?

Absolute. O, kom til mig — rig som Du er — paa Elskelighed! bring mig ingen anden Medgift end Din Kjærlighed — det vil være ædelmodigt af Dig, Lydia; thi Du veed jo, at det er den eneste Gave, Din fattige Beverley kan gjengjælde.

Lydia. Hvor hans Ord ere forførende! hvor vil Fattigdom med ham ikke være tillokkende!

Absolute. O, min Elskede, hvor vi skulle tilbringe et Liv! — Kjærligheden skal være vor Afgud og Støtte! vi ville tilbede den med klosterlig Strenghed, forsværge alle verdslige Glæder, for at hellige den enhver Tanke, enhver Handling! — Stolte af at blive prøvede i Modgangens Skole, ville vi nyde vor Rigdoms Rester, medens det Mørke, som omgiver os, bringer vor rene Kjærligheds Flamme til at lyse dobbelt stærkt. Himlen er mit Vidne, at jeg med ødsel Haand vilde bortkaste alle Jordens Goder, for et Øieblik at turde trykke Lydia til mit Hjerte og sige, at Lykken først da tilsmiler mig! (Omfavner hende.) (Afsides). Nu kan hun da umulig misforstaae længer!

Lydia. Jeg kunde nu flygte med ham til Verdens Ende! men mine Lidelser ere endnu ikke paa deres Højeste.

Ottende Optrin.

De Forrige. Fru Malaprop kommer lyttende ind.

Fru Malaprop (afsides). Jeg længes efter at faae at vide, hvorledes den lille Taske opfører sig.

Absolute. Saa tankefuld, Lydia? er Din Varme kjølnet?

Fru Malaprop (afsides). Varme kjølnet! naa, hun har da været arrig tilgavns, kan jeg tænke.

Lydia. Nei, saalænge jeg lever, vil den ikke kunne det.

Fru Malaprop (afsides). Hvad maa jeg høre! hun vil være arrig saalænge hun lever, vil hun!

Lydia. Tro ikke, at jeg lægger Vægt paa min latterlige Tantes tomme Trudsler...

Fru Malaprop. Det kan man kalde Pligtfølelse!

Lydia. Lad hendes Valg kun falde paa Capitain Absolute, Beverley er min.

Fru Malaprop. Jeg forbavses over hendes Dristighed! at sige ham Sligt lige i hans Øine!

Absolute (knæler). Lad mig da anraabe om min Bøns Opfyldelse!

Fru Malaprop. Den stakkels unge Mand, paa sine Knæ bønfalder han om Medlidenhed! jeg kan ikke bare mig længer... Jy, Din arrige Trold! jeg har været Vidne til, hvorledes Du opfører Dig.

Absolute (afsides). Gid Pokker havde hendes Aarvaagenhed!

Fru Malaprop. Jeg veed ikke, Capitain Absolute, hvorledes jeg skal undskylde hendes forfærdelige Uartighed.

Absolute (afsides). Den hellige Grav er vel forvaret, mærker jeg! (Højt.) Jeg trøster mig med, Frue, at Tiden vil bringe Frøken Languish...

Fru Malaprop. O, med hende kan man ingen Vej komme; hun er saa stiv som en Allegori paa Nilens Bredder.

Lydia. Men, Tante, hvad bebrejder De mig for?

Fru Malaprop. Jy, Din skamløse Oprørerske! sagde Du ikke Capitainen lige i hans aabne Øine, at Du holdt mere af en Anden? sagde Du ikke, at Du aldrig vilde blive hans?

Lydia. Nei, Tante, De tager feil.

Fru Malaprop. Store Gud! hvilken Frimodighed! Lydia, Lydia! Du burde vide, at det ikke passer sig for en ung Pige at

lyve! pralede Du ikke af at have givet Dit Hjerte til Beverley, den Vagabond? kan Du nægte det?

Lydia. Nei, det er sandt, Tante, og ingen uden Beverley...

Fru **Malaprop.** Ti! ti med Din Frækhed! hold op at være uopdragen!

Absolute. Jeg beder Dem, Fru Malaprop, ikke at standse Frøkenen — det er mig kjært at høre hende tale saaledes, det saarer mig ikke i mindste Maade, det forsikrer jeg Dem.

Fru **Malaprop.** De er altfor god, Hr. Capitain, altfor elskværdig taalmodig. Men Du, min Pige, Du følger med mig! — Lad os snart see Dem igjen, Hr. Capitain; glem ikke vor Aftale.

Absolute. Det skal jeg ikke, Frue.

Fru **Malaprop.** Sliig nu Capitainen smukt Farvel.

Lydia. Himlen velsigne min Beverley, min elskede Bev...

Fru **Malaprop.** Vil Du tie! afsted! skynd Dig! (De gaae; Absolute kysser paa Fingeren til Lydia. Fru Malaprop hindrer hende i at tale.)

Niende Optrin.

Værelse hos Acres.

Acres. David.

Acres (fuldender sin Paaklædning). Er det sandt, David? synes Du virkelig, at det klæder mig?

David. Ja, det gjør det, Herre, De er et ganske andet Menneske. Naar Lykken blot vil føje os en lille Smule, vil snart et Billede af Springfyren fra Devonshire paradere i alle Byens Boglader.

Acres. Hvor Klæderne dog kunne omskabe En?

David. Ja, om de kan? jeg tør bande paa, at den gamle Frue ikke vilde kjende Dem igjen, hvis De nu kom til Clodhall; Kjældermesteren vilde ikke troe sine egne Øjne; Husholderfken vilde udbryde (vrænger efter hende) „Jh, Gud Fader bevare os!“ Mejerfken vilde give sig til at grine, og jeg holder en Pægl Brændeviin paa, at hver en Hund i Huset vilde gjøe af Dem.

Acres. Ja, David, der er Ingenting, jeg sætter højere end Politur!

David. Det Selvsamme siger jeg om Deres Velbaarenheds Støvler, men Karlen bryder sig aldrig om, hvad jeg siger.

Acres. Men David, har Dandsemesteren Mr. de la Grace været her? jeg maa øve mig lidt paa mine Battements og Chassées.

David. Jeg vil igjen gaae hen til ham.

Acres. Gjør det, og hør med det Samme om der er Breve til mig paa Posthuset.

David. Det skal jeg. Jeg kan vor Herre Død ikke lade være at see paa Herrens Hoved; jeg vil døe paa, at jeg ikke vilde have kjendt det igjen, dersom jeg ikke havde seet det blive lavet. (Gaaer.)

Acres (træder frem og over sig paa at daudse). Bøj, strœk Bristen, Glissade, hop! Gid Fanden havde Opfinderen af Cotillon! for os Landjunkere er den lige saa svær som Algebra. Naar det kniber, kan jeg godt komme ud af en Menuet, og i en engelsk Dands kan jeg ogsaa godt figurere; det er hverken Kjæde eller Glissade tilhøjre og tilvenstre, som falde mig vanskelige; dem vil jeg paatage mig at dandse saa godt som Nogen; men disse udenlandske Allemander og Cotilloner kan jeg ikke komme ud af — de ville aldrig lykkes mig, det er afgjort. Mine Been ere ægte, indfødte Englœndere, de forstaae sig ikke paa deres forbandede Kovdervelst! Pas mig her og Pas mig der! det er Noget, mine Fødder ikke ville indlade sig paa; dertil ere de altfor nationale!

(En Tjener kommer.)

Tjeneren. Sir Lucius O'Trigger.

Acres. Lad ham komme. (Tjeneren gaaer.)

Tiende Optrin.

Acres. Sir Lucius.

Sir Lucius. Hr. Acres, det glæder mig, at see Dem igjen.

Acres. Min kjære Sir Lucius, lad mig omfavne Dem.

Sir Lucius. Hvad har saa pludselig bragt Dem til Bath, min Ven?

Acres. Cupido, Sir Lucius; Cupido er den Lygtemand, hvis Spor jeg har fulgt, og jeg befinder mig nu ogsaa til syvende og sidst midt i en Mose. Med eet Ord: jeg er bleven skammeligt behandlet. Jeg nævner Ingen — det er Princip — men jeg er som sagt bleven skammeligt behandlet.

Sir Lucius. Men hvad er da hændet Dem? De behøver jo ikke at navngive Nogen.

Acres. Hør mig, Sir Lucius: Jeg bliver dødelig forelsket i en ung Dame; hendes Familie tager det vel op; jeg følger hende til Bath, melder min Ankomst — og faaer til Svar, at man har andre Planer med den unge Dame; det kalder jeg en slet Behandling.

Sir Lucius. Meget slet, paa Ære! — Men aner De ingen Grund?

Acres. Jo, deri stikker det netop; hun har en anden Elsker, en vis Beverley, som, efter hvad man siger, forøjeblikket er i Bath. Ved Kneb og Rænker! Ingen uden han er Skyld deri.

Sir Lucius. Der er en Medbejler med i Spillet? og De har Formodning om, at han paa en snedig Maade har fortrængt Dem?

Acres. Det har han; det kan aldrig være gaaet rigtigt til.

Sir Lucius. Ja, saa veed De da nok, hvad der er ved den Ting at gjøre?

Acres. Nej saa min Sjæl om jeg veed!

Sir Lucius. Vi gaae ikke bevæbnede her i Byen — men — De forstaaer mig nok?

Acres. Hvorledes? slaaes med ham?

Sir Lucius. Naturligviis, hvad Andet kunde jeg mene?

Acres. Men han har ikke givet mig den ringeste Anledning.

Sir Lucius. Da forekommer det mig, at han har givet Dem saa god en Anledning, som De kunde ønske. Man kunde jo ikke fornærme Dem paa en afskyeligere Maade, end ved at forelske sig i det samme Fruentimmer som De? det er et utilgiveligt Brud paa Venskabet.

Acres. Paa Venskabet? ja, men jeg kjender ham ikke; jeg har aldrig seet ham.

Sir Lucius. Gjør Intet tilsagen; desmindre Ret har han jo til at tage sig saadanne Friheder.

Acres. Ja, De har Ret; jeg mærker Blodet begynder at koge i mig, Sir Lucius! hakke mig tusind Klinger! man kan dog have en heel Deel Tapperhed i sig, uden at vide af det! — Men troer De ikke, vi kunde mage det saaledes, at jeg fik Retten paa min Side?

Sir Lucius. Hvad kommer Retten os ved, naar det gjælder Æren? troer De, at Achilles eller Alexander den Store nogensinde spurgte om, hvem der havde Ret? nej, de droge min Sjæl deres Klinger og lode Fredens dovne Sønner afgjøre, hvem der havde Ret.

Acres. Deres Ord gaae med Stormskridt til mit Hjerte. Modet maa være smitsomt! jeg kan mærke et Slags Tapperhed vaagne i mig — et Slags Mod, om jeg saa tør udtrykke mig — Ved Terts og Kvart! jeg vil strax udfordre ham!

Sir Lucius. Ret saa, min Ven! — Havde vi Blunderbuss-hall her, skulde jeg kunne vise Dem en lang Række Portraiter af O'Triggere, hvoriblandt der ikke er een, som jo har dræbt sin Mand! — Thi skjøndt jeg har sat baade Marker og Enge overstyr, saa er dog, Gud være lovet, baade vor Ære og vore Familieportraiter endnu frelste.

Acres. O, Sir Lucius, jeg har ogsaa haft Forfædre! alle have de været Oberster eller Capitainer ved Landeværnet. — Fanden støbe mine Kugler! tal ikke mere derom; nu vil jeg slaaes! — Deres Ord have dovet Menneskelighedens Stemme i mit Bryst!

Sir Lucius. Naa naa, ingen Lidenskabelighed! saadanne Sager maa man afgjøre i al Høflighed.

Acres. Jeg maa være hidsig, Sir Lucius, jeg maa være rasende! kjære Sir L., lad mig kun give min Harme Luft! — Her have vi Pen og Papir (*sætter sig*). Gid Blækket var rødt som Blod! — Hvorledes skal jeg begynde? Ved Kugler og Klinger! jeg maa skrive en dristig Haand!

Sir Lucius. Fat Dem dog endelig.

Acres. Javist; — men hør, skal jeg begynde med en Ed? ja, Sir Lucius, lad mig begynde med en kraftig Ed!

Sir Lucius. Snikksnak! gjør det dog anstændigt som det sømmer sig en Christen. Begynd med: „Min Herre".

Acres. Det er altfor høfligt.

Sir Lucius. „For at undgaae de Forviklinger, som kunde opstaae"

Acres. Kunde opstaae...

Sir Lucius. „ved at vi Begge gjøre Cour til den samme Dame..."

Acres. Ja, det er netop Grunden... „den samme Dame..." videre.

Sir Lucius. „saa haaber jeg, De vil gjøre mig den Ære at møde"...

Acres. For Pokker! jeg inviterer ham ikke til Middag!

Sir Lucius. Vær dog rolig!

Acres. Jaja da... „den Ære at møde"...

Sir Lucius. Lad mig see — „i Kongens Enghave."

Acres. Videre.

Sir Lucius. „For at vi kunne afgjøre denne Sag."

Acres. Saa, nu er det besørget. Jeg vil strax lægge det sammen og forsegle det med sit eget Signet: en Haand, som holder en Dolk.

Sir Lucius. De indseer nok, at denne lille Forklaring øieblikkelig vil forhindre alle de Misforstaaelser, som ellers kunde opstaae.

Acres. Javist, vi slaaes for at forebygge Misforstaaelser.

Sir Lucius. Jeg overlader nu til Dem at bestemme Tiden. Følg De imidlertid mit Raad og bestem det til iaften, hvis De kan, saa vil De da i værste Tilfælde have glemt det imorgen.

Acres. Meget sandt.

Sir Lucius. Nu venter jeg ikke at høre fra Dem før iaften. Det vilde være mig en Ære at overbringe Deres Budskab, men jeg vil betroe Dem, at jeg selv venter en lignende Affaire. Der er nemlig en ung overgiven Capitain her, som for kort siden gjorde sig lystig over mig paa mit Fædrelands Bekostning, og jeg længes nu kun efter at træffe sammen med ham for at kunne udfordre ham.

Acres. Ved min Tapperhed! det vilde være mig kjært at see Dem slaaes først; Gudsdød, hvor jeg gjerne vilde see Dem slaae ham ihjel! om ikke for Andet, saa for at faae en lille Lection.

Sir Lucius. Det skal være mig en Ære at veilede Dem. Nu maa jeg afsted. Husk fremfor Alt at paatage Dem et mildt og

behageligt Væsen, naar De møder Deres Modstander; Deres Mod maa være uforfærdet, men paa samme Tid maae Deres Manerer være slebne som Deres Klinge.

(De gaae.)

Fjerde Handling.

Første Optrin.

Værelse hos Hr. Acres.

Acres. David.

David. Jeg gjorde det sgu ikke! om der saa var ti Sir Lucius O'Triggere, saa fik de mig dog ikke til at slaaes, naar jeg ikke selv havde Lyst. Herre Jesus! hvad vil den gamle Frue sige?

Acres. O, David! havde Du blot hørt Sir Lucius! tænde mig Gnister og Flammer! han vilde have vækket Din Tapperhed.

David. Nej gu' om han vilde! jeg skyer disse blodige Rovfugle som Pesten. Havde Herren villet boxes en lille Tour eller slaaes med gode, forsvarlige Knipler, det var en anden Sag, det kunde jeg finde mig i; men der kommer aldrig noget Godt ud af at haandtere disse forbandede, skarpe Instrumenter.

Acres. Men min Ære, David, min Ære! jeg maa være omhyggelig for min Ære.

David. Det vilde jeg sgu ogsaa være; men just derfor skulde min Ære til Gjengjæld være omhyggelig for mig.

Acres. En Gentleman som jeg, maa ikke udsætte sig for at miste sin Ære.

David. Det bør De heller ikke, men saa bør Æren være saa høflig ikke at udsætte sig for at miste Dem. Jeg mener nu som saa, at Æren er den falskeste af alle Venner, ja Herre, en rigtig Lurendrejer! — Jeg vil engang sætte, at jeg var en Gentleman (hvilket Gud skee Lov ingen kan sige mig paa).... min Ære jager mig da i Totten paa en Gentleman af mit Bekjendtskab — og følgelig slaaes vi. (Det er en dejlig Fornøjelse!) Jeg sætter nu endvidere, at jeg slaaer ham ihjel, (det er jo det Heldigste for mig), og saa spørger jeg Dem om, hvem der gaaer af med Profitten? — naturligviis min Ære. Men sæt, at han slaaer mig ihjel, saa bliver det Pinedød mig, man putter i Jorden, mens min Ære svipper over til min Modstander.

Acres. Nej, David, i saa Tilfælde følger Din Ære Dig i Graven.

David. Men det er just det Sted, hvor jeg bedst kan undvære den.

Acres. David, Du er en Cujon! min Tapperhed rødmer ved at høre paa Dig. Ha! jeg skulde beskæmme mine Forfædre? betænk, hvad det vilde være, at beskæmme mine Forfædre!

David. Med Tilladelse, det sikreste Middel til ikke at beskæmme dem er det, at De holder Dem selv borte fra Dem saalænge som muligt; ja, Herre, jeg troer, De skulde hellere blive fra dem; vore Forfædre kunne saamænd være meget skikkelige Folk — men jeg la'er dog hellere være at besøge dem, saa længe som muligt.

Acres. Men, David, Du mener da vel ikke, at det har saa grumme stor Fare, hvad? — Gudsdød! Folk slaaes jo saa tidt, uden at en Kat kommer til Fortred derved.

David. Tvertimod, af Ti døe de Ni! Gud frie mig! at slaaes med saadan en rigtig Løve af en Karl med hans forbandede, dobbeltløbede Sabler og tvæggede Pistoler! Gud frie mig! jeg skjælver bare ved at tænke derpaa! disse forfærdelige, blodtørstige Vaaben! hu! ligefra Barnsbeen har jeg haft Afsky for dem! saadan en ladt Pistol er et glubende Uhyre!

Acres. For Satan! jeg vil ikke være forknyt. Ramme mig Himlens Lyn! Du kan ikke gjøre mig bange. Her seer Du Udfordringen; og jeg har sendt Bud efter min Ven, Jack Absolute, som skal overbringe den.

David. Ja, lad ham kun overbringe den; jeg vil ikke for Alverden have en Finger med i Spillet. Hu! det ligner ikke noget almindeligt Brev! det har, saa at sige, et malisiøst Udseende! og jeg tør bande paa, at det lugter af Krudt! Hu ha! inden man ved et Ord af det, springer det maaskee i Lusten!

Acres. Bort fra mit Aasyn, Din Cujon! Du har ikke saa meget Mod som en Græshoppe.

David. Ja, jeg siger ikke Mere; men de faae nok sørgelige Tidender paa Clodhall! jeg har gjort hvad jeg kunde. Hvor Hektor vil tude, naar han hører det; det stakkels Dyr! han drømmer kun lidt om, at hans Herre er paa den Slags Jagt! og saa den gamle Krop, som Deres Velbaarenhed har redet paa i de sidste ti Aar; jeg er vis paa, at den vil forbande den Time, da den blev født.

Acres. Hjælper ikke, David; jeg har fast besluttet at ville slaaes. Gaa derfor Din Vej, Din Cujon, mens jeg endnu har det ilinde.

(En Tjener kommer ind.)

Tjeneren. Capitain Absolute.

Acres. O, vis ham herop!

(Tjeneren gaaer.)

David. Gud give, at vi maa være ilive imorgen ved denne Tid!

Acres. Hvad skal det sige? nu bliver jeg vred, David!

David (flæbende). Farvel, Herre!

Acres. Afsted med Dig, Din fejge, usle, hylende Ravn!

(David gaaer.)

Andet Optrin.

Acres. Absolute.

Absolute. Hvad er der ivejen, Bob?

Acres. Det elendige Faarehoved! havde jeg ikke St. Georgs Heltemod og Dragens ovenikjøbet...

Absolute. Men, hvad vil Du mig, Bob?

Acres. See selv! (Rækker ham Brevet.)

Absolute (afsides). „Til Fændrik Beverley." — Men, hvad Pokker er der nu paafærde? Du vil da ikke slaaes med ham?

Acres. Jo gu vil jeg saa; Sir Lucius har faaet mig til det, han har gjort mig rasende, og jeg vil slaaes endnu iaften, for at ikke saamegen Vrede skal være spildt!

Absolute. Men hvad har jeg med det at bestille?

Acres. Jeg troede, Du kjendte ham, og vilde derfor bede Dig bringe ham denne Udfordring paa Liv og Død.

Absolute. Vel, giv mig den: Du kan stole paa, at han faaer den.

Acres. Tak, min Ven, min kjære Jack; gjør det Dig blot ikke formegen Ulejlighed.

Absolute. Ikke i mindste Maade; tal aldrig om det; det gjør mig slet ingen Ulejlighed.

Acres. Du er altfor god; hvor det er herligt, at have en Ven!... Du skulde ikke kunne være min Secundant, hvad Jack?

Absolute. Nej, det kan jeg ikke; ikke i denne Sag; det kan ikke gaae an.

Acres. Saa maa jeg faae min Ven, Sir Lucius, dertil. Men hør, Jack, hvis Beverley skulde spørge Dig om, hvorledes Din Ven Acres er, saa maa Du endelig sige ham, at jeg er en Pokkers Karl; vil Du det?

Absolute. Det skal jeg, naturligviis; jeg siger ham, at Du er en determineret Knegt, ikke sandt, Bob?

Acres. Ja, gjør det, gjør det; og hvis det gjør ham bange, saa — saa møder han maaskee ikke; — sig ham, at jeg regelmæssig har en Duel hver Uge; vil Du, Jack?

Absolute. Det skal jeg; og saa fortæller jeg ham, at man paa Landet kalder Dig Fegtemester Bob.

Acres. Javist, javist — det er bare for at forebygge Ulykker; thi jeg bryder mig ikke om at slaae ham ihjel, naar jeg uden det kan redde min Ære.

Absolute. Det er tjønt af Dig!

Acres. Ja, Du vil da ikke, at jeg skal slaae ham ihjel, vil Du, Jack?

Absolute. Nej min Sjæl om jeg vil. (Idet han gaaer.) Jeg siger altsaa, at Du er en Fandens Karl, ikke sandt?

Acres. Ja, ja — men vent lidt. Jack! Du kan tilføje, at Du aldrig før har seet mig saa opbragt; at der intet Udkomme er med min Forbittrelse!

Absolute. Det skal jeg, det skal jeg.

Acres. Og glem ikke: „en determineret Knegt"!

Absolute. Nejvist, og „Fegtemester Bob"!

(De gaae, hver til sin Side.)

Tredie Optrin.

Værelse hos Fru Malaprop.

Fru Malaprop. Lydia.

Fru Malaprop. Naa, Egensindige! hvad har Du da at indvende mod ham? er han maaskee ikke smuk? hvad? er han ikke en fuldkommen Cavaleer? et vakkert Menneske?

Lydia (afsides). Hun skulde vide, hvem hun roser! — (højt.) Saaledes er Beverley, Tante.

Fru Malaprop. Ingen Corporationer, om jeg maa bede; det klæder ikke en ung Pige at anstille Corporationer. Som jeg siger: Capitain Absolute er en indtagende Cavaleer.

Lydia (afsides). Ja, den Capitain Absolute, som Du har seet.

Fru Malaprop. Og saa er han saa velopdragen; hans Tale sprudler af Vid og Galanteri; han taler saa godt for sig, og det i et saa udmærket Sprog! hans Physiognomi er saa grammatikalsk! og saa er hans Væsen saa nobelt! ved at see ham, kom jeg til at tænke paa Hamlets Ord: „Hesperiske Lokker, Jobs Pande — Et Øje Martses ligt, til Bud og Trudsel; — En Stilling ligesom Harald Merkur..." og saa Noget om at kysse og om Bjerge — Ligheden slog mig straax.

Lydia (afsides). Hvor hun om et Øieblik vil blive rasende, naar hun opdager sin Fejltagelse!

(En Tjener kommer.)

Tjeneren. Sir Anthony og Capitain Absolute.

Fru Malaprop. Biis dem herop.

(Tjeneren gaaer.)

Fru Malaprop. Nu maa jeg bede Dig, Lydia, at Du opfører Dig anstandigt. Biis dem, at Du dog er velopdragen, skjøndt Du har handlet mod Din Pligt.

Lydia. De kjender min Beslutning. Jeg vil ikke alene ingen Opmuntring give ham, men ikke engang tale til ham eller see paa ham. (Kaster sig i en Stol med bortvendt Ansigt.)

Fjerde Optrin.

Fru Malaprop. Lydia. Sir Anthony. Capitain Absolute.

Sir Anthony. Her ere vi, Fru Malaprop; vi komme for at formilde den uhon=

hørlige Skjønne. Jeg havde Ulejlighed nok med at faae Knægten med. Gud veed, hvad der er ivejen; men havde jeg ikke brugt Magt, var han løben sin Vej.

Fru **Malaprop.** Denne Sag forvolder Dem meget Bryderi, Sir Anthony; jeg skammer mig over Anledningen dertil. (Afsides til Lydia.) Rejs Dig, Lydia, jeg beder Dig! bils dog paa dem!

Sir **Anthony.** Jeg haaber, Frue, at Frøken Languish har taget min Sons Værd, sin Tantes Valg og mine Ønsker i Overvejelse. (Afsides til Absolute.) Naa, Jack, tal nu til hende!

Absolute (afsides). Hvad Pokker skal jeg gjøre! (Højt.) De seer, hun vil ikke engang see paa mig nu, da De er her; jeg vidste det iforvejen, jeg sagde Dem det. Lad os derfor være ene. (Gjør sin Fader Forestillinger.)

Lydia (afsides.) Jeg begriber ikke, at Tante Intet mærker; hun maa ikke have seet paa ham. Maaskee ere deres Uniformer eens, og hun er jo nærsynet.

Sir **Anthony** (til Absolute). Som jeg siger: jeg rører mig ikke af Pletten.

Fru **Malaprop.** Det gjør mig ondt, Sir Anthony, at min Indflydelse over min Niece er saa ringe. (Afsides til Lydia.) Vend Dig om, Lydia! jeg skammer mig over Dig.

Sir **Anthony.** Tør jeg ydmygst bede Frøken Languish sige mig Grunden til den Uvillie, hun nærer mod min Søn? (Afsides til Jack.) Hvorfor begynder Du ikke, Jack? tal dog for Pokker!

Fru **Malaprop.** Uvillie kan hun umuligt nære for ham; det vil hun heller ikke sige. (afsides til Lydia.) Saa svar dog! hvorfor svarer Du ikke?

Sir **Anthony.** Jeg haaber ikke, Frue, at en barnagtig, letsindig Kjærlighed skal lægge Jacks Lykke nogen Hindring ivejen. (Afsides til Jack.) Saa luk dog Munden op for Pokker!

Lydia (afsides). Min Frier lader til at ftye en Samtale ligesaa meget som jeg selv. Hver min Tante dog maa være blind!

Absolute. Hm! hm! Frøken... hm! (Vender sig til Sir Anthony.) Jeg er virkelig saa forlegen — og — saa — saa — undseelig! jeg sagde Dem det iforvejen — jeg vidste det. Min — min glødende Kjærlighed berøver mig al min Aandsnærværelse.

Sir **Anthony.** Men Mælet berøver den Dig dog vel ikke? — Gaa strax hen og tal til hende!

(Absolute gjør Tegn til Fru Malaprop, at hun skal lade dem være alene.)

Fru **Malaprop.** Sir Anthony, skulle vi ikke lade Dem tale et Øieblik sammen i Enrum? (afsides til Lydia.) O, Din egensindige, arrige Trold!

Sir **Anthony.** Endnu ikke, Frue, endnu ikke! (Afsides til Jack.) Hvad Djævlen gaaer der af Dig? faa dog Munden paagang, eller...

Absolute (nærmer sig Lydia. Afsides.) Gud give, hun maa være for gnaven til at vende sig om! — Jeg maa forandre min Stemme. (taler med dæmpet, hæs Stemme.) Vil Frøken Languish ikke laane Øre til en oprigtig Kjærligheds milde Toner?

Sir **Anthony.** Hvad fejler Knægten? hvorfor taler Du ikke ud af Posen? staa dog ikke og kvæk som en Frø, der har ondt i Halsen!

Absolute. Min — min dybe Ærefrygt og min — min — min Undseelse overvælder mig...

Sir **Anthony.** O, Du med Din Undseelse — Jeg skal sige Dig Noget, Jack: dersom Du ikke strax rykker frem med Sproget og det glatvæk, saa bliver jeg vred for Alvor! — Fru Malaprop, kan De ikke formaae Frøkenen til at glæde os ved Synet af sit Ansigt.

Absolute. Nu maa det briste eller bære! (Gaaer hen til Lydia og siger sagte): Bliv ikke forbavset, kjære Lydia; skjul det idetmindste forøjeblikket.

Lydia (afsides). Himmel! det er Beverleys Stemme! — Skulde han ogsaa have narret Sir Anthony? (vender sig langsomt og springer saa op.) Er det muligt! min Beverley! hvorledes forholder det sig? min Beverley?

Absolute (afsides). Saa, nu er Alt forbi!

Sir **Anthony.** Beverley? det er Fanden ikke Beverley! hvad kan hun mene? — Det er min Søn, Jack Absolute.

Fru **Malaprop.** Skam Dig, Lydia, skam Dig! han har fortumlet Dit Hoved saaledes, at han altid svæver Dig for Øjnene. Bed strax Capitain Absolute om Forladelse.

Lydia. Jeg seer ingen Capitain Absolute, men min elskede Beverley.

Sir **Anthony.** Pigebarnet er fra Forstanden! det kommer der af den megen Læsning.

Fru **Malaprop.** Jeg troer det min Sandten ogsaa! hvad mener Du med Din Beverley? Du har jo seet Capitain Absolute for idag; der staaer han — Din tilkommende Mand.

Lydia. Er det muligt, Tante? De henrykker mig! — Skulde jeg vægre mig ved at tage Beverley?

Sir **Anthony.** O, hun er jo fra Forstanden! — Eller har Fyren maaskee spillet os et Puds? kom hid og sig mig, hvem Du er!

Absolute. Jeg maa tilstaae... jeg svæver næsten selv i Uvished derom; men jeg skal forsøge paa at huske mig om...

Sir **Anthony.** Er Du min Søn eller ikke?

Fru **Malaprop.** Ja, hvem er De? o, min Gud! jeg begynder at fatte Mistanke.

Absolute (afsides). Staa mig nu bi, I Frækhedens Guder! — (Højt.) Sir Anthony, jeg er ganske sikkert Lady Absolutes Søn og

haaber ved Opfyldelsen af mine Pligter stedse at have vist, at jeg er fast overbevist om, ogsaa at være Deres. — Fru Malaprop, jeg er Deres ærbødigste Beundrer, og det vilde være min Stolthed at kunne tilføje hengivne Neveu. — Jeg behøver ikke at sige min Lydia, at hun i mig seer sin trofaste Beverley, som, da han kjendte hendes Karakteers sjældne Ædelmodighed, antog et Navn og en Stilling, der gav hende Leilighed til at prøve den mest uinteresserede Kjærlighed, hvilken han nu haaber ogsaa at kunne blive Gjenstand for i en mere ophøjet Stilling.

Lydia (vranten). Saa! der gik Bortførelsen i Lyset!

Sir Anthony. Du er en uforskammet Knegt, Jack! jeg har, saa sandt jeg lever, aldrig hørt Mage til Frækhed!

Absolute. De smigrer mig... De siger mig Complimenter... De veed jo nok, at det er min Undseelse, som har staaet mig ivejen.

Sir Anthony. Jaja! det glæder mig, at Du ikke er sløv og følesløs, som Du gav Dig Mine af at være; det glæder mig, at Du har holdt Din Fader fornar, hører Du? — Saa det var Din „Anger", og Din „Pligtfølelse" og Din „Lydighed"! jeg syntes nok, at det kom forbandet hurtigt. „Du havde aldrig hørt disse Navne før", ikke sandt? Du meente, det var „Languishes fra Worcestershire"? Du ønskede kun „at gjøre mig tilpas"? jo, Du kan min Tro forstille Dig! (peger paa Lydia) hun „skeler" nok, gjør hun? hun er nok „rødhaaret", ikke sandt? — O, Din Strik, jeg kan ikke begribe, at Du kan holde Hovedet opreist for Skam.

Absolute. Det holder ogsaa meget haardt... jeg er meget forlegen, meget undseelig, som De vist bemærker.

Fru Malaprop. Store Gud! Sir Anthony, der gaaer et Lys op for mig! — Siig mig, svar mig, Hr. Capitain, var det da Dem, der skrev disse Breve? har jeg Dem at takke for „den gamle giftige Hundrage?" var det Dem, som stiklede til min Maade at tale paa?

Absolute. Kjære Fader, min Undseelse overvælder mig tilsidst, hvis De ikke kommer mig tilhjælp; jeg vil ikke have Styrke til at udholde det.

Sir Anthony. Naa, naa, Fru Malaprop, vi maa tilgive og glemme. Gudsdød! Tingene have paa engang taget en saa smild Vending, at jeg føler mig stemt til at være saa lykkelig, saa galant! hvad mener De, Fru Malaprop?

Fru Malaprop. Nuvel, Sir Anthony, siden De ønsker det, saa ville vi glemme, hvad der er skeet. Hører I, Børn? vi ville kun tænke paa Fremtiden.

Sir Anthony. Lad os forlade Dem et Øieblik, Fru Malaprop; de længes sikkert efter at flyve i hinandens Arme. — Jack, ere Kinderne ikke som jeg sagde? og Øjnene, Din Skjelm? og Læberne, hvad? — Kom, Fru Malaprop, vi ville ikke være dem tilbyrde. Lad dem nyde deres Lykke: „Glæden blomstrer i Livets Vaar!" ikke sandt? — Gudsdød! jeg er i saa godt Humeur! jeg kunde gjøre, hvad det skulde være! — Tillad mig, Frue (rækker Fru Malaprop sin Haand) tralala lalala! jeg kunde have Lyst til selv at have lidt Løier — tralala lalala!

(Tager Fru Malaprop ved Haanden og gaaer syngende bort.)

Femte Optrin.

Lydia sidder gnaven i sin Stol. **Absolute.**

Absolute (afsides). Den Tankefuldhed lover mig intet Godt! — (Højt.) Saa alvorlig, Lydia?

Lydia. Min Herre!

Absolute (afsides). Jeg tænkte det nok! — (Højt.) Hvorledes, Lydia! nu da vi ere ligesaa lykkelige ved at have erholdt vore Venners Samtykke, som da vi vexlede Løfter...

Lydia (grædefærdig). Ja, det er en dejlig Lykke!

Absolute. Bedste Lydia, vi maa lægge lidt af vor Romantik tilside: en Smule Rigdom og Luxus kan man dog nok taale. — Hvad Din Formue angaaer, saa skal jeg lade Jurister anbringe den saaledes, at...

Lydia. Jurister! jeg hader Jurister!

Absolute. Jaja, saa ville vi ikke oppebie Enden paa deres dræbende Formaliteter, men strax løse Kongebrev og...

Lydia. Kongebrev! jeg hader Kongebrev!

Absolute (knæler). O, min Elskede, lad Dig dog formilde! paa mine Knæ bønfalder jeg Dig...

Lydia. Aa! hvad skal den Knælen til, naar Du veed, at jeg skal have Dig?

Absolute (reiser sig). Nej, Frøken, der skal ikke blive lagt Baand paa Deres Tilbøjelighed, det lover jeg Dem; har jeg mistet Deres Kjærlighed, saa frasiger jeg mig Resten. (Afsides.) Jeg maa prøve, hvad Virkning, det vil gjøre.

Lydia (reiser sig). Lad mig da sige Dem, at De har handlet meget strafværdigt i at tilvende Dem min Kjærlighed ved et lavt, umandigt Bedrag. De har behandlet mig som et Barn! De har givet mine romantiske Følelser Næring, medens De formodentlig har leet over, at det lykkedes dem saa godt!

Absolute. Du gjør mig Uret, Lydia, Du gjør mig Uret, hør mig...

Lydia. Nu, da jeg glædede mig i den Tro, at vi bedrage vore Slægtninge; nu, da jeg smigrede mig med, at vi skulde vise os listigere end dem Alle og opvække deres Vrede — just nu blive alle mine Forhaabninger pludselig tilintetgjorte ved min Tantes Bifald og Samtykke! og jeg er den Eneste,

som bliver narret! (Gaaer i heftig Sindsbevægelse op og ned ad Gulvet.) Men her, min Herre, her er Portraitet: Beverleys Portrait! (tager et Miniaturportrait frem af sin Barm) som jeg tiltrods for Trudsler og Formaninger har baaret Nat og Dag! der er det! (kaster det til ham) og vær forvisset om, at jeg ligesaa let forjager Originalen af mit Hjerte.

Absolute. Nuvel, Lige for Lige, Frøken! (Tager et Portrait frem.) Her er Frøken Lydia Languish; — hvilken Forskjel! her seer jeg det himmelske, samtykkende Smiil, som første Gang gav mit Haab Vinger; disse Læber, der besvoglede en Pagt, som Cupido neppe endnu har faaet Tid at optegne i sin Calender; denne halvbebrejdende Rødmen, som med Trolddomskraft lagde Baand paa min fyrige Kjærligheds Ytringer; — nu er Alt forbi! Alt er forbi! tag det Frøken. I Sjønhed er dette Billede ikke Deres Lige; men for mig har det det Fortrin for Originalen, at det er bleven uforandret — og dette Fortrin gjør mig det saa kjært, saa kjært, at — nej, jeg kan ikke skille mig ved det.

Lydia (formildet). De er selv Skyld i, hvad der er skeet. Jeg — jeg formoder, at De er fuldkommen tilfreds.

Absolute. O, ja, naturligviis — saaledes er det ogsaa meget bedre! det ligner dog Noget — ha ha ha! disse Hverdagsforlovelser ere altfor trivielle! — At man bryder en Mængde høitidelige Løfter er naturligviis en høist ligegyldig Sag. Det Værste er, at Folk ville sige, at Frøken Lydia ikke selv har vidst, hvad hun vilde — men bryd Dem ikke derom. Nogle ville maaskee endog være ondskabsfulde nok til at slaae paa, at det var mig, der blev kjed af Dem og forlod Dem — men derover skal De saamænd ikke ærgre Dem.

Lydia (brister i Graad). Hans Uforskammethed er ikke til at udholde!

Sjette Optrin.

De Forrige; Fru Malaprop. Sir Anthony.

Fru Malaprop (idet hun kommer ind). Kom, nu maae vi afbryde Deres Kjærtegn.

Lydia. Dette er endnu værre end Deres Bedrageri, Utaknemmelige! (Hulker.)

Sir Anthony. Jo, de kjærtegne rigtignok paa en net Maade! — Men hvad skal det betyde? jeg kan ikke komme mig af min Forbavselse.

Absolute. Spørg Frøken Languish.

Fru Malaprop. O, Himmel! jeg er som analyseret! — Men, Lydia, hvad skal det sige?

Lydia. Spørg Capitain Absolute, Tante.

Sir Anthony. For Pokker; nu bliver jeg reent rasende! — Du har da vel ikke fundet paa at gjøre Dig endnu til en Tredie? hvad Jack?

Fru Malaprop. Ja, De har da ikke flere Løjer for? De er da vel ikke ligesom Cerberus tre Mennesker paa een Gang?

Absolute. De lader mig ikke komme tilorde: Jeg siger, at Frøken Lydia meget bedre kan forklare det end jeg.

Lydia. De befalede mig nylig aldrig mere at tænke paa Beverley; Tante — der staaer han; nu skal jeg adlyde Dem, thi fra dette Øjeblik frasiger jeg mig ham for stedse! (Gaaer.)

Syvende Optrin.

De Forrige, undtagen Lydia.

Fru Malaprop. O Himmel! o Vidunder! hvad er her foregaaet? Hr Capitain, De har dog vel ikke været uartig mod min Niece?

Sir Anthony. Hahaha hahaha! nu ved jeg, hvad det er — hahaha! nu ved jeg det: Du har været altfor lidenskabelig, Jack.

Absolute. Nej, jeg forsikrer Dem — —

Sir Anthony. Jovist har Du, Jack, jovist har Du — —

Fru Malaprop. Men, Sir Anthony! — O, fy, Hr. Capitain!

Absolute. Jeg sværger Dem til, Frue — —

Sir Anthony. Ingen Undskyldninger, Jack, Din Fader var accurat ligedan i Din Alder. Familien Absolutes Blod har altid været hedt — hahaha! — Stakkels lille Lydia! Du har forskrækket hende, Din Skjælm!

Absolute. Ved Alt, hvad der er helligt — —

Sir Anthony. Lad nu det være godt. Fru Malaprop stifter nok Fred imellem Jer. De maa sige hende, at det er Jacks Maade — at vi Alle ere saadan — det ligger i Familien! hahaha! det er en stor Skjælm!

Fru Malaprop. Men Sir Anthony! — O, fy, Hr. Capitain!

(Sir Anthony flyder Capitain Absolute ud af Døren. De gaae ud hver til sin Side).

Ottende Optrin.

Den nordre Paradeplads.

Sir Lucius O'Trigger.

Sir Lucius. Jeg kan ikke begribe, hvor Capitain Absolute holder sig skjult. Disse Officerer skulle da ogsaa altid komme os ivejen i Kjærlighedssager! — Jeg glemmer aldrig, at jeg kunde bleven gift med Lady Dorothy Carmine, hvis ikke en Skjælm af en Major var løbet bort med hende, før hun kunde faae mig at see. Jeg kan ikke begribe, hvad det er, Damerne finde saa indtagende hos dem! — Men er det ikke Capitainen, som kommer der? jo det er ham. Den Fyr har noget Vist i sin Person, hvormed han

gjør sin Lykke. Det er Pokkers ærgerligt. — Men hvem Djævlen er det, han taler med?
(gaaer tilside).

Niende Optrin.

Sir Lucius. Absolute.

Absolute. Alle mine Planer ere strandede! en herlig Belønning for alle mine Anslag! — Den lille Hex! hvem kunde ogsaa troe, at Romantiken kunde gjøre hende saa fuldkommen naragtig. Gudsdød, hvor jeg er i slet Humeur! jeg kunde gaae hen og hænge mig selv eller hvem det skulde være med den største Fornøjelse af Verden!

Sir Lucius. Det lader til, at jeg har Held med mig; jeg kunde jo aldrig træffe ham i et bedre Humeur for at opnaae min Hensigt; jeg er kommen lige i det heldigste Øjeblik. Jeg vil nu tiltale ham og saa paa en pæn Maade yppe Klammeri med ham. (højt) Hvad den Sag angaaer, Hr. Capitain, saa maa jeg sige Dem, at jeg er af en anden Mening end De.

Absolute. Jeg maa paa Ære beundre Deres Skarpsindighed, thi jeg ytrede tilfældigvis slet ingen Mening.

Sir Lucius. Det er ingen Grund; thi, med Deres Tilladelse, man kan tænke en Uiandhed ligesaa godt, som man kan sige den.

Absolute. Meget sandt; men naar man ikke yttrer sine Tanker, skulde jeg troe, at de maatte kunne blive frie for at være Gjenstand for en Disput.

Sir Lucius. Saa er De altsaa af en anden Mening end jeg; De beviser jo selv min Paastand.

Absolute. Vidste jeg ikke iforvejen, at De var en Gentleman, Sir Lucius, saa vilde denne Samtale virkelig ikke lære mig det. Thi hvad Andet kan De have ifinde end at yppe Strid med mig?

Sir Lucius (bukker). Jeg takker ydmygst for Deres Skarpsindighed; De har netop gjættet, hvad det er, jeg vil.

Absolute. Jeg skal ikke lægge Deres Ønsker Hindringer iveien; men det vilde være mig kjært, om De behagede at meddele mig Deres Motiver.

Sir Lucius. Vær De kun rolig — det er bedst at lade Sagerne staae som de staae; vi vilde fordærve det Hele, ved at lade det komme til en Forklaring mellem os. De maa iøvrigt have en svag Hukommelse; thi ellers vilde De ikke have glemt den Fornærmelse, De tilføjede mig for en Ugestid siden. Lad os derfor ikke spilde flere Ord, men bestemme Tid og Sted.

Absolute. Siden De endelig vil det, saa jo før, jo heller; lad det være iaften nede bag den store Kilde; der ville vi neppe blive forstyrrede.

Sir Lucius. Det kan man desværre ikke sikkre sig for. Gud veed, hvad Grunden kan være; men her i England faae Folk aldrig saasnart Nys om en Duel, før de gjøre en Kvalm, saa man ikke kan faae Lov at slaaes i Fred og Ro. — Hvis det forresten er Dem ligegyldigt, Hr. Capitain, saa vilde De bevise mig en stor Tjeneste ved at møde i Kongens Enghave istedetfor, thi jeg har netop Forretninger der Kl. 6, og saa kunde jeg afgjøre begge Sager paa eengang.

Absolute. Som De vil. Lidt efter 6 kunne vi altsaa discutere Sagen mere alvorligt.

Sir Lucius. Jeg er til Tjeneste. Til at fægte ved, vil Belysningen være fortræffelig, men til Skud paa længere Distance duer den ikke. — Saa, nu er den Sag bragt i Orden og dermed mit Sind beroliget. —
(gaaer).

Tiende Optrin.

Absolute. Faulkland.

Absolute. Vel mødt! jeg vilde netop have fat paa Dig. Alle onde Aander have sammensvoret sig imod mig. Jeg har haft saa mange Ærgrelser, at jeg neppe vilde være i Humeur til at fortælle Dig disse, dersom jeg ikke havde Udsigt til at blive slaaet ihjel iaften.

Faulkland. Hvad mener Du? har Lydia skiftet Sind? nu troede jeg dog, at hendes Pligt og hendes Tilbøjelighed maatte lede hinanden til samme Maal.

Absolute. Ja, accurat som Øjnene paa En, der skeler. Da hendes Kjærligheds Øje fæstede sit Blik paa mig, tog Pligtens en anden Retning; og nu, da hun skulde lade dette følge samme Retning som hiint, drejede det strax af og retirerede i Vrede.

Faulkland. Men, hvad var det, Du sagde om iaften?

Absolute. For at sætte Kronen paa Værket, har en godmodig Irlænder bedet om Tilladelse til at maatte have den Fornøjelse at tage Livet af mig, og det er min Hensigt at føje ham — det er det Hele.

Faulkland. Hvad er nu det for Historier?

Absolute. Det er den rene Sandhed. Sir Lucius O'Trigger, som Du jo kjender af Anseelse, har nødt mig til at møde sig iaften Kl. 6 i Anledning af en Fornærmelse, som jeg aldrig har tænkt paa at tilføje ham. Det var netop i den Anledning, jeg ønskede at tale med Dig; Du maa være min Secundant.

Faulkland. Det Hele maa jo beroe paa en Misforstaaelse; Sir Lucius maa forklare — og jeg lover, at Sagen skal blive bilagt. Men, sagde Du ikke, at det skulde være iaften? havde det blot været paa enhver anden Tid. — —

Absolute. Hvorfor det? det vil være lyst nok. Til at fægte ved vil Belysningen være fortræffelig som Sir Lucius siger; men den vil ikke due til Skud paa længere Distance. Gid Fanden havde ham med samt hans Skud paa Distance!

Faulkland. Jeg er selv i slet Humeur over en lille Uenighed med Julie. Mit skrækkeligt trættekjære Væsen har bragt mig til at behandle hende saa slet, at jeg ikke bliver Menneske, før vi atter ere forsonede.

Absolute. Saa sandt jeg lever, Faulkland, Du fortjener hende ikke.

(En Tjener kommer).

Tjeneren (giver Faulkland et Brev). (Tjeneren gaaer).

Faulkland. O, Jack, det er fra Julie! — Jeg tør neppe aabne det; jeg er bange, hun siger mig sit sidste Farvel, eller hun beder mig sende sine Breve tilbage! o, hvor jeg maa lide for min Taabelighed!

Absolute. Giv mig det, lad mig see (tager Brevet og aabner det). Ja rigtigt, det er Din Dorsdom, hun bryder med Dig. —

Faulkland. For Guds Skyld! hold mig ikke i Uvished!

Absolute. Hør da: „Da jeg er overbeviist om, at min kjære Faulkland allerede har angret sin uvenlige Opførsel imod mig, vil jeg ikke mere omtale denne Sag. Jeg ønsker at tale med Dig snarest muligt. — Din stedse hengivne Julie.“ Og hende kalder Du stivsindet og uforsonlig! (giver ham Brevet) Men, Menneske, Du bliver jo slet ikke glad?

Faulkland. Jovist gjør jeg – men — men — —

Absolute. Pokker i Vold med Dine Men'er! naar Du hører Noget, som vilde gjøre enhver anden lykkelig, spolerer Du altid Din Glæde ved et Men.

Faulkland. Nej, Jack — Du, som er min Ven, maa dog ærligt tilstaae, at det er noget paatrængende, noget udelicat at tilgive saa hurtigt. Et Fruentimmer bør aldrig trygle om Forsoning; det bør vi gjøre. Hun bør vise sig kold, indtil vi have fortjent hendes Kjærlighed, og hverken denne eller hendes Tilgivelse bør vi kunne vinde, uden at bejle til dem.

Absolute. Jeg har ikke Taalmodighed til at høre paa Dig; Du er uforbedrelig. Lad os derfor ikke tale mere om den Ting. Jeg har nu nogle Smaaforretninger at besørge; men husk, at jeg maa tale med Dig inden Kl. 6 hjemme hos mig selv. En stakkels Djævel som jeg, der har slidt og slæbt for at naae sit Maal, og som dog tilsidst seer sine Forhaabninger skuffede paa Grund af andre Folks Taabelighed, kan tilnød have Lov at bande en Smule; men en trættekjær Skeptiker i Kjærlighed, en Slave af sine onde Luner, som ingen andre Hindringer har at overvinde end dem, han selv lægger sig ivejen, fortjener mere at være Gjenstand for Latter end for Medlidenhed.

(gaaer).

Femte Handling.

Første Optrin.

Julies Paaklædningsværelse.

Julie. Siden Faulkland.

Julie (alene). Hvor dette Budskab har forskrækket mig! hvilken frygtelig Begivenhed kan han mene? hvorfor saa udtrykkelig paalægge mig at være ene? o, Faulkland! hvormange bedrøvelige Øjeblikke, hvormange Taarer har Du ikke kostet mig! (til Faulkland som kommer), hvad skal det betyde? hvortil denne Forsigtighed?

Faulkland. O, Julie, jeg kommer for at sige Dig et langt Farvel.

Julie. Store Gud! hvad mener Du?

Faulkland. Du seer i mig en Usling, som har forskjertset sit Liv. — Berolige Dig! mit Humeurs Mangel paa Ligevægt har bragt al denne Elendighed over mig. Jeg forlod Dig vred og ophidset; en tilfældig Begivenhed indviklede mig i en Strid — og Følgen af denne er, at jeg strax maa rømme Landet. O, Julie, havde jeg været saa lykkelig ganske at kunne kalde Dig min, før denne Ulykke rammede mig, saa vilde min Forvisning ikke have opfyldt mig med en saadan Rædsel!

Julie. Mit Hjerte er fuldt af Sorg over Din Ulykke. Dersom den ikke havde en saa skrækkelig Aarsag, vilde jeg føle Trøst i den Tanke, at jeg nu kunde forjage af Din Barm enhver Tvivl om min Kjærligheds Styrke. — Mit Hjerte har længe ingen anden Skytsengel kjendt end Dig — nuvel, jeg betroer mig til Din Ære — lad os flygte sammen. — Naar vi ere sikkrede mod Forfølgelse, kunne vi fuldbyrde min Faders Villie, og jeg faaer da lovlig Ret til at dele Dine Sorger og at være Dig en kjærlig Trøsterinde.

Faulkland. O, Julie, jeg kan ikke tolke Dig min Taknemmelighed! men vor Tid er kort; Du maa fatte en hurtig Beslutning — og Du ønskede maaskee hellere nogle Timer til at overveje, hvilke Fordele Du giver slip paa, og hvor liden Erstatning Din Faulkland kan give Dig foruden sin Kjærlighed?

Julie. Jeg ønsker ingen Betænkningstid. Nej, Faulkland, jeg har elsket Dig for Din

egen Skyld; hvis jeg nu mere end nogensinde sætter Priis paa den højtidelige Pagt, som saalænge har knyttet os til hinanden, saa er det, fordi den udelukker ethvert Angreb paa mit Rygte og sætter Pligtens Stempel paa min Kjærlighedshandling. — Men lad os ikke tove; maaskee denne Udsættelse —

Faulkland. Jeg troer, det er bedst, at jeg ikke vover mig ud, før det bliver mørkt. — Hvor det smerter mig at tænke paa den Modgang, hvormed Dit blide Sind vil faae at kæmpe!

Julie. Maaskee vil Du, paa Grund af denne ulykkelige Handling miste Din Formue — o, men vær forvisset om, at den Omstændighed alene ikke kan gjøre os ulykkelige. Det Lidet, jeg har, vil være tilstrækkeligt til vort Underhold: thi den Landflygtige giver Afkald paa Overdaadighed.

Faulkland. Ja — men min saarede Stolthed vil maaskee under saa fortrykte Omstændigheder forege mit Sinds naturlige Pirrelighed; jeg bliver maaskee gnaven og urimelig; Din Taalmodighed vil briste; maaskee vil Erindringen om en Handling, som min Samvittighed ikke kan undskylde, forfølge mig under slige Anfald af Mismod og Tungsind; jeg vil da maaskee afskye den Ømhed, hvormed Du søger at lette mig dem, løsrive mig fra Dine Arme og blive vred paa Dig for Din Kjærligheds Skyld.

Julie. Skulde Ulykken have en saa forgelig Indflydelse paa Dit Sind, saa vil Du trænge til et kjærligt, hengivent Væsen, som kan vaage over Dig og trøste Dig, som med Blidhed og Resignation kan finde sig i Dine Fejl og som paa den Maade kan lære Dig at bære Skjebnens Tilskikkelser.

Faulkland. Julie, nu er Du prøvet, og herefter forjager jeg enhver Tvivl. Hvorledes skal jeg nu bede Dig om Tilgivelse for denne sidste, uværdige Yttring af mit urolige, utilfredse Sind?

Julie. Hvad mener Du? denne Ulykke — — skulde den ikke være sand?

Faulkland. Jeg skammer mig ved at tilstaae, at den kun var opdigtet. O, men vær overbærende, Julie, tilgiv mig en Forseelse, som aldrig vil kunne blive gjentaget! bevis, at Du tilgiver mig, ved imorgen for Herrens Alter at blive min tilkommende Ledsagerinde! jeg skal da udsone de Daarskaber, jeg har begaaet, ved et Liv fuldt af den ømmeste Kjærlighed.

Julie. Ti, Faulkland! Himlen er Vidne til den oprigtige Glæde, jeg i dette Øjeblik føler ved at erfare, at Du ikke har begaaet en Forbrydelse, hvis Navn jeg neppe tør nævne; — det er af Taknemlighed derover, at jeg græder! — men at Din grusomme Tvivlen kunde bevæge Dig til at begaae et Bedrag, som har martret mit Hjerte, smerter mig langt dybere, end jeg kan beskrive!

Faulkland. Jeg sværger Dig til, Julie — **Julie.** Hør mig. — Min Fader elskede Dig, Faulkland; Du frelste det Liv, som denne ømme Fader, havde givet mig. I hans Paasyn gav jeg Dig min Haand, gav Dig den med Glæde — Dig, som jeg allerede havde givet mit Hjerte. Da jeg kort efter mistede min Fader, syntes det mig, at Forsynet gav mig Dig, paa hvem jeg umiddelbart kunde overføre min Taknemmelighed og Hengivenhed. Fra dette Øjeblik har jeg fundet mig i at taale af Dig, hvad Stolthed og Delicatesse vilde have forbudt mig at taale af en Anden. Jeg vil ikke krænke Dig ved at gjentage, hvorledes Du har leget med min Oprigtighed. —

Faulkland. Jeg tilstaaer Alt! men hør —

Julie. Efter et saadant Aars Prøvelse burde jeg kunne smigre mig med Haabet om, at min Trofasthed ikke længer vilde blive dragen i Tvivl — en Tvivl, der er ligesaa grusom som ubegrundet! — Men nu seer jeg desværre, at det ikke ligger i Din Karakteer, at kunne vise Dig tilfreds og tillidsfuld i Kjærlighed. Med den Overbevisning vil jeg aldrig være Din. Saalænge jeg havde Haabet om, at min utrættelige Opmærksomhed og min fordringsfrie Kjærlighed med Tiden kunde forandre Din Karakteer, vilde jeg have følt mig lykkelig ved at vinde en mit Hjerte kjær Indflydelse over Dig; men jeg vil ikke være Skyld i, at Du faaer lovlig Ret til at nære en uforbederlig Fejl paa m i n Bekostning, da jeg aldrig vil være istand til at sætte mig til Modværge.

Faulkland. Jeg sværger Dig ved min Ære, at jeg aldrig efter dette — —

Julie. Blot et Ord endnu. Da jeg engang har offret Dig min Tro, vil jeg aldrig skjænke den til en Anden. Med den inderligste Oprigtighed vil jeg bede for Din Lykke; og den kosteligste Velsignelse, jeg kan ønske over Dig, er vistnok den, at Himlen maa befrie Dig fra det ulykkelige Sind, som nu har hindret Fuldbyrdelsen af vor højtidelige Pagt. Kun Eet beder jeg Dig om, og det er, at Du vil tænke over denne Svaghed; og naar Du da erkjender alle de sande Glæder, den har berøvet Dig, lad det da ikke være Din mindste Sorg, at den har berøvet Dig en Kvindes Kjærlighed, som i Armod og Kummer vilde have fulgt Dig gjennem Verden!

(gaaer).

Faulkland. Hun er borte! for evig — Der var en Alvor i hendes Væsen, som holdt mig naglet fast til den Plet, hvorpaa jeg stod. — O, Daare! Afsindige! Barbar! — Mig, som er straffet med flere Ufuldkommenheder end andre Mennesker, mig sendte Skjæbnen en himmelsk Cherub for at komme mig tilhjælp — og som en Barbar har jeg forjaget hende fra min Side! — Bort nu til det aftalte Møde! mit Sind er netop stemt til et saadant Optrin. Jeg vilde ønske, jeg kunde blive en af Hovedmændene i det,

og saaledes virkeliggjøre den Historie, som min Taabelighed fik mig til at opspinde. O, Kjærlighed! Tyran! Dæmon! Du virker ligesom Maanen paa sløve Sjæle og gjør dem til Idioter; men møder Du en lysere Aand, vildleder Du den i sin Flugt og gjør Følsomhed til Galskab! (gaaer).

Andet Optrin.

Lydia. Senere Julie.

Lydia (alene). Ak! — Hvor slet han end har handlet imod mig, kan jeg dog ikke glemme ham. En eneste Præken af min alvorlige Cousine vil sikkert bevæge mig til at kalde ham tilbage. (Julie kommer) O, Julie, jeg kommer til Dig vansmægtende efter Trøst. Men, Kjære, hvad fattes Dig? Du har grædt! jeg er vis paa, at Faulkland atter har plaget Dig?

Julie. Du tager Fejl; der er rigtignok gaaet mig Noget imod, men Du vil ikke kunne gjætte, hvad det er. (afsides) Ikke engang for en Søster vilde jeg anklage Faulkland.

Lydia. Det være, hvad det vil, saa er min Grømmelse dog større. Du har da hørt, hvem Beverley egentlig er?

Julie. Jeg tilstaaer, at Faulkland tidligere har betroet mig det. Havde den unge Absolute været den, Du antog ham for, vilde jeg ikke have hørt paa Dine fortrolige Meddelelser om Eders Kjærlighed uden at gjøre Forsøg paa at modarbejde dem.

Lydia. Saa seer jeg da nu, at jeg er bleven bedraget af Alle! — Men nu er det ligegyldigt; thi jeg vil ikke have ham.

Julie. Men, Lydia — —

Lydia. Ja, er det ikke ærgerligt? nu da jeg tænkte, at vi vare nær ved at gaae den herligste Elendighed imøde, opdager jeg, at man har betragtet mig som en anden Markedsvare. Jeg, som havde lagt Planen til den mest romantiske Bortførelse, den nydeligste Forklædning, den yndigste Toystige! og Fru Malaprop, der vilde blive saa forbavset! og Artiklerne i Aviserne! O, jeg døer af Skuffelse!

Julie. Det kan jeg godt begribe.

Lydia. Og nu den sørgelige Modsætning! — Efter en heel Deel latterlige Forberedelser maa jeg traske smægtende op til Alteret med min Tantes Velsignelse og Kongebrev i Lommen! eller ogsaa bliver jeg tre Gange raabt op i en Landsbykirke, hvor en umennesketig tyk Degn beder hver en Spekhøker i Sognet om Tilladelse til at ægtevie Jack Absolute og Lydia Languish!

Julie. Ja, det er rigtignok sørgeligt!

Lydia. Hvor ærgerligt at tænke paa de ypperlige Udveje, jeg altid fandt, for at faae mig et Minuts Passiar med det Uhyre! — Hvor ofte har jeg ikke midt i de koldeste Vinteraftener stjaalet mig bort for at træffe ham i Haven, hvor han da stod opstillet stiv som en Statue og undertiden drivende vaad! der knælede han for mig i Sneen og nyste og hostede saa pathetisk! han skjælvende af Kulde og jeg af Angst! og medens den iskolde Blæst stivnede vore Lemmer, bønfaldt han mig om at have Medlidenhed med sit Hjertes Lue og gjengjælde den! — O, Julie, det kunde man kalde at være forelsket!

Julie. Hvis jeg var i Humør dertil, vilde jeg ene og alene straffe Dig med hjertelig at lee Dig ud; men det stemmer mere overeens med min nærværende Sindsstemning, at bede Dig alvorligt ikke at lade en Mand, som elsker Dig oprigtigt, lide under de Bekymringer, som jeg altfor vel veed, at et kjært Menneskes Luner kunne forvolde.

Lydia. Gud! hvad vil min Tante heroppe?

Tredie Optrin.

De Forrige. Fru Malaprop. Fag. David.

Fru Malaprop. Jo jo! det er smukke Ting, man hører! Selvmord og Fændemord ved høj, lys Dag! og Sir Anthony, som man ikke kan faae fat paa, saa at han kunde forebygge Antistrophen!

Julie. For Himlens Skyld, Frue, hvad er der skeet?

Fru Malaprop. Det kan han der bedre sige Dig; det var ham, som bragte mig Underretning.

Julie (til Fag). Gjør det da, fortæl, hvad der er hændet!

Fag. Froken, — jeg vilde holde mig selv for at være grumme fattig paa Alt, hvad der skaber Manden af Levemaade, dersom jeg et eneste Øjeblik opsatte at give en Dame, der er saa interesseret i Sagen som De, al den Oplysning, det staaer i min Magt at give.

Julie. Men saa skynd Dig, skynd Dig!

Fag. Meget rigtigt bemærket, Froken, man burde skynde sig med at aabenbare Sager af den Natur, thi dersom man er vidtloftig, maaskee bare for at udtrykke sig i blomstrende Talemaader om Gjenstanden, saa kan det godt være gjort af med et Par Stykker imens.

Lydia. O, Taalmodighed! fortæl De, Frue! sig os dog for Himlens Skyld hvad der er skeet!

Fru Malaprop. Hvad der er skeet? Mord er der skeet! Manddrab er der skeet! et frygteligt Blodbad! men han kan fortælle Jer de perpendikulære Omstændigheder.

Lydia. Gjør det da, men sat Dig i Kortheden!

Fag. Ja, Froken, hvad nu Mordet an-

gaaer, saa kan jeg ikke sige noget Bestemt derom; og — —

Lydia. Men hvem, hvem er det, der er indviklet i Sagen?

Fag. Ja, Frøken, den ene er min Tro en ung Herre, for hvem det skulde gjøre mig hjertelig ondt, om han kom Noget til; det er en meget velopdragen ung Mand; vi have levet meget sammen og ere altid komne godt ud af det med hinanden.

Lydia. Men hvem er det da? hvem? hvem?

Fag. Min Herre, Frøken, min Herre, jeg taler om min Herre.

Lydia. Store Gud! Capitain Absolute?

Fru **Malaprop.** Ja, see nu bliver Du forskrækket!

Julie. Men hvem ere de Andre?

Fag. Hvad det Øvrige angaaer, Frøken, saa kan David bedre end jeg underrette Dem derom.

Julie (til David). Tal da, min Ven!

David. Seer De, Frøken, der er min Sjæl Ugler i Mosen. Man plejer ikke at mødes for Fornøjelsens Skyld med Skydevaaben og Musketdonnere og hvem ved, hvad alle de Knaldere hedde; og derfor siger jeg, Frøken, at det seer fort ud.

Julie. Men de Andre? hvem ere de Andre?

David. Min stakkels Herre — om Forladelse, at jeg nævner ham først; — De kjender mig nok, Frøken, jeg bedder David, og min Herre er, eller maaskee rettere sagt var Junker Acres. — Desuden er der Hr. Faulkland — — —

Julie. O, Frue, lad os strax gjøre et Forsøg paa at forebygge Ulykken!

Fru **Malaprop.** Det vilde rigtignok passe sig net for os! det vilde kun gjøre Ondt værre.

David. Aa, jo, gjør det, Fru Tante, frels det Par Liv! de hænge min Sandten ved et Haar! — Fremfor Alle er der denne blodtørstige Philister, Sir Lucius O'Trigger —

Fru **Malaprop.** Sir Lucius O'Trigger! min Gud! have de ogsaa faaet den stakkels, lille, søde Sir Lucius trukket med ind i Fegtningen? — Hvordan staae I der? I have ikke mere Følelse end umælende Dyr!

Lydia. Hvad skulle vi gjøre, Tante?

Fru **Malaprop.** Naturligvis ile afsted i største Hast for at forebygge Ulykken! — Du, min Ven, Du kan jo vise os Vejen?

Fag. Som De befaler, Frue, jeg skal nok føre Dem an. — David, see Du efter Sir Anthony. (David gaaer).

Fru **Malaprop.** Kom Børn! Manden der exhorterer os. Kom, gaa foran, vi skulle nok følge.

Fag. Nej ikke for Alt i Verden gaaer jeg foran Damerne!

Fru **Malaprop.** Er Du vis paa, at kunne finde Stedet?

Fag. Jeg tænker nok, jeg skal finde det, Frue; i alt Fald kunne vi da høre paa Skuddene, om vi nærme os dem; vi kunne altsaa ikke gaae fejl af dem. Vær De kun rolig, Frue, vær De kun rolig!

(De gaae; Fag taler medens han gaaer ud).

Fjerde Optrin.

Den søndre Paradeplads.

Absolute. Senere Sir Anthony.

Absolute (kommer ind og skjuler sin Sabel under sin Kappe) Hvis man saae en Sabel paa Gaden her i Bath, vilde det vække ligesaa stor Allarm som et vildt Dyr. — Hvor det er ærgerligt med Faulkland! han er aldrig punktlig. Jeg bliver tilsidst nødt til at gaae uden ham. Saa for Pokker! der er Sir Anthony! — Hvorledes skal jeg undgaae ham? (skjuler sig i Kappen og søger at slippe bort).

Sir **Anthony** (kommer). Hvor man dog kan tage fejl, selv paa saa kort Afstand! dersom jeg ikke saae, at jeg er ham ubekjendt, vilde jeg sværge paa, at det var Jack. — Holla! Gudskjød! jovist er det ham! — Hør, Jack! hvad er Du bange for? — jovist er det ham! hør, Jack; Jack Absolute!

(gaaer hen til ham).

Absolute. Jeg veed ikke, om De mener mig? jeg erindrer ikke nogensinde, at have haft den Ære — mit Navn er Saunderson til Tjeneste.

Sir **Anthony.** Jeg beder om Forladelse, jeg tog Dem for — (seer op til Ansigtet) Ahah! ydmygste Tjener, Hr. Saunderson! Din Skjælm! .. hvad er det for Optøjer, Du nu har for?

Absolute. En Spøg, blot en Spøg. Jeg kom netop herhen for at søge Dem.

Sir **Anthony.** Gjorde Du? saa glæder det mig, at Du var saa heldig. Men hvorfor bar Du saaledes pakket Dig ind? hvad?

Absolute. Det er saa koldt, ikke sandt? eller rettere sagt lidt kjøligt. Men jeg forsinker mig; jeg har Noget, jeg endelig skulde have afgjort.

Sir **Anthony.** Saa? jeg troede, Du søgte mig. Hvor skal Du hen?

Absolute. Hvor jeg skal hen?

Sir **Anthony.** Ja, hvor skal Du hen?

Absolute. Hvor jeg skal hen?

Sir **Anthony.** Din vanartige Skjælm!

Absolute. Jeg skulde hen til — til — til — til Lydia — for om muligt at gjøre det godt igjen; og jeg søgte efter Dem for — for —

Sir **Anthony.** For at faae mig til at gaae med Dig, formoder jeg? nuvel, saa kom.

Absolute. Nej, nej, Gud bevares! jeg ønskede at træffe Dem for — for — Men De finder det bestemt kjøligt? De skulde ikke blive saa længe ude.

Sir **Anthony.** Kjøligt? ikke det Mindste!

— Men hvad var det, Du vilde sige til Lydia?

Absolute. Jeg vilde bede hende om Forladelse, give efter, love, sværge — Men jeg beder Dem, betænk den kjølige Luft og Deres Podagra.

Sir Anthony. O, vist ikke! vist ikke! det har slet ingen Hast med mig. Men jeg gjetter nok, hvad Du vil; naar det engang er galt fat med Jer unge Mennesker her (lægger sin Haand paa Absolutes Bryst) Hvad! hvad Fanden er det, Du har der?

Absolute. Ingenting — Ingenting.

Sir Anthony. Hvad er det? jeg kan føle noget Haardt.

Absolute. Det er nogle Nips, en lille Foræring til Lydia.

Sir Anthony. Saa lad mig see Din Smag. (aabner hans Kappe, Sablen falder) Naa? saa det er Nips? en lille Foræring til Lydia? da vil Du dog vel ikke skjære Halsen over paa hende?

Absolute. Ha ha ha! jeg troede mit Indfald vilde more Dem; men jeg havde dog ikke ifinde at fortælle Dem det før bagefter.

Sir Anthony. Saa? ja det er rigtignok en meget morsom Foræring.

Absolute. Jeg skal forklare Dem, hvorledes det forholder sig, De veed jo nok, at Lydia er romantisk og igrunden lidt absurd; nu har jeg ifinde, hvis hun ikke vil tilgive mig, at drage denne Sabel, sværge, at jeg vil gjennembore mig med den og udaande for hendes Fødder.

Sir Anthony. Bore mig her og bore mig der! Din Nar! det saae hun vist gjerne; det vilde just være efter hendes Smag.

Absolute. Jaja, De skal nok faae at vide, hvorledes det spænder af. Jeg siger til hende: O, Lydia! tilgiv mig, eller dette spidse Staal...

Sir Anthony. Og saa siger hun: Din Nar! stik kun til, og velbekomme! — Lad Du hellere den Spøg fare, det raader jeg Dig. (Absolute gaaer).

Femte Optrin.

Sir Anthony. David.

David (kommer løbende). Stop ham! stop ham! Mord! Brand! Tyveri! Brand! stop Branden! stop Branden! o, Sir Anthony, kald paa ham! befal ham at standse! Mord! Brand!

Sir Anthony. Hvor? er der Mord og Brand?

David. Uh——h! nu er han allerede ude af Syne! og jeg er ganske forpustet. O, Sir Anthony, hvorfor standsede De ham ikke?

Sir Anthony. Er Manden gal? standse ham? hvem?

David. Jh Capitainen! de ville slaaes! de ville myrde hinanden!

Sir Anthony. Myrde hinanden!

David. Ja, med Deres Tilladelse, ude i Enghaven er der alle Slags Mord og Slagsmaal at faae at see! de fegte derude med blodige Sabler og Geværer!

Sir Anthony. Hvem er det dog, som slaaes, Din Klodrian?

David. De slaaes Allesammen, Sir Anthony, Allesammen slaaes derude: min stakkels Herre, Sir Lucius O'Trigger, Deres Søn, Capitainen — — —

Sir Anthony. Min Søn? siger Du min Søn? — Nu gaaer der et Lys op for mig! — Veed Du Stedet?

David. Kongens Enghave.

Sir Anthony. Kjender Du Vejen?

David. Nej, Gud frie mig! men jeg vil hente Borgemesteren og Raadmændene og Betjentene og Kirgeværgerne og Vægterne — vi kunne aldrig blive for Mange til at skille dem ad.

Sir Anthony. Kom da — lad mig støtte mig paa Dig. Undervejs kunne vi søge Assistance. Den Slubbert! Blodet koger i mig! — Saa det blev Enden paa Historien om hans Nips! jo jeg skal give ham Nips! (De gaae).

Sjette Optrin.

Sir Lucius og Acres med Pistoler.

Acres. Jo, ved min Tapperhed! 50 Alen er en passende Distance. Fanden tage mig paa Kornet! jovist er det en passende Distance.

Sir Lucius. Ja for Rifler og smaa Feltkanoner. Nej, Hr. Acres, det er Noget, De maa overlade til mig. — Bi lidt, nu skal jeg vise Dem — (Stridter langs hen ad Scenen) see dette er en passende Distance, en Distance for Gentlemen.

Acres. Gud bevares! saa kunde vi ligesaa godt staae i et Skilderhuus! jeg maa sige Dem, at jo længere jeg er borte, desto roligere tager jeg Sigte.

Sir Lucius. Det troer jeg gjerne; De sigtede vel allerbedst paa ham, naar han var ude af Sigte!

Acres. Nej, Sir Lucius, men jeg mener, at en 40, mindst en 38 Alen — —

Sir Lucius. Aa, jovist, sikken Snak! det er saamænd ligegyldigt, om der er 3, 4 Fod eller en heel Mil mellem Pistolmundingerne.

Acres. Nej, Sir Lucius, nej, ved min Tapperhed! det er ingen Sag at traffe ham, naar han staaer saa nær. Nej, bedste Sir Lucius, lad mig styde ham ned paa lang Distance! en rigtig lang Distance!

Sir Lucius. Javist; vi Secundanter skulle nok afgjøre det. Men i det Tilfælde,

at et Uheld skulde møde, har De da ikke en sidste Villie eller en Commission, jeg kunde besørge?

Acres. Meget forbunden, Sir Lucius, men jeg forstaaer ikke...

Sir Lucius. Jh, De kan jo nok begribe, at det aldrig er aldeles uden Fare, saadan at lade skyde paa sig; og jeg sætter nu, at en Kugle bragte Dem en Dæmper, saa vil De ikke kunne faae Tid til at give Dem af med Familieanliggender.

Acres. En Dæmper?

Sir Lucius. Jeg sætter blot — det kunde jo hænde; vil De saa syltes og sendes hjem? eller vil De hellere blive liggende paa Kirkegaarden her? jeg har hørt, man skal ligge luunt derinde.

Acres. Syltes? ligge luunt paa Kirkegaarden? fy for en Ulykke, Sir Lucius! tal dog ikke saaledes!

Sir Lucius. De har vist aldrig før været med ved saadant Noget, Hr. Acres?

Acres. Nej, Sir Lucius, aldrig før.

Sir Lucius. Det er Skade. Det er en god Ting at være i Øvelsen. Men hvorledes vil De da tage imod hans Stød?

Acres. Gudsdød! det har jeg, Fanden blinke med Øjnene! øvet mig paa. See engang, Sir Lucius, see: (stiller sig i Position) hvad siger De om en Sidefront, hvad? jeg skal min Tro, nok gjøre mig smal, jeg vil staae paa Kant.

Sir Lucius. Er De fra Forstanden? naar De staaer saaledes og jeg tager Sigte (sigter paa ham).

Acres. Stop, Sir Lucius! er De vis paa, at den ikke er spændt?

Sir Lucius. Vær De kun rolig.

Acres. Ja, men — men — man kan ikke vide — den kunde af sig selv gaae af!

Sir Lucius. Snak! vær De kun rolig. Seer De: dersom jeg nu træffer Dem i Kroppen, saa har min Kugle en dobbelt Chance; thi om den ogsaa gaaer fejl af et af Livsorganerne paa den høire Side, saa skulde det være Pokkers, om den gjorde det samme paa venstre.

Acres. Et af Livsorganerne?

Sir Lucius. Nej: see saaledes skal De stille Dem; (stiller ham) byd ham kun Deres fulde Brede — saadan — saa kunne et Par Kugler gaae glat igjennem, uden at gjøre den ringeste Skade.

Acres. Gaae glat igjennem mig? et Par Kugler gaae glat igjennem mig?

Sir Lucius. Ja, det kunne de godt; og saa er det ovenikjøbet den nobleste Stilling.

Acres. Jo pyt, Sir Lucius! det er mig saamænd lige kjært, hvad enten jeg bliver skudt i en kejtet eller i en nobel Stilling — og derfor vil jeg, ved min Tapperhed! staae paa Kant.

Sir Lucius. (seer paa sit Uhr) Jeg skulde da ikke troe, at de narre os. Nej, nej — der seer jeg Dem nok komme.

Acres. Hvad behager? komme de?

Sir Lucius. Ja, nu kryber der Nogen over Stenten derhenne.

Acres. Der er ganske rigtig to! vel lad dem komme, Sir Lucius, vi — vi — vi — vi ville ikke løbe vor Vej!

Sir Lucius. Løbe!

Acres. Nej, ved min Tapperhed! jeg siger, vi ville ikke løbe!

Sir Lucius. Hvad Fanden gaaer der af Dem?

Acres. Ingenting — Ingenting, min kjære Ven! min egen Sir Lucius; men — jeg — jeg er ikke fuldt saa modig som før.

Sir Lucius. Fy skam Dem! betænk at Deres Ære...

Acres. Ja, det er sandt — min Ære! — Hør, Sir Lucius, lad mig see. at De af og til faaer et Ord om Ære indflikket?

Sir Lucius. Javel. (seer ud) Der komme de.

Acres. Dersom De ikke var her, Sir Lucius, troer jeg, at jeg vilde blive bange; Gud! dersom min Tapperhed nu forlod mig! den kan vist gaae, ligesaa let som den kommer.

Sir Lucius. Saa skulde De holde fast paa den, medens De har den.

Acres. Sir Lucius! jeg er bange for, at den gaaer alligevel! ja, den gjør det ganske vist! den sniger sig bort! jeg kan mærke, hvor den strømmer ud af mine Fingerspidser.

Sir Lucius. Deres Ære! Deres Ære! der have vi dem.

Acres. O, Gud give, jeg nu sad luunt og godt i Clodhall! eller ogsaa, at jeg kunde blive skudt, uden at mærke Noget til det!

Syvende Optrin.

De Forrige. Faulkland. Absolute.

Sir Lucius. Ærbødigste Tjener, mine Herrer! ha! hvad seer jeg? Capitain Absolute? — De kommer formodentlig for ligesom jeg at yde en Ven en Tjeneste, inden De tager fat paa Deres egen Affaire?

Acres. Hvad seer jeg? Jack! min egen Jack! min bedste Ven!

Absolute. Stille Bob! Beverley er til Tjeneste.

Sir Lucius. Hør, Hr. Acres, De maa nok være høflig imod ham, men med Maade. (til Faulkland) Altsaa, Hr. Beverley, hvis De vilde behage at vælge Vaaben, saa kunde Capitainen og jeg maale Distancen.

Faulkland. Vælge Vaaben?

Acres. Gudsdød, Sir Lucius, jeg har ikke ifinde at slaaes med Hr. Faulkland! disse to Herrer ere mine specielle Venner.

Sir Lucius. Hvorledes? er De ikke kommen for at slaaes med Hr. Acres?

Faulkland. Jeg, paa min Ære, ikke.

Sir Lucius. Det var dog forbandet ærgerligt! — Men da 3 af os ere komne for den Sags Skyld, saa haaber jeg, Hr. Faulkland, at De ikke vil tage det saa nøje; De forærver os det Hele, hvis De trækker Dem tilbage.

Absolute. O ja! slaaes Du kun med, Faulkland, for at gjøre Sir Lucius en Tjeneste.

Faulkland. Nu ja, hvis Hr. Acres er saa forhippet paa det — — —

Acres. Nej, nej; jeg er bleven bedraget — men jeg vil bære det som en Christen. — De seer, Sir Lucius, at der ingen Anledning er for mig til at slaaes, og hvis De ikke har Noget imod det, saa vil jeg ligesaa gjerne lade det være.

Sir Lucius. De maa forlade mig, Hr. Acres, jeg skotter ikke om at blive holdt fornar. De har ganske bestemt udfordret En eller Anden, og De kom herhen for at slaaes med ham. Naar nu denne Herre er villig til at træde i den Udfordredes Sted, saa kan jeg min Sjæl ikke indsee, at det forandrer Sagen det Mindste.

Acres. Jo, Sir Lucius; De maa vide, at jeg har udfordret en vis Beverley, en Person, der, som De seer, ikke tør komme! — Dersom han var her, skulde jeg øjeblikkelig lære ham at opgive sine Pretensioner.

Absolute. Hør, Bob, jeg skal sige Dig, hvorledes det hænger sammen. Du har slet ikke haft med nogen Beverley at gjøre. Den Person, som kaldte sig saaledes, seer Du her for Dig. Da jeg nu har de samme Pretensioner i begge Skikkelser, saa er jeg villig til at haandhæve dem paa hvad Maade, Du behager.

Sir Lucius. Det kan man kalde et Held! nu har De en Anledning.

Acres. Min Gud! skulde jeg slaaes med min kjære Ven? ikke om han saa 100 Gange var Beverley! bedste Sir Lucius, De kan umuligt ville, at jeg skulde begaae noget saa Unaturligt?

Sir Lucius. Saa er min Sjæl Deres Tapperhed sløjten og det tilgavns.

Acres. Aldeles ikke! — Hille den bittre Galde! jeg vil med stor Fornøjelse være Deres Secundant, og jeg er ganske til Deres Tjeneste, hvis De skulde faae en Dæmper i Livet. Jeg skal sørge for, at De kommer til at ligge luunt og godt paa Kirkegaarden her; eller fylte Dem og sende Dem over til Blunderbuss-Hall, eller hvad De ellers maatte ønske — med største Fornøjelse.

Sir Lucius. Aa! De er ikke stort bedre end en Krysler.

Acres. Hører De, mine Herrer, han kalder mig en Krysler! Krysler, sagde han, ved min Tapperhed!

Sir Lucius. Nuvel?

Acres. De maa ikke troe, Sir Lucius, at jeg bryder mig om Ordet Krysler; det kan man kalde En for Spøg; men havde De kaldt mig en Cujon. — — —

Sir Lucius. Hvad saa?

Acres. — Saa vilde jeg have tænkt, at De var meget uopdragen.

Sir Lucius. Det er under min Værdighed at indlade mig med Dem.

Absolute. Sir Lucius, De kan virkelig ikke ønske Dem nogen bedre Secundant end min Ven Acres: paa sit Gods kaldes han almindeligt „en determineret Knegt“ og „Fegtemester Bob“; „han har regelmæssigt en Duel hver Uge“ — ikke sandt, Bob?

Acres. Jo — hjemme!

Sir Lucius. Nuvel, Capitain, saa er det os, der skal til det (drager sin Sabel). Kom nu frem min lille Advokat, og spørg Herren der, om han vil give Afkald paa Damen uden at nøde Dig til at procedere.

Absolute. En garde, min Herre! (drager sin Sabel) Da de ikke vil indlade Dem paa nogen mindelig Afgjørelse, saa er her mit Svar.

Ottende Optrin.

De Forrige. Sir Anthony. David. Damerne.

David. Hug Dem Alle ned, Sir Anthony, og min Herre først og fremmest! tving ham til at forholde sig rolig!

Sir Anthony. Stik Sablen ind, Jack, eller jeg bliver rasende! — Hvorledes kom Du i denne Strid?

Absolute. Det kan den Herrr der bedre sige Dem end jeg; det var ham, som udfordrede mig — og De veed — jeg er Militair i hans Majestæts Tjeneste...

Sir Anthony. Ja, Du er en prægtig Fyr! jeg træffer Dig ifærd med at slaae et Menneske ihjel, og saa fortæller Du mig, at Du er i hans Majestæts Tjeneste! for Pokker! hvor tør Du vove at drage Kongens Vaaben mod en af hans Undersaatter?

Absolute. Jeg siger Dem jo, at han har udfordret mig, uden at sige mig, hvad Grund han har dertil.

Sir Anthony. Hvorledes kommer da De, min Herre, til at udfordre min Søn, uden at sige ham, hvad Grund De har dertil?

Sir Lucius. Deres Søn har fornærmet mig saa haardt, at min Ære ikke kan taale det.

Sir Anthony. Gudsdød! Jack, hvor tør Du vove at fornærme Nogen, saa hans Ære ikke kan taale det.

Fru Malaprop. Hør, hør — tal dog

ikke om Æren i Damers Paahør — Capitain Absolute! hvor kunde De saaledes sætte os i Skræk? Lydia har været nærved at tage sin Død.

Absolute. Af Frygt for at jeg skulde falde — eller slippe fri?

Fru **Malaprop.** Ingen Illusioner til hvad der er skeet: Lydia er overbeviist. Tal Barn!

Sir **Lucius.** Med Deres Tilladelse, Frue, maa jeg tale et Ord med her. Jeg troer nemlig at kunne udtyde den unge Dames Tavshed.

Lydia. Hvad mener De, min Herre?

Sir **Lucius.** Jovist, jovist, Delia, nu maae vi være alvorlige; vi have ingen Tid til at spøge.

Lydia. Det har De Ret i, min Herre, og til Beviis derpaa, tilbyder jeg Capitain Absolute min Haand og beder ham atter at skjænke mig sin Kjærlighed.

Absolute. O, min elskede Lydia, hvad siger Du? — Sir Lucius, her maa vistnok være en Misforstaaelse. Med Hensyn til den Fornærmelse, som De paastaaer, at jeg har tilføjet Dem, maa jeg bemærke, at det ikke er skeet med Forsæt; og da De maa være overbeviist om, at jeg ikke vilde frygte for at staae til Ansvar for en forsætlig Fornærmelse, saa skal De nu erfare, at jeg ikke skammer mig ved at gjøre en Undskyldning for en uforsætlig. Jeg beder Dem om Forladelse. Med Hensyn til denne Dame, som nu har skjænket mig sin Kjærlighed, vil jeg derimod forsvare min Ret imod hvem det skal være.

Sir **Anthony.** Godt sagt, Jack, og jeg skal staae Dig bi, min Dreng.

Acres. Læg Mærke til, at jeg opgiver alle mine Fordringer; jeg gjør ikke Fordring paa Nogetsomhelst. Kan jeg ikke faae en Kone uden at slaaes for hende — ved min Tapperhed! saa vil jeg leve som Pebersvend!

Sir **Lucius.** Capitain, giv mig Deres Haand. En Fornærmelse, som man gjør god igjen paa en saa smuk Maade, bliver en Forbindtlighed. Hvad den unge Dame angaaer (tager nogle Breve frem) saa, hvis hun foretrækker at fornegte sin egen Haandskrift!

Fru **Malaprop.** Gud! nu røber han min Hemmelighed! — Det er maaskee en Fejltagelse, Sir Lucius — maaskee kan jeg oplyse...

Sir **Lucius.** Jeg beder Dem, min gamle Frue, blandt Dem ikke i Ting, hvormed De Intet har at gjøre. — Frøken Languish, er De min Delia eller ikke?

Lydia. Jeg er det virkelig ikke, Sir Lucius.

(Gaaer tilside med Absolute.)

Fru **Malaprop.** Sir Lucius O'Trigger! Utaknemmelige, som De er! jeg tilstaaer mit Hjertes Brøde — tilgiv min Rødmen — jeg er Delia.

Sir **Lucius.** Er De Delia? nej det er for galt!

Fru **Malaprop.** Grusomme Barbar! disse Breve ere fra mig. Naar De med Tiden lærer bedre at sætte Priis paa mit vennehulde Sind, vil jeg maaskee være at formaae til at opmuntre Deres Bestræbelser.

Sir **Lucius.** Jeg forstaaer særdeles vel at sætte Priis paa Deres Nedladenhed, min Frue, og, hvad enten det er Dem eller Louise, som har lagt mig denne Snare, saa er jeg Dem lige meget forbunden. Og for at vise, at jeg ikke er utaknemmelig, saa — Capitain Absolute! da De har taget Frøken Languish fra mig, saa giver jeg Dem min Delia ovenikjøbet!

Absolute. Meget forbunden, Sir Lucius. Men min Ven, Fegtemester Bob, er endnu uforsørget.

Sir **Lucius.** Ja, lille Løvehjerte, vær saa god! vil De gjøre Deres Lykke?

Acres. Nej, for Fanden og hans Oldemoder! nej. Men giv De mig Deres Haand, Sir Lucius; glem og tilgiv. Dersom jeg nogensinde igjen giver Dem Lejlighed til at sylte mig, saa maa De kalde Bob Acres et Fæ; det er Alt, hvad jeg har at sige.

Sir **Anthony.** Naa, Fru Malaprop, vær ikke saa nedslaaet; De er jo endnu i Deres blomstrende Alder.

Fru **Malaprop.** O, Sir Anthony! De Mandfolk! de Mandfolk! de ere sande Barbarer!

(Alle trække sig tilbage paa Julie og Faulkland nær.)

Julie. Han seer bedrøvet og mismodig ud, den Stakkel! der var dog Noget sandt i den Historie, han fortalte mig. O, Gud! hvor vi Fruentimmer dog have en svag Villie!

Faulkland. Julie! tør jeg bede om, hvad jeg saa lidt fortjener? jeg tør Intet vente, men haabe — Haabet er Angerens Barn.

Julie. O, Faulkland, Du har ikke fejlet mere ved Din ublide Opførsel imod mig, end jeg fejler nu ved ikke at gjengjælde Dig den. Dog, mit Hjerte byder mig at skrive min Svaghed paa Kjærlighedens Regning, og det vilde være uædelmodigt af mig ikke at tilstaae Dig den samme Frihed.

Faulkland. Gud velsigne Dig derfor, elskede Julie!

(Sir Anthony nærmer sig.)

Sir **Anthony.** Hvad er det, som her gaaer for sig? jeg tør vædde, at I ogsaa have været op at skjændes. Naa, Julie, lad mig da gjøre en Ende derpaa; skjøndt jeg aldrig har været Fredsmægler før, vil det nok lykkes mig denne Gang. Alle de Fejl, jeg hidtil har kunnet opdage hos min Ven Faulkland, fremgaae af hvad han kalder sin Delicatesse, sin Varme, sin Hengivenhed for Dig. Gift Du Dig derfor med ham, Julie; Du skal see, han forbedrer sig beundringsværdigt!

(De Andre komme frem).

Sir Lucius. Nu haaber jeg da, at ikke en eneste af de Tilstædeværende er utilfreds, men Alle glade og fornøjede; thi da jeg selv er bleven skuffet i mine Forhaabninger, vilde det være altfor haardt, om jeg ikke skulde have den Tilfredsstillelse, at see det gaae Andre bedre.

Acres. Det har De Ret i, Sir Lucius. — Altsaa: til Lykke, Jack! Dem ligeledes, Hr. Faulkland! — Og nu, mine Damer! for at vise Dem, at jeg hverken er vred eller ærgrer mig, saa vil jeg, Fanden spille mig op til en Dands! lade Violinerne møde inden en halv Time i Brøndsalen — og jeg forbeholder mig da at see Dem Alle der.

Sir Anthony. Det kan jeg lide! og iaften ville vi tre ugivte Drenge drikke paa de unge Pars Sundhed og paa en Mand til Fru Malaprop.

Faulkland. Vore Forlovede ere smuttede bort fra os, Jack — jeg haaber for at lykønske hinanden: Din til itide at have standset en vildledt Indbildningskraft i sin Flugt — min til ved sin Blidhed og Oprigtighed at have omvendt den, der ved sit ulykkelige Sind gjorde hende, som han elskede højest, elendig.

Absolute. Ja, Jack, vi have Begge smagt saavel Kjærlighedens Bitterhed som dens Sødme, kun med den Forskjel, at Du altid beredte Dig selv den bedske Drik, medens jeg —

Lydia. Altid havde mig at takke derfor, ikke sandt, Hr. Beskedenhed? — men lad det nu være godt — vor Glæde er ligesaa ublandet som almindelig.

Julie. Lader os da bestitte os paa at bevare den saaledes, og lader os, medens Haabet udmaler os et lovende Billede af fremtidig Lykke, nægte dets Pensel Farver, der ere for glimrende til at være varige. — Naar Hjerter, som fortjene Lykken, forene sig, kroner Dyden dem med en uvisnelig Krands af beskedne, uskadelige Blomster; men den blinde Lidenskab tvinger den prangende Rose ind med, hvis Torne saare endnu længe, efter at den har mistet sine Blade.

Flugt og Fare.

Originalt Syngespil i een Act af S. Beyer.

Musiken dertil componeret af H. Rung.

Personerne:

Fru Hilleborg Krag.
En lille Dreng, } hendes Børn.
En lille Pige, }
Jomfru Christina Gyldenpriis.
Fru Solverlad, hendes Fætter.
Steen Fousing.
Kai Plessen.

Aage, Borgfoged.
Henning, en Ridderssvend.
Eiler, Steens Fortrolige.
En af Hilleborgs Piger.
Tre bevæbnede Svende.
Jægere, Jægerinder, Hilleborgs Terner, Jagtfølge.
Bevæbnede Svende.

Første Scene.

Et Borgcapel. Ved begge Sider Candelabre med Lys. Ved den ene Side et Billed af Jomfru Maria. For dette knæler Fru Hilleborg, hendes lille Søn og Datter; bag ved dem to Kammerpiger; længer tilbage Bønderpiger i Tjeneste paa Borgen.
(Inden Dækket gaaer op hører man Kapellets Klokkeringe til Morgenbøn.)

Chor.

Hør vore Bønner, Moder i det Høie!
Du, som har vaaget med Stiernernes Hær —
Naadigt Du bøie
Dit himmelske Øie,
Med Dagens det kommende Skiær,
Ned til os her.

Hilleborg
(reiser sig og lægger sine Hænder paa Børnenes Hoveder.)

Om disse her Du naadeligt værne,
Og om min Husbond i det Fierne!
Ham jeg har savnet i Aar og Dage —
Du ham ledsage
I Nøden og Farer
Mod Avinds dulgte Snarer!
— Min Søn, min Datterlil —
For eders Fader med mig I bede!
— O, beder Alle, at Himlen vil,
Ham snarligt hid tilbage lede!
(Hun knæler atter.)

Chor.

Hellige Moder, Bønnen Du høre!
Snarligt vor Husbond tilbage Du føre!
O, vær ham nær,
Og skierm Enhver,
Som han har kiær!

(Hilleborg gaaer ud til høire Side. Den ene Pige gaaer foran med Lys, den anden Pige følger efter med begge Børnene. Alle de Andre ud tilvenstre med de øvrige Lys. Den sidste Pige standses af de Indtrædende.)

Anden Scene.

Borgfogden Aage og Henning træde ind.

Pigen.

Aage. Det tykkes mig, her blev holdt Morgenbøn — er Fru Hilleborg alt oppe?

Pigen. Det er efter et helligt Løfte, at hun holder Bøn med os og sine Børn hver Morgen inden Solens Opgang.

Aage. Sæt Lyset, og bed hende flux komme tilbage. Jeg har Budskab fra hendes Husbond.

Pigen. Ja, Herr Borgfoged.
(Hun sætter Lyset og gaaer ud tilhøire.)

Aage. Jeg kiender hendes Hu; jeg veed, hun vil ikke stilles fra sine Børn; selv vil jeg ledsage dem — og du bliver her i mit Sted.

Henning. I kan lide trygt paa mig.

Tredie Scene.

De Forrige. **Fru Hilleborg** ilter ind.

Hilleborg. Du har Budskab fra min Husbond, Henning? Hvor lider han?... Vender han snart tilbage? Er det falske Klagemaal faldet bort?... Er han frikiendt — nyder han atter Hæder i Dannerkongens Gaard og over det hele Land, som han bør nyde, og som det til alle Tider før har været?

Henning. Min ædle Frue... eders Husbond og vi Alle nære det Haab, at Sagen vil falde saaledes ud... imidlertid har hans lønlige Avindsmand lagt en anden Snare.

Hilleborg. Hvad kan der true os mere?

Aage. I veed, Herr Steen til Østergaard er eders Husbonds nærmeste Frænde paa Fædreneside — i det ringeste her i Landet...

Hilleborg. Den onde Ridder Steen! Den Nidding, fra hvem al vor Nød har sit Ophav?

Henning. Det har den, Frue!

Hilleborg. Ingentid have mine Øine seet ham, men han er en Gru for mine Tanker.

Aage. Imedens vor Husbonds Sag staaer paa, og han holdes fast paa Nyborg Taarn — og saafremt han skulde blive forviist Land og Rige... saalunde mener Herr Steen...

Hilleborg. Det vover han at mene?

Henning. Hans onde Hu vover meer end det.

Aage. Han mener, I forstaaer det ikke selv, og derfor tilkommer det ham at optugte jeres lille Søn, som det sømmer sig en Ridders Barn... I veed, han er den nærmeste Arving her, efter eders Søn — thi, ung Axelvold, som drog udenlands, maa være død; ham har man jo ikke hørt fra i mange Aar — som sagt, Herr Steen vil nu opfostre Barnet og paasee Godsets Tarv medens Herren er borte... Ja, Frue — han har ved sin Snedighed bragt det saa vidt, at Kongen har sat ham til Værge for eders Søn, og for Alt, hvad der i Tiden skal være hans.

Hilleborg. O, han vil myrde mit Barn!

Aage. Vor Husbond har samme Frygt, og derfor beder han jer om at sende den lille Arent til hans Faders Frænder paa Modreneside — til Herr Niels paa Mandrup — ganske lønligt — Ingen uden vi skulde vide, hvor han var bragt hen... og I selv og eders lille Datter skulde tye til Sancta Helenæ Kloster...

Hilleborg. Tænker Du, Ridder Niels vil ikke modtage os Alle?

Aage. Jo Frue, men Reisen vil blive møisommelig for jer.

Hilleborg. O, hvad er alt Det, mod at skilles fra min lille Dreng! Mine Børn ere min eneste Trøst ved Savnet af min Husbond — for hans Skyld forlod jeg Frænder og Fædreland — har du ikke seet, hvad jeg har havt Mod til?

Han ledte mig hen til Bølgen blaa —
Jeg gik mig i Fremmerstavn —
Ei ændsed jeg hvor den Fart monne gaae,
Paa brusende Vande,
Ad ukiendte Strande —
I hans Arm var jeg tryg og i Havn!

Men sundet er Glædens Morgenrød —
Den fulgtes af Oval og Vee!
— At vogte de Smaabørn vel han mig bød —
Og dem jeg bevarer
I Nød og i Farer —
Hvad en Moder formaaer, I skal see!

(Aage og Henning have af og til talt sagte sammen, og vende sig nu til hende.)

Aage.
Saa drag da bort, om I har Mod,
Med eders Børn, de kiære!

Henning.
Ad Skovens Sti med ilsom Fod,
I snart vil trygge være!

Hilleborg.
I Nød og i Farer
Jeg tro dem bevarer —
Jeg drager bort med freidigt Mod!

Henning og Aage.
Ja, fly herfra med ilsom Fod
For Dagen oprinder —
Og Redning du finder!

Hilleborg.
I snart skal see, at jeg har Mod
For mine Børn, de kiære!

Henning og Aage.
Ja, drag da bort med freidigt Mod —
Dit Skiold vil Natten være!

(Hilleborg iler ud tilhøire; de Andre med Lyset ud tilvenstre. Skuepladsen bliver mørk og forandres.)

Fierde Scene.

Dagen bryder frem; det bliver efterhaanden aldeles lyst. Man seer en Skov med nogle fremstaaende Buske ved den ene Side i Forgrunden; foran dem en Bænk eller Træstub. I Baggrunden en Steenhøse; længst tilbage Stranden. Jagtmusik fra det Fierne, den kommer nærmere. Jægere og Jægerinder komme frem. Strax efter Jomfru Christina og Ridder Steen, lidt efter Kai Plessen. Alle i Jægerdragt.

Jægere og Jægerinder.
Østens Lue klart sig tænder —
Dagen hede Straaler sender
Over Mark og Vang og Dal —
Skoven kølig er og svalt.

Jægerinder.
Hornets Tone giør os Qvinder
Flux til kiekke Jægerinder!

Alle.
Jægerlyst og Jægersang
Lyde skal til Hornets Klang!

(Christina iler ind, fulgt af Steen, lidt efter Kai Plessen.)

Christina (seer sig muntert om).
Saa frisk er Lunden, og grøn som Løg;
Den byder os Ly under Eg og Bøg,
Hvor Hiorten den springer forboven —
I Høienloft bygge de Fugle smaa —
De lifligen sjunge — det lyder som saa:
La, la la...
O, hvor skion er vor Jord!
Og Friheden boer
Udi Skoven!

I gyldne Haller jeg nyligt stod,
Der falmed min Glæde, der sank mit Mod —
Der mangled mig Himlen forboven —
Men Fuglen den sprængte sit gyldne Buur —
Den sjunger igien i den frie Natur:
La la la...
O, hvor skion er vor Jord!
Og Friheden boer
Udi Skoven!

Alle.
O, hvor skion er vor Jord!
Og Friheden boer
Udi Skoven!

Steen. I feiler, min ædle Jomfru, naar I mener, at Fuglen synger af Glæde over sin Frihed — Tro mig, det er kun Elskovs Klager og Længsel, den vil tolke med sin Sang.

Christina. Elskovs Klager? — O, nei! — det forstaaer jeg bedre. Fuglen synger af idel Glæde og Lystighed.

Steen. Reden er bygget — han kalder sin Mage — Den lykkelige Fugl, om hun kommer!

Christina. O, har han en Mage, saa kommer hun nok! — Men, vær I sikker paa, at den Fugl, der siunger lysteligst udi høien Sky, det er den, der ikke skal flyve rundt omkring og sanke Straa til sin Rede. (Hun vender sig til en af de andre Damer.) I tænker vist som jeg?

(De tale sagte sammen.)

Kai Plessen (afsides). Hvor fryder det min Hu, naar hun taler til ham i den Tone! — Jeg Daare! — Min Skiebne bliver derved dog ikke bedre.

Femte Scene.

Fru Sølverlad ligeledes i Jægerdragt, iler ind fra Baggrunden. **De Forrige.**

Fru Sølverlad (til Christina). Naa, skal jeg finde jer her, min Hierte lille Frænke! I farer jo affted, som havde I røvet baade Ganger og Ridetøi. Dersom I var ikke staaet af her i Krattet, troer jeg, I havde redet den sønder og sammen — og mig med! Det gaaer jer heelt af Minde, at meget Vand er løbet til Strande, siden jeg var sidste Gang tilhest.

Christina. Min søde Fasterlil havde jo ikke fornødent at ride saa hastigt, som jeg. Der var Folk nok til at vogte over mig — Ridder Steen, og mange Flere. Derhiemme paa mine Fielde havde jeg mangen Gang kun een Terne med mig — eller slet Ingen — min Ganger og jeg vare gammel kiendte — vi havde ingen Følgesvend behov.

Fru Sølverlad. Min Hiertefrænde maa vide, det er ikke Sæd hertillands, at unge fornemme Jomfruer flyve affted paa den Viis.

Christina. Har jeg da ikke været i Buur længe nok?

Fru Sølverlad. I Buur — siger I?

Christina. Ja, har jeg ikke været tilhove?

Fru Sølverlad (neier for Steen). Ridder Steen, vil I tillade mig et Par Ord... Tænk I kun ikke, at Jomfru Gyldenpriis er saa uopdragen, som hendes Tale tyder paa. Feilen er, at hun altfor tidligt er bleven overladt til sin egen Raadighed.

Christina. Og den Green skal kroges ung, som — nei, det er sandt, stiv skal jeg være...

Fru Sølverlad (som før). Jeg har det Haab, at eftersom hun er nu givet i min Tugt og Varetægt...

Christina (neier bydt). Og med et saadant Mønster for Øie... (Hun lyser hendes Haand, kaster derpaa sine Arme om hende, lyser hende, og svinger hende rundt i det Samme.)

Fru Sølverlad. Men, Barn dog! (Afsides, idet hun fierner sig). O, jeg maa have hende gift jo før jo heller!

Christina. Min stakkels lille Faster har faaet et slemt Barn at optugte... og saa uroligt...

Fru Sølverlad. Ja, det Sidste, det er sandt! Og eftersom I har arvet Godser i alle Kongens Riger og Lande, saa gaaer det fra Sted til Sted. Ved Hoffet giorde I Bekiendtskab med Herr Steen... Han tilbød sig at være vort Leide — I bad dette ærede Selskab at følge med — igaar var Ankomsten til eders Borg — og allerede idag, ved den første Solstraale, der stikker sig frem, har I stevnet Venner og Naboer til Møde her i Skoven.

Christina. Jeg maa jo tage min nye Eiendom i Øiesyn... Den Grund, vi her staae paa, er det eders, Herr Steen, eller er det min?

Steen. Denne Strimmel Skov her i Dalen tihører ingen af os — den hører til Godset Kragholm.

Fru Sølverlad. Den tilhører Herr Krag?... Ham, der sidder fangen paa Nyborg-Taarn — og som der hviler en svar Mistanke paa?

Steen. Ja, Frue!

Fru Sølverlad. Ak! Hvo skulde have tænkt det om den berømmelige Herre! Han var en Perle af en Ridder, før Alt Dette kom op.

Steen (til Christina). Det vil nu være mig en let Sag, ved et Mageskifte at faae denne Udkant af Skoven lagt til min Grund — eller til eders — da jeg herefter skal tage hans Gaard og Gods under mit Værge.

Kai (nærmer sig). Herr Krag har dog ingensinde villet føie jer deri — det var ham altfor vigtigt at beholde Kysten her, hvor der er Udskibning.

Steen (til Christina, idet han med Ringeagt seer til Kai). Hvem er denne Svend?

Christina. Han har fulgt min Fader i Leding og var ham saare kiær — min Fader har ved sin Død anbefalet ham til mig som en Ven, en Broder — hans Navn er...

Steen (som før). Ah, jeg forstaaer... Den første Anledning til min Reise, er som sagt dette Værgemaal —

Fru Sølverlad. Og saa forlokkede I mig og min Frænde til at reise i jeres Selskab...

Steen. Kan I fortænke mig deri?

Fru Sølverlad. Og det maa man lade jer, I forstaaer at føre reisende Folk omkring... saa man til Slutning hverken kan sandse eller samle, hvad det er, man har seet.

Christina. O, det Liv, det er netop min Lyst!

Fru Sølverlad. Ja, det maa jeg bekiende!

O, hvilke fære Tider dog nu man lever i!
Qvinderne vil være som Mændene saa fri —
Fare tilhest over Grav, over Gierde —
Læse og skrive — ja — være lærde!

Steen og Christina (spørgende).

Og være lærde?

Fru Sølvertad.
Ja, være lærde! —
I mine Jomfrudage var anderledes Skik! —
Høvisk og langsomt vi red eller gik —
Stive vi sad — var som laaset for Munde —
Førte ei Ordet — endskiøndt vi kunde!

Steen og Christina (som før).
Endskiøndt I kunde?

Fru Sølverlad.
Endskiøndt vi kunde!
Men vor Tids unge Møer gaae ingentid i Skridt —
Gangeren og Tungen maa løbe Vædderidt —
Varer det ved — I tilgive mig Skosen —
(Hun neier for Christina.)
Af Sadlen de kastes — og ned i Mosen!

Alle (med Latter).
Og ned i Mosen?

Fru Sølverlad
Ja, ned i Mosen!

Christina. Jeg vil tage jeres Ord til Hierte — jeg vil holde mig fiernt fra Moser og Sumpe, og heller stige op paa de høie Banker. Herr Steen talte om Udsigten der paa Høien?...

Steen. Ja, hvis I behager?

Christina. Og hvis de ædle Fruer og Jomfruer vil som jeg? (Hun vender sig til dem, de bekræfte det med en Hilsen.) Kun ikke min Hierte-Faster — hun skal hvile sig her imidlertid.

Fru Sølverlad. Saa det er paa den Viis, I lægger mine Ord paa Hierte? — Som I lyster — tykkes jer om, at stige op paa det Bierg, der skal jeg forvist ikke gaae jer i Veien. (Hun neier.) Jeg ønsker dem alle en god Fornøielse — og utrættelige Been!

Christina. En god Hvile her saalænge!
(Der blæses i Hornene til Opbrud. Hun gaaer ud i Bagarunden med Steen og de øvrige Jægere og Jægerinder. Kai Plessen bliver staaende og seer ud efter de Andre. Fru Sølverlad sætter sig paa Bænken foran Buskene.)

Sjette Scene.

Fru Sølverlad. Kai Plessen.

Fru Sølverlad (ved sig selv). I min Ungdom skulde de Unges Been gaae efter de Gamles Hoveder — men nu har de Unge selv Hoveder — dem skal de Gamles Been gaae efter — saafremt de vil og kan — ellers lade de Een sidde — og saa holdes man ikke høiere i Agt, end en gammel Bøtte, der er falden i Staver — Jo, der er dog Een bleven tilbage — muligviis kan han have bedre Gavn af mine Indsigter, end de Andre af de tomme Udsigter, som de løbe efter! (Høit.) Hm! Hm! Hvi tøver I her, Kai Plessen? Er det for at være mig til Selskab, saa lad det ikke holde jer tilbage... det er jo ikke fornødent nutildags, at tage Hensyn til de Ældre.

Kai. Min ædle Frue, ingen af de Andre vil savne mig. Jomfru Christina og Ridder Steen opfylde Alles Tanker — og de To, ja de have jo kun Øie for hinanden.

Fru Sølverlad. Mig tykkes ogsaa, det er Den af hendes Beilere, der kommer hende nærmest i Adel og Rigdom.

Kai. Men Ingen staaer hende fiernere i Sindelag og i Dyder. Kunde disse Skove tale, og de gamle Taarne og Kieldere paa hans Borg — da vilde I dømme anderledes.

Fru Sølverlad (reiser sig). Altid taler I forblommet — men jeg forstaaer at udlægge en halvgvædet Vise. Vil I høre, hvad jeg har lagt sammen af mangt et Ord, som er kastet hen, snart her, og snart der? — I var en ung og freidig Knøs, dengang I første Gang kom til Giest paa Jomfru Christinas Fædreneborg — hun var barnagtig og kaad, som det unge Kid, der springer om paa Fieldene — I kom, I reiste og kom igien, og den unge Jomfru skød sig imidlertid tilveirs — men baade hun og I blev ved at tee jer som to Børn — I tænkte ikke paa, Hvo hun var, eller paa, hvad hun havde i Vente — saa mødtes I siden ved Danehoffet — der blev giort et Væsen af hende — og derved blev I mod i Hu. Hvergang en Beiler stiller sig frem, finder I lutter Lyder hos ham — enten er han for gammel, eller for ung — eller for dum — og denne her er nu et reent Affkum.

Kai. Frue...

Fru Sølverlad. Jo, min gode Kai, I er selv hierteskudt i Jomfru Christina!... Nu, jeg lægger jer det heller ikke til Last — I bærer det hos jer i Stilhed — I ved saa grant som jeg, at ædel Byrd uden Rigdom, den passer som en Fiederhat til en Vadmels Kofte. (Hun sætter sig igien.)

Kai. Tro mig, Fru Sølverlad — jeg veed tilfulde, at mod hende er jeg — Intet.

Blandt Fieldenes duftende Blommer
Voxed hun yndelig frem —
Jeg kom i den feireste Sommer,
Og giested den Fagres Hiem —
Da førtes hun fiern fra de affides Dale
Til prunkende Haller og lysende Sale —
Mit Haab randt hen som Bølgens Strømme,
Og blev kun Drømme.

Kun Mindernes yndige Blomme,
Dufter og smiler endnu —
Dog Glæden ei mere vil komme —
Den giester ei sorgfuld Hu,
Hun boer i min Drøm, i min lønlige Tanke —
Men Riddere stolte sig om hende sanke —
Ak, Mindets Taager forbi mig strømme —
O, lad mig drømme!

(Han vil gaae til Baggrunden, men standser ved at møde Christina, der med Slutningen har lyttet.)

Syvende Scene.

De Forrige. Christina, siden Steen og Følget.

Christina. Ah, mens vi klavre op paa

Banken, finder I for godt at tales ved alene med Fru Sølverlad!... I har været synderlig ordknap i den senere Tid — dog, hvad I sparer paa til os Andre, det skienker I til min Faster i fuldt Maal.

Kai. Skal dette være Spot, Jomfru Christina? Ah! (Han trækker sig noget tilbage.)

Fru Sølverlad (reiser sig). Skal dette være Skiemt, Jomfru Christina — da maa jeg tilstaae, den sømmer sig kun ilde. Min Ærbarhed er saalunde kiendt, baade tilhove og i alle Danerkongens Lande, at jeg vel tør tales ved en Stund alene med en Ungersvend, uden at det brat skal lægges ud til — ja, jeg veed ikke, hvad I sigter til — det veed jeg kun, at mit Navn har straalet som en lysende Kierte for alle Danegvinder! Men hvad hører man ligefuldt? — Ak, naar bliver en Qvinde dog saa gammel, at hun gaaer fri for onde Tunger?

Christina. Bedste Fru Sølverlad, vær I kun rolig!

Kai (paa samme Tid). Ja, vær I kun rolig!

Fru Sølverlad. Nei, jeg kan paa ingen Maade være rolig. — Men I skal høre, hvad Talen faldt om.

Kai. Det vil kun kiede Jomfruen at høre.

Fru Sølverlad. Han mener, at den Beiler, der skulde vinde jeres Haand...

Christina. Ah, det er om mine Beilere han har talt?

Fru Sølverlad. Han mener... han finder... han tænker... ja, nu er mit Blod kommen saalunde i Kog, at al min Sands og Samling er brusket over alle Bredder... Ak, før mig hen i Skyggen, at jeg kan blive svalet!

(Kai fører hende til en Plads bag Buskene, hvor hun ikke kan sees; han kommer strax tilbage.)

Christina. I veed da saa grant, hvorlunde min Beiler skulde være?

Kai. Jeg veed i det Ringeste, hvordan han ikke skulde være.

Christina. Hør nu nu efter:

Saa glad i Hu som Fuglen
I Bøgens høie Bo —
Lig Hiorten i Skærsommers Tid,
Saa lystelig og saa fro —
Saalunde Svenden være jeg fæste vil min Tro!
Sit Værge kiekt han drage,
Og slaae med Løvens Mod —
Men kun i god og ærlig Sag
Han vove Liv og Blod!
Saalunde han være — saa freidig og saa fro!
Saa glad som Fisk i Boven
Han pløie Havets Blaa —
For Danmarks Roes og Danmarks Flag
Han modigt i Kampen gaae!
Saalunde Svenden være, jeg fæste vil min Tro!
Og hvor han monne drage
Vidt over Land og Sø —
Ja, fiern og nær saa tro som Guld
Sin kaarne Fæstems!
Saalunde han være — saa trofast og saa fro!

Kai. Tro mig, Jomfru Christina, en saadan Mand er Ridder Steen ikke. Vilde dog Himlen sende en Kiendsgierning, der kunde fremstille ham for jer uden Maske!

Christina. I maa love mig, Kai, at saalænge indtil denne Kiendsgierning er der, vil I omgaaes Herr Steen uden at fornærme ham.

Kai. Lov I da mig til Giengield, at I vil ikke altfor overilet give ham eders Tro!

Christina. Dermed har det endnu lange Veie. Slaa alt Det af eders Hu, og tænk heller paa, hvordan I skal lede os den rette Vei hen til vore Telte.

Kai. Lid I trygt paa mig! I denne Egn har jeg henlevet min Barndom; jeg kiender saavel de banede Stier her, som de lønlige Gange — baade oven paa og nede i Jorden.

Christina. Er her underjordiske Gange? Der maa I føre os hen.

Kai. De lønlige Gange høre til Giernes Familiehemmeligheder — de skal ikke kiendes af Enhver — jeg skal føre jer derhen, naar Leiligheden er sikker.

Christina (ivrig). Vi kan gaae siden, imedens de Andre hvile sig.

Kai. Gid jeg ligesaa let kunde lede eders Hierte paa rette Vei!

Christina.

I veed, slig Tale vil jeg ikke høre!
Kiærligheds Glæde skaber kun Qvaler —
Derfor den lokker mig ei —
Tænk I som jeg!

Kai.

Gierne jeg lyder, hvad I befaler —
Her dog — O, nei!
Kan jeg det ei!

Christina.

Livet saa lifligt om Frihed kun taler —
Glad ved min Frihed i Verden jeg gaaer!

Kai.

Dybt i min Hu kun eet Billed der staaer —
Det til Saligheds Himmel mig hæver!

Christina.

Snart I klager og sorrigfuld bæver —
Snart den syvende Himmel I naaer —
Kun naar Elskov af Tanken og Hiertet I slaaer —
Glædens Himmel aaben jer staaer!

Kai.

Eders Gunst mig til Himmelen hæver —
Ak, naar Haabet saa grusomt til Jorden I slaaer —
Sorgens Afgrund aaben mig staaer!

Christina.

Ved Suk og Qval I Maalet feiler —

Kai.

O, lov mig kun, hiin falske Beiler
Af eders Gunst I vil forjage —
Han er en Slange,
Der vil jer fange —
Ind i sit Garn han vil jer drage!

(Steen er imidlertid kommen ind i Baggrunden; han lytter. Folget samles efterhaanden i Baggrunden.)

Christina.

Ei er jeg bange —
Er han en Slange,
Skal i sit Garn han ei mig drage!

Steen (træder frem).

Er her en Slange?... I brat forklare,
For hvem I vil stion Jomfru vare!
Forvovne, tal!

Kai (drager sit Sværd; Steen ligesaa).

Mit Sværd forstaaer
At give Svar!

Christina.

For vidt I gaaer!
I Balgen flux de blanke Staal!

Kai.

Dig svare skal mit blanke Staal!

Steen.

Din frække Trods ei naaer sit Maal!

Christina.

Ifald min Gunst har for jer Værd —
Bort med de dragne Sværd!

Kai.

Mit dragne Sværd .. (han stikker Sværdet i Skeden:)

Steen (ligesaa).

Mit dragne Sværd . .

Begge.

Er glemt!
Mit Sværd er glemt —

Kai (afsides). **Steen.** Min Harme / Hans Frækhed ei er glemt!

Christina.

Nu Had og Nag er glemt!

(Hun viser til Siden i Baggrunden.)

Hist i Dalen Teltet blinker!
Skyggens Køling der os vinker!

Steen.

Pligten bort herfra mig vinker —
Her dog Haabets Stierne blinker!

Kai (afsides).

Aldrig meer mig Haabet vinker!

Christina.

(vinker til Folget; der blæses i Hornene.)

Snart, naar Hornet atter gialder!
Her til Fryd igien det kalder!

Steen.

Her til Fryd o. s. v.

Kai.

Ikke mig til Fryd det kalder!

(Der blæses i Hornene.)

Alle.

Jægerlyst og Jægersang
Lyde skal til Hornets Klang!

(Alle ud i Baggrunden. Steen hilser Christina og de Øvrige og gaaer med sit Følge tilhøire, de Øvrige tilvenstre.)

Ottende Scene.

Fru Hilleborg med sin lille Dreng ved Haanden, fulgt af Aage med den lille Pige paa Armen og en Bylt i Haanden, komme frem fra Buskene i Forgrunden. Alle i Bondedragt.

Hilleborg. Hvilken urolig Morgen! Vor stille Skov er som forvandlet... Hvad betyder alt Dette?

Aage. Medens I hvilte har jeg speidet og forhørt mig — Herr Steen er igaar kommen reisende til sin Borg.

Hilleborg. Himmel! Det er for at røve mit Barn fra mig!

Aage. I feer, her var ingen Tid at spilde. I Følge med ham er der ankommen et heelt Selskab, som har jaget her siden Dagen brød frem.

Hilleborg. Hvor ængsteligt — om vi mødte ham her, i den Stund, vi havde det Haab at undflye ham!

Aage (har sat Barnet paa Jorden). At træffe ham her i den aarle Morgen — det havde jeg ikke formodet — dog, vende om igien, det kan vi ingenlunde vove. I maa røve her, indtil jeg har efterspurgt hos Fiskeren om Baaden er rede.

Hilleborg. Du gaaer fra mig?

Aage. Vær I kun rolig; Børnene dølger jeg imedens i den gamle Kæmpegrav . . . Der have I for leget Skiul, ikke sandt?

Drengen. Jo, det har vi.

Aage (til Hilleborg). Og naar I kommer ihu, hvorom det gielder, saa vil I vise jer kiek, i hvad der endogsaa møder — og i denne Dragt vil ikke en Siæl kiende jer. Farvel saalænge, min ædle Frue!

(Han tager Børnene ved Haanden og vil føre dem bort.)

Hilleborg. Farvel! (Hun kysser Børnene.) Ligger nu ganske stille, mine Glutter! (Hun vender sig fra dem). Jeg maa ikke giøre dem bange med mine Taarer.

(Aage gaaer med Børnene bag ved Steenbyssen, hvor han skiuler dem, og kommer atter frem.)

Hilleborg og Aage.

Hvor Heltens Been
Fra svunden Oldtid hviler —
Hist under mosgroet Steen
Nu barnlig Uskyld smiler —
Henfarne Aand!
O skiærm din Ætlings Spæde.
Værn om en Moders Glæde.
For svigfuld Niddings Haand!
I Bautastenens lune Skygge,
Hvor for en ærlig Kæmpe laa —
Hvil sødt og trygge,
I huldе Smaa!

Aage. Farvel — jeg er her snart igien.

(Han gaaer ud i Baggrunden.)

Hilleborg (lytter). Der kommer Nogen — bort!

(Hun skiuler sig mellem Buskene i Forgrunden.)

Niende Scene.

Steen og Eiler træde ind fra den modsatte Side, fulgte af nogle Vaabensvende. Hilleborg og Børnene skiulte.

Eiler.

Herr Ridder, saasnart vi til Reden kom,
da var den tom —
I skal jer did ei umage!

Følget.
I skal jer did ei umage!
Steen.
Tal kort og klarligt — var Drengen der ei?
Eiler.
Hans Moder har ført ham ad lønlig Vei —
Følget.
Hvorhen, vi kan ei opdage!
Hilleborg (afsides).
Han taler om mig — o Nødselsord!
Steen.
Med Vagt I hegne den hele Fiord!
Til denne Kyst de vil drage!
Eiler og Følget.
Til denne Kyst de vil drage!
Hilleborg (som før).
Fra denne Kyst vi maae drage!
Steen, Eiler og Følget.
I / Vi gjennemsøge den hele Skov —
Hun Modstand yver mod Kongens Lov —
Vi snart skal twinge den Svage!
Hilleborg (afsides).
O, hielp i Noden den Svage!
(Følget iler ud i Baggrunden.)

Steen til Eiler. Hun vil trodse mig — overliste mig — det skal hun ikke gjøre ustraffet! Jeg hviler ikke, før jeg har dette Barn i min Magt — uden det vilde al min Anstrengelse være spildt.

Eiler. Hvorlunde lød den sidste Efterretning fra Faderen?

Steen. Han bliver dømt — jeg haaber paa Livet.

Eiler. Saa er Drengen Stamherre.

Steen. Men under mit Værgemaal og paa min Borg — og der maa og der skal han blive — saalænge han lever.

Eiler. Fru Hilleborg maa have fattet Mistro til jer.

Steen. Men hun skal ikke undflye os... Du er dog vis paa, at Jomfru Christina og hendes Gjæster endnu ere i Teltet.

Eiler. Ganske vis, Herr Ridder.

Steen. Lad nu Speidere besætte Skoven — baade for at gribe Fru Hilleborg, og for at underrette mig om, naar Jfr. Christina kommer.

Eiler. Ja, Herr Ridder. (Han gaaer).

Steen. Selv vil jeg søge allevegne.
(Han iler ud.)

Tiende Scene.

Aage kommer ængstelig ind; strax efter tre bevæbnede Svende.

Aage. Overalt møder jeg væbnede Folk — alle Veie ere spærrede — Har Nogen robet os? — Ah!

(Han vil ile ud, men standses af de tre Svende).

Svendene. Tov lidt, Godkarl! Bliv her!

Aage (med Bondedialect og enfoldigt Væsen hele Scenen uden afsides). Aa ja!

Svendene.
Flux siig os, hvor du kommer fra?
Aage.
Hvor jeg kommer fra?
Svendene.
Siig frem, siig frem!
Aage.
Jeg kommer fra vor By — og see der er mit Hiem!
Svendene.
Nu siig os, siig, hvor gaaer du hen?
Aage (hilser).
Jeg siger Farvel — jeg gaaer hiem igien.
(Han vil gaae.)
Svendene (standser ham).
Siig om dit Ærind først Beskeed!
Aage (vigtig og dum).
Jo vist! — Nei, det er en Hemmelighed!
Svendene (gribe fat paa ham).
Du slipper ei, før Alt vi veed:
Aage.
Jh nu, saa hør Besked:
Saa vidd: Udi vor By, der boer en Pigelil —
Og hende — ja hende faa svart jeg beiler til —
Hun kaldes Gunild, om I Navnet vide vil?
Hun er fiin — hun er stolt — saa det ret er en Gru!
Og hun siger vel: For grim og for gammel er Du!
— Men det er ligemeget — for et Raad, det ved jeg nu:
Den kloge Moer bag Skoven, hun brygger Elskovsdrik —
Og den skal Gunild nyde, saa faaer det anden Skik!
Svendene (leende).
Haha, haha! Nei, tro mig, nei —
Det gavner ei!
Aage.
Og gavner det mig ei — saa gaaer jeg ud min Tro!
— I Stranden? — O, nei dog — jeg gaaer hen til vor Kro!
Der bliver jeg saa qvæget og saa siælefro!
Et Kruus Øl, det gier Mod — og en god Kande Miød —
Dem jeg stikker ud — og glemt er min Sorrig og Nød!
Min Tale da vil flyde, som den ud af Kruset flød.
Jeg siger: Gunild, tag mig som her jeg for dig staaer —
Thi hver en anden Beiler — jeg dog ihiel ham slaaer!
Svendene (som før).
Haha! haha! Nei, o. s. v.
Aage.
Farvel, saa vil jeg gaae!
Svendene.
Didhen med dig vi gaae!

Aage (afsides).
Hvordan vil dette gaae?
(Høit).
I kan dog sagtens vel forstaae:
Til Heren maa jeg ene gaa.
Svendene.
Nei, vi med dig vil gaae!
Aage.
Saa lad os først til Kroen gaae!
En god Kande Miød,
Som er liflig og sød,
Vi der skal faae!
Svendene.
Ja, lad os først til Kroen gaae! o. s. v.
(Alle ud.)

Ellevte Scene.

Hilleborg, Steen; siden **Eiler** og **Svendene** med **Aage**. Derefter **Fru Sølverlad, Christina** og **Kai Plessen. Børnene.**

Fru Hilleborg (kommer frem). Hvorlunde vil det gaae ham? — Jeg Ulykkelige! — Og mine Børn! — (Hun vil gaae med Baggrunden, Steen kommer, hun vil atter skiule sig, men for silde. — Afsides) Himmel!

Hilleborg (afsides).
O vee mig, vee!
Et rædsomt Møde
I Skovens øde
Afsides Ly!

Steen.
Ei see! Ei see!
Et yndigt Møde
I Skovens øde
Duftende Ly.

Steen.
Mit smukke Barn, hvi har i Lunden
Du søgt Dig her et eenligt Ly?
Hilleborg.
Det var saa svalt i Morgenstunden,
Jeg gik mig aarle ud fra Ry . . .
Steen.
En Hjertenskiær
For vist Du her
Har villet vente?
Hilleborg.
O nei, O nei!
O Herre, lad mig gaae min Vei!
Steen.
Det Kys, som han ei vilde hente —
Giv det til mig!
Hilleborg.
Det kan ei skee!
(Hun seer sig ængstelig om og fierner sig.)
Steen.
Vær rolig, Ingen kan det see!
(**Eiler** kommer ind fra Baggrunden, fulgt af **Aage**, der bevogtes af to Svende.)
Eiler (træder frem).
Herre, tillad mig at melde . . .
Steen (misfornøiet).
Nu, hvad har du at fortælle?
(Til Hilleborg befalende.)
Du bliver der!
Hilleborg (adlydende).
Jeg bliver her!
(Hun gaaer nogle Skridt tilbage; Steen og Eiler tale sagte sammen. Aage nærmer sig til Hilleborg).

Aage (sagte).
Jeg er her . . .
Hilleborg (med Skrak).
Du er der!
Aage.
Tys, tys! Stille vær!
(Imellem Buskene kommer Kai Plessen frem, fulgt af Fru Sølverlad og Christina.)
Kai.
Det er her.
Fru Sølverlad og Christina.
Hvo er der?
Kai.
Tys, tys! Stille vær!
Steen (høit til Eiler, der har viist hen til Aage).
Herhen du flux ham føre —
Jeg vil ham selv forhøre!
Eiler.
Herhen jeg skal ham føre —
I vil ham selv forhøre?
Aage (afsides).
Derhen han skal mig føre —
Han vil mig selv forhøre!
Kai (afsides til Damerne).
Herhen jeg vil jer føre —
Her kan vi Alting høre.
Fru Sølverlad og Christina.
Herhen I vil os føre? —
Her kan vi Alting høre.
Hilleborg (afsides).
O Skrak! Hvad maa jeg høre!
Hvortil skal Dette føre?
Steen (til Eiler).
Herhen du flux ham føre!
Jeg vil o. s. v.
— Dog tov, indtil jeg kalder!
Eiler.
Jeg tøve vil, til eders Horn det gialder!
Steen (afsides).
Hvad end vil skee —
Mit huldе Møde
I Skovens Øde
Lokker paa Ny!
Hilleborg og Aage (afsides).
O, vee mig, vee!
O, hvilket Møde
I Skovens øde
Afsides Ly!
Kai, Fru Sølverlad, Christina, Eiler.
(Alle afsides.)
Et selsomt Møde
I Skovens øde
Afsides Ly!
(Eiler fierner sig med Aage og Svendene til Baggrunden.)
Steen (nærmer sig atter til Hilleborg).
Nu dette Kys Du flux mig give —
Du før ei slipper fri!
Hilleborg.
O nei, o nei! — Hvo staaer mig bi!
Begge Børnene
(ile frem fra deres Skiul, omslynge hende og raabe:)
Moder! Moder!

Hilleborg (forfærdet).
O, mine Børn!
Steen (overrasket).
Disse Børn?
Hilleborg (knæler og omslynger dem).
Ere mine!
Steen og de tre Skiulte (affides).
Hendes Børn!

Steen (til Hilleborg).
Disse Børn ere dine?
— Nu der et Lys op for mig gaaer!
(Han blæser i sit Horn og bukker derefter for Hilleborg.)

Fru Hilleborg her for mig staaer!
Hilleborg (reiser sig.)
Ja, Hilleborg her for dig staaer!
De tre Skiulte (affides).
Fru Hilleborg der for os staaer!
Eiler, Aage og deres Følge (nærme sig atter).
Fru Hilleborg der for ham staaer!
Alle.
Nu der et Lys op for {mig / os} gaaer!

(Fru Solverlad, Christina og Kai træffe sig tilbage mellem Buskene. Den Sidste viser sig af og til lyttende.)

Steen. I Sandhed, Fru Hilleborg, I har overrasket mig — hvad betyder denne Forklædning . . . ikke blot eders egen . . . men ogsaa Børnenes?

Hilleborg. Det var min Agt, at give mig ud paa en Reise — og i disse urolige Tider . . . der er saa mange Farer . . .

Steen. Ingen Fare skal herefter true jer, min ædle Frue! Hans Naade, Kongen, har beskikket mig til at være eders og eders Børns Værge . . .

Hilleborg. Jeg maa takke Kongen . . . og Eder . . . men, I vil dog ikke berøve mig mine Børn?

Steen. Ingenlunde, min skiønne Frue! vil I selv ledsage dem til min Borg, vil I finde en gjestevenlig Modtagelse under mit Tag.

Hilleborg. Under eders Tag? . . . I tilgive mig, Ridder Steen; jeg har alt modtaget en Indbydelse af min Husbonds Morbroder.

Steen. Som I behager, Frue . . . Det bliver da kun eders Søn, der følger til min Borg.

(Aage har imidlertid nærmet sig og taget Børnene ved Haanden.)

Hilleborg. Jeg takker eder meget, Herr Steen — men — Drengen bliver hvor jeg er.

Steen. Er det saa, min ædle Frue, da maa I sandeligen bygge og boe hos mig.
(Han tager et Pergamentblad frem.)
Kongens Bud vover jeg ikke at byde Trods. I kan selv see.
(Han rækker hende Bladet.)

Hilleborg (modtager det skiælvende, seer deri og rækker det til Aage). Læs du.

Aage. Hm! Hm! — „Endvidere skal bemeldte Herr Krags ældste Søn, Lehnsarvingen til Kragholm, optuges under Die og Værge af hans nærmeste Frænde paa Fædreneside“ . . .

Steen (modtager Bladet). Om jeg end vilde føie eders Ønske — nu kiender I Kongens Villie.

Hilleborg. Og naar vil I afhente ham?

Steen. Jeg maa endnu i denne Stund føre ham med mig — I tillade mig at fortie Grunden — den Klædedragt, I er iført, vidner for mig.
(Han vinker til Eiler og taler sagte med ham. Hilleborg trykker Sønnen op til sig; Aage holder den lille Pige ved Haanden.)

Fru Solverlad (affides, idet hun viser sig mellem Buskene). Det frække Mandfolk! Han glemmer, hvad den Klædedragt har vidnet for os om ham!

Steen (byder Hilleborg sin Arm). Altsaa — I følger med?

Hilleborg. Nei — aldrig!

Steen. Som I vil — siig da Farvel til eders Barn!

Hilleborg. Det kan, det skal ikke skee! Er jeg da saa forladt, at ikke Een vil staae den ulykkelige Moder bi!

Tolvte Scene.

Kai træder rask frem imod ham. **Fru Solverlad** og **Christina** komme ligeledes frem af Skiulet; de hilse med Hierteligheb **Fru Hilleborg**. Folget samles efterhaanden; siden **Henning** og Hilleborgs Terner. De Forrige.

Kai. Jeg vil det, min ædle Frue!

Steen (haanligt). Ei, ei!

Fru Solverlad. (Høit og med Eftertryk). Og jeg vil det ikke mindre! (Hun neier dybt for Steen.) I tillade mig at sige det reent ud, Herr Steen, til at optugte Børn er I kun ringe skikket! . . . Hvilke Exempler for Die! . . . At beile til en fornem Jomfru . . . og i samme Stund at løbe efter smukke Bønderpiger! . . . I kan ikke gaae fra det — jeg har seet det med mine egne Øine — I vilde jo — kysse hende!

Steen. Ah, I har staaet paa Luur! (Til Folget, der samles.) Hav mig undskyldt, mine ædle Fruer og Jomfruer; jeg er nødt til at paatale min Ret.

Kai. Vil I lade mig see det Blad, der tolker Kongens Bud?

Steen. Kongens Villie skal ligge aaben for Enhver. (Han viser i Bladet.) „Hans nærmeste Frænde paa Fædreneside . . .“

Kai (efter at have læst). Men, eders Navn er ikke udtrykkeligen nævnet . . . I maa da vide, at mit rette Navn er Axelvold Krag — den fangne Ridder og jeg ere Sødskendebørn — med gyldige Vidner skal jeg bevise det . . . man har troet mig død — nu er det Tid, at jeg lever op igien som Den, jeg i Sandhed er: Dette Barns nærmeste Frænde paa Fædreneside!

Hilleborg (udbryder). Hvilken Lykke!

Steen (viser atter i Bladet). I maa læse videre, Herr Axelvold Krag!

Kai (læser): ... „Hans nærmeste Frænde paa Fædreneside, der eier Indsigt og Midler dertil, og har Borg og Fæste, der grændse til Lehnsherrens Arvelod"

(Han rækker modfalden Steen Bladet.)

Steen (haanligt). Hvor ligger eders Borg og eders Lehn,, om jeg tør spørge?

Kai (staaer et Øieblik tankefuld, derefter drager han sit Sværd).

Dette Sværd —
Ja, det er Alt, hvad jeg har i Eie!
I Retfærds Sag, i ærlig Færd,
Det kan vel dit opveie!

Steen.

Kongens Ord er klare —
I Sværdet kan spare —
Drengen følger med mig!

(Han vil trække Barnet til sig.)

Hilleborg.

O nei, hos mig han bliver!
Ei mit Barn jeg fra mig giver!

(Hun trækker Barnet til sig.)

Steen.

Snart skal Loven tvinge dig!

Kai.

Dog forinden du kæmpe med mig!

Steen

(drager sit Sværd, men holder sig tilbage).
Din frække Trods jeg kuer snart!

Kai (gaaer imod ham).

Forsvar dig!

Steen (til sine Svende).

Kongens Ord er klart:
Paa denne Grund som Herfter jeg byder —
Mit Bud adlyder:
I Lænker flux I bort ham drage!

Svendene (trænge ind paa ham).

I Lænker flux vi bort ham drage!

Fru Solverlad. Hilleborg. Aage og Jægerinderne.

I Lænker flux de bort ham drage!

Kai (forsvarer sig).

I Lænker ei I skal mig drage!

Christina (træder rask frem).

Forvovne, tilbage!

(Svendene trække sig tilbage.)

Seer I hiin Borg over Skovenes Toppe —
Der er hans Bo — snart han byder deroppe!
Han eier Borge, Lehn og Fæste —
Til Ufkylds Børn er han den Bedste!

Steen og Kai (med forskjelligt Udtryk).

Forklar — hvordan skal jeg forstaae?

Christina (til Kai).

Hvis I min Haand vil ei forsmaae?

Kai (knæler og kysser hendes Haand).

O, Lykke uden Mage!

Steen (ved sig selv).

O, Harme uden Mage!

Hilleborg.

Jeg Haabet har tilbage!

Fru Solverlad.

O, Godhed uden Mage!

Alle de Øvrige.

O, Lykke uden Mage!

(Henning iler ind med et aabent Brev i Haanden, fulgt af Hilleborgs Terner.)

Henning (til Hilleborg).

Et Glædens Bud man eder sender:
Jer Husbond snart tilbage vender —
For hver en Klage han er kiendt fri!

Alle (med forskjelligt Udtryk).

For hver en Klage han er kiendt fri!

Henning (til Steen).

Til Herredag man ind jer stevner!

Steen (afsides).

Min Id sig hevner —
Med mig det er forbi!

(Han iler ud.)

(Hilleborg omfavner sine Børn og modtager Lykønskning af de Omstaaende.)

Alle (paa samme Tid som Steen).

Med Vold og Svig det er forbi!

— O, hvor skion er vor Jord!
Nu Kiærlighed boer
Udi Skoven!

Den bevægede Tid.

Lystspil i to Acter af A. F. Hartnack.

Første Gang opført paa det Kongelige Theater den 8de Mai 1852.

Personerne:

Severin, Borgercapitain.
Mad. Severin.
Amalia, deres Datter.
Jochumsen, deres Nabo.
Poul, Jochumsens Søn.
Villumsen, Cand. theol.

Langreuter, Kammerraad og Byfoged.
Hunderup, Snedkermester.
Første
Anden } Borger.
Tredie
Et Postbud.

(Handlingen foregaaer i 1848 i en lille Kjøbstad.)

Første Act.

(Skuepladsen forestiller en offentlig Plads eller Vei, til hvilken Nogle af Byens Huse og Haver stode. Til disse Sidste sees Stakit og Laage. Paa Pladsen findes Lygtebænke anbragte.)

Første Scene.

Jochumsen. Poul.

Jochumsen. Ja Du veed, Poul, hvormeget Dine Studeringer har kostet mig; men det skulde jeg aldrig fortryde paa, naar Du blot havde Din juridiske Examen.

Poul. Jeg har studeret paa andre Ting, som paa ingen Maade ere mindre vigtige, men som især ere af Vigtighed i vor bevægede Tid.

Jochumsen. Forklar mig da Noget om den Vigtighed!

Poul. De voldsomme, blodige Ryttelser og Omvæltninger over hele Europa, som vi have seet iaar, ere nok Virkninger af saadanne Studeringer som dem, jeg har lagt mig efter.

Jochumsen. Det kan gjerne være; men jeg vil vide, om de Studeringer, Du har lagt Dig efter, ere af den Vigtighed for Dig, at Du kan forsørge Dig selv ved dem for Din Levetid.

Poul. Forsørgelse, Forsørgelse! det er det trivielle Ord, som vi hvert Øieblik høre, og som sammensnører Aandens frie Virksomhed og Glæde. Med Sandhed siger Digteren:

„For den lumpne Nød, vi lide,
maa Livets Lyst og Poesi
fast sættes reent tilside."

Jochumsen. Nu kommer Du mig igjen med Dine forbandede Vers. Det er saadant Noget, der har afholdt Dig fra nyttigere Ting. Du har Lyst til Amalia Severin derovre; troer Du, at Du kan ernære hende og Børn med Vers og saadant Noget?

Poul. Jeg haaber, det vil vise sig, at mit Bestik ikke har været saa daarligt, som Du maaskee troer.

Jochumsen. Jh, saa forklar mig det da!

Poul. Fordetførste ere, som jeg sagde Dig, de Studeringer, jeg har drevet, af stor Vigtighed for vor Tid. Ogsaa heri Landet vil Folket nu komme til at deeltage med Myndighed i at give Love.

Jochumsen. Men hvad Fanden kommer det Dig ved, at Folket deeltager i at give Love?

Poul. Maa jeg spørge: regner Du mig ikke med til Folket?

Jochumsen. Aa jo saamænd! — Men det er dog ikke Alle, som deeltage i at give Love.

Poul. Det er dog dem, der vælges som Folkets Repræsentanter paa Rigsdagen.

Jochumsen. Jh, men hvad Fanden kommer Rigsdagen Dig ved?

Poul. Kan jeg maaskee ikke vælges til Rigsdagen?

Jochumsen. Ha, ha, ha! stoler Du for Din Fremtids Forsørgelse alene paa, at Du kan blive valgt til Rigsdagen, saa Gud bedre det for os!

Poul (forlegen). Jeg siger jo ikke, at jeg stoler derpaa. (Talende sagtere) Men desuden maa jeg sige Dig, at jeg er godt kjendt af flere Mænd, der nu staae høit og have stor Indflydelse.

Jochumsen. Hvordan er Du bleven kjendt af dem?

Poul. De kjende, hvad for Studier, især hvad for statsvidenskabelige Studier jeg har lagt mig efter, hvad for politiske Anskuelser jeg bekjender mig til, og hvad

for Arbeider jeg allerede har leveret i dette Fag.

Jochumsen. Hvad kan saa det hjælpe Dig?

Poul. Efter alt det kan jeg nok haabe disse Mænds Hjælp, hvor Leilighed tilbyder sig.

Jochumsen. Men er alt dette nu ikke Noget, som Du blot tænker Dig til, og som derfor saa let kan slaae feil?

Poul. Nei! andre Folk have forsikkret mig derom, og jeg selv har mærket det ved flere Leiligheder. Desuden har jeg gjort mig yndet af disse og andre høitstaaende Mænd ved nogle poetiske Arbeider, som have tiltalt dem og deres Damer meget.

Jochumsen. Men hvad Hjælp har Du Udsigt til? Embede kan Du dog ikke faae.

Poul. Hvorfor ikke det? Er der ikke mange Embeder, hvortil der ingen Examen fordres, men vel en almindelig god Dannelse, og som ikke sjældent ere blevne givne til Belønning for saadanne Studeringer og Arbeider som mine?

Jochumsen. Hvad for Embeder tænker Du paa her?

Poul. Siden Du presser mig saa haardt, saa vil jeg aabenbare Dig et Haab, som jeg ellers havde foresat mig at bære hos mig selv. Du veed, at Postmester-Embedet er ledigt heri Byen. Det er paa en aarlig Indtægt af 800 Rbd. og derover. For en Tid siden havde jeg en Nat den Drøm, at jeg var bleven Postmester her.

Jochumsen. Bare det ikke bliver ved den Drøm alene!

Poul. Aa afbryd mig dog ikke saadan hvert Øieblik! Siden efter troer jeg ved mange Mærker tydeligt at have fornummet, at mine høitstaaende Velyndere virkelig have tiltænkt mig denne Post, for at ikke mørk Udsigt i Fremtiden og en glædeløs Ungdom skal være til Hinder for mine saa vel begyndte Studeringer og Arbeider. Jeg har skrevet til en meget fortrolig Ven i Kjøbenhavn, om at tilskrive mig strax, naar Embedet besættes. Embedet er maaskee nu allerede besat, og jeg venter derfor Brev fra ham en af Dagene.

Jochumsen. Ja, Poul! der er Ingen, der kan ønske inderligere end jeg, at Du maatte være den, der bliver beskikket. Saa var al den Bekymring, jeg har for Dig, endt, og jeg skulde da prise Gud i Himmelen for, at Du har valgt de Studeringer, som Du har valgt.

Poul. Da jeg altsaa har Aarsag til at vente alt Godt saavel for Landet i det Hele som for mig især af Tidens Bevægelser og Omvæltninger, saa kan det naturligviis ikke være mig det Samme, hvem der bliver valgt af de To, der stille sig her som Candidater til Rigsdagen. Den Ene af dem har fulgt Tiden. Den Anden er bleven staaende ved det Gamle. Jeg haaber altsaa at Du vil stemme paa den Første.

Jochumsen. Jeg vil troe, hvad Du siger, at det er meest stemmende med Landets og Dit Gavn, at han bliver valgt, og derfor kan jeg sagtens stemme paa ham. Men jeg maa ind, de vente efter mig.

(Gaaer ind i sin Have.)

Anden Scene.

Poul (alene).

O, jeg kan ikke løsrive mig fra den Tanke, at der er et Forsyn, som styrer hvert enkelt Menneskes Skjæbne herpaa Jorden! En saadan Styrelse troer jeg at have mærket tydeligt i Flere af de vigtigste Tilfælde af mit Liv. Og jeg har ligesom en Forudfølelse af, at Forsynet vil styre det saaledes, at jeg faaer dette Embede, og at mit Liv derved bliver reddet fra den Afgrund, som har viist sig for mig. Ja, fik jeg dette Embede, da var al min Nød forbi, og jeg kunde da tilbyde Dig, o elskede Amalia, min Haand, og Du kunde lyse som en Sol for mit Liv. Men jeg hører Nogen komme — jeg vil gaae — jeg er ikke stemt til at tale med Nogen nu. (Gaaer ind i Byen.)

Tredie Scene.

Severin. Villumsen.

(Komme ind fra den Førstes Have).

Severin. Siig mig, min gode Herr Villumsen! hvad Tid blev egentlig Rangen indført i vort gamle Danmark?

Villumsen. Det var under Christian den Femte for noget over halvandet hundrede Aar siden. Denne Indretning skyldes sikkert Europas største Statsmand paa den Tid, Peter Griffenfeldt.

Severin. Og De siger, at der i vor bevægede Tid er Nogle, som begynde at tale ilde om denne Indretning og at gjøre Nar af den?

Villumsen. Ja. I vor bevægede Tid, skal jeg sige Dem, Herr Severin, vil man, at alle Mennesker skulle være lige.

Severin. Da er der sgu dog stor Forskjel paa Mennesker.

Villumsen. Ja, da jeg var oppe til theologisk Examen, var der stor Forskjel paa Candidaterne; der blev derfor ogsaa Forskjel paa deres Karakterer, og med samme Ret kan der vel ogsaa ved Rang og Titler gjøres Forskjel paa Folk.

Severin. Det, De der siger, klinger min Sjæl ganske fornuftigt. Nu har jeg kjendt adskillige Byfogder, men der har været en forbandet Forskjel paa deres Dygtighed. Naar jeg har spurgt En af dem om en Ting, har han, forend han har kunnet give mig noget Svar, altid maattet tikke og slaae op i sine Bøger; en Anden har derimod altid kunnet

sige mig Besked lige paa staaende Fod og ud af Hovedet. „I den eller den Paragraph staaer det“ kunde han sige strax.

Villumsen. Ja, saadant Noget og Embedsforelsen i det Hele taget sees der ogsaa hen paa af Regjeringen, naar den giver Embedsmændene Rang og Titler. Saaledes er den ene Byfoged slet og ret Byfoged, en Anden er Asfessor, en Tredie Cancelliraad, en Fjerde Justitsraad —

Severin. Og vores her er jo saagar Kammerraad.

Villumsen. Om Forladelse, Herr Severin! Kammerraad er ikke saa høit i Rangen som Cancelliraad eller Justitsraad.

Severin. Ikke det? Og Byfogden herovre i vor Naboby er Etatsraad; er det da mere eller mindre?

Villumsen. Det er den høieste af de Titler, vi have nævnet.

Severin. Og han er Ridder ovenikjøbet.

Villumsen. Det maa udentvivl være en dygtig og brav Mand.

Severin. Vor Byfoged er nu en overmaade brav Mand. Man kan ikke nægte, at han er ivrig for Byen og gjør Sit til, at den Borger, der ogsaa gjør Byen Gavn, bliver æret og hædret efter Fortjeneste. Siden vi nu ere komne paa Tale om saadanne Ting, saa vil jeg sige Dem, at jeg er bleven indstillet til at faae Rang med Capitainer af Linien, fordi jeg som Borgercapitain har faaet Borgervæbningen i saa god Stand heri Byen.

Villumsen. Ja, Borgervæbningen er virkelig i en deilig Stand her. Det saae jeg forleden Dag.

Severin. Men da jeg overtog Commandoen havde de Menige ingen anden Mundering end hvide Beenklæder; Nogle kom da i Frakker, Andre i Livkjoler; men jeg sørgede for, at de Alle mødte i fuldstændig Uniform: blaa Livkjole med røde Rabatter og Opslag og hvide Beenklæder. Jeg har især vor Byfoged at takke for, at jeg er bleven indstillet til Rangen.

Villumsen. Her have vi strax et Bevis paa Rangens Retmæssighed. Finder De det nu ikke billigt og retfærdigt, at De, hvem Byen har at takke for den Prydelse, som dens Borgervæbning i Sandhed er, faaer denne Udmærkelse fremfor Deres Formand, som ikke bragte det videre end til de hvide Beenklæder?

Severin. Ja, De kan troe, Herr Villumsen, at jeg har haft Arbeide og Udgifter nok for Borgervæbningens Skyld. Det kan nok være den Smule Rang værdt. Desuden er jeg ikke ærgjerrig, og denne Rang er mig jo ikke til nogen Nytte.

Villumsen. Om De ikke er ærgjærrig, Herr Severin, saa er De dog vist ærekjær, og derfor bør det glæde Dem, at see Dem udmærket efter Fortjeneste. Med Rette faaer De altsaa Rangen og det Sæde og Gang, som den giver Dem Ret til.

Severin. Hvad betyder det? Sæde og Gang?

Villumsen. I den Bestalling, De faaer, vil komme til at staae, at De har Sæde og Gang med Capitainer af Linien.

Severin. Vil der det? Min Kone derinde veed endnu ingen Ting af det Hele. Og hun skal heller ikke have det at vide, førend Tingen er i Orden. Det vil vist kildre i hende, naar hun ganske uventet hører, at hun er Frue. Men troer De ikke, at der er Nogen, som vil see skjævt til mig for dette Rangvæsen?

Villumsen. Jeg kan dog ikke tænke mig, hvem det skulde være.

Severin (talende sagtere). Da maa jeg dog sige Dem, at der kan være Misundere nærmere, end De troer. Misundelsens giftige Orm synes ikke at være ganske fri for at gnave min omtalte Nabo derovre, hvem jeg i en Deel Aar af og til har haft Omgang med.

Villumsen. Mener De Jochumsen?

Severin. Netop Jochumsen.

Villumsen. Hvoraf troer De, at han vil blive misundelig paa Dem?

Severin. For nogle Aar tilbage vare vi begge Borgerrepræsentanter; jeg blev valgt paany, men han ikke. De kan troe, han saae paa Tingen med skjæve Øine; og det er ikke den eneste Leilighed, hvorved jeg har mærket Misundelse hos ham, naar han har seet, at mine Medborgere have gjort mere af mig end af ham.

Villumsen. Ham kjender jeg ikke, men jeg kjender hans Søn, Poul, med hvem jeg blev Student.

Severin. Ja den Fyr har Faderen haft Meget ifinde med, men Sønnen har jo ikke engang faaet sin juridiske Examen, og faaer den vel aldrig. Hvad har han egentlig bestilt, og hvad er han bleven til?

Villumsen. Jeg har slidt og slæbt og er bleven Theolog, men han har haft det mageligere og er bleven Philosoph.

Severin. Det Ord Philosoph betyder vel altsaa omtrent det Samme som Dagdriver?

Villumsen. Ha, ha, ha! Det har vistnok endeel tilfælles dermed.

Severin. Har De ellers ikke talt med ham fornylig her i Byen?

Villumsen. Nei, jeg har sandelig ikke. Vi ere ganske uenige om Statens og Kirkens Sager og ere ofte komne op at skjændes derom i Kjøbenhavn, og for Øieblikket vil der nok være stor Uenighed imellem os om Valget til Rigsdagen. Af de to Candidater, som stille sig her, ønsker jeg den, som vel baade De og alle de andre Kjøbstadborgere ville stemme paa. Jeg mener Krigsraad Geldsack. Men, saavidt jeg veed, er Poul

Jochumsen meget ivrig for den Anden, der, ligesom han selv, kun har to Examiner, altsaa er en forløben Student, der kun har den Fortjeneste, at være anbefalet af Bondevennernes Selskab. Det er Student Leerbeutel.

Severin. Nei, jeg og Jochumsen dervore og vel sagtens Flere ville stemme paa Leerbeutel, der, efter hvad flere fornuftige Folk i Kjøbenhavn sagde mig for en 14 Dages Tid siden, er en Mand, der er gaaet frem med Tiden. Men hvad er den Anden? Er han, der er dum som et Oxæg, gaaet frem med Tiden? Jeg vil min Sjæl ligesaa gjerne høre en af hans Stude brøle som see ham aabne sit vide Gab for at holde en Tale.

Villumsen. Naar De faaer at vide, hvad Herr Leerbeutel vil virke for, twivler jeg ikke om, at De vil bestemme Dem til, at stemme paa Krigsraad Geldsack.

Severin. Lad os da høre, hvad det er for Noget, Leerbeutel vil virke for!

Villumsen. Det lader til, at Leerbeutel og hans Parti ville have almindelig Næringsfrihed indført og Laugene ophævede, hvorved nok mange Familier ville blive ruinerede.

Severin. Jeg driver intet Haandværk, hører ikke til noget Laug og forstaaer mig altsaa ikke paa den Sag.

Villumsen. Dernæst lader det til, at Leerbeutel og hans Parti ville have Bondestanden hævet paa de andre Stænders Bekostning, og at han endog ligefrem vilraade til Indgreb i Godseiernes Eiendomsret.

Severin. Jeg har ingen Godser og forstaaer mig ikke paa disse Landsager.

Villumsen. Den almindelige Værnepligt, en meget større Byrde og Forstyrrelse for de Fleste af de unge Mennester af Kjøbstæderne, end for dem paa Landet, passer ogsaa i Leerbeutels Kram.

Severin. Jeg har ingen Sønner, Gud skee Lov!

Villumsen. Og videre vil saavel Bondevennernes Selskab som især Herr Leerbeutel arbeide paa at afskaffe Rang og Titler hos Embedsmænd og Andre.

Severin (springer hastigt op fra sit Sæde). Hvad siger De? Vil han afskaffe Rang og Titler?

Villumsen. Det staaer udtrykkelig i hans Skrivelse til Vælgerne. Her er den; der staaer det.

Severin. Aha, min gode Nabo Jochumsen! er Du der igjen, Din gamle Lux! Men jeg seer godt Dine Rævestreger! Seer De, Herr Villumsen, nu klart og tydeligt, hvad jeg sagde Dem før, at Misundelsens Orm gnaver ham? Han har hørt, at jeg er indstillet til Rang. Det fortryder han paa. Han har hørt, at Leerbeutel vil have Rangen afskaffet, og derfor stemmer Jochumsen paa ham.

Villumsen. De siger sandelig Noget. Der er Rimelighed i det. Nu seer De selv hvad der er ved Leerbeutel. Han vil have Frihed og Ligheid iblandt alle Mennesker, mener altsaa, vi ere Alle lige gode.

Severin. Det er jo forskrækkeligt dumt. Saadan En kan man jo, ret besect, ikke stemme paa; det var ogsaa kun min Spøg, at jeg forsvarede ham før.

Villumsen. De vil altsaa forene Dem med os om at vælge Krigsraad Geldsack? Han vil vistnok ikke stemme for Afskaffelsen af Rang og Titler, for han er jo selv Krigsraad.

Severin. Vist vil jeg det.

Fjerde Scene.

De Forrige. Poul.

Poul. Aha! vel mødt, ihr Herrn! Jeg kan lade Dem vide, at Leerbeutel, der stiller sig heri Byen som Candidat til Rigsdagen, lige i dette Øieblik kom kjørende ind ad Østerport, for at overvære Prøvevalget, som skal afholdes imorgen.

Villumsen. Men, Herr Severin! kalder De det at opfylde Deres Embedspligt! Hvorfor har De dog ikke kaldt Borgervæbningen i Gevær, for at den kunde have præsenteret for en saa vigtig Fremmed, som Herr Leerbeutel er, strax ved hans Ankomst paa Byens Grund?

Severin. Jeg har ikke vidst, hvad Tid han vilde komme.

Poul. Du vilde nok, min gode Villumsen, ønske Leerbeutel en ganske anden Modtagelse her end den, Du i Din behagelige Skjerts taler om. Jeg skal sige Dem, Herr Severin, at Villumsen og jeg altid have været Modstandere i Statens Sager, hvorfor det naturligviis ingen Rimelighed har, at han skulde være for den, jeg er for. Men tag Dig iagt, min gode Kjøbenhavner, for i en lille Provindsby som denne at hugge ind for raskt. Her kjende vi de Kræfter, vi kunne disponere over; saaledes veed jeg f. Ex. at vi her ere To mod Een.

Villumsen. Virkelig?

Poul. Og ovenikjøbet To, hvoraf den Ene kan, om behov gjøres, commandere Byens hele Borgergarde til sin Hjælp.

Severin. Jeg troer Skam ogsaa, at idetmindste den allerstørste Deel af Borgergarden er paa min Side i denne Sag.

Poul. Det er dog, ærligt talt, Mere, end jeg havde ventet, for jeg har mærket, at den Mening er temmeligt vidt udbredt heri Byen, at Leerbeutel, som er anbefalet af Bondevennernes Selskab, vil søge til Fordeel for Bondestanden at ruinere Kjøbstæderne.

Villumsen. Skulde en saadan Mening virkelig være udbredt?

Poul. Det troer jeg rigtignok at have mærket. Dobbelt kjært maa det derfor være mig, at en Borger her, der sandelig ikke er af det ringeste Slags, har svoret til den modsatte Fane, en Borger, der ikke løber efter Næsen med, hvad han hører Andre sige, men som forstaaer selv at veie og dømme, som har god Menneskekundskab og Dannelse nok til at trænge ind i saadanne Materier, og som derfor ogsaa har stor Indflydelse paa sine Medborgere. En saadan Borger er Herr Capitain Severin der, af hvem man heri Byen kan vente Meget til Fordeel for det Parti, han har slaaet sig til.

Severin. Du kan være rolig for, min gode Poul, at jeg skal gjøre Alt, hvad der staaer i min Magt, for det Parti, som jeg har slaaet mig til.

Poul. Jeg tvivler ikke derom, og det glæder mig. Du seer altsaa, Villumsen, at det vilde være et temmeligt voveligt Foretagende af Dig, med den Styrke, Du kan regne paa, at ville operere mod vor By, især da vi have Landbefolkningen paa vor Side.

Villumsen. Det synes rigtignok ogsaa, at mine Sager ikke staae videre godt her.

Poul. De Anskuelser, som Du bekjender Dig til, klæde Dig virkelig ogsaa som Din Bedstefaders Kjole. Nei, da lover jeg Herr Severin der, hvem jeg er bunden til ved flere Baand, som jeg ønsker knyttede bestandigt fastere. Uagtet han har et stort Forspring for os begge i Alder, saa ere hans Anskuelser ingenlunde forældede; de ere ligesaameget af Tidens Snit som den nye Borgercapitains-Uniform, han har faaet indført for ikke længe siden, og som, endogsaa i unge Pigers Øine, klæder ham saa godt, naar han marscherer foran Borgergarden. O hvor glad føler jeg mig ikke ved at kunne smigre mig med, at jeg har bidraget Noget til, at Herr Severin har faaet en Mening, der saaledes afviger fra den, der har herskt om Leerbeutel og det, han vil virke for!

Villumsen. Vil De ikke have den Godhed, Herr Severin, at forklare mig denne Deres Mening?

Severin. Min Mening forklarer jeg saadan: at Leerbeutel er en Vindbeutel og alle de, som ville stemme paa ham, nogle Æsler.

Poul. Hvordan skal man forstaae det?

Severin. Det synes mig temmeligt let at forstaae; det er reent Dansk.

Poul. Jeg kan umuligt antage, at De taler Alvor her.

Severin. Nu kan Du jo antage, hvad Du vil. Om ikke længe vil Du faae at see, om jeg taler Alvor eller ei.

Poul. Men maa jeg spørge Dem: er det længere end et Par Dage siden, at De erklærede for mig, at De vilde stemme paa Leerbeutel? Hvad kan da have bevæget Dem til denne Forandring?

Villumsen. Herr Severin er nok senere bleven bekjendt med Herr Leerbeutels Skrivelse til Vælgerne.

Poul. Da har jeg dog allerede for længe siden gjort Herr Severin bekjendt med de væsentligste Stykker af denne Skrivelse. De har vistnok ikke, Herr Severin, i Skrivelsen fundet Andet af nogen Vigtighed end det, som jeg allerede havde gjort Dem bekjendt med og forklaret Dem.

Severin. Kan nok være muligt.

Poul. Det kan altsaa ikke være Deres Læsning af Skrivelsen, der kan have faaet Dem til at tage en anden Bestemmelse.

Severin. Det kunde dog ogsaa nok være muligt.

Poul. Da gad jeg dog nok høre Opløsningen paa den Gaade: hvordan De kan have faaet en anden Mening ved Deres egen Læsning af Skrivelsen, end den, De fik ved den Forklaring, jeg gav Dem derom.

Severin. Aa, jeg skal sige os Noget: naar jeg læser Noget, saa gaaer jeg meget dybere ind i, hvad Folk mene, end naar saadanne unge Fyre som Du og Dine Lige læse det. I svømme ovenpaa som nogle andre Blærer, men vi gamle tunge Drenge gaae tilbunds, skal jeg sige os.

Poul. Ha, ha, ha! da er det, der siges i Leerbeutels Skrivelse meget simpelt og tydeligt og kan kun tages i een Forstand; det er slet ikke tvetydigt og kan ikke skjule nogen saa dyb Mening, at jeg ikke skulde kunne trænge ind i den.

Severin. Ja for ringe Tanker om Dig selv har Du nok aldrig haft.

Poul. Men kan jeg dog forstaae alt Dette! De bruger ordentlig spydige Ord. Vil De, som næsten aldrig tager Bog i Haand, sige, at De kan læse bedre end jeg, som er opdragen ved og til Bogen.

Villumsen. Men Du sagde dog lige nylig, at Herr Severin havde Menneskekundskab og Dannelse nok til at trænge ind i saadanne Materier. Han paastaaer jo ikke Mere, end at han har gjort dette.

Poul. Takker ærbødigst, Villumsen, for Din behagelige Bemærkning! Men forresten seer jeg tydeligt her det første Spoer af Dine Umtriebe heri Byen. Det er ganske sikkert Dig, der har bearbeidet Herr Severin, saa at han har skiftet Mening.

Villumsen. Ha, ha, ha! nu maa jeg lee. Du sagde lige i dette Øieblik, at Herr Severin ikke var af dem, der løbe efter Næsen med, hvad de høre Andre sige, men at han forstaaer selv at veie og dømme; og nu siger Du lige ovenpaa, at han har forandret sin Mening efter min Indvirkning! Du synes at dadle mig for, at jeg skulde have bearbeidet Herr Severin, og for et Øieblik siden syntes Du at rose Dig af, at Du selv havde bearbeidet ham.

Poul. Jeg har aldeles ikke bearbeidet

ham, fordi jeg gav ham nogle Oplysninger til Veiledning for hans Mening.

Villumsen. Jeg heller ikke, fordi jeg gjorde det Samme.

Poul. Kan nok være muligt. Men Du skal ikke triumphere for tidligt, mon frère; jeg kan trøste Dig med, at Du arbeider for et Parti, som iaar har faact Naadestødet over hele Europa, og nu synger paa det sidste Vers, mens jeg arbeider i Tidens Aand.

Severin. Arbeider Din Fader, der vil det Samme som Du, maaskee ogsaa i Tidens Aand?

Poul. Ha, ha, ha! naar jeg arbeider i Tidens Aand, og min Fader vil det Samme som jeg, er det jo naturligt, at han ogsaa arbeider i Tidens Aand.

Severin. Aa, min gode Poul! unge Mennesker som Du kan nok arbeide for saadant noget vindigt Noget, som Tidens Aand, men ældre Folk som Din Fader arbeide ikke hen i Veir og Vind; de have noget Bestemt, som de arbeide for. Du kan være rolig for, at jeg nok ved, hvad Din Fader arbeider for; jeg har seet ham i Kortene forend idag.

Femte Scene.

De Forrige. Jochumsen.

Jochumsen. Naa, nu er vor Rigsdagsmand kommen, Severin!

Poul. Bi lidt, Fader! —

Jochumsen. Men hvad seer jeg! det er jo min Søns gamle Ven fra Kjøbenhavn, Herr Villumsen; for Dem behøver jeg vel sagtens ikke at genere mig; De hører vel sagtens ogsaa til dem, som er for Leerbeutel —

Poul. Bi lidt, Fader! lad mig sige Dig —

Jochumsen. For De er jo, Herr Villumsen, af det unge Danmark, og det er Severin og jeg, vi to gamle Drenge, ogsaa; vi ville begge stemme paa Leerbeutel.

Poul. Men stop dog lidt! —

Jochumsen. For jeg skal sige os: Severin og jeg, vi ere Naboer og have været enige i Byens Sager forend idag; i Borgerrepræsentanternes Forsamling fægtede vi tidt sammen mod alle de Andre.

Severin. Men saa kom der en Tid, da jeg maatte undvære Din Hjælp der.

Jochumsen. Ha, ha, ha! det var dengang jeg gik af, men han blev valgt paany, det kan han aldrig glemme.

Severin. Du heller ikke!

Jochumsen. Du var en Smule stolt af det.

Severin. Og Du en Smule fortrydelig.

Jochumsen. Det er f'gu Løgn, hvad Du siger, ha, ha, ha! jeg giver hele Borgerrepræsentantskabet Fanden; Rigsdagen er noget ganske Andet; og derfor tog jeg mig den ærbødigste Frihed at spørge Herr Villumsen om, hvad Parti han holder med.

Severin. Herr Villumsen holder med mit Parti.

Jochumsen. Var det ikke det, jeg sagde? Det fornøier mig.

Severin. Nei, det fornøier Dig ikke.

Jochumsen. Jeg troer, Du er gal; maa det ikke fornøie mig at høre, at saadan en Mand som Herr Villumsen holder med mit Parti.

Severin. Det kan gjerne være, naar han bare holdt med Dit Parti.

Jochumsen. Men Du sagde jo lige i dette Øieblik, at han holdt med mit Parti.

Severin. Saa — aa, sagde jeg, at han holdt med Dit Parti?

Jochumsen. Jh, kan Du ikke huske fra Næsen til Munden!

Severin. Nei, jeg husker ikke, at jeg sagde, han holdt med Dit Parti, men jeg husker, at jeg sagde, han holdt med mit Parti.

Jochumsen. Jh, men for Fanden! Dit Parti, er det ikke ogsaa mit Parti?

Severin. Det følger dog ikke af selv.

Jochumsen. Naar Du stemmer paa Leerbeutel, og jeg stemmer paa Leerbeutel, er Dit Parti saa ikke mit Parti?

Severin. Jo det er ganske rigtigt.

Jochumsen. Hvad er det da saa, Du staaer og vrøvler om?

Severin. Jeg vrøvler ikke; jeg siger endnu, at Dit Parti er ikke mit Parti.

Jochumsen. Er Du tummelumsk da, for jeg er f'gu nu nærved at blive det.

Severin. Det er ilde for Dig; jeg er det ikke.

Jochumsen. Kan Nogen af de to lærde Folk der finde Rede i dette Hersens?

Severin. Din lærde Søn der kan vistnok finde Rede i det.

Poul. Jeg vilde strax have stoppet Dig i Farten, Fader, men Du kjørte saa rasst til. Jeg skal sige Dig, at vor ærede Nabo, Herr Severin der, har sadlet om og er i en Fart gaaet fra den ene Yderlighed til den anden: han vil nu ikke længere vælge Leerbeutel, men Geldsack.

Jochumsen. Vil Du ikke længere vælge Leerbeutel?

Severin. Nei.

Jochumsen. Vil Du vælge Geldsack?

Severin. Ja.

Jochumsen. Saa er Du Pinedød ogsaa en Veirhane.

Severin. Hvor kan Du kalde mig en Veirhane, fordi jeg vil vælge Krigsraad Geldsack? Vil Du maaskee skjælde Enhver ud, som vælger ham, saa kan Du Pinedød faae hele Byen paa Nakken.

Jochumsen. Jeg vil ikke kalde Alle, som vælge Geldsack, Veirhaner, men dem, der, saadan som Du, gaaer fra den Ene til den

Anden, dem kalder jeg min Sjæl Veirhaner.

Villumsen. Det kunde dog være muligt, min gode Herr Jochumsen, at det ikke vilde lykkes Dem at forsvare dette tilfredsstillende; jeg troer ikke, at man har Ret til at kalde Enhver, der skifter Mening i det offentlige Liv og Politiken, en Veirhane. Man kan jo have fuldgyldige Grunde for sin Omskiften.

Poul. Jeg spurgte Herr Severin før om, hvad for Grunde han havde for sin forandrede Bestemmelse, men han svarede mig en heel Deel, hvoraf jeg dog ikke mærkede Noget til saadanne fuldgyldige Grunde!

Jochumsen. Jeg siger endnu, at den som saadan kan gaae over fra den Ene til den Anden, er en Veirhane. Har Du ikke været enig med mig i, at vi skulde stemme paa Leerbeutel? Du maatte da vide iforveien, hvorfor Du vilde stemme paa ham; jeg veed, hvorfor jeg vil stemme paa ham.

Severin. Det er Pinedød det sandeste Ord, Du har sagt endnu: Du veed, hvorfor Du vil stemme paa ham.

Jochumsen. Ja naturligviis veed jeg det; ellers maatte jeg jo være en Dumrian. Er Du maaskee En af dem, som gjøre Noget, uden at vide, hvorfor de gjøre det? Vidste Du maaskee ikke, hvorfor Du vilde vælge Leerbeutel?

Severin. Nei ikke rigtigt.

Jochumsen. Det var kjønt af Dig. Men Du veed derimod desto bedre, hvorfor jeg vil vælge ham.

Severin. Desto bedre.

Jochumsen. Det er dog ganske besynderligt.

Severin. Desuden maa jeg sige Dig, at det naturligviis aldrig har været mit Alvor, naar jeg har sagt, at jeg vilde stemme paa Leerbeutel.

Jochumsen. Det har Du altsaa kun sagt i Spas?

Severin. Naturligviis.

Jochumsen. Saa har Du min Sjæl spaset med stor Alvorlighed.

Severin. Og desuden har jeg siidenefter faaet bedre at vide, hvad denne Leerbeutel er for en Fugl, og hvad det er, han vil.

Jochumsen. Af hvem har Du faaet det at vide, om jeg maa være saa driftig?

Severin. Det skal jeg sige Dig: Herr Villumsen der har et Papiir, som siger os, hvad Fyren vil; deri seer jeg det, som Du stemmer paa ham for.

Jochumsen. Aa, gjør mig den Tieneste at oplæse det, som jeg stemmer paa ham for, da!

Severin. Med Fornøielse. Det lyder saadan: „Fremdeles vilde jeg paa Rigsdagen virke for Afskaffelsen af det nu bestaaende Rang- og Titelvæsen.“

Jochumsen og Poul. Ha, ha, ha!

Jochumsen. Du har nok oplæst et feilt Sted i Papiret.

Severin. Nei, jeg har netop oplæst det rigtige Sted.

Jochumsen. Altsaa er det det, som jeg vil stemme paa Leerbeutel for?

Severin. Som jeg har sagt.

Jochumsen. Nei, naar jeg kan begribe, hvordan det er fat med Dig idag, saa skal jeg være forbandet.

Poul. Jeg kan rigtignok heller ikke faae i mit Hoved, hvad Rang og Titel skulde komme Nogen af os ved her, undtagen det skulde være Herr Villumsen der, som paa sin geistlige Løbebane maaskee kunde blive Consistorialassessor eller Consistorialraad eller maaskee Provst med Rang i, jeg veed ikke hvad Classe.

Severin. Aa I skal ikke stille Jer saa uskyldige an, I gode Karle! — Men lad mig nu høre Jer lidt om Tingen! Hvad synes I da om det, som Leerbeutel der siger om Rang og Titler?

Poul. Naar Kongerne paa Øerne i Sydhavet skrive til deres Undersaatter, give de sig selv overmaade prægtige Titler, beskrive deres Personer med ganske mageløse Farver; En siger f. Ex., at der gaaer Ambraduft ud af hans Næsebører; en Anden, at han aldrig døer; en Tredie, at han er Eier af en vidunderlig og uovervindelig Hane, som ligeledes aldrig døer o. s. v. Det undrer mig, at man der kan staae paa et saa lavt Trin, at saadanne Titler og Beskrivelser kunne gives. Dog aftager min Forundring, naar jeg tænker paa vort eget Rangvæsen, som er beslægtet dermed. Der er nu den Ene af Rigsdagscandidaterne her. Det er Krigsraad Geldsack. Han fører Titlen Krigsraad, uagtet han aldrig har været brugelig eller fortiden er brugelig eller nogentid vil blive brugelig i noget Krigsraad. Det, som Leerbeutel altsaa der siger om Rangvæsenet, er fuldkomment stemmende med min Mening, som jeg aldrig skal skille mig fra.

Severin. Er det dog ikke forunderligt at høre, hvor høit Hanekyllinger kan gale i vor bevægede Tid! Rangvæsenet, som er indført af Europas største Statsmand, Peter Griffenfeldt, og som ældre og fornuftige Folk have saa stor Respect for, gjør et saa ungt Menneske som Du, der nylig er krøben ud af Ægget, saa rask væk og uden Videre Nar af. Ja, hvor unge Mennesker dog ere dygtige i vore Dage!

Poul. Ha, ha, ha, Herr Severin! hvor bliver De dog med Eet saa lærd, at De med saa stor historisk Kundskab kan sige os Rangvæsenets Oprindelse. Jeg har dog aldrig mærket Noget til en saadan Lærdom hos Dem før; men jeg kan tydeligere og tydeligere høre, at den tilkommende geistlige Dignitarius der har haft Dem dygtigt i

Skole; han har, kan jeg mærke, underviist Dem baade om Nutid og Fortid.

Severin. Aa, Du skal aldrig bryde Dig om min Skolegang! jeg er for gammel til at staae Skoleret for Dig. Pas Din egen Skole! Hvad nu det angaaer, som vi talte om, saa tør jeg bande paa, at Din Fader stemmer overeens i Din Mening om Rangen.

Jochumsen. Jeg stemmer fuldkomment overeens med min Søn i det.

Severin. Og det er naturligviis kun alene, fordi Du synes, at denne Mening er fornuftig?

Jochumsen. Det er ikke, fordi jeg synes, at den er ufornuftig.

Severin. Aa, jeg veed meget godt, hvorfor Du stemmer overeens i det; jeg har kikket Dig i Kortene forend idag.

Jochumsen. Jeg har aldrig spillet noget geheimt Spil, Du. Ingen behøver at kikke mig i Kortene. Sig mig, hvorfor stemmer jeg da overeens i min Sons Mening?

Severin. Det skal jeg sige Jer strax, Børnlille, for jeg veed det ligesaa godt, som I vide det selv. Du og Din Søn har den Mening, og Du vil stemme paa Leerbeutel, alene af den Grund: — at jeg snart bliver Rangsperson.

Jochumsen. Hvad for Noget? — bliver Du snart Rangsperson?

Severin. Stil Dig bare ikke saa fremmed an! Du veed det meget godt.

Jochumsen. Ha, ha, ha! Nu har jeg min Sjæl aldrig seet Mage til Rangsperson. Du har jo Pinedød slet ikke Façonen!

Poul. Ha, ha, ha!

Jochumsen. Hvad Slags Rang skal Du have, om jeg maa være saa dristig? Skal Du maaskee være det Samme, som min Søn siger, at Herr Villumsen skal være der? Skal Du ogsaa være Consistorialraad?

Poul. Ha, ha, ha!

Severin. Aa saa hold dog Jeres Mund i med Jeres forbandede Grineri! Staaer I og lee ad Folk lige op i deres aabne Øine. Nei, jeg skal sige Dig min gode Nabo Jochumsen! hvergang Du har mærket, at Folk have gjort mere af mig end af Dig, saa har Misundelsens giftige Orm gnavet Dig. Den gnavede Dig gudsjammerligt, da jeg blev valgt paany til Borgerrepræsentant, men Du ikke. Gudsdød, hvor Du gik slukøret hjem!

Jochumsen. Det er Løgn i Din Hals!

Severin. Det er sandt, siger jeg! Jeg har mærket Dig længe, Broerlille! Lade mig gjøre Nar af lige op i mine aabne Øine af Dig og af Din Søn der, det vil jeg ikke; vi har i mange Aar haft Omgang med hinanden; fra nu af ønsker jeg, at denne Omgang ganske hører op.

Jochumsen. Gjerne.

Severin. Din Søn har, saavidt jeg veed, Tanker til min Datter; lad ham see sig om efter en Kone paa andre Steder; jeg skal før vride Halsen om paa min Datter, førend hun skal give mig En, der saadan har gjort Nar af mig, til Svigerson.

Poul. Jeg kom slet ikke, for at gjøre Nar af Dem, men sagde tvertimod, at jeg ønskede de Baand, som allerede bandt mig til Dem, knyttede fastere endnu; og siden De selv slaaer paa den Streng, skal jeg heller ikke nægte, at det var en Hentydning paa den inderlige Kjærlighed, hvormed jeg hænger ved Deres Datter.

Severin. Aa, gaae Du Fanden ivold med Din inderlige Kjærlighed til min Datter!

Poul. Ha, ha, ha! De har smukt fulgt Tiden i dens Anskuelser om Qvindens Stilling i Samfundet, naar De agter at sætte Dem imod Deres Datters Forbindelse med mig og lade hende lide, blot fordi De er bleven vred paa mig.

Severin. Lade min Datter lide! Du har altsaa de Tanker om Dig, at min Datter vilde komme til at lide ganske forskrækkeligt, naar hun fuldе gaae glip af Din kostbare Person. Saavidt jeg kjender til Dine Omstændigheder, kan Du ikke ernære Dig selv og altsaa mindre hende ovenikjøbet, saa at jeg nok kan tage alt det paa min Samvittighed, som hun vil komme til at lide, ved ikke faae Dig.

Jochumsen. Aa, vi ville s'gu heller ikke tigge os ind paa Dig eller Din Familie, og lad Du forresten vore Omstændigheder være, som de ere! Men det er, som jeg siger: aldrig har jeg seet Dig saa besynderlig som idag. Du spyer lutter Galde ud paa os uden den tænkeligste Aarsag. Ingen havde fornærmet Dig med Saameget som et Ord.

Sjette Scene.

De Forrige. Tre Borgere.

Første Borger. Naa, nu have vi været henne at see Dyret.

Severin. Hvad for et Dyr?

Første Borger. Jh, det fremmede Dyr, som er kommet hertil idag, for at blive valgt til Rigsdagsmand.

Anden Borger. Gud veed, om han har taget sine bedste Klæder paa, for hans Buxer vare Pinedød stoppede ganske fint ved den ene af Sidelommerne, og over Knæerne vil der ganske bestemt snart gaae Hul.

Tredie Borger. Og hans Hat var ikke bedre. Det er af dem, som vare paa Moden for over ti Aar siden.

Anden Borger. Men hvorom Alting er, saa har han allerede begyndt heri Byen med en god Gjerning. Han forlangte strax en Portion Boeufsteg med en dobbelt Portion Kartofler til, og den fortærede han

reent op lige til den sidste Kartoffel. Sulten var han.

Første Borger. Hvor kan saadan En tænke paa at stille sig med Krigsraaden. Krigsraaden er et Byens Barn; han kjender hver en Plet heri Byen og Omegnen; til ham kan man altsaa henvende sig, og han kan tale vor Sag. Den Anden kjende vi ikke, og han kjender ikke os; hvad kan man altsaa vente for Byen af ham?

Villumsen. Nei, for Kjøbstædernes Sag troer jeg i det Hele taget ikke, at denne Candidat vil virke; det, han vil virke for, er Bøndernes Sag; derfor er han ogsaa anbefalet af Bondevennernes Selskab. Derimod vil han nok arbeide for Noget, hvorved nok mange nuværende Kjøbstads- og Laugsborgere ville blive ruinerede. Det er almindelig Næringsfriheds Indførelse.

Første Borger. Er det ikke, som jeg siger: skulde saadan en Æsel ikke prygles herud af Byen til det Sted, hvor han er kommen fra?

Anden Borger. Aa, han bliver s'gu ikke valgt; Byen skulde bare give ham et Par nye Buxer, hvortil han trænger høilig, og saa lade ham reise den Vei, han er kommen fra.

Villumsen. Han har dog alle Bønderne paa sin Side, og naar de vælge ham med de fleste Stemmer, maa man heri Byen ogsaa nøies med ham, for Landet og Kjøbstaden udgjøre jo kun eet Valgdistrict.

Første Borger. Enten det saa udgjør eet Valgdistrict eller ti Valgdistricter, saa ville vi ikke have ham til Rigsdagsmand herfor Byen; vil de fra Landet have ham, saa lad dem tage ham; men vi ville ikke have ham herfor Byen. Herregud, man har jo dog Forstand!

Villumsen. Men kunde det ikke være muligt, at Mange heri Byen ogsaa ville stemme paa Leerbeutel?

Anden Borger. Nei, det er ikke godt tænkeligt, at der skulde være Mange heri Byen, der ville stemme paa En, som vil ruinere Byens Borgere.

Første Borger. For saadanne Æsler skulde min Sjæl og Saligheb have Prygl.

Severin og Villumsen. Ha, ha, ha!

Jochumsen. Hvor kan I kalde dem Æsler, som ville stemme paa Leerbeutel? Har ikke Enhver Lov til at stemme paa, hvem han vil? Skal man maaskee først spørge Jer om, hvem man tør stemme paa?

Første Borger. Jeg kalder En, som vil ruinere mig, en Æsel.

Jochumsen. Jeg vil stemme paa Leerbeutel. Kalde I mig en Æsel?

Severin. Det have de jo allerede gjort, Du.

Første Borger. Om Forladelse, at jeg talte saa dristigt, men jeg har aldrig troet i mit Liv, at En, der har været Borgerrepræsentant, kunde være en Bondeven.

Anden Borger. Det var min Sjæl ligesaa galt, som at Folk skulde vælge En, der er Bondeven, til Borgerrepræsentant.

Første Borger. Farvel, Herr forhenværende Borgerrepræsentant!

Anden Borger. Farvel, Herr nuværende Bondeven!

Tredie Borger. Farvel og hils Herr Leerbeutel og sig ham, at jeg aldrig pleier at ønske Ondt over Nogen, men at jeg dog ikke skulde have Noget imod at see ham hængt op ved Benene. (Borgerne gaae.)

Severin. Ja, Herr Villumsen, vi maae nok ogsaa ind, for at see til vore Fruentimmere. (Severin og Villumsen gaae.)

Syvende Scene.

Jochumsen. Poul.

Jochumsen. See saa! der har vi Følgerne!

Poul. Hvis Du lader Dig rokke ved, hvad disse vrøvlende Skoflikkere og Hattemagere have staaet og vaaset her, saa er Du en daarlig Stridsmand i det offentlige Liv.

Jochumsen. Skoflikkere og Hattemagere! — dem skal Du ikke see over Hovedet — det er mine Medborgere — det er dem, jeg har været æret og afholdt af lige indtil idag —

Poul. Men skal man da, for at blive afholdt af dem, altid dandse efter deres Pibe og gjøre, som de gjøre?

Jochumsen. Ja vel skal man gjøre, som de gjøre, for at man kan leve vel iblandt dem — det er det, jeg har gjort hidtil — man skal synge med de Fugle, man er iblandt — man skal Stik følge eller Land flye — men jeg har været gal at høre saameget efter Din Snak — jeg staaer nu som en Ugle iblandt en Flok Krager —

Poul. Men Gud bevares! skal man da altid gjøre, hvad saadanne Spidsborgere gjøre! Kan de ikke vælge, hvem de ville; har Du ikke Lov til at vælge Leerbeutel.

Jochumsen. Aa gid Leerbeutel var Fanden ivold! Ved al sin Viisdom har han ikke bragt det til Videre end til stoppede Buxer.

Poul. Naar Du vil bedømme en Mand og hans Tænke- og Handlemaade efter de Buxer, han gaaer med, saa kan det ikke nytte, vi To tale sammen; Buxerne er dog ikke Hovedtingen —

Jochumsen. Nei, Hovedtingen er hans Hat, men den, sagde de jo, var ikke bedre.

Poul. Kort: Du bedømmer Manden efter hans Klæder.

Jochumsen Ja, det gjør jeg. Du har studeret, som Leerbeutel har studeret, derfor vil Du vel ogsaa faae det som Leerbeutel har faaet det. Det skar mig ind til Sjælen, da min stolte Nabo talte foragteligt om, at Du ikke kunde ernære Dig selv, og dog vilde tænke paa at frie til hans Datter.

Poul. Hellere end at staae og høre paa

alt dette, vil jeg strax tage Afsked med Dig for bestandigt, og Du skal da aldrig bryde Dig mere om mig og mine Sager.

Jochumsen. Ikke saa hastig, Poul, ikke saa hastig! jeg taler af lutter Bekymring.

Poul. Men da veed jeg dog i al Verden ikke, hvad der er at være bekymret for; jeg trøster mig ved de Udsigter, jeg talte om før.

Jochumsen. Men jeg har ingen Tro dertil, Poul!

Poul. Gid dog Skjæbnen, ved at opfylde mine Forventninger, vilde reise mig arme nedbøiede Menneske og hævne mig paa Jer allesammen snarest muligt!

Jochumsen. Ja, gid den vilde!

Ottende Scene.

De Forrige. Et Postbud.

Postbudet. Jeg er bleven viist herud med et Brev til den unge Herr Jochumsen.

Poul. Tak.

(Postbudet gaaer).

Niende Scene.

Jochumsen. Poul.

Poul. Ak, jeg kan see paa Udskriften, at det er fra min Ven derinde i Kjøbenhavn, som jeg har bedet om ufortovet at melde mig, hvem der blev beskikket til Postmester-Embedet heri Byen — det bringer mig Liv eller Død — jeg er saa beklemt, at jeg ikke kan fatte mig — jeg er saa frygtsom, at jeg ikke tør aabne Brevet — jeg faaer derved enten formegen Glæde eller formegen Sorg — jeg kan ikke aabne Brevet —

Jochumsen. Aa, Du er altid saa besynderlig! Kan Du ikke aabne og læse Brevet, saa lad mig gjøre det; Brevet maa jo dog læses.

Poul. Nei, jeg skal nok! — Giv mig bare et Øieblik til at puste i!

Jochumsen. Aa, hvad er det dog for noget Pasfar! — jeg er selv nysgjerrig efter at vide Udfaldet — lad mig faae Brevet!

Poul. O nei! — giv mig bare Tid til at samle mig og tage Mod til mig!

Jochumsen. Men saa skynd Dig bare lidt med det, for Du kan jo nok vide, at jeg ogsaa er nysgjerrig.

Poul. Nu skal jeg aabne det. (Staaer op, aabner Brevet, og læser): "Da jeg har uhyre travlt, maa Du undskylde, at jeg kun med de nødvendigste Ord herved efter Forlangende melder Dig, at der til det omtalte Postmester-Embede er blevet beskikket Hofjunker v. Jochumsen." (Segner ned paa Bænken). Aa, jeg kan ikke mere, jeg forgaaer!

Jochumsen. Poul, Poul, viis Dig som Mand! Du maa ikke lade Dig overvinde af Sorgen!

Poul. Det er ikke Sorgen, som overvinder mig.

Jochumsen. Hvad er det da?

Poul. Det er Glæden.

Jochumsen. Glæden?

Poul. Ja.

Jochumsen. Glæder Du Dig da over, at Din Forventning er slaaet feil?

Poul. Nei, jeg glæder mig over, at den er opfyldt.

Jochumsen. Men en Anden er jo bleven beskikket.

Poul. Nei, jeg er bleven beskikket.

Jochumsen. Men der stod jo i Brevet, det var en Hofjunker.

Poul. De have udnævnt mig til Hofjunker og Postmester paa een Gang.

Jochumsen. Men hvor kan Du dog troe det.

Poul. Jeg ikke alene kan troe det, men jeg veed det. (Springer hen og omfavner Faderen). Ja, Fader! nu er jeg hævnet paa Dig og Severin derovre.

Jochumsen. Men fortæl mig dog, hvordan alt Det kan være gaaet til.

Poul. I al Korthed vil jeg sige Dig, at mine politiske Studier og Arbeider have forskaffet mig Postmester-Embedet og mine poetiske Studier og Arbeider Hofjunkertitelen.

Jochumsen. Ja, er det saa, og det maa vel ogsaa være saa — for af Navnet Jochumsen kan man dog ikke tage feil —, saa gratulerer jeg Dig af Hjertet, Poul! Saa har det dog viist sig, at Du havde Ret og at de Studeringer, Du har lagt Dig efter, dog var den rette Vei. Jeg troede det ikke, men hvad forstod jeg mig derpaa? Nu tør Du dog vel tale med Severin om hans Datter.

Poul. Du har Ret. Hvor det glæder mig!

Jochumsen. Men nu er Du vel for stolt til at komme der og frie.

Poul. Nei, det Bedste af min Lykke er, at jeg nu har Udsigt til Amalias Haand.

Jochumsen. Maaskee dog den Gamle alligevel vil blive ved at sætte sig imod Partiet. Men det kan jeg dog forresten ikke troe, at han vil, for det synes mig, at han var bleven saa forgabet i Rang og Titler, at han vistnok gjerne vil have en til Svigersøn, der er Hofjunker.

Poul (levende). Det vil jeg ogsaa troe. Man kan dog rigtignok sige, at Lykken idag er kommen med begge Hænder fulde; mine dristigste Forhaabninger gik dog kun ud paa een Haandfuld, men jeg fik to: Postmester-Embedet og Hofjunker-Titelen.

Jochumsen. Den første Haandfuld er dog den bedste.

Poul. Den anden er saamænd heller ikke at foragte.

Jochumsen. Men hvad kan det nytte,

at Du har faaet den Titel nu, da Rang- og Titelvæsenet skal afskaffes?

Poul. Jeg troer dog ikke, at det bliver afskaffet.

Jochumsen. Det sagde Du dog før.

Poul. Jeg sagde, at Enkelte vare komne paa den Tanke.

Jochumsen. Du sagde, at Mange af dem, der vilde blive valgte til Rigsdagen, vilde det Samme som Leerbeutel, og at baade Du og han havde den Mening, at Rangvæsenet burde afskaffes.

Poul (forlegen). Den Mening havde jeg ogsaa og har den endnu, men jeg har ingen Tro til, at en saadan Mening vil gaae igjennem paa Rigsdagen.

Jochumsen. Men Leerbeutel vil jo tale for, at Rangen skal afskaffes, og ham stemme jo alle Bønderne paa, og Mange af Byen ville vel sagtens ogsaa stemme paa ham. Jeg er jo En af dem.

Poul. Naar det kommer til Stykket, ville dog vel disse Borgere heraf Byen, som halvveis kunne have bestemt sig til at stemme paa Leerbeutel, alligevel gjøre, hvad de see de Fleste af deres Medborgere gjøre, og stemme paa Geldsack.

Jochumsen. Jeg maa rigtignok sige Dig, at jeg, efter hvad der er passeret, har svær Lyst til at gaae over paa Geldsacks Parti.

Poul. Men det gaaer vel dog ikke an, saadan at gaae fra den Ene til den Anden.

Jochumsen. Vil Du da, at saadanne Karle som Leerbeutel skal arbeide paa at skaffe Dig af med den Rang, som Kongen har benaadet Dig med, saadanne Karle, som ikke selv ere værdige til saadan en Naade.

Poul. Nei, det vil jeg ikke; men det gaaer vel neppe an, saadan i Hast at gaae fra den Ene til den Anden.

Jochumsen. Hvorfor gaaer det ikke an?

Poul. Du sagde jo selv, at Folk, som gjorde saadant Noget, dem vilde Du kalde Veirhaner.

Jochumsen. Hvad bryder Du Dig om, at Folk kalder Dig Veirhane, naar De dog tillige maae kalde Dig Hofjunker? Desuden kunne vi jo blive gode Venner med Severin igjen ved at gaae over paa Geldsacks Parti. Du vil dog ikke blive ved at være Uven med ham, Du ønsker til Svigerfader?

Poul. Nei, det vil jeg ikke.

Jochumsen. Det er derfor det Bedste, at vi gjøre som jeg siger.

Poul. Jeg skal rigtignok heller ikke nægte, at jeg mangengang har haft Adskilligt imod Leerbeutel og Consorter.

Jochumsen. Derfor er det det Bedste, at vi gjøre som jeg siger; saa beholder Du Din Hofjunker-Titel og faaer Severins Datter; jeg faaer Fred og Ro iblandt mine Medborgere, og Alt vil gaae glædeligt.

Anden Act.

(En Stue hos Severins.)

Første Scene.

Mad. Severin. Amalia.

Mad. Severin. Det forekommer mig, at Du har været saa bedrøvet siden det sidste Bal, Amalia!

Amalia. Nei, jeg har ikke været bedrøvet.

Mad. Severin. Jo, jeg har saamænd seet det tydeligt nok, og det bliver saa trist derved heri Huset. Det holder haardt, inden man kan faae et Ord af Dig.

Amalia. Du vil ogsaa altid, at man skal lade Munden løbe. Er man saa ikke oplagt til det, saa bliver Du vred.

Mad. Severin. Jeg bliver ikke vred, Amalia, men jeg bliver bedrøvet.

Amalia. Da gad jeg dog vidst, hvad der er at blive bedrøvet over.

Mad. Severin. Jeg bliver bedrøvet, fordi Du er bedrøvet.

Amalia. For min Skyld kan Du saamænd være meget glad.

Mad. Severin. Og saa gjør det mig saa ondt, at Du ikke længere vil aabenbare Dig for Din Moder, naar der er Noget iveien.

Amalia. Jeg vil Ingen aabenbare mig for; jeg vilde blot ønske, at jeg var i Jorden.

Mad. Severin. Men da lader det dog ilde at høre en ung Pige tale saadan — at høre en ung Pige ønske, at hun var i Jorden, nu, da hun først skal begynde at leve paa Jorden.

Amalia. Gud hjælpe os for det Liv jeg lever!

Mad. Severin. Men hvad er der da egentlig iveien?

Amalia. Hvor kan Du spørge derom? — Kalder Du det at leve, naar man ikke har sin Frihed? Ingen Fange kan være mere bunden, end jeg er.

Mad. Severin. Naa, naa, giv Dig tilfreds! det kan blive bedre.

Amalia. Det var rigtignok ikke godt Andet. Her skulde jeg sidde alene med min Sorg hele Aftenen igaar, mens de Andre morede sig saa herligt ovre hos Frøhlich's, som ogsaa havde indbudet mig. Men hvad var det for en Urimelighed af Faderen at forbyde mig, at være med der?

Mad. Severin. Han havde vel sagtens sine Grunde.

Amalia. Nei, han havde ikke sine Grunde, men sine Griller. Og efter dem skal jeg leve og rette mig; men det vil og kan jeg ikke længere finde mig i; det veed Gud, jeg ikke vil. Det er rigtignok sandt, hvad man

nu skriver Saameget om: Qvindens Stilling i Samfundet er frygtelig!

Mad. Severin. Men nu skal jeg ellers sige Dig, hvorfor Din Fader ikke ønskede, at Du skulde være med ved Frøhlich's igaar. Du veed, at Lieutenant Liebholz sværmede saa overordentligt for Dig ved det sidste Bal, og at Du aldrig var af Gulvet med ham.

Amalia. Hvad kunde jeg gjøre for, at han bød mig op næsten til hver Dands? kunde jeg være uhøflig imod ham og give ham Afslag? troer Du og Fader det, saa viser det, hvad Lovemaade I have.

Mad. Severin. Men nu ønsker Din Fader ikke, at Du skal komme formeget, hvor denne Lieutenant kommer, som hverken kan eller vil gifte sig. De sige jo saagar, at han er forlovet i Kjøbenhavn.

Amalia. Er det ikke som jeg siger: for saadanne tosede Griller og Indbildninger hos Fader skal jeg lide og indespærres?

Mad. Severin. Du kan jo trøste Dig ved, at Du ikke altid skal staae under hans Commando.

Amalia. O give til Gud, at jeg snart maatte blive befriet!

Mad. Severin. Det kan maaskee skee, førend Du tænker. Jeg har et Haab —

Amalia. Hvad er det for et Haab?

Mad. Severin. Jeg troer ganske bestemt, at Poul Jochumsen har oprigtige Tanker til Dig.

Amalia. Poul Jochumsen! — Det var en deilig Trøst! — Hvor kan han forsørge Familie? hans Fader maa jo forsørge ham selv!

Mad. Severin. Aa Snak! jeg har hørt for ganske bestemt, at han er en meget dygtig Person, og at de Store derinde i Kjøbenhavn derfor snart ville hjælpe ham i Embede.

Amalia. Det vil jeg dog see først, førend jeg troer det.

Mad. Severin. Vi faae vel snart at see, om det er sandt eller ei. Men er det nu sandt, som jeg haaber, saa skal Du see, at han tænker oprigtigt, og at det er en anderledes Fyr end denne hersens Lieutenant.

Amalia. Det har Du ved Gud i Himlen Ret i, at han er anderledes end Lieutenant Liebholz; ved sidste Bal tog han sig i sin sorte Lakjole ud imod Lieutenanten, der var i sin yndige stramme Uniform, som en Landsbyskolemester imod en Hofjunker. Og i Dandsen stikker han endnu mere af imod Liebholz, der dandser guddommeligt, istedetfor at den Anden slaaer ud med Benene, saa det er en Gru.

Mad. Severin. Fy, Amalia! naar Du vidste, hvor ilde det klæder Dig, at rive saadan ned paa Folk og gjøre saadan Nar af dem, saa lod Du vist være. Og forresten kan jeg sige Dig, at naar Du vil være saa kræsen, at kaste Brag paa et Parti som Poul Jochumsen, naar han faaer Embede, saa kan Du længe staae under Din Faders Commando.

Amalia. Det kan jeg just ikke sige, at jeg har Lyst til. Hellere end saadan at underkues og indespærres af Fader, vilde jeg dog rigtignok være min egen Mand med Poul Jochumsen.

Mad. Severin. Din egen Mand? Men husk dog paa, at Du ikke bliver Mand, men Kone.

Amalia. Det veed jeg meget godt; jeg mener kun, at jeg saa kan gjøre, hvad jeg vil, og gaae, hvor jeg vil, og —

Mad. Severin. Nei stop lidt! — Det kunde dog nok være muligt, at Din Mand ogsaa kunde forbyde Dig at tage hen paa Steder, hvor saadanne unge Lieutenanter sværme, og det maatte Du da vel ogsaa finde Dig i.

Amalia. Skulde jeg finde mig i saadant Noget? Nei aldrig!

Mad. Severin. Men lad dog aldrig Folk høre, at Du taler saadan! Troer Du ellers, at Nogen vilde frie til Dig? Har Du ikke nok hørt i Din Børnelærdom, at Konen skal være Manden underdanig!

Amalia. Det kan gjerne være, men i vor bevægede Tid siger man andre Ting.

Mad. Severin. Men, Amalia! skræm dog ikke Folk fra Dig med saadan Snak! Du vil komme til bitterlig at fortryde det.

Amalia. Lad os nu bare ikke gaae videre ind i det Capitel! lad os nu først see til, hvad der bliver af Poul Jochumsen, og om han faaer Embede! Resten giver sig nok. Men der kommer Fader med vor Logerende, denne stive Theolog: lad os gaae!

Anden Scene.

Severin. Villumsen.

Severin. Sig mig oprigtigt, Hr. Villumsen! har En, der er Hofjunker, Rang?

Villumsen. Det har han rigtignok. En Hofjunker staaer, saavidt jeg veed, ikke lavt i Rangforordningen.

Severin. Har da saadan En Sæde og Gang foran En, som ingen Rang har?

Villumsen. Det er ganske naturligt, at han har det.

Severin. Ved hvad Leiligheder er det, at saadan En har Sæde og Gang foran Andre?

Villumsen. Formodentlig ved høitidelige Leiligheder.

Severin. Altsaa har ved saadanne Leiligheder Drengen Poul Jochumsen Sæde og Gang foran den gamle Borger Hans Severin, som De seer her for Dem.

Villumsen. Det seer jeg ingen Rimelighed i. De faaer jo Rang, og Poul Jo-

chumsen har jo ingen Rang, altsaa er det Dem, der har Sæde og Gang foran ham.

Severin. Men jeg siger: at Poul Jochumsen har faaet Rang, og jeg faaer ingen Rang; altsaa er det ham, der har Sæde og Gang foran mig.

Villumsen. Det kan jeg ikke forstaae. De maa forklare Dem nøiere.

Severin. Det skal jeg. Jeg har i dette Øieblik hørt, at Ansøgningen om, at jeg maatte faae Rang med Capitainer af Linien ikke bliver bevilget, og at Poul Jochumsen er bleven udnævnt til Hofjunker.

Villumsen. Det er aldrig muligt.

Severin. Det er ikke alene muligt, men det er ganske vist.

Villumsen. Det er uhørt.

Severin. Det er saa i sig selv.

Villumsen. I vore Tider maa man rigtignok ikke undres over Nogenting.

Severin. Er det altsaa ikke, som jeg siger: at Poul Jochumsen har Sæde og Gang foran mig ved høitidelige Leiligheder?

Villumsen. Jo, det er ganske vist.

Severin. Men han kan dog prøve paa at sætte sig eller gaae ovenfor mig ved saadanne Leiligheder, saa skal han faae saadan En i Nakken, at han snart skal komme nedenfor.

Villumsen. At saadan en nichtswürdig Person skal stilles ovenfor en gammel Borger, der har gjort sig fortjent af det Offentlige!

Severin. Har De endnu samme Mening om Rangvæsenet som før?

Villumsen, Ja, det har jeg dog rigtignok.

Severin. Saa er det mig umuligt at blive klog paa Dem. De siger jo dog selv, at dette Hersens med mig og Poul Jochumsen er galt.

Villumsen. Det siger jeg af min fulde Sjæl, men derfor behøver jeg ikke at dadle Rangvæsenet.

Severin. Det gaaer over min Forstand.

Villumsen. Jeg skal tydeliggjøre min Mening med et Exempel. Bør man dadle den alvise Guds Indretning af Menneskет, alene fordi der kommer en enkelt Pukkelrygget til Verden?

Severin. Det veed jeg ikke og kommer mig heller ikke ved; jeg er Borgercapitain, altsaa ikke pukkelrygget.

Villumsen. Jeg vilde kun dermed sige, at man ikke bør dadle en omfattende Indretning alene paa Grund af en enkelt skjæv Yttring deraf.

Severin. Alt dette kan jeg nu ikke forstaae. Men det, jeg kan forstaae, er, at det Rigtigste, man kan tænke sig, er, at Rangvæsenet snareſt muligt bliver afskaffet.

Villumsen. Det kan jeg, som sagt, ikke være enig med Dem i. Det Tilfælde, som er indtruffet her, er ikke tilstrækkeligt til, at jeg skulde kunne forandre min Mening.

Severin. Da kan jeg Pinedød forandre min. Og har De endnu samme Mening som før om, at vi skulde stemme paa den bredmundede Krigsraad Geldsack, som ikke vil have Rangen afskaffet, og ikke paa Leerbeutel, som vil have den afskaffet?

Villumsen. Ja, den Mening kan jeg mindst af Alt forandre.

Severin. Da kan jeg Pinedød forandre min. Nu seer jeg klart, hvad Leerbeutel dog er for en Mand; jeg seer, at det, han vil, er fornuftigt. Det kan man allerbedst see i det, som er indtruffet med mig og Poul Jochumsen. Og da han har Ret i det Ene, saa har han nok ogsaa Ret i det Andet.

Villumsen. Det skal De dog paa ingen Maade sige; selv om Leerbeutel havde Ret i at virke for Afskaffelsen af Rang og Titler — som jeg nu paa ingen Maade vil erkjende, at han har —, saa var det dog derfor paa ingen Maade sagt, at han ogsaa har Ret i alt det Andet, han vil arbeide for. Og dette Andet er af en saa farlig Natur, at det vel maa opfordre enhver Borger, der mener det vel med sit Fædreland, til at arbeide imod hans Valg. Jeg ansaae Dem for en saadan Borger, da De før erklærede, at De vilde stemme paa Krigsraad Geldsack.

Severin. Men jeg siger Dem jo, at jeg har forandret min Mening, og det har jeg Aarsag nok til. Jeg seer jo tydeligt, at Leerbeutel har den største Ret.

Villumsen. Men hvad har Leerbeutel da Ret i?

Severin. Jh, han har min Sjæl Ret i, at han vil have Rang- og Titelvæsenet afskaffet.

Villumsen. Lad det gaae da! lad os nu lade Rangen være Rang! Det er heller ikke nogen væsentlig eller vigtig Sag; men husk paa alle de andre langt vigtigere Ting, og lad det bestemme Deres Valg, og De vil da ganske sikkert vælge Geldsack.

Severin. Jeg vil ikke vælge En, som stemmer for, at Rang og Titel skal vedblive; en saadan En kalder jeg et Fæ, og ham har jeg ingen Tiltro til; men En, som stemmer for, at Rang og Titel skal afskaffes, han er en fornuftig Mand, og ham vil jeg vælge.

Villumsen. De Kjendetegn, som De der nævner paa en slet og en god Rigsdagsmand, ere dog vel ikke tilstrækkelige. See De bort fra den ene Ting og overvei alle de andre Ting, som Candidaterne ville virke for!

Severin. Jeg har overveiet Nok; jeg behøver kun Lidt, for at kjende mine Folk.

Villumsen. Folk vilde ellers sige, at De

ved Deres Valg kun har Deres egne Sager for Die, men ikke hele Landets Vel.

Severin. Folk kjende mig nok og vide, at jeg altid har Raison for, hvad jeg gjør.

Villumsen. Jochumsen kaldte Dem en Veirhane før, fordi De første Gang havde skiftet Mening; nu, da De anden Gang skifter Mening, vil han kalde Dem en dobbelt Veirhane.

Severin. Jeg bryder mig ikke om Jochumsen. Hans grønne Dreng, som ikke har bestilt Andet end ødt sin Faders Penge, kan de give en Rang; men en Borger, som har virket og tilsat Penge for Byen, kan de nægte Rang; og jeg skulde stemme paa En, der siger, at det er rigtigt; nei! saa maatte jeg være et topmaalt Asen! (Gaaer.)

Tredie Scene.

Villumsen (alene).

En herlig Borgerrepræsentant, Borgercapitain, Rangsperson og især et Pragtexemplar af en Vælger til Rigsdagen! Have vi mange saadanne Vælgere, saa ere vi vel farne. Men der kommer Borgercapitaininden med Datteren.

Fjerde Scene.

Mad. Severin. Amalia. Villumsen.

Mad. Severin. Har De hørt, Hr. Villumsen, at Poul Jochumsen er bleven Hofjunker?

Villumsen. Jeg har hørt det med Forundring.

Mad. Severin. Og at han er bleven Postmester ogsaa?

Villumsen. Nei, det har jeg ikke hørt. Er han ogsaa bleven Postmester! Hvor? maa jeg spørge.

Mad. Severin. Jh, her i Byen!

Villumsen. Ja saa!

Mad. Severin. Ha, ha, ha! jeg maa lee. Amalia sagde før, at Poul Jochumsen paa det sidste Bal tog sig ud imod Lieutenant Liebholz i hans smukke Uniform som en Landsbyskolemester imod en Hofjunker, og nu er det Poul Jochumsen, som er bleven Hofjunker. Ha, ha, ha!

Villumsen. Og nu faaer Poul Jochumsen som Hofjunker en Uniform, der er endnu smukkere end Liebholz's.

Mad. Severin. Men Gud, er det muligt! Hører Du, Amalia! Poul Jochumsen faaer en smukkere Uniform, end Liebholz's. Er Poul Jochumsens Kone ikke Frue nu, naar han faaer sig en?

Villumsen. Jo.

Mad. Severin. Hører Du, Amalia! den Pige, som Poul Jochumsen tager til Kone, bliver strax Frue. Gud, hvor saadan en Pige vil blive lykkelig!

Villumsen. Jeg har Forretninger, og maa nu overlade til Dem, mine Damer, at betragte nøiere imellem Dem selv Poul Jochumsens Lykke og det fordeelagtige Parti, der kan sluttes med ham. (Bukker og gaaer.)

Mad. Severin. Farvel saalænge, Herr Villumsen!

Femte Scene.

Mad. Severin. Amalia.

Amalia. Gud, Moder! hvor Du dog er rasende ubesindig! Der stod Du og talede i Villumsens Nærværelse, som om Du var saa uhyre forlegen for, at jeg skulde blive gift med Poul Jochumsen.

Mad. Severin. Aa, hvad er det nu for nogen Snak igjen. Nei saamænd gjorde jeg ikke.

Amalia. Jo det gjorde Du rigtignok.

Mad. Severin. Desuden veed man nok, at vi ikke behøve at være forlegne, men at det snarere er Poul Jochumsen, som er forlegen for at faae Dit Ja. Vi ville vist ikke have Ro længe, førend han melder sig. Ja tænk, Amalia, hvad for en Lykke Du dog gjør! Du faaer en saa elskværdig ung Mand, der er saa dygtig, at der allerede er blevet gjort Saameget af ham. Du kommer lige strax ind i en saa brillant Embedsstilling og bliver lige strax Frue.

Amalia. Ja, det er vistnok meget godt, men jeg kan dog ikke nægte, at jeg meget hellere saae, det var Liebholz, der havde faaet alt det, som Poul Jochumsen har faaet, og at han saa kom og friede til mig.

Mad. Severin. Men, Herregud! denne lette Springfyr hverken kan eller vil sætte Dig i en saadan Stilling som den, Du kan komme i med Poul Jochumsen. Vil Du nu hellere hænge i Din Forliebelse i denne Liebholz og staae under Din Faders Pidsk, til Du bliver gammel, end hedde Fru Jochumsen og være Kone i Dit eget Huus, saa maa Du selv om det!

Amalia. Aa, ti dog stille!

Mad. Severin. Saameget vil jeg dog sige Dig, at nu tilbyder der sig en Leilighed for Dig til at blive Frue, men det er saamænd ikke sagt, at en saadan Leilighed vil tilbyde sig andengang. Du kan jo nu forresten gjøre, hvad Du vil.

Amalia. Aa ti dog stille, siger jeg. Du er altfor hastig og overilende. Jeg er rigtignok altfor kjed af at staae under Faders Luner og finder det altfor grueligt, at dette skulde vare længe, til at jeg skulde afslaae et Tilbud fra Poul Jochumsen i den Stilling, han nu er i.

Sjette Scene.

De Forrige. Severin.

Mad. Severin. Naa, Severin, har Du hørt Nyhederne?

Severin. Aa, jeg har Andet i mit Hoved, end at bryde mig om Dine Nyheder.

Mad. Severin. Herregud, er der nu Noget iveien igjen!

Severin. Aa nei, der er Ingenting iveien.

Mad. Severin. Jo vist er der Noget iveien; det kan jeg see paa Dig.

Severin. Aa saa for Fanden! skal man nu plages her ogsaa! kan man ikke engang have Fred i sit eget Huus! Har man ikke Nok alligevel! Aldrig har man noget Godt, men kun bestandig Fortrædeligheder, naar man er i offentlige Stillinger.

Mad. Severin. Nu er det vistnok Borgerskabet igjen, som gjør Dig ilde tilmode.

Severin. Men det skal ikke vare længe. Imorgen den Dag forlanger jeg min Afsked.

Mad. Severin. Det skulde Du have gjort for længe siden.

Severin. Det, som jeg har sat til paa det Kram, lad dem saa have det ad Helvede til.

Mad. Severin. Det skal Du ikke mere tænke paa.

Severin. Jeg har Ingenting haft for det.

Mad. Severin. Det har Du ikke.

Severin. Uden Fortrædeligheder og Ærgrelser.

Mad. Severin. Det er det Hele.

Severin. Saalænge de vilde have, at jeg skulde arbeide for dem, og sætte til paa dem, saalænge var Alting godt, og saalænge lovedes der mig Guld og grønne Skove, men nu er Ingenting sandt af det, de har lovet mig.

Mad. Severin. Tag Du derfor din Afsked og giv dem forresten en god Dag. Men lad os nu ikke tænke og tale mere om de kjedelige Ting! jeg har nu Ting at tale med Dig om, som ere af en ganske anden Slags. Seer Du, Poul Jochumsen —

Severin. Aa saa til Helvede med Poul Jochumsen!

Mad. Severin. Nei, nu ikke længere, lille Severin, nu ikke længere! jeg veed nok, at Du ikke har haft Noget ifinde med ham før, men nu vil Du med Glæde see ham i Dit Huus, for nu er han bleven Rangsperson.

Severin. Og just derfor skal han blive smidt ud paa sin Hals af mit Huus, hvis han tør vove at komme der.

Mad. Severin. Jh, men saa hør dog rigtigt, hvad jeg har at sige Dig! Han er ogsaa bleven Postmester heri Byen, saa at han nu kan ernære en Familie anstændigt.

Severin. Lad ham ernære, lad ham ernære! hvad kommer det mig ved?

Mad. Severin. Jh, men Du veed jo nok, at han har Tanker til Amalia.

Severin. Hvad for Tanker til Amalia?

Mad. Severin. Hvor Du dog er underlig! Du veed jo, at han har Lyst til Amalia, og at han vil frie til hende.

Severin. Før skal jeg vride Halsen om paa Amalia, før han skal blive min Svigerson.

Mad. Severin. Men kan jeg dog forstaae mig paa Dig idag! Hvad kan Du have imod, at din Datter gjør et saa brillant Parti?

Severin. Det har jeg nu hverken Lyst eller Tid til at sige Dig; nok er det: han faaer hende ikke.

Mad. Severin. Men tal dog rimeligt, Severin! hvor kan Du sige saadant Noget? hvor kan Du forbyde Din Datter at gjøre en Lykke, som nu tilbyder sig for hende, men som vistnok aldrig mere vil tilbyde sig for hende i hendes Liv?

Severin. Hvor jeg kan? er jeg ikke Fader? jeg skal vise, at jeg kan.

Mad. Severin. Jeg har dog aldrig endnu fundet Dig saa urimelig som idag.

Amalia. Nei, Fader troer ved Gud, at han eier mig, som han eier sin Hund, og at — —

Severin. Hvad? Vil Din grønne Tøs ogsaa snakke med?

Mad. Severin. Aa, Du skulde skamme Dig, Din Tølper, for at tale saadan til Din Datter.

Severin. Nu holder Du mig snart Din Mund, for nu er jeg snart kjed af Din Sladder; jeg har haft nok alligevel idag.

Mad. Severin. Og det lader Du gaae ud over os Uskyldige herhjemme; det viser, hvad Rimelighed der er i Dig. Men Amalia! det er dog, Gud skee Lov! heller ikke Andet end hans onde Lune idag, der gjør, at han er falden paa det Galskab, at ville nægte Dig at gjøre Din Lykke; imorgen, naar hans onde Lune er gaaet over, vil han tale ganske anderledes.

Severin (slaaer i Bordet.) Det er og skal blive, som jeg har sagt: Han skal aldrig faae hende! Hverken idag eller imorgen skal hun faae min Tilladelse dertil.

Mad. Severin. Er det dog ikke tungt, at man skal trættes med det urimelige Menneske; men det er godt for Dig, at Du ikke behøver det, Amalia! forlad Du hans Huus! tag til Din Tante og bliv der, indtil Poul Jochumsen frier, og Du gifter Dig med ham, og spørg Du aldrig om Din urimelige Faders Tilladelse.

(Gaaer tilligemed Amalia.)

Syvende Scene.

Severin (alene).

Det er dog noget rædsomt, hvad for Fortrædeligheder jeg har haft idag! — Jeg forbandede Fæhoved, der pralede af den Rang, jeg ikke havde faaet — og min egen Datter skal mod min Villie forlade mit Huus

og gifte sig med den næsvise Knegt, som saa skammeligt har gjort Nar af mig! — jeg staaer til Nar for hele Verden, og i mit eget Huus har jeg ingen Fred! — men jeg skal dog vise, at jeg idetmindste er Mand i mit Huus! (Gaaer og grunder.) Men, Hans Severin, lad os dog alligevel tænke os lidt om! — har Du ogsaa Ret i alt dette Hersens? — det kan dog ikke nytte, at bygge paa Helvede baade ude og inde — og Jochumsens! — det kan dog være muligt, at jeg har gjort dem Uret — det er jo ikke sagt de vidste, at jeg var indstillet til Rang — Byfogden sagde mig jo, at Ingen skulde faae det at vide, førend jeg fik den — det var jo desuden en reen Aftale imellem den gamle Jochumsen og mig, at vi skulde stemme paa Leerbeutel — min Kone har rigtignok ikke Uret, at det er et brillant Parti for Amalia med Poul Jochumsen, nu, da han er bleven Postmester og Rangs — — aa, saa til Helvede med ham, den Knegt! er saadan En værdigere til at være Rangsperson end jeg? — men det er dog bedst, at han bliver min Svigerson, for ellers vil han gjøre rasende Nar af mig, fordi han fik Rang, men jeg ikke — min Kone har nok Ret, at et saadant Parti vel aldrig vil blive tilbudt Amalia mere — jeg kan dog heller ikke sætte mig mod hendes Lykke — det er bedst, jeg taler med min Kone om det — (raaber ud) Kone, Kone, kom ind et Øieblik!

Ottende Scene.

Severin. Mad. Severin.

Severin. Det er dog grueligt, at Mand og Kone ikke kan tale sammen om vigtige Ting, uden at det altid skal gaae til med Mundhuggeri og Spectakkel!

Mad. Severin. Det har Du saamænd Ret i; det er det, jeg klager over saa tidt.

Severin. Men hvorfor er det saa?

Mad. Severin. Det er naturligviis min Skyld; der er aldrig nogen Skyld hos Dig; jeg er Skyld i alt det Onde, som skeer her i Huset.

Severin. Naa, naa, lad os dog nu ikke hugge sammen igjen. Jeg har kaldt Dig ind, fordi jeg gjerne vilde paa det Rene med Dig om den Ting, som vi talte om før. Seer Du: jeg troer ikke, Poul Jochumsen vil komme og frie.

Mad. Severin. Hvorfor troer Du ikke det?

Severin. Poul Jochumsen har noget skammeligt fornærmet mig for ikke stort mere end en Time siden.

Mad. Severin. Har han fornærmet Dig?

Severin. Noget skammeligt.

Mad. Severin. Det kan jeg dog ikke begribe! Poul Jochumsen har altid talt saa vel om Dig og været saa venlig imod Dig.

Men, Severin, Du har ganske bestemt ogsaa Skyld der.

Severin. Jeg har ingen Skyld der.

Mad. Severin. Nei, Du har jo aldrig nogen Skyld, som jeg sagde før.

Severin. Sommetider tilstaaer jeg rigtignok for mig selv, at jeg maaskee ogsaa kan have nogen Skyld, men saa til andre Tider kan jeg blive saa gal paa den grønne Dreng, at jeg kunde — — (gaaer urolig op og ned ad Gulvet).

Mad. Severin. Men vær dog rolig! Hvad kan der være iveien?

Severin. Der er Saameget iveien, at Ingen kan herefter tænke eller tale om mig og Poul Jochumsen, uden at han vil komme til at staae som den vise Mand og jeg som en Nar.

Mad. Severin. Det er dog ingen Grund til at nægte ham Amalia.

Severin. Jo, det er min Sjæl Grund nok. Jeg vil ikke staae som en Nar ved Siden af min egen Svigerson.

Mad. Severin. Men fortæl mig dog Sammenhængen!

Severin. Der var gaaet Ansøgning ind om, at jeg maatte faae Rang med Capitainer af Linien; men denne Ansøgning er bleven afslaaet, og jeg er ikke bleven funden værdig til at være Rangsperson. Derimod have de fundet Poul Jochumsen værdig til at være det. Svigerfaderen har ingen Rang, men Svigersønnen staaer over ham og har Rang; Moderen er ikke Frue, men Datteren staaer over hende og er Frue.

Mad. Severin. Er der ikke Andet iveien end det? At have Rang og at kaldes Frue, det er jo ogsaa Noget, som unge Mennesker kan more sig med, men ikke gamle Folk. Hvad bryder jeg mig om, enten de kalde mig Madame eller Frue, men for Amalia er det ikke det Samme, enten hun er Madame eller Frue; og Du er dog vel heller ikke saadan en gammel Nar, at Du bryder Dig om at have Rang, men Poul Jochumsen er et ungt Menneske, og ham kan det nok more at være Rangsperson.

Severin. Det er Du nu altfor dum til at snakke med om. Men Saameget synes mig dog, Du maatte kunne begribe, at Svigersønnen ikke skal staae over Svigerfaderen og Datteren ikke over Moderen i saadant Noget; det strider imod Naturen.

Mad. Severin. Aa, sikken Snak! er der ikke Andet iveien, saa seer jeg paa ingen Maade, at der er mindste Grund til at sætte Dig imod Partiet.

Severin. Jo vist er der Andet iveien. Jeg lod nu Jochumsens mærke, at jeg godt vidste, de vilde stemme paa Leerbeutel af lutter Misundelse over, at jeg skulde have Rang.

Mad. Severin. Aa, sikken Snak!

Severin. Det er ikke urimeligt at troe det. Og saa gjorde de noget voldsomt Nar af mig for dette Rangvæsen, især Sønnen; og nu, da det er ham, men ikke mig, der har faaet Rang, vil han have mig til Nar for hele Byen, hvor jeg har været agtet og æret lige indtil idag. (Gaaer urolig op og ned ad Gulvet.)

Mad. Severin. Herregud, vær dog rolig! Jeg kan mærke paa Alting, Severin, at det er Dig, der har væltet Dig ind paa Jochumsens. Det er ogsaa grumme kjedeligt at ligge saadan i Strid og Klammeri med Naboerne, især nu med Jochumsens, og derfor maa Du endelig, Severin, see til at faae det godt med dem igjen.

Severin. Hvad? skulde jeg krybe til Korset for dem?

Mad. Severin. Naar jeg finder, at jeg har haft Uret imod Nogen, saa er det ikke Mere end min Skyldighed at bede om Forladelse.

Severin. Bede om Forladelse? Naar man seer sig ret til, saa skulde jeg vel gaae hen og falde paa Knæ for Poul Jochumsen og sige: Du er værdigere end jeg, for Du har faaet Rang, men mig er den bleven nægtet; derfor beder jeg Dig med grædende Taarer om Forladelse for før.

Mad. Severin. Men vil Du da, at Din Datter skal forspilde den Lykke, hun nu kan gjøre, blot for Dine tossede Flausers Skyld?

Severin. Jeg vil min Sjæl ikke tigge hende paa Jochumsens; det behøver jeg ikke, for jeg er Mand for at ernære hende.

Mad. Severin. Du skal ikke tigge hende paa dem; Du skal bare ikke støde dem fra Huset her. Du siger, at Du kan ernære Amalia; troer Du, en Pige er fornøiet, naar hun blot bliver ernæret godt? Hun er allerede hjertelig kjed af at være her i Huset længere.

Severin. Hvem siger, at hun er kjed af at være her i Huset?

Mad. Severin. Det skal Du snart faae at høre. (Raaber ud.) Amalia, kom ind et Øieblik!

Niende Scene.

De Forrige. Amalia.

Mad. Severin. Amalia, Din Fader siger, at Du ikke trænger til at blive gift, fordi han godt kan ernære Dig. Har Du altfaa Lyst til at blive her i Huset?

Amalia. Nei, det har jeg paa ingen Maade længere Lyst til. Jeg kan nu paa ingen Maade længere finde mig i Faders Urimelighed; var det ikke høist urimeligt, at nægte mig at tage over til Frøhlich's igaar?

Severin. Nei, det var slet ikke urimeligt, men det var urimeligt af Dig at være saa grisk paa at komme der, blot fordi denne Lavs af Lieutenant kom der, hvem Du omgikkes saadan med paa sidste Bal, at Folk talte om det, og —

Amalia (grædende). Det er ved Gud i Himmelen ikke sandt, hvad Fader siger. Men saadan er Fader altid. Han holder saameget af at plette mit Rygte. Jeg vil hundrede Gang hellere ud at tjene, om det endogsaa skal være som simpel Pige; saa har man dog sin Frihed.

Severin. Aa, Du er nok af den Slags Dukker, som ikke kan taale formegen Frihed, desværre!

Amalia (stedse grædende). Men Gud! Moder! hører Du de gruelige Ord af Fader? jeg er dog det ulykkeligste Menneske paa Jorden. Gid jeg dog var vel af dette Huus, om jeg endogsaa skulde bæres herfra ud paa Kirkegaarden!

Mad. Severin. Men Herregud, lad os dog ikke have saadant Spectakel igjen. Du seer, Severin, at det dog er det Allerbedste, at Amalia bliver vel gift og kommer ud herfra.

Severin. Gid hun var vel gift og vel herfra da!

Mad. Severin (hjertegnende Severin). Og derfor seer Du ogsaa, det er rigtigt, hvad jeg sagde før om, at Du ikke maa støde Jochumsens herfra.

Severin. Lad dem komme, lad dem komme i Guds Navn da! Lad Poul Jochumsen da tage hende der, hvis han vil have hende, og hvis hun vil have ham; men det veed jeg jo ikke, om hun vil, for hun har vel sagtens denne Lieutenant i Hovedet.

Mad. Severin. Jovist vil hun have Poul Jochumsen. Vil Du ikke nok det, Amalia?

Amalia. Jo meget hellere end at blive her.

Mad. Severin. Derfor maa Du, lille Severin, igjen være venlig imod Jochumsens; Du kan troe, at Du har gjort dem høilig Uret i at troe, at de vare misundelige paa Dig. Jeg har ved mange Leiligheder mærket, at Du har gjort dem Uret.

Severin. Det kan gjerne være muligt.

Mad. Severin. Naa, Gud skee Lov! saa kan Alting blive godt og fornøieligt. Men der er Nogen, som banker. Værs'go!

Tiende Scene.

De Forrige. Jochumsen.

Jochumsen. „Lad ikke Solen gaae ned over Din Vrede!" Det er et Ord, som jeg har hørt fra min Barndom af. Og jeg finder det ikke Umagen værdt, at ligge i Uvenskab med Naboer og dagligdags at fuurmule til hinanden for Abekatsiregers Skyld. Hvad var det dog egentlig, ret beseet, for nogle Narrestreger, Severin, som vi kom i saadant

et Helvedes Skjænderi om før? Jeg skal være Djævels, om jeg ret veed, hvad vi dog egentlig bleve Uvenner for.

Severin. Jeg har noiere overtænkt Tingen senere, og jeg kan ikke nægte, at jeg heller ikke rigtigt er paa det Rene med, hvorfor vi egentligt huggede saa slemt sammen, vi To —

Jochumsen. Vi To, som nu har fulgtes ad saa kjønt i saa lang Tid, og —

Severin. Jeg blev vel hidsig før. Vi ere alle Mennesker.

Jochumsen. Ja, Du er et Fandens hidsigt Hoved, er Du, men —

Mad. Severin. Men han mener det ikke saa ilde, Jochumsen, og han har inderligt fortrudt, hvad han havde gjort.

Severin. Ja, men det vil dog sige —

Mad. Severin. Jo saamænd har Du saa, Severin; det kan ikke nytte. Du nægter det.

Severin. Aa saa for Fanden! kan man dog ikke komme tilorde for Dig; det lod nok saa kjønt, om Du lod os Mænd tale om det, vi ere komne sammen for, og ikke blandede Dig deri med Din Snak.

Jochumsen. Naa, vil Du holde mig Din Mund og lade mig Din Kone i Fred! Nu vil jeg ikke see en eneste Suurmule her. Jeg vil være Ven med Jer allesammen, især med det lille nydelige Tøsebarn der. Jeg vilde saagar frie til hende, hvis der ikke var Saameget iveien, men, saadan som Tingene nu staae, vil jeg overlade det til min Søn, hi, hi, hi!

Mad. Severin. Aa give til Gud, at Severin var ligesaa glad og munter som Jochumsen, saa var det en Lyst at leve.

Severin. Jochumsen har for Øieblikket Ting at være glad over, men jeg har Ting at være ærgerlig over.

Jochumsen. Naar jeg er glad, skal Du Pinedød ogsaa være glad. Vi ville være Venner som før. Hvad var det dog vi bleve Uvenner om? Du talede, synes mig, Noget om Rang og Titler, som jeg s'gu aldrig havde tænkt paa, og at Du —

Severin. Jeg vil nok troe, at jeg blev vred paa Dig med Urette. Det var heller ikke saameget Dig, jeg blev vred paa, som Din Søn; ham var det især —

Jochumsen. Min Søn? — Ham maa Du min Sjæl slet ikke være vred paa; hvor kan Du troe, at Du nu kan være Uven med min Søn, nu, da jeg allerede har begyndt at koble ham sammen med Tøsen der?

Severin. For mig maa Du gjerne koble dem sammen; men det er dog sandt, hvad jeg siger, at han var noget —

Mad. Severin. Aa, Severin, kom dog nu ikke med Din Snak igjen!

Severin. Stille, siger jeg! — Han var min Sjæl altfor kjæphøi imod mig, førend Du kom hen til os før, og det var hans Skyld, at jeg gav Ondt af mig imod Dig ogsaa.

Jochumsen. Du maa holde ham undskyldt for det, Severin, for han stod just og skulde til at bringe en Hofjunker til Verden, Du. Hi, hi, hi!

Mad. Severin. Ja, derfor maa Du ogsaa holde ham undskyldt, Severin!

Severin. Hvad er det, Du siger? Nei derfor er det netop, at jeg ikke vil holde ham undskyldt. Og var jeg i Dit Sted, Jochumsen, saa vilde jeg sige til min Søn, at jeg ikke vilde vide af de Narrestreger at sige; er det for Dig, som er en ligefrem borgerlig Mand, at have en Søn, der er Hofjunker? Lad Grevers og Baroners Sønner være Hofjunkere, men lad ingen Junkerier komme i saa jevne borgerlige Familier som vore. Du skulde sige til Din Søn, at han skulde give det Rang- og Junkervæsen fra sig Fanden ivold.

Jochumsen. Hvad? skulde han give Rangen fra sig? Da har jeg s'gu aldrig hørt endnu, at Nogen har givet en Rang fra sig. Du skal jo selv være Rangsperson, det sagde Du mig jo før; vil Du maaskee saa ogsaa give Din Rang fra Dig?

Severin. Det jeg sagde før om, at jeg skulde have en Rang, skal Du nu ikke tage lige efter Bogstaven; jeg skal nok engang siden forklare Dig, hvordan det forholdt sig dermed.

Jochumsen. Men det maa Du undskylde, Severin, Rangen giver han Pinedød ikke fra sig.

Severin. Da rev han dog ned paa Rangen før.

Jochumsen. Og Du roste den før.

Severin. Og nu roser han den.

Jochumsen. Og nu river Du ned paa den.

Mad. Severin. Saa kan man da høre, at de gode Folk ikke have Noget at lade hinanden høre i den Sag, men at de ere lige kloge —

Jochumsen. Og lige taabelige. Det er derfor det Bedste, at vi lade Rangen være Rang, at vi lade dem have Rang, som have Rang, og dem være frie, som ingen have og ingen faae.

Severin. Ja lad os saa ikke snakke mere om den forbandede Sag da!

Jochumsen. Det var vel saa ogsaa det Hele, som vi bleve Uvenner for før; var det ikke det?

Severin. Nei, det var det dog ikke; vi vare jo især uenige om, hvem der skulde vælges til Rigsdagen. Det var jo vor største Uenighed.

Jochumsen. Det er jo ogsaa sandt. Derom vare vi jo ganske uenige. Men siden efter har jeg ganske forandret min Mening.

Severin. Sidenefter har jeg ogsaa ganske forandret min.

Jochumsen. Jh, saa ere vi jo enige nu.

Severin. Det ere vi jo Pinedød ogsaa.

Jochumsen. Det kan jeg lide; nu ere vi Naboer og Venner igjen.

(Omfavne hinanden.)

Mad. Severin (grædende). O hvor det dog er kjønt at see to Naboer saa enige og venlige; jeg kan ordentlig græde af Glæde.

Jochumsen. Men hør nu, Børnlille! nu skal Hofjunkeren Pinedød herover, for at vi ogsaa kan faae Sagen i Orden med ham.

Mad. Severin. O ja! lad ham endelig komme, gode Jochumsen!

Jochumsen. Jeg løber over efter ham paa staaende Fod.

Ellevte Scene.

Severin. Mad. Severin. Amalia.

Mad. Severin. Naa, Amalia, kan Du allerede mærke, om det ikke er sandt, hvad jeg sagde lige nylig, at vi ikke vilde have Ro længe, førend han meldte sig?

Severin. Ja, den Gamle kom tydelig nok herfrem med Sproget. Men nu kommer det an paa, Amalia, om Du kan svare Ja til Præsten paa, hvad han vil spørge Dig om for Brudeskammelen, om Du har raadført Dig med Gud i Himmelen.

Mad. Severin. Det har Amalia vistnok ikke forsømt; hun har vistnok tidt bedet til Vorherre om et godt Giftermaal.

Severin. Dernæst med Slægt og Venner.

Mad. Severin. Hvem er vel nærmere af hendes Slægt og Venner end vi? og der er dog vel Ingen af os, der kan fraraade Amalia at gjøre et saa fordeelagtigt Parti.

Severin. Og endelig med Dit eget Hjertelag.

Mad. Severin. Det har Amalia vistnok; er det ikke Dit Hjertes Lyst, Amalia, at blive Frue og at faae en saa dygtig ung Mand, der allerede har faaet en Rang og en deilig Uniform? Men tys! der ere de.

Tolvte Scene.

De Forrige. Jochumsen. Poul.

Jochumsen. Her bringer jeg Manden.

Mad. Severin. Velkommen, velkommen, Poul! maae vi gratulere Dig saamange Gange.

Severin. Ja, Poul! jeg gratulerer Dig til Postmester-Embedet, hvoraf Du kan ernære en Familie anstændigt.

Mad. Severin. Og saa gratulerer Amalia og jeg Dig til Din Rang og deilige Uniform.

Severin. Ja, hvad Rangen angaaer, saa mener jeg —

Jochumsen. Nei stop, min Broder! nu begynder Du paa Politiken igjen, og det er det bedst at lade være med.

Severin. Rangen er dog ikke Politiken.

Jochumsen. Ikke det? Da var dog Rangen alene al den Politik, vi talte om og kom i saadant et Allerhelvedes Skjænderi om før.

Mad. Severin. Men Herregud, lille Severin, lad dog saa være at tale om det!

Jochumsen. Istedetfor nu at kjævles om Politik, Rang, Rigsdag, Valghandling og alt dette Djævelskab, vil jeg begynde paa Noget af en anden og fornøieligere Slags, som vel egentlig ogsaa er det, vi ere komne sammen om. See, lille Amalia, jeg bringer her en Frier til Dig. Han er saa forliebt i Dig som en Rotte —

Poul. Men, Fader, finder Du en saadan Begyndelse, et saadant Sprog, passende i en saadan Anledning! Ja, elskede Amalia! siden min Fader har begyndt saa hovedkuldsk, saa rudement, saa vil jeg ogsaa uden længere Opsættelse aabenbare for Dem den inderlige Kjærlighed til Dem, som jeg i flere Aar hemmeligt har baaret paa. Jeg har hidtil ikke turdet og ikke villet aabenbare denne min lønlige Følelse for Dem, thi hvad havde jeg at byde Dem? Elskede jeg Dem ikke for høit, til at jeg skulde have villet forene Deres Skjæbne med min, som kun var mørk, og som altsaa ogsaa vilde gjøre Deres mørk? Maatte jeg ikke sige:

„Du er saa frisk en Blomme, og til min
skumle Dal,
som Vaaren ikke smykked', Du ei forplantes
skal."

Men nu er der foregaaet en betydelig Forandring; min Stilling er nu bleven fiøn og sorgfri; men kun Deres Gjenkjærlighed kan gjøre min Lykke til Lykke; Lykkens Gudinde har opført en skjøn Bygning for mig, men kun De, elskede Amalia, kan som en endnu mægtigere Gudinde sætte Kronen paa Værket.

Mad. Severin (grædende). O Gud, hvor det dog er hjerterørende at høre paa! — Jeg kan forsikre Dig, min kjære Poul, at Amalia ogsaa har elsket Dig længe hemmeligt, og at hun elsker Dig som Du ogsaa fortjener at blive elsket; er det ikke sandt, Amalia?

Amalia. Jo.

Poul (omarmende Amalia). Dette Ord sætter Kronen paa min Lykke; nu er der intet Mere tilbage for mig at ønske.

Jochumsen (lægger Pouls og Amalias Hænder sammen). Jeg giver min faderlige Velsignelse til Forbindelsen.

Severin. Og jeg ogsaa min.

Mad. Severin. Hvad Gud har sammenføiet, skal intet Menneske adskille.

Trettende Scene.

De Forrige. Snedkermester Hunderup.

Hunderup. Er det muligt, at det er sandt, hvad jeg har hørt i Byen?

Severin. Det kan s'gu gjerne være muligt, Du. Hvad har Du hørt?

Hunderup. At den unge Jochumsen er bleven Postmester her?

Severin. Jo det er ganske rigtigt.

Hunderup. Jeg har hørt, han var her for Øieblikket. Men der er han jo. Jeg gratulerer.

Poul. Tak, Hr. Hunderup!

Hunderup. Men det er nu ikke det, jeg er kommen her om. Men da jeg hørte, at den unge Hr. Jochumsen var bleven Postmester, saa tænkte jeg — for jeg har altid havt Conduiter i Hovedet —, at han kunde bruge denne hersens nydelige lille Vægtskaal med dette nydelige Futteral fuldt af smaae Lodder. Det kan saa deiligt bruges til at veie Breve paa. Jeg har altid saa godt kunnet lide Dem, Hr. Jochumsen, og er saa glad ved, at De er bleven Postmester; maa jeg saa gjøre Dem en Foræring med dette.

Poul. Jeg er Dem meget forbunden, men ved ikke, hvordan jeg kan have gjort mig fortjent til denne Present af Dem, Hr. Hunderup.

Hunderup. Hvad De ikke har gjort, kan De jo gjøre.

Poul (afsides). Ha, ha, ha! (høit) Jeg skal bestræbe mig derfor.

Hunderup. Men nu skal De naturligviis have Dem en Kone, Hr. Jochumsen?

Severin. En god Begyndelse er allerede gjort i dette Øieblik, Du. Poul Jochumsen er nylig bleven forlovet med min Datter.

Hunderup. Seer man det! gratulerer igjen. Saa skal De jo ogsaa have en Deel Meubler. Saadant Noget, ved De, expederes hurtigt og billigt paa mit Værksted. Jeg haaber, De vil bære mig med Deres ærede Søgning.

Poul. Det skal jeg nok.

Hunderup. Takker mangfoldig.

Severin. Sæt Dig ned, Hunderup! saa faae vi Lidt at leve af.

Hunderup. Takker.

Fjortende Scene.

De Forrige. Villumsen.

Villumsen. Ærbødigste Tjener, mine Herrer og Damer! — Det glæder mig, at see de to Partier, som før stode saa skarpt imod hinanden, i en saa ønskelig Enighed nu. Saadan bør det være; Kræfterne bør ikke spredes i vort Fædrelands nærværende Trængselstid. Eet Danmark, det gamle og unge!

Severin. Ja, Jochumsen og jeg vare rigtignok ganske uenige før, men siden efter har han ganske forandret sin Mening, og jeg ogsaa ganske forandret min, saa at vi ere enige nu.

Villumsen. Jeg gratulerer til den Enighed, som de har faaet paa den Maade. (Afsides) Ha, ha, ha!

Poul. Vi ere overbeviste om, at det glæder Dig, Villumsen, for Du er jo ifølge Dit guddommelige Kald en Fredens og Enighedens — altsaa ikke Uenighedens — Mand.

Villumsen. Aha, er Du der! Jeg har to Lykønskninger at bringe Dig, først til Postmester-Embedet og dernæst til —

Poul. Jeg tager imod Dine Lykønskninger med behørig Erkjendtlighed.

Villumsen. Har Du faaet denne Forfremmelse for Dine politiske Anskuelsers Skyld, saa kan man deraf see, at — som Du sagde før — disse Meninger ere de seirende i vor bevægede Tid. Jeg maa vel altsaa belave mig paa at staae tilbage med mine.

Jochumsen. Men saa skal De min Sjæl gjøre, ligesom De har seet, at Severin og jeg, vi to gamle Prygle, have gjort: De skal forandre Deres Meninger.

Villumsen. Det kan jeg dog ikke finde rigtigt.

Severin. Naar man ikke kan komme frem med de Meninger, man har, saa maa det dog være rigtigt, at man forandrer dem.

Villumsen. Man skal ikke altid bedømme sine Meningers Rigtighed eller Urigtighed derefter, om man kan komme frem ved dem eller ei.

Severin. Med saa høilærde Folk som Dem og Deres Lige kan jeg ikke disputere

Villumsen. Det ville vi derfor ogsaa lade være med. Du havde i Sandhed al Aarsag til at glæde Dig over det Udmærkelsestegn, som man fra høiere Steder har givet Dig i denne Rang, Poul, dersom Rangværket i det Hele taget ikke stred saa aldeles imod Dine Anskuelser.

Poul. Enten Rangværket nu strider imod mine Anskuelser eller ikke, saa er den Rang, jeg har faaet, ikke desto mindre et Udmærkelsestegn, som vi i al Taknemmelighed og Beskedenhed ville modtage.

Villumsen. Jeg tvivler ingenlunde om Din Taknemmelighed, men Du vil dog neppe kunne nægte, at Du maatte glæde Dig langt mere ved at nyde Godt af Rangværket, naar dette Væsen stemmede med Dine Anskuelser om det Rette, end naar det Modsatte er Tilfældet.

Poul. Nu vil jeg imidlertid nyde al den Glæde derved, som kan bestaae med mine Anskuelser.

Villumsen. Men jeg mener endnu, at ingen synderlig Glæde af den Slags kan bestaae med Dine Anskuelser, men er tvertimod af den Mening, at Du, for at handle i Overeensstemmelse med Dine Anskuelser, maatte fralige Dig Rangen og give den tilbage i de høie Hænder, som have benaadet Dig dermed.

Severin. Der taler min Sjæl Hr. Villumsen som en Mand af Forstand. Sagde

jeg ikke det Samme til Dig, Jochumsen? sagde jeg ikke, at Poul skulde frasige sig dette Rangvæsen og dette Junkervæsen?

Poul. Ha, ha, ha! nu maae jeg lee. Jeg er en Hader af Vandgrød, men igaar bad en Familie mig tilbords, og jeg nødede da mig selv til at spise Vandgrøden, for ikke at synes utaknemmelig imod dem, der havde indbudet mig; og nu skulde jeg, ved at nægte at modtage Rangen, vise mig utaknemmelig imod mine høie Velgjørere, der paa een Gang have givet mig baade Rang og Embede! Men saa gal er jeg dog just ikke.

Jochumsen. Nei Gud bevare os for at være saa gal!

Villumsen. Jeg skal rigtignok ikke nægte, at den Omstændighed, at Du har faaet Rang just paa en Tid, da man har nægtet Hr. Severin den Rang, hvortil han var indstillet, maa forhøie Æren for Dig idetmindste i Folks Øine heri Byen.

Severin. Aa saa til Helvede med den forbandede Rangsnak!

Mad. Severin. Aa, lad os dog nu for Himlens Skyld lade være at gaae videre med den Snak, nu, da vi have andre og lutter behagelige Ting at tale om!

Severin. Men desuden er den Ære og Fornøielse, som Poul kan have af sin Rang, kun af kort Varighed — desværre for ham —, for Leerbeutel vil jo paa Rigsdagen arbeide for, at Rangen bliver afskaffet.

Jochumsen. Men der er kun den Ting ved det, at han ganske bestemt ikke bliver valgt. Og han, som vi To stemmer for, vil s'gu vistnok ikke stemme paa, at Rangen skal afskaffes, for han er jo selv Rangsperson.

Severin. Hvad for Noget? Hvem er det da, vi To ville stemme paa?

Jochumsen. Det er jo Krigsraad Geldsack.

Severin. Nei saa min Sjæl og Salighed, om jeg vil stemme paa den brede Flab.

Jochumsen. Men saa ere vi jo ikke enige, for jeg vil stemme paa Geldsack.

Severin. Og jeg paa Leerbeutel.

Jochumsen. Men vi sagde jo før, at vi vare enige. Vi sagde jo, at Enhver af os havde forandret sin Mening, saa at vi vare blevne enige.

Villumsen. Men, Herr Jochumsen, naar man seer sig ret for, saa er det vel ogsaa et galt Regnestykke; ere To uenige, saa er det dog ikke sagt, at de blive enige derved, at Enhver af dem forandrer sin Mening.

Jochumsen. Hvad er det dog for Snak! Før vare vi jo uenige; Severin vilde vælge Geldsack og jeg Leerbeutel; saa forandrede Enhver af os sin Mening.

Villumsen. Ja, Severin forandrede sin fra Geldsack til Leerbeutel.

Jochumsen. Og jeg min fra Leerbeutel til Geldsack.

Villumsen. Altsaa vil Severin vælge Leerbeutel og De Geldsack nu.

Jochumsen. Hvad er det dog for noget forbandet Kogleri! Men lad gaae da, saa faaer Enhver at have sin egen Villie.

Severin. Ja, lad Enhver have sin frie Villie! Jeg holder min Sjæl med Leerbeutel.

Jochumsen. Men hvorfor holder Du nu med Leerbeutel?

Severin. Fordi Leerbeutel vil have Rangen afskaffet, men Geldsack ikke.

Jochumsen. Derfor holder Du nu med Leerbeutel og ikke med Geldsack?

Severin. Ja.

Jochumsen. Men derfor var det jo, at Du før holdt med Geldsack og ikke med Leerbeutel.

Severin. Men siden har jeg haft Leilighed til at indsee, at dette Rangvæsen er det Urigtigste af Verden, og at Afskaffelsen deraf er det Rigtigste af Verden. (Der bankes) Kom ind!

Femtende Scene.

De Forrige. Langreuter.

Langreuter. Goddag, Goddag! — Det fornøier mig at see Dem, Herr Severin, omgiven af Deres Venner, for derved kan jeg glæde ogsaa dem med den Nyhed, at vi nu see i Dem en Rangsperson og i Deres hidtilværende Madame en naadig Frue.

Severin. Hvad behager?

Langreuter. Det er idag med Posten blevet os tilmeldt, at der for Deres udmærkede Fortjenester af Byens Borgervæbning er blevet Dem forundt Rang med Capitainer af Linien.

Severin. Jh, men Herr Kammerraadens Skriver, Henriksen, sagde mig for et Par Timers Tid siden, at det var kommet med Posten, at Indstillingen om, at jeg maatte faae Rang, var bleven afslaaet.

Langreuter. Ja, den Pudsmager har selv sagt mig, at han havde haft den Spas for, men tillige, at det var, fordi De siden-efter desto behageligere kunde blive overrasket ved Sandheden. Det var vel altsaa en vel meent Spøg.

Villumsen. Men af den Spøg er der blevet ubehageligt Alvor.

Langreuter. Det skulde jeg dog ikke troe! Hvordan det?

Villumsen. Spøgen har bevirket, at Hr. Severin har ombestemt sig til at stemme ved den forestaaende Valghandling paa Hr. Student Leerbeutel istedetfor paa Krigsraad Geldsack, fordi Leerbeutel er for Afskaffelsen af Rang og Titler, men Geldsack ikke.

Langreuter. Da maa De min Sjæl saa sadle om igjen, Severin; ellers staae baade vi, der have skaffet Dem Rangen, og De, der har faaet den, som Narre allesammen.

Villumsen. Men maaskee denne Rang, som Herr Severin har faaet, kan forsone ham med en anden Rangsperson her.

Langreuter. Hvad er det for en anden Rangsperson her?

Villumsen. Det er Herr Jochumsen den

Yngre, med hvem Herr Severin lige nylig har været i Meningsuligbed netop angaaende Rangen.

Langreuter. Hvad er det for Noget? Er den unge Hr. Jochumsen Rangsperson?

Villumsen. Ja, han er nylig blevet det.

Langreuter. Virkelig? Hvad Rang har han da faaet?

Villumsen. Han er bleven Hofjunker.

Langreuter. Hofjunker?

Villumsen. Ja.

Langreuter. Er det alvorligt talt?

Poul. Det veed Gud, det er.

Langreuter. De er virkelig bleven Hofjunker?

Poul. Ja.

Langreuter. Naa, det var en Nyhed! Men hvordan i al Verden kan De være kommen paa den Galei?

Poul. Jeg kan ikke forklare det anderledes, end at nogle poetiske Arbeider fra min Haand have hjulpet mig ind paa den Vei.

Severin. Og desuden er Poul ogsaa bleven Postmester heri Byen.

Villumsen. Og det have formodentlig hans andre Studier, nemlig de philosophiske og de politiske, hjulpet ham til.

Langreuter. Postmester heri Byen?

Poul. Ja.

Langreuter. Nei, det er Pinedød ikke sandt, for den, der er bleven udnævnt i disse Dage til Postmester her, er en Hofjunker Lauritz v. Jochumsen, Premierlieutenant af Linien, som blev saaret ved Bau, og som jeg kjender meget godt. Jeg har hændelsesviis den sidste Avis i Lommen, hvori hans Udnævnelse er anført; her er den; vil De behage at see!

Villumsen. Saa gaaer tilligemed Postmester-Embedet ganske sikkert ogsaa Hofjunkertitelen fløiten for Poul Jochumsen.

Jochumsen. Men Du store Gud! han troede, at han var bleven udnævnt til begge Dele paa een Gang.

Langreuter. Men hvor kunde De dog troe, min kjære Jochumsen, at De saaledes kunde være bleven udnævnt til Hofjunker og Postmester. Saadant Noget (især det Sidste) kommer man ikke saa let til i vore Dage.

Severin. Men Guds Død! Poul er altsaa ikke bleven Postmester?

Langreuter. Nei, det er han ikke.

Severin. Og heller ikke Hofjunker.

Langreuter. Det er han vel ligesaalidt.

Severin. Men Guds Død! han har forlovet sig med min Datter paa Postmester-Embedet og Hofjunker-Titelen. Men da altsaa Forlovelsen beroer paa en Misforstaaelse, saa maa den jo være ugyldig.

Amalia (grædende). Men Gud, Moder! det er Din Skyld; det var Dig, der overtalede mig til det.

Mad. Severin. Jh saa tie dog stille, Pige!

Jochumsen. Da jeg hører, Severin, at Din Datter har behovet Overtalelse af sin Moder, saa er det vel bedst, at vi lade den Forlovelse gaae samme Vei som Postmester-Embedet og Hofjunker-Titelen. Een Ting have vi da haft af Feiltagelsen, og det er: at min Søn har været forlovet med Din Datter et Qvarteers Tid.

Villumsen. En anden Ting have vi ogsaa haft, og det er: at DHr. Jochumsen & Søn ere gaaede fra Leerbeutel til Geldsack.

Poul. Jeg vil anbefale mig. Adieu.

Hunderup. Aa bi lidt! Da De altsaa ikke bliver Postmester, saa har De jo intet Brug for Vægtskaalen; derfor vil jeg tage den med mig igjen.

Poul. Vær saa artig! der staaer den (Gaaer).

Hunderup. Jeg vil derfor ogsaa sige Farvel.

Severin. Farvel, Hunderup!

Jochumsen. Det er vel ogsaa det Bedste, at jeg tøfler af. Dog vil jeg først give Jomfru Amalia den Lærdom, at hun, naar hun forlover sig næste Gang, vil lime sig bedre til sin Kjæreste.

Villumsen. Og saa vil jeg give DHr. Severin og Jochumsen den Lærdom at de ville lime sig bedre til den, de agte at vælge til Rigsdagen. Ingen af dem veed maaskee nu, hvem han vil vælge.

Severin. Jeg veed det min Sjæl ikke, for nu er jeg bleven confus i det.

Jochumsen. Jeg er bleven ganske tummelumsk. Du havde rigtignok Ret i, hvad Du sagde lige nylig, Severin, at den Ære og Fornøielse, som Poul kunde have af sin Rang, kun var af kort Varighed; men saa kan jeg ogsaa sige til Dig, som Du sagde til min Søn for: Giv den Rang fra Dig, som Du har faaet!

Severin. Og saa kan jeg sige til Dig, som Du sagde til mig: Lad dem have Rang, som have Rang, og dem være frie, som ingen have, og ingen faa! Men nu ville vi lade alt det fare; vi ville strax have et lidet Knald med ægte Viin paa min Udnævnelse til Rangsperson.

Jochumsen. Du maa undskylde, at jeg ikke kan være med der, for jeg vil sige til Dig nu, som Du sagde til mig før, at Du for Øieblikket har Ting at være glad over, men jeg har Ting at være ærgerlig over.

Severin. Men herpaa svarer jeg Dig, som Du svarede mig, at naar jeg er glad, saa skal Du ogsaa være glad. Vi ville altsaa holde os lystige ovenpaa Dagens Begivenheder; Herr Kammerraaden og Hr. Villumsen er med, og vi ville synge:

Leve Politiken
og Drikken!

Slottet i Poitou.

Lystspil i 4 Acter af Jules Sandeau.

Første Gang opført paa det Kongelige Theater den 17de December 1852.

Personerne:

Marquien af Seiglière.
Helene, hans Datter.
Baronesse Vaubert.
Raoul, hendes Søn.
Destournelles, Advocat.
Bernard.
Jasmin, Tjener hos Marquien.
Jægere. Lakaier.

(Handlingen foregaaer 1817 paa Slottet Seiglière i Poitou. Imellem 2den og 3die Act er et Tidsrum af ser Uger.

Første Act.

(En lille Salon paa Slottet Seiglière i nederste Etage; en Dør i Baggrunden; en Sidedør paa hver Side i Mellemgrunden; tilhøire i Forgrunden en Glasdør, der fører ud til en Blomsterhave, tilvenstre en Kamin med et Ubr; i Baggrunden tilvenstre et dækket Bord med en serveret Frokost; bag dette Bord en Konsol, paa hvilken en Flaske spansk Vin, et Glas og en Skaal Tvebakker. Tilvenstre i Forgrunden et Bord, hvorpaa Bøger og en Klokke; tilhøire en lille Gueridon.)

Første Scene.

Jasmin. En ung Mand.

(Døren i Baggrunden gaaer op, og Jasmin søger ved sine Forestillinger at hindre den unge Mand fra at gaae længere frem.)

Jasmin. Men endnu engang, min Herre, Marquien af Seiglière er neppe staaet op og modtager aldrig Besøg paa denne Tid.

Den unge Mand (sætter sig tilhøire). Det er godt, saa vil jeg vente.

Jasmin. Her! .... Men det gaaer ikke an, Frokosten er serveret.

Den unge Mand. Det angaaer Forretninger.

Jasmin. Forretninger! En Grund mere! Naar Herr Marquien af Seiglière spiser Frokost, kjender han kun en Forretning i Verden, og det er hans Frokost. Men hvis De vil gaae ud i Parken, saa er der ved Bredden af Dammen et meget smukt Monument, som vækker hele Egnens Beundring.

Den unge Mand (som ikke har hørt efter). Hm, De siger —

Jasmin. Jeg siger, at Herr Marquien strax kommer, og at, hvis han finder Dem her, vil han jage mig paa Porten.

Den unge Mand (reiser sig). Det er en anden Sag! Jeg skal vente i Parken.

Jasmin (aflides). Det var da heldigt! (høit). Vil De, at jeg skal ledsage Dem til Dammen?

Den unge Mand. Det behøves ikke, jeg kjender Veien.

Jasmin. Saa! Hvilket Navn skal jeg melde for Herr Marquien.

Den unge Mand (efter nogen Overvelelse). Intet! Jeg skal være her igjen om en Time.

(Han gaaer ud af Baggrunden).

Anden Scene.

Jasmin (alene).

Ja, godt, om en Time! Inden en Time tager Marquien paa Jagt, og saa har han Andet at tænke paa end at snakke med dig. Men der er han med sin Datter.... Hvor han seer frisk og lystig ud!

Tredie Scene.

Jasmin. Marquien. Helene (lænet til Faderens Arm. De komme ind fra Døren tilhøire).

Marquien. Ah, Jasmin, det er Dig!... Nu, er Baronesse Vaubert ikke kommet?

Jasmin. Nei, Herr Marquis! Men der er En her —

Marquien. Det er underligt! Hun, som roser sig af at være en endnu større Morgenfugl end jeg! Hun behøver dog kun at gjennemvandre Lindealleen, som adskiller vore Slotte. Skulde hun have glemt sit Løfte at følge Jagten idag tilvogns?

Helene. Fader, Baronesse Vaubert var igaaraftes noget upasselig.

Marquien. Saa! Bah! (Han gaaer hen og sætter sig tilvenstre, Helene gaaer hen i Baggrunden). Jeg har aldrig befundet mig saa vel, Jasmin!

Jasmin. Herr Marquis!

Marquien. Har min Jæger, La Brisée, holdt sig paa Korsveien ved Chambly, som jeg havde foreskrevet ham?

Jasmin. Ja, Herr Marquis!

Marquien. Hele Natten?

Jasmin. Hele Natten.

Marquien. Nu, hvad siger han?

Jasmin. Han siger, at han har faaet Gigt i Ryggen.

Marquien. Snak! Jeg spørger Dig, hvad han siger om Hjorten, som jeg drev bort igaar?

Jasmin. Ah, det er en anden Sag, Herr Marquis; han siger, at Hjorten har sit Tilhold i Buskadset ved Cormiers.

Marquien. Bravo, den er vor!

Jasmin. Han lægger til, at det er en Hjort, som vil vise Marquien, at den kan løbe.

Marquien. Saa meget bedre! Gudsdød! Har den store Klover og Been?

Jasmin. Ja, meget store.

Marquien. Paa min Ære, hvor rap denne Hjort end er tilfods, skal den gjøre Bekjendtskab med mig. (Han reiser sig. Helene er kommet frem paa Scenen.) Men Baronessen, som ikke kommer ... Klokken er næsten ni! Og hendes Søn, en Vaubert, Din Forlovede, min Helene, lader vente paa sig paa en Jagtdag! .... Han har vel tilbragt Natten med at bestemme de Smaastene og Urter, hvoraf han igaar havde Lommerne fulde. Pokker i Vold med Videnskaben og de lærde Folk! Jeg har idag en Ulvehunger!

Jasmin (afsides). Idag! Man skulde troe, at han var anderledes de øvrige Dage — (høit). Herr Marquis!

Marquien. Hvad er paa Færde?

Jasmin. Der er kommet et Besøg til Herr Marquien —

Marquien. Et Besøg, paa denne Tid!

Jasmin. En Fremmed, som ikke vilde sige sit Navn.

Marquien. Lad ham beholde det! — Du har gjort Ret i at vise ham bort.

Jasmin. Tilgiv, Herr Marquis, han vilde ikke give efter.

Marquien. Og Du vilde heller ikke give efter, det er endnu bedre.

Jasmin. Denne Herre sagde mig, at det gjaldt Forretninger.

Marquien. Da sendte Du ham til min Forvalter, det er aldeles i sin Orden.

Jasmin. Tilgiv, Herr Marquis, men han er her —

Marquien. Ah, min gode Jasmin, det er nok. Jeg har ingen Forretninger, og Andres bryder jeg mig ikke om. Ikke et Ord mere, om jeg maa bede, og naar Du seer Baronesse Vaubert komme, serverer Du Frokosten.

Jasmin (afsides idet han gaaer). Jeg vidste det nok .... Det saaer mintro gaae med det, som det kan.

(Han gaaer ud af Baggrunden.)

Fjerde Scene.

Marquien. Helene.

(Helene har ved de sidste Ord i foregaaende Scene nærmet sig det aabne Vindue.)

Helene. Solen har gjennembrudt Taagen, Himlen er opklaret, Fuglene synge mellem Bladene. Hvor Morgenen er deilig, Fader!

Marquien. Ja, Dagen tegner sig godt. (Gnider sine Hænder.) Jeg troer aldrig, jeg har følt mig saa vel. Det er klart, at Livet er godt; de, som negte det, ere utaknemlige.

Helene. Hvor det glæder mig at høre Dem tale saaledes!

Marquien. Den friske Morgenluft, som jeg indaander i fulde Drag, en Hjort at jage, denne Frokost, som bringer mine Tænder til at løbe i Vand, denne Overflod, som omringer mig, og som jeg i saa lang Tid var berøvet, og fremfor Alt .... Din Skjønhed, Din Ungdom, Din altid voxende Ynde, Alt henrykker mig, fortryller mig, berusser mig .... Min Datter, Din gamle Fader er tyve Aar.

Helene. Hvor De er god.

Marquien. Og Du, er Du ikke lykkelig?

Helene. O, min Fader, meget lykkelig, da Deres Glæde skaber min Glæde, og Alt tilsmiler mig, naar jeg seer Dem smile.

Marquien. Elskværdige Barn! ... Det Liv, man fører her, oppeier nok, naar Alt kommer til Alt, det, vi førte derinde midt i dette hjedelige Tydskland.

Helene. De veed, min Fader, at jeg holdt af dette hjedelige Tydskland, og Erindringen derom er mig kjær.

Marquien. Jeg siger Tak for mig!

Helene. Det er der, hvor jeg er født, hvor jeg er opvoxet; der hviler min fromme Moder. Denne Jord, som De kalder Landflygtighedens Jord, var mig et Fædreland, og da jeg maatte sige det Farvel, hvorfor skulde jeg fortie det? .... Jeg græd!

Marquien. Smag og Behag! .... Du seer Tin gene for meget efter Dit Sind. Du kan troe, mit Barn, det var en tung Dag, da jeg saae mig tvungen til at forlade mine Fædres Tag og Frankrig, der var bleven et Rov for en Oprørers Anmasselse. Hvis jeg kun havde adspurgt min Slægts krigeriske Tilbøieligheder, ved Gud, da var jeg bleven hjemme; men Monarkiet i Dødskamp trængte til min Hengivenhed, jeg nølede ikke, jeg reiste! — (Gaaer hen til Vinduet

tilbøire.) Og Baronessen, som ikke kommer! — O ja, hun morede sig i Tydskland, man behøver kun at høre hende tale om Nürnberg.

Helene. Baronesse Vaubert har ofte sagt mig, at Deres lille Colonie var rig paa Tillokkelse og Glæde.

Marquien. O ja, i Begyndelsen. Man legede med Fattigdommen; man fandt dette originalt.... Ulykkeligviis er det en Leg, man snart bliver kjed af.

Helene. Lykken lever af Lidt.

Marquien. Det er ikke min Mening. Lykken holder af sine Bequemmeligheder og vil have god Kost. Naar jeg betænker, at fra 1791 til 1815.... Hvor længe er det?

Helene. Fire og tyve Aar.

Marquien. Fire og tyve Aar! ... Er Du sikker paa det? Hvorledes!... For Pokker, jeg har tilbragt fire og tyve Aar hos disse Suurkaalspisere! Og Du finder, at det ikke er tilstrækkeligt?

Helene. Det beroede kun paa Dem, min Fader, at forkorte Deres Landflygtighed.

Marquien. Som Baronesse Vaubert, ikke fandt, hun, som, for at redde sin Søns Arv, en smuk Dag reiste til Frankrig, og fandt sig i at leve under Oprørernes Aag? Da vilde Din Fader hellere lagt sig til Hvile paa den fremmede Jord. For Pokker, det troer jeg nok, at det kun beroede paa mig! En Ting, som jeg ikke har sagt Dig, er, at Bonaparte, Herr Bonaparte, har gjort Alt, for at trække mig til sig. Han haabede, at han i Kraft af sine Seire —

Helene (smilende). Ja, det synes, at han virkelig har vundet nogle?...

Marquien. Min Gud, jeg siger ikke nei. Men hvortil have de nyttet ham? Have de kunnet faae Bugt med min Haardnakkethed, svække min heltemodige Udholdenhed? Hør, en Dag sagde han til Barbansiré .... til Chevalier Barbansiré: „Der mangler en Stjerne paa Keiserdømmets Himmel!“ Det var mig! Og han tilføiede: „Hvis det behøves, vil jeg beleire Nürnberg.“ Veed Du, hvad Barbansiré svarede? „Sire“, sagde han .... de kaldte ham Alle Sire .... i Spot naturligviis .... „Sire, De kan erobre Verden, Marquien af Seiglière — aldrig!“ — Det er skjønne Ord, som ville leve i Historien, og som jeg ikke har gjort tilskamme; thi nu er det kun to Aar siden jeg gjensaae Frankrig, og jeg vendte først tilbage med min Konge.

Helene. Velsignet være da den Mands Minde, hvis samvittighedsfulde Reiskaffenhed tillod Dem med det Samme at vende tilbage til Deres Fædres Eiendom.

Marquien. Hvorledes!.... Om hvem taler Du? .... Ah, jeg forstaaer, om min gamle Forpagter, Thomas Stamply .... Nu ja vist, det var en brav Mand.

Helene. O, min Fader, en værdig, en udmærket Ven! Hvilken Erkjendtlighed skylde vi ikke ham!

Marquien. Jeg!

Helene. Gjenkald Dem, med hvilken rørende Simpelhed han modtog os ved denne Tærskel; hans Knæe bøiedes, hans Øine vare fulde af Taarer; han greb Deres Haand, kyssede den og sagde til Dem med en bevæget Røst: Herr Marquis, De er i Deres Hjem.

Marquien. Nu, var jeg da ikke virkelig i mit Hjem?

Helene. Republiken havde confiskeret alle Deres Eiendomme.

Marquien. Jeg har aldrig erkjendt dens Ret dertil.

Helene. Og dog —

Marquien. Ja, vistnok har han overgivet mig det Hele i god Stand, det er mig en Fornøielse at kunne erkjende det. Ja, ja, Stovene vare vel vedligeholdte, Dammene fulde af Fisk, Krattet af Vildt... den brave Mand forstod sig derpaa. Jeg overøste ham ogsaa med Agtelse. Saa snart jeg langt borte blev ham vaer, raabte jeg: Goddag, Fader Stamply, goddag! Det smigrede ham. Og da han døde, ønskede Du, at han blev jordet midt i Parken; har jeg sat mig derimod? .... At man skulde oprette ham et lidet Gravminde; var jeg uvillig dertil? Hvis han ikke er fornøiet deroppe, da er han mintro meget vanskelig, da er det kun en Utaknemlig; jeg skylder ikke hans Minde Noget.

Helene. O Fader, det tænker De ikke.

Marquien. Jo ved Gud, gjør jeg saa.

Helene. Dersom De vidste, hvor De bedrøver mig.

Marquien. Jeg, mit Barn.

Jasmin (melder i Baggrunden). Fru Baronesse og Herr Baron Vaubert!

Marquien. Nu, godt! De lode længe vente paa sig.... Det er vel, at de komme nu! Lad dem komme ind .... Ja, ja, mit Barn, jeg havde Uret .... tænk ikke mere derpaa og omfavn mig.

(Han trykker hende til sit Bryst.)

Femte Scene.

Helene. Raoul. Marquien. Baronessen. Jasmin (i Baggrunden med to Lakaier i Marquiens Livré).

Marquien. Goddag, goddag, Fru Baronesse.

Baronessen. Goddag, goddag, lykkelige Fader.

(Lakaierne ere traadte ind bag Baronessen, de satte Frokostbordet frem midt paa Theatret, medens de fornemste Skuespillere ere fremme paa Scenen.)

Raoul (til Helene). Frøken....

Helene (rækker ham Haanden). Goddag, Raoul.

Marquien. At komme saa silde, gru-

somme Veninde!.... Og De, unge Mand, ogsaa De! .... Jasmin, Frokosten!

Jasmin. Den er serveret, Herr Marquis!

(Marquien gaaer tilbage og indtager Midten af Bordet tilvenstre; Baronessen gaaer over Scenen og omfavner Helene i Forgrunden.)

Marquien. Saa tilbords! Fru Baronessen hos sin gamle Ven; Helene hos sin Forlovede. Skjænd paa ham, min Pige. Gudsdød, i min Tid var Ungdommen raskere; naar det gjaldt at jage en Hjort i sin Skjønnes Paasyn, var det mig, som vakte Morgenrøden.

(Selskabet har imidlertid sat sig tilbords.)

Baronessen. Mine kjære Venner, hvis Raoul har ladet vente paa sig, saa giv mig alene Skylden. Marquis, jeg vil ikke saae Deres Bedrifter idag at see.

Marquien. Hvorledes det? .... Agertøne, Jasmin!

Baronessen. Da jeg igaaraftes forlod Dem, var jeg allerede upasselig. Jeg har tilbragt en frygtelig Nat.

Marquien. Paa Ære og Samvittighed, det kan Ingen see, De er frisk som en Bouquet, plukket i Aprilduggen. Jasmin, Sauterne! Fyld dog Glasset, Din Klodrian, skjænk i, som om det var for Dig selv. (Han drikker.) Jeg har en Jernhelbred.

Baronessen (smilende). Ja, det skal godt hjælpe mig!

Marquien. Nu, min unge Videnskabsmand, hvad have vi opdaget imorges? En Sommerfugl, en Skarnbasse, et Græsstraa?

Raoul. Som De siger, et Græsstraa; men dette Græsstraa manglede i min Samling.

Marquien. Bestjæftige sig med Bærter en Jagtdag! Den store St. Hubertus tilgive ham! — Der kan De, Fru Baronesse, see de smukke Følger af den Opdragelse, De har givet Deres Søn! Af en Adelsmand har De gjort en Lærd, omringet af Folianter, udstoppede Fugle, Destilleerkolber og Retorter!

Raoul. De store Kriges Tid er forbi, Herr Marquis. Den raa Krafts Herredømme vil ikke komme igjen. Det er Kunsterne og Videnskaberne, som for Fremtiden have Ret til at beherske Verden. Hvis Adelen ikke vil takke af, maa den, som fordum i Korstogene, vise sig i den forreste Række ved Aandens Erobringer.

Baronessen. Ja, men paa Vilkaar, at de nye Korstog ikke fordærve Sundheden ved Nattevaagen eller ved Spadseretoure før Solens Opgang.

Marquien. Ah, der har vi det. Fru Baronesse, De stjælver allerede for Deres Søns Sundhed. Pas paa, han faaer Snue.

Baronessen. I Sandhed, min gamle Ven, det klæder Dem godt at spøge med min Svaghed, De, hvis Ømhed for Helene har alle de Svagheder, der hænge ved en ung Moders Kjærlighed! .... Netop i det Øieblik, da vi kom ind —

Marquien. Ja, det maa De nok sige! Da De kom ind, var netop min Datter færdig med at give mig en Lection.

Baronessen. Hvorledes det?

Marquien. En Lection i Erkjendtlighed.

Baronessen. Dem! (aflidet) Som om det var fornødent. (høit) Og i hvilken Anledning, om jeg maa spørge?

Marquien. Gjet! .... I Anledning af salig Herr Stamply!

Baronessen (leer). Deres gamle Forpagter! ... Fortræffeligt!

Helene. Fader, jeg beder!

Marquien. Nei, nei, jeg vil have den Ting paa det Rene. Baronessen kan bedre end Nogen afgjøre vor Tvist; er det ikke hende, som har fremkaldt en Retfærdighedshandling?

Baronessen. Hvortil den gamle Stamply siden vilde være bleven tvunget med Magt. Sat i Ban af den almindelige Mening, begreb han uden Vanskelighed, at han ikke længere kunde beholde sine gamle Herrers Eiendom.

Marquien. Ganske rigtig.

Baronessen. Denne Mand har kun gjort sin Pligt.

Marquien. Det er tydeligt! .... Nu min Pige, hvad var det, jeg sagde!

Helene. Er da en svær Pligt, redelig opfyldt, Intet i Deres Øine, Fru Baronesse?

Baronessen. Uden Tvivl, det er Noget, men —

Helene. O, jeg seer kun altfor godt, Ingen her har kjendt ham uden jeg. Under dette bondeagtige Ydre var der et Hjerte som Guld.

Raoul. De holdt af ham!

Helene. Ja, jeg holdt af ham, jeg negter det ikke. Jeg holdt af denne blide Olding, han var mig kjær ved Alt, hvad Livet havde ladet tilbage i ham af Resignation, af Melancholie og Elskværdighed.

Baronessen. Gode Helene!

Helene. Og desuden, han havde lidt saa meget, han var blevet saa grusomt rammet ved sin Søns Død!

Marquien. Saa, nu kommer da hans Søn .... en Husar!

Helene. En Helt!

Marquien. En Helt? Fordi han har ladet sig dræbe som en Hare, jeg veed ikke i hvilken Fegtning.

Helene. Ved Moskau, min Fader, i dette frygtelige Slag, hvori han faldt, medens han fyrede paa Fjenden i Spidsen for sin Eskadron.

Marquien. Et mærkeligt Mirakel! See, der staaer Jasmin, som ikke er nogen Helt, ikke sandt, Din Skjelm, Du er ingen Helt? Nu, hvis Du sik en Kugle midt i Brystet,

vilde Du falde, saa lang Du er, og Du vilde ikke ansee Dig for en Helt for det! Serveer Kaffen, Din Slyngel!

Helene (riser sig ligesom Raoul og Baronessen). Og anseer De da for Intet, min Fader, hans hurtige Befordring, hans Liv, der var saa kort og dog saa rigt? Er det nødvendigt at erindre Dem om —

Marquien (reiser sig. Lakaierne tage Bordet bort.) Hvad? Herr Bernard Stamplys Bedrifter? Affairen ved Volontnia! Det fritager jeg Dig for .... Hans Fader har længe nok tudet os det i Ørerne. Havde han endda nøiet sig dermed; men skulde De troe det, Fru Baronesse, at han en Dag bragte mig en Pakke Breve .... Han havde en, som mintro var saa høi som saa .... og den bad han mig at see igjennem .... Det var Brevene fra hans Søn.

Baronessen. Brevene fra Herr Bernard!

Marquien. Som han bevarede som Reliqvier .... Jeg, som altid var fuld af Opmærksomhed for den Gamle, jeg tog Pakken og smed den i en Skuffe og gav ham den igjen efter et Par Dage, idet jeg sagde, for at smigre ham: Det er godt, Fader Stamply, det er meget godt .... en smuk Haand, nøiagtig Interpunction, ulastelig Retskrivning; det er Skade, at denne Dreng er død, han vilde bragt det til Noget. Jeg er meget fornøiet med hans Breve.

Baronessen. De havde læst dem?

Marquien. Jeg! .... Ikke et eneste.

Helene. Nu vel, jeg har læst dem, min Fader.

Marquien (forbauset). Det er ikke muligt!

Helene. Disse Breve ere endnu i mine Hænder, den gode Stamply gav mig dem paa sin Dødsseng, og troe mig, han kunde vise dem frem med en retmæssig Stolthed, det var hans Adelsbreve.

Marquien. Hvorledes?

Helene. O ja, min Fader, jeg har læst Dem, og De selv vilde, naar De læste disse Breve fra en Soldat, alle skrevne i Triumphens Beruselse Dagen efter en Fegtning, ja, De vilde misundt ham en saadan Søn. Jeg vil blot nævne det, hvori han sendte sin Fader en Stump af det røde Baand, som havde glimret paa hans Bryst .... Baandet er endnu der, falmet ved Krudtrøgen og den gamle Faders Kysse. Det er ikke St. Ludvigs Kors, og dog vilde De berørt det med Agtelse; dette Brev er ikke fra en Adelsmand, og dog vilde De været stolt af at trykke den Haand, som havde skrevet det.

Raoul (griber Helenes Haand). Godt, Helene, godt.

Marquien. Nu, nu, berolige Dig .... Hvad Pokker gaaer der af Dig?

Baronessen. Hvilken Ild, hvilken Begeistring! I Sandhed, kjære Barn, det er heldigt, at denne Herr Bernard ikke mere hører til denne Verden.

Marquien. Og hvorfor?

Baronessen. Fordi han for min Søn, Helenes tilkommende Mand, maaskee vilde været en farlig Medbeiler.

Helene. Fru Baronesse! (Hun gaaer og sætter sig ved Gueridonen tilhøire. Baronessen gaaer hen til hende og giver hende venligt Haanden).

Marquien. Ah, bravo! Hm, Raoul, hvad siger De om det? Datter af en Seiglière forelsket i en Husar, en af Bonapartes Husarer.

Raoul. Ei, ei, Herr Marquis! Bonaparte var Medlem af Institutet.

Marquien. Ja, det manglede bare! (Jasmin kommer ind fra Baggrunden med en Pakke Breve og Journaler i Haanden.) Men dette kan være nok om Stamplyerne, lad os beskjæftige os med mere alvorlige Ting. Jasmin, Jægere, Heste, Hunde! Lad Alt være færdigt til Afreisen! Jeg vil bestige Roland. Hvad bringer Du der?

Jasmin. Herr Marquiens Breve og Journaler.

Marquien. Den hvide Fane, de lærde Efterretninger .... Det Sidste er ikke for mig .... Vær saa god, Raoul ....

(Jasmin bringer Journalen til Raoul, som aabner den og løber den igjennem med Helene, hos hvem han sidder. Jasmin gaaer.) Ah, her er et Brev til Dem, Fru Baronesse, man veed, at De er her.

Baronessen. Det er fra vor Ven. Præsident Malebois, vor Ledsager i Landflygtigheden.

Marquien. Som nu er Seglbevarer?

Baronessen. Netop .... Jeg har bedet ham om en Assessorplads ved vor Kongelige Domstol; der er just en Plads ledig.

Marquien. Hvad Pokker vil De gjøre med den?

Baronessen. Gjetter De det ikke?

Marquien. Jeg har det .... Blomsten blandt Poitiers Advocater, Destournelles .... Deres gamle Tilbeder —

Baronessen. Det er Noget til at slukke hans Flamme. See her. (Hun rækker ham Brevet, som hun netop har gjennemløbet.) Hans Udnævnelse afhænger nu kun af hans Noiagtighed i at fremstille sig for Ministeren. (Viser ham et forseglet Brev, som var indeni det første.) Malebois sender mig Brevet, som kalder ham til Paris.

Marquien. Destournelles .... Assessor .... Og det gjør De, for at blive ham qvit? Det er en god Opfindelse!

Baronessen. Ja, ikke sandt?

Marquien. Den gamle Ræv! Jeg saae ham endnu igaar streife omkring i Omegnen af Slottet Vaubert og lure paa Deres Tilbagekomst, rasende over ikke at have mødt Dem. Hør, jeg tør sværge paa, at nu, medens vi staae her og tale, traver han alle-

rede omkring paa Stierne, for at løbe April til Deres Dør.

Jasmin (melder i Baggrunden). Herr Destournelles.

Marquien. Hm, hvad sagde jeg? Det slog til.

Baronessen. Hvorledes! At forfølge mig hertil!

Marquien. Han har vel opsporet den gode Nyhed, som De har at bringe ham.

Baronessen. Nei, jeg har mine Grunde til ikke at sige ham Noget endnu. — Marquis, jeg beder Dem, gjem disse Papirer, og bevar den fuldkomneste Taushed om denne Sag.

Marquien (gjemmer Papirerne i Bordet tilvenstre). Godt. Lad ham komme ind! (Jasmin indfører Destournelles). Jeg er hjerteglad, han kommer, som han var kaldet.

Sjette Scene.

Baronessen. Marquien. Destournelles. Helene. Raoul.

Marquien (leer). Min Hilsen til den Poitierske Demosthenes!

Destournelles. Min Hilsen til det hele Selskab. Det glæder mig, Herr Marquis, at see Dem i saa godt Lune.

Marquien (leer endnu stærkere). Det er, fordi De bringer Lystigheden med Dem overalt, hvor De kommer, Herr Destournelles.

Destournelles. De er altfor god.

Marquien. Nu, Lurendreier, Lovtrækkeriets Palmer ere Dem ikke mere nok? Vi ville dertil føie nogle Myrthestengler, plukkede i Cyprias Lunde.

Destournelles. Cypria! .... Jeg benytter mig af Ferierne ved den Kongelige Domstol, for at overlade mig til min Smag for Landlivet, det er det Hele.

Marquien. De er en Ynder af Hyrdedigtet?

Destournelles. Og Hændelsen har paa min Spadseretour ført mig hid.

Marquien (spottende). Hvilken lykkelig Hændelse!

Destournelles. Ja overmaade lykkelig, siden den tillader mig at gjøre Herr Marquien min Opvartning. —

(Jasmin kommer ind fra Baggrunden og lægger paa en Stol ved Døren Marquiens Jagtkniv, Pidsk og Hue.)

Marquien. Og det Allerheldigste er, at den forskaffer Dem Fru Baronessens uventede Nærværelse.

Destournelles (bukker og gaaer hen til Baronessen). Jeg tilstaaer, at jeg ikke regnede paa saa megen Lykke.

Marquien (støder ham med Albuen). Don Juan!

Destournelles. Hm!

Marquien (til Jasmin). Nu, Jasmin, er Alt færdigt?

Jasmin. Man venter kun paa Herr Marquien. Men Roland er som rasende, der maa to Mand til at holde den.

(Helene reiser sig, lidt forskrækket og nærmer sig sin Fader.)

Marquien (høvliger hende). Jeg skal gjøre den saa spag som et bundet Lam. Det er altsaa afgjort, Fru Baronesse, De følger ikke med os?

Baronessen. Det er afgjort.

Marquien. Det gjør mig ondt. — Mit Bælte! (Jasmin opsøger det og hjælper Marquien at spænde det.)

Destournelles (afsides). Hun bliver; fortræffeligt!

Marquien (spænder sit Bælte). Hvis Hr. Destournelles vil jage Hjorten med os, vil jeg overlade ham Roland.

Destournelles. Særdeles forbunden.

Helene. Vognen er spændt for, Herr Destournelles, og hvis De havde Lyst ....

Destournelles. Tak, Frøken, Tak! (afsides). Elskværdige Barn, som altid forsøder sin Hr. Faders Piller.

Marquien. Mine Handsker! A propos, Destournelles, naar De skal føre en eller anden smuk Sag, saa lad mig vide det; jeg vil gaae hen at høre Dem.

Destournelles. Hvor megen Godhed!

Marquien. Man siger, at De taler gyldne Ord, og at, naar De engang har begyndt, kan ikke Pokker selv standse Dem.

Destournelles (afsides). Jeg er ikke ondskabsfuld; men hvis Roland blot vilde knække ham et Par Ribbeen!

Marquien. Min Pidsk, min Hue. — Raoul, giv Deres Forlovede Armen.

(Raoul gaaer bag Marquien, for at give Helene Armen.)

Raoul. Farvel, saa længe.

Helene. Farvel, min gode Herr Destournelles.

Destournelles. Frøken ....

Helene. Vi sees iaften, Fru Baronesse.

Baronessen. Jaften kjære Barn. (Hun ledsager Helene og Raoul til Udgangen, og gaaer derpaa hen til Vinduet tilhøire.)

Marquien (til Destournelles). Jeg trækker mig tilbage og lader Dem blive her. God Lykke!

Destournelles. Hvorledes?

Marquien. Farvel, min Rinaldo! min Amadis! Og nu paa Jagt, mine Børn, paa Jagt og en Fanfare for Hr. Destournelles. (Han gaaer ud, smeldende med Pidsken, og man hører Lyden af en Fanfare, som lidt efter lidt taber sig i det Fjerne.)

Syvende Scene.

Destournelles. Baronessen.

Destournelles. Hvilken Lystighed! hvilken Lattermildhed! Lykkelige Mand! Hvad

mangler ham? Han har et let Sind, en god Mave, et egenkjærligt Hjerte .... Han vil leve i hundrede Aar, og han vil dø ung.

Baronessen (forlader Vinduet, hvorfra hun med Haanden har vinket Farvel til Jægerne) Ah, Herr Destournelles, hvis jeg kan troe Marquien, er det mig, De søger her; De vil da være saa god at forklare mig. —

Destournelles. Hvad der fører mig hid? .... Jh, Fru Baronesse, gjetter De det ikke?

Baronessen. Herr Destournelles, jeg er upasselig, jeg har Hovedvine; forklar Dem, men for Guds Skyld, vær tydelig .... og især, vær kort .... Da nu Retten har Ferier, saa see et Øieblik at glemme, at De er Advocat. (Hun sætter sig ved Guéridonen tilhøire.)

Destournelles (staaende). Ak, jeg har aldrig saa meget behøvet at erindre det .... jeg har aldrig saameget behøvet at kalde Dialektiken og Veltalenheden til min Hjælp.

Baronessen. Til Sagen, til Sagen, Herr Advocat.

Destournelles. Tillad —

Baronessen. Til Sagen, til Sagen!

Destournelles. Godt, jeg begynder .... Hvor længe, Fru Baronesse —

Baronessen. O, Herr Advocat! .... Tillad, at jeg standser Dem i denne glimrende Indledning .... De begynder ikke .... De begynder paany .... Sagen er hørt. For lang Tid siden har Domstolen afgivet sin Kjendelse.

Destournelles. I første Instants har jeg tabt, det er sandt; ved Appellationen har jeg tabt, det tilstaaer jeg; men jeg holder mig ikke for slagen.

Baronessen. De er vanskelig at blive af med.

Destournelles. Har jeg da ikke min Tilflugt til Naaden? Seer De, Fru Baronesse, De vilde ved at modtage min Haand belønne den bestandigste Flamme, som nogensinde har glødet under Himlen.

Baronessen (reiser sig og gaaer frem foran Destournelles). Det er nydeligt! Min kjære Herr Destournelles, det er den halvfemsindstyvende Gang, De henvender disse smukke Sætninger til mig .... Hvis De altid plaiderer ligesaa eensformigt, beklager jeg Dommere og Clienter.

Destournelles. Nu vel, Baronesse, vær forvisset om, at Intet vil dæmpe denne min haardnakkede Flamme .... hverken Deres Haardhed .... eller Deres Spot .... eller Tiden —

Baronessen (ironisk). Virkelig!

Destournelles. Ja, Fru Baronesse, ja .... Og betænk, at De kun har et eneste Middel til at blive mig qvit.

Baronessen. Og dette Middel .... det er?

Destournelles. Det er at kalde Dem Fru Destournelles.

Baronessen. O, det er et dyrt Middel. — Jeg veed et andet, uden Tvivl mindre behageligt, men sikkrere.

Destournelles (stødt). Ah, det vilde være mig kjært at kjende det.

Baronessen. Det er min Hemmelighed .... Men troe mig, Herr Destournelles, hvilken Smerte end Deres Hjerte maa lide, jeg har Midlet til at lægge den. Foreløbigt vil jeg blot sige, at da der maa være en Ende paa Alting, og da det ikke er mig behageligt at opmuntre en Kjærlighed, hvis Udbrud er mig besværligt, saa betyder jeg Dem herved, at Baronesse Vaubert er tilfreds med sin Titel og aldrig vil samtykke i at bedde Fru Destournelles.

Destournelles. Aldrig?

Baronessen. Aldrig! Det er mit første, det er mit sidste Ord.

Destournelles. Fortræffeligt, Fru Baronesse .... De vil altsaa, uagtet Deres Løfter ....

Baronessen (med Stolthed). Mine Løfter! .... Jeg veed ikke, Herr Destournelles, at jeg nogensinde har nedladt mig til at give Dem Løfter.

Destournelles. Virkelig! Jeg beundrer, paa min Ære, Fru Baronesse, Deres Hukommelsesevne. Maaskee erindrer De ikke længere visse Tjenester —

Baronessen. Tjenester?

Destournelles. Sagde jeg det ikke nok? De falder i Forundring ved at erindres derom .... Lad mig see, har jeg drømt? Hændtes det ikke en Dag, at en Advocat i Poitiers saae en Emigrantinde træde ind hos sig, en Baronesse? Hun besvoer ham at tage sig af hendes Interesser, der vare saa haardt krænkede; han blev rørt af hendes Ulykke, og sparede han vel nogen Møie eller Omsorg? Ved Hjælp af hans Hegivenhed kunde hun vende tilbage til sit lille Slot, ved Hjælp af hans Formue kunde hun atter hæve sit Huses Glands, og hendes Stolthed, beseiret ved Erkjendtligheden, henvendte da uden Skræk Blikket paa en Mesalliance. Hvilken god Tid for vor Advocat! Han var en Frelser, en Trøst og en Støtte, han var Lykken nær, da den høie Dame pludselig slog Retraite, og den Ulykkelige saae sine Forhaabningers Bygning styrte sammen. Hvad var der foregaaet?

Baronessen. Jeg skal ikke kunne sige Dem det.

Destournelles. Jeg skal sige Dem det, Fru Baronesse. Lige i Nærheden af den høie Dame, her, paa dette Slot, levede en Mand, ligesaa ynkværdig midt i Rigdommens Skjød som Job paa sin Askehob. Der havde dannet sig ligesom en Orken omkring ham; thi Godtfolk forsikkrede, at han i 93 havde angivet, forjaget og plyndret sine Herrer.

Nu, Baronessen, der var mere barmhjertig, havde gjort sig til denne Mands Veninde. Ved Hjælp af Behændighed, Aand og Snedighed havde hun været saa heldig at overbevise ham om, at han ikke vilde gjenfinde Ro og Agtelse uden ved at tilbagegive sin gamle Herre alle hans Eiendomme. Hvorpaa tænkte hun ved at handle saa? Baronessen havde en Søn, Adelsmanden, som skyldte hende Alt, havde en Datter. (Baronessen gjør en Bevægelse.) Deres Hukommelse vender tilbage, det Øvrige veed De.

Baronessen. Det er overordentlig interessant, Herr Destournelles. Jeg beklager blot, at De har forbigaaet visse Enkeltheder, som Deres Aand ikke vilde have undladt at give en fordeles udsøgt Vending.

Destournelles. Visse Enkeltheder? Det synes mig dog —

Baronessen. Jeg vil, hvis De tillader, udfylde Hullerne i Deres Beretning, og vi To ville saaledes have lavet en lille Historie til behagelig Aftenunderholdning for vor gode By Poitiers's Sladdercirkler.

Destournelles. Nu vel, Fru Baronesse, jeg er lutter Øre.

Baronessen. De har for Exempel forbigaaet, at den eneste Stræben hos denne Advocat var at skrabe Penge sammen og at erholde Øvrighedsposter, som han hele sit Liv havde beilet til. Dette var Hemmeligheden ved hans Hengivenhed, og det var dette, den høie Dame fuldkommen havde fattet. For stolt til at nedlade sig til en Mesalliance, for stolt til at blive sin Forretningsmand forbunden —

Destournelles. Fru Baronesse!

Baronessen. Modtog hun hans Tjenester og var heller ikke i Forlegenhed med at betale dem. — Og nu, Herr Destournelles, vil De vide Opløsningen paa vor lille Historie.

Destournelles. Gjerne. Jeg gjetter den ikke.

Baronessen. En smuk Dag lod hun denne haardnakkede Frier tydelig forstaae, at hun ikke var ført bag Lyset af en saa negennyttig Tilbøielighed; med en let Haand løste hun Baandene paa hans Maske; og efter at have gottet sig over hans Forvirring, efter at have seet ham staae stum, forbløffet, uden Holdning, sagde hun til ham: Jeg haaber, min Herre, at De for Fremtiden ikke mere vil give Følelser Luft, som jeg er saa uheldig at finde latterlige, — hvorpaa hun neiede for ham, og overlod ham til hans egne Betragtninger.

(Hun neier og gaaer ud af Baggrunden.)

Ottende Scene.

Destournelles (alene). Fru Baronesse, mellem os er der Krig paa Liv og Død ... Kamp! Ja, jeg sværger det, ja, jeg skal hevne mig .... Hvorledes? .... Det veed jeg ikke .... Den Utaknemlige! .... Den Troløse! .... At bebreide mig min rosværdige Ærgjerrighed! .... Det er sandt, jeg vilde befinde mig vel i en Assessor eller Præsidentstol. — Men for at komme der, behøver jeg ikke hende .... Min Ansøgning bliver understøttet, og jeg kan vente hver Dag .... Og denne Marquis! O De skal erfare, hvad det vil sige, naar en Mand som jeg bliver vred! .... og De skal komme til at betale mig Deres Foragt og Haan, det sværger jeg.

Niende Scene.

Destournelles. Den unge Mand.

Den unge Mand (kommer ind fra Baggrunden.) I en Time har jeg ventet i Parken .... Ah, det er med Herr Marquien af Seiglière jeg har den Ære at tale?

Destournelles. Jeg! (afsides). Hvorfra kommer vel han? (høit.) Nei, jeg er ikke Marquien af Seiglière.

Den unge Mand. Han var her i Øieblikket.

Destournelles. Han var her; men han er her ikke længer.

Den unge Mand. Hvor er han da?

Destournelles. Paa Jagt!

Den unge Mand. Fordømt!

Destournelles. Det er Dem ubehageligt?

Den unge Mand. Ja.

Destournelles. Saa!... Tør jeg vide?...

Den unge Mand. Nei.

Destournelles. Som De vil. Da jeg for min Deel ikke har Noget at gjøre med Marquien, men med Baronesse Vaubert, saa gaaer jeg —

Den unge Mand. Baronesse Vaubert, sagde De, Baronesse Vaubert?

Destournelles. Just hende! Kjender De hende?

Den unge Mand. Personlig .... Nei.

Destournelles. Desbedre for Dem!

Den unge Mand. Af Omtale?... Ja.

Destournelles. Desværre for hende!

Den unge Mand. Skulde hun hændelsesviis være her?

Destournelles. Hændelsesviis? Er hun ikke altid klistret til Marquien.

Den unge Mand. Ah, Baronesse Vaubert er her? Jeg maa nødvendig tale med hende.

Destournelles (afsides). Hvad er dog paafærde? (høit) Hvis jeg kunde være Dem til Tjeneste? .... Jeg kjender Baronesse Vaubert. For at tale reent ud, jeg kan ikke rose mig deraf.

Den unge Mand. Jeg sandelig heller ikke.

Destournelles (afsides). Hvilket Møde! Hvis jeg kunde faae at vide .... (høit.) Jeg vil endogsaa tilstøie, at jeg har meget at beklage mig over hende.

Den unge Mand. Jeg ogsaa.

Destournelles. Og at jeg søger at hævne mig paa hende.

Den unge Mand. Jeg ogsaa.

Destournelles (afsides). Fortræffelige unge Mand! .... Det er Himlen, som sender mig ham! (høit.) Nu vel, min Herre, hvis min gamle Erfarenhed kunde være Dem til nogen Hjælp? .... Leonard Sylvain Destournelles, Advocat i Poitiers, til Deres Tjeneste, hvis den behøves.

Den unge Mand. Jeg er Dem meget forbunden; men hvis jeg skal tage min Tilflugt til en Advocat, saa er det ikke i Marquien af Seiglières Huus, jeg vil vælge ham.

Destournelles. Og hvorfor da? En Advocat har ingen Venner .... Han har kun Clienter eller Modstandere. Og De vilde have Uret i at slutte, at jeg skulde være en Ven af Huset, fordi De seer mig her.

Den unge Mand. Jalfald maa jeg, forinden jeg tager nogen Beslutning, have visse Oplysninger —

Destournelles. Er ikke jeg her? Jeg kjender hele Provindsens Adel.

Den unge Mand. Der er netop Spørgsmaal ikke om nogen Adelsmand, men om dette Slots sidste Eier.

Destournelles. Thomas Stamply?

Den unge Mand. Har De kjendt ham?

Destournelles. Ja, nøie. Han kom undertiden, for at spørge mig tilraads i Poitiers; men, mellem os sagt, han var af det Slags Folk, for hvem de Lovkyndige ikke have stort tilovers.

Den unge Mand. Hvorfor?

Destournelles. Hans forsonlige Charakteer, hans Redelighed, hans Retskaffenhed holdt ham fjernet fra Justitias Tempel.

Den unge Mand. Hans Redelighed! .... Hans Retskaffenhed!

Destournelles. Han afskyede Processer; og da han døde, havde vi i flere Aar ikke seet hinanden.

Den unge Mand. Den Lovtale, De holder over Hr. Stamply, er fortjent, jeg veed det; imidlertid kan De ikke være uvidende om, at det her ikke var den almindelige Mening.

Destournelles. Tilforn, det kan være; taabelige og ondskabsfulde Folk, som altid ere de flette, angreb hans Retskaffenhed, for at trøste sig over hans Rigdom .... Men da han havde leveret denne store og smukke Eiendom tilbage —

Den unge Mand. Tilbage? Havde Stamply rovet sin Eiendom, siden han behøvede at levere den tilbage?

Destournelles. Nei, sikkerlig, og det gjør mig ondt at have betjent mig af dette uegentlige Udtryk, som man her bruger —

Den unge Mand (opbragt). For at smigre den nye Eiers Stolthed?

Destournelles. Rigtig. Han leverede ikke Godset tilbage; han forærede ham det.

Den unge Mand. Reent ud?

Destournelles. Saa reent ud som muligt. Baronesse Vaubert lod ham ikke engang beholde de Jordstykker, hvormed han havde forøget Eiendommen.

Den unge Mand. Baronesse Vaubert! Ja, jeg veed det .... Men tillad, min Herre, der er endnu en Ting, som jeg ikke fjender; jeg maa endnu vide Stamplys Belønning for en saa stor Velgjerning.

Destournelles. Hans Belønning?

Den unge Mand. Ja .... man holdt ham uden Tvivl skadesløs ved om og venlig Omsorg .... man omgav hans Alderdom med Kjærlighed og Agtelse? ....

Destournelles. Ja, i Begyndelsen gik Alt godt. Man saae kun lidt til Verden, man førte kun et Familieliv. Den gamle Stamply var med overalt, pleiet, forkjælet som et Barn. Man kom i Begeistring over Alt, hvad han sagde, det var den ægte gallike Aand i sin Flor .... en bibelsk Charakteer, en patriarkalsk Sjel ....

Den unge Mand. Nu?

Destournelles. Efter nogle Maaneders Forløb var den gallike Aand bleven en Grobian og den bibelske Charakteer en Tølper; efterat have kjærtegnet ham som en tro Hund, viste man ham bort som en ureen Hund ....

Den unge Mand. O hvilken Skam!

Destournelles. Hvor vil De hen? De fyldte ham for meget til at elske ham.

Den unge Mand. Men, min Herre, Erkjendtligheden?

Destournelles. Erkjendtligheden ligner dette Orientens Vand, som de Reisende omtale, og som kun holder sig i Guldkar; det dufter i de store Sjæle, men bliver suurt i de smaa. Efter et Aars Forløb var der ikke mere Spørgsmaal om den gamle Stamply, end om han aldrig havde været til. Han døde forglemt i Portnerhuset, hvor man havde flyttet ham hen, uden at han fremførte en Klage imod de Utaknemlige, som havde forstødt ham, lykkelig ved at forlade denne Jord og gjenforenes deroppe med sin Kone og sin Søn, hvis Navn han mumlede mellem Læberne i sit sidste Suk.

Den unge Mand. Og ikke en Haand, ikke en venlig Haand til at lukke hans Øine!

Destournelles. O jo, en næsten datterlig Haand opfyldte denne fromme Pligt.

Den unge Mand. Hvem?

Destournelles. Marquien af Seiglières egen Datter.

Den unge Mand. Marquiens Datter?

Destournelles. Ja, hun er en Engel. Fremmed for alle det virkelige Livs Begivenheder, troer hun den Dag i Dag, at Stamply kun har givet sine Herrer deres Gods tilbage; og dog følte hun sig ubevidst trukket til ham af Erkjendtligheden, og det

var hende, som uden at ane det, betalte sin Faders Gjæld.

Den unge Mand. Frøken Seiglière!

Destournelles. Ja, min Herre. Det var den stakkels Mands Glæde hver Dag at see hende træde ind i hans Kammer, denne fortryllende Skabning, som bragte ham sin Ynde, sit Smiil, og rakte ham sine to Hænder at kysse.

Den unge Mand. Fortræffelige Barn! .... Jeg velsigner Dig og jeg beklager Dig; thi Retfærdigheden maa have sin Gang, og de Onde maa straffes for deres Nedrdrægtighed. (Han gaaer forbi Destournelles.)

Destournelles (afsides). Han taler som en hævnende Gud.

Den unge Mand. De er Advocat?

Destournelles. Jeg er bleven graa under Lovens Granskning.

Den unge Mand. De kjender den?

Destournelles. Dermed smigrer jeg mig.

Den unge Mand. Er der i afdøde Thomas Stamplys Gavebrev Intet, som er juridisk ugyldigt?

Destournelles. Ikke det Mindste; men man kan vel finde Noget.

Den unge Mand. Hvis der fremstillede sig en Arving, om hvis Tilværelse Giveren havde været uvidende .... en Arving af hans Familie.

Destournelles. Hvis Deres Haab kun hænger i den Traad, saa lad det ligesaa godt falde. Nei, min kjære Herre; Arvingen, De eller jeg, hvem det saa var, vi maatte gaae med uforrettet Sag.

Den unge Mand. Hvorledes! En Arving i lige Linie?

Destournelles. En Eneste kunde fremstille sig med Ret til at gjøre sin Fordring gjældende.

Den unge Mand. Hvem?

Destournelles. Ulykkeligviis er det ikke rimeligt, at han nogensinde vil fremstille sig.

Den unge Mand. Hvorfor?

Destournelles. Fordi han i fem Aar har sovet i Rusland under ser Fod Snee.

Den unge Mand. Stamplys Søn?

Destournelles. Ja, Bernard.

Den unge Mand. Vilde altsaa Bernard Stamply uagtet Gavebrevet kunne gjøre Fordring paa en Deel af sin Fædrenearv?

Destournelles. En Deel! Han vilde, ved Gud, kunne gjøre Fordring paa det Altsammen.

Den unge Mand. Er De sikker derpaa?

Destournelles. Fuldkommen sikker.

Den unge Mand. Vil De indestaae derfor?

Destournelles. Med mit Hoved! .... Men til hvad Nytte?

Den unge Mand. Denne Underholdning vil lettere kunne sluttes paa Deres Contoir end her. For Øieblikket bryder jeg mig ikke om at træffe Marquien af Seiglière .... Kan De strax følge med mig til Poitiers?

Destournelles. Jeg er færdig.

Den unge Mand. Troe mig, der skal jeg give Dem Middel til at hævne Dem paa Baronesse Vaubert.

Destournelles. Virkelig? Og dette Middel?

Den unge Mand. Er ufeilbart.

Destournelles. Er De sikker derpaa?

Den unge Mand. Fuldkommen sikker.

Destournelles (tager sin Hat paa en Lænestol tilhøire). Saa lad os tage afsted og uden længere Tøven begynde Fjendtlighederne.

Den unge Mand. Jeg følger Dem.

(De gaae mod Udgangen. Ved Døren i Baggrunden:)

Destournelles. Først De, min Herre.

Den unge Mand. Først De.

Destournelles. (Gjør Omstændigheder). Jeg beder, min Herre ....

Den unge Mand. Gaae dog og gjør ingen Omstændigheder. Jeg er hjemme her.

Destournelles (forbauset). Hjemme .... Hvorledes, De skulde være? .... Ah! .... (forandrer Tone). Jeg gaaer først.

Anden Act.

(Samme Decoration.)

Første Scene.

Helene. Marquien. Raoul.

(De komme ind fra Baggrunden, fulgte af to Lakaier og to Jægere. Man hører under Vinduerne Slutningen af en Fanfare.)

Marquien. Hallo! .... Hvilken Jagt! Hvilken Hjort! .... Lad dens Hoved som en ærefuld Trophæ nagles over Porten til den forreste Gaard! .... Nimrod var kun en Spurvejæger imod mig. (Lakaierne og Jægerne trække sig tilbage og gaae). Hvad siger De derom, min unge Baron?

Raoul. Jeg siger, Herr Marquis, at jeg er ganske udmattet; man maa være af Jern for at kunne udholde slige Fornøielser. Og De, Frøken?

Helene. O jeg, veed De, hører til Slægten; jeg holder af at føle mig ført af min Hest gjennem Skovene. Imidlertid tilstaaer jeg, dette Skuespil har gjort mig ondt; dette Dyr i Dødskampen, disse blodige Hunde —

Marquien. Det er sandt, Seiren har været os dyr; min bedste Stover, Arkas, er bleven paa Valpladsen, overrevet ved et Stød af Takkerne. Det er med Jagten, som

med Krigen! .... Baron, om vi gik og saae Kobbelet gaae tilbage til Stalden efter Jagtmaaltidet?

Raoul. Tusind Tak, Herr Marquis, jeg er som mørbanket.

Marquien. Mørbanket? De har jo ikke gjort Andet end at drive langs med Gjærderne.

Raoul. Drive! Min Dag er ikke spildt, Herr Marquis. (Viser en Fugl.) Her er en Tividus merula, som vil berige mine Samlinger.

Marquien. Den? .... Vi Andre kalde den en Kramsfugl. De har Ret, De maa være træt.

Raoul. Nu vel, hvis De tillader, vil jeg tage hiem og pleie mig lidt.

(Han gaaer mod Udgangen.)

Marquien. Gaae, min unge Ven, gaae og læg Dem i Deres Seng, men lad den varme først!

Raoul. Det er ved Gud netop, hvad jeg tænker at gjøre. Hvis jeg ikke har den Ære at spise med Dem —

Marquien. Saa tager jeg det ikke ilde op .... Sov vel.

Raoul (til Helene). Frøken! (Han trykker hendes Haand.)

Helene. Kom snart igjen, Herr Vaubert.

Marquien. Drik lidt Havresuppe, før De lægger Dem.

(Raoul gaaer ud af Baggrunden.)

Anden Scene.

Helene. Marquien. Jasmin.

Marquien. Det er en stikkelig Fyr, som aldrig vil finde paa noget Djævelskab! For Pokker, min stakkels Pige, jeg ønsker til Lykke, Du har gjort et net Valg. — Jasmin, staf mig af med dette. (Han tager sit Bælte af.)

Helene. Men er det da mig, som har valgt ham til Mand .... Er det ikke Dem?

Marquien. Mig? .... Jeg vasker mine Hænder .... Det er Baronessen, som troer, at I elske hinanden, at I ere skabte for hinanden.

Helene. Hun har maaskee Ret. Raoul er en brav Mand. Fra Barndommen af kaldte vi hinanden Broder og Søster. Imidlertid, jeg er lykkelig ved at leve hos Dem, for Dem alene, og mit Hjerte forlanger ikke Mere.

Marquien. Jeg heller ikke, jeg er lykkelig; troer Du, det mishager mig, at have en saa smuk Fugl i Buur, som kun qvidrer for mig? Men hvad mener Du? Baronessen siger, at I maae gifte.

Helene. Senere .... Det haster ikke.

Marquien. Sagen er, mit stakkels Barn, at jeg vil faae en jammerlig Svigerson i ham .... en Adelsmand paa tyve Aar, som skyder sit Krudt bort paa Spurve og bliver udmattet ved at jage en Hjort!

Helene. Og De, min Fader, sparer Dem ikke nok .... De udsætter Deres Dage, som om de ikke tilhørte mig. Nu, sæt Dem. (Marquien sætter sig ved Gueridonen tilhøire.) Vil De ikke forinden Maaltidet tage Dem et Glas spansk Viin?

Marquien. Jeg vil tage hele to.

Helene. Med nogle Stykker Tvebakker.

Marquien. Men ikke tykkere end en Kattetunge. –

Helene. Jasmin, tag Gamaskerne af Herr Marquien.

(Medens Jasmin ligger ved Marquiens Fødder, gaaer hun hen til Consolen efter Bakken med Flasken og Skaalen med Tvebakker, som hun derpaa rækker Jasmin.)

Marquien. Gode Pige, Tak. (Han drikker). Og Du skal blive en Baronesse Vaubert —

Helene. Er De vel? .... Har De Alt, hvad De behøver?

Marquien (strækker sig i Lænestolen). Ikke ganske.

Helene. Hvad ønsker De endnu?

Marquien. Et Kys.

Helene. Min gode Fader! (Hun omfavner ham). Jeg forlader Dem et Øieblik for at klæde mig om.

Marquien (holder hendes Hænder). Gaae, mit Barn, og gjør Dig smuk .... thi Du veed det, min Hjertensglæde, Du er ogsaa mine Dines Lyst.

(Helene vender sig paa Veien til Døren og sender endnu en Hilsen til sin Fader.)

Tredie Scene.

Jasmin. Marquien.

(Jasmin fuldender Oplukningen af Marquiens Gamasker.)

Marquien. Nu, Din Knægt, er Du da fornøiet, Du kan fortælle overalt, at Din Herre har dræbt en Hjort med ti Takker.

Jasmin. Der tales allerede kun om Herr Marquiens sidste Bedrift.

Marquien (kniber ham i Øret). Du er lykkelig din Slyngel ....

Jasmin. Au!

Marquien (kniber endnu stærkere). Du er lykkelig, siden Du tjener hos en Adelsmand, af hvem der gaaer saadant Ry. Jeg veed ikke, hvorfor jeg giver Dig Løn.

Jasmin. La Brisée siger, at Herr Marquien har indlagt sig stor Ære idag.

Marquien. Tænk blot, om jeg havde været i Fontenay .... for Pokker! (Jasmin har taget Gamaskerne af. Marquien gnider sine Lægge.) Jasmin, hvad siger Du om det?

Jasmin (paa Knæe ved Marquien). Det er sikkert, at Herr Marquien har den smukkeste Læg i Poitou.

Marquien. Og hvor den er fast ....

Fol, Jasmin, jeg tillader Dig det. Det er Marmor!

Jasmin. Bedre end det .... Det er Bronce, som er smeltet i en Silkestrømpe.

Marquien. Jeg troer, at Herr Bonaparte vilde været temmelig forlegen ved at vise Magen .... Seer Du, Jasmin, uden Emigrationen vilde det været forbi med Læggene i Frankrig; det er os, som har reddet dem.

Jasmin. Hvis Herr Marquien vilde gifte sig igjen —

Marquien. Du smigrer mig, Din Knægt! .... Men jeg tilgiver Dig. Nu, endnu et Glas af denne gamle Vin, som opliver Hjertet. (Jasmin gaaer tilhøire, tager Flasken ved Guéridonen og skjænker for Marquien). Gud, hvor Livet er sødt! .... Begriber Du, Jasmin, at der gives Folk, som klage over Tilværelsen? Der er ikke Noget til, ikke engang Dit dumme Ansigt, uden at jeg føler Fornøielse ved at see derpaa.

Jasmin. Jh, ih! .... Herr Marquien er altfor god.

Marquien. Ei, der er Baronessen.

Fjerde Scene.

Baronessen kommer med urolig Mine ind fra Baggrunden. **Marquien. Jasmin.**

Baronessen. Mig selv! ...., Jasmin, forlad os.

Marquien. Ja .... gaae, Din Slyngel. (Jasmin gaaer ud af Baggrunden med Marquiens Gamasser). Forestil Dem, Fru Baronesse, en Hjort, stor som en Elephant.

Baronessen. Ja, nu er der Tid til at tale om Jagt! .... Vi ere alene .... Marquis, Alt er tabt.

Marquien. Hm, Hvorledes! .... Alt er tabt?

Baronessen. Troer De paa Gjengangere?

Marquien. Jh, Baronesse! ....

Baronessen. Hvis De ikke troer derpaa, saa tager De feil. Bernard, Stamplys Søn, denne Helt, som er død og begravet for fem Aar siden under Ruslands Is —

Marquien. Nu vel?

Baronessen. Nu vel! Man har seet ham idag for et Øieblik siden i Poitiers; man har seet ham som Kjød og Blod, man har seet ham, virkelig seet ham, man har talt med ham, og det er ham, det er Bernard, Bernard Stamply, Sønnen af Deres gamle Forpagter. Han er til, han lever, den Knægt er ikke død.

Marquien. Nu hvad angaaer det mig?

Baronessen. Hvorledes, hvad det angaaer Dem? Stamplys Søn er ikke død, han er kommet tilbage til Egnen, man har bevist hans Identitet, og De spørger, hvad det angaaer Dem?

Marquien. Ja, uden Tvivl; hvis den Knægt har Grunde til at elske Livet, saa meget bedre for ham, at han ikke er i Jorden. Det skal glæde mig at see ham .... Hvorfor har han ikke allerede fremstillet sig?

Baronessen. O, vær De ganske rolig, han vil nok fremstille sig.

Marquien. Lad ham komme! Man modtager ham, man drager Omsorg for ham; om det behøves, skaffer man ham en Levevei. Er han undseelig, sætter man Mod i ham. Han skal faae, hvad han forlanger.

Baronessen. Og hvis han nu forlanger Alt?

Marquien. Hm?

Baronessen. Har De læst en Bog, som kaldes Code?

Marquien. Code?

Baronessen. Ja, Code Napoléon.

Marquien. Aldrig.

Baronessen. Det er en Bog med en temmelig tør Stiil, meget yndet, naar den sikrer vore Rettigheder, men lidet anseet, naar den er vore Fordringer imod. Jeg tvivler for Exempel paa, at De særdeles vilde lide Capitlet om Gaver i levende Live. Læs det imidlertid, jeg anbefaler det til Deres Overveielse.

Marquien. Ah, Fru Baronesse, gjør mig den Tieneste at forklare mig, hvad Alt dette betyder?

Baronessen. Herr Marquis, dette betyder, at Thomas Stamply i sin Søns levende Live ikke vilde kunnet disponere over mere end Halvdelen af sine Eiendomme til Deres Fordeel, og at, naar han har disponeret over Alt kun under den Forudsætning, at hans Søn var død, ere hans Dispositioner ugyldige; dette betyder, at De ikke mere er i Deres Hjem, at Bernard vil sievne Dem for at gjøre sine Rettigheder gjældende, og at denne Knægt, De taler om at skaffe en Levevei, vil, forsynet med en Dom i bedste Form, opfordre Dem til at fortrække og høflig kaste Dem paa Døren. Begriber De nu?

Marquien (gaaer forbi Baronessen). Saa, saa, saa! .... Jeg bryder mig slet ikke om Deres Code og Gaver i levende Live. Hvad taler De forresten om Gave? Man giver mig tilbage, hvad man har taget fra mig, og det kaldes en Gave! Ordet er net. En Gave! En Seiglière modtage en Gave! Fru Baronesse, en Seiglière har aldrig modtaget Noget uden af Guds Haand.

Baronessen (afsides). Gamle Barn!

Marquien. En Gave! For Pokker, jeg er i mit Hjem, lykkelig og i Fred, og fordi en Døgenigt, som man troede død, tillader sig at leve, skal jeg skylde ham mine Forfædres Eiendom? Det er denne Code, som vil have det saaledes! Men det er da Barbarer, som have forfattet denne Deres Code.

Baronessen. Hør, Marquis, lad os tale

alvorligt, Sagen er det nok værdt. Indtil nu har jeg respecteret Deres Illusioner; Omstændighedernes Alvor tillader mig ikke længere at holde inde. Deres gamle Forpagter havde Intet berøvet Dem; han skyldte Dem Intet; han kunde beholdt Alt. Det er altsaa reent ud en Gave, han har gjort Dem, og som De har modtaget. —

Marquien. Ved mine Forfædres Blod!...

Baronessen. Dette var nu det Forbigangne; lad os nu beskjæftige os med det Tilkommende. Der er ingen Tvivl om, at vi kunne vente denne Bernard hvert Øieblik, ikke som Ansøger, men som Herre —

Marquien. Men har er jo dræbt i dette Slag ved Moskau!

Baronessen. Man har seet ham, man har talt med ham.

Marquien. Umuligt! .... Han er død.

Baronessen. De er da ligesaa vantro som Thomas .... Nuvel, idag, præcise Klokken tolv, har en Advocat .... af Deres Bekjendtskab .... ham som De imorges modtog saa forekommende —

Marquien. Destournelles? .... Den Utaknemlige!

Baronessen. Destournelles har fremstillet sig paa den Kongelige Foged Durousseaus Contor, og der har han i Kraft af en Fuldmagt, undertegnet af Bernard, ladet udtage en Stavning, der vil falde ned som en Granat i Deres Fæstning, hvis De ikke er færdig til at overlevere Nøglerne til Pladsen.

Marquien. Hvorledes har De kunnet faae at vide? —

Baronessen. Det er min Gudsøn, den lille Guichard, Skriverdreng hos Durousseau, som har seet Alt, hørt Alt, og listet sig bort for at give mig Underretning om den Mine, som er ladet under Deres Fødder.

Marquien. Den lille Guichard .... Lad mig see .... Jeg har kjendt hans Moder i fordums Dage .... Det var Marie Bontems! .... (Han slaaer Triller.) Marie ... Marion ... Marionette ...

Baronessen. Sandelig, jeg beundrer Dem .... Om en Time, om et Øieblik maaskee, vil Bernard staae for Dem; nu, svar, hvorledes tænker De at tage imod ham?

Marquien. Hvem? ... Bernard? ... Lad ham gaae Pokker i Vold!

Baronessen. Men naar han nu fremstiller sig?

Marquien. Hvis han vovede det, Fru Baronesse, vilde jeg erindre mig, at han ikke er Adelsmand, og jeg behøvede da ikke, som Ludvig XIV, at kaste min Stok ud igjennem Vinduet, for ikke at forgribe mig paa en Adelig.

Baronessen. De er fra Forstanden, Marquis.

Marquien. Hvis det er nødvendigt at procedere, saa procedere vi.

Baronessen. Marquis, De er et Barn.

Marquien. Jeg vil have Kongen paa min Side.

Baronessen. Løven vil være paa Bernards.

Marquien. Jeg vil hellere fætte mit sidste Jordstykke til end lade ham faae et Græsstraa?

Baronessen. Vil De blande Deres Navn ind i skandaløse Stridigheder? Og det for at komme til Slutninger, som man kan forudsee, som ere ufeilbarlige, uundgaaelige. De har et Adelsvaaben; De vil ikke tilføie det denne Fornærmelse.

Marquien. Men for Guds Skyld, Fru Baronesse, hvad vil De, at jeg skal gjøre?

Baronessen. Jeg vil sige Dem det. Kjender De Historien om en Snegl, som ubetænksom krøb ind i en Bikube?

Marquien. En Snegl? ... Det hører til Deres Søns Fag.

Baronessen. Ligemeget! Bierne overgjøde den med Honning og Vox; da de derpaa saaledes havde fængslet den i Skallen, væltede de den ubeleilige Gjæst bort og kastede ham udenfor deres Bolig.

Marquien. Men hvilken Sammenhæng seer De mellem en Snegl? ....

Baronessen. Marquis, det er ligedan, vi maae bære os ad. De kan vel vide, at denne Bernard just ikke nærer nogen brændende Kjærlighed til os. For fuldstændig at ophidse ham, har Destournelles, som jeg imorges afskedigede, ikke undladt at gjøre sig til et Ekko af alle de Rygter, som ere udspredte imod os; i dette Øieblik kommer Bernard fuld af Harme og Raseri. Nu vel, hans Vrede maa døe i Fødselen. Stormen, som venter at knække Ege, maa kun bøie Siv.

Marquien. Jeg begynder at begribe.

Baronessen. Bernard forudsætter en stolt Modstand; lad os være blide, taalmodige og rolige. Vogt Dem især for at drøfte Deres Rettigheder eller hans! De maa langtfra sige ham imod, tal ham efter Munden. Det Væsentlige i Begyndelsen er saa sagte at lede ham til at indrette sig som Gjæst paa Slottet. Derved vinder De Tid. Tiden og jeg ville gjøre det Øvrige.

Marquien. For Satan!... Baronesse, jeg bander saa stærkt som Henrik IV; men jeg troer, at jeg vil gaae anderledes tilværks end han, for at erobre mit Kongerige tilbage.

Baronessen. Henrik IV undslog sig ikke for et Offer, naar det gjaldt en Seir.

Marquien. Et Offer? ja lad gaae! Men hvilken Rolle skulle vi spille her?

Baronessen. En betydelig Rolle; vi

skulle kjæmpe for vore Grundsætninger, vore Huusguder og Arner.

Marquien. Hvis det gjælder at kjæmpe, saa viger ved Gud ikke jeg.

Baronessen. Andet er jo ikke vor Hensigt. Her er ikke Spørgsmaal om at bringe den stakkels Fyr til Betlerstaven; De vil være høimodig; De vil indrette Alt paa det Bedste; men med al Samvittighedsfuldhed fra vor Side, behøver man da ikke at lade en fattig Djævel, som har hvilet fem Aar i Sneen, ligge, saa lang han er, paa en heel Million, for at lade ham føle, at han ligger blødt.

Marquien. Oprigtig talt .... nei .... men imidlertid —

Baronessen. Min gamle Ven, hvis De endnu har Skrupler, nu vel, naar De i Bund og Grund er ødelagt, saa kom med Deres Datter og søg et Fristed paa Familien Vauberts ydmyge Eiendom; derfra kan De efter Bequemmelighed betragte Deres Slot, Skyggerne i denne skjønne Park, og see Herr Bernard jage og leve lystigt paa Deres Gods.

Marquien. Veed De vel, Fru Baronesse, at De har en Mediceers Klogt?

Baronessen. Utaknemlige! .... Jeg har Hjertets Klogt. Hvad er det, jeg vil? Hvad er det, jeg fordrer? De Væseners Lykke, som jeg elsker. Troer De, jeg skrækkes tilbage ved Tanken om at leve fattigt med Dem i min lille Bolig? Men De, men Deres skjønne Helene, de Børn, som ville udspringe af den forestaaende Forening —

Marquien. Det er sandt; stakkels Smaa! Lad os redde Dunene til deres Rede. (Han kysser hendes Haand.)

Jasmin (melder i Baggrunden). Den Fremmede, som Herr Marquien negtede at see imorges —

Marquien. Det var ham!

Jasmin. Han er ledsaget af Herr Destournelles.

Marquien. Destournelles!

Baronessen. O den Forræder! .... Han forlader ham ikke mere .... Hvis han hjælper til ved dette første Møde, vil han forspilde alle vore Planer .... Da er alt Haab forbi.

Marquien. Jeg vil kaste ham ud af Vinduet.

Baronessen. Hvad tænker De paa?

Marquien. Paa hvad Maade skal vi ellers blive ham qvit?

Baronessen. Jeg veed ikke; men det paatager jeg mig. Lad dem komme ind.

Marquien (til Jasmin). Lad dem komme ind.

Baronessen. Til Værket, Marquis! ... Øieblikket er høitideligt. Der er Løven; der maa lægges Mundkurv paa den.

Marquien. Hvilken forbandet Hændelse! .... Netop som man skal sætte sig tilbords!

Femte Scene.

Baronessen Marquien. Bernard. Destournelles.

(Jasmin indfører de to Nysankomne og gaaer, efterat have fremsat Lænestole; Destournelles, som er traadt ind først, hilser dybt; Bernard gaaer lige hen til Marquien.)

Bernard. Det er med Herr Marquien af Seiglière, jeg har den Ære at tale?

Marquien. Ja, min Herre, tør jeg spørge —

Destournelles (hurtig, gaaer forbi Bernard). Tillad .... tillad .... Førend vi opgive Navn og Stand .... Ah, Fru Baronessen ....

„Hvor Lykken er mig huld, at mødes her med Dem!"

Baronessen. Altid artig, Herr Destournelles.

Bernard (sagte til Destournelles paa høire Side af Scenen). Baronesse Vaubert?

Destournelles (ligeledes). Ja!

Bernard (afsides). Godt!

Baronessen (sagte til Marquien, efterat have mønstret Bernard paa venstre Side). Det er ingen Tølper.

Marquien (ligeledes og foragteligt). Det er Stamplys Søn.

Baronessen (som før). Hvilket stolt og bestemt Blik! .... Marquis, hold Dem paa Deres Post.

Marquien (ligeledes). Vær kun rolig. (høit) Nu vel, mine Herrer, vil De gjøre mig den Ære at underrette mig om, hvilken Omstændighed jeg skylder Behageligheden af Deres Besøg?

Bernard. Intet er lettere, min Herre, vid —

Destournelles. Tillad; det er imod vor Aftale; lad Deres Advocat tale.

Marquien. En Advocat! .... Hvad skal det betyde?

Destournelles. De skal strax faae det at vide, Herr Marquis; men min ærede Client vil erindre sig det Løfte, han har gjort mig, at støtte sig til min Erfarenhed og lade mig fremsætte Anledningen til vort Besøg.

Bernard (falder sig, sagte til Destournelles). Det er billigt, jeg har lovet mig selv at nyde min Hevn i lange Drag.

Destournelles (ligeledes). Saa lad mig da ogsaa smage min.

Marquien. Nu vel, mine Herrer, hvorom er Talen?

Destournelles (gravitetisk). Herr Marquis, blandt de talrige Beviser paa Bevaagenhed, hvormed De imorges overøste mig, er der især et, som jeg ikke kunde glemme. Herr Marquien værdigedes at bevidne mig Udtryk, der vare ligesaa rørende som smig-

rende for min Egenkjærlighed, at De ønskede at høre mig plaidere i en eller anden vigtig Sag. Der fremstiller sig nu en, som lover at blive glimrende og synes i høieste Grad at maatte vække Herr Marquiens Interesse.

Marquien. Min Interesse? (sagte til Baronessen). Jeg troer, han gjør Nar af mig.

Destournelles. Det er et af disse skjønne Dramer, som Theatret misunder Fru Justitias Tempel. Naar det skal spilles, vil jeg, hvis Fru Baronessen vil ledsage sin ædle Ven, holde en Hædersplads aaben og bestræbe mig for, at mit Ord kan blive en saa glimrende Tilhørerkreds værdigt.

Marquien (sagte til Baronessen). Det gaaer for vidt! .... Baronesse, hold mig ikke tilbage!

Baronessen (sagte til Marquien, idet hun gaaer bag ham). Roligheд! Koldblodighed! (høit) Og denne Sag, Herr Destournelles?...

Destournelles. Vedrører meget nær Herr Marquien, og det er netop den Sag, hvormed min Client vil underholde ham.

Baronessen. Det vil være os en stor Fornøielse at høre Herr Destournelles's veltalende Foredrag, naar Sagen kommer for; men her ere vi ikke i Retten, og hans Nærværelse her som Advocat kan, som jeg formoder, ikke andet end forundre Herr Marquien.

Marquien. Det er sandt .... Jeg kan ikke forklare mig, at Herr Destournelles —

Bernard. Nu vel, lad saa være, det er mig, som vil henvende mig til Dem.

Marquien (stolt, idet han gaaer forbi Baronessen). Min Herre, hvis De er kommen hid, for at drøfte en indbyrdes Interesse, kunde De, synes mig, ganske simpelt ladet min Sagfører slaaes med Deres Advocat. Men skal vort Møde have en privat Character, saa vil jeg sige Dem, min Herre, at jeg ikke har for Sædvane at lade en Tredjemand være tilstede ved saadanne Samtaler.

Baronessen (affides). Meget godt!

Destournelles. De tager feil, Herr Marquis! I Embeds Medfør skylder jeg min Client at understøtte ham.

Marquien. Paa Deres Contor .... i Retten .... det er muligt! Men her, hos mig, ligeoverfor mig, det er en anden Sag.

Destournelles. Men —

Bernard. Lad det være Nok! (Han gaaer forbi Destournelles.) Hvad der ligger mig paa Hjerte, kan Ingen bedre sige Dem end jeg .... Forlad os, Herr Destournelles.

Destournelles. Hvorledes?

Bernard. Jeg fordrer det.

Destournelles. Naar det ikke kan være Andet, og siden altsaa Herr Marquien negter at lade en Tredjemand være tilstede under denne Samtale, saa maa vi, Fru Baronesse, finde os i at trække os tilbage.

Baronessen (affides). O Himmel!

Bernard (hurtig). Nei, bliv, Fru Baronesse.

Destournelles. Hvorledes?

Baronessen (affides). Jeg aander atter.

Bernard. Jeg er overbeviist om, at Herr Marquien ikke vil have Noget imod Fru Baronessens Nærværelse; hvad jeg har at sige Dem, vedkommer Dem ligemeget Begge.

Destournelles (sagte til Bernard). Ulykkelige! .... De kjender hende ikke.

Bernard (ligeledes). Jeg kjender hende, vær uden Frygt.

Destournelles (som før). De veed ikke, hvilken glat Tunge —

Bernard (som før). Jeg svarer for mig, endnu en Gang, forlad os.

Destournelles (affides). Han er fortabt .... Og hvis jeg ikke finder et Middel til at afbryde Samtalen —

Marquien. Herr Destournelles! ...

Destournelles. Jeg gaaer. (Til Baronessen) Jeg efterlader Rinaldo i Armidas Have. (Han gaaer forbi Bernard). Herr Marquis, jeg har al Grund til at troe, at De vil blive tilfreds med min Client.

Marquien (viser ham høflig Døren). Herr Destournelles ....

Destournelles (hilser). Herr Marquis ... (Han gaaer.)

Sjette Scene.

Baronessen. Marquien. Bernard.

Marquien. Nu, min Herre, ere vi alene, behag at sætte Dem .... Jeg er beredt til at høre Dem. (Han sætter sig.)

Bernard (affides, idet han sætter sig). Lad mig beherske mig, om det er muligt, og gid hvert af mine Ord maa bore sig i deres Hjerter, som et Dolkestik.

Marquien. Maa jeg først vide, min Herre, med hvem jeg har den Ære at tale?

Bernard. Om et Øieblik, Herr Marquis. Førend jeg siger Dem, hvem jeg er, behøver jeg at gjenkalde i Deres Erindring Ting, som man siger, at De har glemt; ved at høre mig vil De lettelig fatte, hvorfor jeg har villet see Dem, førend jeg overgav min Sag i Rettens Hænder.

Marquien. Tal da, jeg hører Dem.

Bernard. Herr Marquis, det er nu 25 Aar siden store Begivenheder forefaldt, og en ny Morgenrøde gik op for Frankrig. De hørte ikke til dem, som dengang hilste den med Kjærlighed; thi De var en af de Første, som gav Tegnet til Afreisen. Fædrelandet kaldte Dem tilbage, det var dets Pligt; De var døv for Opfordringen; det var nu Deres Sag; det confiskerede Deres Godser, det var dets souveraine Villie.

Marquien. Min Herre!

Baronessen (sagte). Min Ven!

Bernard. Disse Godser bleve Folkets Eiendom; en af Deres Forpagtere kjøbte

dem for sit Ansigts Sved, og da han havde lappet Deres Forfædres Eiendom sammen, Stykke for Stykke, trak han den af sig som en Kappe og hang den om Deres Skuldre.

Marquien. Min Herre!

Baronessen (sagte). Tys!

Bernard. Ved hvilket Trylleri begvemmede denne Mand sig til en saa umaadelig Hoimodighed? Hvorledes besluttede han sig til at overgive i Deres Hænder Flidens hellige Erhverv? .... Fru Baronesse, maaskee De kunde forklare mig det?

Baronessen. Jeg, min Herre!

Bernard. Hvad jeg for min Deel ved, er, at denne Mand døde uden at have forbeholdt sig et Stykke Jord til sin sidste Søvn, idet han lod Dem, Herr Marquis, være rolig Besidder af en Formue, som ikke havde kostet Dem anden Møie end at vende tilbage til Frankrig og aabne Haanden, for at modtage den.

Marquien (reiser sig og gaaer forbi Baronessen, som ogsaa reiser sig.) Min Herre, et saadant Sprog —

Bernard (reiser sig ligeledes.) O, De skal høre mig .... Jeg er ikke færdig .... De maa vide, hvad De har gjort, og hvad der venter Dem.

Marquien. Tag Dem iagt, min Herre! jeg er i mit Hjem; men jeg kunde maaskee glemme det.

Bernard. Deres Hjem!

Baronessen. Herr Marquien har Ret, Deres Ord ere grusomme og vilde saare os dybt, hvis de vare fortjente.

Bernard. Det er sandt, jeg glemmer mig. Nu vel, lad see, om jeg har Uret? Mine Ord ere grusomme .... svar mig, beviis mig at de ere ufortjente.

Marquien. Min Herre!

Baronessen. Sæt Dem, min Ven. (Marquien sætter sig i den Læneſtol, der for blev benyttet af Baronessen). Min Herre, da De har anmodet mig om at overvære denne Samtale, vil De uden Tvivl tillade, at jeg tager Deel deri, og da jeg er en af de Paagjældende, svarer for os Begge? (Hun sætter sig ligesom Bernard). De er ung, min Herre, hvis De havde seet denne nye Morgenrøde, hvorom De taler, grye, vilde De, ligesom vi, erkjendt den for en blodig Morgenrøde.

Bernard. Fru Baronesse!

Marquien. Ja, for Pokker, jeg vilde seet, hvad De havde gjort. Hvis man sagde Dem, at dette Slot truedes med Ødelæggelse, hvis dette Gulv bævede under Deres Fødder, og dette Tag peeb og knagede over vore Hoveder, vilde De da blive roligt siddende i denne Læneſtol? Hvis Bøddelen med Øren bag paa Ryggen kaldte Dem med sin blideste Stemme, vilde De da skynde Dem at løbe til?

Bernard. Min Herre!

Baronessen. De kan troe, at der i Emigranternes Rækker mødtes ædle Hjerter, der forbleve franske paa den fremmede Jordbund; Racroi udelukker ikke Austerlitz, Rouvines og Marengo ere Søstre; det er ikke den samme Fane; men det er altid det seirende Frankrig.

Marquien (tager en Priis Tobak). Visselig, visselig (sagte). Meget godt, Baronesse, meget godt.

Baronessen. Og hvis De nu, da denne lille Regning engang er opgjort, vil vide, ved hvilket Trylleri Herr Stamply besluttede sig til at gjengive denne Eiendom til en Familie, der altid havde overøst ham med Godhed — saa vil jeg sige Dem, min Herre, at han kun har adlydt sin skjønne Sjæls fromme Indskydelse.

Bernard. Er De sikker derpaa, Fru Baronesse? Hvad jeg kan forsikre Dem, er, at saalænge hans Søn levede, bekymrede han sig ikke engang om at vide, om denne Familie var til.

Baronessen. Min Herre, jeg troer, at De skjænder hans Minde.

Bernard. Jeg!

Baronessen. Hvis hans Søn kom tilbage blandt os —

Bernard (reiser sig). Hvis hans Søn kom tilbage! .... Lad os antage, at han virkelig kom tilbage .... Lad os antage, at han, efterladt som død paa en Valplads, saae sig slæbt fra Steppe til Steppe midt ind i Siberien. Efterat have tilbragt fem Aar i et frygteligt Fangenskab, vil han gjensee sin gamle Fader, som ikke mere venter ham .... Han reiser, han gjennemvandrer glad de øde Sletter. Han kommer, hans Fader er død, hans Arv i Andres Hænder, han har ikke mere Tag eller Arne. Han forhører sig, og snart faaer han at vide, at man har benyttet hans Fraværelse til at bedrage en letroende og forsvarsløs Olding; han erfarer, at man har forledet ham til at plyndre sig selv og derpaa betalt hans Velgjerninger med den forteste Utaknemlighed. — Hvad vil Sønnen saa gjøre? Det er bestandig kun Antagelser. — Han vil opsøge Ophavsmændene til disse Nederdrægtigheder og disse Forræderier, han vil sige til dem: Det er mig, mig, som I troede død, mig, Sønnen af den Mand, som I have plyndret, som I have ladet døe af Sorg og Ærgrelse; det er mig, Bernard Stamply! Hvad vilde disse Mennesker da svare?

Baronessen. Hvad de vilde svare?

Marquien (reiser sig og gaaer imellem dem). Det er mig, som vil sige Dem det .... og lad nu al Forstillelse fare; thi vi veed nu, hvem De er.

Baronessen (reiser sig efter Marquien, sagte). Hvad har De ifinde?

Marquien. Lad mig tale! — Da jeg vendte tilbage til mine Forfædres Eiendom, modtog Deres Fader, som var en brav

Mand', mig paa denne Tærskel og sagde disse simple Ord: „Herr Marquis, De er i Deres Hjem". Jeg vil ikke sige Dem mere end: De er i Deres Hjem, Herr Bernard.

Bernard. Herr Marquis, det veed jeg.

Marquien. Behag da at betragte dette Huus som Deres. De er kommen med fjendtlige Hensigter; jeg mistvivler ikke om snart at indgive Dem bedre Følelser. De troer at have Rettigheder at udøve over denne Eiendom, og jeg troer at kunne bestride disse Rettigheder; lad os da begynde med at gjøre hinandens Bekjendtskab, og senere kunde en Udjevning —

Bernard. Nei, nei, jeg venter Intet af Deres Godhed, vent Intet af min. Jeg veed kun en eneste Afgjørelse mellem os, den, som Loven har foreskrevet. Der er ikke en Krog af denne Eiendom, som min Fader ikke har vædet med sin Sved og sine Taarer, det er ikke passende, at jeg gjør den til Skueplads for en Comedie.

Baronessen. Ah, min Herre, De er ikke Bernard, De er ikke vor gamle Vens Søn.

Bernard. Fru Baronesse —

Baronessen. Nei, Deres Fader var en billig Mand, af en retfærdig og maadeholden Tænkemaade. Han vilde ikke lade sig henrive af en uoverlagt Vrede, han vilde frygte for at bedrages af Bagvaskelsen; førend han besluttede sig til at hade, vilde han overbevist sig om, at han ikke var et Redskab for en Ondskabsfulds Hevn.

Bernard. Fru Baronesse —

Marquien. Ei, Baronesse, lad ham have sin Villie; jeg beder Dem; gjør ingen Indsigelser.

Bernard. Herr Marquis, jeg veed slet Intet; jeg ønsker kun at troe paa Æren, paa Hengivenheden, paa Retskaffenheden .... og hvis det var sandt —

Baronessen. Nu vel, min Herre .... Tillad mig —

(Man hører Raab udenfor, Destournelles træder tilsomt ind.)

Syvende Scene.

Marquien. Baronessen. Destournelles. Bernard.

Destournelles. Kom, kom, ædle unge Mand .... O, om Forladelse, Fru Baronesse, om Forladelse, Herr Marquis; men jeg er saa bevæget —

Marquien. Hvad er paafærde?

Destournelles. Hele Landsbyens Befolkning .... som jeg har mødt, og for hvem jeg ikke har kunnet fortie vor unge Krigers vidunderlige Tilbagekomst —

Baronessen. Hvorledes, De har tilladt Dem —

Destournelles. Denne uventede Nyhed har vakt en Overraskelse, en almindelig Begeistring .... De ere her, to hundrede Bønder .... som med høie Raab fordre at see deres Barndoms Legekammerat .... Helten fra Volontnia!

Marquien. Herr Destournelles!

Destournelles. Hvis Herr Marquien vil tage Plads ved Vinduet, vil De nyde et meget rørende Skuespil. To hundrede Landboere, der kappes om at trykke deres nye Herres Haand.

(Raabene tiltage.)

Marquien. Herr Destournelles!

Destournelles (gaaer til Glasdøren tilhøire). Hør, hør, der ere de .... See, de have gjennembrudt Gitteret, og nu ere de i Gaarden.

Bernard. En saadan Modtagelse! .... Jeg var langtfra at vente mig —

Destournelles. Skynd Dem, de ere istand til at bryde ind i Slottet.

Marquien. Bryde ind! .... Lad dem komme .... Jeg venter dem! .... Heida Jasmin .... La Brisée .... alle mine Lakaier!

Bernard. Kald ikke paa Hjælp! Det er mine Venner, og jeg skal nok formaa at holde dem i Skrankerne.

Destournelles (idet han gaaer ud, til Marquien). Er der mulight! Min Client Gjenstand for en saa populær Hyldest! Ah, Herr Marquis, hvilken Episode for min Tale i Retten!

(Han gaaer med Bernard. — Ved Synet af dem fordobles Raabene udenfor.)

Ottende Scene.

Baronessen. Marquien.

Marquien. Hvilken Larm! Saaledes raabte de Dyr ogsaa, da jeg kom tilbage!

Baronessen. Den fordømte Advocat!

Marquien. O, han skal ikke døe i Synden! Han skal gjøre Bekjendtskab med min Stok .... og hvad hans Client angaaer ....

Baronessen. Berolige Dem!

Marquien. For Pokker, en Slyngel, hvis Moder jeg i ti Aar har seet bringe Melken af sine Køer hid, kommer og fornærmer mig i mit Huus, og jeg kan Ingenting gjøre.

Baronessen. Berolige Dem; siger jeg.

Marquien. En Prakker, som tredive Aar før vilde skattet sig altfor lykkelig ved at strigle mine Heste og trække dem tilvands!

Baronessen. Revolutionens Velgjerninger!

Marquien. Den Ulykkesfugl! .... Men hørte De, med hvilken Salvelse denne Tørvetriller talte om sin Faders Sved? Naar de have sagt „Sveden", have De sagt Alt. Deres Forfædres Sved! .... Deres Forfædres Arbeide! .... De uforfammede Tos-

ser .... Som om deres Forfædre havde opfundet Sveden og Arbeidet! Bilde de sig da ind, at vore Forfædre ikke ogsaa kunde svede? Tænke de, at man svedede mindre under Pantseret end under Bondekoften.

Baronessen. Han kan komme tilbage hvert Øieblik.

Marquien. Og denne Destournelles, med sin Helt fra Volontnia .... Jo, jeg takker, disse Helte! disse magelose Sammenstød, hvoraf Herr Bonaparte har gjort saa stort Væsen! Man seer, at Enden paa Historien er, at de Døde reise sig selv igjen, og de Faldne befinde sig bedre end nogensinde. Fru Baronesse, naar en Seiglière falder, saa reiser han sig aldrig mere.

Baronessen. Det troer jeg gjerne.

Marquien. Men selv om det kun er en Stamp y, der lader sig slaae ihjel i Frankrigs Tieneste, saa er det dog det Mindste, man kan fordre af ham, at han ikke selv kommer og fortæller det til Folk. Hvis denne Osgemgt havde Hjerte for fire Skilling, vilde han rørme ved at føle sig ilive og kaste sig paa Hovedet i Floden.

Baronessen (leer). Hvor kan De fordre Levemaade af slige Folk?

Marquien. Lad ham leve da, men skjule sig! — „Skjul Dit Liv!“ har den Vise sagt. Hvorfor blev han ikke i Siberien? Der var han jo acclimatiseret.

Baronessen. En Arv paa en Million! .... Man kan forlade Urals Høie og Bastirernes Omgang for Mindre.

Marquien. En Arv paa en Million! .... Hør, Fru Baronesse, hvis han driver mig til det Yderste —

Baronessen. Hvad vil De gjøre?

Marquien. Jeg skal trække ham fra Domstol til Domstol.

Baronessen. Saa sparer De ham den Umage at trække Dem; thi De seer, han kjender sine Rettigheder; han er vel underrettet.

Marquien. Ja, af denne Destournelles.

Baronessen. Som driver ham frem, som sporer ham .... Saa længe Bernard staaer under hans Indflydelse .... O, hvis man kunde skille dem ad .... Da skulde jeg vel endnu kunne svare for —

Marquien (trækker paa Skuldrene). Ja, men hvorledes? .... Det er umuligt!

Baronessen (hurtig). Vent! .... O hvilken Tanke! .... Jeg har ham!

Marquien. Hvad mener De?

Baronessen. Jeg har ham, siger jeg Dem. Mit Brev? .... dette Brev, som jeg nylig gav Dem?

Marquien (peger paa Bordet tilvenstre). Nu vel dette Brev, det er der i Skuffen.

Baronessen (iler til Bordet, aabner Skuffen, tager Brevet og ringer). Jasmin!

Marquien. Hvad vil De gjøre?

Baronessen. De skal faae det at vide. — Jasmin!

Marquien. Men forklar mig idetmindste —

Baronessen. Hvorledes? Forstaaer De ikke? Dette Brev kalder Destournelles til Paris. Man forkynder ham, at hans Udnævnelse til Assessor afhænger af hans Nøiagtighed i at begive sig til Min.steren.

Marquien. Nu vel?

Baronessen. Nu vel! Herr Bernards Interesser ere ham mindre dyrebare end hans egne, og vær vis paa, at han vil reise om et Øvarteer.

Marquien. De kan troe?

Baronessen. Derfor indestaaer jeg, og naar han engang er reist, forsikrer jeg Dem, at han vil blive der længere, end vi behøve, for at faae bragt hans Client til Fornuft. — Jasmin! — Gud, Bernard!

(Bernard kommer tilbage fra høire.)

Niende Scene.

Marquien. Baronessen. Bernard.

Bernard. Tak, mine Venner, Tak. — Hvilke brave Folk! Jeg forudsaae det Øieblik, da de vilde sprænge Porten, og hvis ikke Herr Destournelles havde været, ... O jeg vil ikke lægge Skjul derpaa, jeg er inderlig rørt.

Baronessen. Idetmindste, min Herre, kan De indsee, at ikke al Verden her hader Dem.

Bernard (uden at svare hende, hilser hende bydt, gaaer forbi hende og hen til Marquien). Herr Marquis, førend jeg gaaer ud af dette Slot, hvor jeg ikke mere bør vende tilbage uden som Herre, kommer jeg, rolig i Sind, for at sige Dem, at om jeg end ikke opgiver nogen af mine Rettigheder, om jeg end gjør Brug af dem alle, har De fra min Side Intet at frygte, der kunde saare Deres Værdighed, Intet, der er under min. Jeg reiser, jeg overlader til Dem, hvad De vil gjøre; raadspørg Deres Ære; den vil bedre end jeg, bedre end Retten sige Dem, hvad De har at gjøre. (Han bukker, Marquien hilser ham. Bernard gaaer henimod Glasdøren.)

Baronessen (gaaer hen til Marquien, sagte). Han gaaer.

Marquien. Lad ham gaae Pokker i Vold! (Han sætter sig i en Lænestol tilvenstre.)

Baronessen (nærmer sig hurtig Bernard). Hvad min Herre, er det saaledes ....

Bernard (vender sig ved Glasdøren). Fru Baronesse, jeg har den Ære at sige Dem Farvel.

(Han bukker og vil gaae, Helene træder ind fra Baggrunden.)

Tiende Scene.

Marquien siddende. **Helene.** **Baronessen** ved anden Coulisse. **Bernard,** som, da han hører Helene, har forladt Glasdøren og er kommen frem paa Scenen.)

Helene. Er det sandt? Hvad hører jeg? .... Fader, skulde det være muligt? .... Herr Stamply .... Bernard —

Marquien (peger paa Bernard). Han staaer for Dig.

Helene (vender sig hurtig og udstøder ved Synet af Bernard et Skrig). Ah!

Bernard. Frøken! —

Helene. De lever .... De lever .... Er det dog sandt?

Bernard. Frøken —

Helene. De lever .... O Tak, min Gud! .... Ja, jeg burde have gjenkjendt Dem .... saa ofte som jeg har hørt tale om Dem .... Tilgiv, jeg er ganske forvirret .... Bevægelsen .... Lykken —

Baronessen. Det er sandt .... Herr Bernard hører blandt Deres gamle Venner.

Helene. Og Deres Fader, som har forladt denne Verden med Haabet om at gjenfinde Dem i en anden! .... Himlen har da ogsaa sine Smerter og Skuffelser .... Men for os, som ere tilbage, hvilken Glæde! .... Ja, Fru Baronessen har Ret: jeg regner Dem blandt mine Venner; maa jeg ikke nok? Herr Stamply holdt af mig, og jeg holdt af ham igjen .... Han var min gamle Kammerat .... med ham talte jeg om Dem, med Dem vil jeg tale om ham.

Bernard. Om ham!

Helene. Men det falder mig ind .... Fader, har man ladet Værelser sætte istand til Herr Bernard?

Bernard. Hvorledes?

Helene. Thi De er her i Deres Hjem.

Marquien. Jovist, hans Værelser! Han vil ikke have Noget at gjøre med os.

Baronessen. Han hader os.

Helene. De hader os? .... Jeg havde Deres Fader kjær, og De hader min .... De hader da ogsaa mig? .... Hvad har jeg gjort Dem? Hvorledes have vi kunnet fortjene Deres Had?

Bernard. Nei, Frøken, nei, jeg hader ikke Dem.

Helene (seer rundt om sig). Nu, hvem da?

Marquien. Dette Gulv brænder under hans Fødder.

Baronessen. Det vilde være ham umuligt at lukke Øiet under dette Tag.

Helene. Hvorledes? (for sig selv). Hvilket ædelt Hjerte! Han, et Offer for sin Faders Retskaffenhed, afslaaer af Stolthed at modtage Lønnen (høit). Herr Bernard, vi have Intet at stjænke Dem, vi kunne blot give Dem tilbage med den ene Haand, hvad vi have modtaget med den anden. De maa ikke sige Nei, for ikke at ydmyge os.

Bernard. Frøken —

Marquien. Du kjender ham godt. — Han vilde hellere hugge sin Haand af end række os den.

Helene (rækker efter en Pause Bernard Haanden). Er det sandt?

Bernard (trykker Helenes Haand). Frøken, jeg velsigner Dem, jeg høiagter Dem, men —

Helene. De maa ikke reise .... De har i fem Aar været Fange i Rusland, De kan da gjerne være det lidt hos os. Er det da en saa forskrækkelig Tanke at føle sig elsket? I Deres Faders Navn, som fandt Behag i at kalde mig sit Barn, De maa blive; jeg vil det, jeg fordrer det.

Bernard. Frøken —

Helene. Jeg beder Dem derom.

Baronessen (afsides). Nu har vi ham!

(Helene nærmer sig sin Fader.)

Bernard (afsides). Denne Engel lever med dem! .... Hvis man havde bedraget mig!

Helene (vender sig om). Nu vel?

Baronessen (afsides). Han betænker sig.

Bernard. Jeg veed ikke .... jeg kan ikke —

Jasmin (træder ind igjennem Døren tilvenstre). Herr Marquis, der er serveret.

Marquien (reiser sig). En god Nyhed .... Paa min Ære, enten han reiser eller han bliver, tilbords! Jeg dør af Sult.

Helene. De maa idetmindste spise med os. De skal sidde ved Siden af mig, vi skulle tale om Deres Fader.

Bernard. Om min Fader!

Marquien (til Baronessen). Vi skulle drikke paa hans Minde i et Glas Vin, hvoraf han ingen Hader var.

Bernard. Er det en Drøm?

Marquien. Deres Arm, Fru Baronesse.

Helene. Deres, Herr Bernard.

Marquien. Tilbords!

Baronessen. Afsted.

Destournelles. (træder ind fra Baggrunden). Himmel, hvad seer jeg? .... Min Client!

Marquien. Herr Destournelles!

Baronessen. Han kommer netop tilpas.

Helene. Ja, for at Festen kan være fuldkommen, min gode Herr Destournelles, maa De spise med os.

Marquien. Hm?

Destournelles. Hvorledes?

Baronessen (sagte). Lad hende raade.

Destournelles (sagte til Bernard). Ulykkelige, hvad gjør De?

Bernard (sagte til Destournelles). Det er umuligt at afslaae .... Vi ville reise iaften.

Marquien (byder Baronessen sin Arm). Fru Baronesse —

Baronessen (sagte til Marquien). Nei, tag Destournelles.

Destournelles (sagte). Det gjælder at vaage over min Client.

(Helene og Bernard staae ved Døren tilvenstre.)

Marquien (til Destournelles). Nu kommer De, min Herr Cujatius, min Hugo Grotius?

Destournelles. Jeg takker, Herr Marquis.

Marquien. Jeg har ifinde at drikke Dem fuld, og vi skal synge ved Desserten.

Destournelles. Lad gaae!

(De gaae ud tilvenstre, Baronessen følger dem med Øinene; naar de ere borte, kalder Baronessen hurtig og halvhøit paa Jasmin, som befinder sig tilvenstre.)

Baronessen. Jasmin!

Jasmin. Fru Baronesse?

Baronessen. Tag dette Brev .... Under Maaltidet giver De det til Herr Destournelles, og De siger ham, at et Jilbud .... De forstaaer .... et Jilbud, en Ubekjendt har bragt det fra Poitiers.

Jasmin. Ja, Fru Baronesse. (Han gaaer mod Organ en, men vender tilbage til Baronessen). Det angaar? ....

Baronessen. At gjøre, hvad jeg har sagt Dem. De har forstaaet?

Jasmin. Fuldkommen (han gaaer.)

Baronessen. Og nu, Marquis, kan De synge ved Desserten.

Tredie Act.

Slottets store Salon. Dør i Baggrunden, Døre i Hjørnerne. Paa første Coulisse paa hver Side af Scenen et Vindue. Borde paa høire og venstre Side af Scenen.

Idet Tæppet gaaer op, tegner Helene ved Bordet tilhøire, Bernard staaer ved Siden af hende og betragter hendes Arbeide. Paa den anden Side af Bordet sidder Baronessen og broderer. Yderst paa den modsatte Side af Scenen, læser Marquien, udstrakt i en Lænestol, en Avis.

Første Scene.

Marquien. Bernard. Helene. Baronessen.

Helene. De finder altsaa denne Tegning nøiagtig, Herr Bernard.

Bernard. Ja, meget nøiagtig.

Helene. Jeg kunde vise Dem mange andre. I Tydskland gik jeg aldrig hjem uden en ny Skizze i min Mappe. Bayern er et smukt Land, ikke sandt?

Bernard. Deiligt, Frøken.

Helene (dæmper Stemmen). Nu vel, skulde De troe det, jeg er den Eneste her af den Mening?

Marquien (afbryder sin Læsning). Fortræffeligt!

Baronessen. Hvad er det?

Marquien. Fru Baronesse, hør kun, hvad der staaer i Bladet.

Baronessen. Jeg hører.

Marquien (læser). „Siden vore Fyrsters Tilbagekomst, er Embedsraseriet i Frankrig bleven en reen Smitsot".

Baronessen. Det er ikke noget Nyt.

Marquien. Det er sandt, det var ligedan før; men hør: (læser) „Iblandt den Skare, der beiler til Ministeriets Gunst, er man bleven opmærksom paa en Notabilitet fra Poitiers's Skranke, Herr D***, som i Løbet af de sidste sex Uger stadigen har gjort sig bemærket i Bureauerne" .... Sex Uger Baronesse.

Baronessen. Jeg hører det nok.

Marquien .... „Ved sin ufortrødne og utrættelige Iver. Vi ville haabe, at Herr Seglbevareren" .... Deres Ven; Herr Malebois .... „vil have Medlidenhed med denne ubeldige Ansøger, der altid har ønsket at erholde en Assessorplads ved den Kongelige Domstol i hans Departement. Hans Ankomster til denne Post ere visselig grundede, thi han har i saa lang Tid tragtet efter den". — Det er virkelig piquant .... Det er dog kun vort Parties Penne, der kunne skrive i den Smag. Hvad siger De derom?

Baronessen. Jeg siger, at .... Malebois er en klog Mand, som gjerne gjør sig sine Venner forbunden, og at, hvad han gjør, er vel gjort.

Helene. Men at Herr Destournelles ikke har ladet høre fra sig i sex Uger, det er dog selsomt.

Baronessen. Herr Bernard har uden Tvivl været heldigere end vi?

Bernard. Jeg, Fru Baronesse? .... Hvorfor troer De det?

Baronessen. Jo, thi Jasmin bringer Dem ofte Breve fra Paris, og jeg tænkte—

Helene. Var det da, for at faae denne Ansættelse, at Herr Destournelles forlod os saa hurtigt?

Baronessen. Det er rimeligt .... Jeg for min Deel veed Intet derom.

Helene. Jeg husker det saa godt; det var den første Gang, Herr Bernard spiste med os.

Baronessen. Virkelig?

Helene. Og hvilken Møie vi siden havde, for at beholde Dem paa Slottet! Og De vilde endda have forladt os .... De vilde reist, hvis jeg ikke var falden paa den Tanke, at tilbyde Dem Portnerboligen.

Bernard. Det var der, min Fader døde; Frøken, det var der, De lukkede hans Øine.

Helene. Tilstaae det, Herr Bernard, De havde mange Fordomme imod os.

Bernard. Jeg havde kun Erkjendtlighed for Dem, min Frøken.

Helene. Det er ikke noget Svar .... Jeg tør vædde, at De den Dag idag —

Bernard. Idag! Men er da ikke min Nærværelse her det bedste Svar?

Helene. Jeg vil troe det .... thi jeg tilstaaer Dem, jeg frygtede, at Deres evige Ordstrid med min Fader –

Bernard. Bryd Dem ikke derom, Frøken. Denne Ordstrid, hvori han udtaler sig med saa megen Livlighed og Heftighed, hvori Herr Marquiens Characteer viser sig saa frit og aabent, har bidraget mere til at adsprede de Fordomme, De omtaler, end Alt, hvad man kunde sagt mig. (Idet Bernard siger dette, har han nærmet sig Marquien; De ryste hinandens Haand.)

Helene (reiser sig). Ligemeget .... jeg maa dog stjænde paa Dem; De er altfor paastaaelig, altfor heftig i Deres Disputer .... Igaar, for Exempel —

Marquien (reiser sig). Igaar .... stjænd ikke paa ham, jeg havde Uret; jeg er kommen til bedre Erkjendelse. Bernard, jeg indrømmer det, Deres Kleber kunde have været en god Adjutant hos Marschallen af Sachsen, og jeg vil tilstaae, at de gamle berømte Generaler have ikke udtømt vore Soldaters hele Hengivenhed og Udholdenhed.

Bernard (ironisk). Det er megen Ære, De viser vore Soldater.

Marquien. Imidlertid maa jeg dog sige Dem —

Baronessen (som har reist sig samtidig med Marquien og er gaaet hen til ham). For Guds Skyld! Vil De nu begynde forfra!

Helene. Det er sandt, lad Politiken fare; det er den alene, som gjør Dem uenige.

Baronessen. Væk med Krigshistorien! Lad os hellere tale om Deres Jagt igaar.

Helene. Ja, i det Punkt idetmindste ere De altid enige.

Marquien. Det tilstaaer jeg: en god Jæger, lystig Kammerat .... Det er en Fornøielse at gjennemstreife Skovene med ham og at klinke med ham om Aftenen, efter Tilbagekomsten.

Bernard. Fornøielsen er min, Herr Marquis.

(De ryste hinandens Haand.)

Helene. Det var Ret, saadan skal det være. Men kom hid, Herr Bernard; jeg vil spørge Dem om Noget. (Hun sætter sig igjen, Marquien ligeledes). See, om det er rigtigt? .... Er det der, Floden løber?

Bernard. Ja, Frøken, det er Regen-Floden; Landeveien fra Nürnberg til Regensburg gaaer over den her paa dette Sted; her seer man Kirketaarnet i den lille By Eckmühl, det er let at kjende, det er der, at en af vore Generaler har erobret sin Fyrstetitel.

Marquien. Om hvilken Fyrste taler De?

Bernard. Om Hertugen af Auerstedt, Fyrsten af Eckmühl, Marschal Davoust.

Marquien. Davoust? .... Hvad er det for En?

Bernard. Hvad det er for En, Herr Marquis? Det er Helten, som forberedede Wagram.

Marquien. Wagram! (afsides). Det er vel nok en Fyrste!

Bernard. Det er den Seierherre, som har aabnet os Wiens Porte, hvor Keiseren hævede en Erkehertuginde til en Keiserindes Rang.

Marquien. Hvilken Skandal! Cæsarernes Datter til en lille Officeer, en Lykkeridder.

Bernard. Til Krigsguden! Til Verdens Beherster!

Marquien (reiser sig). Bah! Fordi han har vundet nogle Slag paa alle militaire Reglers Bekostning .... thi med dette Pokkers Menneske kunde Ingen gjøre nogen Beregning .... De erindrer Dem, Fru Baronesse, da vi vare paa Reisen i Preussen .... Vi vare neppe komne i Huus, man troede ham langt væk, og saa var han i Hælene paa os.

Baronessen (leer). Ja, vi maatte bryde op det hurtigste, vi kunde .... thi i mindre end tre Uger —

Bernard. Var det forbi med Preussen .... Han drog fra Jena og holdt Indtog i Berlin.

(Helene reiser sig urolig og bliver ved Bordet.)

Marquien. Tre Uger .... hvilken Formløshed! Nei, da lover jeg Syvaarskrigen .... Trediveaarskrigen, det kan lade sig høre; der var Generaler, som havde Manerer.

Baronessen (leer). Man havde Tid til at besinde sig.

Marquien. Nu, Gud være lovet, kan han da ikke længere fremture med sine Narrestreger.

Bernard. Ja, nu kan man sove rolig i Wien og Berlin.

Marquien. Vi have gjort ham spagfærdig.

Bernard. Hvem, De? For at faae Bugt med ham, behøvedes hele Europa.

Marquien. Endelig har han faaet den fortjente Løn for sine Krumspring.

Baronessen (til Marquien). Min Ven!

Bernard (opbragt). Sine Krumspring?

Helene. Hr. Bernard!

Marquien. Ja, jeg staaer ved mit Ord: Krumspring!

Bernard. De vover?

Helene (sagte). O! lad dog være! ....

Bernard (gaaer forbi Helene). Herr Marquis! —

Helene. Ikke et Ord mere .... for min Faders Skyld! ....

Bernard (hører hende neppe). Frøken!

Helene. For min Skyld!

Bernard For Deres Skyld! .... (Efter en Pause). Jeg adlyder.

Helene (giver ham Haanden). Tak.

Marquien. Jeg har bragt ham til Tousbed. (Han gaaer hen og strækker sig i sin Læneſol.)

(Bernard har trykket Helenes Haand, som hun rakte ham, og er gaaet ben med Baggrunden af Theatret. Helene sætter sig atter til sin Tegning. Bernard nærmer sig hende og sætter sig ved Siden af hende.)

Baronessen (som har iagttaget Alt, hvad der er foregaaet, og som staaer foran paa Scenen). Hun tæmmer ham med et Blik, et Ord .... Fortryllelsen er endnu ikke havet .... Det er godt. Jeg kjender ham, han vil ikke forarme den Qvinde, han elsker .... Fra denne Side er jeg rolig. — Men Helene .. hvad skal jeg troe? Kunde hun glemme sin Fødsel og sin Rang og dele den Lidenskab, hun indgyder ham? Jeg vil have Øie dermed.

Marquien (lægger Bladet sammen). Saa! nu er det gjort .... Men hvem kommer der? Raoul! (han reiser sig og gaaer ham imøde.)

Anden Scene.

Baronessen. Marquien. Raoul. Helene. Bernard.

Raoul (kommer ind fra Baggrunden). Ja, det er mig.

(Helene og Bernard reise sig og blive ved Bordet.)

Marquien. Formodentlig for at berige os med en ny Opdagelse?

Raoul. Som De siger. En Opdagelse —

Baronessen. Hvilken?

Raoul. Ja, kan De gjette?

Marquien. En Salamander? .... En Gravling uden Hale? —

Raoul. Herr Destournelles.

Alle. Destournelles!

(Almindelig Bevægelse.)

Baronessen. (afsides). Allerede paa Tilbageveien .... uagtet hvad der var mig lovet.

Bernard (afsides). Fortrædelige Hændelse!

Raoul. Ja, Herr Destournelles, der i sex Uger har været usynlig, og som jeg nu har opdaget —

Marquien. I forstenet Tilstand?

Raoul. Nei, paa min Ære, ganske bevægelig, fridende med lange Skridt hen ad Alleen.

Bernard (afsides). Hvad skal 'jeg sige ham?

Marquien. Fru Baronesse, maaskee han kommer, for at modtage vor Lykønskning?

Jasmin (melder i Baggrunden). Hr. Destournelles.

Marquien (gaaer og sætter sig). Kom ind, kom ind, vor kjære Ven!

Tredie Scene.

Baronessen. Marquien. Raoul (ved Bordet bag Marquien.) Destournelles. Helene. Bernard.

Destournelles (som hurtig er kommen ind og har hilset Helene). Det er netop, hvad jeg gjør, Herr Marquis, jeg kommer (mærker Baronessen). Fru Baronesse!

Baronessen (gaaer forbi Marquien). Det glæder mig inderligt at see Dem igjen, Herr Destournelles; jeg ventede Dem ikke saa snart.

Destournelles. Ja, det troer jeg gjerne.

Baronessen. Vær ikke desto mindre velkommen; de uventede Glæder ere altid de sterste.

Destournelles. Det er kun Fru Baronessen, der forstaaer at sige Folk saadanne Forbindtligheder.

Baronessen. Folk, som jeg holder af, Herr Destournelles.

Destournelles. Og som holder af Dem igjen, Fru Baronesse (afsides). Hvilken Frækhed! (høit). Ah! .... Herr Bernard.

Bernard (koldt). Goddag, Herr Destournelles, goddag.

Destournelles (afsides). Hvilken Modtagelse! .... Man har sagt mig Sandhed.

Helene. Men, Herr Destournelles, har Deres Reise været heldig?

Destournelles (kaster et Blik paa Baronessen). Min Reise? .... Overordentlig heldig.

Marquien. Virkelig! .... Hvad er det da, som dette Blad skjøer over?

Baronessen. Er det Herr Assessoren eller Herr Præsidenten jeg skal bringe min Lykønskning?

Destournelles. Jeg vil overraske Dem, Fru Baronesse; hverken den Ene eller den Anden.

Helene. Hvorledes?

Raoul. Skulde det være muligt?

Destournelles. Det er, som jeg har den Ære at sige Dem.

Marquien. Et Afslag, De!

Baronessen. Jeg kan ikke komme mig af min Forundring.

Destournelles. En Her, som vil mig tilsvs, som aldrig kan tilgive mig, at jeg har læst i Bunden af hendes Sjæl, har krydset alle mine Forholdsregler.

Raoul. En Her?

Helene. Er De vis derpaa?

Destournelles. Fuldkommen vis.

Baronessen. Hun maa være meget behændig.

Destournelles. Nei, men hun har megen Indflydelse, og da De uheldigvis ikke var tilstede, for at modarbeide hendes ondskabsfulde Planer —

Marquien. Saa er en Anden kommen Dem i Forkjøbet.

Destournelles. Ja.

Marquien. Det er oprørende.

Baronessen. Det er en himmelraabende Uretfærdighed.

Marquien. Herr Destournelles! jeg skal klage derover for Kongen.

Destournelles. Herr Marquis, Fru Baronesse, jeg er dybt rørt over Deres Deeltagelse .... Men tag Dem dog ikke Sagen for nær! Er jeg ikke bleven Præsident eller Assessor, saa er jeg dog endnu Advocat som tilforn. At bruge Ordets Vaaben til Forsvar for miskjendte Rettigheder, at opspore List og Ränker, hæve de Svage, kue de Mægtige, det er endnu en ganske skjøn Stræben; synes De ikke, Herr Marquis? Er det ikke Deres Mening, Fru Baronesse?

Marquien. Upaatvivlelig.

Baronessen. Philosophien har til enhver Tid været de store Sjæles Tilflugt.

Helene (nærmer sig Destournelles). Og neppe er De kommen, min gode Herr Destournelles! før Deres første Besøg gjælder os?

Destournelles Ja, Frøken, ja .... Dem først .... og dernæst —

Baronessen. Og dernæst Herr Bernard.

Bernard. Mig?

Destournelles. Ja i Sandhed .... jeg kan ikke dølge for Dem —

Helene (gaaer forbi Destournelles og hen til sin Fader). Ja, siden, en anden Gang .... Herr Bernard raader ikke idag for sig selv; han har lovet at ledsage os til Møllen ved Gençais.

Marquien. Møllen ved Gençais?

Helene. Møllerens Enke er syg, jeg skal bringe hendes Børn nogle Klædningsstykker, som jeg vil samle, og hvis Herr Bernard vil have den Godhed at vente paa mig et Øieblik —

Bernard. De har at befale, Frøken. —

Marquien. Saa gaaer jeg med Dem. Vaubert, vil De gjøre os Selskab?

Raoul. Nei, Herr Marquis.

Baronessen (afsides). Hvor keitet! (høit). Hvorfor? Hvad har Du at gjøre?

Raoul. Frøken Helene veed det. Jeg skynder mig at ende et Arbeide, som jeg haaber, ikke vil være uden Nytte for hendes Fattige.

Helene. Det er sandt.

Marquien (afsides). Dersom de Fattige skulle vente paa det, for at faae Træsko! .... (høit). Nu, da det skal saa være, saa giv mig Armen, min Pige, og lad os følge ham til Haveporten. Vi sees igjen, Destournelles. Bernard, om et Øieblik ere vi hos Dem. Godt Ord igjen, min Herr General! Farvel, min Ven! Farvel saalænge!

(Han giver Bernard et Haandslag og gaaer med sin Datter. Raoul trykker ogsaa Bernards Haand, idet han gaaer. — Bernard ledsager dem til Døren, og gaaer et Øieblik ud med dem. Destournelles, som har fulgt denne Bevægelse, staaer forbauset.)

Fjerde Scene.

Baronessen. Destournelles.

Destournelles. En saadan Forstaaelse! .... Uagtet Alt, hvad jeg har hørt, kan jeg dog ikke komme mig af min Forundring.

Baronessen. Hvad er det dog, Herr Destournelles? Man skulde tro Dem forundret over, hvad De seer og hører.

Destournelles Ære være Dem, Fru Baronesse; man kan ikke være klogere, man kan ikke være behændigere.

Baronessen. Hvad mener De?

Destournelles. At det er fint spillet.... og at det var umuligt at benytte min Fraværelse bedre.

Baronessen. Nu er De kommen tilbage, Herr Destournelles, og Intet hindrer Dem i at gjøre Dem gjældende, nu da Touren er kommet til Dem. Nu skal De see, hvorledes jeg strax overlader Dem Marken fri. (Bernard viser sig igjen i Baggrunden). De vil tale med Herr Bernard under fire Øine, og efter denne Samtale, som jeg kjender i Forveien, og som ikke gjør mig bange, vil Herr Bernard bedømme, paa hvilken Side man finder Redelighed eller Behændighed. God Morgen, Herr Destournelles!

(Hun gaaer tilbage paa Scenen og møder Bernard, som synes forlegen; hun viser ham høflig Destournelles som En, der har Noget at tale med ham, og vexler nogle Ord med ham.)

Femte Scene.

Destournelles. Bernard.

Destournelles. Ja! ja! vi skal see! ... Nu kommer Touren til os. Altsaa her holdes Jagter, her holdes Fester, her er Venskab og her er Elskovssukke! Plads for den ubudne Gjæst! Plads for Knuseren! Her er han.

Bernard. Nu ere vi alene; De har ønsket at tale med mig, jeg er parat til at høre Dem .... De vil uden Tvivl tale med mig om mine Rettigheder?

Destournelles. Paa ingen Maade! Deres Rettigheder ere ubestridelige, det har jeg sagt Dem, jeg holder ikke af Gjentagelser.

Bernard. Nu vel da!

Destournelles. Jeg er kun kommet, for at erfare Deres Hensigter.

Bernard. Mine Hensigter?

Destournelles. Jeg har Lov at være uvidende derom, da De har ladet alle mine Breve ubesvarede, og da jeg i Kraft af Fuldmagten, som De har givet mig, og som endnu er i mine Hænder —

Bernard. Jeg haaber, at De Intet har foretaget uden at spørge mig ad?

Destournelles. Nu spørger jeg Dem .... Hvad skal jeg foretage?

Bernard. Intet.

Destournelles. Det vil sige, De opgiver —

Bernard. Jeg vil for Øieblikket ikke bestemme mig .... Jeg vil see, jeg vil tænke derover .... Vi kunne atter tale derom, det haster ikke.

Destournelles. O ja! hvad er saa ogsaa det Hele? At hævne Deres Fader .... De Døde har Tid at vente.

Bernard. Min Herre!

Destournelles. De beboer Portnerboligen .... Jeg begriber, at dette Opholdssted maa have blodgjort Deres Hjerte og indgydt det Eftergivenhed og Forglemmelse.

Bernard. Saa hold dog op!

Destournelles. Tvertimod, lad mig tale uforbeholdent med Dem; thi det er ikke længere Deres Fædrencarv det gjælder, men Deres Ære, Deres Værdighed.

Bernard. Herr Destournelles!

Destournelles. Herr Bernard, De burde ikke blive her uden paa det Vilkaar, at befale som Herre .... Det er min Mening. For sex Uger siden var det ogsaa Deres. Vreden stod dengang malet paa Deres Ansigt, Deres Øine lynede, de talte om at straffe de Onde for deres Nederdrægtighed .... og nu idag er De tvivlraadig! ... „De vil see .... De vil tænke derover .... Det haster ikke!“ .... Og imidlertid lever De i Glæde og Jubel midt iblandt Deres Fjender, under det Tag, hvorfra Deres Fader blev forjaget.

Bernard. Jeg skal sige Dem .... For sex Uger siden kjendte jeg ikke visse Omstændigheder .... Man havde forstaaet at indgive mig visse forudfattede Meninger, som nu ere hævede.

Destournelles. Virkelig?

Bernard. Deraf fulgte da .... Kort og godt, hvem siger mig, at det ikke er ædle Hjerter, uretfærdig bagtalte af Misundelsen?

Destournelles. Hvem der siger Dem det? .... Jeg, jeg, Sylvain Destournelles, som aldrig har bagtalt Nogen, uagtet jeg er Advocat .... Og De veed ogsaa nok, at Baronesse Vaubert ikke just er en skjøn Sjæl .... og at Marquien skjuler en Oldings Egenkjærlighed under et Barns Ubesindighed! .... De kan ikke nægte, at De veed det. Og isaafald troer De, at jeg ikke skulde gjette, hvad det er for en Fortryllelse, som hidtil har holdt Dem tilbage, og som endnu holder Dem tilbage?

Bernard. Min Herre!

Destournelles. Er det nødvendigt at jeg siger Dem det?

Bernard (forstrækket). Ikke et Ord mere!

Destournelles. Jo, saa tilforladelig. jeg vil gaae til det Yderste .... De elsker.

Bernard. Tys! .... Tys for Guds Skyld!

Destournelles. De elsker Frøken Seiglière.

Bernard. Jeg! .... Jeg har Intet sagt ....

Destournelles. Grebet og overbeviist! De elsker hende (En Bevægelse af Uvillie hos Bernard, han tier). Jo jo, min kjære Herre, De sidder net i det! Hvorledes tænker De at komme ud af det Vildrede!

Bernard. Min Beslutning er taget.... De maa tænke derom, hvad De vil .... jeg vil aldrig forarme den Pige, som var min Faders Trøst i Livet og i Døden.

Destournelles (affides). Planen er lykkedes (høit). Hvad vil De da gjøre?

Bernard. Jeg vil reise.

Destournelles. De vil reise! De vil opgive en Arv paa en Million?

Bernard. Jeg er født under et Straatag, jeg har levet i Felten, jeg har sovet paa Sneen; jeg har min Kaarde tilbage, det er nok.

Destournelles. Hvilken Galskab! Seer De da ikke, at De ved at handle saaledes, løber blindt ind i den Snare, man har lagt for Dem?

Bernard. Hvad mener De?

Destournelles. O I Krigere med Eders Ufyldighed, Eders Naivetet! .... Herr Bernard, jeg vil med Dem troe paa Marquiens Ærlighed, paa Oprigtigheden af den Tilbøielighed, han viser Dem. De morer ham, det er Alt, hvad der behøves. Jeg turde selv vædde paa, at han allerede har glemt, i hvad Anledning De kom her. Herr Vaubert paa sin Side er saa fordybet i sit Studium af alle de tre Naturriger, at han ikke har Anelse om, hvad der foregaaer lige for hans Øine; det er nu Videnskabens Forrettighed. Men Baronessen, min unge Ven? .... Erindrer De Fabelen om den forelskede Løve?

Bernard. O! Baronessen! lad hende fare; hvad Magt ligger der paa hende? At Frøken Seiglière maa blive lykkelig, at hun aldrig maa erfare de Rænker, hvis Redskab hun har været uden at vide det; at hun fremdeles maa leve rolig, tilfreds, uden Skrupler, midt i sine Forfædres Glands — det er det, jeg ønsker. Hvad Baronesse Vaubert angaaer, da lad hende triumphere, saa meget hun vil, det er mig aldeles ligegyldigt.

(Han forlader Destournelles og gaaer hen til Vinduet tilvenstre.)

Destournelles (affides, idet han gaaer over Scenen). For Djævlen! Det er alvorligere end jeg troede, og hvis jeg ikke finder et Middel .... Men der falder mig Noget ind! Hvis Baronessen var løbet i sin egen Snare? .... Hvis Frøken Seiglière? .... Han seer godt ud, den unge Mand! .... I sex Uger have de ikke været fra hinanden ... O Kjærlighed, hvis jeg har gjettet ret,

velsigner jeg Dig og opretter Dig et Tempel (høit). Herr Bernard, De reiser ikke.

Bernard. Min Beslutning er urokkelig.

Destournelles. De reiser ikke, siger jeg Dem.

Bernard. Hvem vil hindre mig?

Destournelles. Hvem? .... Frøken Seiglière.

Bernard. Hvorledes?

Destournelles. Hun elsker Dem.

Bernard Er De fra Forstanden?

Destournelles. Hun elsker Dem .... og De skal ægte hende.

Bernard. Jeg!

Destournelles. De! .... Vil De hellere, at det skal være Herr Vaubert?

Bernard. Herr Vaubert?

Destournelles. Vil De paa engang forære Herr Baronen Deres Kone og Deres Eiendomme?

Bernard. O, hold op, hold op .... Forstyr ikke mit Hjertes Fred! Hvorledes skulde hun elske mig? Jeg er kun en Bondes Søn, kun en Soldat.

Destournelles. Rigtig! Det er det Tømmer, hvoraf Keiseren gjorde Fyrster.

Bernard. Betænk, at jeg ikke engang kan tilbyde hende den Formue, som jeg er beredt til at opgive for hendes Skyld. Det er en høimodig og stolt Sjæl .... Hvis hun kjendte mine Rettigheder, hvis hun blot havde en Anelse —

Destournelles. Nu vel! Det kommer ikke an derpaa. Nu kan De paa eengang have den Fornøielse at bringe Alt i Gave, og den Vished, at være elsket for Deres egen Skyld.

Bernard. Marquien af Seiglières Datter vil aldrig ægte Bernard Stamply.

Destournelles. Ikke det? heller ikke, hvis hun elsker Dem? .... Kjærlighed er en stikkelig Djævel, som hverken holder Stamtavle eller Adelsvaaben.

Bernard. Nei, nei, Destournelles, hun elsker mig ikke. —

Destournelles. For Pokker! Saa gjør Dem idetmindste den Ulejlighed at faae det at vide. Det er jo altid tidsnok at reise. Har man nogensinde seet Mage til Elsker? — .... Gjør dog en Kjærligheds-Erklæring, dersom De ikke vil plette den store Armees Rygte.

Bernard. Nei! nei!

Destournelles (aflides). O! det skal vi dog faae at see.

Sjette Scene.

Bernard. Destournelles. Helene.

Helene (træder ind igjennem Døren tilhøire). Jeg er færdig, hvis min Cavaleer vil give mig sin Arm.

Destournelles. O Frøken, Deres Cavaleer — jeg er nødt til at angive ham — han ponser paa Svig.

Bernard. Ikke et Ord derom! ....

Helene. Paa Svig! .... Herr Bernard?

Destournelles. Ja, Frøken, Svig .... Dom selv, han vil —

Bernard. Jeg forbyder Dem —

Helene. Hvad er det dog?

Bernard. Intet, Frøken, Intet .... en Spøg af Herr Advocaten.

Helene. Men sig dog —

Destournelles. Han vil reise .... han bereder sig til at forlade Dem.

Helene. Forlade os! .... Det er ikke muligt! .... Af hvilken Grund?

Destournelles. O af Grunde, som jeg udentvivl vilde komme daarligt fra at forklare Dem, men som Herr Bernard selv nok vil hitte ud af, at sige, hvis De giver ham lidt Anledning dertil.

Helene. De vil forlade os, Herr Bernard?

Destournelles. Han er fast besluttet, og jeg veed kun en Eneste i Verden, som kan afholde ham derfra.

Helene. En Eneste? .... og hvem da?

Destournelles. Mig er det ikke, min Frøken, og derfor beder jeg Dem om Tilladelse til at trække mig tilbage .... (Helene gaaer forvirret hen og lægger sit Shawl paa en Lænestol tilhøire.) (Sagte til Bernard). Nu for Djævlen, fremad! March! Signalet lyder .... Leve Keiseren!

(Han hilser Helene og gaaer ud af Baggrunden.)

Syvende Scene.

Bernard. Helene.

Helene. Er det sandt, hvad han siger? Vil De reise, forlade os?

Bernard. Ja, Frøken, ja, jeg maa.

Helene. Hvorfor? Hvoraf kan denne tilsomme Beslutning komme?

Bernard. Jeg kan ikke sige Dem det, Frøken .... men vær overbeviist om, at en mægtig Grund —

Helene. Jeg maa troe det, ... thi uden det .... O min Gud, jeg veed ikke, hvad jeg føler .... (frygtsom). Herr Bernard, har de i Deres Hjerte Grund til at beklage Dem over os?

Bernard (med Liv). O, Frøken, det Spørgsmaal kan De ikke gjøre for Alvor.

Helene. Ak, jeg veed ikke, hvad jeg skal troe, hvad jeg skal tænke ... Skulde min Fader mod sin Villie? ... Han har undertiden den unge Alders hele Heftighed og Egensindighed ... Det er et Barn, min stakkels Fader; men han er saa god, saa kjærlig. Hvis han er kommet til at fornærme Dem, saa veed han

selv Intet derom, De maa ikke være vred paa ham.

Bernard. Jeg har kun Godt at sige om Herr Marquien. Jeg har Intet at tilgive ham.

Helene. Men saa kan jeg ikke begribe.... Naar det ikke er ham .... er det maaskee mig, som uden mit Vidende har bedrøvet Dem?

Bernard. De, Frøken, De!

Helene. Min Gud! Jeg tænker, jeg grubler .... thi i Sandhed, Herr Bernard, man reiser ikke .... man tager ikke bort uden Grunde.

Bernard. Hvad skal jeg sige Dem?... Jeg har tilbragt mit Liv i Hæren.... Jeg er ung endnu .... jeg elsker mit Kald.

Helene (smiler med en vantro Mine). O, Krigen er til Ende .... Man begynder den ikke paany for Deres Skyld.

Bernard (forlegen). Nei, vistnok, men —

Helene (paalægger ham Tausheb). Det er ikke det .... Vær oprigtig .... Forøvrigt har De jo Tiden for Dem til at tage en Beslutning .... Det er snart Vinter, De maa blive hos os til Foraaret.... De skal jage med min Fader, og om Aftenen i Arnekrogen skal De fortælle mig Deres Feltog.

Bernard. Nei, Frøken, nei.... At leve med Dem er en Lykke, som ikke er mig beskaaret.

Helene. Det er altsaa af Stolthed, af Hovmod, De vil fierne Dem?

Bernard. Af Hovmod! .... Hos Dem føler jeg hverken Stolthed eller Hovmod.

Helene. Men, min Gud, hvorfor, hvorfor vil De da reise?

Bernard. O Frøken, jeg har Sorger.... For Himlens Skyld, spørg mig ikke mere.

Helene. De har Sorger? Og jeg, som troede Dem lykkelig! .... De har Sorger, og jeg vidste Intet derom! Siig mig Deres Sorger, oplad mig Deres Hjerte. Deres Fader kaldte mig sin Datter, er jeg ikke Deres Søster?

Bernard. De er en Godhedens Engel; men til hvad Nytte skulde jeg bedrøve Dem ved at indvie Dem i min Smertes Hemmelighed. De kan ikke læge den.

Helene. Kan jeg da ikke idetmindste mildne den ved at dele den? Hvad er det dog for en Smerte, som saa haardnakket hylder Tausheden og bortstøder en Venindes Haand?

Bernard. O, det er en selsom Smerte, det er en Smerte uden Lægedom, og hvis Hemmelighed maa døe med mig.

Helene. Hvad mener De? Min Gud! De forskrækker mig .... og jeg frygter for at have gjettet ....

Bernard. Jeg kan ikke sige Dem det .... nei, nei, Deres Hjerte skal altid være uvidende om den Ovaal, jeg lider.

Helene (meget nedslagen). Jeg vover ikke at spørge videre .... De siger, at Deres Smerte er uden Lægedom? —

Bernard. Ja.

Helene. Jeg gjetter. Der er maaskee i Verden Een — (afsides) Han tier! O min Gud! Den Tanke er aldrig faldet mig ind .... (høit) Og det er derfor, De forlader os? .... Der er altsaa en Person, som De længes efter, som De maaskee elsker .... (Bernard svarer ikke. Hun lægger Haanden paa sit Hjerte). O, nu forstaaer jeg Deres Lidelse.

Bernard. Nei, nei, De kan ikke forstaae den. Hvis De engang lærer Kjærligheden at kjende, vil De kjende den som tillokkende, fuld af Haab. Dem vil den ulykkelige Kjærligheds Ovaal ikke være tilskikket.

Helene (med en tilbageholdt Glæde). Nu, den De elsker —

Bernard. Jeg elsker haabløst .... afsindigt .... Hun staaer saa høit over mig!

Helene. Over Dem, Herr Bernard? Over Dem?

Bernard. Jeg har maalt den Afstand, der skiller os; Gud er mit Vidne, at jeg aldrig har tænkt paa at besidde hende.

Helene (smilende). Er hun da født paa en Trone? .... Er hun en Prindsesse af kongeligt Blod?

Bernard. Hendes Pande behøvede ikke at laane sin Glands af en Krone .... Hun er af adelig Slægt, hun er ung, hun er smuk, hun har faaet Alt som Vuggegave, og kan da jeg vove at anholde om hendes Haand .... jeg, hvis Fane er forviist fra Frankrig, jeg, som kun er en Soldat?

Helene. Vær mere retfærdig mod Dem selv .... Et Hjerte, der staaer saa høit, kan ikke troe, at det staaer over Deres.

Bernard. Hvad hører jeg? .... O, men De vil ikke spotte min Fortvivlelse.... Det er af Medlidenhed, De taler saaledes.

Helene. Af Medlidenhed?

Bernard. Om jeg sagde Dem, at det er Dem, jeg elsker, vilde da ikke en saadan Tilstaaelse i min Mund fornærme Dem?

Helene. Herr Bernard!

Bernard. Nu vel, ja, jeg siger Dem, det er Dem, jeg elsker. Fra det Øieblik, jeg saae Dem, følte jeg, at mit Liv ikke tilhørte mig længere. Jeg hadede Adelen, Lyden af Deres Stemme var tilstrækkelig for at tæmme mit Had; mit Hjerte var fuldt af Raseri, et eneste af Deres Blikke var tilstrækkeligt for at dæmpe det. Forgjæves har jeg stræbt at modstaae den Henrykkelse, som betog mig, jeg kunde ikke rive mig løs fra den Lykke at see Dem, at høre Dem, hvert Øieblik at berøre mig ved Synet af Dem. Men nu, da De veed, hvad jeg aldrig for nogen Priis vilde vovet at sige Dem, forstaaer De, at, naar jeg forlader, naar jeg flyer Dem, da er det, fordi

De i selvsamme Øieblik vil befale mig det; det er, fordi jeg ikke kan blive elsket, det er, kort sagt, fordi Alt forbyder mig at dvæle hos Dem —

Helene (stærkt bevæget). Og hvis jeg nu siger Dem .... at mit Hjerte tillader det?

Bernard. Ah! (Han griber Helenes Haand, som han bedækker med Kysse. Døren i Baggrunden aabnes, Baronessen viser sig, hun bemærker denne Bevægelse. Helene seer, idet hun vender sig, Baronessen, hun udstøder et Skrig og trækker tilsomt sin Haand tilbage.)

Ottende Scene.

Bernard. Baronessen. Helene.

Helene. Baronesse Vaubert!

Baronessen (affides). Det er paatide. (høit) Hvad er dog paafærde, mine Venner? Hvoraf kommer denne Forlegenhed?

Helene Fru Baronesse!

Baronessen Forstyrrer min Nærværelse Deres Samtale?

Helene. Hvorfor skulde den det?

Baronessen. De talte, da jeg kom, De tav, da De saae mig.

Bernard. Nei, Fru Baronesse; jeg bød Frøkenen min Arm, for at gaae til Forpagtergaarden ved Gençais.

Helene. Ja ja .... og vi vilde netop gaae.

Baronessen. Uden Deres Fader?

Helene. Nei naturligviis, og jeg vil.... (hun gjør et Skridt for at gaae).

Baronessen. Det behøves ikke .... han kommer her .... med min Søn, Baron Vaubert.

Bernard. Baron Vaubert?

Baronessen. Ja.

Bernard. Jeg troede .... Det forekom mig, at han sagde —

Baronessen. At han ikke vilde ledsage sin Forlovede? —

Bernard (affides). Sin Forlovede?

Helene (fjælver).

Baronessen. Han har forandret Mening.

Bernard. Ah!

Baronessen. Ja, idet han først afslog at ledsage Dem, Helene, havde min Søn, hvis Hjerte slutter sig til Deres ædle Planer, ingen anden Tanke end at bidrage efter Evne til de Ulykkeliges Velvære, hvis Forsyn De er.

Helene (forvirret). Nu vel?

Baronessen. Men i det Forhold, hvori I staae til hinanden —

Helene (affides). Himmel!

(Bernard gjør en Bevægelse.)

Baronessen. I Begreb med at fastknytte de Baand, der forene Eder siden Barndommen —

Helene. Jeg Ulykkelige!

Bernard. Saaledes vækkes jeg!

Baronessen. Har han lettelig fattet, at han ikke mere bør overlade Nogen Retten til at være Deres Cavaleer. Ah, see, hvad sagde jeg? Der ere de!

(Marquien og Raoul træde ind fra Baggrunden.)

Niende Scene.

Bernard. Baronessen. Raoul. Marquien. Helene.

Marquien (med Stok og Hat). Ja, med Foden paa Nakken og færdige at drage afsted. Du kan være stolt, min Pige. Her er en Lærd, som for Dine smukke Øines Skyld kaster Videnskaben paa Hylden; men hvad Distractioner han vil faae paa Veien, det er en anden Sag.

Raoul (gaaer forbi Marquien hen til Helene). Nei, kjære Helene, det har ingen Nød. De vee, mit Hjerte følger ikke mit Hoveds Distractioner, og jeg forsikrer Dem det, for Fremtiden skal ikke mine Studier lede mig bort fra Omsorgen for Deres Lykke. Jeg kaldte Dem en lang Tid Søster, jeg tragter kun efter at give Dem et endnu kjærere Navn.

Marquien. Hillemænd, den Lærde bliver Poet. Det var jo det galanteste Madrigal, paa Rimene nær.

Baronessen. Et Galanteri, tilladt for en Brudgom .... (affides) Her er ingen Tid at spilde! (høit) Synes De ikke, min gamle Ven, at det er paatide at bestemme Dagen?

Marquien. Jo nok, jo nok! Vi ville tale derom en anden Gang. Gifte sig, det kan man jo altid.

Baronessen. Og dog —

Marquien. Men i et Øieblik som dette .... Hvorledes kan jeg afgjøre?.... Desuden, det er jo ikke mig, det er min Datter, det tilkommer.

Helene. Mig!

Bernard (affides). Min Gud!

Baronessen. Nu vel, Helene, saa bestem da? ....

Helene. Fru Baronesse .... (affides) O Gud, her, lige for hans Øine .... O, jeg synker til Jorden.

Raoul. Plag hende ikke, kjære Moder... Men betænk, Helene, at min Lykke er i Deres Hænder.

Helene (affides). Hans Lykke.

Raoul. Og De vil ikke .... O min Gud, hun vakler .... Helene! (Han fremsætter hurtigt Lænestolen, der staaer bag ved hende).

Alle. O Himmel!

(Alle gruppere sig om hende.)

Marquien. Min Datter, hvad feiler Dig da?

Helene. Mig? .... Intet .... O, det er, som jeg skulde døe!

Marquien. Min Datter! .... Mit Barn!

Raoul. Man maa kalde Hjælp. (Løber til Døren i Baggrunden.)

Marquien. Ja, Hjælp! .... Heida, Jasmin!

Helene. Det er Intet, min Fader, jeg føler mig bedre.

Marquien. O, min Gud, skulde det være? ....

Helene (reiser sig). Det er Intet, siger jeg Dem, den friske Luft vil hjælpe mig.

Marquien. For Pokker, Baronesse, hvorfor behøvede De ogsaa —

Baronessen. Kunde jeg forudsee, at jeg ved at minde Frøken Seiglière om hendes Løfte?

Helene (med Værdighed). Hvis jeg havde været saa uheldig at glemme det et Øieblik, Fru Baronesse, vilde jeg takket Dem, fordi De mindede mig derom. (Sagte til Bernard) De havde Ret, Herr Bernard, reis! — (høit) Deres Arm, min Fader.

Bernard (affides). Ah!

(Helene støtter sig til sin Faders Arm.)

Baronessen. Min Søn og jeg forlader Dem ikke, kjære Barn. Raoul, bring hende til hendes Værelse .... (Raoul gaaer bag Baronessen. Destournelles træder ind fra Baggrunden). Tilgiv, Herr Bernard, at vi forlade Dem saaledes. (Affides; idet hun gaaer, og idet hun seer Destournelles). Spillet er vundet! (De gaae ud af Døren tilvenstre.)

Tiende Scene.

Destournelles. Bernard.

Destournelles. Hvad er dog paafærde?

Bernard. Farvel, Herr Destournelles.

Destournelles. Hvorledes? De reiser? .... Hun elsker Dem?

Bernard. Ja, hun elsker mig, og jeg reiser.

Destournelles. Hvorfor?

Bernard. Har De ogsaa glemt de Baand, der binde hende?

Destournelles. Bah! Ikke Andet?

Bernard. Jeg kjender min Pligt, min Herre, jeg skal vide at opfylde den.

Destournelles. Hvad vil De gjøre?

Bernard. Hvad hun har befalet mig .... flye hende for bestandig, og da jeg ikke kan give mit Liv til den Qvinde, jeg elsker, idetmindste overlade hende min Arv.

Destournelles. O Himmel, hvor gaaer De hen?

Bernard. Til en Notarius.

(Han gaaer ud af Baggrunden.)

Ellevte Scene.

Destournelles (alene).

Det er for galt! Alle disse Mennesker her ere blinde eller fra Forstanden .... Men, saa sandt jeg lever, jeg vil redde dem imod deres Villie. Aha! .... Herr Bernard, min gode Ven, De glemmer den Fuldmagt, som endnu er i mine Hænder. — De gaaer til en Notarius .... (bestemt) Nu vel, jeg gaaer til en Foged!

(Han gaaer tilsomt ud af Baggrunden.)

Fjerde Act.

Samme Decoration.

Første Scene.

Destournelles (kommer ind fra Baggrunden).

Lunten er tændt .... Minen skal springe! Nu skulle vi da endelig see, Fru Baronesse, hvem af os To, der skal beholde Valpladsen. Forretningen er bestilt .... Durousseau er nøiagtig .... (Han seer paa sit Uhr.) Klokken er tre .... Papiret maa være i Marquiens Hænder. Bernard er i Poitiers, han veed Intet, aner Intet; førend han kommer tilbage, vil jeg være Herre over Pladsen. At ærgre Marquien ved en Mesalliance, forvise Baronessen til sit lille Slot, forene to brave Folk, som elske hinanden, det er min Hævn, det er mit Maal, og jeg skal naae det, paa min Ære! .... Marquien! .... Nu gjælder det!

Anden Scene.

Marquien. Destournelles.

Marquien (kommer ind af Døren tilvenstre, som bliver staaende aaben). Det er Dem?

Destournelles. Det er mig.

Marquien. Hvad Djævlen fører Dem hid?

Destournelles (affides). Han veed endnu Intet. (høit) Min Clients Interesser.

Marquien (gaaer og sætter sig tilvenstre). Deres Client! .... Ah, uden Fortrydelse, Herr Destournelles, De vil tilsidst flytte Deres Contoir til mig.

Destournelles (affides). Jeg er ham til Uleilighed; men Durousseau kan ikke vente længe .... jeg vil holde Stand .... (Jasmin kommer ind fra Baggrunden). — Jasmin! .... Hvad er det, han serverer ham paa den Sølvtallerken?

Jasmin. Herr Marquis.

Marquien. Hvad er det?

Jasmin. Et Papir, som man har bragt til Herr Marquien.

Destournelles (afsides). O fortræffeligt! Durousseaus Document! ....

Marquien (tager sin Dobbeltlorgnet frem og betragter Papiret uden at tage det). Hvad er det? ... Et Papir uden Omslag?

Destournelles (afsides). Nu begynder Lystiaheden!

Marquien (beslutter sig til at tage Papiret). Hvad kommer den Lap mig ved? .... Stemplet Papir! (han reiser sig). Hu! hvor er mine Handsker? (føler paa sine Lommer). Stemplet Papir til Marquien af Seiglière! .... Hvad er det for en Slyngel, som har tilladt sig? ....

Jasmin (forvirret). Jeg veed ikke, det var ikke mig, som modtog det.

Marquien. Hvad staaer der i disse Krageтær? (Han udfolder Papiret og læser.) „Aar 1817, idag den femte October, ifølge Requisition af Herr Bernard Stamply“ .... Hvad, Bernard? .... Det er ikke muligt! Lad os see! .... „Lovlig hjemmehørende, factisk logerende paa Slottet Seiglière!“ ... Hvorledes, Bernard? .... Gaae, Jasmin! (Jasmin gaaer ud af Baggrunden. Marquien fortsætter.) „Der har givet sin Fuldmagt til Advocat Destournelles“ .... (Marquien kaster Øinene over Lorgnetten paa Advocaten, som holder sig rolig paa den anden Side af Scenen.) (afsides) Godt, det er den Sag, som fører ham hid. (fortsætter Læsningen) „til Advocat Destournelles .... har jeg, Guillaume Durousseau, Kongelig Foged, udtaget Stevning til Herr Louis Tancred Hector, Marquis af Seiglière, uden bekjendt Bopæl ....“ (Nogle Øieblikke fra Marquien til Destournelles). „Men uretlig logerende paa foromtalte Slot Seiglière, hvorhen jeg udtrykkelig har begivet mig og talt med et Fruentimmer i hans Tjeneste, ifølge hvilken Stevning han tilsiges at com... pa—re—re“ .... (søger at begribe) Comparere ....?

Destournelles. Comparere, afgive Møde .... en juridisk Terminus.

Marquien. Naa, det er en Terminus. (afsides) For Pokker, jeg er nysgjerrig efter at see, hvorvidt de have drevet deres Uforskammethed og Dumdristighed ..., Lad os blive ved .... (høit, læsende) „Comparere i Morgen, i Betragtning af Sagens trængende Hast, Klokken syv om Morgenen“ ... Hvad behager? ... „For den civile Rets Præsident, Sagens bestikkede Sæt—te—dommer.

Destournelles. Sættedommer.

Marquien. Sættedommer. Jeg har læst rigtigt. „For i Henhold til Lovens Bydende....“ (afsides) Taalmodighed, vi ville see! ... (høit, læser). „I Henhold, i Henhold“ .... Nu kommer Slutningen. „At betyde Indstevnte, at han har at fortrække inden fire og tyve Timer“ .... Fortrække! ....“ I modsat Fald vil han, overeensstemmende med de brugelige Former, blive tvungen dertil med Assistence af alle den offentlige Magts Betjente og Agenter“ .... (med tilbageholdt Vrede) Er det saaledes!

Destournelles (afsides). Han har faaet Stødet.

Marquien (sammenfolder Papiret, som han holdt og bestemt lægger i Lommen). Jasmin!

Destournelles. Hvis Herr Marquien behøver nogle Forklaringer?

Marquien. Jeg er Dem meget forbunden .... Jasmin! min Kaarde!

Destournelles. Deres Kaarde! ..... Hvad vil De gjøre?

Marquien. Det skal De strax faae at vide.

Destournelles. Men Herr Marquis ...

Marquien (i Udbrud). Ah, De tænker, at De ustraffet kan stjænde mit Adelsvaaben! De kommer for at trodse mig, for at haane mig lige i Ansigtet! .... En Foged har besmudset min Dørtærskel, og det er Dem, jeg skylder denne Fornærmelse! .... Min Kaarde! .... Mine Forfædres Kaarde!

Destournelles. Endnu engang, hvad har De ifinde at gjøre?

Marquien. De skal springe ud af Vinduet, eller jeg hugger begge Ørerne af Dem .... Efter Behag!

Destournelles (koldt). Herr Marquis, De morer mig.

Marquien. Jeg skal ikke længe være Dem til Morskab .... Jasmin! .... Men kommer ikke den Kjæltring? ... Jasmin!

Jasmin (kommer ind fra Baggrunden). Her er jeg .... Hvad befaler Herr Marquien?

Marquien. Hvad jeg befaler?

Destournelles (koldt). Herr Marquien befaler sin Kaarde?

Marquien. Hm?

Destournelles. Gaae og hent den!

Marquien (afsides). Hvorledes? ..... Saa det var Virkningen .... Han er ikke bange.

Jasmin (forbauset). Hans Kaarde?

Destournelles. Ja, hans Forfædres Kaarde.

Jasmin. Tør jeg spørge Herr Marquien, hvor De har gjemt den? ....

Marquien. Det er godt, Slyngel! ... Gaae Din Vei! (Jasmin gaaer. Marquien kaster sig vred i sin Læneſtol). Hvilket Satans Menneske!

Destournelles (afsides). Det var den første Opbrusning; den varede ikke længe. .... Nu kommer det sidste Slag. (Han nærmer sig Marquien; med Agtelse.) Vil Herr Marquien tillade mig en Bemærkning?

Marquien (efter en Pause). Hvilken, min Herre?

Destournelles. Vilde Herr Marquien

ved at hugge begge Ørerne af mig kjendelig forbedret sin Stilling? Jeg tillader mig at tvivle derpaa; maaskee vilde han kun opnaaet at berøve sig en Mands Tjeneste, der er kommen her, ikke for at trodse ham, men for at hjælpe ham op af den Afgrund, hvori han er falden.

Marquien. Jeg skal nok komme op af den, og ad den korteste Vei og uden Nogens Hjælp; men først vil jeg sige Herr Bernard, at om han jager som en Adelsmand, opfører han sig som en Tølper.

Destournelles. Det vil De ikke sige.

Marquien. Jo, det vil jeg sige .... For Djævlen! en Knægt, som jeg holdt af, som jeg i sex Uger har havt i mit Huus, som drikker min Vin, bestiger mine Heste, styrer mine Dyr! .... Endnu igaar dræbte han mig tre Ulve!

Destournelles. Jh, Herr Marquis, i sex Uger er det ham, som har havt Dem i sit Huus, og det er Dem, som dræber hans Vildt.

Marquien. Lad saa være .... Det kan være muligt .... Men, for Satan, min Herre, naar man har den Ære at have Marquien af Seigliére under sit Tag, er det ikke ved Rettens Hjælp, at man stiller sig ved ham. Bernard er en Tølper, og jeg skal sige ham det.

Destournelles. Kan De i den Grad misstjende det ædleste Hjerte, som nogensinde har slaaet i en brav Mands Bryst?

Marquien. Det var en god Flosket! ... Og dette Papir, min Herre, dette smudsige Papir?

Destournelles. Dette Papir, Herr Marquis? ... Har De da ikke strax kunnet gjette, at det ikke har været sendt Dem med denne brave Mands Vidende?

Marquien. Hvem har da kunnet?

Destournelles. Det er mig, ... som uden at spørge min Client har gjort Brug af hans Fuldmagt og har troet at burde tage min Tilflugt til Yderligheder, for at redde Dem.

Marquien. For at redde mig?

Destournelles. For at redde Dem! Der gives Saar, som man kun kan læge ved at bringe glødende Jern dertil. De maa vel vide, at De kun er her ved Bernards Overbærenhed.

Marquien. Overbærenhed!

Destournelles. Det er netop, hvad De ikke synes at begribe. De mærker ikke, at De i Alles Øine er i en ydmygende Stilling. Herr Marquis, De indbød mig nylig til at springe ud af Vinduet .... Nu vel, det er hundrede Gange bedre at springe ud af Vinduet, end at slæbe sig ned af Trapperne. Man skal gjøre et Spring ud af en critisk Stilling, man skal ikke dvæle i den. Deres Ære var i Fare, De sov, jeg har vakt Dem.

Marquien. Særdeles forbunden. Men hvis jeg forstaaer Dem ret, har jeg nu kun eet Parti at tage, og dette Parti .... er at pakke ind.

Destournelles. Det er det hurtigste ... det er det sikreste ... men —

Marquien. Tænker De, at det forskrækker mig? .... Jeg kjender Fattigdommens Vei, min Herre .... Jeg skal atter betræde den uden at blegne.

Destournelles. Godt, Herr Marquis, godt .... Jeg gjenkjender deri en ædel Slægts Blod .... thi i Deres Alder at opgive den nedarvede Luxus, for at gaae hen og frysse i Baronessens lille Kakkelovnskrog, det er haardt.

Marquien. Meget haardt.

Destournelles. For Dem selv er det endnu det Mindste; men Deres Datter? ...

Marquien. Min Datter!

Destournelles. De er Fader, Herr Marquis; hvis et Offer ikke koster Deres ædle Hjerte Noget, hvis De har Lyst til at spille Ødips Rolle, saa betænk, at De paalægger dette elskværdige Barn Antigones Lod.

Marquien (bleg). O, min stakkels Helene .... mit elskede Barn!

Destournelles. Herr Marquis, De har det gjort her.

Marquien. Det er sandt, min Ven, jeg har det ikke ilde.

Destournelles. Et fortryllende Opholdssted! .... Hvis vi kunde finde et Middel til at forene det Ene med det Andet —

Marquien. Et Middel?

Destournelles. Ja, et Middel, som paa eengang kunde redde Faderens Ære og Barnets Lykke?

Marquien. Diner De noget? Destournelles, lad os see, min gamle Ven — thi vi ere gamle Venner — jeg giver mig i Deres Hænder .... raad mig, leed mig .... De siger, at der maaskee gives et Middel? —

Destournelles. Det gjør der .... der er et .... et eneste .... men det er godt.

Marquien. Hvis det er godt, vil jeg være tilfreds dermed. Hvilket er det?

Destournelles (noler). Ak! .... Jeg frygter for at sige Dem det .... Deres Ideer ere af den Natur ....

Marquien. Jeg beder Dem, tal, tal; seer De ikke, at jeg kan høre Alt.

Destournelles. Nu vel, da De vil det Herr Marquis, denne Napoleon, som De dømmer saa strengt, var maaskee dog ikke uden Fortjeneste; han havde begrebet Nødvendigheden af at nærme Adelen og Borgerstabet til hinanden. Er ikke en Mand som De skabt til at slutte Dem til Keiserens store Tanker?

Marquien. Kan være .... men hav den Godhed at forklare mig —

Destournelles. Troer De, at Herr

Vaubert er alvorlig forelsket i sin Forlovede?

Marquien. Bah!

Destournelles. Troer De, at Frøken Seiglière paa sin Side er dødelig forelsket i Baronen?

Marquien. Bah!

Destournelles. Finder De i ham Mønstret for en Svigerson?

Marquien. Han kan ikke træffe en Hare paa tyve Skridt.

Destournelles. De sagde nylig, at Bernard jager som en Adelsmand .... Det er vist, at naar man seer Dem og ham sammen, skulde man sværge paa, at det var to Vaabenbrødre, to Riddere af det runde Bord .... Hvad mangler ham da, for at være en fuldkommen Adelsmand?

Marquien. Adelen.

Destournelles. Det er Sagen. Nu vel, lad ham modtage den af Dem.

Marquien. Hvorledes?

Destournelles. Med Deres Datters Haand.

Marquien. Hvad hører jeg? .... En Mesalliance?

Destournelles. Nei, en Blanding af Slægterne, og De er reddet!

Marquien. Aldrig! .... Aldrig! ... Hellere Bettelstaven!

Destournelles. Jeg tænkte det nok; som De behager. Jeg forundrer mig blot, Herr Marquis, over, at en saa oplyst Aand som Deres ikke i dette Punct har Anskuelser, der svare til Tidsalderens Fordringer.

Marquien. Jeg bryder mig ikke om Tidsalderens Fordringer.

Destournelles. I vore Tider skaffer man sig en Støtte ved at stige ned til Folket. Skal jeg sige Dem hele min Mening? De har Fjender.

Marquien. Jeg?

Destournelles. Enhver overlegen Mand har Fjender. Veed De, hvad de Liberale sige om Dem?

Marquien. Nei.

Destournelles. De udpege Dem som en Fjende af Folkets Rettigheder. Rygtet gaaer, at De hader Grundloven?

Marquien. Da maa jeg sige Dem, at det er en uforskammet Beskyldning! Jeg en Fjende af Folkets Rettigheder? Jeg elsker dem. Og hvorledes skulde jeg komme til at hade Grundloven? Jeg kjender den slet ikke.

Destournelles. Men sæt nu — jeg vil ikke forskrække Dem — sæt, at en ny Revolution udbrød —

Marquien. Er det Alvor? .... En ny Revolution!

Destournelles. Herr Marquis, vi staae paa en Vulkan.

Marquien. En Vulkan?

Destournelles. Hvad skal der blive af Deres Datter midt i Orkanen?

Marquien. Hvad siger De?... Helene!

Destournelles. Herr Vauberts blotte Navn vil være nok til at lede Lynet derhen.

Marquien. Min Datter! .... O hellere end at see hende udsat —

Destournelles. Fatter De nu Fordelen af en Mesalliance? Idet De optager et Barn af Keiserdømmet, allierer De Dem med den offentlige Mening, De skaber Dem Forbindelser i et Parti, som er Dem fjendtligt, og De vil have den Glæde at tilbringe Deres Alderdom med Deres Datter, lykkelig rolig, hædret, i Sikkerhed for Revolutionen,

Marquien (affides). Det er ikke saa dumt, hvad han siger.

Destournelles. Og desuden, det var da for Pokker ingen Ulykke, om Deres Svigerson var en ung Helt, som De elsker, som vil forevige Deres Navn, som, ifald De vil, kan arve Deres Titel. Marquis af Stamply-Seiglière! Klinger det saa ilde?

Marquien. Stamply-Seiglière ... Jeg synes bedre om Seiglière-Stamply .... Nu, den Tid, den Sorg! De kjender mig, Destournelles, der er intet Offer, som jeg skyer, for at sikkre min Datters Fremtid... Men hvorledes skal jeg formaae hende dertil?

Destournelles (smilende). Jeg troer, det vil lykkes Dem.

Marquien. Hvorfor troer De det?

Destournelles. Det vil lykkes, siger jeg Dem, og hvad Bernard angaaer, ham svarer jeg for.

Marquien. Gudsdød, ja det troer jeg nok .... Men Destournelles, vi glemme det Vigtigste .... Baronessen? —

Destournelles. Baronesse Vaubert?

Marquien. Mine Forpligtelser ere af den Beskaffenhed —

Destournelles. Viis hende det lille Document, som De puttede i Lommen, og De skal erfare, hvorvidt De kan stole paa denne ædle Dames Uegennyttighed?

Marquien. Hvad hører jeg? .... Der gaaer et Lys op for mig.

(Døren tilhøire aabnes, og Baronessen standser urolig, idet hun seer Destournelles.)

Destournelles. Der er hun .... Skal jeg trække mig tilbage?

Marquien. Gud bevares! Vil De lade mig alene med hende?

Destournelles. Han har Ret. Stakkels Marquis, han er hende ikke voxen.

Tredie Scene.

Marquien. Destournelles. Baronessen.

Baronessen. Endnu her, Herr Destournelles?

Destournelles. Det er omtrent de samme Ord, som Herr Marquien gjorde mig den Ære at henvende til mig for et Øieblik siden; jeg opretter den Tid, jeg har spildt.

Baronessen. De havde en Samtale?

Destournelles. Ja, Fru Baronesse! (Sagte til Marquien, idet han gaaer bag ham). Nu raft! Ligesaa godt springe i det —

Baronessen. Tør jeg spørge?

Marquien. O Baronesse, vore Sager staae daarligt.

Baronessen. Hvad siger De?

Destournelles (sagte). Papiret .... giv hende Papiret.

Marquien. Forsøg at stave disse Krageтæer.

Baronessen (tager Documentet). Hvad er det for Noget? (Hun gjennemløber Papiret.) En Execution .... Fra Bernard! —

Marquien. Nu, hvad siger De derom?

Baronessen (afsides). Destournelles her .... det er en Snare. (høit) Nu, Herr Marquis, hvad tænker De at gjøre?

Marquien. Ja, Fru Baronesse ... det vil jeg spørge Dem om .... thi fremfor Alt vilde det være mig kjært at faae Deres Mening at vide.

Baronessen. Min Mening, Herr Marquis, er, at Deres Ære og Deres Værdighed ere to dyrebarere Klenodier end Deres Formue. Efter en saadan Ytring af Raahed, har De Intet at betænke; De kan ikke blive her, De har intet Andet at gjøre, end at trække Dem tilbage.

Marquien Hvorhen?

Baronessen. De spørger? Hvis jeg havde kunnet glemme de Baand, der forene os, vilde Deres Ødelæggelse minde mig derom. Herr Marquis af Seiglière, Slottet Vaubert staaer til Deres Tjeneste.

Marquien. Hvor De er høimodig! ... Vær overbeviist om, at mit Hjerte — (afsides) Dette bliver forbandet indviklet.

Destournelles (afsides). Saa megen Høimodighed! ... Det er klart, at hun er sikker paa Bernard.

Baronessen. Kom da, min Ven, vore Børns Lykke vil hundredefold erstatte Dem de Goder, De taber.

Marquien. Ja visselig .... Men troer De, Fru Baronesse, at vore Børn have nogen synderlig Tilbøielighed for hinanden?

Destournelles (sagte). Meget godt.

Baronessen. De tilbede hinanden.

Marquien. Troer De?

Baronessen. Jeg veed det vist.

Marquien. Ja, jeg for min Deel betvivler det lidt, efter den Scene, der nylig foregik.

Baronessen. Hvad mener De?

Marquien. Og desuden, troer De, at et saadant Giftermaal under de nuværende Omstændigheder er ganske overeensstemmende med Tidsalderens Fordringer?

Destournelles. Bravo!

Baronessen. Tidsalderens Fordringer! .... Hvad er det for Historier, De der vil bilde mig ind?

Marquien. Seer De, Fru Baronesse, jeg har modent overveiet.

Baronessen. De?

Marquien. Jeg er, Gud være lovet, ikke saa letsindig, ikke saa ubetænksom, som man behager at fortælle; Destournelles, som just ikke er nogen Tosse, erkjendte det nylig —

Baronessen (afsides). Hvor vil han hen?

Destournelles. Det er sandt, Herr Marquien meddeelte mig —

Marquien. Jeg sagde til ham: Destournelles, vi staae paa en Vulkan .... Sagde jeg ikke det?

Destournelles. Jo vist, Herr Marquis.

Marquien. Jeg er ingen Don Ranudo.

Destournelles. Andre Tider, andre Skikke!

Marquien. Vi maae stige ned til Folket —

Destournelles. Ja, rigtigt, for at det til Gjengjæld kan komme —

Marquien. For at det til Gjengjæld kan komme os imøde.

Baronessen (afsides). Jeg er i en Snare. (høit) Marquis, see mig i Øinene. De har besluttet at gifte Deres Datter med Bernard.

Marquien. Fru Baronesse!

Destournelles (sagte). Ingen Svaghed!

Baronessen. De har besluttet at gifte Deres Datter med Bernard.

Marquien. Jeg?

Baronessen. De! .... Medens altsaa jeg, Herr Marquis, opoffrede mig for Deres Interesser, sammensvor De Dem med Deres værdige Raadgiver om at overlade min Søns Forlovede til Deres Fjende, De stødte Dolken i den Krigers, der stred for Dem.

Destournelles (til Marquien). Marquis, vil De taale Sligt?

Marquien (forvirret). Jeg!... (med Kraft) Nu vel, ja, Fru Baronesse, det er Sandheden. Jeg er kjed af den Rolle, jeg spiller her, jeg væmmes ved den. For Satan, De driver mig til det Yderste .... Min Datter skal ægte Bernard.

Baronessen. Vogt Dem, Herr Marquis, det er en Krigs-Erklæring.

Marquien. Lad saa være! Saa gaaer jeg ikke i min Grav uden at have lugtet Krudtet.

Baronessen. Herr Marquis, det er godt. Der staaer kun tilbage at erfare, om Frøken Seiglière vil gjøre sig til Medskyldig i Deres Forræderi. Der kommer hun netop. Jeg vil —

(Hun gaaer henimod Døren tilvenstre.)

Destournelles. Fru Baronesse!

Marquien. I Himlens Navn!

Baronessen. Der kan De see! den blotte Tanke om at gjøre Deres Datter delagtig i Deres troløse Planer bringer Dem til at skjælve; selv Herr Destournelles' Samvittighed bliver urolig.

Marquien. Nei, men jeg maa forbeholde mig Ret til, selv at forklare min Datter —

Baronessen. Hør, jeg har Medlidenhed med Dem; gjør De kun selv Deres Bekjendelse. Jeg vil ikke være Vidne til Deres Skam; det er allerede nok, at De maa rødme for Deres Barn.

(Helene træder ind af Døren tilvenstre, som lukkes.)

Fjerde Scene.

Destournelles. Helene. Baronessen. Marquien.

Baronessen. De kommer, som De var kaldet, min kjære Helene.

Helene. Som jeg var kaldet, Fru Baronesse! ... Hvad foregaaer da?

Baronessen. Jeg overlader til Deres Fader at forklare Dem det. (Sagte til Marquien). Nu, Herr Marquis, til Værket, det er et stjønt Formaal. Jeg veed hvad jeg har at gjøre. Farvel. (Hun gaaer.)

Femte Scene.

Helene. Marquien. Destournelles.

Marquien. Lykke paa Reisen!

Destournelles. De triumpherer!

Marquien. Hvis hun troer, at jeg lader mig narre af hendes Uegennyttighed! .... Men hvorledes skal jeg forberede min Datter?

Destournelles. Ingen Forberedelser!... Gaae lige til Maalet, ... og jeg svarer for Udfaldet. Jeg forlader Dem.

(Han gaaer ud af Døren tilhøire.)

Sjette Scene.

Marquien. Helene.

Marquien. Til Værket!

Helene. Hvad er det dog, min Fader? Hvad mener Baronesse Vaubert, og hvad har De at forklare mig?

Marquien (affides). Ja, det er ingen Kunst for ham, men om jeg veed, hvor jeg skal begynde —

Helene. Baronesse Vaubert synes bevæget .... De selv synes urolig —

Marquien. Jeg har Grund til at være det .... Planer, som vi saa længe have næret! —

Helene (affides). Hvad mener han?

Marquien. Vort Venskab med den Vaubertske Familie —

Helene (affides). Store Gud! Skulde han vide? —

Marquien. Især er der Noget — (affides) Paa min Ære, Destournelles har Ret, ingen Omsøeb! (høit) Svar mig, min Datter, elsker Du Herr Vaubert?

Helene. Hvorledes?

Marquien. Elsker Du Herr Vaubert?

Helene. Men .... jeg veed ikke, min Fader, han har mit Ord —

Marquien. Det er ikke derom, jeg spørger Dig. Er dette Giftermaal efter Dit Sind? Svar mig frit.

Helene. Min Fader, til hvad Nytte?

Marquien. Til hvad Nytte? .... Det gjælder Din Lykke, Din hele Fremtid, og Du spørger, til hvad Nytte?

Helene. Ja, thi jeg forstaaer ikke —

Marquien. O, Du veed det, denne Forening var aldrig efter min Smag, og jeg begynder med Skræk at gjøre mig selv det Spørgsmaal: Hvem skal beskytte Dig, naar jeg ikke er mere?

Helene. Naar De ikke er mere, kjære Fader! .... Herr Vaubert er mig oprigtigt hengiven.

Marquien. Jo, jeg takker! det er en rar Hengivenhed! .... En Ægtemand, som kun gjør Jagt paa Sommerfugle, som tilbringer sit Liv med at opsøge alslags Kryb i Græsset, som om Aftenen, for at adsprede Dig, vil udstoppe Fugle eller Fiirbeen .... Det er det fortryllende Liv, han bereder Dig.

Helene. Men, min Fader —

Marquien. Hør, min Pige, det er bedrøveligt at see en Adelsmand tilbringe sin Ungdom med saadanne Narrestreger .... Nei, saa er Bernard en ganske anden Karl! han er endnu ikke 28 Aar, og dog bærer han allerede et Baand i Knaphullet; han er som Seierherre rykket ind i Europas Hovedstæder, han har ladet sig dræbe i Slaget ved ... nu, det kan være det Samme! ... Jeg tilstaaer, ja jeg er nødt til at tilstaae det, at jeg vilde døe roligere, hvis jeg efterlod Dig i denne unge Krigers Beskyttelse.

Helene. O min Gud! ... Men jeg kan ikke fatte .... De veed jo, vore Forpligtelser —

Marquien. Vore Forpligtelser! .... Ægteskab og Forlovelse ere to forskjellige Ting.

Helene. Herr Vaubert har mit Ord.

Marquien. Jeg løser Dig derfra, han har ikke mit.

Helene. Men min Fader —

Marquien. Jeg løser Dig derfra, siger jeg Dig, min Rolighed afhænger deraf.

Helene. Deres Rolighed?

Marquien. Min Roligbed, min Lykke .... Og hvis Du tilfældigviis syntes om denne unge Helt —

Helene. Om ham!

Marquien. Hvis Du følte, som jeg, at Du kun kan blive lykkelig med ham —

Helene. Nu vel, min Fader —

Marquien. Nu vel, saa vilde jeg ikke betænke mig .... jeg vilde træde min Slægts Stolthed under Fødder, og mine Forfædre maatte tænke derom, hvad de vilde. Mine Forfædre ere døde .... men Du, Du lever, min Helene.

Helene (kaster sig i hans Arme). O min Fader .... o min Velgjører! .... Saa kan jeg da tilstaae Dem, sige Dem —

Marquien. Hvilket?

Helene. At Bernard —

Marquien. Nu, Bernard —

Helene. Han elsker mig —

Marquien. Hvad hører jeg? .... Og Du? —

Helene. Jeg!

Marquien. Nu?

Helene. O, spørg mig ikke —

Marquien. Hvorledes? Er det altsaa sandt?

(Man hører Bernards Røst udenfor.)

Helene. Jeg hører ham! .... O jeg besværger Dem, ikke et Ord —

Marquien (afbrydes). Hvad har jeg erfaret? .... Det er sandt, det holdt ikke saa haardt, som jeg troede.

Syvende Scene.

Helene. Bernard. Marquien.

Bernard (træder heftig ind fra Baggrunden). Herr Marquis, er det sandt, hvad man fortæller mig? Man har i mit Navn og uden mit Vidende tilladt sig at sende Dem —

Marquien (sagte til Bernard). Tys ... jeg veed Alt.

Bernard. Det er et uværdigt Misbrug af min Tillid —

Marquien (sagte). Jeg siger Dem, jeg veed det, ti! (Han gaaer forbi ham, høit) Forresten har vi nu ganske andre Ting at tænke paa .... Jeg hører smukke Historier om Dem, min gode Hr. General!

Bernard. Om mig?

Marquien. De blev modtaget under dette Tag som en Broder, som en Søn ... ja, min Herre, som en Søn .... De har forglemt Dem i den Grad, at De har hævet Deres Øine —

Bernard. O, Herr Marquis, skaan en Ulykkelig. Jeg reiser .... jeg vil fjernt fra Dem, fjernt fra Deres Datter, udsone et affindigt Haab, som kun har gjennemboret mit Hjerte.

Marquien. Ja, det er en god Snak.

Bernard. Jeg kommer kun for at retfærdiggjøre mig og sige Dem et evigt Farvel.

Marquien. Og De troer, at Sagen kan gaae saaledes af? Naar man har forstyrret et ungt Hjertes Ro, saa troer De, man har ikke Andet at gjøre, end at pakke sin Kuffert, og at Alt er gjort dermed? Nei, saadan gaaer det ikke til.

Bernard. Dersom jeg vidste en bedre Udsoning .... Forlang mit Blod —

Marquien. Hvad Pokker vil De, jeg skal med Deres Blod? De kommer ikke til at reise —

Bernard. Men, Herr Marquis —

Marquien. De reiser ikke, siger jeg Dem. (til Helene). Og Du, Helene, Du siger Intet?

Helene. Herr Bernard .... da min Fader selv vil det .... Han har Dem kjær, og De vil ikke bedrøve ham —

Bernard. O min Gud! Min Fornuft forvirres .... Var min Fortvivlelse en Drøm, eller er min Lykke det nu? Herr Marquis, ... Frøken .... hvad skal jeg troe.

Helene. At min Fader er Godheden selv.

Bernard. O, Herr Marquis! ....

Helene (bliver Raoul vaer). Herr Vaubert!

Marquien. For Djævlen, hvad kommer han for i dette Øieblik? Gaae begge To, lad os ene.

(Raoul træder ind fra Baggrunden og staaer et Øieblik ved Døren.)

Ottende Scene.

Helene. Bernard. Raoul. Marquien.

Raoul. Herr Bernard, De er ikke overflødig her. Frøken, det er Dem, jeg søgte.

Helene. Mig, Herr Vaubert?

Marquien. Tillad, De vil have en Forklaring, De skal faae den .... men det er ikke passende, at min Datter —

Raoul. Om Forladelse, Herr Marquis, det er tvertimod nødvendigt, at Deres Datter faaer at vide —

Marquien. Herr Vaubert, det er alene mig, dette angaaer.

Raoul. Nei, Herr Marquis, det tilkommer mig at tale, og jeg vil tale. Frøken, jeg erfarer i dette Øieblik, hvad De endnu ikke veed, og hvorom man havde ladet mig være uvidende indtil nu .... Jeg erfarer —

Marquien. Aa for Satan, lad dog Folk være i Fred og drag tilbage til Deres Sneglehuse.

Bernard. Tag Dem iagt, min Herre, tag Dem iagt!

Raoul (stolt). Hvad mener De dermed, Herr Bernard?

Bernard. Min Herre!

Raoul. De skal ikke døve en brav Mands Røst; jeg skal vise Frøken Seiglière den Afgrund, hvori man vil styrte hende.

Helene. Hvad hører jeg? .... O tal, Herr Vaubert, tal!

Raoul. Jeg erfarer, Frøken, at den gamle Forpagters Gavebrev er ugyldigt, da Giverens Søn lever; i fer Uger har De ikke været hos Deres Fader, De er hos Herr Bernard.

Helene (seer verelviis paa Bernard og Marquien). Hvorledes?

Bernard. Frøken —

Marquien. Lirumlarum!

Raoul. Det er ikke Alt. Jeg erfarer ogsaa de nye Foranstaltninger, der ere tagne, for at hindre en Proces, hvis Udfald man kan forudsee, og derimod atter lægge Deres Forfædres Arv i Deres Skjød.

Marquien. Jh, for Pokker, min Herre!

Raoul (vedbliver). Jeg erfarer, at man endogsaa i Form af en Stævning —

Marquien (farer op). Ikke et Ord mere!

Bernard (ligeledes). Det er falsk, De veed ikke —

Raoul (rolig). De har Ret, mine Herrer, dette ædle Væsens Øren ere ikke skabte for saadanne Meddelelser. Frøken, De er fri, Fattigdommen bør ikke lægge sig selv i Vægtskaalen imod Rigdommen. Bliv blot, at, idet jeg giver Dem Deres Ord tilbage, agter jeg ikke at tage mit tilbage. Hvis det ikke skulde behage Frøken Seiglière at føie sig i en Underhandling, som jeg afholder mig fra at betegne ved det rette Navn —

Bernard. Herr Vaubert!

Raoul. Saa vilde mit Huus med Glæde aabne sig, for at modtage Dem, og velsignet skulde den Dag være, da De tog Plads ved min Arne.

(Et Øieblik Stilhed. Helene seer verelviis og langsomt paa Bernard og Raoul. Hun nærmer sig Marquien.)

Helene. Svar, min Fader, er det sandt?

Marquien. Hvilket?

Helene. Hvad Herr Vaubert siger?

Marquien. Herr Vaubert veed ikke, hvad han siger.

Helene. Min Fader, svar frit og uden Omsvøb, og frygt ikke for at finde mig uden Kraft til at opfylde de Pligter, som Omsorgen for Deres Ære paalægger mig. Svar mig som Adelsmand! Hvem modtager Gjæstfrihed her? .... Er det os? .... Er det Herr Bernard?

Bernard (gaaer forbi Raoul). Frøken —

Helene (standser ham med en Bevægelse). Svar, min Fader!

Marquien. Hvad vil Du, jeg skal sige? Man har benyttet min Fraværelse til at faae en Code — som de kalde den — en Lovbog istand, som det er umuligt at begribe Noget af. Er jeg hos Bernard? Er Bernard hos mig? Ingen kan vide Noget derom.

Helene. Saa er det sandt! .... Altsaa, da denne unge Mand fremstillede sig væbnet med sine Rettigheder, have vi ikke ærlig gjengivet ham hans Arv! .... Istedetfor at trække os tilbage med opreist Pande, have vi faaet ham til at samtykke i at blive hos os! Og Deres Datter, som Intet vidste ... (Vender sig om mod Bernard med Stolthed) Hvad har De maattet tænke om mig?

Bernard. O Frøken, Himlen er mit Vidne.

Helene. Naar jeg rakte Dem Haanden, da troede jeg Dem fattig og arbeids .... og siden .... endnu ganske nylig (forvirret). O, min Fader, jeg dør af Skam.

Marquien. Min Datter, mit Barn, vær rolig, jeg vilde kun Din Lykke.

Helene (hæver Hovedet). Min Lykke; Og De mærkede ikke, at jeg var Gjenstanden for en Handel.

Bernard. Nei, Frøken, nei.

Helene. Og hvis Herr Vaubert ikke itide var kommen .... Velan, Herr Vaubert, her er min Haand. (Raoul nærmer sig hende.)

Bernard. O Himmel!

Raoul. Tak, Frøken.

Helene. Nu min Fader, hæv Deres Hoved, Fattigdommen har ikke Ret til en Mes alliance. Marquis af Seiglière, viis Dem Deres stolte Slægt værdig! Vi drage bort, bort herfra. Min Fader, støt Dem til mig! Baron Vaubert, følg Deres Brud.

(Baronessen og Destournelles vise sig i Baggrunden).

Niende Scene.

Raoul. Helene. Bernard. Destournelles. Baronessen. Marquien.

Destournelles. Hans Brud!

Baronessen (talad). Det vidste jeg nok.

Raoul. Ja, min Moder, ja, omfavn Deres Datter.

Bernard (affides). O, Alt er forbi.

Baronessen. Kjære Helene! (triumferende, sagte til Marquien). Nu min gamle Ven, var det saa let at bryde saa hellige Baand?

Marquien. Fru Baronesse! (affides). Gid de faae en Ulykke, baade hun og hendes Søn!

Helene. Jeg beder Dem, Herr Vaubert, lad os ikke blive her!

Baronessen. Kom, I ædle, elskelige Børn!

Destournelles. Nei, Fru Baronesse, bliv! (Til Helene). De trak Dem tilbage for hans Formue, han eier nu kun sin Kaarde.

Helene. Hvad vil det sige?

Raoul. Jeg begriber ikke —

Marquien. Ja, hvad betyder dette?

Destournelles. Hvad dette betyder, Herr Marquis —

Bernard. Herr Destournelles! —

Destournelles. O vær rolig, det skal ikke være vidtloftigt, og jeg gaaer min Vei med Dem. Dette betyder, at da jeg imorges gik til Herr Durousseau, for at gjengive Eder Synet eller Fornuften, gik denne brave Knos til en Notarius, for at undertegne sin Odelæggelse og opgive sine Rettigheder.

Alle. O Himmel!

Helene. Afslaae det, min Fader, afslaae det.

Destournelles. Afslaae det! Det er for silde. De har modtaget Faderens Gavebrev, Ingen i Verden kan hindre Sønnen fra at bekræfte det.

Marquien. Imidlertid, min Herre —

Destournelles. Herr Marquis, hvis nu Besiddelsen af dette Gods saarer Deres Delicatesse, vil det Offentlige gjerne paatage sig Omsorgen derfor. Hvad mig angaaer, da gaaer jeg herfra, for aldrig mere at vende tilbage! Men inden jeg gaaer, vil jeg lette mit Hjerte, ved at sige Dem, Fru Baronesse, at om De end gaaer af med Seiren, gjør de Alle ulykkelige; Marquien, som De for stedse skiller fra en Ledsager, hvem han allerede elskede som en Søn —

Marquien. Det er sandt.

Destournelles. Deres Børn, som De fordømmer til en bestandig Fortrydelse —

Raoul (betragter Helene, som skjælver). Fortrydelse!

Destournelles. Endelig Dem selv, Fru Baronesse, Dem selv; thi vid, De vil ikke ustraffet have stilt to Hjerter, som elske hinanden, for at sammenkoble to, som ikke elske hinanden. Og nu, da jeg har sagt Alt, saa lad os tage bort, Herr Bernard.

Helene (afsides). Store Gud?

Raoul (holder Destournelles tilbage ved en Bevægelse). Hvad mener De? Nei, jeg beder, forklar Dem.

Destournelles Betragt disse To. Deres Taushed vil maaskee forklare Dem, hvad De ikke allerede veed.

Raoul. Skulde det være muligt? (Han vender sig til Helene og efter en Pause med spørgende Mine og Blik). Helene?

Helene (med nedslagne Øine). Herr Baubert, jeg tager ikke mit Ord tilbage. Her er min Haand.

Raoul. Velan! (med Kraft). Den er Deres Hr. Bernard.

Bernard. Min!

Raoul. Vil De afslaae den af Deres Broder?

Bernard. Min Broder!

Baronessen (hurtig). Raoul!

Raoul. Min Moder! Det er paatide, at Enhver af os omsider indtager sin rette Plads. Ja, han er min Broder; thi jeg lægger hans Haand i min Søsters Haand.

Helene. O, min Ven!

Bernard. Min Broder!

Marquien. Det er to ridderlige Characterer!

Destournelles. Bravo! .... min Sag er vunden.

Bernard og Helene. Vor kjære Advocat!

Destournelles. Deres Lykke skal være mit Salarium.

Marquien. Hvilken Roman! .... Hm? .... Hvad siger De derom, Fru Baronesse? (Han gaaer bag Baronessen og trykker sine Børns Hænder.)

Baronessen. Intet. Jeg vilde kun min Søns Lykke —

Destournelles. Det er den meest glimrende af alle mine Sager .... (til Baronessen). Vil Fru Baronessen tilgive mig?....

Baronessen. Hvilket?

Destournelles (torrer sin Pande). Min Triumph!

Baronessen (spottende). Der mangler endnu Noget i den.

Destournelles. Hvilket da?

Baronessen (rækker ham et Papir). Nu mangler der Intet, Herr Assessor.

Destournelles. Hvad seer jeg? .... Min Udnævnelse!

Baronessen (med Stolthed, idet hun vender ham Ryggen). Vi ere qvit, Herr Destournelles.

Destournelles. Qvit? .... Jeg har Posten .... og jeg faaer ikke hende .... Det er dobbelt Profit!

Hjertet og Pengene.

Lystspil i fem Acter af Felicien Mallefille.

Personerne:

Chavarot, Procurator.
Dumege, Læge.
Henri, hans Søn.
Beaudrille, forhenværende Kapercapitain.
Athenais, hans Niece.
Fru Desperriers.
Adele, hendes Sonnedatter.
Nanon, hendes Pleiesøster, Kammerpige hos Fru Desperriers.
En Tjener.
En Conditordreng.

Handlingen foregaaer ved Badet Vichy i den nyeste Tid.

Første Act.

Haven ved Anstalten. Tilvenstre for Publicum en Pavillon, nogle Trin over Jorden, hvorpaa med store Bogstaver findes Indskriften: Musikſalon. Tilhøire et Bord og to Stole. — Tidlig Formiddag.

Første Scene.

Fru **Desperriers.** **Adele** fra Høire.

Adele (viser Fruen en Bouquet). Hvad synes De om min Bouquet, Grandmama? Nanon har plukket den, og jeg har ordnet den.

Fru **Desperriers.** Lad nu de Barnestreger fare og hør alvorlig paa, hvad jeg har at sige. Sagen er, vi maae see at faae Dig gift.

Adele. Gift, Grandmama! Skal jeg giftes?

Fruen. Ja, hvem ellers? Troer Du, jeg taler om mig selv?

Adele. Men, Grandmama, jeg har jo aldrig tænkt paa at gifte mig!

Fruen. Deri har Du gjort vel, mit Barn. Unge Piger skulle aldrig selv befatte sig med at tænke paa de Sager.

Adele. Ja, men jeg ønsker slet ikke nogen Forandring i min Stilling.

Fruen. Det glæder mig; Det viser, at jeg gjør Dig lykkelig.

Adele. Ja men .....

Fruen. Ja men, ja men, ja, men denne Lykke kan ikke vare evig, den kan ikke engang vare længe. Jeg har netop, hvad jeg bør høver forat leve, og det er ikke uden Savn, at jeg sørger for dine daglige Fornødenheder. Hvad skal det blive til i Fremtiden? Jo mindre Ungdom man har, desmere Toilette behøver man.

Adele. Ja, jeg har da Tiden for mig.

Fruen. Paa ingen Maade. Du har ingen Anbefaling og ingen Medgift uden dine sexten Aar, og lade vi Foraaret gaa hen, kan Du let falme. Du maa altsaa giftes snareſt muligt.

Adele. Med hvem?

Fruen. Ja, sig Du mig det; med den Bedste, Du kan faae.

Adele. Men jeg kjender Ingen.

Fruen. Det er netop derfor, jeg har besluttet mig til det sidste Offer, for at skaffe Dig en Leilighed.

Adele. Hvad mener De?

Fruen. Det er jo ganske ligefrem, ved at føre Dig til Vichy.

Adele. Jeg er Dem meget forbunden, Grandmama, for saa megen Godhed; men jeg begriber ikke, hvad Nytte jeg skal have af Vandet i Vichy, jeg feiler ikke Noget.

Fruen. Det Barn er virkelig fabelagtig naivt. Begriber Du da ikke, at Du her bedre end noget andet Sted kan faae fat paa en Ægtemand?

Adele. Ja, men jeg vil slet ikke have fat paa Nogen.

Fruen. Forstaa mig ret. Jeg mener, at Du her i en Maaned vil see Mere af Verden, af den sande Verden, end i Moulins i et heelt Aar. Det er kun rige Folk, som have Raad til at spadsere Sygdommen og Kjedsommeligheden bort. Blandt dem, som søge Vichy for deres Fornøielse eller Sundhed, er der altid et betydeligt Antal Pebersvende, og de fleste af dem ere kjede af Cölibatet.

Adele. Men, Grandmama, Pebersvende ... ere de ikke altid gamle?

Fruen. Det gaaer med Ægtemænd som med Frugter; de modneste ere altid de bedste.

Adele. Frugterne bør modnes sammen paa samme Green og under samme Sol.

Fruen. Hvad vil Du sige med den Lignelse?

Adele. At min Mand skal være ung ligesom jeg, forat vi kunne ældes sammen.

Fruen. Skaf Du Dig en Mand, som brin-

ger Dig Formue for dine sexten Aar, saa har Du ingen Grund til at klage over Byttet.

Adele. Det er ikke Penge .....

Fruen. ... Som skabe den sande Lykke ... Er det ikke saadan, den forslidte Floskel hedder? Naar det ikke er Penge, hvad er det saa, om jeg maa spørge?

Adele. Kjærlighed.

Fruen. Kjærlighed! Frøkenen læser nok Romaner.

Adele. Hvordan skulde det gaae til? Jeg faaer jo aldrig Lov at læse Noget.

Fruen. Hvem har da lært Dig det?

Adele. Mit Hjerte.

Fruen. Dit Hjerte? — Men er Du fra Forstanden, Barn?

Adele. O, Grandmama, jeg veed godt, hvad jeg siger. Skal jeg nogensinde giftes, saa vil jeg have en Mand, som jeg elsker, forat kunne elske min Mand.

Fruen. Du skal have den Mand, vi kunne faae. Og for ikke selv at forspilde nogen Leilighed, maa Du uophørlig erindre Dig mine Instructioner for din Entree i Verden. Uden Affectation, men med anspændt Opmærksomhed, maa Du lægge Alt for Dagen, hvad Du har af erhvervede eller medfødte Fortrin undtagen Aand, thi den gjør Tosserne bange. Syng uden at lade Dig nøde, for paa en Gang at vise en smuk Stemme og en elskværdig Character. Dands bekjedent, men saaledes at man dog bemærker Din Tournure. Du har en lille og veldannet Fod: vær ikke bange forat vise den frem; men vogt Dig igjen forat vise den for meget, det vilde være upassende; og følger Du nøiagtig disse Raad, saa indestaaer jeg Dig for, at Du inden tre Maaneders Forløb skal gaae med ægte Sjavl.

Anden Scene.

Nanon kommer fra Pavillonen. **De Forrige.**

Nanon. Frue! Frue!

Fruen. Hvad er der paafærde?

Nanon. Gjet, hvad jeg har fundet og denne Gang uden at søge.

Fruen. Nu, hvad?

Nanon. Hr. Chavarot, Procuratoren fra Moulins.

Adele. Grandmama, Hr. Chavarot er en moden Mand, skal jeg vise ham min Fod?

Fruen. Tænk ikke paa den Nar; om hans Formue var dobbelt saa stor eller tredobbelt saa stor, om han havde Halvtredsindstyvetusind i Rente vilde jeg dog aldrig give mit Minde til, at saadan en Gnier kom ind i min Familie.

Nanon. Der er han. (Hun gaaer tilbage paa Scenen og søger i alle Kroge.)

Tredie Scene.

Chavarot fra Pavillonen. **De Forrige.**

Chavarot. De her, mine Damer! Hvilken behagelig Overraskelse. Jeg kommer til Vichy blot for at søge Sundheden, og jeg møder Glæden.

Fruen. Goddag, Goddag, Hr. Chavarot.

Chavarot. Aandrige Folk vide at gjøre Alt à propos, og De kommer netop tilpas til at forskjønne Festen med Deres Nærværelse.

Fruen. Hvilken Fest, tør jeg spørge?

Chavarot. Den store Helgen, Badenes Skytspatron, skal idag feires med alle mulige Æreshevisninger. Vi have stor Messe, Fyrværkeri, Mønstring af Borgerskabet og Skovbal midt i Byen. Jeg haaber, Frøken .... (Han standser hurtig ved at see Nanons Hoved mellem sig og Adele, hun vedbliver sin Syssel med Overtroppen bøiet og Øinene fæstede paa Jorden.) Hvad vil Du? Hvad tager Du Dig for i Hælene paa mig?

Nanon (uden at slaae Øinene op). Hvad jeg saa ofte gjør, jeg søger.

Chavarot. Hvilket?

Nanon. Ikke min Forstand, thi den har jeg ikke mistet.

Chavarot. Se til, Du kan svare lidt alvorligt. Hvad er det, Du søger?

Nanon. Hvad Vorherre vil være saa god at lade mig finde.

Chavarot. Impertinent!

Adele. Hun er paa en Maade min Søster, hendes Moder var min Amme.

Chavarot. Ah!

Adele. Hvis De kjendte hende bedre, vilde De ikke forundre Dem, hverken over hvad De seer hende gjøre, eller hvad De hører hende sige. At søge og at finde det er nu hendes Lyst, og Børnene i vor Egn gave hende endogsaa et Tilnavn af den Grund.

Fruen (sætter sig). Det er en underlig Lyst!

Nanon. Ikke endda saa taabelig, Frue. Først mener jeg i al Enfoldighed, at det bedste Middel til at finde, det er at søge.

Fruen. Ja men Du finder ikke.

Nanon. O, det kan dog hænde sig. (Hun tager et Par Briller op af Lommen, som hun sætter paa Næsen og betragter Fruen med.)

Fruen. Gud, mine Briller! (Hun tager dem hurtig og putter dem i Lommen.)

Nanon (gjør en Reverens). Der kan Fruen see, at jeg dog undertiden finder Noget for Dem og undertiden ogsaa for mig selv; saa finder jeg en Lap, saa et Baand, eller et Stykke Papir .....

Chavarot. Et Stykke Papir!

Nanon. For den Fattige er Lidt Meget; den, der samler Ax, finder sit Brød under Høstkarlens Fod.

Adele. Og, Nanon, hvad vil Du finde til mig?

Nanon. Hvis De, min kjære Frøken, ikke selv kan finde ham, skal jeg søge og finde Dem en god lille Mand, ligesaa elskværdig som De selv.

Fruen (reiser sig). Du staaer her og sladrer, Nanon. Gaa nu!

Nanon. Hvorhen, Frue?

Fruen. Ja, søg nu at finde Veien.

Nanon. For at finde min Vei, behøver jeg kun at følge Fruen. (Hun stiller sig bag Fruen.)

Chavarot. Jeg er localiseret, Frue; maa jeg have den Ære at ledsage Dem?

Fruen. Behøves ikke. Adieu! (Hun gaaer ud tilvenstre, fulgt af Adele og Nanon.)

Fjerde Scene.

Chavarot alene.

Mon det er Meningen, at jeg skal staae her ganske alene? Jeg, som tænkte at more mig idag!

Femte Scene.

Dumege fra Pavillonen. **Chavarot.**

Chavarot. Ah! Goddag, Doctor Dumege, Selvherfser over alle Kurbade!

Dumege. Goddag, Hr. Chavarot. Hvordan gaaer det med Helbreden?

Chavarot. Bestandig vel, hvis De ikke tager det ilde op, Hr. Doctor. (Han leer.)

Dumege. Hvad er det for en lykkelig Begivenhed, som saa tidlig paa Morgenstunden sætter Dem i et saa spøgefuldt Humør?

Chavarot. Er det ikke idag Fest for alle Deres Undersaatter? Jeg gjør, som de Andre, jeg morer mig, jeg tør endogsaa sige nok saa godt, thi jeg tillader mig enhver Fornøielse — at sige lovlig. Jeg er rig nok til det, Publicum ærgrer sig, men det leer jeg af, jeg er ogsaa rig nok til at blæse Publicum et Stykke.

Dumege. Ja, De er en lykkelig Mand.

Chavarot. En af de lykkeligste i Departementet; det er vist. Men der er dog Noget ivеien. Jeg er Enkemand — det er genant, ikke i Paris, der kan det gaae, men iblandt Provindsfolk, i Moulins.

Dumege. Nu, saa kan De jo gifte Dem igjen.

Chavarot. Ja det er saamæn ogsaa derfor, jeg er kommet til Badet.

Dumege. Forat gifte Dem?

Chavarot. Netop.

Dumege. Troer De da, at Badene i Vichy lette Ægtskabet ligesom Fordøielsen?

Chavarot. Naturligviis! Ere ikke Badene gode for Alt? Det veed De bedre end nogen Anden, utaknemlige Doctor! Det er til Badene, I sende Alle, som I ikke paa anden Maade kunne blive kvit. Til Badene med Gigt, Rheumatisme, Svindsot, Mavesyge, Vapeurs, alslags Affectioner, som I ikke kunne gjøre Noget ved, for ikke at tale om dem, som I ikke forstaae Jer paa. Lediggjængere, som ere trætte af deres Dovenskab, ruinerede Spillere, som ville hjelpe paa deres Finantser, faldne Ministre, som have taget Skade i Faldet, Jomfruer, som ville giftes; Enker, som ville giftes paany; Koner, som ville have Børn, Ægtemænd, som ville være Fædre; Alle strømme de til, forat anraabe Kildernes miraculøse Virkninger, og aldrig forgjæves. De giver Deres Forskrifter, man følger dem ikke, men man betaler, og det er det Vigtigste; man drikker Vand, og man drikker Viin, man spadserer, man dandser, man spiller; Pengene gaae, Morskaben kommer, Moralen kommer og gaaer; man gifter sig, eller man gifter sig ikke; Amor vinder, hvad Dyden taber; den Syge kaster Krykkerne, forat dandse Polka; Nogle døe deraf, Flere skaffer det til Verden; men Alle ere de glade og fornøiede, og de, som overleve det, reise tilfredse bort og sætte hverandre Stevne til næste Saison.

Dumege. Det er altsaa blandt denne brogede Hob, De vil vælge Dem en Kone, hvad siger jeg? Vælge... Tilfældet vælger ikke; jeg for min Person vilde hellere tage mig en Kone ved Lotteri.

Chavarot. Aa, jeg er heldig i Spil, og jeg har Hastværk.

Dumege. Ja, det lader til det.

Chavarot (sætter sig ved Bordet tilhøire). Mere, end De troer. Der er etsteds i Verden, lykkeligviis langt herfra, et ungt Fruentimmer — hun var det idetmindste — som forfølger mig med den meest haardnakkede Kjærlighed og Correspondance.

Dumege (sætter sig ligeoverfor ham). Virkelig?

Chavarot. Desværre, ja. Hun skriver mig til idetmindste en Gang om Ugen, at jeg er et Uhyre, — som om jeg ikke vidste det — at jeg har forstyrret hendes Glæde — troer hun kanskee at det morer mig! — at jeg har misbrugt hendes Uskyldighed! — Enfin, hun siger det, og maaskee hun tilsidst troer det.

Dumege. Hvad siger De da om den Ting?

Chavarot. Intet. Jeg holder ikke af at tale ilde om Folk.

Dumege. Naar det kommer til Stykket, har De vel forført hende?

Chavarot. Aa, nei vist har jeg ikke, nei. Vi sværmede lidt sammen, og jeg gav hende et skjødesløst Ægteskabsløfte. Det var, før jeg blev gift, ved Badet i Plombières . .

Dumege. Ogsaa ved et Bad?

Chavarot. Jeg er altid ved Badene om Sommeren. Jeg traf en ung Dame, som gav sig ud for en Arving — ved Badene tager man jo den Titel, man har Lyst til — hun gjorde forresten en Fandens Allarm, hun talte, sang, dandsede, foer affted paa Søen i Baad og paa Bjergene tilhest. Der var stort Tilløb; men jeg beholdt Valpladsen.

Dumege. Og saa forlod De hende?

Chavarot. Naturligviis. Da jeg fik opsnuset, at hendes Formue var ligesaa mager, som hun selv, saa løb jeg min Vei, før det kom til nogen Scene. Man forfulgte mig, men kom noget sildе, thi jeg var allerede gift. Det er hele Historien. (Han reiser sig.)

Dumege. Hvorfor fortæller De mig den? Vil De vide min Mening om Deres Opførsel?

Chavarot. Paa ingen Maade. Det er en reen Sag. Har jeg havt nogen Uret, saa har jeg tilgivet mig den, dækket Synderne med Kjærlighedens Kaabe. Nei, men Ulykken er, at hun har faaet min Enkemandsstand at vide af Bladene; thi Pressen respecterer jo Intet, ikke engang Familiesorg. De kan forestille Dem, hvilke Ophævelser hun nu gjør.

Dumege. Ja, hun fordrer den Opreisning, De er hende skyldig.

Chavarot. Jeg skylder hende Intet, jeg har ikke compromitteret hende, hvilket dog ikke hindrer hende fra at gjøre Brøvl. Hun truer endog med sin Familie, og hun har en forfærdelig Slægt, en Onkel blandt Andet, en reen Bulldog, som altid er parat til Voldsomheder.

Dumege. De frygter en eller anden ubehagelig Historie.

Chavarot. Jeg gav dem en god Dag beggeto, hvis ikke nogle uforsigtige Breve spærrede mig enhver Tilflugt til Retten.

Dumege (forlader ham hurtig og gaaer hen tilhøire). Adieu!

Chavarot. Gaaer De? Kan De ikke lide at passiare lidt?

Dumege. Jeg har Andet at bestille.

Chavarot. De skal vel expedere en Syg?

Dumege. Nei, Hr. Procurator, jeg skal modtage en Søn.

Chavarot. Kommer han idag?

Dumege. Til Middag.

Chavarot. Saa har De jo god Tid; Klokken er endnu ikke elleve. (Dumege gaaer videre.) Lad os tale lidt om Deres Søn. (Dumege standser.) Man siger, det skal være et net Menneske. (Dumege kommer tilbage.) Det undrer mig ikke, han har noget Godt at slægte paa.

Dumege. Han ligner sin Moder op ad Dage. Det er et fortræffeligt Barn, som aldrig i sit Liv har voldt mig en bedrøvet Time.

Chavarot. Hvad er han?

Dumege. Musicus.

Chavarot. Hvad spiller han da for Noget?

Dumege. Han componerer.

Chavarot. Componerer? Hvad for Noget? Viser — Valse?

Dumege. Nei, ikke saa ganske; Etuder, Sonater, Symphonier, som Forstudier for Operaer.

Chavarot. Kan han tjene Noget ved den Forretning?

Dumege. Kunstneren tænker mere paa Æren end paa Indtægten. Min Søn arbeider især paa at skaffe os et Navn.

Chavarot. Lykkelige Fader, jeg misunder Dem.

Dumege. Det beroer jo blot paa Dem selv at berede Dem en lignende Lykke paa Deres gamle Dage.

Chavarot. Man maa desværre være gift, forat have legitime Børn, og for at slaaes eller gifte sig maa man altid være To.

Dumege. Er det da saa svært for Dem at træffe en Makker? De er vist altfor vanskelig.

Chavarot. Paa ingen Maade. Først og fremmest vil jeg ikke mere høre Tale om at gifte mig for Pengenes Skyld. Min salig Afdøde har i saa Henseende helbredet mig radicalt.

Dumege. Nu saa tag En, De synes om.

Chavarot. Har jeg ikke tænkt paa det? En ung Person fra min By, som netop er her, Frøken Adele Desperriers. Hvorledes finder De hende?

Dumege. Charmant.

Chavarot. Ikke sandt? Rød og hvid, yndig som en Rose, sexten Aar! ... En reen Lækkerbidsken.

Dumege. Og naar skal Brylluppet staae?

Chavarot. Hvor De har Hast, Doctor. Man seer nok, at det ikke er Dem, som skal have Bryllup. Jeg er virkelig forelsket, naturligviis, meget forelsket; men Chavarot er en fornuftig Mand, og jeg maatte være baade dum og gal, naar jeg saaledes hovedkuls kastede mig ind i et saa farligt og uoverlagt Foretagende.

Dumege. Jeg forstaaer; De finder hende for ung.

Chavarot. Hvor vil De hen? Kan et Fruentimmer være for ungt?

Dumege. Men en Mand kan undertiden være for gammel.

Chavarot. Ja, det rammer ikke mig, jeg er kun fem og tredive Aar.

Dumege. Deres Ord i Ære, Hr. Chavarot, men De er rigelig fyrretyve.

Chavarot. Ja for Dem, da man ingen Hemmeligheder har for sin Læge; men for alle Andre er jeg fem og tredive i det Høieste.

Dumege. Men naar det ikke er Forskjellen i Alder, saa begriber jeg virkelig ikke —

Chavarot. Ikke det? Og De er dog en fornuftig Mand! Veed de da ikke, at hun ikke har en Skilling?

Dumege. Ah!

Chavarot. Ja, det er Ulykken. Hendes Bedstemoder er baade gjerrig og fattig; hun giver hende Ingenting og efterlader hende heller Ingenting. Jeg kjender Omstændighederne; jeg har procederet mod hende.

Dumege. Men hvis jeg ikke husker feil, saa sagde De jo netop, at De ikke vilde gifte Dem for Pengenes Skyld.

Chavarot. Maa jeg bede Dem lægge nøie Mærke til mine Ord; jeg sagde, at jeg vilde ikke gifte mig alene for Pengenes Skyld; men jeg sagde ikke, at jeg vilde gifte mig, naar jeg ingen Penge fik.

Dumege. Ah, ja naar man blot forstaaer hinanden.

Chavarot. Og da jeg denne Gang kan vælge frit, saa vil jeg denne Gang have en Kone, som ikke alene er rig, men ung, smuk, velskabt, velopdragen, med et Ord en Kone, som er mig tilpas i alle Henseender.

Dumege. Jeg gratulerer!

Chavarot. Tak skal De have. Men De kunde gjerne gjøre Mere endnu. Skaf mig saadan en Kone.

Dumege. Nei, den Slags Operationer høre ikke til mit Fag.

Chavarot. Snak om en Ting. En Læge har hundrede Leiligheder til at skaffe sine Venner anbragte. Af en Læges Haand tager man Alt med lukkede Øine, en Mand ligesaavel som en Medicin.

Dumege. Nei, det er nok at slaae Folk ihjel med Medicamenter, jeg vil dog Ingen slaae ihjel ved Giftermaal. God Lykke, Hr. Chavarot, god Lykke. (Han gaaer ud tilhøire.)

Sjette Scene.

Chavarot alene. Siden **Nanon.**

Chavarot. Det er en Original, den Doctor! Jeg kunde have Lyst til at følge med ham, bare for at drille ham lidt.

Nanon (kommer løbende fra Venstre). Hr. Chavarot, Hr. Chavarot! et Brev.

Chavarot. Til hvem?

Nanon. Udskriften siger, at det er til Dem.

Chavarot. Hvem har givet Dig det?

Nanon. Ingen.

Chavarot. Hvor har Du da faaet det?

Nanon. Hvor jeg har fundet det. Paa en fast Station, paa Gaden, mellem Posthuset, som ikke rørte sig af Stedet, og Budet, som foer afsted i fuld Fart.

Chavarot. Det dumme Postbud! Jeg skal lade ham afskedige.

Nanon. Da nu dette stakkels Brev har gaaet saa lang en Vei, saa tænkte jeg, at det kunde have Lyst til at naae sit Bestemmelsessted, og jeg løb alt, hvad jeg kunde, forat bringe Dem det.

Chavarot. Tak, giv mig det.

Nanon. Ja, men hvad giver De nu mig?

Chavarot. Hvorfor skulde jeg give Dig Noget?

Nanon. Jo, fordi det er et vigtigt Fund; jeg kan see paa Poststemplet, at det er kommet over Havet, og jeg kan ikke troe, at man skriver fra den anden Verdensdeel, forat spørge om Nyt; det er altsaa en vigtig Sag, og jeg fordrer Deel i Indtægten.

Chavarot. Hvis Nyheden er god.

Nanon. Forstaaer sig.

Chavarot. Men hvis den nu er slet?

Nanon. Ja, saa kan De beholde den for egen Regning. (Hun løber ud tilvenstre.)

Syvende Scene.

Chavarot alene.

Lad os da see paa dette transatlantiske Brev. (Betragter Adressen.) Ile-Bourbon! Jeg kjender ingen Negere! Hvem Pokker kan det være fra? (Han aabner Brevet og betragter Underskriften.) Grelon! Grelon? — Aa, nu husker jeg det, min gamle Skolekammerat og Commersbroder. Hvad kan han ville mig? Aa, det er naturligviis det Sædvanlige; gamle Kammerater skrive kun til hinanden, forat begjære Tjenester. Tre francs for det! Det er behageligt! (Læser.) „Min kjære, gamle Ven! (Rynker Panden.) I Haab om at skaffe Dig en god Forretning (Panden opklares) og Gjengjæld ved Leilighed (Han smiler) iler jeg med at meddele Dig, at en vis Hr. Desperriers, født i Departementet Allier, nylig er død her i Byen, hvor han i mange Aar har opholdt sig, og at han før sin Død ved gyldigt Testament har indsat en vis Frøken Adele Desperriers, en fjern Paarørende, til sin Universalarving. Han efterlader en Formue mellem fem og sex hundrede tusinde francs. (Putter Brevet i Lommen.) Bankende Hjerte! Brist ikke! Det er virkelig en god Forretning, kjære Grelon, værdige Ven! En fortræffelig Forretning, kort sagt, en Forretning for mig! Sex hundrede tusinde francs! Det er den Kone, jeg har drømt om, jeg ægter hende! Fremad Marsch! Lykken aabner sine Arme for mig, lad mig skynde mig at kaste mig i dem. Førend Gouverneuren faaer skrevet til Marineministeren, Marineministeren til Justitsministeren, Justitsministeren til Indenrigsministeren, Indenrigsministeren til Præfecten, Præfecten til Underpræfecten, Underpræfecten til Mairen, Mairen til Fuldmægtigen, og inden Fuldmægtigen igjen faaer taget de forunødne Forholdsregler for at undersøge Kirkebøger, Døbesedler og Vaccinationsattester, og hele Geistligheden, fra Klokkeren til Erkebispen, har givet sin Betænkning, kan jeg allerede have mit andet Barn i Kirke, takket være Administrationens Langsomhed og min geniale Raskhed. Og naar da den store Nyhed rygtes, ville Folk sige: Den Chavarot er dog et Lykkens Skjødebarn! Ja, Godtfolk, man er lykkelig, naar man har en fiin Næse.

Ottende Scene.

Nanon. Chavarot.

Nanon. Nu, Hr. Chavarot, hvorledes var saa Nyheden?

Chavarot. En meget sørgelig Nyhed, en Paarørendes Død.

Nanon. Hvormeget efterlader han Dem?

Chavarot. Sin Velsignelse.

Nanon. Er det det Hele?

Chavarot. Desværre! og den koster mig ovenikjøbet tre francs.

Nanon. Ja, saa har vi jo ikke engang vore Udgifter. (Afsides.) Det Brev kunde vist have sagt mig Et og Andet.

Chavarot (afsides). Hun skulde vel igrunden have lidt for sin Umage, men jeg kan ikke godt give hende Noget uden at røbe mig. Hun holder sin Mund, og jeg beholder mine Penge, det er dobbelt Profit.

Niende Scene.

Adele. Fru **Desperriers** fra venstre Side.
Nanon. Chavarot.

Chavarot (gaaer Fru Desperriers imøde). Min Frue! .. Vil De have den Godhed at tilstaae mig et Øieblikks Samtale?

Fruen. Vær saa god, tal!

Chavarot. Ja, det er en Sag, som ikke taaler Vidner.

Nanon (afsides). Hvad vil det sige?

Fruen. Medens Hr. Chavarot vil hædre mig med sin Fortrolighed, kan Du, Nanon, spadsere en Tour med Frøkenen.

Adele (tager hurtig Nanons Arm). Kom!

Nanon. Ja, lad os gaae i Boutikerne.
(Adele og Nanon gaae hurtigt og muntert ud tilhøire.)

Tiende Scene.

Fru **Desperriers. Chavarot.**

Fruen. Hr. Chavarot, De har Ordet.

Chavarot. Min Frue, jeg har ved Moulins, grændsende ind til Deres Gods Desperriers, en Eiendom paa hundrede og tre og halvfemsindstyve Tønder, fire Skjæpper og nogle Fjerdingkar Land, ypperlig Jord, Alt merglet, i een Strækning, med Besætning, Bygninger og andre Herligheder, Alt i god Stand. Jeg har noget høiere beliggende hundrede og syv og tyve Tønder Land storstammet god Skov; det mindre Tømmer sælger jeg til Brænde, Bjelkerne til Bygninger. Nede ved Bredden af Floden har jeg et England paa nogle og tredsindstyve Tønder Land, som jeg slaaer to Gange om Aaret; Efterslætten udgjør næsten det Halve af Høforraadet. Det er, hvad jeg har i Jordegods.

Fruen. Det er bekjendt, det er, hvad den salig Fru Chavarot eiede.

Chavarot. Foruden mit Jordegods har jeg min juridiske Praxis, som det ene Aar med det andet indbringer mig titusind francs.

Fruen. Titusind francs.

Chavarot. Jeg procederer saa godt som for den hele Egn, og Bønderne der holde meget af at procedere. Jeg har endelig de bedste Forhaabninger, og som snart ville gaae i Opfyldelse; navnlig har jeg en gammel Onkel paa mødrene Side, som er temmelig rig og meget gammel, han kan umulig gjøre det længe.

Fruen. Ah! Det kalder De de bedste Forhaabninger, Hr. Chavarot.

Chavarot. Min naadige Frue, jeg kalder det kun som Alverden kalder det; det er ikke min Skyld, om Menneskene ønske deres Paarørendes Død.

Fruen. Meget vel. Men hvad har jeg med Deres Høstakke at bestille, med Deres Bønder, Deres Forhaabninger, Deres Bjelker?

Chavarot. Frue, jeg har den Ære at udbede mig den unge Frøken Adele Desperriers Haand.

Fruen. Hvad behager?

Chavarot. Tilgiv mig, Frue, om denne Erklæring kommer noget pludselig.

Fruen. Ja, i Sandhed, jeg kan ikke komme mig af min Forundring.

Chavarot. Jeg burde vistnok have begivet mig til Dem i en formelig Visit med sort Kjole og hvidt Halstørklæde ...

Fruen. Lad os sætte Ceremonierne tilside, for ene og alene at beskjæftige os med den alvorlige Side af Sagen.

Chavarot. Ja, hvad det Alvorlige ved Sagen angaaer, da har jeg kun to Ord at sige. Saalænge vi leve, har vi Formue fælles og i Tilfælde af den ene Parts Død gaaer Alt ifølge reciprokt Testament over til den Længstlevende.

Fruen. De veed, Hr. Chavarot, at min Sønnedatter ikke har anden Medgift end sit Udstyr.

Chavarot. Ja, det formodede jeg nok.

Fruen. Hvad hendes Forhaabninger, som De siger, angaaer, saa har Adele rigtignok en rig Onkel i Indien.

Chavarot (afsides). Det er ham.

Fruen. Sagde De Noget?

Chavarot. Ikke et Ord.

Fruen. Men da han aldrig har ladet høre fra sig, er det neppe Umagen værd at tale om.

Chavarot. Saa lad os ikke tale derom.

Fruen. Adele vil altsaa blot kunne gjøre Regning paa mit Efterladenskab, der, som De veed, desværre kun er ubetydeligt.

Chavarot. Ei min bedste Frue, hvad Magt ligger der paa, om Frøken Adele nu eller senere har nogle flere eller færre Penge? Det er ikke Formue, jeg søger, men den stille, huslige Lykke. Jeg er en interesseret Mand, min Frue!

Fruen. Sig ridderlig, min kjære Hr. Chavarot.

Chavarot. Jeg tør altsaa haabe, De vil gjøre mig den Ære at indlade Dem i denne Forbindelse?

Fruen. Jeg for min Deel troer, at De vil gjøre Adele meget lykkelig.

Chavarot. Dersom De har den allermindste Tvivl, min naadige Frue, saa vil jeg blot bede Dem henvende Dem til min Notarius, og De vil da faae de allernøiagtigste Oplysninger om min Status.

Fruen. Gud bevares, mellem ærlige Folk maa der være Tillid.

Chavarot. Jeg har altsaa Deres Ja.

Fruen. Ikke saa hastig, unge Menneske, ikke saa hastig. Jeg maa dog tale med Adele.

Chavarot. Dersom De vilde have den Godhed at tale med hende strax.

Fruen. Hvad behager? Strax? og her?

Chavarot. Undskyld, bedste Frue, men De, De vil nok kunne fatte Hjertets bange Forventning.

Fruen. Tilvisse. (Hun kalder tilvenstre.) Adele!

Chavarot. Hvor De er god. (Kysser hende paa Haanden.)

Fruen. Min kjære Chavarot. (Kalder tilhøire.) Adele!

Ellevte Scene.

Adele. **Nanon** fra høire Side. **De Forrige.**

Nanon. Her ere vi.

Fruen. Jeg har ikke kaldt paa Dig.

Nanon. Det gjør ikke Noget, Frue! Jeg kom netop med det Samme.

Fruen. Ja, men jeg har ingen Brug for Dig; Jeg skal tale et Par Ord med Adele.

Adele (gjør en forundret Bevægelse). Med mig?

Chavarot. Ja, Frøken, og værdiges at erindre Dem, at mit Livs Lykke beroer paa denne Samtale. (Han fukker dybt, fører Haanden til Hjertet og hæver Øinene mod Himlen.)

Nanon. Deres Lykke! Hvad kommer den Frøknen ved?

Chavarot. Kom Du med mig, lille Nanon, saa skal jeg kjøbe Noget til Dig i Boutikerne, saa blive vi nok gode Venner.

Nanon. Ja, kjøb først; saa skulle vi siden see. (Hun gaaer med Chavarot tilhøire.)

Tolvte Scene.

Adele. Fru **Desperriers.**

Fruen. Jeg har noget Nyt at fortælle Dig, mit Barn, Du har faaet en Frier.

Adele. Allerede?

Fruen. Ja, det er en uventet Lykke.

Adele. Ja.

Fruen. Du spørger ikke om din Tilkommendes Navn?

Adele. Jeg elsker Ingen, og det er mig derfor ganske ligegyldigt.

Fruen. Men Du vil springe høit af Glæde, naar jeg siger Dig hans Navn. (Pause.) Hr. Chavarot.

Adele. Hr. Chavarot?

Fruen. Ja, ham selv, Procuratoren. Han har bedet om din Haand.

Adele. For hvem?

Fruen. For hvem? For sig selv, for sig selv, Gud være lovet.

Adele. Men De har da givet ham en Kurv, ikke sandt, Grandmama?

Fruen. Hr. Chavarot en Kurv, det bedste Parti i Moulins?

Adele. Men De kaldte ham jo nylig en Nar og en Gnier.

Fruen. Jeg?

Adele. Ja og De føiede til, at om han var dobbelt eller tredobbelt saa rig eller havde Halvtredsindstyvetusind i Rente, vilde De aldrig give ham min Haand.

Fruen. Hvor kunde jeg troe, at han vilde bede om den?

Adele. Men De har dog sagt ....

Fruen. Hvad gjør det, hvad jeg har sagt? Hvorledes vilde man være faren, troer Du, naar man altid skulde indrette sin Opførsel efter sine Ord?

Adele. Men jeg elsker slet ikke Hr. Chavarot.

Fruen. Aa, det kommer nok.

Adele. Nei aldrig!

Fruen. Og om saa var! Man gifter sig ikke, forat elske hinanden, men forat leve sammen.

Adele. Ja, men jeg bryder mig slet ikke om at leve sammen med Hr. Chavarot.

Fruen. Saa nu spørger jeg: Hvorfor?

Adele. Fordi jeg ikke elsker ham.

Fruen. Altid kommer Du med dit: „Elske."

Adele. Men, Grandmama, lad mig dog idetmindste faae Tid til at betænke mig.

Fruen. Behøves ikke, jeg har betænkt, hvad der skal betænkes.

Adele. Blot otte Dage!

Fruen. Ikke otte Minutter. Medens vi betænke os, faaer han ogsaa Tid til at betænke sig, og saa Godnat Bryllup! Godnat min Ro og din Lykke!

Adele. Men, Grandmama, De kan dog ikke ville gjøre mig lykkelig imod min Villie.

Fruen. Hr. Chavarot har mit Samtykke.

Adele. Deres, Grandmama!

Fruen. Frøkenens ogsaa; jeg har givet ham det.

Adele. Mit!

Fruen. Skulle da Børn ikke længere lystre deres Forældre, Formyndere og Lærere? Enten ægter Du Hr. Chavarot, eller Du gaaer i Kloster.

Adele. I Kloster!

Fruen. For dit hele øvrige Liv.

Adele. Nu, i Guds Navn! jeg foretrækker Klostret for Hr. Chavarot.

Fruen (tager Lommetørklædet frem). Ak! .. Du kan da uden Sorg og for bestandig forlade din gamle Bedstemoder, hvis eneste Paarørende Du er, og hun skal Ingen have til at lukke sine Øine.

Adele. Gode Bedstemoder! ...

Fruen (tørrer sine Øine). Utaknemmelige!

Adele. Jeg adlyder.

Fruen (putter Tørklædet i Lommen). Godt mit Barn, saa tilgiver jeg Dig, og paa Brylluspdagen skal Du faae min Velsignelse. (Hun tager en Priis Tobak.) Der er din Tilkommende. Gjør ham nu ikke Noget imod før Brylluppet. Siden er det din Sag.

Trettende Scene.

Chavarot. Adele. Fru Desperriers.

Chavarot. Nu, Frue?

Fruen. Sagen er afgjort, Svigerson.

Chavarot. Himmel, tør jeg troe mine Øren?

Adele. Ja, Hr. Chavarot.

Chavarot. O, saa er jeg den Lykfaligste af alle Dødelige.

Adele. Ja, Hr. Chavarot.

Chavarot. De er fortryllende.

Adele. Ja, Hr. Chavarot.

Chavarot. Hvad behager?

Fruen. Sindsbevægelsen forvirrer hende. En Spadseretour vil gjøre hende godt, og jeg bringer hende tilbage muntrere end nogensinde før. Kom, mit Barn! Lev vel, kjære Ven! (Hun gaaer med Adele tilvenstre.)

Fjortende Scene.

Chavarot. Strax efter **Nanon.**

Chavarot (alene). Se, saaledes klapper man et Parti sammen!

Nanon (fra Høire). Vil De see engang, hvor stolt jeg seer ud med det Tørklæde, som De har kjøbt til mig. Det er dog en Lyst at give .. ikke sandt? Især naar man har Ære af sine Gaver.

Chavarot. Gaver! ja Du skal nok faae flere endnu, min lille Nanon. See der. (Giver hende Penge.)

Nanon. En Otteskilling! De giver mig en heel Otteskilling saaledes uden videre af bare Generøsitet! .. Hvad er der foregaaet?

Chavarot. Jeg ægter dit Herskab.

Nanon. Fru Desperriers?

Chavarot. Aa din Strik! Du forstaaer mig nok. Hendes Sønnedatter naturligviis.

Nanon. Frøken Adele? Vil De ægte Frøken Adele?

Chavarot. Ja, netop.

Nanon. Nei, Hr. Chavarot, det gaaer ikke an.

Chavarot. Jeg har Bedstemoderens Samtykke.

Nanon. Ja, det troer jeg nok, det er jo en gammel Tosse.

Chavarot. Ja, men jeg har ogsaa Frøkenens.

Nanon. Ja, men De har ikke mit.

Chavarot. Du er nok i godt Humør idag, lille Nanon.

Nanon. Frøken Adele! Den lille Guds Engel, der er saa god, som Dagen er lang, min Pleiesøster, skulde ægte Dem! Nei saa vilde jeg før see hende med en Pukkel paa Ryggen.

Chavarot. Hvad kan Du have at sige paa mig?

Nanon. At De hverken er god nok eller smuk nok til hende, og at De er altfor gammel.

Chavarot. For gammel?

Nanon. De er jo over Halvtreds.

Chavarot. Det er Løgn, en skammelig Bagvadskelse! Halvtredsindstyve Aar! Og saaledes vover Du at ærefjænde mig, Du, som jeg har overøst med Velgjerninger.

Nanon (lægger Tørklædet og Pengestykket for Chavarots Fødder). Man kjøber ikke mit Venskab for 3 francs. (Hun gnider fornøiet Hænderne.) Nu er jeg fri og kan føre Krigen, som jeg selv har Lyst.

Chavarot. Du føre Krig? og hvorledes?

Nanon. Det finder jeg nok.

Chavarot. Ja, søg og find Du, din stakkels Tosse.

Nanon. Man skal Ingen foragte. Smaa Muus gjøre store Huller. Vi sees nok igjen Hr. Chavarot. (Hun fjerner sig tilvenstre.)

Chavarot. Er der da ingen Udvei til at slutte Fred med Dig.

Nanon (standser). Staaer De frembeles fast ved at ægte Frøken Adele? Ja eller Nei.

Chavarot. Naturligviis Ja.

Nanon. Ja, saa siger jeg: Nei! (Hun fjerner sig.)

Chavarot. Nanon! (Hun standser.) Vil Du virkelig lade det ligge der paa Alfarvei til den Første den Bedste, Alt, hvad jeg har givet Dig?

Nanon. Jeg skjænker det til de Fattige. (Hun gaaer ud tilvenstre.)

Femtende Scene.

Chavarot alene.

De Fattige! Nei, skal de Fattige have alt det, saa skal De idetmindste vide, at det er mig, som giver dem det. (Han tager Pengene og Tørklædet op, putter Pengene i Vestelommen og betragter Tørklædet nøie.) Det er saamæn et godt Tørklæde og ganske nyt! (Han smyder sig i det og putter det i Lommen.) Nei, det er sgu for godt til at gives bort, det beholder jeg selv; og naar jeg tager Tørklædet og giver de Fattige Skillingen, saa kan jeg dog med Sandhed sige, at jeg deler med de Fattige.

Anden Act.

Samme Decoration.

Første Scene.

Beaudrille. Athenais.

Beaudrille. Nu, Niece, nu er De da fornøiet! Vi ere i Vichy.

Athenais. Ja, Onkel, er Vichy ikke et Paradiis?

Beaudrille. Kan man troe Dem, er det idetmindste et Eldorado.

Athenais. Begynder De nu igjen? Lad os da engang holde op at tale herom.

Beaudrille. Nei tvertimod, lad os tale derom, lad os tale længe og vel derom, for en Gang at komme paa det Rene.

Athenais. Fortæl mig hellere Historien om Capitain Voisin, Onkel, den holder jeg mere af.

Beaudrille. Det var en tapper Karl! Fred med hans Støv! Lad os derfor lade ham ligge og see igjen at komme til Badene, da vi nu engang ere der.

Athenais. Men det piner mig.

Beaudrille. Troer De, det morer mig? Jeg har sandelig ikke dandset paa Roser de syv otte sidste Aar. Jeg vilde ikke gifte mig, for ikke at være belagt med nogen Familie, jeg er født Philosoph, og mit eneste Ønske var at faae tolv tusind Livres i Rente, hverken mere, eller mindre, som jeg kunde bruge efter eget Behag i Civilisationens Hovedstad. Nu har jeg, forat min Drøm kunde gaae i Opfyldelse seilet i tyve Aar, været udsat for tre Ildebrande i aaben Sø, syv Skibbrud, mere end hundrede Storme og fire Gange seilet Jorden rundt. Da jeg endelig havde fisket saamange Hvalfiske, transporteret saameget Bomuld og solgt saamange Negere, som der behøvedes for at faae fordoblet min lille Capital to Gange, forlod jeg den Forretning og satte mine Penge paa et sikkert Sted. Nu tænkte jeg i al Enfoldighed i Ro og Fred at kunne nyde min Lykke, men, knak! der døde min Broder. Det var ikke hans Skyld; men han kunde gjerne sparet mig for at være Deres Formynder.

Athenais. Var De da ikke hans nærmeste Paarørende?

Beaudrille. Det er ingen Grund til at give en Kapercapitain et ungt Fruentimmer at opdrage.

Athenais. Men min Opdragelse har da ikke skaffet Dem stor Uleilighed. Den bestod kun i at udbetale femten hundrede francs for mig i et Institut, og det af mine egne Rentepenge.

Beaudrille. Ja, jeg er ikke ubillig; den Gang gik det fortræffeligt for god Vind, med Hænderne i Lommen, ti Knob i Timen; men det varede da heller ikke mere end Sørgeaaret ud, saa kom De allerede ud af Skolen forat glæde mig med Deres Nærværelse. Fra den Dag begyndte Javet, og Gud maa vide, naar det holder op! Jeg maatte skifte Tjenerskab, forandre mine Vaner og lægge mig gode Manerer til; jeg maatte føre Dem ind i den fine Verden, hvor Folk gaae omkring som Aber paa det nær, at de slet ikke er morsomme, jeg maatte trække paa Dem, som et Bougseerfartøi, ligge bak, naar De dandsede, være henrykt, naar De spillede Variationer! Aldrig Fred Nat eller Dag, Vinter eller Sommer! Da Paris ikke var stor nok for Deres ægteskabelige Kapertog, maatte jeg udvandre og maa det den Dag idag. De forsikkrede mig, at ved det og det Bad var et Forraad Ægtemænd disponible, og jeg troede Dem paa Deres Ord, da jeg ikke var bevandret i den Slags Topographi. Jeg har trukket omkring med Dem til Badene i Plombières, Badene i Bareges, Badene i Aix, til Carlsbaden, Wisbaden, Badenbaden; kort sagt til alle de Bade, som findes i Frankrig, og alle de Badener, som findes i Tydskland. Jeg har tabt mine Penge i Spil og forderret min Mave, som før var i god Orden, ved Brugen af alle disse forbandede mineralske Vande, som jeg vilde ønske sad i Livet paa den, der har opfundet dem.

Athenais. Hvem bad Dem om at spille? Og hvad skulde De med mineralske Vande, naar De ikke behøvede dem?

Beaudrille. Noget maa man da finde paa, for at fordrive Tiden ... (Raaber.) Opvarter! (Fortsætter) om man saa skulde dræbe sig selv. (Til Conditordrengen, som kommer fra Pavillonen.) En Absinth! Forresten er jeg en Ordensmand, og hvad jeg gjør, det gjør jeg samvittighedsfuldt. Jeg sætter mig aldrig i Bekostning uden at nyde for mine Penge.

Conditordrengen (med Absinth). En Absinth! Vær saa artig! (Beaudrille drikker og betaler.) Tak! (Drengen gaaer.)

Beaudrille. Naar jeg spiser ved table d'hôte, spiser jeg Alt, hvad jeg har Lov til at spise, og De veed selv, hos Italienerne bliver jeg siddende lige til den sidste Tone, naar jeg engang har betalt min Plads.

Athenais. Men saa er det jo Deres egen Skyld og ikke min, naar De har havt det ubehageligt.

Beaudrille (tænder sig en Cigar). Og alle de Historier, De har skaffet mig paa Halsen.

Athenais. Hvilke Historier?

Beaudrille. Alle disse Dueller med Deres Friere; det vil sige som jeg skulde havt; thi naar det kom til Stykket, saa løb de for ikke at ægte Dem.

Athenais. Saa blev der da Ingen slaaet ihjel.

Beaudrille. Men heller Ingen gift, og det er det Ærgerlige. Jeg havde med Fornøielse dræbt en halv Snees, naar De blot havde faaet En; men vi kunde ligesaa godt løbet med en Stok efter en Flok Vildænder. Saa bildte De mig ind, at De skulde have en russisk Prinds, saa lovede De mig en engelsk Lord, eller idetallermindste en fransk Pair, og saa har De ikke engang faaet en tydsk Baron.

Athenais. Bedre og bedre. Først giver De mig Skylden for Deres egne Ubehageligheder, og nu bebreider De mig mine Uheld.

Beaudrille. Deres Galskaber.

Athenais. Er det da min Skyld, at jeg ikke er bleven gift?

Beaudrille. Ja, ligefrem. Hvis De havde villet lade Dem nøie med det Muelige, havde De for lang Tid siden været gift, gift eengang for alle. Jeg har seet mere end een

brav Mand krydse om Dem, færdig til at seile ind i Ægteskabets Havn.

Athenais. Hvem for Exempel? Hvor? Naar?

Beaudrille. For Exempel denne lille Procurator fra Moulins som stadig gjorde Cour til Dem ved Badene i Plombières for sex Aar siden, som tourede omkring med Dem paa Søen og Bjergene, uagtet han altid var bange for at knække Halsen eller drukne, og som hevnede sin Skræk paa mig ved at narre mig for mine Penge i Whist; thi det var min Skjæbne bestandig at maatte betale for Dem.

Athenais. Hvad for en Procurator? Hvem mener De?

Beaudrille. Chavarot! Husker De ikke Chavarot?

Athenais. Ah! nu troer jeg, jeg erindrer ham, en lille, mager Mand.

Beaudrille. Fed eller mager, det er ligemeget. Hovedsagen og det Ærgerlige er, at De har givet ham Afslag.

Athenais. Hvem har sagt Dem det?

Beaudrille. Han selv.

Athenais. O, den uforskammede Løgner! Det var jo ham, som reiste, da han fik at vide, at jeg ikke var rig nok.

Beaudrille. Hvor vil De hen? De har jo 60,000 francs.

Athenais. Ja, det skal godt forslaae.

Beaudrille. Hvor mangen fattig Djævel vilde ikke være tilfreds med den Formue?

Athenais. Vilde De da see Deres Niece gift med en fattig Djævel?

Beaudrille. Engel eller Djævel, rig eller fattig, naar han blot ægter Dem, det er Alt, hvad jeg forlanger. De har villet til Vichy, nu er De der, pas nu paa! Jeg skal endnu dennegang hjælpe Dem med, hvad jeg formaaer, men det er ogsaa den sidste. Den Første, jeg træffer, som gjør den allermindste Smule Cour til Dem, skal ægte Dem eller slaaes ihjel, nu kan han selv vælge; men faaer De endda ikke udrettet Deres Ærinde, saa lader jeg Dem seile Deres egen Sø, og De kan da selv see at finde i Havn. Nu veed De, hvad jeg har havt at sige Dem, og indret Dem nu derefter. (Man hører Chavarot, som kommer, syngende en lystig Jægervise.) Jeg kjender baade Sangen og Stemmen.

Athenais (afsides). Endelig!

Beaudrille. Gud hjelpe mig, er det ikke Chavarot! Hvor han er bleven tyk!

Athenais. Onkel, hevn Dem nu for den Løgn, han har bundet Dem paa Ærmet om mig.

Beaudrille. Det er længe siden, jeg har skjældt Nogen ud, saa jeg veed ikke rigtig, om det vil gaae. Naar det ikke gjælder om at bruge Munden, men Armen, saa —

Anden Scene.

Chavarot. Beaudrille. Athenais.

(Chavarot kommer ind fra Venstre uden at see Beaudrille og Athenais; han gnider Hænderne og synger.)

Beaudrille (afbryder ham med dyb Stemme). Bestandig paa Jagt, Hr. Chavarot?

Chavarot. Ah!

Athenais. Ih Goddag, Hr. Chavarot.

Chavarot. Goddag, Frue.

Athenais. Frue? Man skulde næsten troe, De ikke kjendte Deres gamle Venner.

Chavarot. Jo, meget godt! (Afsides.) Altfor godt desværre.

Athenais. Hvad er der da iveien med Dem? De seer jo ud, som De gik paa Jagt efter en Kramsfugl og mødte en Løve.

Beaudrille. Naar det kommer til Stykket, saa er det vel mig, som gjør Dem bange.

Chavarot. Bange?

Beaudrille. Ja, saa var De ikke den Første.

Chavarot. Nei, jeg veed, Hr. Capitain, De er et frygteligt Menneske.

Athenais. Aa Onkel, fortæl ham Historien om Capitain Voisin.

Chavarot. Historien om Capitain Voisin?

Beaudrille. Er det muligt, at jeg aldrig skulde have fortalt Dem min Duel med Capitain Voisin?

Chavarot. Jo, jeg synes virkelig at erindre mig noget Saadant.

Athenais. Aa det er kun en dunkel Erindring, min Onkel vil opfriske Deres Hukommelse.

Chavarot (afsides). De fordømte Breve!

Beaudrille. De kan ikke have hørt den, saadanne Ting glemmer man ikke; men da De ønsker at kjende den, saa vil jeg fortælle den, uagtet det er Ting, jeg nødig taler om, det veed ogsaa min Niece.

Athenais. Ja, det veed jeg bedre end Nogen.

Beaudrille. Smertelige Erindringer!

Chavarot (afsides). Jeg troer, jeg skriger Gevalt.

Beaudrille. Jeg var ung dengang. Jeg commanderede „Julius Cæsar" fra Marseille og kom fra Ostindien til Nantes. Jeg pleiede gjerne, hvergang jeg kom i en Havn for første Gang, at slaaes ved Ankomsten, forat behage Damerne.

Chavarot. Med hvem?

Beaudrille. Lige meget. Da nu Nantes var en vigtig By med smukke Fruentimmer og flotte Cavallerer, saa besluttede jeg der at holde en glimrende Indtrædelse. Jeg gik derfor om Aftenen med min Secundant lige til den militaire Café; der sad adskillige fredelige Folk, det var ikke Noget for mig. Endelig kommer En anstigende, skjødesløst klædt, med store Mustacher, han marscherede med stolt Mine og maalte Publicum fra Overst til Nederst, en reen Hugaf. Det var den

famøse Voisin, Capitain ved tredie Kyrassereesquadron, den smukkeste Officier i Garnisonen og den fineste Duellant i Byen. „Her er jeg!“ raabte han i en udfordrende Tone. „Jeg ventede Dem,“ svarede jeg og reiste mig. „De er mærket til Slagtning.“ Han havde sin Pallask ved Siden, jeg havde bragt min Sabel med under Kappen; vi gik ud i Gaarden under en Lygte; han sloges godt, det maa jeg sige —

Chavarot. Men De dræbte ham?

Beaudrille Begribeligt, siden De seer mig her.

Chavarot. Dræbt! under en Lygte! I sin blomstrende Alder!

Beaudrille. Det maa han takke sig selv for.

Chavarot. Det er sandt, det var hans Feil. Han burde have erkjendt sin Uret og givet Dem Opreisning.

Beaudrille. Han gav mig den eneste Opreisning, som jeg kunde modtage, jeg kjender ingen anden.

Chavarot. Undskyld, jeg sætter mig ned! (Han synker ned paa en Stol halv besvimet.)

Beaudrille. Nu, hvad gaaer der ad ham?

Athenais. Han befinder sig ilde, Onkel; Hurtig, en Læge!

Beaudrille. Ja, det skylder jeg ham vel. (Afsides, idet han gaaer.) Jeg har altid seet Historien om Capitain Voisin gjøre Virkning, men aldrig i den Grad. (Ud tilvenstre.)

Tredie Scene.

Athenais. Chavarot.

Athenais. Fat Dem, vi ere alene.

Chavarot. Dræbt under en Lygte!

Athenais. De kan endnu redde Dem.

Chavarot. Hvad siger De?

Athenais. Men der er ikke et Øieblik at spilde. Al Nølen er Døden.

Chavarot. De har Ret, De er min gode Engel. Tak! (Reiser sig og fjerner sig.)

Athenais. Hvad er det, De gjør?

Chavarot. Jeg gjør, som De sagde, jeg gaaer min Vei. Al Nølen, sagde De jo, er Døden. (Gaaer videre.)

Athenais. Gjør De Løier? (Standser ham.)

Chavarot. Løier? Nei jeg har ved Gud ingen Lyst til at gjøre Løier.

Athenais. Jeg ikke heller. Lad os tale alvorligt. De er et Uhyre.

Chavarot. Nu dømmer De mig for haardt. Tillad mig idetmindste at forsvare mig.

Athenais. Al Retfærdiggjørelse er umulig.

Chavarot. Men der kunde dog være formildende Omstændigheder.

Athenais. Hvilke?

Chavarot. Jeg er Enkemand.

Athenais. Nu, saa henvend Dem til min Onkel.

Chavarot. Forat blive dræbt under en Lygte?

Athenais. De er for Øieblikket uden Fare.

Chavarot. Deres Onkel ved altsaa —

Athenais. Ingenting — endnu —

Chavarot. Jeg er da ikke mærket til Slagtning?

Athenais. Ja, det er som man tager det.

Chavarot. Jeg forstaaer, De vil enten have Hovedet eller Haanden?

Athenais. Enten — eller.

Chavarot. Saa vælger jeg “eller.“

Athenais. Betænk, hvad De siger, og tag Dem iagt for, hvad De gjør. Spøger De ogsaa denne Gang, saa bliver Spøgen alvorlig.

Chavarot. Jeg spøger ikke. Ægteskabet er ingen Spøg.

Athenais. Det er altsaa afgjort, De gifter Dem med mig?

Chavarot. Hvis De værdiges at samtykke.

Athenais (rækker ham Haanden). Her er mit Svar.

Chavarot (kysser hendes Haand). Kjære Athenais.

Athenais (afsides). Denne Gang har jeg ham.

Chavarot (afsides). See nu gjælder det, at slippe ud af det igjen. (Høit.) De har jo frembeles Deres tredsindstyvetusind francs?

Athenais. Hverken mere eller mindre.

Chavarot. Ja, det er ogsaa tilstrækkeligt.

Athenais. Ja, det er jo ganske ligegyldigt. De er jo rig.

Chavarot. Det var jeg.

Athenais. De var det?

Chavarot. Nu er jeg fattig.

Athenais. Fattig. Men det er jo umuligt; De fik jo 200,000 francs med Deres første Kone.

Chavarot. For ikke at tale om min Sagførerforretning. Det var de gode Dage. Men saa vilde jeg have en Million —

Athenais. Og saa spekulerede De?

Chavarot. I det sikkre Haab at vinde. Min Mægler havde ligefrem lovet mig det —

Athenais. Naa, men alligevel tabte De?

Chavarot. Ja, Alt — undtagen Æren.

Athenais. Er det det Hele, De har tilbage?

Chavarot. Et halvhundredetusind francs —

Athenais. Det er dog endnu Noget.

Chavarot. Nu, forstaa mig rigtig, jeg mener 50,000 francs Gjeld.

Athenais. Gjeld?

Chavarot. Ja, Gjeld. — Men ligemeget, jeg kan trøste mig over Alt, da De skjænker mig Deres Kjærlighed.

Athenais. Men min Kjærlighed vil ikke betale Deres Gjeld, Hr. Chavarot.

Chavarot. Om Forladelse, af de 60,000 francs, som De bringer mig i Medgift, tager jeg de 50,000 til at dække Gjelden. Naar man trækker 50,000 fra 60,000 saa faaer man til Rest 10,000; disse 10,000 lægger jeg hen

for paakommende Tilfælde, og med Tid og Flid haaber jeg idetmindste at sikkre os en rolig Alderdom. Hvad siger De dertil, Athenais?

Athenais. Jeg? Intet.

Chavarot. O Himmel! De tier, De betænker Dem maaskee! Skulde det være muligt, Athenais, at Tilstaaelsen om min Fattigdom har berøvet mig Deres Kjærlighed?

Athenais. Tvertimod, Deres Ulykke har gjort mig Dem endnu kjærere.

Chavarot. O, deri gjenkjender jeg Deres generøse Characteer.

Athenais. Men min Onkel ... Bryder jeg mig ikke om Penge, saa sætter han desto større Priis derpaa, og Sagen bliver altsaa lige vanskelig. Jeg kan ikke gifte mig uden hans Tilladelse.

Chavarot. Jeg beder om Forladelse, De har jo Alderen, De er jo myndig.

Athenais. Myndig?

Chavarot. Endogsaa uden Curator. Det er altsaa blot paa Dem, vor Frelse beroer.

Athenais. Vor? Siig hellere Deres.

Chavarot. Er Alt da ikke fælles imellem Elskende?

Athenais. Er De da sikker paa, at vi elske hinanden?

Chavarot. Ja, jeg for min Deel, jeg —

Athenais. Ja, nu elsker De mig, fordi De er fattig.

Chavarot. Og fordi jeg er fattig, elsker De mig ikke mere.

Athenais. Jeg har aldrig elsket Dem fra det Øieblik, De forlod mig.

Chavarot. Men i dette Øieblik sagde De jo lige det Modsatte.

Athenais. Det havde sine Grunde. Troer De, man glemmer en Opførsel som Deres? Jeg har en god Hukommelse, Hr. Chavarot. De afslog min Haand, da jeg tilbød Dem den; jeg vilde lade Dem tilbyde mig Deres, forat jeg kunde have den Fornøielse at afslaae den. Jeg har betalt Dem med Deres egen Mynt, og jeg antager, vi ere kvit; jeg forkyndte Dem en Hevn, det er denne, jeg fordrer ingen anden. De kan være ganske rolig; jeg er generøs.

Chavarot (smilende, afsides). Ja, Spot og Skade følges ad.

Athenais. Naa, Hr. Chavarot, hvad siger De saa?

Chavarot. Jeg siger som før, nu afslaaer De min Haand, fordi De veed, jeg er fattig, før vilde De have mig, fordi De troede jeg var rig.

Athenais. O, jeg har længe vidst, at De var ruineret.

Chavarot. Virkelig?

Athenais. Hele Paris veed det.

Chavarot (afsides). Bedre og bedre. Ja, nu kan hun gaae ene.

Athenais. Det forundrer Dem?

Chavarot. Jeg tilstaaer det.

Athenais. Intet er dog simplere; Deres Mægler har sladdret af Skole.

Chavarot. Hvilken Indiscretion! En Mægler! Ja man kan ikke længere have Tillid til noget Menneske.

Athenais. A propos om Tillid; vi have et lille Mellemværende Hr. Chavarot, som vi skulde have opgjort.

Chavarot. Hvilket?

Athenais. Mine Breve.

Chavarot (afsides). Gud være lovet, jeg vidste ikke, hvorledes jeg skulde faae mine.

Athenais. De betænker Dem?

Chavarot. Jeg sukker, Frøken; men jeg betænker mig ikke. Jeg er Cavalleer, og hvad det end koster mit Hjerte, jeg skal opfylde min Pligt. Da Alt er forbi mellem os ... thi det er jo forbi?

Athenais. Uigjenkaldeligt.

Chavarot. Som De vil, Grusomme.

Athenais. Jeg vil have mine Breve.

Chavarot. Alle? Kan De huske hvormange?

Athenais. Sex og halvfems.

Chavarot. Fuldkommen rigtig. Om en Time skal De have dem.

Athenais. Godt, om en Time.

Chavarot. Adieu, Frøken.

Athenais. Au revoir.

Chavarot. Ikke sandt, De er nok saa god til samme Tid at tilbagelevere mig mine?

Athenais. Deres?

Chavarot Ja, mine Breve.

Athenais. Deres Breve?

Chavarot. Ja, jeg har tilskrevet Dem syv.

Athenais. Dem har jeg brændt.

Chavarot. Siger Intet, giv mig dem alligevel.

Athenais. Tvivler De paa mit Ord?

Chavarot. Langtfra, blot paa Deres Hukommelse.

Athenais. Jeg forsikkrer Dem, det forekommer mig, at jeg har brændt dem.

Chavarot. Naa, det er jo ikke urimeligt. I saa Tilfælde trækker jeg blot 7 fra 96, saa bliver der til Rest —

Athenais. Jeg skal dog see efter i mine Kufferter.

Chavarot. Ja, gjør De det, saa skal De see, De finder dem nok. Farvel. (Han hilser og fjerner sig.)

Athenais. Farvel!

Chavarot (afsides). Atter et Parti vundet!

Athenais. Atter et Parti tabt!

Fjerde Scene.

Dumege. Beaudrille. Athenais. Chavarot.

Beaudrille. Endelig fik jeg fat i Doctoren.

Chavarot. Tusind Tak, Capitain, det er gaaet over.

Beaudrille. Allerede!

Chavarot. Ja, takket være Deres Nieces huldе Omsorg.

Dumege. Det glæder mig, Hr. Chavarot, at jeg er kommen forgjæves.

Chavarot. Jeg takker Dem, kjære Doctor, ligesaameget, som om De virkelig var kommen her for Noget. Men jeg skylder Dem Begge en Erstatning for Deres Umage, og jeg troer, mine Venner, at give Dem den ved at præsentere Dem for hinanden. Hr. Capitain Beaudrille, min Ven; min Ven, Hr. Doctor Dumege, Badelæge.

Dumege (hilser Beaudrille). Velkommen hertil Hr. Capitain, og meget velkommen i mit Huus, hvis De vil gjøre mig den Ære.

Beaudrille (hilser Dumege). Det glæder mig overordentlig at gjøre Deres Bekjendtskab. En Læge er altid god at kjende, især ved Badene. Hvorledes er det med dem her, ere de virkelig probate for Mavenordener?

Dumege. Ja, ganske vist; men Gigt kunne de ikke faae Bugt med.

Beaudrille. For Satan, Athenais, hvorfor har De ikke sagt mig det?

Athenais. Jeg er ikke Læge, Onkel.

Beaudrille. Men hvordan skal jeg da bære mig ad?

Dumege. Intet er simplere. Naar Vandet virker skadeligt paa Dem, skal De ikke drikke Noget deraf.

Beaudrille. Det er kjedeligt, jeg holder altid af at nyde Stedets Producter paa Stedet selv. Et Lands specielle Frembringelser ere altid bedst der og koste mindre, end andetsteds; men da nu De, Doctor, forbyder mig Vandet, vil jeg resignere derpaa og drikke Vin. Lad os saa gaae hen og spise Frokost, Niece. (Han tager Athenais Arm, hun hvisker ham i Øret.) Det er sandt, det havde jeg nær glemt. Maa jeg forestille Dem min Niece og anbefale hende —

Dumege. Det er mig, som maa anbefale mig til Fruen.

Beaudrille (idelig pousseret af Athenais). Frøken, Hr. Doctor, Frøken Athenais Beaudrille, min Niece, hun er endnu ikke bunden.

Dumege. Det burde jeg have kunnet see, og jeg gratulerer den, som faaer den Lykke at behage Frøkenen.

Athenais. Galanteri og Elskværdighed er et Familietræk hos Dem, Hr. Doctor. Vi have fra Paris gjort Reisen med Deres Hr. Søn, som har overøst mig med Opmærksomhed og Forekommenhed; det glæder mig paa en Gang at kunne takke Dem for Deres egen og Deres Søns Artighed. (Man hilser; Athenais gaaer ud tilvenstre, idet hun giver Beaudrille Armen.)

Femte Scene.

Dumege. Chavarot.

Chavarot (afsides idet han seer efter Athenais, som fjerner sig). Fjenden flygter i complet Uorden — altsaa Cavalleriet frem.

Dumege. Au revoir, Hr. Chavarot.

Chavarot (holder ham tilbage). De troer vist, Doctor, jeg bestandig gaaer i Giftetanker, men i dette Øieblik, da jeg saae Frøken Beaudrille fik jeg en Idee.

Dumege. Hvilken?

Chavarot. Aa, det var bare saadant eet Indfald. Han er vist for ung til hende. Hvor gammel antager De, hun er?

Dumege. Jeg veed ikke .... 25 Aar.

Chavarot. I det Høieste. Men ligemeget, han er vist alligevel for ung til hende. Hvor gammel er han?

Dumege. Hvem?

Chavarot. Deres Søn.

Dumege. 22.

Chavarot. Ja, saa er han for ung. Det er Skade; for det er en elskværdig Pige, opdraget i et af Hovedstadens bedste Institutter og 60,000 francs contant; 60,000 francs det er Noget som fylder i Lommen.

Dumege. Ja, det er hvad en honnet Familie kan leve af.

Chavarot. Men han er absolut for ung til hende.

Dumege. Ja, det finder jeg ogsaa.

Chavarot. Naa, Tingen fortjener dog at tages under Overveielse. Skulde dette Parti hændelsesviis convenere Dem Begge, behøver De blot at sige det til mig; mellem os, jeg troer, Onkelen vil gjerne have hende gift, forstaaer sig med et skikkeligt Menneske, en ung Mand af god Familie, som f. Ex. Deres Søn.

Dumege. Tak, jeg skal tænke paa det.

Chavarot. Ja, tænk paa det. Kanskee er han for ung, kanskee ikke. I ethvert Tilfælde kan De stole paa mig.

Dumege. Endnu engang Tak for Deres gode Tanke og venlige Tilbud.

Chavarot. Aa, det er ikke Noget at tale om. Godmorgen, Doctor. (Gaaer tilhøire.)

Sjette Scene.

Dumege alene.

Jeg maa nødvendigviis vænne mig af med den forbandede Vane at dømme Folk efter deres Ansigter; der er dog noget Godt hos denne Chavarot alligevel!

Syvende Scene.

Henri. Dumege.

Henri (fra Pavillonen). Men hvor gaaer Du hen, Fader? Jeg er neppe kommen, førend Du forlader mig.

Dumege. Du holder da bestandig af mig? Du kjære, levende Billede af min sundne Lykke!

Henri. O, siden jeg har forladt Paris, forekommer det mig, at jeg er kommen ud af et Fængsel. Jeg er som berusет af Glæde

og Frihed, Landluften stiger mig til Hovedet. Og denne Flod, der synes mig saa stor, da jeg var lille, og som nu forekommer mig saa smuk! Langs Veien saa jeg Træerne bøie sig, forat sige mig Goddag, Bønderne toge deres Huer af for mig, ja om det saa var Skyerne, saa løb de bag efter Vognen, forat gjøre Stads af mig, og da jeg endelig ankommer, er man her ifærd med at arrangere et Bal. Skal vi tage os en lille Vals, Du? (Tager sin Fader om Livet.)

Dumege (vægrer sig). Nei, nei Dreng, mine Patienter kunde see mig. Kunde Du virkelig være lykkelig, fuldkommen lykkelig her? Vilde Du ikke savne de Fornøielser, som Paris tilbyder Ungdommen?

Henri. Jeg! Jeg kjender kun een Fornøielse, og det er at arbeide. Det er en bekvem Fornøielse, som man kan have overalt.

Dumege. Og for godt Kjøb.

Henri. Papir, Blæk, Pen, Kunsten fordrer ikke mere, forat skaffe Ære.

Dumege. Saa bliv da hos mig, min kjære Dreng, og forlad mig kun, naar Æren kalder.

Henri. Ak, hvorfor tale om en Lykke, som er umulig? Mine Informationer ...

Dumege. Tager Du endnu Informationer?

Henri. Nei, jeg giver.

Dumege. Er det Noget, som morer Dig?

Henri. Ja, ligesom Regnveir.

Dumege. Men hvorfor vil Du da paalægge Dig en kjedelig Pligt, som berøver mig en Fornøielse.

Henri. Man maa jo tjene sit Brød.

Dumege. Ikke naar man har en Fader, som tjener for To.

Henri. Du, kjære Fader er og bliver dog bestandig den Samme; Naar vil Du engang blive fornuftig?

Dumege. Sniksnak!

Henri. Jo, det er sandt, jeg siger; Alt hvad jeg prædiker for Dig, det hjelper ikke. Ødeland! Efterat have betalt min Opdragelse, har Du ogsaa villet betale min Underholdning, mine Fornøielser, mine Indfald, og Gud veed hvad. Og nu vil Du betale min Lediggang med dit Arbeide. Nei, stop! Hvis jeg lod Dig raade, vilde Du ikke have en Hvid paa dine gamle Dage.

Dumege. Skulde det blive Tilfælde, kan jeg jo faae hos Dig.

Henri. Ja, ganske vist, hvis jeg har Noget; men hvis jeg nu Intet har?

Dumege. Du gjør nok Lykke med dine Operaer.

Henri. Lad os idetmindste vente, til de ere skrevne.

Dumege. Den bedste Maade at faae dem færdige paa, er at arbeide, og forat arbeide hurtigt, er det bedst at anvende Tiden vel.

Henri. Jeg beder Dig Fader, tal ikke mere om den Sag; jeg vilde have ondt ved at sige Nei, og jeg vilde have Skam af at modtage det. Lad os derfor tale om andre Ting.

Dumege. Nu som Du vil ... hm!

Henri. Er der mange Badegjæster?

Dumege. Ja, en heel Deel ... hm!

Henri. Saa meget bedre. Saa vil Saisonen blive glimrende.

Dumege. Hm! ... Har Du ikke reist sammen med en vis Capitain Beaudrille?

Henri. Ham, som har dræbt Capitain Voisin under en Lygte?

Dumege. Han forekom Dig latterlig, hvad?

Henri. Aa, en lille Smule.

Dumege. Hans Niece var med ham. Hvad syntes Du om hende?

Henri (lidt truffet). Jo, meget godt.

Dumege. Hvordan finder Du hendes Udseende?

Henri (som før). Aa, hun er smuk.

Dumege. Og hendes Characteer?

Henri. Jeg kjender hende jo kun saa lidt, men det forekom mig, at hun havde noget Poetisk, noget Romantisk ved sig.

Dumege. Lidt gammel, hvad?

Henri. Paa ingen Maade. I det allerhøieste tre, fire og tyve Aar.

Dumege. Du har nok viist Dig, som den galante Mand. Lidt Cour, min Dreng, hvad?

Henri (smilende). Aa Cour? Jeg har talt lidt med hende og hjulpet hende et Par Gange ud af Vognen. (Dumege nikker.) Men hvad vil Du sige med alt dette?

Dumege. Nei, hun passer alligevel ikke for Dig.

Henri. Passer? Meente Du maaskee, det var en Kone for mig?

Dumege. Ja, naar hun havde passet for Dig.

Henri. Men hun passer fortræffelig for mig.

Dumege. Nei — Nei!

Henri. Ja, naar Du ikke vil, er det en anden Sag; jeg vil ikke gifte mig mod dit Ønske.

Dumege. Dette er virkelig morsomt! Vil Du nu lade mig spille en despotisk Fader mod min Villie og faae mig til at troe, at det er mig, som hindrer Dig fra at gifte Dig efter din Tilbøielighed, medens det tvertimod er Dig, som ... Aa, jeg bliver ganske forvirret i Hovedet, jeg veed ikke, hvad jeg siger.

Henri. Lad mig sige Dig, kjære Fader, eet Ord saa godt som ti. Ønsker Du dette Ægteskab, saa ønsker jeg det ogsaa. Punctum.

Dumege. Du elsker hende da?

Henri. Ja; hvad jeg føler, er sagtens, hvad man kalder saa. Saameget er viist, jeg har i Paris truffet en Mængde unge, smukke Fruentimmer, som var meget elskværdige, efter hvad man sagde, og jeg har dog aldrig følt den allermindste Tilbøielighed for dem. Frøken Beaudrille derimod synes jeg om, jeg

er næsten lidt usselig, naar jeg taler om hende. — Naa, kjære Fader, nu er Du da fuldkommen beroliget.

Dumege. Jh! seer Du da ikke, mit kjære Barn, at naar jeg vil afholde Dig fra dit Forsæt, bekjæmper jeg mit kjæreste Ønske og mit hemmelige Haab? Dette Ægteskab vil, Gud skee Lov, uden at gjøre Dig riig, sikkre din Fremtid, saa at Du kan anvende alle dine Kræfter paa dit Arbeide og erhverve Dig et Navn.

Henri. Bravo! Jeg reiser da ikke mere til Paris uden for at offentliggjøre mine Arbeider, og Resten af Aaret vil jeg tilbringe her, lykkelig og rolig, med at drømme, med at arbeide, med at leve hos Dig.

Dumege. Hvilket Paradiis for mine gamle Dage!

Henri. Gaa saa, Fader, og udbed Dig Frøken Beaudrilles Haand for mig, men paa den Betingelse, at hun vil boe her.

Dumege. Ja, naar Du virkelig vil det, saa skulle vi forsøge.

Henri. Nu strax.

Dumege. Betænk Dig dog idetmindste 24 Timer.

Henri. Jeg har betænkt mig. Jeg tænker hurtig og handler ligesaa. Tanke, Ord og Handling, det er for mig Eet. Ja, gaa saa — vær ganske rolig — jeg er forelsket —

Dumege. Men jeg frygter —

Henri. Ingen Frygt. Jeg indestaaer for Alt.

Dumege. Men engang vil Du dog maaskee fortryde altfor letsindig at have indladt Dig i dette Ægteskab.

Henri. Aldrig. Hvad jeg hele mit Liv vilde fortryde, det var, om jeg ved min egen Skyld havde forsømt en saa god Leilighed til at blive lykkelig.

Dumege. Er det dit sidste Ord?

Henri. Ja, god Lykke. Farvel saalænge.

Dumege (seer endnu engang spørgende paa Henri, som nikker smilende og gaaer; Dumege hæver Hænderne rast som en Mand, der har fattet en Beslutning). **Jacta est alea.** (Gaaer.)

Ottende Scene.

Haven er imidlertid bleven opfyldt af Spadserende; man hører udenfor Forspillet til en Contradands.

Nanon. Adele.

Adele (Arm i Arm med Nanon). O, min stakkels Nanon, jeg dør af Sorg.

Nanon. Vent lidt Frøken, det er altid tidsnok at gjøre en Dumhed.

Adele. Jeg kan ikke holde op at græde, naar jeg tænker paa dette Bryllup.

Nanon. Det har jo ikke staaet endnu.

Adele. Grandmama figer, at det skal staae snart.

Nanon. Grandmama kan ikke hexe og har ikke Fremtiden i sin Lomme. Saalænge Præsten ikke har sagt Amen, kan man Ingenting forsværge. Jeg skal nok finde Noget.

Adele. Ak gid det var saa vel!

Niende Scene.

Chavarot. De Forrige.

Chavarot (fra Baggrunden tilhøire). Jeg har mine Breve, jeg blæser ab Reclamationer og trodser Skjæbnen. (Da han seer Adele skilt fra Nanon, synder han sig at byde hende Armen.) Tillader De Frøken?

Adele. Ja, Hr. Chavarot.

Chavarot. Jeg haaber, De ikke har glemt Deres Løfte at aabne Ballet med mig?

Adele. Nei, Hr. Chavarot.

Chavarot. Holder Frøkenen af Contradands, tør jeg spørge?

Adele. Jeg holder mere af Redowa.

Chavarot. De frapperer mig. Contradands er saadan en smuk Dands!

Adele. Den er saa gammel! (Adele og Chavarot gaae tilvenstre.)

Tiende Scene.

Henri. Nanon.

Nanon (opdager Henri, som kommer fra Høire). Jh see! jeg kjender dette Ansigt, det er mintro et net Ansigt. (Hun gaaer over Scenen og seer Henri ind i Ansigtet.)

Henri. Hvad søger Du, Nanon?

Nanon. En Ven fra gamle Dage, Hr. Henri.

Henri. Du har fundet ham, Nanon. (Sætter sig ved Bordet.)

Nanon (sætter sig ligefor ham med Ryggen mod Haven). Det viser, at De har et godt Hjerte, Hr. Henri, og en god Hukommelse; thi det er længe siden vi saaes.

Henri. Lad mig see, naar forlod jeg Moulins? Det er fem eller sex Aar siden.

Nanon. Hvorfor er De ikke kommen igjen. Kan De ikke lide Landet?

Henri. Tvertimod, jeg elsker det til Raseri, men jeg har været paa Reise, jeg har tilbragt to Aar i Italien, Resten i Paris.

Nanon. Ja, saa er jeg ikke mere vred paa Dem.

Henri. Det har Du heller ingen Grund til, Nanon; jeg har altid bevaret Dig i min Erindring saavelsom din Pleiesøster, den lille Adele, det smukke Barn! Er hun bleven stor?

Nanon. Hun er ligesaa stor, som jeg.

Henri. Det er ikke muligt.

Nanon. Hvorfor ikke? Have Smaapigerne da ikke Lov til at blive smukke Jomfruer ligesaavel, som Smaadrengene til at blive smukke Herrer? Hun har benyttet sin Tid ligesaa godt, som De.

Henri. Hvor man dog kan være naiv! Jeg seer hende bestandig, som hun var, den

Gang, vi alle Tre legede Skjul i Meieriet, og jeg bar hende over Grøfterne.

Nanon. Det glæder mig, at De er kommen til Festen.

Henri. Det er ganske tilfældig.

Nanon. Men da De nu engang er her, haaber jeg, at De ikke giver Deres Part til Katten. De dandser vel?

Henri. Nei.

Nanon. Herren er for gammel; den Slags Fornøielser passe ikke for en Mand i Deres Alder.

Henri. Jo, men de passe ikke med min Smag.

Nanon. Aa, De behøver ikke at slaae med Nakken fordi De kommer fra Paris. Der er ogsaa smukke Piger her, og de ere ikke sminkede.

Henri. Jeg seer det, Nanon.

Nanon. Jeg taler ikke om mig stakkels Bondepige, men om visse Folk, som jeg kjender, og som ere ganske anderledes skikkede end jeg til at behage de smukke Herrer, som komme fra Italien. (Henri har ophørt at høre paa Nanon, forat betragte Adele, som kommer ned ad Trappen fra Pavillonen.)

Henri (holder Haanden paa Hjertet). Ah!

Nanon. Hvad feiler Dem?

Henri (gnider sine Øine). Kan jeg troe mine Øine?!

Nanon (vender sig og faaer Øie paa Adele). Ah, jeg begriber. Ja, lad nu Allarmtrommen gaae.

Ellevte Scene.

Adele. Chavarot. De Forrige.

Chavarot (kommer hurtig ind fra venstre, til Adele). Frøken jeg har nu sikret mig en Vis-à-vis.

Henri (til Chavarot). Min Herre!

Adele (saasides, idet hun gjenkjender Henri). Det er ham! Det er Henri!

Henri. Tillader De, jeg dandser med Deres Frøken Datter?

Chavarot. Hvad behager? jeg har ingen Børn.

Henri. Om Forladelse, jeg meente Deres Frøken Niece.

Chavarot. Min Herre, jeg er Chavarot, den Eneste af min Familie.

Henri. I hvilken Egenskab giver De da Frøkenen Deres Arm?

Chavarot. Det er et ganske morsomt Spørgsmaal.

Henri. Jeg har gjort det i fuldt Alvor, min Herre, og jeg raader Dem til at svare paa samme Maade.

Chavarot. Skal De nødvendig vide det, min Herre, saa maa jeg sige Dem, jeg er Frøkenens Tilkommende.

Henri. Hendes tilkommende Svigerfader.

Chavarot. Fra hvilket Land kommer De, min lille Ven?

Henri. Da De tager det paa den Maade, min Herre, har jeg ingen Former mere at iagttage, jeg dandser med Frøkenen, enten De vil eller ei.

Chavarot. Denne Contradands tilhører mig og det med Rette. (I dette Øieblik spiller Orchestret de første Tacter af en Redowa).

Henri. Det er ingen Contradands, det er en Redowa, og den tilhører mig, enten det nu er med Rette eller med Urette. (Han gaaer forbi Chavarot og tager Plads hos Adele.) Tillader Frøkenen?

Chavarot. Men min Herre, saadant Noget gaaer ikke an.

Henri (trækker sine Handsker paa). Det seer De jo.

Chavarot. Jeg mener fornuftigviis, saadant Noget gjør man ikke.

Henri. Man og jeg, det er To.

Chavarot. Tag Dem iagt, min Herre, at De ikke driver mig til det Yderste.

Henri. Hvad vil De saa gjøre?

Chavarot. Det skal jeg vise Dem; jeg henter hendes Bedstemoder. (Gaaer.)

Tolvte Scene.

Nanon. Adele. Henri.

Henri (til Adele). Jeg beder Dem tusinde Gange om Forladelse for min upassende Opførsel, Frøken; men da jeg saae Dem, løb Alting rundt med mig.

Adele. Men min Bedstemoder har forbudt mig at dandse med Folk, jeg ikke kjender.

Henri. Det er ikke Dem, som dandser, det er mig, som twinger Dem dertil. De synder ikke, thi De har ikke Deres Frihed.

Nanon (til Adele). Gaa De kun, Frøken, jeg indestaaer for Alt. (Henri og Adele gaae hurtig ud tilvenstre.)

Trettende Scene.

Fru Desperriers. Chavarot. Nanon.

Chavarot (kommer fra Venstre med Fruen). Jo, Frue, jo, det er som jeg har den Ære at sige Dem.

Fruen. Store Gud! Er det muligt?

Chavarot (seer sig om til alle Sider). Hvor ere de blevne af?

Nanon. De kommer for silde, Hr. Chavarot, Fuglene ere fløine. (Chavarot gaaer hurtig tilvenstre, han anstrænger sig for at trænge igjennem Mængden, som hindrer ham i at komme frem.)

Tredie Act.

Et Værelse hos Fru Desperriers. I Baggrunden en Dobbeltdør. Tilvenstre en Dør og en Kamin; foran Kaminen et Bord. Tilhøire en Dør og et aabent Vindu.

Første Scene.

Adele. Fru Desperriers. Nanon.

Fruen (kommer heftig ind, fulgt af Adele og Nanon). Det er en uhørt Scandale. Dandse Nedowa med denne Hansvurst, og det ligefor Næsen af Hr. Chavarot! Vorherre vil nok straffe Dig!

Nanon. Mig ogsaa, Frue?

Fruen. Ogsaa Dig. Naar man har deelt Feilen, maa man ogsaa dele Straffen.

Nanon. Jeg har Ingenting deelt, Frue. Jeg har dandset ganske alene, og det en meget respectabel Dands, den gamle Bondedands fra vor Egn.

Fruen. Du har dandset, for at ærgre mig.

Nanon. Det ærgrer altsaa Fruen, at man morer sig?

Fruen. Det er upassende, at Tjenerskabet dandser, naar Herskabet er i daarligt Humør.

Nanon. Vilde Fruen da ikke være saa god at sige mig, naar De er i godt Humør, for at jeg kan skaffe Latteren Luft.

Fruen. Det bliver ikke idag. I skal begge To lukkes inde her og ikke see noget Menneske uden Hr. Chavarot. (Nanon vil svare.)

Fruen. Ikke et Ord mere, eller jeg sender Dig i Kjøkkenet.

Nanon. Det er netop det, jeg ønsker; der kan jeg tale med mig selv, og saa har man altid Ret. (Hun gaaer henimod Baggrunden.)

Fruen. Men nu vil jeg ikke have, at Du skal gaae. Jeg vil, at Du skal blive her og holde Din Mund. (Nanon sætter sig mod Døren i Baggrunden og putter Hænderne i Lommen.) Hvad er det nu, Du gjør?

Nanon. Pønitense, Frue.

Fruen. Det er ikke derfor, jeg giver Dig Løn.

Nanon. Saa giv mig da noget at bestille.

Fruen. Søg Nøglen til den Dør der, (hun peger paa Sidedøren tilhøire,) den er bleven borte.

Nanon. Det skal jeg gjerne; men jeg finder den ikke.

Fruen. Ja, finder Du den ikke idag, lader jeg imorgen gjøre en anden paa din Bekostning. Jeg skal lære Dig —

Nanon. Hvilket Frue?

Fruen. Hvad det koster ..

Nanon (afbryder hende). Hvad en Nøgle koster ...

Fruen (hurtig). Ja, og en Skjødesløshed.

Nanon. 40 Skilling for begge Dele, det er ikke dyrt.

Fruen (giver Nanon en paabegyndt Strømpe.) Strik, der er min Strømpe! (Giver Adele et Broderi.) Og der har Du mit Broderi! Broderi! (Begge sætte sig hurtig til Arbeidet, hver paa sin Side.) Naar jeg kommer igjen, skal jeg see, hvad I have bestilt. (Gaaer ud gjennem Døren i Baggrunden, som hun lukker ilaas.)

Anden Scene.

Adele. Nanon.

Nanon (seer efter Fruen). Krik! Krak! .. Godt, Frue, glem ikke Slaaen.

Adele (lægger sit Broderi paa Bordet). Hvilken Lykke, at hun lod Dig blive hos mig. (Hun reiser sig.)

Nanon (reiser sig ogsaa og kaster Strikketøiet). Jeg var vis paa at blive, naar jeg bad om at gaae. For at opnaae Noget hos Fruen, skal man blot bede om det Modsatte. I Deres Sted vilde jeg bede om at faae Lov at ægte Chavarot imorgen tidlig.

Adele. O, Nanon, kan Du spøge saaledes med min Ulykke?

Nanon. Det beviser, at jeg ikke troer paa den; jeg svarer for, at De aldrig skal blive Hr. Chavarots Enke.

Adele. Men hvad skulle vi da gjøre?

Nanon. Ja, det er ikke saa godt at vide i Forveien. Vidste De imorges, at Hr. Chavarot imiddags vilde frie til Dem, og at Hr. Henri Kl. 10 vilde polkere med Dem ligefor hans Øine? Hvem kan sige mig idag, hvad der skal skee imorgen? Det veed jeg kun, at jeg vil tage Skoe paa, hvis det er Tørveir og Træskoe, hvis det regner. Man skal bare klæde sig efter Veiret og saa gaae sin Skjæve Gang.

Adele. En ung Pige maa iagttage det Passende.

Nanon. Det Passende? Hvad vil det sige? Det Passende er dog vel det, som passer sig for En.

Adele. Om man saa vil.

Nanon. Nu saa gift Dem med den, som passer for Dem, og lad den Anden løbe.

Adele. Grandmama vil aldrig give sit Samtykke, og hvis jeg gjør Modstand, sætter hun mig i Kloster.

Nanon. Bruger hun sin Myndighed, saa bruge vi vor Forstand. Sætter hun Dem i Kloster, saa lukker jeg Klostret op. Her er Nøglen. (Hun viser hende en Nøgle.)

Adele. Nøglen! har Du fundet den?

Nanon. Finder jeg ikke altid hvad jeg søger? Vær De rolig, jeg har Deres Frihed i Lommen. (Hun putter Nøglen i Lommen.)

Adele. Og jeg skulde gjøre en saadan Scandale!

Nanon. Bah! man kan ikke lave Pandekage uden at slaae nogle Æg istykker.

Adele. Men er Du vis paa, at han elsker mig?

Nanon. Hvem? Chavarot?

Adele. Skam Dig! Du veed ligesaagodt som jeg, hvem jeg mener. Men hvorfor

lader han da ikke høre fra sig? (En Bouquet kommer ind igjennem Vinduet og falder for Adeles Fødder.)

Nanon (peger paa den). Der er et Bud.

Adele (tager den op). Troer Du, at denne Bouquet kommer fra ham?

Nanon. Troer De det ikke? (Gaaer til Vinduet og hilser.) Tjenerinde! (Gaaer fra Vinduet.)

Tredie Scene.

Adele. Nanon. Henri udenfor.

Henri (kalder). Nanon!

Nanon (til Adele). Frøken, skulle vi høre paa ham?

Adele. Ja, hør Du.

Nanon (ved Vinduet). Hvad vil De, Hr. Henri?

Henri. Jeg vil tale med Dig.

Nanon. Med mig?

Henri. Ja, med Dem.

Nanon (til Adele). Han siger ikke længere „Du".

Adele. Aa, det er kun Høflighed.

Nanon. Godt, ja naar De nu vil passiare, saa passiar.

Henri. Men man kan ikke høre, naar man er saa langt fra hinanden.

Nanon. Nu, saa lade vi det være.

Henri. Nei, man kommer hinanden nærmere. (Adele nærmer sig til Vinduet.) Gaae I ikke en Spadseretour? Det er saa smukt Veir.

Nanon. Vi kunne ikke komme ud.

Henri. Men kan jeg da ikke komme ind?

Nanon (til Adele). Hvad?

Adele. Det gaaer ikke an.

Nanon. Det gaaer ikke an.

Adele (afsides). Hvor det er kjedeligt!

Nanon (vedbliver). Med mindre De skulde finde et Middel til at aabne Døren. (Kaster Nøglen til ham igjennem Vinduet.)

Fjerde Scene.

Adele. Nanon.

Adele. Men, Nanon, det kan jeg paa ingen Maade tillade.

Nanon. Nei, det veed jeg nok; men jeg veed ogsaa, at De nok tillader mig at gjøre det uden Deres Tilladelse.

Adele. Om Grandmama kom tilbage!

Nanon. Saa gjøer Hunden, den kan ikke udstaae hende.

Adele. O, jeg skjælver af Frygt, af Skam og af Glæde!

Nanon. Ja, luk nu Øinene, Frøken, der kommer Fristeren.

Femte Scene.

Adele. Nanon. Henri.

Henri (styrter mod Adele med aabne Arme, under et Glædesudbrud). Adele!

Adele (ubevægelig, med sænkede Øine og skjælvende Røst). Henri!

Nanon (stiller sig imellem dem). Saa sagte, saa sagte! Nok tale, men ikke videre. Ja, jeg er streng. I maae nok bruge Munden, men kun til at snakke. (Hun gaaer lidt tilbage paa Scenen, de to Andre befinde sig midt paa Scenen og under Samtalen gaae de hen tilhøire.)

Henri. Har De kjendt mig igjen?

Adele. Kunde jeg glemme min Barndomsven?

Henri. De er bleven saa smuk.

Adele. Var jeg da hæslig før?

Henri. Nei, De har altid været deilig, men paa en anden Maade.

Nanon (afsides). Hvad skal nu jeg finde paa, medens De sladdre sammen, for at holde mig selv med Selskab? Ah, jeg vil spaae dem engang. (Sætter sig foran Bordet tilvenstre, med Ryggen vendt til de Andre, tager et Spil Kort op, som hun snart blander, snart lægger op.)

Adele. Har De under denne lange Fraværelse undertiden tænkt paa mig?

Henri. Bestandig naar jeg tænkte paa gode, gamle Dage. Og De?

Adele. Da De reiste, da græd jeg, uagtet jeg kun var et Barn, og jeg har siden mere end een Gang faaet Skjænd for Deres Skyld.

Nanon (betragter Kortene). Hjerterkonge! Det er Hr. Henri. Hjerterdame! Det er Frøkenen. Kløverknægt! Det kan ingen Anden være end den fæle Chavarot.

Adele. Jeg var ikke lykkelig. Jeg trænger til Venlighed for at leve, og der var Ingen længere, som holdt af mig. Havde jeg ikke havt den gode Nanon, var jeg død af Sorg, hvis De ikke var kommet tilbage.

Henri. Jeg har en fortræffelig Fader. De skal blive hans Datter, og vi skulle elske Dem, begge To.

Nanon. Au, der er Noget iveien ... Men der kommer Ruderdame og hjælper. Det maa være mig.

Adele. Har De aldrig elsket nogen Anden?

Henri. De har været den Første, De er den Eneste, og De skal blive den Sidste.

Adele. O, jeg troer Alt, hvad De siger mig.

Henri. Ja, jeg skal ikke bedrage Dem. Det er Dem, som har lært mig Kjærligheden at kjende, jeg har ikke troet derpaa, før jeg elskede Dem. Kjærligheden slumrede i mit Bryst, som en Plante om Vinteren; idag er det blevet Foraar, og Alt er sprungen ud ved den første Solstraale.

Nanon. Der ligger nogle Ubehageligheder — Rettergang — det er hele Tiden denne afskyelige Procurator.

Henri. Er De riig?

Adele. Nei.

Henri. Det var godt.

Adele. Hvorfor?

Henri. Saa kan man ikke tillægge mig egennyttige Hensigter, og der er ingen Grund til at nægte mig Deres Haand.

Nanon. Ah, Penge, Alt er reddet, vi have Penge.

Adele. Og hvormeget har De?

Henri. Intet.

Adele. Det var slemt. Grandmama vil foretrække Hr. Chavarot, som har de mange Tønder Land. (Nanon reiser sig, utaalmodig over Kortene, men sætter sig igjen.)

Adele. Men jeg skal være tro. Jeg vil tilhøre Dem eller Ingen. Der er min Haand. (Rækker ham Haanden.)

Henri (griber den). Og her er min. (Han trækker sagte Adele til sig og kysser hendes Haand.)

Nanon (uden at see op). Hvad hører jeg? (De Andre fjerne sig hurtigt fra hinanden.)

Henri (nærmer sig Nanon). Hvad siger Kortene, Nanon?

Nanon. Hurra, den gaaer op! Giftermaal! Giftermaal! (Reiser sig henrykt, løber hen og stiller sig mellem Adele og Henri og lægger høitideligt Hænderne paa Deres Hoveder.) Jeg velsigner Eder, mine Børn, vorder lykkelige og ... ogsaavidere.

Adele (urolig). Der kommer Nogen op ad Trappen. (Lytter ved Sidedøren tilhøire.)

Nanon (til Henri). Har De glemt at lukke Døren? Pokker tage de forlibte Folk!

Adele (forskrækket). Det er Grandmama. Hvad skal det blive til? (Sætter sig ved Bordet og stikker paa kryds og tværs.)

Henri. Hvad skulle vi gjøre?

Nanon (halvhøit). Spektakler, indtil vi kunne finde paa noget Bedre. (Raaber af alle Kræfter.) Vil De gaae Deres Vei, min Herre?

Henri (angst). Men hvorhen da?

Nanon. Hjælp mig istedetfor at svare ... Slaa Noget istykker. (Vælter en Stol, og trækker med megen Larm en Læneſtol mod Døren tilhøire.)

Henri (forbauset). Skal jeg slaae Noget istykker? Her?

Fruen (udenfor). Gode Gud, hvilket Spektakel! (Aabner Døren paaklem.) Hvad er paafærde?

Nanon (sætter Ryggen mod Døren, som hun lukker med et stærkt Stød, og raaber endnu høiere end før). Hvis De ikke gaaer, min Herre, saa raaber jeg paa Hjælp!

Fruen (udenfor). Nanon!

Nanon (som før). Jeg raaber Brand! Jeg kalder paa Fruen!

Fruen (udenfor, raaber af fuld Hals). Luk op, Nanon, luk op! Jeg befaler Dig det, det er mig!

Nanon (taler meget høit). Der er hun netop, vi ere reddede! (Aabner Døren for Fruen, som udstøder et Skrig ved at blive Henri vaer.)

Sjette Scene.

Fru **Desperriers. Adele. Nanon. Henri.**

Fruen (til Henri). De her, min Herre, De i mit Huus! (Henri hilser forlegen.)

Nanon (hurtig). Ja, Frue, det var godt, De kom.

Fruen. I ventede mig kanskee?

Nanon. Det kan De da see, siden jeg lod Døren staae aaben.

Fruen. Ah, Du har altsaa fundet Nøglen?

Nanon. De sagde jo, at hvis jeg ikke fandt den, skulde jeg betale den.

Fruen. Men hvorfor har Du aabnet den for ham? — ham?

Nanon. Fordi han truede med at slaae Ruderne ind, hvis jeg ikke lukkede op.

Henri (halv høit). Hvad er det, hun siger?

Adele (sagte til Henri). Lad hende bare tale.

Fruen. Hvad har jeg da gjort Dem, at De forfølger mig paa den Maade?

Nanon (afbryder hende). Dem vil han Ingenting, nei det er Frøkenen.

Fruen. Adele?

Nanon. Han vil gifte sig med hende og det strax.

Fruen. Tiltrods for mig?

Nanon. Ja, Frue, tiltrods for Dem, tiltrods for mig, tiltrods for Hr. Chavarot, tiltrods for hele Verden.

Fruen. Ogsaa tiltrods for hende selv?

Nanon. Nei — nei Frue, nei! han troer, hun elsker ham.

Adele (halv høit). Hvad er det, hun siger?

Henri (sagte til Adele). Lad hende bare tale.

Fruen. Og det troer han? Vid, min Herre, at min Datter er altfor velopdragen til at elske Nogen uden min Tilladelse, især Dem?

Henri. Hvorfor det?

Fruen. Fordi jeg finder Dem utaalelig.

Nanon. Godt, Frue, godt. Men tal nu ogsaa De, Frøken, for at gjøre en Ende derpaa, og sig eengang for alle Sandheden lige ud.

Adele (sagte til Nanon). Hvad gjør Du, Nanon?

Nanon (sagte til Adele). Jeg kaster Dem i Vandet, for at lære Dem at svømme.

Fruen. Nu, Adele, saa sig Herren der Besked med to Ord.

Nanon (sagte til Adele). Mod! eller jeg forlader Dem.

Adele. Grandmama, jeg kan ikke lyve, og jeg kan ikke hykle for Nogen, mindst for Dem. Henri er min Barndomsven, jeg elsker ham, og jeg vil altid elske ham, fordi jeg altid har elsket ham, og jeg vil hellere døe end tilhøre en Anden.

Henri (kysses). Hvilken prægtig Pige!

Fruen (forbauset). Har jeg hørt ret?

Nanon. Jo, jeg hørte det ogsaa.

Fruen. Det er Dig, Mamsel, som har stiftet Complotten og foraarsaget al denne Uorden.

Nanon. Det er sandt, og det roser jeg mig af. Det er mig, som har raadet Frøkenen til ikke at ægte denne lille, fæle, gamle, grimme Enkemand af en Procurator, som De vilde give hende til Mand, og som kunde

være hendes Fader . . . hvis han ikke var saa styg.

Fruen. Du er kommen vidt!

Nanon. Netop saa vidt, som jeg vilde. De har nu i Vidners Overværelse hørt, hvem Frøkenen elsker og hvem hun ikke elsker, og De kan nu ikke længere undskylde Dem med Uvidenhed, naar De vil gjøre hende ulykkelig for Livstid.

Fruen. Du skal øieblikkelig jages paa Døren. (Aabner Døren i Baggrunden.)

Nanon (lader forstrækket). Er det sandt, Frue, De vil sende mig hjem?

Fruen. Ja, jeg sætter Dig paa Porten.

Nanon (græder). O min Gud! Hvilken Ulykke! At miste saadan en deilig Tjeneste, hvor jeg Ingenting havde at gjøre, uden Indkjøb, Kogning, Stegning, Badsk, Strygning, Feining, Reengjørning og Reparationer; en saadan indbringende Tjeneste, hvor jeg fik 12 Daler om Heelaaret, for ikke at tale om et Par Træsko. (Alvorlig.) Og hvilken Behandling! Nanon her, Nanon der! Hvorfor har Du gjort det? Hvorfor har Du ikke gjort det? Og Gni og Gnav . . .

Fruen. Din uforskammede Taske!

Nanon. Om Forladelse Frue, men reent Regnskab gjør længst Venskab. Nu ere vi kvit. Vær ved godt Mod Frøken; vi sees snart igjen, Hr. Henri. (Gjør en dyb Reverents for Fruen.) Til Deres Tjeneste, Frue, og det ovenikjøbet gratis. (Gaaer ud gjennem Baggrunden.)

Syvende Scene.

Henri. Fru Desperriers. Adele.

Fruen. Og nu, Mamsel, da Du har mistet din Geheimeraad, (trækker Adele henimod Døren tilvenstre) nu skal vi dog see, om Du endnu vover, at trodse mig.

Henri (til Adele). Hvad De her maa lide, sætter mig i en evig Gjæld til Dem, men mit Hjerte er rigt nok til at betale Dem Alt.

Fruen (støder Adele ind). Marsch, ind med sig! (Vender sig og befinder sig Ansigt til Ansigt med Henri.) Hvad Dem angaaer, min gode Herre, er det for Retten, De skal svare for Deres voldelige Indbrud.

Henri. Frue, jeg har den Ære at anbefale mig. (Gaaer hen til Bordet, hvor hans Hat staaer.)

Fruen (spærrer ham Veien). Hvad vil De nu?

Henri. Jeg vil have min Hat.

Fruen (bemægtiger sig Hatten). Nei, den beholder jeg, for at fremlægge den som Bevis i Retten.

Henri. Som Fruen behager. (Sætter sig tilhøire.)

Fruen. De gaaer ikke?

Henri. Jeg kan da ikke gaae barhovedet paa Gaden.

Ottende Scene.

Chavarot. Fru Desperriers. Henri.

Fruen. Hr. Chavarot!

Chavarot. Min naadige Frue!

Fruen. De kommer netop tilpas.

Chavarot. Hvorledes?

Fruen. For at skaffe mig af med den Herre der.

Chavarot (afsides). Det er ham, som chicanerede mig imorges.

Fruen. De er en Mand! Tugt ham, som han fortjener; jeg overlader ham til Dem. (Gaaer ud tilvenstre med Henris Hat.)

Niende Scene.

Henri. Chavarot.

Chavarot (spadserer frem og tilbage; afsides). Tugte ham! ja det er lettere sagt, end gjort.

Henri (reiser sig). Min Herre, Deres Vaaben?

Chavarot. Mine Vaaben? Hvad skal jeg med dem?

Henri. Slaaes naturligviis.

Chavarot. Med hvem?

Henri. Med mig for Pokker.

Chavarot. „Naturligviis" og „for Pokker" ere nogle besynderlige Udtryk. Naar man hører Dem, skulde man troe, der allerede var falden Dom i Sagen.

Henri. Vil De ikke ægte Frøken Adele?

Chavarot. Jo, ganske vist.

Henri. Jeg ogsaa.

Chavarot. Ah bah! Jeg har Familiens Samtykke.

Henri. Jeg har Pigens.

Chavarot. Det har jeg ogsaa.

Henri. De?

Chavarot. Hun har selv givet mig det, givet det til mig selv.

Henri. Jeg har paataget mig at skaffe hende det tilbage.

Chavarot. Hvorledes?

Henri. Som De har faaet det — med Magt.

Chavarot. Men, min Herre, det er jo Overfald paa sagesløs Mand, Stratenrøveri. Livet eller Pengene.

Henri. Nei, Livet eller Pigen.

Chavarot. Ja, det kommer jo ud paa Eet.

Henri. Den samme Forskjel som imellem en Bandit og en Cavalleer.

Chavarot. Aa, Cavalleer! Jeg maa overhovedet sige Dem, min Herre, jeg er ingen Cavalleer, jeg er Procurator.

Henri. Men dog muligviis en Mand af Ære.

Chavarot. Jeg benægter, at der gives Nogen, der kan have det Mindste at sige paa min Moralitet. Jeg har været en god Søn og en god Ægtefælle, en god Fader haaber jeg at blive, og som god Borger har jeg

altid opfyldt enhver Pligt baade mod Communen og mit Fædreland.

Henri. Ogsaa Deres Værnepligt?

Chavarot. Jeg har gjort det, som bedre er, jeg har kjøbt en Stillingsmand, en ganske ypperlig Stillingsmand, det tør jeg nok sige, en Mand, som med Udmærkelse har repræsenteret mig under Frankrigs Fane, og som endte med at falde paa Ærens Mark paa en for mig overordentlig hæderlig Maade.

Henri. Saameget bedre. Da De nu saalænge og saa vel har kjæmpet per procura, saa kan De nu gjerne have den Godhed, at slaaes lidt i egen Person og for egen Regning.

Chavarot. Hvad behager? Jeg skulde udsætte denne blomstrende Sundhed, som Aarene respectere, den skjønne Formue, som hver Dag forøges, saa mange Naturens Gaver, saamange erhvervede Fordele, og alt dette skulde jeg frivillig udsætte for en brutal Pistol?

Henri. Foretrækker De maaskee Kaarde?

Chavarot. Hvorfor ikke Sabel eller Bajonet?

Henri. Geneer Dem ikke; i Alt, for Alt, overalt er jeg til Deres Tjeneste. Hvilket Vaaben vælger De saa?

Chavarot. Det er mig ligemeget! Jeg kjender ingen af dem, og jeg forkaster dem alle.

Henri. Det er Deres sidste Ord?

Chavarot. Mit sidste, som mit første Ord. Naar man har Principer, min Herre, saa vakler man ikke.

Henri. Ja, naar det er Deres Mening, naar De hverken vil trække Dem tilbage eller slaaes, saa vær beredt paa Alt; jeg erklærer Dem fredløs, tag Dem iagt! Fra dette Øieblik af er der Fodangler og Selvskud, hvor De kommer; De skal blive beleiret, undermineret, bombarderet, bestormet fra alle Kanter, under alle Former, til enhver Tid paa Dagen og Natten med, endogsaa om Søndagen. Enten De vil eller ei, skal De have Krig, en afrikansk Krig, fuld af Overfald, Brandskatteiser og Razziaer.

Chavarot. Jeg maa sige Dem, min Herre, det er lavt, det er ligefrem usselt, at insultere en Mand, som De veed ikke slaaes.

Henri (leende). Det Argument slog mig, det havde jeg ikke ventet. Jeg har den Ære at hilse Dem. (Han tager Chavarots Hat, der staaer paa en Stol i Baggrunden tilhøire.)

Chavarot. Hilse mig? Med min egen Hat?

Henri. Det er ikke længere Deres, jeg tager den.

Chavarot. Men det er jo Ran, kvalificeret Ran.

Henri. Nei, det er blot en Erstatning. Frk Desperriers har taget min for Deres Skyld, jeg tager Deres for hendes Skyld. (Sætter Hatten paa Hovedet.)

Chavarot. Men seer De ikke, den er altfor lille til Dem?

Henri. Desbedre! Saa vil min være for stor til Dem, og De vil komme til at see endnu latterligere ud. (Gaaer mod Døren i Baggrunden.)

Chavarot (følger efter ham). Tag Dem iagt, min Herre, driv mig ikke til det Yderste.

Henri (kommer tilbage). Skulde De hændelsesviis ville gjøre mig den Fornøielse at blive vred.

Chavarot. Jeg er sgu saa vred, som jeg kan blive.

Henri. Saa viis det da ved at gjøre mig denne Trophæ stridig, (han ryster Hatten) denne Trophæ, som jeg har erobret fra en Poltron! (Gaaer ud af Baggrunden.)

Tiende Scene.

Adele. Chavarot.

Chavarot (alene). Gadedreng! Naar bare Ingen har hørt hans Grovheder.

Adele (kommer ind tilvenstre). Nu, Hr. Chavarot, hvor har De gjort af Deres Fange?

Chavarot. Jeg kastede ham paa Døren.

Adele. Det er endda godt, at De ikke kastede ham ud igjennem Vinduet.

Chavarot. Nei, det var for høit, jeg vil ikke Synderens Død.

Adele. Mod og Høimod følges dog altid ad.

Chavarot (afsides). Hun har ikke hørt Noget.

Adele. Hvilken Lykke det er for mig at finde en saa mild og medlidende Sjel! Hvor det beroliger mig; thi ogsaa jeg vil haardt behøve Deres Eftergivenhed.

Chavarot. Aldrig, haaber jeg.

Adele. Snarere end De troer.

Chavarot (afsides). Hvad er det, hun skjuler?

Adele. Tillad mig forud at takke Dem, og for at bevise min Taknemmelighed, at tilbyde Dem en lille Forcering, meget ubetydelig vistnok, den har kun det Værd, at den kommer uventet.

Chavarot. O, Frøken, den mindste Gave fra Dem vil være mig et Klenodie.

Adele. Værdiges da, at modtage denne Hat. (Hun præsenterer ham Henris Hat, som hun hidtil har holdt skjult.)

Chavarot (forstenet). Denne Hat?

Adele. Istedetfor Deres egen. (Stikker ham Hatten i Hænderne; han beholder den mekanisk.)

Chavarot (afsides). Hun har hørt det Hele.

Adele. Den vil maaskee være lidt for stor til Dem.

Chavarot (forsøger at lee). Troer De?

Adele. Jeg er bange for det. Men hvordan den end er, jeg byder Dem den af et godt Hjerte. Til Lykke, Hr. Chavarot, til Lykke! (Gaaer ud tilvenstre.)

Ellevte Scene.

Chavarot alene.

(Han betragter i lang Tid i Stilhed Hatten, som han holder mellem Hænderne.)

Hvis jeg efter denne symbolske Underretning insisterede paa at gifte mig, maatte jeg have en stærk Pande. Fy for Pokker! jeg renoncerer. (Pause.) Men naar Alt kommer til Alt, hvorfor skulde jeg renoncere? Saadan ere alle Fruentimmer, det er blot Pengene, som gjøre Forskjellen, og naar Forskjellen stiger til fem, sex hundredetusinde francs, synke Skruplerne ned til Nul. (Han tager Hatten og sætter den i Distraction paa Hovedet, den synker ham ned over Øinene, og han søger forgjæves at blive den kvit. Tæppet falder.)

Fjerde Act.

Et Værelse hos Dumege. Dør i Baggrunden, Sidedøre. Tilhøire et Bord.

Første Scene.

Beaudrille. Dumege sidde i Samtale.

Dumege. Under en Lygte!

Beaudrille. Jo, der kan De see, hvorledes vi vare i de Tider, da jeg commanderede „Julius Cæsar".

Dumege. Virkelig?

Beaudrille. Det forundrer Dem?

Dumege. Lidt, det tilstaaer jeg. Jeg er fredelig af Naturen og fredelig af Stilling og har aldrig dræbt Nogen med min gode Villie idetmindste. Deraf kommer min Forbauselse ved Meddelelsen af denne Liste paa Heltegjerninger. Tilgiv en stakkels Provindslæges Naivetet.

Beaudrille. A propos, denne Sag er altsaa afgjort?

Dumege. Hvilken?

Beaudrille. Jh, Giftermaalet!

Dumege. Jeg ønsker ikke Noget hellere for min Søn, end at han maa være saa lykkelig at faae Deres Frøken Nieces Haand.

Beaudrille. Den faaer han, da jeg synes om ham.

Dumege. Uden Fortrydelse, Hr. Capitain, men det Vigtigste er endnu tilbage, det er, om Deres Frøken Niece synes ligesaa godt om ham.

Beaudrille. Det er der ingen Tvivl om, Han convenerer hende, hun convenerer ham, de convenerer hinanden i alle Henseender. Det saa jeg under Reisen; de gjorde ikke Andet, end smidske, snakke Litteratur og spise Apelsiner sammen.

Dumege. Det er jo vistnok ubedragelige Kjendetegn paa Sympathi, men det forekommer mig dog ikke destomindre nødvendigt, nøiere at raadspørge den Person, der specielt er interesseret i Afgjørelsen af en saa vigtig Sag.

Beaudrille. Lad saa være, jeg vil ikke gjøre Dem imod for saa Lidt. Jeg gaaer strax hen at spørge min Niece, og om en Time skal jeg bringe hendes Samtykke. Vi kunne altsaa declarere det paa Søndag og om en lille Maanedstid have vi Bryllluppet. Farvel saa længe! (Gaaer ud af Baggrunden.)

Anden Scene.

Dumege alene.

Det er en Mand, som synes at have forskrækkeligt Hastværk med at faae sin Niece gift! Men jeg da? Førend jeg gjør Andre Bebreidelser, burde jeg idetmindste være sikker paa, at jeg ingen Grund har til at dadle mig selv.

Tredie Scene.

Henri. Dumege.

Henri (kommer ind). O, Fader, hvor jeg er lykkelig! (Sætter Chavarots Hat paa Bordet.) Hun elsker mig!

Dumege. Virkelig?

Henri. Forundrer det Dig?

Dumege. At man elsker Dig? Nei. Jeg forundrer mig blot over, at Du veed det.

Henri. Hun har selv sagt mig det.

Dumege. Hvor har Du da seet hende?

Henri. Paa Ballet, hvor hun kjendte mig først. Jeg tænkte kun paa at beundre hende.

Dumege. Hvad for Noget? Kjendte Du hende ikke igjen?

Henri. Hun er saa forandret.

Dumege. Siden Du saae hende sidst?

Henri. Forvandlet, Fader. Du vilde sige som jeg, hvis Du saae hende.

Dumege. Giv mig din Haand. (Henri rækker ham Haanden; Dumege føler hans Puls.)

Henri (tager Haanden tilbage). Vær ganske rolig, jeg har aldrig befundet mig bedre.

Dumege. Phantaseren uden Feber, det er et mærkværdigt Tilfælde.

Henri. Tilgiv mig, kjære Fader, men hvis Kjærligheden er en Affindighed, saa helbred mig aldrig!

Dumege. Tilgive Dig, mit kjære Barn! Har Du da ikke mærket min Ømhed under min Spøg? Jeg leer kun for ikke at komme til at græde af Glæde. Naar Du vidste, hvilken Steen Du letter fra mit Hjerte! Uagtet dine Forsikkringer var jeg dog bange for, at Du ikke var ret forelsket, og jeg skjælvede for din Fremtid; thi at Du ikke skulde elske, det var umuligt! Kjærligheden er en Gjæld til Naturen, som ethvert ædelt Hjerte

umuligt maa betale tidligere eller sildigere. Jeg ønsker Dig til Lykke og holder, om muligt, mere af Dig end før.

Henri. Det vidste jeg nok, og jeg regnede ogsaa i Forveien paa, at Du ikke alene vilde tilgive mig, men endogsaa være mig behjælpelig med at omstøde de Hindringer, der stille sig iveien for min Lykke.

Dumege. Der er ingen Hindringer, Familien synes godt om Dig.

Henri. Om mig? Man har jo viist mig Døren.

Dumege. Hvem?

Henri. Bedstemoderen, en gammel taabelig og arrig Kjærling.

Dumege. Er der en Bedstemoder?

Henri. Vidste Du ikke det?

Dumege. Nei, det har Onkelen ikke talt Noget om.

Henri. Er der en Onkel?

Dumege. Hvorledes? Veed Du da ikke, at hendes Formynder tillige er hendes Onkel?

Henri. Jeg vidste ikke engang, at der var nogen Formynder.

Dumege. Om hvad og om hvem tale vi?

Henri. Naturligviis om mit Giftermaal ...

Dumege (afbryder ham). Ja, med Frøken ...

Henri. Adele ...

Dumege. Athenais vil Du sige.

Henri (hurtig). Adele, siger jeg, Adele ....

Dumege. Er det Frøken Desperriers, Du elsker?

Henri. Ja, det er jo det, jeg nu i en heel Time har staaet og fortalt Dig. Ah! — Du tænkte paa Frøken Beaudrille. Det var netop for hendes Skyld, jeg skyndte mig hjem; jeg vilde bede Dig glemme, hvad vi talte om iformiddags; efter hvad jeg nu har sagt Dig, har jeg naturligviis ingen Brug for Frøken Beaudrilles Haand.

Dumege (alvorlig). Jeg har efter Aftale for en Time siden udbedt mig den for Dig, — og faaet den. Jeg har givet mit Ord. (Pause.)

Henri (fast). Og Du skal ikke bryde det. (Halv sagte for sig selv.) Jeg kom altsaa forsilde. (Fast.) Nei! Skylden er ene min, og det er ikke mere end billigt, at jeg alene hører Følgerne. Kunde Du forudsee, at jeg i en Time, i et Øieblik vilde skifte Tanke, Følelse, Natur og at min Ligegyldighed vilde vise sig forvandlet til den hæftigste Lidenskab? Alene maa jeg bære Følgerne, og jeg skal ogsaa have Mod til at oprette min Daarskab.

Dumege. Men den Anden?

Henri (skjuler Ansigtet i Hænderne). Adele!

Dumege. Har Du Mod, har Du Ret til at opoffre hende, om Du ogsaa vil opoffre Dig selv?

Henri. Hav Medynk med mig, Fader. Hvorfor vise mig den hele Frygtelighed i en Stilling, hvoraf der ikke gives nogen Udvei?

Dumege. Maaskee dog.

Henri. Hvad mener Du?

Dumege. Jeg har forlangt Frøken Beaudrilles eget formelige Samtykke.

Henri (glad). Hun vil nægte det.

Dumege. O, det er ikke derpaa, jeg regner —

Henri. Hvorpaa ellers?

Dumege. Paa en Hændelse, et Mirakel — hvem veed — han kan være opholdt, standset ved en eller anden uforudseet Hændelse, Capitainen har maaskee endnu ikke truffet sin Niece, og jeg iler (gjør et Skridt mod Baggrunden.)

Henri (følger). Afsted!

Dumege (standser ham). Nei, din Nærværelse er sikkert unyttig, maaskee farlig. Bliv og overlad det til mig.

Henri. Saa gaa da. I Guds og dine Hænder overgiver jeg min Skjæbne. Din Retsindighed har bevaret mig en Mulighed til Frelse; hans Godhed vil gjøre Resten. (Omfavner ham og gaaer ud tilhøire.)

Fjerde Scene.

Dumege alene.

Vil jeg komme tidsnok? (Gaaer hurtig hen mod Døren i Baggrunden, men møder Chavarot, der træder høitideligt ind med Pistoler i høire Haand og et Par Kaarder under venstre Arm. Paa Hovedet en Jagthue.)

Femte Scene.

Dumege. Chavarot.

Chavarot (med truende Stemme). Jeg har den Ære at hilse Dem, min Herre.

Dumege (leer). Vorherre bevares, Chavarot, hvor De er krigerisk rustet!

Chavarot (i samme Tone som før). Det er ikke Noget at lee af, min Herre.

Dumege (leer endnu stærkere). Hvad betyder da dette militære Optog og disse tragiske Miner?

Chavarot. Min Ven vil sige Dem det.

Dumege. Hvilken Ven?

Chavarot. Min tappre Ven, Capitain Beaudrille, som jeg herved melder Dem. (Beaudrille træder ind som et Uveir.)

Sjette Scene.

Beaudrille Dumege. Chavarot.

Beaudrille. Her er jeg!

Dumege (pludselig alvorlig). Allerede!

Chavarot (afsides). Han leer ikke længere. (Lægger sin Hue og Vaabnene paa Bordet.)

Beaudrille. Lad os ikke spilde Tiden. Jeg har fundet en bekvem Plads ved Bredden af Floden, og jeg skal føre Dem en afsides, magelig Vei; De kan være ganske rolig.

Dumege. Det er jeg ogsaa.

Chavarot (afsides). Skulde han ikke være bange?

Dumege. Men jeg forstaaer ikke ganske, hvad De der gjør mig den Ære at sige mig.

Chavarot. Hr. Doctor! Vi komme, min Ven og jeg, for at tvinge Dem til at holde Deres Ord.

Dumege. De, min Herre, som hvad?

Chavarot. Som Raadgiver, hvis man discutterer, som Secundant, hvis man slaaes, men jeg nægter ikke, jeg seer helst, at man discutterer.

Beaudrille. Hver sin Lyst; jeg seer helst, at man slaaes.

Dumege. Og hvorfor skal man slaaes?

Beaudrille. Chavarot har fortalt mig det Hele.

Chavarot. Min Herre, Jeg har anseet det for min Pligt imod min hæderlige Ven, at afsløre ham Deres Søns besynderlige Opførsel.

Beaudrille. Han gjør Cour til Chavarots Forlovede, medens De udbeder Dem min Nieces Haand for ham.

Dumege. Saa tvivler jeg meget paa, at Frøken Beaudrille samtykker i at ægte en Mand, som hun veed forelsket i en anden Dame.

Chavarot. Det veed hun ikke Noget om.

Dumege. Saa bliver det nødvendigt, at hun faaer det at vide.

Chavarot. Behøves ikke.

Dumege. Jeg mener jo.

Beaudrille. Godt, saa kan hun faae det Hele at vide paa engang.

Dumege. De har altsaa ikke sagt hende Noget endnu?

Beaudrille. Jeg havde andre Fisk at stege.

Dumege (afsides). Jeg aander atter.

Chavarot (afsides idet han seer paa Beaudrille). Ligesaa keitet som brutal!

Dumege. Jeg havde udtrykkelig betinget mig, at Frøken Beaudrille skulde spørges.

Chavarot. Hun skal straks blive spurgt, og jeg tvivler ikke om hendes Samtykke.

Dumege. Jeg har en bedre Mening om hende, det er altsaa unyttigt længere at omtale en Sag, hvoraf der ikke kan komme noget Resultat.

Beaudrille. Men der skal komme et Resultat; De veed, jeg viger aldrig.

Dumege. Jeg viger altid, naar jeg er gaaet forlangt.

Chavarot (afsides). Det Kneb ventede jeg.

Dumege. Naar en brav Mand har begaaet en Feil, saa er det Bedste, han kan gjøre, at gjøre den god igjen.

Beaudrille. Ja, det er netop Tingen.

Dumege. Hvor pinligt det end kan være for en Mand i min Alder at tilstaae en Overilelse, saa betænker jeg mig dog ikke paa at erkjende, at jeg har handlet med en Hastighed, som jeg angrer. Jeg beder Dem altsaa, Hr. Capitain, at glemme og at modtage min Undskyldning.

Beaudrille. Undskyldninger! Jeg Undskyldning? Jo, De kjender mig godt.

Chavarot (afsides). Under Lygten med ham! (Høit) Naar det gjælder Ægteskab, er ethvert Løfte moralsk bindende og taaler hverken Discussion eller Opsættelse.

Dumege. Hvorfor ægter De da ikke selv det Fruentimmer, De har givet Deres Ord?

Beaudrille. Men han ægter hende jo.

Chavarot. Jeg ægter hende.

Dumege. Jeg taler ikke om Frøken Desperriers, hvem De Intet skylder, som De neppe kjender og endnu mindre elsker. Det er den Anden, jeg mener.

Beaudrille. Hvilken Anden?

Chavarot. Der er ingen Anden.

Dumege. Den unge Pige, som De har forført?

Chavarot. Jeg har aldrig forført Nogen.

Beaudrille. Hvad det angaaer, saa indestaaer jeg for Chavarot. Hvem Pokker, tænker De, vilde lade sig forføre af Chavarot?

Chavarot (afsides). Min gode Ven der er en Stud.

Dumege. Hvad for Noget? Erindrer De ikke, at De i denne hellige Morgenstund fortalte mig, at der er ...

Chavarot. Det er Løgn!

Dumege. Hvilket?

Chavarot. Det, De vil fortælle.

Dumege. Veed De da?

Chavarot. Hvilket?

Dumege. Hvad jeg vil fortælle.

Chavarot. Hvordan Fanden skulde jeg kunne vide det?

Dumege. Hvorfor erklærer De det da i Forveien for Løgn?

Chavarot. For at hindre alt muligt Brøvl.

Dumege. Brøvl! Ja kalder De Deres egne Ord Brøvl, det maa De om, jeg er kun Deres Echo!

Beaudrille (gaaer mellem dem). Brøvl eller ikke Brøvl, al denne Sladder bryder jeg mig ikke om. Troer De maaskee, at De kan slippe fra det ved at vælte Dem ind paa Chavarot. Nei, det var altfor let sluppet.

Chavarot (afsides). Nu brøler Studen igjen.

Beaudrille. Det er med mig, Capitain Beaudrille i egen Person, De har at gjøre.

Dumege. Jeg er villig til at svare Hr. Capitain Beaudrille i egen Person paa enhver Maade.

Chavarot (afsides). Hvad behager?

Beaudrille. Vil Deres Søn ægte min Niece eller ikke?

Dumege. Nei.

Chavarot. Nei!

Beaudrille. Nei?

Dumege. Nei, nei og atter nei.

Beaudrille (sætter sin Hat paa Hovedet). For Pokker, for Djævelen, for Satan!

Dumege (sætter rolig sin Hat paa Hovedet). Min Herre, man bander ikke her, mit Huus er ingen Kro.

Chavarot (afsides). Men kjender den Mand da aldeles ikke til Frygt?

Beaudrille. Jeg vil have en Ende paa det. I skal Begge springe over Klingen, først og fremmest denne lille Springfyr af en Søn.

Dumege (opbragt). Min Søn en Springfyr! Jeg beder Dem meget om Forladelse, men det er Dem, som er en Bøffel.

Beaudrille (betragter Chavarot fra Overst til Nederst.) Hm?

Chavarot (stjælvende). Det var ikke mig, som sagde det.

Dumege. Jeg har taalmodig hørt paa Deres Grovheder og Rodomontader, saalænge det kun gik ud over mig. Men nu insulterer De min Søn i min Nærværelse. I det Capitel forstaaer jeg ingen Spøg, og siger De et Ord endnu, kaster jeg Dem ud af Vinduet.

Chavarot (afsides). Og det vover han at sige til en saadan Mand!

Beaudrille. Men veed De da ikke, Ulykkelige, med hvem De har at gjøre?

Dumege. Aa hvad! Om De har dræbt salig Capitain Voisin under en Lygte, hvad veed jeg om det? Og hvad kommer det mig ved? Hvis De er Duellant, saa er jeg Læge og ønsker Intet hellere end at dissekere Dem i levende Live.

Beaudrille. Godt, jeg er den Fornærmede, jeg kan vælge Vaaben, og jeg vælger Sabel.

Dumege. Ah!

Beaudrille. Ja.

Dumege. Hvorfor har De da medbragt Kaarder og Pistoler?

Beaudrille. Jeg behøver ikke at gjøre Dem Regnskab, og jeg vil slaaes paa Sabel.

Dumege. Nu lad gaae! Sabelen er et Instrument som ethvert andet og jeg practiserer allslags Chirurgie. Lad os saa gaae.

Beaudrille. Hvorhen?

Dumege. Til det bekvemme Sted, De har fundet.

Beaudrille. De er nok en Blodhund, naar man seer rigtig til.

Dumege. Naar man seer rigtig til, er De det nok ikke.

Beaudrille. Jeg har tilstrækkelig bevisst —

Dumege. Hvilket?

Beaudrille. For Satan, mit Mod.

Dumege. Der er saamange Slags Mod.

Chavarot (afsides). Men ... men ... men det er jo Gud hjælpe mig den Anden, der er bange!

Beaudrille. Jeg forsikkrer Dem, jeg har virkelig dræbt Capitain Voisin.

Dumege. Er De sikker paa det?

Beaudrille. Man har idetmindste bestandig sagt mig, at han døde deraf.

Dumege. Man har bundet Dem noget paa Ærmet.

Beaudrille. Troer De?

Dumege. Det indestaaer jeg for, og hvis De endnu tvivler ...

Beaudrille (afbrydende). Sagen er afgjort, kjære Doctor, lad os ikke tale mere om den Ting. (Rækker Dumege Haanden, denne hilser alvorlig uden at komme ham imøde.) De er en tapper Karl.

Chavarot. Det var en net Historie.

Beaudrille. Aa, Chavarot, vi ere jo gamle Venner.

Chavarot. Jeg Deres Ven! Jeg er ikke Ven med en forloren Hercules.

Beaudrille. Jeg har været det med en virkelig Cujon.

Chavarot. Hvad jeg end er, saa er jeg det, jeg er, ærligt og honnet. Jeg bedrager Ingen, jeg chicanerer Ingen, jeg gjør Ingen bange.

Beaudrille. Det troer jeg nok!

Chavarot. Derimod trækker De, Røvercapitain, mig herhen, som Vidne, og hvad er det saa, jeg bliver Vidne til? De gjør en Allarm, som hele Verden skulde falde ned, og saa har De ikke engang dræbt Capitain Voisin. Det er jo infamt. Nei, De fortjener en Lektion, og den paatager jeg mig at give Dem!

Dumege (til Chavarot). Det er virkelig en underlig Fremgangsmaade, Høistærede! Hvorfor blander De Dem i, hvad der ikke vedkommer Dem? Med hvilken Ret vover De i min Nærværelse at fornærme en Mand, som ikke har gjort Dem Noget?

Chavarot. Har han ikke gjort mig Noget? Han har gjort mig bange i sex Aar.

Dumege. I sex Aar!

Beaudrille (til Dumege). Det er ikke sandt, Doctor, jeg har idag for første Gang seet ham, siden —

Chavarot (afbryder ham). Ja, det er nok, lad os ikke tale om disse Ynkeligheder.

Beaudrille. De ønsker ikke, at jeg skal sige det? Godt, jeg gjentager det, jeg har aldrig truffet Dem, siden jeg laa ved Badet i Plombières.

Dumege. Plombières!

Chavarot (afsides). Uf!

Beaudrille (gnider Hænderne). Der fangede jeg ham.

Dumege. Der gaaer et Lys op for mig! Der stikker altsaa Nøglen til Deres Manøvre.

Chavarot. Det er ikke min Feil, jeg handlede i god Tro.

Dumege. De i god Tro?

Chavarot. Ganske vist. Jeg var saa eenfoldig at lade mig dupere af denne Fuglestræmsel, denne Papirsgoliath der. (Peger paa Beaudrille.)

Beaudrille. Las!

Dumege. Det var en underlig Retfærdiggjørelse.

Chavarot. Det er ganske ligefrem, jeg frygtede for at blive massacreret.

Dumege. Og De fandt det bekvemmere at lade mig massacrere i Deres Sted?

Chavarot. Naturligvis.

Beaudrille. Det var ham, min Herre, som ophidsede mig mod Dem og havde jeg fulgt hans Raad, havde vi nu skaaret Næse og Øren af hinanden.

Chavarot. Paa ingen Maade, min Herre; vi vilde kun paa den Maade fremme Dem til at lade Deres Søn ægte .. (Han standser.)

Dumege. Hvem? Deres gamle Maitresse!

Beaudrille (bedøvet). O!

Dumege (forvirret). Jeg Ulykkelige! Hvad har jeg sagt?

Chavarot. Men det er jo en mageløs Uforskammethed. Jeg sagde Dem jo udtrykkelig, at jeg ikke havde forført hende, jeg havde kun lovet hende — nei det er Løgn, jeg har heller ikke lovet hende Noget.

Beaudrille. Vanæret og det af saadan en Karl.

Dumege (gaaer hen til Beaudrille). Berolige Dem og tilgiv mig. Jeg skal gjøre min Uret god igjen ved at tvinge ham til at holde sit Løfte.

Chavarot. De!

Dumege. Ja, min Herre. Jeg antager mig den Kvindes Sag, som jeg mod min Villie har compromniteret, mod den Mand, som frivillig har gjort hende ulykkelig.

Chavarot. Jeg frygter Dem ikke. Jeg har allerede afslaaet en Duel med Deres Hr. Søn, som er endnu frygteligere end De. Hvis De angriber mig med Ord eller Handlinger, stevner jeg Dem øieblikkelig for Retten.

Dumege. Hr. Chavarot! jeg holder ikke af store Ord; men jeg raader Dem til at pakke Dem.

Beaudrille. Bravo!

Chavarot. Au revoir, mine Herrer, naar De behager. (Tager sin Hue og sin Hat, som Henri har efterladt paa Bordet.) Jeg tager mit Gods og gaaer hjem. Der, i min Bopæl under Lovens Beskyttelse, venter jeg hele Verden, som en Mand. (Gaaer mod Baggrunden, vender sig derpaa mod Beaudrille, der lader, som han forfølger ham.) Las! (Gaaer triumpherende ud.)

Syvende Scene.

Dumege. Beaudrille.

Dumege. Hr. Capitain, sig Deres Frøken Niece, at hun i Alt kan regne paa mig.

Beaudrille. Det er altsaa et Ord, kjære Doctor, han ægter hende, eller tusind Bomber og Granater, vi skulle varme hans Øren. (Gaaer under dybe Hilsener med sine Kaarder og Pistoler.)

Ottende Scene.

Dumege alene.

Det er et Par nette Folk, som vil danne et net Svogerskab. Naar jeg tænker paa ... (Kalder.) Henri! Henri! Ah, Hr. Chavarot, De tænkte at kunne lege med os? Men vi skulle give Dem Andet at bestille. Vi skulle mod Deres Villie gjøre Dem til en honnet Mand; jeg er næsten bange for, at De ikke vil kjende Dem selv igjen.

Niende Scene.

Henri. Dumege.

Henri. Nu, Fader?

Dumege. Vi ere reddede og hevnede. Det bliver Chavarot, som skal ægte sin — din Tilkommende.

Henri. Og jeg hans?

Dumege. Ja, det er ikke meer end billigt. Jeg vil nu iføre mig mine Vaaben, tage Galladragten paa, og saa gaae vi sammen hen at levere denne frygtelige Bedstemoder det afgjørende Slag. (Gaaer tilhøire.)

Tiende Scene.

Henri alene. Strax efter **Nanon.**

Det er en Perle af en Fader, baade min Sorg og min Glæde deler han lige varmt.

Nanon (kalder udenfor). Hr. Henri!

Henri (aabner Døren). Her er Døren.

Nanon. Kom Hr. Henri, hurtig, hurtig.

Henri. Hvad er der paafærde?

Nanon. Det skal jeg fortælle Dem paa Veien. Hestene ere allerede forspændte, og spilde vi et Øieblik, er vor Lykke kjørt fra os.

Henri. Nu saa fremad Marsch da. (De løbe ud.)

Femte Act.

Sal paa Anstalten; tre store Døre, en i Baggrunden, de andre tilhøire og venstre.

Første Scene.

Chavarot. Fru Desperriers.

Fruen. Ja, min kjære Chavarot, vi vente nu blot paa Dem.

Chavarot. Frøken Adele samtykker altsaa i at følge med os til Italien?

Fruen. Jeg ønsker det —

Chavarot. Og hvem kan modstaae Dem!

Fruen. Maaskee vil De ved Afreisen see hende græde en Smule for Formens Skyld.

Chavarot. Vi skulle nok trøste hende. Jeg seer ikke paa Skillingen.

Fruen. Høimodige Mand! Naar hun seer Dem og ingen Anden end Dem, vil hun tilsidst elske Dem!

Chavarot. Det har ingen Nød! Vi holde Bryllup, som det convenerer os, fjernt fra alle paatrængende og ubeleilige Mennesker, imellem Folk comme il faut, i Rom.

Fruen. Under St. Peders høie Kuppel. Ak, saa skal jeg da engang betræde den classiske Jord, de skjønne Kunsters Fædreland.

Chavarot. Under Sydens glødende Himmel, i Orangernes Skygge ..... Har De pakket Kufferterne?

Fruen. For en Time siden.

Chavarot. Hav da den Godhed at lade dem læsse paa Vognen. Den maa allerede være kommen.

Fruen. Allerede?

Chavarot. For ikke at spilde Tiden har jeg givet Postillonen Ordre til at vente mig ved Deres Dør.

Fruen. Meget godt. Til Italien!

Anden Scene.

En Tjener. Chavarot. Fru Desperriers.

Tjeneren (præsenterer Chavarot en Regning). Her er Deres Regning.

Chavarot (standser). Ah, den havde jeg reent glemt. — Tillader De, Frue?

Fruen (slipper hans Arm). Afgjør Deres Affærer, Svigersøn, saa skal jeg imidlertid faae min Datter tilvogns.

Chavarot. De skal ikke komme til at vente paa mig, Grandmama. (Han kysser Fruens Haand; hun gaaer under smaae venskabelige Tegn ud tilhøire.)

Tredie Scene.

Tjeneren. Chavarot.

Chavarot (undersøger Regningen). Lad os engang see lidt paa denne Regning .... „Logis for fem Dage, fem Gange Frokost .. fem Gange Middag" .. Gud bevares hvor alt dette løber op! „Et Voxlys .... en franc" ... En franc for et Voxlys!

Tjeneren. Voxet er saa dyrt iaar!

Chavarot. Summa Summarum .. tre og tredive francs! tre og tredive francs! Det er en ublu Betaling.

Tjeneren. Min Herre!

Chavarot. Det er ublu, siger jeg Dem. Enfin! (Giver Tjeneren Penge.) Der!

Tjeneren (udstrækker Haanden). Jeg haaber, Herren er saa god, at erindre Drikkepengene.

Chavarot. Har De givet Postillonen mine Ordrer?

Tjeneren. Ja, Herre!

Chavarot. Det er godt.

Tjeneren (udstrækker Haanden). Jeg haaber, Herren er saa god —

Chavarot. Har De lagt min Badsæk i Vognen?

Tjeneren. Ja, baade Badsækken og den store Portefeuille.

Chavarot. Min Portefeuille ogsaa?

Tjeneren. Ja, Herre.

Chavarot. Hvem har bedet Dem om det?

Tjeneren. Damens Kammerpige.

Chavarot. Hvilken Dame og hvilken Kammerpige?

Tjeneren. Fru Desperriers Kammerpige, Jfr. Nanon.

Chavarot. Nanon!

Tjeneren (udstrækker Haanden). Jeg haaber, Herren er saa god —

Chavarot. Fæ! Overlade Fremmede en Portefeuille, som indeholder min hele Formue!

Tjeneren. Beder om Forladelse, men jeg troede at gjøre det saameget godt.

Chavarot. Er der Noget kommet bort, skal De erstatte mig hver Skilling, det kan De forlade Dem paa.

Tjeneren. Det var fede Drikkepenge! (Gaaer ud tilvenstre.)

Fjerde Scene.

Chavarot alene.

Mine Papirer i Nanons Hænder! Her er ikke et Øieblik at spilde! (Styrter hen mod Baggrunden.)

Femte Scene.

Athenais. Chavarot.

Athenais (spærrer Chavarot Veien). Om Forladelse, Hr. Chavarot.

Chavarot (gaaer mod Døren tilhøire). Om Forladelse.

Athenais. Bliv, eller jeg følger efter Dem.

Chavarot (affides). For Satan!

Athenais. Jeg maa nødvendigviis tale med Dem.

Chavarot. Siden, hvis De vil have den Godhed.

Athenais. Nei øieblikkelig.

Chavarot. En lille halv Time blot —

Athenais. Ikke et Minut, jeg veed Alt.

Chavarot. Ja, det er saadan man pleier at sige, naar man Ingenting veed og vil have Noget at vide.

Athenais. Jeg veed, at De skal reise.

Chavarot (vil gaae). Ja, saa begriber De jo, at jeg har Hastværk.

Athenais (holder ham tilbage). Men jeg veed ogsaa, at De vil gifte Dem.

Chavarot. Det er saadant et naturligt Onske.

Athenais. Jeg veed endelig, at De efter at have bedraget mig ogsaa har compromitteret mig.

Chavarot. Naar De veed alt det Andet, saa veed De vist lidt endnu.

Athenais. Hvilket?

Chavarot. De veed uden al Tvivl, at jeg uagtet min Mæglers Forsikkringer ikke er ruineret, og jeg formoder næsten, det er den Opdagelse, jeg skylder Æren af Deres Besøg.

Athenais. Nei, min Herre. Det er ingen Formue, jeg fordrer af Dem, det er et Navn.

Chavarot. Mener De maaskee mit?

Athenais. Ja, hvilket ellers?

Chavarot. Hvilket De vil; naar man eier 60,000 francs, har man frit Valg.

Athenais. Tag Dem iagt.

Chavarot. Hvad skulde jeg være bange for?

Athenais. Min Families og mine Venners Hevn.

Chavarot. Jeg troer ikke længer paa Capitain Voisin.

Athenais. Troer De paa Doctor Dumege?

Chavarot. Efter Omstændighederne.

Athenais. Deres Tvivl skal ikke vare længe; det er ham, som De først vil faae at gjøre med.

Chavarot. Jeg befinder mig, Gud være lovet, vel og frygter ikke for nogen Doctor, undtagen naar jeg er syg.

Athenais. De var ikke saa kjæphøi imorges.

Chavarot. Det er, fordi jeg imorges havde Retten imod mig, men nu har den med mig.

Athenais. Hvilken Ret?

Chavarot. Den skrevne, jeg kjender ingen anden. Jeg har faaet mine Breve og mit Løfte tilbage.

Athenais. O, De skal komme til at betale mig denne Streg, Hr. Chavarot, og betale mig den dyrt.

Chavarot. De regner da bestandig paa at ægte mig?

Athenais. Eller ødelægge Dem.

Chavarot. Hvad vil De helst?

Athenais. Det er mig det Samme, i begge Fald bliver jeg hevnet. Hr. Chavarot, vi sees igjen!

Chavarot. Lev vel saalænge. (Athenais gaaer.) Saaledes endte den anden punisk Krig.

Sjette Scene.

Fru **Desperriers.** **Chavarot.**

Fruen (fra høire). Ah, hvad var det, De sagde Chavarot om den Vogn, som skulde holde ved min Dør?

Chavarot. Har Fruen da ikke fundet den?

Fruen. Jeg har hverken fundet Vogn eller Mennesker.

Chavarot. Fanden heller!

Fruen. Jeg veed for den Sags Skyld ikke engang, hvor Adele er bleven af.

Chavarot. Og min Portefeuille! — og Nanon! Hende maa jeg have fat i død eller levende. (Styrter ud tilhøire.)

Syvende Scene.

Fru **Desperriers** alene.

Hvad gaaer der dog af Dem, Hr. Chavarot? Og hvad er her paafærde? Har Alverden mistet Forstanden?

Ottende Scene.

Dumege fra Baggrunden. **Fruen.**

Fruen. Har De ikke seet min Datter, Hr. Doctor?

Dumege. Nei Frue, har De ikke seet min Søn?

Fruen. Deres Søn! Ham haaber jeg aldrig mere at see.

Dumege. Hvad har han da gjort, Frue, hvorved han har paadraget sig Deres Ugunst?

Fruen. Hvad han har gjort? Han har tvunget min Datter til at dandse mod hendes Villie, og han er trængt ind i mit Huus imod min.

Dumege. Frue, det er ikke store Forbrydelser.

Fruen. Det er idetmindste en høist upassende Opførsel.

Dumege. Kun en Letsindighed. Og Letsindighed, der allerede er undskyldelig, naar den kommer fra Ungdommen, faaer noget Agtværdigt, næsten Tillokkende, naar den kommer af Kjærlighed. Den er da blot Hjertets Udbrud; hvem kan det saare?

Fruen. Jeg beder Dem undskylde, at jeg afbryder denne interessante Underholdning, men jeg har nogle Forberedelser at gjøre til vor Reise.

Dumege. De reiser?

Fruen. Om et Øieblik, ja, til Italien.

Dumege. Jeg maa da forklare mig uden Omsvøb.

Fruen. Og især uden Ophold.

Dumege. Min Frue, vore Børn elske hinanden.

Fruen. Ja, den Historie kjender jeg og, troer ikke et Ord paa den.

Dumege. Det staaer til Dem, Frue, at fortolke Deres Sønnedatters Følelser efter Behag. Hvad min Søn angaaer, da vil et Ord bevise Dem Oprigtigheden af hans Tilbøielighed. Jeg kommer i hans Navn, forat anholde om Frøken Adele Desperriers Haand.

Fruen. For med eet Ord at gjøre Ende paa en ganske frugtesløs Samtale, vil jeg kun sige Dem: Frøken Desperriers Haand er lovet bort.

Dumege. Men endnu ikke givet bort.

Fruen. De regner altsaa en Forlovelse for Ingenting?

Dumege. Frue, man kan kun forlove sig selv. Enhver Forlovelse, som man slutter paa en Andens Vegne, er et Indgreb i dennes personlige Frihed.

Fruen. Om Forladelse, Hr. Dumege, men jeg forstaaer mig ikke paa Politik.

Dumege. Min Frue, jeg taler til Dem i Alvor, dybt bevæget, som ærlig Mand og som Familiefader. Det er endnu Tid til at oprette en ufrivillig Vildfarelse. Men skynd Dem, eller De vil evig bebreide Dem et sørgeligt Ægteskab, et Ægteskab, som er Deres Sønnedatter uværdigt.

Fruen. Hvorfor sørgeligt? Hvorfor uværdigt?

Dumege. Fordi det vilde lyse Velsignelse over Bedrag og brudte Løfter. Chavarot har lovet en anden Pige Ægteskab.

Fruen. En eller anden Ungdomsvildfarelse formodentlig? Ja, det var en stor Ulykke. Vi To kjende jo Verden. Unge Mennesker maae jo have Lov at more sig lidt. Men i alle Fald det vedkommer ikke mig. Enhver har nok med sine egne Anliggender i denne Verden. Jeg har kun at svare for min Datter og fuldkommen nok med at sørge for hende.

Dumege. Nu vel, det er for hendes Skyld, for Deres Skyld, for hendes Fremtids Lykke, for Deres Alderdoms Rolighed, at jeg beder Dem, at jeg bønfalder Dem om at afstaae fra dette sørgelige Forsæt. Og saa taler jeg endda hverken om min Søn, eller om mig selv.

Fruen. Hvad vilde De sige om Dem?

Dumege. Om mig, Intet, men om min Søn! Deres Sønnedatter er uskyldig, smuk og god som en Engel. Ikke sandt? Gift Dem sammen og De vil have et Par Folk, som ligne hinanden.

Fruen. Idetmindste i Formue; thi Ingen af dem har en Skilling.

Dumege. Man er altid rig nok, naar man kun er lykkelig.

Fruen. Men De skal dog leve, og hvoraf?

Dumege. Af hans Arbeide og hans Talenter. Tro mig, det er den sikkreste Formue, den eneste, som hverken er udsat for Tab eller Fallit.

Fruen. Og dersom han nu døer?

Dumege. Om han døde, Frue, vilde jeg gjøre det Samme for min Datter og mine Børnebørn, som jeg har gjort for min Hustru og min Søn.

Fruen. Og hvis nu ogsaa De døer?

Dumege. Ja, og hvis Verden forgaaer, Frue?

Fruen. De spøger!

Dumege. Hvad skal man svare paa saadanne Grunde? Lad os sørge for Fremtiden, men ikke ængstes for den. Hvorfor beskjæftige sig med usikkre Muligheder, ligeoverfor den visse Virkelighed? Hvorfor sukke paa Forhaand over Enker, hvis tilkommende Mænd befinde sig i bedste Velgaaende, og over Børn, som maaskee slet ikke komme til Verden? Man vilde ikke leve, hvis man altid tænkte paa Døden. Haabet, Kjærligheden, Virksomheden, Kampen og Livet tilhører de Levende, Resten Gud.

Fruen. Ja, det hindrer ikke Penge fra at være Penge, en rig Svigerjøn fra at veie mere end en fattig, Fru Desperriers fra at have sund Menneskeforstand og hendes Sønnedatter fra at blive lykkelig, tiltrods for alle Misundere og Philosopher.

Dumege. Hvis Lykken er tilfals, saa viis mig dog Boutikken.

Fruen (med en ironisk Bøining). Tjenerinde, Hr. Doctor. —

Dumege. Ak, det er ikke Dem, Frue, jeg dadler, det er os Alle, alle vor Tids Mennesker. Vi ere Alle ligedan; Begjærlighedens forgiftede Vindpust har udtørret det faderlige Hjerte. Har jeg ikke selv, jeg slaaer mig for mit Bryst og erkjender min Feil, har jeg ikke selv været nærved at offre min eneste Søn for, jeg veed ikke hvilke, lave Beregninger? Man troer at have søgt Alt, naar man har sagt Penge! — Tale de om Kjærlighed, trække vi medlidende paa Skuldrene over deres Galskab. Vi veed fra en sikker Kilde, at Amor er død, den stakkels Djævel! Have vi ikke selv begravet ham for lang Tid siden under vor Ungdoms Ruin? — Blinde, som vi ere, troe vi, at Solen er udslukt paa Himlen, fordi vi ikke see den længere. Hvad see vi? Ak, hvad føle vi? Intet lever paa Bunden af vort gamle Bryst, det har en Metalklang, som en Pengekiste. Spørges der derimod om Menneskekjærlighed paa Afstand, i en anden Verdensdeel, ja, saa opløfter man et eenstemmigt Skrig, man dømmer med Begeistring; man standser Negerhandlen med Kanonskud, men Egoismen bliver hjemme, for i al Stilhed at handle med Hvide: vi sætte vore Slaver i Frihed og sælge vore Børn.

Fruen. Hvem sælger sine Børn?

Dumege. Vi, Fædre og Mødre, vi drive offentlig Handel med vort Kjød og Blod. Jeg hører sige, at man fører de unge Piger ud i Verden, nei det er til Marked, man fører dem. Man udstiller dem, disse stakkels smaae Lam, paa Ægteskabstorvene og passer Kjøberne op. Man sætter deres Ungdom til Auction. Den Høistbydende faaer Tilslaget, thi indbydes Lysthavende! — Vær saa god at gjøre Bud. Hvem byder? — Jeg. — Hvormeget? — Tyvetusind. — Ingen bedre? — Hundredetusind er buden. — Hammeren falder. Og nu er en Kvinde for bestandig overladt til, man veed ikke hvem. Hun er tvungen til uafbrudt at elske en Mand, som hun ikke kjender, en Mand, som har holdt op at leve, naar hun begynder! Og endda forundres man over, at Sæderne fordærves og den hellige Kydskhed forlader den huuslige Arne! Kjærligheden er fordrevet af Husene og vanker landflygtig om paa Gaden, hvor man har jaget den ud. Saa hænder det en skjøn Dag, at den træder gjennem Vinduet ind i disse Huse, hvor man har lukket Døren for den. Og hvis er Skylden, om ikke deres, som have gjort Ægteskabet til en Handelsaffære, som have udbrevet Gud af Helligdommen for at sætte Guldkalven istedet? Frue, jeg siger Dem, det er afskyeligt, og hverken De eller jeg vil paabyrde vor Alderdom et Ansvar, som tidligt eller silde vil forvandles til bittert Nag.

Fruen. Min Herre, honnette Folk har ikke Noget med Nag at gjøre. Jeg for min

Deel befatter mig hverken med Guldkalve, eller Lammesalg eller Negervæsen. Jeg beder Dem følgelig og for sidste Gang have den Godhed at passe Dem selv og lade mig i Fred.

Dumege. I Ro, siger De?

Fruen. Ja, i Ro!

Dumege. Er De da saa rolig for Deres Datters Skjæbne? Hvor ere vore Børn henne? Hvem siger Dem, at De ikke i Døden have søgt en Tilflugt imod Ulykken?

Fruen. Men det er jo frygteligt det, De der fortæller mig.

Dumege. Jeg fortæller Dem desværre kun en Hverdagshistorie. Disse Lidenskaber, som man har lænket, forsyne hver Dag Bladene med Beretningen om et nyt Selvmord. De stakkels Elskende paa tyve Aar døe, fordi man hindrer dem i at leve efter Ønske, og de sørgeklædte Paarørende forlade deres tomme Huse, for at følge Kisterne, som de selv have fyldt. — Ak, om vi havde vidst det! — sige de med grædende Taarer. Og Evigheden svarer dem: Nu er det forsilde.

Niende Scene.

Nanon. Chavarot. Dumege. Fru Desperriers.

Chavarot (fra Høire). O, jeg Ulykkelige! min Vogn, mine Effecter, min Kjæreste og mine Penge, Alt har jeg tabt.

Nanon (fra Baggrunden). Jeg har fundet!

Alle. Hvad?

Nanon. Alt.

Dumege. Børnene?

Fruen. Adele?

Chavarot. Min Portefeuille?

Nanon. Her er den med alle Banknoterne. (Rækker Chavarot en Portefeuille som han nøiagtig gjennemgaaer.)

Dumege. Men Børnene, Nanon, Børnene?

Nanon. Børnene har jeg bortført.

Fruen. Sammen?

Nanon. Ja, hvad Fornøielse Frue var det ellers?

Fruen. Og hvor har Du gjort af dem, dit Skarn?

Nanon. Jeg har skjult dem.

Fruen. Hvor?

Nanon. Det skal Fruen faae at vide, naar De har samtykket i deres Ægteskab.

Dumege. Efter en saadan Begivenhed er et Afslag ikke godt muligt.

Fruen. Og om jeg nu gav mit Samtykke, hvoraf skulde de saa leve?

Nanon. Er der ikke Andet iveien?

Chavarot (til Nanon). Mine Breve? Hvor ere mine Breve?

Nanon. Her er et! Kjender De det igjen?

Chavarot. Mit Brev fra Bombon!

Nanon. Ja dette mærkværdige Brev fra den anden Verden, som spaaede mig noget Godt, der ogsaa slog til.

Chavarot (udstrækker Haanden). Kom med det.

Nanon (tager Brevet til sig). Om Forladelse, det er Fruen, som skal have det, da det indeholder Frøkenens Medgift.

Fruen. En Medgift?

Nanon. Ja, Frue, en Medgift paa 5 à 600,000 francs som jeg har fundet til hende. (Giver Fruen Brevet; denne skynder sig at læse det.)

Chavarot. Og de andre?

Nanon (tager en Pakke op af Lommen). Deres Kjærlighedsbreve?

Dumege (griber dem hurtig). Dem tager jeg.

Chavarot (rasende til Nanon). O, din Hex!

Nanon. Nei, det er slet intet Hexeri; jeg har kun søgt og fundet.

Fruen. Naa, Hr. Chavarot, jeg gratulerer Dem til Deres Uegennyttighed.

Chavarot (som har sat sig ned). Ilgemaade.

Tiende Scene.

De Forrige. Henri og Adele. Strax efter fra den modsatte Side **Athenais. Beaudrille.**

Henri. Fader, Fader!

Adele. O, Fader, skaf os Tilgivelse!

Athenais. Hr. Dumege, Hr. Dumege!

Beaudrille. Doctor! Hvor er Doctoren? Er der Ingen, som har seet Doctoren?

Dumege. Her, gode Ven, her. Hvorfor spørger De om Doctoren? Er der Fare paafærde?

Beaudrille. Om der er? Kommer der ikke snart Hjælp, saa reiser han af. (Faaer Øie paa Chavarot.) Men der sidder jo Patienten.

Dumege (slaaer paa Lommen, hvori han har lagt Brevene.) Og her er Medicinen. Vent blot et Øieblik. (Athenais og Beaudrille gaae hen og see paa Chavarot, der bliver ubevægelig siddende.) (Til Fru Desperriers.) Naa Frue, nu er De jo beroliget.

Fruen. Jeg slutter ikke Fred med Rebeller.

Henri (bukker). Min Frue, Deres Børn komme ærbødigt og bede om Deres Velsignelse.

Dumege. De seer jo, Frue, De have frivillig underkastet sig.

Fruen. Jeg er fangen.

Dumege. Og afvæbnet. (Fører Børnene i Fruens Arme.) (Til Chavarot.) Kjender De disse Breve, Hr. Chavarot?

Chavarot. Ja, naturligviis.

Dumege. Vedkjender De Dem Underskriften?

Chavarot. Begribelig.

Dumege. Vil De da opfylde, hvad De her skriftlig har lovet?

Chavarot (springer op). Min Herre, jeg frabeder mig engang for alle Deres Uforskammetheder. Med hvilken Ret vover De, at gjøre mig et saadant Spørgsmaal? Jeg gjør mig til af, jeg har endnu aldrig brudt nogen skriftlig Forpligtelse.

Dumege. Om Forladelse. (Leverer Athenais Brevene.)

Chavarot. Jeg har allerede engang idag tilbudt Frøkenen min Haand, da afflog hun den; jeg tilbyder hende den nu paany og har det Haab, at hun igjen —

Athenais. Deres Haab skal ikke bestjæmme Dem, jeg modtager den.

Chavarot. Tusind Tak. (Griber efter den Haand, hvori hun har Brevene.)

Athenais (rækker ham den anden). Tag hellere denne.

Chavarot (kysser hende paa Haanden). Søde Athenais!

Athenais. Kjære Chavarot. (Afsides.) Dennegang har jeg ham.

Chavarot (afsides). Dennegang slipper jeg ikke saa let.

Beaudrille (afsides). Endelig, Gud være lovet, slap da jeg. (Høit.) Mine Børn, jeg velsigner Jer.

Fruen. Ja, med saadan en Medgift vil min Sønnedatter kunne holde et muntert Bryllup.

Adele. O Bedstemoder, hvis Kjærlighed er den sande Rigdom —

Henri. Ja, saa indestaaer jeg Dem for, at hun skal blive Millionær.

Min Lykkestjerne.

Lystspil i een Act af E. Scribe.

Personerne:

Kerbennec, Fabrikeier.
Hortense, hans Datter.
Edouard d'Ancenis, hans Søsterson.
Paimpol, hans Nabo.
Josseline, Gartnerske.

Handlingen foregaaer i Bretagne i Omegnen af Morlaix.

Theatret forestiller en ottekantet Sal; i Baggrunden Hoverdoren; i begge Hjørner Glasdøre, der føre ud til en Have; tilhøire paa første Coulisse en Dør; foran paa Scenen en Skrivepult; tilvenstre paa første Coulisse en Kamin, ved Kaminen en Stol; desuden en Geridon med en Brodeerramme; Lænestole og andre Stole.

Første Scene.

Hortense. Kerbennec.

(Kerbennec sidder ved Skrivepulten tilhøire og holder i Haanden et Brev; Hortense kommer ind fra Baggrunden)

Kerbennec (kaster opbragt Brevet). Nei, det havde jeg aldrig ventet, nei!

Hortense (nærmer sig Faderen). Men, kjære Fader, hvad er der iveien?

Kerbennec. Denne Proces med min Svoger d'Ancenis, denne Proces om vor Opgjørelse, som har varet i ti Aar —

Hortense (smilende). Ligesom den trojanske Krig.

Kerbennec. Denne Proces, som jeg har vundet i første Instants!

Hortense. Nu?

Kerbennec. Ja, nu har jeg tabt den i Paris ved Overretten. (gaaer hen tilvenstre.) Men Du begriber nok, at det ikke skal blive derved! . . . Jeg er Bretagner, jeg viger ikke, og endnu iaften vil jeg skrive til en anden Advocat —

Hortense. En endnu! Det bliver den syvende!

Kerbennec. En Advocat ved Høiesteret . . . for at han kan tage sig af min Sag.

Hortense (bønlig). Men Fader —

Kerbennec. Om det saa skal vare i ti Aar til! (gaaer hen tilhøire). Og om jeg saa dør inden jeg faaer Ende paa den, saa skal Du faae den i Arv. Jeg haaber da, Du vil ikke frasige Dig den, men ogsaa lige til din Død forsvare vore Rettigheder. (sætter sig.)

Hortense (bøier sig over sin Fader). Javist, men vilde Du nu blot engang ogsaa høre min Forsvarstale? —

Kerbennec. En Forsvarstale?

Hortense. Det bliver Din ottende Advocat; men han skal Ingenting koste Dig, han fordrer Intet uden Din Lykke og Din Ro. Hvormeget beløb oprindelig den Sum sig til, hvorom Sagen dreier sig?

Kerbennec. Til 50,000 Francs. (opbragt.) Min Svoger og jeg vare i Compagni; men da min Søster døde . . . Din stakkels Tante . . . maatte vi gjøre op . . . afslutte vort Regnskab, og efter vore Bøger havde jeg udlagt 50,000 Francs. Forestil Dig —

Hortense. Jeg plaiderer i Grunden ikke, jeg gjør som Domstolen ved første Instants, jeg lader Dig vinde Sagen. Det var altsaa 50,000 Francs, hvorom Sagen dreiede sig?

Kerbennec. Men denne Proces har ført et Dusin andre med sig.

Hortense. Nu, hvormeget har Du for Øieblikket anvendt baade paa den store og Dusinet, som den har slæbt efter sig?

Kerbennec (vranten). Aa, hvad veed jeg . . . næsten 80,000 Francs . . . lad os tage hundrede . . . hundrede og tyve, om Du vil —

Hortense. Nu, hvad gjør det! Du er rig, det har Du sagt mig tidt, man taler overalt om Herr Kerbennec som en af de første Fabrikeiere og rigeste Godsbesiddere i Bretagne. Jeg hører ikke efter det, men jeg veed det dog. — Desuden har Du kun een Datter . . . en fortræffelig Datter, som holder af Dig, som kjæler for Dig, som altid er af Din Mening og aldrig skjænder paa Dig . . . kort sagt, Du har saa mange Grunde til at være lykkelig . . . Du er det ikke.

Kerbennec. Det er sandt —

Hortense. Skriv op i Din Regnskabsbog Alt, hvad Du i de sidste ti Aar har givet ud af Bekymringer, Sorger, Ængstelser, skuffede Forhaabninger . . . hver Aften har Du fortalt mig om denne Proces.

Kerbennec. Ja, i ti Aar har jeg vundet den hver Aften.

Hortense. Læg dertil Utaalmodigheden, det slette Humeur, som forjager den henri-

vende Fortrolighed, . . . Hadet, som fortører Hjertet . . . Vreden, som stiger til Hovedet og bringer Blodet i Oprør . . . og Du, som kan regne, læg alle disse daglige Ærgrelser sammen og sig mig saa, om Du nogensinde kan faae dem betalt ved at vinde 50,000 Francs.

Kerbennec. Det er muligt. (reiser sig.) Men jeg kan dog ikke give efter, naar jeg har Ret. (gaaer hen tilvenstre.)

Hortense. Det sige Alle, som føre Proces.

Kerbennec. Jeg kan ikke lade denne d'Ancenis, denne Paarørende, som jeg ikke kan fordrage, bryste sig over sin Triumph.

Hortense. Ja, det er virkelig en herlig Triumph. Først koster den ham rimeligviis ligesaa meget som Dig, og han er ikke rig. Han har havt store Tab, siger man —

Kerbennec (barsk). Det er hans Feil! Hvorfor procederer han istedetfor at tage sig af sine Affairer? Var han kommen til mig, havde han sagt: „Jeg har Uret", skulde jeg have eftergivet ham disse 50,000 Francs, ja to tre Gange saa meget, om det havde været nødvendigt.

Hortense. Det er smukt, deri gjenkjender jeg Dig! Men hvorledes skal han tilstaae, at han havde Uret, naar han, som Du, troer at have Ret . . . naar han, som Du, troer, at det gjælder hans Ære?

Kerbennec. Hans Ære! . . . Sig hellere hans Haardnakkethed, hans Stivsind . . . for egensindig er han.

Hortense. Han er Bretagner . . . som Du!

Kerbennec. Ti Gange værre! . . . Erindrer Du ham blot?

Hortense. Hvad jeg erindrer, er, at han var en høist elskværdig, føielig Onkel, som gjorde Alt, hvad jeg ønskede, som hver Dag bragte mig nydelige Dukker, der altid bleve slaaede istykker af hans Søn, Fætter Edouard —

Kerbennec. Som Du bestandig laae i Klammeri med.

Hortense. Hvilket dog ikke hindrer os i at holde af hinanden; og Du har opdraget mig til at betragte dem som Uvedkommende, som Fremmede, som Fiender.

Kerbennec (barsk). Deri har jeg gjort Ret! . . . Men Du taler, som om Du endnu kjendte dem, og Du har ikke seet dem, siden Du var Barn.

Hortense. Maaskee dog.

Kerbennec (rynker Panden). Hvad vil det sige?

Hortense. I Brest for to Maaneder siden, paa Præfektens Bal, sad jeg ved Siden af Frøken Kerkado, en af Departementets Skjønheder, en Veninde, som havde taget mig med, og som var den Eneste, jeg kjendte. Imellem en Gruppe Dandsere lagde vi Mærke til en Cavalleer, som vexelviis betragtede min Veninde og mig. Det var klart, at han valgte imellem os To.

Kerbennec. Det vakte Jer Nysgjerrighed.

Hortense (smilende). Javist! Endelig — kommer han til mig.

Kerbennec. Det smigrede Din Egenkjærlighed.

Hortense. Det fragaaer jeg ikke. Min Dandser var meget munter, meget morsom, original, aandfuld og valsede meget godt . . . kort en udmærket Cavalleer! . . . Da jeg kom hen paa min Plads, spurgte jeg ogsaa min Veninde om hans Navn . . . Herr Edouard d'Ancenis!!

Kerbennec. Min Søsterson!

Hortense. Det var min Fætter, som Du i ti Aar havde vænnet mig til at afsky, en Vane, jeg skyndte mig med at lægge mig efter panny. Jeg bønfaldt Frøken Kerkado om ikke at røbe mit Navn, og da han igjen kom og engagerede mig, tænkte jeg paa Dig; jeg svarede ham koldt, at jeg ikke dandsede mere den Aften, og jeg holdt Ord.

Kerbennec. Det var godt.

Hortense. Ikke sandt? Det var datterligt handlet, heltemodigt . . . især da Sandheden nøder mig til at tilstaae, at han ogsaa fra det Øieblik holdt op med at dandse og . . . hvad jeg ikke havde forudseet, hver Gang min Veninde dandsede, kom han som af en Hændelse og satte sig paa den ledige Stol.

Kerbennec (opbragt). For at gjøre Cour til Dig!

Hortense. Det var en Hensigt, jeg strax mistænkte ham for; men min imponerende Mine overbeviste ham om, at enhver anden Gjenstand vilde behage mig mere, og et Øieblik efter dreiede Conversationen sig om Reiser, om Amerika, hvorfra han netop var kommen, om Bretagne, hvor han var født, og som han vilde gjennemvandre tilfods, og alt dette simpelt, let, venskabeligt, næsten fortroligt, saa jeg nær havde troet, han vidste hvem jeg var, hvis han ikke under Souper'en ivrig havde henvendt sig til Frøken Kerkado, for at faae at vide, hvad jeg hed, en Lyst, han dog ikke fik tilfredsstillet. See der, kjære Fader, har Du Historien om, hvorledes jeg mod min Villie gjorde Bekjendtskab med denne forhadte Fætter.

Kerbennec. Som nu ikke længer er Dig forhadt.

Hortense. Det er sandt.

Kerbennec. Vær fuldkommen oprigtig . . . Er der der (slaaer sig først paa Panden, saa paa Hjertet) eller der Mere, som Du ikke har fortalt mig?

Hortense. Nei, Fader.

Kerbennec. Du har i to Maaneder afslaaet tre Partier . . . af hvad Grund.

Hortense. Fordi jeg ikke syntes om dem.

Kerbennec. Og Herr Paimpol, vor Nabo, den nye Godseier?

Hortense. Jeg veed ikke, at han endnu har meldt sig.

Kerbennec. Herr Paimpol er en klog og forsigtig Mand, som ikke kaster sig hovedkuls

ind i Noget, førend han modent har overlagt det. Men hvis han nu meldte sig? Jeg har saa mine egne Tanker.

Hortense. Hver har nu sine . . . jeg kunde maaskee have andre, og hvis jeg nu mere for Din Lykkes Skyld end for min egen vovede at underkaste dem Din Mening —

Kerbennec. Nu?

Hortense. Det er blot en Drøm . . . et Luftkastel —

Kerbennec (utaalmodig). Nu, nu da!

Hortense. Hvis jeg for det Første var i Dit Sted, vilde jeg tænke som saa: en Proces, som daglig koster saa mange Ærgrelser, Bekymringer og Kjedsommeligheder, var en fortræffelig Ting — at tabe! Jeg vilde forøge mig over at have tabt den og vilde strax frafalde min Sag for Høiesteret.

Kerbennec (ironisk). Virkelig! (koldt.) Og saa?

Hortense. Og saa vilde jeg skrive til min Svoger: „Det magreste Forlig er bedre end den fedeste Proces. (lidt forlegen.) Send mig derfor Din Søn Edouard med Fuldmagt, for at vi kunne —

Kerbennec (ironisk.) „Ende det Hele i Venskab!"

Hortense (slaaer Øinene ned). Netop.

Kerbennec (ligeledes). „Og give ham min Datter til Kone."

Hortense (seer smilende paa sin Fader). Ah Snak? Hos hvem kunde en saadan Tanke opstaae?

Kerbennec (opbragt). Hos mig! Aldrig!

Hortense (koldt). Heller ikke hos mig? . . . En Grund mere til at sige til Din Søstersøn: „I lang Tid have vi levet som Capuleterne og Montaigueerne i Had til hinanden. Lad vore Tvistigheder have en Ende og lad dem ikke blive arvelige. For min Søsters, Deres Moders, Skyld ikke mere Had, ikke mere Proces! Tag de 50,000 Francs." (Kerbennec gjør en Bevægelse.) Det er Dine egne Ord, Fader . . . og gjør os for denne Priis til Venner og Slægtninge." See, det er den Underhandling, jeg vilde foreslaae.

Kerbennec. Ah, det er saaledes, Du dømmer.

Hortense. I sidste Instants.

Kerbennec (koldt). Godt! (gaaer hen tilhøire.) Nu vil jeg paa min Side see, om jeg skal acqviescere denne Dom eller indanke den.

Hortense (efter et Øieblik's Taushed). Du sidder saa taus, kjære Fader . . . Din Pande bliver mørk (seer ud af Vinduet.) Himlen ogsaa, det trækker op til Uveir.

Kerbennec (seer ud). Eller snarere, det bryder løs.

Hortense. Saameget værre! Jeg er overtroisk, og det er et slemt Varsel.

Anden Scene.

Josseline. De Forrige.

Josseline (kommer forskrækket ind fra Baggrunden). Luk Vinduerne! . . . Luk dog Vinduerne! (lukker Vinduerne tilvenstre.)

Kerbennec. Men min Gud, Josseline! Hvad er det at være bange for?

Josseline. Det er en frygtelig Regnbyge, det øser allerede ned, og en Blæst, som truer med at slaae alle Ruderne ind i Fabrikken.

Hortense (seer gjennem Vinduet tilhøire). See der, længst nede i den store Allee kommer en Kabriolet farende mod Vind og Veir . . . Det er vor Nabo Paimpols!

Kerbennec. Er Du sikker paa det?

Hortense. Jeg kjender den.

Kerbennec. Da kjender jeg ikke ham i denne Visit. Tage afsted i et saadant Veir!

Hortense. Du gaaer at tage imod ham, thi jeg er i min Morgennegligé.

Kerbennec. Paa ingen Maade, jeg skal skrive til Paris . . . om min Proces.

Hortense. Din Proces?

Kerbennec. Og det tager Tid ligesaagodt som Dit Toilette.

Hortense. Ja, det vil tage umaadelig lang Tid.

Kerbennec. Josseline gaaer at bede Herr Paimpol vente nogle Øieblikke.

(Man hører tilvenstre Lyden af en Klokke.)

Josseline. Det ringer paa Porten.

Hortense. Det er en rigtig Visitdag.

Josseline (seer ud af Vinduet tilvenstre). Det er en Fremmed . . . han kommer — vist imod sin Villie . . . en ung Mand tilfods . . . han er gjennemblødt og søger Ly . . . nu bliver der lukket op for ham.

Kerbennec (reiser sig). Der bliver lukket op for ham . . . Meget vel.

Hortense (ironisk). Det er Gjæstfrihedens Pligter . . . det er Din Sag, Fader, jeg løber min Vei. (gaaer ud igjennem den første Dør tilhøire.)

Kerbennec (utaalmodig). Saa hør dog . . . Pokker i Vold med Toiletterne! (til Josseline) Lad den Herre komme ind . . . Lad ham varme sig, tørre sig, og hvis han er tørstig eller sulten —

Josseline. Jo, Herre, som jeg pleier . . . Det veed man her i Egnen, at her er et velsignet Huus —

Kerbennec (opbragt). Nei, nei! thi jeg er saa desperat —

Josseline. Paa hvem, Herre?

Kerbennec. Paa Dig, paa mig, paa Alverden . . . Visitter, Affairer! . . . Jeg vilde ønske, Fanden havde det Altsammen. Nok sagt — jeg gaaer ind paa mit Værelse.

(Han gaaer ud af Baggrunden tilhøire.)

Tredie Scene.

Josseline (alene).

Er det muligt at finde en god Mand, der kan være saa ond som Herren, naar han sætter sig det i Hovedet. Det Gode og det Onde, Alt kommer over ham som et Uveir . . . med Knald og Skrald . . . Ved den mindste Feil taler han om at jage Alverden paa Døren . . . og næste Dag øser han Penge ud til fattige Arbeidere . . . Der! Der! . . . Værsaagod! . . . ligesom et Regnskyl . . . som det, der falder i dette Øieblik.

Fjerde Scene.

Josseline. d'Ancenis.

d'Ancenis (fra Baggrunden tilvenstre). O hvilken deilig Regn! . . . O hvilken deilig Himmel i Bretagne!

Josseline. Værsaagod at træde indenfor, Herre; jeg har Befaling til at modtage Dem og varme dem op.

d'Ancenis (leer). Du, mit Barn?

Josseline. Ja, Herre, Brændet er ikke dyrt her i Egnen, og det er et Veir, som nok kunde sætte Dem i slet Lune.

d'Ancenis. I slet Lune? Jeg? Det er jeg aldrig. Jeg tager altid Veiret, som det falder.

Josseline. Det er et Herrens Veir idag.

d'Ancenis. Ja, saa bliver det godt Veir imorgen . . . Gud skee Lov for min Makintosh!

(Tager Kappen af og kaster den paa en Stol i Baggrunden tilvenstre.)

Josseline. Det er min Troe sandt, De er jo tør fra øverst til nederst.

d'Ancenis. Det har jeg Patent paa (gaaer hen til Kaminen). Men alligevel vil jeg med Velbehag nyde Ilden, som flammer, og Brændet, som knittrer . . . Hvor er Herren i Huset?

Josseline. Paa sit Værelse, hvor han skriver.

d'Ancenis. Og Fruen . . . hvis der er Nogen.

Josseline. Frøkenen gjør sit Toilette.

d'Ancenis. Saa vil jeg vente, for at aflægge dem min Taksigelse (sætter sig foran Ilden) Jeg vil være ret taalmodig, give Regnen Tid til at strømme ned —

Josseline. Og selv tage Tid til at varme Dem.

d'Ancenis. Som Du siger . . . men vent . . . vent dog . . . siden Du har taget saa godt imod mig —

Josseline. Gud bevares, man har jo Hjerte —

d'Ancenis (søger i Lommen). Og er smuk ovenikjøbet . . . Værsaagod!

Josseline (aissides, idet hun gaaer hen tilhøire). Et Femfrancsstykke! Og det af En, som gaaer tilfods. Der kan man see, hvor man maa være paa sin Post og vise sig artig mod alle Mennesker.

Femte Scene.

Paimpol. De Forrige.

Paimpol (fra Baggrunden). Hvilket Veir! Hvilket forfærdeligt Veir! Jeg sad i min Kabriolet som i et Badekar . . . Der manglede blot et Thermometer.

Josseline. De seer ogsaa ud som en Syndflod.

Paimpol. Det er ikke saameget Blæden selv, som hvad der følger ovenpaa —

Josseline. Ja, Snuen.

Paimpol. Nei . . . (aissides.) Men en Dag, da et høitideligt Frieri skal afgjøres. (høit.) Underret Din Frøken om min Nærværelse.

Josseline. Hun klæder sig paa.

Paimpol. Det gjør Ingenting. Hun kan godt klæde sig paa og faae Underretning om, at jeg er her. Nu, gaaer Du saa? Hvad det er for nogle Tosser, disse Tjenestepiger! Jeg vil imidlertid tørre mig en Smule. (seer hen til Kaminen.) Ah, Pladsen er allerede besat.

Josseline. Det er et ungt Menneske, som gjerne vil gjøre Plads for dem ved Kaminen . . . han er saa nydelig. Farvel, Herre!

Paimpol. Farvel.

Josseline (aissides, idet hun seer paa Paimpol). See, han giver Ingenting, han! Og det er En, som er kommen tilvogns.

(gaaer ud af første Dør tilhøire.)

Sjette Scene.

d'Ancenis med Ryggen lænet til Kaminen. Tilhøire **Paimpol.**

Paimpol. Et ungt Menneske! . . . Et ungt Menneske, der er nydeligt! . . . Skulde han have samme Hensigter som jeg, der i hele to Aar har overveiet, førend jeg vilde frie? . . . (gaaer henimod Kaminen.) Om Forladelse —

d'Ancenis (seer op). Er det muligt? Paimpol!

Paimpol. d'Ancenis!

d'Ancenis (gaaer hen til Paimpol). Som jeg ikke har seet siden vi gik i den polytechniske Skole —

Paimpol. Da Du afgik derfra var Du i øverste Klasse.

d'Ancenis. Og Du?

Paimpol. Jeg blev i nederste, det veed Du nok.

d'Ancenis. Det havde jeg glemt . . . Og hvad har Du siden taget Dig for? Du havde jo Penge, saavidt jeg husker.

Paimpol. Min Fader havde tjent en meget anstændig Sum ved Omnibus- og Fodpostcontoirerne; men jeg brød mig ikke om at træde i hans Fodspor . . . jeg, en gammel Skolar, et Æresmedlem af Skolen, . . . det gjaldt at finde en Vei —

d'Ancenis. Der er saa mange af dem.

Paimpol. Ja, der er altfor mange af dem . . . og da jeg aldrig gjør et letsindigt Skridt, saa studerede jeg lidt efter lidt den ene efter den anden.

d'Ancenis. Og hvilken har Du valgt?

Paimpol. Der var saadanne Ubehageligheder med dem allesammen, at jeg efter i en fyv, otte Aar modent at have overveiet det og grundigt sat mig ind i Statssamfundets nærværende Tilstand og den Retning, som enhver Vei anviste til at gjøre Carriere, tilsidst vendte tilbage til den Vei, min Fader havde været i og blev Bestyrer af Omnibus- og Fodpostcontoirerne, da det pludselig strømmede over med Lovforslag til at gjennemskjære hele Frankrig med Jernbaner.

d'Ancenis. Din Speculation duede ikke længer.

Paimpol. Netop.

d'Ancenis. Det er Følgen af at tænke for meget.

Paimpol. Jeg fattede den Plan at kaste mig over Politikken, at stille mig som Deputeret for et Departement.

d'Ancenis. Hvilket vilde Du repræsentere?

Paimpol. Hvilket? Der er jo hele sex og firs, saa det var Knuden . . . og for som Sagkyndig at kunne tage min Beslutning, begyndte jeg min Reise Frankrig rundt. To og halvtredsfindstyve tusind Communer, det tog Tid, og jeg havde endnu ikke undersøgt alle Localiteter, saa kom 48.

d'Ancenis. Og dermed en ny Orden i Tingene.

Paimpol. Der var hele fem Partier.

d'Ancenis. Ja, hvilket skulde man slutte sig til?

Paimpol. Det maatte man alvorligt overveie . . . jeg veiede længe pro og contra . . . endelig besluttede jeg mig for Republikken . . . netop Dagen før Statscoupet, da den sang paa sit sidste Vers.

d'Ancenis. Det var en Uglspilsstreg af Skæbnen . . . og nu?

Paimpol. Er jeg atter begyndt at overveie, og til syvende og sidst har jeg fattet det Forsæt at søge en god Post.

d'Ancenis. Hvilken?

Paimpol. Ja, seer Du, det er det Eneste, som sætter mig i Forlegenhed.

d'Ancenis. Skynd Dig, tænk paa Concurrencen.

Paimpol. For, om muligt, at finde en for mig selv ganske alene, havde jeg tænkt paa at gifte mig; men i det Tilfælde hed det rigtignok at gaae frem med Forsigtighed og overveie ved hvert Skridt.

d'Ancenis. Jeg forstaaer Dit Besøg . . . Der er en Frøken her, Din Skjælmsmester —

Paimpol (afsides). Jeg har gjættet rigtig.

d'Ancenis. Er hun smuk?

Paimpol. Saa lala . . . men saa er hendes Character —

d'Ancenis. Fortræffelig?

Paimpol. Aa, den har sine Hager . . . En Nabo har saa mange Leiligheder til Jagttagelser. Du kan selv dømme; thi Du kommer jo her i Huset —

d'Ancenis. For at varme mig. (Læner Ryggen mod Kaminen.)

Paimpol (afsides). Det er ikke sandt. (Højt, leende.) Saa det er derfor, Du er kommen? — (Sætter sig i en Lænestol ligeoverfor d'Ancenis.)

d'Ancenis. Jeg er ledet af min Lykkestjerne, min sædvanlige Fører! thi jeg gaaer aldrig som Du og spilder min Tid med at vælge, og da jeg er vis paa, at der deroppe er et Forsyn, som seer videre end vi, saa lader jeg det gjerne styre mine Anliggender.

Paimpol. Ah bah!

d'Ancenis. Til Dato har jeg befundet mig vel ved det.

Paimpol. Det er ikke muligt.

d'Ancenis. Ja, døm nu selv. Min Fader, som var ruineret ved en Familieproces, havde Ingenting at give mig, og da jeg var bleven færdig med at studere Bjergvæsnet, besluttede jeg at søge min Lykke i St. Francisco, Sonora eller Mexico. To Skibe, Jeanne d'Arc og Erigone, skulde gaae fra Havre, de vare begge lige gode og lige hurtigseilende . . . Der var ingen Grund til at foretrække det ene for det andet . . . Du vilde have ventet en Maaned, det vyholdt mig ikke i fem Minutter . . . Overbeviist om, at min Lykkestjerne vilde lede mig, kastede jeg Plat og Krone, fik Jeanne d'Arc, og kom paa det lykkelig og vel i Havn.

Paimpol. Og Erigone?

d'Ancenis. Kom slet ikke, siden det gik under med Mand og Mus paa Veien, der seer Du Slumpelykken. Jeg vil ikke tale om mine Eventyr i Californien. Som Ingenieur ved Minerne og ved at arbeide fortjente jeg i nogle Aar nogle tusind Pjastre, som jeg bragte med til Frankrig. Det var jo ingen Formue. Jeg gav min Fader en Deel til Omkostningerne ved den evige Proces, og det Lidt, som var tilovers, maatte gjøres frugtbringende. At faae Penge godt anbragte er ingen let Sag, og derfor —

Paimpol. Gav Du Dig til at overveie?

d'Ancenis. Nei, aldeles ikke, jeg satte mig til at skrive Benævnelserne op paa alle tænkelige og utænkelige Børsspeculationer, Gud skal vide, det var Algebra for mig, og da jeg rigtig havde vendt og dreiet dem alle —

Paimpol. Ja, i Hovedet?

d'Ancenis. Nei, i min Hat . . . saa trak jeg et ubekjendt Ord ud af Urnen . . . det var Forsynets Bestemmelse, som jeg ikke for-

stod, men som jeg blindt underkastede mig; min Stjerne virkede og nogle Dage efter — det er uhyre, det er forskrækkeligt, min Bedste, at man saaledes fra den ene Dag til den anden kan have saa umaadelig en Profit — var jeg Millionair, en Stilling, som jeg forresten alle mine Dage har havt stor Lyst til; Millionair paa en Uge! Det er formelig som i Tusind og en Nat.

Paimpol (reiser sig). Du blev ved?

d'Ancenis. Nei fy, det havde jo været som en Spiller, og det er jeg ikke. Jeg henvender mig kun til min Stjerne, naar jeg har Brug for den. Jeg realiserede, jeg overlod min Formue til min Fader og reiser nu for min Fornøielse. Da jeg saa imorges vil gaae til Minerne i Pullaowen, kommer jeg til en Korsvei, og da der ikke er Nogen til at sige mig den rette Vei, gjorde jeg naturligviis, som jeg pleier; jeg kastede Plat og Krone og fik Veien tilvenstre.

Paimpol. Der blev Du dog narret; thi Du gaaer lige fra det Sted, Du skulde hen til.

d'Ancenis. Hvor kan Du vide det? Det er slet ikke vist, at jeg ikke har taget den rette Vei. Jeg blev udsat for et Uveir, det er sandt; men saa møder jeg her en gammel Kammerat, en gammel Ven, som kun har een Mangel, at han ikke deler min Synsmaade.

Paimpol. Det gjør jeg mig til af; det er altid farligt at sætte Lid til Stjerner, og en Nar, som ikke tænker —

d'Ancenis. Er ofte bedre faren end en Viismand, som tænker altfor meget.

Paimpol. Men Du, Du tager jo Din Beslutning i et Minut.

d'Ancenis. Og Du, Du tager aldrig Din Beslutning. Der falder mig en Lignelse ind fra vore philosophiske Timer i Skolen; Du forekommer mig sans comparaison ligesom Buridans Æsel, der stod mellem to Maal Havre, som vare hinanden fuldkommen lige, og da det nu ikke sandt nogen afgjørende Grund til at begynde paa det ene snarere end det andet, saa sultede det ihjel.

Paimpol. Det er en absurd Lignelse, hvorimod jeg protesterer.

Syvende Scene.

Josseline, der kommer fra Døren tilhøire. **De Forrige.**

Josseline. Frøkenen er paaklædt, og vil have den Ære at modtage Herr Paimpol.

d'Ancenis. Farvel, min gamle Ven, og god Lykke! Regnen er ophørt, — Himlen opklares — (gaaer hen for at tage sin Makintosh)

Paimpol (forbauset). Du bliver ikke?

d'Ancenis. Jeg tænkte at begive mig paa Veien igjen, naar jeg havde takket Herren i Huset, som jeg endnu ikke kjender.

Paimpol. Virkelig!

d'Ancenis. Lige saa lidt som hans Datter . . . Vil Du blot formelde hende den Reisendes Respect.

Paimpol (afsides). Jeg tog Feil . . . Nu lige meget! Forsigtighed er en Borgmesterdyd.

(Der ringes utaalmodigt paa Klokken i Baggrunden tilhøire.)

Josseline. Det er Herren.

d'Ancenis. Herren? (lægger Kappen fra sig.)

Josseline. Klokken siger, at han ikke er i godt Humeur, og paa den Kant er Uveiret ikke forbi!

Paimpol. Det holder sjelden op, og jeg skynder mig at komme i Læ hos hans Datter. Farvel! (Han gaaer igjennem første Dør tilhøire. Kerbennec viser sig paa Dørtærskelen i Baggrunden.)

Ottende Scene.

d'Ancenis i Baggrunden tilvenstre. **Kerbennec. Josseline.**

Kerbennec. Er da alle Mennesker døve her i Huset?

Josseline. Jeg var hos Frøkenen, nu kommer jeg.

Kerbennec. Stig til Jægeren, at han klæder sig paa, sadler en Hest og kommer for at faae mine Ordre. Han skal bringe et Brev til Byen . . . i Øieblikket, lige i dette hellige Øieblik.

Josseline (gaaer ud af Baggrunden). Jo Herre.

Kerbennec (følger truende efter). Og hvis han ikke inden ti Minutter er tilhest . . . (bliver vaer d'Ancenis, som hilser.) Om Forladelse, men det var et Brev, jeg netop har skrevet . . . til Paris til min Commissionair . . . en Høiesteretsproces . . .

d'Ancenis. Det er mig, som skal bede om Forladelse for mit paatrængende Besøg. Jeg har hos dem (peger paa Kaminen.) fundet en varm Gjæstfrihed, hvorfor jeg længedes efter at takke Dem før min Afreise.

Kerbennec. Allerede?

d'Ancenis. Regnen er ophørt.

Kerbennec. Men Veiene ere endnu ikke tørre, de maae være frygtelige, og De er tilfods.

d'Ancenis. Det er den eneste Maade, hvorpaa man reiser godt.

Kerbennec. Mine Heste og min Vogn ere til Tjeneste, men hvad der vilde være endnu bedre — bliv en Deel af Dagen hos os . . . Vi spise tidlig, og De vil i god Tid kunne vende tilbage til Byen.

d'Ancenis. I Sandhed, min Herre, Deres Indbydelse —

Kerbennec. De maa modtage den, som jeg tilbyder den, uden Omstændigheder, og hvis De ikke har Hastværk —

d'Ancenis. Nei, aldrig! Jeg har Intet at bestille og reiser for min Fornøielse.

Kerbennec (rækker ham Haanden). Det er et Ord! Slaa til!

d'Ancenis (rækker ham sin). Paa min Ære, De har en Maade at vise Gjæstfrihed paa —

Kerbennec. Den er ganske ligefrem, mit Huus er aabent for alle Fremmede; jeg seer mange her, men sjelden nogen med saa gode Manerer som Dem . . . nei, det er ingen Compliment, det bruger jeg aldrig! De gjennemreiser vort Bretagne?

d'Ancenis. Jeg er født her, og jeg har ikke seet det siden min Barndom.

Kerbennec. Altsaa en Landsmand!

d'Ancenis. Jeg er stolt deraf! Man kan reise lang Vei, førend man finder en Egn, som kan maale sig med vor.

Kerbennec. De har reist?

d'Ancenis. Ja, jeg har tilbagelagt nogle tusind Mile tillands og vands, og intetsteds har jeg truffet noget saa Malerisk som vore Kyster, vore Strande, vore Klipper.

Kerbennec (stolt). Ikke sandt?

d'Ancenis. Hver Dag frembyder et nyt Skue, et nyt Under.

Kerbennec. Hvorhen gjaldt Bestemmelsen?

d'Ancenis. Jeg vilde spise Frokost i Pullaowen, hvor man siger, der skal være meget interessante Bly- og Sølvminer . . . og nagtet jeg Ingen kjender . . .

Kerbennec. Hvis jeg maatte være til Tjeneste med et Anbefalingsbrev, saa er Directeuren en fortræffelig Mand, en af mine Venner.

d'Ancenis. Paa Ære, jeg bliver ganske forvirret.

Kerbennec. Men først maa de spise Frokost. (gaaer hen til Pulten og ringer.) Og saa, De veed ikke, hvad De har udsat Dem for, jeg eier her en Fabrik for Garn, Touge og Snore til Skibsfarten; det er til Forbruget i Havnene ved Brest, l'Orient og Cherbourg.

d'Ancenis. Og De tillader mig at see Alt i Detail?

Kerbennec. Om jeg tillader Dem det! Jeg vil selv føre Dem omkring overalt, jeg skal ikke spare Dem for Noget. (tager en Brochure paa Pulten.) For at gjøre en Begyndelse, her er en Afhandling af mig, som jeg beder Dem modtage . . . De kan siden løbe den igjennem.

d'Ancenis. Nei, lige strax. (gaaer hen til Pulten og sætter sig.)

Kerbennec (til Josseline, som kommer). Frokost til Herren! (han giver hende sagte nogle Befalinger, d'Ancenis har imidlertid aabnet Bogen og læser de første Linier.)

d'Ancenis (læser). „Et nyt System for Anvendelsen af Tougværk og Seil af Antoine Kerbennec" . . . (forbauset) Kerbennec! Min Onkel! Antoine! (reiser sig) O min Lykkestjerne! O Hændelse! Det er et af Dine Puds! Du bringer mig til at trykke Haanden paa en Paarørende, som afskyer mig, og Du indqvarterer mig i hans Huus, som en Proces havde lukket for mig, og et Uveir har aabnet.

Kerbennec (som har sendt Josseline bort, nærmer sig d'Ancenis). Jeg har gode Been, rene Godsejerbeen, og De vil blive træt, det siger jeg Dem iforveien. Derfor maa De før vor Excursion samle Kræfter og jeg har bestilt Deres Frokost.

d'Ancenis (forlegen). De er altfor artig —

Kerbennec. En solid Frokost.

d'Ancenis. Jeg beder om Forladelse . . . det bliver mig umuligt at tage derimod.

Kerbennec. Men De maa være sulten.

d'Ancenis. Jeg nægter ikke . . . men uagtet den Fornøielse, den Ære, det vilde være mig at sidde ved Deres Bord, saa maa jeg afslaae det og bede om Tilladelse til at sige Dem Farvel.

Kerbennec (forbauset). Men De tog jo imod —

d'Ancenis. Ja, nylig, men nu, nei —

Kerbennec. Og hvorfor?

d'Ancenis. Farvel. (han gaaer mod Udgangen).

Kerbennec (fører ham tilbage). Nei, bliv nu, bliv nu, jeg holder Dem fast med det Gode eller med det Onde.

d'Ancenis (munter). Det manglede blot.

Kerbennec. At lade Dem reise vilde være at støde an mod alle Gjæstfrihedens Pligter.

d'Ancenis. Men om jeg blev, vilde jeg endnu mere støde an, det vilde være at misbruge Deres Godhed, Deres Høimodighed . . . og desuden det Navn, jeg læste paa Afhandlingen —

Kerbennec. Hvem er De da?

d'Ancenis. Af Erkjendtlighed for Deres Modtagelse vilde jeg hellere forlade Dem uden at sige Dem det.

Kerbennec (streng). Hvorom Alting er, Intet kan hindre en brav Mand fra at navngive sig.

d'Ancenis. Jeg tøver ikke længere, min Herre! Jeg er Edouard d'Ancenis, Deres Søsterson! (Kerbennec synker bestyrtet i en Lænestol tilvenstre.) Jeg forberedte Dem paa Stødet, og jeg vilde spare Dem for det. (ærbødig.) Tilgiv mig, Onkel, mit ufrivillige Besøg. Hvad mig angaaer, da vil jeg altid lykønske mig til den lykkelige Vildfarelse, som har forskaffet mig en saa hjertelig Modtagelse hos Dem og især et Haandtryk, som jeg har frarøvet Dem, det tilstaaer jeg. (munter.) Og min største Sorg er ikke at kunne give det tilbage. (han hilser, tager sin Kappe og lægger den paa Armen; samtidig reiser Kerbennec sig og gaaer hen tilhøire; i det Øieblik d'Ancenis skal gaae ud af Baggrunden, hilser han endnu engang sin Onkel.)

Kerbennec (standser ham med en Gestus). Et Øieblik! . . . (d'Ancenis kommer tilbage tilvenstre; efter et Øieblits Taushed.) Jeg begriber, at De skynder Dem at forlade en Slægtning, som man har lært Dem at hade.

d'Ancenis. Man har fra min Barndom lært mig at agte min Moders Broder.

Kerbennec. Virkelig? De billiger da ikke Deres Faders Haardnakkethed —

d'Ancenis. Jeg billiger, at han forfølger en Proces, hvorved man har opkastet Tvivl om hans Delicatesse, hans Ære. Jeg skal understøtte ham til min sidste Dag og med min sidste Hvid.

Kerbennec (paa engang vred og fornøiet). Det er ogsaa En, som har bretagnisk Blod i sine Aarer.

Niende Scene.

Josseline. De Forrige.

Josseline. Jægeren er færdig og tilhest, og hvis jeg maatte faae deres Brev —

Kerbennec (barst). Endnu ikke! Det haster ikke! Gaa!

Josseline (afsides ved Døren). Han vil, han vil ikke! Hvilke Luner! Hvis Herskabet var Tjenerskab, vilde det nok ikke blive gammelt i Tjenesten . . . (til Kerbennec, som seer vredt paa hende.) Nu ja, jeg gaaer, jeg gaaer. (gaaer.)

Tiende Scene.

d'Ancenis. Kerbennec.

Kerbennec (nærmer sig efter et Øieblik's Taushed d'Ancenis). Vil De give mig Deres Æresord paa, at hvad jeg nu siger, bliver imellem os, at De ikke vil sige det til noget Menneske, ikke engang til Deres Fader?

d'Ancenis. Det sværger jeg Dem, Onkel.

Kerbennec. Vil De . . . vil De gifte Dem?

d'Ancenis (farer tilbage). Ih Du min Gud! De giver mig der et Stød lige for Brystet.

Kerbennec. Som De ikke ventede. Jeg fordrer heller ikke, at De skal svare mig paa staaende Fod; jeg giver Dem en halv Time . . . tre Qvarteer . . . De kan endogsaa, hvis det generer Dem mindre, svare mig skriftlig. Et Ja eller et Nei! — ikke mere. — (d'Ancenis bukker.) Dernæst i det Tilfælde De samtykker, saa er dette mit andet Forslag: Jeg har en Datter, jeg vil hverken rose hende eller levere noget Portrait af hende . . . De skal selv faae hende at see.

d'Ancenis. Hvorledes, De vil —

Kerbennec. Jeg vil ende alle vore Tvistigheder, glemme alt vort Had og forene vore to Familier, om det er muligt! Men glem ikke, at De har lovet mig Taushed for alle Mennesker, og især min Datter, som ikke kan, som ikke bør kjende denne Plan før efter Deres Svar . . . De forstaaer —

d'Ancenis. Jeg forstaaer, Onkel, men —

Kerbennec (afbryder). Jeg lader Dem være alene. Overvei nu og lad mig vide Resultatet. (gaaer hen imod Baggrunden.)

d'Ancenis (følger ham). Men, Onkel —

Kerbennec (vender sig i Døren). Farvel.

Ellevte Scene.

d'Ancenis (alene, lægger Kappen fra sig).

Jeg har nok hørt, at min Onkel var en Original og det tilgavns . . . Men naar Alt kommer til Alt, noget Ufornuftigt er der ikke i hans Forslag . . . En ødelæggende Proces faaer Ende, to Familier nærme sig hinanden, det vil inderlig glæde min Fader . . . og jeg for min Deel har jo intet i Hovedet uden min Forlibelse fra Præfektens Bal . . . men Baller, Forlibelser, Præfekter, det træffer man overalt . . . Og desuden lod min deilige Ubekjendte, som jeg maaskee aldrig mere faaer at see, til at gjøre Nar af mig . . . Og jeg skulde for en uvis, chimærisk Erobring, afslaae alvorlige Fordele, Familiehensyn . . . Det vilde være absurd, og (sætter sig ved Pulten tilhøire og skriver) jeg kan skrive til min Onkel, at jeg efter moden Overveielse — thi jeg troer aldrig, at jeg har overveiet saa længe — har besluttet at gifte mig, og at jeg beder ham forestille mig for min Cousine.

Tolvte Scene.

d'Ancenis ved Pulten. **Josseline** bringer Frokost paa en Bakke, som hun sætter paa Geridonen tilvenstre.

d'Ancenis. Hvem er det?

Josseline. Herren har sagt, at jeg skulde bringe Dem Frokost.

d'Ancenis. Den kommer tilpas. Tak, mit Barn!

Josseline (dækker Bordet). Han gik op og ned i Haven og saae forstyrret ud.

d'Ancenis (smilende). Virkelig?

Josseline (trækker en Flaske op). Og saa sender han Dem her den bedste Viin, han har, den, som han selv drikker paa høitidelige Dage, ved Familiefester —

d'Ancenis (reiser sig og lader det forseglede Brev ligge paa Pulten). Ah ah! Lad os da see den!

Josseline (medens d'Ancenis drikker). Og saa sagde han: Hvis Herr d'Ancenis flyer Dig Noget til mig, kan Du finde mig paa den anden Kant af Haven henne i Fabrikken . . . (Seer, at d'Ancenis har drukket ud og skjænker et nyt Glas.) Den er god, hvad?

d'Ancenis. Den er mærkværdig af Bretagnerviin at være.

Josseline. Ja, Mage til Land findes ikke, det tør jeg nok sige.

d'Ancenis. Der er saa meget, Du maa fortælle mig om det! (Josseline gaaer et Øieblik ud af Baggrunden og kommer tilbage med Tallerkener. Leende.) Jeg burde uagtet min Appetit afslaae at sætte mig ved en Fiendes Bord; men man kan tage imod Frokosten af en Allieret, især naar han har god Viin. (smager paany.) Og denne finder jeg fortræffelig.

Josseline (tilhøire for d'Ancenis, stjænker for ham). Værsaagod, Herre.

d'Ancenis (drikker). Den stiger lidt til Hovedet.

Josseline. Det troer jeg nok! Et eneste Glas er nok, siger man, til en Perial.

d'Ancenis (munter). Og nu har Du Slag i Slag stjænket hele tre for mig.

Josseline. Au, det tænkte jeg ikke paa! Ulykken er skeet. (hun gaaer og tager nogle Tallerkener bort, kommer lidt efter igjen med Dessserten, som hun sætter paa Pulten.)

d'Ancenis (leer). Hun har Ret — Ulykken er skeet! Det er gaaet løs, det maa saa være . . . (drikker og slaaer sig saa for Panden.) Det er sandt; men man har ikke længer Brug for sit Hoved fra det Øieblik, man har overveiet og taget sin Beslutning . . . en Beslutning, som vilde bragt enhver anden end mig til at nøle. (stjænker.) Thi naar det kommer til Stykket, at frasige sig Ungkarlestanden, Forlibelserne og den Lykke, man gjør . . . (drikker og taler livligere.) det er jo som at forsværge Champagne og slaae sig paa det klare Vand . . . Men naar Alt kommer til Alt, naar man har en god Husholdning, en net Kone, en blid og god Ledsagerinde . . . og min . . . see det er Spørgsmaalet. (drikker.) Jeg burde kanskee før jeg skrev, indhente Oplysninger. (seer Josseline, som kommer og gaaer hen til Pulten.) Om jeg spurgte den Smaa!

Josseline (nærmer sig). Hvad behager?

d'Ancenis (standser). Nei, Intet! (afsides.) Hvilken Idee at henvende sig til en Tjenestepige. Og forresten hvem kunde vel give mig bedre og nøiagtigere Oplysninger end min gamle Kammerat, den gode Paimpol, som dengang lige saa lidt som jeg drømte, at jeg skulde bytte den Reisendes flygtige Stand med Hymens faste Stok . . . han, der hører hjemme her i Egnen, han, der hver Dag kommer her som Nabo, maa jo bedre end Nogen vide, hvorledes min Cousine er. Og han sagde jo, den charmante Ven — ja hvad var det, han sagde? (til Josseline.) Du Smaa! (Josseline har imidlertid ordnet hans Dessert paa Pulten; men da hun seer, at Brevet ligger i Veien, bringer hun det hen paa Kaminen, hvor hun staaer, naar d'Ancenis kalder paa hende.)

Josseline. Hvad behager, Herre?

d'Ancenis (endnu livligere). Fanden tage mig, om jeg husker . . . Ah, jo! Det er godt! Nu kommer jeg paa det . . . jeg behøver Dig ikke mere . . . han sagde, at hvad Skjønheden angik, da var den tarvelig . . . men til Gjengjæld havde hun en Characteer, . . . som lovede liden Glæde! (leer.) Altsaa for at ende en Proces, saaer jeg en hver Dag i Huset . . . Trætter og Kjævlerier . . . og saa offrer jeg min Frihed!

Josseline Herren drikker ikke mere.

d'Ancenis (utaalmodig). Aa nei! (Josseline gaaer med nogle Tallerkener.) Og maa jeg nu spørge, naar jeg endnu er fri, og Intet tvinger mig, hvorfor skulde jeg ikke sige det reentud? (reiser sig og gaaer hen til Kaminen, hvorpaa han skriver) „Min kjære Onkel, efter moden Overveielse gjør det mig ondt at maatte erklære, at jeg ingen Lyst føler til at gifte mig" . . . (afbryder) Det er behændigt og fiint paa eengang; thi paa denne Maade bliver det ikke hans Datter, men Giftermaal i Almindelighed, jeg har Noget imod. (lægger Brevet sammen og forsegler det.)

Josseline (kommer). Maa jeg bringe Kaffeen? (hun tager Bakken bort. Imidlertid reiser d'Ancenis sig med Brevet i Haanden.)

d'Ancenis (gaaer frem og tilbage). Som Du vil! . . . Saaledes maa man kjækt tage sin Beslutning paa staaende Fod og ikke som denne Paimpol —

Josseline (bringer Kaffeen, som hun sætter paa Bordet tilhøire). Vær saa artig!

d'Ancenis. Godt! . . . Jeg tøver aldrig! (bliver det forrige Brev vaer.) Ah, det er sandt! Det Brev havde jeg glemt . . . og naar jeg betænker de Grunde, det indeholder, den Glæde, denne Forbindelse vil gjøre min Fader . . . ja, men paa den anden Side den liden Tilfredsstillelse, det lover mig . . . det bliver et vanskeligt Spørgsmaal — (holder et Brev i hver Haand) see, nu staaer jeg som den gamle Philosoph, jeg før talte om, Buridans Æsel, uden at vide, hvad jeg skal beslutte, eller hvad Vei jeg skal tage. Skal jeg tage tilhøire eller tilvenstre? Tilvenstre eller tilhøire? Hvem skal jeg spørge . . . Gudsdød, min Stjerne! (betragter Josseline.) Du Smaa!

Josseline (vedbliver at tage af Bordet). Hvad behager Herren?

d'Ancenis. Siig mig engang, har Du Lykken med Dig!

Josseline. Jeg?

d'Ancenis. Er der Lykke ved Din Haand?

Josseline. Hm! . . . Jeg har blot en Kjæreste; men det er den Smukkeste og Rigeste her paa Stedet.

d'Ancenis. Meget vel!

Josseline. Det er Pierre Poternic . . . De veed nok? . . . Møllerens Søn . . . vi skal have Bryllup paa Søndag.

d'Ancenis. Fortræffeligt!

Josseline. Men jeg maa tilstaae Dem, han har een Feil . . . han er skinsyg som en Tiger. (hun sætter igjen Rammen hen paa Geridonen.)

d'Ancenis. Det er mig det Samme.

Josseline (gaaer hen tilhøire og sætter Bakken paa Pulten). Ja, nu er det ogsaa mig det Samme, men siden —

d'Ancenis. Kan det blive ubehageligt, ja. Det bliver Din Sag. Hør! (Josseline nærmer sig ham.) Jeg vil give Dig en Brudegave . . . (Josseline neier.) paa den Betingelse, at Du gjør mig en Tjeneste —

Josseline. Paa Øieblikket! Saa meget mere som Pierre ikke er her. Lad høre!

d'Ancenis (præsenterer hende Brevene, som han holder i den ene Haand). Her er to Breve, to

Breve, forstaaer Du . . . (vender sig,) Hvem er det? (halvsagte til Josseline.) Put dem i Lommen. (Josseline putter begge Breve i sin Forklædelomme.)

Trettende Scene.

Paimpol. De Forrige.

d'Ancenis. Det er min kjære Ven og Kammerat Paimpol.

Paimpol (høitidelig). Som vilde tale med Dig . . . ene og alene med Dig.

d'Ancenis. Det er en let Sag . . . Maa jeg blot sige to Ord til Gartnerfken. (nærmer sig Josseline, halvsagte.) Hvor sagde Du, Herr Kerbennec var?

Josseline. I Fabrikken, og naar De gaaer igjennem Parken, kan De være der paa ti Minutter.

d'Ancenis. Godt . . . Du har mine to Breve?

Josseline (slaaer paa Forklædet). Jo, jeg har dem her i Lommen, begge to.

d'Ancenis. Det ene bringer Du til Herr Kerbennec.

Josseline. Hvilket?

d'Ancenis. Hvilket Du vil, efter Dit eget Forgodtbefindende.

Josseline. Ah!

d'Ancenis. Og det andet bringer Du mig tilbage lige paa Stedet.

Josseline. Hvorledes, Herre?

d'Ancenis. Nøiagtig og taus . . . det er Betingelsen for min Brudegave . . . forstaaer Du?

Josseline. Jo, Herre . . . det vil sige nei . . . jeg vil lægge mit Dækketøi i Orden dernede, og saa løber jeg. (tager Bakken.) Haha, dette er noget løierligt Noget. Farvel, Herre! (gaaer ud af Baggrunden.)

Fjortende Scene.

d'Ancenis. Paimpol.

d'Ancenis (afsides, idet han seer hende gaae). Denne Gang — det vil være selve Skjæbnens Bestemmelse, som bliver forkyndt gjennem Dydens og Uskyldighedens Haand (vender sig til Paimpol). Min Ven, nu er jeg til Din Tjeneste.

Paimpol (reiser sig). Jeg veed ikke, min kjære Ancenis, hvorfor Du har troet at burde spille Diplomat ligeover for en gammel Kammerat; jeg vil være oprigtigere. Man forsikrer mig, at Du er en Slægtning af Huset her.

d'Ancenis. Jeg forsikrer Dig, jeg vidste det ikke.

Paimpol. Og hvem har underrettet Dig derom?

d'Ancenis (peger paa Pulten). En Brochure, som —

Paimpol. Jeg kjender den.

d'Ancenis. Eller snarere min Lykkestjerne, som jeg stoler paa.

Paimpol. Jeg har slet ingen Tro til min . . . jeg har i hele to Aar tøvet med et Frieri. (d'Ancenis leer). Imorges tidlig havde jeg besluttet at aabenbare mine Hensigter for Faderen . . . Herr Kerbennec.

d'Ancenis (leer). Imorges, for min Onkel!

Paimpol. Jeg kommer lige fra ham, jeg traf ham ved Fabrikken. Han sagde mig alvorlig: „Jeg kan ikke give Dem noget Svar i dette Øieblik."

d'Ancenis. Det er rigtigt.

Paimpol. „Der er en Slægtning af mig her, min Søstersøn, Edouard d'Ancenis, som jeg fremfor Alt bør raadføre mig med."

d'Ancenis. Det er rigtigt.

Paimpol. „Hans Svar vil afgjøre mit."

d'Ancenis. Det er fuldkommen rigtigt.

Paimpol (med Varme). Nu, min gamle Kammerat, da Du har den Indflydelse paa ham, saa beder jeg Dig, saa bønfalder jeg Dig, for vort gamle Venskabs Skyld —

d'Ancenis. Dette Ægteskab er Dig altsaa magtpaaliggende?

Paimpol. Umaadeligt! Det er den skjøneste, hæderligste Forbindelse, og desuden eneste Datter, den rigeste Pige i Departementet.

d'Ancenis. Ja, men Du sagde jo, at hun ikke var smuk —

Paimpol. Hun er nydelig.

d'Ancenis (forbauset). Hvorledes? . . . Og hendes Character, sagde Du —

Paimpol. Aa, hun er elskværdig, ydig, aandfuld —

d'Ancenis (ærgerlig). Men er det muligt? Og hvorfor sagde Du da før —

Paimpol. Jeg var bange for, at Du var en Frier, jeg var bange for . . . Din Stjerne, og i Kortspil og Kjærlighed gjælder ikke Broderskab. Men see engang, der kommer hun (gaaer hen til Vinduet til Venstre). Betragt blot —

d'Ancenis (seer i Frastand). Du har Ret, hun har en net Holdning . . . overmaade smuk Taille. (Gjenkjender hende). O Himmel!

Paimpol. Nu, hvad siger Du saa?

d'Ancenis (gaaer, uden at høre ham, hen til høire). Hvilket Møde! . . . Og min dobbelte Commission! Hvis jeg kunde faae det tilbage! . . . (gaaer henimod Baggrunden, han standser lidt ved at see Hortense).

Femtende Scene.

Hortense. De Forrige.

Hortense. Er det min Nærværelse, som jager Dem paa Flugt, Fætter?

d'Ancenis (forvirret). Hvor kan De troe, Frøken . . . jeg vil sige Cousine, jeg, som uden at kjende Dem vilde givet Alt i Verden for Haabet blot om de Familiebaand, som forene os, og som jeg var langtfra at ane.

Paimpol. Hvad? Virkelig! I kjendte ikke hinanden?

d'Ancenis. Ih min Gud, nei!

Hortense. Min Fætter siger sandt. (sætter sig tilvenstre og tager sit Arbeide.)

d'Ancenis. Og derfor vilde jeg være henrykt over at gjøre Bekjendtskab —

Paimpol (halvsagte). Og tale til hende for mig.

d'Ancenis (ligeledes). Netop. Men paa een Betingelse . . . løb hurtig . . . søg at indhente den lille Gartnerske, som jeg sendte til Fabrikken. (Seer ud af Glasdøren tilhøire.) See, hun er endnu ikke gaaet, jeg seer hende ved Enden af Alleen, stig hende, at hun paa ingen Maade maa udrette min Commission, og at hun strax paa Dieblikket maa bringe mig tilbage, hvad jeg betroede hende —

Paimpol. Jeg kan ikke begribe —

d'Ancenis. Det behøves ikke . . . gaa, spild ikke et Minut!

Paimpol. I denne Familie er det nogle ubegribelige Mennesker, Allesammen, (d'Ancenis gjør en Gestus) og de har et grueligt Hastværk (gaaer.)

Sextende Scene.

Hortense. d'Ancenis.

d'Ancenis (nærmer sig Hortense). O hvor jeg havde Grund til at troe paa min Stjerne! Uveiret, der overfaldt mig, var et Forbud paa smukt Veir, og Veien, hvorpaa jeg forvildede mig, førte mig paa rette Vei.

Hortense (ved sit Arbdide). I Familiens Skjød.

d'Ancenis. Ja, Frøken.

Hortense. De sagde rigtigere før, De sagde Cousine.

d'Ancenis. De tillader det altsaa? og De kalder mig Fætter?

Hortense. De fortjener det ikke; thi paa dette Bal, hvor Hændelsen førte os sammen, der gjenkjendte De ikke, der anede De ikke en Barndomsveninde, en Søster.

d'Ancenis. Det er sandt.

Hortense (smilende). Og Blodets Røst?

d'Ancenis (ligeledes). Var stum.

Hortense. Det var slemt, Fortiden var saa skjøn.

d'Ancenis (betragter hende). Det Nærværende er endnu skjønnere, og da jeg saae denne henrivende unge Pige, der var saa skjælmsk og saa forførende, som forvirrede min Fornuft og berusede mig, da følte jeg ikke, jeg tilstaaer det, som nogen Fætter.

Hortense (reiser sig og gaaer hen tilhøire). Det var ilde, det er de eneste Følelser, jeg tør lytte til, min Fader veed ikke engang, hvem De er —

d'Ancenis (med Liv). Han veed det, han veed det . . . det er ham selv, som har tilbudt mig Gjæstfrihed, ja endnu meget mere.

Hortense. Hvad da?

d'Ancenis (sætter sig). En Frokost, en fortræffelig Frokost.

Hortense. Virkelig? Det er ikke mere end en Timestid siden, at han var meget ugunstigt stemt imod Dem, jeg maatte mægle Fred, jeg talte om Capuleterne —

d'Ancenis. Og Montaiguerne! Ja, om ogsaa Forældrene ligge i Strid, er det ingen Grund til, at Børnene, og især Søskendebørnene, skulle følge deres Exempel. Jeg forstaaer saa godt, hvorledes Romeo og Julie —

Hortense. Ja, det er ikke Spørgsmaalet.

d'Ancenis. Jo, netop, Cousine, og der er desuden andre Grunde . . . naar man har valset . . . naar man har talt med En, hvis Ynde fængsler, hvis Smiil fortryller, hvis Aand henriver, som man aldrig kan glemme, som følger som en Skytsengel, som en lebende Stjerne! (peger mod Himlen).

Hortense (smilende). De raisonnerede formustigere paa Ballet, Fætter, og jeg anseer Dem for stærkere i Vals end i Astronomi. (efterligner d'Ancenis Gestus).

Syttende Scene.

Paimpol fra Glasdøren tilhøire gaaer paa Taaspidserne. **De Forrige.**

d'Ancenis (bliver ham vaer). Ah!

Hortense (afsides, idet hun gaaer hen tilvenstre). Det er ligemeget . . . min Fætter er høist elskværdig. (sætter sig ved sit Arbeide tilvenstre.)

d'Ancenis (i Baggrunden tilhøire, til Paimpol, idet han udstrækker Haanden). Nu, hurtig hid med dem! Du har truffet Gartnerske?

Paimpol. Nei.

d'Ancenis. Hvad?

Paimpol. Jeg spurgte mig selv, hvad der vilde være den korteste Vei til Fabrikken, for at komme hende i Forkjøbet, uden at dreie om den lille Skov eller at stikke lige over Engen —

d'Ancenis. Nu?

Paimpol. Og medens jeg nølede og beregnede Frastanden —

d'Ancenis. Nu da?

Paimpol. Var Josseline, som jeg bestandig saae foran mig, pludselig forsvunden.

d'Ancenis. Ah!

Paimpol. Det var umuligt at hente hende ind.

d'Ancenis. Og med den Besked kommer Du tilbage? Jeg, som imidlertid har staaet her og —

Paimpol. Talt for mig?

d'Ancenis. Ja, talt for Dig. (afsides, idet han gaaer hen tilhøire.) Gid Pokker havde ham!

Paimpol. Godt, godt . . . jeg vil ikke forstyrre Dig, bliv Du ved. (gaaer ud af Baggrunden.)

Attende Scene.

Hortense ved sit Arbeide. **d'Ancenis.**

d'Ancenis (iler hurtig mod Døren tilhøire). Saa afsted!

Hortense (standser ham). Fætter!

d'Ancenis (kommer tilbage, afsides). Naar Alt kommer til Alt, er det ogsaa forsilde ... Onkel maa nu have mit Svar ... men hvilket? Det kan være det rette —

Hortense. Fætter!

d'Ancenis (gjør et Skridt tilvenstre). Men hvis det var det gale!

Hortense. Men hvad gaaer der dog ad Dem?

d'Ancenis (forvirret). Intet ... jeg frygter, at Deres Fader, som i Begyndelsen modtog mig med saa megen Godhed ... jeg kan gjerne sige som en Søn... (Afsides) Hvilket af dem har han dog faaet! (høit) Jeg skjælver, jeg frygter —

Hortense. Men for hvad dog?

d'Ancenis. At han pludselig kan forandre sig. (Afsides) Hvis hun idetmindste kom, saa man kunde faae at vide!

Hortense (reiser sig isende). De kjender ham ikke! Han har ondt ved at gjøre det første Skridt, og han vilde aldrig i sit Liv tilgive et Afslag —

d'Ancenis (afsides). Gud!

Hortense. Men naar han engang har rakt Haanden, og man har modtaget den, saa bliver han, som en sand Bretagner, ligefaa heftig i sit Venskab, som han var det i sit Had.

d'Ancenis (ude af sig selv). Venskab! Had! Det er netop, hvad jeg siger! Enten — eller. (fatter sig) Om Forladelse, Cousine ... (forvirret) Men jeg er i en Stilling ... (afsides) Og Josseline, som ikke kommer! (høit) en Stilling, som De ikke kan fatte —

Hortense. Maaskee.

d'Ancenis (gaaer op og ned). Hans Agtelse, hans Hengivenhed er mig saa magtpaaliggende, at hvis jeg skal opgive det, er jeg fortabt! Sandsynligheden er lige stor paa begge Sider, jeg veed ikke —

Hortense (forbauset). Men, Fætter, skal dette være Conversation?

d'Ancenis. Nei, De har Ret! Jeg har aldrig mere behøvet mit Hoved, min Koldblodighed ... om det saa blot var, for at vise mig for Dem i et gunstigt Lys eller idetmindste ikke mishage Dem altfor meget, og jeg føler, at denne Forvirring, som jeg ikke kan beherske ... (bliver Josseline vaer og udstøder et Skrig) Ah, hvilken Lykke! det er hende!

Hortense (yderst forbauset). Hvem? Hende! Hvem dog?

d'Ancenis (søger at fatte sig). Sagde jeg virkelig hende, saa vilde jeg sige Dem ... og Beviset er, at jeg tilføiede: Hvilken Lykke!

Nittende Scene.

Josseline. De Forrige.

Josseline (kommer løbende ind). Frøken ... Frøken ... en Vogn ... et Besøg ... to Damer fra Byen ... Departementsraadens og Præfektens Fruer.

Hortense. Kan min Fader ikke tage imod dem?

Josseline. Nei, han sagde, da jeg raabte ind til ham i hans Værelse, som han havde lukket i Laas: „Jeg er ikke hjemme, sig min Datter Besked ... Skynd Dig!“ og her er jeg. (Gaaer tilbage i Baggrunden tilhøire).

Hortense. Et Besøg af Øvrigheden ... hvor det er kjedeligt! Det er ovenikjøbet de to snakkesaligste Damer i Departementet. Jeg vil see at faae en Hovedpine —

d'Ancenis. Hvor jeg er Dem erkjendtlig!

Hortense. Og at blive af med dem saa snart som muligt; thi De skylder mig en Forklaring, Fætter ... ja, den skylder De mig virkelig, jeg lader Dem ikke slippe ... Farvel saalænge. (Gaaer tilvenstre).

Tyvende Scene.

d'Ancenis. Josseline.

d'Ancenis (overbeviser sig om, at Hortense har bortfjernet sig, tager Josseline ved Haanden og fører hende frem forrest paa Scenen). Nu?

Josseline (triumpherende). Ja, nu er det gjort!

d'Ancenis (urolig). Du har leveret Brevet?

Josseline. Det kan De stole paa ... som De sagde mig.

d'Ancenis (hurtig). Hvilket?

Josseline. Det veed jeg ikke, det første det bedste, som jeg traf op af Lommen.

d'Ancenis. Det er nok, giv mig det andet. (Afsides) O, jeg føler en Bevægelse, en Engstelse ... (utaalmodig til Josseline) Nu, kom saa med det.

Josseline (forlegen). Det andet —

d'Ancenis. Javist!

Josseline. Hm, ja seer De, jeg har det ikke længer.

d'Ancenis. Men hvor er det da?

Josseline. Jeg veed ikke —

d'Ancenis. Hvad, Du veed ikke?

Josseline. Da jeg havde leveret det første til Herr Kerbennec, mødte jeg i Parken Pierre, Mølleren, min Kjæreste, De veed nok?

d'Ancenis. Ja, ja, jeg staaer som paa Gløder.

Josseline. Med Støvler og Sporer paa, han skulde paa Torvet at kjøbe Korn, jeg neier for ham ... saadan ... for at sige ham Goddag; men han, som er skinsyg som — jeg vil sige en Leopard — han havde allerede kastet et Øie ned i min Lomme ... „Hvad skal det betyde, Mamsel?“ sagde han, og saa rev han Brevet til sig ... „Et Kjær-

lighedsbrev til Dig." — Nei, sagde jeg. — „Jo", sagde han, og der blev da en Disput —

d'Ancenis (opbragt). Men han behøvede jo kun at læse Adressen.

Josseline (raaber høit). Ja, men Pierre kan ikke læse.

d'Ancenis. Kan han ikke læse?

Josseline. Nei, og det gjør ham endnu mere mistroisk.

d'Ancenis. Hvor det er fortrædeligt!

Josseline. Ikke sandt? — Sommetider kan det dog være ret godt. Men denne Gang — det er forstrækkeligt, det er ærgerligt. Tænk Dem, saa løb han og raabte: „Jeg skal faae En til at læse det paa Torvet." Men vær De ganske rolig, han vil være her . . . lad mig see . . . idetmindste inden en Time.

d'Ancenis. Men indtil han kommer — Hvad skal jeg gjøre? Hvad skal jeg finde paa? Jeg er færdig at blive gal!

Josseline. Aa, for en Lap Papir —

d'Ancenis. Men sig mig da . . . det første Brev, det, Du gav Herr Kerbennec —

Josseline. Ja, det er ganske simpelt . . . Herre! sagde jeg, her er et Brev til Dem fra den unge Reisende. Fra min Søsterson Edouard, raabte han ivrig, og saa forstod jeg, at De var Søstersønnen i Familien —

d'Ancenis. Videre!

Josseline. Som Frøkenen saa ofte har talt om, for ellers var jeg aldrig falden paa —

d'Ancenis (tager hende haardt i Armen). Videre, videre! Kom dog ud med det!

Josseline. Men hvor var det, jeg slap?

d'Ancenis (ude af sig selv). Og det spørger hun mig om!

Josseline. Saa raabte han: Mine Briller! mine Briller! og slog paa Lommerne. (leer) For han kan ikke læse uden Briller, og han løber altid efter dem . . . og saa kom Vognen . . . „Jeg er ikke hjemme! Lad Ingen forstyrre mig! Siig min Datter Besked!" Og saa lukkede han Døren, og jeg hørte ham skyde Slaaen for.

d'Ancenis (skyder hende afsted). Saa gaa, bank paa! Siig ham —

Josseline. Og det troer De, Nogen tør vove? Det var nok ikke raadeligt.

d'Ancenis (gaaer bevæget op og ned). Siig mig da til, naar Pierre er kommen tilbage . . . om han nogensinde kommer —

Josseline (forskrækket). Hvad? Om han kommer!

d'Ancenis. Godt, godt! Lad mig have Ro!

Josseline. Er der ikke noget Andet, De befaler?

d'Ancenis. Nei, gaaer Du saa?

Josseline (afsides). Og min Brudegave? Aa den kan ikke slaae feil, siden det er Søstersønnen i Familien. (Gaaer ud af Baggrunden).

En og tyvende Scene.

d'Ancenis (alene).

Og her skal jeg gaae og vente! . . . Jeg begynder næsten at troe, at det er et galt System dette med Stjerner. (utaalmodig) Ah, Paimpol . . . Hvad kan nu han ville igjen?

To og tyvende Scene.

Paimpol. d'Ancenis.

Paimpol. Nu, har Du lagt et godt Ord ind for mig?

d'Ancenis. Nei.

Paimpol. Og af hvad Grund?

d'Ancenis. Du beskyldte mig nylig for at spille Diplomat, jeg vil ikke længere fortjene den Daddel. Jeg elsker min Cousine, Horteuse Kerbennec.

Paimpol. Hvad behager? (afsides) Saa havde jeg dog Ret før. (høit) Og Du, som altid er saa rask i Dine Beslutninger, Du gifter Dig uden Tvivl med hende?

d'Ancenis. Der er Intet, jeg mere levende ønsker.

Paimpol (afsides). Og jeg, som netop har erklæret mig . . . Der seer man Følgerne af Hastværk. (høit) Du har altsaa friet?

d'Ancenis. Gid det var saa vel!

Paimpol (fornøiet). Du har altsaa ikke gjort det endnu?

d'Ancenis (forlegen). Maaskee! Det er muligt . . . det vil sige —

Paimpol. Gud, Du behøver ikke at spille fiint Spil med mig. Jeg beder Dig blot, at Du som Mand af Ære vil lade mig vide Dine Hensigter. Hvis Du fremstiller Dig, trækker jeg mig tilbage; hvis Du trækker Dig tilbage, fremstiller jeg mig paany. Jeg troer virkelig ikke, man kan bære sig honettere ad.

d'Ancenis. Nei, det er vist.

Paimpol. Giver Du mig saa Dit Svar? Det er en let Sag.

d'Ancenis (utaalmodig). Ikke for Dieblikket! Siden —

Paimpol. Men det er jo den simpleste Sag! Er Du for eller imod dette Giftermaal? Ja eller Nei?

d'Ancenis. Det kan jeg endnu ikke sige Dig, der er Grunde, vigtige Grunde. Det vil vise sig inden en Time . . . kanske før, kanske albrig. (opbragt) Men for Pokker, Du har paa engang faaet et skrækkeligt Hastværk, og Du pleier da ellers at gaae langsomt nok tilværks.

Paimpol. Og Du pleier jo ellers at bestemme Dig saa rask.

d'Ancenis. Dit Exempel har smittet, jeg vil overveie og blive fornuftig.

Paimpol. Det er en slet Fremgangsmaade.

d'Ancenis. Nu, som Du vil.

Paimpol. Og Du fører Dig op som en daarlig Kammerat.

d'Ancenis. Fornærmelser. Godt! Det er just det rette Øieblik! Jeg har faaet en uimodstaaelig Lyst til at yppe Klammeri med den Første den Bedste; og da nu Forslaget kommer fra Dig —

Paimpol. Det var ikke saadan at forstaae.

d'Ancenis. Du har Valget af Vaaben.

Paimpol (hurtig). Stop dog lidt, jeg maa jo have Tid til at vælge . . . især naar jeg har med Dig at gjøre, som har en Lykkestjerne.

d'Ancenis. Aa, nu er den saa ulykkelig, som den kan være.

Paimpol. Nu, dessstørre Aarsag.

Tre og tyvende Scene.

Hortense. De Forrige.

Hortense. Jh, min Gud, hvad er der paafærde? De ere hvirvlede, De kives.

Paimpol. Det er Dem, det angaaer, Frøken.

Hortense. Saa erklærer jeg mig at være udenfor Sagen, man kan ikke være Dommer og Part paa engang. (til Paimpol) Der er forresten en anden Sag, der venter paa Dem. Præfektens Kone, som jeg fortalte, at De var her, har paa sin Side en Bebreidelse og en Bøn at gjøre Dem.

d'Ancenis. To Affairer paa engang.

Hortense. De er altfor galant en Mand til at lade en smuk Dame vente, men vær rolig . . . (peger paa d'Ancenis) Deres anden Modstander skal ikke slippe fra Dem, jeg skal beholde ham tilbage her, jeg skal idetmindste forsøge det. Skynd Dem nu.

Paimpol (bukker). Det er for at adlyde Dem, Frøken.

Fire og tyvende Scene.

Hortense. d'Ancenis.

Hortense. Lad os nu tale fornuftigt, Fætter.

d'Ancenis. Om det er muligt.

Hortense. De har Ret, jeg kjender Dem ikke længer igjen, og det gjør mig ondt, at jeg bliver nødt til at opgive den gode Mening —

d'Ancenis (hurtig). Som De havde om mig?

Hortense. Og som De synes at gjøre Dem Umage for at tilintetgjøre. De er neppe kommen til min Fader, og jeg træffer Dem allerede i Klammeri med en af vore Naboer, en af Deres Venner!

d'Ancenis. Han min Ven! Det er han ikke længer.

Hortense. Og af hvad Grund?

d'Ancenis (nølende). Fordi . . . fordi . . . han vil gifte sig med Dem.

Hortense. Finder De da det saa underligt?

d'Ancenis. Tvertimod; men han henvender sig til mig —

Hortense. Er De ikke min Fætter . . . og desuden en fornuftig Mand? Det kunde han let troe, jeg har selv staaet i den Vildfarelse. Det er virkelig høist besynderligt, at De, som under et larmende Bal var rolig, reflecterende, næsten alvorlig, her er i en Bevægelse, en Forvirring, som synes at være med hvert Øieblik . . . Jeg maa sige Dem, at det er meget forurolligende for Deres Familie og gjør den bange for Deres Forstand.

d'Ancenis. Ja, denne Forstand . . . gid jeg havde mistet den! . . . Om jeg elskede Dem, om jeg ikke længer kunde leve uden Dem, Cousine . . . hvad vilde De saa sige?

Hortense (slaaer Øinene smilende ned). Jeg vilde sige . . . jeg vilde sige . . . forsøg at lade være at døe.

d'Ancenis (udbryder i et Gladesraab). Har jeg hørt ret? Jeg er elsket, elsket af Dem! O jeg er den Lykkeligste, (rasende) nei, den Ulykkeligste af alle Dødelige.

Hortense (forbauset). Men hvad behager?—

d'Ancenis (ude af sig selv). Om Forladelse, jeg vilde sige, at denne Lykke er det sidste Slag, der stod tilbage, den retfærdige Straf, jeg fortjente —

Hortense. Men det er jo endnu værre. Raptussen kommer igjen og De mister paany Forstanden.

d'Ancenis. Der er Noget . . . om De blot vidste —

Hortense. De maa sige mig Alt.

d'Ancenis. De vil aldrig tilgive mig det.

Hortense. Enten jeg tilgiver eller ei, jeg vil vide Alt.

d'Ancenis. Nu vel! (Bliver Paimpol vaer, der kommer) Paimpol! Det er umuligt, naar han er tilstede.

Hortense. Lige meget! Bliv ved! Jeg vil det. (Sætter sig tilvenstre.)

d'Ancenis. Nu vel, saa hør — (han hvisker til hende, medens Paimpol kommer frem paa Scenen.)

Fem og tyvende Scene.

Paimpol (fra Baggrunden). De Forrige.

Paimpol (idet han tankefuld gaaer frem paa Scenen). Det er behageligt — en Bebreidelse fordi jeg ikke har abonneret paa Concerten til Indtægt for de Fattige . . . og en Bøn . . . at tage 20 Billetter i hendes Lotteri for cholerabetrængte Efterladte . . . og alt det, fordi jeg er Ungkarl . . . Pebersvend, ene Menneske, har kun mig selv at forsørge . . . Jeg gifter mig, det er fast besluttet, om det saa blot var af Oeconomi.

Hortense (til d'Ancenis, idet hun reiser sig). O, hvad har De dog gjort!

Paimpol (til d'Ancenis). Nu, har Høiærede endelig taget en Beslutning?

d'Ancenis (betragter Hortense fast). Ja, Høiærede!

Hortense (gaaer imellem dem). Men det har jeg ikke.

d'Ancenis (afsides). O Gud!

Paimpol (fornøiet). Fætteren gaaer afveien . . . hvor det er heldigt!

Hortense (halvsagte til d'Ancenis). Af den gode Grund, at De takket være denne Galskab eller rettere sagt denne Foragt for alle Former, som min Fader aldrig vil tilgive, endnu i dette Øieblik er uvidende om —

d'Ancenis (halvsagte, bevaget). Ja. (bliver Josseline vaer). Der er Josseline, min Commissionair, jeg faaer min Skjæbne at vide. (Gaaer hen til Josseline).

Sex og tyvende Scene.

Josseline. De Forrige.

Josseline (halvsagte til d'Ancenis). Pierre er kommen tilbage.

d'Ancenis. Mit Brev!

Josseline. Da de saae Adressen, sagde jo alle Mennesker ham, at Brevet ikke var til mig.

d'Ancenis. Hvor er det?

Josseline. Brevet, jo, jeg har det her.

d'Ancenis. Giv mig det.

Hortense (tager det). Det er godt. Det er mig, som modtager alle min Faders Breve. (Aabner Brevet og læser det uden noget Tegn til Bevægelse, medens d'Ancenis stjælvende betragter hende).

d'Ancenis. Men Cousine . . . nu? nu? (seer mod Baggrunden). Gud, Kerbennec! Hvor han seer mørk ud . . . det er ham, som har det gale. (Hortense skjuler Brevet med venstre Haand imod Kjolen).

Syv og tyvende Scene.

Kerbennec. De Forrige.

Kerbennec (koldt til Hortense). Har Du ikke Commissioner eller Breve til Paris, mit kjære Barn?

Hortense. Nei, Fader.

Kerbennec. Et af mine ridende Bud skal nemlig øieblikkelig reise.

Hortense. Hvad er det da, som har saadant Hastværk?

Kerbennec. Jeg vil uopholdelig assende et Indlæg i min Høiesteretsproces, hvortil jeg selv har gjort Udkast.

Hortense. Hvorledes, Fader, denne evige Proces —

Kerbennec. Skal begynde paany varmere end nogensinde, det smigrer jeg mig med ... Herr Edouard, som jeg ikke mere holder tilbage, kan sige sin Fader det.

Hortense (halvsagte). Sende Din Søstersøn bort paa den Maade!

Paimpol (afsides). Fætteren er afveien, det er afgjort!

Hortense. Hvad har han gjort? Hvad bebreider Du ham?

Kerbennec. Hvad han har gjort! Se her, og for at Du ikke mere skal være fristet til at tage hans Forsvar, saa læs! (Øiver Hortense Brevet og gaaer hen og taler med Paimpol. Hortense tager Brevet, putter det i Lommen, og læser det andet, som hun holdt skjult).

Hortense (koldt). Jeg seer ikke noget Saarende, kjære Fader, i et Brev, fuldt af Agtelse og Høflighed —

Kerbennec (opbragt). Høflighed!

Hortense. „Jeg modtager med Iver og Erkjendtlighed" —

Kerbennec (gnider Øinene). Staaer det der?

Hortense. Ja, Ord til andet.

Kerbennec (tager Brevet). Det er ikke muligt, det er ikke det, jeg i dette Øieblik læste.

Hortense (frygtsom). Det er, fordi Du har læst feil, Fordom og Vrede kan saaledes forblinde —

Kerbennec. Det er for galt! (Føler paa sig) Mine Briller, hvor er mine Briller? (til Josseline) Der maa ligge et Par der. (peger paa Pulten) Eller (til Paimpol) vil De maaskee hellere, kjære Nabo, gjøre mig den Tjeneste, at læse det paany?

Paimpol. Med Fornøielse (læser) „Jeg modtager med Iver og Erkjendtlighed et Forslag, som udslukker alt Had."

Kerbennec (river Brevet fra ham). Og De er ogsaa med i Complottet!

d'Ancenis. Det er, hvad jeg har skrevet, det er, hvad jeg mener.

Hortense. Det er, hvad min Fætter lige i dette Øieblik sagde mig.

Paimpol. Jeg skylder den Tilstaaelse, det er, hvad han altid har forsikret mig.

d'Ancenis. Der hører De.

Hortense. Af en Medbeilers egen Mund. (Josseline flyer Kerbennec Brillerne og gaaer hen tilvenstre).

Kerbennec (tager Brillerne og læser hurtig). „Jeg modtager med Iver og Erkjendtlighed" . . . Jeg bliver ganske confus . . . jeg har jo i dette Øieblik læst . . . læst med egne Øine . . . formelig læst —

Hortense (indsmigrende). Hvad, Du troer Dine egne Øine (peger paa Paimpol) bedre end en Hædersmands Ord, bedre end Din Søstersøns Forsikkringer, bedre end Din Datters Bønner?

Kerbennec. Men —

Hortense. Hvad kan Du efter alt dette ønske mere? Hans Bekræftelse . . . hans Løfte . . .

d'Ancenis (med Varme). Jeg giver det.

Hortense. Han giver det.

Josseline. Han har givet det og det to Gange . . . thi han har skrevet to Gange, det kan jeg bevidne.

d'Ancenis (halvsagte til Josseline). Hvis Du ikke tier, saa —

Kerbennec. Hvad mener hun med de to Gange?

Hortense. At han har givet det til Dem . . . og til mig. (Vender sig mod d'Ancenis).

Kerbennec (ryster paa Hovedet). Man fører mig bag Lyset, det er jeg vis paa. (til Hortense) Og Du —

Hortense (indsmigrende). Om det skulde være sandt, saa føre vi Folk bag Lyset for Deres egen Lykkes Skyld.

d'Ancenis (munter). Og beder Vorherre, at han skjænker os den.

Kerbennec (bevæget). Det er muligt. (seer endnu engang paa Brevet) Men at blive ført bag Lyset uden at vide hvordan.

d'Ancenis. Er der ikke Andet iveien, saa skal De faae det at vide.

Kerbennec (hurtig til d'Ancenis). Og naar?

Hortense. Dagen efter Brylluppet.

Kerbennec (munter). Nu, om det saa blot var af Nysgjerrighed, kunde jeg fristes til at sige Ja.

Alle. Nu er det sagt. (Kerbennec seer bevæget paa sin bedende Datter; derefter rækker han d'Ancenis Haanden; denne griber den og kaster sig i hans Arme.)

Hortense (betragter dem). Ingen Montaiguer mere!

d'Ancenis. Og ingen Capuleter!

Kerbennec. Og jeg haaber, at Herr Paimpol som høimodig Medbeiler vil tjene os som Vidne.

Paimpol. Naa, det er De vis paa . . . ja maaskee . . . jeg maa have Betænkningstid.

Hortense (halvsagte). Paa den Betingelse, at Fætter ikke mere troer paa sin Stjerne.

d'Ancenis (betragter hende). For Fremtiden vil jeg blot troe paa min Kone.

En fornem Svigerson.

Lystspil i fire Acter af E. Augier og J. Sandeau.

Personerne:

Poirier, Kjøbmand.
Antoinette, hans Datter, gift med Gaston.
Gaston, Marquis af Presles.
Hektor, Hertug af Montmeyran.
Verdelet, Poiriers Compagnon.

Salomon, Chavassus, Cogne, Patel, Kok. Portneren, En Tjener. } Agerkarle.

Handlingen foregaaer i Paris i Poiriers Huus.

Første Act.

(En elegant Salon. Sidedøre, Vinduer i Baggrunden, der gaae ud til en Have. Ild i Kaminen.)

Første Scene.

En Tjener. Hertugen.

Tjeneren. Jeg siger Dem nok engang, min gode Vagtmester, at Hr. Marquien ikke kan tage imod Dem; han er endnu ikke opstaaet.

Hertugen. Klokken ni! (Afsides.) Man mærker, Solen staaer silde op i Hvedebrødsdagene. (Høit.) Naar spiser man Frokost her i Huset?

Tjeneren. Klokken elleve. Men hvad angaaer det ellers Dem?

Hertugen. De kommer til at bringe et Kuvert endnu.

Tjeneren. Til Deres Oberst?

Hertugen. Ja, til min Oberst. Er det Avisen for idag?

Tjeneren. Ja, den 15de Februar 1846.

Hertugen. Giv mig den!

Tjeneren. Jeg har ikke læst den endnu.

Hertugen. Vil De ikke give mig Avisen? Ja, saa indseer De vel, at jeg ikke kan vente. Meld mig saa.

Tjeneren. Hvem? Dem?

Hertugen. Hertugen af Montmeyran.

Tjeneren. Naa, De er morsom!

Anden Scene.

Gaston. De Forrige.

Gaston. Hvad, er det Dig? (De omfavne hinanden).

Tjeneren. (afsides). Au, for Fanden, der har jeg nok sagt en Dumhed.

Hertugen. Min kjære Gaston!

Gaston. Min kjære Hektor! Gudsdød hvor det glæder mig at see Dig.

Hertugen. Og mig da!

Gaston. Du kunde aldrig komme mere à propos.

Hertugen. A propos?

Gaston. Det skal jeg nok sige Dig siden. Men, min stakkels Dreng, hvordan er det Du seer ud? Hvem skulde vel under denne lurvede Kasseking gjenkjende en af Ungdommens Fyrster, alle forlorne Sønners Ideal og Mønster.

Hertugen. Ja, næst efter Dig, min Ven. Vi har nu slaaet os til Ro, begge To, Du har giftet Dig, og jeg .... jeg er bleven Soldat, og hvad Du saa tænker om min Uniform, saa foretrækker jeg dog mit Regiment for Dit.

Gaston (seer paa Hertugens Uniform). Særdeles forbunden!

Hertugen. Ja, se Du kun ret paa denne Kasseking. Det er den eneste Kjole, hvori ikke Kjedsommeligheden er smuttet ind af Ærmerne samtidig med mig selv. Og dette lille Sirat, som Du lader som Du ikke seer —

Gaston. Naa, den Uldtresse —

Hertugen. Den har jeg tilkjæmpet paa Isly's Slette, min Ven.

Gaston. Og naar skal Du da have de Tappres Stjerne?

Hertugen. Aa, min Kjære, lad os ikke spaze mere om den Ting, det var dengang, nu for Tiden er Æreskorset mit eneste Ønske, og for at faae det gav jeg med Fornøielse en Pægel af mit Blod.

Gaston. Ah, Du er altsaa en complet Hugaf?

Hertugen. Ja, jeg elsker min Haandtering. Det er den eneste, som passer for en ruineret Adelsmand, og min eneste Sorg er, at jeg

ikke er begyndt paa den tidligere. Den morer, seer Du, denne virksomme, eventyrlige Tilværelse; om det saa er Disciplinen, saa har den sin Behagelighed; det er sandt, det beroliger Sindet at have sit Liv reguleret iforveien. Deraf kommer Sorgløsheden og Munterheden. Man veed, hvad man har at gjøre, man gjør det, og man er fornøiet.

Gaston. Ja, og det er en Fornøelse, man har for godt Kjøb.

Hertugen. Ja, min Ven, Du kan ikke troe, hvor disse patriotiske Følelser, som vi gjorde Nar af paa Kaféen, give en Pokkers Kurage ligeoverfor Fjenden. Det første Kanonskud blæser alle Lapserierne bort, og Fanen er ikke længer en Klud paa Enden af en Stang, det er Fædrelandets eget Gevandt.

Gaston. Bah, men denne Begeistring for en Fane, Du ikke hylder —

Hertugen. Bah, i Krudtrøgen seer man ikke længere Farven.

Gaston. Naa, ja, Du er fornøiet, og det er Hovedsagen. Bliver Du længe i Paris?

Hertugen. Hverken mere eller mindre end en Maaned. Du veed, hvorledes jeg har indrettet mig?

Gaston. Nei.

Hertugen. Har jeg ikke sagt Dig det? — Jo det er yderst sindrigt, seer Du. Før jeg reiste, anbragte jeg Levningerne af min Fædrenearv hos en Banquier. Det er saa omtrent 100,000 frcs., hvoraf Renten hvert Aar kan sætte mig istand til at føre min gamle Levemaade i 30 Dage, saaledes at jeg har 60,000 Livres i Rente den ene Maaned i Aaret og 6 Sous om Dagen de øvrige elleve. Jeg har naturligviis valgt Carnevalet til at slaae mig løs i, det begyndte igaar, jeg er kommen idag, og mit første Besøg gjælder Dig.

Gaston. Tak skal Du have, og det følger af sig selv, at Du boer hos mig.

Hertugen. Aa, jeg vil ikke gjøre Dig Ulejlighed —

Gaston. Nei paa ingen Maade, der er netop en lille Pavillon inde i Haven.

Hertugen. Oprigtigt talt, det er ikke Dig, jeg er bange for at genere, men mig selv. Du fører nu et Familieliv, Du har Kone, Svigerfader —

Gaston. Ah, der har vi det, Du mener, at fordi jeg har giftet mig med en Datter af en gammel Kjøbmand, saa er mit Huus blevet et Kjedsommelighedens Tempel, at min Kone har bragt en heel Hærskare af borgerlige Dyder med blandt sit Smaanips, og at der blot staaer tilbage at skrive over Porten: Her under hviler Gaston, Marquis af Presles. Vildfarelse, min Ven, fuldkommen Vildfarelse. Jeg lever som en Prinds, jeg holder Væddeløb, spiller høit, kjøber Malerier, jeg har den første Kok i Paris, en sunrig Fyr, som gjør Fordring paa at nedstemme fra den store Kogekunstner Vatel og som dyrker sin Kunst med den dybeste Alvor. Jeg holder aabent Taffel — Du skal i Parenthes sagt imorgen spise til Middag med alle vore Venner, og Du skal see, hvorledes jeg trakterer —, kort og godt, Brylluppet har Intet forandret i min gamle Levemaade, Intet — uden Nykkerne.

Hertugen. Lader da din Kone og din Svigerfader Dig skalte og valte, som Du lyster?

Gaston. Fuldstændig. Min Kone er en lille Institutgaas, ganske net forresten, lidt keitet, lidt forknyt, endnu ganske forbløffet over sin Forvandling, ja, jeg tør vædde paa, at hun nu staaer foran Speilet og betragter Marquisen af Presles. Hvad min Svigerfader angaaer, da er han saadant et beskedent nærende Pæretræ, der er skabt til at leve som Espalier. Hans hele Ærgjerrighed gik ud paa at levere Desserten til en Adelsmands Bord og hans Ønske er nu opfyldt.

Hertugen. Saa der er virkelig den Slags Borgerfolk til endnu? Ja, jeg kan vel tænke, Du har ikke indgaaet en Mesalliance, uden at Du vidste, hvad Du gjorde.

Gaston. Døm selv. Du veed i hvilken Stilling jeg befandt mig? Ene i Verden, da jeg var femten Aar gammel, Herre over min Formue, da jeg var tyve, havde jeg fuldstændig ødelagt min hele Arv og gjorde nu Anstalter til at samle mig en Kapital i Gjæld, som kunde være min Onkels Neveu værdig. Men hvad skeer? I det Øieblik, da denne Kapital, takket være min Vindskibelighed, var løben op til den Sum 500,000 frcs. gaaer min ærværdige halvfjerdsindstyveaarige Onkel pludselig hen og gifter sig med en ung romantisk Person, som sværmede for ham. Moliere siger, at naar man er halvfjerds, faaer man altid Børn; jeg havde gjort Regning uden Fættere, og — jeg maatte altsaa regne om igjen.

Hertugen. Du gik over til de titulære Neveuer.

Gaston. Ja, og til en Forandring begyndte jeg at tænke paa at tage aktiv Tjeneste i Svigersønnernes Corps. Da var det, Hr. Poirier dumpede ned fra Himlen.

Hertugen. Hvor fandt Du ham?

Gaston. Han havde Penge at laane ud og søgte en Debitor; det var jo en Anledning for os til at træffe sammen, og vi traf sammen ... Han fandt mig ikke solid nok til at blive sin Debitor, men derimod var der Intet iveien for at blive hans Svigerson ... Jeg forhørte mig om hans Moralitet, jeg overbeviste mig om, at hans Formue var erhvervet paa en honnet Maade, og — jeg tog hans Datter.

Hertugen. Naa — og Gagen?

Gaston. Den gode Mand eiede fire Millioner, nu eier han kun tre.

Hertugen. En Million i Medgift!

Gaston. Bedre endnu, Du skal bare høre. Han har forpligtet sig til at betale min Gjæld, og jeg troer endogsaa, det er idag, at dette Phænomen skal vise sig; see, det gjør 500,000 frcs. Den Dag Contracten blev undertegnet, overrakte han mig et Rentekupon paa 25,000 frcs.; det gjør 500,000 frcs. til.

Hertugen. Der har vi Millionen — og saa?

Gaston. Han har insisteret paa ikke at skilles fra sin Datter og at holde os aldeles frit i sit Huus; Jeg har altsaa Logis, Kost, Varme, Heste og Vogne, Betjening og endda 25,000 frcs. i Rente til mit og min Kones Underhold.

Hertugen. Det er jo overmaade anstændigt.

Gaston. Nei, hør nu bare videre!

Hertugen. Er der mere endnu?

Gaston. Han har kjøbt mit Stamgods tilbage og jeg venter hver Dag at finde Stjødet under min Serviet.

Hertugen. Det er jo en prægtig Fyr.

Gaston. Videre!

Hertugen. Nu da?

Gaston. Da Contracten var undertegnet, kom han hen til mig, greb mine Hænder og frembragte med en rørende Godmodighed en heel Deel Undskyldninger, fordi han ikke var mere end 60 Aar; men han skulde skynde sig med at blive 80. Forresten skynder jeg ikke paa ham, han generer ikke, den stakkels Fyr. Han holder sig for sig selv, lægger sig med Hønsene og staaer op med Hanen, ordner sine Regninger og vaager over Opfyldelsen af mine mindste Ønsker; det er en Hovmester, som ikke bedrager mig, jeg vil have vanskeligt ved at besætte hans Post paany.

Hertugen. Kort og godt, Du er det lykkeligste Menneske.

Gaston. Videre! Du kunde maaskee troe, at jeg ved dette Giftermaal havde mistet min Glands, at jeg var bleven decateret, som min Svigerfader vilde udtrykke sig; nei vær Du ganske rolig, det er mig, som angiver Tonen. Damerne have tilgivet mig, og Du kunde, som jeg havde den Ære at sige Dig, aldrig være kommen mere à propos.

Hertugen. Hvorfor?

Gaston. Forstaaer Du mig ikke, Du, som af Naturen er skabt til min Sekundant?

Hertugen. Ah, en Duel?

Gaston. Ja, min gamle Ven, en net lille Duel, som i gamle Dage. Nu, hvad siger Du saa? — Er han død, denne Marquis af Presles, og behøver man at tænke paa at bære ham til Jorden?

Hertugen. Med hvem skal Du slaaes og i hvilken Anledning?

Gaston. Med Vicomte de Pontgrimaud i Anledning af en Uenighed ved Spillebordet.

Hertugen. En Uenighed ved Spillebordet? Ah, saa kan den bilægges.

Gaston. Er det ved Regimentet, man lærer, at bilægge Æresfager?

Hertugen. Ja, netop, ved Regimentet. Der lærer man Blodets rette Brug, og Du vil vel ikke indbilde mig, at der kræves Blod, for at ende en Uenighed ved et Spillebord?

Gaston. Og hvis nu denne Spillebordsuenighed kun var et Paaskud? Hvis der var noget Andet bagved?

Hertugen. En Dame?

Gaston. Truffet!

Hertugen. Et Eventyr! Allerede? Det er ikke godt.

Gaston. Ah bah! En Inklination fra ifjor, som jeg troede død af Kulde, og som efter mit Giftermaal har havt sin Eftersommer. Du seer da, at dette hverken er meget alvorligt eller forurolligende.

Hertugen. Og tør man vide?

Gaston. Jeg har ingen Hemmeligheder for Dig, — det er Grevinde Montjay.

Hertugen. Maa jeg gjøre Dig min Compliment; men det er ellers en alvorlig Historie. Jeg tænkte engang selv paa at gjøre Kur til hende; men jeg blev fremmet af Farerne ved en saadan Forbindelse, og det Farer, hvorved der ikke er noget Ridderligt. Du veed, at Grevinden ikke har egen Formue.

Gaston. At hun venter Alt af sin gamle Gemal, og at han vilde være smagløs nok til at gjøre hende arveløs, hvis han opdagede en Svaghed? Jo alt det veed jeg.

Hertugen. Og Du har ikkedestomindre med velberaad Hu paalagt Dig et Baand af den Natur?

Gaston. Vanen, min Ven, en Rest af Kjærlighed, det Lokkende ved den forbudne Frugt og den Fornøielse at plukke Blomsten lige for Næsen af denne Pontgrimaud, denne lille Abekat, som jeg ikke kan udstaae — — —

Hertugen. Du gjør ham altfor megen Ære.

Gaston. Det er nok muligt, men han irriterer mig, denne lille Monsieur, som bilder sig ind, at han hører til den gamle Krigsadel, fordi hans Bedstefader, Grimaud, var Leverandør. Fyren er blevet Vicomte, Ingen veed hvordan eller hvorfor, og nu vil han være større Legitimist, end vi; ved enhver Leilighed bærer han sig ad, som om han var Adelens Forkjæmper, for at faae Skin af at repræsentere den. Giver man en Montmorency en Rift, saa skriger dette lille Kræ, som om det selv blev slaaet. Kort sagt, der var et Uveir i Luften mellem os, og det brød løs igaar ved Pharaobordet. — Han skal slippe fra det med et Kaardestik, det bliver da det første, der har vanket i den Familie.

Hertugen. Har han sendt Dig sine Sekundanter?

Gaston. Jeg venter dem. Du og Grandlieu maae være mine.

Hertugen. Det er et Ord.

Gaſton. Du indkvarterer Dig hos mig, det er ogſaa et Ord.

Hertugen. Naa, lad gaae.

Gaſton. Tys, jeg hører Nogen. Det er min Svigerfader; Du ſkal ſee ham i hans fulde Glands tilligemed Hr. Verdelet, hans gamle Ven og Compagnon, — Gudsdød, Du har Lykken med Dig.

Tredie Scene.

Poirier. Verdelet. De Forrige.

Gaſton. Goddag, Hr. Verdelet, goddag.

Verdelet. Ærbødigſte Tjener, mine Herrer.

Gaſton. En af mine gode Venner, min kjære Hr. Poirier, Hertugen af Montmeyran.

Hertugen. Vagtmeſter ved de afrikanſke Jægere.

Verdelet (afſides). Se, ſe!

Poirier. Det er mig en ſtor Ære, Hr. Hertug.

Gaſton. Ja, større end De troer, min kjære Hr. Poirier, Hertugen er ſaa god at tage imod det Gjæſtevenſkab, jeg har ilet med at tilbyde ham.

Verdelet (afſides). En Notte mere i Oſten.

Hertugen. Jeg beder Dem undſkylde, min Herre, at jeg har modtaget min Vens Indbydelſe, ſom maaſkee var noget overilet.

Poirier. Min Svigerſøn, Marquien, behøver ikke at ſpørge mig tilraads, for at indlogere ſine Venner her; Vore Venners Venner . . .

Gaſton. Meget vel, Hr. Poirier. Hektor vil boe i Havepavillonen. Er den iſtand?

Poirier. Det ſkal jeg ſørge for.

Hertugen. De gjør mig ganſke forlegen.

Gaſton. Paa ingen Maade, Hr. Poirier vil ſkatte ſig altfor lykkelig —

Poirier. Altfor lykkelig.

Gaſton. De ſørger nok for, at man holder den lille blaa Kabriolet til Hektors Tjeneſte? Ikke ſandt?

Poirier. Den jeg ſædvanlig pleier at bruge — —

Hertugen. Da tager jeg paa ingen Maade derimod.

Poirier. Aa, der holder altid Droſker ved Enden af Gaden.

Verdelet (afſides). Aa, du ſølle Caſſander!

Gaſton (til Hertugen). Og nu maa Du ned at ſee mine Stalde . . . Jeg har igaar faaet en Araber, Du ſkal ſige mig din Mening om. Kom nu!

Hertugen (til Poirier). Med Deres Tilladelſe. Gaſton er utaalmodig efter at viſe mig ſine Herligheder, og jeg forſtaaer, det er en Maade, hvorpaa han kan komme til at tale om Dem.

Poirier. De forſtaaer alle min Svigerſøns Finheder.

Gaſton. Du forvænner mig ſnart min Svigerfader. (Gaaer mod Udgangen; ved Døren.) A propos, Hr. Poirier, De veed, at jeg har en ſtor Diner her imorgen. Gjør De os den Fornøielſe, at ſpiſe med os?

Poirier. Tak, jeg ſkal ſpiſe hos Verdelet.

Gaſton. Ah, Hr. Verdelet, det er ogſaa ret en Skam, at De tager min Svigerfader fra mig, hver Gang der er Folk her.

Verdelet (afſides). Den næsviſe Herre!

Poirier. I min Alder generer man Ungdommen.

Verdelet (afſides). Din gamle Jeronimus!

Gaſton. Som De vil, min kjære Hr. Poirier, ganſke ſom De vil.

Fjerde Scene.

Poirier. Verdelet.

Verdelet. Din Svigerſøn er virkelig meget føielig imod Dig, ja Du havde Ret, da Du ſagde, at Du nok ſkulde vide at ſætte Dig i Reſpekt.

Poirier. Jeg gjør, hvad jeg finder for godt. Jeg vil heller være elſket end frygtet.

Verdelet. Det har ikke altid været dit Princip. Du har forreſten været heldig, din Svigerſøn viſer Dig en nedladende Venlighed, ſom han viſt ikke viſer nogen af de andre Tjenere.

Poirier. Iſtedetfor at ſtaae her og være vittig, ſaa paſs Du dine egne Sager.

Verdelet. For Fanden, det er jo netop det, jeg gjør. Vi ere her indbyrdes Kautioniſter, vi ligne ſaa omtrent de ſiameſiſke Tvillinger, og naar Du lægger Dig, ſaa lang Du er, paa Maven for denne Marquis, ſaa har jeg ondt ved at blive ſtaaende paa Benene.

Poirier. Paa Maven, ſaa lang jeg er! Nu ſaaledes: „Denne Marquis“ . . . Du troer altſaa, det er hans Titel, ſom ſætter mig Blaar i Øinene? Jeg har altid været liberalere end Du, det veed Du nok, og det er jeg endnu. Jeg blæſer Adelen et Stykke! Talentet og Dyden ere de eneſte Udmærkelſer i Samfundet, ſom jeg anerkjender, og hvorfor jeg bøier mig.

Verdelet. Ei Din Svigerſøn er altſaa meget dydig?

Poirier. Nu er jeg kjed af Dig; Du vil da vel ikke, jeg ſkal lade ham føle, at han ſkylder mig Alt?

Verdelet. Aha, det er noget feent, Du faaer Anfald af denne fine Delikateſſe. Ja, det kommer af den lange Afholdenhed. Hør, Poirier, jeg har aldrig været for dette Giftermaal, det veed Du. Jeg vilde, at min Gudbatter ſkulde havt en brav Mand af vor egen Stand; men da Du ikke har villet lyde mig . . .

Poirier. Oho! Lyde Høiſtærede! Det manglede blot.

Verdelet. Nu, hvorfor ikke?

Poirier. Hør nu! Høistærede er en vittig Mand og en Skjønaand. Høistærede har læst Moralbsbøger. Høistærede har i alle Dele saadanne fine egne Meninger; men naar det gjælder sund Menneskeforstand, saa tør jeg nok give et Par Points forud.

Verdelet. Naar det gjælder sund Menneskeforstand! Du vil sige, naar det gjælder Handelsaffærer; det nægter jeg ikke. Du har samlet Dig fire Millioner, medens jeg neppe erhvervede mig een.

Poirier. Ja, og den kan Du endda takke mig for.

Verdelet. Rigtig! Denne Formue kommer fra Dig, og skal vende tilbage til din Datter, naar din Svigersøn har ruineret Dig.

Poirier. Naar min Svigersøn har ruineret mig?

Verdelet. Ja, om en halv Snees Aar.

Poirier. Du er gal!

Verdelet Som han slaaer paa, er Du altfor god Regnemester til ikke at indsee, at det umulig kan vare længe.

Poirier. Ja, ja, det bliver min Sag.

Verdelet. Hvis det blot angik Dig, skulde jeg ikke mæle et Ord.

Poirier. Og hvorfor skulde Du ikke mæle et Ord? Du bryder Dig altsaa ikke noget om mig? Det er Dig ligegyldigt, om jeg bliver ruineret ... jeg, som har skabt din Lykke?

Verdelet. Hvad stikker Dig nu?

Poirier. Jeg kan ikke lide utaknemmelige Mennesker.

Verdelet. For Pokker, jeg troer, Du lader mig betale for din Svigersøns Familiariteter. Hvad jeg sagde, var, at hvis det blot angik Dig, saa vilde jeg rolig finde mig i din Ulykke; jeg har ikke staaet Fadder til Dig, men til din Datter.

Poirier. Ja, det var en god Bommert, jeg gjorde, da jeg gav Dig den Ret over hende.

Verdelet. Du kunde mintro ikke valgt en Fadder, som havde holdt mere af hende.

Poirier. Det veed jeg nok, Du holder mere af hende, end jeg selv. Det er Høistæredes Indbildning og den har Du ogsaa bundet hende paa Ærmet.

Verdelet. Skal vi nu have den gamle Vise? Ja bliv Du kun ved.

Poirier. Ja jeg bliver ved ... Troer Du, det er mig behageligt at see mig fordrevet ved en Fremmed af mit Barns Hjerte?

Verdelet. Hun nærer Hengivenhed for Dig.

Poirier. Det er ikke sandt, Du fortrænger mig! Det er kun Dig, hun har Tiltro til, det er kun Dig hun karesserer.

Verdelet. Det er fordi jeg ikke skrømmer hende saadan som Du. Hvordan Fanden vil Du have, at den Smaa skal kjæle for saadant et Pindsviin som Dig? — Hun veed jo ikke, hvor hun skal klappe Dig, Du ruller Dig altid sammen og reiser Børster.

Poirier. Det er Dig, som har bragt mig til at spille Pindsviin, imedens Du selv spiller den glathaarede Kat. Det er ingen Sag at gjøre sig elsket af Børnene, naar man altid føier deres Indfald uden af bryde sig om deres sande Interesser. Det er at elske dem for sin egen Skyld og ikke for deres.

Verdelet. Saa sagte, saa sagte, min gamle Ven; naar din Datters sande Interesser have staaet paa Spil, have hendes Indfald ingen Modstand mødt uden hos mig. Jeg var hende nok imod, den stakkels Nette, da det gjaldt hendes Giftermaal, medens Du drev hende frem som et galt Menneske.

Poirier. Hun elskede Marquien ... Lad mig læse min Avis. (Han sætter sig og løber Avisen igjennem.)

Verdelet. Ja, Du har godt ved at sige, at Barnet var hjerteskudt. Det var Dig, som udsatte hende for det. Du har trukket Marquien ind i Huset.

Poirier (reiser sig). Nu har En igjen gjort Lykke! Michaud, han, Jernværkseieren er bleven udnævnt til Pair af Frankrig.

Verdelet. Hvad rager det mig?

Poirier. Hvad behager? Hvad det rager Dig? Det er Dig altsaa ligegyldigt at see en af Vore komme iveiret, at Regjeringen hædrer Industrien ved at kalde dens Repræsentanter til sig! Maa man ikke beundre et Land og en Tid, hvor Arbeidet aabner alle Døre? Du kan aspirere til at blive Pair, og Du spørger, hvad det rager Dig!

Verdelet. Gud bevare mig fra at aspirere til at blive Pair, og Gud bevare især mit Land fra at faae mig til det!

Poirier. Men hvorfor? Michaud er det jo.

Verdelet. Michaud er ikke alene Fabrikant, han har Fortjenester af første Rang. Molieres Fader var Tapetmager; men derfor skal da ikke enhver Tapetmagersøn anse sig for Poet.

Poirier. Men nu siger jeg Dig, at Handelen er den sande Statsmandsskole. Hvem skal lægge Haanden paa Statsstyrelsens Ror uden de, som have beviist, at de forstaae at styre Baaden?

Verdelet. En Baad er ikke noget Skib, og en Baadsmand ikke nogen Lods, og Frankrig er ikke nogen Krambod. Jeg kan blive gal, naar jeg seer dette Vanvid, som forstyrrer Hjernen paa alle Mennesker! Man skulde snart troe, at Regjeringen her i Landet var en Tidsfordriv for Lediggjængere. En skikkelig Mand som Du og jeg beskjæftiger sig en tredive Aars Tid med sin Smule Forretning; nu han skraber sig paa den Maade en Formue sammen, en stjøn Dag lukker han Boutiken og etablerer sig som Statsmand. Sværere er det ikke! Det er Alt, hvad der behøves. For Satan, mine Herrer, hvorfor siger De ikke ligefrem: Jeg har maalt saa mange Alen Klæde, at jeg bør forstaae at spille Violin?

Poirier. Den Ligheb forstaaer jeg ikke.

Verdelet. Istedetfor at tænke paa at styre Frankrig, saa styr Jere Huse. Gift ikke Jere Døttre med ruinerede Marquier, som troe at bevise Jer en Ære ved at betale deres Gjæld med Jere Dalere.

Poirier. Er det mig, Du mener med det?

Verdelet. Nei, det er mig.

Femte Scene.

Antoinette. De Forrige.

Antoinette. Goddag, Fader, hvordan har Du det? Goddag, Gudfader. Du vil spise Frokost med os? Du er sød.

Poirier. Naa, han er sød; hvad er saa jeg, som har inviteret ham?

Antoinette. Du er en rar Fader.

Poirier. Hm, jeg er aldrig rar, uden naar jeg indbyder Verdelet... Det er behageligt for mig!

Antoinette. Hvor er min Mand?

Poirier. I Stalden. Hvor skulde han ellers være?

Antoinette. Dadler Du hans Smag for Heste? Det anstaaer en Adelsmand godt at holde af Heste og Vaaben...

Poirier. Aa ja, men jeg kunde nok lide, at det ikke var det Eneste, han holdt af.

Antoinette. Han holder ogsaa af Kunsterne, af Maleri, Poesi, Musik.

Poirier. Pyt, det er den Slags Kunster som skaffe ham selv Behageligheder.

Verdelet. Vilde Du kanskee hellere, at han skulde holde af den Slags Kunster, som skaffe Andre Ubehageligheder? At han skulde spille Fortepiano.

Poirier. Der har vi det, naar Nette er tilstede, tager Du hans Parti, for at gjøre Dig lækker... Han sagde i dette Øieblik, at din Mand ruinerer mig. Sagde Du ikke?

Verdelet. Jo, men Du behøver jo blot at lukke for Pungen.

Poirier. Det er meget simplere, at denne unge Herre tager sig Noget for.

Verdelet. Det forekommer mig, at han tager sig mange Ting for.

Poirier. Ja, øse Penge ud fra Morgen til Aften. Jeg kunde ønske ham en mere indbringende Beskjæftigelse.

Antoinette. Hvilken? Han kan da ikke sælge Klæde?

Poirier. Nei, det kan han ikke. Man fordrer ikke saa store Ting af ham, lad ham simpelt hen tage en Stilling, der stemmer overeens med hans Rang! Lad ham tage en Gesandtskabspost f. Ex.

Verdelet. Tage en Gesandtskabspost! Troer Du, det er Noget, man tager ligesom en Priis Tobak?

Poirier. Naar man bærer Navnet Marquis af Presles, kan man gjøre Fordring paa Alt.

Antoinette. Men man bliver nødt til slet ikke at gjøre Fordring paa Noget, Fader.

Verdelet. Det er sandt, din Svigersøn har politiske Principer...

Poirier. Han har kun eet Princip, og det er Dovenskaben.

Antoinette. Du er uretfærdig, Fader, min Mand har virkelig en Overbeviisning.

Verdelet. Eller i Mangel paa Overbeviisning har han sit Parties ridderlige Haardnakkethed. Troer Du, at din Svigersøn vil opgive sine Familietraditioner, blot for at have den Fornøielse at opgive sin Dovenskab.

Poirier. Du kjender ikke min Svigersøn, Verdelet; jeg, kan Du troe, har studeret ham tilbunds, førend jeg gav ham min Datter. Det er et Brushoved, hans Characters Letsindighed sikkrer ham for alslags Haardnakkethed. Hvad hans Familietraditioner angaaer, da havde han ikke giftet sig med Jomfru Poirier, hvis han havde sat stor Priis paa dem.

Verdelet. Det er ligemeget, det havde dog været det Fornuftigste at sondere ham i det Punct før Brylluppet.

Poirier. Hvor Du er dum! Jeg vilde faaet Udseende af at foreslaae ham en Handel; han vilde sagt reentud nei, Man opnaaer ikke slige Indrømmelser uden ved fornuftige Forholdsregler, ved en stadig og umærkelig Beleiring. I tre Maaneder har han nu levet her som Blommen i et Æg.

Verdelet. Jeg forstaaer, Du har villet smøre Hængslerne, forat Døren ikke skulde knirke.

Poirier. Som Du siger, Verdelet. (Til Antoinette.) Man er meget svag mod sin Kone i Hvedebrødsdagene... Naar Du bad ham peent... en Aftenstund... naar Du løser Dit Haar?

Antoinette. Men Fader!

Poirier. Gudsdød, det var saaledes, din Moder bad mig om at følge hende i Operaen og jeg førte hende derhen hvergang. Der kan Du see!

Antoinette. Jeg vil aldrig vove at tale til min Mand om saa alvorlig en Ting.

Poirier. Din Medgift kan dog give Dig Ret til at tale et Ord med.

Antoinette. Han vil trække paa Skulderen og ikke give mig noget Svar.

Verdelet. Trækker han da paa Skuldrene, naar Du taler til ham?

Antoinette. Nei, men...

Verdelet. Aha, du slaaer Øinene ned... Det lader til at din Mand behandler dig en Smule skjødesløst, det er det, jeg altid har været bange for.

Poirier. Har Du Aarsag til at beklage Dig?

Antoinette. Nei, Fader.

Poirier. Holder han ikke af Dig?

Antoinette. Det siger jeg ikke.

Poirier. Hvad siger Du da?

Antoinette. Intet.

Verdelet. Nu nu, min Pige, udtal Dig frit for dine gamle Venner... vi ere kun skabte og satte her i Verden for din Lykkes Skyld; hvem vil Du da betroe dig til, naar Du er indesluttet mod din Fader og din Gudfader? Du har Bekymring?

Antoinette. Jeg har ikke Ret til at have nogen, min Mand er meget god og blid imod mig.

Poirier. Nu ja, hvad saa?

Verdelet. Er det da nok, synes Du? Han er blid og god; men han viser Dig neppe mere Opmærksomhed end en smuk Dukke... Kan Du nægte det?

Antoinette. Det er min Feil. Jeg er undseelig ligeoverfor ham, jeg tør ikke aabne ham min Aand eller mit Hjerte... jeg er vis paa, at han anseer mig for En, der netop var sluppet ud af Institutet og havde Lyst til at være Marquise.

Poirier Den Klodrian!

Verdelet. Hvorfor forklarer Du Dig da ikke for ham?

Antoinette. Jeg har flere Gange forsøgt; men Tonen i hans første Svar stod altid i Disharmoni med min Tanke, og jeg vovede ikke at blive ved. Der gives en Tiltro, som behøver Opmuntring, Sjælen har sin Blusærbighed. Det er Noget, som Du nok kan forstaae, min gode Tony.

Poirier. Men jeg da? Forstaaer jeg det kanskee ikke?

Antoinette. Jo, Du ogsaa, Fader. Hvorledes skal jeg sige til Gaston, at det ikke er hans Titel, som har behaget mig, men den Ynde, der laae udbredt over hans Maneer; hans Aand, hans ridderlige Characteer, hans Foragt for Livets Smaaligheder? Hvorledes skal jeg kunne sige ham, at han er den Mand, jeg har drømt mig, naar han ved det første Ord standser mig med en Spøg?

Poirier. Naar han spøger, saa er det fordi Fyren er i godt Humeur.

Verdelet. Nei, det er fordi hans Kone kjeder ham.

Poirier. Kjeder du din Mand?

Antoinette. Desværre, jeg frygter for det

Poirier. For Satan, det er ikke Dig, som kjeder ham, det er hans Leddigang. En Mand elsker ikke sin Kone længe, naar han ikke har nogen anden Ting at bestille end at elske hende.

Antoinette. Er det sandt, Tony?

Poirier. Naar jeg siger Dig det, behøver Du ikke at spørge Verdelet.

Verdelet. En Mand føler Trang til Virksomhed, som for enhver Priis maa tilfredsstilles, og som forvilder sig, naar man spærer Veien for den.

Poirier. Hvorfor har jeg altid elsket din Moder? Jo, det var fordi jeg aldrig havde Tid til at tænke paa hende.

Verdelet. Din Mand har 24 Timer om Dagen til at elske Dig.

Poirier. Det er 12 for meget.

Antoinette. De aabner mine Øine.

Poirier. Lad ham tage sig Noget for, og Tingene komme i Orden igjen.

Antoinette. Hvad siger Du om det Tony?

Verdelet. Det er muligt. Vanskeligheden stikker i at faae ham til at gaae ind derpaa.

Poirier. Jeg skal forsøge. Jeg skal nok rage Kastanierne af Ilden. Men I maa hjælpe mig begge To.

Verdelet. Tænker Du at tage fat strax?

Poirier. Nei, efter Frokosten; jeg har lagt Mærke til, at Marquien er oprømt, naar han har spiist.

Sjette Scene.

Gaston. Hertugen. De Forrige.

Gaston (præsenterer Hertugen for sin Kone). Min kjære Antoinette — Hertugen af Montmeyran; han er dig ikke fremmed.

Antoinette. Ifandhed, min Herre, Gaston har saa tidt talt om Dem, at jeg troer at række en gammel Ven Haanden.

Hertugen. De tager ikke Feil, min Naadige; De overbeviser mig om, at et Øieblik kan være tilstrækkeligt til at stifte et gammelt Bekjendtskab. (Sagte til Gaston.) Hun er jo nydelig, din Kone.

Gaston (sagte til Hertugen). Javist, hun er ikke saa ilde. (Til Antoinette.) Jeg har en god Nyhed at fortælle Dig, min Kjære; Hektor vil blive hos os under sin Permission.

Antoinette. Hvor det er smukt af Dem ... jeg haaber Deres Permission er lang?

Hertugen. En Maaned, og da vender jeg tilbage til Afrika.

Verdelet. De giver der et ædelt Exempel; det er smukt af Dem, at De ikke betragter Ledigang som en Familieary.

Gaston (afsides.) Saa der fik jeg den Pille! Nu har han snart lavet mig et heelt Apothek.

En Tjener (kommer med et Malerie). Man har bragt dette Malerie til Hr. Marquien.

Gaston. Sæt det der paa Stolen ved Vinduet! Der! Det er godt. (Tjeneren gaaer.) Kom her og see paa det, Montmeyran.

Hertugen. Det er deiligt, denne smukke Aftenstemning! Finder De ikke, min Naadige?

Antoinette. Jo, deiligt! Og hvor det er sandt! Hvor Alt her er roligt, harmoniisk. Man kunde faae Lyst til at spadsere i dette stille Landskab.

Poirier (sagte til Verdelet). Ja, naar man var Pair af Frankrig.

Gaston. Betragt engang denne grønn Lysstribe, som adskiller den glødende Tone

Horizonten fra det kolde Blaa i den øvrige Himmel ... Hvor det er gjengivet!

Poirier. Kom og lad os see paa det, Verdelet. (Begge nærme sig.) Nu hvad forestiller det da?

Verdelet. For Pokker, det forestiller Kl. ni om Aftenen om Efteraaret paa Landet.

Poirier. Det er jo noget kjedeligt Kram, det betyder jo Ingenting! Paa mit Kammer har jeg et Kobberstik, som forestiller en Hund, som ligger og tuder paa Strandbredden ved Siden af en Matroshat. Se, det er noget Andet, det er der Mening i, der har vi Opfindelse, det er simpelt og rørende.

Gaston. Ja, min gode Hr. Poirier, siden De holder af rørende Malerier, saa skal jeg bestille et til Dem efter et Sujet, som jeg selv har grebet ud af Livet; der laa paa et Bord en lille Løg, som var skaaret i fire Stykker, en stakkels lille Hvidløg med Kniven ved Siden. — Det var slet ingen Ting, og alligevel — forsikrer jeg Dem — løb Dinene i Vand.

Verdelet (til Poirier). Han gjør Nar af Dig.

Poirier (til Verdelet). Lad ham kun det!

Hertugen. Af hvem er det Landskab?

Gaston. Af en stakkels Djævel, som har Talent nok, men ikke en Skilling.

Poirier. Og hvor meget har De givet for det?

Gaston. Halvtredsfindstyve Louisb'orer.

Poirier. Halvtredsfindstyve Louisb'orer for et Malerie af en ubekjendt Person, som døer af Sult! Havde De passet ham op i Spisetiden, kunde De havt det for femogtyve Francs.

Antoinette. Men, Fader!

En Tjener (træder ind). Der er serveret.

Poirier (til Tjeneren). Sæt en Karaffel paa Bordet af min Pomard fra 1811 (Til Hertugen.) Det var det Aar Cometen viste sig. Femten Francs Bouteillen, Kongen drikker den ikke bedre! (Sagte til Verdelet.) Du maa ikke drikke af den, jeg drikker ikke heller.

Gaston (til Hertugen). Femten Francs, Du, at sige, naar man leverer Flasken tilbage.

Verdelet (sagte til Poirier). Han gjør bestandig Nar af Dig, og Du taaler det?

Poirier (sagte). Stille min Ven, den som leer sidst, leer bedst.

Anden Act.

Første Scene.

Gaston, Hertugen, Antoinette, Poirier, Verdelet (komme fra Spisesalen).

Gaston. Nu, Hektor, hvad siger Du saa? Du har seet Huset, og saaledes er det hver evige Dag, Gud lader skabe. Troer Du, der gives et lykkeligere Menneske i Verden end jeg?

Hertugen. Paa Ære, jeg tilstaaer, at jeg misunder Dig, Du forsoner mig med Ægteskabet.

Antoinette (sagte til Verdelet). Hvor dog Hertugen er en behagelig ung Mand!

Verdelet (sagte). Ja jeg synes meget godt om ham.

Gaston. Hr. Poirier! jeg maa sige Dem en Gang for alle, at De er en fortræffelig Mand ... De kan være vis paa, at De ikke har at gjøre med en Utaknemlig.

Poirier. Aa, Hr. Marquis!

Gaston. Kald mig Gaston for Pokker! Og De min kjære Hr. Verdelet, veed De vel, at det er mig en Fornøielse at see Dem?

Antoinette. Han hører til Familien, min Ven.

Gaston (rækker Haanden). Naa, saa giv mig Deres Haand, Onkel.

Verdelet (rækker ham Haanden, affides). Det er i Grunden en god Dreng.

Gaston. Du maa tilstaae, Hektor, at jeg har havt Lykken med mig. Hør, Hr. Poirier, der er Noget, som tynger mig paa Samvittigheden. De tænker blot paa at gjøre mit Liv til en eneste stor Festdag; vil De aldrig tilbyde mig en Leilighed til at gjøre Gjengjæld? Se dog engang til at ønske Noget, som staaer i min Magt.

Poirier. Nu ja, siden De er saa godt oplagt, saa tilstaa, mig et Kvarteers Samtale, jeg vil snakke alvorligt med Dem.

Hertugen. Jeg gaaer.

Poirier. Tvertimod, viis os den Villighed at blive. Vi ville paa en Maade holde Familieraad. De er ikke tilovers, Verdelet heller ikke.

Gaston. Ei ei, et Familieraad? Kjære Svigerfader, De vil da vel ikke hændelsesviis erklære mig umyndig?

Poirier. Gud bevare mig, min kjære Gaston! Lad os sætte os. (Man sætter sig.)

Gaston. Hr. Poirier har Ordet.

Poirier. De er lykkelig, siger De, min kjære Gaston, og det er min bedste Belønning.

Gaston. Jeg ønsker blot at fordoble den.

Poirier. Men se, nu ere tre Maaneder anvendte paa Hvedebrødsdagenes Behageligheder, Indledningen til Romanen forekommer mig nu tilstrækkelig, og Øieblikket synes mig at være kommet til at tænke paa selve Historien.

Gaston. Ja, det kunde jo ikke være saa galt.

Poirier. Hvad tænker De at tage Dem til?

Gaston. Idag?

Poirier. Og imorgen og for Fremtiden? De maa da have dannet Dem en Forestilling —

Gaston. Naturligviis, min Plan er fattet, jeg tænker idag at gjøre, hvad jeg gjorde igaar, og imorgen, hvad jeg gjør idag; jeg er slet ingen Kameleon eller Proteus, og

naar Fremtiden blot er som Nutiden, har jeg Intet at klage.

Poirier. Men De er dog altfor fornuftig til at tro, at den Maane, som skinner i Hvedebrødsdagene, evig bliver ved at være Fuldmaane.

Gaston. Ja, meget rigtig, altfor fornuftig og altfor stiv i Astronomien. Men nu skal jeg fortælle Dem Noget; da man engang spurgte en gammel Forfatter — jeg troer den danske Baron Holberg —*) hvad der blev af de gamle Fuldmaaner, saa svarede han, at man slaaer dem itu, forat gjøre Stjerner af dem.

Poirier. Men jeg kan ikke fatte —

Gaston. Naar vor Hvedebrødsmaane bliver gammel, saae slaae vi den istykker og vi vil have Stof nok til en heel Melkevei.

Poirier. Ideen er vistnok meget sindrig.

Gaston. Den har ingen anden Fortjeneste end at den er saa yderlig simpel.

Poirier. Men alvorligt talt, Svigersøn, mener De ikke, at det lidt sorgesløse Liv, De fører, er farligt, for et ungt Pars Lykke.

Gaston. Paa ingen Maade.

Verdelet. En Mand med Deres Egenskaber kan ikke fordømme sig til en evig Uvirksomhed.

Gaston. Aa med nogen Resignation saa...

Antoinette. Min Ven, er Du ikke bange, at Kjedsomheden skal faae Bugt med Dig?

Gaston. Nei, vær Du ganske rolig, min Kjære.

Antoinette. Jeg er ikke saa forsængelig at tro, at jeg kan udfylde din hele Tilværelse, og, jeg tilstaaer Dig det, jeg vilde være lykkelig ved at see Dig følge Hr. Montmeyrans Exempel.

Gaston. Du vil da ikke raade mig til at lade mig hverve?

Antoinette. Nei sikkerlig ikke.

Gaston. Men hvad saa?

Poirier. Vi kunde ønske, at De vilde indtage en Stilling, som var Deres Navn værdig.

Gaston. Der er kun tre Stillinger, mit Navn kan tillade mig: Soldat, Biskop og Landmand. Vælg nu!

Poirier. Vi staae Alle i Frankrigs Gjæld, Frankrig er vor Moder.

Verdelet. Jeg kan forstaae en Søns Ærgrelse, naar han seer sin Moder gifte sig paany, jeg kan forstaae, at han ikke er tilstede ved Brylluppet; men hvis han har noget Hjerte i Livet, saa vil han ikke overfuse sin Moder og hvis hendes anden Mand gjør hende lykkelig, vil han snart række ham Haanden.

Poirier. Adelen kan ikke evig unddrage sig sin Pligt, den begynder selv at erkjende det og Frankrigs første Navne have allerede givet Exemplet.

Gaston. Ja, lad disse første Navne om det; jeg dømmer dem ikke, men jeg har ikke Lov til at efterligne dem.

Antoinette. Og hvorfor ikke min Ven?

Gaston. Spørg Montmeyran.

Verdelet. Hertugens Uniform svarer for ham.

Hertugen. Tillad mig den Bemærkning: Soldaten har kun een Mening, Pligten, og kun een Modstander: Fjenden.

Poirier. Man kunde imidlertid gjøre den Indvending at —

Gaston. Lad os afbryde, Hr. Poirier, her er ikke Stedet at tale om Politik. Man kan strides om Meninger, ikke om Følelser. Jeg er bunden ved Erkjendtlighed, min Troskab er en Tjeners, en Vens ... ikke et Ord mere. (Til Hertugen.) Jeg beder Dig meget tilgive, min Ven, det er første Gang, man politiserer her, og jeg lover Dig, at det ogsaa skal blive den sidste.

Hertugen (til Antoinette.) Der har man vist Dem en daarlig Tjeneste.

Antoinette. Desværre, jeg mærker det forsilde.

Gaston. Nu, saa lad det være glemt, Hr. Poirier, jeg har udtrykt mig en Smule drøit, men det er nu mit ømme Sted, og De har saaret det, sikkert mod Deres Villie; jeg har Intet imod Dem for den Sags Skyld ... Der er min Haand.

Poirier. Aa, De er altfor god.

Verdelet (sagte til Poirier). Jo, der sidder Du net i det.

Poirier (ligeledes). Det første Angreb er slaaet tilbage, men jeg hæver ikke Beleiringen.

En Tjener (kommer ind). Der er nogle Folk i den lille Sal, som ønske at tale med Hr. Poirier.

Poirier. Godt, bed dem vente paa mig et Øieblik, jeg er til deres Tjeneste. (Tjeneren gaaer.) Det er Deres Creditorer, Svigersøn.

Gaston. Deres, min kjære Svigerfader, dem har jeg forøret Dem.

Hertugen. I Brudegave.

Verdelet. Farvel, Hr. Marquis.

Gaston. De forlader os allerede.

Verdelet. Det er meget artigt sagt. Antoinette har givet mig en lille Kommission.

Poirier. Nu, hvad er da det?

Verdelet. Det er en Hemmelighed mellem os To.

Gaston. Veed de vel, at hvis jeg var jaloux ...

Antoinette. Men det er Du ikke.

Gaston. Skal det være en Bebreidelse? Godt, saa vil jeg være jaloux. Hr. Verdelet, i Lovens Navn paalægger jeg Dem at afsløre det Mysterium.

*) I Originalen staaer her Henri Heine; men Schütz's tydske Udgave gjør meget rigtig opmærksom paa, at dette Indfald skyldes vor gamle Holberg. Oversætteren har derfor troet, at denne i Danmark burde gjeninddøbes i sin gode Ret, Noget, hvorfor Intet skjønnes at være til Hinder, da Holbergs Comedier findes oversatte paa Fransk.

Verdelet. For Dem allermindst.

Gaston. Og hvorfor, om jeg tør spørge?

Verdelet. Fordi De er Antoinettes høire Haand, og den høire Haand skal ikke vide...

Gaston. Hvad den venstre gjør. De har Ret, jeg har været indiscret og jeg paalægger mig Bøder. (Giver Antoinette sin Pengepung.) Føi min Gave til din, mit kjære Barn.

Antoinette. Jeg takker paa mine Fattiges Vegne.

Poirier (afsides.) Det gaaer som det var smurt!

Hertugen. Tillader De, min naadige Frue, at jeg ogsaa røver Dem lidt af de Fattiges Velsignelser ... (Giver hende sin Pung.) Den er vel let; men det er den fattige Vagtmesters Skjærv.

Antoinette. Som bydes af en Hertugs Hjerte.

Poirier (afsides.) Man eier ikke en Skilling, og endda giver man Almisse.

Verdelet. Og Du, Poirier, vil Du ikke ogsaa give et lille Tilskud?

Poirier. Nei, jeg har tegnet mig for tusind Francs —

Verdelet. Nu, som Du vil. Farvel mine Herrer. Deres Velgjørenhed vil ikke komme paa Fattigvæsenets Lister; men den er ikke af mindre Værd for det. (Han gaaer med Antoinette.)

Anden Scene.

Gaston. Hertugen. Poirier.

Poirier. Nu skal jeg snart betale Deres Creditorer, Hr. Marquis.

Gaston. Men min gode Hr. Poirier, en Ting vil jeg dog sige Dem iforveien, om ogsaa disse Mennesker har laant mig Penge, saa maa De ikke troe Dem forpligtet til at være galant imod dem. Det er nogle infame Kjæltringer ... ja, Du har nok kjendt dem, Hektor ... Fatter Salomon og denne Hr. Chavassus og den noble Hr. Cogne.

Hertugen. Om jeg har kjendt dem! Det er de værste Blodsugere jeg har havt med at gjøre. Det var forresten overmaade vellvillige, nette Mennesker, som laante mig Penge til halvtredsindstyve Procent.

Poirier. De Røvere! Og De var saa dum ... Om Forladelse, Jeg beder meget om Forladelse.

Hertugen. Ja, hvad vil De, en Mand skal gjøre? Det er dog bedre at faae titusind Francs til halvtredsindstyve Procent, end slet ingen til fem.

Poirier. Ja, men min bedste Ven, der er jo Love mod Aager.

Hertugen. Gudbevares, Aagerkarlene ere samvittighedsfulde Folk, som overholde Loven paa det allernøiagtigste, de tage kun den lovlige Rente. Man giver dem blot et lille Bevis, og saa faaer man Halvdelen i contante Myntsorter.

Poirier. Ja, men saa Resten ...

Hertugen. Ja, for Resten faaer man udstoppede Fiirbeen ligesom i Molières Dage. Ja, Aagerkarlene gaae slet ikke fremad med Tiderne, naturligvis forat beholde Fortidens patriarchalske Dyder.

Gaston. Ja, det er det chinesiske Princip.

Poirier. Hm ... min kjære Svigersøn... jeg vilde ønske, at De ikke har laant Penge efter det Princip.

Gaston. Det vilde jeg ogsaa ønske, min gode Svigerfader.

Poirier. Halvtredsindstyve Procent!

Gaston. Accurat!

Poirier. Og De har ogsaa sat Penge i udstoppede Fiirbeen?

Gaston. Ja, mange Penge.

Poirier. Men hvorfor sagde De mig ikke det, før De blev gift? Saa skulde jeg nok have faaet Accord.

Gaston. Nei, det var netop det, jeg ikke vilde. Det vilde taget sig godt ud, om Marquien af Presles havde kjøbt sit Ord tilbage med Rabat, og selv tilsøiet sit Navn den Fornærmelse.

Poirier. Ja, men naar De blot skyldte Halvparten ...

Gaston. Jeg har kun modtaget Halvparten; men jeg skylder det Hele; det er ikke disse Røvere, jeg skylder det, men min Underskrift.

Poirier. Med Forlov, Hr. Marquis, jeg anseer mig for en honnet Mand; jeg har aldrig gjort en Mand Uret for en Skilling, og jeg er ikke istand til at give Dem et smudsigt Raad; men det forekommer mig, at naar De havde givet disse Kjæltringer deres virkelige Tilgodehavende tilbage og lagt ser Procents Renter og Renters Renter til, vilde De have tilfredsstillet den meest samvittighedsfulde Redelighed.

Gaston. Her er ikke Talen om Redeligheden, det er et Æresspørgsmaal.

Poirier. Hvad Forskjel er der da paa de to Ting?

Gaston. Æren er en Adelsmands Redelighed.

Poirier. Vore Dyder forandre altsaa Navn, naar I udøve dem? I gjøre dem først rene, før I betjene Jer af dem? Der er blot en Ting, jeg finder underlig, og det er, at en Adelsmands Næse er saa naadig at hedde Næse ligesom Borgernæse.

Gaston. Det er fordi alle Næser ere lige.

Poirier. Troer De da ikke, at Menneskene ere det?

Gaston. Ja, det er et høist vanskeligt Spørgsmaal.

Poirier. Det er afgjort for lang Tid siden, Hr. Marquis.

Hertugen. Vore Rettigheder ere ophævede men ikke vore Pligter. Af alle vore Privilegier have vi blot to Ord tilbage, men to Ord, som ingen menneskelig Haand kan stryge, og det er: „Fødselen forpligter." Og

hvad der end hænder, vi ville altid være en strengere Lovbog underkastede end Criminalloven, og det er denne mystiske Lovbog, som vi kalde Æren.

Poirier. Meget vel! Det er heldigt, Hr. Marquis, for Deres Ære, at min Redelighed betaler Deres Gjæld. Men da jeg ikke er Adelsmand, vil jeg kun sige Dem, at jeg vil forsøge at slippe for saa godt Kjøb som muligt.

Gaston. De maa være meget fiin, hvis De kan faae Noget prutiet af hos disse Banditter, de ere Herrer over Situationen.

(Antoinette kommer.)

Poirier. Vi skal see, vi skal see. (Afsides.) Jeg har nu min Idee, jeg skal spille dem en lille Comedie paa min Maneer. (Høit.) Jeg vil ikke tirre dem ved at lade dem vente længere.

Gaston. Nei, tag Dem iagt, de var istand til at sluge Dem heel.

Tredie Scene.

Gaston. Hertugen. Antoinette.

Gaston. Stakkels Hr. Poirier, det gjør mig ondt for ham; denne Oplysning fordærver ham hele den Fornøielse, han vilde havt af at betale min Gjæld.

Hertugen. Ja, man maa være billig; den Slags Folk ere virkelig sjeldne, som forstaae at lade sig snyde. Det er en fornem Kunst.

En Tjener. Hr. Liguy og Hr. Chazerolles ønske at tale med Hr. Marquien fra Hr. Pontgrimaud.

Gaston. Det er godt. (Tjeneren gaaer.) Tag Du mod disse Herrer, Hektor. Du behøver ikke mig forat arrangere Partiet.

Antoinette. Et Parti?

Gaston. Ja, jeg har vundet en stor Sum fra Hr. Pontgrimand og jeg har lovet ham Revanche. — Bestem det til imorgen Eftermiddag.

Hertugen (sagte til Gaston). Naar seer jeg Dig igjen?

Gaston (ligeledes). Fru Montjay venter mig Kl. tre... Godt Kl. tre her.

Fjerde Scene.

Gaston. Antoinette.

Gaston (sætter sig paa Kanapeen tager en Avis og gaber.) Vil Du til Italienerne iaften?

Antoinette. Ja, hvis Du gaaer derhen.

Gaston. Ja, jeg gaaer. — Hvilken Kjole vil Du tage paa?

Antoinette. Den, Du synes bedst om.

Gaston. Aa, det er mig det Samme... jeg vilde sige, Du er smuk i dem alle.

Antoinette. Du, som har saa megen Sands for Elegance, min Ven, Du burde give mig et godt Raad.

Gaston. Jeg er ingen Modejournal, mit kjære Barn; forøvrigt behøver Du blot at betragte de fornemme Damer, og tage Exempel af dem... See engang Frue Nohan, Fru Villepreux...

Antoinette. Fru Montjay...

Gaston. Hvorfor just Fru Montjay mere end de andre?

Antoinete. Fordi du synes bedre om hende end nogen af de andre...

Gaston Hvor falder Du paa det?

Antoinette. Forleden Aften i Operaen gjorde Du hende et langt Besøg i hendes Loge. Hun er meget smuk... Har hun Aand?

Gaston. Ja, megen... (Pause.)

Antoinette. Hvorfor siger Du mig ikke, naar jeg gjør Noget, som mishager Dig?

Gaston. Det har jeg aldrig undladt.

Antoinette, O, Du har aldrig gjort mig en Indvending.

Gaston. Saa er det, fordi Du aldrig har gjort Noget, som har mishaget mig.

Antoinette. For ikke at gaae længere tilbage, da jeg for lidt siden bad Dig om, at Du vilde overtage en Post, da stødte jeg Dig.

Gaston. Aa, det tænker jeg ikke længere paa.

Antoinette. Tro mig, dersom jeg havde vidst hvilken ædel Følelse, jeg saarede —

Gaston. Man skulde snart troe, mit kjære Barn, at Du gjør mig Undskyldninger.

Antoinette. Det er fordi jeg er bange for, at Du skal tilskrive en barnagtig Forfængelighed...

Gaston. Og om Du ogsaa var lidt forfængelig, det var da ikke nogen stor Forbrydelse.

Antoinette. Jeg er det ikke, det forsikrer jeg Dig.

Gaston (reiser sig). Isaafald, min Kjære, har Du slet ingen Feil, thi jeg har ingen anden mærket hos Dig. Veed Du vel, at Du har giort Montmeyrans Erobring? Det er Noget at være stolt af, Hektor er vanskelig.

Antoinette. Mindre end Du.

Gaston. Anseer Du mig for vanskelig? Der seer Du, at Du dog er forfængelig. Jeg griber Dig lige i det.

Antoinette. Jeg svæver ikke i nogen Illusion angaaende mig selv, jeg veed Alt, hvad jeg mangler forat være Dig værdig; men hvis Du vilde gjøre Dig den Umage at rette paa mig, at indvie mig i dine Ideer, saa elsker jeg Dig høit nok til at blive albeles forvandlet.

Gaston (kysser hendes Haand.) Jeg kunde blot tabe ved Forvandlingen, og jeg vilde forresten være en daarlig Læremester, der er blot en Skole, hvor man lærer, hvad Du troer at mangle, det er den store Verden. Studeer den!

Antoinette. Ja, jeg vil tage Fru Montjay til Model.

Gaston. Atter dette Navn! Gjør Du mig den Ære at være jaloux? Tag dig iagt, min

Kjære, den Følelse er yderst borgerlig. Lad mig sige Dig, siden Du tillader mig at agere Pædagog, lad mig sige Dig, at i vor Kreds er Ægteskabet ingen Husholdning. Vi have intet Fælles uden Livets ædle og elegante Nydelser. Naar saaledes Din Mand er fraværende, saa ængst Dig ikke over hvad han gjør; sig blot til Dig selv: Han afsliber sine Feil, forat han kan være desto fuldkomnere, naar han kommer hjem.

Antoinette. Jeg finder, at din største Feil, det er din Fraværelse.

Gaston. Det er jo en overmaade net Compliment, og jeg siger saa mange Tak... Hvem kommer der? Mine Herrer Creditorer.

Femte Scene.

Aagerkarlene. De Forrige.

Gaston. De her? mine Herrer? De har taget feil af Døren, Contorirappen er paa den anden Side.

Salomon. Vi have ikke villet gaae uden at hilse paa Dem, Hr. Marquis.

Gaston. Jeg fritager Dem for Taksigelser.

Cogne. Vi komme netop forat modtage Deres.

Chavassus. De har længe nok behandlet os som Aagerkarle.

Cogne. Som Blodsugere.

Salomon. Ja, som rene Kjæltringer.

Chavassus. Det er os kjært at kunne sige Dem, at vi ere honette Folk...

Gaston. Hvad skal denne Spads betyde?

Cogne. Det er ingen Spads, min Herre, vi har laant Dem vore Penge til sex Procent...

Gaston. Ere mine Vexler da ikke fuldt betalte?

Salomon. Der mangler en Bagatel, circa 218,000 Francs.

Gaston. Hvorledes?

Chavassus. Det har man maattet finde sig i.

Salomon. Deres Svigerfader vilde absolut, at De skulde sættes i Gjældsarrest.

Gaston. Min Svigerfader vilde...

Cogne. Javist, javist, han synes, at De viser ham sure Miner, den stakkels Mand.

Salomon. Det er Ret, det kan lære ham...

Cogne. Det bliver imidlertid os en dyr Historie.

Gaston (til Antoinette). Din Fader har der spillet en uværdig Comedie. (Til Aagerkarlene.) Jeg forbliver Deres Debitor, mine Herrer, jeg har 25,000 Francs i Rente.

Salomon. De veed vel, at ikke kan røre ved dem uden Deres Kones Samtykke, vi have seet Contracten.

Cogne. Og De gjør ikke Deres Kone saa lykkelig, som hun fortjener.

Gaston. Gaa!

Salomon. Naar honnette Folk har viist os en Tjeneste, jager man dem ikke paa Døren som lumpne Hunde. Vi havde troet, at Marquien af Presles's Underskrift gjaldt Noget.

Cogne. Men vi have taget feil.

Aagerkarlene. Ja, vi have taget meget feil.

Antoinette (giver Salomon en Seddel, hun har skrevet). De have ikke taget feil, mine Herrer, der have De Betalingen.

Gaston (tager Seddelen, gjennemløber den og giver den til Aagerkarlene). Nu, I Røverpak, nu paa Porten med Jer, eller lader jeg Jer kaste ud.

Aagerkarlene. Aa, De er altfor artig, Hr. Marquis, altfor artig.

Sjette Scene.

Antoinette. Gaston.

Gaston. Hør, Antoinette, jeg elsker Dig. (Han tager hende i sine Arme og omfavner hende heftig).

Antoinette. Kjære Gaston!

Gaston. Hvor Pokker har din Herr Fader taget det Hjerte fra, han har givet Dig?

Antoinette. Dom ikke min Fader for strengt, min Ven... Han er god og hsimodig; men han har en snever Synskreds og kjender kun sin Ret. Det er en Feil ved hans Forstand, ikke ved hans Hjerte. Altsaa, min Ven, siden Du finder, at jeg har handlet som jeg burde, saa tilgiv min Fader et Øiebliks Ængstelse.

Gaston. Det vilde klæde mig smukt, at afslaae Dig Noget.

Antoinette. Og Du vil ikke see surt til ham? Lover Du mig det?

Gaston. Som Du vil, min kjære Marquise! hører Du, Marquise?

Antoinette. Kald mig din Kone, det er den eneste Titel, jeg kan være stolt af.

Gaston. Holder Du da lidt af mig?

Antoinette. Har Du ikke mærket det, Utaknemmelige?

Gaston. Jovist! men jeg holder nok af at høre Dig sige det, især i dette Øieblik. (Klokken slaaer tre.) Klokken er tre! (Afsides.) For Pokker, Fru Montjay, som venter mig hos sig.

Antoinette. Du smiler, Gaston! Hvad tænker Du paa?

Gaston. Skal vi kjøre en Tour ud i Skoven?

Antoinette. Men... jeg er ikke paaklædt.

Gaston. Du kan kaste et Shawl om Dig. Ring paa din Kammerpige.

(Antoinette ringer.)

Syvende Scene.

Poirier. De Forrige.

Poirier. Nu, min Svigerson, har De seet Deres Nykkere?

Gaston (gnaven). Jo, Høistærede...

Antoinette (sagte til Gaston, idet hun tager ham i Armen). Husk dit Løfte.

Gaston (elskværdig). Jo, kjære Svigerfader, jeg har seet dem.

(Kammerpigen kommer.)

Antoinette. Giv mig et Shawl og en Hat, og stig, at der skal spændes for.

Gaston. Tillad mig, at bevidne Dem min Beundring for den Finhed, hvormed De har spillet de Kjæltringer et Puds. (Sagte til Antoinette.) Er jeg ikke artig, hvad?

Poirier. De tager Tingen bedre, end jeg haabede, jeg var forberedt paa at høre nogle høitravende Talemaader om Deres Ære.

Gaston. Jeg er fornuftig, kjære Svigerfader. De har handlet efter Deres Anskuelser, og det generer mig saameget mindre, som det ikke har hindret os fra at handle efter vore.

Poirier. Hm?

Gaston. De har kun betalt disse Skurke deres virkelige Tilgodehavende, vi have betalt Resten.

Poirier (til Antoinette). Hvordan, Du har underskrevet! (Antoinette nikker.) Men, Du store Gud, hvad har Du gjort?

Antoinette. Jeg beder Dig om Forladelse, Fader.

Poirier. Jeg gaaer og bryder mit Hoved, forat tjene Dig en Capital, og Du kaster den ud af Vinduet. Tohundrede og atten tusind Francs!

Gaston. Græd ikke, Herr Poirier, det er os, som taber Capitalen og det er Dem, som har vundet den.

(Kammerpigen kommer med Hat og Shawl.)

Antoinette. Farvel, Fader, vi skulle i Skoven.

Gaston. Giv mig din Arm, min Ven.

Ottende Scene.

Poirier (alene).

Nei, nu er jeg kjed af denne Svigersøn. Jeg seer nok, at jeg ingen Vei kommer med ham. Den Herre vil leve og døe i den værste Adelsgalskab. Ingenting vil han bestille og Ingenting duer han til; han ærgrer Livet af mig. Han er Herre i Huset. Det maa have en Ende. (Han ringer, en Tjener kommer.) Lad Portneren og Kokken komme op (Tjeneren gaaer.) Nu, vi faae at see, min gode Svigersøn. Jeg har længe nok logret med Halen. Du vil ingen Indrømmelser gjøre, min gode Ven? Som Du behager.... Saa gjør jeg heller ingen. Vil De blive ved at være Marquis, saa bliver jeg igjen Borger. Saa har jeg idetmindste den Fornøielse at leve paa min egen Façon.

Niende Scene.

Poirier. Portneren.

Portneren. Herren har ladet mig kalde?

Poirier. Ja, François, Herren har ladet Dig kalde... Du skal øieblikkelig slaae en Placat op paa Porten.

Portneren. Paa Porten? En Placat?

Poirier. Ja, at en herskabelig første Salsetage strax er tilleie tilligemed Stald og Vognremise.

Portneren. Herr Marquiens Leilighed?

Poirier. Netop, François.

Portneren. Men Herr Marquien har ingen Ordre givet.

Poirier. Hvem er Herre her, dit Fæ? Hvem eier Huset?

Portneren. De, Herre.

Poirier. Gjør saa, hvad jeg siger Dig og mук ikke.

Portneren. Jo, Herre.

Poirier. Ja, gaa saa, François.

Tiende Scene.

Poirier. Vatel.

Poirier. Kom nærmere, Herr Vatel, De forbereder en stor Middag til imorgen.

Vatel. Jo, Herre, og jeg vover at sige, at Spiseseddelen ikke vilde blevet underkjendt af min berømte Stamfader. Det skal blive en virkelig Kunstpræstation, og Herr Poirier skal blive forbauset.

Poirier. Har De Spiseseddelen hos Dem?

Vatel. Nei, den bliver netop skrevet af; men jeg kan den udenad.

Poirier. Behag, at sige mig den.

Vatel. Ravinolosuppe à l'Italienne og Perlegrynssuppe à la Marie Stuart.

Poirier. Istedetfor disse to Supper kan De lave en god Svinerygsuppe med Gulerødder.

Vatel. Men hvad behager? Hvordan?

Poirier. Jeg vil have det saadan, bliv ved.

Vatel. For det Andet ... Rhinkarper à la Lithuanienne, Kapuner à la Godard; ristet Oxekjød med Druer à la Napolitaine, westphalsk Skinke, stegt i Madeira.

Poirier. Nei, nu skal jeg sige Dem Noget, som er langt simplere og sundere. Rødspætter med Smør og Kartofler, Skinke med Røræg, Karbonade med Syre og Bankekjød med dygtigt Laurbærblade.

Vatel. Men Hr. Poirier, jeg kan aldrig give mit Samtykke.

Poirier. Jeg er Herre her! Forstaaer De? — Bliv ved.

Vatel. Nu komme Mellemretterne ... Filet af Fjærkræ à la concordat, Krustader af Trøfler med Lever à la royale, fyldt Fasan à la Montpensier, Agerhøns farcerede à la bohemienne.

Poirier. Mellemretterne, ſeer De, vil vi reent ſpringe over og gaae lige til Stegen, det er det Væſentlige.

Vatel. Det er imod alle Kunſtens Regler.

Poirier. Ja, det tager jeg paa mig. Op med Stegen!

Vatel. Det behøves ikke, min Herre; min ſtore Stamfader vilde løbet ſig Kaarden igjennem Livet for en mindre Fornærmelſe. Jeg indgiver min Demiſſion.

Poirier. Jeg vilde netop have forlangt den, min gode Ven; men da man behøver otte Dage til at ſkaffe et andet Tyende...

Vatel. Tyende! Min Herre, jeg er Kok!

Poirier. Jeg tager en Kokkepige iſtedet. Imidlertid bliver De endnu otte Dage i min Tjeneſte, og De behager at lave Spiſeſedlen, ſom jeg vil have den.

Vatel. Jeg vil hellere ſkyde mig en Kugle for Panden end gjøre mit Navn den Skjændſel.

Poirier (afſides). Der har vi nok En, ſom holder paa ſit Navn! (Høit.) Ja, brænd De løs Hr. Vatel, men brænd bare ikke Saucerne, og ſaa vil jeg ſige Dem et hjerteligt Levvel. (Vatel gaaer.) Og nu hen at ſkrive nogle Invitationer til mine gamle Colleger. De kan være rolig for, Hr. Marquis, Deres adelige Nykker ſkal faae Been at gaae paa.

(Han gaaer ſlittende ud.)

Tredie Act.

Første Scene.

Gaſton. Antoinette.

Gaſton. Det var en deilig Tour! Det er et reent Foraarsveir. Man ſkulde troe, man var i Maimaaned.

Antoinette. Du har altſaa ikke kjedet Dig altfor meget?

Gaſton. Med Dig, min Kjære? Du er reentud ſagt det meeſt fortryllende Fruentimmer, jeg kjender.

Antoinette. Complimenter, min Bedſte?

Gaſton. Paa ingen Maade! det er Sandheden i ſin brutaleſte Form.... Jeg har gjort en Opdagelſesreiſe i din Sjæl, og hvilke uventede Udſigter, hvilke nye Aabenbarelſer! Jeg levede i din Nærhed uden at kjende Dig, ſom en Pariſer i Paris.

Antoinette. Jeg mishager Dig da ikke altfor meget?

Gaſton. Det er mig, ſom ſkulde gjøre Dig det Spørgsmaal. Jeg ligner en Bonde, ſom har huſet en forklædt Dronning; pludſelig ſætter Dronningen ſin Krone paa og den forvirrede Bonde bliver urolig over, at han ikke har gjort mere Stads af hende.

Antoinette. Vær rolig, min gode Bonde! Din Dronning anklager kun ſit Incognito.

Gaſton. Men hvorfor har Du bevaret det ſaalænge. Var det af Coquetteri og for at ſkabe nye Hvedebrødsdage?... Du har ifaafald naaet, hvad Du vilde; jeg var kun din Ven, jeg vil blive din Elſker.

Antoinette. Nei, kjære Gaſton, bliv min Mand. Det forekommer mig, at man kan ophøre at elſke ſin Elſker, men aldrig ſin Mand.

Gaſton. Som Du vil; Du er ikke romantiſk.

Antoinette. Jeg er det paa min Maade; jeg har i den Henſeende mine egne Ideer, ſom maaſkee ikke længer ere paa Moden, men ſom have ſlaaet Rod hos mig, ſom alle min Barndoms Indtryk. Da jeg var en lille Pige, begreb jeg ikke, at min Fader og Moder ikke vare Sødſkende, og Ægteſkabet har ſiden foreſvævet mig ſom det ømmeſte og intimeſte Slægtſkab. Kjærlighed til en Anden end min Mand, til en Fremmed, ſynes mig en Umulighed.

Gaſton. Det er jo Ideer ſom en romerſk Matrones, min kjære Antoinette; bevar dem altid til min Ære og Lykke.

Antoinette. Men tag Dig iagt! Det er den ene Side af Medaillen; jeg er ſtinſyg, det ſiger jeg Dig iforveien. Da der for mig blot er een Mand i Verden, fordrer jeg hele hans Hengivenhed. Den Dag, jeg mærkede, at han ødſlede den paa en Anden, vilde jeg hverken klage eller dadle; men Baandet var brudt; min Mand vilde pludſelig være en Fremmed for mig, og jeg vilde betragte mig ſom Enke.

Gaſton (afſides). Gudsdød! (Høit.) Frygt Intet i denne Henſeende, min kjære Antoinette, vi ſkulle leve ſom to Turtelduer, ſom Philemon og Baucis paa den ſtraatakte Hytte nær. Holder Du paa Hytten?

Antoinette. Nei, ikke i mindſte Maade.

Gaſton. Jeg vil holde en glimrende Feſt, for at feire vort Bryllup; Du ſkal forbunkle alle Damerne, og alle Herrerne ſkulle misunde mig.

Antoinette. Trænger Lykken til ſaamegen Larm?

Gaſton. Holder Du da ikke af Feſter?

Antoinette. Jeg holder af Alt, ſom behager Dig. Skal vi have Middagsſelſkab idag?

Gaſton. Nei, det er imorgen! Idag have vi blot Montmeyran. Hvorfor ſpørger Du om det?

Antoinette. Jeg meente, om jeg ſkulde gjøre Toilette?

Gaſton. Javiſt ſkal Du ſaa; jeg vil have, at Hektor, naar han ſeer Dig, ſkal faae Lyſt til at giſte ſig. Gaa, mit kjære Barn, denne Dag vil aldrig udſlettes af mit Hjerte.

Antoinette. O, hvor jeg er lykkelig!

Anden Scene.

Gaston. (Strax efter) **Poirier.**

Gaston. Der er intet Spørgsmaal om, hun er meget smukkere, end Fru Montjay... Fanden tage mig, om jeg ikke er paa gode Veie til at blive forelsket i min Kone! Det er med Kjærligheden som med Lykken; medens vi søge den langt borte, sidder den og venter paa os i vor egen Kakkelovnskrog. (Poirier kommer.) Nu, min kjære Svigerfader, hvordan styrer De denne lille Fortvivlelse? Er De endnu bestandig rasende paa Deres Ødeland af en Svigersøn? Har De taget Deres Beslutning?

Poirier. Jo, jeg har.

Gaston. Er den voldsom?

Poirier. Den er nødvendig.

Gaston. Vilde det være ubeskedent at spørge derom?

Poirier. Nei tvertimod; det er en Forklaring, jeg skylder Dem... Da jeg gav Dem min Datter og en Million, indbildte jeg mig, at De vilde gaae ind i en Stilling.

Gaston. Lad os ikke komme tilbage til den Sag, jeg beder Dem.

Poirier. Det gjør jeg heller ikke, jeg nævner det blot. Jeg erkjender, jeg har havt Uret i at troe, at en Adelsmand vilde finde sig i at beskjæftige sig som et andet Menneske, og jeg indrømmer min Skyld; men i den Vildfarelse, hvori jeg stod, har jeg ladet Dem sætte mit Huus paa en Fod, som jeg alene ikke kan soutenere, og da vi nu ere paa det Rene med, at vi To kun have min Formue, saa synes det mig billigt, fornuftigt og nødvendigt at indskrænke min Huusholdning ligesaameget som jeg har maattet slaae af paa mine Forhaabninger. Jeg har derfor tænkt paa nogle Forandringer, som De uden Tvivl vil billige.

Gaston. O sjeldne Statsøconom, store Finantsminister! Bland og tag af ganske som De behager! De træffer mig i godt Humeur, benyt det.

Poirier. Hvor Deres Eftergivenhed fornøier mig. Jeg har saaledes besluttet, afgjort, befalet...

Gaston. Om Forladelse, kjære Svigerfader, naar De har besluttet, afgjort, befalet, saa forekommer det mig overflødigt, at De spørger mig.

Poirier. Jeg spørger Dem heller ikke, jeg underretter Dem blot, det er det Hele.

Gaston. Saa, De spørger mig ikke?

Poirier. Det forundrer Dem?

Gaston. En Smule; men som sagt, jeg er i godt Humeur.

Poirier. Den første Reform, min Dreng...

Gaston. De mener min Ven, ikke sandt? De fortalte Dem?

Poirier. Min Dreng og min Ven, det kommer ud paa Eet, mener jeg. En Svigerfader maa have Lov til at tale i en fortrolig Tone til sin Svigersøn.

Gaston. Og naar en saadan Fortrolighed vises mig af en Mand, som Dem, Hr. Poirier, er den ligesaa smigrende som hædrende. Deres første Reform, sagde De —

Poirier. Det er, Høistærede, at De gjør mig den Fornøielse, at lade være at gjøre Nar af mig. Jeg er kjed af at tjene til Skive for Deres Vittigheder.

Gaston. Tys, tys, Hr. Poirier, bliv ikke vred!

Poirier. Jeg veed meget godt, at De anseer mig for en meget ubetydelig Person og for meget enfoldig, men...

Gaston. Hvor falder De paa det?

Poirier. Men jeg vil sige Dem, at jeg har mere Forstand i mine Tøfler, end De under Deres Hat.

Gaston. Men fy, Hr. Poirier, det var et meget jevnt Udtryk. Naar man ikke vidste det bedre, skulde man troe, De var en simpel Mand.

Poirier. Ja, jeg er ingen Marquis.

Gaston. Siig det ikke saa høit, saa kunde man let falde paa at troe det.

Poirier. Hvad enten man troer det eller ei, det er min mindste Sorg. Jeg gjør ingen Fordring paa Adelskab, jeg blæser, Gud være lovet, ad Sligt.

Gaston. De blæser ad Sligt?

Poirier. Ja, Høistærede, ja! Jeg er en gammel Frihedsmand, maa jeg sige Dem, jeg dømmer Folk efter deres Fortjeneste, ikke efter deres Titel; jeg leer af den tilfældige Fødsel, og Adelen sætter mig ikke Fluer i Hovedet. Det er mig en sand Fornøielse at kunne sige Dem det.

Gaston. Skulde De tilfældigviis finde nogen Fortjeneste hos mig?

Poirier. Nei, det veed Vorherre, jeg ikke gjør.

Gaston. Nei! Godt! Men hvorfor har De saa givet mig Deres Datter?

Poirier. Hvorfor jeg har givet Dem...

Gaston. De havde altsaa en Ræv bag Øret?

Poirier (forlegen). En Ræv bag Øret?

Gaston. Jeg beder om Forladelse. Deres Datter elskede mig ikke dengang, De indførte mig i Deres Huus; det var ikke min Gjæld, som skaffede mig Æren af Deres Valg; siden det ikke længer er min Titel, er jeg nødsaget til at troe, at De havde en Ræv bag Øret.

Poirier. Nu om saa var! Om jeg havde forsøgt at forene mine Interesser med mit Barns Lykke, hvad Ondt var vel deri? Naar jeg giver en Million af min Lomme, hvem vil saa dadle mig, fordi jeg vælger mig en Svigersøn, som er istand til at holde mig skadesløs for mit Offer, naar han forresten er elsket af min Datter? Jeg tænkte først paa hende, det var min Pligt, og saa dernæst paa mig selv, det havde jeg Ret til.

Gaſton. Jeg modſiger Dem ikke, Hr. Poirier; De har kun i et Punkt havt Uret, det er, at De ikke har viiſt mig Tiltro.

Poirier. Det er Dem, ſom ingen Opmuntring har viiſt mig.

Gaſton. Er De vred paa mig for lidt Skjænt? Jeg er maaſkee ikke blandt de allerærbødigſte Svigerſønner, og jeg bebreider mig det; men i alvorlige Ting er jeg alvorlig. Det er fuldkommen billigt, at De ſøger den ſamme Støtte i mig, ſom jeg har fundet i Dem.

Poirier (afſides). Skulde han være ved Texten?

Gaſton. Lad os ſaa ſee, kjære Svigerfader, hvori jeg kan være Dem til Nytte, om jeg ellers idetheletaget kan være nyttig til Noget?

Poirier. Nu, jeg havde tænkt, at De vilde gaae til Tuilerierne.

Gaſton. Igjen det Samme. Saa De vil abſolut paa Hofbal?

Poirier. Her er ikke Tale om at dandſe. Gjør mig den Ære at tiltroe mig mindre letfærdige Ideer. Jeg er hverken forſængelig eller fjantet.

Gaſton. Men hvad Satan er De da? Forklar Dem dog?

Poirier (ſlau). Jeg har honnet Ambition.

Gaſton. Jeg troer næſten, De bliver rød; hvorfor det? Med den Erfarenhed, De har erhvervet Dem i Handelsaffairer, kan De gjøre Fordring paa Alt. Handelen er den ſande Statsmandsſkole.

Poirier. Det ſagde netop Verbelet til mig imorges.

Gaſton. Det er der, man faaer denne frie Overſigt, diſſe ophøiede Følelſer, denne Foragt for Smaalighed, ſom danner Richelieuer.

Poirier. Aa, jeg gjør ikke Fordring paa ...

Gaſton. Men hvad er det da, ſom den gode Hr. Poirier kunde ønſke ſig? Et Præfectur? Fy! Statsraadet? Nei! En diplomatiſk Poſt? Der er netop en ledig — Geſandtſkabet i Conſtantinopel.

Poirier. Nei, jeg holder meeſt af at ſidde ſtille, og jeg forſtaaer ikke Tyrkiſk.

Gaſton. Bi lidt (Slaaer ham paa Skulderen.) Pairskabet, det vilde paſſe Svigerfader ligeſom en Handſke.

Poirier. Troer De?

Gaſton. Om jeg troer. Men jeg kan tænke mig, at Deres honnette Ambition ikke lader ſig tilfredsſtille ſaa let. De maa have en Titel.

Poirier. Aa, aa ... jeg bryder mig ikke om ſaadant noget forſængeligt Legetøi. Jeg er, ſom jeg ſagde Dem, en gammel Frihedsmand.

Gaſton. Det er jo netop en Grund mere. En Frihedsmand er kun forpligtet til at foragte den gamle Adel; men den nye, den, ſom ingen Forfædre har ...

Poirier. Den man blot ſkylder ſig ſelv!

Gaſton. De ſkal være Greve.

Poirier. Nei, man maa være rimelig. Baron, kun Baron.

Gaſton. Baron Poirier; — ja det klinger godt!

Poirier. Javiſt gjør det, Baron Poirier!

Gaſton (ſeer paa ham og briſter i Latter). Jeg beder Dem om Forladelſe, men det er ſandelig altfor løierligt! ... Baron! ... De ſkulde ſætte en Ulen i Vaabnet!.

Poirier (afſides). Han har havt mig tilbedſte!

Tredie Scene.

Hertugen. De Forrige. (Siden) **Valet.**

Gaſton. Skynd Dig, Hektor, ſkynd Dig! Veed Du, hvorfor Jean Gaſton af Presles har faaet tre Flinteſkud i Slaget ved Ivry? Veed Du, hvorfor Francois Gaſton af Presles har været Førſtemand paa Muren ved La Rochelles Beleiring? Hvorfor Louis Gaſton af Presles har ſprængt ſig i Luften ved Hogue? Hvorfor Philippe Gaſton af Presles har taget to Faner ved Fontenoy? Hvorfor min Bedſtefader er falden ved Quiberon? — Det var, forat Hr. Poirier en ſmuk Dag ſkulde blive Pair eller Baron.

Hertugen. Hvad mener Du?

Gaſton. Der har Du Hemmeligheden ved den lille Beleiring, jeg maatte udholde imorges.

Hertugen (afſides). Jeg begriber.

Poirier. Veed De, Hr. Hertug, hvorfor jeg har arbeidet 14 Timer daglig i tredive Aar? Hvorfor jeg Skilling for Skilling har ſammenſtrabet 4 Millioner og nægtet mig ſelv enhver Fornøielſe? Det er, forat Hr. Marquis Gaſton af Presles, ſom hverken er falden ved Quiberon, eller ved Fontenoy, eller ved Hogue, eller noget andet Sted, kan døe af Alderdom i en Edderdunsſeng, efter at have tilbragt ſit Liv i Ledliggang.

Hertugen. Godt ſvaret!

Gaſton. Ja, der kan Du ſee, han er ſkabt til Taler.

Tjeneren. Der er nogle Herrer her, ſom ønſke at beſee Leiligheden.

Gaſton. Hvilken Leilighed?

Tjeneren. Hr. Marquiens.

Gaſton. Antager man den for et naturhiſtoriſk Muſeum?

Poirier (til Tjeneren). Beed diſſe Herrer komme igjen. — (Tjeneren gaaer.) Undſkyld mig, Svigerſøn; Deres muntre Underholdning har i den Grad fængſlet mig, at jeg ikke har faaet ſagt Dem, at jeg udleier første Sal af mit Huus?

Gaſton. Hm?

Poirier. Det er en af de Smaaforandringer, jeg omtalte.

Gaston. Og hvor tænker De at indlogere mig?

Poirier. Paa anden; Leiligheden er stor nok til at rumme os Allesammen.

Gaston. Ligesom Noahs Ark.

Poirier. Det følger af sig selv, at jeg bortleier Stalden og Vognremisen.

Gaston. Og mine Heste? Vil De ogsaa indlogere dem paa anden Sal?

Poirier. Dem kan De sælge.

Gaston. Jeg skal altsaa gaae tilfods?

Hertugen. Det vil Du have godt af, Du bevæger Dig ikke nok.

Poirier. Forresten beholder jeg min blaa Trille. Den maa De gjerne laane.

Hertugen. Naar det er smukt Veir.

Gaston. Ah, saaledes, Hr. Poirier!

En Tjener. Hr. Vatel ønsker at tale med Hr. Marquien.

Gaston. Lad ham komme. (Vatel kommer i sorte Klæder.) Hvad er det for en Dragt, Hr. Vatel? Skal De til Lig, eller har De lagt Sorg an, fordi der ingen ferst Fisk er at faae?

Vatel. Jeg kommer, for at indgive min Demission til Hr. Marquien.

Gaston. Demission? Aftenen før en Bataille?

Vatel. Den sælsomme Stilling, hvori jeg er kommen, er af den Natur, at jeg maa desertere, for ikke at vanære mig; vil Hr. Marquien værdiges at kaste Dinene paa den Spiseseddel, som Hr. Poirier har foreskrevet mig?

Gaston. Som Hr. Poirier har foreskrevet Dem? Lad os engang see paa den ... (Læser) Bankekjød med Laurbærblade!

Poirier. Det er for min gamle Ven Ducaillou.

Gaston. Skinke med Røræg.

Poirier. Det er min Collega, Grochenets Livret.

Gaston. Vil De tractere hele Klædekræmmerlauget?

Poirier. Ja, tilligemed hele Adelskabet.

Gaston. Jeg modtager Deres Demission, Hr. Vatel. (Vatel gaaer.) Imorgen skulle altsaa mine Venner have den Ære at forestilles for Deres Venner?

Poirier. Ganske rigtig, de skulle have den Ære ... Vil Hertugen af Montmeyran føle sig ydmyget ved at spise Suppe mellem Hr. og Mdm. Pincebourde?

Hertugen. Paa ingen Maade. Jeg holder nok af saadan en lille Svir engang imellem. Mdm. Pincebourde gjør os maaskee den Fornøielse at synge ved Deserten.

Gaston. Efter Bordet skal vi have os et Slag Hasrei.

Hertugen. Eller Lotteri.

Poirier. Eller Sortepeer.

Gaston. Og Tid efter anden haaber jeg, vi gjentage disse Udsvævelser?

Poirier. Min Salon vil være aaben hver Aften, og Deres Venner skulle altid være velkomne.

Gaston. Naar man seer sig rigtig om, saa bliver Deres Huus et fuldkomment Paradiis, saadant et lille Capua. Jeg er bange for at blive blødagtig, jeg skal være borte inden imorgen.

Poirier. Det skulde gjøre mig ondt; men mit Huus er ingen Arrest. Hvilken Vei tænker De at vælge? Medicin eller Jus!

Gaston. Hvem taler om det?

Poirier. Eller maaskee De vil lægge Dem efter Brobygning og Veianlæg, eller leve som Timelærer ... for De tænker vel ikke at soutenere Deres Rang med ni tusinde frcs. i Rente?

Hertugen. Ni tusind frcs. i Rente?

Poirier (til Gaston). Hør nu engang, Regnestykket er ganske simpelt. De har faaet en Million i Medgift med min Datter. Deres Gjæld var 500,000; Udstyret har medtaget 100,000. De har nylig forøret Deres Nykkere 218,000, og De har altsaa 182,000 tilovers, som anbragte paa lovlig Maade ville indbringe 9000 frcs. i Rente. Det er reen Regning? Er det med den Indtægt, De vil fodre Deres Venner med Rhinkarper à la Lithuanienne og Fjærkræ à la concordat? Tro De mig, min kjære Gaston, bliv De hos mig, De vil alligevel have det bedre end hjemme hos Dem selv. Tænk paa Deres Børn, som ikke vil tage det ilde op, en vakker Dag at finde den skikkelige Poiriers Sparestillinger i Marquien af Presles Lomme. Undskyld et Øieblik, min kjære Svigersøn, jeg skal blot betale Hr. Vatel hans Løn.

Fjerde Scene.

Hertugen. Gaston. (De betragte hinanden et Øieblik; Hertugen bryster i Latter).

Gaston. Naa, saa Du finder det morsomt?

Hertugen. Paa min Ære, ja! Dette er altsaa denne herlige Svigerfader, dette beskedne og nærende Pæretræ? ... dette Mønster for en gjennemskikkelig Jeronimus? Du har truffet Din Mester, min Søn; men for Guds Skyld, sæt dog ikke en saadan flau Mine op! Du seer jo ud som en Ridder, der drog paa Korstog og vendte om for et Regnveir ... Le dog lidt; det er ingen tragisk Begivenhed.

Gaston. Du har Ret! Gudsbød, Hr. Poirier, min ædle Svigerfader! De gjør mig der en Tjeneste, De ikke aner.

Hertugen. En Tjeneste?

Gaston. Ja, min Ven, ja, jeg var simpeltvæk paaveie til at gjøre mig latterlig; jeg var nær ved at blive forelsket i min Kone ... Lykkeligvis standser Hr. Poirier mig paa første Station.

Hertugen. Din Kone er ikke ansvarlig

for Hr. Poiriers Dumheder. Hun er fortræffelig.

Gaston. Snak om en Ting. Hun ligner sin Fader.

Hertugen. Ikke den mindste Smule.

Gaston. Jo, der er nogle Familietræk... jeg vilde ikke kunne omfavne hende uden at tænke paa den gamle Crocodille. Og saa vilde jeg ogsaa nok blive i Kakkelovnskrogen, men naar der skal koges Mad i Kakkelovnen... (Tager sit Uhr op.) Farvel!

Hertugen. Hvor gaaer Du hen?

Gaston. Til Fru Montjay. Hun har nu ventet mig i to Timer.

Hertugen. Nei, Gaston, gaa ikke derhen.

Gaston. Aha, man vil gjøre mig fjed af Livet her, jeg skal gjøre Bod og Bedring —

Hertugen. Hør mig dog!

Gaston. Der er ikke Noget at sige.

Hertugen. Og din Duel?

Gaston. Jo, det er sandt, den havde jeg glemt.

Hertugen. Du slaaes imorgen Kl. to i Vincennesskoven.

Gaston. Godt, i det Humeur, jeg er, skal Pontgrimaud imorgen komme til at tilbringe et behageligt Kvarteerstid.

Femte Scene.

Verdelet. Antoinette. De Forrige.

Antoinette. Du gaaer, min Ven?

Gaston. Ja, Frue, jeg gaaer. (Han gaaer.)

Verdelet. Hvad er det, Nette? Jeg synes ikke, at han er i saa godt Lune, som Du sagde?

Antoinette. Jeg kan ikke forstaae...

Hertugen. Her foregaaer alvorlige Ting, min Frue.

Antoinette. Hvad da?

Hertugen. Deres Fader har Ambition.

Verdelet. Ambition? Poirier?

Hertugen. Han havde gjort Regning paa sin Svigersøns Navn til at komme iveiret.

Verdelet. Og blive Pair, ligesom Michaud, (Afsides.) Den gamle Nar!

Hertugen. Opbragt over Marquiens Afslag, søger han at hævne sig ved Drillerier, og jeg frygter for, at det er Dem, som kommer til at betale Krigsomkostningerne.

Antoinette. Hvorledes det?

Verdelet. Det er ganske simpelt... Naar din Fader gjør din Mand Huset forhadt, vil han søge Adspredelser udenfor.

Antoinette. Adspredelser udenfor?

Hertugen. Hr. Verdelet har paapeget Faren, og De alene kan afvende den. Hvis Deres Fader elsker Dem, saa stil Dem imellem ham og Gaston. Opnaa en midlertidig Stilstand, der er endnu Intet tabt, Alt kan blive godt.

Antoinette. Intet tabt, Alt kan blive godt, De faaer mig til at skjælve... Mod hvem har jeg da at forsvare mig?

Hertugen. Imod Deres Fader.

Antoinette. Nei, De siger mig ikke Alt... min Faders Krænkelser kunne ikke berøve mig min Mand paa en eneste Dag... Han gjør Cour til en Anden, ikke sandt?

Hertugen. Nei, min Frue, men —

Antoinette. Ingen skaanende Omsvøb — jeg har en Medbeilerinde.

Hertugen. Rolig, Frue, rolig!

Antoinette. Jeg gjætter det, jeg føler det, jeg seer det. Han er hos hende.

Hertugen. Nei, Frue, han elsker Dem.

Antoinette. Han har kun kjendt mig en Time; det er ikke for mig, han har følt Trang til at beklage sig... Han udøser sin Vrede et andet Sted.

Verdelet. Forlove Dig ikke, Nette. Han er gaaet ud for at trække frisk Luft, det er det Hele. Det brugte jeg, naar Poirier gjorde mig det for broget. (Tjeneren kommer med et Brev paa en Sølvtallerken.)

Tjeneren. Her er et Brev til Hr. Marquien.

Antoinette. Han er gaaet ud, læg det der. (Hun betragter Brevet.) (Afsides.) Det er en Damehaand. (Høit.) Fra hvem?

Tjeneren. Det er Fru Montjays Tjener, som har bragt det.

Antoinette (afsides), Fru Montjay!

Hertugen. Jeg træffer Gaston før De, hvis De ønsker det, skal jeg sly ham Brevet.

Antoinette. Er De bange for at jeg skal aabne det?

Hertugen. Aa — min Frue —

Antoinette. Det har krydset Gaston paa Veien.

Verdelet. Hvad er det, Du der forudsætter? Din Mands Elskerinde vilde ikke være saa uforsigtig at sende et Brev hjem i dit Huus.

Antoinette. Naar hun ikke vovede at skrive ham til i mit Huus, maatte hun foragte mig meget. Forresten siger jeg ikke, at det er hans Elskerinde; jeg siger, at han gjør Cour til hende, fordi jeg er sikker derpaa.

Hertugen. Jeg sværger Dem til, Frue.

Antoinette. Tør De for Alvor sværge derpaa?

Hertugen. Min Ed vilde ikke være Dem noget Bevis; thi en Cavaleer har Ret til at lyve i et saadant Tilfælde. Hvordan det end forholder sig, saa har jeg advaret Dem om Faren, vist Dem en Udvei og opfyldt min Pligt som Ven og ærlig Mand, jeg beder Dem, spørg mig ikke videre. (Han gaaer.)

Sjette Scene.

Antoinette. Verdelet.

Antoinette. Ak, jeg skal da tabe Alt, hvad jeg havde vundet i Gastons Hjerte. For en Time siden kaldte han mig sin lille Marquise, min Fader har nu paa en grusom

Maade mindet ham om, at jeg er Jfr. Poirier.

Verdelet. Nu ja, skulde man ikke kunne elske Jomfru Poirier?

Antoinette. Min Hengivenhed vilde maaskee tilsidst have rørt ham, og min Ømhed have fremkaldt hans; min Fader har forspildt Alt ... Hans Elskerinde! Hun kan umuligt være det endnu, ikke sandt, Tony? Troer Du, hun er det?

Verdelet. Jeg? — Nei, det troer jeg ikke.

Antoinette. Du er ikke vis paa det? Fy, Tony, troer Du min Mand istand til en Nederdrægtighed?

Verdelet. Nei vist ikke.

Antoinette. Ja, saa kan Du jo godt sværge paa, at han er uskyldig. Sværg paa, at han er uskyldig. Sværg paa det, min gode Tony, sværg!

Verdelet. Jeg sværger, jeg sværger.

Antoinette. Men hvorfor skriver hun ham da til?

Verdelet. Forat bede ham til Selskab, det er ligefrem.

Antoinette. Det Selskab maa have meget Hastværk, naar hun sender Indbydelse med Staset. O, naar jeg tænker paa, at min Skjæbnes Hemmelighed er gjemt i dette Papir! Lad os gaae, dette Brev frister mig! — (Hun lægger det paa Bordet og betragter det ubevægelig.)

Verdelet. Ja kom, Du har Ret. (Hun rører sig ikke.)

Syvende Scene.

Poirier. De Forrige.

Poirier. Hvad er det, min Pige? Antoinette! (Til Verdelet.) Hvad er det, hun staaer og seer paa? Et Brev? (Han tager det.)

Antoinette. Lad det ligge, Fader, det er et Brev til Marquien.

Poirier (betragter Udskriften). Det er en net Haand. (Han lugter til det). Det lugter ikke af Tobak ... Det er fra en Dame.

Antoinette. Ja, fra Fru Montjay, jeg veed, hvad det indeholder.

Poirier. Hvor Du seer oprørt ud ... Er Du syg? (Tager hendes Haand.) Du er syg.

Antoinette. Nei, Fader.

Poirier. Jovist. Der er Noget iveien. Nu, tal.

Antoinette. Det er Intet, jeg forsikkrer Dig ...

Verdelet (sagte til Poirier). Saa lad hende dog i Ro! Hun er skinsyg.

Poirier. Du er skinsyg? Har Marquien kanskee gjort Kunder? Gudsdød, om jeg vidste det!

Antoinette. Saa sandt Du elsker mig ...

Poirier. Om jeg elsker Dig!

Antoinette. Saa plag ikke Gaston mere!

Poirier. Plager jeg ham? Jeg sparer lidt, det er det Hele ...

Verdelet. Nei, Du gnier, og det gaaer ud over din Datter.

Poirier. Pas Du Dig selv. (Til Antoinette.) Nu, hvad har han gjort, den Herre? Jeg vil vide det.

Antoinette (forskrækket). Intet, Intet! — Yp ingen Trætte med ham, i Himlens Navn!

Poirier. Hvorfor er Du skinsyg? Hvorfor slugte Du det Brev med Øinene? (Han tager det.) Troer Du da, at Fru Montjay ...

Antoinette. Nei, nei.

Poirier. Hun troer det, ikke sandt Verdelet?

Verdelet. Hun mener ...

Poirier. Det er en let Sag at faae Vished. (Han bryder Seglet.)

Antoinette. Men Fader, et lukket Brev bør være os helligt.

Poirier. Der er Intet helligt for mig uden din Lykke.

Verdelet. Tag Dig iagt, Poirier, hvad vil din Svigersøn sige?

Poirier. Jeg giver min Svigersøn en god Dag. (Han aabner Brevet.)

Antoinette. For Guds Skyld, læs ikke!

Poirier. Jeg vil læse det. Er det ikke min Ret, saa er det min Pligt. (Læser.) „Kjære Gaston" ... O, den Nidding. (Han lader Brevet falde.)

Antoinette. Det er hans Elskerinde! (Synker i en Lænestol.)

Poirier (tager Verdelet i Kraven). Det er Dig, som har faaet mig til dette Ægteskab.

Verdelet Det er vel stærkt.

Poirier. Da jeg spurgte Dig tilraads, hvorfor satte Du Dig ikke imod det? Hvorfor sagde Du mig ikke, hvad der kunde hænde?

Verdelet. Jeg har sagt Dig det hundrede Gange, men Høistærede havde honnet Ambition.

Poirier. Jo, jeg har gjort det godt.

Verdelet. Hun bevimer. (Paa Knæ for Antoinette.) Nette, mit Barn, kom til Dig selv.

Poirier. Bort med Dig. Troer Du, Du veed, hvordan man skal tale til hende? (Paa Knæ for Antoinette.) Nette, mit Barn, kom til Dig selv.

Antoinette. Det er Intet, Fader.

Poirier. Vær rolig, jeg skal befri Dig for dette Ulyre.

Antoinette. Gode Gud! Hvad har jeg dog gjort, for at blive saa ulykkelig? Kun tre Maaneder efter vort Bryllup, nei, allerede Dagen efter, Dagen efter. Han har ikke været mig tro en eneste Dag. Den Grusomme, det bliver min Død.

Poirier. Din Død! Det forbyder jeg Dig, hvad skulde der saa blive af mig? O, den Skurk! Hvor gaaer Du hen?

Antoinette. Paa mit Værelse.

Poirier. Skal jeg følge Dig?

Antoinette. Nei, Tak.

Verdelet (til Poirier). Lad hende græde ud alene, Taarerne ville trøste hende.

Ottende Scene.

Poirier. Verdelet.

Poirier. Hvilket Giftermaal! Hvilket Giftermaal! (Han gaaer op og ned og slaaer sig for Panden.)

Verdelet. Vær rolig, Poirier, Alt kan blive godt. Det er nu vor Pligt at nærme de to Hjerter til hinanden.

Poirier. Jeg kjender min Pligt, og den skal jeg udføre. (Han tager Brevet.)

Verdelet. Jeg beder Dig, ingen Overilelse!

Niende Scene.

Gaston. De Forrige.

Poirier. De søger Noget, min Herre?

Gaston. Ja, et Brev.

Poirier. Fra Fru Montjay. De skal ikke gjøre Dem nogen Ulejlighed, jeg har det i min Lomme.

Gaston. Har De maaskee aabnet det?

Poirier. Ja, min Herre, jeg har aabnet det.

Gaston. De har aabnet det? ... Veed De vel, at det er uværdigt, det er gemeent.

Verdelet. Hr. Marquis, — Poirier!

Poirier. Der er kun En her, som handler gemeent, og det er Dem!

Gaston. Ingen Bebreidelser! Da De stjal min Hemmelighed, tabte de Retten til at dømme den. Der er Noget, som er endnu mere ukrænkeligt, end Laasen paa en Pengekiste, og det er Seglet paa et Brev; thi det gjør ingen Modstand.

Verdelet (til Poirier). Hvad sagde jeg?

Poirier. Det er for stærkt. En Fader skulde ikke have Ret! ... Men hvorfor giver jeg Dem noget Svar? De skal forklare Dem for Domstolene, Hr. Marquis.

Verdelet. For Domstolene!

Poirier. Ah, De troer, at man ustraffet kan bringe Skam og Fortvivlelse over en Familie? Det skal blive en Proces, det skal blive en formelig Proces om Skilsmisse fra Bord og Seng.

Gaston. En Proces? ... Og dette Brev skal blive læst?

Poirier. Ja, offentlig! Hører De? offentlig!

Verdelet. Er Du gal? En saaden Skandale!

Gaston. Men betænker De da ikke, at De tilintetgjør et Fruentimmer?

Poirier. De vil da vel aldrig tale til mig om hendes Ære?

Gaston. Jo, og hvis ikke det er Dem nok, saa lad mig sige Dem, at det tillige gjælder hendes Formue.

Poirier. Saameget bedre! Det er mig en sand Fornøielse! Hun kan aldrig blive haardt nok straffet, denne Person, som har taget Manden fra en stakkels ung Kone tre Maaneder efter Brylluppet.

Gaston. Hun er ikke saa skyldig, som jeg, giv mig alene Skylden.

Poirier. Ja, skammer De Dem ikke? ... Opoffre en fortræffelig Kone!. Og hvad kan De sige paa hende?. Et Hjerte som Guld ... og et Par Øine ... og en Opdragelse! Du veed, hvad den har kostet mig, Verdelet? —

Verdelet. Saa hold dog Maade, Kjære ...

Poirier. Synes Du ikke, jeg holder Maade? O, dersom jeg fulgte min Vrede! Men nei, vi har Lov og Ret her i Landet, jeg gaaer til min Advocat.

Gaston. Vent idetmindste til imorgen, jeg beder Dem derom, tag Dem Tid til at betænke Dem.

Poirier. Det er vel betænkt.

Gaston (til Verdelet). Hjælp mig dog at forebygge en uoprettelig Ulykke.

Verdelet. Aa, De kjender ham ikke.

Gaston (til Poirier). Tag Dem iagt. Jeg maa redde denne Dame, jeg maa redde hende for enhver Priis ... De maa dog begribe, at det er mig, som bærer hele Ansvaret.

Poirier. Jo, det begriber jeg nok.

Gaston. Men De veed ikke, hvortil Fortvivlelse kan bringe mig.

Poirier. De truer.

Gaston. Ja, jeg truer! Giv mig dette Brev, eller De slipper ikke levende herfra!

Poirier. Vil De bruge Vold? Skal jeg ringe paa mine Folk?

Gaston. Det er sandt, jeg veed ikke mere, hvad jeg selv gjør. Hør mig idetmindste. De er ikke ond, det er Vreden, som forvirrer Dem.

Poirier. Det er en retfærdig Vrede og en agtværdig Smerte.

Gaston. Ja, jeg erkjender mine Feil, jeg beklager dem dybt ... Men naar jeg nu lover Dem aldrig mere at see Fru Montjay, naar jeg lover Dem at hellige mit hele Liv til Deres Datters Lykke.

Poirier. Det vilde være den anden Gang, De gjorde den Eed. Nei, lad os nu faae en Ende paa det.

Gaston. Et Øieblik; — De havde Ret imorges, det er Lediggangen, som har ført mig paa Afveie.

Poirier. Naa, saa nu erkjender De det?

Gaston. Om jeg nu paatog mig en Bestilling?

Poirier. En Bestilling, De?

Gaston. De har Ret til at tvivle paa mit Ord, det veed jeg, men behold dette Brev og hvis jeg svigter, er det jo altid tidsnok.

Verdelet. Naa, Poirier, saa har Du jo Caution.

Poirier. Caution for hvad?

Verdelet. For hans Troskab og hans Løfter. Han vil ikke mere see denne Dame, han vil gaae ind i en Stilling og hellige

sig til din Datters Lykke. Kan Du forlange mere?

Poirier. Ja, det er godt nok; men hvem indestaaer mig?

Verdelet. Brevet for Pokker, Brevet!

Poirier. Det er sandt, det er sandt.

Verdelet. Nu, Du siger ja? Alt er at foretrække for en Skilsmisse.

Poirier. Det er ikke ganske min Mening, men naar Du ønsker det ... (Til Gaston.) Jeg for min Deel underskriver den Contract, De tilbyder mig. Der staaer blot tilbage, at underkaste den min Datters Kjendelse.

Verdelet. Det er ikke din Datter, som vil fordre Skandale.

Poirier. Lad os gaae og søge hende op. (til Gaston.) De kan være overbeviist om, at jeg i alt dette blot spørger min Datters Lykke tilraads. Forat De ikke skal have Ret til at betvivle det, saa erklærer jeg dem forud, at jeg Intet længer venter af Dem, jeg vil Intet modtage, jeg vil leve og døe som den gamle Grobian.

Verdelet. Det er godt, Poirier.

Poirier (til Verdelet). Men hvis han nu ikke gjør min Datter saa lykkelig, ja saa lykkelig ...

Tiende Scene.

Gaston (alene).

Selvgjort, siger man jo, er velgjort! Mon det skulde være Ydmygelse nok? Og Fru Montjay! I dette Øieblik afgjøres min Skjæbne, hvad vil den bringe mig? Min eller den Ulykkeliges Fordømmelse? ... Skam eller Samvittighedsnag? Og Alt dette for en Caprice. Men selvgjort er jo velgjort. Jeg har ingen Andre end mig selv at takke for det.

Ellevte Scene.

Gaston (hensunken for sig selv). **Hertugen.**

Hertugen (slaaer Gaston paa Skulderen). Hvad feiler Dig?

Gaston. Du veed hvad min Svigerfader forbrede af mig imorges?

Hertugen. Nu?

Gaston. Hvis jeg nu sagde Dig, at jeg samtykkede.

Hertugen. Saa vilde jeg svare, at det er umuligt.

Gaston. Det er nødvendigt. Min Svigerfader har aabnet et Brev fra Fru Montjay, og i sin Forbittrelse vilde han bringe det til sin Advocat. For at forhindre det, har jeg maattet underkaste mig hans Discretion.

Hertugen. Min stakkels Ven, i hvilken Afgrund Du har styrtet Dig.

Gaston. O, hvis Pontgrimaud dræbte mig imorgen, vilde jeg takke ham af mit ganske Hjerte.

Hertugen. Hvad er det for Ideer?

Gaston. Saa kom Alting i Orden.

Hertugen. Du er kun 25 Aar, dit Liv kan endnu blive smukt.

Gaston. Mit Liv! Betragt engang, hvorvidt jeg er kommen! Jeg er ruineret, Slave af en Svigerfader, hvis Despoti retfærdiggjøres af mine Feil, gift med en Kone, som jeg har dødelig fornærmet, og som aldrig vil kunne glemme det. Du siger, at mit Liv endnu kan blive smukt ... Nei, jeg er led af Alt og af mig selv. Mine Ubesindigheder, mine Taabeligheder, mine Vildfarelser have bragt mig paa et Punkt, hvor jeg paa eengang mister Alt, Frihed, hunslig Lykke, Verdens og min egen Agtelse ... Hvilken Jammerlighed!

Hertugen. Mod, min Ven; lad Dig ikke nedslaae.

Gaston (reiser sig). Ja, jeg er feig! En Adelsmand har Ret til at miste Alt, undtagen Æren.

Hertugen. Hvad vil Du gjøre?

Gaston. Hvad vilde Du gjøre i mit Sted?

Hertugen. Nei, jeg vilde aldrig dræbe mig selv.

Gaston. Du indseer selv, at Du vilde det, siden Du har forstaaet mig. Ti! Jeg har kun mit Navn tilbage, og jeg vil bevare det uplettet. — Der kommer Nogen.

Tolvte Scene.

Poirier. Antoinette. Verdelet. De Forrige.

Antoinette. Nei, Fader, det er umuligt! Alt er forbi mellem Marquis de Presles og mig.

Verdelet. Jeg kjender Dig ikke mere igjen, mit Barn.

Poirier. Men naar jeg nu siger Dig, at han vil tage sig Noget til, at han aldrig mere vil see denne Dame, at han vil gjøre Dig lykkelig.

Antoinette. Der er ingen Lykke mere for mig. Hvis Hr. Marquien ikke har elsket mig af fri Villie, troer Du da, at han vil elske mig af Frygt?

Poirier (til Marquien.) Saa tal dog, Hr. Marquis!

Antoinette. Hr. Marquien tier; han veed, at jeg ikke vilde troe hans Modsigelser, han veed, at ethvert Baand imellem os er brudt og at han fra nu af kun er mig en Fremmed. Lad os da Begge faae den Frihed tilbage, som Loven kan give os. Min Fader, jeg vil have en Skilsmisse. Giv mig dette Brev, det er mig, mig alene, det tilkommer at gjøre Brug deraf. Giv mig det.

Poirier. Jeg beder Dig, mit Barn, betænk den Skandale, der vil besmudse os Alle.

Antoinette. Den vil kun træffe de Skyldige.

Verdelet. Tænk paa den Ovinde, Du for bestandig vil gjøre ulykkelig.

Antoinette. Har hun da havt Medlidenhed med mig? Fader, giv mig Brevet. Det er ikke din Datter, som beder derom ... Det er den fornærmede Marquiſe de Presles.

Poirier. Nu, der er det ... Men siden han nu vil tage ſig Noget for ...

Antoinette. Giv mig det! (Til Gaſton). Jeg holder her min Hævn, den ſkal ikke undſlippe mig ... De havde ſat Deres Ære i Pant, forat redde Deres Elſkerinde, jeg indløſer den og giver Dem den tilbage. (Hun ſønderriver Brevet og kaſter det paa Ilden.)

Poirier. Men hvad er det, hun gjør?

Antoinette. Min Pligt!

Verdelet. Mit fortræffelige Barn! (Han omfavner hende).

Gaſton. Hvordan ſkal jeg kunne udtrykke, hvad jeg føler ... Hovmodig, ſom jeg var, troede jeg at have indgaaet en Mesalliance, men De bærer mit Navn bedre end jeg. Mit hele Liv vil ikke være for meget til at oprette den Ulykke, jeg har gjort.

Antoinette. Min Herre, jeg er nu Enke! (Hun tager Verdelets Arm for at gaae. Tæppet falder.)

Fjerde Act.

Første Scene.

Verdelet. Antoinette. Poirier.

(Antoinette ſidder imellem Verdelet og Poirier).

Verdelet. Jeg ſiger Dig, at Du elſker ham endnu.

Poirier. Og jeg ſiger Dig, at Du hader ham.

Verdelet. Nei, Poirier.

Poirier. Jo, jo! Du har altſaa ikke nok af, hvad der foregik igaar, Du vil nu ovenikjøbet have, at denne Døgenigt tager min Datter fra mig?

Verdelet. Jeg vil kun have, at Antoinettes Tilværelſe ikke bliver ulykkelig for beſtandig, og paa den Maade, Du gaaer frem ...

Poirier. Jeg gaaer frem, ſom jeg har Lyſt, Verdelet. Du har let ved at ſpille den Fromme, Du ſtaaer ikke paa Krigsfod med Marquien. Naar han havde faaet ſin Kone hjem, vilde Du altid være Pot og Pande hos hende, medens jeg kunde leve i mit Hul ſom en Natugle ... Det er det, Du ſpeculerer paa! Jo, jeg kjender Dig, Du er Egoiſt ſom alle gamle Peberſvende.

Verdelet. Tag Dig iagt, Poirier. Er Du ſikker paa, naar Du ſaadan ſtiller Alt paa Spidſen, at Du ikke ſelv giver efter for en egoiſtiſk Følelſe?

Poirier. Der har vi det! Det er mig, ſom er Egoiſten her, blot fordi jeg forſvarer mit Barns Lykke, fordi jeg ikke vil, at min Pjalt af en Svigerſøn ſkal rive mit Barn fra mig, for at pine hende! (Til Antoinette.) Men ſaa ſiig dog Noget, det angaaer Dig mere end mig.

Antoinette. Jeg elſker ham ikke mere, Tony, han har brædt alt det i mit Hjerte, ſom ſkaber Kjærligheden.

Poirier. Der kan Du høre.

Antoinette. Men jeg hader ham heller ikke, Fader, han er mig ligegyldig, jeg kjender ham ikke mere.

Poirier. Det er mig nok.

Verdelet. Men, min ſtakkels Nette, Du har neppe begyndt at leve. Har Du nogenſinde tænkt over en fraſkilt Kones Lod? Har Du nogenſinde ſpurgt Dig ſelv ...

Poirier. Aa, Verdelet, ſkaan os for dine Taler. Jo, hun ſkulde være meget at beklage hos ſin ſtikkelige Fader, ſom nu ingen anden Tanke har end at elſke hende og ſyſle om hende. Du ſkal ſee, min Datter, hvilket byggeligt lille Liv, vi ſkulle føre ſammen, vi To ... (Peger paa Verdelet). Ja, vi Tre, thi jeg er bedre end Du, din ſlemme Egoiſt! Du ſkal ſee, hvor vi ſkulle holde af Dig og kjæle for Dig. Vi ſkulle ikke lade Dig ſidde her og kukkelure, imedens vi løbe efter Grevinder, vi. Naa, ſmil ſaa engang til din gode Fader og ſiig, at Du vil blive lykkelig hos ham.

Antoinette. Ja, meget lykkelig.

Poirier. Der kan du høre, Verdelet.

Verdelet. Ja jeg hører, jeg hører.

Poirier. Hvad din Døgenigt af en Mand angaaer, ſaa har Du været altfor god til ham, min Pige ... Nu har vi ham. Nu ja, jeg ſkal give ham et Par tuſind frcs. om Aaret og ſaa kan han gaae hen og lade ſig hænge et andet Sted.

Antoinette. Nei, lad ham tage Alt, Alt hvad jeg eier.

Poirier. Nei, paa ingen Maade!

Antoinette. Jeg har kun eet Ønſke, og det er, at jeg aldrig maa ſee ham mere.

Poirier. Han ſkal om ganſke kort Tid høre fra mig ... Jeg har netop givet ham den ſidſte Salve.

Antoinette. Hvad har Du gjort?

Poirier. Da jeg igaar forlod Dig, gik jeg med Verdelet hen til min Notarius.

Antoinette. Nu, og ſaa?

Poirier. Jeg bød Slottet Presles tilſalg, hans Hrr Forfædres Slot.

Antoinette. Det har Du gjort? Og Du, Tony, Du har tilladt det?

Verdelet (ſagte til Antoinette). Vær Du ganſke rolig.

Poirier. Ja, det har jeg gjort. Der er et Compagni, som kjøber gamle Slotte, forat nedbryde dem og stykke Jorderne ud; de har fine Næser, de Folk, og jeg haaber, at inden en Maaned vil dette Spor af Lehnsherredømmet ikke længere plette et frit Folks Jord. Paa Grunden planter man Runkelroer, og af Materialierne bygger man Hytter for nyttige Mennesker, Jordbrugere og Bøngaardsmænd. Hans Forfædres Skov skal hugges om, sljæres i Brænde og puttes i Kakkelovnen hos stikkelige Borgerfolk, som har tjent Noget at kjøbe Brænde for. Jeg skal selv kjøbe et Par Favne til mit personlige Brug.

Antoinette. Men han vil troe, at det er Hævn.

Poirier. Ja, saa troer han meget rigtig.

Antoinette. Og at det er mig...

Verdelet (sagte til Antoinette.) Jeg har jo sagt, at Du kan være ganske rolig.

Poirier. Jeg vil see, om Placaterne ere færdige, uhyre Placater, hvormed vi skulle bedække Paris' Mure: „Slottet Presles er tilsalgs!"

Verdelet. Det er maaskee allerede solgt.

Poirier. Fra igaaraftes! Ja, saa er der ingen Tid at spilde; jeg gaaer hen til Bogtrykkeren.

Anden Scene.

Antointtte. Verdelet. (Siden) **Gaston.**

Verdelet. Din Fader er urimelig! Hvis han fik Lov at raade, vilde han gjøre enhver Tilnærmelse mellem din Mand og Dig umulig.

Antoinette. Har Du endnu Haab, min stakkels Tony? Min Kjærlighed er falden fra en altfor stor Høide, til at den nogensinde kan reise sig igjen. Du veed ikke, hvad Marquien var mig.

Verdelet. Jo, jo, jeg veed det.

Antoinette. Han var mig ikke alene min Mand, han var mig en Herre, jeg var stolt af at tjene. Jeg ikke blot elskede ham, jeg beundrede ham som Repræsentanten for en forsvunden Tidsalder. Ak, Tony! hvilken Opvaagnen.

En Tjener (kommer). Hr. Marquien spørger, om han kan faae Fruen i Tale.

Antoinette. Nei.

Verdelet. Tag imod ham, mit Barn. (Til Tjeneren.) Hr. Marquien er velkommen. (Tjeneren gaaer.)

Antoinette. Til hvad Nytte? (Marquien kommer.)

Gaston. De kan være rolig, min Frue, min Nærværelse skal ikke længe være Dem til Besvær. De sagde igaar, at De var Enke, og min Skyld er altfor stor til at jeg ikke skulde føle, at Deres Dom er uigjenkaldelig. Jeg kommer forat sige Dem Farvel.

Verdelet. Hvorledes, Hr. Marquis?

Gaston. Ja, jeg vælger den eneste hæderlige Udvei, der staaer tilbage, og De er en Mand, som vil fatte den.

Verdelet. Men...

Gaston. Jeg forstaaer Dem ... Frygt Intet for Fremtiden og berolige Hr. Poirier. Jeg har en Stand, min Faders Stand, jeg er Soldat. Jeg reiser imorgen til Afrika med Montmeyran, som opoffrer mig sin Ferie.

Verdelet (sagte til Antoinette). Han har Hjertet paa det rette Sted.

Antoinette (ligeledes). Jeg har jo aldrig sagt, at han var feig.

Verdelet. Nu, lad os see Tiden an, mine Børn ... Fat ingen yderlige Beslutninger. Deres Uret er meget stor, Hr. Marquis; men De ønsker kun at gjøre den god igjen, derom er jeg overbeviist.

Gaston. O, hvis der var nogen Bod, som kunde udslette min Brøde! (Pause.) Nei, Hr. Verdelet, det er der ikke. (Til Antoinette.) Jeg efterlader Dem mit Navn, min Frue, De vil bevare det uplettet. Sorgen over at have forstyrret Deres Liv vil bestandig følge mig; men De er ung, De er smuk, og Krigen fører heldige Tilfælde med sig.

Tredie Scene.

Hertugen. De Forrige.

Hertugen. Jeg kommer forat hente Dig.

Gaston. Afsted! (Rækker Verdelet Haanden.) Farvel, Hr. Verdelet. (De omfavne hinanden.) Farvel, min Frue, farvel for dette Liv!

Hertugen. For dette Liv. Han elsker Dem, Frue.

Gaston. Ti!

Hertugen. Han elsker Dem lidenskabelig. Da De hjalp ham op af den Afgrund, hvori han var styrtet, bleve hans Øine aabnede, og han saae Dem i Deres sande Skikkelse.

Antoinette Jfr. Poirier har seiret over Grevinde Montjay — hvilken Triumph!

Verdelet O, Du er grusom!

Gaston. Det er kun Retfærdighed. Hun fortjente den reneste Kjærlighed, og jeg ægtede hende for hendes Penge. Jeg indgik en Handel, en Handel, som jeg ikke engang var ærlig nok til at holde. (Til Antoinette.) Ja, Dagen efter vort Bryllup opoffrede jeg Dem af Lapseri, for en Qvinde, som langtfra kan maale sig med Dem. Deres Ungdom, Deres Ynde, Deres Reenhed var mig for lidt; forat oplyse dette blinde Hjerte, maatte De paa een Dag to Gange redde min Ære. Hvilken Sjæl vilde være lav nok til at modstaae saa megen Hengivenhed, og min Kjærlighed har ikke den ringeste Fortjeneste. Naar jeg elsker Dem, gjør jeg kun, hvad hele Verden vilde

gjøre i mit Sted; naar jeg miskjendte Dem, gjorde jeg, hvad Ingen i mit Sted vilde have gjort. De har Ret til at foragte et Hjerte, der er Dem uværdigt; jeg har tabt Alt, endogsaa Retten til at beklage mig, og jeg beklager mig ikke. Kom, Hektor.

Hertugen. Ven! Veed De, min Frue, hvor han gaaer hen? Til Duelpladsen.

Verdelet og Antoinette. Til Duelpladsen?

Gaston. Hvad gjør Du?

Hertugen. Siden din Kone ikke elsker Dig længer, kan man gjerne sige det. Ja, min Frue, han skal slaaes.

Antoinette. Ak, Tony, hans Liv er i Fare...

Hertugen. Hvad vedkommer det Dem, Frue? Er ikke alt forbi imellem Dem?

Antoinette. Jo, jo, jeg veed det, Alt er forbi. Hr. Marquien kan raade over sit Liv... han skylder mig Intet mere...

Hertugen (til Gaston). Nu, saa kom!

Antoinette. Gaston!

Hertugen. Der kan Du se, at hun elsker Dig endnu.

Gaston (kaster sig for hendes Fødder). O, Antoinette, er det sandt, er jeg ikke aldeles udslettet af Dit Hjerte, saa sig et eneste Ord ... Giv mig Lyst til at leve.

Fjerde Scene.

Poirier. De Forrige.

Poirier. Hvad er det, De gjør der, Hr. Marquis?

Antoinette. Han skal duellere.

Poirier. Duellere? Ja, forundrer det Dig? Elskerinder og Dueller følges jo altid ad. Den, som har mange Godser, har ogsaa mange Processer.

Antoinette. Hvad mener Du, Fader? Kan Du troe...

Poirier. Det vil jeg døe paa.

Antoinete. Det er ikke sandt? Er det vel? Svar! De svarer ikke?

Poirier. Troer Du, han har den Aabenhjertighed at tilstaae det?

Gaston. Jeg kan ikke lyve. Denne Duel er Alt, hvad jeg har tilovers af en Fortid, jeg hader.

Poirier. Han har ovenikjøbet den Frækhed, at tilstaae det. Fy!

Antoinette. Og man vil indbilde mig, at De elsker mig! Og jeg var lige ved at tilgive Dem i det Øieblik, De vilde hen og slaaes for Deres Elskerinde. Af denne sidste Krænkelse dannede man en Snare for min Svaghed. O, Hertug, hvor kunde De nænne!

Hertugen. Han har sagt Dem det, min Frue; denne Duel er den sørgelige Rest af en Fortid, som han afskyer og som han ønskede at tilintetgjøre.

Verdelet (til Gaston). Nu, det er jo meget simpelt; hvis De ikke længer elsker Frue Montjay, saa slaaes ikke for hende.

Gaston. Hvorledes? Jeg skulde bede om Forladelse!

Verdelet. Det gjælder at give Antoinette et Beviis paa Deres Oprigtighed; det er det eneste, De kan tilbyde. Forøvrigt, bad De hende ikke nylig som en Naade at paalægge Dem en Bod? Tiden var den eneste Prøve, man kunde sætte Dem paa. Vør De nu ikke være lykkelig ved et Offer, som i et Øieblik befrier Dem for Gjælden? Det, man paalægger Dem, er meget stort, det veed jeg; men hvis det var mindre, kunde det da gjøre Deres Uret god igjen?

Poirier (afsides). O, din Daare, som nu vil forsone Dem igjen!

Gaston. Jeg vil med Glæde offre mit Liv, forat gjøre min Uret god igjen. Men min Ære! Dette Offer vilde Marquise de Presles ikke modtage.

Antoinette. Og hvis De nu tog feil? Hvis jeg forlangte det?

Gaston. Hvorledes? De kunde fordre?

Antoinette. At De skulde gjøre nøsten ligesaa meget for mig, som for Frue Montjay? Ja, Hr. Marquis. For hendes Skyld vilde De fornægte Deres Families Fortid, og De skulde ikke for min Skyld kunne opgive en Duel, en Duel, som fornærmer mig? Hvorledes skal jeg troe paa Deres Kjærlighed, naar den er svagere end Deres Forfængelighed?

Poirier. Det vilde jo være ubehageligt, om De kom noget til! Tro De mig, Forsigtighed er en Borgemesterdyd.

Verdelet (afsides). Den gamle Slange!

Gaston. Der hører De, hvad man vilde sige.

Antoinette. Hvem vilde vove, at tvivle om Deres Mod? Har De ikke tjent Deres Sporer?

Poirier. Og hvad vil De bryde Dem om en Flok Spradebasser? De vil beholde mine Venners Agtelse, det maa være Dem nok.

Gaston. Der kan De see, man vilde spotte mig, De vilde ikke længe elske En, der havde gjort sig latterlig.

Hertugen. Ingen vil lee af Dig... Det er mig, som skal bringe din Undskyldning paa Pladsen, og jeg indestaaer Dig for, at den skal ikke blive til at lee af.

Gaston. Hvordan, Du er ogsaa af den Mening?

Hertugen. Ja, min Ven, din Duel er ikke af dem, som man ikke kan bilægge, og det Offer, hvormed din Kone vil lade sig nøie, saarer blot din Egenkjærlighed.

Gaston. Men at bede om Forladelse og paa Pladsen.

Poirier. Ja, jeg gjorde det.

Verdelet. Naar man seer sig om, Poirier, vil Du nok twinge din Svigerson til at slaaes?

Poirier. Jeg? Jeg gjør jo Alt, hvad jeg kan, for at holde ham fra det.

Hertugen. Nu, Gaston, Du har ikke Lov til at afslaae din Kone dette Beviis paa din Kjærlighed.

Gaston. Godt! Nei, nei, det er umuligt!

Antoinette. Min Tilgivelse kjøbes ikke for mindre.

Gaston. Saa behold den, jeg vil ikke længe bære paa min Fortvivlelse.

Poirier. Jo pyt! Hør ikke paa ham, min lille Ven; naar han har Kaarden i Haanden, saa forsvarer han sig nok, enten han vil eller ei. Det er som en Svømmelærer, der vil drukne sig; naar han først er i Vandet, saa vil ikke Fanden selv kunne afholde ham fra at gjøre Tagene.

Antoinette. Hvis Fru Montjay forbød Dem at slaaes, vilde De nok adlyde hende. Farvel.

Gaston. Antoinette, i Himlens Navn.

Hertugen. Hun har fuldkommen Ret.

Gaston. Jeg skal bede om Forladelse!

Antoinette. O, De har kun een Følelse og det er Stolthed.

Hertugen. Nu, Gaston gjør Vold paa Dig selv. Jeg forsikrer Dig, at jeg i dit Sted ikke vilde nøle.

Gaston. Ja, ja, — bede om Forladelse — og det en Pontgrimaud. Naa, i Guds Navn, gaa Du — jeg bliver.

Hertugen (til Antoinette). Nu, min Frue, er De nu fornøiet med ham?

Antoinette Ja, Gaston, Alt er godt igjen. Jeg har ikke mere Noget at tilgive, jeg troer Dig, jeg er lykkelig, jeg elsker Dig. (Marquisen bliver ubevægelig staaende med sænket Hoved. Antoinette gaaer hen til ham, tager hans Hoved mellem sine Hænder og kysser ham paa Panden.) Og gaa nu — gaa kun ud at slaaes!

Gaston. O, min elskede Hustru, Du har min Moders Hjerte.

Antoinette. Nei, min egen Moders.

Poirier (afsides). Gud, hvor dog de Fruentimmer ere dumme!

Gaston (til Hertugen). Kom nu, hurtig! Ellers komme vi sidst.

Antoinette. Du fører jo din Kaarde godt, ikke sandt?

Gaston. Som St. George, og jeg har et Haandled som Staal. Hr. Poirier, bed nu for Pontgrimaud.

Antoinette (til Gaston). Men gaa dog ikke hen og dræb den stakkels Fyr!

Gaston. Han skal slippe med en Rift, siden Du esker mig. Kom, Hektor.

(En Tjener kommer med et Brev paa en Sølvtallerken.)

Antoinette Igjen et Brev!

Gaston. Luk Du det kun op.

Antoinette. Jeg har aldrig aabnet noget før.

Gaston. Det er jeg overbeviist om.

Antoinette (aabner Brevet). Det er fra Pontgrimaud.

Gaston. Bah!

Antoinette. „Min kjære Marquis!"

Gaston. Den Usling.

Antoinette. „Vi have begge To beviist vor Tapperhed. Jeg iler derfor med at sige Dem, at jeg fortryder et Øieblik's Overilelse. De er den eneste Mand, som jeg vilde nedlade mig til at gjøre en Undskyldning og jeg tvivler ikke om, at De vil modtage den ligesaa ærligt, som jeg gjør den. Deres af Hjertet hengivne Vicomte af Pontgrimaud."

Gaston. Han er ikke Vicomte, og han har ikke Hjerte; men forresten ligner Brevet ham, som den ene Draabe Vand den anden.

Verdelet (til Gaston). Alt ordner sig jo paa det Bedste, min Ven . . . jeg haaber at De nu har faaet Lærepenge.

Gaston. For bestandig, min kjære Verdelet. Fra idag af begynder jeg det alvorlige, rolige Liv, og for nigjenkaldelig at bryde med alle min Fortids Galskaber, beder jeg Dem om en Plads paa Deres Contoir.

Verdelet. Paa mit Contoir! De, en Adelsmand!

Gaston. Bør jeg ikke ernære min Kone?

Hertugen. Du kan gjøre som de bretagnisle Adelsmænd, der nedlagde deres Kaarde i Parlamentet, før de begyndte paa Handelen, og hentede den tilbage, da de havde bragt deres Huus i Orden igjen.

Verdelet. Det er godt, Hr. Marquis.

Poirier (afsides). Lad os nu gribe os an! (Høit.) Det er meget godt, min kjære Svigersøn, det er virkelig liberale Følelser. De fortjente at være Borger. Vi kunne forstaae hinanden, lad os slutte Fred og bliv hos mig.

Gaston. Slutte Fred, det vil jeg, Hr. Poirier; men hvad det angaaer at blive her, det er en anden Sag. De har bragt mig til at indsee, at Kulsvieren er lykkelig, naar han er Herre i sit Huus. Jeg har Intet imod Dem for den Sags Skyld, men jeg vil dog huske det.

Poirier. Og De tager min Datter med Dem? De lader mig sidde alene i min Krog?

Antoinette. Jeg skal komme og see til Dig, Fader.

Gaston. Og De skal altid være velkommen i mit Huus.

Poirier. Min Datter skal blive Contoirist-madame!

Verdelet. Nei, Poirier, din Datter skal blive Slotsfrue paa Presles. Slottet er solgt imorges, og med din Mands Tilladelse, Nette, saa skal det være min Brudegave.

Antoinette. Min gode Tony! Tillader Du mig at tage imod det, Gaston?

Gaston. Hr. Verdelet er af de Mennesker, som det er behageligt at skylde Taknemmelighed.

Verdelet. Jeg opgiver Handelen og trækker mig tilbage til Dem, Hr. Marquis, hvis De tillader, og vi skulle dyrke Deres Marker

ſammen. Det er en Beſkjæftigelſe, ſom anſtaaer en Adelsmand.

Poirier. Men jeg da! Mig indbyder man ikke? Alle Børn ere utaknemmelige, min ſtakkels Fader havde Ret.

Verdelet. Kjøb Dig en Eiendom og ſlaa Dig til Ro i Nærheden af os.

Poirier. Du ſiger Noget.

Verdelet. For Pokker, det er det Eneſte, Du har at gjøre, for Du er da vel helbredet, ſkulde jeg tro, for Din honnette Ambition.

Poirier. Ja, det kan Du være vis paa. (Afſides.) Vi ſkrive nu ſex og ſyrgetyve — jeg kan være Deputeret for Arondiſſementet Preſles i ſyv og fyrre og otte og fyrre — Pair af Frankrig.

Jeppe paa Bierget,

eller

den forvandlede Bonde.

Comoedie udi 5 Acter.

Personerne:

Jeppe paa Bierget.
Nille, hans Hustrue.
Baron Nilus.
Secretairen.
Kammertjeneren.
Erich, Lakei.
Anden Lakei.
Jacob Skomager.
To Doctores.
Ridefogden.
Ridefogdens Kone.
Tre bevæbnede Mænd.
Dommeren.
Betienten.
To Advocater.
Magnus.

Scenen er i og ved en Bondebye i Sjælland.

Første Act.

Første Scene.

Nille.

Jeg troer neppe, at der er saadan doven Slyngel i det hele Herred, som min Mand; jeg kan neppe faae ham vaagen, naar jeg trækker ham efter Haaret af Sengen. I Dag veed nu den Slyngel, at det er Torv-Dag, og dog alligevel ligger og sover saa længe. Hr. Poul sagde nylig til mig: Nille! du est alt for haard mod din Mand, han er og bør dog være Herre i Huset; men jeg svarede ham: Nei! min gode Hr. Poul! dersom jeg vilde lade min Mand regiere i Huset et Aar, saa fik hverken Herskabet Landgilde, eller Præsten Offer; thi han skulde i den Tid drikke op alt, hvad der var i Huset; skulde jeg lade den Mand raade i Huset, der er færdig at sælge Boeskab, Kone og Born, ja sig selv for Brændevin? hvorpaa Hr. Poul tiede ganske still, og strøg sig om Munden. Ridefogden holder med mig og siger: Moerlille! agt du kun ikke, hvad Præsten siger. Der staaer vel i Ritualen, at du skal være din Mand hørig og lydig, men derimod staaer der i dit Fæstebrev, som er nyere end Ritualen, at du skal holde din Gaard vedlige, og svare din Landgilde, hvilket du umueligt kan giøre, dersom du ikke trækker din Mand hver Dag efter Haaret, og prygler ham til Arbeide. Nu trækkede jeg ham af Sengen, og gik ud i Laden at see, hvordan Arbeidet gik for sig; da jeg kom ind igien, sad han paa Stolen, og sov, med Buxerne, reverenter talt, paa det ene Been, hvorudover Krabasken strax maatte af Krogen og min gode Jeppe smøres, til han blev fuldkommen vaagen igien; det eneste, han er bange for, er Mester Erich (saa kalder jeg Krabasken). Hei Jeppe! er din Fæhund endnu ikke kommen i Klæderne? har du Lyst at tale med Mester Erich end engang? Hei Jeppe! her ind!

Anden Scene.

Jeppe. Nille.

Jeppe. Jeg maa jo have Tid at klæde mig, Nille! jeg kan dog ikke gaae som et Svin foruden Buxer og Troie til Byen.

Nille. Har du, Skabhals, ikke kunnet tage ti Par Buxer paa dig, siden jeg vækkede dig i Morges?

Jeppe. Har du lagt Mester Erich fra dig, Nille?

Nille. Ja jeg har, men jeg veed strax hvor han er at finde igien, dersom du ikke er hurtig. Her hid! see, hvor han kryber. Her hid! du skal til Byen at kiøbe mig to Pund grøn Sæbe; see, der har du Penge dertil. Men hør! hvis du inden fire Timer ikke er her paa Stedet igien, da skal Mester Erich dandse Polskdands paa din Ryg.

Jeppe. Hvor kan jeg gaae fire Miil i fire Timer, Nille?

Nille. Hvem siger, du skal gaae? du Hanrei! du skal løbe. Jeg har engang sagt Dommen af, giør nu hvad dig lyster.

Tredie Scene.

Jeppe allene.

Nu gaaer den Soe ind, og æder Frokost, og jeg stakkels Mand skal gaae fire Miil, og faaer hverken Vaadt eller Tort; kan nogen Mand have saadan forbandet Kone, som jeg har? Jeg troer virkelig, at hun er Sodskende-Barn til Lucifer. Folk siger vel i Herredet, at Jeppe drikker; men de siger ikke, hvorfor Jeppe drikker; thi jeg fik aldrig saamange Hug i ti Aar, jeg var under Malicien, som jeg faaer paa een Dag af den slemme Qvinde; hun slaaer mig, Ridefogden driver mig til Arbeid som et Beest, og Degnen giør mig til Hanrei. Maa jeg da ikke vel drikke, maa jeg da ikke bruge de Midler, som Naturen giver os at bortdrive Sorg med? var jeg en Tosse, saa gik saadant mig ikke saa meget til Hierte, saa drak jeg ei heller ikke, men det er en afgiort Ting, at jeg er en vittig Mand, derfor føler jeg saadant meer end en anden, derfor maa jeg og drikke. Min Naboe Moons Christopherſen siger tidt til mig, saasom han er min gode Ven: Fanden fare i din tykke Mave, Jeppe! du maatte slaae fra dig, saa blev Kiellingen nok god. Men jeg kan ikke slaae fra mig for tre Aarsagers Skyld. Først, fordi jeg har ingen Corasie. For det andet, for den forbandede Mester Erich, som hænger bag Sengen, hvilken min Ryg ikke kan tænke paa, uden han maa græde. For det tredie, efterdi jeg er, uden at rose mig selv, et eiegodt Gemyt, og en god Christen, som aldrig søger at hevne mig, endogsaa ikke paa Degnen, som sætter mig et Horn paa efter et andet; thi jeg offrer ham hans tre Hellige Dage derfor oven i Kiøbet, da der er ikke den Ære i ham at give mig et Kruus Øl det hele Aar. Intet gik mig meer til Hierte end de spidige Ord, som han gav mig forgangen Aar; thi da jeg fortaalte, at en vild Tyr, som aldrig frygtede noget Menneske, engang blev bange for mig, svarede han: Kanst du ikke begribe det Jeppe? Tyren saae, at du havde større Horn, end den selv havde, og derfor ei holdt raadeligt at stanges med sin Overmand. Jeg kræver Jer til Vidne godt Folk, om ikke saadanne Ord kunde trænge en ærlig Mand til Marv og Been. Jeg er dog saa skikkelig, at jeg har aldrig ønsket Livet af min Kone. Tvertimod, da hun laae syg af Guulsot i Fior, ønskede jeg, at hun maatte leve! thi som Helvede er allerede fuld af onde Qvinder, kunde Lucifer maaskee skikke hende tilbage igien, og saa blev hun endda værre, end hun er; men om Degnen døde, vilde jeg glæde mig, saa vel paa mine egne Vegne, som paa andres; thi han giør mig kun Fortræd, og er Menigheden til ingen Nytte. Det er en ulærd Diævel; thi han duer ikke til at holde ringeste Tone, end sige støbe et ærligt Vorlys. Nei da var hans Formand, Christopher, anden Karl. Han tog Troen over fra tolv Degne i sin Tid, saadan Stemme havde han. Engang sat jeg mig dog for at bryde overtverts med Degnen, som Nille selv hørte derpaa, da han skieldte mig for Hanrei, og sagde: Fanden være din Hanrei, Mads Degn! Men hvad skede? Mester Erich maatte strax af Væggen, og skille Trætten, saaledes at jeg maatte bede Degnen om Forladelse, og takke ham, at han som en velstuderet Mand vilde giøre mit Huus den Ære. Siden den Tid har jeg aldrig tænkt paa at giøre Modstand. Ja! ja! Moons Christopherſen! du og andre Bønder har godt ved at sige, hvis Koner har ingen Mester Erich liggende bag Sengen; havde jeg et Ønske i Verden, saa vilde jeg bede, at min Kone enten ingen Arme havde, eller jeg ingen Ryg; thi Munden maa hun bruge saa meget, som hun gider. Men jeg maa gaae til Jacob Skomager paa Veien, han tør nok give mig for en Skilling Brændeviin paa Credit; thi jeg maa have noget at lædske mig paa. Hei! Jacob Skomager! er du opstaaen? luk op Jacob!

Fierde Scene.

Jacob Skomager i blotte Skiorte.
Jeppe.

Jacob. Hvo pokker vil her ind saa tidlig?

Jeppe. God Morgen, Jacob Skomager!

Jacob. Tak Jeppe! du est saare tidlig paa Færde i Dag.

Jeppe. Lad mig faae for en Skilling Brændeviin, Jacob!

Jacob. Ja nok, fly mig Skillingen!

Jeppe. Du skal i Morgen faae den, naar jeg kommer tilbage.

Jacob. Jacob Skomager skienker ikke paa Borg; jeg veed, du har jo sagte en Skilling eller to at betale med.

Jeppe. Skam der har, Jacob! uden nogle Skillinger, min Hustrue flyede mig at kiøbe noget for i Byen.

Jacob. Jeg veed, du kan jo tinge to Skilling af paa de Varer, du kiøber; hvad er dit Kiøbmandskab?

Jeppe. Jeg skal kiøbe to Pund grøn Sæbe.

Jacob. Ei kanst du ikke sige, at du gav en Skilling eller to mere for Pundet, end du gir.

Jeppe. Jeg er saa bange, min Hustrue faaer det at vide, saa faaer jeg en Ulykke.

Jacob. Snak! hvor skulde hun faae det at vide? kanst du ikke sværge paa, at du

udgav alle Pengene? du est saa dum som et Fæe.

Jeppe. Det er sandt nok, Jacob, det kan jeg endelig giøre.

Jacob. Fly hid din Skilling da.

Jeppe. See der! men du maa give mig en Skilling tilbage.

Jacob kommer ind med Glasset, drikker ham til. Singot, Jeppe!

Jeppe. Du drak som en Skielm.

Jacob. Ei! jeg veed, det er jo Sædvane, at Verten drikker Giesterne til.

Jeppe. Jeg veed det nok, men Skam faae den, der først fandt paa den Sædvane. Din Skaal, Jacob!

Jacob. Tak Jeppe! du kommer til at tage for den anden Skilling med, du kan dog ikke bringe den tilbage; uden du vil have et Glas Brændeviin tilgode, naar du kommer igien; thi jeg har, min Troe, ingen Eneste-Skilling.

Jeppe. Skam der giør; skal den fortæres, saa skal det strax skee, paa det jeg kan føle, at jeg faaer noget i Maven, men drikker du ogsaa deraf, saa betaler jeg intet.

Jacob. Singot Jeppe!

Jeppe. Gud bevare vore Venner, og Skam faae alle vore Uvenner. Det giorde godt i Maven; Ach! Ach!

Jacob. Lykke paa Reisen, Jeppe!

Jeppe. Tak Jacob Skomager!

Femte Scene.

Jeppe allene.

Bliir lystig og begynder at synge:

En hvid Hone og en broget Hone
De satte sig op mod en Hane ꝛc.

Ach! gid jeg turde drikke for en Skilling endnu. Ach! gid jeg turde drikke for en Skilling endnu. Jeg troer, jeg giør det. Nei! der blir en Ulykke af. Kunde jeg kun først faae Kroen af Sigte, saa havde jeg ingen Nød, men det er ligesom En holder mig tilbage. Jeg maa derind igien. Dog hvad er det, du giør, Jeppe? Jeg seer, Nille ligesom staaer for Veien med Mester Erich i Haanden. Jeg maa vende om igien. Ach! gid jeg turde drikke for en Skilling endnu! Min Mave siger: du skal; min Ryg: du skal ikke; hvem skal jeg nu giøre imod? er ikke min Mave mere, end min Ryg? jeg mener jo. Skal jeg banke paa? hei! Jacob Skomager herud! — men den forbandede Qvinde kommer mig igien for! vilde hun kun saaledes slaae, at Rygbenene fik ingen Skade, skyttede jeg Fanden om det, men hun slaaer som ..... Ach Gud bedre mig arme Mand, hvad skal jeg giøre? Tving din Natur, Jeppe! er det ikke en Skam, at du skulde styrte dig i Ulykke for et lumpen Glas Brændeviin? nei; det skal ikke skee denne Gang, jeg maa fort — Ach! gid jeg turde drikke kun for en Skilling endnu. Det var min Ulykke, at jeg først fik Smag derpaa, nu kan jeg ikke komme affsted; fort Been, Drollen skal splide Jer ad, om I ikke gaaer. Nei de Carnalier vil saa mari ikke, de vil til Kroen igien; mine Lemmer fører Krig med hinanden, Maven og Benene vil til Kroen, og Ryggen til Byen. Vil I gaae I Hunde! I Bestier! I Skabhalse! nei Pokker fare efter dem, de vil til Kroen igien, jeg har mere Møie med mine Been at faae dem til at gaae fra Kroen, end med mit broget Hors at faae det fra Stalden. Ach! gid jeg turde kun drikke for een eneste Skilling endnu! Hvem veed, om Jacob Skomager ikke tør borge mig for en Skilling eller to, naar jeg beder ham meget derom. Hei Jacob! nok et Glas Brændeviin for to Skilling.

Siette Scene.

Jacob. Jeppe.

Jacob. See Jeppe! est du kommen tilbage? Jeg tænkte nok, at du fik for lidt. Hvad vil en Styver Brændeviin forslaae? det kan jo ikke komme nedenfor Halsen.

Jeppe. Det er sandt, Jacob! Lad mig faae end for en Styver; affsides Naar jeg først har drukket, saa faaer han vel at borge mig, enten han vil eller ei.

Jacob. Her er en Styver Brændeviin, Jeppe! men Penge først.

Jeppe. Du kan jo sagt' borge mig, mens jeg drikker, som der staaer i Ordsproget.

Jacob. Vi agter ingen Ordsprog, Jeppe! vil du ikke betale forud, saa faaer du ikke en Taar, vi har forsvoret at borge nogen, ikke engang Ridefogden selv.

Jeppe grædende. Kan du ikke sagte borge mig, jeg er jo en ærlig Mand?

Jacob. Ingen Borgen.

Jeppe. Der har du en Styver da, din Prakker! nu er det giort, drik nu Jeppe! Ach det giorde godt.

Jacob. Ja det kan bage en Skielm indvortes.

Jeppe. Det allerbedste er med Brændeviin, at man faaer saadan Corasie derefter. Nu tænker jeg ikke mere, hverken paa min Hustrue eller Mester Erich, saa blev jeg forandret af det sidste Glas. Kan du den Vise, Jacob:

Liden Kirsten og Hr. Peder de sat over Bord. Peteheia!
De talte saa meget skiændeligt Ord. Polemeia!
Om Sommeren synger den lystige Stær. Peteheia!
Fanden ta' Nille den Akkermær. Polemeia!

Jeg gik ud i grønnen Lund. Peteheia!
Degnen det er en Rakker-Hund. Polemeia!
Jeg satte mig paa min abelgraae Heft.
Peteheia!
Degnen det er en Rakker-Beest. Polemeia!
Om I vil vide min Husfrues Navn. Peteheia!
Da hedder hun: faae Last og Skam. Polemeia!

Den Vise har jeg selv giort, Jacob!

Jacob. Du har Fanden heller!

Jeppe. Jeppe er ikke saa taabelig, som du mener; jeg har ogsaa giort en Vise om Skomagerne, som gaaer saaledes:

Skomageren med sin Bas og Fiol, Philepom, Philepom.

Jacob. Ei du Nar, den er giort over Spillemænd.

Jeppe. Ja det er sandt. Hor Jacob: giv mig nok for en Styver Brændeviin!

Jacob. Godt! nu kan jeg see, du er en smuk Mand, som under mit Huus en Skilling.

Jeppe. Hei Jacob giv mig kun for fire Skilling.

Jacob. Ja vel.

Jeppe sjunger igien:

Jorden drikker Vand,
Havet drikker Soel;
Solen drikker Hav,
Alting i Verden drikker,
Hvorfor maa jeg daa
Ei drikke ligesaa?

Jacob. Singot Jeppe!

Jeppe. Mir zu.

Jacob. Godtaar med Halvparten.

Jeppe. Ich tank ju Jacob, drik man, dat dig di Dyvel haal, dat dig di Dyvel haal, dat ist dig vel undt.

Jacob. Jeg hører du kan snakke Tydsk, Jeppe!

Jeppe. Jo vist, det er saa gammelt dat, men jeg snakker det ikke gierne, uden jeg er fuld.

Jacob. Ja saa snakker du det dog i det ringeste engang om Dagen.

Jeppe. Jeg har været ti Aar under Malicien, og skulde ikke forstaae mine Sprog.

Jacob. Jeg veed det nok, Jeppe! vi har jo været i Companen sammen i to Aar.

Jeppe. Det er sandt, nu erindrer jeg det. Du blev jo hængt engang, da du løb bort ved Wismar.

Jacob. Jeg skulde hænges, men jeg fik Pardon igien; saa nær hielper saa mangen Mand.

Jeppe. Det var Skade, du blev ikke hængt, Jacob! men var du ikke med i den Auction, som stod paa den Hede, du veedst vel selv —

Jacob. Ei! hvor har jeg ikke været med?

Jeppe. Jeg glemmer aldrig den første Psalme, Svensken skiød. Jeg troer, der faldt paa eengang 3000, om jeg sagde 4000 Mænd. Daß ging fordyvlet zu, Jacob, du kanst wol das ihnkommen, ich kan nicht negten, daß ik jo bange var in dat Slag.

Jacob. Ja, ja! Døden er haard at gaae paa, man er saa gudsfrygtig, naar man gaaer imod Fienden.

Jeppe. Ja det er sandt! jeg veed ikke, hvoraf det kan komme; thi jeg laae, og læste den hele Nat, førend Auctionen skulde staae, i Davids Psaltkar.

Jacob. Jeg undrer mig over, at du, som har været Soldat tilforn, lader dig cujonere af din Husfrue.

Jeppe. Jeg! gid jeg kun havde hende hid, saa skulde du see, hvor jeg skulde baste-nere hende. Nok et Glas, Jacob! jeg har endnu otte Skilling tilbage; naar de ere opdrukne, drikker jeg paa Borg. Lad mig faae et Kruus Øl ogsaa.

In Leipsig var en Mand,
In Leipsig var en Mand,
In Leipsig var en Lærderen Mand,
In Leipsig var en Lærderen Mand,
In Leipsig var en Mand,
Die Mand han nam en Fru ꝛc.

Jacob. Singot Jeppe!

Jeppe. Hei! He . . . . . i! He . . . . Din Skaal og min Skaal og alle gode Venners Skaal, He . . . . . He . . . . . i!

Jacob. Vil du ikke drikke Rifogdens Skaal?

Jeppe. Jo nok, giv mig for en Skilling endnu, Rifogden er en skikkelig Mand, naar vi stikker ham en Daler i Næven, gior han sin Saligheds Eed for Herskabet, at vi ikke kan betale Landgilde. En Skielm, der nu har flere Penge, du borger mig nok for en Styver eller to.

Jacob. Nei, Jeppe! du taaler ikke at drikke meer nu. Jeg er ikke den Mand, der vil, at Giesterne skal overvælde sig i mit Huus, og drikke meer end de har godt af. Jeg vil heller miste min Næring; thi det er en Synd.

Jeppe. Hei! nok for en Styver!

Jacob. Nei Jeppe, nu skienker jeg ikke meer; tænk at du har en lang Vei at gaae.

Jeppe. Hunsvot, Caronie, Beest, Slyngel, Hei, He . . . . . i . . . . . i.

Jacob. Farvel Jeppe! Lykke paa Reisen.

Syvende Scene.

Jeppe allene.

Ach Jeppe! du est fuld, som et Beest, mine Been vil ikke bære mig. Vil I staae

eller ei, J Carnalier! hei saa hvad er Klokken? hei Jacob Hunsvot Skuster, hei! nok for en Styver; vil J staae, J Hunde! nei Drollen far efter mig, om de vil staae. Tak Jacob Skomager! lad os faae en frisk. Hor Kammerat! hvor gaaer Veien til Byen? Staa, siger jeg! see! Bestet er fuld. Du drak som en Skielm, Jacob, er det for en Styver Brændeviin..... Du maaler som en Tyrk.

Medens han saa taler, falder han om, og blir liggende.

Ottende Scene.

Baron Nilus. Secretairen. Kammertieneren. Erich og en anden Lakei.

Baronen. Det lader sig ansee i Aar til et frugtbar Aar, see engang, hvor tyk Byggen staaer.

Secretairen. Ja det er sandt, Eders Naade! men det betyder, at en Tonde Byg vil ikke komme høiere i Aar end til fem Mark.

Baronen. Det vil intet sige. Bønderne staaer sig dog altid bedre i de gode Tider.

Secretairen. Jeg veed ikke, hvordan det er, Eders Naade! Bønderne klage sig dog altid, og vil have Sædkorn, enten Aaret er frugtbar eller ei. Naar de har noget, saa drikker de desmeere. Her boer en Kromand i Nabolauget, som hielper mægtig til at giøre Bonden fattig; de siger, at han kommer Salt i sit Øl, at de skal torste, jo mere de drikker.

Baronen. Den Karl maa vi have afskaffet. Men hvad er det, som ligger paa Veien? det er jo en død Mand. Man hører ikke andet end Ulykke. Spring En hen, og see hvad det er.

Anden Lakei. Det er Jeppe paa Bierget, som har den onde Kone. Hei op, Jeppe! nei han vaagner ikke op, om vi sloge, og trækkede ham efter Haaret.

Baronen. Lad ham kun blive, jeg havde nok Lyst at spille en Comoedie med ham. J pleier at være frugtbar paa Inventioner, kan J nu ikke hitte paa noget, som kan divertere mig?

Secretairen. Mig synes, at det blev artigt, om man bandt en Papirs-Krave om hans Hals, eller klippede Haaret af ham.

Kammertieneren. Mig synes, at det var endnu artigere, om man smurte hans Ansigt over med Blæk og udsatte saa nogen at eftersee, hvorledes hans Kone tog imod ham, naar han kom hiem i den Positur.

Baronen. Det er godt nok. Men hvad gielder, at Erich hitter paa noget, som er artigere. Siig frem din Mening, Erich!

Erich. Jeg holder for, man skulde klæde ham ganske af, og lægge ham i Herrens bedste Seng, og om Morgenen, naar han vaagnede, stille os alle an mod ham, ligesom han var Herren paa Gaarden, saa at han ikke skulde vide, hvorledes han var snoet eller vendt. Og, naar vi saaledes havde faaet ham i de Tanker, at han var Baronen, skulde vi drikke ham ligesaa drukken igien, som han nu er, og lægge ham i sine gamle Klæder paa denne samme Madding; hvis saadant med Forstand blev exegveret, vilde det have en underlig Virkning, og han vilde bilde sig ind, enten at have drømt om saadan Lykkalighed, eller at have virkelig været i Paradiis.

Baronen. Erich! du est en stor Mand, og derfor har ikke uden store Anslag. Men end om han vaagnede op i det samme?

Erich. Det er jeg vis paa, at han ikke giør, Eders Naade! thi denne samme Jeppe paa Bierget er en af de stærkeste Sovere i det hele Herred. Man forsøgte forgangen Aar at hefte en Raket bag ved hans Nakke, men da Raketten gik løs, vaagnede han derfor ikke op af sin Søvn.

Baronen. Lad os da giøre det. Slæber ham strax bort, fører ham i en fiin Skiorte, og lægger ham i min bedste Seng.

Anden Act.

Første Scene.

Jeppe.

Forestilles liggende udi Baronens Seng med en Gyldenstykkes-Slaabrok for Stolen; han vaagner og gnikker sine Øine, seer sig om, og blir forstrækket; gnikker sine Øine igien, taer paa sit Hoved og faaer en guldbroderet Nathue i Haanden; han smør Spyt paa sine Øine, og gnikker dem igien, vender nok Huen om, og bestuer den, seer paa sin fine Skiorte, paa Slaabrokken, paa alting, har underlige Grimacer; imidlertid spilles en sagte Musik, hvorved Jeppe lægger Hænderne sammen, og græder; naar Musiken har Ende, begynder han at tale.

Ei! hvad er dog dette? hvad er dette for en Herlighed, og hvordan er jeg kommen dertil? Drømmer jeg, eller er jeg vaagen? nei, jeg er ganske vaagen. Hvor er min Kone, hvor er mine Børn, hvor er mit Huus, og hvor er Jeppe? Alting er jo forandret, jeg selv med. Ei! hvad er dog dette? hvad er dog dette? Raaber sagte og frygtsom: Nille! Nille! Nille! jeg troer, at jeg er kommen i Himmerig, Nille, og det ganske uforskyldt. Men, mon det er jeg? Mig synes ja; mig synes ogsaa nei. Naar jeg føler paa min Ryg, som endnu

er om af de Hug, jeg har faaet, naar jeg hører mig tale, naar jeg føler paa min hule Tand, synes mig, det er jeg. Naar jeg derimod seer paa min Hue, min Skiorte, paa al den Herlighed, som er mig for Øinene, og jeg hører den liflige Musik, saa Drollen splide mig ad, om jeg kan faae i mit Hoved, at det er jeg. Nei det er ikke jeg, jeg vil tusinde Gange være en Carnalie, om det er. Men mon jeg ikke drømmer? mig synes dog nei; jeg vil forsøge at knibe mig i Armen, gior det da ikke ondt, saa drømmer jeg, gior det ondt, saa drømmer jeg ikke. — Jo jeg følede det, jeg er vaagen, vist er jeg vaagen, det kan ingen disputere mig; thi var jeg ikke vaagen, saa kunde jeg jo ikke..... men hvorledes kan jeg dog være vaagen, naar jeg ret betænker alting? Det kan jo ikke slaae feil, at jeg jo er Jeppe paa Bierget, jeg veed jo, at jeg er en fattig Bonde, en Træl, en Slyngel, en Hanrei, en fulten Luus, en Madike, en Carnalie; hvorledes kan jeg tilligemed være Keiser og Herre paa et Slot? nei det er dog ikkun en Drom. Det er derfor bedst, at jeg har Taalmodighed, indtil jeg vaagner op. Musiken begynder paa ny og Jeppe falder i Graad igien. Ach! kan man dog høre saadant i Søvne? det er jo ikke mueligt? Men er det en Drøm, saa gid jeg aldrig maatte vaagne op, og er jeg gal, saa gid jeg aldrig maatte blive viis igien; thi jeg vilde stævne den Doctor, der curerede mig, og forbande den, der vækkede mig; men jeg hverken drømmer eller er gal; thi jeg kan komme alting ihu, som mig er vederfaret, jeg erindrer jo, at min salig Far var Niels paa Bierget, min Farfar Jeppe paa Bierget, min Hustrue hedder jo Nille, hendes Krabask Mester Erich, mine Sønner Hans, Christopher og Niels. Men see! nu har jeg fundet ud hvad det er: det er et andet Liv, det er Paradiis, det er Himmerig; jeg, maaskee, drak mig ihiel i Gaar hos Jacob Skomager, døde, og kom strax i Himmerig. Døden maa dog ikke være saa haard at gaae paa, som man bilder sig ind; thi jeg følede intet dertil; nu staaer maaskee Hr. Jesper denne Stund paa Prædikestolen, og gior Liig-Prædiken over mig, og siger: Saadant Endeligt fik Jeppe paa Bierget, han levede som en Soldat, og døde som en Soldat. Man kan disputere, om jeg døde til Lands eller Vands; thi jeg gik temmelig fugtig af denne Verden. Ach Jeppe! det er andet end at gaae fire Miil til Byen, for at kiøbe Sæbe, at ligge paa Straa, at faae Hug af din Hustrue, og faae Horn af Degnen. Ach! til hvilken Lykfalighed er ikke din Møie og dine sure Dage forvandlet? Ach! jeg maa grøde af Glæde, besynderlig, naar jeg eftertænker, at dette er hændet mig saa uforskyldt. Men en Ting staaer mig for Hovedet: jeg er saa tørstig, at mine Læber hænge sammen; skulde jeg ønske mig levende igien, var det allene for at faae et Kruus Øl at lædske mig paa; thi hvad nytter mig al den Herlighed for Øinene og Ørene, naar jeg skal døe paa ny igien af Tørst. Jeg erindrer, Præsten har ofte sagt, at man hverken hungrer eller tørster i Himmerig, iligemaade, at man der finder alle sine afdøde Venner; men jeg er færdig at vansmægte af Tørst, jeg er ogsaa ganske allene, jeg seer jo intet Menneske, jeg maatte jo i det ringeste finde min Bestefar, som var saadan skikkelig Mand, der ikke efterlod sig en Skillings Restants hos Herskabet. Jeg veed jo, mange Folk har levet ligesaa skikkelig som jeg, hvorfor skulde jeg allene komme i Himmerig? Det kan derfore ikke være Himmerig. Men hvad kan det da være? Jeg sover ikke, jeg vaager ikke, jeg er ikke død, jeg lever ikke, jeg er ikke gal, jeg er ikke klog, jeg er Jeppe paa Bierget, jeg er ikke Jeppe paa Bierget, jeg er fattig, jeg er rig, jeg er en stakkels Bonde, jeg er Keiser. A..... A..... A..... hielp, hielp, hielp!

Paa dette store Skraal kommer nogle Folk ind, som imidlertid har staaet paa Luur, for at see, hvorledes han stillede sig an.

Anden Scene.

Kammertiener. Erich. Jeppe.

Kammertieneren. Jeg ønsker Eders Naade en lyksalig god Morgen: Her er Slaabrokken, om Eders Naade vil staae op. Erich! spring ud efter Handklædet og Vandbækkenet.

Jeppe. Ach velbyrdige Hr. Kammertiener, jeg vil gierne staae op, men jeg beder, at I intet ondt vil giore mig.

Kammertieneren. Gud bevare os, fra at giore Herren ondt.

Jeppe. Ach! forend I staaer mig ihiel, vil I da ikke giore mig den Billighed, at sige mig, hvem jeg er?

Kammertieneren. Veed ikke Herren, hvem han er?

Jeppe. I Gaar var jeg Jeppe paa Bierget, men i Dag..... Ach! jeg veed ikke, hvad jeg skal sige.

Kammertieneren. Det er os kiært, at Herren er i saa god Humeur i Dag, at han behager at skiemte: men Gud bevare os, hvorfor græder Eders Naade?

Jeppe. Jeg er ikke Eders Naade, jeg kan giore min Salighedz-Eed derpaa, at jeg ikke er det; thi saa vidt, som jeg kan erindre, saa er jeg Jeppe Nielsen paa Bierget, en af Baronens Bønder; vil I have Bud efter min Hustrue, skal I faae det at høre; men lad hende ikke tage Mester Erich med sig.

Erich. Det er sært, hvad er dog dette? Herren maa ikke være vaagen; thi han pleier jo aldrig at skiemte saaledes.

Jeppe. Om jeg er vaagen eller ei, det skal jeg ikke kunne sige; men det veed jeg, og kan sige, at jeg er en af Baronens Bønder, som hedder Jeppe paa Bierget, og aldrig har været Baron eller Greve min Livstid.

Kammertieneren. Erich! hvad kan det være? Jeg er bange, at Herren er falden i en Sygdom.

Erich. Jeg bilder mig ind, at han gaaer i Søvne; thi det skeer ofte, at Folk staaer op af Sengen, klæder sig paa, taler, æder, og drikker i Søvne.

Kammertieneren. Nei Erich! jeg mærker, at Herren phantaserer af Sygdom, spring strax efter et Par Doctores..... Ach! Eders Naade slaaer saadanne Tanker af Eders Hoved. Eders Naade jager derved Forstrækkelse i det hele Huus. Kiender Eders Naade ikke mig?

Jeppe. Jeg kiender ikke mig selv: hvorledes skulde jeg da kiende Jer?

Kammertieneren. Ach! er det mueligt, at jeg skal høre saadanne Ord af min naadige Herres Mund, og see ham udi saadan Tilstand? Ach! vort ulykkalige Huus, som blir plaget af saadan Koglerie! Kan ikke Herren erindre, hvad han giorde i Gaar, da han reed paa Jagt?

Jeppe. Jeg har aldrig været enten Jæger eller Krybe-Skytter; thi jeg veed, at det er Bremerholms Arbeid; aldrig nogen Siæl skal kunne bevise mig over, at have jaget en Hare paa Herrens Gods.

Kammertieneren. Ach! naadige Herre! jeg var jo selv med Ham paa Jagt i Gaar.

Jeppe. I Gaar sad jeg til Jacob Skomagers, og drak for tolv Skilling i Brændeviin; hvor kunde jeg da være paa Jagt?

Kammertieneren. Ach! jeg besværer naadige Herre paa mine blotte Knæe, at Han lader saadan Snak fare. Erich! gik der Bud efter Doctorerne?

Erich. Ja, de kommer nok strax.

Kammertieneren. Lad os da faae Herren i sin Slaabrok; thi, maaskee, naar han kommer ud i Luften, tør det blive bedre med ham. Vil Herren behage at iføre sig sin Slaabrok?

Jeppe. Hiertelig gierne. I maa giøre med mig, hvad Jer lyster, naar I kun ikke vil slaae mig ihiel; thi jeg er saa uskyldig, som det Barn, der ligger i Moers Liv.

Tredie Scene.

To Doctores. Jeppe. Kammertieneren. Erich.

Første Doctor. Vi hører med største Smerte, at Herren er upasselig.

Kammertieneren. Ach ja! Hr. Doctor! han er i en elendig Tilstand.

Anden Doctor. Hvordan er det fat, naadige Herre?

Jeppe. Ret vel! jeg er allene noget tørstig af det Brændeviin, jeg fik hos Jacob Skomager i Gaar; vil I kun give mig et Kruus Øl, og lade mig gaae, saa maa man gierne hænge Jer Doctore op, thi jeg behøver ingen Medicin.

Første Doctor. Det kalder jeg ret at phantasere, Hr. Collega!

Anden Doctor. Jo stærkere det er, jo snarere vil det udrase; lad os føle Herrens Puls. Qvid tibi videtur, Domine Frater?

Første Doctor. Jeg holder for, at han maa strax aarelades.

Anden Doctor. Jeg er ikke af den Tanke; thi slige underlige Svagheder maa cureres paa en anden Maade. Herren har havt en fæl og selsom Drøm, som har bragt Blodet udi Bevægelse, og forvirret Hiernen saaledes, at han bilder sig ind at være en Bonde. Vi maa søge at divertere Herren med de Ting, som han pleier at have mest Behag udi, give ham de Vine og den Spise, som han bedst finder Smag udi, og spille for ham de Stykker, som han helst giør hørt.

En lystig Musik begyndes.

Kammertieneren. Det var jo Herrens Livstykke?

Jeppe. Kan nok være. Har man altid saadan Lystighed her paa Gaarden?

Kammertieneren. Saa tidt Herren behager; thi han gir os alle Kost og Løn.

Jeppe. Men det er underligt, at jeg kan ikke komme ihu, hvad jeg har giort tilforn.

Første Doctor. Sygdommen fører det med sig, Eders Naade! at man forglemmer alt, hvad man har giort tilforn. Jeg erindrer mig, at for nogle Aar siden en af mine Naboer af stærk Drik blev saaledes forvirret, at han i to Dage bildte sig ind at være uden Hoved.

Jeppe. Jeg var tilfreds at Birke-Dommeren Christopher vilde giøre det samme, men han maa have en Sygdom, som er lige tvert imod denne; thi han bilder sig ind at have et stort Hoved, hvorvel han haver slet intet, som man kan mærke af hans Domme.

De leer alle deraf: ha, ha, ha.

Anden Doctor. Det er en Fornøielse at høre Herren skiemte. Men at komme til Historien igien, da gik den samme hele Byen over, og spurgte Folk, om ingen havde fundet hans Hoved, som han havde tabt; men han kom sig lykkelig igien, og er denne Stund klokker i Jydland.

Jeppe. Det kunde han jo blive, omendskiøndt han ikke havde fundet sit Hoved igien.

De leer atter: ha ha ha!

Første Doctor. Kan Hr. Collega ikke erindre sig den Historie, som skede for ti Aar siden med den Mand, der bildte sig ind, at der var fuldt af Fluer i hans Hoved, og kunde ikke komme af de Griller, hvormeget man talede for ham, indtil en fornuftig Doctor curerede ham paa saadan Maade: Han lagde et Plaster over hans Hoved, som var bestrøed med døde Fluer, hvilket da han efter nogen Tids Forløb trækkede af, og viste den Syge Fluerne, bildte han sig ind, at de vare udtrukne af hans Hoved, og blev derover frisk igien. Jeg har ogsaa hørt om en anden Mand, der efter en lang Feber faldt udi de Griller, at, hvis han kastede sit Vand fra sig, skulde Landet forgaae af en Flod. Ingen kunde faae ham af de Tanker; thi han sagde sig at ville døe for det gemeene Bedste. Han blev cureret paa saadan Maneer: man skikkede Bud til ham, som fra Commendanten, at, saasom Byen frygtede sig for en Beleiring, og der var ikke Vand i Gravene, han da vilde fylde dem, for at hindre Fienden Adgang til Byen, hvorudover den Syge blev glad, at han kunde tiene sit Fædreland og sig selv med, og blev saa skilt baade ved sit Vand og sin Sygdom.

Anden Doctor. Jeg kan fremføre Exempel af en anden Historie, som er passeret i Tydskland. En Adelmand kom engang udi et Vertshuus, hvor, da han havde spiset, og vilde gaae til Sengs, hang han sin Guldkiæde, som han pleiede at bære om Halsen, paa Væggen i Herberget. Verten gav noie Agt derpaa, fulgte ham til Sengs, og ønskede ham en god Nat; men da han fornam, at Adelmanden sov, sneeg han sig ind udi Kammeret, og tog tredsindstyve Led bort af Kiæden, og hang den saa paa Væggen igien. Giesten staaer op om Morgenen, lader sin Hest sadle, og iforer sig sine Klæder. Men da han skulde binde Kiæden om Halsen, fornam han, at den havde mist' den halve Deel af sin Længde, begynder derfor at raabe, at han var bestaalen. Verten, som stod uden for Døren og lurede, løber strax ind, og lader, ligesom han bliver ganske forskrækket, raabende: Ach! hvilken skrækkelig Forandring! da Giesten spurte ham, hvi han saadan tog affsted? sagde han: Ach min Herre! Jer Hoved er bleven eengang saa stort som det var i Gaar. Hvorpaa han bar frem et falsk Speil, som viste en Ting eengang saa stort, som det er i sig selv. Da nu Adelmanden saae sit Hoved saa stort i Speilet, faldt han i Graad og sagde; ach! nu mærker jeg Aarsagen, hvi min Kiæde er bleven saa kort. Hvorpaa han satte sig paa sin Hest, svøbte Hovedet i sin Kappe, at ingen skulde see det paa Veien. Der siges, at han siden mange Dage holdt sig hiemme, og ikke kunde komme af de Griller, men troede, at Kiæden ikke var bleven for kort, men Hovedet for stort.

Første Doctor. Der ere utallige Exempler paa saadanne Indbildinger. Jeg erindrer ogsaa at have hørt Tale om En, der bildte sig ind, at hans Næse var ti Fod lang, og varede alle ad, som mødte ham, at de ikke skulde komme for nær.

Anden Doctor. Domine Frater har vel hørt Historien om den Mand, der bildte sig ind, at han var død. En ung Person faldt udi de Griller, at han var død, og lagde sig paa en Liigbaare, og vilde hverken æde eller drikke. Hans Venner forestillede ham saadan Daarlighed, og brugte alle Konster at bevæge ham til at æde, men forgieves; thi han afviste dem kun med Latter, foregivende, at det var mod alle Regler for døde Folk at æde og drikke. Endelig paatog sig en forfaren Mand i Medicinen, at curere ham paa en underlig Maade: Han fik en Tiener til ogsaa at udgive sig for død, og lade sig med Stads udføre til samme Sted, hvor den Syge laae. Disse tvende laae længe først, og saae paa hinanden. Omsider begyndte den Syge at spørge den anden ad, hvorfor han var dikkommen? hvilken svarede: Fordi han var død. Dernæst begyndte de at spørge hinanden om Maaden, paa hvilken de vare døde, hvilket enhver vidtløftig fortalte. Derpaa kommer nogle, som dertil vare bestillte, og bringer den syge sit Aftens-Maaltid til, hvorved han reiste sig af Kisten og giorde et godt Maaltid, sigende til den anden: skal du ikke ogsaa snart spise? Den Syge forundrede sig derover og spurte, om det kunde staae en død Mand an at spise, men fik til Svar, at dersom han ikke spisede, kunde han ikke længe være død. Han lod sig derfor overtale, først at spise med den anden, siden sove, staae op, klæde sig paa, ja han efterabede den anden i alting, indtil han ogsaa blev levende igien, og klog med ham. Jeg kunde give utallige flere Exempler paa saadanne selsomme Indbildinger. Saaledes er det ogsaa gaaet til denne Gang med Naadige Herre, at Han indbilder sig at være en fattig Bonde. Men Herren maa slaae de Tanker af sit Sind, saa blir Han strax frisk igien.

Jeppe. Men mon det kan være mueligt, at det er af Indbilding?

Første Doctor. Ja vist! Herren har hørt af disse Historier, hvad Indbildinger kan giøre.

Jeppe. Er jeg da ikke Jeppe paa Bierget?

Anden Doctor. Nei vist.

Jeppe. Er da ikke den onde Nille min Kone?

Første Doctor. Ingenlunde; thi Herren er Enkemand.

Jeppe. Er det og lutter Indbilding, at hun har en Krabask, som hedder Mester Erich?

Anden Doctor. Lutter Indbilding.

Jeppe. Er det ei heller sandt, at jeg skulde til Byen i Gaar at kiøbe Sæbe?

Første Doctor. Nei.

Jeppe. Ei heller, at jeg drak Pengene op hos Jacob Skomager?

Kammertieneren. Ei! Herren var jo med os paa Jagt den hele Gaars-Dag.

Jeppe. Ei heller at jeg er Hanrei?

Kammertieneren. Ei! Fruen er jo død for mange Aar siden.

Jeppe. Ach! jeg begynder allerede at fatte min Daarlighed! jeg vil ikke tænke paa den Bonde mere; thi jeg kan mærke, at en Drøm har bragt mig i den Vildfarelse; det er dog underligt, hvor et Menneske kan falde i slige Griller.

Kammertieneren. Vil Herren behage at spadsere lidt i Haven, mens vi laver noget Frokost til.

Jeppe. Ja nok, men det maa skee i en Hast; thi jeg er baade hungrig og tørstig.

Tredie Act.

Første Scene.

Jeppe. Kammertieneren. Secretairen.

Jeppe kommer fra Haven med sin Svite, og et lidet Bord er dækket.

Jeppe. Ha, ha! jeg seer, Bordet er alt dækket.

Kammertieneren. Ja alting er færdig, naar Eders Naade behager at sætte sig ned.

Jeppe sætter sig ned. De andre staaer bag ved Stolen, og leer af hans Unoder, naar han griber med alle fem Fingre udi Fadet, ræber over Bordet, snyder sig med Fingerne, og smør det paa Klæderne.

Kammertieneren. Vil Herren befale, hvad Viin han lyster.

Jeppe. I veed jo vel selv, hvad Viin jeg pleier at drikke om Morgenen.

Kammertieneren. Der er Rhinsk Viin, som Herren pleier helst at drikke. Dersom den ikke smager Herren, kan Han faae strax anden.

Jeppe. Den er noget for suur. I maa komme noget Miød deri, saa blir den god; thi jeg er meget for sødt.

Kammertieneren. Her er Canari-Sec, om Herren vil smage den.

Jeppe. Det er en god Viin. Skraaler alle! Hver Gang han drikker blæses i Trompeter. Hei pas op Karle! nok et Glas Viin af Carnalie-Sæk, forstaaer I vel? Hvor har du faaet den Ring, som du bær paa Fingeren?

Secretairen. Den har Herren selv givet mig.

Jeppe. Det kan jeg ikke erindre, giv mig den tilbage, jeg maa have giort det i Drukkenskab. Man gir jo ikke saadanne Ringe bort. Jeg vil eftersee siden, hvad andre Sager, I har faaet. Tienere skal ikke have mere end Kost og Løn; jeg kan sværge paa, at jeg ikke erindrer at have foræret Jer noget i Særdeleshed; thi, hvorfor skulde jeg giore det? den Ring er jo over ti Rigsdaler værd; nei! nei! I gode Karle, ikke saa, ikke saa. I maa ikke betiene Jer af Jer Herskabs Skrøbelighed og Drukkenskab. Naar jeg er drukken, saa er jeg færdig at give mine Burer bort; men naar jeg har sovet Rusen ud, taer jeg mine Foræringer tilbage. Jeg fik ellers en Ulykke af min Hustrue Nille. Dog hvad siger jeg? nu falder jeg i forrige galne Tanker igien, og kommer ikke ihu, hvem jeg er. Giv mig nok et Glas Carnalie-Sæk. Samme Skaal! Trompeterne blæser igien. Giv Agt paa, hvad jeg siger, Karle! det maa tiene Jer til Underretning herefter, at naar jeg giver noget bort om Aftenen i Drukkenskab, maa I levere det tilbage om Morgenen igien. Naar Tienere faaer mere, end de kan æde op, blir de storagtig og kaster paa Nakken af Herskabet. Hvormeget er din Løn?

Secretairen. Herren har stedse givet mig to Hundrede Rigsdaler om Aaret.

Jeppe. Du skal have Diævelen ikke to Hundrede Rigsdaler herefter, hvad Gavn giør du for to Hundrede Rigsdaler? Jeg maa selv slæbe som et Beest, og staae paa Laden fra Morgenen til Aftenen, og kan neppe .... See, nu kommer de forbandede Bondegriller igien! Giv mig nok et Glas Viin. Han drikker, og Trompeterne blæser. To hundrede Rigsdaler! det er jo at slaae Huden af sit Herskab. Hør! veed I hvad, I gode Karle? naar jeg har spiset, har jeg i Sinde at hænge op hver anden her paa Gaarden. I skal vide, at jeg ikke er at skiemte med udi Pengesager.

Kammertieneren. Vi vil give tilbage alt, hvad vi have oppebaaret af Eders Naade.

Jeppe. Ja, ja! Eders Naade, Eders Naade! Complementer og Baslementer har vi godt Kiøb paa i disse Tider. I vil stryge mig om Munden med Eders Naade, indtil I faaer alle Pengene bort, og I blir mine Naader igien. Munden siger nok Eders Naade, men Hiertet Eders Nar. I taler ikke, hvad I mener, Karle. I Betientere ere ligesom Abner, der kom og hilsede Roland, sigende: Hil være dig, min Broder, og med det samme stikker ham Dolken i Hiertet. Tro mig, at Jeppe er ingen Nar.

De falder alle paa Knæe, og beder om Naade.

Jeppe. Staaer kun op igien, Karle! til jeg har spiset; siden vil jeg see efter, hvor det hænger sammen, hvilke som har fortient at hænges, eller ei. Nu vil jeg holde mig lystig.

Anden Scene.

Jeppe. Kammertieneren. Ridefogden. Secretairen.

Jeppe. Hvor er min Rifogd?

Kammertieneren. Han er her udenfor.

Jeppe. Lad ham strax komme ind.

Ridefogden kommer ind udi en sølvknappet Kiole med Gehæng om Livet. Har Eders Naade noget at befale?

Jeppe. Intet, uden du skal hænges.

Ridefogden. Jeg har jo intet ondt giort, Eders Naade! hvorfor skal jeg hænges?

Jeppe. Est du ikke Rifogd?

Ridefogden. Jo jeg er, Eders Naade!

Jeppe. Og du spør endda, hvorfor du skal hænges?

Ridefogden. Jeg har dog tient Eders Naade saa trolig og redelig, og været saa flittig i mit Embede, saa at Eders Naade har roset mig altid frem for andre sine Tienere.

Jeppe. Ja vist har du været flittig i dit Embede, det kan man jo see paa dine støbte Sølvknapper. Hvad faaer du aarlig til Løn?

Ridefogden. Et halv hundrede Rigsdaler aarlig.

Jeppe gaaer og spadserer frem og tilbage. Et halv hundrede Rigsdaler. — Ja du skal strax hænge.

Ridefogden. Det kan jo ikke være mindre, naadige Herre! for et heelt Aars meisom Tieneste.

Jeppe. Just derfor skal du hænges, efterdi du faaer kun et halv hundrede Rigsdaler. Du har Penge til sølvknappet Kiole, til Krusedoller for Hænderne, til Silkepung bag i Haaret, og har kun 50 Rigsdaler om Aaret. Maa du da ikke stiæle fra mig arme Mand; thi hvor skulde det ellers komme fra?

Ridefogden paa Knæe. Ach naadige Herre; spar mig dog for min fattige Hustrue og umyndige Børns Skyld.

Jeppe. Har du mange Børn?

Ridefogden. Jeg har syv levende Børn, Eders Naade!

Jeppe. Ha, ha, syv levende Børn? fort, hæng ham, Sekketeer.

Secretairen. Ach, naadige Herre! jeg er jo ingen Bøddel.

Jeppe. Hvad du ikke est, det kanst du blive, du seer ud til allehaande. Naar du har hængt ham, skal jeg siden hænge dig selv.

Ridefogden. Ach, naadige Herre! er der ingen Pardon?

Jeppe gaaer og spadserer igien, sætter sig ned at drikke, staaer op igien. Et halv hundrede Rigsdaler, Kone og syv Børn. Vil der ingen anden hænge dig, saa skal jeg giøre det selv. Jeg veed nok, hvad I er for Karle, I Rifogder, jeg veed, hvorledes I har omgaaet med mig selv og andre stakkels Bønder. Ei! nu kommer de forbandede Bondegriller mig i Hovedet igien. Jeg vilde sige, jeg veed Eders Væsen og Handlering saa vel paa mine Fingre, at jeg selv kunde være Rifogd, om det skulde gielde. I faaer Fløden af Melken, og Herskabet faaer en Loort (med Tugt at sige). Jeg troer, om Verden staaer længe, saa blir Rifogder Junkere, og Junkere igien Rifogder. Naar Bonden stikker Jer eller Jere Koner noget i Næven, saa hedder det, naar I kommer til Herskabet: den stakkels Mand er villig og flittig nok, men adskillige Ulykker staaer ham til, at han ikke kan betale; han har en ond Jord; der er kommen Skab paa hans Qvæg, og andet saadant; med hvilken Snak Herskabet maa lade sig affpise. Tro mig, go' Karl! jeg lar mig ikke saaledes tage ved Næsen; thi jeg er selv en Bonde og en Bondes Søn. See! nu kommer dette Koglerie igien. Jeg siger, jeg er selv en Bondes Søn; thi Abraham og Eva, vore første Forældre, vare Bønder.

Secretairen falder ogsaa paa Knæe. Ach, naadige Herre! hav dog Barmhiertighed med ham for hans fattige Hustrues Skyld; thi hvoraf skal hun siden leve at føde Kone og Børn.

Jeppe. Hvem siger, de skal leve? man kan jo hænge dem op med.

Secretairen. Ach Herre! det er saadan yndig smuk Kone.

Jeppe. Saa? du maaskee er forlibt i hende, eftersom du tar dig hende saa an. Lad hende komme herind.

Tredie Scene.

Ridefogdens Kone. Jeppe. De Andre.

Konen kommer ind og kysser paa hans Haand.

Jeppe. Est du Rifogdens Kone?

Konen. Ja jeg er, naadig Herre!

Jeppe tar hende paa Brystet. Du est kiøn. Vil du sove hos mig i Nat?

Konen. Herren har at befale udi alting; thi jeg er i hans Tieneste.

Jeppe til Ridefogden. Vil du tilstæde, at jeg ligger hos din Kone i Nat?

Ridefogden. Jeg takker Herren, at han beviser mit ringe Huus den Ære.

Jeppe. See her! sæt en Stoel til hende, hun skal spise med mig. Hun sætter sig ved Bordet, æder og drikker med ham, han blir jalour paa Secretairen, og siger: Du skal faae en Ulykke, dersom du seer paa hende.

Saa tidt han kaster Øie til Secretairen, strax slaaer denne Øinene af hende, og seer paa

Jorden. Han synger en forlibt gammeldags Vise, medens han sidder tilbords med hende. Jeppe befaler at spille en Polst-Dands, og dandser med hende, men falder tre Gange af Drukkenskab, endelig den fierde Gang bliver han liggende og falder i Søvn.

Baronen (der hidtil har spillet Secretair). Han sover alt dygtig. Nu har vi spillet vundet; men vi havde selv nær bleven mest narret; thi han havde i Sinde at tyrannisere over os, hvorudover vi enten maatte have fordærvet Historien, eller ladet os ilde medhandle af denne grove Bonde, af hvis Opførsel man kan lære, hvor tyrannisk og hovmodige slige Folk bliver, der af Skarnet i en Hast kommer til stor Ære og Værdighed; jeg havde nær i en ulyksalig Tid paataget mig en Secretairs Person, thi havde han ladet mig prygle, saa havde der blevet en forstyrret Historie, der havde underkastet mig ikke mindre Folks Raillerie, end Bonden. Det er bedst, vi lader ham sove endnu lidet førend vi fører ham i hans slidne Bondeklæder igien.

Erich. Ach Herre! han sover alt som en Steen; see her! jeg kan slaae paa ham, han føler det ikke.

Baronen. Fører ham da ud, og fuldender Comoedien.

Fierde Act.

Første Scene.

Jeppe

forestilles liggende paa en Mødding i sine gamle Bønderklæder, vaagner op og raaber:

Hei Sekketeer! Kammertiener! Lakeier! nok et Glas Carnali-Sæk!

Seer sig om, og gnikker sine Øine ligesom tilforn, tar paa sit Hoved, og faaer sin gamle brede Hat i Haanden, gnikker Øinene, og vender Hatten om paa alle Kanter, seer paa sine Klæder, og kiender sig selv igien, begynder at tale.

Hvor længe var Abraham i Paradiis? nu kiender jeg, men desværre, alting igien, min Seng, min Troie, min gamle Hanrei-Hat, mig selv; det er andet, Jeppe, end at drikke Carnali-Sæk af forgyldte Glas, at sidde til Bords, med Lakeier og Sekketerer bag sin Stoel. Det Gode varer, desværre, aldrig længe. Ach! Ach! at jeg, som var saadan naadig Herre for slakket Tid siden, skal see mig i saa slet Tilstand, min prægtige Seng forvandlet til en Mødding, min Gyldenstykkes-Hue til en gammel Hanrei-Hat, mine Lakeier til Sviin, og mig selv fra en stor og naadig Herre forvandlet til en usel Bonde igien. Jeg meenede, naar jeg vaagnede op igien, at finde mine Fingre besat med Guldringe, men de ere (reverenter talt) beseglet med andet. Jeg meente at fordre mine Betientere til Regnskab, men nu maa jeg selv lave min Ryg til, naar jeg kommer hiem, og skal gisre Regnskab for mit Forhold. Jeg tænkte, da jeg vaagnede, at gribe efter et Glas Carnali-Sæk, men fik, med Tugt at sige, en L. i Haanden. Ach! Ach! Jeppe! den Boelig udi Paradiis var kun kort, og din Glæde fik hastig Ende. Men hvem veed, om det samme ikke kan vederfare mig, hvis jeg lægger mig til Hvile nok engang. Ach! Ach! gid det vilde hænde mig! Ach! gid jeg kunde komme der igien!

Lægger sig at slumre igien.

Anden Scene.

Nille. Jeppe.

Nille. Mon jeg skal troe, at han er kommen i Ulykke? Hvad kan dog dette være! enten har Fanden taget ham, eller (det som jeg meer er bange for) sidder han i en Kroe, og drikker Pengene op. Jeg var en Giek derudi, at jeg betroede den Drukkenbolt tolv Skilling paa eengang. Men hvad seer jeg? ligger han ikke der i Skarnet og snorker? Ach, jeg elendige Menneske, der skal have saadant Beest til Mand! din Ryg skal betale det dyrt nok.

Lister sig sagte hen, og gir ham et Slag af Mester Erich for Rumpen.

Jeppe. Hei hei! hielp hielp! hvad er det? hvor er jeg? hvem slaaer mig? hvorfor slaaer man mig? hei!

Nille. Jeg skal lære dig strax, hvad det er.

Slaaer ham paa nye igien, og trækker ham efter Haaret.

Jeppe. Ach min hierte Nille! slaae mig ikke mere, du veedst ikke, hvad mig er vederfaret.

Nille. Hvor har din Fyldehund været saa længe henne? hvor er Sæben, du skulde kiøbe?

Jeppe. Jeg kunde ikke komme til Byen, Nille!

Nille. Hvorfor kunde du ikke komme til Byen?

Jeppe. Jeg blev optagen paa Veien til Paradiis.

Nille. Til Paradiis! prygler ham. Til Paradiis! slaaer ham atter. Til Paradiis! slaaer ham igien. Vil du fiære mig oven i Kiøbet?

Jeppe. Aa! aa! aa! saa sandt som jeg er en ærlig Mand, er det ikke sandt.

Nille. Hvad er sandt?

Jeppe. At jeg har været i Paradiis.

Nille repeterer „I Paradiis" og slaaer ham igien.

Jeppe. Ach min hierte Nille! slaae mig ikke meer.

Nille. Fort, bekiend, hvor du har været, eller jeg skal myrde dig.

Jeppe. Ach! jeg vil gierne bekiende, hvor jeg har været, dersom du ikke vil slaae mig mere.

Nille. Bekiend da.

Jeppe. Svær paa, at du ikke vil slaae mig mere da.

Nille. Nei.

Jeppe. Saa sandt, som jeg er en ærlig Mand, og hedder Jeppe paa Bierget, saa er det sandt, at jeg har været i Paradiis, og seet de Ting, som du skal forundre dig over at høre.

Nille prygler ham igien, og trækker ham ind efter Haaret.

Tredie Scene.

Nille alene.

Saa! din Fyldehund! sov nu først Rusen ud, siden skal vi videre tales ved. Saadanne Svin, som du est, kommer ikke i Paradiis. Tænk engang, hvorledes det Beest har drukket Forstanden bort! men har han giort sig tilgode paa min Bekostning, saa skal han og ærlig poenitere derfor, thi han skal i to Dage faae hverken vaadt eller tørt; inden den Tid skal nok Grillerne forgaae ham om Paradiis.

Fierde Scene.

Tre bevæbnede Mænd. Nille.

Tre Mænd. Boer her ikke en Mand, som hedder Jeppe?

Nille. Jo her gior.

Tre Mænd. Est du hans Hustrue?

Nille. Ja, Gud bedre, disvær!

Tre Mænd. Vi maae ind at tale med ham.

Nille. Han er ganske drukken.

Tre Mænd. Det vil ikke sige, fort! skaf ham herud, eller det hele Huus geraader i Ulykke.

Nille gaaer ind, og støder Jeppe ud med saadan Fart, at han støder en af de tre Mænd om paa Gulvet med sig.

Femte Scene.

Tre Mænd. Jeppe.

Jeppe. Ach! ach! I gode Mænd, nu seer I, hvilken Kone jeg har at drages med.

Tre Mænd. Du fortiener ikke anden Medfart; thi du est en Misdæder.

Jeppe. Hvad ondt har jeg da giort?

Tre Mænd. Det skal du strax faae at vide, naar Retten bliver holdt.

Siette Scene.

To Advocater. Dommeren. Jeppe.

Dommeren kommer ind med en anden Betienter, og sætter sig paa sin Stoel, Jeppe bagbunden blir bragt for Domstolen. En træder frem og beskylder ham saaledes:

Første Advocat. Her er en Mand, Hr. Dommer! som vi kan vidne, at have indsniget sig udi Baronens Huus, givet sig ud for Herren, iført sig hans Klæder, tyranniseret med hans Betienter, hvilket, saasom det er et uhørligt dristigt Stykke, saa paastaaer vi paa vor Herres Vegne, at det paa en særdeles Maade maa straffes, andre Voldsmænd til Exempel og Forskrækkelse.

Dommeren. Er det sandt, som du beskyldes for? sig frem, hvad du har til din Forsvar; thi vi ville ingen fordømme uhørt.

Jeppe. Ach jeg arme Menneske! hvad skal jeg sige? Jeg bekiender at have fortient Straf, men allene for de Penge, jeg drak op, som jeg skulde kiøbe Sæbe for; jeg bekiender ogsaa, at jeg har nylig været paa et Slot, men hvor jeg kom derhen, og hvor jeg kom derfra igien, veed jeg ikke.

Anklageren, d: Første Advocat. Her hører Dommeren af hans egen Bekiendelse, at han har drukket sig fuld, og udi Drukkenskab begaaet saadan uhørlig Misgierning; saa der nu ikkun staaer tilbage at kiende udi, om en saadan grov Misdædere kan undskylde sin Misgierning med Drukkenskab. Jeg mener nei; thi paa den Maade kunde hverken Hoer eller Mord blive straffet. Enhver skulde søge saadanne Udflugter og sige, at det var giort i Drukkenskab, og, omendskiøndt han kan bevise sig at have været drukken, blir hans Sag derfor ikke bedre; thi det hedder: hvad En bedriver i Drukkenskab, skal han bøde for, naar han blir ædrue. Det er jo bekiendt, hvorledes saadan Misgierning nyelig blev straffet, omendskiøndt Misdæderen lod sig af Enfoldighed forføre at give sig ud for en stor Herre, men hans Enfoldighed og Uvidenhed kunde ikke redde ham fra Døden; thi Straf er allene indført andre til Exempel. Jeg vilde nok fortælle Historien, dersom jeg ikke frygtede at opholde Retten dermed.

Anden Advocat. Gunstige Hr. Dommer! Denne Sag kommer mig saa underlig for, at jeg ikke kan faae saadan Historie i mit Hoved, endskiøndt der vare end flere Vidner. En enfoldig Bonde skulde snige sig ind paa Herrens Gaard, og paatage sig hans Person uden at kunne paatage sig ogsaa hans Ansigt og Skikkelse? hvorledes kunde han komme ind i Herrens Sovekammer? hvorledes kunde han føre sig Herrens Klæder, uden nogen skulde blive det vaer? nei Hr. Dommer! man kan see, at det er opspundet Værk af denne stakkels Mands Fiender. Haaber derfor, at han blir friekiendt.

Jeppe grædende. Ach! Gud velsigne din Mund! jeg har et Stykke Tobak i min Buxelomme, om I ikke vil forsmaae, det er saa godt, som nogen ærlig Mand vil tygge.

Anden Advocat. Behold kun din To-

bak, Jeppe! at jeg taler for dig, er ikke for Skienk og Gave, men allene af christen Medlidenhed.

Jeppe. Om Forladelse, Hr. Procurator! jeg havde ikke tænkt, at J Folk vare saa ærlige.

Første Advocat. Hvad som min Collega fremfører til denne Misdæders Befrielse, grunder sig allene paa Gisninger. Her spørges ikke, om det er rimeligt, at saadant kan skee eller ei, men der bevises, at det er skeet, saavel af Vidner, som af hans egen Tilstaaelse.

Anden Advocat. Hvad en Mand tilstaaer udi Frygt og Forskrækkelse, saadan Tilstaaelse kan ikke være gyldig. Mig synes derfor, det er bedst at give denne enfoldige Mand Tid til at betænke sig, og adspørge ham paa nye derom. Hør Jeppe! betænk dig, hvad du siger! tilstaaer du det, som du beskyldes for?

Jeppe. Nei! jeg vil giøre min høieste Eed paa, at det er Løgn, alt hvad som jeg svor paa tilforn; thi jeg har i tre Dage ikke været af mit Huus.

Første Advocat. Hr. Dommer! jeg mener uforgribelig, at det ikke maa tillades nogen at sværge, der er først overbeviset af Vidner, og siden selv har tilstaaet sin Misgierning.

Anden Advocat. Jeg mener jo.

Første Advocat. Jeg mener nei.

Anden Advocat. Naar Sagen er af saadan underlig Beskaffenhed.

Første Advocat. Der hielper ingen Omstændigheder mod Vidner og Tilstaaelse.

Jeppe (afsides). Ach! gid de kunde komme i Haar sammen, saa skulde jeg imidlertid tage fat paa Dommeren, og prygle ham saa, at han skulde glemme baade Lov og Forordning.

Anden Advocat. Men hør, Hr. Collega! endskiøndt Gierningen tilstaaes, saa har dog Manden ingen Straf fortient; thi han har jo intet ondt giort paa Gaarden, hverken Mord eller Tyverie.

Første Advocat. Det vil intet sige; intentio furandi er det samme som furtum.

Jeppe. Tael Dansk, din sorte Hund, saa skal vi nok svare for os.

Første Advocat. Thi enten En bliver greben, naar han vil stiæle, eller naar han har staalen, saa er han Tyv.

Jeppe. Ach naadige Dommer! jeg vilde gierne hænges, dersom denne Procurator maatte hænges ved Siden af mig.

Anden Advocat. Holdt inde med slige Ord, Jeppe! du fordærver din Sag kun meer dermed.

Jeppe. Hvorfor svar' J ikke da? — sagte: Han staaer som et dumt Beest.

Anden Advocat. Men hvoraf bevises det furandi propositum?

Første Advocat. Quicunque in ædes alienas noctu irrumpit, tanquam fur aut nocturnus grassator existimandus est, atqui reus hic ita, ergo . . . . .

Anden Advocat. Nego majorem, quod scilicet irruperit

Første Advocat. Res manifesta est, tot ligitimis testibus exstantibus, ac confitente reo.

Anden Advocat. Quicunque vi vel metu coactus fuerit confiteri . . . . .

Første Advocat. Ei! hvor er den vis? hvor er den metus? det er kun Krog-Love.

Anden Advocat. Nei J bruger Krog-Love.

Første Advocat. Det skal ingen ærlig Mand sige mig paa.

De tar hinanden for Brystet, og Jeppe springer bag til, og river den første Advocats Paryk af.

Dommeren. Respect for Retten! holdt op, jeg har alt nok. Læser Dommen op: Saasom Jeppe paa Bierget, Nielses Søn paa Bierget, og Jeppes Sønne-Søn sammesteds, er overbeviset, saavel af lovlige Vidner, som af egen Bekiendelse, at have indsneget sig paa Baronens Slot, iført sig hans Klæder, og handlet ilde med hans Tienere; saa dømmes han til at omkommes af Gift, og naar han er død, hans Legeme at ophænges i en Galge.

Jeppe. Ach! ach! naadige Dommer! er der ingen Pardon?

Dommeren. Nei ingenlunde. Dommen skal strax exeqveres i mit Paasyn.

Jeppe. Ach! maa jeg da ikke faae et Glas Brændeviin først, førend jeg drikker Forgiften, at jeg kan døe med Corasie?

Dommeren. Jo det kan nok tilstædes.

Jeppe drikker ud trende Glas Brændeviin, falder paa Knæe igien, og spør: Er der ingen Pardon?

Dommeren. Nei, Jeppe! nu er det alt for silde.

Jeppe. Ach! det er jo ikke for silde. Dommeren kan jo forandre Dommen, og sige, at han dømte feil første Gang. Det skeer jo saa tidt; thi vi ere alle Menneskier.

Dommeren. Nei! du skal selv føle inden nogle Minuter, at det er for silde; thi du har allerede faaet Giften ind med Brændevinen.

Jeppe. Ach jeg elendige Menneske! har jeg alt faaet Giften ind? Ach farvel Nille! dog din Carnali! du har ikke forskyldt, at jeg skulde tage Afsked med dig. Farvel Jens, Niels og Christopher! farvel min Datter Marthe, farvel min Diesteen; dig veed jeg selv at være Faer til; thi du blev giort førend Degnen kom hid; du har ogsaa din Faers Ansigt. Vi ligner hinanden som to Draaber Vand. Farvel min brogede Hest, og Tak for hver Gang, jeg har redet paa dig; næst mine egne Børn har jeg intet Beest elsket saa meget som dig. Farvel Feirfax! min troe Hund og Dørvogter; far-

vel Moens, min sorte Kat! farvel mine Stude, mine Faar, mine Svin, og tak for godt Compagnie, og for hver Dag, jeg har kiendt Jer. Farvel ..... Ach! nu kan jeg ikke meer, jeg blir saa tung og afmægtig.

Falder om og blir afmægtig.

Dommeren. Det gaaer vel; Dvaledrikken har allerede giort sin Virkning, nu sover han som en Steen; hænger ham nu op! men seer vel til, at han ingen Skade fager deraf, og at Rebet kommer kun under Armene. Nu vil vi see, hvordan han bær sig ad, naar han vaagner op, og finder sig hængende.

Femte Act.

Første Scene.

Jeppe forestilles hængende i en Galge.

Nille. Jeppe. Dommeren.

Nille river sit Haar, slaaer sig for Brystet, og raaber:

Ach! ach! er det mueligt, at jeg skal see min fromme Mand hænge saa skammelig udi en Galge. Ach min allerkiæreste Mand! forlad mig, om jeg har giort dig imod. Ach! ach! nu vaagner min Samvittighed; nu angrer jeg, men for silde, den Haardhed, som jeg har øvet mod dig; nu savner jeg dig først, nu kan jeg skiønne paa, hvilken from Mand jeg har mist; ach at jeg kunde redde dig fra Døden med mit eget Liv og Blod.

Hun tørrer sine Øine, og græder bitterlig. Imidlertid har Dvaledrikken udøvet sin Kraft, Jeppe vaagner op igien, og seer sig hænge i en Galge og sine Hænder bagbundene, hører sin Hustrue klage, og taler til hende:

Jeppe. Giv dig tilfreds, min hierte Kone! vi skal alle den Vei. Gak hiem og tag vare paa dit Huus, og hav Omsorg for mine Børn; min røde Troie kan du lade omgiøre til lille Christopher, det, som bliver tilovers, skal Marthe have til en Hue; seer til for alting, at min brogede Hest blir vel pleiet; thi jeg har elsket det Beest, som han kunde være min kiødelige Broer; hvis jeg ikke var død, skulde jeg sige dig adskilligt andet.

Nille. A..... A..... A .... hvad er det? hvad hører jeg? kan en død Mand tale?

Jeppe. Bliv ikke bange, Nille! jeg skal intet ondt giøre dig.

Nille. Ach min allerkiæreste Mand, hvorledes kan du tale, naar du est død?

Jeppe. Jeg veed ikke selv, hvoraf det kommer. Men hør, min hierte Kone, spring bort, som en Ild, og bring mig hid for otte Skilling Brændeviin; thi jeg tørster meer nu, end da jeg var levende.

Nille. Fy dit Beest! dit Skarn! din forgiftige Drukkenbold! har du ikke drukket Brændeviin nok i dit levende Liv? tørster din Fahund endnu, nu du est død? det kalder jeg et fuldkommen Svin.

Jeppe. Hold din Mund, dit Skarn! og spring strax efter Brændevinen. Hvis du det ikke giør, saa skal jeg, Drollen splide mig ad, spøge hver Nat i Huset. Du skal vide, at jeg er ikke bange for Mester Erich meer; thi jeg føler nu til ingen Hug. Nille springer hiem efter Mester Erich, kommer igien, og prygler ham i Galgen. Au au au! holdt op, Nille, holdt op! du kan slaae mig ihiel paa ny, au au au!

Dommeren. Hør Kone! du maa ikke slaae ham mere. Giv dig tilfreds, vi vil for din Skyld tilgive din Mand hans Forseelse og domme ham til Livet igien.

Nille. Ach nei! gunstig Herre! lad ham kun hænge; thi han er ikke værd at lade leve.

Dommeren. Fy! du est en Skarns Qvinde, pak dig bort, eller vi skal lade dig hænge ved Siden paa ham. Nille løber bort.

Anden Scene.

Jeppe. Retten.

Jeppe blir nedtagen af Galgen igien.

Jeppe. Ach gunstig Hr. Dommer! er det vist, at jeg er ganske levende igien, eller spøger jeg?

Dommeren. Du est ganske levende; thi den Ret, som kan domme fra Livet, kan ogsaa domme til Livet igien. Kan du ikke begribe det?

Jeppe. Nei! jeg kan mari ikke begribe det, men jeg troer, at jeg gaaer igien, og spøger.

Dommeren. Ei du Giek! det er jo let at begribe. Den, som tar en Ting fra dig, kan jo give dig den igien.

Jeppe. Maa jeg da forsøge at hænge Dommeren op for Løiers Skyld, og see, om jeg kan siden domme ham til Livet igien?

Dommeren. Nei det gaaer ikke an; thi du est ingen Dommer.

Jeppe. Men er jeg da levende igien?

Dommeren. Ja du est.

Jeppe. Saa, at jeg spøger ikke?

Dommeren. Nei vist.

Jeppe. Ei heller gaaer igien?

Dommeren. Nei.

Jeppe. At jeg er den samme Jeppe paa Bierget, som jeg var tilforn?

Dommeren. Ja.

Jeppe. At jeg er ingen Geist?

Dommeren. Nei vist ikke.

Jeppe. Vil I sværge mig til, at det er sandt?

Dommeren. Ja jeg svær dig til, at du est levende.

Jeppe. Bed Drollen splide Jer ad derpaa, at det er sandt.

Dommeren. Ei! troer paa vore Ord, og tak os, at vi har været dig saa naadige at domme dig til Livet igien.

Jeppe. Hvis I havde ikke selv hængt

mig op, vilde jeg gierne have takket Jer, for I losede mig neer igien.

Dommeren. Giv dig tilfreds, Jeppe, og siig os til, naar din Kone slaaer dig oftere, saa skal vi nok raade Bod derfor. See! der har du fire Rigsdaler, som du nogen Tid kan holde dig lystig med, og glem ikke at drikke vor Skaal.

Jeppe kysser paa Haanden, og takker. Retten gaaer bort.

Tredie Scene.

Jeppe allene.

Nu har jeg levet udi halv hundrede Aar, men i al den Tid er ikke hændet mig saa meget, som i disse to Dage. Det er nogle forbandede Historier, naar jeg ret eftertænker det: en Time en drukken Bonde, en anden Time Baron, en anden Time en Bonde igien, nu død, nu levende i en Galge, som er det underligste: maaskee, naar man hænger levende Folk op, saa døer de, og, naar man hænger døde Folk, saa lever de op igien; jeg bilder mig ind, at et Glas Brændeviin vil smage herligt herpaa; hei, Jacob Skomager, herud!

Fierde Scene.

Jacob Skomager. Jeppe.

Jacob. Velkommen tilbage igien fra Byen! fik du Sæben til din Kone?

Jeppe. Ei, du Slyngel, du skal vide, hvad Folk du taler med! Huen under Armen! thi du est kun en Carnali at regne mod saadan som jeg.

Jacob. Jeg taalte ikke saadanne Ord af en anden, Jeppe! Men du under mit Huus en daglig Skilling, derfor regner jeg det ikke saa noie.

Jeppe. Huen under Armen, siger jeg, du Skuster!

Jacob. Hvad er dig vederfaret paa Veien, mens du est bleven saa spansk?

Jeppe. Du skal vide, at jeg er bleven hængt, siden jeg talede med dig.

Jacob. Det er jo ikke saa meget fornemme. Jeg misunder dig ikke den Lykke. Men hør, Jeppe! hvor du har drukket dit Øl, der maa du spilde din Bærme; du drikker dig fuld andre Steder, men kommer i mit Huus allene for at gjøre Klammerie.

Jeppe. Fort Huen under Armen, Slyngel! hør du ikke, hvor det ringler i min Lomme?

Jacob med Huen under Armen. Hillemænd! hvor har du faaet de Penge?

Jeppe. Af mit Barondieskab, Jacob. Jeg skal fortælle dig, hvad mig er vederfaret, men lad mig faae et Glas Mjød først; thi jeg er for storagtig til at drikke dansk Brændeviin.

Jacob. Singot, Jeppe!

Jeppe. Nu skal jeg fortælle dig, hvad mig er vederfaret: da jeg gik fra dig, faldt jeg i Søvn, da jeg vaagnede op igien, var jeg Baron, og drak mig drukken paa ny af Carnali-Sæk; da jeg blev drukken af Carnali-Sæk, vaagnede jeg op paa en Mødding igien; da jeg vaagnede op paa en Mødding igien, lagde jeg mig at sove paa nye, i Forhaabning at sove mig et Baroniskab til igien, men jeg mærkede, at det gaaer ikke altid an; thi min Hustrue vækkede mig op med Mester Erich, og trækkede mig ind efter Haaret, uden at have ringeste Respect for saadan Mand, som jeg havde været. Da jeg kom ind i Stuen, blev jeg stødt ud igien paa mit Hoved, og saae mig omringet af en Hoben Gripomenuser, som dømte mig fra Livet, og dræbte mig med Forgift; da jeg var død, blev jeg hængt, og da jeg var hængt, blev jeg levende igien, og fik saa fire Rigsdaler. Saaledes er Historien, men hvordan saadant kunde hænde, vil jeg give dig at betænke.

Jacob. Ha, ha, ha, det er en Drom, Jeppe.

Jeppe. Hvis jeg endnu ikke havde disse fire Rigsdaler, skulde jeg ogsaa bilde mig ind, at det var en Drøm; giv mig nok en frisk, Jacob, jeg vil ikke tænke paa det Galskab mere, men drikke mig en ærlig Ruus.

Jacob. Singot, Hr. Baron, ha, ha, ha!

Jeppe. Du kan maaskee ikke begribe det, Jacob?

Jacob. Nei, ikke om jeg stod paa mit Hoved.

Jeppe. Derfor kan det være sandt, Jacob! thi du est en Dosmer, og begriber ikke de Ting, som er mindre.

Femte Scene.

Magnus. Jeppe. Jacob.

Magnus. Ha, ha, ha! jeg skal fortælle Jer en forbandet Histori, som er vederfaret en Mand, der hedder Jeppe paa Bierget, som man har funden drukken og sovende paa Marken, iført ham andre Klæder, og lagt ham i den bedste Seng paa Herregaarden, bildt ham ind, at han var Herren, da han vaagnede op, drukket ham fuld paa ny igien, og lagt ham i sine gamle skidne Klæder paa en Mødding igien, hvor, da han vaagnede op, bildte han sig ind at have været i Paradiis; jeg havde nær leet mig ihiel, da jeg hørte den Histori af Ridefogdens Folk. Jeg vilde mari give en Daler til, at jeg kunde faae den Nar at see; ha, ha, ha!

Jeppe. Hvad er at betale, Jacob?

Jacob. Tolv Skilling.

Jeppe stryger sig om Munden, og gaaer bort skamfuld.

Magnus. Hvorfor gik den Mand saa hastig?

Jacob. Det er juft den samme Mand, som Historien er spillet med.

Magnus. Er det mueligt? saa maa jeg løbe efter ham. Hør, Jeppe! et Ord. Hvorledes staaer til udi den anden Verden?

Jeppe. Lad mig gaae i Roe.

Magnus. Hvorfor blev du ikke der længer?

Jeppe. Hvad kommer det dig ved?

Magnus. Ei, fortæl os dog noget om den Reise.

Jeppe. Lad mig gaae, siger jeg, jeg giør ellers en Ulykke paa dig.

Magnus. Ei, Jeppe! jeg er saa begierlig efter at vide noget derom.

Jeppe. Jacob Skomager! hielp! taaler du, at man giør mig Vold i dit Huus?

Magnus. Jeg giør jo ingen Vold, Jeppe! jeg spør kun, hvad du saae udi den anden Verden?

Jeppe. Hei! hielp! hielp!

Magnus. Saae du ingen af mine Forfædre der?

Jeppe. Nei. Dine Forfædre maa være paa det andet Sted, hvor jeg haaber du og andre Carnalier efter Døden kommer.

Slider sig løs, og flyer bort.

Siette Scene.

Baronen. Hans Secretair. Kammertieneren. To Lakeier.

Baronen. Ha, ha, ha! den Historie var Guld værd, jeg havde ikke tænkt, at den skulde have havt saa god Virkning. Kanst du divertere mig oftere saa, Erich, saa skal du blive meget høit anskreven hos mig.

Erich. Nei, naadige Herre! jeg tør ikke vove mig oftere at spille saadan Comoedie; thi om han havde slaaet Herren, som han truede, saa havde det blevet til en høslig Tragoedie.

Baronen. Det er, min Troe, sandt. Jeg var bange nok for det, men jeg var saa forlibt i Historien, at jeg heller havde ladet mig slaae, ja, jeg troer, heller ladet dig hænge af ham, Erich! end jeg havde aabenbaret den. Du var maaskee vel af samme Forsæt?

Erich. Nei, Eders Naade! det var noget underligt at lade sig hænge for Lyst; thi den Lyst kostede alt for dyrt.

Baronen. Ei, Erich! saadant skeer jo hver Dag; Folk, om ikke paa den Maade, saa dog paa en anden, tar Livet af sig for Lysts Skyld. Som for Exempel: Een er af en svag Natur, og seer forud at han af formegen Drik vil miste Liv og Helsen, stormer dog til sit Legeme, og vover Liv og Helsen tidt for en Aftens Fornøielse. Nok paa en anden Maade: de store Vezirer i Tyrkiet blive gierne stranguleret eller qvalte ihiel med en Strikke, somme samme Dag de blive Vezirer, andre nogle Dage derefter, og dog stormer alle dertil, saasom allene for at hænges med en stor Titul. Nok paa en anden Maade: Officiers opoffre gierne hver anden baade Liv og Siæl, for at have Titul af Tapperhed, og duellere for ingen Ting, end ogsaa med deres Overmænd, som de er vise paa, vil expedere dem. Jeg troer ogsaa, at der skulde findes mange hundrede forlibte Mennesker, der for en Nats Fornøielse gierne skulde lade sig dræbe om Morgenen. Man seer i Beleiringer, at Soldater i Hobetal deserterer, og løber hen til beleirede Byer, som de seer forud, vil strax overgive sig, og for at leve en Dag vel, lader sig hænge den anden. Det ene er ikke mere solide, end det andet. Man har i gamle Dage seet Philosophi selv styrte sig i Ulykke allene for at blive roset efter deres Død. Derfor troer jeg fuldkommelig, Erich! at du heller havde ladet dig hænge, end fordærvet denne deilige Historie.

Af dette Eventyr vi, kiære Børn, maae lære:
At ringe Folk i Hast at sætte i stor Ære
Ei mindre farligt er, end som at trykke ned
Den, der er bleven stor ved Dyd og Tapperhed.
Naar Bønder, Handværksmænd, man Regiment vil give,
Da Scepteret til Riis kan snart forvandlet blive,
For Øvrighed man da Tyranner let kan faae,
En Nero i hver Dorp ved Roret fast vil staae.
Mon Cajus, Phalaris vel fordum ove kunde
En større Myndighed, end denne ringe Bønde?
Green, Galge, Steil og Hiul, han truede os med,
Da han ei endda varm var i sin Myndighed.
Vi derfor Øvrighed fra Ploven meer ei tage,
Giør Bønde til Regent, som udi fordum Dage,
Thi gamle Griller hvis man fulgte derudi,
Hvert Herredom maaskee faldt hen til Tyrannie.

Den Stundesløse.

Comoedie udi tre Acter.

(Forestillet paa den danske Skueplads 1726.)

Personerne.

Vielgeschrey, den Stundesløse.
Leonard, hans Broder.
Leonora, hans Datter.
Magdelone, Huusholderske.
Pernille, Stuepige.
Anne, Kokkepige.
Christen Griffel,
Jens Sandbüchs,
Christoffer Federmesser,
Lars Dintfas,
} hans Skriverkarle.

Leander, Leonoræ Elsker.
Corfitz, Leanders Farbroder.
Erich Madsen, en Bogholder.
Peder Erichsen, hans Søn.
Oldfux, en Aventurier.
En Bonde.
En Barbeer.
En Skræder.
En Notarius.

(Scenen er i Kiøbenhavn.)

Første Act.

Første Scene.

Pernille.

Der skrives nu saa mange Comoedier i Verden, og ingen skriver om en Stundesløs. Dersom nogen vilde tage sig saadan en for, kunde jeg give skiønne Materialier dertil af min Herre. Man vil vel sige, at saadanne Characterer ere rare, og at ingen tænker derpaa; men der findes en Hob slige stundesløse Folk her i Landet, der støie, som de vare affindige, over slet intet, ligesom tvertimod der ere visse Folk, der kan have ti Ting i Hovedet paa eengang, og er dog at anse, som de vare ganske orkesløse. Jeg erindrer, for nogle Aar siden, da jeg tiente hos en Lands-Dommer, og jeg engang reisede med hans Frue, da vi kom ind paa Veien til en Kone, hvilken tog meget vel imod os, men syntes at giøre alt for meget deraf. Nu var hun i Stuen, nu i Kielderen, nu satte hun sig paa Hylden, nu under Bordet, nu klamrede hun med Piger, nu med Drenge. Vi bade hende ti Gange, hun skulde ingen Umag giøre sig for vor Skyld; thi vi kunde lade os noie med et Stykke Smørre-brod. Hun torrede Sveden af sig ti Gange, og bad os have Taalmodighed en halv Times Tid. Fruen svoer for mig, at hvis hun havde vidst, at Konen vilde have giort saadan Væsen, havde hun heller taget ind i Kroen; thi hun vilde nødig være formeget i Gield hos samme Kone, efterdi hun havde en Sag for Landstinget. Endelig blir Bordet bredet, og ventede jeg da i det ringeste at see en Postei til den første Ret; men alle disse Anstalter faldt ud til en klumped Meelgrod og otte haardkogede Æg. Men det var dog noget. Kunde Herr Vielgeschrey endnu med al sin Støien giøre saa meget som et Æg, var det ikke saa forunderligt, som det er. Dersom han endnu giorde det for at fordrive Kuld eller Skiørbug, kunde man sige, at der dog blev noget giort. Saaledes bar en gammel Magister fordum om Vinteren Brænde op paa sit Kammer af Kielderen, og siden af Kammeret ned i Kielderen igien, saa længe indtil han ingen Varme meer behøvede. Men Herren arbeider paa intet, det er intet og det blir til intet. Der er ingen udi Huset, som han roser for Flittighed uden mig, og der er dog ingen, som giør mindre Gavn, endskiøndt jeg er altid geskiæftig. Forgangen da En spurgte, hvor mange Folk han holdte, svarede han: Ikkun een; thi Pernille er min Stuepige, min Kokkepige, min Kammertiener, min Secretaire, min Huusholderske, min Kone; hvorvel det sidste især var Løgn. Ikke fordi jeg er just mere kydsk end en anden, men han har ikke Stunder at ligge hos nogen, og jeg er aldrig smukkere i hans Øien, end naar jeg har en Pen siddende bag Øret. Men der seer jeg Huusholdersken Magdelone komme.

Anden Scene.

Magdelone. Pernille.

Magdelone. Gid I saae en Ulykke, hvilke Skriver-karle I ere!

Pernille. Altid skielder hun; hvad fattes nu Jomfrue?

Magdelone. Jeg saae igiennem en Sprække ind udi Skriver-stuen, der sidder de Hunde og drikker Spansk-Viin, og Herren veed ikke andet end de skriver; og en af dem drak saadan Skaal: Magdelones Skaal! gid det gamle Orgelværk var gift!

Pernille. Ha! ha! ha!

Magdelone. Jeg er, Himlen skee Lov! ikke saa gammel endnu, at de har fornøden at ligne mig ved et gammelt Orgelværk.

Pernille. Det skulde jeg ogsaa mene.

Magdelone. Jeg har jo endnu ikke naaet mine fyrgetyve Aar.

Pernille. Ja hvad er det at regne for Alder! En Pige kan man nytte, indtil hun er halvtredsindstyve Aar.

Magdelone. Og desforuden bær jeg min Alder meget vel; thi jeg har endnu ingen Rynker.

Pernille. Ei! Hun har, min Troe, et godt brugeligt Legeme endnu, det er Synd at sige andet. Det er slet ikke for Hendes Ansigt eller Skabning, de foragte Hende, men fordi hun forklager dem iblandt for Herren.

Magdelone. Det er sandt, Pernille! Det er for min Ærlighed, at jeg maa lide alt saadant. De bilder Herren ind, at de slæber sig ihiel i hans Tieneste, og raaber paa høiere Løn, da de dog ikke fortiener Halvdelen af det, de faaer, og desforuden har aldrig ringeste Skilling under Hænderne, uden de jo klipper noget deraf, saa at han omsider blir til en Staader.

Pernille. Ei! sig ikke det. Herren har, min Troe, alt for mange Øien i Hovedet, og seer alt for nøie til udi Huset, at nogen skulde kunne bedrage ham.

Magdelone. Just fordi han er saa flittig og geskieftig, just derfor blir han bedragen. Naar jeg vil vare ham ad om hans Tieneres Utroeskab, har han formedelst andre unyttige Forretninger aldrig Stunder at høre mig. Jeg skulde aldrig have blevet her saa længe, var det ikke for een Tings Skyld.

Pernille. Hvad er det?

Magdelone. Det er, at han har lovet at skaffe mig en Mand. Men disse forbandede Forretninger, som kommer imellem, hindrer ham i hans Forsæt.

Pernille. Han har jo ikke Stunder at gifte sig selv engang, langt mindre sin Husholderske.

Magdelone grædende bitterlig. Jeg havde maaskee længe siden kunnet være gift, om jeg ikke havde forladt mig paa hans Løfter.

Pernille. Jeg veed, I kan jo ikke frie selv, Jomfrue! jeg vilde ønske, det var Moden; jeg skulde, min Troe, ikke heller gaae saa længe, som jeg gjør.

Magdelone. Nei, det er sandt. Men Madame Kirsten Gifte-Kniv har tilbudet mig adskillige Gange, for en Discretion at skaffe mig en brav Mand, men jeg har altid biet paa Herrens Naade.

Pernille. Hun maa da ret bryde engang overtvert, Jomfrue! og tage Herren med en Trumpf, naar Hun engang finder ham ledig.

Magdelone. Naar finder man ham ledig, Pernille? Ach! Ach! om En kunde komme noget til i det samme, thi vi ere alle Mennesker, saa havde han det paa sin Samvittighed. Ach! ach! den forbandede Geskieftighed. Men hvoraf kan det komme, at visse Mennesker ere saa stundesløse?

Pernille. Jeg kan ikke vide, Jomfrue! Jeg mener, at ligesom de, som ere fødte paa en Jule-Nat, seer altid Spøgelse; de, som er fød udi Regnveir, græder altid; saa bilder jeg mig ind, at slige stundesløse og arbeidsomme Folk, som Herren, maa være giort i en Skriverstue, eller fødte paa en Postdag.

Magdelone. Ei Snak!

Pernille. Ja, Jomfrue! det er saa kun min Mening, som jeg ikke vil twinge andre til. Jeg har mærket tidt, at Herren har været ganske roelig, men saasnart han har hørt tale om Breve og Forretninger, er han bleven ligesom Don Qvichot, naar man taler om vandrende Riddere. Der maa visselig være en Hob geskieftige Vædster i Herrens Mave, hvilke maa have den Natur, at de begynde at fermentere, saasnart han seer et Stykke Papiir: eller han i Steden for Blod maa have Blæk, som løber om i Aarerne.

Magdelone. Hvad det er eller ikke er, saa lider jeg derved, og min Velfærd blir sat tilside ved hans Stundesløshed.

Pernille. Hans egen Datters Velfærd blir sat tilside derved. Han har jo lovet hundrede Gange at flye hende en Mand, men glemt det hundrede Gange igien, og Monsieur Leander, som elsker hende i et heelt Aar, har endnu ingen Leilighed faaet, at tale med ham derom.

Magdelone. Men er det Leanders og Jomfruens rette Alvor, at de vil have hverandre?

Pernille. Ja vist, I skal nok faae det at see.

Tredie Scene.

Leonora. Magdelone. Pernille.

Leonora. Hvor er Husholdersken? — min Far kalder paa hende.

Magdelone. Saa maa jeg da løbe.

Gaaer.

Pernille. Det var ret vel, at hun gik. Nu kan vi tale noget sammen om det andet.

Leonora. Ach Pernille! jeg forlader mig paa din Hurtighed og den Credit, du har hos min Faer.

Pernille. I Dag skal det, min Troe, blive noget af; thi jeg veed ikke, Herren har havt nogen Tid mindre at bestille. Jeg har bestilt Leander at komme hid Klokken ni, og saa haaber jeg nok, at han skal faae et Qvarteers-Tid at tale med Herren. Det er os kun om Tiden at giøre.

Leonora. Jeg haaber nok, at naar min Faer seer hans Person, og hører hans

Stand og Vilkaar, saa blir det ikke saa vanskelig Sag.

Pernille. Det er sandt nok, Jomfrue! men Knuden er kun at finde en ledig Time hos ham. Men der hør jeg, han kommer. Det er bedst, at I løber tilside.

Fjerde Scene.

Vielgeschrey. Lars Dintfas. Christoffer Federmesser. Jens Sandbüchs. Christen Griffel. Pernille.

Pernille sætter sig ned ved Bordet at skrabe Pennefiedre, og Vielgeschrey kommer ind udi sin Slaaprok, efterfulgt af fire Skriverkarle, alle med Pennefiedre bag Orene.

Vielgeschrey gaaer frem og tilbage, stirrende paa et Stykke Papiir, raaber: Lars Dintfas!

Lars løbende til ham. Ja Herre!

Vielgeschrey gaaende til den anden Side. Lars Dintfas!

Lars. Her er jeg, Herre!

Vielgeschrey gaaende til den anden Side, stirrende. Christoffer Federmesser!

Christoffer løbende til ham. Hvad har Herren at befale?

Vielgeschrey. Hvad vil du? du seer jo, at jeg har at bestille.

Christoffer. Herren kaldte paa mig.

Vielgeschrey. Det var Løgn. Bi kun til jeg kalder paa dig. Hvor er Jens Sandbüchs? Er han ikke tilstede?

Christoffer. Jo han er, Herre.

Vielgeschrey. Jens Sandbüchs!

Jens løbende til ham. Her er jeg Herre!

Vielgeschrey gaaer stirrende til den anden Side. Jens Sandbüchs!

Jens løbende til ham. Hvad har Herren at befale?

Vielgeschrey. Har du reenskrevet Copien af forrige Uges Udgifter?

Jens. Ja Herre? her er den.

Vielgeschrey. Er den confereret med Klakken?

Jens. Ja Herre! Jeg og Christen Griffel confererede i Morges ved Lys.

Vielgeschrey. I confererede vel saadan som I confererede sidste Gang. Jeg tør nu slet intet lade passere, uden jeg har seet det igiennem selv. Hvad bestiller du, Pernille?

Pernille. Jeg sidder og skraber Penne tilrette for Skriver-Karlene.

Vielgeschrey. Det holder jeg af. Jeg har mere Nytte af den Pige, end af alle Jer andre Dogenichter. Stat kun op lidt, Pernille! Jeg maa sidde og conferere. Christen Griffel! læs du, du læser tydeligst.

Christen. Den 21de udgivet: 1) 3 Rdlr. 2 Mk. Arbeidsløn for Herrens brune Klædning. 2) 4 Mk. for et Par Tøfler til Pernille.

Pernille. Det er sandt. Jeg har glemt at takke Herren derfor. Jeg takker, gunstige Herre; jeg skal slide dem op paa Herrens Sundhed.

Vielgeschrey. Du kanst takke mig en anden Gang, Pernille! ikke naar jeg sidder i Forretninger. Nu kunde vi allerede have avanceret et temmelig Stykke, hvis du ikke havde kommet med den Snak. Læs videre.

Christen. 3) For fire Pund Kalve-Kiød 3 Mk. 4) For fire Potter Melk 1 Mk. 5) Drikke-Penge for det Fad forraadnede Pærer, som vi fik til Foræring, 1 Mk. Summa Lateris 5 Rdlr. 5 Mk. 6) Et Pund Caffeebønner 1 Rdlr. 7) Hent 2 Skilling i Theevand. 8) 3 Skilling til en Qvint paa Jomfruens Luth.

Vielgeschrey. Holdt! læs op igien. Hvad fulgte efter de 2 Skilling i Theevand?

Christen. Derpaa følger 3 Skilling til en Qvint.

Vielgeschrey. Gid I faae en Ulykke for Jer Copiering og Conferering! Paa de 2 Skilling i Theevand følger 1 Skilling, givet i Almisse til en Staader.

Pernille. Det var uforskammet at glemme saadant. Nu blir jo den hele Regning gal.

Vielgeschrey. Maa du ikke vel sige det Pernille! Er jeg ikke et ulykkaligt Menneske, der har slige Tienere. I Steden for at lette mig i mine Forretninger, flyer de mig flere paa Halsen. Skriver nu om igien, I Skabhalse! hver sin Copie, saa veed jeg endelig den maa blive rigtig.

Pernille. Vil ikke Herren drikke Thee?

Vielgeschrey. Faaer jeg Stunder til at æde og drikke? Nu har jeg to Breve at skrive. At skrive et Brev, holdes kun for en Bagatelle, men af dem, der ikke har forsøgt, hvad det er; thi her skal paa eengang tænkes paa Postpapiir, Pen, Blæk, Lys, Signet, saa at En kan blive gal i Hovedet, naar man tænker derpaa.

Pernille. Herren glemte endnu at regne Lak med.

Vielgeschrey. Det er sandt, Pernille, det er uendeligt. Nu, skriver I Karle der henne?

Karlene. Ja.

Vielgeschrey. Hvor ere alle mine Skriver-sager, Pernille?

Pernille flyver omkring. Her er Postpapiir, her er Lak, her er Signet.

Vielgeschrey. Denne Pige kunde jeg ikke undvære; thi hun har Memoriam localem. Sætter sig ned at skrive, men reiser sig strax. Pernille!

Pernille. Herre!

Vielgeschrey. Har Hønsene faaet Mad?

Pernille. Nei! Herren pleier selv at give dem.

Vielgeschrey. Hvor er de Oste-skorper, jeg skar i Gaar?

Pernille. De ligger hen i Skuffen.

Vielgeschrey kaster ud igjennem Vinduet. Tipe! Tipe! Tipe!

Femte Scene.

Leander. Personerne af forrige Scene.

Pernille. Nu kommer Han ret tilpas, førend Herren kommer i med at skrive. See! gak nu imod ham.

Leander. Jeg beder ydmygst om Forladelse, min Herre! Jeg har noget at tale med Ham, som er mig saavelsom Ham selv magtpaaliggende.

Vielgeschrey. Hvad er det? Han er saa god at sige sin Mening kort, thi Tiden er knap for mig.

Leander. Jeg er Jeronimus Christoffersens Søn .....

Vielgeschrey. Jeg kiender Monsieur Jeronimus. I var en brav Mand til Faer.

Leander. Jeg er kommen her efter min kjære Faers Raad og Villie, at .....

Vielgeschrey til Skriverne. Skriver I der henne, Karle?

Tutti. Ja vi gjor.

Vielgeschrey. Lad engang see, hvorvidt I er kommen. Om Forladelse, Monsieur! et Øieblik. Gaaer hen til det lange Bord.

Sjette Scene.

En Barbeer. En Bonde. En Skræder. De Forrige.

Barberen kommer først ind. Ich bin schon zwei mahl hier heute gewesen umb den Herrn zu barbieren, aber der Herr war noch nicht aufgestanden.

Vielgeschrey. Ja Mester! I maa expedere mig saa hastig, som mueligt er; thi jeg har Hænderne fulde af Forretninger.

Han sætter sig ned at lade sig barbere; medens

Barberen sæber ham, fører han saadan Snak: Es ist ein grausames Wetter heute.

Vielgeschrey. Det mærker jeg.

Barberen. Ich weiß nicht, wie es mit der Welt beschaffen ist, je mehr man lebt, je ärger gehts; man höret und siehet nichts als Böses. Der Herr hat vielleicht gehöret, was in diesen Tagen passiret ist?

Vielgeschrey. Nei, jeg har intet Nyt hørt, jeg har ikke heller Stunder at spørge om Nyt; thi jeg har nok i mine egne Sager, og faaer ikke et Øieblik Tid til at tale med en ærlig Mand.

Barberen. So will ich es denn Ihro Gnaden erzählen: eine Matrosen-Frau in den Neuen-buden hat auf einmahl zwei und dreißig Kinder zur Welt gebracht, und war doch nicht dicker als eine ordinaire schwangere Frau. Wi kann Ihro Gnaden das begreiffen?

Vielgeschrey. Jeg har ikke fornoden at bryde mit Hoved med at begribe det; thi jeg maa først vide om det er sandt.

Barberen. Das ist so wahr, als ich hier stehe, denn ich kann die Historie mit Umbständen erzählen; denn die Kinder wurden alle getauft, aber sturben gleich darauf.

En Bonde kommer ind. God Morgen, Husbond! Jeg har Penge at yde for to Pund Byg og et Boel-svin.

Vielgeschrey gaaer fra Barberen, ganske overfæbet. Du staaer jo for tre Pund Byg?

Bonden. Ja jeg veed det nok, go' Husbond! men Husbonden maa give mig efter det ene Pund Byg i Aar; thi Tiderne ere saa slet for os, som de aldrig har været.

Vielgeschrey. Det er en gammel Snak den. I klager altid.

Bonden. Ja Husbond! hvem der har høie Marker, som vi, den har ikke faaet meget i Aar. Kornet syntes vel at være noget, da det stod paa Ageren. Drollen splide mig ad, Husbond! fik vi ikke mindre Korn i Aar end i Fior; og det er knapt, at man vil give os en Rixdaler for Tønden paa Torvet. Veed Husbond ikke, hvad Capitels-Kiøb blir i Aar?

Vielgeschrey. Nei, jeg kan ikke vide. Men hør! Du maa give mig Penge for tre Pund.

Bonden. Ach! jeg vilde gierne go' Husbond! jeg vilde gierne; men Husbonden maa have Taalmodighed med mig i Aar, saa skal jeg siden stræbe, som en ærlig Mand, baade at betale Skat og Landgilde.

Vielgeschrey. Du lover saa alle Aar, og det er dog lige nær.

Bonden. Ja Gud bedre, Husbond! naar Skab kommer paa Qvæget, og tar vore Heste bort, saa at vi maa leie for Penge vore Naboers Heste at ploie Jorden med.

Bonden taer nogle Penge op af en Klud, som Vielgeschrey tæller.

En Skræder kommer. Herren har vist forlanget, at jeg skulde tage Maal til en Klædning?

Vielgeschrey løber fra Pengene. Naar det kommer, saa kommer det altsammen paa eengang.

Skræderen. Det skal være giort i et Øieblik, Herre!

Vielgeschrey lader tage Maal af sig.

Bonden. Pengene var jo rigtig, Husbond! for de to Pund Byg?

Vielgeschrey løber til Bonden igien. Det er sandt, jeg talte ikke alle Pengene. Her kommer saa meget paa eengang, at man maa blive gal i Hovedet

Tæller Pengene igien.

Barberen. Will der Herr, daß ich ein andermahl wiederkommen soll?

Vielgeschrey. Jeg er jo alt raget, Mester! Tar sig om Hagen, og føler Sæben. Hillemænd; Sæben tørres ind i Ansigtet; hav Taalmodighed lidt, medens jeg rages. Sætter sig ned og siger: Ach! Gud bedre den, der

har mere at forrette end han kan overkomme! Skriver I derhenne? De svarer Ja.

Pernille. Ach gunstige Herre! Vil han ikke tale et Ord med denne fremmede Herre, der har biet saa længe.

Vielgeschrey. Hillemænd! det var sandt. Gaaer bort I andre, og kommer igien om en Time. Om Forladelse, Monsieur; at jeg har ladet Ham staae saa længe! Han seer selv, hvordan jeg er omspændt af Forretninger. Hvad er ellers Hans Begiering?

Leander. Min Herre! Jeg er Jeronimus Christoffersens Søn, som med min Faers Villie kommer hid at begiere Hans kiære Datter, som jeg nogen Tid har baaret Kiærlighed til. Min Faer skulde selv have havt den Ære at opvarte Herr Vielgeschrey og paa mine Vegne giort dette Forslag, men en liden Uvasselighed hindrer ham at komme ud i disse Dage.

Vielgeschrey. Monsieur! jeg takker Ham for Hans gode Tilbud. Men maatte jeg tage mig Frihed og spørge, hvortil Han har appliceret sig?

Leander. Min Faer har intet sparet paa min Optugtelse. Han har ladet mig reise Udenlands, ladet mig lære alle galante Exercitier og adskillige Sprog, foruden Latin.

Vielgeschrey. Det er godt nok, Monsieur! men jeg er meget for en Svigerson, der er arbeidsom, der fører en god Pen, og kan gaae mig noget til Haande i mine Forretninger.

Leander Hvad det angaaer, saa kan jeg vise min Herre Prøver paa min Færdighed af adskillige Breve, som jeg har i min Lomme, og vil tage mig den Frihed at vise Herren.

Vielgeschrey. Skriver I noget derhenne? Tutti. Ja!

Vielgeschrey. Lad see, hvor langt I er kommen.

Gaaer hen og kommer til Leander igien.

Leander. See her min Herre! her er adskillige Breve, saavel paa Fransk, som paa Latin.

Vielgeschrey. Nei Monsieur, det er ikke saa jeg mener, forstaaer Han sit Bogholderie?

Leander. Nei, min Herre! hvortil skulde det nytte mig?

Vielgeschrey. Det kunde nytte mig; thi det andet Slags Skrift er jeg ikke tient med. Jeg vil at min Datter skal have en god Bogholdere, og eftersom Monsieur ikke forstaaer Bogholderie, saa maa Han ikke tage ilde op, at jeg afslaaer hans Begiering.

Leander. Jeg vil gierne lægge mig efter Bogholderiet for Hans Jomfrue Dotters Skyld, som jeg saa inderlig elsker.

Vielgeschrey. Ei Monsieur! tael ikke derom; den Profession skal man have lært fra Barndommen op, og tilmed saa har jeg halvdeels loved min Dotter bort til Bogholder Erich Madsens ældste Søn, Peder, som skal være en dygtig Karl, og træde i sin Faers Fodspoer.

Leander. Jeg er forsikkret paa, at Jomfruen aldrig begvemmer sig til at tage saadan Pedant, og jeg undrer mig over, at min Herre vil give sin Dotter til saadan en.

Vielgeschrey. Jeg tænkte det nok. I gode Cavaliers kalde alle dygtige og lærde Folk Pedanter. Det er en Person, som kan lette mig meget i mine store Forretninger, som vore mig over Hovedet.

Leander. Jeg veed ikke, hvad Forretninger en Mand kan have, der sidder i ingen Bestilling?

Vielgeschrey. Jeg har saa mange Forretninger, at jeg faaer ikke Stunder til at æde og drikke. Pernille! han siger, at jeg ingen Forretninger har! det kan du vidne med mig.

Pernille. Herren har ti Mænds Arbeide. Det er hans Uvenner, som siger om ham, at han har ingen Forretninger. Herren holder jo, foruden mig, fire Skriverkarle; hvilket allene er Bevis nok, at han har Forretninger.

Vielgeschrey. Og jeg kommer endnu til at tage et Par an. Skriver I noget derhenne, Karle.

Tutti. Ja, vi skriver af al Magt.

Leander. Min Herre! jeg kan forsikkre Ham paa, at Hans Dotter aldrig skal faae den Pedant.

Vielgeschrey. Hvem Pokker vil hindre mig derudi?

Leander. Det skal jeg, det skal Jer Dotter selv.

Vielgeschrey. Det er artig!

Leander. Jeg kan forsikkre min Herre paa, at der intet skal blive af.

Vielgeschrey. Og jeg kan forsikkre Jer paa, at hun skal blive gift med Peder Erichsen, Bogholder, inden Soel gaaer ned. Adieu Monsieur! Jeg har ikke Stunder at tale med Ham mere. Leander gaaer bort. Har du hørt Magen til den Karl, Pernille?

Pernille. Det bekiender jeg; havde det ikke været af Respect for Herren, saa havde jeg givet ham en paa hans Mund.

Vielgeschrey. Den Karl vil foreskrive en brav Mand, hvem han skal gifte sin Dotter til, og foragte en Bogholder. Jeg har en Hob at bestille, men jeg faaer da at tale med min Dotter lidt. — Leonora kom ind!

Syvende Scene.

Leonora. Vielgeschrey. Pernille. Skriverne.

Vielgeschrey. Min Dotter! hvorvel mine Forretninger ere store, saa tænker jeg dog paa din Velfærd.

Leonora. Jeg takker min hjerte Faer.

Vielgeschrey. Jeg har i Sinde at gifte dig.

Leonora. Jeg takker.

Vielgeschrey. Og det med en brav forstandig Karl.

Leonora. Jeg er forsikkret om, at min Faer gir mig ikke bort, uden til et skikkeligt Menneske.

Vielgeschrey. Og jeg vil, at du skal have Bryllup med ham inden Aften.

Leonora. Ligesom min kjære Faer finder det for godt.

Vielgeschrey. Jeg har ikke villet spørge dig til Raads, førend jeg lovede dig bort, saasom jeg er vis paa din Lydighed imod din Faer.

Leonora. Ach, min hjerte Faer! jeg faaer just den Person, som jeg mest elsker.

Vielgeschrey. Det er den Person, som jeg nævnede for dig i Gaar Aftes.

Leonora. Nei! Papa talede intet derom i Aftes.

Vielgeschrey. Saa har du glemt det, mit Barn! jeg har hundrede Ting udi Hovedet, og kan dog bedre komme en Ting ihu end nogen af Jer andre! Personen er et fornuftig ungt Menneske.

Leonora. Ja det er, min Troe, vist.

Vielgeschrey. Og har en brav Mand til Faer, i hvis Fodspor han vil træde.

Leonora. Det tviler jeg ikke paa.

Vielgeschrey. Og inden fire Aar vil blive den dygtigste Bogholder udi Byen.

Leonora. Hvad? Leander Bogholder?

Vielgeschrey. Han hedder ikke Leander, han hedder Peder, og er Erich Madsen Bogholders Søn.

Leonora. Ach Himmel! hvad hører jeg! jeg tænkte, at det var Leander, Herr Jeronimi Søn.

Vielgeschrey. Ha, ha! nei mit Barn! det er ikke Partie for dig. Den Snushane var her nyelig, men fik strax Afslag.

Leonora. Ach jeg elendige Menneske! vil I give mig bort til saadan en Pedant?

Vielgeschrey. Hør! mine Forretninger tillader mig ikke at holde længere Snak med dig; gak strax ind og lav dig paa at giftes med den unge Bogholder inden Aften.

Leonora gaaer grædende. Pernille! Følg du efter hende, og forehold hende den Lydighed, hun er sin Faer skyldig.

Pernille. Herren maa ikke tvile derpaa. Jeg skal herudi være Ham ligesaa tro som i alt andet.

Vielgeschrey. Skriverkarle! kommer op paa Salen, der kan vi forrette vore Sager i Roelighed.

De stikke alle Pennene under Orene og gaaer.

Ottende Scene.

Pernille. Leonora.

Pernille. Den som vil spille noget Puds maae først søge at komme i dens Credit, som han vil optrække. Naar Herskabet i et Huus er gudfrygtig, stille alle habile Tienere sig ogsaa gudfrygtige an, og derved komme fort, og giore hvad de ville. Naar store Herrer giøre sig en Glorie af at drikke hinanden i Seng, insinuere Tienere sig ved det samme. Naar store Herrers Genie er at støie over slet intet, seer man ogsaa Tienere at puste og tørre Sveden af sig, skiøndt de intet forrette. En habil Tiener, der vil giore et Skielmstykke, maa først udstudere sit Herskabs Naturel og iøre sig det samme. Dette har jeg taget i Agt, og derfore støier mest i Huset, og mindst forretter, hvorudover jeg meest er hørt af alle. Naar Herren klager over sit Arbeide, klager jeg med, naar han støier, støier jeg med; naar han tør Sveden af sig, tørrer jeg med; naar han for sine Forretningers skyld finder det raadeligt at give sin Datter bort til en Bogholder, roser jeg saadant Partie, skiøndt jeg i mit Hierte er saa lidt derfor, at om I selv, Jomfrue, blev saa gal at ville have saadan Mand, skulde ingen være mere Jeres Fiende end jeg.

Leonora. Du har ikke Behov at være bange derfor.

Pernille. Lad saadan Slyngel gaae hen og gifte sig med et gammel Blæthorn. Er han skabt til at ligge i saadan Jomfrues Arm, og er I skabt til at være Madame Bogholders?

Leonora. Ach Pernille! jeg forlader mig allene paa dig. Men hvori bestaaer det Anslag, hvorved du agter at giøre det til intet, og befodre min Kiærlighed med Leander?

Pernille. Ei, Jomfrue! jeg siger ikke mit Anslag, førend det hele Senat blir samlet.

Leonora. Jeg troer, at Leander og hans Tiener kommer hid paa Dieblikket.

Pernille. Gid de vilde komme; thi nu er den eneste Tid, vi faaer Leilighed at tale sammen i Dag. Jeg laver til Barsel med Tvillinger, og Leanders Favorit Oldfux skal være Jordemoer. Jeg har Bud efter dem. Men see! der kommer de.

Niende Scene.

Leander. Leonora. Pernille. Oldfux.

Leander. Ach! allerkiæreste Jomfrue! jeg har aldrig havt saadan ond Time som denne, siden jeg fik saadan haanlig Afvisning af Hendes Fader.

Leonora. Ach Leander! den har ei heller været mindre ond for mig.

Pernille. Hor I godt Folk! her er ingen Tid til at holde lang Fadder-Snak. Jeg har en Hob Machiner i Hovedet, som skal sættes i Værk.

Leonora. Lad os nu høre dit Anslag.

Pernille. Mit Anslag? meen' J Jomfrue, at eet Anslag vil forslaae? Der har mødt mig saa mange Vanskeligheder udi mit Foretagende, at jeg har været nogle Gange færdig til at forlade det hele Værk.

Leander. Ach! lad os da høre, hvad du har paafundet, for at hiælpe os.

Pernille Hør Monsieur! kan J agere en Pecant udi Nodsfald? derudi bestaaer Hovedposten.

Oldfux. Hvad han ikke kan, det skal jeg nok lære ham.

Pernille. Kiender du Peder, Erich Madsen Bogholders Søn?

Oldfux. Jeg har seet ham mange Gange paa Gaden.

Pernille. Hans Person maa Leander tage sig paa, og komme til Herren for at frie.

Oldfux. J dette første Anslag gior jeg to Anteqninger. For det første: har Herr Vielgeschrey nyelig taelt med Leander, og, for det andet, kiender han Bogholderen, efterdi han har udvalt ham til Sviger-Søn.

Pernille. Dine tvende Antegnelser sætter jeg en Streg over igien. Herr Vielgeschrey har aldrig taelt med Leander uden eengang. Og lad være han havde taelt ti Gange med ham, saa kiendte han ham dog ikke. En Mand, i hvis Hoved vrimler saa mange Forretninger, som Myrer i en Tue, kiender ikke saa let Folk igien. Det er knapt at han kiender mig iblandt; thi i Gaar stod han længe og taelte med mig, og kaldte mig Magdelone. Tilmed skal Leander føre sig saaledes op, baade udi Klædedragt og Lader, at han skal kunne bedrage, hvem det skulde være. For det andet, har jeg udspionered, at Herren har aldrig taelt med den unge Bogholder, men allene med hans Faer. Mener du, at jeg ikke overlægger mine Sager?

Oldfux. Ja saa tar jeg mine Ord tilbage. Jeg hører, at det kan lade sig giøre. Men naar da den rette Bogholder kommer, saa blir jo Bedrageriet aabenbare.

Pernille. Han maa vel komme; det skal dog ikke blive aabenbaret. Naar Leander har været her først, maa den anden gierne komme siden.

Oldfux. Ei! det gaaer aldrig an, uden man mager det saa, at den rette Bogholder ikke kommer ind.

Pernille. Hvis det stod i min Magt, saa havde jeg ikke nær havt saa mange Omsvøb at speculere paa. Jeg kan ikke hindre ham at komme ind; thi jeg staaer ikke altid ved Porten, og Gaardskarlen har Ordre at lukke ham ind. Men hør nu, hvad der maa giøres; Leander skal komme hid Klokken to, som er en Time før den anden kommer, og saa faaer han Herren i Tale og Tilsagn paa hans Datter. Men førend Pedanten kommer, maa vi indvikle Herren udi nogle uformodende Forretninger, saa at han ikke faaer Stunder at tale med ham.

Oldfux. Mener du da, at han gaaer bort uden Beskeed?

Pernille. Han skal gaae meget fornøiet bort.

Oldfux. Hvor Pokker kan det lade sig giøre?

Pernille. Jeg er ikke kommen halv-veis endnu. Vi har her en giftesyg Husholderske, hun bedder Magdelone, som Herren har tidt lovet at forsørge; hende bilder jeg ind, at Bogholderen frier til hende. Naar han nu kommer, medens Herren er i Forretninger op til Drene, saa raader jeg ham at lade Jomfruen komme ned at entretenere Bogholderen, men istedet for Jomfruen bringer jeg ham Magdelone ned, som mener, at det er hendes Frier.

Oldfux. Hillemænd! det er alt for store Anslag for en Pige, som du est. Men eftersom Magdelone er noget til Alders, kan han maaskee ikke fatte Kiærlighed for hende.

Pernille. Fatter han ikke Kiærlighed til hende, saa er det disbedre. Men resolverer han sig til at tage hende, som jeg nok troer (thi slige Karle seer kun efter Penge og Velstand), saa kan Magdelone derover ogsaa blive gift, og Comoedien desartigere blive spillet; thi jeg kan ikke negte, at jeg jo gierne vilde have Magdelone gift med denne Bogholder.

Oldfux. Ha! ha! ha! men jeg seer saa mange Vanskeligheder ved alt dette, at jeg kan aldrig bilde mig ind, at det vil løbe vel af.

Pernille. Naar jeg kun faaer Herren indviklet brav udi Forretninger, tviler jeg ikke om et godt Udfald.

Oldfux. Men at vikle ham ind i Forretninger, kan just fordærve Sagen; thi saa sætter han Brylluppet op, og faaer imidtid Sandheden at vide.

Pernille. Det skal jeg nok sætte en Pind for; thi jeg svær ham til, at Leander lurer paa at snappe Jomfruen bort (hvilket er sandt) og raader ham at ile med Brylluppet. Og, som jeg blir Herrens Geheime-Raad, saa bestøvner jeg Leander, som er forklæd, i en Hast, og den anden skal ikke komme førend det er for silde. Jeg skal nok drive dette igiennem uden Hexerie.

Oldfux. Jeg ønsker dig Lykke, Pernille!

Pernille. Mener du, at du skal imidlertid være ørkesløs?

Oldfux. Jeg seer ikke, at jeg har noget at forrette udi alt dette, med mindre du ogsaa vil gifte mig med det samme, og paa eengang have den Ære at slutte en Triple-Alliance eller tre Gifte-Trac ater.

Pernille. Nei! Du skal faae nok at bestille. Du skal bringe Herren udi Forret-

ninger og Uroelighed. Først skal du komme hid som et Bud fra Leander, at lade Herren vide, at han har i Sinde at paaføre ham en Proces, efterdi han vil give til en anden hans Datter, som ved adskillige Breve har forpligtet sig til Leander. Naar han saa faaer det at høre, blir Hovedet kruset paa ham, og jeg raader ham da at skrive et fyndigt Brev til Leander, og at consulere en Advocat, om han strax skal fare fort med Brylluppet for at gjøre slige Trudseler til intet. Al den Hielp, jeg behøver af dig, er kun at sætte Herren udi fortrædelige Forretninger.

Oldfux. Men naar Advocaten kommer, saa siger han vel, at Herren skal give sig tilfreds, og at de Trudseler har intet at betyde.

Pernille. Derfor skal du ogsaa agere Advocat, og stille dig saa gal an, at han gaaer lige klog fra dig. Kan du ellers hitte paa noget andet at spilde Tiden for ham, saa er det desto bedre; thi Breve og Forretninger ere Hiulene, som skal drive vor Machine.

Oldfux. Det er en forbandet Machine. Jeg kan blive ganske hovedsvimled af det, jeg hører fortælle, hvordan den er sammensat; hvad Fanden er det ikke, disse Qvinder kan hitte paa.

Pernille. Du skal være ved Haanden og lave dig paa saadan Dragt, som er nødig at bruge, og jeg skal ved en liden Pige, som jeg har, lade Jer begge vide, naar Tid er at spille en Rolle. Tre Personer skal du agere; først Budet fra Leander, siden Advocat, og endelig en Barbeer, thi han maa have Skiægget af sig i Eftermiddag; om en Time maa du være her med dine Præparatorier. Jeg skal indlade dig i et Kammer, og vare dig ad, naar du skal komme ind. Det er alt, hvad du skal have i dit Hoved. Det øvrige skal jeg sørge for.

Leander. Men om nu denne Machine gaaer i Stykker, hvad da?

Leonora. Om det ikke lykkes, saa forlader jeg Jer dog ikke, Leander. Jeg omkom mig før selv, førend jeg tog den Pedant.

Pernille. Jeg skulde før vride Hovedet om paa Jer, Jomfrue! førend I skulde blive Madame Peder Bogholders.

Leander. Jeg takker dig for din Iver og Troeskab, Pernille!

Oldfux. Han takker hende, for hun vil have den Godhed at vride Hovedet om paa hans Kiæreste.

Leander. Nei, Oldfux! det er ikke saa at forstaae.

Oldfux. Dette Giftermaal med Magdelone, kunde man ikke lade det fare, for at gjøre Intriguen mindre vanskelig?

Pernille. Men kunde du ikke holde din Mund, og allene tage vare paa det, som jeg har sagt dig? Jeg vil, at Magdelone skal blive gift med det samme for en vis Aarsags skyld. Naar man vil gjøre noget, saa maa man gjøre det saa, at det kan høres og spørges; gaaer nu Jer Vei. De vil gaae. Nei! bi lidt. Jeg vil see, hvordan Monsieur Leander bær sig ad at agere Pedant.

Leander. Jeg veed, min Troe, ikke, førend Oldfux exercerer mig.

Oldfux. Maatte jeg kun gaae i Jer Sted, skulde det ingen Fare have. Lad engang see, hvordan I vil bære Jer ad, naar I skal spille saadan Person; bild Jer ind, at jeg er Hr. Vielgeschrey, hvis Datter I skal begiere.

Leander. Jeg kommer efter min Papa's Ordre, til hvilken min Hr. Vielgeschrey har behaget at proponere . . . . .

Oldfux. A . . . . . er I gal? det er jo Kammerjunker-Snak og Complimenter! Er det at agere Skolemester? Giv nu Agt engang paa mig. Jeg Peder, Erich Madsens ældste Plante, barnefød udi Aabenraa, kommer her i Dag at angrafere min allerringeste Person i min gunstige Herres Huld og Bevaagenhed, og at begiere til Ægte denne hans Prima kiære Datter, Secunda ikke, som Eders Gunst har lovet min kiære Fatter Erich Madsen Bogholder, siger Erich Madsen Bogholder, at accordere, give, og overantworde til min Kiæreste og Ægtefælle, og det strax efter Sigt. Jeg tilskriver saadant allene min gunstige Herres Godhed, ikke mine meriterende Fortienesters Valuta, thi jeg bekiender, at naar jeg ligner min Persons Ringhed med saadan Jomfrue, paa hvilken Eders Gunstighed har behaget at give mig Transport, er jeg ikke værd at løse hendes Skoeremme, ja kan ei lignes anderledes, valore intrinseco, end en autoriseret Seddel mod en Banco-Daler; ligerviis og ligesom en Skriver-Tavle udi Størrelse og Vigtighed overgaaer et Griffel, saaledes, og ikke anderledes, overgaaer Jomfruens Dyd, Stand og Vilkaar mine Dyder, min Stand og min Vilkaar. Hun er Skrivertavlen, og jeg er hendes indtil Døden underdanige Griffel. — Imidlertid, medens I saa taler, skal I stedse svinge med den høire Haand og brav svælge Ordene ned.

Pernille. Det er godt nok, Oldfux! men du maa dog ikke outrere din Tale saa meget.

Oldfux. Ja ja! vi kan altid slaae noget af. Kom lad os nu gaae hiem.

De gaaer.

Tiende Scene.

Leonora. Pernille.

Leonora. Ach, Pernille! Jeg skiælver og bæver, naar jeg tænker paa alt dette. Først er jeg bange, at Anslaget ikke skal lykkes, og for det andet frygter jeg for Folkes Eftertale, at jeg har fixeret min Faer.

Pernille. Ei Jomfrue! er ikke Kiærligheden stærkere end som saa, saa har jeg en skien Invention; I skal skille Jer ved Leander, og blive Leonora Peder Erichsens.

Leonora. Ach! nei, Pernille!

Pernille. Ach! jo, Jomfrue! Vi har jo da ikke saa mange Hocusprocus fornoden.

Leonora. Ach! Pernille! hør mig.

Pernille. Jeg har eftertænkt det, Jomfrue! det er en stor Synd at narre sine Forældre. Og det for en ringe Ting.

Leonora. En ringe Ting, siger du!

Pernille. Ja vist monne det være en ringe Ting, naar I tar i Betænkning at spille et Puds for at nyde den .....

Leonora. Jeg har aldrig taget det i Betænkning, men jeg siger kun, at .....

Pernille. Adieu! Leonora Bogholders!

Leonora. Ach! jeg dør af Sorg.

Pernille. Adieu! Madame Skrivertavle!

Leonora. Hvis du slaaer Haanden af mig, tar jeg Livet af mig selv.

Pernille. Jeg har efter Hendes Begiering først brudt mit Hoved, saa jeg nær er gal, og siden holder Hun det for Synd at bruge List.

Leonora. Jeg, vist gior jeg ei, hielp mig, allerkiæreste Pernille!

Pernille. Mon Jer Faer er ikke bekiendt tilforn over den hele Bye for hans Stundesløshed?

Leonora. Jeg tar det aldeles ikke i Betænkning.

Pernille. Mon han ikke af saadan Historie kan blive klog igien?

Leonora. Ach! plag mig dog ikke meer.

Pernille. Mon nogen staaer større Fare, end jeg, naar det bliver aabenbaret?

Leonora. Vil du da ikke tilgive mig det, Pernille?

Pernille. Kys mig paa Haand da, og bed mig om Forladelse!

Leonora. Ach gierne.

Pernille. Saa! nu er jeg god igien. Men der kommer Magdelone. Comoedien maa begyndes med hende.

Leonora gaaer.

Ellevte Scene.

Pernille. Magdelone.

Pernille. Nu Jomfrue! giv Jer nu tilfreds. Nu er Jer Forløsnings-Tid kommen. I kommer kanskee i Brude-Seng denne Aften.

Magdelone. Ach! er det sandt, Pernille?

Pernille. Ja det er ganske sikkert.

Magdelone. Med hvem, Pernille?

Pernille. Med en smuk velhavende ung Person.

Magdelone. Ach! mit Hierte pikker i mig af Glæde.

Pernille. Som forstaaer sit Bogholderie.

Magdelone græder. Der udi Broken og Regnekonsten er den anden Alexander Magnus.

Magdelone græder. Der forstaaer sit Een-maal-Een, som sit Fader-Vor.

Magdelone. Ach min deilige Pernille! du glæder mit Hierte.

Pernille. Der kan udregne baade med Griffel og Bliantsven, hvor mange Draaber der er i Pebling-Søen. Magdelone græder igien. Men Herren har betinget sig af ham, at han skal gaae ham til Haande iblandt i hans Forretninger.

Magdelone. Han maa gierne bruge ham om Dagen, naar jeg kun ellers maa beholde ham .....

Pernille. Det forstaaer sig. Gid Pokker have en Mand paa andre Vilkaar.

Magdelone. Men seer han vel ud?

Pernille. Han seer saa vel ud, at jeg blev ganske slagen, da jeg saae ham; thi han har et Ansigt og en Mine ligesom en, der har faaet Laudabilem til Attestats, og gaaer paa Gaden saa modest og sædelig, som han skulde følge Liig.

Magdelone. Men har han ogsaa noget til Bedste?

Pernille. Det faaer I nok at vide, naar I blir gift med ham; ellers om han aldrig havde Midler, saa kunde han dog ved sin Pen og sin Griffel rigelig forsørge Hende.

Magdelone. Men jeg er saa bange, Pernille! at Herren glemmer det igien.

Pernille. Ei det er alt en sluttet Sag. Der fattes kun, at I skal tale med ham og give ham ogsaa Ja. Og staaer han Jer ikke an, saa vil jeg nok have ham.

Magdelone. Du skal have en god Dag. Herren har jo friet for mig.

Pernille. Men om saa var, han ikke var fornøiet med Hende, og syntes, at Hun var noget ved Alder, vilde Hun da fortryde paa, om jeg tog ham?

Magdelone. Hvor gammel mener du vel, at jeg er?

Pernille. I er jo fyrretyve Aar gammel.

Magdelone. Jeg har selv tilforn tænkt det samme, men nyelig seet efter og fundet, saa sandt som jeg er ærlig, at jeg er ikke mere end tredive Aar gammel; thi jeg har min salig Faders Haand derfor, som ikke kan lyve.

Pernille. Man kan let forreigne sig. Jeg holdes nu af alle for at være fire og tyve Aar gammel, men jeg er vis paa, at naar jeg engang ogsaa skal giftes, og seer efter, saa finder jeg min salig Faders Haand for, at jeg ikkun er ferten Aar. Min ældste Søster Anne havde ogsaa giort en Misregning, men tvertimod denne; hun fik en Frier, da man holdt for, at hun gik i sit Alders fiortende Aar; man holdt det for tidligt at gifte hende i den Alder, men da man saae efter i Bogen, fandt man, at hun var atten Aar gammel.

Magdelone. Ja see engang, hvordan man kan forregne sig, Pernille! Men naar kommer han hid?

Pernille. Han kommer Klokken tre i Eftermiddag. Det er bedst, at Jomfruen gaaer hen og pynter sig. Hun kommer ellers ihu, hvad Hun har lovet mig; thi jeg har formaaet Herren dertil.

Magdelone. De halvtredsindstyve Rixdaler skal du være vis paa. Der har du min Haand. Hun giver Haand.

Pernille aparte. Nu er der allerede giort Begyndelse. Det er stor Almisse ellers at skaffe den Pige en Mand. Jeg har aldrig kiendt nogen saa gifte-syg. Dersom Alderen nu allene hindrede hende i at blive gift, gik hun gierne op paa Tinget, og svor sig Fanden i Vold paa, at hun var kun tredive Aar. Til Magdelone. Men lad os komme ind i Jer Kammer lidt, Jomfrue!

Anden Act.

Første Scene.

Vielgeschrey. Christen Griffel. Lars Dintfas. Christoffer Federmesser. Jens Sandbüchs. Pernille.

Vielgeschrey kommer ind i sin Stue, med Pennesier bag Oret, og de fire Skriverkarle følge ham efter, iligemaade med Pennesiere bag Orene, Pernille har og Pen bag Oret.

Vielgeschrey torrende Sveden af sig. Pernille!

Pernille. Herre!

Vielgeschrey. Jeg tænker paa den Straten-Junker, som vilde sige, at jeg har intet at bestille.

Pernille. Man kan blive gal over saadan Snak.

Vielgeschrey. Jeg har været henne til Erich Madsens, Pernille!

Pernille. Har Herren alt været der? det er mig kiært! lovede han da at skikke sin Søn hid Klokken tre i Eftermiddag?

Vielgeschrey. Han kommer vistnok til den Tid.

Pernille. Ach! jeg længes saa efter at see ham.

Vielgeschrey. Klokken tre kan du saae ham at see.

Pernille. Jeg haaber, at han kommer nok før; thi det er forlibte Folks Maneer.

Vielgeschrey. Det vil endelig ikke sige. Men ellers saae jeg ikke gierne, at han kom for den Tid; thi der skal skrives fire á sex Brylluns-Breve, som skal skikkes nogle gode Venner med Posten.

Pernille. Men kan de komme saa hastig til Brylluppet?

Vielgeschrey. Nei det er kun for Ceremonie. Jeg har og ikke Stunder til at giore Bryllup. Der blir intet videre giort, end Contracten sluttet udi nogle gode Venners Nærværelse. Men det er mig kiært, at du siger, min Datter har faaet bedre Tanker.

Pernille. Ei, det skal have gode Veie. Derfor er det bedst at smede, medens Jernet er varmt, og slutte Contracten i Aften.

Vielgeschrey. Denne Aften skal alting være klargiort, og saa skal denne Snuusnane, som var her i Morges, faae en lang Næse. Pernille! sæt dig ned ved Skriverbordet, du kan nok skrive en Copie med.

Pernille. Ja vist, Herre.

Vielgeschrey. Tar Jere Sare, Karle! De tar Saxene efter Tempo. Ere J færdige dermed?

Tutti. Ja det er beklippet.

Vielgeschrey. Pennene fra Oret! De tar Pennene fra Oret. Dypper Jere Penne! De dypper paa eengang. — Vielgeschrey kaster Parykken fra sig. Skriver! „Saasom det har behaget Himmelen" (Comma) har J det? De skriver og repeterer det samme. „Ved en reen Kiærlighed at sammenknytte tvende Parter" (Comma) har J det? De repeterer igien. „Nemlig min ældste Datter, Leonora og Seigneur Peder Erichsen Bogholder" (Comma) har J det? De repeterer igien. „Saa er min Tienstlige Begiering" ..... Er nu ikke Hønsene kommen ind i Kiøkkenet igien! Det er mig en forbandet Pige, den Kokke-Pige. Gaaer ud og kommer ind igien. Naar han er ude, støie de og kaste Papiir-Kugler paa hinanden. De Diævle har ingen Ting at tage vare end det samme, og dog kan ikke passe paa at lukke mig den Kiøkken-dør igien! Al Byrden i Huset ligger paa mig! Hvor var det J slap? Læs op, Christen Griffel! Christen Griffel læser op fra Begyndelsen. „Saa er min Tienstlige Begiering, at Han vilde med sin Nærværelse bivaane deres Ægteskabs Contract" (Punctum) har J det? De repeterer igien. „Samme Ægteskabs Contract er berammet at sluttes den første April, Styli Novi" har J det? De repeterer igien. (Punctum) har J det? De repeterer: Punctum.

Vielgeschrey raaber: Anne!

Anne kommer ind. Hvad vil Herren?

Vielgeschrey. Hor, Anne! den lille sorte Høne maa ikke komme blandt de andre. Alle de andre vil den Stakkel altid paa Hovedet; hør du, hvad jeg siger? thi jeg holder mest af den Høne. Den har lagt mig siden Juul over fyrretyve Æg. Christoffer Federmesser; Du holder jo Bog over hvad Høns, Giæs og Duerne yde. See efter i Hovedbogen, hvor mange Æg den lille sorte Høne har lagt udi dette Aar.

Christoffer. Ja, det er som Herren siger, fyrretyve Æg. Hvad andet hun har ydet, er ikke anført.

Vielgeschrey. Det er, min Troe, den bedste Høne, jeg har. Derfor maa du have synderlig Die med hende, Anne!

Anne. Det skal skee Herre!

Gaaer ud.

Vielgeschrey. Hvorvidt er I kommen, Karle? Jens Sandbüchs, læs du op! Jens læser fra Begyndelsen. (Parenthesis) „thi der maa iiles dermed for visse Aarsagers skyld" (Claudatur) har I det? De repeterer igien. „Jeg lever i den Forsikkring, at"..... kommer der ikke nogen?

Pernille. Ja, det er vist Frieren; tænkte jeg ikke vel, at han kom for Tiden.

Anden Scene.

Leander og Oldfux, klædte som Pedanter. De Forrige.

Leander efter lang Compliment. Gunstige Hr. Patron, Mæcenas og Velynder! Saasom og ligervijs som Paafuglen, naar den seer paa sine Fiedre, skiæmmer den sig..... Oldfux støder ham i Ryggen, og hvisker til ham. Jeg vilde sige, naar den seer paa sine Been, skiæmmer den sig, og naar den derimod seer paa sine Fiedre bryster den sig, ikke anderledes, naar jeg Peder Erichsen, uværdig Bogholder.....

Skriverne begynder at fnise.

Vielgeschrey. Hvad fniser I Slyngler ad? Confererer I kun imidlertid, om I alle har skrevet lige, medens jeg taler med denne Person.

Leander. Ikke anderledes naar jeg betragter og overveier min Stand og Meriter og Vilkaar skiæmmer jeg mig med Paafuglen. Naar jeg derimod betragter og overveier min forestaaende Fortun og Lykke, bryster jeg mig med Paafuglen. Jeg tilskriver allene min gunstige Herres Godhed, ikke mine meriterende Fortienesters Valuta, at min Herre gir min ringe Person Assignation paa saadan dyderig og fornemme Jomfrue, hvis Skoeremme jeg er ikke værd at opløse; thi ligesom en Obligation valore intrinseco er at ligne mod en Banco-Daler, ikke anderledes.....

Vielgeschrey. Nok nok, Monsieur! Han maa ikke sætte saa ringe Priis paa sig selv. Han kan see af dette Val, jeg har giort, hvilke Tanker jeg har om Hans Person. Jeg kunde have sat min Datter udi høiere Stand, men som jeg allene seer efter Dyd og Vindskibelighed, saa har jeg foretrækket Ham adskillige anseelige Beilere.

Leander. Jeg takker allerærbødigst.

Vielgeschrey. Et lidet Dieblik Taalmodighed! Jeg skriver nogle gode Venner til paa Landet, og lar dem efter min Skyldighed vide, at min Datter skal slutte Ægteskabs-Contract med Monsieur i Aften. Der er jo kun en Linie eller noget tilbage.

Leander. Efter Behag gunstige Herre!

Vielgeschrey til Skriverne. Hvor var det, I slap, Karle? Læs op det sidste, Lars Dinkfas!

Lars. Det sidste var Claudatur.

Vielgeschrey. Hvad Pokker lærer jeg deraf?

Lars. Jeg tog feil, Herre! det sidste er: Jeg lever i den Forsikkring, at.....

Vielgeschrey. „Han har den Godhed at lade sig indfinde til den Tid" (Comma) har I det? De repeterer igien. „Jeg forbliver stedse votre très humble og très obeissant Serviteur."

Pernille. Det sidste Latin, Herre, kan jeg ikke skrive.

Vielgeschrey. See da efter, hvorledes de andre bogstavere først. Tagende Oldfux for sin Svigerson. Nu maa I herefter kalde mig Svigerfar, og jeg vil kalde Jer min Søn; thi det er alt en sluttet Sag imellem os, der rester kun, at I taler med min Datter selv.

Oldfux. Gunstefulde Herre, det er ikke...

Vielgeschrey. Jeg vil ikke høre denne Tale mere, I skal kalde mig Svigerfar.

Oldfux. Nei Eders Gunst behager at høre.....

Vielgeschrey. Ei lad kun fare de Complimenter, og kald mig Svigerfar.

Oldfux. Nei Herren tar Feil, det er ikke mig, som skal have Hans Dotter, mit Navn er Jonas.

Vielgeschrey. Om Forladelse! jeg har saa meget i mit Hoved.

Oldfux. Jeg er Jonas Corfitsen, den rette Persons Sødskende-Barn uværdig paa Faderens Side. Jeg er kun en Madik at ligne mod ham i Bogholderie og Regning. Jeg har ham at takke og kysser Støvet under hans Fødder for det, jeg forstaaer udi Bogholderiet. Jeg skulde ikke rose ham, fordi han er mit Sødskende-Barn paa min Faders Side, men jeg kan sige dette, at han har faa sin Lige udi alle Slags Regninger, og ligesom der er en Regul kaldet Regula Detri, saa har han giort en ny, kaldet Regula Petri.

Vielgeschrey. Det er mig kiært, at I er hans Fætter. Hvis min yngste Dotter var mandvoxen, saa kunde der maaskee blive noget af imellem Jer to ogsaa. Oldfux skraber. Pernille! lad Leonora komme hid. Nu kan Han selv insinuere sig hos min Dotter. Det syntes hende underligt i Forstningen, at jeg vilde give hende bort til en Bogholder; men nu hører jeg, at hun er paa bedre Tanker. Om jeg havde ti Døttre, skulde de alle gives til Bogholdere.

Leander. Jeg takker paa Bogholderiets Vegne.

Oldfux. Jeg takker ogsaa paa Konstens Vegne.

Tredie Scene.

Leonora. De Forrige.

Vielgeschrey. Nu min Dotter! til Skriverkarlene: Gaaer I kun op paa Contoiret, Skriver-Karle! og confererer Brevene med hinanden og besegler dem, siden skal I faae at vide Udskrifterne. De gaaer bort, seer paa Pennene og sætter dem bag Orene. Det er mig kiært, min Dotter! at du er kommen i bedre Tanker, at du har slaaet den anden Kiærlighed af dit Sind, og begvemmer dig efter min Villie. Unge Jomfruer seer kun efter det Udvortes, og derfor løber til deres egen Fordærvelse. Jeg har udvalt denne unge Person til Svigerson, som ved sin Videnskab kan nære Dig reputeerlig, omendskiondt han ganske ingen Midler havde.

Leonora. Min hierte Papa! jeg beder ydmygst, at Han ikke vil tænke paa det forrige. Jeg har raisonnered siden ved mig selv, og eftertænkt, hvilken Synd det er at sætte sig mod sine Forældres Villie; Personen staaer mig an, jeg er fornøiet med det Val, min kiære Faer har giort, saasom jeg er forsikret om, at Han intet slutter mig angaaende, uden det, som er til min Nytte og Velfærd.

Vielgeschrey. Jeg har havt dig alt for kiær, mit Barn! at jeg skulde gifte dig bort til en, som du ikke skulde blive lykkelig med. Saa gaaer nu hen og taler med hinanden.

Leander. Allerkiæreste Jomfrue og tilkommende Bruud! naar jeg eftertænker mine egne Meriters Nieter og Nuller at være saa høit anstrevne udi Hendes kiære Faders Tankers Hoved-Bog, ere alle mine Sandse færdige til at giøre Fallit og spille Bangverot. Et Null betyder intet, men naar en Streg kommer dertil, blir det strax til noget. Jeg er uværdig kun en Streg, som intet betyder; men naar min Stregs Ringhed blir lagt til Jomfruens Null.... Oldfux støder ham i Ryggen. Jeg fortalede mig, skionne Jomfrue! jeg er kun et Null, som intet betyder; men Jomfruen Stregen, med hvilken naar mit Null blir foreenet, blir det strax til noget.

Leonora. Monsieur! Han skatter sig selv for ringe.

Leander. Jeg takker skyldigst.

Oldfux. Peder! her er den Ring, som Fatter skyede os at forære Jomfruen.

Leander. Det er sandt, Jonas. Min Fader lod formelde sin ydmygste Salutem, og bad, at Jomfruen vilde annamme denne Ring af mine Hænder til Elskovs-Tegn.

Leonora. Jeg tager imod den, og takker kiærligst.

Leander. Det maa ikke regnes for nogen Morgengave, skionne Jomfrue; det er kun et lidet Kiærligheds Tegn, som man efter Sædvane først lader see, og haver samme Sædvane sin Oprindelse deraf, ligesom en Ring er rund, og har hverken Begyndelse eller Ende, saa.....

Vielgeschrey. Værer lidt stille, Børnlille! jeg tør give min Hals paa, at Maden kogede over udi Kiokkenet. Springer ud.

Pernille. Ha ha ha! gid I faae Pokker, hvor vel I spiller Jere Roller.

Oldfux. Men somme Tider er det dog kommen i Baglaas for Monsieur, som for Exempel, at Paafuglen bryster sig, naar han seer paa sine Been, og at Jomfruen er Nullet.

Leander. Hvordan vil du, at jeg skal komme alt dette Pedanterie ihu?

Leonora. Ach! det gaaer vel nok. Nu er jeg forlovet med Jer, kiære Leander, i min Faers Paasyn. Men ach!

Pernille. I kommer altid med Jer Men. Jomfrue! lad kun mig sørge for det øvrige.

Leander. Men naar nu den rette Bogholder kommer?

Pernille. Men om nu Himmelen falder ned! Vil I kun lade mig raade, I har intet andet at bestille, end at efterleve mine Ordre. Jeg er Chef og I andre Subalterne, som ikke maae raisonnere. Men der kommer Herren tilbage.

Vielgeschrey kommer tilbage. Det er Løgn, Anne! disputeer mig aldrig imod det, som jeg kan see bedre. De Tallerkener ere ikke skurede med Aske; de ere skurede med Sand, og det just, fordi jeg saa ofte har forbudet det! Havde jeg kun Stunder at examinere Fader og Skeer, er jeg vis paa, at de seer ikke bedre ud! men jeg er et Menneske, og derfor ikke kan giøre det, som overgaaer menneskelige Kræfter. Jeg har ikke Øien bag i Hovedet, jeg har ikke mere end to Hænder, og jeg kan ikke være ti Steder paa engang. Kunde jeg dog engang al min Livstid være saa lykkelig, at jeg kunde sige ved mig selv: gak nu til Sengs eller til Bords i god Roe, nu er i Dag intet mere at forrette. Men den Tid kommer aldrig; thi mine Forretninger ere ligesom en Sneebold, jo mere jeg driver den frem, jo større bliver den. Men hvad vil disse fremmede Folk her, Pernille! Vil I tale med mig, Messieurs?

Leander og Oldfux. Ja.

Pernille. Ei Herre, det er jo Jer Svigerson.

Vielgeschrey. Det er sandt; om Forladelse, jeg glemmer mig selv undertiden formedelst Forretninger. Nu min kiære Svigerson, er I nu fornøiet med mit Forslag, og finder i min Dotter af de Qvaliteter, at hun kan boie Jer til Kiærlighed?

Leander. Ach jeg er saa forlibt, at jeg neppe kan staae paa mine Been.

Vielgeschrey. Det er godt. I skal have Bryllup denne Aften. De Forlibte giøre Complimenter. Pernille! naar holder du for, at man kunde beramme Tiden dertil?

Pernille. Herren faaer vel ikke Stunder, saavidt som jeg kan see, før Klokken sex i Aften; thi disse fem Breve skal lægges sammen, beseegles og paaskrives. Det er ogsaa aldrig saa, at der falder jo enten et eller andet ind, som man ikke tænker paa, Herren har jo altid den Lykke.

Vielgeschrey. Det maa du vel sige, Pernille! Ja, kiære Svigerson! Han møder da med nogle af sine Paarørende her Klokken sex i Aften. Jeg vil ellers ingen anden have hid end min Broder Leonard og Notarius. Men, min kiære Svigerson! jeg vilde gierne raadføre mig med Ham udi en liden Regning, som falder mig for vanskelig.

Pernille. Ei Herre! sæt saadant op til en anden Gang. Nu har den gode Karl andet at tænke paa.

Vielgeschrey. Det er sandt nok. Men det er kun en liden Spørsmaal, som en Person, der er saa vel grundet i Regnekonsten som Han, strax fornøier mig i.

Pernille. Jeg er aldrig Herren imod, men heri kan jeg ikke bifalde Ham, at Han vil plage En med Regninger, der kommer at frie til Hans Dotter.

Vielgeschrey. Ei, Snak! det er kun en Bagatelle for ham. Regningen er denne: En sælger ti Tønder Ruug med Strygmaal for tyve Rigsdaler, hvor meget høiere kunde Summen stige, om de var i Topmaal?

Pernille. Ach Herre! der har de andre Høns fat paa den lille sorte Høne igien, og er færdig at dræbe den.

Vielgeschrey. Ei! er det ikke forskrækkeligt? Løber ud.

Leander. Ach Pernille! vi er om en Hals.

Oldfux. Gid han faaer en Ulykke med hans Topmaal og Strygmaal.

Leander. Jeg kan ikke tælle til fem, og skal nu giøre saadan Prøve i Regne-Konsten.

Leonora. Der seer du, Pernille! hvordan det vil gaae, og at de Anslag . . . . .

Pernille. Holdt Munden, og lad mig speculere i Roe! — Løber fort paa Dørren!

Leander. Men kan derved ikke fattes Mistanke mod os?

Pernille. Fort paa Dør! her er ikke andet Raad i en Hast at gribe til.

Leonora. Men Pernille!

Pernille. Løber bort allesammen, og I Sladderhank med. De gaaer alle.

Fierde Scene.

Vielgeschrey. Pernille.

Vielgeschrey. Hun vilde bilde mig ind, at ingen rørede den sorte Høne.

Pernille. Ach Herre! jeg saae jo med mine Øine igiennem Vinduet, hvordan den blev hugget. Men den Pige er i det ene som i det andet, havde jeg ikke hindret hende forgangen, saa havde der skeet en stor Ulykke.

Vielgeschrey. Hvad var det?

Pernille. Jeg vil, min Troe, ikke sige det til Herren, uden Han lover mig at tie.

Vielgeschrey. Jeg skal ingen Allarm giøre derover, sig mig det.

Pernille. Forgangen Dag fandt jeg Herrens Catalogus over sine Lin-Klæder i Kiøkkenet; det havde den forbandet Pige faaet fat og vilde riste Lar paa.

Vielgeschrey. Nei, det kan jeg ikke tie med; thi det kunde have foraarsaget mig en stor Ulykke.

Pernille. Dersom ikke Herren holder sit Løfte, saa troer jeg Ham aldrig oftere.

Vielgeschrey. Nei Pernille; jeg maa have fat paa hende derfor. Det var et forbandet Stykke.

Pernille. Ach Herre! jeg beder ydmygst; hun faldt paa sine Knæe, og bad mig med Graad om, at jeg ikke vilde røbe hende, men jeg vilde ikke love hende det, førend hun ved Eed havde forsikkret mig om, aldrig at forgribe sig paa Herrens Skriver-Sager oftere.

Vielgeschrey. At røre ved mine Papiir, er at røre ved mine Dienstene.

Pernille. Herren gir sig tilfreds! Hun vil af den Historie lære at blive mere vaersom.

Vielgeschrey. Om man stiæler Penge fra mig, kan jeg skikke mig derudi, men at tage mine Papiir bort, det er at tage Siælen af Livet.

Pernille. Jeg kan forsikkre Herren, at det ringeste ellers ikke er kommet bort eller kommet i Ulave; thi jeg saae strax nøie efter alting.

Vielgeschrey. Jeg vil da tie denne Gang for din skyld. Men jeg vil herefter, at intet Menneske maa komme i mit eget Contoir uden du. Men hvor blev min Svigerson af?

Pernille. Herren tog jo Afsked med ham, og bad ham komme igien Klokken fem.

Vielgeschrey. Det er sandt, Pernille! jeg glemmer det ene for det andet. Mener du, at jeg kan erindre, om jeg har spiset til Middag?

Pernille. Nei, Herre! Maden staaer færdig paa Bordet.

Vielgeschrey. Saa maa jeg da ind at spise lidt i en Hast. Gaaer ind.

Pernille. Saaledes kom vi ud af denne Fristelse.

Femte Scene.

Oldfux. Pernille.

Oldfux som Lakei. Hillemænd, Pernille! hvilken Fristelse han bragte os i ved den Regning om det Strygmaal og det Topmaal.

Pernille. Men jeg kom ham til at glemme baade Stryg- og Top-Maalet, og viklede ham ind i Discours om Huus-Sager.

Oldfux. Men hvad sagde han, da han fornam, at vi vare løbne?

Pernille. Jeg bildte ham ind, at han selv havde taget Afsked med Jer. Jeg kan faae ham til at glemme alting, naar jeg kun kan bringe ham i Forretninger.

Oldfux. Jeg skal, min Troe, skaffe ham nok at bestille.

Pernille. Det er ogsaa høilig fornødent; thi ellers ere vi om en Hals. Inden en halv Time har vi Bogholderen her. Men der kommer Herren. Gak til Side og kom strax ind med Brevet fra Leander.

Oldfux gaaer.

Siette Scene.

Vielgeschrey. Pernille.

Pernille. Har nu Herren alt spiset?

Vielgeschrey. Jeg faaer aldrig Tid til at spise mig mæt, Pernille! Spring op til Skriver-Karlene, og hør, om de har lagt Brevene sammen.

Pernille. Her kommer en Laqvei og møder mig lige i Dørren med et Brev til Herren.

Oldfux leverer et Brev, og gaaer igien.

Vielgeschrey. Pernille! naar nogen kommer og vil tale med mig, skal du sige, at du vil høre ad, om jeg er hiemme. Det gior jo alle Tienere i fornemme Huse.

Pernille. Somme er saa uforskammed, at de løbe lige ind. Men eftersom Herren vil saa have det, saa maa Han ikke kige ud af Vinduet efter dem, som Han pleier; thi forgangen fandt en Mand, som saae Ham i Vinduet, mig paa Gaden, og sagde: Hils din Herre og sig, at naar han gaaer ud, saa maa han tage sit Hoved med sig; thi det saae jeg i Vinduet. Somme kan have vigtige Ærender, Herre, og dog ikke kan sige Tienerne hvad de vil.

Vielgeschrey. Det er endelig sandt, som du siger; men jeg maa læse dette Brev. Læser. Hillemænd! hvad er dette for forbandet Tøi. Denne Leander, som var her i Morges, skriver mig til, at saasom han hører, at jeg har givet en anden min Dotter, som har forlovet sig tilforn med ham, hvilket han kan bevise af adskillige hendes Breve, hvorudi hun forpligter sig med Ed ingen at elske uden ham, saa maa jeg ikke fortryde paa, om han protesterer imod den sidste Forlovelse, og forfølger sin Sag ved Lands Lov og Ret.

Pernille. Ei, hvad vil det sige! nu slaaer Jomfruen op med ham igien, foregivende at saadan Forlovelse ikke er grundet paa hendes Faers Samtykke. Og saasom hun saadant Samtykke ikke har kunnet erhverve, saa falder den Sag af sig selv. Ellers bekiender jeg, at det er fortrædeligt for Herren at indvikles udi Proces; thi omendskiøndt Han vinder, saa vil dog en stor Hob Tid spildes for Ham derved.

Vielgeschrey. Jeg kan blive gal, naar jeg tanker derpaa! hvad raader du mig at giøre herved?

Pernille. Jeg raader Herren først at skrive ham selv til, foreholde ham hans ubillige Foretagende, og derved skrække ham af at begynde Proces, og siden at raadføre sig med en god Advocat.

Vielgeschrey. Lad Tieneren strax springe hen efter en Advocat.

Pernille. Det skal skee; imidlertid maa Herren skrive Brevet færdig.

Vielgeschrey. Ach! jeg elendige Menneske! Jeg drukner i Forretninger.

Sætter sig at skrive.

Pernille sagte. Det gaaer vel nok. Men her vil endnu flere Forretninger til; thi Fortrædeligheder og min Habilitet skal udvirke saa meget, at naar den rette Frier kommer, han da ikke skal have hverken Lyst eller Leilighed at tale med ham. Frieren maa nu komme, naar han lyster; han skal udi Herrens Nærværelse blive forlovet med Huusholdersken Magdelone. Leander og Oldfux kan ikke begribe, hvorfor jeg har dette dobbelte Ægteskab for. Men de veed ikke, at hun har lovet mig halvtredsindstyve Rixdaler, om jeg kan bringe Herren til at skaffe hende en Mand, og det kan ikke skee uden ved saadan Leilighed; thi han gir sig ellers aldrig Tid dertil.

Vielgeschrey. Der maa ingen komme ind uden Advocaten og Barberen; thi jeg maa endelig rages, eftersom her kommer Fremmede i Aften, uden at jeg vil sætte Brylluppet op.

Pernille. Jeg vil ikke raade Herren at sætte Brylluppet op, eftersom den anden Straa-Junker bruger alle sine Konster at hindre det.

Vielgeschrey. Det er sandt, du siger. Det maae gaae for sig udi Aften, hvor liden Tid jeg har; men lad ingen komme herind, at jeg kan skrive mit Brev i Roe.

Pernille. Nei ingen uden Advocaten og Barberen og Frieren.

Vielgeschrey. Han kommer jo ikke førend i Aften.

Pernille. Jo mig synes, at Herren bad ham komme hid igien i Eftermiddag.

Vielgeschrey. Det kan jeg ikke erindre. Det var galt giort af mig.

Pernille. Det hindrer ikke Herren; han kan derfor tale med Jomfruen. Jeg skal nok undskylde Herren.

Vielgeschrey. Saa maa jeg da skrive mit Brev.

Pernille sagte. Nu maa Monsieur Bogholder komme, naar han lyster, jeg har Spillet vundet. Der bankes. Men det banker, jeg troer nok, at det er ham.

Syvende Scene.

Den rette Bogholder. Pernille. Vielgeschrey.

Bogholderen. Jeg kommer her, efter Aftale imellem min Far Erich Madsen Bogholder og Hr. Vielgeschrey, at frie til Hende, skionne Jomfrue!

Pernille. Han tar feil, Hr. Bogholder! jeg er Pigen, Jomfruen skal strax have den Ære at komme hid.

Bogholderen. Det er mig en Ære og hende en Skam. Men kunde jeg ikke faae Herren i Tale først.

Pernille. Ach, nei! Herren sidder i fortrædelige Forretninger, som har hindret ham i Dag baade at æde og drikke; han har bedet mig giøre sin Undskyldning. Det er ellers en afgiort Sag paa Herrens Side. Det fattes kun, at Han taler med Jomfruen selv. Vil Han behage at bie et Øieblik, nu skal hun strax komme. Ach, den stakkels Herre! jeg er bange, at han engang styrter i sine Forretninger.

Ottende Scene.

Magdelone, galant pyntet. Pernille. Bogholderen. Vielgeschrey.

Bogholderen. Jeg er kommen hid, skionne Jomfrue, efter den Aftale, som er giort imellem Hr. Vielgeschrey og min gode Far, at begiere Hende udi al Tugt og Hovisthed til min ægte Hustrue, og at spørge Hende, om Hun vil have mig til sin ægte Mand?

Magdelone neiende. Jeg siger tusinde Tak.

Bogholderen. Jeg beder da ydmygst, Hun ikke vil forsmaae denne Ring til Morgengave.

Magdelone. Jeg siger tusinde Tak. Vil han ikke sidde ned, min Engel!

Bogholderen. Nei tak, skionne Jomfrue! jeg vil heller staae.

Magdelone. Ach! jeg beder, at Han vil sætte sig, min Engel! De sætter sig.

Vielgeschrey. Hvem er, som taler der? Pernille!

Pernille. Det er Frieren, Herre, som taler med Jomfruen.

Vielgeschrey. Det er godt, mit Barn! holdt din Kiæreste med Snak, til jeg har skrevet mit Brev.

Bogholderen. Man maa sige hvad man sige vil om Ægteskab, saa er der dog en synderlig Himlens Direction derudi. Jeg har tidt seet et Fruentimmer udi Sinde af samme Skikkelse og Væsen som Jomfruen, saa jeg derudaf kan mærke, at det er noget, som for lang Tid er besluttet her oven fra.

Pernille sagte. Gid du faae Skam, saasom det ikke er andet end Pengene, du mener at faae.

Magdelone. Ach er det mueligt! det er, min Troe, gaaet mig ligeledes; thi engang da jeg stod og giorde min Bøn om et godt Giftermaal, hvilket jeg uroest ofte har giort (thi man kan ikke læse for ofte) kom mig en Person for, som ligner min Engel paa et Haar.

Bogholderen. Om Forladelse, min hierte Jomfrue! maa jeg tage paa Hendes Bryst?

Magdelone. Jeg siger tusind Tak.

Vielgeschrey. Pernille! hvem er, som taler derhenne?

Pernille. Det er Frieren, Herre! som taler med Jomfruen.

Vielgeschrey. Godt, godt, taler I kun kiærlig sammen, Børnlille! til jeg faaer mit Brev færdig.

Bogholderen. Maatte jeg spørge min hierte Jomfrue, hvad Alder Hun har?

Magdelone. Der er nogle onde Mennesker, som har udspredet, at jeg var fyretyve Aar gammel; men jeg har, min Troe, ikke mere end tredive Aar.

Bogholderen. Saa er vi af een Alder.

Magdelone. Det er jo skiønt. Lige Børn spiller bedst.

Bogholderen. Man burde ikke gifte sig, førend man var tredive Aar.

Magdelone. Det er, min Troe, sandt! thi naar Børn gifte sig med hinanden, blir kun Husholdningen slet.

Vielgeschrey. Hvem er, som taler derhenne, Pernille?

Pernille. Det er Frieren med sin Kiæreste.

Vielgeschrey. Nu skal jeg strax være hos Jer, Børnlille! Jeg har kun nogle faa Linier tilbage.

Pernille sagte. Hillemænd! saa maa jeg hitte paa noget Nyt igien. Høit. Monsieur! vil Han ikke behage at træde ind udi Jomfruens Senge-Kammer, saa kan de tale sammen mere frit og ikke være Herren til Hinder.

Bogholderen. Det er sandt. Det kan vi giøre. De gaaer ind.

Pernille. Hillemænd! jeg seer, at han alt har udskrevet, nu maa jeg høste efter Oldfux, som er Signalen. Hun høster.

Niende Scene.

Oldfux som Advocat. Vielgeschrey. Pernille.

Oldfux. Jeg hører, min Herre! at Han forlanger en Advocat.

Vielgeschrey. Ja, er det Han, som jeg har stikket min Tienere til?

Oldfux. Nei, min Herre! den Mand er aldrig udi Stand om Eftermiddagen at tale med Folk.

Vielgeschrey. Drikker han da?

Oldfux. Ja Herre! men ikke mine Ord igien.

Vielgeschrey. Hvorfore lod du da Tieneren gaae hen til saadan Mand, Pernille?

Pernille. Jeg vidste ikke, at han drak, Herre! Men det er vel, at denne Mand er kommen i hans Sted.

Oldfux. Jeg har min Gang der udi Huset. Og som jeg hørte, at min Herre havde en Procurator nødig, tog jeg mig den Frihed at komme hid.

Vielgeschrey. Han skal have Tak.

Oldfux. Er der noget til Tieneste?

Vielgeschrey. Jo jeg har noget at consulere Ham udi.

Oldfux. Det Ord, min Herre, at consulere har en dobbelt Betydning. Det betyder baade at give En et godt Raad, paa Latin consulere alicui, saa og: bede En om et godt Raad, paa Latin, consulere aliquem.

Vielgeschrey. Ei! jeg troer, at J lærde Folk har Struer løse i Hovedet. Jeg har ikke stikket Bud efter Ham for at spørge Ham til Raads udi Orthographien, men .....

Oldfux. Min Herre! vores Tale kommer ikke Orthographien ved; Han confunderer Orthographien med Syntaxi. Orthographia est ars vocabula recte scribendi, det er en Konst eller Videnskab at skrive Ordene ret, hvilket er noget, som jeg ikke har rørt om, men jeg har allene corrigeret min Herres Tale-Maader, non Orthographiam, sed phrases corrigo.

Vielgeschrey. Om Forladelse, at jeg ikke har havt Bud efter Ham. Han kan gaae igien, naar Han behager! thi jeg har andet at bestille, end at drive Dagen bort med Snak.

Oldfux. Doctore og Advocater ere gierne til Tieneste, men deres lovlige Fundatser sige ogsaa, at de maa lade sig betale for hvert Skridt, de giøre.

Vielgeschrey. Skal jeg betale Jer for at spilde den ædle og kostbare Tid bort med Snak?

Oldfux. Hvad er Hans Begiering da, min Herre?

Vielgeschrey. Jeg vilde spørge Ham til Raads udi nogle Artikler.

Oldfux. Min Herre! Det Ord **Artikel** er os Juristen ganske ubekiendt, og bruges allene in Foro Theologico. Den Romerske Ret veed i det ringeste intet deraf. Den deles allene in libros, capita & paragraphos. Vil min Herre kun læse igiennem Codicem, Pandectas, Institutiones, Novellas, og see til, om Han nogensteds finder det Ord Artikel. Jeg vilde heller miste min Bestilling, end bruge det Ord Artikel. Men hvorom spør han mig til Raads?

Vielgeschrey. Det er en Person, som har hemmeligt forlovet sig med min Datter, som har faaet adskillige Breve fra hende, hvorudi hun forsikrer ham om sin Kiærlighed. Alt dette er skeet mig uvidende. Jeg frier for min Datter til en anden brav Mands Søn. Hun blir allarmeret derover i Begyndelsen, men endelig bequemmer sig til den, som jeg udvælger til Svigerson. Den anden faaer et Nys derom og truer mig med Retten, beraabende sig paa hendes Breve. De Trudseler vil vel ikke meget betyde, Hr. Advocat? Men jeg har dog for at skrække ham fra Proces opsat et Brev til ham.

Oldfux. Hvad vil det Ord opsat sige? At opsætte kan betyde at forhale, det kan ogsaa betyde at sætte i Pennen.

Vielgeschrey. Jeg troer, Lucifer er her skinbarligen kommen i en Advocats Lignelse.

Oldfux. Min Herre! Han maa da tale tydelig. Vil han dermed sige: sat i Pennen?

Vielgeschrey. Ja ja! Jeg har skrevet et Brev færdigt.

Oldfux. Det Brev skal skrives med Forstand, om han ellers skal afstrækkes fra Proces; lad mig see det Brev. *Han læser.*

Vielgeschrey. Er det ikke kraftig nok?

Oldfux. Ei ei, Herre! der vil andre Argumenter til. Jeg maa dictere Ham et Brev, som skal have bedre Klem.

Vielgeschrey. Ja vil Han da dictere mig.

Oldfux. Om Han kan komme til Rette med den spanske Maade, vi Advocater har antaget at dictere med, som er meget kort og compendieux.

Vielgeschrey. Jo kortere jo bedre; thi Tiden er kostbar for mig, som har saa meget at bestille.

Oldfux. Det er mig kiært, at min Herre forstaaer det. *Han slaaer Vielgeschrey paa Skuldrene og siger:* Har J det?

Vielgeschrey. J har jo intet sagt mig endnu.

Oldfux. Ei, min Herre! naar jeg slaaer Ham paa Skuldrene, saa betyder det, at Han skal skrive Personens Titul. Ingen Invention kan være bedre og kortere.

Vielgeschrey. Herre Gud! hvilke nye Moder! det er godt nok, naar man veed det. Jeg vil sætte reen aaben til Titulen.

Oldfux. Godt, vil Han nu behage at skrive. „Saasom Seigneur Leander," har Han det?

Vielgeschrey. Ja.

Oldfux *fløiter.* Har J det ogsaa?

Vielgeschrey. Hvad mere?

Oldfux. Ei, min Herre! naar jeg fløiter, saa betyder det Comma.

Vielgeschrey. Ei! hvilket forbandet Tøi, nu har jeg Comma.

Oldfux. „Seigneur Jeronimi Søn her udi" Tvi *spytter.* Har J det?

Vielgeschrey. Han boer ikke udi Tye, Monsieur. Han boer her i Byen.

Oldfux. Ei min Herre! naar jeg spytter, og siger Tvi, er det ligesaa meget, som

jeg nævner Stedens Navn, hvor Contrapar-ten boer. Jeg seer, min Herre forstaaer ikke den nye Maade at dictere paa, men Han kan lære det i et Øieblik, og siden stedse betiene sig deraf, naar Han dicterer til sin Fuldmægtig, thi Inventionen er me-magelig for Folk, som har meget at be-stille. Hvad har Han nu?

Vielgeschrey. „Jeronimi Søn herudi Byen."

Oldfux. Godt! flotter. Har J det?

Vielgeschrey. Ja, Comma.

Oldfux. „Forgangen Aar af mig" ryk-ker ham udi Haaret. Har J det?

Vielgeschrey. Hvorfor rykker J mig i Haaret?

Oldfux. Ei! det betyder Parenthesis.

Vielgeschrey. Ei, da skal du faae en Ulykke! gir ham et Ørefigen. See, det bety-der Claudatur Parenthesis.

Oldfux. J skal være Vidne til, hvordan jeg er bleven tracteret. Jeg skal lade Jer stæve.

Vielgeschrey. Og jeg skal lade Jer contra-stæve.

Oldfux. Jeg skal bevise, at det er en vedtagen Maade at dictere paa blandt de store Advocater udenlands.

Vielgeschrey. Og jeg skal bevise, at J er en Skurk tilligemed alle de andre, der bruge den Maade.

Oldfux tar Pernille i Øret. Antestami-nor.

Pernille. Au! au! au!

Vielgeschrey. Vil din Hund giøre Vold i mit Huus!

Oldfux. Er J en fornemme Mand og veed ikke, hvad Antestaminor betyder, og at man efter den romerske Ret taer godt Folk i Øret, sigende: Antestaminor, naar man skyder dem til Vidne.

Vielgeschrey. Veedst du ikke, at man efter den romerske Ret driver slige Slyngle paa Dørren, der kommer i brave Folks Huse og bruge den Spil? Oldfux drives paa Dør. Er jeg ikke det ulykkaligste Menneske paa Jorden! Ulykke og Fortræd regner strøm-meviis ned paa mig; hvor meget jeg har svedet og trællet i Dag, saa er dog det ringeste intet forrettet. Der maa være mange Slags onde Aander til, nogle for at hindre Mennesker udi Gudsfrygt, andre at hindre dem i deres Forretning. Saa-dan en Aand maa i Dag regiere i mit Huus og har sat sig for just nu, jeg har mest at bestille, at kaste mig mest Forhin-drings Stene i Veien. Samme onde Aand har udvalt denne forbandede Advocat at komme hid. Denne Dag er liderlig staa-len mig fra. En kunde vel sige: i Mor-gen kommer og en Dag ligesaa lang; men ny Dag, nye Forretninger, ligesaa lang Dag, ligesaa store Forretninger. Hvor skal jeg hen? jeg maa hænge mig selv. Men jeg har, min Troe, ikke Stunder engang til at hænge mig. Jeg maa tage mig en habile Fuldmægtig an, der kan copiere alt hvad jeg vil have.

Pernille. Det har, min Troe, været li-gesom forhexet denne Dag.

Vielgeschrey. Du skal ikke troe, Per-nille, hvor kied jeg er af mit Liv.

Pernille. Det er intet Under; thi først har Herren to Mænds Arbeide, hvilket Han dog kunde rede sig udaf, hvis disse forban-dede Forhindringer ikke var, som kommer i Hobetal. Det maa aldrig være rigtigt i Dag. Jeg bilder mig ind, at en, som Her-ren har viset bort engang, har sat disse Folk ud for at hevne sig! thi ..... men see, jeg er aldrig ærlig, har vi ikke en ny Diævel paa Halsen igien.

Tiende Scene.

Oldfux kommer ind med sort Flors Hals-klud, og en gammel sort Peruque med lang Pisk i. De Forrige.

Oldfux. Um Verzeihung, gnädiger Herr! daß ich die Freiheit nehme einzugehen.

Vielgeschrey. Bryder J saa ind udi for-nemme Folks Huus uden at melde Jer an?

Oldfux. Ich darfte nicht anklopffen, Ihro Hochwohlgebornheit, denn das wäre all zu dreistig.

Vielgeschrey. Allzu dreistig!..... Hvad har J her at bestille?

Oldfux. Es ist mir gesaget worden, daß der Herr viel zu verrichten habe.

Vielgeschrey. Og just derfor kommer J for at spilde mig Tiden!

Oldfux. Behüte Gott, wohlgebohrner Herr! per contrarium, per contrarium, Ihro Hochwohlgebohrenheit!

Vielgeschrey. Slig Titel tilkommer mig ikke.

Oldfux. Sie sagen das nicht, Ihro Gnaden! Sie sagen das nicht.

Vielgeschrey. Jeg troer, Lucifer har bragt mig den Knegt hid paa Halsen.

Oldfux. Der Herr übereile sich nicht, bedencke doch, daß ich ein studirter Mann bin, ein studirter Mann.

Vielgeschrey. Da har J ikke profiteret meget af Jere Studeringer.

Oldfux. Bedencke doch, Ihro Wohlge-bohrnheit, daß ich über vier und zwanzig Sprachen verstehe.

Vielgeschrey. Her var ligesaadan Kom-pen forgangen, der sagde, at han forstod tyve Sprog, og dog vidste han slet intet.

Oldfux. Es ist aber so nicht mit mir; ich will mich selbst nicht rühmen, aber ich bin ein capabler Mann, und ein Patricius von Geburt .....

Pernille. Hvad vil det sige Patricius?

Oldfux kysser Pernilles Forklæde. Unterthä-niger Diener, Gnädige Fräulein!

Pernille. Hillemænd, hvilke Titler!

Oldfux. Ich bitte unterthänigst um Verzeihung, daß ich mein Compliment nicht zuvorn abgeleget habe.

Pernille. Alt forladt.

Oldfux. Alle Menschen müssen mir zustehen, daß ich ungemeine Studia habe. Ihro Gnaden können selbst begreiffen, daß einer der zu Wittenberg, Helmstadt, Franckfurt, Prag, Leipzig, Rostock, Königsberg, Nürnberg, Heidelberg, Cracau, Landau, Tübingen, Uri, Schweitz, Unterwalden, Franckfurt am Main, Franckfurt an der Oder, Franckfurt an der Mose, Mecklenburg, Grubenhagen, Kiel, Zerbst ꝛc. ꝛc. ꝛc. ausgenommen vielen Gymnasiis, studiret hat — Ich sage, Ihro Gnaden können leicht begreiffen, daß einer, der so viele Universitäten frequentiret hat, ungemeine Studia haben müsse. Ist nicht wahr, gnädige Fräulein?

Vielgeschrey. Jeg hører, I har lært Pedanterie og at . . . . .

Oldfux. Verzeihen Sie mir, Hochwohlgebohrner Tugendsamer Herr Patron! Sie bedencken, daß ich über funfzig Collegia tam privata quam privatissima gehalten habe, als Collegia practica, didactica, tactica, homiletica, exegetica, ethica, rhetorica, oratoria, metaphysica, chiromantica, necromantica, logica, talismanica, juridica, parasitica, politica, astronomica, geometrica, arithmetica, ...

Vielgeschrey. Holdt op i Pokkers Skind!

Oldfux. Chronologica, horoscopica, metoscopica, physica tam theoretica quam practica

Vielgeschrey. Giv mig hid min Stok, Pernille!

Oldfux. Ueber Institutiones, Codicem, Pandectas, jus naturæ, jus civile, municipiale, feudale, jus Gentium, jusjusculum, und dergleichen Wissenschaften.

Vielgeschrey. Min Stok, siger jeg!

Oldfux. Ihro Gnaden eiffre sich nicht, ich bin hier in guter Intention gekommen, umb meinen geringen Dienst anzubieten, weil ich höre, daß der Herr viel zu verrichten habe. Wann ich erst in Affairen komme, werden Sie sehen, was für ein Kerl ich bin.

Vielgeschrey. Jeg kiender nok Jer Landsmænd, saa snart I faaer en Finger i Sagerne, kan man aldrig faae Jer derudaf igien.

Oldfux. Ich verlange für meinen Dienst nichts anders als die bloße Kost, denn ich diene par honneur, par honneur.

Vielgeschrey. Hvori kan I da tiene mig?

Oldfux. Ich will mich obligieren, in zehn Minuten einen ganzen Bogen Papier zu schreiben.

Vielgeschrey. Det er meget. Der har I et Ark Papir til Forsøg.

Oldfux sætter sig ned og lader som han striver.

Vielgeschrey. Det skal længes mig at vide, hvordan dette vil løbe af. Jeg maa hen og see, hvordan han bær sig ad.

Oldfux mødende Vielgeschrey. Sehen Sie einmahl, Ihro Wohlgebornheit! Ich habe es ehr vollfertiget als versprochen war.

Vielgeschrey. Ach Himmel! hvad seer jeg? han har intet giort uden beklakket Papiret. Hvor er min Stok?

Naar Vielgeschrey løber efter Stokken, kryber Oldfux under Bordet, og naar Vielgeschrey og Pernille løber til Kiøkkendørren, hæver Oldfux sig med Bordet til den anden Side, hvorpaa de begge løbe til ham, men han vælter Bordet med Papirene og løber bort.

Vielgeschrey. Ach Pernille! denne Ulykke overgaaer alle. See engang! alle mine Papirer ligger i Jorden paa Gulvet! nu kan man kiøbe mit Liv for fire Skilling.

Pernille. Ach Herre! lad ikke Modet falde. Vi skal nok bringe dem i Orden igien. Men jeg skal have udspioneret, hvor dette hænger sammen. Jeg vil døe paa, at nogen har sat dem ud.

Vielgeschrey. Ach! ach! jeg kan ikke mere.

Pernille. Ach! lille Herre! gaae op og kast Jer paa Sengen lidt, jeg seer Herren er bleven altereret. Ach den stakkels Herre! giør, som jeg ydmygst beder! jeg skal inden en halv Time bringe alting i Orden igien.

Vielgeschrey. Jeg maa giøre det; thi jeg kan ikke staae paa mine Been.

Gaaer bort.

Pernille. Det gaaer fortræffeligt. Nu vil jeg ind i Magdelones Kammer til Bogholderen og stævne ham hid med sine Venner til Klokken syv, som er efter den Tid, Leander kan have sluttet Ægteskabs Contract; thi jeg skal bringe Herren til at ile med Leander, just af Frygt for Leander. Og naar den rette Mand saa kommer, vil der blive en forbandet Historie. Men jeg retirerer mig af Huset med Jomfruen. Det er dog en forbandet Karl den Oldfux. Han har spillet mange Puder baade her og udenlands. Den sidste Rolle var hans egen Invention. Derved vandt vi Spillet; thi nu staaer hans Hoved ikke til at tale med Bogholderen. Ingen er lettere at narre, end stundesløse Folk, naar man skaffer dem Forretninger og Fortræd.

Tredie Act.

Første Scene.

Vielgeschrey. Siden Leonard.

Vielgeschrey. Jeg har havt mange fortrædelige Dage i Verden, men ingen som denne. Den halve Deel af saadanne Fortrædet var

mægtig til at gjøre det stærkeste Hoved forvirret. En kommer og vil true sig til at være min Svigersøn. En anden rykker mig i Haaret, og siger: det betyder Parenthesis. Den tredie støder mit Skriver-Bord omkring. De maae endelig være udsat paa mig af onde Mennesker. Pernille skal nok udspionere det for mig. Havde jeg ikke den Pige, saa forgik jeg reent. Hun gaaer mig til Haande. Hun ynker mig i mine Forretninger, og jeg er vis paa, at disse mine Fortrædet gaaer hende ligesaa meget til Hierte, som mig selv. Huusholdersken Magdelone derimod har jeg ingen Nytte af; thi hun gaaer stedse i Gifte-Tanker, og saasom en Mand ikke staaer strax paa Pinde for hende, blir hun saa ond som Peder. Gid jeg vel var stilt ved det Spøgels. Gid jeg kunde gjøre hendes Bryllup tillige med min Datters i Aften. Men der seer jeg min Broer Leonard komme. God Aften Monfrere! Jeg tog mig den Frihed at skikke Bud efter Ham.

Leonard. Ja, hvad skal det betyde? I pleier ikke at have Bud efter mig, er I ikke vel?

Vielgeschrey. Nei jeg er færdig at døe af Harme. Jeg har havt mit Huus fuld af galne og urimelige Folk, der ligesom forsætligviis ere hid komne for at gjøre mig Fortræd, og at hindre mig i mine Forretninger; jeg har Seigneur Langspreck mistænkt derfor.

Leonard. Hvad ondt har I da giort ham, som har kunnet drive ham til saadant?

Vielgeschrey. Fordi jeg vilde ikke høre paa en Proces saa lang, som Kiøbmagergade, som han fortalte overgaar.

Leonard. Men hvorfore kunde I ikke høre ham tale?

Vielgeschrey. Har jeg Stunder til saadant, Monfrere?

Leonard. Det er sandt, Monfrere! I har aldrig Stunder, skiønt I har aldrig noget at bestille.

Vielgeschrey. Spot ikke, Monfrere! hvorfor skulde jeg holde fire Skriverkarle, uden jeg havde at bestille?

Leonard. Vil I da sige mig, hvori de Forretninger bestaaer?

Vielgeschrey. Vil I tælle mig Stiernerne paa Himmelen?

Leonard. Siig mig da een af disse vigtige Forretninger? Hvad har I bestilt i Dag?

Vielgeschrey. For lutter Mængde af Forretninger har jeg intet kunnet forrette i Dag.

Leonard. Saa haaber jeg ogsaa, at I kunde sige i Gaar, og ligeledes i overgaar.

Vielgeschrey. Ikke uden fem Bryllups Breve, som jeg har ladet skrive, men har ikke faaet Leilighed at skikke dem bort med Posten.

Leonard. Hvad er det for Bryllups Breve?

Vielgeschrey. Min Datter Leonora skal giftes i Aften. Det er for den Aarsag, at jeg har havt Bud efter Monfrere.

Leonard. Med hvem skal hun giftes?

Vielgeschrey. Med Erich Madsen Bogholders ældste Søn Peder.

Leonard. Hvad! skiemter I? Vil I give Jer Datter bort til en Skolemester?

Vielgeschrey. Monfrere! Jeg maa have en Sviger-Søn, der kan gaae mig til Haande i mine Forretninger.

Leonard. Specificeer mig nogle af de Forretninger.

Vielgeschrey. Om I vil plage mig, saa vær saa god at sætte det op til den anden Dag! thi i Dag kan jeg ikke bære mere.

Leonard. Skal jeg tale for Jer Datters Bedste, saa maae det være i Dag; thi i Morgen er det for silde.

Vielgeschrey. Men hvad har I at sige paa det Partie?

Leonard. Det er Jer Familie ganske uanstændigt.

Vielgeschrey. Er ikke en Bogholder en brav Mand?

Leonard. Ikke for en ung Jomfrue af den Stand og Education. Jeg er vis paa, at hun vil græmme sig til Døde derover; jeg kiender ikke Personen, men jeg har hørt ham beskrive.

Vielgeschrey. I tar feil, Monfrere! Min Datter er ligesaa meget derfor som jeg. Det første hun saae ham, blev hun saa forlibt, at jeg ingen Roe har havt, førend jeg har maatt' loved hende at slutte Contracten i Aften.

Leonard. Det faaer I mig i Evighed ikke til at troe. Det er unaturligt.

Vielgeschrey. Da skal jeg strax hielpe Jer af Drømmen. Leonora og Pernille kommer ind!

Anden Scene.

Leonora pyntet som Bruud. **Leonard. Vielgeschrey. Pernille.**

Vielgeschrey. Min Datter! Din Farbroer vil ikke troe, at dette Giftermaal staaer dig an. Han holder for, at det er uanstændigt for vort Huus, og derfor har overtalt mig at bryde mit Løfte.

Leonora og Pernille græder.

Leonard. Tænkte jeg ikke nok, Monfrere! at hun ikke har samtykket tilforn uden af Tvang. See, hvor bevæget hun blev, da hun hørte sin Befrielse.

Vielgeschrey. Hvorfor græder du, mit Barn?

Leonora. Har jeg ikke Aarsag at græde? Jeg svær ved alt det, som helligt er, at jeg ingen anden Mand vil have end Peder Erichsen Bogholder.

Pernille. Gaaer det Partie overstyr, saa forlader jeg Herrens Huus.

Vielgeschrey. Ha, ha, ha! kan I nu høre, Monfrere! Giv dig kun tilfreds, min Datter! jeg sagde det kun for at friste dig.

Pernille. Men hvorfor er Monsieur Leonard saa meget imod det Partie?

Leonard. Nu ikke mere, Pernille! eftersom jeg hører, hun selv er derfor.

Leonora. Det er en meget fornuftig Karl, min hierte Farbroer!

Leonard. I har giort et godt Val, mit Barn!

Pernille. Han har giort en ny Regel udi Regnekonsten, kaldet Regula St. Petri.

Leonard. Ei, er der da noget at tage i Betænkning!

Pernille. Om han ingen Midler havde, saa kan han forsørge Jomfruen allene ved sin Pen og Griffel.

Leonard. Hvad Nød har hun da!

Pernille. Hans Fætter Jonas siger, at han er den største Regnemester i Staden.

Leonard. Ei, slaae til, slaae til!

Pernille. Og at han kysser Støvet under hans Fødder.

Leonard. Ei, slaae til, slaae til!

Pernille. Hans Far, hans Farfar og Oldefar har ogsaa informeret i Bogholderie, saa at han kan regne sine sexten Ahner af Bogholdere.

Leonard. Slaae til, slaae til, slaae til!

Pernille. Saa at han har Videnskab ved Fødselen.

Leonard. Det er sandt, hun kunde aldrig giøre bedre Partie. sagte. Jeg er bleven saa hovedsvimlet af dette Tøi, at jeg neppe kan staae paa mine Been. Jeg kan dog aldrig bilde mig ind, at dette maa være rigtigt.

Vielgeschrey. Seer I nu vel, Monfrere! I bildte Jer ind, at jeg twang min Dotter.

Leonard. Jeg har ikke et Ord at sige derimod, efterdi baade Fa'eren og Dotteren er eenige. Men der kommer Fremmede; det maa være Frieren, eftersom Notarius følger med.

Tredie Scene.

Leander og Oldfux klædte som Pedanter. Corfitz (Leanders Far-Broder) som en gammel Mand. En Notarius. Personerne af forrige Scene.

Vielgeschrey. Velkommen, min kiære Svigerson!

Leander. Jeg er her kommen efter Aftale, og har taget min Fætter Jonam, Candidatum udi Bogholderie, samt min kiære Far-Broder Corfitz med mig, at bivaane denne min udi Deres Familie Indlemmelse; thi min Far Erich Madsen er ikke saa vel, at han kan komme nu i Dag.

Vielgeschrey. Er da denne Mand ikke Hans Fader? mig synes ogsaa, at det er ikke Seigneur Erich Madsen selv.

Corfitz. Nei! jeg er uværdig hans Farbroder, men kommer her udi hans Fars Sted. Men denne unge Person Jonas Corfitzen er min egen Søn.

Vielgeschrey. Ja Børnlille! vi vil giøre det kort og godt; thi Tiden er knap for mig. Saa gaaer hen, og gir hinanden Hænder.

Leander og Leonora gir hinanden Hænder, hvorpaa enhver udi Compagniet giør dem en Compliment især.

Corfitz. Hr. Notarius! vil I nu være saa god at indføre dette i Jer Bog, at paa denne Dag imellem disse Personer er sluttet Ægteskab.

Notarius. Naar jeg kun veed Navnene.

Vielgeschrey. Min Dotter er fød her i Byen, gaaer udi sit tyvende Aar, og Brudgommen . . . . .

Leander. Jeg skal sige ham de Omstændigheder om min Person.

Notarius skriver og Leander dicterer sagte.

Corfitz. Jeg forsikkrer min Herre om, at min Broer-Søn Peder skal være Ham en lydig Svigerson, som med Fornøielse vil gaae Ham til Haande udi Hans Forretninger.

Vielgeschrey. Det er just derfor, jeg har foretrækked ham adskillige fornemme unge Personer, besynderlig en ung Straten-Junker, som hun halvdeels uden mit Vidende har forlovet sig med. Samme Knegt har i Dag truet mig med Retten, derfor har jeg iilet med at slutte Contracten.

Corfitz. Hr. Svoger har giort vel derudi, saa faaer han en lang Næse.

Pernille. Ach! gunstige Herre! jeg har en ydmygst Bøn til Ham.

Vielgeschrey. Hvad er det, Pernille! du veedst, at jeg giør alting for din skyld; thi du har tienet mig trolig og ærlig. Du vil vel maaskee ogsaa have en Mand?

Pernille. Nei! gunstige Herre, det er ikke for mig, det er for den stakkels Magdelone.

Vielgeschrey. Gid hun var vel af Huset! Det er ikke min skyld, at hun ikke er gift, men jeg kan ikke trække hende en Mand efter Hals og Haar. Jeg har tidt sat mig for at frie en eller andensteds for hende, men jeg er altid hindret af Forretninger.

Pernille. Nei vil Herren behage at høre mig! Hun er forlovet.

Vielgeschrey. Med hvem?

Pernille. Med en af de fornemste Byens Bedemænd. Vi har stævned ham hid just paa denne Tid at begiere hende af Herren, eftersom Herren har besluttet at sætte sine Forretninger en Times Tid til Side.

Vielgeschrey. Det er vel overlagt af dig; thi jeg veed ellers ikke, naar jeg faaer Tid dertil.

Pernille. Det kunde i mine Tanker blive afgiort i Aften, medens Notarius er her.

Vielgeschrey. Det skulde være mig usigelig kiært. Hr. Notarius, vær saa god, og tov et Øieblik, her falder maaskee noget andet at forrette.

Pernille. Mig synes, at det var allermageligst for Herren; thi det er at slaae to Fluer med een Smække. Men der kommer, min Troe, Bedemanden med sin Far.

Fierde Scene.

Peder Erichsen. Erich Madsen. De Forrige.

Erich Madsen. Her kommer jeg med min Søn efter Løfte at fuldbyrde Forlovelsen.

Vielgeschrey til Pernille. Hvad vil det sige, efter Løfte.

Pernille. Det hedder saa udi Bedemands Stiil. De Slags Folk har altid en Hob Fyldekalk for at giøre deres Tale vidtløftig. De har egne Tale-Maader, som for Exempel, Pigerne udi Huset kalder de Døttre; naar han har talt med mig om Herren, saa har han sagt, i Steden for Jer Herre og Principal, Jer kiære Far.

Vielgeschrey. Ei! det er artig.

Pernille. Derfor giør man Forskiel mellem Bedemands Stiil og anden menneskelig Stiil.

Vielgeschrey til Erich Madsen. Det er mig kiært, min Herre! jeg forsikkrer paa Brudens Vegne, at hun er en brav forstandig Huusholderske.

Erich Madsen. Jeg tviler ikke derpaa; thi af saadant godt Træe, som min Herre er, kan ikke komme uden gode Frugter.

Vielgeschrey til Pernille. Det er sandt, du siger. Disse Bedemænd har underlige Tale-Maader. Lad Magdelone komme ind.

Pernille springer efter Magdelone. Til Erich Madsen. Monsieur: det kommer mig for, som jeg har havt den Ære at see ham ofte tilforn.

Erich Madsen til Pernille. Hvad vil det sige, lille Barn! han lader, som han kiender mig ikke; da han dog har selv i Dag været henne hos mig for at frie for sin Dotter.

Pernille. Hr. Bogholder maa ikke regne Herren, saaledes taler han hundrede Gange om Dagen hen i Taaget; thi han har saa mange Forretninger i Hovedet.

Erich Madsen. Ha, ha, ha!

Vielgeschrey. Kommer Magdelone, Pernille?

Pernille. Ja hun kommer i dette Øieblik.

Erich Madsen til Vielgeschrey. Hans kiære Dotter pynter sig maaskee.

Vielgeschrey sagte. Atter Bedemands Stiil! høit. Ja jeg troer det. Hun er ellers ikke meget for Stads; men jeg kan tænke, at hun griber sig nu an.

Erich Madsen. Min Herre er selv ikke meget for Stads, derfor kan Hans Børn ikke heller være.

Vielgeschrey sagte. Atter Bedemands Stiil. høit. Nei af mig skal ingen i Huset lære Vellyst.

Erich Madsen. Ja min Herre har sagt mig det selv.

Vielgeschrey. Har jeg da nyelig havt den Ære at tale med Monsieur?

Erich Madsen sagte. Ha, ha, ha! atter hen i Taaget. høit. Jeg mærker, at min Herre har altid Hovedet fuld af Forretninger.

Vielgeschrey. Ja det er sandt, Monsieur! Derfor har jeg udvalt en arbeidsom ung Person til min Svigerson, som kan gaae mig til Haande.

Erich Madsen. Jeg takker skyldigst.

Vielgeschrey sagte. Atter Bedemands Stiil.

Pernille. Er det ikke sandt, som jeg siger? Det er lutter Bedemands Formularier.

Vielgeschrey. Men det lader, som min Herre har kiendt mig tilforn.

Erich Madsen sagte. Atter hen i Taaget. høit. Men der kommer Bruden. See min Herre, der er Hans kiære Dotter.

Vielgeschrey sagte. Atter Bedemands Stiil. Gid Fanden fare i slige Tale-Maader!

Femte Scene.

Magdelone med Haarhue. Personerne af forrige Scene.

Vielgeschrey. Kom frem, mit Barn! Det er mig usigelig kiært, at det er kommen saavidt, at jeg kan gifte Jer af mit Huus. I faaer en brav Mand, som kan forsørge Jer.

Magdelone. Jeg tviler ikke derpaa, især eftersom .....

Pernille. Det er bedst, at vi giør det kort og godt; thi Herren har ellers en Hob Forretninger i Aften.

Erich Madsen. Finder min Herre det for godt, at Ægteskabs Contracten sluttes i Aften?

Vielgeschrey. Ja, Monsieur! jeg er fornøiet dermed.

Pernille. Saa gir hinanden strax Hænder da. De ere begge to som forlibte Rotter.

De gir hinanden Hænder, omfavner hinanden; enhver især giør Gratulation. Notarius skriver og Pernille siger ham sagte til.

Vielgeschrey. Adieu, Hr. Notarius! jeg skal stikke Ham Pengene i Morgen.

Notarius gaaer bort.

Vielgeschrey. Saa fortrædelig som denne

Dag har været for mig, saa glad og angenem derimod har Aftenen været, i det jeg har paa eengang faaet baade min Datter og min Huusholderske forsørget.

Erich Madsen til Pernille. Har han ogsaa giftet sin Huusholderske bort i Aften?

Pernille pegende paa Leonora. Ja Monsieur! Det er det unge Menneske, som Han der seer ....

Erich Madsen. Det er et kiont Menneske, hvem faaer hun?

Pernille. Denne unge Person, som der staaer. Han er Bedemand her i Byen.

Begge Brude-Folkene staaer imidlertid og caresserer hinanden.

Vielgeschrey. Nu har jeg glemt al min Fortræd.

Erich Madsen. Ja det er faldet ret vel ud; thi ihvorvel Bogholdere og Bedemænd, af hvilke den ene har faaet Hans Datter og den anden Hans Huusholderske, ere kun ringe Folk, saa kan de dog begge rigelig forsørge deres Koner; thi jeg vil tiene kiære Svoger .....

Vielgeschrey. Hvorfor kalder Han mig Svoger?

Erich Madsen. Jeg er en gammeldags Mand og retter mig efter den gamle Verden.

Vielgeschrey sagte. Det maa være, som Pernille siger, paa sin Bedemands Stiil. Høit. Jeg siger det ikke af Hovmod, men fordi det er ikke brugeligt.

Erich Madsen. Jeg veed nok, at det er brugeligt iblandt fornemme Folk at sige Monsieur til alting.

Vielgeschrey. Ei, Han maa ikke tage det op som en Hovmod af mig.

Erich Madsen. Aldeles ikke, men ellers er jeg en Mand, der ikke har fornoden at skiæmme mig ved min Profession, baade jeg og min Son kan leve reputeerlig, og derforuden lægge Penge op hvert Aar.

Vielgeschrey. Jeg troer det nok, men et Aar er dog ikke saa godt, som et andet. Det Aar efter Pesten, troer jeg, var et godt Aar for Folk af den Profession.

Erich Madsen sagte. Nu snakker han hen i Taaget igien. Høit. Jeg veed aldeles ikke, hvad Han vil sige med dette?

Vielgeschrey. Jeg mener, da faldt der saa mange Bryllupper ind.

Erich Madsen. Hvad kommer Brylluper min Profession ved?

Vielgeschrey. I er jo Bedemand her i Staden.

Erich Madsen sagte. Jeg troer aldrig, at han er rigtig i Hovedet. Høit. Hør, kiære Svoger! taler Han saa i Tanker, saa ynker jeg Ham, og taler Han saa, for at spille Giek med mig, saa gior han ikke vel.

Vielgeschrey. Holdt op med den Svoger Titul, udi Pokkers Navn! er jeg Jer Svoger?

Erich Madsen. Er min Søn ikke gift med Jer Datter!

Pernille sagte. Ret nu vil det bryde løs, men det maa ikke hielpe.

Vielgeschrey. Jeg veed nok, at det er en Talemaade af Jer Bedemænd at kalde en Pige udi Huset Datter og Herren for Svoger, men om Jer Søn har faaet min Huusholderske, saa er vi derfor ikke Svogre; thi jeg har, min Troe, aldrig rørt hende.

Pernille. Holdt nu Ørene stive, Pernille!

Erich Madsen. Hvad Pokker vil I sige med Jer Huusholderske? Vil I giøre Jer Datter til Jer Tieneste-Pige?

Vielgeschrey. Nei jeg kiender nok min Datter, og jeg kiender nok min Huusholderske, Herr Bedemand!

Erich Madsen. Jeg er ingen Bedemand i Pokkers Skind!

Vielgeschrey. Pernille! han siger, at han er ingen Bedemand — jo, min Siæl, er I Bedemand.

Pernille. Jo Herre! det er en af de ældste Bedemænd her i Staden.

Erich Madsen. Giv du faae en Ulykke, din Laptaske! saa vist som du lyver. Mit Navn er Erich Madsen, og jeg er Bogholder. Og det er min Søn Peder, som offentlig er bleven gift med Jer Datter.

Vielgeschrey. Hvad Pokker er dette for Koglerie? Jeg er allerede halv forrykt i mit Hoved. Til Leander. Hør Monsieur! Er I ikke Erich Madsens Bogholders Søn?

Leander. Forlad mig det, kiære Svieger-Faer! Jeg hedder Leander og er Herr Jeronimi Søn.

Vielgeschrey. Hør Seigneur Jonas Corfitzen! Er det ikke Jer Fætter?

Oldfux. Forlad mig det, min Herre! Jeg hedder Oldfux og er en bekiendt Pudsenmager her i Staden til Tieneste.

Vielgeschrey. Jeg spør Jer nok engang, Monsieur! Er I ikke Bedemand her i Byen?

Erich Madsen. Og jeg svarer Jer nok engang for alle, at jeg er Erich Madsen Bogholder.

Vielgeschrey. Og I, unge Person, som har faaet min Huusholderske, er I ikke en Bedemand og en Bedemands Søn?

Peder. Jeg er Peder Bogholder, som har faaet hans Datter.

Vielgeschrey. I er gal, der staaer jo Peder Bogholder.

Leander. Nei, Herre! jeg hedder Leander.

Vielgeschrey. Ach Himmel! hvad er dog dette? Enten er jeg gal, eller I galne, eller Ovidii Metamorphosis er kommen i vore Tider. Hør, min Datter, est du ikke min Datter?

Leonora. Jo jeg er, hierte Papa!

Vielgeschrey. Og J, Magdelone! er J ikke Magdelone?

Magdelone. Jo Herre!

Vielgeschrey. Og du, min Datter, est du ikke gift med Peder Erichsen Bogholder?

Leonora. Forlad mig, hierte Papa! jeg er gift med Leander, Jeronimi Søn.

Vielgeschrey. A.... og J, Magdelone! er det ikke en Bedemand, J har faaet?

Magdelone. Forlad mig, Herre! det er en Bogholder.

Vielgeschrey sætter sig ned paa en Stoel og grunder.

Erich Madsen til Leonard. Min Herre! Hans gode Broder er kommen reent fra Forstanden. Vi maae have Bud efter en Doctor; thi han kiender jo ikke en af os igien.

Leonard. Jeg har staaet ganske fortabt og hørt paa alt dette. Jeg troer ikke andet, end her er spillet nogen Hocus-Pocus.

Vielgeschrey springende op af Stolen. Jeg er Alexander Magnus, og J andre ere alle Slyngle, som skal døe for min Haand.

Tar Stoelen i Haanden, og jager iblandt dem, Leonard fatter ham om Livet og sætter ham.

Leonard. Min hierte Broder! kiender J mig ikke?

Vielgeschrey. Ach! ach! ach! Jeg var ganske fra mig selv over disse Historier. J er min Broder Leonard.

Leonard. Giv Jer tilfreds, min hierte Broder! lader os examinere Sagen med Koldsindighed; thi her er vist nok spillet Intriguer. Hør, min kiære Leonora! Jeg kan mærke, at Jer Faer har villet gifte Jer til En mod Jer Villie, og J derfore har brugt List for at undgaae saadant Giftermaal.

Leonora paa Knæe. Ach! min allerkiæreste Faer! Jeg beder med grædende Taare om Forladelse. Kiærlighed til Monsieur Leander paa een Side, og Desperation paa den anden, har forført mig til at gribe til disse ulovlige Midler.

Leander ogsaa paa Knæe. Gunstige Herr Svigerfar! Jeg er den Person, som Han i Morges visede saa haanlig bort. Jeg har stillet mig an, som jeg var Peder Erichsen Bogholder, for under det Navn at nyde den Skat, som jeg ellers ikke kunde blive mægtig.

Pernille ogsaa paa Knæe. Gunstige Herre! Jeg er Capitain for dette hele Compagnie af Intriguer. Jeg har opspundet alle disse Listigheder, ikke for at bespotte min Herre, men for at redde Jer kiære Datter, hvilken af Fortvilelse havde taget Livet af sig selv, hvis hun havde blevet tvunget at tage denne Bogholder.

Oldfux ogsaa paa Knæe. Gunstige Herre! jeg er Oldfux, en velstuderet vandrende Ridder. Det var mig, som agerede Advocat og Skriver i Eftermiddag, for at hindre Herren, at Han ikke fik Leilighed til at tale med Peder Erichsen, da han kom at frie til Magdelone, som man bildte ham ind var Herrens Dotter.

Vielgeschrey. Ach, Monfrere! dette maa jeg hevne, om det skal koste mit Liv.

Leonard. Monfrere! jeg kan forsikkre, at dersom de havde taget mig udi Ledtog med, havde jeg, uanseet den Estime, jeg har for min Broer, ladet mig ogsaa bruge dertil. J maa forlade disse unge Mennesker, og anse disse Intriguer som Kiærligheds- og Fortvilelses-Virkninger. Kiærlighed er saadan stærk Passion, at man overtræder alle Grændser for at nyde det, som man inderlig attraaer. Hvad har J ellers at sige paa dette Partie? Er det ikke ti Gange bedre og reputeerligere end det andet? Er det ikke en skikkelig, fornem og riig Person?

Vielgeschrey. Men, Monfrere! han forstaaer ikke sit Bogholderie. Jeg vil have en Svigerson, som var færdig derudi, og kunde gaae mig til Haande i mine besværlige Forretninger.

Leonard. Hør, Monfrere! Vil J lyde mit Raad, saa skaf først alle Jere Skriver-Karle af, gak ud og besøg gode Venner om Aftenen, sov Jer Middags-Søvn, og bild Jer ind, at J har intet at forrette, og see saa til, om der ikke skal blive mere bestilt udi Huset.

Vielgeschrey. Ei, Monfrere, føer ikke saadan Snak. Ingen veed, hvordan Skoen trykker, uden den, som har den paa Foden.

Leander. Ach! min hierte Sviger-far! dersom Han vilde lade sin Brede fare, forsikkrer og lover jeg, at lægge al min Tid an paa at regne og skrive, for at gaae Ham til Haande udi Hans Forretninger.

Pernille. Ja det vil jeg cavere for, at han giør, Herre!

Vielgeschrey. Ja du, din Laptaske! du skal betale mig Legen.

Pernille. Hvis jeg ikke havde havt Estime for Herrens Huus, saa havde jeg ladet alting gaae sin Gang. Men som jeg ikke kunde taale at see Herren prostitueres, og Jomfruen bragt til Fortvilelse ved saadant Partie, har jeg grebet til dette Middel.

Leonard. Det er sandt, som hun siger; thi hvorfor skulde hun sætte sig udi saadan Fare, uden Nidkiærhed havde drevet hende dertil?

Vielgeschrey. Lover J mig da, Monsieur, at lægge Jer efter Bogholderiet?

Leander. Ja, jeg svær kiære Svigerfar dertil.

Vielgeschrey. Hvad raader J mig da at giøre, Monfrere?

Leonard. Jeg raader og beder, for al den broderlig Kiærlighed, der er imellem os, at J forlader dem det alle; thi Contracten er alt sluttet, som ikke kan ophæves.

Vielgeschrey. Saa blir det vist, Mon-

sieur, at J vil lægge Jer efter Bogholderiet?

Leander. Ja, jeg svær kiære Svigerfar dertil.

Vielgeschrey. Saa vil jeg da kalde Jer Svigersøn, og forlade alle de andre, hvad de har giort mig imod. Staaer kun op igien! De reiser sig alle. Min Herr Erich Madsen! J seer hvordan er tilgaaet. Jeg havde tænkt at give min Datter til Hans Søn, men disse forlibte Personer har spillet ham i Huusholderskens Hænder. Hun er ellers et skikkeligt Menneske, er kommen af godt Folk, og ikke over sine fyrgetyve Aar, saa der kan være Forhaabning, at hun kan forplante Bogholderiet.

Erich Madsen. J maa selv beholde Jer Huusholderske, det J faaer en Ulykke! Hun skal aldrig blive min Sviger-Dotter.

Vielgeschrey. Det maa J trækkes om.

Erich Madsen. Jeg skal lade Jer stævne.

Vielgeschrey. J maa stævne min Pige og den Karl, som har smedet paa det Ægteskab; thi jeg kan giøre min Eed paa, at det er mig uafvidende.

Erich Madsen. Ach jeg elendige Mand!

Peder. Ach jeg fattige Peer Erichsen!

Magdelone. Ach min Engel! vær ikke vred.

Peder. Ei gak til Bloksbierg!

Magdelone. Jeg har tre tusinde Rixdaler paa Rente, som jeg har lagt mig tilgode udi Herrens Tieneste. Hans Datter faaer ikke saa meget til Medgift.

Peder. Jeg kommer da til at skikke mig derudi, Papa!

Erich Madsen. Giør hvad du vil. Kom lad os gaae hiem, uden at tage Afsked med de Bedragere.

Vielgeschrey. Hans Tiener, Herr Bogholder! Jeg vil recommendere min Svigersøn til Hans Information.

Erich Madsen. J maa recommendere Fanden.

Leander. Adieu Herr Bogholder!

Oldfux. Hans Tienere, Peder Erichsen! jeg ønsker til Lykke.

Pernille. Adieu Herr Bogholder! Prosit die Mahlzeit.

Peder. Adieu! J Slyngle tilsammen.

Leonard til Spectatores.

Af dette korte Skue-Spil
See til, at du kan lære,
At der vil meer end Støien til,
For flittig at passere.

Thi seer man En at spilde Tid
Ved Søvn og gode Dage;
Saa En ved alt for megen Flid
Sig sætter og tilbage.

En løber, slider et Par Skoe,
For ringe Ting at vinde,
Han baadet mere, hvis i Roe
Bag Ovnen han sad inde.

Thi som det stundom farligt er
At være altfor vittig,
Saa mangen ødelagt man seer,
For han er alt for flittig.

For han af lutter Hurtighed,
Frem og tilbage løber;
En bygger for at rive ned,
En støber og omstøber.

Den Stundesløses Characteer,
Saavidt jeg kan besinde,
Jeg veed ei i Comoedier
Om man skal kunne finde.

Jeg bryder Jis her, samt i meer,
Mig underkaster Dommen,
At intet udi Verden er
Den første Gang fuldkommen.

Lucrezia Borgia.

Opera i tre Acter af Donizetti.

Personerne:

Don Alfonso, Hertug af Ferrara.
Lucrezia Borgia, hans Gemalinde.
Gennaro.
Maffio Orsini.
Jeppo Liverotto.
Rustighello.
Gubetta.
Astolfo.
Don Apostolo Gazetta.
Ascanio Petrucci.
Oloferno Vitellozzo.
Riddere, Vaabendragere, Pager, Damer, Gondolierer o. s. v.

Første Act foregaaer i Venedig. Det Øvrige i Ferrara, omtrent i Begyndelsen af det 16de Aarhundrede.

Første Act.

Første Scene.

Terrasse ved Palazzo Grimani i Venedig.

(Natlig Fest. Nogle Masker gaae nu og da over Theatret. Paa begge Sider af Terrassen seer man Paladset glimrende oplyst; i Baggrunden Giudecca-Canalen, paa hvilken der i Mellemrum sees nogle Gondoler bevæge sig i Mørket. I det Fjerne sees Venedig i Maanestin. Naar Tæppet gaaer op, udtrykker Musiken Festen, som finder Sted i Paladset. Af og til komme og gaae prægtigt klædte Herrer og Damer med deres Masker i Haanden. Nogle andre Masker underholde sig med hinanden.)

Gazella, Gubetta, Orsini, Petrucci, Vitellozzo og Liverotto komme glade ind paa Scenen. Derpaa **Gennaro**, der synes noget udmattet og hviler sig paa et Sæde, som de Andre have tilberedt for ham.

Gazella.
Skjønne Venedig!

Petrucci.
Du stolte Stad!
Straalende Glædes-Tempel!

Orsini.
Solen ei luer i noget Land
Saa klart som Dine Nætter.
(Alle strømme til for at see de forbigaaende Masker.)

Tutti.
Den næste Dag tilbage
Vi med Grimani drage;
Glæden ei blomstrer for os ved Po.

Gubetta.
Ved Po Alfonsos skjønne Hof
Alt ved sin Pragt fortryller.
Lucrezia Borgia . . .

Orsini (afbryder ham).
Tie stille Du!
Hende vi aldrig nævne.

Vitellozzo.
Hun skal forbandet være.

Liverotto.
Den Kvinde dybt jeg foragter.

Tutti.
Hvo har om hendes Rænker hørt
Og hader hende ei?

Orsini.
Jeg meer end Alle. O hør mig nu!
En Olding, en gammel Troldmand . . .

Gennaro (afbryder ham).
Skal altid Du da komme med
Et Eventyr, Orsini?
I Fred lad hende være,
Forskaan mig dog, Du Kjære!

Tutti.
Stille! afbryd ham ikke, Du!
Faa blive kun hans Ord.

Gennaro.
Jeg sove vil, men vækker mig,
Naar han har Talen endt.
(Han lægger sig til Hvile og slumrer snart ind.)

Orsini.
Saa hør mig da!
Slaget var tabt ved Rimini.
Saaret jeg laa, bedøvet;
Der Ingen var, som stod mig bi,
Smerten mig knuged i Støvet.
Gennaro, som saae, jeg blødte,
Rask med sin Ganger mødte,
Førte mig hen i Skoven.
Jeg frelstes fra Fjendens Vold.

Tutti.
Hans Tapperhed vi kjende,
Hans Fromhed sjelden er.

Orsini.
Der i den tause Midnatsstund
Høit blussed Venskabs-Flammen;
Begge vi svore med Haand og Mund:
„Leve og døe vil vi sammen".
„Ja! sammen I døe" fra oven
Toned det gjennem Skoven,
Og for vort Blik fremtraadte
En Olding i sort Talar.

Tutti.
Sælsomt! En Troldmand var han forvist.

Orsini.

„O flyer for Borgia, I unge Mænd!"
Kraftigt han til os raabte.
„Hader den lumske Lucrezia,
Thi med Lucrezia er Døden!"
Sporløst forsvandt han i Skoven,
Men klagende fra oven
Gjenlød det Navn jeg hader.
„Lucrezia, Lucrezia!"
I Luften høit det klang.

Tutti.

Ha, hvilken sælsom Spaadom!
Troer Du paa Varsler?

Orsini.

Aldrig af falske Gjøglespil
Lader min Sjel sig skræmme.
Mine Venner, o svarer: Er feig jeg vel?
Mindet dog mit Hjerte ængster.
Ofte jeg monne skue
Trolddmanden vildt mig true . . .
Nødsomt den Trudsel i Nattens Stund
Volder bestandig mig Skræk.
Jeg Dig, Gennaro, misunder,
At trygt Du sove kan.

Tutti.

Stille! nu Dandsen vinker os.
Bort, o bort med sorgfulde Tankespind!
Lad Natten skjænke os Glæde.
Ak, hvor tidt har dog ei den Skjændige
Os Alle bragt til at græde!
Naar blot Venedigs Løve
Sin Hjelp ei vil os berøve,
Borgias Rænker og al hendes Rasen
Os heldigt ikke kan naae.
Følg os! Til festlige Lag vi gaae.
Lad ham kun sove trygt!

(Alle gaae og trække Orsini med.)

Anden Scene.

(En Gondol lægger an, og en masseret Dame stiger ud. Det er **Lucrezia Borgia**. Hun gaaer forsigtig frem, seer den sovende **Gennaro**, nærmer sig ham og betragter ham med Glæde og Beundring. Hun tager Masken af. **Gubetta** kommer igjen).

Lucrezia.

Hvor trygt han sover!
O, fjern fra ham hver Kummer,
Lad altid blidt hans Nætter
Hengaae i rolig Slummer,
Skaan ham for mine tunge Nattekvaler!

(hun bemærker Gubetta.)

Du her?

Gubetta.

Her er jeg. Jeg frygter, man Eder kjender.
Vel kan om Eders Dage Venedig kraftigt værne,
Men ei det kan forhindre, naar man Jer kjender,
At I forhaanes.

Lucrezia.

Og forhaanet jeg vorder! Alle mig hade.
Dog ei til saadan Skjæbne fødtes jeg paa Jorden.
O, kunde jeg tilhylle og forglemme min Fortid,
Og faa et Hjerte mig vilde skjænke da sin Omhed
Og trofast mig være! Jeg derom beder,
Trods al min Glands, forgjæves.
— Seer Du hin Yngling?

Gubetta.

Jeg seer ham; længe hans Skridt jeg fulgte.
Dog ei formaaer jeg ret at fatte,
Hvorfor I drog fra Ferrara til Venedig
Ham at opsøge.

Lucrezia.

Du . . . det fatte? Det kan Du ei.
Lad ene mig være!

(Gubetta gaaer.)

Tredie Scene.

(**Lucrezia** og den sovende **Gennaro**. Medens Lucrezia nærmer sig Gennaro, bemærker hun ikke to maskerede Mænd, der komme frem i Baggrunden og standse ved at see hende).

Lucrezia (betragter Gennaro med Ømhed).
Hvilken Skjønhed, hvilken Ynde
I de Træk saa ædle, stolte!
Glad jeg seer, at Lastens Brynde
Ei ham svare Sorger voldte.
Hvilken Glæde at betragte
Dette Billed, her jeg fandt!
Vil han mig engang foragte?
O, den Kval jeg ei forvandt.
Ei jeg vover ham mit Aasyn at afsløre;
Dog maa Taaren bort jeg tørre,
Som ad Kinden ned sig sniger.

Hertugen (i Baggrunden).
Seer Du? det er hende.

Rustighello.
Rigtig, det er hende.

Hertugen.
Hvem er den Yngling?

Rustighello.
En Lykkeridder.

Hertugen.
Hvor er han født?

Rustighello.
Ingen veed det; dog som Kriger er han tapper.

Hertugen.
Du maa Dig al Umag gjøre
Og ham til Ferrara faae.

Rustighello.
Ham Grimani med vil føre:
Som Du ønsker, Alt vil gaae.

Lucrezia.
Medens mit Bryst er fuldt af Kvide
Og jeg græder ved Din Side,
Sov og drøm, mit Hjertes Kjære,
Drøm om Elskov og om Ære!
Huldt en Engel fra det Høie
Skjærme Dig for Kval!
Sorg og Kummer mig kun bøie!
Ene mig de ramme skal.

(Hun staaer op. De to Maskerede, o: Hertugen og Rustighello, gaae bort. Lucrezia lyfter Gennaros Haand; han vaagner og griber hende i Armen.)

Lucrezia.
Gud! (vil rive sig los)

Gennaro.
Ha, hvad seer jeg?

Lucrezia.
Forlad mig!

Gennaro.
Nei, min ædle Dame! nei, ved min Ære!
(han holder hende tilbage.)
Lad Eders Aasyn mig skue!
Hvor funkle dog yndigt Eders Blikke;
For mig I skal ei frygte.
Enhver, som Skjønhed hylder,
Kan Eder ei modstaae.

Lucrezia.
Gennaro! Saa tør jeg haabe,
Jeg er Dig dyrebar?

Gennaro.
Hvor kan I tvivle?

Lucrezia.
O, sig mig det!

Gennaro.
Jeg føler dybt, jeg elsker.

Lucrezia.
O Glæde!

Gennaro.
Hør mig! (bestemt) Jeg elsker Eder,
Men sanddru jeg dog bør være.
Der er et andet Væsen,
Som mere høit jeg elsker.

Lucrezia.
Som høiere Du elsker?
Hvem er det?

Gennaro.
Det er min Moder.

Lucrezia.
Din Moder! ... Og hende saa høit Du elsker?

Gennaro.
Meer end mit Liv.

Lucrezia.
Og hun da?

Gennaro.
Hør og beklag mig nu!
Jeg aldrig skued hende.

Lucrezia.
Hvorledes?

Gennaro.
Altid før jeg skjulte
For Andre disse Minder,
Men Eders milde Stemme
Mig Alting lader glemme.
I dette venlige Die
Seer jeg en ædel Aand.

Lucrezia.
Kjærlige Sjel, fortæl da!
Du mig kan Alt betroe.

Gennaro.
Fjernt ved Neapels Kyster,
Der i en Fiskers Bolig,
Ukjendt med Verdens Lyster,
Leved som Barn jeg rolig.
Da kom en fremmed Riddersmand,
Som mig af Drømmen vakte.
Vaaben og Skjold han mig rakte
Og dette Pergament.

Lucrezia.
Bliv ved!

Gennaro.
Jeg saae en Moders Klage,
Som til en Søn var skreven,
At hun i Ungdoms Dage
Ved List forført var bleven.
Aldrig at erfarer,
Om hvilket Navn hun bærer,
Derom mig ømt hun beder
Og ære jeg vil hendes Ord.

Lucrezia (torrer sine Taarer).
Og hendes Brev da?

Gennaro.
O, see blot her!
Det hviler ved mit Hjerte.

Lucrezia.
Maaskee med bittre Taarer
Skrev hun det, nedtrykt af Smerte.

Gennaro.
Og jeg med Taarer væded
Det Brev her fra min Moder.
Men hvad? Jeg seer, I græder.

Lucrezia.
Ak ja! for hende, for Dig.

Gennaro.
I græder for mig?
Kjærere vil I blive
Bestandig meer for mig.

Lucrezia (med dyb Bevægelse).
Trofast imod Din Moder,
Omt Du paa hende tænke!
Bed, at den milde Skaber
Vil løse Smertens Lænke,
Da kan engang hun trykke
Kjærligt Dig til sin Barm.

Gennaro.
Hende jeg elsker inderligt,
Troer hende tidt at skue;
Yndigt for Tanken viser sig
Det sagre Moderbillede,
Sovende eller vaagen,
Hører jeg hendes Røst.
(Master nærme sig fra forskjellige Sider; Pager med Fakler ledsage Herrer og Damer, og Orsini, ledsaget af sine Venner, kommer frem i Baggrunden.)

Lucrezia.
Ha! Folk sig nærmer. Vi maae skilles.

Gennaro.
Gaa dog ikke! o vent dog!

Orsini.
Ha, hvad seer jeg!
(Han gjentjender Lucrezia, vinker til sine Ledsagere og taler med dem.)

Lucrezia.
Dig maa jeg forlade.

Gennaro.
Sig, hvorfor Du dog saaledes haster?
Tal, hvem er Du, Skjønne?

Lucrezia.
Jeg? Et Væsen, som Dig elsker meer end Livet.

Orsini (træder nærmere.)
Hør, Gennaro!

Lucrezia.
O Himmel!
(hun sætter Masken paa og vil fjerne sig.)

Orsini (fører Lucrezia tilbage.)
Jeg vil tale. Du skal høre!

Lucrezia.
Gennaro!

Gennaro.
Hvad, I vove?
Ja, hvis hende Nogen vil haane,
Skal ham ramme mit hævnende Sværd.

De Andre.
Veed Du, Ven, hvem Din Arm her beskjærmer?
Hun er ei Din Beskyttelse værd.

Lucrezia.
Vee mig Arme!

Gennaro.
Nu, saa tal da!

Orsini.
See Orsini, som Hævnlyst kun aander!
Du min Broder lod dræbe en Morgen.

Vitellozzo.
Jeg, Vitelli, af Rasen mig vaander;
Husk, min Fader blev myrdet paa Borgen.

Liverotto.
Dræbt med Gift blev Appiano, min Frænde,
Da ved Bordet hans Liv fik en Ende.

Gazella.
Og Du dræbte den Ven, som jeg elsked,
Lod ham nedsænke paa Tiberens Bund.

Gennaro.
Gud, hvad er det?

Lucrezia.
Ak, hvor flyer jeg Elendige hen!

Chor.
Ha, Du Falske!

Orsini.
Nu, hun kjender os Alle og bæver.
Hør saa mere!

Gennaro og Chor.
Tal, o tal dog!

Lucrezia.
Hav dog Medynk!

Orsini.
Denne Kvinde til Skjændsel er vorden;

Liverotto og Vitellozzo.
Kun til Afsky hun er her paa Jorden.

Petrucci og Gazella.
Hun med Gift sine Offere slagter;
Gud hun spotter, Naturen ei agter.
Hun er frygtet og hadet i Landet,
Hende Skjæbnen har hævet til Glands.

Gennaro.
Denne Kvinde! Ha, sig, hvem er hun?

Lucrezia.
Hør dem ikke, min Gennaro!
(Hun kaster sig for Gennaros Fødder.)

Gennaro.
Tal dog! sig mig, hvem hun er,
Som nævnes med Foragt!

Chor af Damer.
Ha, hvem er hun da?

Orsini og hans Venner.
Lucrezia Borgia for Eder staaer.
(De rive Masken af hende.)

Tutti (med et Rædselsskrig).
Ah!
(Alle flye og Lucrezia falder i Afmagt.)

Anden Act.

Første Scene.

En Plads i Ferrara.

(Paa den ene Side et Palads med en Altan, hvorunder en Marmortavle, paa hvilken der staaer med forgyldte Bogstaver „BORGIA". Paa den anden Side er Gennaros Bolig med Udgang til Gaden. Man seer Lys indenfor. Nat.)

Gertugen og Rustighello i lange Kapper.

Gertugen.
Du saae ham med Gesandten hertil da komme?

Rustighello.
Ja, jeg forlod ham ikke; som hans Skygge
Jeg med opmærksomt Øie ham stille fulgte.
See, her er hans Bolig.

Gertugen.
Herligt! nærved Paladset.
Lucrezia maaskee . . .

Rustighello.
O ja! hun veed det sikkert.
Om ei jeg feiler, saae jeg før Gubetta
Her rundtomkring som en Spion sig liste.

Gertugen.
Han som en Død kun skal mit Land forlade;
Hør blot!
(Man hører Sang og Musik fra Gennaros Bolig.)

Rustighello.
Med sine Venner glad han nu færdes,
Og ei de ane hvad I dem bereder,
De stakkels Daarer!
Ei før det dages, tage de Afsked.

Gertugen.
For sidste Gang paa Jorden
Han skuer Morgenrøden.
Hans Timer talt er vorden,
Han vandre skal til Døden.
Herligt! mig Hævnen kalder;
Blodig vil Dagen oprinde.
Han, som i Ungdoms Alder
Mig haaned, skal forgaae.

Rustighello.
Men troer I, at Grimani
Ei denne Daad vil hævne?

Gertugen.
Aldrig for slige Daarer
Sværdet han drage vil.
Ferraras Drot ei bæver,
Om end Venedig truer.
Mit Hjerte kjækt sig hæver;
Jeg modig trodse kan dets Harm.
Ei altid var Venedigs Magt
Skjærmet af sin Lagune,

Ei altid var dets stolte Pragt
Sikker bag Havets Bølger. Nei!
Men nøie skal jeg give Agt,
Beredt til Kampen være,
Ja, modig skal jeg staae paa Vagt,
Forsage vil jeg ei.
(Stemmerne komme nærmere, Lysene slukkes o. s. v.)

Rustighello.
Natten han glad tilbringer.

Hertugen.
Nu komme de med Sang.

Rustighello.
Bort vi da vandre maae.
(de gaae.)

Anden Scene.

(**Gennaro, Orsini, Liverotto, Petrucci, Vitellozzo** komme Alle glade ud af Gennaros Bolig; han selv er dog stille og tankefuld. **Gubetta** lader sig see i nogen Afstand.)

Tutti.
Farvel, Gennaro!

Gennaro (alvorlig).
Farvel, I trofaste Venner!

Orsini.
Men hvad? Hvorfor saa stille, saa sorgfuld nu?

Gennaro.
Sorgfuld? o nei!
(for sig.)
Min kjære, høitelskte Moder,
Skal jeg Dig aldrig skue?

Orsini.
Tusinde skjønne Damer
Iaften møde til Festen, som Negroni
Prægtigt har beredet Gesandten med Følge;
Og dersom Nogen her af Eder, Venner,
Ei er indbuden, lad mig det da kun vide!
Feilen da rettes.

Tutti.
Alle ere indbudne.

Gubetta (kommer nærmere).
Jeg deler den Lykke.

Liverotto, Vitellozzo, Petrucci og Gazella.
Ah, Signor Beverana!
(Alle gaae ham imøde undtagen Gennaro og Orsini.)

Gennaro (til Orsini).
Hvad? skal han med til Festen?
Mistanke jeg til ham har fattet.

Orsini.
O, frygt kun ei! Han er ung som vi Andre,
Opfyldt af Glædens Lue.

Vitellozzo.
O, Venner, hvad maa jeg skue?
See, vor Gennaro sørger.

Liverotto.
Ha! maaskee, at han svarligt ængstes for Borgia?

Gennaro.
Skal I bestandig om hende tale?
Jeg, mine Herrer, ei meer Eders Spøg vil taale;
Ingen som jeg kan denne Kvinde foragte.

Petrucci.
Tie stille! For hendes Huus vi stande.

Gennaro.
Nu vel!
For at bevise, jeg hende trodser,
Vil jeg med egen Haand
Paa disse Mure hende dristigt haane.
(Han stiger op paa et Trin foran Marmorpladen og udkradser med sin Dolk det første Bogstav af Indskriften. Imidlertid vise der sig to fortklædte Mænd i Baggrunden.)

Alle.
Hvad gjør Du?

Gennaro.
Det kan I læse.

Alle.
Hvad seer jeg? Orgia!

Gubetta.
Ha, et forvovent Indfald!
Imorgen skal I see hvad Følgen vil blive.

Gennaro.
Vil man forfølge Sagen,
Da vil jeg uden Frygt selv mig angive.

Orsini.
Man os belurer. Lad os skilles!

Tutti.
Farvel da!
(Alle gaae bort; Gennaro gaaer ind i sit Huus.)

Tredie Scene.

Astolfo og **Rustighello** mødes paa Scenen; derefter Bevæbnede.

Rustighello.
Tal! hvad vil Du?

Astolfo.
Til Du er borte, her jeg venter.
Men Du . . . hvad vil Du?

Rustighello.
Til Du rømmer denne Gade,
Rolig jeg venter.

Astolfo.
Een Du søger?

Rustighello.
Ja, hin Yngling fra Venedig
Her i Huset.
Hvem søger Du?

Astolfo.
Samme Yngling fra Venedig.

Rustighello.
Hvordan?

Astolfo.
Ja, den Samme, som nu her i Huset boer.

Rustighello.
Ham Du fører . . .?

Astolfo.
Til Hertuginden, og Du hvorhen?

Rustighello.
Til Landets Hertug.

Astolfo.
Det er ei de samme Veie.

Rustighello.
Maalet selv er og forskjelligt.

Astolfo.
Jeg skal føre . . .

Rustighello.

Nu, lad høre!

Astolfo.

Ham til Festen.

Rustighello.

Jeg til Døden.

Rustighello.

Hvad skal jeg nu gribe til?
Kun ved Magt jeg kan ham tvinge,
Og jeg strax ham fjerne vil.

Astolfo.

Hvad skal jeg nu gribe til?
Jeg ved List ham maa bevinge;
Det maaskee mig lykkes vil.

(Paa et Vink af Rustighello omringes Astolfo af Bevæbnede.)

Rustighello og Chor.

Sagte, sagte bort Du vandre!
Seer Du ei, hvem her har Magten?
Om Du blot et Vink ham giver,
Snart er talte Dine Dage.
Her i Landet kun En alene raader
Og hans Ord er hver en Borgers Lov.

Astolfo.

O, men betænk Fyrstindens Brede!

Rustighello og Chor.

Stille! for hende vi frygte ei.
Slægtens Hæder, eget Rygte
Frækt hun ofte har forhaanet,
Dyd og Ret hun ei har skaanet.
Fyrsten længe Hævnen søgte.
Gaa, forlad os og vær taus!

Astolfo.

Nu, velan! bort jeg gaaer,
Men Hævn jeg over Eder faaer.

(Astolfo gaaer. Rustighello og de Bevæbnede arrestere Gennaro, som just træder ud af sit Huus.)

Fjerde Scene.

Sal i det hertugelige Palads.

Hertugen og Rustighello.

Hertugen.

Er Alt i Orden?

Rustighello.

Alting! Din Fange venter
Nu paa sin Dommer.

Hertugen.

Saa hør mig! I Riddersalen
Ved Foden af min Stammefaders Støtte
Et Skab Du finder, som denne gyldne Nøgle
Aabner uden Møie. Af Sølv der er en Kande,
Af Guld en anden. Dem Begge skal Du sætte
Ind i Sidekam'ret.
Smag dog ei paa Vinen i den gyldne Kande!
(hemmelighedsfuld)
Borgia har den tillavet.

(Rustighello vil gaae.)

Hør mere!
Du her ved Døren med draget Sværd skal vente.
Kanderne bringes, hvis jeg Dig kalder,
Men vinker jeg, saa kommer Du kun med Sværdet.

En Tjener (melder)

Hertuginden!

Hertugen.

Saa skynd Dig!

(Rustighello gaaer.)

Femte Scene.

Hertugen og Lucrezia, derefter Gennaro.

Hertugen.

Hvorfor saa oprørt?

Lucrezia.

Til Eder Hævn mig drager.
Ha, hvilken Brøde, hvilken Udaad
Jeg Eder maa forkynde!
Her i Ferrara
Ved høilys Dag man vover
Mig frækt at haane, mit Navn at skjænde
Og offentlig mishandle.

Hertugen.

Det veed jeg.

Lucrezia.

Alfonso veed det og straffer ikke Brøden.

Hertugen.

Strax her paa Stedet jeg skal det hævne.

Lucrezia.

Hvo det er,
Saa lad ham flux Døden lide
For mine Øine!
Jeg haaber, at I som Fyrste
Herpaa Jert Ord mig giver.

Hertugen.

Ja, det jeg lover. (til Dørvogteren) Kom ind med Fangen!

(Strax efter træder Gennaro ubevæbnet ind med Vagt.)

Lucrezia (for sig bestyrtet).

Hvad seer jeg?

Hertugen (smilende).

Ham I da kjender?

Lucrezia.

O Gud, Gennaro! Ha, jeg forgaaer af Skræk.

Gennaro.

Min høie Hertug! Paa Eders Bud
Kom en væbnet Skare til min Bolig
Og bort mig førte.
Nu jeg beder og haaber at erfare,
Hvorved jeg Sligt forskyldte.

Hertugen.

I skal høre det, Herr Ridder!

Lucrezia (for sig).

Af Rædsel jeg skjælver.

Hertugen.

Tænk Jer, en forvoven Fremmed
Sig frækt formaster Navnet at forandre
Paa Slottets Mure, saa ei mere nu kan
Læses et „Borgia". Men han forfølges.

Lucrezia (hurtig).

Han er ei den Skyldige.

Hertugen.

Hvor kan Du vide . . .?

Lucrezia.

Imorges han der ei fandtes;
Den Skyldige maa søges blandt hans Venner.

Gennaro.
Nei, o nei!

Hertugen.
Saa hør da! vær kun oprigtig
Og sig mig: var det ei Eder?

Gennaro.
Løgn har jeg altid hadet,
Thi mere kjær end Livet
Mig altid var min Ære.
Høie Hertug! jeg bekjender, jeg har mig forbrudt.

Lucrezia (for sig).
O, vee mig Arme!

Hertugen (sagte til Lucrezia).
Jeg gav Jer mit fyrstelige Løfte.

Lucrezia.
Tillad, Alfonso, jeg et Par Øieblikke
Er med Jer ene!
(Paa et Vink af Hertugen føres Gennaro ud.)
(for sig) Store Gud, staa mig bi!

Sjette Scene.

Hertugen og Lucrezia.

Hertugen.
Vi er alene. Sig, hvad vil I?

Lucrezia.
O hør mig, kjære Herre!
Skjænk i Naade denne Yngling Livet;

Hertugen.
Hvordan? Saa nylig den heftigste Vrede
Og strax efter Eders Harme forsvunden?

Lucrezia (indsmigrende).
Ak, et Indfald! Hans Død os ei gavner.
Han er ung; jeg tilgiver ham.

Hertugen.
Men jeg Eder mit Ord jo har givet;
Aldrig vil jeg en Meneд begaae.

Lucrezia.
Don Alfonso! den Gunst er kun ringe,
Som I afslaaer Eders Viv, en Fyrstinde.

Hertugen.
Den skal straffes haardt, som Eder har haanet;
I det vilde — jeg ham Døden har svoret.

Lucrezia.
O tilgiv! Lad os naadige være!
Mildhed er jo en kongelig Dyd.
Naaden er stjøn, den vil bringe os Ære;
Sorgen trylles til hjertelig Fryd.

Hertugen.
Nei, jeg har svoret. Jeg kan ei.

Lucrezia.
Hvem bevæged Alfonso til
Gennaro at hade?

Hertugen (bryder ud)
Hvem? . . . Du!

Lucrezia.
Jeg? umuligt!

Hertugen.
Du elsker ham, Du Falske!

Lucrezia.
Hvad sagde Du?

Hertugen.
I Venedig der mødtes I sammen.

Lucrezia.
O, milde Himmel! jeg?

Hertugen.
Ja, der har Du næret Flammen.
Ogsaa grant jeg nu skuer
Syndens Gløden i Dinenes Luer.

Lucrezia.
Don Alfonso! jeg sværger.

Hertugen.
Hold inde! Meer ei Meneд besudle Din Ære!

Lucrezia.
Don Alfonso! . . .

Hertugen.
Rædsom Hævn vil jeg tage
For hver Skjændsel og martrende Plage.
Nu skal Hævnens straffende Engel
Her med Sværdet Forbryderen naae.

Lucrezia (knælende).
Naade, Alfonso!

Hertugen.
Den Frække skal falde.

Lucrezia.
O, tilgiv!

Hertugen.
Ei jeg tilgive kan.

Lucrezia (staaer op).
Ha, Du Forvovne! Vogt Dig selv, strenge Herre!
Don Alfonso, mod Raad Du dog tage!
Du bestandig vil Alting forværre,
Vendser aldrig min Graad og min Klage.
Naar af Rasen en Borgia opflammes,
Angre Du vil hvad mod mig Du forbrød.

Hertugen.
Aldrig, aldrig Dit Navn jeg skal glemme,
Veed vel, at stedse til Hævn stod Din Tragten;
Men at Hertug jeg er, Du skal fornemme,
At i Ferrara jeg ene har Magten.
Mellem Gift eller Sværd for Din Boler
Frit Du selv dog maa træffe et Valg.
Vælg nu!

Lucrezia (ude af sig selv).
O Himmel, stærke Hævner!

Hertugen.
Nu vælg da, men her skal han døe.

Lucrezia.
O forbarm Dig!
Og Du kunde begaae slig en Brøde?

Hertugen.
Vælg nu!

Lucrezia.
Lad ved Sværd ham ei falde!

Hertugen.
Vær besindig! Jeg staaer ved Din Side.
Du ei Naade maa vente for ham.

Lucrezia.
Ak, saa bli'r han for Skjæbnen et Offer.
Grumme Fyrste! Af Rædsel vil jeg døe.
(Hertugen giver et Vink, at Gennaro skal føres ind, og Lucrezia synker om paa en Stol.)

Syvende Scene.

De Forrige, **Gennaro** med Vagt, derpaa **Rustighello**.

Hertugen (til Gennaro).
(ironisk.)
Fyrstinden for Jer beder.
Hun Eders Skyld forlader;
Jeg hendes Bøn tilsteder,
Frihed jeg Eder skjænker.

Lucrezia (for sig).
O, hvilken Hykler!

Hertugen.
Venedig saae Dig paa Land og Bølge
Dets Banner tro at følge,
Italiens brave Søn!

Lucrezia (for sig).
Skjændige!

Gennaro.
Kun min svage Tak vorder Eders Løn.
Frit jeg dog siger Eder,
Da jeg ei meer er bunden:
Den Gunst I mig tilsteder,
Har jeg fortjent igrunden.

Hertugen.
Hvordan?

Gennaro.
Af Fjender overvældet,
Stred Eders Høiheds Fader.
Et Spyd var mod ham fældet;
— Ham frelste en Riddersmand.

Hertugen.
Og denne Ridder?

Lucrezia (staaer op).
Hans Frelser . . .
I var hans Frelser?

Gennaro.
Ja, jeg!

Lucrezia.
Hertug!

Hertugen (for sig).
Endnu hun haaber.

Lucrezia (for sig).
Jeg troer, han vakler.

Hertugen (for sig).
Forgjæves!
(til Gennaro).
I vil mig dog ei nægte
Som Krieger for mig at fægte?

Gennaro.
Venedigs Helteskare
Maa jeg min Tro bevare.
En Ed er hellig.

Hertugen (med et Blik paa Lucrezia).
Ja, sandt!

Lucrezia.
Himmel!

Hertugen.
Nu vel! Tag dette Guld da!
(byder ham en Pung.)

Gennaro.
Venedig gi'er mig mit Underhold.

Hertugen.
En Skik fra vore Fædre,
Som sig for os mon sømme,
Jeg haaber, I vil hædre,
Med os et Bæger tømme.

Gennaro.
Min Hertug! det vil være
For mig den største Ære.

Hertugen.
Et Bæger rundt at byde
Fyrstinden godt forstaaer.

Lucrezia (for sig).
Himmel! jeg kan ei mere.
(hun vil fjerne sig).

Hertugen.
Bliv her, Lucrezia!
(han tager hende ved Haanden).
(til Rustighello).
Giv Agt!
(Rustighello gaaer.)
(sagte til Lucrezia).
Vee Dig, ifald Du vover
Ham blot et Vink at give!
Ei denne Mand ilive
Af Slottet ud skal gaae.

Lucrezia.
O, dersom Du blot vidste,
Hvortil Du mig vil twinge,
Du vilde mig ei bringe
Til slig en Nædselsdaad.
Ja, kjendte Du min Sorg,
Du bæved i Din stolte Borg.

Gennaro.
Hvor kunde jeg vel haabe
At finde her et Hjerte
Med Følelse for Smerte!
En Drøm det synes mig.
Det var min Moders Bønner,
Som naadig Gud modtog.
Ja, kjære Moder! Dig lønner
Engang en Søn, som elsker Dig.

Hertugen.
Nu, lad os drikke!
(skjænker til sig selv af Sølvkanden.)

Gennaro.
Min Hertug, jeg forbauses. Hvilken Godhed!

Hertugen (til Lucrezia).
Nu, Hertuginde!

Lucrezia (for sig).
Den Grusomme!

Hertugen (til Lucrezia).
Guldkanden frem!

Lucrezia.
O Nædsel!
(hun skjænker af Guldkanden.)

Hertugen.
Gud Herren styrke Eder.

Gennaro.
Til ham for Jer jeg beder.
(de drikke.)

Lucrezia.
Helvedes Mesterstykke!
Satan har avlet Dig.

Gennaro.
Moder, den sande Lykke,
Frihed, den gav Du mig!

Hertugen.
Giften, hun veed at brygge,
Hurtigt vil yttre sig.

Hertugen (til Lucrezia).
Saa, Fyrstinde! Han frit nu kan vandre
Eller blive, som Eder behager. (gaaer.)

Lucrezia.
Ha! nu jeg haaber. (taknefuld).
(Hun forvisser sig om, at Hertugen er borte og iler derpaa hen til Gennaro.)

Gennaro (bukker dybt).
Signora! al den Naade I mig yded,
Jeg aldrig skal glemme.

Lucrezia.
Ak, Du Arme! Her man Gift Dig har givet.
Taus Du være, vil Du beholde Livet.
(rækker ham en Phiole.)
Tag kun denne! Blot en eneste Draabe
Rask Dig frelser af Dødens Baand.
Hurtig, skjul den! Du Hjelp da kan haabe.
Himlens Fader, Du Almagtens Aand,
Kjærligt lede Du ham ved Din Haand!

Gennaro.
Hvad maa jeg høre! Hvilken Jammer!
Jeg skal martres tildøde
Her, hvor alt mange Andre maatte bløde.
Ak! en Dæmon har grumt mig bedaaret;
Rolig, sorgløs jeg her mig befandt.
Dette Middel, som her I mig rækker,
Kaster mig snart hen som død for Jer Fod.
Saadan en Død maa knuse mit Mod.

Lucrezia.
Hav kun Tillid!

Gennaro.
Til Dig, Grumme?

Lucrezia.
O, skynd Dig! en Rival i Dig Hertugen skuer.

Gennaro.
Kan jeg troe Dig?

Lucrezia.
Seer han Dig, er Du Dødsens.
Drik og skynd Dig!
(knælende.)
Ved Din Moder, hvis Ømhed Du kjender,
Med min Bøn jeg til Dig mig henvender.

Gennaro.
Hvor den Tvivl mig dog ængster!
Hvis Du vover mig lumsk at forraade,
Skal den Eviges Hævn slaae Dig ned!
(efter nogen Betænkning drikker han Modgiften.)

Lucrezia.
Ha! Du er reddet. O, salige Glæde!
Skynd Dig bort herfra! Forlad dette Sted!
(hun lader ham flygte gjennem en hemmelig Dør. Hun udstøder et Skrig og synker afmægtig om paa en Stol.)

Tredie Act.

Første Scene.

(En lille Gaardsplads ved Gennaros Bolig. Et Vindue i Huset er oplyst. Nat.)

En Trop Bevæbnede, hvoriblandt **Rustighello**, kommer speidende ind.

Chor.
Dieblikket os understøtter;
Modstand tør han vel neppe vove.
Ja, Fortuna vor Hertug beskytter,
Giver Hævn ham over sin Rival.
Rask derind! Maaskee han sover;
Nattens Mørke skjuler Alt.
(De nærme sig Gennaros Bolig, men standse, da de høre Larm.)
Holdt, tilbage! jeg hører tale,
Fjerne Stemmer klart jeg skjælner.
Gjennem Gange, gjennem Sale
Raske Fodtrin nærme sig.
Længer tilbage vi os forføie;
Der vi speide, der holde vi Raad.
Alt hvad der skeer bemærke vi nøie;
Vi vil vide hvem det er.
(de trække sig tilbage.)

Anden Scene.

Orsini, Gennaro, de Bevæbnede i Skjul.

(Orsini gaaer til Gennaros Dør og banker paa; Gennaro lukker op og træder ud.)

Gennaro.
Du her?

Orsini.
Her er jeg. Du kommer dog, Gennaro,
Med til Negroni. Intet mig volder Glæde,
Naar ikke Du er med.

Gennaro.
Vægtige Grunde herfra mig kalde;
Jeg til Venedig reiser om faa Minuter.

Orsini.
Du mig forlader?
Vi dog sammen har svoret
I Liv og Død at være.

Gennaro.
Vistnok.

Orsini.
Holder Du saaledes Løfter?
Fra mig Du flygter.

Gennaro.
Du kan mig følge.

Orsini.
Imorgen tidlig med Glæde,
Men idag hos Negroni jeg bør ei svigte.

Gennaro.
O Du med Din Negroni!
Navnet mig varsler ilde.

Orsini.
Og mig end mere, at Du saa brat
Vil reise bort om Natten
Fra Festens muntre Glæde.
Bliv dog, bliv her, Gennaro!

Gennaro.
Hør mig! Hvis Du saa vil, jeg bliver,
Her mit Liv i Fare svæver,
Her jeg vorder Dødens Bytte.

Orsini.
Nævn Din Fjende! Hans Liv jeg kræver.
Tal! Hvem er det?

Gennaro.
Mod kan ei nytte.
(han taler sagte med Orsini, som giver sig til at lee.)

Chor.
Ham vi have.

Rustighello.
I maae vente. Lad den Anden gaae sin Vei!
Orsini (leer).
Ha ha!
Gennaro.
Stille! Spar dog Din Latter!
Orsini.
Hvo kan bare sig for Latter?
Al Din Skræk er kun en Drøm.
Kjender Du ei Kvindekunster?
For Din Gunst sig at erhverve,
Har den kloge Dame snedigt Dig bedraget;
Ei med Gift hun agter Glæden at fordærve.
Hvorpaa grunder Du dog denne sære Angst?
Sød Prindsesse er vor Negroni,
Brav er Alfonso, ret en Mand med Kongesind.
Gennaro.
Du det veed, ei Frygt jeg kjender;
Ingen Plet min Ære skjænder.
For et Feltslags vilde Tummel
Har jeg aldrig Angest følt.
Orsini.
Kjender Du ei Donna Negroni,
Perlen i Alfonsos Land?
Landets Hertug er en Mand,
Stor af Hjerte og Forstand.
Gennaro.
Dog mig martre mørke Tanker
Her i dette skjønne Land.
Orsini.
Hør! vil Skrækken paa Flugt Dig jage,
Saa vil jeg dog Glæden smage.
Gennaro.
Farvel, Orsini!
Orsini.
Farvel, Gennaro!
Gennaro.
See Dig for!
Orsini.
Vær kun ei bange.
(efter en Omfavnelse stilles de ad, men vende atter tilbage og omfavne hinanden.)
Gennaro.
Nei, jeg kan Dig ei forlade.
Orsini.
Heller ei jeg slipper Dig.
Gennaro.
Strax jeg Dig til Festen følger.
Orsini.
Jeg imorgen følger Dig.
Begge.
Hvad os Himlen end vil beskjære,
Altid det vi sammen bære.
Trofast Venskab os har jo forenet.
Som i Vaaren to grønne Blade
Voxe frem paa den samme Green,
Smukt vi følges i Verden saa glade.
Trofast Venskab skal hæve vor Aand.
(de omfavne hinanden.)
Saa til Festen, og imorgen reise vi.
Ei vort Venskab forgaaer;
Nei, det altid bestaaer.
(De gaae bort Arm i Arm; de Bevæbnede ville efter dem, men Rustighello holder dem tilbage.)

Tredie Scene.

De Bevæbnede, Rustighello.

Rustighello.
Holdt, ei længer!
Chor.
Han fra os løber.
Rustighello.
Taaber! Han løber til Negroni.
Chor.
Det er herligt; bestobedre.
Rustighello.
Stakkel! I Snaren han falder.
Chor.
Vore Kaarder kan vi spare.
Ja, han fanget bli'r i Garnet
Ved den flinke Jægers Haand.
Hvilken Glæde! ret som Barnet
Aner han ei Tvang og Baand.
Lad os vende nu tilbage!
Dolke her behøves ei.
(De gaae.)

Fjerde Scene.

En rigt oplyst og til et Festmaaltid smukt decoreret Sal i Palazzo Negroni.
Ved et prægtigt serveret Taffel sidder Prindsesse **Negroni** med mange elegant klædte Herrer og Damer; **Orsini, Liverotto, Vitellozzo, Petrucci**, enhver med en Dame ved Siden. Paa den ene Side af Bordet **Gubetta** og ligeoverfor ham **Gennaro**.

Liverotto.
Hil Dig, Madera! Jordens Nektar!
Vitellozzo.
Den glødende Drue fra Rhinen skal leve!
Gazella.
Er Cyperviin ei bedst?
Petrucci.
Fra Cypern og fra Rhin
Velkommen er hver Viin.
Gazella.
Den græske Viin!
Orsini.
Jeg elsker den, der blinker
Og os med Gløden vinker
Som Amors gyldne Piil.
Saa hilse vi med Smiil
Dig, vor Prindsesse, fagre Negroni!
Tutti.
Maatte Glæden rigt belønne
Den underfulde Skjønne,
Som Amor dannet har.
Venus selv gav hende Ynde.
Vivat vor Værtinde!
(De klinke og drikke.)
Gubetta (for sig).
Nu er det Tid!
De Andre maa man see at fjerne.
(staaer op fra Bordet.)
Gennaro.
Den Snak mig kjeder.
(han fjerner sig fra de Andre.)

Orsini.
Nu, lystig, Gennaro! hvi saa stille?
Hør nu den nye Drikkesang,
Som jeg idag har digtet!

Bubetta (leer).
Hahaha!

Orsini.
Hvem leer her?

Bubetta.
Ak! jeg mig ei bare kan for Latter.

Orsini.
Hvi saa?

Bubetta (spottende).
Haha! Du store Digteraand!

Orsini.
Vil Du mig haane, Du?

Bubetta.
At lee, er det at haane Dig?
Jeg kan ei Andet nu. Hahaha!

Orsini (staaer op).
Ha vee Dig, spanske Røver!

Bubetta.
Du Bøffel fra Venedig!
(Orsini griber en Kniv.)

Damerne.
Himmel! en Kamp der reiser sig.
Vi flygte maae herfra.
(under den følgende Strid fjerne alle Damerne sig.)

Tutti.
Men stille dog, Orsini! vær rolig!

Orsini og Bubetta.
Snart skal min Haand Dig lære
At være artig, Kjære!
Du skal ei mere vove
At vise Dig saa kjæk,
Gemeen og fræk.

Tutti.
Hvad skal dog dette sige?
En Adfærd uden Lige!
Skal hele Staden kaldes hid,
Skandalen bliver stor,
Thi Kamp og Strid forvolder Damer Skræk.

Femte Scene.

Bubetta, Orsini, Liverotto, Vitellozzo, Petrucci og Gennaro.

Liverotto.
Rolig! Fred, mine Venner!

Vitellozzo.
Imorgen tidlig som Riddersmænd
I kan hinanden møde,
Thi med en Dolk kun feige Stimænd true.

Tutti.
Vel sandt!

Gennaro.
Men hvor er vore Kaarder?
Jeg dem ei seer.

Orsini.
Dem lagde vi vist histnde.

Tutti.
Tænk ikke meer herpaa!

Bubetta.
Saa lad os drikke!

Gazella.
For Eders vilde Larmen
Alle Damerne flygted.

Bubetta.
De sikkert komme, naar vi dem bede
Smukt os at tilgive.
(en fortklædt Mundskjænk byder en Flaske om.)
Viin fra Syracusa!

Tutti.
Ha, hvilket Trolddomsord!
(de drikke; Bubetta kaster hemmelig sit Glas bort.)

Gennaro.
Maffio, saae Du det?
Den Spanske, han slet intet drikker.

Orsini (sagte).
Naturligt! Den arme Stakkel,
Han kan ei mere.

Bubetta.
Hør, mine Venner, et Forslag!
Nu da her Stilhed er,
Vil nok Orsini sin Vise synge
Og dermed glæde Alle.

Orsini.
Ja, for Dig at ærgre.

Tutti.
Nu op med Sangen, Orsini!

Orsini.
1.
Om I glade og sorgfrie vil være,
Bør jeg, Venner, Jer give den Lære:
Enten det nu er solklare Dage,
Eller Torden og Storme Jer plage,
Spøger, drikker, forjager blot Sorgen!
Øieblikket er Nydelsens Sag.
Syng da, kys da! Vi glemmer imorgen,
Naar kun Glæden os vinker idag.

Tutti.
Ja, syng da, kys da! Vi glemmer imorgen,
Naar kun Glæden os vinker idag.
(Man hører en Sorgemusik og fjerne Stemmer, der synge høitideligt:)
Ugudeliges Glæde er kun som Havets Skum.

Gennaro.
Hvilke Stemmer!

Orsini.
Maaskee vil Nogen lidt med os spøge.

Tutti.
Hvem er det dog?

Orsini.
Jeg vædder, en lystig Dame
Et lille Puds os spiller.

Tutti.
Et Vers endnu, Orsini!

Orsini.
Her er det. Jeg synger.
2.
Lad os nyde hvad Ungdommen bringer,
Naar den tryllende Bægeret svinger!
Truer Alderen med, den vil komme,
Rask vi drikke, før Tiden er omme.
Dandser, synger med Roser om Panden,
Plukker Glædernes duftende Krands!
Muntre fylde vi Bæg'ret til Randen;
Livet straaler da ret i sin Glands.

Tutti.

Muntre fylde vi Bæg'ret til Randen;
Livet straaler da ret i sin Glands.

Fjerne Stemmer.

Ugudeliges Glæde er kun som Havets Skum.
(lidt efter lidt gaae Lysene ud.)

Orsini.

Gennaro!

Gennaro.

Maffio! seer Du?
Vi snart vil staae i Mørke.

Orsini.

Mig synes, Spøgen til Alvor vil blive.

Tutti.

Nu bort! Man lukket har alle Døre.
Hvo slutter her os inde?

Sjette Scene.

Døren i Baggrunden aabnes, og **Lucrezia** træder ind med bevæbnede Mænd.

Lucrezia.

Jeg, Lucrezia Borgia.

Orsini (med Rædsel).

Ha, denne Kvinde!

Lucrezia.

Ja, det er Borgia.
I nylig mig gav hint
Rædselsfulde Bal i Venedig;
Nu gi'er jeg Eder en Fest i Ferrara.

Gennaro og hans Venner.

Vi ere forraadte.

Lucrezia.

I saae der med Glæde paa mine Kvaler;
Nu I med Livet for denne Spøg betaler.
Fem skjønne Offere ved mig skal falde
Flux paa Hævnens Alter. Den Gift, I drak,
Vil hurtig dræbe Jer Alle.

Gennaro.

Fem kun, Du Falske?
See her Dit sjette Offer!

Lucrezia (forfærdet).

Gennaro! O Gud!

Gennaro.

Med Eder vil jeg døe, mine Venner!

Lucrezia (til Vagten).

Iler, besætter strax alle Porte,
Og hvad der endog hændes,
Til denne Sal der Ingen maa Adgang gives.

Orsini og hans Venner.

Gennaro!

Gennaro.

Vi falde som Helte.

Lucrezia.

Afsted da!

Orsini.

Skjændige Kvinde!
(De føres bort og den store Dør lukkes i.)

Syvende Scene.

Lucrezia og Gennaro.

Lucrezia.

Endnu her? . . . Du er ei flygtet?
Sig, hvad bandt Dig til disse Haller?

Gennaro.

Disse Rædsler jeg længe aned.

Lucrezia.

Du er atter til Døden viet.

Gennaro.

Nei, Dit Middel. (tager Phiolen frem.)

Lucrezia.

Ha! jeg det husker. O, Gud være lovet,
Du det har.

Gennaro.

Jeg med mine Venner deler
Eller jeg med dem i Døden gaaer.

Lucrezia (betragter Phiolen).

Nei, det ene Dig kan frelse.
Ak, der er ei nok til Dine Venner.

Gennaro.

Ja saa, Signora, døe vi Alle.

Lucrezia.

Hvad siger Du?

Gennaro.

Men Du skal ei triumphere;
Falde skal Du for min Haand.

Lucrezia.

Himmel, Gennaro! . . . Du maa høre . . .

Gennaro.

Ingen Skaansel!
(han tager en Kniv paa Bordet.)

Lucrezia (forfærdet).

Hvad skal jeg nu?

Gennaro.

Feige Morderske!

Lucrezia.

Ha, Grumme!
Dræbe mig, det tør Du vove?

Gennaro.

Ja, jeg vil dræbe Dig med Glæde.
Alting Du os røved;
Ei Du slipper.

Lucrezia.

Hør mig! Ak, Du er en Borgia.

Gennaro.

Jeg? (Kniven falder af hans Haand.)

Lucrezia.

Dine Fædre ere mine.
Vogt Dig for en rædsom Brøde,
Ras ei mod Dit eget Blod!

Gennaro.

Jeg en Borgia! Hvad maa jeg høre!

Lucrezia.

O, Du skal ei spørge meer.
Hør, o hør mig! ak, ei i Nøden
For mig selv jeg Dig bønfalder;
Tusind Gange jeg ønsked Døden,
Hver en Time jeg den paakalder.
Dig jeg beder Dig selv at skaane
— Ak, spar Dig selv for Dødens Kval!
Drik, o skynd Dig! Du ei mig haane,
Lad Dig frelse, fly fra denne Sorgens Hal!

Gennaro.

Jeg en Borgia?

Lucrezia.

See, Tiden svinder; Du Dig forbarme!
O skynd Dig! Drik, hvis ei
Du vorder Dødens Rov!

Gennaro (lyttende).
Døer Du, Maffio?
(han vil bort.)
Lucrezia.
Tænk dog paa Din Moder!
Gennaro.
Bort! Du selv er Grund
Til hendes Kval og Smerte.
Lucrezia.
Nei, Gennaro!
Gennaro.
Hun da lever?
Lucrezia.
Spørg mig ikke!
Gennaro
Blev hun Dit Offer?
Lucrezia.
Nei, hun lever af Kval fortæret;
Navnløs Sorg i Hjertet boer.
Gennaro.
Gud! maaskee Du . . .
Lucrezia.
Min Søn! her staaer hun.
Gennaro.
Du, o Forsyn! . . . men snart jeg døer.
(han synker om paa en Stol.)
Lucrezia.
Min Søn, min Søn! er her ei Nogen?
Kommer, hjelper og frelser den Arme!
Alle borte! Mig Ingen hører.
Store Gud, Du ham opholde!
Gennaro.
Gaa dog! Jeg føler, at Døden sig nærmer.
Lucrezia.
Vee mig Arme!
Gennaro.
For Øiet er en Taage.
Lucrezia.
O Gennaro, min Søn Gennaro,
Kun et Ord, ak kun et Blik!
Gennaro.
Moder, nu døer jeg.
(han døer.)
Lucrezia (fortvivlet).
O Jammer! Gennaro!

Sidste Scene.

(Dørene i Baggrunden aabnes, og **Hertugen** træder ind med Vagt.)

Hertugen.
Ha, hvor er han?
Lucrezia.
Der! see ham der!
(hun peger paa Gennaros Lig.)
Ja, min Søn jeg havde funden
Og jeg drømte om bedre Dage.
Han mig Freden skulde bringe,
Kjærligt luttre dette Bryst.
Hver min Glæde med ham er svunden,
Al min Trøst i Verdens Plage.
Himlens Magt har mig dog rammet
Tungt med Hævnens Flammesværd.
(hun synker om ved Sønnens Lig.)
Chor.
Mørke ræddselfulde Skjæbne!
Ak, hun synes Døden nær.

Gertrude eller En lille Skat,

Lystspil i 3 Acter, efter »the little treasure«, a com. in 2 a. by A. Harris, ved Fl. Th.

Opført første Gang paa det kgl. Theater den 11te Marts 1860.

Personerne:

Sir Charles Howard	Hr.	Holst.
Lady Florence Howard	Mad.	Holst.
Gertrude, deres Datter	Jfr.	Fl. Thomsen.
Mrs. Meddleton	Mad.	Søbring.
Capitain Walter Maydenblush	Hr.	Hultmann.
Mr. Leicester Fluttermore	—	Gundersen.
Mr. Allembourne	—	Paetz.
Jane, Pige hos Lady Howard	Jfr.	Gram.
Thomas, Tjener hos Sir Charles	Hr.	Smith.

Gjæster, Tjenere.

Første Act.

Første Scene.

En elegant Sal, med Udsigt til en Have. — Handlingen foregaaer i Richmond.

Lady Florence arbeider paa et Broderi, tilvenstre for Tilskuerne. **Mrs. Meddleton** læser Aviser tætved Kaminen. **Gertrude** staaer ved et Bord tilvenstre for Tilskuerne og betragter opmærksomt et Landkort.

Gertrude (idet hun pludselig hæver Hovedet). Moder!

Lady Florence. Ja, mit Barn.

Gertrude. Hvor langt mon der er til Indien?

Lady Florence. Til hvilken Deel af Indien mener Du?

Gertrude. Til den Deel, hvor Fader boer.

Mrs. Meddleton (afsides; vred). Fader! .... Nu begynder hun igjen!

Lady Florence (forlegen). Din Fader?

Gertrude. Ja, Moder, sagde Du ikke forleden, at han var i Indien?

Lady Florence. Jo, det gjorde jeg rigtignok, men .... han opholder sig ikke paa noget bestemt Sted .... han gjør en Forretningsreise.

Gertrude. Det er da besynderligt, at han saaledes bestandig reiser, og at hverken hans Kone, eller hans Svigermoder, eller hans Datter nogensinde hører fra ham. — O, jeg vilde saa gjerne see ham! Og jeg er vis paa, jeg ret vilde holde af ham! (Lady Florence reiser sig og gaaer over paa den anden Side; Mrs. Meddleton banker utaalmodig med Foden.) Men hvad feiler Jer dog begge To?

Lady Florence. Aa, jeg har saadan en Smerte i mit Hoved!

Mrs. Meddleton. Og jeg .... jeg har en skrækkelig Tandpine!

Gertrude. Ja, saadan et Svar faaer jeg altid, hvergang jeg spørger om Fader. Ja, ja da, jeg skal ikke tale mere om ham; men maaskee tør jeg spørge om en anden Reisende, om min Fætter Walter?

Lady Florence. Jeg har just imorges faaet Brev fra ham, hvori han underretter mig om, at han har forladt Armeen, og at han agtede at reise tilbage til England omtrent samtidig med sit Brev.

Gertrude. Han kommer altsaa tilbage! Hvor det glæder mig! Den kjære, velsignede Walter!

Mrs. Meddleton (lægger Aviserne fra sig og gaaer frem paa Scenen). Ja, ja, saadan er I Smaapiger! Naar En blot siger Jer et Par Complimenter, foretrækker I en ganske Fremmed for jeres nærmeste, meest opoffrende Slægtninge!

Gertrude. Hvor kan Du dog sige saadan Noget, Bedstemoder? Fætter Walter er jo ikke nogen Fremmed for mig, og han har saamænd i sit hele Liv aldrig sagt mig en Compliment. Bliver Du ved paa den Maade, Bedstemoder, troer jeg tilsidst, Du bliver skinsyg paa min lille Vips. Gud det falder mig ind, — jeg har ikke givet den stakkels Fugl Noget at æde den hele Dag, (leende) Farvel — Du slemme, uartige Bedstemoder! (kysser hende) ... Farvel, søde Moder. (Standser pludselig.) Hør, Moder, Du har ingen Idee om, hvor Du seer smuk ud idag! (Løber ud tilvenstre.)

Mrs. Meddleton (seer efter hende). Det kjære Barn er allerede en voxen Pige; vi maae snart tænke paa at faae hende gift.

Lady Florence. I vor piinlige Stilling frygter jeg, det ikke vil være nogen let Sag at finde en Mand, der er hende værdig.

Mrs. Middleton. Og hvorfor, om jeg

tør spørge? Fordi Du lever adskilt fra Din Mand? Fordi han boer i London, og Du i Richmond? Det er desværre Noget, man saa ofte seer. Desuden, Skylden var jo ikke paa Din Side; ikke saasnart havde lille Gertrudes Fødsel gjort Sir Charles til Fader, førend han klagede over, at hendes Skrig forstyrrede ham, — at Synet af et Barn i Svøb stødte hans Skjønhedssands! .... Jeg antager, han vilde have, at hans Datter skulde komme til Verden i fuld Baldragt, med korte Ærmer og Volant'er .... Og omendskjøndt han havde en fortryllende Kone, og en yndig lille En paa fire Aar, kunde han dog ikke finde nogen Lykke i sit Hjem .... Forresten vilde ingen fornuftig Kone nogensinde tænke paa en Forsoning med en Mand, der nu snart i tolv Aar har levet som en Fremmed for hende.

Lady Florence. Jeg frygter for, Du har Ret, Moder.

Mrs. Meddleton. Og hvorfor savne ham, som Du synes at gjøre? Er det for vor Gertrudes Skyld? Jeg lover Dig, hun skal ikke komme til at trænge. Overlad kun Alt til mig; jeg er rig nok, og jeg paatager mig ogsaa Ansvaret for at finde et passende Parti til hende.

Anden Scene.

De Forrige (undtagen Gertrude). **Walter** **En Tjener.**

Tjeneren (meldende). Capitain Walter Maydenblush.

Walter (til Tjeneren). Naa, nu haaber jeg da, I er tilfreds. (Tjeneren gaaer.)

Lady Florence. Hvorledes — Walter!

Mrs. Meddleton. Ham selv, i egen Person!

Walter (idet han hilser). I sin Tjenstfærdighed vilde Georges absolut melde mig; vil De troe, mine Damer, at den blotte Tanke om at blive meldt, virkede saaledes paa min medfødte Forlegenhed, at jeg næsten ikke havde Mod til at træde ind til Dem! Tillad mig nu imidlertid, mine kjære Slægtninge, at udtrykke Dem min Glæde over atter at see Dem efter en saa lang Fraværelse.

Lady Florence. Saa kom Du dog tilsidst tilbage til os.

Walter. Ja, og for bestandig, haaber jeg.

Mrs. Meddleton. Hvorledes! Du er allerede kjed af Soldaterlivet, og for et Aar siden meente Du, at Ild og Krudtdamp var nødvendige Betingelser for Din Tilværelse!

Walter. Ja, jeg tilstaaer, at jeg ofte har skammet mig over, at jeg dengang saa pludselig forlod den studerende Bane, fordi jeg ikke havde Lykken med mig ved min første Examen. Den Examen glemmer jeg aldrig! Alene Synet af det halve Dousin Censorer, der sad i en Kreds, som en Net af Edsvorne, tog Veiret fra mig. Jeg hakkede og stammede i det, og gav saa forkeerte Svar, at jeg næsten bragte Examinatorerne ud af Concepterne. En af dem, der aabenbart vilde mig det vel, spurgte mig spøgende: „Hvad hedder saa Forfatteren til Miltons tabte Paradiis?“ .. Vil De tænke Dem, mine Damer, jeg var i en saa skrækkelig nervøus Spænding, at jeg, efterat have brudt min Hjerne i flere Minuter, endte med at svare: „Jeg kjender ham ikke.“ — (Damerne lee.) Jeg gik da til Armeen, hvor jeg troede at være kommen paa min rette Hylde, og saalænge Felttoget varede, gik det ogsaa godt nok; men det uvirksomme Liv, der fulgte efter, kunde jeg ikke udholde; jeg folgte mit Patent, og vendte tilbage til England, hvor jeg er glad over at see, at Alt staaer vel til. Men hvor er lille Gertrude? I Skole, kan jeg tænke.

Lady Florence. Der kommer hun selv og kan svare for sig (gaaer hen og taler med Mrs. Meddleton).

Walter (der seer Gertrude). Ah! ....

Tredie Scene.

De Forrige. Gertrude.

Gertrude. Det er ham! Jeg er vis paa, det er ham! Jeg kan ikke tage Feil — det er Fætter Walter! Hvor jeg er glad over, at Du er kommen tilbage! .... Men har Du slet ikke Noget at sige mig? (Bebreidende). Du kysser mig ikke engang!

Walter (forlegen). Hvor Du har forandret Dig, Cousine; Du er voxet .... og bleven saa smuk!

Gertrude (forundret). Men det kan da ikke hindre Dig i .....

Walter. Nei, nei! ... men jeg var ikke vis paa, at Du vilde tillade det ...

Gertrude. Tillade det? Men det følger jo af sig selv (de omfavne hinanden). Men hvad fattes Dig? Hvor Du er bleven rød.

Walter (forvirret). Jeg? .... ja, det er jeg sandelig ogsaa .... jeg .... jeg tænker, det kommer af Varmen.

Gertrude. Af Varmen? Men det er jo meget koldt idag.

Walter (forvirret). Ja .... ja, saa kommer det af Kulden. (Damerne lee.)

Gertrude. Hør, Walter, er Du endnu ligesaa forlegen som i gamle Dage?

Walter. Ja, næsten mere .... især i enkelte Øieblikke.

Gertrude. Da er det just det Modsatte med mig; Du kan ikke troe, hvor jeg er bleven .... kjæk, siden jeg kom ud af Skolen.

Walter (mere tillidsfuld). Kom ud af Skolen? Er Du ikke længer der? Du er altsaa nu en fuldkommen voxen Dame! .... Hvor Din Fader maa være stolt af Dig!

Gertrude. Fader! (Lady Florence og Mrs. Meddleton høste betydningsfuldt.)

Walter (der ikke har forstaaet dem). O, hvor Damerne er forkjølede!

Lady Florence. Nei .... det er .... det er ....

Walter. En Følge af det taagede Veir? .... ja, det er meget rimeligt. — Imorges mødte jeg just Sir Charles i Regent Street.

Lady Florence. Deri maa Du tage Feil.

Walter. Jeg beder om Forladelse, dertil kjender jeg ham altfor nøie.

Gertrude (ivrig). Du siger, Du har mødt Fader? (glad) han er altsaa kommen tilbage fra Indien.

Walter (forundret). Fra Indien?

Lady Florence (afsides til Walter). Ti stille!

Mrs. Meddleton (til Gertrude). Nei, vist ikke! (til Walter, idet hun kniber ham i Armen) Sig ikke et Ord.

Walter (afsides). Au, for Fanden! Hvor den Gamle har Kræfter i Fingrene!

Gertrude (afsides). Hvad betyder dog alt dette?

Lady Florence. Gertrude, det er vist paa Tiden, Du gaaer ind og faaer Din Tegnetime.

Mrs. Meddleton. Ja, Barn, det er bedst vi seer, om Din Lærer er kommen.

Gertrude (suurmulende). Nei, nei! Jeg vil hellere blive her hos min Fætter.

Mrs. Meddleton. Nei vist ikke, kom nu, Barn, kom!

Gertrude (afsides). Jeg skal snart see at faae fat paa ham igjen, og saa skal han rigtignok sige mig Alting (hun gjør Tegn til Walter, at hun snart vil komme tilbage; hun og Mrs. Meddleton gaae).

Walter (afsides). Men hvad Pokker mener hun med sine Tegn?

Fjerde Scene.

Lady Florence. Walter.

Lady Florence. Walter, hvor kunde Du dog være saa ufornuftig, at tale om Sir Charles i Gertrudes Nærværelse?

Walter. Jeg beder tusinde Gange om Forladelse for min Tankeløshed, kjære Lady, men er det virkelig muligt, at der ikke har fundet nogen Forsoning Sted i den lange Tid, jeg har været borte?

Lady Florence. Du maa vistnok kunne forstaae, at saaledes som Forholdene var, vilde en Forsoning være umulig.

Walter. Jeg havde haabet at finde det anderledes. Er Gertrude bestandig uvidende om Sagens sande Sammenhæng?

Lady Florence. Ja, hun er. Du vil let indsee, hvor vanskeligt det vilde være at berøre Sligt ligeoverfor en ung Pige. Jeg beder Dig derfor indstændig, ikke oftere at henty de dertil i hendes Nærværelse. (Med et Suk.) Men nu vil vi ikke længere tale herom. — Du er altsaa traadt ud af Armeen, Walter; hvilke Planer har Du nu? Tænker Du paa at vælge Dig en anden Stilling, eller har Du maaskee i Sinde at gifte og bosætte Dig?

Walter. Ja, hvad Valget af en Stilling angaaer, saa troer jeg, at den „at privatisere" passer bedst for mig; og hvad Ægteskab angaaer — ja, det kunde jo være meget rart — men min ulykkalige Forlegenhed har tvunget mig til at opgive denne Idee. Jeg har gjort nogle faa Forsøg, men altid med samme Resultat. Alting gik godt, ligeindtil det skrækkelige Øieblik kom, hvor jeg skulde frem med det betydningsfulde Spørgsmaal ..... Jeg blev blussende rød, stammede og standsede midt i den nydelige Tale, jeg havde forfattet til den givne Leilighed, saa Damen, der ikke forstod et Ord af hvad jeg sagde, lo mig lige op i Øinene. Jeg har derfor besluttet at blive Pebersvend indtil mine Dages Ende, — med mindre jeg skulde være saa lykkelig, paa min Vei at møde en ung Pige, der vendte op og ned paa Tingenes naturlige Orden, og forlangte mig tilægte.

Lady Florence (leende). Ja, Sligt kan jo hændes — Hvem veed?

(En Tjener kommer.)

Tjeneren. Mrs. Montague er inde i Salen og ønsker at hilse paa Deres Naade.

Lady Florence. Jeg skal paa Øieblikket komme ind til hende. (Tjeneren gaaer.) Du maa gjøre denne Dames Bekjendtskab, Walter; det er vor Naboerske her i Richmond, en nydelig, ung Enke. Jeg vil bede hende spise til Middag hos os; Du bliver her naturligviis, og jeg kan da præsentere Dig for hende.

Walter. Mange Tak! men .... jeg hader Præsentationer .... og jeg havde desuden besluttet at arbeide iaften .... ja, det var ikke tidligere min Skik .... men man forandrer sig .....

Lady Florence. Jeg tager ikke mod nogen Undskyldning, Du maa blive her; men bliv ikke forskrækket; vi Damer skal nok besørge hele Conversationen, og vi vil ikke gjøre Fordring paa, at Du skal sige en eneste Stavelse. (Gaaer leende ud tilhøire.)

Femte Scene.

Gertrude. Walter.

Gertrude (fra venstre Side, kommer listende ind). Walter!

Walter. Er det Dig, Lille, — jeg mener — Miss Gertrude!

Gertrude (hemmelighedsfuld). Jeg vilde gribe Leiligheden til at tale alene med Dig.

Walter. Med mig?

Gertrude. Tys! Øieblikkene er kostbare; (hun tager to Stole og nøder ham til at sætte sig ned). Hør nu opmærksomt paa mig. Jeg

veed bestemt, at man i mange Aar har holdt en Hemmelighed skjult for mig. Du kjender denne Hemmelighed, og Du maa sige mig den paa Dieblikket.

Walter. En Hemmelighed?

Gertrude. Ja, som angaaer min Fader.

Walter (affides). Det er virkelig høist ubehageligt!

Gertrude. Jeg er vis paa, han ikke længere er i Indien; thi jeg hørte, Du sagde, at Du havde seet ham i Formiddags, paa Gaden.

Walter. Nei, jeg sagde vist .... at jeg syntes, jeg saae ham.

Gertrude. Walter, Du veed meget godt, at det var ham, Du saae, og jeg forlanger, at Du skal sige mig, hvorfor han aldrig kommer her.

Walter. Men Du veed jo, kjære Gertrude, at jeg lige er kommen fra Udlandet, saa det er jo aldeles umuligt, at jeg kan vide Noget om den Sag.

Gertrude (seer alvorlig paa ham). Fy! Walter! nu lyver Du!

Walter. Jeg forsikrer Dig ....

Gertrude. Det er Moder, der har overtalt Dig!

Walter. Hvor kan Du dog troe ....

Gertrude. Saa har Bedstemoder forbudt Dig det! (Indsmigrende.) Hør, Walter! .... kjære Walter! dersom Du holder en Smule af mig, saa sig mig det .... jeg beder Dig saa inderligt derom .... svar mig oprigtigt! .... Nu, Walter? .... Det er ikke af tom Nysgjerrighed, at jeg spørger. Husk paa, at det er min Fader, som jeg beder Dig fortælle mig om. Har hans Barn ikke Ret til at vide, hvorfor hun bestandig er fjernet fra ham? Naa, Walter .... forklar mig saa denne Hemmelighed.

Walter (affides). Stakkels Pige!

Gertrude. Og jeg sværger Dig til, at jeg skal aldrig røbe et Ord af hvad Du siger mig.

Walter. Det lover Du? Dog nei, det behøves ikke. (Affides.) Tidligere eller senere maa hun dog faae Sandheden at vide, saa kan jeg egenlig ligesaagodt sige hende den strax. (Høit.) Nu vel, lille Cousine, saa skal jeg da sige Dig, hvad jeg veed.

Gertrude (lægger sin Arm om hans Hals). Kjære, gode Walter!

Walter (affides; noget forlegen). Det er virkelig blevet en nydelig Pige!

Gertrude (utaalmodig). Men saa begynd dog! tal dog!

Walter. Nu, Du maa da først vide, at Din Fader ikke er i Indien, og at han, efter hvad jeg med Bestemthed veed, aldrig har været der.

Gertrude (reiser sig heftig). Sagde jeg det ikke nok! Jeg vidste det jo! Jeg var aldeles overbeviist derom! (Idet hun igjen sætter sig.) Men af hvad Grund boer han da ikke her hjemme hos os?

Walter. Fordi ...

Gertrude. Fordi, hvad?

Walter. Fordi der for tolv Aar siden opstod en Uenighed mellem ham og Din Moder, der bevirkede, at de siden har levet adskilte.

Gertrude. Men hvad var Aarsagen til denne Uenighed, til denne lange Adskillelse?

Walter. Du veed, at Din Fader var meget ung, altfor ung, da han blev gift. Forresten vil jeg ikke dermed sige, at Feilen var paa hans Side.

Gertrude. Du mener altsaa, at det var Moder, der havde Uret!

Walter (hurtig). Det siger jeg ikke heller! Jeg er tilbøielig til at troe, at Mrs. Meddleton ikke var ganske udenfor den Uenighed, der opstod mellem dem.

Gertrude. Er det muligt, at Du kan beskylde Bedstemoder!

Walter. Jeg .... jeg beskylder Ingen.

Gertrude (fortsættende). Den kjære, gamle Bedstemoder, der aldrig selv har nogen Villie, og med hvem jeg kan gjøre lige hvad jeg vil!

Walter. Ja, jeg nærer ikke den ringeste Tvivl om, at Mrs. Meddleton som Bedstemoder er Kjærligheden og Blidheden selv, men som Svigermoder tør jeg ikke benægte, at hendes Temperament ikke lod til at være af det blideste Slags .... især paa Regndage .... Og det regnede meget ofte i Aaret 1848.

Gertrude. Der maa være andre og vigtigere Grunde, end disse. Jeg bønfalder Dig om at sige mig, hvad der saalænge kan have fjernet min Fader fra Huus og Hjem.

Walter. Nu, siden Du endelig vil vide den sande Sammenhæng ... det var Dig!

Gertrude (forbauset). Mig!

Walter. Ja, Dig! Jeg havde ikke Lyst til strax at sige det, men Sandheden er, at Din Fader ikke kunde udstaae Børn .... og saa traf det sig desuden saa uheldigt, at Du som Barn var overordentlig heftig; Du har ingen Idee om, hvilket rædsomt Spektakel Du pleiede at gjøre .... især medens Du fik Dine Tænder; og da Du var bleven fire Aar gammel, skreg Du ganske frygteligt, naar Du ikke kunde faae Alt, hvad Du pegede paa!

Gertrude (heftig og talende høit). Det kan gjerne være; men jeg er ikke længer et Barn; jeg gjør ikke mere Støi, og jeg har faaet alle mine Tænder; og jeg siger Dig, at denne Adskillelse, den maa ikke — den skal ikke længer finder Sted (reiser sig).

Walter. Rigtig! kjære Gertrude, jeg er ganske af Din Mening, men efter Alt, hvad der er skeet, kan jeg kun tænke mig en eneste Omstændighed, der paany kunde føre Dine Forældre sammen.

Gertrude. Og hvad skulde det være?

Walter. Dit Ægteskab.

Gertrude. Mit Ægteskab? Jeg forstaaer Dig ikke.

Walter. Jeg mener, at de Forberedelser der maae gaae forud, vilde nødvendiggjøre en Sammenkomst, og hvem veed, hvad et saadant Møde kunde føre med sig.

Gertrude. Maaskee en Forsoning? O, det er en ypperlig Idee! .... Jeg maae see at blive gift. (Ivrig.) Jeg vil giftes strax.

Walter. Saa sagte! Et Giftermaal kan ikke expederes saa hurtigt.

Gertrude. Hvorfor ikke?

Walter. For det Første maa Du see, at Du ...

Gertrude. Hvad for Noget, hvad for Noget?

Walter. Aa, — det er kun en Bagatel .... Du maa see at faae en Kjæreste.

Gertrude. Er det det Hele! Jeg kan jo tage den Første den Bedste .... Bagefter kan jeg slaae op igjen .... Desuden, jeg kan jo tage Dig!

Walter (aftides). Hun vil Pokker heller!

Gertrude. O, ja, det er ypperligt! Saa kan Sagen strax blive afgjort.

Walter (aftides). Men Gud bevares, hun er i Stand til at frie til mig!

Gertrude (indsmigrende). Du holder jo nok lidt af mig, Walter? Du maa opoffre Dig for min Skyld!

Walter. Om jeg holder af Dig? Gud velsigne Dig, Naar jeg blot havde Mod til det, vilde jeg tilstaae Dig, at jeg altid ... har holdt meget af Dig!

Gertrude. Naa, ja saa er den Ting afgjort!

Walter. Ja, men tillad mig dog ....

Gertrude. Jeg siger Dig, det er afgjort. Men der kommer Moder; det er bedst, Du med det Samme beder om hendes Samtykke.

Sjette Scene.

De Forrige. Lady Florence.

Walter. Ja, men .... men .... (Aftides.) Jeg er reent ude af mig selv!

Lady Florence. Naa, saa Gertrude har holdt Dig med Selskab, medens jeg var borte, Walter; har I fornyet Eders gamle Venskab?

Walter (feiet). Ja .... jo!

Lady Florence. Hun er endnu det samme kjære Barn, ikke sandt?

Walter. Ikke ganske ....

Lady Florence. Men hvad fattes Dig dog, Walter?

Walter. Mig? O, Ingenting .... tvertimod .... jeg ....

Gertrude (aftides). Mon han ikke vil begynde engang!

Lady Florence. Der maa være hændet et eller andet Mærkeligt, medens jeg var borte.

Gertrude (aftides). Men han kommer jo ingen Vegne. (Høit.) Ja, Moder, der er virkelig hændet noget Mærkeligt. Walter vilde just sige Dig, da Du kom ind, at han havde en Sag af den allerstørste Vigtighed at betroe Dig.

Lady Florence. Men lad mig da høre, Walter! (Gertrude tager en Stol til Lady Florence.)

Gertrude (aftides). Begynd saa, Moder er ganske nysgjerrig.

Walter (aftides). Ja, det er just det, der generer mig.

Lady Florence. Naa, min kjære Walter, jeg er lutter Øre!

Walter (meget forvirret). De seer, Lady Florence, at jeg er meget forlegen med at begynde. Jeg har ikke tvivlet om at .... ikke destomindre .... det ligger i den menneskelige Natur .... jeg mener .... vi har Begge kjendt hinanden saa længe .... Venskab gaaer saa ofte over til .... det er saa Livets Gang .... De forstaaer nok ....

Lady Florence. Nei, det kan jeg just ikke sige.

Gertrude (aftides). Men saa tal dog tydeligt!

Walter (aftides). Nei, hvor her er varmt! .... (høit). Dengang jeg forlod England ....

Gertrude (aftides). Gud veed, hvor han nu vil hen!

Walter. Var jeg langtfra at tænke paa ....

Gertrude (afbrydende). „Langtfra at tænke paa" .... Men hvad skal det sige! Du mener: Havde jeg betænkt, at ....

Lady Florence. Men saa bliv dog ved, kjære Walter!

Gertrude (til Walter). Siig, at da jeg paa min Side ....

Walter. Da hun paa sin Side ....

Gertrude (ligeledes). Min Cousine Gertrude ....

Walter (gjentagende). Min Cousine Gertrude!

Lady Florence. Ja, jeg er ligesaa klog, som da vi begyndte. Vil Ingen af Jer, kjære Børn, tjene mig i, at tale et Sprog, som jeg kan forstaae?

Gertrude. Jo, det vil jeg, Moder.

Walter (viftende sig med sit Lommetørklæde; aftides). Naa, Gud skee Lov!

Gertrude. Sagen er, at Walter elsker mig .... saa han er nærved at gaae fra Forstanden. Jeg tilbeder ham igjen .... og han var just i Begreb med at bede mig modtage hans Haand og Hjerte, da Du kom og forstyrrede ham .... Var det ikke det, Du vilde sige, Walter?

Walter. Jo, det var det, jeg vilde sige.... men jeg kunde ikke sige det.

Lady Florence (leende). Naa, Børn, jeg

mærker da endelig, I vil have mig til Bedste, men ....

Gertrude. Til Bedste? Er det vel Spøg, Walter?

Walter (udbrydende). Nei — jeg skulde helst ønske det var Alvor!

Lady Florence. Saa Du elsker virkelig min Datter?

Walter (bævet) — — Til Raseri....

Lady Florence. Og hun elsker Dig?

Gertrude. Lidenskabeligt!

Lady Florence. Men denne gjensidige Kjærlighed, synes mig, er kommet noget pludseligt.

Walter. Ja ....

Gertrude (afbrydende ham). Nei, paa ingen Maade!

Walter. Nei, paa ingen Maade!

Gertrude. Allerede inden Walter tog bort, elskede vi hinanden. Ved hans Afreise svore vi hinanden evig Troskab — og da han ved sin Tilbagekomst saae, hvor helligt jeg havde holdt mit Løfte, besluttede han, strax at bede om Dit Samtykke til vor Forening. Gjorde Du ikke, Walter?

Walter. Naturligviis! det gjorde jeg! (Afsides.) Det Pigebarns Opfindsomhed er mageløs!

Lady Florence. Men, kjære Gertrude, da Walter forlod England, var Du jo et Barn...

Gertrude. Maaskee, Moder! Men den Hengivenhed, jeg som Barn nærede for min Fætter, er, — som han just vilde have sagt Dig, — med Aarene gaaet over til en dyb Tilbøielighed!

Lady Florence (afsides til Gertrude; alvorlig). Du elsker ham altsaa virkelig?

Gertrude. Ja, Moder.

Lady Florence. Walter er en god, ædelsindet ung Mand; Jeg har altid næret Venskab for ham, og hvis det virkelig er hans Alvor at bede om Din Haand ....

Gertrude. Hans Alvor! Han forsikrede mig for et Øieblik siden, at han vilde skyde sig en Kugle for Panden, hvis Du nægtede ham Dit Samtykke.... ikke sandt, Walter?

Walter. Jo, jeg havde rigtignok besluttet at skyde mig en ....

Lady Florence (leende). Ja, saa maa jeg vel give mit Samtykke.... for at forhindre Blodsudgydelse!

Walter (afsides). Nu antager jeg da, at jeg kan betragte mig som Brudgom, uden at skulle have videre Ulejlighed!

Gertrude. O, Tak, Moder! Vi er saa lykkalige!

Walter. Ja, det er forbausende, hvor vi er lykkalige!

Gertrude. Naa, saa er da den Sag afgjort, og nu kan jeg tale med Dig om en anden Ting, som ligger mig paa Hjerte. Jeg veed, at Fader er i London, at han aldrig har været i Indien — kort sagt, jeg veed Alt.

Lady Florence (bebreidende). Walter! Det var Uret af Dig!

Gertrude. Skjend ikke paa ham, Moder; Du kan da ikke forlange, at han skulde have en Hemmelighed for sin tilkommende Kone.

Walter. Nei, jeg kunde ikke have en Hemmelighed for min tilkommende....

Gertrude. Troer Du ikke, kjære Moder, at Dine Børns Ægteskab kunde bringe en Forsoning istand mellem to Personer, som jeg er vis paa, Begge ligemeget ønsker den?

Lady Florence. En Forsoning? Nei, aldrig!

Gertrude. Om ikke en Forsoning, saa en Sammenkomst, et Møde. Jeg bønfalder Dig derom.

Walter. Ogsaa jeg forener mine Bønner med Gertrudes.

Lady Florence. Nei, nei, det er umuligt.

Gertrude. Men der maa dog være Nogen, som kan følge mig til Kirken; jeg kan dog ikke gaae som en Faderløs — kan jeg vel, Walter?

Walter. Nei, naturligviis. Din Faders Nærværelse er absolut nødvendig.

Gertrude. Der hører Du, Moder! Jeg beder Dig indstændigt, om denne ene Gang at modtage min Fader, for at I Begge kan give mig Eders Velsignelse!

Lady Florence. Nu vel, Gertrude, for Din og Din tilkommende Mands Skyld, vil jeg finde mig i, at have en Sammenkomst med Din Fader, da Eders Interesse fordrer det. Men naar denne Sammenkomst er endt, vil vi atter være som Fremmede for hinanden. Tro mig, mit Barn, jeg kan ikke give Dig et større Bevis paa min Kjærlighed! (Hun gaaer op i Baggrunden.)

Gertrude. Tak, kjære Moder, Tak! Du har saadelig gjort mig lykkelig! Og Walter ogsaa.... ikke Walter? (Walter nikker; Gertrude trækker i ham.) Siig dog Noget! Du maa see lykkelig ud!

Walter (gesticulerer stærkt). Lykkelig! Altfor lykkelig!

Gertrude. Nu maa Du paa Øieblikket gaa hen og bede om min Faders Samtykke.

Walter (uden at røre sig). Endnu et Samtykke! Ja; meget vel.

Gertrude. Jeg sagde „paa Øieblikket"; hører Du, Walter?

Walter. Jeg gaaer.... jeg gaaer. Jeg tager blot en sort Kjole og et Par hvide Handsker paa, og inden en Time skal jeg være hos min Svigerfader. (Afsides.) Jeg havde aldrig troet, at jeg havde saamegen Courage. (Høit, idet han omfavner Lady Florence.) Farvel, Svigermoder! (Omfavner Gertrude.) Farvel, lille Kone! (Idet han vil gaae ud af Døren, møder han Mrs. Meddleton, hvem han ligeledes omfavner.) Farvel, Bedstemoder! (Ler ud.)

Syvende Scene.

Lady Florence. Gertrude. Mrs. Meddleton.

Mrs. Meddleton. Hvorledes bærer han sig dog ad! Jeg troer, sandt for Gud, han er gaaet fra Forstanden!

Gertrude. Nei! Han er saa glad, fordi han skal giftes!

Mrs. Meddleton. Giftes!

Gertrude. Ja, kjære Bedstemoder, vi skal giftes Beggeto! Og paa den samme Dag; kan Du gjette hvorfor? Fordi vi skal giftes med hinanden!

Mrs. Meddleton (meget forbauset). Hvad hører jeg!

Lady Florence. Ja, Moder. Det lader til, at de Begge længe har næret en gjensidig Tilbøielighed, og jeg synes derfor ikke, at jeg bør nægte dem mit Samtykke.

Gertrude. Og nu mangler der os kun Faders, og saa....

Mr. Meddleton. Din Faders!

Lady Florence. Hun veed Alt, Moder.

Mrs. Meddleton. Er det muligt!.... Ja, for en Forms Skyld maa vi vel bede om hans Samtykke. Jeg skal strax skrive ham til, og bede om Svaret med Aftenposten. (Hun sætter sig ved Bordet.)

Gertrude. Nu maa Du ret skrive ham et nydeligt Brev til, Bedstemoder.

Mrs. Meddleton. Ja, ja.... det skal jeg nok komme ud af. (Skrivende.) „Sir, Deres Datters Bryllup er bestemt til...." hvad Dag skal jeg sætte? idag tre Uger?

Gertrude. Idag otte Dage!

Mrs. Meddleton. Nei vist ikke, Barn, idag tre Uger.

Gertrude. Idag otte Dage! Idag otte Dage! Det er mit Bryllup og ikke Dit, Bedstemoder, og jeg vil have, det skal være idag otte Dage!

Mrs. Meddleton. Naa, i Guds Navn da! (Skrivende). „Sir, Deres Datters Bryllup er bestemt til idag otte Dage. Deres Samtykke, tilsendt os med Dags Aftenposten, vilde meget lette de forberende Skridt. — Deres ærbødige Tjenerinde, Martha Meddleton.

Gertrude (med Uvillie). Og det kalder Du et Brev, Bedstemoder? Fy! det ligner jo en Skrivelse fra en Procurator.

(En Tjener kommer ind med et Brev til Lady Florence.)

Tjeneren. Et Brev til Deres Naade. (Gaaer.)

Lady Florence. Min Gud! fra Sir Charles!

Gertrude. Fra Fader? Læs det, hurtigt, hurtigt!

Mrs. Meddleton (afsides). Hvad kan han dog ville?

Lady Florence (læsende). „Mylady! Da jeg staaer i Begreb med at foretage en Reise, hvis Varighed jeg ikke kan forudsee, vilde det være mig en stor Glæde, at kunne modtage et Portrait af vort Barn, vor lille Gertrude. Jeg kan ikke ønske, end nære det Haab, at De, for hvem den levende Original stedse er tilgjængelig, ikke vil nægte mig et Billede af hende, der, som jeg haaber, altid vil skabe os en fælleds Glæde. Med megen Høiagtelse, Deres ærbødige Charles Howard."

Gertrude. Er det muligt, at min Fader tænker paa mig? Han elsker mig altsaa.... Men Mama, Du svarer mig ikke?

Lady Florence (aftørrende en Taare). Jeg har Intet at svare Dig, Gertrude. Jeg er lykkelig over, at Din Fader ikke har forglemt sit Barn.

Gertrude (tager Brevet og kysser det). Kjære, velsignede Brev!

Mrs. Meddleton (reiser sig; spottende). Jeg tænkte nok, det maatte være noget Overordentligt! Han har været tolv Aar om at finde paa det!

Gertrude. Jeg bryder mig slet ikke om Fortiden. Det er kun den nærværende Tid, der angaaer mig. Alt, hvad jeg veed, og bryder mig om, er, at min Fader ønsker mit Portrait, — og jeg vil males øieblikkelig. Lad see! Hvem var det, der malede Julie Montague. Jeg har hans Adresse i mit Værelse; jeg vil løbe ind og hente den. (Talende med sig selv, idet hun gaaer ud.) Jeg vil tage min nye Tarlatans Kjole paa.... og vilde Blomster paa Haaret.... det bliver yndigt! (Løber ud.)

Mrs. Meddleton. Det er mig aldeles umuligt at fatte Aarsagen til denne pludselige Opvaagnen af den faderlige Følelse hos Din værdige Hr. Gemal.... Jeg har det! Jeg har det! Det er Begyndelsen til en eller anden djævelsk Plan for at berøve os Gertrude. Han veed, hun er vor eneste Trøst, vor eneste Glæde, og han ønsker aabenbart at tage hende fra os.

Lady Florence (forstrækket). Troer Du virkelig, at det skulde være hans Bevæggrund?

Mrs. Meddleton. Det er jeg vis paa, Florence. Men det skal ikke lykkes det Uhyre! Han skal finde sin Mester i mig!

Lady Florence (raadvild). Skulde jeg maaskee ikke sende ham Portraitet?

Mrs. Meddleton (ironisk). Jo.... det skulde Du virkelig!.... (Med Eftertryk.) Men det vil jeg sige Dig, Florence, Du maa da selv være ansvarlig for Følgerne — jeg vadsker mine Hænder! (Vender sig bort.)

Gertrude (kommer tilbage). See, her er Adressen, Moder. (Læsende.) „Hr. Vandyke Smith."

Lady Florence (kold). Det behøves ikke, mit Barn.

Gertrude. Moder!

Lady Florence. Det er overflødigt, siger jeg. (Gaaer hurtigt.)

Ottende Scene.

Mrs. Meddleton. Gertrude.

Gertrude. Overflødigt? Og hvorfor, om jeg tør spørge?

Mrs. Meddleton. Fordi vi har forandret vor Mening med Hensyn til Portraitet.

Gertrude. Nei, virkelig? Da maa jeg sige Dig, Bedstemoder, at jeg slet ikke har forandret min. Skulde en Fader ikke have Lov til at faae sit Barns Portrait? (Heftig.) Jeg maatte være en afskyelig Pige, dersom jeg fandt mig i Eders Afslag — og det gjør jeg heller ikke; jeg fordrer tvertimod, at mit Portrait skal males og sendes til Fader strax, paa Øieblikket, lige paa Øieblikket.

(Stamper med Foden.)

Mrs. Meddleton (afsides). Det kjære Barn er som en heel Vulkan, naar hun bliver heftig! Ak, jeg var ligesaadan paa hendes Alder. (Høit.) Kom hen til mig, Gertrude; vær dog for Guds Skyld ikke saa lidenskabelig; vi faaer vel gjøre, som Du synes.

Gertrude. Vil Du virkelig, søde Bedstemoder! Saa skal Du ogsaa høre en Idee, jeg har faaet. Da jeg før var inde at see efter Adressen, faldt det mig ind, at Portraitet ikke kan blive saa hurtig malet, og da Fader reiser snart, kan det maaskee slet ikke blive færdigt til den Tid. Jeg er ogsaa bange for, at det ikke rigtigt skal komme til at ligne —, og derfor har jeg tænkt, at den allerbedste Maade, paa hvilken Fader kunde faae en rigtig, tydelig Forestilling om hans Datters Udseende, det vilde være, om man sendte ham — hende selv!

Mrs. Meddleton. Raser Du, Barn!

Gertrude. Nei, vist ikke, Bedstemoder! Men kan Du da ikke nok begribe, at Fader aldrig vil give sit Samtykke til det Forlangende, Du har gjort i Dit stygge, formelle Brev; — og, saa veed Du jo, — at jeg ikke kan blive gift.

Mrs. Meddleton. Og sæt ogsaa, det ikke skete, — det var da ingen Ulykke!

Gertrude. Ingen Ulykke!.... Du grusomme Bedstemoder! Vid, at dersom Noget forhindrer mit Ægteskab med Walter — da vilde jeg ikke længe overleve en saadan Skuffelse!

Mrs. Meddleton. Men, Du gode Gud! Jeg havde ingen Anelse om, at det var kommen saa vidt med Dig!

Gertrude. Ja, men det er det!

Mrs. Meddleton. Nu ja.... ja.... saa faaer vi at see, hvad vi kan gjøre. Jeg begynder at troe, at Du har Ret med Hensyn til Brevet. Han vil nægte sit Samtykke, om ikke af anden Grund, saa for at drille os; hvorimod han, naar Du i egen Person beder ham derom, ikke vil kunne afslaae Noget til saadan en sødsk lille Slange som Du; — Fædre er saa lette at overtale!

Gertrude (afsides). Og Bedstemødre ligesaa! (Høit.) Du giver altsaa Dit Samtykke?

Mrs. Meddleton. Jeg bliver vel sagtens nødt til det.

Gertrude. Du er dog en sød, gammel Bedstemoder!.... Nu løber jeg ind og spørger Moder.

Mrs. Meddleton. Nei, nei.... (Afsides.) Florence maa ikke vide, at jeg saa pludselig har forandret min Mening. (Høit.) Din Moder har nylig sagt Nei til at sende Portraitet, og Du veed, at naar hun engang har taget en Bestemmelse, forandrer hun den ikke saa let.

Gertrude. Saa maae vi finde paa et eller andet Paaskud, for at jeg kan tage til London.... Men sig mig, hvor boer Fader?

Mrs. Meddleton. Curzon-Street, Nr. 40.

Gertrude. Tak. (Idet hun gaaer hen ad Scenen.) Men jeg siger Dig, Bedstemoder, jeg kan ikke tage til London ganske alene; jeg antager, at Du følger mig til Fader?

Mrs. Meddleton. Jeg! Vor Herre bevare mig! Nei, nei! Jane skal ledsage Dig.

Gertrude. Naa, det er godt. (Hun ringer; Jane kommer.) Jane, tag Din Hat paa, og bring mig saa mit Tøi. (Jane gaaer.)

Niende Scene.

Lady Florence. De Forrige.

Lady Florence (der har hørt de sidste Ord). Hvor skal Du hen, Gertrude?

Gertrude. Jo, seer Du, Bedstemoder har gjort den Opdagelse, at hun ikke har mere Brodeergarn — og jeg selv mangler desuden forskjellige Smaating, og saa gav Bedstemoder mig Lov til at tage til London og kjøbe en heel Deel.

Mrs. Meddleton (afsides). Den lille Hyklerske!

(Jane kommer med Hat, Overstykke og Handsker, som Gertrude tager paa foran Speilet.)

Lady Florence (til Mrs. Meddleton). Jeg har nøiere tænkt over, hvad Du før sagde, og jeg er kommen til den Overbeviisning, at Din Frygt vistnok er fuldkommen berettiget.

Mrs. Meddleton (forlegen). Saa.... mener Du?

Lady Florence. Jeg skulde da ikke troe, Du var kommen til en anden Anskuelse?

Mrs. Meddleton. O, nei! Jeg har bestandig været af den Mening, at Portraitet ikke burde sendes.... og har derfor besluttet.... (Forvirret.) ikke at sende ham det!

Gertrude (afsides). Men i det Sted at tilstille ham Originalen. (Gaaer hen og kysser sin Moder.) Farvel, søde Moder! Farvel Bedstemoder! Kom saa Jane, — lad os skynde os, at ikke Toget gaaer fra os! Farvel! Farvel!

(Hun løber ud, fulgt af de Andre.)

Anden Act.

Første Scene.

(En elegant Salon hos Sir Charles i London.)

Thomas. Sir Charles.

Thomas (kommer ind med endeel Breve paa en Sølvtallerken; han lægger dem paa Skrivebordet). Hvor min Herre dog modtager en Mængde Breve! Det kommer deraf, at han er en rig Pebersvend. Ja, saadan rigtig Pebersvend er han da egenlig ikke, eftersom han er en gift Mand; og han er heller ingen rigtig gift Mand, eftersom han lever skilt fra sin Kone; men enten han nu er gift, eller han er ikke gift, saa lever han et muntert Liv, det maa man lade ham! (Sir Charles kommer.) Deres Breve, Sir. (Peger paa Skriverbordet; gaaer.)

Sir Charles. Hum! Atter en Mængde Invitationer; Frokost hos Lord Goathead, Diner hos Sir Geoffry, Souper hos Palmyre, den lille franske Skuespillerinde.... jeg kan ikke gaae alle de Steder! Jeg veed ikke, hvad det er for et Ildebefindende, hvoraf jeg lider idag. Skulde det være et Anfald af Melancholi? Men en saadan Sygdom er utilladelig for en Mand i min Stilling; jeg er jo rig, ubunden, fri —, efterat have baaret Ægtestandens Lænker. Jeg har ingen Kone, der seer surt, naar jeg kommer silde hjem om Aftenen, ingen Svigermoder, der qvæler Livet af mig. (Bittert.) Den fortryllende Mrs. Meddleton med sin Skade-Stemme og Papegøienæse! Alene Synet af dette forhexede gamle Fruentimmer kunde bringe mit Blod til at stivne! (Søger mellem Brevene.) Endnu intet Svar fra Richmond!.... Nei, det er sandt, mit eget Brev kan jo først være kommet derud imorges!

Anden Scene.

Walter. Sir Charles. (Senere en Tjener.)

Sir Charles. Hvad seer jeg, Walter! Kan jeg troe mine egne Øine?

Walter (i fort Kjole og hvide Handsker). Ja, min kjære Sir Charles, jeg er atter vendt tilbage til Gammel-England.

Sir Charles. Men hvad betyder denne Dragt, min Ven, man skulde troe, Du var i Begreb med at gjøre en ceremoniel Visit.

Walter (forlegen). Jo, seer De.... det Ærinde, hvori jeg kommer.... det er saa besynderligt....

Sir Charles. For Pokker, min unge Ven, Du gjør mig ganske bange.

Walter. .... Kan De ikke gjætte, hvad det er?

Sir Charles. Jeg har ikke den fjerneste Anelse derom!

Walter. Ja, saa er det bedst, jeg gaaer lige til Sagen.

Sir Charles Jeg et lutter Øre. (Byder en Cigar.) Tag en Lopez, det er en fiin Cigar.

Walter (idet de sætte sig). Nei Tak, jeg vil ingen Cigar have, førend jeg har udrettet mit Ærinde; jeg frygter ellers for, at den hele Sag skal gaae op i Røg.

Sir Charles. Saa begynd da, kjære Ven. Er Sagen meget indviklet?

Walter. Nei, det kan jeg just ikke sige, men alligevel.... Jaftes kom jeg først til London; imorges var Veiret koldt og fugtigt, men jeg sagde dog til mig selv: „hvad, om jeg tog en lille Tour ud paa Landet?“.... De hører, hvad jeg siger?

Sir Charles. Med den største Interesse! Videre?

Walter. Efterat have vaklet mellem forskjellige smukke Egne, faldt det mig pludseligt ind at tage til.... ja, hvad er det nu det hedder?

Sir Charles. Ja, det er ikke let for mig at gjætte!

Walter. Det var ikke saameget Egnens Skjønhed, der drog mig derhen, som.... De indseer nok, at naar man har Venner, kjære Bekjendte, som man ikke har seet i tre Aar, saa.... De forstaaer mig?

Sir Charles (noget forlegen). Nei, ... ikke ganske.

Walter. Her er dog forfærdeligt varmt!

Sir Charles. Trænger Du ikke til at nyde Noget.... en lille Forfriskning?

Walter. Nei Tak. Jeg.... jeg vilde sige... at jeg....

Tjeneren (melder). Sir Leicester Fluttermore.

Walter (afsides). Gid Fanden havde den Knægt, nu var jeg saa godt paa Gled!

Tredie Scene.

De Forrige. Fluttermore.

Fluttermore. God Morgen, Sir Charles, jeg haaber da ikke, jeg kommer til Uleilighed.

Sir Charles. Paa ingen Maade! Maa jeg forestille Dem en af mine bedste Venner, Capitain Walter Maydenblush.

Fluttermore (bukker). Det er mig en Ære, at gjøre Hr. Walters Bekjendtskab.

Sir Charles. Men hvorledes hænger det sammen, at De kommer saa tidligt? Jeg haaber da ikke, De kommer for at sige.... at De ikke kommer?

Fluttermore. Nei, paa Ære, nei; Sagen er, at jeg nylig har gjort en Erobring, en fandens smuk, lille lyshaaret Glut, en reen Juveel! Jeg spillede mit Kort saa godt, at hun ikke kunde modstaae mig!

Walter (afsides). Der er noget særdeles Beskedent ved denne unge Mand!

Fluttermore (vedblivende). Det lille Væsen har kun den Feil, at hun er saa fordømt

undseelig ligeoverfor Fremmede. Hun trænger til at ledes (leende) .... til at komme i godt Selskab, og da jeg erfarede, at De skal have saadan en rigtig Ungkarle-Diner, tog jeg herhen for at bede om Tilladelse til at tage hende med.

Sir Charles. Siden De ønsker det, skal det være mig kjært at modtage det omtalte unge Fruentimmer.

Fluttermore. Jeg vil strax løbe hen og bringe hende Indbydelsen. Farvel saalænge! (Idet han gaaer hen mod Døren, vinker han med Haanden ad Walter.) Au revoir, Hr. .... Hr. .... Hr. Smith, au revoir! (Gaaer.)

Fjerde Scene.

Sir Charles. Walter.

Walter. Jeg antager, det skulde være, hvad man her i London kalder for en .... en fashionable ung Mand? Nu, der er forresten Noget jeg misunder ham, og det er den fortræffelige Mening, han synes at have om sig selv. Dersom jeg havde hans Selvtillid, skulde jeg ganske rolig tage en Cigar (gjør, som han siger) og sige: „Min kjære Ven, De har en fortryllende Datter, hun elsker mig, ... jeg tilbeder hende! .... Jeg har allerede erholdt hendes og hendes Moders Samtykke, og jeg kommer nu for at bede om Deres."

Sir Charles. Det kan da ikke være Dit Alvor, Walter?

Walter (springer forbauset op). Ved Jupiter! Det er skeet! Jeg er uden at vide det kommen over Rubicon!

Sir Charles. Du siger altsaa, at Du elsker min Datter Gertrude?

Walter. Ja, jeg elsker hende rasende! forfærkeligt!

Sir Charles. Og hun gjengjælder Din Tilbøielighed?

Walter. Brændende! Lidenskabeligt!

Sir Charles (leende). Det kan ikke være Dit Alvor! Gertrude er kun et Barn! Hun er jo knap fjorten Aar!

Walter. Jeg beder om Forladelse, hun er over sexten. (Skjelmsk.) Man skulde næsten troe, De vilde gjøre Dem selv yngre!

Sir Charles. Nei, det er aldeles absurdt! umuligt! Jeg kan ikke troe det.

Walter. Men naar jeg nu høitidelig forsikrer Dem ....

Sir Charles (afbrydende ham). Desuden vilde det oprigtige Venskab, jeg altid har næret for Dig, afholde mig fra at tillade, at Du hovedkuls styrtede Dig ind i Forhold, som den affkyelige Mrs. Meddletons Nærværelse snart vilde forvandle til et sandt Helvede.

Walter. Jeg takker Dem, Sir Charles, for Deres venlige Omhu, men troe mig, Deres Svigermoder har forandret sig meget, siden De sidst saae hende. Jeg maa desuden forsikre Dem om, at jeg er Deres Datter altfor hengiven, til at finde mig i, at en saadan Hindring, den være nok saa ubehagelig, skulde forebygge vor Forening! Naar De blot vidste, kjære Sir, hvor yndig Deres Datter er bleven, saa ....

Sir Charles (noget bevæget). Det har jeg hørt sige, og jeg er stolt og lykkelig derover! Jeg haaber, inden kort Tid selv at kunne dømme derom. — Du har naturligviis seet min Kone?

Walter. Ja, jeg har, og jeg er overbeviist om, at hvis De kunde tale med hende om denne Sag ...

Sir Charles. Aa .... nu forstaaer jeg det Hele! Dette Ægteskab er kun et Paaskud, en Snare, for at bringe en Sammenkomst i Stand.

Walter. Jeg forsikrer Dem ....

Sir Charles. Nei, Walter, denne List skal ikke lykkes. (Bevæget.) Da jeg for sex Aar siden vendte tilbage fra en lang Reise, gjorde jeg det første Skridt til en Forsoning med Lady Florence; jeg modtog en Indbydelse til et Bal, hvor jeg vidste, hun vilde komme. Jeg nærmede mig hende med en Stemme, — jeg skammer mig ikke ved at tilstaae det — som skjælvede af Bevægelse. Vil Du tænke Dig, Walter, Lady Florence svarede mig kun med Kulde, Spydighed, og behandlede mig fuldkomment som en Fremmed. Fra det Øieblik tog jeg min Beslutning — det er hende selv, der har villet det! — Men, jeg beder Dig, nu ikke et Ord mere om den Sag!

Walter (afsides). Her lader det ikke til at gaae saa glat som i Richmond.

Femte Scene.

De Forrige. Fluttermore. Gjæster.

Fluttermore. Her har De mig igjen, Sir Charles, tilligemed en Deel af Deres Gjæster. Min lille Veninde vil være her om et Øieblik. (Allembourne og et Par andre Gjæster komme ind.) Kan De nu ikke, fortræffelige Ven, finde os en Lady Howard Nr. 2, der kan præsidere ved denne Leilighed. Vi maae virkelig have en eller anden smuk Værtinde, der ved sin Skjønhed kan give Festen Glands! .... Kan vi imidlertid ikke faae en Lady Howard Nr. 2, vil vi dog ikke tage tiltakke med Nr. 1; — det vilde kun være, at gjøre Galt værre!

Sir Charles. Saa sagte, Sir! Jeg maa bede Dem om at holde min Hustrue udenfor det, De har at sige.

Fluttermore. Ha, ha, ha! Paa min Ære, Charles, man skulde troe, De holdt Deres Kone for en Helgeninde.

Walter (afsides). Mon dette spøgefulde Individ skulde vide, at han taler om en Dame af mit Bekjendtskab?

Sir Charles (bekjæmpende sig). Fluttermore, vi har endnu ikke begyndt paa Diner'en, men efter Deres Conversation at dømme, skulde man virkelig troe, vi var ved Dessert'en.

Walter (afsides). Det er forbausende, hvor mine Fingre kløe efter at faae fat i denne unge Mand.

Fluttermore. Nei, paa ingen Maade, min dyrebare Ven! Jeg smigrer mig med at kjende Lady Howard, jeg har truffet hende paa Baller og andre Steder; hun hører just ikke til den værste Slags Damer; .... men der er dog noget djævelsk Ubehageligt ved hende!

Sir Charles (tager Fluttermore under Armen og fører ham afsides). Min kjære Ven, jeg har en lille Hemmelighed at betroe Dem. (Afsides til Fl.) De har fundet det passende at omtale en Dame, der bærer mit Navn, og for hvem jeg nærer Agtelse, paa en usømmelig Maade. I min Stilling vilde Verden finde det latterligt, om jeg duellerede med Dem i Anledning af .... Lady Howard; ikke desto mindre anseer jeg det for min Pligt at gjøre det; jeg beder Dem derfor om, hvad Udfald denne Sag end faaer, at den egentlige Grund til Duellen bliver skjult (høit; muntert.) Skal vi saa ordne denne lille Sag imorgen tidlig?

Fluttermore (kold). Naar De behager, kjære Ven!

Sir Charles. Og vor Ven Walter, han vil nok hjælpe os. (Taler afsides med Walter.)

Fluttermore (afsides). Jeg vil blive her, siden min lille Tryllerinde kommer. Forresten ingen daarlig Spas, at spise en Mands Mad den ene Dag, og den næste knække Halsen paa ham — hvis man kan! Det vil lade mit Renomee stige hundrede Procent!

Sir Charles. Og nu, mine Herrer, hvad siger De om at tilbringe Tiden før Bordet i Billardstuen?

Gjæsterne. Ja, lad os det!
(Fluttermore og Gjæsterne gaae.)

Walter. Bravo, Sir Charles, saaledes skal det være! (Gaaer efter de Andre.)

Sir Charles. Jeg vil ikke haabe, at Grunden til denne Duel skulde komme ud iblandt Folk. Man vilde troe, at jeg endnu elskede min Kone — og jeg vilde blive til Latter!
(Sætter sig ved Skrivebordet.)

Sjette Scene.

Sir Charles. Gertrude og **Jane** (føres ind af) **en Tjener.**

Gertrude (til Tjeneren, der vil melde hende). Det behøves ikke, Sir Charles kjender mig ikke. (Til Jane.) Du kan vente paa mig, Jane.

Jane. Ja, Miss; (gaaer med Tjeneren).

Gertrude. Det er ham!.... det er min Fader! Hvor mit Hjerte banker!.... Han seer mig ikke. (Rømmer sig). Sir!

Sir Charles (lægger de Papirer fra sig, hvori han har bladet). En ung Pige! Ah, nu husker jeg det! Det er udentvivl den „kostelige Juveel" som Fluttermore talte om. (Høit.) Kom nærmere, Miss; man har forberedt mig paa Deres Komme.

Gertrude. Paa mit Komme! De maa tage Feil, Sir.

Sir Charles (afsides). Saa ung! og hvor god og uskyldig seer hun ikke ud! Nei, det er umuligt, den elendige Pralhans maa have løiet!

Gertrude (afsides). Han beder mig ikke engang om at sidde ned.

Sir Charles. Mit kjære Barn, jeg føler Medlidenhed med Dem, og jeg kan ikke give Dem noget bedre Bevis paa min Velvillie, end ved at raade Dem til, strax at gaae Deres Vei.... Her er De ikke paa Deres Plads.

Gertrude (afsides). Skulde det være muligt, at han saaledes strax vilde sende mig bort! (Høit.) Ikke paa min Plads, Sir? De veed vist ikke, hvem jeg er! De maa forveksle mig med en Anden.

Sir Charles. Er De ikke....

Gertrude. Jeg er Deres Datter, Sir.

Sir Charles (overvældet). Min Datter!

Gertrude. Ja, og De er min Fader! (Hun kaster sig i hans Arme.)

Sir Charles. Mit Barn! Min egen lille Gertrude. (Kysser hende.) Tag Din Hat af, at jeg ret kan see paa Dig! (Hun tager sit Tøi af og lægger det paa Bordet.) Hvor Du er voxet Dig smuk, Barn!

Gertrude. Jeg ligner .... Moder, ikke sandt?

Sir Charles. O, Du er et velsignet Barn! .... Men sig mig nu allerførst, hvad det er for en uventet Hændelse, jeg kan takke for den Lykke at see Dig. (De sætte sig.)

Gertrude. Du maa da vide kjære Fader, at jeg saa længe har ønsket at see Dig. Var det ikke en Skam, at en Pige som jeg, ikke skulde kjende sin egen Fader.... var det ikke? Da jeg nu imorges hørte af Fætter Walter, at Du var her i Byen, udkastede jeg tusinde forskjellige Planer for at faae Dig at see; i det Samme kom just Dit Brev. Du kan ikke tænke Dig, hvilken Fryd det foraarsagede mig; jeg havde næsten bildt mig ind, at Du slet ikke holdt af mig, at Du ikke brød Dig den mindste Smule om Din lille Gertrude. Jeg blev derfor saa glad.... og saa meente jeg, at det ikke var nok at sende Dig Portraitet; thi fordi Du kunde see det, kunde jo Portraitet ikke see Dig .... det kan Du nok begribe! Og Portraitet var som Du veed, Gertrude — og hun længtes saadan efter at see sin Fader!

Sir Charles (bevæget). Mit kjære Barn!

Gertrude. Nu .... tilsidst indrømmede Bedstemoder, at jeg havde Ret.

Sir Charles (smilende). Virkelig! det forbauser mig!

Gertrude. Aa — ikke andet end det! Jeg kan faae hende til hvad det skal være!

Sir Charles. Saa! Det forbauser mig endnu mere!

Gertrude. Saa tog jeg min Hat paa, skyndte mig til Jernbanen, og lærte for første Gang i mit Liv, at den langtfra flyver hurtigt nok — nei, den gaaer altfor langsomt for et Barn — hvis Hjerte banker af Utaalmodighed efter at omfavne sin Fader!

Sir Charles (meget bevæget). Min Gertrude! Mit eget, kjære Barn!

Gertrude. Græd ikke, Fader, for saa kommer jeg ogsaa til at græde, og saa kan jeg jo ikke see Dig for mine Taarer! — Ah ... det er sandt, jeg havde nær glemt, at jeg havde en anden, og mere egenkjærlig Grund til at besøge Dig. Jeg vilde bede Dig om Dit Samtykke til ....

Sir Charles. Til hvad?

Gertrude. Til mit Giftermaal med Fætter Walter. — Du troede vist ikke, at jeg tænkte paa at gifte mig — vel, Fader?

Sir Charles. Det er altsaa alvorligere, end jeg tænkte.

Gertrude. Gud! det er meget alvorligt! men har Walter ikke allerede fortalt Dig det?

Sir Charles. Jo, han har just nylig gjort sit Andragende i behørig Form, men jeg tog det for en Spøg, og viste ham desuden, at denne Forbindelse var aldeles umulig fra begge Sider.

Gertrude (hurtig). Og hvad svarede han?

Sir Charles. Aa, ikke noget videre.

Gertrude. Ikke noget videre! Vil Du bilde mig ind Fader, at han ikke kastede sig for Dine Fødder, at han ikke mistede Forstanden!

Sir Charles. Nei, kjære Barn, han gik ikke til saadanne Yderligheder.

Gertrude. Han er en prægtig Elsker! Men jeg — jeg vil ikke saa let opgive ham! Jeg har nu engang sat mig i Hovedet, at jeg vil giftes med ham, og jeg paastaaer at — (standser pludselig) — O, Fader, tilgiv mig, jeg troede, jeg talte til Bedstemoder.

Sir Charles. Min kjære, lille Gertrude! (Gjæsterne udenfor: Ha, ha, ha, en bandsat god Spøg! Ha, ha, ha!)

Sir Charles (afsides). For Pokker, dem havde jeg reent glemt! Jeg vilde nødig, at de skulde see Gertrude! (høit) Mit kjære Barn, der er nogle Herrer hos mig; det var derfor bedst, om Du et Øieblik gik ind i dette Værelse.

Gertrude. O, hvor det er kjedeligt! Det varer da ikke for længe, Fader? Jeg havde saameget at fortælle Dig.

Sir Charles. Jeg kommer ind til Dig, saasnart jeg kan slippe fra dem. (Skyder hende ind i Sideværelset.)

Gertrude (idet hun gaaer ind). Hvor dog Fader er velsignet!

Syvende Scene.

Sir Charles. Fluttermore. Allembourne. Gjæster.

Allembourne. Ha, ha, ha! Nu er Alt i Orden! (Seer Hatten o. s. v. paa Bordet.) Hahab! Vor værdige Vært har havt Selskab, medens vi var borte.

Fluttermore. Ovindeligt Selskab! Den gamle Ræv! Jeg vædder paa, at min lille Tryllerinde er kommen. Mine Herrer! Bered dem paa at faae en Dame at see, der stikker alle Gratier og Muser ud!

Sir Charles. Mr. Fluttermore, De tager Feil!

Fluttermore. Paa ingen Maade. Behag at gjøre Plads! Den unge Dame tilhører mig, og jeg gjør Fordring paa hende.

Allembourne. Ja, det er billigt! Fluttermore har, mod Sædvane, Ret — og vi vil have hende herud!

Gjæsterne. Ja, frem med hende.

Fluttermore. Jeg vædder hundrede mod een, hun er i det Værelse der; vi maae sprænge Døren!

Allembourne. Saa vil jeg paatage mig den Pligt, at præsentere hende for Selskabet.

Sir Charles. Mr. Allembourne, jeg forsikkrer Dem ....

Allembourne. Det hjælper ikke! Jeg vil befrie den lille Skjønhed! (Støder Sir Charles bort, aabner Døren og seer Gertrude.) Her er hun, mine Herrer! tillad mig at forestille Dem ...

Sir Charles (tager Gertrudes Haand og fører hende frem; alvorlig). Min Datter, mine Herrer!

Gjæsterne bukke forvirrede og ærbødige for Gertrude.

Tredie Act.

Villaen i Richmond. Samme Decoration som i 1ste Act.

Første Scene.

Lady Florence og **Jane** (ere beskjæftigede med at aftage Gertrudes Tøi; senere **Mrs. Meddleton**).

Lady Florence (kjærlig). Du slemme Pige! at foraarsage os en saadan Uro! (Jane gaaer med Gertrudes Tøi.)

Gertrude. Men jeg havde jo Din Tilladelse, Mama! Da jeg iaftes sendte Jane hjem for at sige, at jeg blev i Byen og var gaaet i Operaen med Fader og Walter (Mrs. Meddleton kommer), saa sendte Du hende ikke tilbage igjen for at hente mig — og „den, som tier, samtykker", veed Du nok!

Mrs. Meddleton. Og jeg, som hele Aftenen stod fuld af Angst, og saae efter Dig! Jeg skal rigtignok ikke en anden Gang give Dig Lov til at tage til London!

Gertrude. Kjære Bedstemoder, naar Du vidste, hvilken deilig Aften jeg tilbragte sammen med Fader og Walter, saa er jeg vis paa, Du ikke vilde skjænde paa mig.... saa vilde Du snarere skynde Dig at pynte Dig!

Mrs. Meddleton. Pynte mig? Og hvorfor? I hvilken Anledning!

Gertrude. I Anledning af en vis, høitidelig Begivenhed. Du kan troe, Bedstemoder, jeg anvendte min Tid godt i London. Alt er i Orden.... det vil sige, Alt kommer i Orden idag.... i Eftermiddag.

Mrs. Meddleton. Har Din Fader givet sit skriftlige Samtykke!

Gertrude. Nei!

Mrs. Meddleton. Saa sender han det vel, formoder jeg?

Gertrude. Nei, han gjør ikke!

Mrs. Meddleton. Hvad er da hans Hensigt?

Gertrude. Hans Hensigt er... at bringe det selv! Fader og Walter kommer herhen sammen.

Lady Florence. Er det muligt!

Mrs. Meddleton (opbragt). Tør du sige, at Din Fader vil have den Dristighed, at profanere denne fredelige Bolig med sin Nærværelse?

Gertrude. Kjære Bedstemoder, man skulde virkelig troe, Du havde i Sinde at vise Faderen Døren!

Mrs. Meddleton. Nei Miss! men jeg har i Sinde at lukke mig inde paa mit Værelse, til han har forladt Huset!

Gertrude. Gud, hvor det er uhøfligt af Dig, Bedstemoder!

Mrs. Meddleton (meget heftig). Uhøfligt! Du vilde maaskee have, jeg skulde falde paa Knæ for ... denne Herre.

Gertrude. Bedstemoder, jeg maa bede Dig om, ikke at kalde min Fader for „denne Herre"; og jeg haaber, Du vil behandle ham venligt!

Mrs. Meddleton. Jeg skal gjøre noget ganske Andet, Miss.

Gertrude. Jeg veed nok, hvad det er. (Til Lady Florence.) Hun vil see at forhindre mit Giftermaal.

Mrs. Meddleton. Nei, hun vil ikke, Miss!

Gertrude. Ja, saa maa Du ogsaa være artig mod Fader; jeg forlanger jo ikke, at Du skal falde ham om Halsen og kysse ham!

Mrs. Meddleton. Meget fornuftigt af Dig, maa jeg sige!

Gertrude. Jeg beder blot, om Du vil behandle ham med almindelig Høflighed. (Seer, at Mrs. Meddleton er i Begreb med at gaae.) O! nu bliver hun vred! (høit) Søde Bedstemoder, hvor gaaer Du hen?

Mrs. Meddleton. Paa mit Værelse, Miss!

Gertrude. Paa Dit Værelse, men hvorfor... (følger kjælende efter hende).

Mrs. Meddleton. For at klæde mig om! For at behage Dig, Du lille Tyran! (Gaaer hurtigt.)

Anden Scene.

Lady Florence. Gertrude.

Gertrude (affides) Ha, ha, ha.... jeg tænkte nok, jeg skulde vinde Seir! (Gaaer hen til Moderen.) Og Du, Mama, har Du ikke tænkt paa at foretage en lille Forandring i Dit Toilette?

Lady Florence. Hvorfor skulde jeg gjøre det, Barn?

Gertrude. Af Agtelse for Din Svigersøn.... eller af Høflighed mod mig; desuden.... jeg vilde gjerne have, at Fader skulde finde Dig endnu smukkere, end da han sidst saae Dig!

Lady Florence. Kjære Barn, jeg er overbeviist om, at han ikke vil plage sig selv med saadanne Sammenligninger. — Du sagde, at han blev glad over at see Dig?

Gertrude. Glad! Han var henrykt!... reent fortryllet! Han syntes, jeg lignede Dig, Moder, undtagen at Du var lidt høiere, og Dit Haar var en Smule lysere.... O, naar Du vidste, hvor han sukkede, da han talte om Dig.

Lady Florence (bestræbende sig for at synes tilgavldig). Og Walter tilbragte Aftenen sammen med Dig og Din Fader.

Gertrude. Ja; og efterat have spurgt os om en heel Deel, samtykkede Fader i vort Ægteskab.... men ikke førend Walter havde lovet, at gjøre Alt, hvad der stod i hans Magt, for at hans lille Skat skulde blive lykkelig.... Ja, Fader kaldte mig sin „lille Skat"... og Fader har en god Smag, veed Du nok; han maa rigtignok have en udmærket Smag, siden han har valgt Dig, Mama!

Lady Florence. Ak, mit Barn, han blev snart kjed af sit Valg!

Gertrude. Det vilde Du ikke sige, dersom Du havde hørt, hvor kjærligt han talte om Dig!

Lady Florence (med paatagen Ligegyldighed). Saa han talte om mig?

Gertrude. Om han gjorde! Og han viste mig Dit Portrait, som han havde i en lille Kapsel.

Lady Florence (affides). Mit Portrait!

Gertrude. Han talte ogsaa et Par Gange om Bedstemoder; men — det var underligt nok — paa en ganske anden Maade; det lod til, at han aldeles ikke syntes om hende; hvoraf mon det dog kommer, at de To slet ikke kan lide hinanden?

Lady Florence. Stille! Jeg hører en Vogn komme!

Gertrude (løber op i Baggrunden og seer ud). Det er Walter og Fader! Han lovede at komme herhen i sin nye Vogn, som er saa smuk! Og saadanne Heste! Aa — saadanne prægtige Heste!

Lady Florence (afsides). O! hvor mit Hjerte banker!

Gertrude. Du vil jo tage imod dem, Moder, ... for min Skyld ... ikke sandt?

Lady Florence (meget bevæget). Jeg har lovet Dig det, Gertrude, og jeg vil holde mit Ord.

Gertrude. Kjære, kjære Moder!

Lady Florence (kaster et hurtigt Blik i Speilet og ordner sit Haar).

En Tjener (melder): Capitain Walter Maydenblush — Sir Charles Howard. (Tjeneren gaaer.)

Tredie Scene.

De Forrige. Sir Charles. Walter.

Gertrude (gaaer dem imøde). Du kommer præcis som Du har lovet Fader! Her er Moder, kom nu og tal med hende. Hvor Din Haand ryster, Papa!

Sir Charles. Jeg .... jeg har gaaet for stærkt.

Gertrude. Hvorledes kan Du have gaaet for stærkt, da Du slet ikke har gaaet! .... Moder, her er min Fader.

Sir Charles (hilsende). Frue!

Lady Florence (besvarende hans Hilsen). Sir Charles!

Walter (afsides). Ah, nu kommer Touren til ham at see forlegen ud!

Sir Charles. Jeg er kommen hid, Frue, paa vor Datters indstændige Bøn; hun sagde mig, De havde samtykket i at modtage mig!

Lady Florence (ceremonielt). De er velkommen, Sir!

Walter (seende, at Gertrude gjør Tegn til ham; afsides). Ah, jeg forstaaer! (Høit.) Jeg kan tænke, De maa have en Deel at tale om angaaende Udstyret, Medgiften og andre ligesaa interessante Materier. Jeg er overbeviist om at Gertrudes og hendes tro Walters Nærværelse blot vil genere Dem, og vi vil derfor forlade dem lidt.

Lady Florence. Gertrude!

Gertrude. Ja, Moder!

Lady Florence. Bliv kun her, mit Barn.

Gertrude. Men kjære Moder, jeg — jeg ....

Lady Florence. Jeg haaber, Du adlyder.

Gertrude. Walter, gaae ned i Haven og pluk mig en Bouquet Blomster.

Walter. Ja, min lille Rosenknup! (Afsides til Sir Charles.) Naa, Svigerpapa, frisk Mod! Jeg havde aldrig troet, De kunde være saa nudseelig. — For Pokker! De er jo værre end jeg! (Gaaer.)

Fjerde Scene.

De Forrige (undtagen Walter).

Lady Florence har taget sit Arbeide og synes ikke at bemærke Sir Charles Nærværelse.

Gertrude (afsides). Naa da, mon de vil være sammen hele Dagen, uden at tale til hinanden. (Høit.) Tag dog Plads, Fader. (Sir Charles tager en Stol i nogen Afstand fra Lady Florence; Gertrude rykker den nærmere til hende.) Saadan; nu vil jeg sætte mig midt imellem Jer ... Er det nu ikke vart? .... (Til Sir Charles.) Hvor Du maa være glad Papa, ved at være hjemme igjen.

Sir Charles. Ja, min Glut, ja.

Gertrude. Du seer, her er slet Ingenting forandret.

Sir Charles (betragtende Lady Florence). Nei, slet Intet! (Teres Dine mødes; Lady Florence seer til den anden Side.) De samme Meubler og Tapeter.

Gertrude. Men, kjære Fader, er Du kommen til Richmond for at tale om Meubler og Tapeter?

Sir Charles. Nei, Du har Ret, Gertrude, jeg er først og fremmest kommen, for at takke Din Moder for den Glæde hun har forskaffet mig ved at tillade mig .... at være Vidne til Din Lykke.

Lady Florence. De er Gertrudes Fader, Sir Charles, og Loven gjorde det derfor til en Pligt for mig.

Gertrude. Loven! Naa, jeg vilde netop skjænde paa Fader, fordi han talte som en Meubelhandler, og nu begynder Du at tale som en Notarius. Bekjend nu Sandheden, lille Moder; Du husker nok, hvor glad Du blev, da jeg fortalte Dig, at Fader ....

Lady Florence (hurtig). Ikke havde forglemt sit Barn .... Ja, jeg indrømmer det, og det er kun for dette Barns Skyld ...

Sir Charles (bebreidende). Kun derfor!

Lady Florence .... At Sir Charles har samtykket i, for nogle Øieblikke at tage Deel i vor ensformige Tilværelse.

Gertrude. Jeg er vis paa, at Fader ikke vil finde vort Liv ensformigt. Landet maa just være deiligt, selv om Vinteren, naar man har levet mellem de mørke Gader og Strøder. Hvor hyggeligt vil det ikke være, naar vi om Aftenen sidder omkring Kaminen og taler sammen .... Og med mig, veed Du, er der ingen Fare for, at Samtalen skal gaae istaae! Jeg paatager mig at holde den ilive! (seer paa dem) men .... jeg vilde dog foretrække, om jeg ikke skulde føre den ganske alene! (Pause.) Jeg vilde ønske, at I To ogsaa vilde sige Noget, om det saa ikke var Andet, end at I Beggeto holdt lidt af mig!

Lady Florence og Sir Charles. Kjære, kjære Barn! (De række Begge Haanden til Gertrude, som trykker dem i sine, og forsøger at lægge deres Hænder i hinanden; men de trække dem langsomt tilbage.)

Gertrude (afsides). Det var nær lykkedes! (Høit.) Tal nu! siig dog Noget! tal om mig, om mit Giftermaal.

Lady Florence. Jeg haaber ikke, Sir Charles har Noget at indvende derimod.

Sir Charles. Nei, den eneste Indvending, som paatrængte sig mig, var, at Ger-

trude er noget ung, til at paatage sig en Hustrues Pligter og Besværligheder.

Lady Florence. De har fuldkommen Ret, Sir Charles; men da Gertrude næsten hele sit Liv har været berøvet sin naturlige Beskytter, synes det mig magtpaaliggende, saa tidligt som muligt at sikre hende en Ægtefælles Beskyttelse.

Gertrude Ja, Moder, men nu er min naturlige Beskytter vendt tilbage til mig — er han ikke, Fader?

Sir Charles. Jo, mit Barn, det er han — det er han!

Lady Florence. For en Dag maaskee!

Sir Charles. For en Dag, Frue?

Lady Florence. Sir Charles, jeg forklarer kun Grunden til min egen Handlemaade; det er ikke min Hensigt at komme med Bebreidelser over Deres.

Gertrude (hurtig). Der hører Du, Fader, ... Ingen tænker paa at bebreide Dig Noget!

Sir Charles (alvorlig). Og dog, Gertrude, fortjener jeg Bebreidelser, fordi jeg kunde glemme, at jeg havde en Datter, som tidligere eller senere kunde have en Faders Omsorg nødig. (Heftig.) Ah! Mrs. Meddleton! De er Skyld i Alt dette!

Gertrude. Nei, nei, Fader .... det var mig!

Sir Charles. Du, mit Barn?

Gertrude. Ja, jeg! Walter har fortalt mig det Altsammen. Det lader til, at jeg har været en rigtig lille Trold, da jeg var Barn — Du kan see, hvor jeg har forandret mig siden dengang —, desuden har jeg faaet alle mine Tænder, og jeg skriger ikke for at faae enhver Ting. Og dersom Du vil blive hos os, lover jeg, at være saa mild og blid, som Mama selv! .... Kan jeg vel love mere end det? Og dersom jeg har forandret mig, saa er det Moder, Du kan takke derfor; det er hende, som efterhaanden har forvandlet en slem hidsig, lille Pige til en —

Sir Charles (afbrydende). En Engel!

Gertrude. Nei, nei, Fader, dersom der er en Engel i Familien, er det ikke mig (omfavnende **Lady Florence**). Det er Moder!

Sir Charles (reisende sig meget bevæget). Ja, Florence, De — det er jeg overbevist om — De vilde have tilgivet, vilde have forglemt Alt! ....

Lady Florence (reisende sig). Sir Charles...

Sir Charles. Lad mig idetmindste beholde Haabet, Troen paa, at jeg vil blive tilgivet! De skal vide, at da jeg paany betraadte dette Huus, det eneste Sted, hvor jeg nu føler, at jeg har nydt nogen sand Lykke, forekom de sidste tolv Aar mig som en tung Feberdrøm, og mine Tanker fløi tilbage til de Dage, da jeg elskede Dem ....

Lady Florence (rørt). Elskede mig .... Charl.... Sir Charles....

Femte Scene.

De Forrige. **Walter** (kommer hurtigt).

Walter. Bedstemoder vil have fat paa Nogen .... jeg veed ikke paa hvem, men hun ringer af alle Kræfter.

Lady Florence. Gertrude, Du har vist glemt, at Bedstemoder behøver Din Hjælp .... Da jeg har nogle Befalinger at give, undskylder De, Sir Charles, at jeg forlader Dem et Øieblik. (Gaaer.)

Gertrude (til Walter). Du kunde da ikke have valgt et uheldigere Øieblik til at afbryde os.

Walter. O, hvor det gjør mig Ondt!

Gertrude. Jeg kommer strax igjen Fader, jeg gaaer blot ind til Bedstemoder. (Kun kysser Faderens Haand og gaaer.)

Sjette Scene.

Sir Charles. Walter.

Walter. Nu, hvorledes gaaer det?

Sir Charles. O, godt, — meget godt!

Walter. Og hvad synes De om Deres Kone, efter saa lang en Fraværelse?

Sir Charles. O! hun er en elskelig Qvinde! Ved Gud, jeg maa ikke have været ved mine fulde Sandser i de sidste tolv Aar.

Walter. Men hvorledes viste hun sig imod Dem — hvad har hun sagt?

Sir Charles. Hun lod til at blive meget bevæget, og jeg tilstaaer, jeg var det ogsaa. Men jeg frygter, at hun ikke saa let kan tilgive mig den Uret, jeg har tilføiet hende.... og hvem veed, om det ikke er hendes Hensigt at lokke mig for hendes Fødder .... og saa ....

Walter. Støde Dem bort? Nei, nei, Lady Florence har aldrig været coquet eller falsk! Jeg tør svare for, at Sligt ikke kunde falde hende ind!

Sir Charles. Det er muligt; men hun vil neppe samtykke i at forlade sin Moder, og i saa Fald behøver jeg ikke at sige, at...

Walter. Men, kjære Ven, jeg forsikrer Dem, Deres Svigermoder har forandret sig meget, siden De saae hende! De vilde ikke kjende hende igjen! Hun er ikke mere den paatrængende, ondskabsfulde Personage som pleiede at stifte Splid mellem Dem og Deres Kone .... Hun er forvandlet til en stille, blid, uskadelig Skabning! Sagen er, hun er ikke mere en Svigermoder, — hun er... et Lam! Ja, et Lam, et sandt Billede paa Sagtmodighed og Føielighed .... det siger ogsaa min lille Gertrude — .... Ah — der kommer hun, nu har De Leilighed til selv at dømme.

Syvende Scene.

De Forrige. Mrs. Meddleton (i stort Toilette).

Mrs. Meddleton (meget stiv). Ah! Sir Charles .... De her!

Sir Charles. Ja, Frue, da jeg var bleven underrettet om min Datters forestaaende Giftermaal, greb jeg øieblikkelig Leiligheden til at bevidne Dem min Ærbødighed.

Mrs. Meddleton. Virkelig! Deres Ærbødighed, Sir, kommer saa langveis fra, at jeg er bange for, den har forkjølet sig paa Veien.

Sir Charles (beherskende sig). Det lader til, Frue, at hverken Tid eller Fraværelse har kunnet faae Dem til at glemme den Uret, som ....

Mrs. Meddleton ... som Intet kan udslette, Sir. — Min Datterdatter har bedet mig om at modtage Dem ... Jeg modtager Dem. Hun har anmodet mig om at være gjæstfri og høflig imod Dem, ... og jeg er det, Sir.

Walter (afsides). Overordentligt!

Mrs. Meddleton. Nuvel, Sir Charles, det er Alt, hvad De kan vente af mig. Det lader til, at Gertrudes Ægteskab vinder Deres Bifald —, saameget desto bedre; De giver Deres Samtykke —, Intet kan være mere tilfredsstillende. Notaren vil snart være her; det Hele kan være ordnet til Kl. tre, til hvilken Tid jeg derfor har givet Ordre til, at Deres Vogn skal være forspændt. Sir Charles, jeg har den Ære at ønske Dem Godmorgen. (Neier meget formelt; gaaer.)

Ottende Scene.

Sir Charles. Walter.

Sir Charles (efter en Pause). Og det kalder Du et Lam, Walter? Jeg synes, en Hyæne vilde være en mere passende Betegnelse!

Walter. Jeg maa tilstaae, jeg er aldrig bleven saa overrasket i hele mit Liv! Jeg kan slet ikke forstaae det!

Sir Charles. Da var det tydeligt nok, synes jeg! Dette englelige, lammeagtige, blide Væsen havde den Uforskammenhed, at vise sin Datters Mand Døren.

Walter. Ja, den sidste Allusion af hende, lød unægtelig som en høflig Anmodning om at forføie sig bort, jo før jo hellere!

Sir Charles. En Anmodning, jeg skal tage tilfølge —, jeg vil ikke give hende Leilighed til at gjentage den. Jeg vender tilbage til London.

Walter (ivrende). Nei, det maa De paa ingen Maade. Jeg staaer i Begreb med at blive Deres Svigersøn, og jeg forlanger i mit eget og i Deres Datters Navn, at De er tilstede ved vor Forlovelse. Om saa Mrs. Meddleton var en Varulv, er det ingen Grund til at lade det gaae ud over Deres Kone og Datter! Nei, nei! Var jeg i Deres Sted .... veed De, hvad jeg vilde gjøre! Jeg vilde føre min Kone bort med mig, jeg vilde føre min Datter bort med mig .... jeg vilde føre min Svigersøn bort med mig .... og den Eneste, som jeg ikke — vilde bortføre, skulde være min Svigermoder!

Sir Charles. Hum .... jeg er ikke ganske vis paa, at min Kone vilde tillade mig at bortføre hende!

Walter. De har endnu ikke forsøgt det; prøv engang derpaa — der kommer hun.

Niende Scene.

De Forrige. Lady Florence. (Strax efter) **Mrs. Meddleton.**

Sir Charles. Lady Florence, jeg har nogle faae Ord at sige Dem, som ....

Lady Florence (kold). Virkelig Sir! Er det muligt, at De kan have Nogetsomhelst at meddele mig?

Sir Charles (overrasket). Denne Tone! Hvad maa jeg tilskrive denne pludselige Forandring? .... (Mrs. Meddleton kommer.) Ah! jeg forstaaer .... Mrs. Meddleton har været paa Spil!

Mrs. Meddleton. Det har hun, Sir. Det er lykkedes mig at redde mit Barn fra den Snare, De har lagt for hende.

Sir Charles. Frue!

Walter. Vær rolig! De kunde i Deres Heftighed let glemme Dem selv. Jeg vil tale lidt med hende. — Mrs. Meddleton! .... Jeg maa tillade mig at sige Dem, at man kunde fristes til at sammenligne Dem med en af disse Ulykkesfugle, som frydes ved Mørket, og kun synge midt under Vindens Hylen og Stormens Susen — (til Sir Charles, der vil afbryde ham.) — Tillad mig at fortsætte .... De seer, jeg er fuldkommen rolig. Jeg gjentager, Frue, vil De, at vi skal betragte Dem som en Tvedragtens Aand, der er sluppen løs paa denne ulykkelige Familie, for at stifte Splid blandt dens Medlemmer?

Mrs. Meddleton. Hvor tør De gjøre mig et saa fornærmeligt Spørgsmaal, Sir?

Tiende Scene.

De Forrige. Gertrude (bliver i Baggrunden).

Gertrude (afsides). Hvad mon der nu er paa Færde.

Lady Florence. Sir Charles, jeg ....

Mrs. Meddleton. Florence, tie stille! Jeg smigrer mig med, at jeg selv kan forsvare mig, uden Nogens Bistand; (tager en Avis frem) desuden er her en lille Artikel, der taler for sig selv. Hør efter! (Læser.) „Igaar

fandt en Duel Sted mellem Sir Charles Howard og Mr. Leicester Fluttermore ...."

Walter. Nu, — læs videre.

Mrs. Meddleton. „Da sidstnævnte Herre blev let saaret, vare Secundanterne af den Mening, at Ærens Fordringer vare tilfredsstillede ...."

Walter. Nu, der er da ikke noget Usædvanligt ved det! Finder De maaskee ....

Mrs. Meddleton. Jeg blev ikke færdig, Sir.

Walter (bukker). O, jeg beder om Forladelse.

Mrs. Meddleton (læsende). „Det hedder sig, at Grunden til Duellen, var en Strid om en Fuldblodshest ...."

Walter. Ah, der kan De see!

Mrs. Meddleton. Jeg blev endnu ikke færdig, Sir.

Walter. Om Forladelse, Frue!

Mrs. Meddleton (læsende) .... „Men der menes almindeligt, at den sande Aarsag ikke har været en fiirfødtet Skabning, men derimod en tobenet, og ovenikjøbet en, som bærer Stjørter". Hvad synes De om en saadan Opførsel af en Mand, der staaer i Begreb med at bortgifte sin Datter?

Gertrude (kommer frem). Jeg troer, at jeg kan sprede lidt Lys over Alt dette! Jeg havde rigtignok lovet Walter, at tie stille, men nu, da jeg seer, at min Fader uretfærdig bliver fordømt, er det min Pligt at sige, at han gjorde fuldkommen Ret i at duellere.

Mrs. Meddleton. Hvad behager, Miis?

Gertrude. Ja, Bedstemoder, og havde jeg blot været en Mand — jeg var selv bleven hans Secundant!

Walter. Men da min tilkommende Kone hører til det qvindelige Kjøn, saa forestillede jeg hendes Substitut ved denne Leilighed.

Mrs. Meddleton. Bover De at sige, Sir, at De har været Secundant hos en Nyggesløs, der sloges for ....

Gertrude. For min Moder.

Mrs. Meddleton. For Din Moder?

Lady Florence (nærmer sig). For mig!

Gertrude. Ja, Moder. En uforskammet Nar vovede at tale haanligt om Dig i Din Mands Nærværelse, og derfor udfordrede og straffede Fader ham.

Lady Florence. Kan jeg troe ....

Sir Charles. Gertrude har sagt den simple Sandhed. I Begyndelsen søgte jeg at indbilde mig, at jeg kun duellerede, drevet af min saarede Æresfølelse, men i det Øieblik, da mit Vaaben berørte min Modstanders, følte jeg, at en anden og bedre Bevæggrund var Skyld i min Harme: Kjærlighed og Agtelse for Dem, Florence; og dersom disse Følelser maaskee i nogen Tid har slumret i mit Hjerte, saa troe mig — de har altbrig, — altbrig været uddøde!

Lady Florence. O, min Gud! Er det muligt?

Sir Charles. Og nu, Florence, ... kan ikke Tilstaaelsen af min Kjærlighed bevæge Dem til at glemme en Uret, som jeg — ydmygt erkjender, og for hvilken jeg bønfalder om Deres Tilgivelse.

Lady Florence (strækker Hænderne ud imod ham). Charles! kjære Charles!

Sir Charles (omfavner hende inderligt). Florence! .... Min Hustrue. (Pause.)

Gertrude. Nu da .... vil Ingen tage Notice af mig? Og nu har jeg dog baade Fader og Moder! (Midt imellem dem.) At blive behandlet som en Forældreløs! (De omfavne hende Begge.) Endelig! Saa er vi da Alle forenede! Hvor vi skal blive lykkelige! .... Vi vil blive boende her .... ikke sandt, Fader?

Sir Charles (lidt forlegen). Ja, mit Barn! men .... denne Villa er egentlig altfor langt fra Byen ....; desuden har Du og Din Moder saalænge været berøvede Hovedstadens Fornøielser .... og mine Forretninger der kræve min Nærværelse ....

Mrs. Meddleton (afsides). Jeg forstaaer. (Høit.) Hvis Nogen skal tage bort herfra, skal det være mig!

Lady Florence. Du, Moder?

Gertrude. Du, Bedstemoder!

Sir Charles. Troe mig, Frue, det kunde aldrig falde mig ind ....

Mrs. Meddleton. Min Beslutning staaer fast! — Jeg har, det tilstaaer jeg, en eller to smaa Feil, men jeg kan dog bringe mine Børns Lykke ethvert Offer!

Lady Florence. Men kjære Moder ....

Mrs. Meddleton. Ikke et Ord! Min Beslutning staaer fast! Jeg skal komme, nu og da, ligesom en Regnbyge, der, om den end ikke altid er behagelig, dog kan være velgjørende midt under en klar Himmels Ensformighed. (Tjeneren kommer.)

Tjeneren. Notarius er kommen.

Lady Florence. Det er godt. Viis ham ind i Salen. (Tjeneren gaaer.)

Gertrude. Notarius .... hvad skal han her?

Mrs. Meddleton. Han skal opsætte Contracten og skrive de nødvendige Documenter, at Alt kan være i Orden til Dit Bryllup.

Gertrude. Mit Bryllup! ha, ha! det er en ypperlig Spas!

Walter. Gud bevare mig! hvad mener Du, Gertrude.

Gertrude. Men, kjære Fætter, nu da min List er lykkedes, og mine Forældre er gjenforenede, kan jeg virkelig ikke indsee, hvorfor jeg skulde gifte mig!

Walter. Ved Gud, Miis Gertrude, det er meget utaknemmeligt af Dem! Igaar var jeg ikke forelsket i Dem — og jeg offrede dog mig selv for Deres Skyld .... og nu, da De veed, jeg ikke kan leve uden Dem, nu siger De koldt, at De ikke vil gifte Dem!

Gertrude (Fjælmst). Elsker Du mig da virkelig?

Walter. Hvor kan Du spørge saaledes?

Lady Florence (smilende). Tag Dig i Agt, Gertrude! Aarsagen til vor Gjenforening, var Dit Ægteskab, og dersom Du tager Dit Løfte tilbage, kunde jeg maaskee anse det for nødvendigt ogsaa at bryde mit (lader som hun vil trække sin Arm ud af sin Mands).

Gertrude (hurtig). Nei, nei .... saa vil jeg giftes! Jeg vil giftes ligestrax!

Walter (lader som han gjør Vanskeligheder). Ja, stop lidt! .... Med mindre at Du er ganske vis paa, at Du kan elske mig, veed jeg ikke, om jeg bør samtykke.

Gertrude. Aa .... saa vær Du kun rolig Walter! Jeg skal see, hvad jeg kan gjøre for Dig, og som Bevis paa mine gunstige Hensigter, saa tillad mig (til de Andre) at forestille Dem .... min Mand .... og siden Fader har kaldt mig sin „lille Skat", haaber jeg, Walter, at jeg skal blive saa god en lille Kone, at Du vil kalde mig det samme .... — og (til Publikum) dersom jeg engang i Tiden skulde blive saa lykkelig at fortjene et saadant Navn af Dem — vil Ingen være saa stolt og glad som Deres lille Gertrude.

☞ Dette Stykke kan ikke opføres paa noget andet Theater uden Oversætterens Tilladelse.

Iphigenia i Aulis.

Opera i 3 Acter

til Musik af **C. W. Gluck.**

Efter Richard Wagners Bearbeidelse.

Opført første Gang paa det kgl. Theater den 10de Mai 1861.

Personerne.

Agamemnon.	En thessalisk Anfører.
Achilles.	Klytemnestra.
Kalchas.	Iphigenia.
Arkas.	Artemis.

Græske Fyrster og Hærførere. Thessaliere. Agamemnons Livvagt. Klytemnestras Qvinder. Piger fra Aulis. Fangne Qvinder fra Lesbos. Artemis' Præstinder.

Første Act.

Skuepladsen forestiller den græske Leir ved Strandbredden af Aulis. I Forgrunden, tilvenstre for Tilskuerne, Indgangen til Agamemnons Leirtelt. Paa en lille Forhøining foran Indgangen et Thronsæde, beskygget af et Træ. Paa den anden Side i Forgrunden Træer og Buske. Paa begge Siderne i Baggrunden Rækker af Telte, afvexlende med Træer og Buske, der tabe sig i det Fjerne. Bagved de sidste Telte Master af Skibe.

Første Scene.

Teppet gaaer op nogle Tacter førend Ouverturen ender. Agamemnon træder ud af sit Telt. Hans Miner udtrykke Bekymring.

Agamemnon.

O, Artemis, du Brede!
Forgjæves befaler du dette rædsomme Offer.
O Gudinde! Forgjæves du lover mig din Naade,
og den gunstige Vind for at naae til Ilions Strand.
Nei! Skjøndt det græske Folk er krænket,
for denne Priis vil jeg ingen Hævn over Troja.
Jeg forlader da Hæren og Hæderens Vei.
Nei, gjaldt det selv mit Liv,
Saa offrer jeg dog ei mit Barn Iphigenia.
O, Artemis, du Brede! din Gunst ei fri-ster mig.

(Til Phœbos).

O, Solens Gud, du Dagens Fader!
Kunde du uden Blegnen see den Fagre i sit Blod?
Velgjørende Gud! Laan Øre til min Klage
og beskærm mit elskede Barn.
Lad min Arkas naae Mykene;
o, fjern hver Hindring paa hans Vei.
Han vil skuffe Hustru og Datter,
saa de troe, at Achilles har glemt sin Troskabs-Ed,
og at han elsker nu en Anden;
da vil de flye dette usalige Land.
O, Solens Gud, du Dagens Fader!
Kunde du uden Blegnen see den Fagre i sit Blod?
Velgjørende Gud! Laan Øre til min Klage
og beskærm mit elskede Barn. —
Om mit Barn kommer hid til Aulis,
om en kjærlig Haand ikke standser hendes Gang —
ingen Redning er da i den truende Fare.
Hele Folket vil Blod! — Ak! I Guder!

Idet han træder op i Baggrunden for at gaae, seer han en Sværm nærme sig. — For at undgaae at møde den, gaaer han tilbage til Teltet, hvor han sætter sig paa et lavt Sæde ved Siden af Thronsædet med tilhyllet Ansigt og forbliver ubemærket under den følgende Scene.

Anden Scene.

Fra høire Side i Baggrunden kommer Kalchas, fulgt af græske Fyrster og Hærførere. Disse trænge ham med Heftighed frem paa Scenen indtil Midten af Forgrunden, hvor de omringe ham.

Fyrster og Hærførere.

Skjul ei længer Gudindens Villie;
men forkynd os ufortøvet, hvilket Offer hun forlanger.
Ha, Kalchas! Fortie det ei længer!

Otte Fyrster

til Kalchas, idet de vise de Andre tilbage.

Nu tal! Hør de Utaalmodiges Raab!
Siig, hvilket Offer Guderne vil see.
Saa tal!

Kalchas.

Hvorfor bestorme mig med Bønner?

Alle Fyrsterne.

Skjul ei længer etc.

Kalchas efter en Pause.

Gudinden vil, jeg nu belærer Eder.

Han bliver pludselig staaende ubevægelig. Mængden træder uvilkaarlig tilbage og betragter ham med Ærefrygt.

Kalchas.

En hellig Frygt nu ængster min Sjæl.
Den mægtige Artemis svæver for mit Die.

Du vil det; og jeg med skjælvende Røst
nu forkynder dit Bud.
Du vil, at denne Haand skal rolig
udgyde det ædleste Blod.
Din Vredes-Ild ei vorder slukt
uden sligt forfærdeligt Offer.
Hvilken Sorg, o, hvilken Qval! Det arme Faderhjerte!
Artemis, du haarde Gudinde, formild din strenge Dom!

Agamemnon,
der under det Foregaaende har tilkjendegivet sin Forfærdelse, affides.

Artemis, du haarde Gudinde, formild din strenge Dom!

Grækerne trænge sig atter med Utaalmodighed ind paa Kalchas. Denne stiller sig tilhøire i Forgrunden, saaledes at Grækerne komme til at danne en Halvkreds ligeover for ham, hvorved Agamemnon skjules.

Kalchas.
Siig, har I Kraft til at bringe det tungeste Offer?

Fyrsterne og Hærførerne.
Siig kun frem ufortøvet, — og i Dag skal dets Blod
flyde for Alteret, som Gudinden vil.

Under det Følgende styrte de frem i den heftigste Utaalmodighed og trænge Kalchas til Side, hvorhos de løfte Armene mod Himlen og anraabe Guderne.

Artemis, du høie Guddom!
Før Du os til Ilions Strand,
at vi der vort Had kunne kjøle
i den sidste Trojaners Blod!

Ved Udbruddet af Grækernes Raseri stiger Agamemnon op paa Thronsædet, hvorfra man seer ham med et Udtryk af den heftigste Vrede i Begreb med at tiltale Grækerne. Men da han derved kommer til at rage frem over Mængden, bliver han fra den anden Side seet af Kalchas. Denne tilvinker ham Maadehold, hvorpaa Agamemnon, efter nogen Betænkning, synker tilbage paa Thronen og tilhyller igjen sit Ansigt. Efterat Kalchas har opdaget Agamemnon, viser han Deeltagelse og beslutter at træde Grækerne imøde med Kraft.

Kalchas.
Beroliger eder og gaaer; thi end i Dag
bliver Offeret bragt, som bringer eder Frelse.

Grækerne vise sig utilfredse med Opsættelsen og vende sig til Fyrsterne, som for at spørge, om de skulle lade sig berolige. Fyrsterne holde sig til Kalchas' Ord og give Hærførerne Vink om at gaae og afvente Dagens Forløb. De stilles derpaa ad og gaae ud til begge Siderne i Baggrunden, idet de endnu nogle Gange see sig utaalmodige tilbage efter Kalchas.

Tredie Scene.

Kalchas nærmer sig alvorlig til Agamemnon, der endnu indtager den samme Stilling.

Kalchas.
Du hører, hvordan Folket raser,
og veed hvilket Offer Artemis forlanger.

Agamemnon opfarende.
Ha, nævn mig hende ei, denne Gudinde, som jeg hader!

Kalchas.
Forbovne, o tie, eller frygt hendes Hævn!
Kun ved uvægerlig at lyde
formaaer du end at standse den alt opløftede Arm.
Opfyld strax og uden Modstand det uigjenkaldelige Bud!

Agamemnon.
Kan Gudinden fordre af en Fader,
han skal føre til Alteret hen
med egen Haand, og offre grumt
sit Barn, sit hulde Barn,
som han elsker over Alle?
Kan Gudinden fordre det?
Nei, aldrig lyder jeg sligt forfærdeligt Bud!
Fra Sjælens Sangbund toner
Naturens klagende Røst;
den trænger til mit Hjerte
og tolker en større Sandhed
end dit Orakels Rædselsord. —
Nei, aldrig lyder jeg sligt forfærdeligt Bud!

Kalchas.
Saa kunde du da glemme din Ed?
Gudinden har hørt, hvad du svoer.

Agamemnon.
Ja, jeg kjender Pligtens Bud.
Om mit Barn kommer hid,
hvis hun naaer dette ulykkalige Land,
saa velan, hun falde da som Offer.

Kalchas.
Med tvetydig Tale vil Du skuffe Gudinden;
men hendes klare Blik seer i dit Hjertes Dyb.
Vil hun, dit Barn skal her udaande,
da stræber du forgjæves at hindre hendes Død.
Hun formaaer, trods dig, at føre hende til Alteret.

Under Kalchas' Replik har man i Baggrunden tilhøire hørt Larm. Fra denne Side lode enkelte Grækere over Scenen, for at give deres Venner paa den anden Side Underretning om Klytemnestras Ankomst. Kalchas seer op imod Baggrunden og forstaaer strax, hvad det betyder.

Ja, jeg seer hendes Guddoms-Magt!

Grupper af Folk ile glade over Scenen i Baggrunden fra høire til venstre.

Chor.
Klytemnestra med sin Datter!
I Guder, hvilken Glæde!
Beundrer det herlige Par!

Agamemnon.
Hvad seer jeg! — De er her! — Hvilken Qval! —
Hulde Datter! —

Han lader Armene synke og bliver staaende som tilintetgjort.

Kalchas
med Værdighed til Agamemnon.
Den Mægtigste paa Jord
er dog kun dødelig.
Sku did, og kjend, Høie, din Ringhed!
Drot! Stig fra Thronen ned
og bøi selv ydmyg Knæ.

Agamemnon.
Grusomme Guder! I vil, at den Uskyldige skal bløde.

Min stærke Kæmper-Arm
udmattes i Strid med eders Guddoms-Magt.
Herfra hører man tilhoire bag Scenen i det Fjerne det følgende Chor, der bestandig lyder nærmere.
O, Datter! — Ha, jeg skjælver!

Kalchas.

Seer du, Offeret kommer.

Agamemnon.

Ak, Kalchas! lad endnu hendes Navn være skjult.
Det vil lægge hendes Moder i Graven.
Idet følgende Optog betræder Scenen, giver Agamemnon tilkjende, at han ikke nu formaaer at see Moder og Datter, og iler ind i sit Telt. Kalchas trækker sig langsomt tilbage og betragter en Tidlang Optoget fra et ophøiet Sted i Baggrunden. Derpaa gaaer han ud tilvenstre.

Fjerde Scene.

Optoget: Græske Hærførere drage glade forud i Grupper. Derpaa Klytemnestras Qvinder i god Orden. Derpaa en Vogn paa to Hjul og meget prægtig; den er trukken af to Heste*), der holdes i Tomme af en Fører, der sidder paa et lavt Sæde. I Vognen staae **Klytemnestra** og **Iphigenia**. Agamemnons Livvagt følger i god Orden. Græske Fyrster gaae ved Siden af Vognen, og Piger fra Aulis danse omkring den. Naar Vognen er kommen til Midten af Scenen, bliver den anholdt af en af Fyrsterne, der giver tilkjende, at her er Agamemnons Leirtelt. Qvinderne vende om og hjælpe deres Herskerinder af Vognen. Naar Parret er steget af, bliver det ledsaget til Thronsædet af Fyrsterne; de øvrige Fyrster bevidne det deres Ærbødighed, hvorpaa nogle af dem gaae ind i Teltet til Agamemnon for at give ham Underretning om Ankomsten, men uden at de vende tilbage derfra. De andre Fyrster tabe sig iblandt Mængden og forlade Scenen lidt efter lidt i Samtale med hverandre. Den tomme Vogn føres strax ud tilvenstre i Baggrunden. Qvinderne stille sig nærmest Klytemnestra og Iphigenia; Hærførerne o. s. v. paa den anden Side ligeoverfor dem. Livvagten slutter Qvindernes Gruppe tilvenstre. Midten indtager de dandsende Piger fra Aulis. Under hele Optoget synges følgende Chor.

Chor.

Hvilken Pragt! Hvilken Majestæt! Hvilken Ynde!
See dog, o see! —
Hvor Forældrenes Par maae høiligt elske den Fagre!
Agamemnon er saavel
den lykkeligste Fader som lykkelig Gemal
og alle Heltes Priis.
Hvilken Pragt! Hvilken Majestæt! Hvilken Ynde!
See dog, o see! —

Klytemnestra.

Hvor stor er min Fryd, naar det undrende Folk
lovpriser mit Barn med skjønne Sange.
Mit ømme Moderhjerte
føler derved en salig Lyst.
Tøv her, elskte Datter!

*) Vognen kan trækkes af Slaver, Fanger eller af Folket selv.

Modtag disse Tegn paa Hengivenhed og Troskab.
Jeg gaaer til din Fader, tolker ham vort Haab,
At snart vi kunne naae vort Ønskes Maal.
Hun gaaer ind i Teltet ledsaget af to Qvinder. De øvrige Qvinder træde nærmere Iphigenia, der viser sig forvirret og undseelig. Pigerne fra Aulis begynde en ny Dands med et Udtryk af Ynde, der forestiller en Kyndest, de bringe Iphigenia. — Hærførerne ligeover for betragte Iphigenia med Beundring. Under Dandsen vover Iphigenia at kaste et Blik paa dem, uden at det dog synes, som om hun finder, hvad hun søger.

Iphigenia for sig selv.

Den venlige Hyldest, de bringe,
kan dog ei min Uro betvinge.
Jeg seer ei Achilles endnu. —
Achill, hvorfor tøver du! —

Dandserinderne indtage overfor Iphigenia en hvilende Stilling, der lidt efter lidt gaaer over i Dands. I det samme kommer **Klytemnestra** ud af Teltet igjen; hun er i heftigt Sindsovror. Med en Haandbevægelse betyder hun Hærførerne at fjerne sig.

Klytemnestra
tilraaber de Dandsende.

Lad os alene!

Alle trække sig ærbødige tilbage og gaae ud til forskjellige Sider, idet de indbyrdes udtrykke deres Forundring. Livvagten gaaer ud tilvenstre bag Agamemnons Telt; kun Klytemnestras Qvinder blive tilbage. De gruppere sig foran Teltindgangen, hvorfra de under den følgende Scene betragte de Handlende med Deeltagelse.

Femte Scene.

Iphigenia
iler forskrækket sin Moder imøde.

Klytemnestra
taler først hemmeligt til sin Datter, men forglemmer sig efterhaanden i den Grad, at Qvinderne trække sig meer og mere tilbage.

Lad os redde vor Ære. Kom, Datter!
Her er ei Sted for os.

Iphigenia.

Hvordan? Ei see Achill — I Guder!
Han, hvis ømme Elskov ....

Klytemnestra.

Forbandet være han, udstødt af din Erindring!
Uværdig er Achill din Kjærlighed, o Datter!
Thi bunden er han nu ved andre Elskovsbaand.

Iphigenia.

I Guder!

Klytemnestra.

Det var din Faders Ønske at skaane Dig
for Achilles' Haan i hele Folkets Paasyn;
derfor han vilde ei, du skulde gjæste Aulis,
men vende hjem til Argos, forglemme den Forræder,
og med det Budskab han sendte os Arkas imøde.
Dog han forfeiled os; hans Gang var forgjæves;
han kom først i dette Øieblik
og aflagde Regnskab om det, som var ham befalet.
Nu tvivler jeg ei meer: Achilles er en Forræder.

Iphigenia.

Vee mig!

Klytemnestra.

Ruft dig ud med Mod til at kæmpe!
Ingen Svaghed forraade din krænkede Sjæl.
Ikkun Had giv Rum i dit Bryst.
Nu ramme Nemesis hans Hjerte!
Med værdig Stolthed du møde Achill!
Du er, som han, af Guders Æt.
Lyngudens Arm til Hævn jeg seer imod ham løftet.

Vilde Skrig jeg hører lyde,
runge vidt over Hav og Land. —
Ruft Dig ud etc.

Hun gaaer ind i Agamemnons Telt; to Qvinder følge hende.

Sjette Scene.

Iphigenia

bedøvet paa samme Sted.

Kan jeg tro mit Øre? O Zeus! Har jeg hørt ret?
Achilles har forglemt sin Pligt,
forglemt sin Høihed, sin Ære,
Foragtet mit Hjerte og brudt sin Ed! —
Vee mig! — Mit uerfarne Hjerte
hengav sig uden Mistro til ham, den elskte Helt.
Jeg var troskyldig, uden Sviig, uden Falskhed,
Hvordan kunde jeg da modstaae Elskovs Almagt?
— Forræder! Du svigted mig dog!
Af anden Elskov du henreves.
Nu maae jeg evig dig forbande,
dog slog mit Hjerte kun for dig. —
Nu maae jeg stedse tæres hen af Længsel.
Kun altfor høit jeg elsked ham.
Hvilken Sorg! — Tunge Taarer vil evigt fra Øiet flyde.
Ei fordi han er mine Taarer værd,
men for hans Troløshed. —
Forræder! Du svigted etc.

Hun vender sig for at gaae; Qvinderne, der hidtil have staaet affides og betragtet hende med medlidende Blikke, komme hende imøde for at ledsage hende ind i Teltet.

Syvende Scene.

Achilles træder ind fra høire Side i Baggrunden ledsaget af ser thessaliske Feltherrer. Han vil gaae ind i Agamemnons Telt, men seer Iphigenia og kjender hende. Thessalierne blive under det Følgende staaende paa Scenen og betragte de Handlende med Interesse.

Achilles.

Er det en Drøm? Hvordan? Du her?
Du i Aulis, min Elskte! —

Iphigenia.

slutter sig til Qvinderne og viser ham tilbage.

Jeg veed, du foragter min Elskov.

Achilles.

I Guder, hvilke Ord! Gjælder mig denne Vrede?

Iphigenia.

Ha Falske! Dit utro Hjerte fortjener min Foragt!
Men viid, jeg sørger ei, fordi du sveeg din Ed!
Du række kun din Haand til hende, du elsker nu.

Achilles.

Hende du elsker nu? — Siig, hvo beskylder mig for Svig og Falskhed?

Iphigenia.

Jeg, som du saa grusom har forladt.

Achilles.

Hvordan? Har jeg forladt Dig? —

Iphigenia.

Brudt den helligste Ed.

Achilles.

Jeg skulde svigte dig, min Elskte?

Iphigenia.

Du brød den Troskabs-Ed, du svor mig.

Achilles.

Den Troskabs-Ed, jeg svor saa gjerne?

Iphigenia.

Hvis du nødig seer mig her i Aulis,
vær uden Frygt;
thi snart igjen, som du ønsker,
jeg drager bort til Argos, til mit Fædrenehjem;
da kan du leve for din Kjærlighed.

Achilles.

Ha! For Meget!
Skjøndt din Ynde har bedaaret mit Hjerte,
kan den dog ei
lære mig at taale Haan og Foragt.

Iphigenia er nærved at udbryde i Taarer. Hun gaaer lidt efter lidt over til en Stemning, hvori hun finder det varmeste Udtryk for sin Kjærlighed.

Iphigenia.

Min Angest — min Tvivl — mit Mismod —
min Sorg — Alt er kun Tegn paa min Elskov.
Ak, hvor let er det for dig at skuffe den Svage,
thi mit Hjerte vil helst fæste Lid til dit Ord.

Qvinderne trække sig igjen tilbage.

Achilles

nærmer sig hende rort.

Tvivl ei mere om min Elskov,
thi din Tvivl kun saarer din trofaste Ven.

Iphigenia.

Sorg nu vexlet er med Glæde,
ingen Tvivl, ingen Uro forstyrrer den.

Achilles.

Iphigenia! Du kunde troe, jeg var troløs?
Til slige falske Ord kunde du fæste Lid?

Iphigenia.

O, straf mig ikke meer for min daarlige Mistro;
jeg fandt min Straf i den bittre Qval, jeg led.

Begge.
Dit Troskabsord vækker atter salig Glæde
og fordums Lyst i mit elskende Hjerte.
Hymen! Tænd vor Bryllupsfakkel.
Du, hele Jordens Haab!
Kom, sign endnu i Dag
et Par, som Amor selv
til din Omsorg betroer!

Anden Act.

Det Indre af Agamemnons Telt. Udgangen er i Midten af Baggrunden. Skuepladsen er idetmindste fem Coulisser dyb; ved den tredie Coulisse er den delt i to Dele ved et Forhæng, som stiller Teltet ad, og som selv er til at stille ad i Midten. Den bageste Deel forestiller altsaa det forreste, den forreste Deel det inderste Gemak. Naar Teppet gaaer op, er Forhænget trukket ned.

Første Scene.

Iphigenia sidder tilhøire i Forgrunden hensunken i Tanker. Qvinder, smukt grupperede, omkring hende.

Chor af Qvinderne.
Lad ingen Sorg formørke dit Øie;
den salige Time er nær.
Snart favner du i kjærlig Arm, fortrolig,
Achill, den bedste Helt i den græske Hær.
Ene Du er ham værd.

Iphigenia.
Forgjæves I stræbe at forjage mit Mismod.
Achilles føler sig fornærmet af min Fader.
Naar to saa mægtige Helte stride,
hvor fattig — ak! — er da ei Elskovs Magt?
Taarer snart i Øiet træde,
snart vækker Haabet salig Lyst.
Saadan vexle Sorg og Glæde,
i mit ængstede Bryst.
O Elskovs Gud! Hør min Klage:
Bøi min Faders Stolthed og heftige Sind!
Formild min Elsktes Brede og bortvend hans Had!
Jeg elsker høit dem begge, forson dem med hinanden!
Ikkun da faaer mit Hjerte Fred.
O, Elskovs Gud! Hør min Klage!
Taarer snart etc.

Anden Scene.

De Forrige. Klytemnestra gjennem en Forhængsdør fra venstre.

Klytemnestra.
Min Datter! Nu beredes dit Bryllup.
I Templet ordner din Fader nu Festen.
Hvilken Salighed for Dig, hvilken Ære for mig!
Snart vil Grækenland erfare, at en Søn af en Gudinde
kalder mig sin Moder og vier dig sit Liv.

Iphigenia.
Store Zeus! Jeg takker Dig!

Klytemnestra.
Jeg seer alt Achilles.
Han iler hid i festlig Pragt
for at føre dig til Alteret.

Under Klytemnestras første Replik ere fire af Agamemnons Livvagt traadte ind fra Baggrunden. De trække det store Teltforhæng tilside og aabne Teltindgangen i en Brede af omtrent den halve Scene. Derved faaer man en vid Udsigt til det Frie.

Tredie Scene.

Klytemnestra og Iphigenia træde over tilhøire ved Thronsædet. Qvinderne omgive dem. Livvagten har stillet sig op foran Indgangen i Baggrunden. Derigjennem optræder nu følgende Tog. Forrest Ynglinge som Musikantere med Fløiter og ombundne Horn paa græsk Viis. Naar disse ere komne til Midten af Scenen, træde de over til venstre Side, hvor de tilsyneladende blive ved at blæse, saalænge Marschen spilles i Orchesteret. Derpaa komme de fangne Qvinder fra Lesbos (Achilles' Bytte). De ere i rig, halv asiatisk Dragt, og bære forskjellige Gevandter, Prydelser, gyldne Smykker og deslige, hvilket de Altsammen lægge for Iphigenias Fødder, idet de drage forbi hende. Paa et Vink af Klytemnestra tage dennes Qvinder Gaverne op og lægge dem tilside, hvorpaa de stille sig paa Klytemnestras høire Side; Lesbierinderne gjøre ligeledes. Derpaa følger den ene Halvdeel af de thessaliske Feltherrer, der ligeledes bringer rige Gaver (Guld- og Sølv-Fade), hvilke rigtklædte Slaver nedlægge for Iphigenias Fødder. Derpaa kommer Achilles selv, ledsaget af de øverste thessaliske Hærførere og den anden Halvdeel af Feltherrerne. Alle Mændene ere smykkede til Bryllup med Krandse. Efterat de have vist Klytemnestra og Iphigenia Ærbødighed, stille de sig paa venstre Side ligeoverfor Qvinderne. Achilles hilser ligeledes paa Fyrstinderne, forestiller dem de Fornemste af sit Følge, og træder derpaa midt frem paa Scenen, gjør en Hentydning paa Iphigenia og tilraaber sine Undergivne.

Achilles.
Priis høit nu med Sang eders Dronning!
Den Gud, der er min Glædes Giver,
skjænke Folket Lykksalighed!

Chor.
Vi prise, vi ære vor Dronning!
Den Gud, der er hans Glædes Giver,
skjænke os Lykksalighed!

Nogle af Lesbierinderne tage syngende Deel i dette Chor; andre af dem deeltage dandsende deri. Under Dandsen strøe de Blomster for Iphigenias Fødder.

Achilles til Iphigenia.
Elskte! Nu er den glade Time.
Jeg tager nu din Haand og fører dig til Alteret.

Iphigenia rækker ham Haanden. Han fører hende fra Thronen frem paa Midten af Scenen. De thessaliske Hærførere lede Klytemnestra ned af Thronen. Hele Toget ordner sig for at kunne følge Parret i Bortgangen.

Chor.
O, Ægteskabets Gud!
Aldrig saae vist du
Noget Par mere saligt
Gaae til dit hellige Alter.
Aldrig hørte vist Du
Nogen Ed mere hellig.

Achilles og Iphigenia vende sig for at gaae. Følget slutter sig til dem i den samme Orden, hvori det traadte op.

Fjerde Scene.

Imidlertid er Arkas traadt ubemærket ind i Baggrunden. Han nærmer sig Parret og tilraaber det. I det Samme trækker Folget sig tilbage, hvorved Hovedpersonerne træde frem i Forgrunden.

Arkas.

Ulyksalige! Hvorhen? — Nei,
jeg bør aldrig taale, at I drage til dette Alter!

Achilles.

Hvordan? Hvad siger du?

Klytemnestra.

Hvilke gaadefulde Ord!

Arkas.

Nu kan jeg ei længer tie.

Til Klytemnestra.

Hist i Templet venter din Gemal
for at offre dit Barn til den vrede Gudinde.

Klytemnestra.

Han? Min Gemal?

Achilles og Iphigenia.

Hendes Fader?
Min Fader?

Klytemnestra.

Er dette muligt? — I Guder!

Alle.

Ha! Jorden vil bæve ved saa rædsom en Daad?

Arkas.

Ja, Iphigenia er det!
I hende see I det Offer, som Gudinden forlanger.

De thessaliske Hærførere

trænge heftig frem i Forgrunden og omringe Achilles og Iphigenia.

Ha! Men vi taale ei saa afskyeligt et Offer.
Endnu i Dag skal hun vorde Kongens Brud.
Vi vil før falde selv,
før vi vil see vor Dronning miste sit Liv!

Klytemnestra

i heftig Kamp med sig selv kaster sig for Achilles Fødder.

Achill! See mig knæle her for dig!
Forbarm dig over denne Ulyksalige,
som jeg arme Moder selv bragte hid
for at give dig hende til Brud.

Mængden begynder at fordele sig over Theatret i Grupper paa fem a sex Personer. Nogle raadslaae indbyrdes under heftige Gebærder, Andre — fornemmelig Qvinderne — tilkjendegive kun deres Deeltagelse med Hovedpersonerne. Qvinderne indtage fornemmelig den høire Side af Forgrunden. Iphigenia er en Afmagt nær. Nogle af Qvinderne føre hende hen til Thronsædet, hvor de betjene hende.

Klytemnestra.

See, mit Barn er forladt af den grusomme Fader
og fordømt til Offerdøden.
Nu kun du er tilbage.
Kun du er hendes Trøst, hendes Fader og Gemal,
hendes Tilflugt, hendes Gud.
Du kan ei ville, hun skal offres.
Du vil beskærme din Brud, du har saa kjær.
Ja, jeg seer af dit Blik, at du fatter min Qval,
at du har hørt min Klage.
Nu kun du er tilbage.
See mit Barn er forladt etc.

Achilles.

Fyrstinde, vær uden Frygt!
Jeg tillader ei, at hendes Fader, at Folket berøver dig hende. Gaa du.
Jeg venter her hans Komme.

Iphigenia,

der ved Achilles' første Ord igjen har løftet sit Hoved iveiret og gjættet hans Beslutning, træder hurtig og ængstelig hen til ham.

Jeg viger ei fra Dig, Achill!
O, laan mig Øre! —

Achilles

uden at lægge Mærke til hende.

Ha, Barbar! Han vil myrde sin egen Datter!
Men han skal lære at skjælve for min stridsvante Arm.

Iphigenia, der følger efter ham.

I alle Guders Navn, betænk,
han er min Fader.

Achilles.

Han? Din Fader? — Hin Tyran! —

Iphigenia.

Han er Fader og Ven, ja, en Fader, som jeg elsker.

Klytemnestra.

Din Fader? Og handler dog imod Naturens Bud.

Iphigenia.

Ak! Han er ulyksalig, thi han elsker mig jo dog.

Achilles.

Jeg seer en grum Tyran og din Bøddel i ham.

Iphigenia.

Ak! Han er ulyksalig etc.

Klytemnestra.

Guder! lær mig at taale dette dræbende Slag!

Iphigenia.

Guder, hjælper i Faren! Tæmmer hans vilde Mod!

Achilles.

Hvo der vil hendes Død, skal selv faae Dødens Løn!

Guder, o hør min Ed!
Klytemnestra og Iphigenia.
Guder, o hør min Bøn!

Alle de Tilstedeværende følge Handlingen med Deeltagelse. Ved Sluttningsordene: „Guder, o hør!“ etc. række de Hænderne iveiret til Bekræftelse. Erindres maae endnu, at Mændenes Gestus bestandig svare til, hvad Achilles taler; Qvindernes derimod til Klytemnestras og Iphigenias Ord. Iphigenia kaster endnu i Bortgangen et bekymret Blik tilbage paa Achilles. Paa et Vink af denne forlade Musikanterne og Lesbierinderne Scenen gjennem Hovedindgangen i Baggrunden. Kun Achilles, Arkas og de thessaliske Hærførere blive tilbage.

Achilles gaaer i den heftigste Bevægelse op i Baggrunden og bliver staaende foran **Arkas.**

Achilles.
Arkas, nu følg mig!

Arkas.
Hvad har du ifinde?
Du hører kun din Vredes Stemme.
Vil du dræbe den Arme?
Kunde du selv ville din Elskedes Død?

Achilles.
Hvem? Jeg?
(forstrækket.)
Gaae, sig den Elskte, jeg vil betvinge min Harme.
Ingen Fare truer; skjøndt mit Blod stormer vildt,
ene Kjærligheds Gud hersker nu i mit Hjerte.
Ja, jeg vil skaane ham, hun giver Fadernavn.
Gaae, gaae.

Arkas gaaer bort gjennem den venstre Sidedør.

Sjette Scene.

Achilles sees i Forgrunden. Han søger at tilkæmpe sig Fatning. Idetsamme træder **Agamemnon** ind gjennem den brede Indgang i Baggrunden, der endnu staaer aaben. Den største Deel af hans Livvagt følger ham. De thessaliske Hærførere have allerede tidligere trukket sig over paa høire Side for at give Plads for Qvinderne, der nu have taget Krandsene af Hovederne. Naar Agamemnon er kommen hen i Forgrunden, indtager hans Livvagt Pladsen ved Indgangen og den høire Baggrund. Agamemnon seer bleeg og lidende ud; idet Achilles træder ham imøde, iagttager han en fast og streng Holdning.

Achilles.
Han kommer! — Guder, hjælper mig at styre min Vrede!
Hør mig, du —!

Agamemnon afsides
Ha, Achill! — Mon det alt er forraadt ham?

Achilles.
Jeg veed, hvad du tænker at gjøre. Jeg veed,
du har besluttet en Gjerning,
som vil skænde dit Navn,
ja, en Gjerning, som maae fylde hvert Hjerte med Rædsel.
Men du skal aldrig udøve den blodige Daad.
Og viid, det skyldes kun min Elskov,
at jeg ei endnu har løftet min Arm for at hindre
denne rædselsfulde Plan.

Agamemnon.
Yngling!
Husk, hvo du krænker, ja høilig fornærmer.
Forglemmer du, at alene jeg befaler her?
Husk, at jeg staaer kun Guderne selv til Ansvar for, hvad jeg handler,
at tyve Konger have underkastet sig mit Scepter.
Glem heller ei, Achill, at du saavelsom de skal lyde min Befaling med skyldig Ærefrygt.

Achilles.
Ha, maae jeg høre slig hovmodig Tale? —
Iphigenia er min. Du svor mig en Ed,
og svor mig den som et Pant paa min Lykke.
Nu skal du ei bryde dit Ord.

Agamemnon betvingende sig.
Hør op at ægge mig til Vrede.
Hvilken Fremtid der end venter hende,
er det Pligt for dig at tie ærbødig
til en Faders, ja til Gudernes Villie.

Achilles.
Disse Ord til mig?! Nu vaagner al min Vrede.
Mener du, jeg skulde lade dig fuldbyrde denne rædsomme Daad,
at myrde eget Barn, og med roligt Blik
see hende føres til Alteret?

Agamemnon.
Mener du, at jeg vil glemme min Værdighed, min Ære,
og taalmodig taale, at du trodser paa din Magt?
Hvorvel du praler med din Kjækhed,
jeg knækker dog dit Mod.

Achilles.
Velan! Jeg staaer rede til Kampen
for en Uskyldigs Blod.

Agamemnon.
Ha, Forvovne!

Achilles.
Grusomme Fader!

Begge.
Nu brænder i mit Hjerte Vredesflammen.
Min hele Sjæl oprører sig imod dig.

Agamemnon.
Jeg lærer dig snart kjende,
om man ustraffet krænker mig.

Achilles.
Jeg lærer dig snart kjende,
om man ustraffet haaner mig.

Agamemnon.
Ha, Forvovne!

Achilles.
Ha, skjælv nu, Morder!

Begge.
Nu brænder etc.

Achilles.
Kun et Ord har jeg endnu at sige:
Saafremt det er din Agt at opoffre den, jeg elsker,
skal du udstrække først din Arm mod mig
og røve mig mit Liv; nu vælg!

Han vinker ad Thessalierne, og forlader tilsomt Scenen gjennem Døren i Baggrunden. Thessalierne følge.

Syvende Scene.

I Midten af forrige Scene er Arkas kommen tilbage gjennem Døren tilvenstre. Han bliver bestyrtet, da han træffer Kongerne i Strid med hinanden; han træder over til Livvagten tilvenstre og tilkjendegiver derfra ved Minespil Deeltagelse i Handlingen.

Agamemnon
raaber opbragt efter Achilles.
Du beslutter hendes Død! Jeg ændser ei din Trods.
Din Hovmod bestemmer hendes Skjæbne!

Nu skal hun falde paa mit Bud.
Vagt! Træd hid!

Paa dette Sted træder Arkas nærmere; men da Agamemnon strax igjen vender sig bort og synes at betænke sig, trækker han sig tilbage og iagttager Agamemnons Samtale med sig selv.

Vee mig! Hvad har jeg ifinde?
Det er min Datter, hvis Død jeg vil befale.
Min Datter, som saa tidt har hvilet ved mit Hjerte.
Denne Tanke bliver min Død! — Nei — hun leve! —
Dog — bort med denne Svaghed. Hvi skaane et Liv, som forlanges af Guder?
Tør jeg derved forspilde vort Held, vort Liv og Velfærd?
Skal jeg da taale, at Achilles forhaaner mig? Nei, ingensinde!
Heller slæber jeg min Datter med Magt til Alteret. —
Ak! — min Datter! — Ha! jeg skjælver. Iphigenia! — Vee mig!
Jeg seer hende alt med Blomster om sin Lok.
Hun blotter det kydske Bryst; og Staalets Od farves af hendes Blod. — Grusomme Fader!
— Jeg hører alt de rasende Eumenider.
Ha, Luften gjenlyder af rædsomme Skrig;
og de giftige Slanger hvisle.
De saare mig dødeligt for at hævne min myrdede Datter.
Forfærdelige! Bort! Kun Guderne har Skyld.
De væbnede min Haand, de førte selv mit Staal;
ja, de slagtede Offeret. —
Ak, Intet kan formilde deres Had, de Rædsomme! —

(Pause.)

Ha, og dog er eders Møie kun spildt,
Thi Samvittighedens Qval sønderslider — ak! — mit Hjerte.
Før I har naaet det, er mit Liv aandet ud! — —

Han bliver en Tidlang staaende med Hænderne sammenfoldede over Brystet, som i Kamp med sig selv. Endelig fatter han sig og gaaer Arkas imøde.

Du skal med en Skare Mænd ledsage Dronningen herfra.
Hun skal strax og ilsomt drage bort til Mykene.
Hun og min Datter skal flye dette Land
og skjule sig for Alles Blikke. — Nu gaae!

Arkas udtrykker sin Glæde og skynder sig bort gjennem Sideøren.

Dig, elskte Barn, jeg ei forlader,
du leve for Elskovs Lyst!
Din arme, angrende Fader
trykker dig igjen til sit Bryst!
Kun Godhed af dit Øie lyste
og Ømhed af din Læbe flød.
Mit Hjerte dog ikke gyste,
men vied dig til qvalfuld Død.
Dig, elskte Barn, jeg ei forlader,
du leve for Elskovs Lyst!
Din arme, angrende Fader
trykker dig igjen til sit Bryst!
O du, som vækker Skyens Torden!
Jeg møder dig med Kraft og Mod.
Dit Lyn kan kaste mig til Jorden.
Du vil et Liv — saa tag mit Blod!

Idet han vender sig for at gaae, falder Teppet.

Tredie Act.

Skuepladsen forestiller Teltet fra anden Act. Den ene Halvdeel af Klytemnestras Qvinder ere ængsteligt beskjæftigede med Tilberedelser til Afreisen. Det midterste Forhæng er endnu trukket ned ligesom i Slutningen af anden Act; Døren i Baggrunden er noget mere tillukket end dengang, saaledes at Aabningen i det Høieste udgjør 1/4 Deel af Scenens Brede. Naar Teppet gaaer op, høres og sees den græske Hær foran den yderste Teltindgang. Den er i Oprør og holder Teltet beleiret for at forebygge Iphigenias Afreise. Indgangen er besat med fire Mand af Livvagten. Da de ikke længere ere istand til at forsvare den, sendes En bort for at skaffe Hjælp. Denne iler ud gjennem Sideøren tilvenstre og kommer strax tilbage med en Forstærkning af fire Mand. Dette skeer under følgende Chor.

Første Scene.

Chor af Grækerne.

Nei, nei! Vi tillade dem ei
at berøve de høie Guder Offeret.
Vi kjende ret vel deres Bud.
Hun er det Offer, de forlange.
Fremad! Kun frem, at ei hun flyer!

Under de to sidste Takter af Efterspillet træder Arkas op med otte Mand af Livvagten og vil ile de Andre til Hjælp. Men Iphigenia følger efter ham og holder ham tilbage ved Armen. Med hende følger den anden Halvdeel af Qvinderne.

Iphigenia.

Hvad, seer du ei, hvor de storme?
Her er Modstand frugtesløs.

Medens Choret gjentages, overmandes Vagten af de Indtrængende. Tilsidst besætte disse Teltets midterste Deel, saa at Vagten maae indtrænke sig til at forsvare det inderste Rum. Imidlertid seer man Arkas rive sig løs fra Iphigenia. Denne følger ham og holder ham tilbage. Arkas synes at betænke sig. Derpaa vender han sig til Qvinderne og overgiver Iphigenia til disses Beskyttelse.

Arkas.

Holder hende tilbage i Teltet.
Skal det lykkes at frelse den Arme,
maae jeg først jage denne rasende Skare paa Flugt.

Han drager sit Sværd, stiller sig i Spidsen for Vagten, gjør et heftigt Angreb og driver det indtrængende Folk ud af Teltet. Fire af Livvagten blive tilbage ved den yderste Teltindgang, der nu lukkes indenfor. Arkas tilligemed de Øvrige forfølge de Flygtende. Nogle af Qvinderne drage nu det midterste Forhæng ned.

Iphigenia.

Ak, hvorfor styrter han sig i Faren?

Til Qvinderne.

I! Iler min Moder til Hjælp.
Lader ei hendes Øine være Vidne til min Affeld.
Nu lader mig forsone de vrede Guder.
Jeg er beredt til Døden.

Endeel af Qvinderne gaae ud til venstre Side. Iphigenia sætter sig med bøiet Hoved paa Thronsædet tilhøire. De øvrige Qvinder slutte sig omkring hende.

Anden Scene.

Achilles stormer alene ind i Teltet. Ved at høre hans Stemme reiser Iphigenia sig forstrækket.

Achilles.

Min Elskte! Drag med mig!
Frygt ei det rasende Folk.
Et Blik af mig vil stille disse Skarers vilde Raseri.
Beskyttet af Achill vil du sikkert undflye.
O kom!

Iphigenia.

Vee mig! Hvilken frygtelig Pligt.

Achilles.

Kom, kom! Forsøm ei den beleilige Tid.

Iphigenia.

Du strider forgjæves for en Ulykkeligs Frelse.
Achill! Kun ved min Død . . . .

Achilles.

Hvilket frygteligt Ord. — Iphigenia!
Min Elskte! Du veed, at min Lykkelighed beroer kun paa dit Liv.

Iphigenia.

Jeg elsker selv, og maae bestandig elske
dette Liv, som er endog misundt af Guder.
Thi mit Liv tilhører dig.
Det er for evig viet dig.
Jeg vil min Skjæbne bære taalmodig, uden Klage.
Indtil min Grav vandrer jeg rolig hen.
Ja, selv naar Staalet bores i mit Hjerte,
siger jeg dog: jeg elsker dig!
Mit Suk i Dødens Stund gjælder ene dig.

Achilles.

Er dette Iphigenia, der svor mig evig Troskab?

Iphigenia.

Lev vel!
Paa mig har Hellas Folk nu fæstet Blik og Tanke.
Paa mig beroer vort Held og vore Vaabens Glands.
Naar jeg ei dør, Achill, maa du landflygtig vanke.
Du frelses ved min Død og vinder Ærens Krands.
Lev vel! Lev vel!
Jeg vil min Skjæbne bære etc.

Achilles.

Vee mig! — Du er bedraget af dit eget Hjerte.
Dog gaae — vær lydig! Søg din Død ved Faderhaand.
Jeg følger dig til det rædsomme Tempel.
Jeg er grum, som du selv. Jeg vil myrde din Morder.
Naar Offerpræsten staaer for dig,
borer jeg mit Sværd i hans Hjerte.
Og Alteret, som Blomster nu smykke,
ødelægger min kjække Haand.
Naar Folket da stormer og raser,
og din Fader migægger til Kamp,
vorder jeg hans Bane,
og du er selv Skyld i hans Mord!

Iphigenia søger forgjæves at holde ham tilbage; han iler bort gjennem Baggrunden.

Tredie Scene.

Iphigenia.

Han gaaer, han flyer! —
I Guder lad mig bøde for ham.
Lad mig forhindre denne Daad ved min hurtige Offerdød.

Hun gaaer hurtig op mod Baggrunden med den Beslutning at overgive sig til Folket. Idetsamme hører man Raab udenfor paany. Mængden trænger gjennem den yderste Indgang og kaster Vagten tilbage i det indre Rum. Henimod Slutningen af Efterspillet rives Forhænget vidt fra hinanden. Iphigenia, der bliver heftig forfærdet, trækker sig tilbage og skjules af Qvinderne for Folkets Blikke. I det Øieblik Mændene ere trængte længst frem, styrter **Klytemnestra** ind fra venstre og stiller sig imod dem. Hun ledsages af den ene Halvdeel af Qvinderne.

Klytemnestra.

Ha, Skjændige! Vove I at øve denne Daad?
Træder hid og myrder hende i mine Arme!

Paa samme Tid som Klytemnestra er Arkas traadt op med sine Krigere gjennem Hovedindgangen. Han trænger gjennem Massen ind i det Indre, trænger Folket noget tilbage igjen, og trækker atter Forhænget ned; Folket bores endnu i det yderste Rum. Iphigenia kaster sig strax i Klytemnestras Arme.

Klytemnestra.

O, min Datter!

Iphigenia.

Elskte Moder!

Klytemnestra.

Elskede Iphigenia! Jeg vil beskytte dig indtil min sidste Stund.

Iphigenia.

Intet kan forandre min Skjæbne.
De vrede Guder selv har sat mig dette Maal.
Drag bort. Flye dette Sted. Giv Folket dets Offer.
Hvis du har elsket mig, saa fly!
Drag bort fra dette Sted, hvor Folkesværmen raser.
Haab ei at vriste mig med Magt af deres Vold.
Forspild ei din Ære, din Værdighed, dit Liv!

Klytemnestra.

Ha, hvad er min Ære, min Værdighed, mit Liv?
Nei, hvis min Datter rives fra mit Hjerte,
skal mit Øie aldrig meer see Dagens huldе Lys.

Iphigenia.

Nei lev, nei lev for Orestes, min Broder;
mod den høitelskte Søn vis nu al din Kjærlighed.
Gid han maa vorde lykkelig, leve for Glæden og aldrig
volde Moderhjertet Smerte.
Skjøndt Døden blev min Lod, saa giv dog ei min Fader Skyld!

Klytemnestra.

Han, paa hvis Bud det morderiske Staal....

Iphigenia.

Hvad har han ei forsøgt for at formilde Skjæbnen?
Dog — hvo formaaer at kæmpe mod de vrede Guders Magt?

Folket udenfor.
Iphigenia! Timen er nær!

Iphigenia.
Du hører disse Skrig af det rasende Folk.
Min Moder! Bekæmp din Svaghed.
Du stammer fra Guder, vær din Herkomst værdig.
Lad ikkun Folket fuldbyrde sin Villie.
Lad det selv staae til Ansvar for den Daad, det øver;
og modtag mit sidste Farvel!

Klytemnestra.
Grusomme! Vil du, at jeg skal dø for dine Øine?
Hvad? — Og jeg, jeg skulde see dem føre dig bort til din Morder?
Jeg, din Moder? — Vee mig! —

Hun falder i Afmagt. Qvinderne understøtte hende. Iphigenia bøier sig over hende og kysser hende.

Iphigenia.
Farvel, min elskte Moder! Farvel! Farvel!

Hun betyder Qvinderne at blive tilbage hos Moderen. Indgangen aabnes for hende. Hun træder Folket imøde med Værdighed.

Fører mig til Alteret nu!

Qvinderne ere grebne af Ærefrygt og vove ikke at følge hende. Folket i det yderste Teltrum viger forbauset tilside ved hendes uventede Komme, saa at hun bevæger sig som igjennem en bred Gade. Arkas og Livvagten følge. Nogle af Qvinderne drage Teltforhænget ned. Klytemnestra kommer til sig selv, iler hen imod Udgangen, men vises tilbage af Qvinderne.

Fjerde Scene.

Klytemnestra.
Min Datter, min elskede Datter!

Til Qvinderne.

Hvo holder mig tilbage? Forvovne!
Tag da før mit Liv, som jeg forbander.
Stød det dræbende Staal i dette Moderbryst.
O, men der, hvor min Datter falder, giv og saa mig en Grav.
Mit Hjerte brister under Sorgers Byrde!
Min Datter! Jeg seer mit Barn og det dræbende Staal,
som hendes grusomme Fader rækker hendes Bøddel.
En Præst, omringet af det rasende Folk,
løfter sin frække Morderhaand mod hende,
flænger grumt hendes Bryst, søger i hendes Hjerte,
som endnu bæver svagt, at tyde Gudens Villie —
Holder inde, I Grumme, og skjælver!
Thi det er helligt Gudeblod, I vil udgyde nu.
O Zeus! Lad din Flamme kraftig fra oven
bringe dem Fare og Død.
Nedslyng deres Skibe paa Voven
i Havets oprørte Skjød!
Solens Gud! Kan Du see dem uden Smerte
gjennembore min arme Datters Hjerte?
Før den Arme skal døe for det dræbende Staal,
o sluk ud Dagens lysende Sol!

Sang udenfor, meget fjernt.

O høie Artemis! Beløn vor Lydighed.
Mægtige Gud! Tag naadig mod vort Offer.
Giv os lykkelig Vind og før os til Trojas Strand!

Klytemnestra.
Ha! hvilke Toner naae mit Øre.
Vee mig! — Hendes Liv er forbi.

Til Qvinderne.

I! Holder mig ei meer!
Sparer denne grusomme Medynk!
Trods eder vil jeg bringe Hjælp
eller døe sammen med hende!

Hun bryder sig en Vei gjennem Qvinderne og styrter ud igjennem Baggrunden. Qvinderne følge.

Sceneforandring.

Fri Plads ved Strandbredden. Den fjerneste Baggrund dannes af Havet og den græske Flaade. I Midten af Theatret er en Høi, der mod Forgrunden og Siderne synker sig ned indtil Havets Niveau. Paa Toppen af Høien staaer et Alter. Allerede i den foregaaende Scene er det begyndt at blive mørkt. Den fjerneste Baggrund med Skibene sees nu som bedækket af et Slør, hvorigjennem man stimter Omridsene af Prospectet. I Løbet af den følgende Scene bliver det bestandig mørkere. Tilsidst høres fjern Torden i Følge med yppige Lyn. Strax efter Sceneforandringen optræder følgende Tog fra høire:

Femte Scene.

Forrest græske Fyrster og Hærførere uden streng Orden. Derpaa Kalchas og nogle Præster. Yngre Præster med Blæseinstrumenter figurere som Musikantere. Derpaa Artemis' Præstinder. Derpaa Iphigenia, bekrandset med Blomster. Endvidere flere Præstinder. Græske Hærførere slutte. Toget bevæger sig strax uden at opholde sig paa Scenen ovad Høien. Nærmest Alteret paa høire og venstre Side Kalchas og Iphigenia. Præstinderne knæle omkring dem; men reise sig i visse Mellemrum og gaae i festligt Tog rundtom Alteret og Offeret. Kalchas indvier Offerkniven. Den hele Gruppe maae altsaa præsentere sig saaledes, at Kalchas og Iphigenia staae høiest; noget lavere Præstinderne, atter noget lavere de knælende Præster, og paa den flade Jord foran og til Siderne Fyrsterne og den græske Hær; Fyrsterne nærmest Alteret.

Sang under Optoget.

Mægtige Gud! Tag naadig mod vort Offer.
Du høie Artemis! Beløn vor Lydighed.
See til vort Værk og forlen os din Gunst.
Giv os lykkelig Vind og før os til Trojas Strand!

Sjette Scene.

Nogle Grækere styrte paa Flugt over Scenen fra venstre Side i Forgrunden under Raabet:

Ha, flyer! Hurtig flyer for den vrede Achill!

Achilles i Spidsen for Thessalierne kommer med draget Sværd strax efter de Flygtende.

De græske Hærførere etc.
Vee ham! Tør han vove at true.
Gudinden har fordret hendes Død.

Achilles vil trænge op paa Høien.
Hvo trodser mig? Ha giv hende fri.
Hun er min!

Iphigenia
foran Alteret med opløftede Hænder.
I Guder! Tag eders Offer!

Grækerne trængende Achilles tilbage.
Før Achilles med Magt bort herfra.

Han vil berøve os vort Offer.
Gjør, hvad Gudinden har forlangt!

Klytemnestra er kommen ind strax efter Achilles. Hun er beskyttet af Arkas og Livvagten. Qvinderne følge hende.

Klytemnestra.

O, min Datter! — Ak, Achill!

Achilles.

Dronning! Frygt kun ei!

Grækerne.

Gaa herfra, og haab ingen Frelse.

Achilles.

Saalænge Hjertet banker,
jeg forsvarer min Elskedes Liv!

Grækerne til Kalchas.

Lad Offeret hurtig nu bløde!

Klytemnestra og Iphigenia.

I Guder! Hjælper os!

Achilles og Thessalierne ville storme Høien.

Stød dem ned med vore Sværd!
Stød dem ned!

Grækerne.

Dræb nu vort Offer, førend han det befrier.
Stød til!

Agamemnon

styrter aandeløs ind paa Scenen.

Mit Barn! Holder inde!

Da Achilles traadte op, viste Scenen sig bedækket af Ulveirsskyer, saa at alle Personerne saaes indhyllede i en tyk Taage. Iphigenia, og de, der staae nærmest omkring Alteret, ere nu neppe mere til at kjende. I det Øieblik **Agamemnon** styrter ind, og da Achilles og Thessalierne just ville til at storme Høien, høres et frygteligt Slag, der øieblikkelig lammer alle Kræfter, saa at Alle med et Vræstrig styrte fra Høien over i Forgrunden. Kalchas, Præsterne og Præstinderne ligge udstrakte ved Foden af Alteret. Over Alteret sænker sig en mørk Sky, hvori Iphigenia forsvinder.

Kalchas.

Gudinden kommer selv!

En blændende klar Glands, der udstraaler fra Skyen over Alteret, afbryder pludselig Scenens Mørke. **Artemis** lader sig tilsyne i Glandsen og udstrækker Haanden over Iphigenia, der ligger ved hendes Fødder.

Artemis.

Jeg fordrer ikke Iphigenias Blod,
kun hendes høie Aand.
Jeg fører nu mit Offer bort herfra;
til fremmed Kyst hun følger mig som Præstinde.
Dig, Atreus' Søn, unddrager jeg den Rene,
at hun maa sone, hvad din Slægt forbrød.
Vær nu forsonet; — nu er jeg forsonet.
Hør Vindens Pust. — Held følge eders Fart!

Kalchas reiser sig i Knæ.

Priser Alle de mægtige Guders Miskundhed!

Chor.

Priser Alle de mægtige Guders Miskundhed!

Agamemnon.

O, min Datter!

Iphigenia løftet i Skyen.

O min Fader!

Achilles.

Iphigenia!

Iphigenia.

Achilles!

Klytemnestra.

Mit Barn! Du drager bort!

Iphigenia.

Til Saligheb!

Den glandsfulde Sky hæver sig efterhaanden. Iphigenia, der staaer noget lavere end Artemis, skuer rørt og forklaret ned paa de Tilbageblivende.

Alle.

En dyb, sælsom Magt griber mig!
Seer mit Blik hende løftet
til Fryd mellem Guder,
da føler ogsaa jeg salig Lyst.
Hvorfor da længer klage? —
Neppe føler jeg Kraft til at bære Glæden i mit Bryst!

Den klare Sky er nu forsvunden mod oven. Det sædvanlige Dagslys vender tilbage; Strandbredden og Flaaden i Baggrunden sees atter. Skibenes Vimpler flagre i Vinden. Ombord sees Matroser og Børn i livlig, broget Vrimmel.

Kalchas

paa Høien ved Alteret, pegende paa Flaaden.

I Helte! Nu ombord!

Achilles og Agamemnon

række hinanden Haanden til Forsoning og bestige ligeledes Høien. De sees derfra tilligemed Kalchas at rage frem over de Andre.

Til Troja!

Alle i Gruppe op ad Høien.

Til Troja!

Landligt Coquetteri.

Lystspil i 2 Acter

af

Charles Dickens.

Omarbeidelse af »the village coquettes«.

Opført første Gang paa det kgl. Theater den 5te September. 1862.

Personerne.

Norton, Herremand.
Sparkins Flam, hans Ven.
Gamle Benson, en af Nortons Forpagtere.
Lucy, hans Datter.
Rose, hendes Cousine.
Unge Benson, den Gamle Bensons Søn.
George Edmunds, Lucy's Forlovede.
John Maddox, Rose's Kjæreste.
Martin Stokes, Husejer.

Karle, Dagleiere, Landsbyfolk, en Lakai, Jagtbetjente etc.

(Handlingen foregaaer i en Landsby i England 1729.)

Første Act.

Første Scene.

(En Stakkehave med en Høstvogn belæsset med Kornneg. John Maddox og Folkene ere ifærd med at læsse af. Agerdyrkningsredskaber etc. ere spredte omkring. Paa den ene Side en Port. John Maddox er paa Vognen indtil Slutningen af første Chor.)

Rundsang.

Chor.

Hil Dig Skjærsommers glade Tid med gule Agres Krands!
Ei funkler Fyrstens Vinpokal i mere gylden Glands!
Hil Dig, Du Høstens faure Stund, Du Aarets Glædesfest!
Med fulde Vipper kostelig Du qvæger hver din Gjæst.

Solo.

Maddox
(der er steget ned af Vognen).

I Vaar er yndigt Løvspring see i Daggryes Sølverskjær;
Om Somren deiligt bølge see den tætte Axehær;
Omleire Arnens muntre Blus er skjønt ved Vintergvel;
Men maaler, Folk, slig Herlighed med Somrens Fryd sig vel?

Chor.

Thi hil Dig Somrens glade Tid med gule Agres Krands!
Ei funkler Fyrstens Vinpokal i mere gylden Glands!
Og hil Dig Høstens faure Stund, Du Aarets Glædesfest!
Med fulde Vipper kostelig Du qvæger hver din Gjæst!

Maddox (taler). Ret saa Folk! Det kalder jeg et godt Stykke Dagsarbeide, men varmt, skal jeg love for, har det ogsaa været! (til en af Folkene) Aa Thoms! spring ind i Huset og bed Jomfru Rose at sende en Dunk Øl ud til Folkene og et Kruus til mig selv; og hør, Thoms, hils Jomfru Rose fra mig, at det er saadan et velsignet Veir iaften, hun vilde bestemt have godt af at trine lidt udenfor, og jeg med. (Karlen ud.) Saadan er det rigtigt, Karle! Stuv disse Neg til Side, inden Solen forlader os, saa kan vi begynde paa en Frisk imorgen uden Levninger fra idag. Imorgen Aften ved denne Tid have vi det sidste Læs inde, saa afsted til vort Høstgilde.

(Martin Stokes kommer ind.)

Martin. Det kan jeg lide! Saadan skal det være; altid synge ved Arbeidet — priselig Skik. Det gjør jeg ogsaa altid, naar jeg arbeider; men, vel at mærke, jeg rører aldrig en Haand, naar jeg paa nogen Maade kan undgaae det — ogsaa en priselig Skik! Nu John, gamle Knægt, hvorledes har Du det?Ræk mig din Haand. Naa, det var Synd at sige Andet: Du rusker godt og trykker forsvarligt — priselig Skik Nr. 3! Det er ellers deiligt Tørveir, I have til Eders Høst; men apropos tørt — jeg har det ogsaa noget tørt; I pleie jo at have fuldt op af Godtøl til Bedste — priselig Skik Nr. 4! Jeg maatte vel ikke uleilige Dig med at række mig denne Kande?

John (tager Kanden og rækker ham). Vær saa god, her har De Kanden! men hvad

anbelanger, at der skulde være noget Godt i den, da er den ligesaa tør som Veiret og ligesaa tom som Deres Hjerne (udbryder i en umaadelig Latter, men standser ved et Blik af Stokes).

Martin. Huhei, heisa, John! Jeg har for Resten, synes jeg, tidt nok gjort Dig opmærksom paa, Mosjø Maddox, at jeg ikke anseer Dig efter den Stilling, Du er i, for berettiget til at lave Vittigheder, end sige til selv at være den Første, der leer ad dem. Skal det absolut være, da lad det skee med Sømmelighed og Anstand og lad mig være den, der leer; det synes jeg er alt nok og meget behageligere for Dig end disse Fordreininger af dette Uhyre af en Mund, Du har.

John. Aa ja saamænd! Der kan være Noget i det, at jeg ikke burde lave Vittigheder, til jeg havde naaet den Hæder og Værdighed som De at eie en Stump Jord med Huus paa; men jeg kan ikke anderledes, jeg maa have mig et Skrat engang imellem.

Martin. Naa saa det maa Du? Maa Du det? (afsides) Næsviis Krabat, denne Maddox.

John. Ja for seer De, naar de saadan gjør en af Deres extra Løier, da maa jeg min Sjæl lee, enten jeg vil eller ikke.

Martin. Nu saadan at forstaae! Ja men saa maa Du ogsaa gjerne lee. Lee Du kun altid ad mine Vittigheder — priselig Skik Nr. 5! Det kan Du jo ikke gjøre for; med Din bedste Villie kan Du jo ikke lade det være, veed vi nok. (afsides) Med alt det en kløgtig Fyr.

John. Husker De endnu den Spøg med den gamle Ko — det kan nu vel være en fem Aar siden? Herregud, hvilke Løier det var! (leer) Jeg kan endnu den Dag idag aldrig see nogen gammel Ko, uden at jeg kommer til at lee.

Martin. Ja vist, ja vist! Den var rigtignok god. (afsides) Helvedes Hoved, der sidder paa den Knægt! (høit) Nu vel min Søn, skik dig vel Resten af Aftenen, og hvem veed, kanskee jeg hitter paa en lignende Spøg, inden vi lægge os.

John. Mange Tak, det var rart.

Martin. Aa, ingen Aarsag. Men — hvad jeg vilde sige, John — jeg kom her ellers i et meget vigtigere Ærinde (sætter et hemmelighedsfuldt Ansigt op) Galskab paa Færde — hvad behager?

John. „Galskab!" De har altid Hovedet fuldt af „Galskab!"

Martin. Naa saa det har jeg? Det kan jeg godt lide. Aa, maa jeg maaskee være saa fri at spørge Dig: hvorfor monstro skal I ikke holde Jeres Høstgilde imorgen Aften hos Jer selv, men skal Allemand op paa Herregaarden, som om vi ikke ligesaa godt kunde more os i Bensons Lade? Og hvorfor, maa jeg være saa fri, er Herremanden her nede tidligt og sildigt og tager Somme i Betragtning og kimser ad Andre? Er det, synes Du, ingen „Galskab?!" Hvor er George Edmunds henne? Han, som gamle Benson holder saa meget af, og hvem Lucy holdt saa meget af, at sige i gamle Dage? — Hvad godt, er det ingen „Galskab?" Og nu Rose, Din Kjæreste, hvor stikker hun? Er ikke hendes Ganten og Fjanten, hendes Hvisken og Smidsken med denne Herre, denne Hr. Sparkins Flam, Herremandens Ven, i alle Folkemunde her paa Egnen? Hvad kalder Du da det, er det maaskee ikke heller „Galskab?" Hvad behager?

(John vender sig bort.)

Martin (afsides). Jo Gud nappede jeg ham! (høit) Jeg vidste nok, der var Galskab paa Færde! Imidlertid vil jeg holde et vaagent Øie med disse Anstalter, for jeg kan ikke døie disse nymodens Hundekunster! Nei da priser jeg de forrige Tider, da man saae Herremandens Fader paa sin brune Kneisnakke komme ridende hen mellem Folk, nikkende til simple Folk, tage mig og mine Lige i Haanden o. s. v. o. s. v., men naar vi istedetfor den gamle Landsby-Herremand sætte denne opblæste Gjæk fra London, hans Hr. Søn, og istedetfor den gamle adstadige Forvalter denne Herre, Hr. Sparkins Flam, saa faaer Historien rigtignok et ganske andet Udseende. Saa see vi — Gud give jeg turde give Jomfru Lucy saadan en lille Mundsmag af min Hjertensmening til Bedste! „Jomfru!" — vilde jeg sige — „fæst deres Hu til en selvstændig ung Mand, som denne George Edmunds er, og de kan stole helligt paa, De vil blive ti Gange lykkeligere som hans Kone end som Herremandens Frue med samt hendes Stads og Fjas!" Og Rose, til hende vilde jeg sige — naturligviis med største Høitideligheed — „Rose!" (Rose kommer ubemærket ind med Øl).

Rose (studsende). Gud bevares, hvilken huul Stemme! Aa det er ingen Anden end Hr. Stokes! Men hvad i Alverden gaaer der af ham?

Martin (uden at see hende). „Rose, min Pige! Dersom De vil være lykkelig og tilfreds, dersom De vil undgaae at blive spoleret, frie Dem selv fra den skrækkeligste Fare og frelse Dem fra den gyseligste Ødelæggelse!

Rose. Hvilke gruelige Ord!

Martin. Saa vil De uden lang Betænkning gribe rask til at skjenke Deres Haand til John Maddox! Eller — kanskee De tragter efter en anseeligere Livs-Stilling? — ja De attraaer maaskee en høiere Rang i det borgerlige Samfund? Nu vel! Søg da at vinde en ung Herres Ynde, der udmærker sig ved i høi Grad tiltrækkende aandelig Fuldkommenhed og en ikke ringe legemlig Ynde; denne Gentleman er Hr. Martin Stokes! — og lad saa denne falske affyrelige Hr. Flam reise med Extrapost." —

Rose. Men Hr. Stokes dog!

Martin. „Reise med Extrapost ad Hekkenfeldt til!"

Rose. Ved Gud, han har en Raptus! Men Gud Hr. Stokes dog!

Martin (vender sig). Hvad godt? Jh see, Jomfru Rose! Er det virkelig Dem selv? Nei see bare!

Rose. Jo det er rigtignok mig! Og her har jeg staaet og ventet en god Stund, medens De vaasede alt dette Tøieri for Dem selv! Men see her bringer jeg Dem noget Godtøl.

Martin (tager imod Ølket). Ak, min dyrebare Jomfru Rose, dersom De farer fort paa den betraadte Vei, da vil De ikke bringe Godtøl til os, men os til vort — Gravøl! (seer sig om) Her kan Du passende slaae en dygtig Latter op, dersom Du har Lyst, John! (driffer.)

John (brister i Latter).

Rose (til John). Tys, Du Ovæg! Men med Forlov (til Martin), jeg maatte vel ikke være saa dristig at spørge Dem, min Herre — hvortil sigter De med disse Deres morsomme Bemærkninger monstro?

Martin. Ja, min dyrebare Jomfru Rose! Seer De, De kjender min Maneer: altid saa venskabelig, altid saa omhyggelig for de Menneskers Vel, som jeg holder meest af, skjøndt jeg som oftest faaer Skam til Tak.

Rose. Men kanskee De ikke heller „som ofteste" fortjener Andet?

Martin. Ja det er jo netop det, som jeg siger! Saadan gaaer det mig altid: Aldrig saasnart lader jeg et velmeent Vink falde til en af mine Venner, saa vanker der en grov eller spydig Bemærkning til mig; men det finder jeg mig Altsammen i for deres egen Skyld, og det skal ikke heller lykkes Dem Rose at gjøre mig maliciøs eller stoppe Munden paa mig. Hvad jeg vilde have sagt, var — troer De ikke — ja, troer De ikke, at — at De — bliv nu bare ikke vred — at De er lidt vel fortrolig — skjøt nu bare ikke Farve — at De er altfor fortrolig med Hr. Sparkins Flam? —

Rose. At jeg — altfor fortrolig med Hr. Sparkins — o De stygge uforskammede Menneske!

Martin. Saa, nu har vi Spillet gaaende! Saadan gaaer det altid; sagde jeg det ikke nok? Jeg vidste, hvad der vilde komme.

Rose. Og Du, John, Du usle Fuglestræmsel! vil Du staae der og høre rolig paa, at saadan en uforskammet Vigtigpeer —

Martin. Naa, bliv ved, bliv ved! (der falder et Skud) Holloi! (seer ud af Scenen) Der har vi dem, Herremanden og Hr. Sparkins Flam!

Rose (skynder sig at rette paa sit Tøi). Du gode Gud, Hr. Spar — løb John, spring for Guds Skyld!

John. Eller for en Andens Skyld maaskee — ikke sandt? (rører sig ikke fra Pletten.)

Rose. Spring ind og fortæl Onkel og Lucy, at Hr. Spar — hvad vilde jeg sige — at Herremanden kommer!

John. Det er ikke for det; jeg var alligevel ikke gaaet, men der behøver heller Ingen at gaae, for her ere de! Nu er det forbi med mig for idag.

(Herremanden Norton og Hr. Sparkins Flam i Jagtklæder med Bøsser etc. og to Jagtbetjente komme ind ad Porten. Gamle Benson og Lucy komme fra den modsatte Side. Under hele Scenen trænger Martin sig idelig i Veien for Herremanden for at tilbrage sig hans Opmærksomhed.)

Herremanden (til Betjentene, idet han sætter sin Bøsse fra sig). Bring Fuglevildtet ind! — Benson, De kan troe, vi have havt en heldig Jagt, men strabatiøs, skal jeg love for! og da Byrden er tung for mine Folk, saa ville vi lade vort Bytte blive, hvor det er. Jeg kunde ikke finde nogen bedre Ven at tilbyde det.

Benson. Deres Høivelbaarenhed skal have saamange Tak, men —

Herremanden. I Sandhed, Benson, De gjør en Vigtighed af hver Ubetydelighed, jeg forærer Dem!

Benson. Nei, Deres Høivelbaarenhed, tro ikke, at det er af Stolthed, at jeg undslaaer mig for at modtage Deres Gave; men en Mand i min ringe Stilling maa see sig vel for, inden han af sin Overmand modtager en Gunstbevisning, han ikke trænger til og i hvert Tilfælde ikke kan gjengjælde. Deres Høivelbaarenhed har i den senere Tid paanødt mig altfor mange slige Gunstbevisninger, til at jeg tør vove at modtage flere.

Herremanden. O, en saadan Bagatel!

Benson. Nok en Bagatel fra Ens Ligemand, men en Naade fra Ens Foresatte. Nei, lad Deres Folk bringe Deres Vildt op paa Slottet, eller, ere de trætte, skulle mine gjøre det for dem. Og nu vær velkommen!

(gaaer ud.)

Flam (aflides). Crapule og Uafhængighedsfølelse; Skindbuxer og Frihedssands; hvordan rimer jeg det sammen?

Herremanden. I det Mindste maa det være mig tilladt at byde Damerne nogle faa Par Fugle — jeg haaber ikke, Lucy har Noget at indvende derimod?

Lucy. Jeg føler mig meget smigret ved Deres Høivelbaarenheds Artighed — men — men — men —

Rose. Min Cousine mener bare, at vi ere Deres Høivelbaarenhed og Hr. Flam meget forbundne for Deres Artighed, og at vi med Glæde modtage hvadsomhelst det skal være af Deres Høivelbaarenhed.

Flam (aflides). Nei hvilken nedladende Vildbasse.

Herremanden. De har der talt meget fornuftigt, Rose, baade paa Deres egen og

Deres Cousines Vegne. Det er Rose, Flam — den nydelige lille Rose, som De nok veed.

Flam. Om jeg veed det? Jeg glemmer ikke saa let den henrivende Rose, den yndige — yndige — (afsides) Bonderose!

Herremanden. Indlad Dem med Pigen der, medens jeg converserer den anden.

Rose. Ih see, Hr. Flam!

Flam. Ih see, Jomfru Rose! (han bukker for hende.)

Benson. Deres Høivelbaarenhed forsmaaer vel ikke en Drik Øl oven paa Jagtens Strabadser. Det er en frisk svalende Eftermiddag, vi have; det vil bestemt smage Dem i det Frie (raaber ud af Scenen) I der, Ben og Toms! Bringer Kruse herud i en Fart og Stole til Herskabet (Benson og Maddox ud).

Herremanden. Det vil blive herligt, Flam, ikke sandt?

Flam. Jo, ubeskriveligt henrivende! (afsides) Saadan et Slags „de Fattiges Tivoli" (han trækker sig tilbage med Rose, der coquetterer med ham).

Herremanden (til Lucy). Og Deres Selskab, hvor meget vil det ikke bidrage til at forhøie Nydelsen!

Lucy. Deres Høivelbaarenhed veed alt for vel, at jeg egentlig ikke burde lytte til Deres Ord — George Edmunds vilde —

Herremanden. Edmunds! Slig en Bonde! Nei, en Lucy kan ikke elske en Edmunds; glem ham og husk paa Deres eget Værd.

Lucy. Dersom jeg blot kunde; men mit Hjerte vedbliver at sige mig, at jeg — svag og ubetydelig som jeg er — ikke paa nogen bedre Maade kan vise, at jeg husker paa mit eget Værd, end ved at blive min første, min Barndoms Kjerlighed tro. Deres Høivelbaarenhed søger at vække en daarlig Stolthed hos mig, men sand og tro Kjerlighed glemmer sig ikke saa let.

(Gamle Benson, John Maddox og Bønderkarle komme ind med Kruse, Stole etc. Herremanden sætter sig ved Siden af Lucy, og Rose træber at komme til at sidde ved Siden af Flam, til Trods for Alt, hvad Maddox og Stokes gjøre for at forhindre det.)

Herremanden (til Flam). De kjender vel disse brave Folk, Flam? De ere alle mine Undergivne.

Flam. Ja, Kors, skulde jeg ikke kjende dem — prægtige Fyre Allesammen! Denne her — denne her — ja, hvad er det nu han hedder?

Benson. Martin, Herre! Martin Stokes!

Martin (springer frem). En — en — en Hr. Stokes, til Tjeneste, min Herre! Maa jeg være saa fri at bilse paa Dem, min Herre! (han griber Flams Haand og vedbliver at ryste den, medens han taler med ham) Jeg vil haabe, De befinder Dem vel, min Herre. Det glæder mig at see, hvor vel De seer ud, min Herre! Og Deres agtværdige Hr. Fader og Deres stadselige Frn Moder, hvorledes have de det? Jeg vil haabe, de nyde en god Helsen og Helbred, min Herre. Jeg skulde allerede før have tiltalt Dem, min Herre; men De var saa optaget andetsteds, at det ikke vilde lykkes mig at opsnappe et Blik af Deres høivelbaarne Øie. Nu, jeg priser mig lykkelig ved at gjøre Deres ærefulde Bekjendtskab, min Herre.

Flam. Ved Gud, en herlig Fyr, denne Martin! Det behageligste Væsen og den personificerede Oprigtighed.

Martin. Min Herre, det er en stor Ære, De der beviser mig! — (til Norton) Jeg tillader mig herved at drikke et Glas paa Deres Velbefindende, min naadige Herre; det lyser Dem ordentlig ud af Øinene! ja, min Herre, jeg beundrer Dem virkelig!

Herremanden (smilende). Det er mig en stor Tilfredsstillelse, kan jeg forsikkre Dem.

Martin (for sig). „En stor Tilfredsstillelse!" Jeg smigrer mig med at have gjort et maaskee endda ikke saa ringe Indtryk paa et vist Sted (drikker).

Herremanden (reiser sig og træder frem). Kom Flam, et Glas til! Her, mine Venner, proponerer jeg en Skaal for vort Høstgilde imorgen Aften, gid vi maae faae Glæde af det.

Martin. Hør ham! Hør ham! Hvilken passende Toast! og med hvilken Veltalenhed blev den ikke udbragt! En guddommelig Tanke, udtrykt paa den yndigste Maade af Verden! (til Bønderne) Mine ærede Herrer, tillad, at jeg har den Fornøielse at proponere en Skaal for Hr. Norton, med Deres gunstige Tilladelse. Jeg angiver Takten for Dem, mine Herrer! (han tæller: een to tre! De raabe Alle Hurra og drikke.)

Anden Scene.

(Aaben Plads i Nærheden af Landsbyen med en Gang og Fodsti, der fører til Kirken, som sees i Afstand.)

Edmunds (kommer ind med Stok i Haanden). Hvor tykt det saldne Løv ligger strøet omkring Foden af denne gamle Række Almetræer! Da jeg første Gang mødtes med Lucy paa dette Sted, var det en smuk Foraarsdag, og disse samme Blade sittrede i Sollyset saa grønne og glindsende, som om deres Skjønhed skulde vare evig. Hvilken Contrast danne de ikke nu, og hvilket tro Billede af min tabte Lykke! Det er allerede en Time over den sædvanlige Tid og endnu ingen Lucy! Det er ingen Nytte til at staae her og maabe længere! Jeg venter ikke et Øieblik mere! (seer ud af Scenen) Hvad er det for en Qvindesskikkelse, der skraaer over Engen? Det er Rose; hun bringer vel et Brev eller en Hilsen maaskee.

(Rose kommer ind, men søger at undvige ham.)

Edmunds. Nei! Ja saa vil jeg ligesaagodt først som sidst forsøie mig lige hen til Lucy og det paa Øieblikket. (vil gaae).

Rose. Nei, nei, det lader sig ikke gjøre, det kan De ikke! (for sig) Der vil saa sikkert, saa sikkert som nogen Ting blive et Myrderi! Jeg er saa vis, saa vis paa, Flam

myrder ham. Tilbød han mig jo med al Slags smukke Talemaader, at han vilde skære Halsen over paa John, hvilket Øieblik det skulde være! Og da Herremanden roste ham, fordi han er saadan en duelig Skytte, sagde han da ikke, at han nok kunde have Lyst til at tage alle Landsbyens Mandfolk „paa Kornet"? (til Edmunds) De faaer hende ikke i Tale!

Edmunds. Ikke det? Og hun er dog hjemme! Har Nogen bedt Dig om at tale saadan til mig?

Rose. Jeg siger det, fordi jeg veed, at De ikke kan faae hende i Tale. Hun er ikke rask og — og —

Edmunds. Og Hr. Norton er der, vilde Du sige.

Rose. Hr. Norton?

Edmunds. Ja, netop Hr. Norton! Var han der ikke igaar Aftes? Var han der ikke iforgaars Aftes? Og er han der ikke i dette hellige Øieblik?

(John kommer ind.)

John. Jo vist er han der! Hvor skulde han ellers være?

Rose (for sig). Gud, John her!

John. Naturligviis er han der! Han var der naturligviis igaar Aftes og var der naturligviis iforgaars Aftes! Han er der fra Morgen til Aften, han og hans Hjertensven og Stalbroder, Hr. Sparkins Flam. Gud hjælpe os Georg, der skeer os skammelig Uret begge To, den Ene som den Anden!

Edmunds (til Rose). Hjerteløse Pige! (han trækker sig tilbage.)

John (til Rose). Du troløse Person!

Rose. O, er Du maaskee saa god ikke at kalde mig en „Person"!

John. Ja, men det er Du! en falsk, forsvoren og forræderisk Person! O, George, Du skulde have seet, hvad jeg saae idag: sagte Hvisken og forlibte Smil! Venlige Øiekast og opmuntrende Sukke — de selvsamme Øiekast og Sukke, som de pleiede at opvarte os med i forrige Tider, George! Du skulde bare have seet, hvor Herremanden klyngede sig op til Lucy, og hvor Rose kinede sig op til Flam — men jeg er meget glad over, at Du ikke fik det at see, ja! Det vilde have knuust Dit Hjerte, som det gjorde ved mit! O Rose, kunde Du bære det over dit Sind, saadan at knuse mit Hjerte.

Rose. Ja, jeg kunde have gjort det, der var værre, mod Dig, din sladderagtige Klodrian! Ja det kunde jeg med største Fornøielse! Og skynder Du Dig ikke bort herfra, det bedste Du har lært, saa kan Du stole paa, der skal en vis siin Herre, som jeg kjender, komme efter Dig og det i en Haandevending.

John. Saa? skal han det? skal han? Din Hjertensven Hr. Flam, kan jeg tænke mig? Ja, lad ham kun det, lad ham det — mig ligekjært (han trækker sig tilbage).

Rose. Ja, jeg skal nok „lade" ham, kan Du være roelig for! Du behøver ikke at være bange for, at jeg skal gaae i Forbøn for Dig! Give til Gud, at Hr. Flam bare vilde komme, for jeg skal aldrig nægte, om saa alvorlige Folk sige aldrig det, jeg er en gyselig Elsker af lidt Kjæresteljas! Men der kommer Hr. Flam! Du gjorde klogest i at gaae din Vei, John; jeg indestaaer Dig for, Du bliver ellers myrdet!

John. Her bliver jeg staaende, og rører han mig, saa skal han faae mit hele Raseri at føle; og det for ramme Alvor!

(Flam kommer ind.)

Flam. Ih see der, min yndige Glut! Præcis til det Klokkeslet, jeg bestemte; er jeg ikke accurat, min søde lille Damascenerrose?

John (træder nærmere). Siig heller en Maanedsrose, for den skifter bestandig og er gaaet ud Øieblikket efter, at man har sat den paa sig.

Rose. Uforskammede Tølper!

Flam. Hvem er dette poetiske Kaalhoved?

John. Aa lad nu bare ikke, som om De ikke kjender mig. De veed jo meget godt, hvem jeg er.

Flam. Ja, Gud døde mig! er det ikke Oxen! Aa, forføi Dig bort til din Græsning og staa ikke der saa uvorn og forstyr et tjælent Elskerpar! Gaa hen og græs, Oxe!

John. Men dersom jeg nu synes bedre om at blive — hvad saa?

Flam. Saa maatte man see at faae Dig dreven bort, uvorne Oxe! (til Rose) Hvem er den anden Græshoppe?

Rose. Tys, tys! For Guds Skyld lad ham ikke høre Dem! Det er unge Edmunds.

Flam. Unge Edmunds? Og hvem er Unge Edmunds da? For naar jeg undtager, at jeg nok kan slutte mig til, at den unge Edmunds er en Søn af den gamle Edmunds, saa vil jeg være evig forsoren, om jeg nogensinde har hørt saa meget som Navnet nævne paa denne Storhed.

Rose. Det er Lucy's forrige Elsker, som hun har slaaet op med for Herremandens Skyld.

Flam. Nu saa! Den afdankede Tilbeder.

Rose. Den Selvsamme.

Flam. Ja, kunde jeg ikke nok tænke mig det; thi han seer ud, som om han var trukken op af en Grav. Men min elskelige Rose, jeg maa absolut tale med Dig, absolut! (idet han slynger Armen om hendes Liv, faaer han Øie paa John) Farvel, Oxe!

John. Farvel!

Flam. Lykke paa Reisen, Oxe!

John. Takker, iligemaade!

Flam. Den anden Knold der faaer ikke heller Lov til at blive staaende!

Rose. Aa jo, jo! Han hverken seer eller hører os — aa, for min Skyld, lad ham blive staaende!

Flam (til John). Hør, Oxe, Du kan nok forstaae paa det Hele, at det er mit Ønske, at Du uden videre forføier Dig bort og græsser, eller med andre Ord, at Du ligesaagodt først som sidst uden Forhaling begiver Dig hen til Forpagtergaarden eller Hækkenfeldt, eller til hvilketsomhelst andet Sted, hvor Du føler Dig hjemme, og lader være at staae i Veien for Folk.

John. Ja vist, det kan jeg godt forstaae.

Flam. Da var det godt! Ja saa, jo snarere Du saa vil gjøre Dig usynlig her, desto bedre. Nu min dyrebare Rose (han slynger atter sin Arm om hendes Liv). Er Du gaaet, Oxe?

John. Nei jeg er ikke.

Flam. Vil Du da ikke snart til at gaae?

John. Nei, ingenlunde.

Flam. Nei, denne Uforskammethed gaaer for vidt!

Rose. O Herregud, gjør ham ingen Fortræd! Jeg beder Dem, gjør ham Intet — for min Skyld! Gaa din Vei, dit dumme Kræ, dersom Du ikke har Lyst til at spoleres i Bund og Grund!

John. Det er netop det selvsamme Raad, jeg vil give Dig; gaa Du din Vei, Rose, ifald Du ikke vil spoleres i Bund og Grund; hvad mig angaaer, saa er dette her en offentlig Plads, og her vil jeg justement blive, hverken kortere eller længere, end jeg lige netop finder for godt.

Flam (slipper Rose og gaaer hen imod ham). Naa, saa det vil Du?

John. Ja, det vil jeg.

Rose. O Gud, o Gud! Jeg vidste det nok, at han vilde blive myrdet, saa lang som han er — det var jeg nu saa vis paa som nogen Ting!

John. Lad være at skotte og skele saadan til mig — det forslaaer Intet — det leer jeg kun ad! Og naar De taler om Uforskammethed og gjør mig hed i Hovedet, saa kan jeg bare lade Dem vide ligesaa godt først som sidst — mig kyser man ikke med disse her Oxetalemaader.

Flam. Oxetalemaader?

John. Ja, Oxetalemaader! Det var mine Ord! Oxetalemaader af en Cujon — ifald De synes bedre om det.

Flam. Cujon! (han griber sin Bøsse om Løbet og hugger med Kolben ud efter John; men Edmunds springer imellem og slaaer Bøssen tilbage med sin Stok.)

Edmunds. Styr Deres Haand, Herre, styr Deres Haand, eller jeg slaaer Dem til Jorden! Gaa din Vei, Maddox! Gaa den anden Vei, jeg kommer strax bagefter.

(Maddox gaaer.)

Edmunds (til Flam). Og De, min Herre, der for at rense dem fra Beskyldningen for Cujoneri hæver Deres Bøsse mod en Ubevæbnet, fortæl De Deres Beskytter Herremanden fra mig, at han og hans Lige nok kunde lade sig nøie med at fordreie Hovederne paa vore Forpagteres Døttre og gjøre Deres Bedste til at fordærve deres Hjerter, uden at de behøve paa en saa frækMaade at forulempe de Mænd, som de nærmest have forrettet. Lad dette her være Dem en Advarsel! Thi skjøndt De var bevæbnet, vilde De have trukket det korteste Straa, var det kommet til Haandgemæng; og De er maaskee ikke næste Gang saa heldig, at der træder En imellem i det afgjørende Øieblik — læg vel Mærke dertil og før Dem denne Erfaring til Nytte. (ud.)

Flam (aisides). Dersom Norton ikke hævner denne Fornærmelse paa det Eftertrykkeligste, saa er det forbi med min Indflydelse hos ham! „Oxetalemaader"! „Cujon"! Det skal de komme til at angre.

Rose (med sit Forklæde for Øinene). Gud, Hr. Flam, jeg kan ikke udholde den Tanke, at De har maattet døie alt dette for min Skyld.

Flam (aisides). For hendes Skyld! Ingen daarlig Indbildning! (høit) „Døiet"! Nei, min søde Glut, det var tvertimod den snurrigste og morsomste Affaire, der nogensinde har tildraget sig. See! her staaer jeg, velbaarne Sparkins Flam — paa denne den anden September udi Aaret efter Herrens Byrd eet tusinde syv hundrede og ni og tyve — og erklærer bestemt og høitideligt, at alle Londons Cafféer, Skuespilhuse, Pharao-Banker, Bazetbuler, Assembléer, Baller og Selskaber for en heel Vinter tilsammenlagte have ikke Nogetsomhelst at opvise, der kan maale sig med dette udsøgt comiske og latterlige Optrin! Men det var ogsaa et grinagtigt Indfald af mig at lade, som om jeg vilde yppe Kiv med en Plougstud, og gjøre gode Miner til, at denne Kaalorm der holdt mig en Straffeprædiken, ja lade som Ingenting, da Ormen blev til Sommerfugl og fløi bort med høtidelige Vingeslag.

Rose. De meente det altsaa slet ikke for Alvor med denne Strid?

Flam. Gud velsigne Dig, nei! Det var Comediespil det Hele.

Rose. Kors, hvilken dreven Comediant De er — det maa jeg rigtignok tilstaae.

Flam. Men kom, lad os gaae indenfor i Huset, for ellers blive vi nok for den morsomme Histories Skyld begloede af Alt, hvad der har Liv i sig blandt disse Knolde, som voxe i dette Hul af en Landsby. Men hvorfor standser Du?

Rose. Jo, jeg staaer just og tænker paa, at naar De saadan gaaer paa alle disse Kaffehuse og Spillehuse og Selskaber og giver Dem i Kast med Folk og saaer disse farlige Bank og Buler i Deres Kaskjet, som de talte om, saa faaer De Andet at tænke paa, naar De kommer tilbage til London, og saa glemmer De mig.

Flam (aisides). Høist sandsynligt! (høit) Det skal Du aldrig være bange for. Nei, Du vil blive allevegne bekjendt blandt Folk

under det Navn: den „nydelige lille Rose", og mig ville de kalde den „trofaste Flam".

(Begge ud.)

Tredie Scene.

(Kjøkken hos Benson med Bord og Stole.)

Gamle Benson og Stokes (komme ind).

Benson. Nu da, Martin, nu har Du da saa god Leilighed, som Du blot kan ønske Dig, her under fire Øine. Lad mig saa da høre, hvad det er for en Underretning, som Du havde at meddele mig i al Fortrolighed.

Martin. For Nøiagtighedens Skyld — jeg fyntes Du sagde „Underretning", gjorde Du ikke?

Benson. Du sagde selv „Underretning", om jeg ikke husker feil.

Martin. Ja netop! Jeg betjente mig af Udtrykket „Underretning", ja! det gjorde jeg; hvorfor skulde jeg fragaae det?

Benson. Nei, jeg seer aldeles ingen Grund til, hvorfor Du skulde det? Er Du saa saa god at begynde.

Martin. Ja, seer Du, min gode Benson, Sagen er denne — men vil Du ikke sætte Dig ned? Aa jo, lad os sætte os ned (han henter Stole, og de sætte sig ned.) Der — nu — ja lad mig engang see, hvor var det nu jeg slap?

Benson. Du slap lige ved Begyndelsen, forekommer det mig.

Martin. Nu saadan? Slap jeg der? Jeg havde altsaa ikke begyndt endnu, havde jeg vel?

Benson. Nei vist ikke! Min det gjør jo Intet til Sagen, Du kan jo begynde paa en Frisk. Værs'go!

Martin. Ja lad mig saa det! Ja, seer Du, hvad jeg har at sige Dig, er ikke saa meget en „Underretning", som en Slags Advarsel eller Formodning eller Vink eller saadan noget Lignende, og det angaaer en Sag — ja hvad troer Du? (sætter et meget hemmelighedsfuldt Ansigt op.)

Benson. Ja, hvad veed jeg?

Martin. Ikke det? (nikker.) Troer Du ikke, at der er nogen — Galskab paa Færde, hvad behager?

Benson. Hvor?

Martin. Jh, i dette Hjørne!

Benson. I hvilket Hjørne? Tal lidt tydeligere, om jeg maa be'e!

Martin. Hør Benson, Du veed, hvilke venskabelige Følelser jeg nærer for din Familie; Du veed dernæst, hvilket fortroligt Venskab der er mellem os To; endvidere veed Du, hvor omhyggelig jeg altid er for at forebygge, at der skal være nogensomhelst — Galskab paa Færde.

Benson. Nu vel!

Martin. Ja, jeg seer, Du erkjender det! Men, det vil vi nu lade staae ved sit Værd. Du behøver derfor ikke at sidde og vrikke og gimse, som Du gjør, for det tjener blot til at forvirre mig. Troer Du ikke, at ondskabsfulde Mennesker kunde hitte paa at sige, at der — med disse mange Besøg, Herremanden gjør Eder, at der var Galskab paa Færde?

Benson (springer forbittret op). Hvad for Noget?

Martin (afsides). Nu tager han igjen paa Veie, som jeg veed ei hvad.

Benson. Hvem tør vove at yttre Mistanke mod mit Barn?

Martin. Ja, det er netop det Selvsamme, jeg siger: hvem tør vove? Guds Død! jeg vilde bare ønske, jeg kunde faae Die paa dem!

Benson. Det skulde vel aldrig være Dig selv?

Martin. Jeg? Nei Gud velsigne Dig, ikke for Alt det, der er til i Verden! Jeg? — nei Du er god, er Du! — Jeg gjentager blot, hvad andre Folk have sagt; see det er det Hele!

Benson. Og hvad har saadan ørkesløs Sqvalder at betyde, som gesjæftige Ledig-gængere more sig med, naar de ere indbyrdes mellem sig selv? De bryde sig feil om, hvem der faaer det at vide, naar det bare bliver skjult for den gamle Mand, hvis forblindede Abekjærlighed til hans Børn er Gjenstanden for deres raae Spot; men hvem ænbser dem?

Martin. Gud straffe mig, Benson, holder Du mig ikke i evig Uro!

Benson. Fortæl mig uden Omsvøb, hvad de sige!

Martin. Ja, hvad sige de, hvad sige de! De sige, at de synes, at om her just ikke er — Galskab paa Færde; slyv nu bare ikke op! saa er det dog et af disse forunderlige Sammentræf, som imellemstunder hændes, at aldrig saa snart gaaer Du ud af den ene Dør, saa komme Herremanden og hans Ven ind ad den anden; at Jomfru Lucy og Jomfru Rose paa de lange Spadseretoure, de tage sig, altid skulle mødes med og følges hjem af de selvsamme Cavalerer; at længe efter at Du er gaaet i Seng om Aftenen, Herremanden og hans Ven Hr. Sparkins Flam sees at luske omkring i Gyden og paa Engen, og at et af Gittervinduerne altid staaer paa Klem ved det samme Klokkeslet.

Benson. Er det det Hele?

Martin. Jhja—ja, ja det er det Hele!

Benson. Er der ellers Ingenting?

Martin. Du mener?

Benson. Jeg mener: er der intet Andet?

Martin. Jo, der er jo nok Et og Andet, men saa kjender jeg jo nok Dig; siger jeg det, saa tager Du strax Fart ligesom før.

Benson. Nei vist ikke! Lad mig høre Rub og Stub!

Martin. Nu da! Saa sige de ogsaa, at Folk har hørt Herremanden prale af, at nu havde han bragt det saa vidt med Lucy,

at naar han bød hende det, saa vilde hun forlade sin Fader og sit Hjem og følge ham til Verdens Ende.

Benson. Ja Gud lyve de! Hendes Bryst er reent og uskyldigt, hendes Sjæl fri for Skyld og hendes Sind for mindste Plet! Løgn er det Hele, og jeg vil ikke høre det Mindste efter det. Ere Folk gale? Troer De, at jeg staaer som et andet Faar og seer paa min Datters Skjændsel? Guds Død! have disse Mennesker slet intet Begreb om, hvordan en Faders Hjerte er beskaffent?

Martin. Hør nu, min gode Benson, dersom Du —

Benson. Denne skammelige raae Sqvalder skal blive gjort til Løgn! (vil gaae, men standses af Martin.)

Martin. Min kjære gode Benson, det er jo meget muligt, naar Alt kommer til Alt, at det slet ikke har fundet Sted. Kjære gamle Ven. —

Benson. Slip mig Martin! (han modsætter sig dem.) Enten det har fundet Sted eller ikke fundet Sted, Rygtet er gaaet derom og har sat en Klik paa mig og Mine! Han skal selv stadfæste eller erklære det for Løgn i mit Paahør! (river sig løs fra dem og styrter ud.)

Martin (ene). Det vil ikke vare mange Minuter, saa vil her være — Galskab paa Færde! Holloi! Der kommer en anden af mine intime Venner i Berserkergang!

(Unge Benson kommer hurtig ind).

Martin. Er Du der, min rare Fyr! Hvordan —

Unge Benson. Hvor er Lucy henne?

Martin. Det veed jeg saamænd ikke, med mindre hun tager sig en lille Motion med Herremanden. —

Unge Benson. Med Herremanden?

Martin. Ja hvorfor ikke det? Hun faaer sig saa tidt saadan en lille Tour med ham. Du maa troe, det er en ypperlig Forfriskning saadan at spadsere med Herremanden — priselig Skik, hvad behager?

Unge Benson. Men hvor er da min Fader?

Martin. Ja, oprigtig talt, saa kan jeg ikke heller tilfredsstille din Nysgjerrighed i denne Retning. Alt, hvad jeg kan fortælle Dig om ham, er, at han sidste ud af Værelset her, som det forekom mig, temmelig støiende og larmende for et Menneske i hans Alder; det skete nogle faa Minuter, inden Du kom suttende herind. Men hvad er der i Veien? Galskab paa Færde, hvad behager?

Unge Benson (for sig). Denne Behandlingsmaade af Lucy med Edmunds og hendes hele forandrede Adfærd stadfæste kun alt for vel min værste Frygt. Men (høit.) hvor er da Hr. Norton?

Martin. Ja vel! (raaber ud af Scenen.) Hvor er da Hr. Norton?

(Herremanden kommer ind).

Herremanden. Her er jeg; hvem ønsker at gjøre mig sin Opvartning?

Martin. Ja ganske rigtig, min Herre! Hvem ønsker at gjøre hans Høivelbaarenhed sin Opvartning?

Unge Benson. Det er mig.

Martin. Ja mig er det i det Mindste ikke. (til Benson) Nu, farvel gamle Knægt. (til Norton) Ærbødigste Tjener, Deres Høivelbaarenhed! (ud.)

Herremanden. Nu vel, unge Mand?

Unge Benson. Dersom de ønsker paa Sviig her, saa tag Dem iagt! Min Fader er en gammel Mand, hvis Alderdoms fornemste Støtte min Søster er; for hvad De bedriver her, skal De staae mig til et dyrt Ansvar!

Herremanden. Dig, Bondelømmel?

Unge Benson. Mig og ingen Anden! Et Optrin til som det, til hvilket Deres Creatur gav Anledning iaften, uden Tvivl efter Deres Foranstaltning, og det skal svie værre til ham end det første. For Deres Opførsel her kræver jeg Dem som sagt til Regnskab.

Herremanden. Nei seer man det! Er der ellers Noget?

Unge Benson. Kun dette Ene endnu: efter at have handlet saa skammeligt mod den gamle Mand, saa det aldrig staaer til at oprette, og efter at have saa grumt forbittret ham hans Livs sidste Dage, troer De maaskee at kunne dække Dem under den usle Undskyldning, at De, en høibaaren Adelsmand, naturligviis ikke kan nedlade Dem til at udfægte Kampen med mig, men jeg skal twinge Dem dertil, om jeg saa først skal slaae Dem til Jorden! (ud.)

Herremanden. I Sandhed, det var en djærv og kjæk Tale! — Da nu Familiens Mistanke er vakt, saa maa der intet Øieblik spildes. Pigen maa bortføres endnu iaften. Med Flams Hjælp og Bistand maa hun hurtig bringes ud af disse Bondebrunshoveders Omraade. Ved roligt Overlæg, og naar jeg rigtig betænker den Elendighed, jeg der paafører denne Olding, forekommer min Fremfærd mig rigtignok lav og uhæderlig; ja, det kan jeg ikke skjule for mig selv; men — hvor mange Hundreder have ikke gjort det Selvsamme og ere blevne roste og priste som Hædersmænd? Pyt! Ære i et sligt Tilfælde er i Grunden ørkesløs Tale! Hvad er Ære her? Et Mundsvejr! (Lucy kommer ind.) See der, Lucy, min dyrebare Lucy!

Lucy. Jeg beder og bønfalder Dem, min Herre, fjern Dem! Her vil De kun være udsat for Fornærmelse og personlig Overlast. Edmunds og min Broder ere Begge komne hjem, fulde af Forbittrelse over Noget, der skal have tildraget sig med min Cousine Rose! For min Skyld, for min Skyld, Hr. Norton! forskaan mig for den Qual at være Vidne til, hvad der vil følge paa, ifald de træffe Dem her! De aner vist næppe, hvad jeg allerede har maattet gjennemgaae?

Herremanden. For Deres Skyld vilde

jeg gjøre Meget, men hvor skulde jeg kunne give Dem til Priis for den samme Ophidselse og de onde Lidenskaber, som De beder mig at undslye?

Lucy. O, jeg kan bære det, og jeg fortjener det kun altfor vel!

Herremanden. Fortjener det? De begaaer en Uretfærdighed mod Dem selv, Lucy! Nei, lad mig heller bringe Dem bort fra dette Sted, hvor intet Andet end Forfølgelse venter Dem, og overføre en Titel paa Dem, som den stolteste Dame i Landet vilde ønske sig. Her, her paa mine Knæ! (han knæler for hende og griber hendes Haand.)

(Flam kommer ind.)

Herremanden (reiser sig). Er nu Flam der igjen?

Flam (afsides). Naa da! Jeg troede, vi Andre vare gaaede rask i Tøiet derude i det Frie, men De tager nok Luven fra os herinde mellem de fire Vægge.

Herremanden. Kun et Ord endnu, og jeg henstiller Alt til Deres Afgjørelse!

Lucy. Jeg — jeg kan ikke faae Bugt med denne Følelse af Tvivl og Uro, som den store Afstand imellem Deres Høivelbaarenheds og min Stand indgyder mig.

Herremanden. Afstand? Slige Tilfælde hændes hver Dag i Hundredeviis.

Lucy. O, er det muligt?

Herremanden. Ja det er en almindelig bekjendt Sag — ikke sandt Flam?

Flam. Jo, det er aldeles vist! (afsides) Jeg veed jo just ikke aldeles vist, hvad Talen dreier sig om; men hvad gjør det til Sagen?

Herremanden. En af mine nærmeste Paarørende, en Mand af høi Rang, gjorde Cour til en Pige, der stod dybt under ham, hvad hendes Stand angik; men det var ogsaa den eneste Hensеende, i hvilken hun stod under ham; i alt Øvrigt stod hun paa lige Trin med, om ikke over ham.

Lucy. Og han ægtede hende?

Flam. Ja, det er rigtignok et vigtigt Spørgsmaal i nærværende Tilfælde! (bøit) Jeg husker den Historie meget godt.

Herremanden. Ja, det gjorde han tilvisse! Det vil sige efter nogen Tids Forløb, da Vennernes Misfornøielse over, at han havde indgaaet en slig Forbindelse, havde lagt sig, og han var i Stand til at vedkjende sig hende, uden at ødelægge Begges Fremtid.

Lucy. De bleve saa vel først viede hemmeligt?

Flam (afsides). Her maa jeg nok lægge et Ord ind imellem. (bøit) Ja vist bleve de. Alt blev arrangeret paa den herligste Maade og til alle Parters Tilfredshed — ikke sandt Norton?

Herremanden. Hundreder af Stormænd have indgaaet slige Forbindelser; have de ikke Flam?

Flam. Ja, det er kun altfor vist! Der var f. Ex. hans Høivelbaarenhed, Hr. Augustus, Frederik, Charles, Thomson-Camharado og den tydske Baron Heifensteifenluberhausen, de have giftet sig Begge (afsides) lang Tid i Forveien og med en Anden, vel at mærke. (bøit) Jeg vil slet ikke tale om Rose og mig selv, der Begge ere sande Mønstre paa Bestandighed. Men der falder mig ind, jeg har reent tabt hende af Syne, medens jeg her staaer og afbryder Dem. (afsides til Herremanden) Jeg kom ellers blot for at lade Dem vide, at hun er moden til Bortførelse, hvad Øieblik det skal være, naar De blot trænger dygtigt paa. Edmunds har, efter hvad jeg har erfaret, bittert irettesat hende, og i sin Vrede derover samtykker hun i, hvad det skal være. (ud.)

Herremanden. Nu, Lucy, jeg oppebier Deres Svar. Et eneste Ord af Deres Mund, og jeg bringer Dem inden nogle faa Timers Forløb ud af disse Menneskers Omraade, der kun vil lænkebinde Deres Villie og beherske Deres Tilbøielighed. De tøver? Velan, De har Valget imellem enten at være en Adelsmands Gemalinde eller — Edmunds Hustru.

(Gamle Benson kommer ind.)

Gamle Benson. Hvad seer jeg, Herremanden og Lucy?

Herremanden. Hør nu nøie til! En Vienervogn med fire rappe Heste for skal under en paalidelig Vens Ledsagelse vente paa Dem paa Hjørnet af Almetræesalleen iaften Kl. ti. Den skal bringe Dem til et Sted, hvor vi kunne være i Sikkerhed og Skjul, inden Dagen gryer.

Lucy. Hans grusomme Haardhed! Det vilde jo rigtignok være Gjengjæld — men min Fader, min stakkels gamle Fader!

Herremanden. Deres Fader er forud indtaget for Edmunds, og saalænge han troer, at der er mindste Udsigt til, at De kan blive hans, vil han modsætte sig ethvert Forhold imellem os To. Som Sagerne nu staae, er De blot en Forhindring for hans Opkomst og Forfremmelse; flygt med mig, og De bliver inden fire og tyve Timer hans Stolthed, hans Bersømmelse og hans Støtte.

(Gamle Benson træder frem.)

Gamle Benson. Det er usandt, en skammelig Usandhed! (Lucy udstøder et Skrig og kaster sig for hans Fødder) Min Stolthed, min Bersømmelse? Sig heller: min Afsky og Skjændsel! Udstødt af sin Faders Huus og et Udskud i Verden! min Støtte? Hun skulde vel understøtte mig med det Guld, hun havde høstet ved sin Skjændsel og Brøde? Naadige Fader i Himlen, er det dertil, jeg har opklækket hende!

Lucy (klyngende sig op til ham). Fader, dyrebare kjære Fader!

Herremanden. Lad mig nu tale og vær rolig Benson!

Benson. Rolig! Veed De vel, at jeg har foretrukket dette Barn fra hendes tid-

ligste Barndom, fordi jeg troede i hendes unge Sind at gjenfinde hendes Moders Dyder, hendes Moder, hvem denne ene Times Qualer vilde have været bitrere end Døden. Rolig! Troer De, at der er et Hjerte og en Sjæl i mig, eller tænker De, at jeg, fordi jeg er af en lavere Stand, er et Væsen af en anden Beskaffenhed end De, og at Naturen har nægtet mig Følelse og Fornuft? Rolig! Mand, veed De, at jeg er denne Piges Fader?

Herremanden. Benson, dersom De ikke vil lade mig komme til Orde, saa berøv mig i det Mindste ved i Deres Hidsighed at stille Sagen paa Spidsen ikke Lysten til at yde Dem Erstatning.

Benson. Erstatning! Tak De Deres Gud og Skaber for, at Barnet har klynget sig saa fast til min Arm. Penge vel? Dersom hun var nærved at omkomme af Nød, og den mindste Skilling af Dem kunde frelse hende til Helsen og Liv; før jeg lod hende tage den af Deres Haand, før vilde jeg kaste hende fra Sygesengen ud i Landeveisgrøften, om hun saa skulde omkomme der!

Herremanden. Benson, blot et Ord.

Benson. Herre, jeg advarer Dem, tal ikke til mig! Vel er jeg en gammel Mand, men jeg kan ikke vide, hvad Lidenskaben kan bringe mig til.

Herremanden. Det er store Ord af en Forpagter, Benson!

Benson. Ja, Herre, en Forpagter, en af de Mænd, fra hvem De og Deres Lige hente de Summer, som de bortødsle i Udsvævelser og Lediggang! Jeg kimser ad Deres Stamtræ med samt dets lange Række af Aner! Mine Forfædre gjorde dem Alle til det, de vare. Kommer herhen Naboer og Venner! (en Skare med Rose, Maddox, Stokes, Bonder etc. trænge ind paa Scenen) Hør, hør ham! Eders Jorddrot der, en hjvelbaaren Adelsmand, der trænger ind i Forpagternes Huse og søger at forføre deres Døttre!

(Unge Benson og George Edmunds komme ind).

Unge Benson. Hvad er det, jeg hører! (vil styrte ind paa Herremanden, men Stokes springer mellem).

Martin. Holloi, holloi! Aa, John, slaa en Klo i den Anden! (Maddox og Stokes bringe dem over paa den modsatte Side af Scenen) Hold godt fast i ham, hold godt fast i ham! (til Unge Benson) Staa stille, Du er jo en skikkelig Fyr. Og De, Herremand, hold Dem tilbage (Lassibes) Galskab paa Færde! vidste det nok; men i samme hellige Minut var jeg parat — priselig Skik!

(Flam kommer ind og stiller sig ved Siden af Herremanden.)

Herremanden. Og saadan, Benson, stiller De mig til Skue efter at have truet mig. Har De tabt Sands og Samling? Det er ikke mange Timer siden, da min Ven blev overfalden og fornærmet paa den Plet Jord, som de har i Forpagtning, af en Person i Deres Tjeneste og af Unge Edmunds der; mig selv har man truet og fornærmet i mine Undergivnes og Arbeideres Overværelse. Vogt Dem for at drive mig til Yderligheder! husk: den halvfjerdsindstyveaarige Forpagtningscontract paa denne Gaard, som Deres Fader oprettede med min, er udløben imorgen, og at det staaer i min Magt at nægte at fornye den; jeg spørger Dem derfor endnu engang: er De gaaet fra Sands og Samling?

Benson. Forlad mit Huus, Nidding!

Herremanden. „Nidding!" Saa siger jeg: forlad mit Huus! Min er Gaarden, og inden Solnedgang imorgen har De ophørt at boe under dens Tag!

(ud med Flam.)

(Benson synker ned i en Stol paa Midten af Scenen og bedækker sit Ansigt med sine Hænder.)

(Teppet falder.)

Anden Act.

Første Scene.

(Et Værelse paa Herregaarden. Frokostbord med Maskine og Theeservice, som en Lakai dækker. Flam, i Sloprok og Tøfler, læner sig tilbage i Sophaen).

Flam. Er Herren opstaaet?

Lakai. Ja, Hans Naade kommer straks.

Flam. Intet Brev fra London?

Lakai. Jo, der er et til Deres Velbaarenhed, som Postbuddet bragte imorges fra Kjøbstaden.

Flam. Hid med det, Fæ! (Tjeneren rækker ham et Brev og gaaer.)

Flam. Jeg ynder ikke disse store Embedsbreve, de spolere altid mit Humør! Der er saamegen Tale om, at man kan kjende Manden paa hans Haandskrift, jeg vil vædde, hvad det skal være, at jeg af et Brevs Sammenlægning vil danne mig et temmelig nøiagtigt Begreb om dets Indhold. Dette her f. Ex. forekommer mig at have en aabenbar fjendtlig Sammenlægning; lad os engang see! (læser) Kingsbench-walk d. 1ste Sept. 29. „Høistærede! Jeg er af min Client, Hr. Edvard Montague, bleven anmodet om at henvende mig til Dem" — om snareste muligt at indbetale — den gamle Vise, kan jeg tænke mig! Men nei! hvad er dette her? — „om uopholdelig Tilbagebetaling af den Sum paa halvtrediehundrede Pund Sterling, som hans Søn har tabt til Dem i Spil, og at gjøre Dem bekjendt med, at saafremt De ikke ufortøvet erlægger disse Penge paa mit Contoir efter ovenstaaende Adresse, ville de nærmere Omstændigheder ved Sagen blive publicerede, og de underfundige, ja bedrageriske Midler, ved hvilke De fraroøvede det unge Menneske denne Sum, bekjendtgjorte i de offentlige Blade. Jeg forbliver Deres ærbødige John Ellis." Pokker heller! Skulde

nu noget Menneske troe, at en saa lumpen Omstændighed som Anbringelsen af et Par Korn Guld i nogle Tærninger skulde kunne yttre nogen Indflydelse paa et Menneskes Skjæbne? Hvad er derved at gjøre? Vidste jeg bare, hvorledes jeg ved en eller anden smild Manœuvre kunde indynde mig hos Norton, saa at han rykkede ud med et klækkeligt Honorar som Vederlag for bevisst Tjeneste eller, som Juristerne sige, „for ydet og præsteret Arbeide"; saa kunde jeg endda holde Hovedet oven Vandet — — — Ja, jeg har det! Tro mig: han skal blive behageligt overrasket. Jeg bortfører dette Pigebarn for ham, uden at lade ham faae det mindste Nys om Coupet, inden det er gjort, eller i det Mindste til hun er lykkelig og vel prakticeret bort. — — Det er ikke første Gang, at jeg har hentet mig et brillant Honorar for lignende Tjenester, og jeg kan gjøre sikker Regning paa hans Erkjendtlighed i dette Tilfælde. Men der have vi Manden! (putter Brevet i Lommen.)

(Norton kommer ind og sætter sig til Bords.)

Norton. Er der gjort noget Skridt, Flam, fra Bensons Side for at faae Lov til at blive ved Gaarden?

Flam. Nei!

Norton. Da gjør det mig virkelig ondt, om jeg end maa tilstaae, at jeg beundrer den gamle Mands Uafhængighedsfølelse. Det er mig meget ubehageligt; thi skjøndt jeg indrømmer, at jeg har handlet urigtigt, saa havde jeg dog gjerne seet, at det første Tilnærmelsesskridt skete af ham.

Flam. Tilnærmelsesskridt?

Norton. Jo mere jeg overveier Gaarsdagens Tildragelser, destomere fortryder jeg, at jeg under Indvirkning af et Øieblik's Lidenskab og Ophidselse har tilladt mig en saadan uforsvarlig Trusel mod en af min Faders ældste Fæstere. Det var en uværdig Handling, paa hvilken jeg seer tilbage med Afsky.

Flam (affides). Hvad Pokker er det for en Veirhane-Moralitet?

Norton. Det var en unødvendig Brutalitet!

Flam. Unødvendig? O ja! forsaavidt De kunde have naaet Deres Maal desforuden; og det kan De forresten endnu. Man behøver slet ikke at lade det gaae ud over den Gamle.

Norton. Nei, det vil jeg ikke heller! Han bliver nok ved Gaarden, naar jeg indstændig anmoder ham derom.

(Tjeneren kommer ind.)

Tjeneren. To unge Fruentimmer ønske at tale med Deres Naade.

(Lucy og Rose komme ind.)

Norton. Seer jeg ret: Lucy!

Flam (affides). Naa, skynder jeg mig ikke at bortføre hende, saa sparer hun mig nok Ulejligheden og gob Nat Honorar!

Lucy. Deres Høivelbaarenhed maa nok forundre Dem over at see mig her efter Gaarsdagens Hændelser, og det har ogsaa kostet mig en haard Kamp at gjøre dette Skridt, men jeg vil haabe, at det er min bedre Følelse, der har vundet den endelige Seir og faaet Bugt med min Stolthed og Svaghed. Jeg ønskede at tale med Deres Høivelbaarenhed i Eenrum.

Flam (affides). I Eenrum! Jeg skulde næsten formode, at man her ingen særdeles Brug har for mig (henvender sig til de Andre) Saa kunne maaskee Rose og jeg gaae et Øieblik; kom min Glut!

Rose. Nu da?

Flam. Følg med, min Glut!

Lucy. Rose maa blive her; jeg har taget hende med for det Sammes Skyld.

Flam. Det er dog høist besynderligt, i Sandhed! men Gud bevares! Kun synes jeg, det kan umuligt være Andet, end at hun jo maa være Dem til Ulejlighed. (affides) Det skal lade saa ærbart! Nu, saa meget desto bedre! Ja det er ingen Skade til, at hun gjør sig lidt kostbar; lidt Snerperi vil siden forhøie Erobringens Værd. (ud.)

Lucy. Hr. Norton! jeg er kommen for at tage min Tilflugt til Deres Høimodighed som Mand og Cavaleer. Jeg beder Dem Herre, nu da Skjællene ere faldne fra mine Øine over den Elendighed, i hvilken jeg har styrtet mig ved min Utaknemmelighed og Troløshed, o, giv ikke min Anger en sørgelig Tilvæxt ved Tanken om, at jeg har fordrevet min Fader i hans høie Alder fra det Huus, hvor han er født, og hvor han har haabet at skulle ende sine Dage!

Norton. Berolige Dem, Lucy, Deres Fader bliver ved Gaarden. Contracten skal blive fornyet.

Lucy. Jeg har endnu Mere at sige Deres Høivelbaarenhed, og maaskee bringer det, jeg har at tilføie, Dem til at tage det Løfte tilbage, De i dette Øieblik gav mig.

Norton. Lucy, hvad kan De mene med dette? Tal!

Lucy. Ak Herre! kald mig en Coquette, en Troløs, en Flane, en Hjerteløs — hvad det skal være; jeg fortjener det Alt. Men skjænk mig Deres Tillid, naar jeg gjør Dem den ydmygende Tilstaaelse, at det var en usel, tom Forfængelighed, der bragte mig til at lytte til Deres Høivelbaarenheds Forsikkringer med aabent Øre og kaste Vrag paa det bedste, det ædleste Hjerte, som nogen Qvinde nogensinde har vundet.

Norton. Det er ikke længere siden end igaaraftes, Lucy, da ikke blot forsikkrede De mig, at Deres Kjærlighed til Edmunds var bortdunstet, men at De hadede og afskyede ham.

Lucy. Jeg veed det kun altfor vel, Herre! Han viste mig min Brøde i dens sande Skikkelse og den Fare, der svævede over mit Hoved. Han talte Sandhed; Deres Høivelbaarenheds Adfærd stadfæstede hans Udsagn kun altfor snart.

Norton (efter nogen Tids Tausbed). Selv den Tilstaaelse, De der har gjort mig, Lucy — i hvor uformodet den end kom — skal ikke forandre min Beslutning. Deres Fader bliver ved Gaarden.

(Norton, Lucy og Rose ud.)

Flam (kommer fuldstændig paaklædt tilbage). Nu Gud skee Lov, saa blev da Farvandet omsider klart. Men hvad i Alverden kan Samtalen have dreiet sig om, hvor Rose skulde absolut være tilstede ved, medens jeg under ingen Betingelse maatte være nærværende? Det, maa jeg tilstaae, gaaer over min Forstand. Men, Pokker i Vold nu med al Spekuleren, nu gjælder det at handle. (ringer.)

(Tjeneren ind.)

Flam. Pen og Blæk!

Tjeneren. Paa Øieblikket, Herre! (ud.)

Flam. Saa godt som alle Gudsets Folk samles her iaften til Ballet, og da Faderen til denne landlige Dulcinea atter er indsat i sin Forpagtning, saa forstaaer det sig af sig selv, ere han og hans Folk med; det skal da være en Bagatel at lokke Pigen hen til det Vindue, som vender ud til Plainen ned i Haven; man holder med sin Vienervogn parat i den stille Smøge ved Siden af; i Forveien sørges der for en eller anden paalidelig Fyr, der kan skikke Norton en „ihast" skreven Billet med Underretning om, hvor vi lande, i Haanden — Bagatel! (Tjeneren kommer ind igjen, sætter Vorstabel, Pen, Blæk og to Ark Postpapiir paa Bordet og gaaer.)

Flam. Det er ligesaagodt, jeg svarer min Ven Mr. Ellis paa hans forbindtlige Brev med det Samme — jeg lover ham, at Pengene skulle blive betalte i Løbet af tre Postdage (tager Brevet op af Lommen og lægger det paa Bordet). Lig Du der. Først kommer Raden til Nortons Billet. (mumler idet han skriver) Kjære Norton! Bekjendt med Deres Ønsker, har jeg bemægtiget mig Pigebarnet; Ingen vil kunne kaste Skylden paa Dem. Følg os, saasnart Folkene have spredt sig for at søge hende i alle Retninger, kun ikke i den ene rigtige, femten Mile herfra, De gjætter nok hvor. (Lægger Brevet sammen for at couverteres, og kaster det hen ved Siden af det andet.) Nu til John Ellis! Men hvad er det? Hvad monstro det skal betyde, at den Skurk der kun har bragt mig to Ark? Ja, saa faaer det være det Samme! Det skader ikke heller, om Sagen kjølner sig lidt af til imorgen, saa har jeg mindre Hastværk og flere Penge, vil jeg haabe. (han flynder sig at couvertere [efter at have stukket det sidst skrevne Brev i Lommen] det første Brev, John Ellis's. Medens han er ifærd med at forsegle det, kommer Martin meget forsigtig ind.)

Martin (seer sig om til alle Sider). Der staaer han vel og ruger over denne hemmelige og djævelske Plan; bare jeg kunde komme under Veir med, hvad det egentlig er for en nederdrægtig Plan, han har udklækket. Men — hvad jeg dog er for en Lykkens Pamphilius med at opspørge Nyt! Og hvilken betroet Mand jeg er! Man trængte til en paalidelig Karl — strax henvendte man sig først og fremmest til mig. Det kommer nu Altsammen af, at jeg har for Skik at tiltale Enhver, jeg møder, og udpumpe af ham, hvad Nyt han veed, til sidste Draabe — priselig Skik! Men han der seer mig nok slet ikke (bøster stærkt, og da Flam vender sig, nikker han fortrolig til ham). Nu, hvordan har De det siden sidst, min Herre?

Flam. „Hvordan — har det siden sidst". Hvem i Djævleus Skind og Been er Du, og hvad bestiller Du her?

Martin (tysser paa ham).

Flam. Hvad for Satan mener Du med det?

Martin (seer sig om). Jeg er jo denne Mand —

Flam. „Denne Mand" — hvilken Mand?

Martin. Jh den Mand, som de bad Staldkarlen i St. George om at skaffe Dem; ham, denne paalidelige Mand, der kjendte alle Veie og Stier og forstod at holde Tand for Tunge — aa, den Mand, der skulde give Dem en Haandsrækning ved saadan en lille Gavtyvestreg, som —

Flam. Tys, tys!

Martin. Saa, nu er nok Raden kommen til Dem at tysse! Ja, kan De nu selv see.

Flam. Hør, har jeg ikke seet det Ansigt engang før?

Martin. Jo, det er meget vist, De har. Kan De ikke huske, hvor forgabet De var i mine Manerer hos Bensons igaaraftes? Hr. Martin Stokes, ham maa De da bestemt kunne huske, det kan aldrig være Andet muligt.

Flam (affides). En af Bensons Venner! Blot et Øieblik senere, saa kunde hele Discursen have taget en ravgal Vending. (høit) Naa, saa De er altsaa Stokes, Bensons intime Ven, Stokes, ih see!

Martin. Jo, det er meget rigtigt! Ha, ha, ha, kunde jeg ikke nok tænke mig, at De ikke kunde have glemt mig saa hurtigt. Folk kalde mig ellers gemeenlig: den „plaseerlige" Stokes; men imellemstunder den „kloge" Stokes, skjøndt det er bare Smiger.

Flam. Nei sig ikke det.

Martin. Jo min Sjæl og Salighed er det saa. Og jeg kan ikke døie Smiger, nei, jeg kan ikke udstaae den for min Død.

Flam. Ja, seer De, Hr. Stokes —

Martin (affides). Nu kommer hele Redeligheden.

Flam. Det gjør mig meget ondt, Hr. Stokes, at jeg har uleiliget Dem herhen, men jeg har ellers skiftet Plan og har ingen Brug for Deres værdifulde Hjælp. (gaaer hen til Bordet.)

Martin (affides). Fy for en Ulykke! — Galskab paa Færde! Paa ham igien! (høit) De er altsaa vis paa, at De ikke kommer til at trænge til mig?

Flam. Aldeles vis.

Martin. Da var det rigtignok slemt! Jeg skal sige Dem: ja De veed da, at jeg har været oppe at nappes med Benson —

Flam. Oppe at nappes med Benson?

Martin. Ih hvad, har De ikke hørt Noget til det?

Flam. Ikke et Muk! Nu — jeg — jeg kommer til at tænke paa — jeg troer dog alligevel, jeg faaer Brug for Deres Assistance, ja! Aa vær saa artig at sætte Dem ned, gode Hr. Stokes!

Martin. Med Fornøielse! (de sætte sig) Jeg maa oprigtig talt tilstaae: jeg tænkte mig strax, at De nok fik Brug for mig.

Flam. Ja, De er en dreven Fætter, er De!

Martin. Aa, det mener De jo slet ikke Noget med!

Flam. Ikke det? Jo det veed Gud, jeg gjør!

Martin (afsides). Det vilde Du ogsaa gjøre, dersom Du vidste, hvad jeg veed.

Flam (afsides). Indbildske Kjøter!

Martin (afsides). Stakkels Tosse!

Flam (høit). Hr. Stokes, jeg behøver ikke at indprente en Mand med Deres Dannelse, hvor nødvendig Hemmelighedsfuldhed er ved en Sag som den nærværende.

Martin. Nei vist ikke! Øinene aabne, Munden lukket — priselig Stik! (afsides) Men rigtignok ikke min! (høit) Men bliv De kun ved.

Flam. De brød Dem vel ikke stort om at spille Benson et lille Puds — naturligviis i al Uskyldighed.

Martin. Nei aldrig det Mindste! Bliv kun ved.

Flam. Saa vil jeg da nu betroe Dem Alting.

Martin. Ja, det kan De mageligt! Bliv De kun ved.

Flam. Seer De: en Vienervogn med Fire for vil paa Slaget ti iaften holde udenfor den lille Laage, der gaaer fra Haven ud til den lille Gyde.

Martin. Naa, det vil der? Nei seer man det! Men bliv ved.

Flam. De maa ikke afbryde mig, Stokes. De skal nu hjælpe til med Magt, men uden Støi og saa hurtigt som muligt at praktisere ind i denne Vienervogn —

Martin. Nu? Hvi bliver De ikke ved?

Flam. Ja, hvem troer De?

Martin. Ja, hvor kan jeg vide det?

Flam. Ja gjæt engang!

Martin. Aa, det kan jeg ikke.

Flam. Jo probeer bare.

Martin. Nu saadan at forstaae! Ja Jom—fru —

Flam. Tys, tys! Det var rigtigt; De har det allerede! — Ikke et Ord, ikke en Stavelse mere.

Martin. Men er det virkelig Deres Mening, at De vil løbe Deres Vei med —

Flam (holder ham Haanden for Munden) Mere end nok! Ikke et Muk mere! Vi forstaae hinanden; hvad behøves der mere?

Martin (afsides). Naa saa, han vil løbe sin Vei med Rose — jeg siger Ingenting! Havde jeg nu ikke opdaget dette itide, saa vilde da min Perleven Maddox være bleven reent splitter-pine-baarekiste-gal af Sorg! (høit) Men hvad troer De Jomfru Lucy vil sige til saadan at skilles ved Rose?

Flam. Ja, hvad kan vi gjøre dertil? Vi kan jo ikke tage dem Begge, veed jeg da, uden at være helligt forvisset om, at det strax opdages. Nu, De har altsaa at møde paa Hjørnet af Alleen, inden Ballet begynder, og jeg skal meddele Dem mine nærmere Instrux, forsaavidt det maatte være nødvendigt. Imidlertid tag dette (han flyer ham nogle Penge) som et Forskud paa, hvad De har at vente, naar Pigen er i Sikkerhed. De husker jo: Taushed og Hemmelighedsfuldhed!

Martin. Naturligviis: Taushed og Hemmelighedsfuldhed! (Flam gaaer) Og Tiltro og to Guineer. Jeg er reent fortumlet i Hovedet af denne forfærdelige Hemmelighed! Hvad skal jeg gribe til? Hvor skal jeg løbe hen? Til min intime Ven Gamle Benson? eller til Edmunds? eller til Unge Benson eller — nei, jeg vil gaae lige lukt hen til min Ven Maddox og give ham hans Bekomst. Der er ikke et Minut at tabe. Jeg er ligesom reent forstyrret! Løbe sin Vei med Rose! Saa kommer vel Raben dernæst til Lucy — det var ikke mere end i sin Orden. Løbe sin Vei med Rose — jeg havde aldrig — (han styrter ud).

Norton (kommer ind). Nu er jeg paa det Rene med mig selv. Denne Pige har aabnet sit hele Hjerte for mig. Det vilde være mere end skammeligt at forfølge hende videre. Jeg vil søge Benson og Edmunds op og see at gjøre den Skade god igjen, som min Daarskab har anrettet.

Anden Scene.

(Stakkehaven fra første Act. **Edmunds** og **John Maddox** møde hinanden).

Maddox. Ih see George! Det er smukt gjort af Dig, at Du kommer herned til den gamle Forpagtergaard idag for at see ind til os, inden vi forlade den for bestandig. Det kan gjerne være, at det blot er en Tanke, men aldrig, synes jeg, George, have Hækkerne seet saa friske, Markerne saa grønne eller det gamle Huus saa net og hyggeligt ud som denne Morgen. Det er puur Indbildning, George, ikke sandt?

Edmunds. Det er et Sted, som Du nok kan være indtaget af og føle Dig knyttet til, for det er den yndigste Plet i hele Egnen vidt og bredt.

Maddox. Ja jeg veed nok, Du samstemmer altid med mig, og siden vi tale om Samstemning — jeg vilde gjerne spørge Dig til Raads angaaende Rose; jeg havde netop i Sinde at gaae hen til Dig for det Sammes Skyld. Troer Du, hun holder af mig, George?

Edmunds (smilende). Ja, hvad troer Du? Hun har just ikke viist Dig nogen forfærdelig glødende Kjerlighed i den sidste Tid; synes Du vel?

Maddox. Nei, det var rigtignok Synd at sige. Men der var dog den Tid, da hun pleiede det, og naar Alt kommer til Alt, saa har dog Pigen et inderligt godt Hjerte. Imorges kom hun ud til mig i den lille Fold, og jeg skal aldrig nægte, jeg havde ondt af det for hende og — og — der er noget overmaade Nydeligt i hendes Væsen, ikke sandt George?

Edmunds. Det er der intet Spørgsmaal om. Der er jo desuden Flere end vi To, der dele denne Mening, efter hvad man skulde formode.

Maddox. Du mener Flam? (Edmunds nikker bejaende.) Ja det er en slem Historie fra Begyndelsen indtil Enden. Men der kan dog siges Noget til Undskyldning for en stakkels Landsbypige, der aldrig har seet en Kjøbstadcavaleer før og ikke som Du og jeg veed, hvad saadan en Fyr indeholder — Noget, som heller Ingen kunde vente af hende. Det være nu, som det være vil: Rose kom imorges ud i den lille Fold, hvor jeg stod og saae paa de unge Plage og tænkte efter over vore Gjenvordigheder. I Førstningen gik hun forbi mig, saa standsede hun lidt fra mig, saa gik hun tilbage igjen og standsede atter, og jeg hørte hende sukke, som om hendes Hjerte skulde briste; endelig kom hun tæt hen til mig, lagde sin Haand paa min Arm og saae mig ind i Ansigtet; og jeg skal aldrig nægte, mine Øine løbe i Vand, og jeg kunde ikke længere holde det ud, for jeg kom til at tænke paa de mange glade og lykkelige Dage, vi havde tilbragt sammen, og det piinte mig at skulle tænke mig, at hun nogensinde skulde have foretaget sig Nogetsomhelst, der kunde give hende Grund til at være bange for mig, eller mig til at være uvenlig mod hende.

Edmunds. Du er en god, en herlig Fyr, John! Tag Du hende kun; jeg troer, at hun i Grunden har et godt Gemyt, der kun nu og da forduukles ved lidt Pigeletsind, og var hendes Sind end mange Gange mindre godt, end det virkeligt er, saa kunde hun dog aldrig misbruge dit milde og kjærlige Sindelag.

Maddox. Dette er altsaa din ærlige Mening. Nøk mig din Haand (de trykke hinandens Hænder). Jeg tager hende, og Du skal komme til at dandse med paa vort Bryllup, og jeg har endnu ikke opgivet Haabet om at komme til at dandse paa dit til samme Tid.

Edmunds. Paa mit? Hvor er den Gamle? Jeg kommer for at tilbyde ham det lille Sted, som jeg eier i Landsbyen. Det staaer for Øieblikket ledigt, har en prægtig Have, som jeg veed han sætter Priis paa, og det maa komme ham tilpas, indtil han har faaet Tid til at see sig om efter noget Andet.

Maddox. Han er ellers her paa Gaarden, følg mig over Gaarden, saa støde vi maaskee paa ham — denne Vei.

(Unge Benson kommer ind.)

Unge Benson. Den værste Portion af den gamle Mands haarde Prøvelse er nu overstaaet. Jeg har streifet omkring med ham over hver Ager paa Lodden og gjennemvandret hvert eneste Værelse i hele Huset. Jeg kan hverken laste ham for hans Bedrøvelse eller trøste ham i hans Sorg, for Forpagtergaarden har været Skuepladsen for min Fødsel og mine Drengeaar, og jeg har en Fornemmelse, som om jeg for evigt skulde forlade mine kjæreste Ungdomsvenner, nu da jeg sidste Gang kaster mine Øine paa den.

(Gamle Benson kommer ind med Lucy og Rose.)

Unge Benson (gaaer ham imøde). Kom Fader, kom!

Gamle Benson. Jeg er fix og færdig, min Dreng. Vi have kun nogle faa Skridt tilbage, saa er Afskedspinen overstaaet. Kom Rose, tag denne ulykkelige Pige med Dig og lad os gaae (idet de ville gaae, møder Herremanden dem i Indgangen).

Herremanden. Det var paa høie Tid, at jeg kom!

Benson (til Unge Benson, der springer frem). Harry, tilbage med Dig! Hr. Norton, der som Hensigten med dette Deres Besøg er at haane den Elendighed, De har afstedkommet her, saa er det en hjerteløs Krænkelse, som kunde have været sparet.

Herremanden. De gjør mig Uret, Benson, jeg er ikke kommen for at saare Dem i Deres Bedrøvelse, men — for at bede og besværge Dem om at blive her. Forpagtningscontrakten skal blive fornyet — jeg bønfalder Dem, bliv!

Benson. Det er ikke det, at jeg skal forlade mit Barndomshjem, som de Fleste jo elske, der nedbøier mit Sind idag. Her i dette gamle Huus have mine Forfædre levet og døet i nærved tohundrede Aar og efterladt sig et Navn frit for mindste Plet, endsige Skjændsel. Jeg er den Første, der krydser dets Dørtærskel med Skammens Brændemærke paa mig. Gud give, jeg for mange mødige Aar siden var bleven baaret ud af dets Forstue som et sandsesløst Lig, saa var jeg sluppen for denne haarde Piinsel. De har bragt en gammel Mand til at vise sig i sin Svaghed, men ikke ved Deres Hævn. De beder mig om at blive. Jeg forsmaaer Deres Tilbud at blive her som en Fader, der holdt gode Miner med en Mand, der havde ødelagt hans Datters gode Navn og Rygte. Tal ikke mere til mig, men lad mig gaae min Vei i Fred.

(Stokes og Edmunds komme ind i Baggrunden.)

Herremanden. Benson, De gjør Dem

skyldig i den skjændigste Uretfærdighed, ikke mod mig, men mod Deres Datter. Efter hendes aabne Tilstaaelse til mig imorges: at hun elskede Edmunds og afskyede mine Erklæringer, har jeg altfor megen Agtelse for hende og Dem til at fortsætte mine fornærlige Efterstræbelser.

Lucy. Ja kjære Faber, det er den rene Sandhed! Jeg skal aldrig glemme Hans Høivelbaarenheds ædle Opførsel mod mig imorges eller kan nogensinde nokſom takke ham for den.

Benson. Gud skee evig Lov og Tak, saa kan jeg atter anerkjende Dig som min Datter! mit Barn, mit eget kjære Barn! (han trykker hende til sit Bryst) Og tilgiv mig, Deres Høivelbaarenhed, min Uret mod Dem (de trykke hinandens Hænder).

Stokes (springer frem og griber Herremandens Haand). Ogsaa jeg, ogsaa jeg maa bede Dem om Forladelse. Nu da! Saa bliver I her altsaa? Hurra! (en Karl med en Spand og noget Seletøi straaer over Scenen) Sei der, du unge Knøs! Bring det hen igjen, hvor Du tog det! Lad Alting blive, hvor det er, og bring alt det tilbage, som I har flyttet bort — de blive ved Gaarden! Heida, I unge Knægte der, bliv fra Loen og sæt Alt paa sin Plads igjen, de blive ved Gaarden! (løber straalende ud.)

Benson (staaer Die paa Edmunds). Hvad er dette her? Staaer Du der Edmunds og vender Ansigtet bort fra din gamle Ven, uden med saamegetsom en Mine eller et Haandtryk at bevidne mig din Deeltagelse just nu, da der er saa stor Anledning dertil? og Du, af hvem jeg fremfor Nogen havde Ret til at vente det! Skam Dig dog, skam Dig!

Edmunds. Mit Ærinde herhen er blevet overflødigt. Ved et Tilfælde og aldeles uforsætligt kom jeg til at høre Deres Datters Tilstaaelse til Mr. Norton imorges og lære dens sande Beskaffenhed at kjende.

Benson. Og Du troer det da — Du kan ikke tvivle om, at det er sandt?

Edmunds. Jeg troer det. Men jeg er bleven saaret, ringeagtet og tilsidesat for en Anden. Min ærlige Kjærlighed er bleven forsmaaet, min Hengivenhed er bleven sat paa Prøve over al Maal og Maade — Alt dette af Dem Lucy, og dog tilgiver jeg Dem beredvilligt. Bliv, hvad De var, og hvad De saa let kan blive igjen — bliv den høisindede Qvinde, ikke den letsindige og tankeløse Flane, som skæmmer Navnet Qvinde, og De skal være min egen; men viis Dem, som jeg har seet Dem i den sidste Tid, og jeg gjør for evigt Afkald paa Dem.

Benson. Led hende ind Rose. Kom, Glut, kom!

(Begge Benson og Rose lede hende langsomt ind.)

Edmunds. Hr. Norton, dersom denne forandrede Adfærd er oprigtig meent, da fortjener den en meget høiere Løn, end min ringe Tak kan yde Dem; er den derimod forstilt for ubemærket at bringe visse Planer til at lykkes, da vil De selv komme til at bære Ansvaret for Følgerne.

Herremanden. Og jeg skal være rede til at bære den. (Begge ud.)

Tredie Scene.

(Dandseplads i Parken foran Slottet i Maanestin. Slottet sees i Baggrunden festlig belyst.)

Flam og Martin komme ind.

Flam. De har da Brevet, som jeg skyede Dem til Herremanden?

Martin. Ja vel! Her er det.

Flam. Aldrig saasnart har De seet mig forlade Salen, saa putter De det hemmeligt i Herremandens Haand; det kan De nemt gjøre under Dandsens Tummel — og saa afsted efter mig! Har De nu nøie forstaaet Deres Instrux?

Martin. Aa ja — den forstaaer jeg godt nok.

Flam. Er der saa noget Mere, De vil vide Besked om?

Martin. Nei, Ingenting! Jo, der er dog een Ting endnu. Jeg vilde nok vide om — om —

Flam. Naa, bliv ved!

Martin. Om det maaskee kunde lade sig gjøre, at De kunde forstrække mig med nok et Par Guineer, inden De stiger tilvogns. Betaling forud — priselig Skik! For jeg tænker som saa, fik jeg dem ikke nu, saa kunde det let hænde sig, at jeg aldrig fik dem, forstaaer De? (afsides) Naar vi betænke, at jeg ikke har ifinde at gaae et eneste Skridt mere, saa er det endda ikke saa urimeligt.

Flam. De er en overordentlig rar Fyr, Stokes, saalænge Talen er om almindelige Gjenstande — ja overmaade! Men saa snart De fordyber Dem i Specialiteter, saa bliver De uhyre kjedsommelig. Om visse Gjenstande — Penge f. Ex., har De meget vidtsvævende Forestillinger og røber en Tilbøielighed til at udbrede Dem over dem med en altfor overdreven Vidtløftighed. See at helbrede Dem for denne stygge Vane, hører De? Adjø, Stokes, De skal faae de to Guineer dobbelt, naar Reisen er overstaaet. Husk: Klokken ti! (ud.)

Martin. Nei, vær ikke bange, jeg glemmer ikke saa let Kl. ti. Nu hen og buse løs paa min intime Ven, velædle John Maddox, med den gruelige Aabenbarelse. Han maa komme her forbi paa Veien til Slottet. Der komme de! — men jeg seer ikke Noget til ham.

(Grupper af mandlige og qvindelige Landsbyfolk, festlig klædte, straae over Scenen paa deres Vei til Slottet.)

Martin. Jy see god Aften, Tom, og Du Will, god Aften!

Folkene. God Aften, Herre!

Martin (giver dem Haanden). See god Aften Susanne! Og Du, Karen, husk, jeg danser den første Dands med Dig. Man kysser

altid den, man dandser den første Dands med — priselig Skik! (han kysser hende) Nu, farvel, til vi sees paa Slottet.

Landsbyfolkene. Ja, ja, Hr. Stokes! (ud.)

Martin. Deriblandt var han ikke. (flere Landsbyfolk straae over Scenen) Ikke heller blandt dem. Der kommer han, og Rose er ogsaa med ham, det stakkels lille Slagtoffer! hun drømmer kun lidt om de nederdrægtige Planer, der ere i Gjære mod hende. (Maddor og Rose komme ind Arm i Arm.)

Maddor. Ha, ha, ha! Den var rigtignok god — var den ikke? See der er Martin; jeg vilde give Meget til, De havde været her for et Øieblik siden; jeg lavede saadan en ypperlig Vittighed, De havde leet Dem fordærvet.

Martin (vinker John hemmelighedsfuldt bort fra Rose og hvisker). Jeg maa absolut tale med Dig. (John slipper Roses Arm.)

Maddor (hvisskende). Om hvad er det?

Rose. Nei see bare til dem! Aa staa ikke der og hvisk, John! Dersom De har Noget paa Samvittigheden, saa kan De godt lade mig høre paa det, Hr. Stokes.

John (tager Rose under Armen). Ja, lad hende kun høre paa det. De skal ikke bryde Dem om hende, hun skal snart være min Kone, og vi har sat os for, ikke at have nogen Hemmelighed for hinanden — er det ikke sandt, Rose?

Rose. Jo det er saa vist! Naa, hvorfor faaer De ikke Munden paa Gang, Stokes? Aa, jeg kan tænke mig: det er den gamle Historie — „Galskab paa Færde?"

Stokes. Ja Gud er der Galskab paa Færde, det skulde jeg rigtignok mene der er! og De ahner kun lidt, hvad det er, ellers vilde De ikke see saa glad ud. Det, som jeg har at fortælle Dem, er angaaende — men bliv bare ikke forskrækket, Jomfru Rose! — det er angaaende — men gjør Dig bare ingen altfor ængstelige Tanker, min gode Maddor.

John. Det er ikke mig, der gjør mig ængstelige Tanker, det er Dem, som gjør mig dem, men bliv ved.

Rose. Herregud, hvorfor bliver De da nu ikke ved?

Martin. Det er angaaende Hr. Flam.

John (slipper Roses Arm). Pokker heller, Hr. Flam!

Martin (tysser paa ham). Og Jomfru Rose.

Rose. Mig? Mig og Hr. Flam?

Martin. Hr. Flam vil hverken mere eller mindre end i denne hellige Aften paa Slaget ti — bliv ikke forskrækket Jomfru — med Magt i Stilhed og en Vienervogn med Fire for oven i Kjøbet bortføre med Vold og løbe bort med — Jomfru Rose!

Rose. Mig? Aa! (skriger op og segner i Armene paa Maddor).

Maddor. Gnid hendes Hænder, hun er lige ved at falde i Besvimelse.

Martin. Det var endda ikke det Værste; heller falde i Besvimelse end i — Flams Klør med samt hans Vienervogn.

Rose (kommer til sig selv). Ak John, slip mig endelig ikke!

Maddor. Slippe Dig! Ikke om jeg skulde stikke Ild i alle fire Hjørner paa Slottet!

Rose. Hold godt fast ved mig.

Maddor. Jeg skal nok holde fast ved Dig, det kan Du stole paa.

Rose. Kom paa den anden Side af mig, Hr. Stokes, tag mig under Armen; tag godt Hold i mig, Hr. Stokes.

Stokes. Vær bare ikke bange, jeg skal nok passe paa Dem (tager hende under Armen).

Rose. O Gud! Hr. Stokes!

Stokes. Ja, De maa nok raabe „o Gud!" Hvad siger De nu da: Galskab paa Færde? Hvad behager?

Rose. Gud velsigne Dem, Hr. Stokes, tilgiv mig, at jeg kunde tvivle paa det. Gud, jeg er saa angest! Hold godt ved mig, Hr. Stokes! — Slip mig endelig ikke, John! (gaae ud.)

Sidste Scene.

(En stor Forsamling af Landsbyfolk strømmer ind. Herremanden, Flam, begge Benson, Lucy, Rose, Martin og Maddor.)

Herremanden. Velkommen, mine Venner, i det Frie. Værer Alle velkommen! Saa byder da op til Dands og begynder Dandsen!

Flam (til Lucy). Maa jeg være saa fri at engagere Dem til denne Dands?

Lucy. Jeg maa bede Dem om Undskyldning. Jeg er ikke vel. Mit Hoved er tungt og svimmelt. Jeg vil hellere sætte mig hist i Haven og lade den kolde Aftenluft strømme ind paa mig (hun gaaer bort fulgt af ham).

Maddor (afsides). Stil Dem ved Siden af mig, Martin. Han er maaskee gaaet hen at bestille Vognen.

Rose. O Gud, lad mig ikke blive snappet bort, Hr. Stokes.

Martin. Vær bare ikke bange, vær bare ikke bange! (afsides) Hr. Flam er gaaet; jeg vil i en Fart give Herremanden Billetten.

Herremanden. Vær saa god at begynde!

En landlig Dands.

(Martin og Maddor foraarsage stor Forvirring ved deres Stræben efter at holde sig tæt op til Rose. Medens Herremandens Opmærksomhed er henvendt paa et enkelt Par Dandsende, lister Martin sig bag ved ham, trykker Brevet i hans Haand og indtager sin Plads. Herremanden seer sig om, som for at erfare, fra hvem Brevet er, men da det ikke lykkes, putter han det til sig og trækker sig tilbage gjennem de Dandsendes Skare. Pludselig høres et voldsomt Skrig, og Dandsen holder pludseligt op. Almindelig Forvirring. Martin og Maddor holde troligen fast ved Rose.)

Herremanden. Hvad er der paafærde? Hvor kom det Skrig fra?

Nogle Stemmer. Fra Haven, fra Haven!

Edmunds (udenfor Scenen). Reis ham op og bring ham herind. Lucy, dyrebare Lucy!

Benson. Lucy! Mit Barn! (løber over Scenen ud i Haven.)

Martin. Hans Barn! Saa staaer da Pokker i det! Nu da de ikke kunne faae Fingre i den Ene, saa give de dem til at løbe deres Vei med den Anden. Det maa være et Feilgreb. Slip mig Rose, og kom Du med John! Gjør Plads der! Plads der! (da de løbe hen mod Haven, viser Edmunds sig uden Hat og med Klæderne i Uorden. Han holder Lucy i sine Arme og overgiver hende til hendes Fader og Rose.)

Rose. Lucy, søde Lucy, aabn Dine Øine!

Benson. Hun har da vel ingen Skade taget, George? Har de gjort mit stakkels Barn Fortræd?

Edmunds. Nei, det er Intet uden Skrækken; hun vil være bedre om et Øieblik. See, nu vaagner hun! (medens Lucy lidt efter lidt kommer til sig selv igjen, bliver Flam med sønderrevne Klæder og forstyrret Udseende ført ind af Maddox og Martin.)

Benson. Hr. Norton, kun et Minut senere og denne lave og ryggesløse Streg var lykkedes.

Herremanden (til Flam). Skurk, det er din Daad!

Flam (affides til Norton). Net saa Norton, bliv saadan ved!

Herremanden. Forskaan mig for denne fortrolige Tiltale, Usling!

Flam. Er det Deres Alvor, at De vil lade mig i Stikken?

Herremanden. Jeg opgiver Dem fra dette Øieblik af aldeles.

Flam. Naa, saa det gjør De? Ja saa tag, hvad der følger paa!

Herremanden. Benson — Edmunds — mine Venner! Jeg erklærer Eder herved paa det Høitideligste: jeg har hverken Lod eller Deel i denne afskyelige Voldsgjerning; den er udført uden mit Vidende af denne Elendige ene og alene!

Flam. Det er Usandhed, det skete med hans Samtykke. Han bærer i dette Øieblik et Brev hos sig fra mig, hvori jeg underrettede ham om, hvad jeg havde i Sinde.

Alle. Et Brev!

Herremanden. Et Brev blev rigtignok stukket i min Haand for fem Minuter siden, men det indeholdt ingen Underretning om denne Karls Hensigter, men vel om hans hele afskyelige og ærefløse Charakteer, til hvilken jeg indtil da ikke havde mindste Kjendskab. (Til Flam.) Kjender De denne Haandskrift? (han viser ham Brevet.)

Flam. Ellis's Brev, Guds Død! (han søger efter i sine Lommer og kommer frem med det andet Brev) Jeg maa — hvilken Æsel har jeg dog været! Jeg har indesluttet det gale Brev!

Herremanden. De forlader øieblikkelig mit Huus; det skal ikke endnu en Nat skjule Dem under sit Tag. Tag dette med Dem og gaa bort. (han kaster en Pengepung hen til ham.)

Flam (tager den op). Kalder De det en raisonabel Betaling? Var det i London, vi vare, saa havde jeg faaet det Dobbelte af Dem, Norton, ja det havde jeg paa Ære! Uden at tale om, at jeg en heel Uge har bemænget mig med disse Bønderknolde; og det havde endda været godt Kjøb, ja Røverkjøb, til den dobbelte Priis. Saa farvel da, farvel Norton. Adjøs, I Jordtrolde!

Herremanden. Edmunds! De har frelst Deres tilkommende Kone fra raa Vold. De vil ikke udsætte hende for flere slige Efterstræbelser i Fremtiden, vil De vel?

Edmunds. Selv om jeg vilde, saa føler jeg nu, da jeg har frelst hende, at jeg ikke kunde.

Herremanden. Saa tag hende og med hende den gamle Forpagtergaard, som for Fremtiden skal være Deres Eiendom. De vil ikke skille dem ved den gamle Mand, vel?

Edmunds (griber Bensons Haand). Jeg tænker, vi To skulle let enes om dette Punkt, og vi paaskjønne Deres Høivelbaarenheds Godhed med dyb Taknemmelighed. Maddox!

Maddox. Holloi!

Edmunds. Jeg har nu ingen Brug længere for det Huus med Have, som vi talte om imorges. Lad mig følge det gode Exempel og overdrage din Kone det som hendes Medgift.

Rose. O, hvor yndigt! Tal John! Kan Du ikke faae Munden op?

Maddox. Tak, George, Tak skal Du have! Nu kan jeg da sige, Martin, at jeg endelig er kommen til den Hæder og Værdighed at eie et Huus med en Stump Jord til.

Martin. Ja, heresterdags maa Du godt betragte Dig som min Ligemand.

En Kjærlighedsdrøm.

Lystspil i 3 Acter

af

Eugène Scribe.

Personerne:

Dalibon, Grosserer.
Elise, hans Kone
Jeanne Dalibon, hans Søster.
Euryale Desmichels, Fru Dalibons Fætter.
Henry Melfort, Soofficeer.
Gervaise, Fru Dalibons Kammerpige.

Første Act.

(Skuepladsen forestiller en Salon hos Dalibon i Paris. Dør i Baggrunden, Døre paa Siderne. I Forgrunden tilhøire et Bord ved en Kamin, paa Kaminen Taffelur, Armstager etc. tilvenstre et mindre Bord, hvorpaa en Skrivepult, et Album, Blyanter etc.

Første Scene.

Jeanne sidder ved Bordet tilhøire. Gervaise staaer ved Siden af hende.

Gervaise. Hvorledes, Frøken! De siger, at Fruen ikke vil forhøie min Løn?

Jeanne. Nei, og deri giver jeg hende fuldkommen Ret, Gervaise, Du er hverken forekommende eller opmærksom i Din Tjeneste.

Gervaise. Det er vel muligt!

Jeanne. Desuden, det gjør mig ondt at jeg maa sige Dig det, denne Regnskabsbog er aldeles ikke i Orden!

Gervaise. Det er muligt! — jeg er saa tankeløs — saa ubetænksom. Ethvert Menneske har sine Feil; men Frøken — min Hengivenhed — —

Jeanne (koldt). Ja vist!

Gervaise. Jeg kunde gaae i Ilden for Dem og Fruen!

Jeanne. Du har forsikkret det saa ofte, at jeg ikke kan tvivle derom! Heldigviis gives der kun sjelden Leilighed til at gaae i Ilden for sit Herskab, hvorimod man hver Dag har Leilighed til at ordne deres Morgen- og Aftentoilet, og gjøre dem en Mængde prosaiske Smaatjenester, men dem glemmer Du bestandig at yde os, ja, oprigtig talt, vi ere aldeles uden Kammerpige.

Gervaise. Det nægter jeg ikke, men jeg er Dem af Hjertet saa hengiven — jeg kunde gaae i Døden for Dem!

Jeanne (utaalmodig). Igjen!

Gervaise. De skulde nok erfare det, hvis der ramte en af Dem en Ulykke, hvis De havde en eller anden Hemmelighed, der skulde bevares — — men det har De aldrig!

Jeanne (med et Smiil). Det er maaskee det, der bedrøver Dig. Hør engang, Gervaise, der er Intet, jeg er saa bange for, som for en altfor vidt dreven Iver. Tragt ikke efter at være en vigtig Person, see blot til at være os til Nytte!

Gervaise. Jeg arbeider jo den hele Dag!

Jeanne. Saa er Du vel færdig med min Svigerindes Kjole?

Gervaise (forlegen). Ja, jeg meente Frøken — — —

Jeanne. At Du slet ikke har faaet begyndt paa den.

Gervaise. Nei, endnu ikke.

Jeanne. Og i Eftermiddag tage vi paa Landet!

Gervaise. Gud, Frøken! jeg forsikrer Dem og svarer Dem for — — —

Jeanne. Svar heller slet ikke, men gaa til Dit Arbeide, det er meget bedre. See her er Din Bog, den glemmer Du.

Gervaise (idet hun tager Bogen). Ja, Frøken! (afsides) Saadan En skulde see til at blive gift; man kunde have det saa godt her i Huset, naar hun var vel borte. Ah! der er Herren.

Dalibon (træder ud af Værelset tilvenstre). Vil Du mig Noget?

Gervaise. Nei, Herre! jeg har gjort Regnskab med Frøkenen.

(Hun gaaer ud i Baggrunden).

Anden Scene.

Dalibon. Jeanne.

Dalibon. Men, kjære Jeanne! gjør Du Dig endogsaa den Ulelilighed, at gjøre Regnskab med Elises Kammerjomfru?

Jeanne. Ja, hvorfor ikke, Din Kone havde ikke Tid imorges.

Dalibon. Du, som er saa elegant, saa talentfuld, forlader Bøger, Pensler og Din Musik for at hjælpe min Kone med hendes Husholdning! Men jeg har da ogsaa det hyggeligste og behageligste Hjem, man kan

tænke sig, hverken for overdaadigt eller for sparsommeligt, jeg beundrer Dig.

Jeanne. Aa, det er da egentlig ikke Noget at rose mig for; jeg har jo ikke Andet at bestille; det beskjæftiger og morer mig, og jeg glæder mig ved at kunne fritage hende derfor. Og Du gode, skikkelige Mand — —

Dalibon. Lever ret som en Pascha her hos begge mine Koner, for jeg har jo saa godt som to Koner, ikke sandt? Den ene er min Barndomsveninde.

Jeanne. Din Veninde til enhver Tid.

Dalibon. Fornuften i egen Person, men morsom, munter, Viisdom i godt Humeur, og dertil et Venskab — saa sandt — saa levende — saa inderligt — at man undertiden — —

Jeanne. Kunde fristes til at antage mig for Din Kone.

Dalibon. Og den anden — — er saa smuk — saa elskværdig — lader sig tilbede med saamegen Ynde — Naivitet og Ro — —

Jeanne. At man kunde antage hende for Din Søster.

Dalibon. Ja, hvad skal man sige? Elise er god og fortræffelig! men hun er af Naturen rolig — for ikke at sige kold og ufølsom.

Jeanne. Troer Du? det er underligt nok. Jeg har tvertimod antaget hende for at have en exalteret og romantisk Charakteer.

Dalibon (bestemt). Nei, deri tager Du aldeles feil!

Jeanne. Ja, jeg vilde endogsaa have tilføiet: lidenskabelig.

Dalibon (som før). Du tager feil, min Kjære! det forstaaer Du Dig ikke paa — vi have nu været gifte i to Aar, — og hun har endnu ikke sagt Du til mig — — som jeg siger, hun er kold, meget kold; det kan jeg bevidne.

Jeanne. Hvad vil Du sige med det?

Dalibon. Ja, Du vil nu neppe kunne forstaae mig, thi jeg er saa langt fra at være urolig derover, at jeg tvertimod som Ægtemand finder en Betryggelse derved; jeg ønsker slet ikke det skulde være anderledes, det er en Garanti, kold og dydig! Hun har aldrig elsket, hun vil aldrig elske Andre end mig, — al den Ømhed, hun er i Besiddelse af, skjænker hun mig — hvad vil Du saa forlange mere?

Jeanne (forlegen). Jeg veed ikke — det forekom mig dog — men jeg tager vist feil.

Dalibon. Ja! i den Henseende er jeg ganske uden Bekymring, men jeg har en anden, som idelig forfølger mig!

Jeanne. Og hvad er det for en Bekymring?

Dalibon. Det er Din Vedholdenhed i at afslaae ethvert Parti, kort sagt — Din Beslutning, aldrig at ville gifte Dig.

Jeanne (leende). Og hvorfor skulde jeg gifte mig?

Dalibon. Ja, see det er nu et Svar, som jeg ikke forstaaer, af en Pige som Du, saa klog, saa fornuftig —

Jeanne (tager Dalibons Haand). Du vil altsaa af med mig?

Dalibon. Nei! men sæt det Tilfælde, at jeg, Din Broder, der er meget ældre end Du — forlod Dig, hvor let kan man ikke blive ramt af en eller anden Ulykke, man lever nutildags saa hurtigt, et reent Jernbaneliv — og sæt nu, at jeg kom ud af Skinnerne — jeg ønsker idetmindste at efterlade Dig Mand og Børn — et godt Huus, Mage til mit.

Jeanne. Men naar Dit nu er mig nok, og erstatter mig Alt!

Dalibon. Det er umuligt! Du er ung, indtagende, har en net lille Formue, en 15—18000 Livres i Rente.

Jeanne. Bah! Fader har kun efterladt mig 12.

Dalibon (vred). Vil Du nu ogsaa strides med mig om mit Regnskab som Formynder?

Jeanne. Nei, nei vist ikke, kjære Broder!

Dalibon. Ja, det skulde slet ikke forundre mig, Du er istand til Alt! Du har i den sidste Tid foresat Dig, at gjøre mig imod paa alle Maader! Jo mere jeg giver tilkjende, at jeg ønsker at see Dig gjøre et Parti, jo mere haardnakket paastaaer Du, at Du ikke vil gifte Dig. Naar jeg blot nævner en Frier, gjør Du ham strax latterlig eller fatter Afsky for ham — og Den, jeg aabenlyst vilde skjænke min Protection, kunde ganske sikkert gjøre Regning paa en Kurv.

Jeanne. Hvilket Indfald!

Dalibon. Nuvel! hvad har Du da at udsætte paa min Ven Dujardin? — Horace Dujardin — en anseet Vexelmægler — der baade har Forstand og Kundskaber — og som er deelagtig i vore største Entrepriser?

Jeanne. At han har altfor Meget at tage vare, til at bryde sig om sin Kone.

Dalibon. Nu, og Curvale Desmichels — Elises Fætter — en elskværdig ung Mand — elegant — med 30,000 Livres i Rente — hvad har Du at indvende mod ham?

Jeanne. At han slet ikke tager sig Noget for! — det vil igjen give hans Kone altfor Meget at bestille.

Dalibon. Nei, tilstaae heller, at Du forud har besluttet at give hvemsomhelst, der melder sig — en Kurv. Lad os engang høre, er det en urokkelig Beslutning? Følger Du et bestemt System?

Jeanne. Paa ingen Maade, men det er nu engang min Lyst. Verden har en underlig Forestilling om gamle Jomfruer — det er nu efter min Mening den behageligste og letteste Maade at leve paa. For det Første, er hun fri for alle huslige Sorger, hun er ikke udsat for en streng Herres Luner, Jalousi eller Tyranni, ikke nødsaget til — for Husfreds Skyld — at forlige sig med sin kjære

Ægtehalvdeels Charakteer og Feil. Fri og uafhængig skylder hun Ingen Regnskab for sine Handlinger, sine Tanker eller sine Hemmeligheder — dersom hun da har nogen.

Dalibon. Hvad vil Du sige med det?

Jeanne. Nu, og for mit eget Vedkommende, saa er jeg Herre over min Formue og min Tid, hvor meget Godt kan jeg ikke gjøre, uden at behøve at bede min Mand om Tilladelse dertil. Og saa behøver jeg aldrig at forlade Dig — jeg bliver hos Din Kone som hendes Veninde, og hos Dine Børn, som jeg skal passe og opdrage, det ene efter det andet, Børn, der ikke have kostet mig det allermindste, og som skulle være mine egne, som skulle ære — og elske Tante Jeanne — for seer Du, en gammel, ugift Tante er Familiens Forsyn, naar hun er god og holder af sin Omgivelse — jeg skal kjæle for Dine Børn, naar de have været artige, — lægge et godt Ord ind for dem, naar de have været uartige — og senere, naar de blive Voxne, skal jeg være deres Fortrolige, og i Smug betale mine Nevøuers Gjæld — og saa skal jeg udstyre mine Niecer, ja — maaskee endogsaa deres Døttre — for en gammel Jomfru bøer aldrig! Og naar jeg saa endelig bliver træt af Livet — indsætter jeg dem Alle i mit Testamente — for endnu at blive velsignet af dem efter min Død — Siig mig nu oprigtigt, om Du kjender en behageligere Existens?

Dalibon. Al Din Tale har kun tjent til at forøge min Sorg — hvilken fortræffelig Kone vilde Du ikke blive! — og saa gaaer Du hen og sværger, Du vil være en gammel Jomfru! —

Jeanne. Ja, det er nu engang min Beslutning, og den staaer saa fast, som om al Verdens Notarer havde været tilstede for at bekræfte den. Lad os altsaa ikke tale mere derom.

Dalibon. Du hader altsaa Mændene?

Jeanne. Paa ingen Maade! — der er nu for det Første En — Du kjender ham (tager hans Haand), som jeg elsker over Alt Andet i Verden.

Dalibon. Ja mig — — men de Andre? Hvor er det muligt, at Du ikke skulde have truffet en Eneste, der forekom Dig værdig til at gjøre en Undtagelse, og som Du vilde foretrække.

Jeanne. Det har jeg heller ikke sagt — thi — jeg vil ikke skjule Noget for Dig — jeg har truffet paa En, — ved en reen Hændelse, hvis personlige Fortrin, hvis Mod — men især, hvis Oprigtighed og Naturlighed behagede mig meget.

Dalibon (hurtig). Nei virkelig!

Jeanne. Det var en Charakteer, som passer for mig — og dersom jeg skulde gifte mig — saa troer jeg — det skulde være med ham.

Dalibon. Nu ja, hvorfor ikke? hvem er han? hvor er han? hvilke Forhindringer er der?

Jeanne. En meget stor. For det Første han var fri — og beilede dog ikke — dernæst er han reist bort — og jeg har ikke seet ham siden — ikke senere hørt tale om ham — og som det altid gaaer — naar man for Alvor vil en Ting — jeg har glemt ham!

Dalibon. Det er altsaa længe siden?

Jeanne. Aa ja!

Dalibon. Og Du har aldrig tidligere omtalt det for mig.

Jeanne. Nei! det skulde jeg vel vogte mig for. Naar man vil glemme Folk, taler man ikke om dem.

Dalibon. Og Du tænker ikke mere paa ham — slet ikke — aldeles ikke?

Jeanne. Det seer Du jo — siden jeg taler om ham. Jeg tænker paa Dig, paa Din Kone, som ikke alene er bleven mig en Søster, men min bedste Veninde.

Dalibon. Ja, Gud skee Lov, hun baade elsker og agter Dig —

Jeanne. Det haaber jeg!

Dalibon. Hun siger Dig Alt — —

Jeanne (ryster smilende paa Hovedet). Et Fruentimmer siger aldrig Alt.

Dalibon. Undtagen til sin Mand?

Jeanne. Ikke engang til ham.

Dalibon. Saa har Du Ret i, at det ikke er Umagen værd, at tage sig en Mand. Men see, der kommer min Kones Fætter!

Jeanne (sætter sig ved Bordet tilvenstre). Hr. Euryale Desmichels.

Tredie Scene.

Euryale. Dalibon. Jeanne.

Euryale. God Morgen, Fætter! God Morgen, Frøken Jeanne — jeg kommer fra Chatons, Bougivals og Marlys Bredder; paa Tilbageveien roede vi forbi Cap Suresnes og have undersøgt Grundene ved Sevres.

Dalibon. Du er endnu bestandig Sømand?

Euryale. Ja, med Begeistring — jeg bilder mig endogsaa ind at have opdaget hidtil ukjendte Steder — paa Høiderne af St. Ouen Den — en lille Ø med steile Klipper og en Mængde Fiskere!

Dalibon. Hvis Medestænger Du er ubarmhjertig nok til at forstyrre?

Euryale. Ja, saadan er jeg nu engang. Om Formiddagen er jeg Sørøver! om Aftenen i Salonerne, hvor jeg hos Damerne nedlægger Baadshagen og Aarerne, og isører mig Glacé-Handsker og en elegant Tournure.

Jeanne. Jean Bart i Versailles.

Euryale. Ja, min Frøken; men imorges var der en Tanke, der udelukkende beskjæftigede mig ombord paa min Yacht, min Jolle, mit Skib, hvad jeg nu skal kalde den. (Afsides) Hun tier! (Sagte til Dalibon) Du har

jo paataget Dig at frie for mig? hvad bringer Du mig for Efterretninger?

Dalibon (ligeledes). Daarlige — for en Sømand — vi have lidt Skibbrud.

Eurvale. Ah! Bah!

Dalibon. Hun har megen Agtelse for Dig — hun finder Dig elskværdig, morsom, charmant — —

Eurvale. Sagde jeg Dig det ikke nok!

Dalibon. Men hun vil ikke gifte sig, hun er ubønhørlig — som et Skjær — det er nu hendes Idee!

Eurvale. Aa, hun betænker sig nok — Qvinden er foranderlig som Bølgen — det bliver min Sag, det afskrækker mig ikke. Og Din Kone, Cousine Elise, har hun talt min Sag?

Dalibon. Ja iaftes, i en heel Time, med en Iver og en Varme — — —

Eurvale. Den kjære Cousine — jeg længes ret efter at takke hende, og med det Samme sige hende Farvel, da jeg netop nu skal forlade Paris; jeg tager bort med Extratoget! Jeg har aldrig seet Havet, ja Du skulde ikke tro det, jeg — en Sømand! — paa Mandag reiser jeg til Brest!

Dalibon. Min Kones Hjemstavn!

Eurvale. Man taler om et prægtigt Skib, „Bucentauren", der skal løbe af Stabelen en af Dagene, og da jeg forstaaer mig paa Skibsconstruction — — (Til Dalibon) Du har ikke seet Jagten „Skif" paa Skibsværftet i Amiens? Den er bygget efter min Tegning! Dersom De, min Frøken, vilde værdiges at komme ombord i den, vil Kapitainen føle sig stolt ved at modtage Dem.

Jeanne. De er altsaa en forklædt Sørøver, Hr. Eurvale? med Dolk og Entreøxe ved Beltet?

Eurvale. Nei, min Frøken, vi unge Mennesker af god Tone, gjøre vore nautiske Lystfarter paa venetiansk, skjødesløst henstrakt paa min Roerbænk lader jeg mig vugge af en sagte Brise, idet jeg nynner:

Lad Baaden sagte glide,
Som slutter min Elskte ind!

Jeanne. Altfor artig! men medens De seiler, Hr. Eurvale, hvorledes gaaer det saa med Deres Forretninger?

Eurvale. Forretninger! Fy! — jeg har ingen Forretninger! det er borgerligt.

Dalibon. Hvad behager, jeg tillader mig at gjøre Dig opmærksom paa — —

Eurvale. Det nytter ikke, kjære Fætter, Du træffer mig ikke! tal til mig om dolce far niente tilsøes og tillands! det er god Tone, det er distinguert, det er Faubourg St. Germain. Med Undtagelse af min Familie, antager alle Mennesker mig for adelig, og dersom der ikke var udkommen en ny Lov om Titler, vilde jeg lade sætte en Vicomte-Krone paa mine Visitkort, og ikke et Menneske vilde undre sig derover! Det er klart, jeg er rig, jeg har 30,000 Livres i Rente, og Ingenting at bestille fra Morgen til Aften.

Dalibon (til Jeanne). Og dog er han altid beskjæftiget. Denne vilde Søhelt er alle skjønne Damers Ridder — fornemmelig Din og Elises. Han besørger alle Eders Commissioner og Indkjøb.

Eurvale. Det er sandt, Cavaliere servente, bestandig paa venetiansk, det er en Genre, som jeg vil indføre i Paris!

Dalibon (seer ud tilhøire). Ah! der kommer min Kone — hvor hun er smuk i denne Morgendragt.

Fjerde Scene.

Eurvale. Dalibon. Elise. Jeanne.

Elise (træder ind med en Bog i Haanden, hvori hun læser med Opmærksomhed, hun seer op og bemærker Dalibon; — idet hun gaaer hen til ham). Ah! God Morgen, min Ven! (Bender sig om og kaster Bogen paa Bordet tilhøire). God Morgen, Jeanne — God Morgen, Fætter — hvor Du kommer tidligt!

Jeanne. Det er snarere Dig — som vaagner meget silde!

Elise. Ja, hvad der er værre — jeg har længe været vaagen, og ligget og læst paa Sengen —

Jeanne (hurtig). Hvad læste Du?

Elise. En Bog, jeg har taget i min Mands Bibliothek, uden at see efter hvad det var.

Eurvale (læser Titelen). Dante —

Jeanne. Ih Gud forbarme sig!

Eurvale. Dante — den har jeg aldrig læst — det er underligt, jeg, som dog læser alt muligt — det er paa Vers — troer jeg — det var da Pokkers lange Vers.

Dalibon. Det er Dantes Helvede!

Eurvale. Læse Vers, ja, det er et Helvedes Arbeide, nei, jeg holder mig til Prosaen. (Til Elise) Kjære Cousine, De har igaar talt mit Forsvar — jeg veed det, og kommer for at takke Dem derfor.

Elise (med et Blik paa Jeanne). Jeg har ikke ganske opgivet Haabet om at omvende hende.

Eurvale. Jeg ikke heller, og jeg har ifinde at sige hende med en Sømands Oprigtighed, at man ikke udelukkende kan hellige sig til Dianas og Vestas Dyrkelse — i et Aarhundrede, der er saa oplyst — baade ved Gas — og ved Civilisation — (skifter pludselig Tone) Jeg kommer for at modtage Deres og Frøken Jeannes Befalinger — jeg reiser til Oceanet.

Elise. Nei virkelig?

Eurvale. Jeg løber, eller rettere sagt, jeg lader „Bucentauren" løbe af Stabelen!

Elise. Naar?

Eurvale. Jovermorgen. Apropos, Cousine, De er jo fra Brest og vil altsaa kunne

give mig Anbefalingsbreve med til de Søfolk, De har i Deres Bekjendtskab?

Elise. Gjerne, men paa det Vilkaar, at De imorgen kommer selv og henter dem ude paa vort Landsted.

Dalibon. Ja, og for at sige os Farvel.

Elise (til Euryale). Min Parasol og min Viste trænge til at gjøres istand, og jeg skal have Parfümerier fra Lubin. Jeg skal give Dem en Liste, saa kan de bestille det idag, og bringe det med imorgen.

Euryale. De kan være ganske rolig, det skal blive besørget Altsammen.

Dalibon (sagte idet han holder ham tilbage). Jeg har ogsaa et Ærinde til Dig — et hemmeligt og vigtigt Indkjøb — men jeg kan ikke tale derom, hverken i min Kones — eller i min Søsters Nærværelse.

Euryale (ondskabsfuld). See, see, see!

Dalibon. Kom igjen — Kl. 4 — efter Børsen — og forinden vi tage paa Landet.

Euryale. Det er en Aftale! — Og De, Frøken Jeanne, har De ingen Commissioner at lade mig besørge?

Jeanne. Jo, det er sandt, jeg skulde have nogle bonbons til min lille Neveu fra Boissier eller Goache.

Euryale (til Dalibon). Sagde jeg Dig det ikke nok, jeg er et nyttigt Menneske, man kan aldeles ikke undvære mig. (Høit). Mine Damer, à revoir! (Syngende)

Lad Baaden sagte glide,
Som fører min Kjærlighed.
(Gaaer ud i Baggrunden).

Femte Scene.

Dalibon. Elise. Jeanne.

Dalibon. Fortræffeligt! Euryale har sine Forretninger — jeg vil gaae til mine — jeg gaaer paa Contoiret.

Jeanne (sagte til Elise). Din Mand befandt sig ikke vel imorges.

Elise (løber hen til Dalibon). Har Du ikke været vel? har Du været syg? er det virkelig sandt?

Dalibon. Aa, det var et ubetydeligt Ildebefindende — lidt Hovedpine —

Elise. Jeg er ret vred paa mig selv, fordi jeg stod saa silde op — det skal aldrig ostere skee.

Dalibon. Tak — jeg lider ikke mere — jeg forsikkrer Eder —

Elise. Er det rigtig sandt?

Dalibon (peger paa Jeanne). Hun har cureret mig. (Han kysser Elise paa Panden, og gaaer ud tilvenstre. Jeanne følger ham).

Sjette Scene.

Elise, senere Jeanne.

(Elise nærmer sig Bordet tilhøire, og lægger Haanden paa en Fjeder, som hun er i Begreb med at trykke paa da hun seer Jeanne træde ind, hun standser, tager paany den Bog, hun har bragt med sig, og giver sig til at læse. Jeanne har fulgt alle hendes Bevægelser, og kommer hen til hende).

Jeanne. Elise — min søde Elise — generer jeg Dig?

Elise. Hvor falder Du paa det? Du, min Søster — min sande Veninde — min eneste Veninde —

Jeanne. Ja — men en Veninde fortæller man Alt — man lader hende ikke gjætte.

Elise (hurtig). Hvad? — hvad har Du gjættet?

Jeanne. Intet, der kan gjøre Dig urolig — eller bringe Dig til at rødme! Du er en sød, fortræffelig Kone (Elise trykker hendes Haand). Men, for at gjøre en Begyndelse med Pauline i Polyeuchte, som vi læste sammen forleden — der er mange fortræffelige Koner, der ikke elske deres Mænd.

Elise (hurtig). Hvad siger Du!

Jeanne. Nu, det er jo Noget, man ikke er Herre over! (Med Godhed) Hør, min søde Elise, Du skal ikke svare mig, hvis Du ikke har Lyst, men tillad mig et Spørgsmaal: Hvorfor lukker Du Dig saa ofte inde — i dette Værelse — hvorfor var Du igaar — og hvorfor var Du endnu for et Øieblik siden saa bevæget?

Elise. Det var Intet — det forsikkrer jeg Dig.

Jeanne. Saa skal jeg sige Dig hvorfor. Da jeg igaar kom herind, stod Du ved denne lille Pult (gaaer over paa høire Side) som har tilhørt Tante Gertrude — Du lukkede en Skuffe hurtigt, og jeg hørte Lyden af en Fjeder, som maa være her — (hun lægger Haanden paa den Fjeder, Elise var i Begreb med at trykke paa).

Elise. Jeanne!

Jeanne. Jeg kjender denne Fjeder — og til Bevis derpaa — see her, nu er den aabnet (hun har trykket paa Fjederen, og en Skuffe er bleven aabnet ud imod Publikum).

Elise. Min Gud, hvor jeg har været uforsigtig!

Jeanne (med Blidhed). Vær rolig! Dine Hemmeligheder ere bedre bevarede her (hun peger paa sit Hjerte) end der (peger paa Skuffen).

Elise. Jeanne! O, see der, læs, læs, jeg beder Dig, for at Du ikke skal faae slette Tanker om mig!

Jeanne (idet hun løser Pakken og gjennemløber Brevene). Damebreve?

Elise. Ja, Damebreve!

Jeanne. Alle, den samme Haandskrift?

Elise. Ja — alle —

Jeanne. Og i dem alle er der kun Tale om en ung Mand — en smuk ung Mand, hendes Broder?

Elise. Ja!

Jeanne. Den sidste Convolut har fort Segl — og indeholder en Ring og en Haarlok — udentvivl er det den unge smukke Mands?

Elise. Jeg skal fortælle Dig Alt.

Jeanne. Nuvel! (Elise lukker Døren tilvenstre ilaas, Jeanne lukker Døren i Baggrunden, og sætter sig derpaa tilvenstre ved Siden af Elise). Lad os da høre — fat Mod!

Elise. Du har ofte hørt mig omtale Amelie Melfort, min Veninde fra Klosteret.

Jeanne. Og som døde for to eller tre Aar siden.

Elise (med et Suk). Tre Aar! Et Hjerte som Guld — en glødende Sjæl!

Jeanne. Og ikke sund Menneskeforstand — Nu da — —

Elise. Nu vel! en Kostskole er det Sted, hvor der skrives de fleste Romaner! Enhver skriver sin! — Vor — vi vare fjorten Aar gamle — bestod i, vi aldrig vilde forlade hinanden og blive Søstre! for at iværksætte dette, havde Amelie en Plan — et Luftkastel — den nemlig, at jeg skulde gifte mig med hendes Broder, Henri Melfort, der var Søcadet og et meget smukt Menneske; vi talte hele Ugen om ham, — ja endogsaa om Søndagen, paa hvilken Dag han i Almindelighed kom for at besøge sin Søster.

Jeanne. Og hvad sagde han saa til Dig?

Elise. Han talte meget kjærligt med sin Søster — til mig — — sagde han Intet! der var altid saa mange nysgjerrige Lærerinder tilstede i Taleværelset, og de hørte Alt.

Jeanne. Og deri gjorde de fuldkommen Ret!

Elise. En Søndag — kom han ikke — han havde faaet Ordre fra Marineministeren til øieblikkelig at begive sig ombord paa et Skib, der skulde seile Jorden rundt! det var en stor Sorg — — næste Aar bragte en endnu større — Amelie og jeg forlode Klosteret, vi kunde altsaa ikke mere tale om ham — om Henri — men vi skreve til hinanden — disse Breve ere fra hende — jeg har gjemt dem alle. — Hun skrev mig til — Du kan selv læse — at hendes Broder tilbad mig, at han kun tænkte paa at udmærke sig, at avancere og blive Admiral, for at vende tilbage og ægte mig. — Siden den Tid har Henris Billede ikke forladt mig! men ak, jeg mistede Amelie! I hendes sidste Brev — det Du nylig læste, sender hun mig, i Forudfølelsen af sin Død, en Ring og en Haarlok, som hun havde faaet af sin Broder — hun paalægger mig, at elske og agte Henri — for altid at tale med ham om hende.

Jeanne. Hvilken Phantast! Og Din Mand, der vil paastaa at Du er kold og rolig!

Elise. Jeg!

Jeanne. At Du er ufølsom — —

Elise. Ak, Du havde ikke talt saaledes, dersom Du havde været Vidne til min Sorg den Dag, da jeg læste i en Avis — at Hr. Melfort, en udmærket Søofficeer, nylig var død i England.

Jeanne (aander lettere). Ah! han er død! Nu er jeg ikke mere saa bange!

Elise (fortørnet). Fy! hvilket slet Hjerte! hvor det er stygt af Dig!

Jeanne (levende). Nei — nei, det stakkels unge Menneske, min Gud, jeg beklager ham — og Dig ogsaa, jeg seer Din Fortvivlelse!

Elise. Den vil Du aldrig kunne fatte! hidtil elskede jeg ham maadeholdent, fornuftigt —

Jeanne. Troer Du?

Elise. Fra den Dag, gav jeg mig til at dyrke ham, tilbede ham.

Jeanne (hurtigt). Men nu haaber jeg, det kun er en Drøm — en Drøm, som hver Dag vil bidrage til at udslette?

Elise. Ja — naar Intet erindrer mig om ham! som imorges for Exempel — denne rørende Episode om Franciska di Rimini — disse to Elskende, der saa unge, saa smukke, med taarefyldte Øine, læse en Side fuld af Taarer — en Kjærlighedsscene — see op, deres Øine mødes — og Bogen falder dem ud af Haanden.

Jeanne. Men hvad tænker Du paa —

Elise. Den Dag, siger Dante, læste de ikke mere.

Jeanne. Og Ægtemanden, der senere overrasker dem?

Elise (drømmende). Ja, hvad gjør det!

Jeanne. Som dræber dem?

Elise (som før). De elskede hinanden — de havde faaet det udtalt! (reiser sig med Begeistring) og for en saadan Priis —

Jeanne (griber hendes Haand). Ulykkelige! om man hørte Dig!

Elise. Hvad! hvad har jeg sagt.

Jeanne. Du har en Mand — en god Mand — som elsker Dig — kun Dig — som skjænker Dig alle sine Tanker, og Du skjænker Dine til en Anden — det er ikke Ret, det er stygt af Dig.

Elise. Men — men naar denne Anden er død!

Jeanne. Saa er det dog Uret mod Din Mand.

Elise (høiere og utaalmodig). Men siden han er død!

Jeanne. Saa meget mere gjør Du Uret! Dersom han levede, saa vilde hans Feil eller hans Latterligheder, thi Enhver har sine, de vilde kjæmpe paa vor Side, og bidrage til Din Helbredelse, men død — der er Partierne ikke lige — han bliver Fuldkommenheden selv, Alt samler sig om ham som en Glorie, Sorgens Poesi ødelægger Ægtemanden, der kun er Prosa.

Elise. Min kjære Jeanne, jeg sværger Dig til, det er ikke Tilfældet.

Jeanne. Tante Gertrude, og hun talede maaskee af Erfaring, thi man siger, at hun ogsaa engang har været meget smuk og lidt coquet, har ofte sagt til mig: „Barn,

vogt Dig for Kjærligheden og dens Drømme, i Afstand eller (peger paa Brevene) ved Læsning virker den berusende, men i Virkeligheden er det kun en indbildt Lykke, som man betaler med sin Ro, sit Rygte og sin huuslige Lykke, ja, meget ofte lærer man endogsaa ved en nøiere Prøve" — det er bestandig Tante Gertrude, der taler — „at Elskeren, der var saa dyr, ikke er saameget værd som en Ægtemand, der ikke har kostet Dig Noget."

Elise. Men, kjære Jeanne — —

Jeanne. See selv, hvilke Farer Du udsætter Dig for af Kjærlighed til en Afdød? Det er altid ved Breve, man udsætter sig for Fare, sagde Tante Gertrude, og dersom et eneste af disse faldt i Din Mands Hænder —

Elise. Et Brev fra en Dame — —

Jeanne. Disse Breve, denne Ring og denne Haarlok, ere alle tilsammen Beviser for, at Du tidligere har elsket en Anden, og Mændene fordre altid, at man kun skal have elsket dem alene. De afsky deres Forgængere, ligesom Kongerne hade deres Efterfølgere. Endnu imorges — her i dette Værelse — yttrede min Broder, da han i sin blinde Kjærlighed omtalte Dig — „jeg bryder mig ikke om hendes Kulde — naar hun blot skjænker mig al den Kjærlighed hun kan skjænke — dersom hun aldrig har elsket — og kun vil elske mig!

Elise. Himmel!

Jeanne. Dersom han nu blev overbeviist om det Modsatte, saa vilde Du see Mistro, Uro og Skinsyge træde istedetfor Omhed, Ro og Tilfredshed. Dit Huus, der hidtil var et Paradiis, vilde blive Dig et Helvede, Din Mand vilde blive Dig forhadt, Dit Barn blive Dig ligegyldigt.

Elise. O, aldrig, aldrig!

Jeanne. Begyndelsen er allerede gjort; medens Du læste Dante, gik jeg imorges ind i Din lille Drengs Værelse og tog ham op, — jeg klædte ham paa — jeg fik hans første Kys — —

Elise. Ah!

Jeanne. Ja, det har jeg berøvet Dig — see her, kjære Elise, her giver jeg Dig det igjen (hun kysser hende).

Elise. Jeanne — min gode Engel, vaag over mig — raad mig hvad jeg skal gjøre?

Jeanne. Du skal tage energiske Forholdsregler. Naar Saaret er farligt, maa man dristig anvende Staal og Ild (hun tager en Svovlstik). Bi lidt, bi lidt, det skal snart være gjort!

Elise. Hvad gjør Du?

Jeanne. Jeg holder Autodafé — afsted med alle disse Papirer.

Elise. Som jeg gjennemlæser hver Dag!

Jeanne. Saameget desto bedre, saa maa Du jo kunne dem udenad.

Elise (lidenskabelig). O nei — Jeanne — forlang det ikke — det er som —

Jeanne. Som om jeg brændte Dig selv!

Elise (ude af sig selv). Ja — —

Jeanne. Nu vel, gjør som Malabarernes Enker, viig ikke tilbage for et Offer, som — naar Alt kommer til Alt, slet ikke er saa stort. Hvad er det, der gaaer tabt? Phraser som f. Ex. „Man kan bryde de jordiske Baand, men ikke Sjælenes, Sympathiens, der forener os". (Hun antænder Brevet ved Lyset og kaster det ind i Kaminen). Bi stikke Ild paa Sympathien, see hvor den brænder. — Og denne „Jeg aabner mit Vindue for at skrive Dig til — det er Midnat — og Maanen betroer det gamle Egetræ sin store melankolske Hemmelighed" (kaster Brevet i Ilden). I Kakkelovnen med Maanen og det gamle Egetræ.

Elise. Men det er en Phrase af Chateaubriand!

Jeanne. Og jeg fælder Dødsdom derover; han er Hovedet for den Skole! — Ah! — jeg havde nær glemt denne Haarlok (hun kaster den i Ilden).

Elise. Ulykkelige! hvad har Du gjort!

Jeanne. Brændt den til Aske! hvad denne Ring angaaer —

Elise. Den kan Du ikke brænde!

Jeanne. Nei, desværre.

Elise (vil tage den). Tillad da mig —

Jeanne (holder hende tilbage). At bære den? husk paa Din Mands Ring, Pladsen er allerede optagen —

Dalibon (udenfor Døren i Baggrunden). Hvad for noget, ere I lukkede inde?

Elise (angst). Det er min Mand!

Dalibon. Saa luk dog op!

Jeanne. Umuligt!

Dalibon (bestandig udenfor). Og hvorfor ikke?

Elise. Fordi — fordi — jeg prøver en Kjole —

Dalibon. Derfor kan jeg da gjerne komme ind!

Elise. Vist ikke, min Herre, vent lidt.

Jeanne (som imidlertid har kastet alle Brevene i Kaminen). Seer Du, hvorledes man imod sin Villie nødes til at lyve?

Elise. Jeg skjælver (til Jeanne) Er der flere?

Jeanne (seer ind i Kaminen). Kun to — som døende kaste det sidste Skin — see her, nu kan Du lukke op!

Elise (synker ned i en Lænestol tilvenstre). Jeg kan ikke mere!

Jeanne (betragter hende med Medlidenhed). Og hun trænger til store Passioner! (hun lukker Døren tilvenstre og Døren i Baggrunden op). Der er Ingen — han er bleven kjed af at vente!

Elise. Saameget destobedre! jeg aander atter! jeg vil ogsaa hellere ikke see ham i dette Øieblik (bemærker Dalibon, der kommer tilsyne i Baggrunden). Nei, der er han! —

Syvende Scene.

Elise (sidder tilvenstre). Jeanne (staaer ved Siden af hende). Dalibon (træder ind fra Baggrunden).

Dalibon (gnaven). Endelig! det var da en Lykke! (Han gaaer hen mod Kaminen, søger bagved Armstagerne, under Uhret etc.).

Elise (sagte til Jeanne). Hvad mon han vil?

Jeanne. Jeg veed ikke.

Elise (som før). Mon han skulde have fattet Mistanke. (Seer ham standse ved Skuffen) Ah! — Skuffen! —

Jeanne (sagte). Som jeg har glemt at lukke!

Dalibon (betragter den nøie). See, see, den tjendte jeg ikke.

Jeanne (sagte til Elise). Seer Du, hvis vi nu ikke havde ødelagt Brevene.

Elise. Saa vidste han Alt!

Jeanne. Nu er der ingen Fare mere!

Elise. Ligemeget! jeg er dog ikke rolig — han har fattet Mistanke!

Dalibon (efter at have lukket Skuffen og feet sig om tilhøire og tilvenstre gaaer han hen til Elise og betragter hende i nogen Tid. Elise staaer Øinene forlegent ned). Hvor Du seer daarlig ud!

Elise. Jeg har en skrækkelig Hovedpine.

Dalibon. Her lugter brændt! (Jeanne og Elise verle urolige Blikke). Hvad er det, I have brændt? — Papiir — maaskee netop det, jeg søger!

Jeanne (reiser sig og gaaer utaalmodig hen til ham). Hvad er det da, Du søger efter?

Dalibon. Efter Avisen! (Jeanne leer). Den er ikke i mit Værelse, og jeg vilde læse den — (til Jeanne) ja, det er da ikke Noget at le af, det er mit Alvor, hvorover leer Du?

Jeanne. Jeg leer — fordi den ligger der i min Pult.

Elise (giver den til Jeanne, som atter rækker den til Dalibon). Ja her er den.

Jeanne. Jeg havde taget den for at læse Feuilletonen.

Dalibon. Der er ingen.

Jeanne. Netop derfor —

Dalibon. Hvad mener Du? netop derfor?

Jeanne. Læste jeg den ikke.

Dalibon. Ah!

Jeanne. Og hvad vil Du med Avisen?

Dalibon (gjør Tegn til hende). Saa ti dog stille! (Afsides idet han forer hende hen paa høire Side, medens Elise sidder tilvenstre med Hovedet støttet til Haanden og drømmer). Det vedkommer en Present, jeg vil gjøre min Kone, vort Landsted i Lagny mishager hende — det er gammeldags og altfor indskrænket — der er heller intet Værelse til Din Mand (Jeanne gjør en Bevægelse) hvis Du skulde faae ſinde at betænke Dig — der er saagodtsom ingen Have til Stedet. — Nei, jeg har et andet i Kikkerten, en ganske charmant, moderne Villa, med en Schweitzerhytte midt i Lyſtskoven, den skal være til Dig.

Jeanne. Nei virkelig!

Dalibon. Tal blot ikke saa høit!

Jeanne. Men det maa være dyrt?

Dalibon. Jeg har iaar lagt 60,000 Frcs. tilside, som jeg har bestemt til Fornøielser, og min Fornøielse er — at være behagelig for min Kone!

Jeanne (med et Blik paa Elise). O Broder! hvor Du er god!

Dalibon (muntert). Men da min Kjærlighed ikke udelukker en fornuftig Sparsommelighed, vilde jeg gjerne sælge det gamle Landsted, før jeg kjøbte et nyt.

Jeanne. Det er meget fornuftigt.

Dalibon. Jeg har derfor givet Ordre til min Notar, at sætte det til Auction, og denne Auction averteres i alle Aviser, og jeg vilde nu see, om det staaer indtrykket i vor Avis (løber Avisen igjennem). Ah! der staaer det med store Bogstaver. (Læser.) „Et smukt Landsted er tilsalgs, det ligger i Lagny, Stor-Gaden Nr. 9"; det er godt, det falder i Øinene.

Elise (afsides). Hvad mon det er, De hvisker om?

Dalibon. Men for Alting, ikke et Ord til Elise — det er endnu ikke afgjort, der er saa mange Formaliteter at iagttage.

Jeanne. Du kan være ganske rolig. (Hun gaaer hen til Elise, Dalibon sætter sig i Lænestolen tilhøire, og udfolder Avisen).

Elise (sagte til Jeanne). Hvad er det? Hvad er der paafærde?

Jeanne. Vær blot rolig — jeg skal nok fortælle Dig det.

Dalibon (læser). „Blandinger" — „Juryliſten" — nei Tak! Endnu en Ulykke med Crinoliner — en Dame er brændt, — to Damer — en heel Ildebrand af Damer — hm, det omvender dem dog ikke. — „En udmærket Søofficeer, som længe har været fraværende, og hvis Død endogsaa tidligere har været anmældt i dette Blad, Hr. Henri Melfort, er for ganske nylig atter traadt ind i Marinens Tjeneste".

Elise (med et qvalt Skrig). Ah!

Dalibon. Nu kommer hun til sig selv. Du befinder Dig bedre, ikke sandt? Ikke destomindre er det ikke naturligt. Jeg løber ind til vor Nabo, Lægen, naar jeg gaaer ad den lille Trappe, er jeg strax ved hans Kabinet, jeg bringer ham med tilbage. (til Jeanne). Gaa ikke fra hende. (Han løber ud tilvenstre).

Ottende Scene.

Elise. Jeanne.

Jeanne. Elise, Elise! Kom dog til Dig selv!

Elise (kommer lidt efter lidt til sig selv). Jeanne!

Jeanne. Nu maa Du ikke besvime, husk paa, Du har en Mand! — en Mand, hvis Sindsro og Ære er i Din Varetægt.

Elise (glad). Han lever — hører Du — han lever!

Jeanne. Men ikke for Dig — som hverken bør kjende ham eller vise ham Interesse.

Elise. Jeg lover det — men naar Du vidste hvilket Indtryk denne uventede Efterretning gjorde paa mig.

Jeanne. Tie! Tie!

Elise. Vær rolig — det er mig nok at vide, han lever — Jeg lover Dig, aldrig at see ham — eller søge at gjensee ham.

Jeanne. Det er godt! jeg skal desuden passe paa Dig. (sagte til Elise). Gervaise!

Niende Scene.

De Forrige. Gervaise (træder ind fra Baggrunden).

Jeanne (til Gervaise). Hvad vil Du?

Gervaise. Frøken, her er en ung Herre, som ønsker at tale med Fruen.

Jeanne. Fruen er ikke vel, desuden veed Du — at her ikke tages imod om Formiddagen.

Gervaise. Det sagde jeg ogsaa — Frøkenen kjender min Samvittighedsfuldhed og min Tjenstiver, men det lod til at være den unge Herre meget magtpaaliggende. „Jeg maa tale med hende — øieblikkelig — det er aldeles nødvendig.“ Forresten, saa er det et kjønt ungt Menneske. Det er for tidlig, svarede jeg, Fruen er hos sin Svigerinde.

Jeanne. Det er godt! —

Gervaise. Derpaa gav han mig sit Kort til Damerne, og sagde han vilde komme igjen siden — Kortet — det kunde jeg da ikke lade være at tage imod — vel?

Elise (rækker utaalmodig Haanden ud efter Kortet). Det er godt.

Gervaise (giver hende Kortet). Her er det.

Elise (seer paa Kortet). O Himmel! (løber i voldsom Sindsbevægelse hen til Jeanne). See! see!

Jeanne (læser). Henri Melfort!

Elise (sagte). Han er i Paris!

Jeanne (sagte og hurtig). Ligemeget! gaa nu ikke hen og faae ondt i Kammerjomfruens Nærværelse!

Gervaise. Gud, hvor Fruen er bleg! hun befinder sig ikke vel, og jeg har hverken hendes Flacon eller vinaigre de toilette ved Haanden.

Jeanne (medens Gervaise vender op og ned paa Alt i Bordskuffen tilvenstre). For Alting ikke i hendes Nærværelse, hun gjør en heel Historie ud af det. — (til Gervaise.) Lad det kun være, Gervaise, lad det være — min Svigerinde befinder sig fuldkommen vel.

Elise. Ja, fuldkommen.

Jeanne. Vi reise bort. Siig til denne Herre, hvis han kommer igjen, at vi beklage, han er gaaet forgjæves — men at vi idag tage paa Landet — og agte at blive derude hele Ugen.

Gervaise. Ja, det skal jeg (med en vigtig Mine) og — at han altsaa maa vente til næste Uge?

Jeanne. Nei, vist ikke! det er Sommer nu, fra idag af tage vi ikke mod Nogen — det er mig, som har sagt det, glem ikke det.

Gervaise. Frøkenen kjender mig, og kan være rolig, jeg skal trolig efterkomme Deres Befaling.

Jeanne. Det er godt, lad os være ene.

Gervaise (idet hun gaaer). Ja naar Frøkenen ikke vil benytte min Tjeneste.

(Hun gaaer ud i Baggrunden).

Tiende Scene.

Elise, Jeanne, Dalibon kommer ind med Euryale som bærer flere Pakker.

Euryale. For Pokker, Fætter, saa see til De kan fatte Dem — det betyder maaskee ikke noget.

Dalibon (gaaer urolig hen til Elise). Nu vel — nu vel, hvordan gaaer det?

Jeanne. Det var ikke andet end Hovedpine, men som gaaer over.

Dalibon. Saameget desbedre — thi den Fandens Doctor var ikke til at finde, han var ikke hjemme — han var nylig bleven kaldet til nogle Patienter i Nabolauget. Jeg har været to Steder.

Jeanne. Stakkels Broder!

Dalibon. Men han var allerede tagen bort igjen; idet jeg ganske forpustet kommer tilbage, møder jeg Euryale herudenfor, der samvittighedsfuldt og med stor Intelligents har udrettet de vigtige Commissioner, I havde paalagt ham.

Euryale. Og som jeg kommer at aflægge Regnskab for. (til Jeanne) Her er de bonbons, De har befalet. (til Elise) Her er Kassen med Parfumerierne, tilligemed Viften og Parasolen, uundværlige Requisiter paa Landet.

Dalibon. Ja, men nu blive vi i Paris for det Første.

Jeanne. Vist ikke.

Dalibon. Min Kone er syg og lidende.

Jeanne. Hun befinder sig nu igjen fuldkommen vel.

Dalibon. Men den Hovedpine kunde komme igjen.

Jeanne. Landluften vil derfor være ganske nødvendig for hende — og istedenfor at opsætte vor Reise til iaften, ville vi tage bort strax.

Dalibon. Men sæt at der kommer et nyt Anfald?

Jeanne. Saa have vi jo en Læge i Lagny, som kan opveie hele det medicinske Facultet. (til Elise) Giv mig nu Din Arm. (til Dalibon) Om et Qvarteer ere vi klædte om og have besørget vor Indpakning, og saa sige vi Farvel.

Dalibon. Farvel? — jeg reiser med!

Jeanne. Men Børsen?

Dalibon. Den lader jeg skjøtte sig selv.

Jeanne. Og den vigtige Forretning, Du talte om igaar?

Dalibon. Jeg har ingen vigtigere Forretning end min Kone — og hendes Sundhed! det er min Skat — min Lykke — Alt Andet er mig Intet.

Jeanne (sagte til Elise). Hører Du?

Elise. Ja, lad os reise.

Jeanne. Vi tage min lille Neveu med.

Dalibon. Ja! hele Familien! vi tage med Bane-Toget Kl. 2 — det gaaer lige dertil.

Jeanne. Og Din Vogn kjører os til Jernbanen. — Vi ville give Befaling til at spænde for. — Lad os blot vide, naar Alt er færdigt. (De gaae.)

Ellevte Scene.

Dalibon. Euryale.

Dalibon (trækker et Papir op af Lommen). Lad os nu skynde os — medens de ere borte — see her, Fætter, jeg har fuldkommen Tillid — for det Første til Din Smag, og dernæst til Din Iver, og til Din Hurtighed, jeg giver Dig Resten af Dagen til at gjøre Indkjøb af de Ting, Du vil finde opskreven paa denne Liste.

Euryale (læser). „Et Smykke af Diamanter, bestaaende af Halsbaand, Brosche og Armbaand" (afbryder sig selv). Hvad mon det skal betyde? (læser) „til en Værdi af 10,000 Francs". (standser) Hvad for noget, Fætter, indlader Du Dig paa fremmede Subsidier — og til hvem?

Dalibon. Ja, det er Hemmeligheden! (gnider sine Hænder) Læs videre.

Euryale (læser). „Kniplinger og ægte Shawler til en Værdi af 5—6000 Francs — dernæst en Cedertræs eller Rosentræs Kuffert fra Tahan til Brudekurv". Hvad for noget, har Du ifinde at gifte Dig, Du, Dalibon, min Fætter — og det i Din Kones levende Live.

Dalibon. Saa ti dog stille!

Euryale. Du hylder Polygamiet! Du er Mormon!

Dalibon. Stille, siger jeg Dig!

Euryale. Jeg veed nok, at der i Paris er Husholdninger, hvor det er antaget, men man lader det dog ikke lyse fra Prædikestolen.

Dalibon. Du veed ikke, at det imorgen er den 15de Mai, min Bryllupsdag. Da man aldrig giver sin Kone en Brudekurv uden den første Dag, følger deraf, at den er forbrugt ved Aarets Slutning, ja undertiden gjælder det samme om Kjærligheden. Saalænge mine Speculationer lykkes — og iaar ere de lykkedes over al Forventning — skal min Bryllupsdag feires ved en eller anden Overraskelse, som, idet den erindrer om den svundne Lykke, forynger den nærværende og betrygger Fremtiden.

Euryale. Jeg er stum af Forundring!

Dalibon. Du havde maaskee foretrukken en Elskerinde?

Euryale (naivt). For Pokker, det falder da af sig selv.

Dalibon (med Ømhed). Nu vel, min Elskerinde, det er min Kone! Jeg vil, at hun imorgen ude paa Landet skal finde Alt dette i vort Sovekammer — og jeg stoler derfor paa Dig.

Euryale. Du kan være ganske rolig.

Tolvte Scene.

Gervaise kommer ind fra Baggrunden. Dalibon. Euryale.

Gervaise. Der er spændt for, naar Herren befaler.

Dalibon. Jeg er færdig! jeg gaaer ind til min Kone.

Euryale. Og jeg gaaer med for at følge Eder tilvogns.

Dalibon. Og for at omfavne Damerne.

Euryale. Naturligviis! Og imorgen, Søndag — med det første Tog — —

(De gaae begge ud tilhøire.)

Trettende Scene.

Gervaise (seer efter dem) senere Henri Melfort.

Gervaise. See saa, nu reise de Allesammen, baade Mand og Kone, Søster og Barn — altid ere de sammen — aldrig have de Hemmeligheder for hverandre — ingen Fortrolighed til Tjenestefolkene — jeg vænner mig aldrig til saadant et Huus, jeg siger op. (Idet hun vil gaae, seer hun Henri Melfort, der træder ind fra Baggrunden, i simpel Lieutenantsuniform.)

Fjortende Scene.

Gervaise. Melfort.

Gervaise. Ah! der er det unge Menneske fra før! (betragter ham) Et Øieblik bildte jeg mig ind, at der fra denne Side var noget Haab.

Melfort. Er Fruen hjemme?

Gervaise. Nei, min Herre!

Melfort. Har De ikke afleveret mit Kort?

Gervaise. Jo, min Herre — og Fruen har bedet mig sige Dem, at det gjør hende ondt, meget ondt, men hun var nødt til at tage paa Landet.

Melfort. Er det langt borte?

Gervaise. Syv Mile herfra i Lagny — det er min Fødeby, Storgade Nr. 9, nærved Broen, det er et mageløs yndigt Landsted, hun bliver derude hele næste Uge.

Melfort. Det er godt! saa kommer jeg igjen om otte Dage.

Gervaise. Ja, det staaer Herren frit for, men jeg vil dog raade Dem til at lade det være.

Melfort. Og hvorfor det?

Gervaise. Ja, seer De, min Herre, De interesserer mig.

Melfort. De er altfor god, Jomfru.

Gervaise. Det er nu Sommer — vi tage ikke mere imod, og allermindst imod unge Herrer, det har Frøken Jeanne sagt, der betroer mig Alt.

Melfort (afsides). Det bliver da umuligt at faae hende at see. (høit) Men Hr. Dalibon idetmindste?

Gervaise. Han er heller ikke hjemme!

Melfort. Det er rigtigt, det er Børstid, saa vil jeg vente til han kommer hjem. (han tager en Stol, sætter sig ved Bordet tilhøire og gjennemløber Avisen).

Gervaise. De tager feil, min Herre — Herren kommer ikke hjem, han er reist med Damerne til Lagny.

Melfort (med Øinene fæstede paa Avisen). Til Lagny?

Gervaise. Ja, min Herre!

Melfort. Storgaden?

Gervaise. Ja min Herre!

Melfort. Nr. 9?

Gervaise. Ja, min Herre!

Melfort (læsende Avisen). Ah!

Gervaise. Hvad behager?

Melfort. Det er det! (læser) „Et Landsted tilsalg, man henvende sig paa Stedet." Det er noget for mig! (reiser sig) Jeg takker Dem, Jomfru, for alle de Oplysninger, De har givet mig.

Gervaise. Men jeg har jo slet ikke sagt Dem noget!

Melfort (afsides). Imorgen, Søndag, tager jeg derud! (høit) Tak, Jomfru, Tak! (Han gaaer hastig ud i Baggrunden).

Gervaise (seer efter ham). Ligemeget — her stikker Noget under. (efter at have betænkt sig et Øieblik) Jeg vil dog vente med at sige op! (hun gaaer ud i Baggrunden.)

Anden Act.

foregaaer Dagen efter — Søndag i Lagny, paa Dalibons Landsted.

En elegant Salon: i Baggrunden en Kamin med et Speil over, paa hver Side af Kaminen en Dør, der fører ud i Haven, Døre paa Siderne. I Midten et Bord med Skrivematerialier, tilvenstre et Arbeidsbord — tilhøire nærved Døren to Lænestole.

Første Scene.

Elise og Jeanne, landlig klædte, komme ind fra Baggrunden.

Jeanne. O, hvilken deilig Søndagmorgen! hvilket yndigt Veir! hvor dette lille Hus seer venligt ud i Solskinnet!

Elise. Ak ja, men indvendigt er det ubekvemt, og Værelserne ere altfor smaa.

Jeanne. Ja, hvad gjør det? naar man blot kan huse sine Venner! Denne Landluft beruser mig — og Haven straaler af Grønt og Blomster!

Elise. Ak, det er jo en reen Præstegaardshave — den er jo ganske affkelig!

Jeanne. Hvor kan Du sige det? alle Haver ere deilige i Mai Maaned, og jeg kunde meddele Dig, men under Taushedens Løfte, et nyt Beviis paa Din Mands Kjærlighed.

Elise. O Gud! jeg tvivler slet ikke derom!

Jeanne. Han har ifinde at sælge dette Landsted, for at kunne forære Dig et, der er endnu smukkere — men om han saa kjøbte et Slot — vilde Du i dette Øieblik — finde det affkveligt og kjedsommeligt.

Elise. Hvilken Idee!

Jeanne. Det er forgjæves, at Syrenerne blomstre for Dig, forgjæves, at Fuglene hilse Dig med deres skjønne Sang, Du seer Intet — hører Intet — kun een Tanke beskjæftiger Dig — og den største Ulykke ved den Slags Tanker er det, at den gjør os utilfreds med Alt, idet den lader os drømme en indbildt Lykke og gjør os ufølsom for de virkelige Goder, vi ere i Besiddelse af.

Elise (sørgmodig). Det er sandt!

Jeanne. Men jeg har det Haab, at disse mørke Skyer snart ville forsvinde, at Dit Sind atter vil blive lyst; Du vil da komme til at gjøre den Opdagelse, at Du er i Besiddelse af Ungdom, Skjønhed, en god Mand, et yndigt Barn! Du vil da atter finde Landet smukt, Solen smilende, Syrenerne henrivende — og Du vil da omsider tilstaa, at Du er den lykkeligste Kone af Verden.

Elise. Det er muligt — men indtil da — lider jeg meget.

Jeanne. Fordi Du finder Behag i at lide! fordi det er Din eneste Glæde at drømme derom. Drøm ikke! handl! det er ved Handling, Bevægelse, Virksomhed at man forjager onde Drømme! de tre Qvarteer Du har tilbragt med at sukke, har jeg anvendt til at inspicere Hønse-Gaarden, Melkestuen og hele Huset fra øverst til nederst. — Jeg har uddeelt mine Befalinger til alle Folkene, og jeg har givet min lille Neveu Smæk, fordi han var uartig — det afspreder. Kom nu og gaa ud med mig! lad os gaa hen i Landsbyskolen og besøge vore fattige Smaaborn — men først og fremmest maae vi hen til Asylet, som din Mand har stiftet — hvormange Familier velsigne ham ikke — man vil tale til Dig om ham.

Elise. Ja — imorgen — ikke idag.

Jeanne. Nu vel da, Du er syg, jeg har Medlidenhed med Dig og vil skaane Dig — jeg vil da gaa alene, men imorgen slipper Du ikke for at gaae med; — idag har Du Fremmede til Middag — det maa Du om,

gjør Dine Arrangements — jeg blander mig ikke deri — jeg er fri idag, det er Søndag.

(Hun gjør nogle Stridt for at gaae).

Elise. Hør mig — der er endnu en anden Lidelse, som jeg ikke har talt til Dig om — baade iaftes og hele denne Morgenstund er det forekommet mig, som om min Mand grublede over Noget.

Jeanne. Hvem veed, maaskee har Dine Drømmerier bragt ham paa Tanker, som ellers ikke vilde opstaa hos ham — det maa Du vogte Dig for.

Elise. Ja — jeg skal vaage over mig selv.

Jeanne. Eller jeg vil snarere tro at han Intet ahner — men det er Begyndelsen af Din Straf, at Du formoder en Mistænksomhed hos ham, som han kunde have Aarsag til at nære — søg at fjerne denne ugrundede Frygt, der er istand til at føde en virkelig, Du maa have Tillid til Dig selv, saa kommer Din Mands Tillid med det samme. Farvel lille Søster!

(hun gaaer ud i Baggrunden).

Anden Scene.

Elise.

Elise. Det nytter ikke hvad hun siger — det er tydeligt, at han er urolig — der er Noget, der piner ham — han gaaer — han kommer — han er to Gange gaaet ind i mit Sovekammer — den ene Gang i min Fraværelse — han syntes forlegen, da jeg overraskede ham, han aabnede ganske sikkert mit Skab — mon han søgte efter Noget? mon han skulde nære nogen Mistanke? Han har ikke sagt noget — men det er ganske vist, at jeg aldrig har seet ham saaledes. — Der er han — han taler med Euryale.

Tredie Scene.

Elise. Dalibon. Euryale.

Dalibon (taler sagte med Euryale). Naa, er Du endelig der — det varede da en Evighed.

Euryale. Saa hør mig, man maa da have Tid.

Dalibon (halv sagte). Stille! der er min Kone! (høit) Du tog altsaa ikke med det første Tog?

Euryale. Nei, det gaaer altfor tidlig, jeg havde saa Meget at udrette.

Elise. Vi ventede Dem til Frokost.

Dalibon. Men Du havde vel saamange Commissioner?

Euryale (smilende). Som jeg smigrer mig med — at have skilt mig ganske godt ved.

Dalibon (leende). Virkelig?

Euryale (sagte til Dalibon). Kurven bliver sendt fra Paris med Toget Kl. 4 — det er Aftalen — Kl. 5 vil den være her paa Banegaarden, hvor jeg afhenter den før Bordet — Sagerne komme hertil, som min Bagage — det er ganske snildt udfundet — hvad?

Dalibon. Stille, hun seer paa os.

Euryale (vender sig om til Elise). Har De tænkt paa mine Anbefalingsbreve til Brest, kjære Cousine?

Elise. Jeg har skrevet dem imorges.

Euryale. Og naar faaer jeg dem?

Elise. Iaften — naar De vil.

Dalibon (munter). Havde Du morsomt Reiseselskab, Fætter?

Euryale. Det har man altid paa Ost-Banen. For det Første smukke Damer! blandt Andre en ung Enke, der reiste til Nancy for at gifte sig igjen. — Saa var der to rige Kjøbmænd, den Ene fabrikerer Møllesteen, den Anden Champagne. — Alt det fik jeg at vide paa den første Station — for i Coupeerne snakker man sammen om sine Forretninger, man fortæller sit Levnetsløb — da jeg medbeelte en af de øvrige Reisende at jeg skulde til Lagny og besøge Grosserer Dalibon — er der et ungt Menneske, der sad i et Hjørne af Coupeen, og som hidtil ikke havde sagt et Ord — et ungt Menneske af et alvorligt og koldt Udseende — en Søofficeer i Uniform! — Marinen! det er noget for mig, det er min Genre! — Naa da, — dette unge Menneske udbryder — nei — han udbrød ikke — men han gjorde en Bevægelse, som jeg vil oversætte med „Ah" eller „Aa", en Bevægelse der udtrykker Forundring — eller Bevundring, det kan jeg ikke saa lige sige, thi uden at give nogen Forklaring — som vi naturligviis ventede, faldt han tilbage i sin forrige Taushed! Ja, det er Altsammen endnu ikke noget, men da jeg stiger ud ved Lagny — seer jeg ham ogsaa stige ud, det var nu ikke saa forunderligt, men da jeg gaaer op ad Storgaden, gaaer han ogsaa op ad Storgaden, og da jeg standser ved Nr. 9, standser han lige bagved mig, jeg ringer paa, han bliver staaende, og da din Portner lukker mig op, seer jeg ham staa fordybet i at betragte Husets Façade — og det er jo nok et meget kjønt Hus, men det pleier dog ikke at sætte Reisende i Extase. Ja see, der har Du nu min Historie!

Dalibon. Ja, den er jo meget morsom, men — sig mig nu — —

Fjerde Scene.

De Forrige. Gervaise.

Gervaise. Nei, hvilken forunderlig Historie!

Dalibon. Er der noget Nyt?

Gervaise. Tænk Dem, Herre, da jeg nylig gik forbi Portnerens, hører jeg Nogen udenfor, der forlanger at see Huset, men det forunderligste er — at jeg straks efter gjenkjender det kjønne unge Menneske — som igaar i Paris — —

Elise (afsides forstrækket). Han er fulgt efter os!

Gervaise. Spurgte efter Fruen — De husker jo nok, Frue?

Elise (forvirret). Ja — jeg synes nok at det var — — —

Gervaise. En Søofficeer!

Euryale. Det er min Fyr!

Gervaise (til Euryale). Deres? (til Elise) Han, som afleverede Kortet til Fruen — og som kom igjen efter at De var reist — ja — han kom igjen og spurgte efter Damerne — ogsaa efter Herren — ogsaa — —

Dalibon (utaalmodig). Ja, det er jo ganske naturligt — Du gjør ogsaa strax en Historie af Alt muligt — jeg har igaar averteret i Aviserne, at jeg vil sælge dette Sted, der mishager min Kone — og nu kommer der en Liebhaver.

Elise (afsides glad). Der er ingen Fare.

Gervaise. Ah! saa det er Grunden?

Dalibon. Denne Herre kommer for at see paa Eiendommen, Haven, Jorderne —

Gervaise. Nei, vist ikke, Herre.

Dalibon. Hvorledes? kommer han ikke derfor?

Gervaise. Han gik strax ind i den store Allee — jeg fulgte langsom bagefter — der kastede han sig paa en Bænk — og har ikke siden rørt sig af Stedet — han er der endnu. — De kan see ham herfra, han støtter Hovedet til Haanden, som En der — En, der tænker paa Noget — og saa er han — i en Sindsbevægelse! —

Euryale. Ja, det er vist, at en Liebhaver pleier at see mere rolig og koldblodig ud.

Dalibon. Nu vel, hvad Slutning gjør Du deraf?

Gervaise (bestemt). At han ikke kommer for at kjøbe — han er mig mistænkelig.

Euryale. Mig ogsaa! Gervaise har Ret.

Elise (afsides). Jeg dør! — og Jeanne, der er gaaet ud —

Gervaise. Der er saa Mange, der snige sig ind i et Hus i slette Hensigter, og den Hengivenhed jeg har for mit Herskab —

Dalibon. Nu da?

Euryale (sagte til Dalibon). Der er han — vi faae nu at see.

Elise (afsides). Det er ude med mig! —

Femte Scene.

Elise støttende sig til Bordet tilhøire, Euryale, Dalibon, Gervaise. Melfort træder ind fra Baggrunden.

Melfort (hilser Elise ærbødigt, Elise gjengjælder hans Hilsen forvirret og uden at slaae Øinene op, derpaa hilser han Dalibon).

Dalibon. Min Herre! man har sagt mig, De ønsker at kjøbe mit Hus?

Melfort. Ja, min Herre! — forudsat vi blive enige om Kjøbesummen!

Euryale. Er det ikke Dem, min Herre, jeg havde den Ære at være i Coupee med paa det sidste Banetog.

Melfort. Jo, min Herre!

Euryale. Og De ønsker at see Leiligheden?

Melfort. Den er mig ubekjendt!

Dalibon. Det er i sin Orden.

Euryale. Men Haven, — hvad siger De om den?

Melfort (lægger ikke Mærke til hvad han bliver spurgt om, men seer sig forlegen om). Haven — den er meget skyggefuld — meget smuk — meget —

Euryale. Smukt anlagt — ikke sandt? Hvad synes De om den lille chinesiske Bro?

Melfort. Den er dristig kastet — meget malerisk!

Gervaise (afsides). Der er ingen Bro! —

Euryale. Og Schweitzerlysthuset?

Gervaise (afsides). Det er der heller ikke noget af.

Euryale. Synes De ikke om Lysthuset?

Melfort. Jo — det er en fortrinlig Efterligning.

Euryale. Ja ikke sandt, man skulde tro, man var midt i Schweitz!

Elise (afsides). Han styrter os i Ulykke!

Euryale. Nu vel, min Herre, jeg antager at min Fætter Dalibon er af samme Mening som jeg, naar jeg yttrer nogen Tvivl om, at De virkelig er Kjøber til Stedet?

Melfort. Hvad vil De sige dermed?

Euryale. At her hverken findes nogen chinesisk Bro, saalidt som noget Schweitzerlysthus.

Melfort (afsides). Au, for Fanden!

Euryale. Og at De hverken kommer for at see det —

Dalibon. Eller for at kjøbe det.

Melfort. Min Herre, jeg tilstaaer De har Ret.

Dalibon. Min Herre, hvad skaffer os da Æren af Deres Besøg?

Melfort (seer sig forlegen om). Min Herre — det er — det er —

Elise (afsides). Hvad mon han vil sige? hvad mon han vil finde paa?

Melfort (til Dalibon). Jeg ønsker at sige det til Dem — til Dem alene.

Dalibon. Saa lader os være ene, mine Venner.

Euryale (sagte til Dalibon). Men troer Du ogsaa det er forsigtigt?

Dalibon (utaalmodig). Dum Snak! (høit) Lad os være ene, siger jeg Dig.

Elise (afsides). Hvordan mon han vil slippe fra det? (til Dalibon, der betragter hende utaalmodig). Jeg gaaer, min Ven, jeg gaaer.

(Hun gaaer ud med Euryale tilhøire).

Gervaise (afsides). Der er bestemt Noget paa Færde. (Hun gaaer ud tilvenstre).

Sjette Scene.

Dalibon. Melfort.

Melfort (til hvem Dalibon har gjort Tegn at sætte sig). Min Herre, jeg maa begynde med at gjøre Undskyldning for den Maade, hvorpaa jeg introducerer mig. Det var mig igaar umuligt enten at faae Damerne eller Dem itale, man sagde mig, De tog paa Landet, og vilde blive der en heel Uge — og da jeg kun har Permission i to Dage — —

Dalibon. Undskyld min Herre, men hvem har jeg den Ære at tale med?

Melfort. Henri Melfort, Marine-Officeer.

Dalibon. Hvis Død har staaet anmeldt i de engelske Aviser?

Melfort. Aviserne have taget feil, baade af Person og af Grad — Den, vi have mistet, var en høitstaaende Officeer, min nærmeste Slægtning, Henri Melfort.

Dalibon. Contra-Admiralen?

Melfort. Ganske rigtig! Som Gudfader har han skjænket mig sit Navn —

Dalibon. Hvad for noget? De er Neveu af Contra-Admiralen? saa har De større Ret, end De formoder, til denne Eiendom. Min Herre, De befinder Dem her i Deres eget Hus!

Melfort (smilende). Hvad vil De sige dermed?

Dalibon. Jeg vil sige, at hvis Deres Onkel ikke havde været, saa vilde jeg hverken have været Eier af dette Hus, eller af nogetsomhelst andet i Verden.

Melfort. Og hvorledes er det da gaaet til?

Dalibon. Hvorledes det er gaaet til? Naar en stakkels ung Mand begynder sin Carriere, kastes han let overende af den første Storm og han kuldseiler. Ingen rækker da den Skibbrudne en hjælpsom Haand. Min Fremtids Lykke stod paa Spil, saafremt jeg ikke formaaede at skaffe 20,000 Francs tilveie. Deres Onkel var den eneste, som havde Tillid til min Redelighed — min Intelligents — han var driftig — ædelmodig nok til at laane mig de 20,000 Francs, der frelste mig, og som jeg allerede det første Aar saae mig istand til at betale ham tilbage; men derfor ere vi dog ikke qvit, og jeg har altid betragtet mig som hans eller hans Families Skyldner, om jeg nogensinde skulde træffe Nogen af dem. Jeg har altsaa fuldkommen Ret, naar jeg rækker Dem Haanden og siger: „Min Herre, De er her i Deres Hjem."

Melfort. Jeg veed ikke hvorledes jeg tilfulde skal paaskjønne en saadan Modtagelse —

Dalibon. Ved at tale oprigtigt med mig. — — Unge Mennesker, ja endog Sømænd befinder sig undertiden i en Stilling — lig min egen — jeg vil ingen Omsvøb gjøre — jeg er riig — og det kommer kun an paa Dem om mit Hjerte skal føle en Tilfredsstillelse, som jeg vil være Dem erkjendtlig for hele mit Liv.

Melfort (griber hans Haand med Varme). Ah! De er en brav Mand. Tak min Herre! Tak — jeg behøver Intet, min Onkel har efterladt mig hele sin Formue.

Dalibon. Det gjør mig ondt!

Melfort. En betydelig Formue for en ung Mand — omtrent 40 til 50,000 Livres i Rente.

Dalibon. Saa er der jo slet ingen Udsigt for mig —

Melfort. De kan gjøre langt mere for mig.

Dalibon. Nu vel, saa tal — tal dog!

Melfort. De tillader mig altsaa at fortælle Dem Alt?

Dalibon. Som til en Ven — en Broder!

Melfort. Nu vel, min Herre! — Min Søster og jeg vare endnu begge Børn, da vore Forældre døde, og min Onkel maatte altsaa sørge for os. Han satte min Søster i et Kloster, det samme hvori Deres Kone er opdraget; hvad mig angik, da var min Carriere snart bestemt, han gjorde mig til Sømand. I Brest blev jeg sat ombord i Cadetskibet, og da jeg atter forlod det som Lieutenant, gjorde jeg tre Farter, den sidste med Fregatten Erigone under min Onkels Commando; det var en Reise omkring Jorden, der varede i fire Aar. I min Fraværelse udbrød der en Revolution. Min Onkel, der skyldte sin Monark Alt, fulgte ham i Landflygtighed, og jeg — skjøndt jeg forspildte min Carriere, kunde jeg dog ikke undlade at dele min Velgjørers Skjæbne. Jeg opholdt mig altsaa i England tilligemed ham, da — men tilgiv alle disse Omstændigheder —

Dalibon. Jeg skjænker Dem ikke en eneste! Den sande Ven er Den, der forstaaer at høre paa os.

Melfort. Min Søster, der var bleven i Frankrig i Nærheden af Arras, blev farlig syg, og ønskede at see mig. Efter Modtagelsen af hendes Brev, reiste jeg Dag og Nat, det var forgjæves — da jeg ankom, var det forsilde. Først da erindrede jeg, at jeg i min Iver for at komme afsted, hverken havde søgt Permission eller sørget for Pas. Jeg skyndte mig altsaa at forlade Frankrig, og under det første det bedste Navn, Grosserer Denneberg, begav jeg mig til Belgien i den Hensigt at gaae ombord i Ostende. For at naae Jernbanen, der fører directe dertil, tog jeg Plads i en Diligence, hvor der iforveien allerede befandt sig 4 Damer og en Herre, der var Feltlæge. Blandt Damerne var der en elskværdig gammel Dame, jeg meget underholdt mig med; de Andre vare unge, dog tiltrak kun Een sig min Opmærksomhed ved sin fortryllende Ynde. Maalet for deres Reise var Slottet d'Annecourt i Nærheden af Lille.

Dalibon. Og Slottet tilhørte min

gamle Tante Gertrude d'Annecourt, der tilbad min Søster, og som hvert Aar tog hende en Maaneds Tid med sig til sine Godser.

Melfort. Ganske rigtig.

Dalibon. Ja nu veed jeg god Besked — bliv ved, jeg beder Dem.

Melfort. Diligencen var en gammel Kasse, Hestene slette, Kudsken fuld, hvorover Damerne vare meget ængstelige, saa Doctoren og jeg søgte at berolige dem saa godt vi kunde. Istedenfor at kjøre midt ad Veien, kjører Kudsken langsmed en bred Grøft, og min Naboerske, den gamle Dame, raabte hvert Øieblik „jeg tør vædde, han vælter os.“

Dalibon (urolig). Nu vel!

Melfort. Nu vel! den gamle Dame vandt sit Væddemaal! vi laae i Grøften — en Ulykke, jeg bestræbte mig for at forskaane hende for, idet jeg støttede hende med min Arm, men saa ubehændig, at Armen brækkede.

Dalibon. Jh! min Gud!

Melfort. Midt paa Landeveien.

Dalibon. Naa, hvad gjorde De? hvad blev der af Dem?

Melfort. Vær ganske rolig, vi havde jo en Læge med os — en duelig Mand, der i en Haandevending havde sprættet mit Ærme op, skaaret Skinner af Træernes Grene, og lavet Bandage af Damernes Lommetørklæder; — men han trængte til en Medhjælper, om ikke til Andet, saa til at holde Armen, medens han forbandt den. Kudsken kunde man ingen Regning gjøre paa, Damerne skjælvede ved den blotte Tanke, og vare nærved at faae ondt — kun Een af dem beholdt sin Fatning, og tilbød Doctoren sin Hjælp. Beskeden og blufærdig, som en barmhjertig Søster, men modig som hun, holdt hun min blottede Arm uden at skjælve — uden at skifte Farve — dog nei, jeg husker feil — da Alt var forbi, slog hun Øinene ned og rødmede.

Dalibon. Naa, det var en brav Pige.

Melfort. Det var deres Søster!

Dalibon. Det ahnede mig — der gives ingen modig Handling, ingen god Gjerning, som Jeanne ikke er istand til at udføre.

Melfort. Det veed Ingen bedre end jeg! thi da Fru d'Annecourt ikke vilde forlade sin Ridder midt paa Landeveien, tvang hun mig til at være hendes Gjæst, og i de otte Dage, jeg tilbragte i Frøken Jeannes Nærværelse, lærte jeg at skatte alle hendes elskværdige og fortryllende Egenskaber — hvilken Munterhed, hvilken Aand, hvilken Hjertets Godhed, hvilken Charakteer-Fasthed! — jeg sagde til mig selv: „det var en Kone for en Sømand — og hun skal blive min, eller jeg gifter mig aldrig.“

Dalibon (glad). Nei virkelig?

Melfort. Men jeg fik at vide, at hendes Tante var rig — jeg eiede Intet — ikke en Skilling — jeg levede kun af min Onkels Velgjerninger — og havde Intet at byde en Kone. — Nu derimod er det mig tilladt at beile til hendes Haand. — Jeg kjendte ikke Dem, Hr. Dalibon, derimod havde jeg undertiden havt den Fornøielse at træffe Deres Kone i Klosterets Taleværelse, naar jeg besøgte min Søster, min Søsters Veninde var næsten min, og jeg har stolet paa hendes Hjælp til at tale min Sag — derfor — saasnart jeg kom til Paris, gik jeg til Deres Hus, to Gange forgjæves — en af Deres Folk betroede mig endogsaa, at De ikke tog imod Nogen, ifærdelsesbed ikke mod unge Herrer, og det efter Frøken Jeannes udtrykkelige Befaling.

Dalibon. Jeanne?

Melfort. Forholder det sig saa?

Dalibon (ryster paa Hovedet). Det skulde slet ikke undre mig — hør min Ven — ja, for det Første vil jeg underrette Dem om, at jeg modtager Dem som Svoger, at De har mit Samtykke.

Melfort. Det er allerede Meget!

Dalibon. Nei, det er slet Intet! Forestil Dem, at min Søster og jeg endnu igaar havde en Disput i den Anledning, hun vil ikke gifte sig!

Melfort. Min Gud!

Dalibon. Det er en afgjort Sag, som hun fuldt og fast har sat sig i Hovedet, derfor fjerner hun ogsaa alle de Friere, der melde sig. Alle!

Melfort. Hun fjerner dem Alle! ja, det er dog altid eet Gode!

Dalibon. Hun kan ligesom ahne deres Nærhed — Enhver, der er ung, er hende mistænkelig — ja De hører ogsaa til de Mistænkelige — De er forud udpeget og fordømt.

Melfort. Men naar De forestiller mig?

Dalibon. Saa har De endnu daarligere Udsigter, det seer ud, som om jeg vil forestrive hende Love eller tyranniſere hende, og det sætter hun sig imod. Alle dem, jeg hidtil har taget mig af, ere uden Medlidenhed blevne forkastede.

Melfort (hurtig). Saa maa De ikke tage Dem af mig!

Dalibon (trykker hans Haand med Varme). Det kan De stole paa — men jeg kan give Dem et Raad — søg at vinde min Kone — Alt er afhængigt deraf, de to Svigerinder ere inderlig knyttede til hinanden, de betro hinanden alle deres Hemmeligheder. — — Alt hvad jeg kan gjøre, og hvad jeg ogsaa vil gjøre, det er at understøtte Dem hos min Kone.

Melfort. Hvor De er god!

Dalibon. Jeg vil bede hende — ja hvis det behøves, vil jeg endogsaa befale hende at tage sig af Dem — at være Deres Allierede. Der kommer hun netop — — ah! Kammerjomfruen er med hende! — — — Gaa ud i Haven og vent mig der, jeg kom-

mer straх. (smilende). De kjender jo nok Haven?

Melfort. Jeg stoler ganske paa Dem. (Han gaaer).

Syvende Scene.

Gervaise. Elise. Dalibon.

Gervaise (kommer ind med Elise). Hvor Fruen er god, at De overlader det til min Smag, men jeg vilde dog hellere, at Fruen selv skulde bestemme, hvilken Kjole De vil tage paa.

Elise (utaalmodig). Ja — ja — straх!

Gervaise (tagttager hende). O Gud! jeg kan see Fruen har andre Ting at tænke paa, jeg kan vente saalænge det skal være.

Elise (urolig). Det er godt — vent — (afsides). Jeg forgaaer af Uro, hvad har han dog kunnet sige, for at gjøre sin Nærværelse sandsynlig?

Dalibon (nærmer sig Elise, sagte). Jeg veed Alt — jeg kjender hans Hensigter.

Elise (afsides forskrækket). O min Gud!

Dalibon. Han er forelsket — det er en Frier — til Jeanne.

Elise. Jeanne!

Dalibon. Ja, det har han betroet mig.

Elise (afsides). Vi ere reddede.

Dalibon. Og han haaber, — og det samme gjør jeg, lille Kone, at Du vil understøtte hans Frieri.

Elise. Jeg! — hvorledes?

Dalibon. Ja, det maa Du blive enig med ham om, men I maae ikke tale sammen derom i Jeannes Nærværelse; hun er saa klog, at hun straх vil gjætte sig til det Hele.

Elise. Men tillad mig! ....

Dalibon. Kl. 3 skal min Søster og jeg inspicere Asylet.

Elise. Men, min Ven!

Dalibon. Benyt Dig af Tiden her i Salen.

Elise. Men — —

Dalibon. Tal ikke derom i Gervaise's Nærværelse — hun er saa nysgjerrig — om hun hørte — ja, det er altsaa en Aftale, Kl. 3?

Elise. Men — — —

Dalibon. Jeg skal underrette ham derom — jeg stoler paa Dig, Kl. 3 — ikke før. (Han gaaer).

Elise (efter et Øieblik's Taushed). Nei, det er altfor galt! nei, jeg vil heller sige ham Alt! (hun gjør nogle Skridt for at følge Dalibon, men staaer pludselig lige for Gervaise).

Ottende Scene.

Elise. Gervaise har under den foregaaende Scene ordnet nogle Blomster i en Vase.

Elise. Ah! jeg glemte — mit Toilette.

Gervaise. Ja, Fruens Toilette!

Elise. Det er det samme, jeg vil ikke skifte Kjole — jeg beholder denne paa til Middag.

Gervaise. Som Fruen befaler; (betragter Elise deeltagende) men det gjør mig virkelig ondt — —

Elise (forundret). Hvilket?

Gervaise. At see Fruen saa forandret! Jeg er bange, Fruen er ikke vel, at De har Migraine!

Elise. Jeg?

Gervaise. Ja! Eller er der gaaet Dem Noget imod? Har De havt en eller anden Sorg? Fruen veed, at naar jeg blot kunde forhindre den allerubetydeligste Ubehageligheд, vilde jeg gjerne gaa — — —

Elise (afbryder hende). I Ilden! Jeg veed det! jeg takker Dig! det er godt, lad mig være ene.

Gervaise. Ja Frue! (afsides). Hvad mon der gaaer af hende! (hun gaaer ud tilhøire.)

Niende Scene.

Elise ene.

Elise (seer efter hende). Mon hun skulde have faaet Mistanke om Noget? — — nei, det er hendes sædvanlige Iver! — det er en god Pige — som er mig hengiven — men det forekommer mig dog — og det er afskyeligt — at Enhver kjender min Hemmelighed! Om et Øieblik kommer han her — O min Gud! det tænkte jeg ikke paa — han kommer! Dette Øieblik, som jeg har ventet, drømt, ønsket saalænge, fylder mig med Angst og Rædsel! han kommer! her! — hvad vil han sige? og hvad skal jeg svare? Ak! gid han ikke kom! — at jeg aldrig skulde see ham mere — det var bedre saaledes — Jeg hører Nogen — man nærmer sig — det er ham! jeg er fortabt! (hun synker om i en Lænestol tilhøire).

Tiende Scene.

Jeanne. Elise.

Jeanne (med sit Arbeide). See saa, nu er alle mine Besøg fra Haanden, og Alt er efterseet.

Elise. Ah! er det Dig!

Jeanne (muntert). Nu vel, ja, det er mig — Du siger det saa tragisk — hvad er der iveien?

Elise. Intet — men — min Mand sagde før, at Du Kl. 3 — vilde gaae med ham i Asylet?

Jeanne (sætter sig til at sye). Jeg har bedet ham gaae uden mig! Da jeg allerede har tilbragt to Timer af Formiddagen der, frygter jeg for det skal faae Udseende af at Asylet er blevet oprettet for mig.

Elise (vender sig om og seer hende siddende). Ah! saa Du bliver? —

Jeanne. Ja vist — jeg kommer her med mit Arbeide for at holde Dig med Selskab. (Klokken slaaer 3 og Melfort kommer tilsyne i Baggrunden).

Elise (afsides). Ah! (hun gjør Tegn til ham at han skal fjerne sig, idet hun peger paa Jeanne).

Melfort. Hun er ikke ene — jeg kommer tilbage. (Han fjerner sig).

Elise (afsides.) Han fjerner sig.

Jeanne (betragter hende). Men hvad feiler Dig? Du er ganske forvirret?

Elise. O — siden imorges er der hændet en Række af skrækkelige Begivenheder! naar Du et Øieblik forlader mig — veed jeg ikke mere, hvad jeg skal gjøre.

Jeanne (reiser sig). Saa tal da!

Elise. Du har troet, at vi ved at tage paa Landet kunde undgaa Hr. Melforts Forfølgelse, men — Du kjender ham ikke — Du har ingen Anelse om hvad en Kjærlighed som hans vil sige.

Jeanne. Nu, videre!

Elise. Medens Du besøgte Skolen, de Fattige — hvad veed jeg, introducerte han sig under Paaskud af at besee Stedet, som er tilsalg. Jeg har seet ham igjen — han var her — paa dette Sted — jeg troede, jeg skulde dø — og min Sindsbevægelse har udentvivl smittet ham — thi han stammede — han vidste ikke hvad han skulde sige — standsede — min Mand fattede Mistanke — der blev forøget ved min Fætters drillende Spot — ved Gervaises Bemærkninger — —

Jeanne. Ja, det sagde jeg Dig nok!

Elise. Endelig blev det vitterligt for Alle — at Melfort ikke var kommen hertil for at kjøbe Huset, men at hans Besøg maatte have en anden Aarsag. Min Mand blev vred, og spurgte om Aarsagen til hans Besøg. Aarsagen! Hvorledes slippe ud af denne Forlegenhed? hvorledes finde et Paaskud! Jeg troede Alt var tabt — da han pludselig faaer en dristig Idee! en Idee, som kun Kjærligheden kan undskylde. Han har betroet min Mand, at han er kommen for at frie til Dig!

Jeanne. Til mig!

Elise. Han ubeder sig Din Haand!

Jeanne (med Vrede). Hvad hører jeg!

Elise. O, ti blot og hør mig. Her kommer en ny Forlegenhed — min Mand bliver henrykt ved denne Erklæring, og fatter øieblikkelig Godhed for ham — protegerer ham — indbyder ham til at blive, — her paa Landet — udentvivl for at gjøre Cour til Dig!

Jeanne. Det er ikke muligt!

Elise. Kun altfor vist — og han har bedet mig tale denne nye Friers Sag! han forlanger endogsaa, for at jeg bedre kan forsvare ham, at jeg skal see ham, gjøre Aftale med ham i Eenrum — og uden at Du faaer det at vide.

Jeanne. Umuligt!

Elise. Jeg ventede ham her Kl. 3 (Jeanne gjør en Bevægelse.) efter min Mands Befaling — Din Nærværelse har jaget ham paa Flugt.

Jeanne. Himlen være lovet! men det kan ikke vedblive saaledes! — jeg skulde hjælpe til at bedrage en Broder, som jeg elsker!

Elise. O nei, men —

Jeanne. Men — Du fatter ikke hvilken uværdig Rolle Du lader ham spille, og hvor jeg tjener til Paaskud — en bedragen Ægtemand, om han ogsaa var det ædleste af alle Mennesker — bliver altid latterlig — og det skulde jeg taale? Nei — jeg gaaer hen og fortæller ham Alt!

Elise. Og ødelægger for bestandig min Ro og min Lykke!

Jeanne (standser). Du har Ret. (efter et Øieblik's Taushed). Jeg vil tie — men paa een Betingelse —

Elise. Jeg underkaster mig den — det lover jeg — nævn den!

Jeanne. Det er, at Du for bestandig bortviser denne Herre fra Dit Hus, ja hvad mere er — fra Din Erindring.

Elise. Jage ham bort — men hvorledes? jeg beder Dig, sig det?

Jeanne. Ved at sige ham reent ud, han skal gaa sin Vei! Forresten blander jeg mig ikke mere i alt dette. Jeg lader Dig nu være ene — han maa reise — det er afgjort — det har Du lovet mig?

Elise. Han skal reise.

Jeanne. Godt! — det stoler jeg paa. (Hun gaaer ud i Baggrunden).

Ellevte Scene.

Elise alene.

Elise. Hun troer det er let at sige til En der elsker os — som har overvundet enhver Hindring for at nærme sig os, at sige ham reent ud, haardt og grusomt — gaa Deres Vei! — Det vil jeg aldrig være istand til — og dersom han ulykkelig og fortvivlet kaster sig for mine Fødder — dersom han græder — ah! han skal ikke reise — han skal blive! — men saa er det ude med mig! — Nei, jeg vil ikke see ham, han maa bort! Det sikreste, det fornuftigste er — at skrive ham til — at betro mig til ham — naar Alt kommer til Alt, saa er han en brav og ærekjær Mand! Der er ogsaa den Fordeel ved at skrive, at man kun siger hvad man vil — ikke mere — saaledes som naar han var her. — (Hun sætter sig ved Bordet og skriver.) Disse Linier ville være tilstrækkelige — troer jeg. Nei, det er ikke det, jeg vilde sige, det er formeget! (hun river Billetten itu, og putter den i Lommen, begynder derpaa igjen at skrive.) Dette er bedre — nei — det er ikke nok. — (Hun river paany Billetten itu, stjuler Stumperne og begynder paa en tredie.) Men jeg maa skynde mig — om man kom — og saae at jeg skrev — om man spurgte til hvem jeg skrev?

(standser) Jeg troer min Mand kommer! (skjuler hurtig Brevet i Mappen, reiser sig, og seer sig om). Nei — der er Ingen! (lægger Haanden paa Hjertet) Mit Hjerte banker som det skulde briste! det er umuligt at leve paa den Maade — det vil koste Livet. — (skriver staaende ved Bordet og bestandig seende sig om). „Reis, min Herre" — (standser) min Haand skjælver — han vil aldrig kunne læse det — (skriver) „reis, jeg beder Dem — dersom De elsker mig — dersom De, som jeg troer, er værdig til — til — (søger Udtrykket) min Agtelse" — det er saa koldt, og — Kjærlighed — nei — Godhed — det er bedre — „og den Godhed, man har bevaret for Dem" — (hestig) Ah! det er for meget, men nu staaer det der — man kan ikke kradse det ud — heller ikke begynde forfra — (synker ned paa Stolen.) det har jeg ikke Styrke til! Men hvorledes skal jeg nu faae dette Brev i hans Hænder? give ham det selv? O, nei, nei, det vilde jeg aldrig vove! — om jeg sendte det — jeg er saa ubehændig, at jeg vilde bære mig keitet ad! bede Jeanne besørge det? — hun er saa streng! — jeg tør ikke bede hende derom. (seer Gervaise, der bringer Blomster, som hun sætter i en Blomstervase tilhøire). Ah! Gervaise, som er mig saa hengiven, og hvem jeg kan stole paa. (lægger hurtig Brevet sammen og forsegler det.) At give hende et Brev at besørge, det er der jo ikke noget i. (kalder) Gervaise!

Tolvte Scene.

Gervaise. Elise.

Gervaise (nærmer sig). Frue!

Elise (affides). En ligegyldig Mine, om det er muligt (rækker Gervaise Brevet uden at see paa hende). Dette Brev, til Hr. Melfort.

Gervaise (tager Brevet). Søofficeren? han gaaer dernede i Alleen — dersom Fruen vil tale med ham?

Elise (forlegen). Nei vist ikke.

Gervaise. Jeg mener i Anledning af dette Brev — hvis det er til ham?

Elise (hurtig). Nei — nei, det er ikke til ham — det er til en af hans Venner — blot et Par Ord — et Anbefalingsbrev — han veed nok hvad det er — gaa — (affides) Jeg veed ikke hvad jeg siger!

Gervaise. Fruen kan være rolig, om et Øieblik skal det være besørget — og det ganske sikkert. —

Elise. Det er godt — gaa — gaa — og lad mig være ene.

Gervaise. Jeg løber, og er her strax igjen. (Hun løber ud tilhøire.)

Trettende Scene.

Elise alene.

Elise. Ak! jeg troede aldrig hun vilde! (reiser sig) Lykkeligvis, om saa Øieblikke vil han have modtaget mit Brev. (seer ud af Baggrunden) Jh min Gud! hun har mødt Eurvale — han standser hende! — de tale sammen — (kommer frem paa Scenen) hvad kan han have at sige hende?

Fjortende Scene.

Gervaise. Elise.

Gervaise (i Coulissen). Jh men, hvad skal det betyde? den Herre er noget ugeneert!

Elise. Hvad er det?

Gervaise (træder ind). Forestil Dem Frue — jeg løber alt hvad jeg kan, og idet jeg kommer forbi Buskadset, bliver jeg standset af Hr. Eurvale. „Hvad er det for et Brev", siger han, og snapper det, „er det et Kjærlighedsbrev?"

Elise (urolig). Hvilken Uforskammenhed!

Gervaise. Ja, ikke sandt Frue, det kom jo slet ikke ham ved? „Nei vist ikke" svarede jeg, „det er et Anbefalingsbrev, som Fruen har skrevet til en Søofficeer!"

Elise (søger at fatte sig). Hvad behøvede Du at sige ham det for?

Gervaise. Jo, jeg skulde nok lære ham! „ah", udbryder han, „saa veed jeg hvad det er, o den gode Cousine! det er til mig! det er det lovede Anbefalingsbrev, vær rolig jeg skal nok aflevere det, jeg gjemmer det saalænge." Jeg vilde tage det, men han vilde ikke give mig det.

Elise (vred). Men hvorfor saamegen Støi, saamegen Opsigt!

Gervaise. O, naar jeg faaer et Ærinde at udrette, tænker jeg kun derpaa.

Elise (som før). En Scene, der kunde drage Folk til!

Gervaise. Ja, Nogen kom der rigtignok; Deres Mand — —

Elise (forskrækket, affides). Min Gud!

Gervaise. Og Frøkenen, som skjændte! Hr. Eurvale løb sin Vei, og jeg skyndte mig ind til Fruen for at underrette Dem derom, og spørge hvad jeg nu skal gjøre?

Elise (hurtig). Slet intet. (affides) Der er skeet nok!

Gervaise. Ønsker Fruen jeg skal forlange Brevet tilbage?

Elise. Nei, vist ikke — jeg vil Dig intet mere, gaa — og lad mig være ene.

Gervaise. Jeg gaaer, jeg gaaer! jeg vidste ikke, at dette Brev var saa vigtigt. (Hun gaaer ud tilhøire).

Elise (ene). Det manglede kun! hun gjør allerede sine Bemærkninger! og dette Brev i Eurvales Hænder — og Jeanne, der Intet veed om hvad der er skeet — jeg vil underrette hende derom — der kommer hun med min Mand.

Femtende Scene.

Elise. Jeanne. Dalibon.

Jeanne. (til Dalibon). Nei, min Broder, nei, det er umuligt, jeg vil lade Din Kone være Dommer!

Dalibon. Lad gaa! jeg underkaster mig hendes Dom. (han kaster et Nummer af revue des deux mondes, som han har bragt med sig, paa Bordet).

Elise (sagte til Jeanne). Det er ude med mig — hvis jeg ikke kommer til at tale med Dig.

Jeanne (ligeledes). Umuligt!

Elise (ligeledes). Hvordan?

Dalibon (til Elise). Nu vel! Jeanne veed, at jeg nylig har talt med en ung Mand, en Søofficeer — Hr. Henri Melfort, som spiser hos os idag.

Jeanne. Ja, min Broder!

Dalibon. Og hvad er det saa, han forlanger, naar Alt kommer til Alt? Tilladelse til at blive modtaget — gjøre sin Opvartning — med et Ord, gjøre sig elsket.

Jeanne (med Uvillie). Aldrig!

Dalibon. Og hvorfor ikke?

Jeanne. Det behøver jeg ikke at sige.

Dalibon. Men man giver dog Grunde?

Jeanne. Grunde! — Grunde — jeg har kun altfor mange! Jeg vil ikke gifte mig — det har jeg sagt Dig — det er altsaa til ingen Nytte at tage imod en Frier.

Dalibon. Men denne fortjener, at der gjøres en Undtagelse! han er særdeles indtagende — det vil min Kone kunne sige Dig — han er ung, elskværdig, fyrig, lidenskabelig — ja al det vil Elise kunne bekræfte.

Jeanne (afsides). Dette er dog for stærkt!

Dalibon (vred). For stærkt! — hvorledes? jeg forlanger jo ikke at Du lige straks og paa staaende Fod skal gaae hen og gifte Dig med ham — man beder Dig blot om at modtage ham — og modtage ham vel!

Jeanne. Jeg!

Dalibon (heftigere). Du vil dog ikke afslaae min Vens Tilbud, uden at have seet ham? — han — min Velgjørers Neveu — — hør Jeanne, hidtil har jeg været god og overbærende imod Dig, men Godheden har sine Grændser, og dersom Du haardnakket hænger ved Din absurde Beslutning, dersom jeg ikke kan opnaa den mindste Opoffrelse, den mindste Opmærksomhed — saa er det forbi mellem os. Du holder ikke af mig, Du har aldrig holdt af mig.

Jeanne (afsides). Jeg, som i dette Øieblik — (høit) Hør mig, Broder, det er den første Scene af den Natur, der har fundet Sted mellem os.

Dalibon (bevæget). Destoværre for Den, som har fremkaldt den. (til Elise) Ikke sandt, lille Kone, og dersom hun ikke giver efter — —

Jeanne. Nu vel, jeg giver efter — jeg samtykker i — —

Dalibon. I at see Hr. Melfort, modtage ham?

Elise (bønligt). Ikke Andet — —

Jeanne. Godt! Men dersom han nu, efter at jeg har seet ham og hørt ham, ikke behager mig, love I mig saa Begge, at lade ham reise?

Dalibon. Det love vi. Der er han.

Sextende Scene.

Elise. Dalibon. Melfort. Jeanne.

Dalibon (gaaer Melfort imøde, og tager ham ved Haanden). See her, min kjære Jeanne, en Ven, som jeg foreslaar Dig. (Melfort nærmer sig Jeanne og hilser hende. Efter at have hilst ham igjen, løfter hun Øinene, og gjør en Bevægelse, der udtrykker Forundring).

Jeanne (afsides). Hr. Denneberg — ham!

Melfort. For at blive modtaget af Deres Hr. Broder og af Dem, har jeg gjort Regning paa Erindringer fra Fortiden —

Jeanne (afsides). Han vover at gjenkalde dem!

Melfort. Paa Deres Overbærelse, Deres Godhed —

Jeanne (bevæget). Min Herre! her i Huset har De saa Mange til at beskytte — forsvare og elske Dem — at De umulig kan tvivle om Deres Held — men —

Melfort. Der er dog et men!

Dalibon (munter). For Pokker! det finder man allevegne!

Melfort. Jeg vil endda prise mig lykkelig, om der kun er eet, og dette?

Jeanne (koldt). Skal jeg senere underrette Dem om.

Dalibon. Hun har Ret, lad os nu blot tænke paa Middagsmaaden! (til Elise) Vore Gjæster vente os i den lille Sal, vi have alle Egnens Honoratiores til Middag, Byfogden i Lagny, og Præsidenten for Landmandsforsamlingen, en meget elskværdig Mand. Hvad vor Underpræfect angaaer, der har opfordret mig til at oplæse en administrativ Afhandling over vort Departement, saa har han skrevet mig til, at han kommer ikke til Middag, men derimod iaften — vi mangle altsaa ikke Andre end vor Fætter Euryale (sagte til Melfort) ogsaa en Frier — men De skal ikke blive urolig — (afsides) Han maa dog ellers nu være kommen tilbage fra Banegaarden — — — ah! der er han! (gaaer Euryale, der kommer ind fra Baggrunden, imøde).

Syttende Scene.

De Forrige. Euryale.

Euryale. Her er jeg og medbringer en glubende Appetit! (sagte til Dalibon) Pak-

ken er i Havn, jeg har baaret den ind i Dit Værelse, uden at Nogen har seet den. (hvit, idet han bemærker Melfort) Ah! min Herre —

Dalibon (idet han præsenterer Melfort). Ja, som rigtignok ikke kom for at kjøbe mit Hus, men derimod for en langt vigtigere Affaire!

Euryale. Og hvilken?

Dalibon. Ja, det haaber jeg snart at kunne sige Dig.

Jeanne (afsides). Ah! den Uværdige!

Dalibon (vedbliver). Forøvrigt en dygtig Sømand — Hr. Henri Melfort.

Euryale. Hr. Henri Melfort? (med et Blik paa Elise) til hvem jeg har et Anbefalingsbrev?

Melfort. Til Deres Tjeneste, min Herre. (det ringer).

Dalibon (munter). Frue! der er Ferveret. Behag at byde Damerne Armen.

(Melfort byder Jeanne Armen).

Elise (til Euryale, der nærmer sig). Ja, men dette Brev? —

Euryale. O! hvor De er god Cousine!

Dalibon. Hvorledes?

Euryale. Min Cousine har skrevet et Anbefalingsbrev for mig til Hr. Melfort.

Dalibon. Det er vist et yndigt Brev!

Euryale. Jeg vil aflevere det efter Bordet.

Dalibon. Fortræffeligt! saa ville vi læse det sammen.

Elise. Ah!

Euryale. Hvad var det?

Elise. Intet! (hun tager hans Arm og følger efter Melfort og Jeanne, Dalibon gaaer ud tilsidst).

Tredie Act.

Samme Decoration.

Første Scene.

Melfort.

Melfort (kommer ind fra Salen tilhøire). Jeg kan ikke komme mig af min Forundring! Denne Dag, som jeg havde foresttillet mig saa henrivende, har kun været en Række af Skuffelser. Jeanne er ikke mere den samme, som da jeg forhen saae hende og hvor hun fortryllede mig. Hun er bestandig yndig, elskværdig, forekommende mod alle Mennesker — mod mig er hun kold høflig, en ironisk Tone lyder gjennem hendes mindste Yttringer — hvad har jeg gjort? hvad er min Brøde? at beile til hendes Haand, at fremstille mig for hende, med hendes Broders Samtykke. Jeg seer Intet i min Handlemaade, som fortjener hendes Vrede, eller kan retfærdiggjøre den Foragt, der synes at spille om hendes Læber! Ifølge den Characteer, jeg forudsætter hos hende, ventede jeg, selv i Tilfælde af et Afslag, en oprigtig Forklaring, som jeg endnu ikke har kunnet opnaae. Men hvad der sætter mig meest i Forundring, det er Svigerinden, Fru Dalibon; for Fanden! hende kommer jeg da ikke for at fri til, og alligevel synes hun ogsaa at have foresat sig at undgaae mig. — Saasnart jeg blot nærmer mig, flygter hun hen til sin Svigerinde — henvender jeg et Ord til hende, svarer hun mig neppe, byder jeg hende min Arm, for at føre hende fra Bordet, skulde man næsten tro, at hun skjælver af Angst; jeg er altsaa en Skræk for hele Huset. — Saa er der endnu en anden Kjedsommelighed: denne Fætter Euryale, det er et Brøvlehoved, en næsvis Nar, der lader til at gjøre Cour til Damerne, og synes at være sikker i sin Sag. Lykkeligviis har jeg da givet ham en Lection, som han ikke skal rose sig af. Den eneste, der er oprigtig og ligefrem, imod mig, er Dalibon. Den fortræffelige Mand vil saa gjerne see mine Planer lykkes, at han er overtydet om, at Alt gaaer fortræffeligt.

Anden Scene.

Melfort. Dalibon kommer ind fra høire Side.

Dalibon. Naa, min kjære Ven! af en Debut, af en første Sammenkomst at være, gaaer det ikke galt.

Melfort. Finder De?

Dalibon. Tænk bare paa hvordan Jeanne var; endnu igaar steilede hun for det blotte Ord: „Ægteskab", og nu opgiver hun for deres Skyld alle sine Tanker om Celibat; thi at modtage en Frier, er jo det samme som at have opgivet det.

Melfort. Hvoraf kommer da denne Ærgrelse, denne Vrede, som jeg har troet at bemærke ved det mindste Ord, jeg henvender til hende?

Dalibon. Det er jo ganske naturligt; hun er vred paa sig selv, fordi hun ikke modstaaer bedre, og fordi hun maaskee føler at hun begynder at elske Dem. —

Melfort. O, hvis det var sandt, hvis det engang kunde skee, vilde jeg vente saalænge det skulde være.

Dalibon. Og jeg smigrer mig med, at De ikke vil komme til at vente længe; jeg vilde anse det for en Lykke at faae Dem til Svoger, især hvis det kunde afgjøres endnu idag; idag er det en lykkelig Dag, det er min Bryllupsdag, og jeg beder Dem tilgive mig, om jeg ikke har været forekommende nok mod Dem før Bordet, men der er Noget, der gaaer mig om i Hovedet, Noget, der beskjæftiger mig meget. —

Melfort (hurtig). Og hvad er det?

Dalibon (hemmelighedsfuld). Det er en Present til min Kone. Et Smykke, Kjoler, Tøier, som jeg har ladet komme fra Paris, og jeg vilde nok iforveien brede det ud og

opstille det, saa at det kunde tage sig rigtig ud. Men for at Overraskelsen kan være fuldkommen, maa man fra nu af til iaften forhindre hende i at gaae ind i sit Værelse; jeg skal nok passe paa, men det er ikke let, og det er det, som gjør mig saa urolig. —

Melfort. I Sandhed, jeg beundrer Dem, De er Godheden selv. —

Dalibon. Aldeles ikke, det er nu min Fornøielse! det er reentud Egoisme; man holder af at see sin Kone gjøre Lykke, man er lykkelig ved at see hende smuk og fornøiet. Ja, min Kjære, det vil de selv erfare, naar De skal til at føre Jeanne paa Bal.

Melfort. Troer De, det vil skee?

Dalibon. Og De byder hende Armen, og hun vækker almindelig Opmærksomhed, og De hører hviske rundtomkring Dem: „En Pokkers kjøn Kone!"

Melfort. Ah! Deres Tillid gjenopliver min; De har saa meget Haab, at De ogsaa meddeler mig lidt.

Dalibon. Og dette Haab er ikke ugrundet; for det Første, tænker min Kone ligesom jeg; hun er paa Deres Parti.

Melfort. Er De sikker paa det?

Dalibon. Hvor kan De tvivle? Hvad bringer Dem til at tænke, at hun har brudt sit Ord?

Melfort. Jeg veed ikke selv; jeg har troet at bemærke — — —

Dalibon. Men I staae Jer jo godt med hinanden. Hun har givet Eurvale et Anbefalingsbrev til Dem.

Melfort (smilende). Det Anbefalingsbrev vil han maaskee ikke gjøre Brug af; thi efter Bordet er Fætteren og jeg kommen paa en spændt Fod med hinanden. —

Dalibon. I hvilken Anledning?

Melfort (seer ud tilhøire). O, min Gud!

Dalibon. Hvad er det?

Melfort. Det er hende, det er Deres Søster!

Dalibon. Nu da, skjælv ikke saadan — De — en Sømand!

Melfort. Dette Øieblik vil afgjøre min Skjæbne — hør — tael med hende, søg at faae at vide, hvad hun tænker om mig, og hendes Svar vil sige mig, om jeg skal blive, eller om jeg maa reise; — jeg beder Dem være ene med hende. (han gaaer ud tilvenstre).

Tredie Scene.

Jeanne. Dalibon.

Dalibon. Stakkels unge Mand! han rører mig, og jeg begriber ikke, at man kan have Hjerte til at være saa uhøflig imod ham. (høit) Jeanne! hvad siger vi saa? (hun tier) Du tier? (aftvides) det er et godt Tegn. (høit) Du seer altsaa, at en Frier, ved nærmere at tages i Øiesyn, ikke er saa skrækkelig en Ting, som Du forestillede Dig. See nu, Søster! tael nu oprigtigt med mig, Din bedste Ven. —

Jeanne. Du har forlangt, at jeg skulde see ham, modtage ham.

Dalibon. Nu?

Jeanne. Nu vel! han er kommet, jeg har seet ham. —

Dalibon (gniber sine Hænder, fornøiet). Og lig Cæsar har han seiret. —

Jeanne. Nei!

Dalibon. Hvordan? nei! alle Damerne, der vare hos os til Middag, vare ganske indtagne af ham, og jeg er ganske af deres Mening.

Jeanne. Det er muligt, men det er ikke jeg. —

Dalibon. En ung Mand, som elsker Dig, som tilbeder Dig, og det er smukt gjort af ham; thi Du er ikke hver Dag lige elskværdig. I de tyve Aar, jeg har kjendt Dig, har jeg troet, Du var forstandig, og idag opdager jeg, at Du ikke besidder sund Menneskeforstand, at Du er lunefuld, phantastisk, egensindig — og desuagtet vil han have Dig til Kone! Stakkels unge Mand!

Jeanne. Min kjære Broder! Det beviser at Sympathi og Antipathi ere Følelser, der ikke kunne forklares, og, at det ikke er min Skyld, om jeg behager ham, saa lidet som det er hans, om han ikke behager mig.

Dalibon (fornærmet). Hvad er det nu for et Raisonnement.

Jeanne. Det er et Raisonnement, som Du ikke kan have Noget at indvende imod. — Du og Din Kone have sagt til mig: „Samtyk i at modtage ham, og dersom han ikke behager Dig, lade vi ham reise"; jeg forsikkrer Dig, det har Du sagt; jeg har Dit Ord og forlanger, at Du skal holde det. —

Dalibon (søger at dæmpe sin Vrede). Hør Jeanne! Hvad Du her gjør: viser en Ven af mit Hus Døren og leder ovenikjøbet mig selv til at vise ham Døren; det er Forræderi, det er at misbruge min Tillid. —

Jeanne (koldt). Jeg har Dit Ord.

Dalibon (bryder ud). Nu vel, jeg skal holde Ord, siden Du tvinger mig dertil, men jeg vil ikke mere see eller tale med Dig, jeg vil aldrig tilgive Dig! Du synder ikke alene mod Venskabet, skjønner ikke derpaa, men Du tvinger mig ovenikjøbet til at forraade det!

(han gaaer)

Fjerde Scene.

Jeanne.

Jeanne (seer efter ham). Ja, jeg forstaaer, han er saaret, ydmyget, rasende. (smertelig) Han er ikke den Eneste, men det vil gaae over, det vil glemmes, Freden vil atter vende tilbage for ham og for — Andre.

Femte Scene.

Jeanne. Elise fra Døren tilhøire.

Elise. Endelig træffer jeg Dig!

Jeanne (koldt). Hr. Melfort er borte! Min Broder og jeg ere bronillerede, men hvor meget det end bedrøver mig, vil jeg dog ikke angre hvad jeg har gjort, hvis Din og Din Mands Rolighed for Fremtiden er sikkret.

Elise (bevæget). Men, det er det jeg frygter for, at den ikke er.

Jeanne (hurtig). Hvorledes?

Elise. Min Mand har fattet Mistanke om Noget; min Uro, min keitede Opførsel, min Forskrækkelse — thi jeg er lammet, jeg veed ikke hvad jeg gjør. Dette har Altsammen gjort ham opmærksom og mistænksom; ikke mod Melfort, men mod en Anden, som han ikke kjender, som han gaaer paa Spor efter; siden i Middags taber han mig ikke af Syne, han udspeider alle mine Bevægelser, følger ethvert af mine Skridt. For ganske nylig gik han op paa mit Værelse, og nedenfor Trappen hørte jeg ganske tydeligt, at han lukkede Døren til vort Sovekammer ilaas og tog Nøglen med sig. — Hvad kan det betyde?

Jeanne, Jeg veed ikke, maaskee at ... Men fremfor Alt maa jeg fortælle Dig Noget: Da jeg efter Bordet gav Gervaise en Befaling, svarede hun mig paa en saa næsviis Maade, at jeg strax gav hende sin Afsked.

Elise. Hvad har Du gjort? Det gaaer ikke an.

Jeanne. Gaaer det ikke an, at jage en næsviis Kammerpige bort?

Elise. Jo, med ethvert andet Tyende var det i sin Orden, imod hende er det en Uforsigtighed. —

Jeanne. Hvorledes det? Man skulde troe, Du var bange for hende. —

Elise. Nu vel, ja, jeg frygter for at hun har en Anelse om Noget, og Eurvale ogsaa. —

Jeanne. Hvad siger Du?

Elise. Alt er fortabt! jeg har skrevet til Melfort, han har mit Brev. —

Jeanne. Du har skrevet til ham?

Elise. For at bede ham tage bort, som Du forlangte; for at faae det til ham betroede jeg denne Billet til —

Jeanne (hurtig). Til Gervaise? — hvilken Uforsigtighed!

Elise. Det er endnu Intet! Ulykken, Hændelsen vil — —

Jeanne. Nu!

Elise. At denne Billet er faldet i Eurvales Hænder!

Jeanne. Og han har læst den?

Elise. Det veed jeg ikke, hvad skal jeg sige, jeg tabte Hovedet, naar man ikke er vant til saadanne Situationer. —

Jeanne. Vær rolig, naar Alt kommer til Alt, saa indeholdt dette Brev vel ikke noget Compromitterende?

Elise. Hvad mener Du?

Jeanne. Nu, Du sagde ham vel ikke, at Du elskede ham?

Elise. Jo, jeg troer det, (hurtig) for blot at faae ham til at reise, veed jeg ikke en Ting, jeg ikke kunde skrive.

Jeanne. Du har skrevet ham til! saa vil han svare.

Elise. O, nei, nei!

Jeanne. Du har idetmindste givet ham Ret dertil. (Sagte) Stille, der er Gervaise.

Sjette Scene.

Gervaise. Elise. Jeanne.

Gervaise (kommer ind paa Taaspidsen og nærmer sig Elise). Frue! Frue!

Jeanne (sagte til Elise). Seer Du allerede hendes hemmelighedsfulde Mine?

Gervaise (sagte). Et Brev fra Hr. Melfort!

Jeanne (sagte til Elise). Fra ham! hvad sagde jeg? (høit) Det er godt, Gervaise, det er Noget, han har bedet os besørge, jeg veed hvad det er — giv mig det!

Gervaise. Han har leveret mig det til Fruen — Fruens Navn staaer desuden udenpaa. —

Jeanne. Ligemeget! giv mig det, som jeg siger!

Gervaise. Jeg har kun at aflægge Regnskab for Fruen (betragter Jeanne betydningsfuldt), som beholder mig i sin Tjeneste, uagtet Alt, hvad man har rapporteret hende.

Elise (gjør Tegn, at hun skal gaae). Det er godt, giv mig det!

Gervaise. Som Herren er, saa ere hans Tjenere!

Elise. Det er godt! har jeg sagt, gaae!

Gervaise (trækker sig tilbage med en underdanig Mine). Ja, Frue, ja min kjære Frue!

(Hun gaaer).

Syvende Scene.

Elise. Jeanne.

Elise (synker ned i en Stol). Ah, jeg er tilintetgjort!

Jeanne (nærmer sig hende langsomt). Jeg tog Feil Elise, da jeg troede Du kun havde een Herre, nu har Du to; den anden er mere at frygte end Hr. Melfort. For Fremtiden er Du afhængig af Gervaise; jeg er kun her i Huset ved hendes Naade.

Elise. Hvad siger Du?

Jeanne. At dersom hun fordrer, at jeg skal tage herfra, maa Du beslutte Dig dertil og underskrive Befalingen.

Elise. Aldrig, aldrig!

Jeanne. Og Din Ære? Din Hemmelighed? Din Mand?

Elise (fortvivlet). O, min Gud! min Gud! — Men dette Brev, dette afskyelige Brev; det brænder i min Haand, hvad skal jeg gjøre med det?

Jeanne. Det vil ikke være til nogen Nytte at sende det tilbage, uden at læse det. Man maa kjende hans Planer og Hensigter — kort sagt — vide hvad han forlanger.

Elise (aabner hurtig Brevet). Troer Du? (Hun sætter sig ved Bordet tilhøire og læser). „Min Frue! jeg reiser, jeg forlader dette Huus — maaskee for bestandig . ." (fører Haanden til Øinene) Jeg kan Intet see mere.

Jeanne. Skynd Dig!

Elise (vedbliver). „Men det beroer paa Dem, om jeg skal berøves alt Haab; (bevæget) dersom den sandeste, ømmeste Kjærlighed kan vække nogen Interesse hos Dem . . ."

Jeanne (seer ud mod Baggrunden). Min Broder!

Elise (seer Dalibon træde ind). Min Mand! (hun skjuler Brevet i Nevuen, der ligger foran hende paa Bordet).

Ottende Scene.

Jeanne tilvenstre. Dalibon træder ind fra Baggrunden. Elise siddende ved Bordet tilvenstre, med Armen støttet paa Nevuen.

Dalibon (træder hurtig ind uden at see Damerne, Jeanne gaaer ham imøde, han seer hende og vender Hovedet bort uden at tale, idet han seer til den modsatte Side, bemærker han Elise, der sidder ved Bordet, han gjør Tegn til hende, at hun skal komme hen til ham). Kom herhen!

Elise (ved Bordet). Hvad vil De mig?

Dalibon (kort og utaalmodig). Kom herhen! (Hun forlader Bordet skjælvende). Baade Herren og Fruen i Huset ere for Øieblikket fraværende; Deres Fætter Eurvale er ene om at gjøre Honneurs; det er ikke passende, De maa gaae ind i Salonen.

Elise (bestandig urolig). Ja, min Ven! Deres Søster gaaer vel med.

Dalibon. Min Søster kan gjøre hvad hun behager; jeg taler ikke mere til hende.

Elise. Følger De med mig?

Dalibon. Nei! Hr. Melfort forlader os; han vil endelig reise strax, og jeg vil følge ham til Jernbanen, det er det Mindste jeg kan gjøre.

Elise. Det er for tidligt! Toget gaaer først Kl. halv Ni.

Jeanne. Du vil komme til at vente altfor længe.

Dalibon (uden at see paa hende). Nuvel, saa ville vi vente, vi ville snakke sammen, vi skulle nok faae Tiden til at gaae (til Elise, der paany har nærmet sig Bordet og taget Brochuren). Laan mig den Revue!

Elise (afsides). O, Himmel!

Dalibon. Hvad fattes Dig?

Elise. Mig? Intet!

Dalibon. Nuvel, saa giv mig Revuen!

Elise (giver ham den). Der, min Ven! Men hvad vil Du med den?

Dalibon. Jeg har neppe faaet Artiklen, som vor Underpræfect har skrevet, løbet igjennem; jeg vil benytte Tiden til at læse den, at jeg siden kan tale med ham derom. (Han gaaer ud i Baggrunden).

Niende Scene.

Jeanne. Elise.

Jeanne (der har fulgt sin Broders Bevægelser, synker ned i en Stol). Brevet!

Elise (ligeledes). Det var umuligt at tage det; han vendte ikke Øinene fra mig.

Jeanne. Nu er Alt tabt!

Elise. Jeg troede, jeg skulde døe!

Jeanne. O, Breve, Breve! forstaaer Du nu hvad jeg før sagde?

Elise. Ja, Breve — —

Jeanne. Tante Gertrude havde Ret! Men istedetfor at lade sig overvælde, mon man ikke med lidt Energie, eller lidt Behændighed, kunde finde Midler til at slippe ud af alt Dette. Lad see, lad see engang!

Elise. Hvor Du er god!

Jeanne. Det er nu ikke Øieblikket til at moralisere for Dig. — Min Broder elsker Dig saa høit, at han hellere end gjerne vil overbevises; lader os hjælpe ham, finde paa et Middel til at gjøre dette Brev forklarligt.

Elise. Men vi kjende jo ikke Indholdet!

Jeanne. Det er sandt! det er bedst at vente til vi blive anklagede!

Elise. O, jeg er fortabt — fortabt!

Jeanne. Nu da, har Du ikke mig? jeg vil forsvare Dig, jeg vil anklage mig selv; jeg tager Alt paa mig — jeg vil lyve —

Elise. Du!

Jeanne. Ja, og det tilgavns! at lyve for at frelse dem, man elsker, er en Synd, som hisset engang vil blive regnet os tilgode! Kom, kom!

Elise. At skulle være munter, elskværdig, smile til alle Mennesker, naar man døer af Angst; o, det er en Lidelse, jeg ikke kjendte.

Jeanne. Vær blot forsigtig, og lad Ingen mærke Noget.

Elise. Ja, Du har Ret! Lad mig fatte mig! gaa Du iforveien, jeg kommer strax.

Jeanne. Nu, vær rolig! ene bukker man maaskee under, men naar man er to, vinder man Seier. Vær blot rolig!

(Hun gaaer ud af Døren tilhøire).

Tiende Scene.

Elise, alene.

Elise. Hvor hun er god og fortræffelig! hvilken trofast Veninde! Lad mig nu skynde mig! (seer sig i Speilet) Ah! jeg bliver bange for mit eget Billede — selv om dette Brev Intet havde sagt, vil min Mand kunne læse Sandheden paa mit Ansigt! Hvilken Scene jeg forudseer! Hvorledes skal jeg udholde den? Hvor han vil blive vred! (udstøder et Skrig)

Ah, hans Brede vil ikke ramme mig alene. Han er taget bort med Melfort — og hvis han opdager denne Hemmelighed — hvad vil der skee? Min Gud! ak, Jeanne! Jeanne! Du havde Ret — bort! og for enhver Priis ville vi hindre dem fra — — der er han!

Ellevte Scene.

Dalibon (kommer ind med Brochuren under Armen). Elise.

Dalibon. Ah! er Du der endnu? (gaaer frem og tilbage i Sindsbevægelse). Er det ikke ubegribelig? uhørt? man skulde ikke troe det! (standser foran Elise, der er ganske forskrækket). Toget var taget afsted. —

Elise. Hvorledes?

Dalibon. Sommer-Trainene tage deres Begyndelse idag. Alle Afgangstider ere forandrede! det sidste Tog gaaer nu Kl. 10.

Elise. Og Hr. Melfort?

Dalibon. Ja, enten han vilde eller ei, blev han jo nødt til at tage tilbage med mig. —

Elise (afsides, glad). Ah! han har ikke læst Brevet!

Dalibon (nærmer sig sin Kone). Er Underpræfecten kommen?

Elise. Endnu ikke — Jeanne er i Salonen!

Dalibon. Jeanne! — Man behøver ikke hende! Underpræfecten kan nu komme, naar han vil — (lægger Brochuren paa Bordet) jeg er parat til at modtage ham.

Elise (forskrækket). Ah! Saa De har læst?

Dalibon. Ja, jeg har læst — jeg har læst nok!

Elise (afsides). Han veed Alt!

Dalibon. Lad os gaae ind i Salonen.

Elise (i den største Forvirring). Min Herre, et Ord!

Dalibon (utaalmodig). Siden! — De vente os derinde.

Elise (ligeledes). Ja, jeg følger Dem, men fordøm mig idetmindste ikke uden at høre mig! Jeanne vil sige Dem ligesom jeg — —

Dalibon (vred). Bestandig Jeanne! (Afsides) Atter Noget, der angaaer Melfort! han havde Ret! De to Svigerinder staae i Ledtog med hinanden. (Bryder ud) Det er et reent Komplot!

Elise. Jeg er skyldig, ganske vist meget skyldig!

Tolvte Scene.

Elise. Dalibon. Jeanne (kommer fra Salen tilhøire og har hørt de sidste Ord).

Jeanne (afsides). Den Uforsigtige! hvad siger hun?

Dalibon (vred). Hun tilstaaer det!

Elise. De skal vide Alt!

Dalibon. Det haaber jeg!

Elise. Vi ville sige Dem Alt!

Jeanne (høit, idet hun nærmer sig). Underpræfecten er kommet.

Dalibon. Ih, for Pokker!

Jeanne. Og ønsker at tale med Dig — med Dig selv!

Dalibon. Jeg kommer! men siden, naar vore Gjæster ere tagne bort, maa jeg have en Forklaring med dem; (til Jeanne) med Dig ogsaa — forstaae J?

(Han gaaer ud tilhøire).

Trettende Scene.

Elise. Jeanne.

Jeanne. Hvad har Du gjort?

Elise. Jeg kunde ikke holde det ud længer, det var umuligt! — jeg har sagt Alt, eller idetmindste lovet at sige Alt.

Jeanne. Hvortil denne Hast — hvorfor denne Tilstaaelse?

Elise. Han vidste Alt! Brevet er der ikke mere! See!

Jeanne (bladrer i Brochuren, som Dalibon har ladet ligge paa Bordet). Det er virkelig saa, der er Intet mere! —

Elise. O, dette ulykkelige Brev! hvilken Scandale! hvilken Skjændsel, og det for en Uforsigtigheds, en Romangrilles Skyld! ak! hvis alt Dette kunde være uskeet, jeg vilde kjøbe en saadan Lykke med mit Blod.

Jeanne. Tys! der er Euryale!

Fjortende Scene.

Elise. Jeanne. Euryale.

Euryale (udenfor). Nei, nei! jeg bliver ikke — siden han er kommet tilbage, saa gaaer jeg min Vei!

Jeanne. Hvad er det?

Euryale. Det er denne Hr. Melfort, som jeg troede var reist — jeg skjøtter ikke om at være i Selskab med ham, for han er slet ikke som de Sømænd, jeg har seet i Paris, han er aldeles ikke elskværdig, har aldeles ingen Verden. — Døm selv Cousine! Efter Bordet gik jeg ned til ham i Syren-Lysthuset, hvor han røg en Cigar i Selskab med to, tre unge Mennesker blandt vore Gjæster. — Da jeg kom, talte Dalibon om sin Omhu, sit Galanterie, sin uforandrede Kjærlighed til sin Kone, og jeg brød ud: „ja det troer jeg nok, han har ogsaa mig i Nærheden til at hindre ham i at negligere sig, hvis noget Saadant skulde arrivere — Fætterne ere Samfundets og de fornærmede Koners naturlige Hævnere". Denne Yttring vakte megen Latter, og opmuntret af det Bifald, jeg havde vundet ved paa en vittig og pikant Maade at udvikle et ungt Menneskes lykkelige Stilling som Husven, midt imellem fortryllende Damer, som De mine Damer, saae jeg et elskværdigt og ondskabsfuldt Smiil, et Smiil, saaledes som

man træffer det i et muntert Selskab, male sig paa alle Ansigter med Undtagelse af den unge Sømands, den unge Jean Barts, han forstaaer formodentlig ikke Salon-Vittigheder, thi han rynkede sine Bryn og tillod sig i en halv ironisk, halv truende Tone at fremkomme med nogle Ord, som jeg ikke tydelig erindrer, men Meningen var da den, at han raadede mig til — ja, det er kosteligt — hverken at gjøre Cour til den Ene eller Anden af Dem, da den Ene var hans Vens Kone og den Anden hans Vens Søster — en lang chevaleresque Tirade, som Galleriet selv vilde have fundet upassende; — hvorfor jeg da heller ikke værdigede ham noget Svar, men vendte ham Ryggen, røgende paa min Cigar.

Jeanne. Og deri gjorde De Ret!

Euryale. Ikke sandt? (vender sig til Elise) De indseer, at jeg ikke mere ønsker at skylde denne Herre Noget — jeg som havde isinde at levere ham Deres Anbefalingsbrev ...

Elise (afbryder ham). De har altsaa ikke givet ham det?

Euryale. Det skulde jeg vel vogte mig for! jeg trænger ikke til ham, vi ville blive hver i sit Element!

Jeanne. De har det altsaa endnu?

Euryale (peger paa sin Lomme). Her er det.

Elise. Ah! kjære Fætter!

Jeanne. Ah! min Herre!

Elise. Hvor De er god!

Jeanne. Hvor De er elskværdig!

Elise. Og dette Brev — —

Jeanne. Som nu er til ingen Nytte.

Elise. Jeg beder Dem — dette Brev.

Euryale. De ønske at faae det tilbage?

Jeanne. Ja, for at rive det itu!

Euryale. Tillader De — jeg har saa mange Papirer: Priiscouranter fra alle Deres Krømmere — (Han trækker flere Breve op af Lommen, som han løber igjennem).

Jeanne (sagte til Elise). Vi ere reddede; — der er ingen flere Beviser fra Din Haand.

Elise. Men det andet Brev, hans, og især det Løvte, jeg har givet min Mand, at tilstaae Alt for ham ...

Jeanne. Ja, det er Ulykken!

Elise (seer ud tilvinde). Jeg skjælver hvert Øieblik for at han skal komme.

Euryale (overrækker hende Brevet). Her er det.

Jeanne. Er der endnu mange Folk i Salonen?

Euryale. Kl. er først 9. — Underpræfecten har trukket Deres Broder hen i en Krog, for at afhandle en administrativ Forretning, der vil tage megen Tid.

Jeanne. Saameget desto bedre!

Elise. Og De er gaaet Deres Vei?

Euryale. Ja, fordi denne Herre traadte ind, — jeg kan ikke see ham — og saasnart han viser sig ... (afsides idet han seer Melfort). Der er han igjen!

Femtende Scene.

Elise. Euryale. Jeanne. Melfort (træder ind og hilser paa Damerne. Euryale hilser ogsaa og gaaer derpaa, uden at sige et Ord, ud i Baggrunden).

Elise (sagte til Jeanne). Lad os undgaae ham — om min Mand kom —

Melfort (nærmer sig dem bevæget). Da jeg imod min Villie og tvertimod Deres Befaling er nødt til at blive, beder jeg Dem tillade mig, at benytte disse faa Øieblikke til at udbede mig nogle nødvendige Forklaringer.

Elise (skjælvende). Af mig, min Herre? Det er umuligt, jeg kan ikke blive — —

Melfort. Min Frue, det er ogsaa Frøken Jeanne, jeg ønskede at tale med.

Elise (sagte til Jeanne). Bliv, det er det Forsigtigste, og hør ham — jeg vil lytte. (Hun gaaer ud tilvenstre).

Melfort (afsides, idet han seer efter hende). Bestandig det samme System, bestandig nerveus og flygtende for mig; men dennegang beklager jeg mig idetmindste ikke derover.

Sextende Scene.

Melfort. Jeanne.

Melfort. Min Frøken, siden imorges har det været mig umuligt at komme til at see Dem, tale med Dem, være ene med Dem. Jeg kjender Deres Mening med Hensyn til mig, jeg kjender min Dom, jeg appellerer ikke — jeg underkaster mig. Men da jeg fremfor Alt sætter Priis paa min Dommers Agtelse, forlanger jeg, forinden jeg tager bort, at det maa tillades mig at fremkomme med mit Forsvar, og jeg beder Dem derfor at høre mig, uden at afbryde mig!

Jeanne. Min Herre, det lover jeg Dem, det er ikke mere end billigt, at De faaer Frihed til at forsvare Dem (Melfort sætter sin Hat fra sig paa Kaminen, Jeanne gaaer over paa høire Side). Hvad De end kan have at sige — jeg skal høre Dem tilende. (Hun sætter sig).

Melfort. Da et Uheld — lykkeligt for mig, og som jeg ofte har velsignet — gav mig Leilighed til at træffe Dem i Deres Tantes, Fru d'Annecourts Slot, var jeg forvisst og nødt til at skjule mit Navn. — Efter de faa Dages Forløb, som jeg tilbragte hos Dem, havde jeg af Taknemlighed ikke alene helliget Dem mit Hjerte og denne Arm, som jeg næsten skylder Dem, men jeg havde lovet mig selv — og jeg gjentog dette Løfte imorges for Deres Broder, at jeg enten vilde have Dem til min Hustru eller døe ugift. Ja, jeg siger Dem det ligeud: De er den første, den eneste Qvinde, jeg nogensinde har elsket.

Jeanne (med Vrede). Min Herre! (Hun reiser sig, men sætter sig igjen).

Melfort. Ah! De har lovet ikke at afbryde mig! Mine Illusioner vare ikke af lang Varighed. — Deres Broder har sagt mig, at De har svoret, aldrig at ville gifte

Dem. Jeg besidder maaskee Ømhed og Hengivenhed nok, men ikke tilstrækkelig Fortjeneste til at bringe Dem til at glemme denne Deres Eed, det erkjender jeg; jeg veed at lade mig selv vederfares Ret; men blandt de Egenskaber, jeg fordum beundrede hos Dem, var der een, der glimrede — Aabenhjertigheden! Den har jeg ikke gjenfundet idag. — De burde ligefrem og oprigtigt have sagt mig Grunden, hvorfor De afslog min Bøn. — Min Kjærlighed, som De ikke vilde modtage, fortjente hverken den Spot eller den Foragt, hvormed De har modtaget den. — Man skylder dog den Overvundne nogle Hensyn, og det at skulle gjøre Afkald paa Dem, min Frøken, er saa stor en Smerte, at den vel fortjente, at man søgte at mildne den ved nogle venskabelige Ord. Nu vel, skjænk mig idetmindste det Haab, engang at kunne erhverve Deres Venskab, De vil ikke skjænke det til en Uværdig — det er Alt hvad jeg forlanger.

Jeanne (koldt). Min Herre, jeg har hørt Dem — og jeg spørger nu Dem, hvorfor De troer Dem forpligtet til at sige mig alt Dette?

Melfort (forundret). Hvorledes min Frøken?

Jeanne. Siden vi nu ere ene, og al Forstillelse fuldkommen unødvendig . . .

Melfort. Jeg forstille mig? bedrage? Hvorledes, min Frøken! er De kommen paa en saadan Tanke — i hvilken Hensigt? — af hvilken Grund?

Jeanne. Nei, det er for Meget, (spottende) og De vover at sige til mig, at De elsker mig?

Melfort. Ja, det vil jeg vove at sige baade til Dem og Deres Broder, ja, til hele Verden.

Jeanne (som før). Og De er virkelig kommet hertil, for at ægte mig?

Melfort. Min Frøken! jeg antager ikke, at Nogen har kunnet tillægge mig nogen anden Hensigt.

Jeanne (som før). Og det er derfor, at De har henvendt Dem til min Broder?

Melfort. Ja, min Frøken!

Jeanne (som før). Det er saaledes, at De har vundet hans Venskab?

Melfort. Ja, min Frøken!

Jeanne (bryder ud i Vrede). Min Herre!

Melfort (vred). Min Frøken! Det er uhørt, uforklarligt; de simpleste og naturligste Ting synes Dem utrolige og usandsynlige i min Mund. — Gudsdød! jeg elsker Dem, fordi jeg ikke kan lade det være, og jeg begriber ikke, hvorledes De saaledes kan tvivle om mine Løfter. Jeg har kun eet Ønske, og det er, at fornye disse Løfter ved Altrets Fod!

Jeanne (afsides, betragtende ham opmærksomt). Denne aabenhjertige og ærlige Mine . . (medens han gaaer op imod Kaminen) . . Om han virkelig talte Sandhed? Det er ikke muligt — (gaaer over tilvenstre) Men hvorledes skal jeg faae det at vide, uden at compromittere Elise og forraade hendes Hemmelighed? (seer hen til Døren tilvenstre) Hun er derinde, hun lytter — nu vel! for at helbrede hende — (fører Haanden til Hjertet), eller mig — jeg vil fuldende. (Hvirt, idet hun vender sig til Melfort, der staaer ubevægelig og venter hendes Svar) Min Herre! De har kun talt til mig om mine gode Egenskaber; jeg — det vil blive meget langvarigere — jeg vil tale til Dem om mine Feil. Jeg er — for det Første — meget vantro, meget mistænksom. (Sætter sig). Vil De gjentage Alt, hvad De har sagt?

Melfort (tager Plads ved Siden af hende, levende). Meget gjerne, min Frøken!

Jeanne. De sagde, om jeg husker ret, „at jeg var den første, og den eneste Qvinde i Verden, som De havde elsket"?

Melfort. Det er Sandhed! Jeg har aldrig elsket nogen Anden.

Jeanne (med Betydning). Ingen? De frygter ikke for at sige dette høit?

Melfort. Ved min Ære! nei. Min Barndom hengik under lange og møisommelige Studier, min Ungdom ombord i et Skib. Reiser, Krig, det strænge Arbeide, min Stilling fører med sig, levnede Lidenskaberne kun lidet Spillerum. — De vil altsaa forstaae, at det var ganske naturligt, at jeg Ingen elskede førend jeg saae Dem — senere var det endnu mere naturligt. — Uden Stilling, uden Formue, kunde jeg ikke tænke paa at gifte mig. Min Skjæbne forandredes, jeg skyndte mig tilbage, ene for Deres Skyld; men hvem skulde jeg henvende mig til, for at tale min Sag? Deres Tante Gertrude, denne fortræffelige Fru d'Annecourt, var ikke mere, Deres Broder kjendte jeg endnu ikke; — jeg tænkte paa Fru Dalibon, der var en fordums Veninde af min Søster; jeg satte mit Haab til hende. — Nu vel! istedetfor at modtage mig, opmuntre mig — har hun den hele Dag ikke tilladt mig at indlede en Samtale med sig, og derfor — men det er maaskee Uret at sige det til Dem, hendes Svigerinde . . .

Jeanne (hurtig). Nei, nei! tilstaae Alt — vi ere jo blevne enige om at være oprigtige — Nu vel, min Herre?

Melfort. Nu vel! (stærkt). Jeg finder hende aldeles utaalelig!

Jeanne (hurtig). Tal sagtere!

Melfort (seer henimod Salonen). De har Ret! man kunde høre mig. (Vender sig imod Døren tilvenstre, idet han taler til Jeanne). Nu vel, ja, utaalelig, uforklarlig! hun hverken seer eller hører; byder man hende Armen, skjælver hun; sætter man sig ved Siden af hende, besvimer hun. Det er en uafbrudt Række af Nervetilfælde!

Jeanne (vil bringe ham til at tie). Min Herre! . . .

Melfort. Jeg blev øieblikkelig grebet af en Antipathie . . .

Jeanne (som før). Min Herre! jeg beder Dem . . .

Melfort. Jeg havde Uret! og jeg fortryder det ogsaa. Stakkels Kone!

Jeanne. De beklager hende?

Melfort. Javist, hun er ikke rigtigt klog! Der maa være Noget forstyrret i hendes Hjerne. — For det Første, de Symptomer, jeg nylig anførte . . .

Jeanne (lettet). Aa, hvis det ikke er Andet.

Melfort. Ja, men der er ogsaa forunderlige Distractioner.

Jeanne. Distractioner?

Melfort. Hør kun! I det Øieblik, jeg stod i Begreb med at tage bort, skrev jeg med hendes Mands Tilladelse og i hans Nærværelse et Brev til hende.

Jeanne. Hvorledes? min Herre! Dette Brev, som nylig blev afleveret ved Gervaise?

Melfort. De har læst det? Saa kan De selv dømme, om det var passende — det var i ethvert Tilfælde et Brev, der omhandlede personlige og intime Forhold — en Familiehemmelighed — betroet til hende alene — nu vel! dette Brev, som hun burde have gjemt, ved De hvor jeg fandt det?

Jeanne (afsides). O, min Gud!

Melfort. Paa Jernbanen, i en Brochure, som hendes Mand havde lagt paa en Canapee i Venteſalen!

Jeanne. O, Himmel!

Melfort. Jeg tog det, uden at Dalibon mærkede det; thi han, som er en samvittighedsfuld Mand, vilde ellers blevet vred.

Jeanne (hurtig). Og dette Brev? — Det har De endnu?

Melfort. Javist! jeg har det hos mig, og jeg agter at beholde det.

Jeanne (indsmigrende). Vilde De betroe det til mig? jeg vilde gjerne læse det igjennem. —

Melfort (giver hende det). Med Fornøielse, Frøken!

Jeanne (tager Brevet og betragter det, afsides) Ja, det er det Samme (læser høit, idet hun vender Ryggen mod Melfort, altsaa vendt mod Døren tilvenstre). „Min Frue! jeg reiser, jeg forlader dette Huus, maaskee for bestandig; men det kommer an paa Dem, om ethvert Haab skal berøves mig. Dersom den sandeste, den inderligste Kjærlighed kan indgyde Dem nogen Interesse, saa tael min Sag hos Deres Svigerinde; siig hende, at jeg har elsket hende i tre Aar, at hun i tre Aar har været Maalet for alle mine Tanker, al min Higen! men hun støder mig bort, hun forbyder mig at elske sig. — Siig hende Frue, at det kun er hendes Befaling, jeg kan adlyde . ."

(Jeanne standser).

Melfort. O, Himmel! hun er bevæget.

Jeanne (bliver ved). „Dersom jeg engang, takket være Dem, kan vinde Seir, hvor fjern den Dag end er — naarsomhelst den indtræffer — skal den finde mig fri, bestandig fri. Naar man har haabet, at faae Jeanne til Kone, kan man ikke ægte, ikke elske nogen Anden" (afsides, idet hun betragter ham). Stakkels unge Mand! (høit med en indtagende Mine, der skal skjule hendes Sindsbevægelse). Min Herre! naar jeg har Uret, tilstaaer jeg det altid og gjør min Uret god igjen, forsaavidt det staaer i min Magt, jeg vil altsaa sige Dem . . . . tys — min Svigerinde!

Melfort. Hun kommer ret beleiligt! Hvorledes er det nu muligt, at lade være at hade en saadan Kone?

(Fjerner sig og tager Plads ved Bordet tilhøire).

Syttende Scene.

Elise, fra Værelset tilvenstre. Jeanne. Melfort.

Elise (bleg og bybrevæget, sagte til Jeanne). Ah! nu hader jeg ham — jeg afskyer ham!

Jeanne. Samme Ord, samme Følelser! hvilken Sympathie!

Attende Scene.

Elise, Jeanne tilvenstre. Dalibon og Euryale træde ind af Døren tilhøire. Melfort sidder ved Bordet tilhøire.

Dalibon. See saa, nu er da endelig Underpræfecten borte!

Euryale. Ja, alle Mennesker have lettet Anker! (seer Melfort, afsides) undtagen denne Herre, som jeg haaber snart vil gjøre ligesaa.

Dalibon. Gud være lovet! nu kan jeg da endelig gjøre mig vred efter Behag. — Man skylder mig Forklaringer her.

Elise (fortvivlet). De skal faae dem, min Herre!

Dalibon. Nu, det er godt!

(Han gaaer hen og taler med Melfort).

Jeanne (sagte til Elise). Hvad vil Du gjøre?

Elise (ude af sig selv). Sige Alt — Det skal være min Straf!

Jeanne (halv sagte). Og hans Ulykke!

Dalibon (til Melfort med Vrede). De har Ret, det var et Komplot, min Kone var imod Dem!

Elise (forskrækket). Jeg?

Jeanne. Nu vel, ja! see det er det, hun ikke turde tilstaae (til Melfort) og som jeg vilde sige Dem, min Herre! Længe før Hr. Melfort kom hertil havde hun lovet at bruge sin Indflydelse hos mig til Fordeel for hendes Fætter, Hr. Euryale.

Euryale. Det er sandt!

Jeanne (soger sine Udtryk). Og da hun ved sit Løfte og sine Slægtskabsforhold, troede sig forpligtet til at tjene hans Planer . . .

Euryale. Den gode Cousine!

Jeanne. Har hun maaskee ikke protegeret denne Herre med saamegen Iver, som Du kunde ønske, og, stillet mellem sin Mand og sin Familie, har hun ondt med at iagttage den strengeste Neutralitet.

Dalibon (fortrydelig). En væbnet Neutralitet!

Jeanne. Nei, desuden var hun saa bedrøvet, saa urolig, saa angrende over ikke i alle Maader at have efterkommet sin Ægtherres Ønsker, at jeg i enkelte Øieblikke har seet hendes Hoved ganske forbirret.

Melfort. Hvorledes? saa det var Grunden!

Jeanne (til Melfort). Til den Uro, De har været Vidne til, (til Dalibon) og til den Fortvivlelse, hvori Du nylig fandt hende, og istedetfor at bede hende om Tilgivelse, kommer Du her som en Inqvisitor og underkaster hende et Forhør.

Melfort. Jeg vil aldrig tilgive mig at have været Aarsag dertil.

Dalibon (formildet). Heller ikke jeg, lille Kone! at have været saa streng, men det angik en Ven.

Elise (til sin Mand). Og til Beviis paa min Anger, beder jeg nu Jeanne af mit ganske Hjerte om at ægte Hr. Melfort, ja, det er den eneste Udvei til at forsone mig med mig selv!

Euryale (afsides). Nu har hun vendt om!

Dalibon. Det er godt! det kalder jeg at gjøre sin Uret god igjen, og dersom Jeanne ikke er den personificerede Stivsind, saa vil hun følge Dit Exempel. (Til Jeanne). Hør nu, han elsker Dig saa høit, giv nu efter og gift Dig med ham.

Elise (bønlig). Ja, ja! gift Dig med ham!

Euryale (sagte til Jeanne). Nei, gift Dem ikke med ham! det raader jeg Dem til.

Jeanne. Undskyld, dette er en Sag, som kun angaaer mig alene, og De veed, at jeg aldrig lader mig paavirke — det er bekjendt nok! Før vilde jeg af mig selv have henvendt et Par Ord til denne Herre, til Gjengjeld for hans Brev, disse Ord vil jeg nu sige ham, men til ham alene, og dersom han saa ikke føler sig tilfreds, staaer det ham frit for at tage bort herfra. (Melfort er gaaet frem paa Scenen, hun nærmer sig ham og siger langsomt) Henri! i tre Aar har jeg elsket Dem.

Melfort (udstøder et Skrig). De elsker mig?

Euryale. Saa, der kuldseilede jeg!

Melfort. Men — hvorledes . .?

Jeanne. Spørg ikke. De maa tage mig som jeg er, med alle mine Feil!

Melfort (glad). Jeg tager Dem, jeg tager Dem — jeg ønsker ikke Noget anderledes!

Dalibon. Naa, lille Kone! endelig og ikke uden Møie fik vi da vor Søster gift med en god Mand.

Elise (betragter ham glad og med Godhed). Ja, men ikke bedre end min egen fortræffelige Mand, som jeg er stolt af.

Dalibon (leende). Hvad gaaer der af Dem?

Elise (munter). Det gaaer der af mig, at jeg nu er fornøiet og at jeg elsker Dig!

Dalibon (til Jeanne med et Udbrud af Glæde). Hun siger „Du" til mig! (til Euryale) og naar hun nu faaer at see de Ting, jeg vil overraske hende med?

Elise (til Jeanne). Hvilken Lykke! det var kun en Drøm!

Robert af Normandiet.

Opera i fem Acter af **Scribe** og **Delavigne.**

Musiken af **Meyerbeer.**

Oversat og indrettet for den danske Skueplads

af **Th. Overskou.**

Personerne.

Robert, Hertug af Normandiet.
Isabella, Prindsesse af Sicilien.
Prindsen af Granada, stum Person.
Bertram, Ridder, Roberts Ven.
Alberti, Ridder.
Raimbaud, en Landmand fra Normandiet.
Alice, hans Fæstemøe.
En Herold.
Riddere, Damer, Pager, Almuen, onde Aander.

Handlingen foregaaer paa Sicilien.

Første Act.

En romantisk Egn ved Havet; i det Fjerne sees Palermo. Telte ere opslagne i Baggrunden under Træerne.

Robert og **Bertram** sidde ved et Bord i Forgrunden paa den ene Side; de tømme Bægrene og blive opvartede af Roberts Tjenerskab. **Alberti** og flere **Riddere** sidde i et muntert Drikkelag paa den anden Side.

Chor.

Skjønt Druens Purpur skummer;
Skjenk i til Bægrets Rand!
En Ruus af Jordens Kummer
Til Fryd forvandle kan!
De Glæder, som ei sviger,
Jeg kjæk forfølge vil!
Ha! Druer, Spil og Piger,
Kun dem jeg offrer til!

Robert hæver Bægeret.

Ha, vilde Lyst! Du er mig Livets Held!
Jeg flammer høit af Higen efter Dig,
Skjøndt Du har bragt mig til Fortvivlelse!

Bertram.

Fortvivle? Du?

Robert.

Har ei min Lidenskab
Fravendt mig mine Undersaatters Hjerter?

Bertram.

Til Gjengjæld har den skjænket Dig de Skjønnes.

Robert.

Og Isabella, hende, jeg tilbeder,
Er tabt for mig! Siciliens Konge,
Som foretrak en Prinds af Granada
For mig, den Landsforviste, negted mig
Sin skjønne Datters Haand. I Raserie
Jeg vilde føre hende bort — ha, jeg
Blev overvældet, og hvis ei, min Ven!
Du med fast meer end menneskelig Kraft
Mig havde revet ud af deres Vold,
Da var jeg —

Bertram.

Stille! jeg gav Dig kun Livet,
Men Du har skjenket mig en Ven!

Robert rækker ham Haanden.

For evig!

Bertram.

Men hvorfor mørk, Robert! da Haabets Glands
Bestraaler skjønt Din Kjærlighed?

Robert.

Du spotter?

Bertram.

Siciliens Konge giver en Tournering
Til Ære for sin Datter, og da Prindsen
Er, efter Rygtet, den mandhaftigste
Af alle Riddere, har Kongen, som
Med Tryghed stoler paa hans Heltekraft,
Gjort Isabellas Haand til Kampens Priis!

Robert med Ild.

Saa er hun min; thi glødende af Fryd
Og dristig Ungdomskraft jeg knuse skal
Hver Helt, som vil frarive mig min Elskov!

Bertram.

Og Tusinder Din Seier skal beundre!
See, hvor de muntre Skarer strømme sammen
Og leire sig i Skovens kjøle Skygger!
Palermo har ei Ly til alle dem,
Som ile hid at see den rige Fest.

Robert.

En Flok af vakkre Riddere, hvis Skjolde
Skal snart gjenlyde af mit Sværd, har samlet
Sig hisset om de fulde Bægere.

til Ridderne.

Paa Eders Sundhed!

Alberti.

Tak, min ædle Herre!
Velkommen i vor Kreds; vi savne kun
En Troubadour, og Glæden er fuldkommen.

Robert.

Her vrimler jo af Provençaler! — Op!
Grib den, som er Jer nærmest, og vil han
Ei synge for en Pung med Guld, lad Sværdet
Ham tvinge til at gjøre det for Intet!

seer Raimbaud, som staaer i Baggrunden, og betragter Ridderen.

See der er en ubevæbnet, stille Mand,
Som synes kun at vente paa vort Bud!
Kom hid!

Raimbaud nærmer sig.

Robert kaster en Pung til ham.

See der! syng os en munter Vise!

Raimbaud.

Tilgiv, Hr. Ridder! jeg er ingen Sanger;
Men kun en Landmand, født i Normandiet.

Robert heftig.

I Normandiet?

Bertram sagte til Robert.

I Dit Fædreland,
Som har forfludt Dig.

Alberti.

Træl! syng strax!

Raimbaud.

Ak Gud!
Jeg kjender ingen Viser uden den
Som synges hjemme om vor ædle Hertug
Robert den Djævel, som man kalder ham!

Robert trækker Dolken.

Du vover —

Bertram holder ham tilbage.

Rolig!

Alberti.

Syng den, syng!

Raimbaud.

Hr. Ridder!
Det gjør jeg nødigt.

Alberti.

Du betænker Dig?
Skal da min Dolk —

Raimbaud.

Ak nei! jeg vil!

Alle.

Begynd!

Raimbaud.

Ballade.

1.

I Normandiet, til Folkets Lykke,
En ædel Hertug Sceptret bar,
Hans Datter Bertha, Hoffets Smykke,
Kold som Jis mod Kjærlighed var!
En Prinds, som ei nogen mon kjende,
Da til Gjæst ved Hoffet man fik,
Og Bertha, som var Elfkovs Fjende,
Blev dens Slavinde ved hans Blik!
Ha, Mørkets List! o Vanvids Flamme!
Tænk, Prindsen var — saa siges der —

Ridderne.

Hvad siges der?

Raimbaud.

En mægtig Green af Helveds Stamme;
Hans rette Navn var Lucifer!

Ridderne.

Det Eventyr ret moersomt er!
Saa Prindsen var den Samme,
Som Lucifer?

Raimbaud.

Ja, han var Lucifer!

2.

Han var den Aand, som Alle skjænker
Størst Respect i Djævelens Stat,
Og det med Ret, naar man betænker,
Han forestaaer Helvedes Skat!
Her ogsaa hans Rigdom forførte;
Thi han Fader og Datter henrev,
Den Falskes Sukke hun henrykt hørte;
Med største Pragt de viet blev.
Ha Mørkets List! ꝛc.

3.

Af denne Pagt, hvorfor man skjælved,
Snart en Søn til Rædsel fremgik,
Robert, Robert, en Søn af Helved',
Som efter Djævlen Tilnavn fik.
Han bringer Sorg i huuslig Kjæde,
Sorg i Tournering ved Død og Saar!
At rane de Skjønne, det er hans Glæde,
Og naar i Dalen mørk han gaaer —
Da fly! afsted! ja fly, o fly, Hyrdinde!
Det er Robert, i hvem Enhver
Strax hans Faders Aand vil gjenfinde
Og der, som han, er Lucifer!

Ridderne.

Det Eventyr ret moersomt er!
Saa Sønnen er den Samme
Som Lucifer?

Robert.

som hidtil har bekjæmpet sin Harme, springer op ved den sidste Strophes Slutning.

Det gaaer for vidt! knæl, nedrige Vasal!
Jeg er Robert!

Raimbaud knælende.

O Naade, ædle Herre!

Robert.

Gjør strax Din Bøn, bered Dig til at døe!

Raimbaud.

Forbarm Jer, Herre! jeg er kommen hid,
Ledsaget af min Brud, som vandred fromt
Til dette Land med Bud fra Eders Moder!

Robert.

Ha! fra min Moder? og hvo er Din Brud?

Raimbaud.

Alice, Eders Barndoms Legesøster!

Robert levende.

Saa ild, før hende hid!

Raimbaud.

Hun er her strax!

Løber ud.

Bertram afsides

En yndig Brud — og dette varme Hjerte —
Ha, sligt et Mode fryder Mørkets Aander!

høit.

Kom Riddere! lad ham alene; thi
En Barndoms Legesøster vækker ofte
Erindringer, som blive Hjertet kjærest,
Naar de udfolde sig i Ensomhed!

Alle.

Ja, afsted!

De ile ud.

Bertram sagte.

Jeg speidende vil lytte til hvert Ord!

Han følger de andre; men vender strax tilbage og lurer i Baggrunden.

Raimbaud fører Alice ind.

Gaa Du kun dristigt til og sig ham Alt.
Imidlertid gaaer jeg til Præsten for
At gjøre Alting færdigt til vort Bryllup.
Ved Solens Nedgang kan Du møde mig
Paa Stien blandt Ruinerne.

Gaaer.

Alice nærmer sig Robert, som sidder ved Bordet.

Min Hertug!

Robert springer op.

Alice! — kald mig Broder! Elskte Minde
Om mine glade Barndomsdage, tal!
Du bringer mig —?

Alice.

En kjærlig Moders Villie.

Robert.

Hvad byder hun sin Søn? O vil hun trykke
Mig til sit Hjerte?

Alice.

Det er bristet.

Robert.

Gud!

Alice.

Hun er ei meer!

Robert

Min Moder! vilde Oval!

Alice.

Romance.

1.

Gaa, sagde hun, og sig til min Søn,
Som rev sig koldt fra mit Moderhjerte,
At selv i Dødens bittre Smerte
Jeg slutted ham ind i min Bøn!
O, formild Angstens Oval i hans Indre,
Naadens Gud skal styrke hans Sjel,
Thi hist, hvor mildt Himlens Stjerner tindre,
Hans Moder beder for hans Held!

2.

O sig: ham i Afgrundens Oval
Helved ved List Lykke vil vise!
Vær Du hans Engel, arme Alice!
Selv mellem Ier han vælge skal.
Gid han fromt den Gud vil adlyde,
Som naadig forløser min Sjæl;
Glæde og Fred han da skal nyde
Hvor varmt jeg beder for hans Held!

Robert mørk.

Jeg kunde ei tillukke hendes Øine!

Alice.

Her har jeg hendes sidste Villie, som
Du først skal aabne, naar Du føler Dig
Din Moder værdig.

Robert.

Giv mig den — dog nei!
Bevar den, min Alice! Jeg nedbøies
Af Skam og Kummer; ak mit Hjerte nærer
En Ild, som flammer mere stærk end den
Min Moders Ømhed tænder.

Alice.

Hvad? Du elsker?

Robert.

Prindsessen af Sicilien; men ak,
I Dag jeg kjæmpe skal for hendes Haand,
Og veed ei om endnu hun elsker mig.

Alice efter et Øieblik's Betænkning.

Robert! jeg vover Alt for Din Lyksalighed!
Man siger, at de unge Piger kan
Hver Dag med Bønner nærme sig Prindsessen:
Jeg blander mig med dem, og bringer hende
Fra Dig et lille Brev — o skynd Dig! skriv!

Robert med Ømhed.

Min gode Aand! velan, det vil jeg!

Ier ind i Teltet.

Alice staaer fordybet i Tanker; Bertram nærmer sig langsomt og staaer tæt ved hende, da hun paa eengang hæver Øinene.

Alice forfærdet.

Gud!

Robert kommer tilsomt tilbage med Brevet.

See der!

Alice til Robert, med dæmpet Stemme.

Hvo er den mørke Skikkelse?

Robert.

Bertram, en tapper Ridder og min Ven
I Liv og Død! — Men hvorfor skjælver Du?

Alice som før.

Der hænger i vor Kirkes Chor et Billed,
Som viser Englen Michaels Kamp med Satan,
Og denne ligner —

Robert smilende.

Englen?

Alice gysende.

Nei, den Anden!

Robert.

Hm, hvilket Indfald!

Alice.

Nu, farvel! Jeg trofast
Besørger Brevet før jeg gaaer at møde
Min Brudgom ved Ruinerne.

Gaaer.

Bertram.

Til Lykke
Med denne skjønne Fangst.

Robert.

Forsynd dig ei!
Oprigtigt Venskab fængsler mig til hende.
O tie! jeg frygter for den vilde Magt,
Hvormed Du mig behersker; i min Sjel
Er to Tilbøieligheder; men jeg føler,
Den, som mig leder til det Gode, svinder,
Og Du opflammer frygteligt den onde.

Bertram.

Hvordan? Du tvivler om mit Venskab?

Robert.

Nei,
Jeg veed Du har mig kjær!

Bertram.

Ja, som mit Liv!

Med vild Heftighed.

O Du veed ei, hvor høit jeg elsker Dig!

Robert.

Saa raad mig til det Gode.

Bertram.

Nu velan!
Jeg til Bevis derpaa vil raade Dig,
pegende paa Ridderne, som ere komne og have sat sig til at spille
At dele Spillets Fryd med vore Venner!

Vi trænge jo til Guld; ih, lad dem fylde
Igjen vor tomme Pung.

Robert munter.

Det Raad er godt!

Finale.

Bertram til Ridderne.

Tillad at Spillets Glæder
Den ædle Hertug dele maa!

Robert.

I Tournering snart vi skal for Lauren slaae,
Nu i Spil jeg i Skranken træder!

Ridderne.

Eders Naades Gunst er os den største Hæder.
Lad see, hvo der ved Lykkens Haand skal
Seiren naae!

Robert.

Begynder da, og til vort Vovespil
Siciliens Ordsprog vi med Fryd gjentage vil:
Jeg min Skjæbne, muntre Lykke!
Lægger i Din Lunes Vaand;
Lad din Krands min Tinding smykke,
Før i Spil til Seier min Haand!
Guld er kun en Chimære,
Brug dens gjøglende Spil!
For glad og lykkelig at være,
Vi Livet muntert nyde vil!

Et Bord er bleven sat i Midten af Skuepladsen, og Alle omringe det.

Robert og Ridderne.

Jeg min Skjæbne, muntre Lykke!
Lægger i Din Lunes Haand!
Lad Din Krands min Tinding smykke,
Før i Spil til Seier min Haand!
Guld er kun en Chimære,
Brug dens gjøglende Spil!
For glad og lykkelig at være,
Vi Livet muntert nyde vil!

Bertram.

Kan jeg ei Lykken vinde,
Saa trodser jeg den glad:
Din Skaal, falske Gudinde!
Jeg leer af Dit Had!

De have begyndt at spille.

Robert.

Jeg har tabt; men Revanche! See der,
Hundred Pjaster!

Alberti.

Dem svares her!

Robert slaaer.

Ah, — fjorten! nu skulde jeg dog tænke,
Lykken sin Gunst vilde atter mig skjænke! —
I vandt! jeg reent uheldig er!

Bertram.

Frygt ikke; men sæt meer.

Robert.

Vel, to hundred Pjaster!

Bertram.

O det er ikke nok, fem hundred!

Alberti.

Det svares her!

Bertram.

Ja, saadan til sit Maal trods Lykkens Had
man hæster!
Den Gevinst er os vis!

Robert.

Ha fordømt! tabt det er!

Bertram.

Frygt kun ei;
Gjør blot som jeg:
Trods Lykkens Magt;
Du selv har sagt:
Guld er kun en Chimære,
Brug dens gjøglende Spil!
For glad og lykkelig at være,
Vi Livet muntert nyde vil!

Robert.

Ha, Skjebne! Din Haan mig trætter;
Jeg til Mildhed Dig tvinge vil!
Viis Eders Mod; paa Spil
Mit Sølvtaffel samt mine Smykker jeg
sætter!

Ridderne.

O den Gevinst er meget god;
Vi holde lige derimod!

Bertram.

Han har Ret! Man har kun saa sin Plage
Ved stigt et Læs med paa Reiser at tage!

Robert.

O Gud! vi har tabt!

Slaaer i Bordet.

Ha! mine Heste og mine Vaaben
Er Alt, jeg har tilbage og paa Spil her de staae!

Bertram.

Ret saa, min Ven! til Lykken staaer Veien
os aaben,
Nu er det Tid, da vi skal Maalet naae?

Robert kaster.

Serten!

Bertram.

O til Held Du er skabt!

Alberti kaster.

Atten!

Robert.

O Gud! jeg Alt har tabt!
Og Dig, min Ven! jeg drager nu ned
I min Ulykke med!
Ei Vaaben eller Heste mig nu tilhøre meer!

Til Bertram

Gaa da, og giv dem det, jeg tabte her!

Bertram gaaer med nogle af Ridderne.

Robert.

Af Lykken forladt
Nedsynker jeg brat
I Afgrundens Nat!
Skjebnens Had mig rammer!
Ha tir' ei mit Mod;
I snart for min Fod
Skal segne i Blod;
Vildt af Hevnlyst jeg flammer!

Ridderne.

Ham Lykken forlod,
Til Hevn han i Blod
Vil kjøle sit Mod;
Hans Blikke vildt omsvæve.
Høi af Rang vel I er,
Dog viis ei Vrede her;
Ogsaa jeg har et Sværd,
Og I selv skal bøve!

Bertram idet han træder ind.
Frygt kun ei,
Gjør blot som jeg:
Trods Lykkens Magt!
Du selv har sagt:
Jeg min Skjebne, muntre Lykke!
Lægger i Din Lunes Baand!
Lad Din Krands min Tinding smykke,
Føer i Spil til Seier min Haand!
Guld er kun en Chimære,
Brug dens gjøglende Spil!
For glad og lykkelig at være,
Vi Livet muntert nyde vil!

Anden Act.

En stor Sal paa Slottet i Palermo.

Isabella alene.
Ak, jeg Høihedens Glands, som omstraaler, mig, hader;
Kun Fester, hyklet Fryd, men ei Glæde, boer her!
O Gud! min Haand har min Fader
Bestemt for den, hvis Blik mig alt en Afskye er.
Og den Falske, jeg elsker, Robert mig forlader!
Cavatine.
Haabet forsvinder,
Ei Fred jeg finder;
Bort søde Minder!
Kjærligheds Held
Var en Drøm for min Sjel!
Let Elskovs ømme,
Flygtige Drømme
Boble, bortsvømme,
Som Kildens Væld!
Alice og nogle unge Piger med Bønskrifter.
De unge Piger
til hinanden idet de nærme sig til Prindsessen.
Kom kun med og fat Mod!
de give hende Bønskrifterne.
Du Armod hører,
Dens Suk Dig rører;
Din Mildhed fører
Os til Din Fod!
Alice sagte.
Mon jeg tør? — Dog ei Damer, selv ei Prindsesser, siger Folk,
Tage vrede mod et Brev, som er Kjærligheds Tolk!
Dristigt Mod!
rækker hende Brevet.
Isabella
aabner Brevet og læser det i synlig Bevægelse.
Gud! hvad seer jeg? fra Dig, Robert?
Tør jeg troe hvad mit Øie seer?
Mig hans Tanker omsvæver!
O, af Fryd mit Hjerte bæver!
til Pigerne, men med særdeles Hentydning paa Alice.
Hvor Kummers Røst sig hæver
Jeg med Fryd skjenker Trøst!
ved sig selv.
Robert! Dig Lykken til mig leder!
Robert! jeg Dig tilbeder!
O Glæde! reen som Himlens Lyst.
Alice og Pigerne paa samme Tid som Isabella.
Du mildt Dit Øie hæver
Og Blidhed huldt Dig omsvæver;
For Dig ei angst vi bæver,
Omt slaaer Dit Bryst!
Isabella til Pigerne.
Med Glæde jeg opfylder Eders Bønner;
Men nu forlader mig.
til Alice
Du bliver her!
da Pigerne ere borte.
Den Ridder, som har sendt mig dette Brev —
Alice.
Tilgiv, Prindsesse! han er her!
Isabella.
Hvad, her?
Han nylig har bortspillet alt, selv Sværdet,
Og vover dog at komme for mit Øie?
Alice.
O, vredes ei! Ifald det er en Brøde,
Saa lad den Kjærlighed, som var dens Aarsag,
Tillige være dens Undskyldning! Skjenk
Hans Smerte kun et venligt Blik!
Isabella.
Han komme!
Alice aabner Døren, Robert træder ind, hun gaaer.
Robert nærmer sig til Isabella.
See mig i Angrens bittre Smerte
Knæle for Dig!
Isabella smilende.
Ja, knæl for mig!
Robert.
O, lad med Had Dit ømme Hjerte
Ei straffe mig!
Isabella som før.
Jeg straffer Dig!
Robert.
O, hvis Du ei tilgiver mig min Brøde,
Da fjernt fra Dig jeg blegne maa.
Isabella med Udtryk.
Mit Blik Dig aldrig burde møde —
Fly mig Du maa!
Robert.
Fly Dig jeg maa?
Isabella med Ømhed.
Mit Hjerte ved dit Savn vil bløde;
Thi ak jeg Dig — min Elskov maa tilstaae!
Robert ildfuldt.
Du maa Din Elskov mig tilstaae!
Begge.
Henrykt jeg Dig omfavner!
man hører krigerisk Musik.
Isabella.
O stille! lyt kun til,
Trompeten kalder til ridderligt Spil!
Robert.
Gud! mine Vaaben nu jeg favner!
Isabella.
Jeg vidste Alt! jeg et Sværd Dig skjenke vil!

hun vinker, nogle Pager træde ind og bringe Robert et Sværd.

Robert.

Ha! snart Seierens Krands jeg dig bringer til Løn!

Isabella.

O Gud! det er min varme Bøn!

Begge.

Min Barm af Glæde sig hæver,
Den slaaer af Kjærligheds Oval.

Isabella.

Amor huldt Dig i Kamp omsvæver,
O Robert! Du seire skal!

Robert.

Amor huldt mig i Kamp omsvæver,
Ved Dit Sværd jeg seire skal!

Robert kysser hendes Haand.

Din Mildhed har mig skjænket dobbelt Styrke!

Isabella.

Viis den i Kampen! Prisen er min Haand.

Bertram

træder ind og hilser Isabella med Ærbødighed.

Tilgiv! —

sagte til Robert.

Robert! Din Elskovs Fjende, Prindsen,
Vil ikke i et festligt Ridderspil
Men i en Kamp paa Liv og Død Dig møde
Og kæmpe med Dig om den skjønne Priis.

Robert med Ild.

Ha, Gud har hørt mit varme Ønske; bort!

Bertram.

Han venter Dig i Skoven tæt herved!

Robert.

Farvel min Elskte! Seiren er nær!

iler ud.

Bertram sagte.

Gaa! forfølg den Skygge, som min Konst
Har manet frem; imidlertid han her
Skal vinde Palmen! Kun Fortvivlelsen
Kan fængsle Dig til mig — Du skal fortvivle!

Nogle Pager og Damer have imidlertid nærmet sig og ledsaget Prindsessen til et ophøiet Sæde, som staaer paa den ene Side af Skuepladsen; Riddere, Damer og Almue træde ind.

Chor.

Nu til Kamp, hulde Fyrstinde!
For et Smiil af Dig at vinde,
Ærens Søn med Glæde gaaer!
Ildfuld, stolt han hæver Landsen;
Thi som Seirens Løn han Krandsen
Af Din skjønne Haand jo faaer!
O til Fryd Kampen os vinker,
Heltens Sværd straalende blinker,
Modig i Skranken han staaer!

En Herold

træder ind og nærmer sig til Prindsessen.

Hver tapper Ridder nu for sin Dame og Ære
Vil modig stride i ridderligt Spil;
De Vaaben, som i Kampen Granadas Prinds skal bære,
Han ønsker, at J række ham vil!

Prindsen af Granada træder ind ledsaget af sine Svende, foran ham bæres hans Banner; Prindsessen rækker ham Vaabnene med synlig Uvillie.

Bertram sagte.

Jeg seirer! han er her
og forvildet Robert i Skovens Tykning dvæler,
Til Kamp taus han venter der
En Rival, som min Magt med Kæmpekraft besjæler.

Prindsens Svende

medens Prindsessen rækker ham hans Vaaben.

Hornenes Klang det stolte Banner hylder,
Som han til Seier i Kamptordnen bar!
Hornenes Klang med Mod ham fylder,
Amor og Mars ham væbnet har!

Chor.

Hør, nu Trompeten at kjæmpe os / Jer byder,
Riddere! ud til blodig Dands
Med dristigt Mod nu Landsen bryder
For Qvindens Smiil for Ærens Krands!

Chor udenfor.

Til Vaaben, Kampen er nær?
Nu op og drager Eders Sværd!

Ridderne drage Sværdene.

Isabella til Ridderne.

Krigstrompeterne tone
Gjennem Dalens Skjød!
Roes den Tappre skal krone,
Ud til Seier eller Død!

sagte.

Ærens Raab hæver sig,
O, Robert, det kalder Dig!

Ridderne.

Trompeter tone
I Dalens Skjød!
Os Roes skal krone!
Til Seier eller Død!

Damerne og Almuen.

Ærens Raab hæver sig,
Det, kjække Helt! kalder Dig
Ud til Seier eller Død! —

Isabella.

Mat min Glædes Stjerne blinker;
Thi, Robert! hvi dvæler Du?
Elskov Dig til Kampen vinker;
Hvilken Magt lænker Helten nu?

Chor.

Hør, nu Trompeten at kjæmpe os / Jer byder,
Riddere! ud til blodig Dands!
Med dristigt Mod nu Landsen bryder
For Qvindens Smiil for Ærens Krands.

Ridderskaren gaaer i Optog forbi Prindsessen, som, ledsaget af sine Damer, følge efter dem idet hendes Øie med Uro søger Robert. Almuen slutter Toget.

Tredie Act.

En vild Egn med Ruiner af et gammelt Tempel, hvis Søilegang strækker sig i det Fjerne, men denne er i Aftenens Begyndelse skjult af Aftenens Mørke og tyk Taage. Paa den ene Side i Forgrunden danner en af Templets forfaldne Buer Indgangen til en Hule, paa den anden Side er en Sti.

Bertram kommer fra Stien.

Jeg staaer igjen blandt disse skumle Rester
Og venter, at den dunkle Hule aabnes,
Hvori de faldne Aander samle sig.
Robert! — Jeg søgte Helveds Hjelp, for at
Erhverve mig Din Moders Kjærlighed,
Jeg elsked hende meer end Livet, meer
End Salighed — og vore Aander skal
Dog aldrig mødes! Nu vil Hevneren
Mig ogsaa støde bort fra Dig, min Søn,
Mit Alt, mit Eneste — det skal han ei!
Thi selv for Helveds Aand er denne Qval
For radselfuld. Min store Herfker har
Tilladt mig at betræde Jorden, for
At fængsle Dig ved List til os for evig!
Snart er Du min — Du raver Dybet nær —
Men Tiden er forløben! Skal jeg synke
Igjen til Mørkets Hjem foruden Dig? —
Vil jeg faae Frist? — den maa, den skal han give!
Min Søn! hvor drager jeg Dig hen — o Qval!
Jeg kan ei modstaae og dog gyser jeg!

med Vildhed.

Ha Skjæbne! Skjæbne! o min Harm skal ramme
De Lykkelige, som min Sjæl misunder! —

Raimbaud som kommer kaldende.

Alice! — Nei jeg seer, jeg kom dog først!

Bertram nærmer sig til ham.

Ah, vor Balladesanger! Hvad vil Du?

Raimbaud.

Jeg skulde møde her min Fæstemø,
Naar jeg gik fra den lille Landsby, hvor
Jeg har bestilt vort Bryllup. Der det holdes;
Thi jeg er fattig, og —

Bertram.

Kun fattig?

kaster en Pung til ham.

Der!

Raimbaud.

Min Gud! hvad seer jeg? Guld!

Bertram med Haan.

See, der er en
Af de saakaldte Lykkelige! Ha!
Jeg seer, at jeg kan ogsaa skabe dem!

Duet.

Raimbaud.

Guld han mig skjænker?!

Bertram sagte.

Det Dig lænker! —

Raimbaud.

Hvilket Mirakkel!

Bertram sagte.

Blinde Stakkel!

Raimbaud.

Han handler ærligt!

Bertram.

O hvor herligt!

Raimbaud.

Nu seer jeg dog,
Jeg mig bedrog!
O hvilken Mand!
Rørt jeg udbryder:
Tro jeg Jer adlyder,
Alt hvad I byder
Jeg gjøre kan!

Bertram.

Du troer Dig klog,
Ved Guld jeg dog
Fængsle Dig kan!
Jeg spotter, Svage!
Dig, som indtage,
Haane, bedrage,
Ved Guld jeg kan!

Bertram.

Du vil i Dag en Viv Dig kaare?

Raimbaud.

Ja, sjeldne Mand!

Bertram.

Du er en Daare!

Raimbaud.

Den, jeg vil tage,
Har ei sin Mage!

Bertram.

I Dit Sted forglemte jeg Den
Og tog en Skjønnere igjen!

Raimbaud.

I tog en Ny?

Bertram.

Jeg tog en Ny!
Nu, Du er rig, Din Skjønhed stiger;
Efter Din Haand, Dit Hjerte higer
Alle de Skjønne i Jer By!

Raimbaud.

Hvad? troer I det?

Bertram.

Tvivl Du kun ei!

Raimbaud.

Sandt nok, slig en Stormand paa Piger
Langt bedre forstaaer sig end jeg!
Guld han mig skjenker, etc. etc.

Bertram.

Kun ved Flygtighed Livet nydes!

Raimbaud.

Kun ved Flygtighed Livet nydes?

Bertram.

O den skjenker os Himlens Lyst!

Raimbaud.

Ja, den skjenker os Himlens Lyst!

Bertram.

Derved Glædens Roser kun brydes,
Den aander Fryd i Støvets Bryst!

Raimbaud.

Det System staaer mig netop an!
Og til Bevis, at jeg den Lære svigter ikke,
Med mine Venner jeg dens Skaal vil drikke!

Bertram smilende.

Drikke? o ja! Dig Drik til Alting bringe kan!

Raimbaud.

Guld han mig skjenker! etc.

Bertram sagte.

Det Dig lænker! etc.

Raimbaud løber ud.

Bertram alene.

Atter Een ved min List har betraadt Mørkets Rige!
Dog ei Fryd er min Seiers Løn,
Thi — ak! dybt i mit Bryst bittre Qvaler opstige —
O Skjebnens Magt vil snart fravirve mig min Søn!
Afgrundens stærke Drot — Herskeren selv — jeg bæver!
Han paa mig venter her! — De i Dands tumle sig!
Det er Helvedes Glæde — vildt sig Latteren hæver,
De juble, for at dæmpe Fortvivlelsens Skrig!

Chor i Hulen.

Dands, Mørkets Dæmoner!
I hvirvlende Rad!
Vildt Dybet gjentoner
Det stormende Qvad!

Bertram.

Robert! min Søn! — jeg maa afsted,
Ak, jeg maa derned!

gaaer ind i Hulen.

Alice kommer fra Stien.

Raimbaud! Raimbaud! i det rædsomme Øde
Echo svarer mig kun! Jeg af Angst skjelver her!
Han ved Ruinerne mig skulde møde;
Men vente jeg dog maa! Jeg før han er der,
Endskjøndt min Mand endnu han ikke er!

Da jeg drog fra mit Hjem med Smerte,
En Eremit, paa Gravens Rand,
Sagde, at ved mit omme Hjerte
Hvilede snart den bedste Mand —
Og ak! dog dvæler han!
O Du, Dydens Beskytterinde,
Madonna! lad mig tro ham finde,
Staae mig bi; at hans Hjerte maa
Evig med Ømhed for mig slaae!

Tordenen ruller, det bliver endnu mørkere, Musiken udtrykker Vildhed.

O Gud! Afgrunden brager —
Med Hyl Buldret tiltager
Og Jorden bæver under mig!
Afsted!

Underjordisk Chor.

Robert!

Alice.

Ha! hvad er det for Skrig?

Underjordisk Chor.

Robert! Robert!

Alice.

Paa min Hertug man skriger!
O maaskee Farer hist mod ham fremstiger!

nærmer sig til Hulen.

Her troer jeg Dybet aabner sig
Hver Rædslerne boe!

gjør et Skridt henimod den.

O Gud see Lynets Luer!
Hvilken Angst — dristigt Mod! O Gud beskyt Du mig!
Du i den svage Mø ofte, naar Faren truer
Til Ufyldsvarn, forklarer Dig!
O Gud! beskyt Du mig! —

Hun gaaer skjælvende hen ti Hulens Aabning og seer ned. Musikken udtrykker hvad hun seer, hun udstøder et Skrig, synker paa Knæ, holder sit Crucifix bedende i Haanden; men segner tilsidst om, overvældet af Rædsel.

Bertram

kommer ud af Hulen, han er bleg og hans Klæder i Uorden.

Ha! Dommen fældet er! min Bøn den ei kan svække!
Aldrig seer jeg min Søn, hvis ei han følger med,
Thi, ak! jeg maa igjen i Helveds Afgrund ned
Og det i Nat —

Alice.

vaagner op af sin Afmagt og gjenkalder sig hvad hun har seet.

Klokken tolv! — Ha! Du Frække!

Bertram.

Hvo taler her?
Fordømt! jeg røbet er!

Duet.

Bertram.

Hvad! Alice det er Dig?

Alice bævende.

Ak Gud!

Bertram.

Kom hid til mig!

Alice.

Jeg gyser!

Bertram.

Strax kom hid!

Alice.

Jeg tør ei!

Bertram.

Tal! har Du hørt noget her?

Alice.

Hvem? jeg?

Bertram.

Eller seet?

Alice.

Nei! nei!

Alice sagte.

Jeg skjælver, jeg bæver,
Angst Barmen sig hæver!
Mig Helveds Magt omsvæver!
Hvilken rædsom Qval!

Bertram sagte.

O Seier, som mig fryder,
See Angsten frembryder,
Mit Bud snart Du lyder,
Jeg fange Dig skal!

Bertram nærmer sig hende,

O kom herhen! Din Skjønhed har mig rørt!

Alice hæver Crucifixet mod ham.

For Korsets Tegn bortfly!

Bertram.
Ha! Du Alt har hørt!
Dit Blik har gjennemtrængt Dybets rædsomme Huler,
Som ei Støvet maa see! Dog hvis Du ikke skjuler
For Verden hvad Du saae, Du død skal segne ned.

Alice.
Mig Gud beskytte vil! Dig, Skjændige, jeg hader!

Bertram.
Du skal døe — Du, Din Elsker med —

Alice.
O Gud!

Bertram.
Og saa Din Fader!
Enhver som Du har kjær!
Du samme Synd, som jeg vil bære,
Hvis af Dyd Du myrder Dine Kjære!
Da i min Vold evig Du er!

Pause.
Du saae ei ned?

Alice.
Nei!

Bertram.
Du intet veed?

Alice.
Nei!

lytter.
Ha Robert!

Bertram.
Tie, og forsigtig vær!
Huft nøie mine Ord og dølg Din Angst — hvis ei
Du gaaer ad Dødens Vei!

Robert kommer nedsjunken i dyb Grublen.

Terzet.

Alice.
Hans Øie mørkt paa Jorden hviler!
Maaskee alt anende han saae,
At Mørkets Magter om ham staae,
At til sin Undergang han iler!
Han raver alt paa Helveds Rand,
Og ak! jeg ham ei frelse kan!

Bertram.
Hans Øie mørkt paa Jorden hviler;
Hans bittre Qval jeg nytte maa!
Dog angst jeg føler Hjertet slaae —
Til evig Nat han iler!
Ak! men kun hinsides Helveds Rand
Min Fryd, min Søn jeg favne kan!

Robert.
Mit Øie mørkt paa Jorden hviler,
Kun i dens Skjød jeg Fred vil naae;
Min Barm jeg føler tungt at slaae,
En rædsom Angst den gjennemiler!
Mig Bertram rev fra Gravens Rand,
Alene han mig frelse kan! —

Ved et bydende Vink befaler Bertram Alice at gaae; hun adlyder dvælende; men da hun næsten er kommen ud af Skuepladsen, vender hun paa engang om og styrter hen mod Robert.

Alice.
Nei, jeg trodser Dødens Qval!
Hør mig, hør!

Robert.
Nu saa tal!

Bertram venlig.
Ja tal, han det tillader;
Han veed Du elsker ham, som Raimbaud, som Din Fader!

Alice fortvivlet.
Ak nei!
Jeg kan det ei!
Afsted, eller jeg forraader mig!

flyer.

Robert seer forundret efter hende.
Hvad feiler hende?

Bertram leende.
Ak, en Elskovsgrille,
Lidt Mistro til Raimbaud — ah! lutter Daarskab!

Robert.
Her er jeg; sig, hvad vil Du gjøre? Ak,
Jeg er vanæret, haabløs uden Redning.

Bertram.
Ved Trolddom har Din Fjende seiret! Vel!
Han maa bekæmpes med sit eget Vaaben.

Robert.
Kan Du da mane Mørkets Magter?

Bertram.
Ja!
Og snart de skal sig vise for Dit Øie.
Men har Du Livet kjært, saa tal ei til
De mørke Væsner, som skal staae Dig bi.
Et Øieblik maa Du forlade mig,
Imens jeg maner dem — da træder Du
Alene ind i Kredsen. Hvad? Du bæver?

Robert.
Ha bæver?! — ei for Helved selv!

Bertram.
Velan!
Blandt disse dunkle Rester af et Tempel,
Hvor Hedningen til Mørkets Guder offred,
Her staaer den eviggrønne Green, som skjænker
Den svage Dødelige Guddomskraft!

Robert.
Ved den —?

Bertram.
Du skjænkes evigt Liv og Lykke!

Robert.
Jeg skal da —!

Bertram.
Bryde den med Kjækhed — ja!

Robert bævende.
Men er det ei et Ran, som røver mig
For evig Himlens Naade?

Bertram bittert.
Naade? Hm!
Vanæret, sønderknust Du taler end
Om Himlens Naade? Trods dens Had og Vrede!
Den har frarevet Dig Din Elskede —
Fravrist den nu ved Mørkets Aander Seiren!
Bryd Grenen, til til Borgen og udgyd

En magisk Slummer over Dine Fjender —
Da er hun i Din Vold! — Du vakler end?

Robert.

Jeg svimler nær en Afgrund —

Bertram.

Gaa, Du Svage!
Det næste Øieblik er ikke mit
Og ved Din Svaghed er hun evig tabt!

Robert fortvivlet.

Jeg vil! jeg vil! Tryl Grenen frem og jeg
Skal trodse Himmel, Helved — Alt, for at
Besidde den Tilbedede. iler ud.

Bertram mørk, idet han seer efter ham.

Jeg vandt!

Fra Alices Bortgang er Mørket taget til, nu sværve Taagerne bort, og et mat Maaneskin falder hen over Ruinernes lange Colonnade, som i Baggrunden sluttes med et sammensunket Portal. Bertram indhyller sig i sin Kappe og lister sig om iblandt Ruinerne med spejdende Øiekast.

Bertram.

Her, hvor Hedningen bad til Oldtids sjunkne Guder,
Blandt Templets Rester, halv bedækte med Gruus,
Her holder Mørkets Hær i Nattens Øde Huus;
Naar voldsomt i Ruinerne Stormvinden tuder,
De bedøve sig her ved den vildeste Ruus!

han bestiger et Søilestykke i Midten af Skuepladsen.

Besværgelse.

Aander fra Mørkets Hjem! i Maanens Glands opstiger
Og samler Jer!
Kaster Rædselens Dragt — forvandlet til huldе Piger
Viser Jer her!
Vakler den Ridder, som Grenen vil bryde,
O da opflammer ham ved Trylleri!
Afgrundens Aander! I Hjelp maa mig yde;
Thi jeg er en Falden, som I,
Hører mit Bud, min Bøn!
Skjænk mig ved Synd min Søn!

Under Besværgelsen sværve Lygtemænd frem under Portalet, de hoppe omkring et Øieblik, som om de lyttede til den, og forsvinde strax efter paa samme Sted; naar Bertram har endt, gaaer han langsomt bort og forsvinder imellem Søilerne. Et klart ildrødt Skjær dæmper Maanens Skin; man seer den grønne Green, som, stærkt belyst, hæver sig blandt de mosbegroede Ruiner i Baggrunden. Onde Aander stige op under Portalet; nogle ere forvandlede til skjønne unge Piger, andre ere i deres vilde Skikkelser; flere af de sidste leire sig om det Sted hvor Grenen staaer, andre deeltage i den vilde bacchantiske Dands, hvori de forvandlede Aander udtrykke deres djævelske Glæde. Ved Slutningen af Dandsen udtrykker Musikken Roberts Komme. Alle, de undtagne, der bevogte Grenen, skjule sig bag Søilerne.

Robert nærmer sig langsomt og dvælende.

Den dunkle Vei, hvor Aander herske, jeg vanker!
Fremad tjækt! — ak, men Blodet isner i mit Bryst!
O Rædsel! jeg hører Samvittighedens Røst —
Og Hjertet ængsteligt banker!
Ha! men Grenen jeg seer, hvorom Rædsler er lagt!
Dog den skal mig Glæden betrygge
Ved evigt Liv og Trolddoms stærke Magt!
Jeg gyser — bort med Frygt —

hans Moders Gjenfærd viser sig truende mellem ham og Grenen.

O Gud! som dunkle Skygge
Med et truende Blik hist min Moder mon staae!
Jeg kan det ei — affsted! — herfra jeg flygte maa!

I det Øieblik da Robert flyver seer han sig omringet af de forvandlede Aander; En af dem rækker ham et Bæger, men han afslaaer at modtage det; en Anden griber Bægeret og søger at forføre ham ved tryllende Tillokkelser; han beskuer Aanden, som i yndige Skikkelser omsværver ham, og griber Bægeret med Henrykkelse. Alle troe at han vil bryde Grenen, de fryde sig ved deres Seier; men han farer forfærdet tilbage. Nu ville de overvælde hans Sandser ved Elskovstryllerier; de omringe ham med Udtryk af Ømhed og i skjønne bedende Stillinger opmuntre de ham til at afbryde Grenen; hans Øine hvile paa de Bedende med Henrykkelse, han kan ikke modstaae, henrevet af Elskov iler han hen og afbryder Grenen; i samme Øieblik omringe alle Aanderne ham i en forvirret Kjæde; han baner sig Vei iblandt dem, svingende Grenen over Hovedet. Det røde Skjær forsvinder, et stærkt Mørke udbreder sig, det afbrydes kun af enkelte korte stærke Lynglimt, som belyser den vilde Dands imedens et underjordisk Chor toner frem af Natten.

Chor.

Seier! i vor Magt
Vi har ham bragt!
Helveds Fryd, opstig
I Jubelskrig!

Fjerde Act.

Prindsessens pragtfulde Værelse.

Isabella omringet af Riddere og Damer. Alberti og Prindsen af Granadas Pager bringe hende Foræringer.

Chor.

Herlige Dag! vi froe besynge
Kjærligheds Fryd og Seierens Glands,
Hymen skal snart, Prindsesse! slynge
Mildt om Din Lok sin friske Krands.

Alberti.

Min Prinds i Aften vil Jer til Alteret ledsage
For at knytte Troskabens Baand,
Og han beder, at I fra hans Haand,
Som et Kjærlighedstegn, vil disse Smykker modtage!

Chor.

Herlige Dag! vi froe besynge etc.

Alberti.

Ædle Riddere! kom! til Kirken snart vi maae,
Afsted! thi os man venter paa!

Chor.

Herlige Dag! vi froe besynge etc.

Idet alle gaae bort sees Robert med Cypressegrenen igjennem den aabne Dør i Baggrunden; alle Personerne blive øieblikkeligen bedøvede og blive staaende i de Stillinger, hvori de ere; Prindsessen, som sidder i en Lænestol overvældes af en magisk Søvn. Robert træder ind i Værelset; Dørene tillukkes af sig selv efter ham.

Robert.

Ved den magiske Green hviler Søvn over dem,
Dens almagtige Kraft mig fører seierrig frem!
Min Fjendes skjønne Brud! nu skal Du mig tilhøre,
Hulde Mø! jeg herfra til evig Kjærlighed
Til stille Gladers Hjem i Din Slummer vil Dig føre.
Dog nei — o nei! Du først skal vaagne; thi jeg veed,
At glad til Altrets Fod Du gaaer med!

bestuer hende med Henrykkelse.

Cavatinette.

Søde Slummer,
Fri for Kummer!
Søvnens Valmuekrands
Forhøier Ufkyldt Glands!
Ufkyld med Ynde forener sig her,
For mig en Engel jeg seer!
Men det er Tid! afsted!
Isabella!
For Dig jeg løser Lænken, som fængsler alles Fjed!

Isabella vaagner.

Hvor er jeg? høit man mit Navn gjentager!
Af en rædselfuld Søvn tungt bedøvet jeg er!
Hvad seer jeg? mon mig en Drøm bedrager?
Hvad Robert? Du her!

Duet.

O Gud! Du Dig naadig forbarme!
Forjag den Angst, som nager mig!

Robert.

Hvilken Fryd, af min Fjendes Arme,
Skjønne Mø! at udrive Dig!
Mig rasende Fryd gjennembæver
Naar angst Du gyser for min Ild!

Isabella.

Hvilket Blik! hvor hans Jubel er vild! —
Mørkets Dæmoner Dig sikkert omsvæver
Da Du nedrig forglemmer Din Ære og Ed!

Robert.

Nu vel! ja Helved følger mit Fjed!
Ha! for dets Magt snart min Medbeiler bæver!

Isabella.

Sig, hvorfor ei, da det var Tid,
Du tog med Ære Hevn i Strid?

Robert.

Frygt Vanvids Magt! forstød mig ei med Harm,
Skjælv for at vække Vildhed i min Barm!
Alt for min Magt skal nedstyrte og vige,
Nei, Ingen river Dig ud af min Arm!

Isabella.

Gud! o beskyt mig mod hans Harm
Og lad den ei til Fortvivlelse stige!
Alt for hans Magt her maa knæle og vige,
Ak, ene Du kan lænke denne Arm!

Isabella.

O fly, ilt herfra! Dit Blik mig Skræk indjager!

Robert.

Som Brud Du herfra mig ledsager;
Jeg vil skjenke Dig Hymens Krands!

Isabella.

Store Gud!

Robert.

Nei, ingen Magt Dig fra mit Hjerte drager!
Nu min Du er!

Isabella.

Slip min Haand!

Robert.

Kom!

Isabella.

Fræk, stands!

Cavatine.

Robert! Taarer rinde:
Thi ømt jeg elsker Dig;
Men ak! led mig ei
Paa Rædselens Vei!
Naade Du vil finde,
Viis Naade mod mig!

Du har glemt Dyd og Eder;
Kun til Vold Du har Mod,
Og den, som Du tilbeder,
Maa knæle for Din Fod!
Elskte! see mine Taarer rinde,
Ømt bevarer jeg Dit Minde;
Men ak! led mig ei
Paa Rædselens Vei!
Naade Du vil finde,
Viis Naade mod mig!

Robert.

Din varme Bøn mit vilde Hjerte rører!

Isabella.

Med Mildhed Du mig hører!

Robert.

Jeg kan ei dæmpe Flammen i mit Bryst!

Isabella.

O! adlyd dog Ærens Røst!

Robert.

Snart denne Haand Du har en Anden givet,
Og jeg i Dybets Favn maa synke ned!
Du har forstødt min Kjerlighed,
Grumme! Du har mig røvet Livet!

Isabella.

Gud! hvad siger Du?

Robert.

Ja, det Skjebnen bød!

Isabella.

Ei Glimt af Haab?

Robert.

Kun eet jeg skuer!

Isabella.
Frels dog Dit Liv!
Robert.
Derfor jeg gruer!
Isabella.
O fly herfra!
Robert.
Nei, heller Død!
kaster sig for hendes Fødder.
Skjøndt de vil udgyde mit Blod,
Min Skjebne jeg stolt vil vente for Din Fod!
han bryder Grenen og kaster den, Dørene i Baggrunden aabnes af sig selv.
Choret
som vaagner og efterhaanden kommer til sig selv af Bedøvelsen.
Hvad er der hændet? — Hvad skal jeg tænke?
En dosig Søvn med Trolddomsmagt
Har i sin Lænke
Os alle lagt!
O Nødsel! hvad seer jeg? Det er Robert!
Alle samle sig om ham.
Choret.
Frække! skjælv; thi Dit Liv snart med Skjændsel Du ender;
Frygt vor Hevn! snart en Grav skal aabne Dig sit Skjød!
Ingen Magt skal udrive Dig af vore Hænder!
Næste Dag Du skal bøde Din Frækhed med Død!
Robert.
Kommer her! jeg beleer kun de fnysende Fjender!
Ha! jeg trodser med Fryd baade Himmel og Jord! —
Nei, nei! dette Bryst nedrig Frygt aldrig kjender,
Det slaaer kjækt, om end Lynet imod det nedfoer!
Isabella.
Ak, for mig, min Robert! Du trodser Dine Fjender
Og jeg kan ei drage Dig bort fra Gravens Skjød!
Ingen Magt Dig udriver meer af deres Hænder,
Næste Dag skal Du bøde Din Elskov med Død! —
De Bevæbnede gribe Robert og slæbe ham bort; Isabella synker afmægtig om paa Stolen, omgivet af Damerne.

Femte Act.

Forhallen i Palermos Domkirke; i Baggrunden hænger et stort Tæppe, som adskiller Hallen fra Kirkens Skib. Paa venstre Side sees et Madonnabillede, ved hvilket Flygtninge finde et Fristed.

Robert træder bestigt ind, dragende Bertram med sig.
Robert.
Kom!
Bertram.
Hvorfor slæber Du mig ind i Kirken?
Robert.
Her er Fristed for enhver Forfulgt.
Bertram rolig.
Forfulgt? Ja hvorfor brød Du Tryllegrenen?
Nu er hun snart en Andens.
Robert.
Hvor er Redning?
Bertram.
Jeg kjender kun eet Middel.
Robert.
Tal!
Bertram.
Vær min!
Forskriv Dig til os ved en evig Pagt!
Robert.
Kan jeg faae Hevn — saa kom! jeg underskriver!
Bertram rækker ham et Pergament, som han vil tage imod, men i det samme toner Orgelet i Kirken, og han standser forbauset.
Chor i Kirken.
Lover Gud i det Høie!
Dydens mægtige Skjold!
Ulskyld vogter hans Die,
Han knuser Last og Vold!
Bertram.
Du dvæler?
Robert.
Hør dog disse Toner!
Bertram.
Nu?
Robert.
De minde mig om mine Barndomsdage,
Da fra min Moders Læbe fromme Bønner
Hver Aften steg til Gud for mig! — O Qval!
Nu kan jeg ikke bede meer!
Bertram kold.
Hm, Skade!
Thi ellers kunde Du med Folket signe
Det unge Brudepar!
Robert.
Ha, Dine Ord
Opflamme Raseriet i mit Indre.
Gaa, gaa! Du er min onde Aand!
Bertram.
Hvad, jeg?
Du kalder mig Din onde Aand, og dog
Jeg elsker Dig og Intet uden Dig.
Din onde Aand? — og fra det første Glimt
Du saae af Livets Lys, jeg vogted omt
Paa hvert af Dine Fjed; med Helvedqval
Jeg vilde kjøbe alle Livets Goder
Blot for at ødsle dem paa Dig!
Robert.
O Gud!
Hvo er Du da?
Bertram.
Kan denne Bæven, kan
Mit vilde Ønske at besidde Dig,
Kan denne Angst ei sige hvo jeg er?
Saa vid, at Berthas Skjebne, som Raimbaud
Fortalte i sin Sang — var Sandhed!

Robert.

Gud!

Bertram med Varme.

Jeg var en ærlig Ridder, uden Brøde,
Da først jeg saae og elskede Din Moder —
Ak, al min Ømhed mødte hun med Haan.
Jeg overgav mig til de onde Magter
For at henrive hendes kolde Hjerte.

Robert.

O jeg Ulykkelige!

Bertram.

O Din Qval
Kan aldrig ligne min! Den Elskte, som
Jeg offrede min Salighed — o Rædsel!
Hun svæver nu som Aand i Himlen,
Hvorfra jeg evig er forstødt! — Min Søn!
Nu hviler Haabets sidste Blik paa Dig —
Jeg har gjort Alt for at beholde Dig —
Den Prinds, Du frygter, er en Mørkets Engel,
Som jeg har iført denne Skikkelse!
Skriv her Dit Navn — han synker ned i Dybet,
Og den, som Du tilbeder, er Din Brud!
Hvis Du forlader mig, da er jeg ene,
Kun overladt til frygtelige Lyster,
Som pine, fryde og forfølge mig! —

Robert gysende.

Ha, hvilket Sløer Du sønderriver her!

Finale.

Bertram.

Saa vidt Alt! Hvis Klokken tolv Du ikke ved en Pagt,
Som Himlen selv ei sønderriver,
Har, for al Evighed, givet Dig i min Magt,
Aldrig meer jeg seer Dig;
Saa bød den Gud, som straffed mig,
Og fast hans Villie bliver!
Min Søn, Robert, al Salighed for mig!
Vælg selv den Skjebne, som skal ramme mig og Dig! —

Robert.

Min Lod er alt kastet! mit Held er i Din Magt!
Frygt kun ei, at jeg Dig forlader.

Alice.

som er traadt ind og har hørt Roberts sidste Ord.

Robert! hvad har Du sagt?

Bertram.

Sig hvorfor herhid Du iler?

Alice til Robert.

Jeg vil Glæde forkynde! O Lykken Dig tilsmiler!
Nu Stormen er forbi og Alting aander Fred;
O Himlen selv beskytter Dig i Fare!
Vidt Prindsen og hans stolte Tjenerskare
Ei over Kirkens Tærskel tør gaae!

Robert.

Det jeg veed!

Alice.

Og den ædle Prindsesse, som trofast Dig tilbeder,
Her i Kirken alt er!

Bertram.

Gaa, til bort herfra!

Alice.

Hvad? Du forlader hende da?
Du har nedrig forglemt Elskovs Løfter og Eder?

Bertram til Robert.

Det er Tid! lad os ile, snart Midnatstimen slaaer!

Terzet.

Robert til Bertram.

Hvad skal jeg gjøre?
Kom, befal og jeg alt vil fuldføre!

Alice.

Robert! husk paa Din Eed?

Robert.

Tie stille!
Større Pligt nu opfylde vi ville!

Alice bitter.

Den Du Æren til Offer har bragt? —

fortvivlet.

O Gud! han henrives af Helveds Magt!

Bertram.

Vilde Nag, bittre Smerte!
Min Søn! o alt mit Held!
Lad mig røre Dit Hjerte,
Fra Fortvivlelse frels min Sjæl!

Alice.

Store Gud see min Smerte!
Gyd Din Kraft i hans Sjæl!
Rør for Dyden hans Hjerte,
Skjænk ham atter Fred og Held!

Robert.

Vilde Nag, bitter Smerte
Sønderrive min Sjæl!
Skal af Rædsel mit Hjerte
Briste nær ved Glædens Væld? —

Bertram

rækker ham Pergamentet og en lille Dolk.

Denne rædsomme Pagt bryder Staven!

Alice

hefter ængstlig Øiet paa Robert.

O Gud! o skjænk Du mig Kraft!

Robert

holder Haanden hen mod Bertram.

Giv mig den.

Alice

trækker hurtigt Moderens sidste Billie frem af sin Barm og kaster sig imellem Bertram og Robert, til hvem hun giver det.

Den er her! Hør en Røst fra Graven!
Læs!

Robert.

O Gud! det har min Moder skrevet!

læser skjælvende.

„O min Søn! husk mit Blik kjærligt hviler
I Himlen selv paa Dine Fjed!
Den falske Mand, for hvem jeg leed,
Fly ham, ad Lastens Vei han iler!

han lader Papiret falde, Alice tager det hurtigt op.

Bertram.

Du veed ei hvo af os Du følge skal?

Robert.

Jeg skjælver — hvilken Angst — jeg vælge maa — o Qval!

Alice
læser med fast Stemme uden at see paa Robert og Bertram.

„Min Søn! mit Øie paa Dig hviler,
O føl min Qval og skjenk mig Fred!"

Bertram til Robert.

Min Søn! mit Øie paa Dig hviler,
O see min Qval og skjenk mig Fred!

Robert fortvivlet.

Hav Medynk med min Qval!

Alice.

Skue mod Gud og fat Mod!

Bertram
omfavner Roberts Knæe.

Jeg i Støvet knæler ned for Din Fod!

Bertram.

Vilde Nag, bittre Smerte etc.

Alice.

O store Gud! see min Smerte etc.

Robert.

Vilde Nag, bitter Smerte etc.

Bertram griber Roberts Haand.

Kom!

Alice ligeledes.

Kom!

et stærkt Gonggongslag.

Klokken tolv! o Glædens Bud!

Bertram
udstøder et frygteligt Skrig.

Du ham beholder, Hevnens Gud!

Jorden aabner sig, Bertram forsvinder. Tordenen ruller, Skuepladsen er indhyllet i Mørke. Ude af sig selv synker Robert afmægtig ned ved Alices Fødder; hun søger at bringe ham til sig selv. Den ræbselfulde Musik, som endnu buldrer i det Fjerne, taber sig; himmelske Hymner og religiøse Sange blande sig med hverandre. Tæppet svæver tilside og man seer det Indre af Domkirken pragtfuldt belyst. Kirken er opfyldt af Bedeade; ved Alteret ligger Prindsessen paa Knæe, omgivet af hele sin Hofstat. To Geistlige føre Robert fra Alice hen til Alteret hvor han knæler ved Isabellas Side.

Det himmelske Chor.

Jubler, Lysets Engleskarer!
Breder Forsynets Ære ud!
O han frelstes blandt Farer,
Han skal indgaae til Gud!

Isabella. Alice. Choret.

Breder Forsynets Ære ud!
Det for Synd os bevarer!
Og han frelstes blandt Farer,
Han skal indgaae til Gud!

Kjøbenhavn.
Forlagt af J. H. Schubothes Boghandel.
Trykt i Græbes Bogtrykkeri.

Sovngængersken.

Opera i 3 Acter

efter Romani.

Oversat af **A. Rosenkilde.**

Musiken af Vincenzo Bellini.

Personerne.

Grev **Rudolph.**
Therese, Mollerenke.
Amina, hendes Pleiedatter.
Elvin, en rig Forpagter, Aminas Brudgom.
Lise, en ung Enke. Værtshusholderske.
Alexis, en Bonde.
En Notarius.
Bønder.

Handlingen foregaaer i en Landsby i Schweiz.

Første Act.

Scenen forestiller en aaben Plads i Landsbyen. Til Venstre ses Værtshuset, og tilhøire Mollen. Baggrunden forestiller et Schweizer-Landskab.

Første Scene.

Ved Teppets Opgang høres i Afstand en landlig Musik. Bønderne raabe: „Leve Amina!"

Lise (fra Værtshuset), siden **Alexis**.

Lise.

Cavatine.

Denne Festlighed og Glæde
Vækker kun min bittre Harm!
Ak, mit Hjertes dybe Smerte
Dæmpes ei ved denne Larm.
Hendes Skjønhed mig fortrænger
Fra min Elvins ømme Favn;
Alle juble, Alt gjenlyder
Af Aminas Navn.

Alexis (fra Baggrunden).

Lise, Lise!

Lise.

Hvilken Plage!

Alexis.

Hvad, Du flyer mig?

Lise.

Dig og Alle!

Chor (nærmer sig).

Længe leve vor Amina!

Alexis (til Lise).

Dog ei altid, søde Lise,
Har Du haanligt undflyet mig;
Snart en anden Brudevise
Vil Dig gjøre lykkelig.

Anden Scene.

Bønder og Bønderpiger komme ned fra Høiderne i Baggrunden. Alle ere festligt klædte. Nogle af Karlene have forskjellige Slags Blæse- og Stryge-instrumenter. Pigerne bære Kurve, fyldte med Blomster. De stille sig Alle op udenfor Mollerhuset.

Lise. Alexis. Bønder.

Chor.

Længe leve vor Amina!

Alexis,

(idet han ordner Skaren, til Lise).

Træd i Rækken ind, min Lise!

Lise.

Han mig spotter, hvilken Qval!

Alexis og Chor.

Brudesangen maae vi prøve,
At den uden Feil kan gaae.

Lise (afsides).

Alt mit Haab de mig berøve,
Jeg forsmaaet her skal staae.

Chor.

Som en deilig Alperose
Blomstrer vor Amina kjær;
Hendes huldе Aasyn smiler
Yndigt som et Morgenskjær.
I den Krands, som vi Dig binde
Vil Du hvide Lilier finde;
Som Symbolet paa din Dyd,
Skal Du bære denne Pryd!

Lise (afsides).

Ak hvor disse Brudesange,
Som jeg engang baabed' glad
Var bestemte til at lyde
Paa min egen Bryllupsdag,
Grusomt saare dette Hjerte!
Ak, alt Haab forlader mig.

Alexis (til Lise).

Snart skal disse Brudesange,
Elskte, lyde for dit Øre,
Naar barmhjertig Du vil høre
Mine ømme Elskovssuk.

Chor.

Troskab, Mandens bedste Smykke
Boer i Elvins unge Bryst,

Derfor varigt Held og Lykke
Vil Dig bringe Livets Lyst.
Held Jer, Held Jer, Lykkelige!
Snart I Begge, Favn i Favn,
Leve skal et Hummerige
Uden Sorger, uden Savn!

Tredie Scene.

De Forrige. Amina. Thereſe.

Amina.
Recitativ.

O hvilken Fryd, at Alle
Mine Barndoms Venner samles om mig her
For Deel at tage i min Lykke!
Dybt i mit Hjerte, som et helligt Minde
Om Eders Venskab, skal det evigt gjemmes.

Chor.

Lev stedse lykkelig!
Det ønske Alle Dig af Hjertet.

Amina.

O Moder, Du som kjærligt fredet har
Om mine Barndoms Dage,
Jeg arme Faderløse!
Min hele Lykke skylder jeg kun dig.
Lad disse Glædestaarer tolke
Mit Hjertes varme Tak!
(kaster sig i Thereſes Arme.)

Cavatine.

Af salig Længsel banker
Mit Hjerte Slag i Slag,
Og Haabets glade Tanker
Opfylde mig idag.
Fra Himlens klare Bue
Udstrømmer Glands og Pragt;
Alt hvad jeg monne skue
Er klædt i festlig Dragt.

Chor.

Gid alle dine Dage
Maae blive denne lig.
Gid Himlen naaderig
Dit Fjed ledsage!

Amina
(griber sin Pleiemoders Haand og trykker den til sit Bryst).

Moder, føl dog hvor mit Hjerte
Banker, fuldt af salig Lyst!
Kan jeg bære al den Lykke,
Som opfylder dette Bryst!

Alexis.
Recitativ.

Jeg, fremfor Alle, ønsker dig tillykke!
Jeg har anordnet hele Festen, og
Forfattet Sangen; vore Venner
Fra alle Kanter samled jeg
For dig, Amina, at lykønske!

Amina.

Hav Tak, Alexis, for din Godhed!
Ret snart jeg haaber Alt Dig at gjengjelde,
Naar Du til Alteret Elise fører:
Thi man fortæller, at vi snart
Som Brudgom Dig skal see.

Alexis.

O søde Lise!

Lise.

Aa, det har intet Hastværk!

Alexis.

Ak, hvor grusomt!

Thereſe.

O, plag ham ei!

Lise.

I nu da — Hymens Lænker
Jeg ynder ei; min Frihed høit jeg skatter.

Amina.

Ak, vidste Du hvor stor en Salighed,
Hvor reen en Glæde Kjærlighed os skjænker!

Lise.

Ja, først den smigrer sødt de svage Hjerter,
Men siden, ak!

Thereſe.

Hvor hun sig kan forstille!

Chor.

Notaren!

Fjerde Scene.

De Forrige. Notarius.

Amina.

Og min Elvin er ei kommen!

Notaren.

Strax er han her! Med lette Fjed jeg saae
Ham over Høien hid at ile.

Chor.

See hist!

Amina (gaaer ham imøde).

Min Elvin, atter jeg Dig skuer!

Femte Scene.

Elvin.

Tilgiv, Amina, at jeg Dig lod vente!
Paa denne Dag, som evigt os forener,
Jeg fromt har bedet for vor Fremtids Held!
Jeg har nedknælet ved min Moders Grav;
Jeg bad: o elskte Moder, lad dit Die
Velsignende nedsmile til min Brud,
At hun din Søn maa skjænke al den Lykke,
Som Du min Fader skabte! Trygt jeg haaber,
Min Elskte, at hun har bønhørt mig.

Amina.

O salige Tanke!

Chor.

Ja hun har bønhørt Dig;

Elvin.

I, mine Venner, værer alle Vidner
Til Ægtepagten!

Notarius
(bereder sig til at opsætte Ægteskabs-Contracten).

Elvin! Sig, hvad bringer
Som Medgift Du din Brud?

Elvin.

Mit hele Eie!
Min Gaard, mit Navn, ja Alt er hendes,
Hvad jeg besidder.

Notarius.

Og Amina?

Amina.

Mit Hjerte kun.

Elvin.
O! rig er da din Elvin.
(Medens Therese og Vidnerne underskrive Contracten, sætter Elvin en Ring paa Aminas Finger).
Cavatine.
Modtag da dette Troskabspant,
Den Ring min Moder bar som Brud.
Ved den hun jordisk Lykke fandt;
Nu beder hun for os hos Gud!
I Sorg og Glade
Dig hendes Aand omsvæve!
Elvin
(giver Amina en Blomst).
Lad denne Rose blomstre,
Amina, ved din Barm.
Amina.
O, rene Ufkylds Billed.
Elvin.
Dit Billed, min Amina!
Chor.
Ja nu er Alt fuldbragt,
Himlen signe Jer Pagt!
Amina.
Ei med Ord jeg kan udtrykke
Al den Salighed og Lykke,
Som opfylder dette Hjerte
Ved at være Elvins Brud!
Elvin.
Elskte, hvad idag henrykker
Sjælen sødt i salig Lyst,
Straaler fra mit glade Die,
Toner klangfuldt i mit Bryst!
Klar, som Himlens skjønne Bue,
Jeg Din rene Sjæl kan skue!
Saligt i mit Hjerte svulmer
Haabet om vor Fremtids Held.
Chor.
O, hvor saligt de forene
Sig i elskovsfulde Blikke.
O gid Himlen dem forlene
Varigt Held paa Livets Vei!
Lise (afsides).
Hvor de omt hinanden favne,
Nei, jeg det udholder ei.
Recitativ.
Elvin.
Naar Solen atter sig hæver,
Stiger fra Herrens Tempel
En Bøn til Gud om hans Velsignelse
Til vor Forening.
(Man hører Pidskesmeld og Larmen af en Vogn).
Hvad er dette?
Chor.
En Herre!
(De ile mod Baggrunden for at see efter).
Amina.
Ja, end flere Gjæster.

Sjette Scene.

De Forrige. Grev Rudolph. To Postilloner.

Greven.
I Sandhed en besværlig Reise;
Hvor Tiden faldt mig lang!
Sig, kjære Venner, har jeg langt til Slottet?
Lise.
Tre Mile; De for Natten bryder frem,
Vil neppe dertil komme; mørk
Og farlig did er Veien; heller raader
Jeg Dem til her at overnatte.
Greven.
Ret gjerne blev jeg, men hvor findes
Et Herberg vel?
Lise.
Hos mig, min Herre!
Greven.
Hvor da?
Chor.
See der!
Greven
(betragter Huset opmærksomt).
Ah! jeg det kjender!
Lise (forundret).
De, min Herre, De?
Chor.
Hvem mon han er?
Greven (seer sig om).
Ja her er Møllen, Brønden, Skoven!
Hist jeg seer Forpagtergaarden!
Cavatine.
Hvilke rige Barndomsminder
For min Tanke skjønt oprinder
Ved at skue disse Steder,
Hvor min Barndom sødt henrandt!
Elskte Steder,
Jeg gjenfandt Eder,
Men hine Dage
For stedse svandt.
Chor (afsides).
Han vor Landsby jo gjenkjender,
Her han vist har været før.
Greven.
Som det synes, kjære Venner,
Man en Fest bereder her.
Chor.
Ja, en Bryllupsfærd vi feire!
Greven.
Hvor er Bruden, denne vel?
(peger paa Lise).
Chor.
(peger paa Amina).
Nei hende!
Greven.
Ha, hvad seer jeg, hvilken yndig Pige,
Blu og frygtsom; hvilke ædle Træk!
Ved at skue denne Qvinde,
Fremstaaer for min Sjæl et Minde
Om den Elskkes huldе Billed,
Som jeg evigt gjemmer i mit Bryst.
Samme Træk, — en kjær Erindring
Fængsler mig til hende med Lyst!
Lise (afsides).
Ene han paa hende agter!
Elvin (afsides).
Hvor han hende omt betragter!

Chor.
Hvor galant han veed at tale,
Han er viſt en fornem Mand!
Recitativ.
Elvin.
Det lader til at Herren godt er kjendt
Paa dette Sted?
Greven.
Hos Eieren af Godſet
Jeg har tilbragt min Ungdom.
Thereſe.
Ak, forlængſt
Den gode Herre alt i Graven hviler.
Greven.
Jeg har begravdt ham; han for mig
En anden Fader var.
Thereſe.
En Søn han havde;
Ved ham det ømme Faderhjerte hang.
Da han drog bort, han ſørged' ſig tildøde.
Greven.
Om ham jeg ſikkert Budſkab bringe kan;
Han lever!
Life.
Vil han da ei vende hjem
Til gamle Venner?
Chor.
Ja, det ønſke Alle!
Greven.
Ret ſnart han komme vil.
(Man hører Alpehornet, ſom kalder Qvæget hjem fra Bjergene. Solnedgang).
Thereſe.
Nu Solen daler!
Nu maa I Jer begive hjem.
Chor.
Hvorfor?
Thereſe.
I veed, at Timen nærmer ſig, da Alle
Maa grue for det rædſelfulde Syn!
Chor.
Ja, Timen nærmer ſig!
Greven.
Nu, hvilket Syn?
Alle.
Ha, rædſomt viſer det ſig i den mørke Nat!
Greven.
O Daarſkab!
Alle.
Herre, nei! Nu hør blot til.
Greven.
Nu vel, fortæl!
Alle.
Ja hør blot til!
Naar Duggen falder, og Dagen viger,
Naar over Jorden ſig Mørket ſniger,
Da frem af Taagen med hule Toner
Stiger et rædſomt Syn!
Med gufne Kinder og fæle Miner,
I hvide Klæder det fremad triner,
Vildt Haaret flagrer og Diet brænder;
Ha, det ſig nærmer, nu hjælp os Gud!
Greven.
Forjag kun Frygten for ſlige Syner,
Som kun i Tanken hos Jer opſtaae.
Chor.
Ak, det er Sandhed og ei Bedrag,
Enhver har ſeet det —
Elvin.
Det Sandhed er.
Chor.
Naar ſeent om Natten vi ſee det ſvæve,
Og brat ſig nærme, da alle bæve!
Man tør ei blive, man tør ei flygte,
Ja Skrækken ſtandſer Hjertets Slag!
Selv Hunden ſkjælver og bort ſig ſniger;
Alt, hvad kun lever, med Rædſel viger.
Ja, Hunden ſkjælver og bort ſig ſniger;
Kun høres i Natten Uglens Skrig!
Greven.
Hvis her jeg bliver, jeg vil paatage
Mig at forjage det ſlemme Syn.
Alle.
Vil han paatage ſig at forjage
Det ſlemme Syn, da frels ham Gud!
Recitativ.
Greven.
Giv Eder kun tilfreds! gaa roligt hjem!
Og Eders Frygt for diſſe Rædſelsſyner
Jeg ſnart forjage ſkal.
Thereſe.
Det Gud bønhøre!
Derom vi Alle Himmelen anraabe.
Greven (til Life).
Nu efter Reiſen jeg til Hvile trænger;
Smukke Vertinde, følg mig til mit Kammer!
Alle.
Nu vi ønſke Godnat, kjære Herre!
Greven
(tager Aminas Haand).
Farvel da, huldе Pige, til imorgen!
Dig Himlen ſkjænke Livets bedſte Lykke!
Elvin (fortrydeligt).
Hvor ømt han ta'r ſig af Aminas Skjæbne.
Greven (til Elvin).
Lykſalig Du, ſom vandt et ſaadant Hjerte.
(Gaaer med Life ind i Værtshuſet. Bønderne tage Affked med Brudeparret, og fjerne ſig til forſkjellige Sider. Thereſe gaaer ind i Mollen).

Syvende Scene.

Elvin. Amina.

Amina (til Elvin, ſom vil gaae).
Men Elvin, vil Du uden Affked
Forlade mig?
Elvin.
Ih, Herren ſagde Dig
Jo ømt og kjærligt nok Godnat.
Amina.
Iſandhed —
Han var ſaa venlig! fra hans Øie lyſte
Ret Hjertens Godhed —
Elvin.
Ja, for Dig at vinde!

Amina.
Hvad mener Du? — Hvad fattes Dig, min Ven?
Elvin.
Nuvel, saa hør da; — kjærligt trykked' han
Din Haand, med søde Ord dig smigred' —
Amina.
Nu da?
Elvin.
Det sikkert var Dig kjært; ved hvert et Ord
Jeg saae hans ømme Blikke møde dine.
Amina.
Ak, Elvin! hvor kan Du saa dybt mig kranke;
Du veed, mit hele Liv tilhører Dig,
Ja ene Dig! Dig gav jeg Troskabsløftet,
Og dog Du tvivle kan?
Elvin.
Ak!
Amina.
Dig jeg elsker!
Elvin.
Ja, men —
Amina.
Nu tal da! Er Du end jalour?
Elvin.
Ak ja — jeg er det.
Amina.
Nu, paa hvem?
Elvin.
Paa Alle!
Amina.
Og har jeg da fortjent det?
Elvin.
O, tilgiv mig!
Duet.
Elvin.
Jeg misunder Zephyrvinden,
Naar den vifter Dig om Kinden;
Jeg misunder den dristige Bæk,
Naar den opfanger dine yndige Træk!
Amina.
Men jeg elsker Zephyrvinden,
Naar den vifter mig om Kinden,
Thi den hvisker mig i Øret ind
Min Elvins kjære Navn!
Elvin.
Ak, kan Du da min Tvivl tilgive mig?
Amina.
Ja, hvis den aldrig vaagner meer hos Dig!
Lad ingen Mistro meer Dit Hjerte nage;
Du hver en Tvivl for evigt maa forjage.
Begge.
Tro og Tillid i min Sjæl
Sikkre skal vor Fremtids Held.
Amina (vil gaae).
Og nu — Godnat!
Elvin.
Godnat, Du Kjære!
Vi til imorgen skilles maae.
Begge.
Snart skal Du atter hos mig være —
I Drømme vil dit Billed' for mig staae!
Godnat! — Godnat!
(De skilles ad).
(Tæppet falder).

Anden Act.

Et Værelse i Værtshuset. I Baggrunden til Venstre et stort Vindue, udenfor hvilket man seer Enden af en Stige. Til Venstre en Dør, som fører ud til Gaarden; tilhøire en Dør ind til et Cabinet. En Seng, et Bord, og nogle Stole. Paa Bordet staae to brændende Lys.

Første Scene.

Grev Rudolph (alene).

Recitativ.

Isandhed, hvor dog Alt behager mig
Paa dette Sted. Hvor smuk er Egnen,
Luften er herlig,
Venlige Folk, elskværdige Piger, — ja, her
vil jeg blive.
Den unge Brud, hvor hun er yndig! Selv
Vertinden —
Lidt kort for Ho'edet — dog hun mig behager.
(Lise kommer fra Døren til Venstre.)
Hvad seer jeg — ah! kom dristig kun, min
smukke Vertinde!
Lise.
Undskyld Hr. Greve, at jeg kommer; —
Jeg undersøge vil om Alting er i Orden.
Greven (afsides).
Hvordan — Hr. Greve! — ah, man alt mig
kjender.
Lise.
Tilgiv mig, — Fogden har os alt fortalt det.
Den hele Egn sig til en Fest bereder,
For dem at byde et „Velkommen hid,"
Og jeg lyksalig skatter mig, som først
Bevidner Dem min dybeste Respect.
Greven.
Hvor gjerne ønsked' jeg hos Dig at vække
En anden Følelse. Min kjære Lise,
Hvor Du er smuk! (griber hendes Haand).
Lise.
Hr. Greve, alt for artig.
Greven.
Ei jeg dig smigrer; disse skjælmske Øine
Har vist alt mangt et Hjerte undertvunget.
Lise.
Ak, jeg har aldrig havt en Elsker!
Greven.
Hvad?
Umuligt! det vil jeg ei troe,
Een veed jeg sikkert —
Lise.
Mon?
Greven.
Hvis det var mig!
Hvad vilde Du vel sige?
Lise.
Gode Herre, —
Ih nu — jeg vilde Dem ei troe; uværdig
Jeg er saa stor en Ære; men jeg trygt
Tør sige, — Troskab boer i dette Hjerte.
Greven.
Hvor smuk og dydig! (der høres Støi ved Vinduet).
Tys, der kommer Nogen!

Liſe.
Hvor ubeleiligt dog! (Vinduet aabnes).
Greven.
Hvem mon det er?
Liſe.
Her tør mig Ingen finde.
(Liſe ſpringer ind i Cabinettet, men taber i Hurtigheden ſit Tørklæde. Greven tager det op og kaſter det leende paa Sophaen.)

Tredie Scene.

Greven. Amina.

(Amina, ſom gaaer iſøvne, ſtiger ind af Vinduet, klædt i en hvid Natdragt, og kommer langſomt frem paa Scenen).

Greven (betragter hende forundret).
Hvad ſeer jeg! — der viſt er
Det før omtalte Syn; — Men kan jeg troe mit Die —
Det er den unge Pige, ſom ſaa meget
Behaged' mig. Hvad ſkal jeg troe!
Amina.
Min Elvin!
Greven.
O Gud, hun ſover!
Amina.
Hvad — Du ſvarer ei?
Greven.
Hun gaaer iſøvne.
Amina (leende).
Er Du end jalour
Paa den fremmede Herre? Men ſaa tal dog!
Kan Du mig kranke!
Greven.
Gud, hvad ſkal jeg gjøre!
Amina (med Smerte).
Ak, hvor ukjærligt! Men ſaa kom dog til mig.
Dig ene elſker jeg, det veed Du — Tag min Haand,
Og tryk den til din Læbe ſom Forſoningstegn.
Greven.
Ei jeg formaaer det! O, gid ingen Larm
Maa hendes Drøm forſtyrre.
(lukker Vinduet).
Liſe
(aabner Cabinetsdøren og ſeer Amina).
Hvad Amina!
Ha, den Trolsſe!
(hun ſtynder ſig uden at blive bemærket af Greven gjennem Døren tilvenſtre, ſom hun lader ſtaae aaben).
Greven
(vil nærme ſig Amina, men ſtandſer).
Gud, hvad vil jeg gjøre!
Amina.
I feſtlig Dragt høitideligt
Til Feſten de ſig begive.
Greven.
Gid hendes Liv ſaa lykkeligt,
Som hendes Drøm maa blive.
Amina.
Man Brudekjærten tænder.
Greven.
Andagt i Diet brænder.
Amina.
Jeg er ſaa træt — o Venner —
Før mig til Altret hen.
Greven.
Hvo kunde her forraade
Denne ſaa rene Sjæl.
Amina
(knæler og hæver den høire Arm, ſom om hun ſtod for Alteret).
Jeg evig Troſkab ſværger Dig;
Alfader, hør min Eed!
Greven.
Gid Himlens Gud velſigne Dig
Og lede dine Fjed.
Amina.
Nu, Elſkte, er du min,
Amina evig din.
O ſalig, ſalig Lyſt,
Jeg hviler, Elvin, ved dit Bryſt!
Greven.
Bort herfra! Hvis her jeg bliver
Lidenſkaben mig henriver.
(Han vil gaae ud gjennem Døren tilvenſtre, men hører Trin og Stemmer udenfor. Han ſtiger ud gjennem Vinduet, ſom Amina er kommen ind af og lukker det. Amina lægger ſig, endnu ſovende, paa Sengen).

Fjerde Scene.

Alexis. Fogden. Bønder.

Chor (udenfor Scenen).
Stille, ſtille, her er Døren; (kommer frem).
Alt er roligt — han viſt ſover.
Men vi tør gaae længer frem?
Hvorfor ei? Man Intet vover —
Vi vor Herremand vil ſee!
Han viſt ikke kan fortryde,
At vi ham velkommen byde.
Ingen Frygt! — kom — nærmer Jer,
Vi ham finde ſikkert her,
(de blive Amina vaer).
See! hiſt henne ligger hau —
Men — det er jo ingen Mand!
(de nærme ſig Sophaen).
Her en Qvinde ſlumrer roligt,
Det jo næſten er utroligt!
Hvordan kom hun her vel ind!

Femte Scene.

De Forrige. Thereſe. Elvin. Liſe.

Elvin
(bag Scenen i heftig Bevægelſe).
Ha, Du lyver!
Chor.
Man ſig nærmer.
Liſe (peger paa Amina).
See, og tro dit eget Die!
Elvin.
Gud, Amina!
Chor.
Ja, Amina!
(Amina vaagner ved denne Larm og betragter de Omkringſtaaende med Forundring).

Amina.
Ha, hvor er jeg? Hvad er hændet?
(Seer Elvin, og vil kaste sig i hans Arme).
O, min Elvin!
Elvin.
Bort, du Falske!
Amina.
Elvin!
Elvin.
Troløse!
Amina.
Du forstøder mig —
Hvad er min Brøde?
Elvin.
Ha, derom Du spørger!
Chor.
Dette Sted kan Dig forklare Alt.
(Amina seer sig forundret om).
O Gud! hvorfor har hid man ført mig?
Elvin.
Spørg
Dit falske, dit troløse Hjerte!
Amina
(kaster sig i sin Plejemoders Arme).
Moder!
Alle.
Kan Du det nægte?
Amina.
Vee mig Arme, vee mig!
En smertelig Angst dræber mig!
Qvintet.
Amina.
Frit mit Die dit tør møde,
Thi mit Hjerte er uden Brøde;
Og dog kan Du mig forstøde —
Jeg af Smerte maa forgaae!
Lise.
Skamfuldt hendes Kinder gløde,
Thi vi kjende hendes Brøde;
Vil han hende først forstøde,
Skal jeg ei forsmaaet staae.
Elvin.
Selv Du vilde Dig forstøde
Fra mit Hjerte ved din Brøde.
O, med Smerte jeg dit Billed'
Af min Sjæl udrive maae.
Therese.
Alle hende grumt forstøde,
Ingen tvivler om en Brøde!
Sorg og Smerte dræber hende;
Hun forhaanet her maa staae!
Alexis og Chor.
Hvor maa Elvins Hjerte bløde,
Nu han kjender hendes Brøde!
Ingen Tvivl kan her opstaae, —
Hende han forstøde maae!
(Therese har under denne Scene taget Lises Tørklæde og knyttet det om Aminas Hals).
Elvin.
Adskilt' for evigt! — Hvert et Baand
Har Du Falske sønderrevet!
Amina.
Milde Gud, Du dig forbarme!
Jeg er skyldfri — hør mig Arme!
Elvin.
Ingen dine Bønner hører —
Bort — din Stemme mig oprører!
Amina og Elvin.
Du, hvem frit mit Hjerte kaared',
Har saa dødeligt mig saaret;
Du, som var mig alt i Livet,
Har til Qval mig overgivet.
Intet mig til Livet binder,
Thi hvert Haab om Lykke svinder;
Kun i Hjertet bli'er tilbage
Mindet om min Glædes Grav.
Lise. Alexis. Chor.
Intet Bryllup!
O, at Sligt dog kunde hænde!
Sørgeligt vil Dagen ende.
Ingen Tvivl kan her opstaae! —
Hende han forstøde maae.
(Amina synker om i Thereses Arme).
(Tæppet falder).

Tredie Act.

En af Træer omgiven Lund paa Veien imellem Landsbyen og Slottet. Tidlig Morgenbelysning.

Første Scene.

Bønder.

Chor.
Her er svalt under Bøgenes Grene!
Her vi Alle os ville forene.
Hvor saa kølende Bækkene rinde!
Her vi Ly imod Solvarmen finde.
Men saa tidligt vi ei tør fremstille
Os paa Slottet for Herren idag.
Først vor Tale studere vi ville,
At vi smukt forebringe vor Sag.
Naar han kommer, ærbødigst vi bukke;
Dernæst sige vi: Naadige Herre!
Tænk — Amina, den Gode, den Smukke, —
Hele Landsbyens Stolthed og Ære —
Sidste Nat fandt vi hende i Slummer
I Hr. Grevens Sovegemak.
Er hun skyldfri, da let hendes Kummer,
Og fortjen hele Landsbyens Tak.
Naar vi saadan ham Sagen fremføre,
O, da vil han os sikkert bønhøre.
Hurtigt vende vi tilbage,
For at bringe Haab og Trøst;
Lykken vende skal tilbage
I Aminas skyldfri Bryst.
(Alle gaae).

Anden Scene.

Amina. Therese.

Recitativ.

Amina.
Du elskte Moder, vil mig ei forstøde!

Thereſe.
Fat Mod, min Datter; dine Smertens Taarer
Vil Greven rore — Kom, o kom!
Amina.
Ak nei,
Jeg har ei Mod. — Men ſee dog, Moder, ſee!
Her er jo Elvins Gaard? Hvorofte ſade
Vi her i Skyggen af de ſkjønne Boge,
Ved Bækkens Bredder, — Denne Luft
Af Elvins Troſkabs Eder end gjenlyder;
Han gruſomt har forglemt dem; — han for-
lod mig!
Thereſe.
Tro mig, min Datter! han kan Dig ei hade.
Maaſkee han lider meer end Du. Men fat
Dig —
Der kommer han! Hvor eenſom dog og forg-
fuld!
Amina.
O, ſkjul mig, Moder! Her vil jeg ei blive.
(De træffe ſig tilbage.)

Tredie Scene.

De Forrige. Elvin.

Amina (ſom ſeer Elvin).
O ſee hvor dybt nedbøiet! — Gud! — Maa-
ſkee
Han elſker mig endnu!
Elvin.
Cavatine.
Alt er tabt. O! dette Hjerte
Martres nu af bitter Smerte.
Ak! mit glade Haab er dræbt!
Amina (nærmer ſig Elvin).
O, min Elvin!
Elvin.
Bort, Du Fræfke!
Amina.
Aldrig har jeg krænket Dig; —
Jeg er ſkyldfri! Hør, o hør mig!
Elvin.
Du min Harme kun kan vække.
Ei din Falſkhed ſkal mig daare;
Jeg foragter kun din Taare.
Gruſomt mine Fremtids Dage
Har til Kummer Du indviet.
Chor (bag Scenen).
Greven leve!
Elvin (forbittret).
Greven, ha!
(vil gaae).
Amina.
Bliv, og hør mig!
Elvin.
Stands mig ikke.

Fjerde Scene.

De Forrige. Bønder.

Amina.
O, forbarm Dig!
Chor.
Hun er ſkyldfri!
Atter vende vi tilbage;
Stands, Amina, nu din Klage.
For at bringe Lys i Sagen,
Greven ſnart vil være her.
Elvin.
Den Forvorpne! Ha, Jeg kan ei
Dæmpe meer mit Raſeri!
Amina og Thereſe.
O, forbarm Dig.
Elvin
(idet han river Ringen af Aminas Finger).
Fræfke Qvinde!
Amina.
Vee mig, vee! — min Ring —
Chor.
Slig Adfærd
Viſt den Arme dræbe vil.
(Efter et Øieblikks Stilhed nærmer Elvin ſig Amina).
Elvin.
Arie.
Dog umuligt kan jeg hade
Dig, Amina, trods din Brøde;
Skjøndt Du krænked' mig tildøde,
Banker Hjertet end for Dig.
Skulde Dig en Anden ſkjænke
Løvtet om ſin Kjærlighed,
Da vil Du paa Elvin tænke
Naar han bryder denne Eed!
Chor.
Elvin, Elvin, lad Dig røre!
Du dog Greven først maa høre —
Han ret ſnart vil være her? —
Og han ſværger ved ſin Ære,
At Amina ſkyldfri er.
(Elvin gaaer hurtigt bort. Thereſe fører den halv afmægtige Amina ud. Alle fjerne ſig).

Femte Scene.

Scenen forandres til en Plads i Byen. I Baggrunden ſees en Molle, hvis Hjul drives af en lille Fos.

Liſe. Alexis.

Recitativ.
Liſe.
Saa ſlip mig dog! hvor ofte ſkal jeg ſige,
At jeg Dig ei fordrager!
Alexis.
Ja, men troe ei,
At Elvin blive ſkal din Mand. Snart vil
Aminas Ulſkyld være klart beviiſt,
Og ſaa —
Liſe (afbryder ham).
Og ſaa — kan jeg alligevel
Dig godt undvære.
Alexis.
Liſe, ak! hvor kan
Du dog ſaa gruſom være? Bedre Mand
Du aldrig faaer. Er Du vel tjent med ſlig
En Mand ſom ei Dig elſker? Tænk dog efter!
Liſe.
Er Du da tjent med ſlig en Kone, ſom
Dig ei fordrage kan?

Alexis.
Nei aldrig skal
Du ægte ham; . . . den hele By jeg i
Allarm vil bringe. Jeg til Greven iler —
Han hjælper mig; — og Du skal see, min Kjære,
Du ingen Mand vil faae, hvis ei Du kjønt
Tiltakke taer med mig.

Chor (bag Scenen).
Lise er Bruden!

Lise. Alexis.
Hvad nu?

Chor.
Elise!

Sjette Scene.

Lise. Alexis. Bønder.

Chor.
Dig at lykønske herhid vi ile; —
Lykke og Glæde vil Dig tilsmile.
Dig nu til Altret Elvin vil føre,
Hvis Du, Elise, vil høre hans Bøn.

Alexis.
Hvad er dog det? Hun uden mig
Gaaer dog hen og gifter sig.

Lise.
Ak, tør jeg troe det, tør jeg troe det —
Elvin nu mig ægte vil!

Syvende Scene.

De Forrige. Elvin.

Recitativ.

Lise.
Ak Elvin! tør jeg haabe, at Du atter
Tilbage vende vil til mig?

Elvin.
Elise!
Kan Du tilgive mig, at jeg saa svagt
Lod mig forlede til at glemme Dig?

Lise.
Den Tid er svunden. Alt vil jeg tilgive,
Nu Du tilhører mig! Glad skal jeg drømme
Om al den Lykke, Du mig skabe vil.

Elvin.
O kom! — jeg ømt Dig beder; vi til Kirken
Nu os begive vil. Ja, denne Dag
Skal evigt os forene. Følg mig Venner!

Chor.
Velan!

(Elvin vil gaae med Lise men møder Greven, som kommer fra Baggrunden og holder ham tilbage).

Ottende Scene.

De Forrige. Grev Rudolph.

Greven.
O Elvin, stands!

Lise (affides).
Ha, Greven.

Alexis (affides).
Naa —
Han kom som kaldet!

Greven.
Siig, hvor vil Du hen?

Elvin.
Til Kirken!

Greven.
Hør mig først. Din Kjærlighed
Er end Amina værdig. Jeg Dig sværger,
At hun er reen og skyldfri.

Elvin.
De, Hr. Greve!
Hendes Brøde er klart opdaget,
Jeg kan ikke tvivle meer.

Greven.
Du af Skinnet er bedraget,
Ei som Løgner staaer jeg her.

Elvin (spodsk).
Men man fandt dog hende rolig
Slumre i Hr. Grevens Bolig.

Greven.
Men saa hør — jeg Dig tilsværger —
Hun i Søvne kom til mig.

Alle (med Mistillid).
I Søvne? Nei, har man hørt Magen!

Greven.
Nu, saa hør dog!

Chor.
Det vi fatte ei.

Greven.
Ja, der gives Mennesker, som vandre
Sovende i Nattens Mørke om.
Høit de tale, le og græde,
Folke Hjertets Sorg og Glæde.
Man Søvngængere dem kalde,
Og en saadan Amina er.

Chor.
Er det muligt?

Greven.
Ja, det Sandhed er!

Elvin.
Nei, forgjæves Greven værner
Om Aminas tabte Ære.

Greven.
Naar mit Udsagn jeg besværger
Tør Du da mit Ord betvivle?

Elvin.
Kom, Elise, kom!

Chor.
Vi gaae!
Ikke troe vi denne Fabel.
Hun er vaagen mens hun sover —
Har man hørt en saadan Snak?

Niende Scene.

De Forrige. Therese.

Therese.
Mine Venner, taler sagte! —
O, forstyr ei Aminas Slummer.
Ak, den Armes dybe Kummer,
Hendes Kræfter svækket har.

Chor.
Taler ſagte!
Elvin.
Ja, vær ſtille!
Thereſe.
Liſe! — Elvin! — Ha, hvad ſeer jeg!
Siig, — hvorhen i Høitidsklæder?
Liſe.
Til mit Bryllup.
Thereſe.
Du, o Himmel!
(til Elvin) Liſe er Din Brud?
Elvin.
Saa er det.
Liſe.
Og med Ære. Aldrig ſaae man
Mig om Natten vandre om.
Ingen fandt mig indelukket
Hos en Mand ved Nattetid.
Thereſe (afſides).
Ha, Du Falſke! Nu Du ſkal ei
Din fortjente Straf undgaae!
(høit, idet hun tager Liſes Torklæde frem.)
Dette Klæde har man fundet
I Hr. Grevens Sovekammer.
Chor.
Hvis er det? Hvo har vel tabt det?
Thereſe (peger paa Liſe).
See, hvor hendes Kinder rødme.
Alle
(beſtyrtede. Elvin ſlipper Liſes Haand, og gaaer nogle Skridt fra hende.)
Liſe!
Thereſe.
Nu — forſvar Dig, hvis Du kan.
Liſe (afſides).
Jeg mit Øie ei tør hæve.
Alle.
See, hun taus og truffet ſtaaer!
Qvartet.
Elvin.
Kan Du Dig ei forſvare? —
Ha, Du mig og bedrager;
Din Taushed Dig anklager,
Din Brøde Du ei dølge kan.
Thereſe og Greven.
Ei kan hun ſig forſvare,
Hun Brøden maa bekjende.
Ei kan man ynke hende,
Som haaned' Andres Qval.
Liſe.
Ei kan jeg mig forſvare, —
Jeg Brøden ei kan dølge;
Mig alle vil forfølge
Med Haan og dyb Foragt!
Recitativ.
Elvin.
Hr. Greve, ſiig — hvad ſkal jeg tænke! — har
Hun og bedraget mig?
Greven.
Lad mig fortie
Hvad jeg herom troer; det ene veed jeg,
At ſkyldfri er Amina, og Du Dyden ſelv
I hende krænker.
Elvin.
Ja, det ſkal beviſes!
Greven.
(ſom har ſeet ſig om).
O Gud! — ſaa ſee da!
(Alle vende ſig om).

Tiende Scene.

(Under de foregaaende ſidſte Repliker, ſeer man Amina i ſomnambule Tilſtand komme ud af et Tagvindue paa Mollen, og gaae langs med Tagkanten. Under hende truer det hurtigt ſvingende Møllehjul med at knuſe hende, hvis hun ſtyrter ned. Alle betragte dette Syn med Rædſel. Elvin vil ſpringe til, men holdes tilbage af Greven.)

Alle.
Ha!
Greven.
Nu ſtille — ſtille!
Den mindſte Larm er hendes Død!
Thereſe.
Mit Barn!
Alle (knælende).
Algode Fader, leed Du hendes Fjed!
(Amina nærmer ſig Hjulet, idet hun gaaer henad en ſvag Planke, ſom bøier ſig under hendes Fødder.)
Hun vakler — vee os, vee!
Greven (efter en lille Pauſe).
Nu er hun frelſt!
Chor.
Ja frelſt!
(Amina ſtiger ned, og gaaer nogle Skridt frem paa Scenen.)
Amina.
Gid eengang blot jeg kunde ſee
Min Elvin, før en anden Brud han fører
Til Altret!
Greven (til Elvin).
Hør dog!
Thereſe.
Kun paa Dig hun tænker.
Amina.
Mig Haabet ſvigter! Hør — alt Bryllupsklokken
Saa feſtlig lyder — De til Kirken drage. —
Ak, han forſkjød mig, og jeg var dog ſkyldfri.
Alle.
Ak, ſtakkels Barn!
Amina (knæler).
Tilgiv Du ham Alfader!
Som jeg ham Alt forlader.
Bli'er Kummer end min Lod — o ſkjænk ham
Lykke!
Alle.
O hør!
Amina
(hæver Haanden og ſtirrer paa den, ſom om hun ſøgte ſin Ring).
Den Ring han gav mig — ak, hvor er den? —
Han tog den fra mig; — men ſit Billed' ſkal
Han ei berøve mig; — dybt i mit Hjerte
Jeg gjemmer det.

(Hun tager frem de Blomster, som Elvin har givet hende, og som hun har gjemt ved sit Bryst).

Dog Eder, elskte Minder
Om Elvins Ømhed, har jeg end tilbage.
Ak, Eder tør jeg end til Læben trykke.

Cavatine.

Ak I, som skulde smykke
Aminas Barm for Altret,
Forsvunden som min Lykke
Er Eders Farvepragt (hun græder).
Og kunde disse Taarer
Selv Eders Pragt oplive,
De kan dog ei gjengive
Mig Elvins Kjærlighed.

Elvin.

O Angers Smerte mig fortærer nu; —
Jeg ei udholder det!

Amina.

Ak, hvis han kom tilbage!
O kom! min Elvin, kom dog!

Greven (til Elvin).

Nærm Dig hende!

Amina.

O Gud! — giv ogsaa Ringen mig tilbage!

Greven (til Elvin).

Giv hende den.

(Elvin sætter Ringen paa Aminas Finger).

Amina.

Nu er Du atter min, —
Jeg evig Din! — Jeg kunde dø af Glæde!

Greven.

Blandt alle hendes Kjære skal hun opvaagne.

(Therese trykker Amina til sit Bryst. Elvin kaster sig ned for hendes Fødder.)

Chor.

Amina leve! Leve vor Amina!

Amina (vaagner).

O Gud, hvor er jeg? Ah! hvad er der hændet?
O søde Drøm, — lad mig ei vaagne atter!

(Hun skjuler Ansigtet i sine Hænder).

Elvin.

O nei det er ei Drøm, jeg er Din Elvin;
See her Din Moder — alle Dine Venner!

(Amina, som gjenkjender Elvins Stemme, hæver Hovedet, betragter ham et Øieblik, og kaster sig i hans Arme.)

Amina.

Elvin! Elvin! Nu jeg har Dig atter.

Chor.

Nu til Altret!
Alles Hjerter slaae af Glæde
Ved at see Jer Haand i Haand
Hen til Herrens Alter træde,
For at knytte Troskabs Baand.

Amina.

Ingen Tanke kan udtrykke
Glædesstormen i mit Hjerte,
Svunden er den bittre Smerte —
Atter Du tilhører mig!
Saligt Alt mig nu tilsmiler —
Ved Din Barm jeg henrykt hviler.
Elskte Elvin, ved Din Side
Jorden bli'er mit Himmerig!

Alle.

Alles Hjerter slaae af Glæde,
Ved at see Jer Haand i Haand
Hen til Herrens Alter træde,
For at knytte Troskabs Baand!

(Tæppet falder).

Kjøbenhavn 1864.
Forlagt af J. H. Schubothes Boghandel.
Trykt i Græbes Bogtrykkeri.

Faust.

Opera i fem Acter af Jules Barbier og Michel Carré.

Musik af Ch. Gounod.

Oversat af Adolph Hertz.

Personerne.

Faust.
Mephistopheles.
Margarethe.
Valentin.
Brander.
Siebel.
Marthe.

Studenter, Borgere, Soldater, Koner og Piger, Folk, Engle, Aander, Spøgelser, Dæmoner m. M.

Første Act.

Første Scene.

Faust's Studerekammer.

Faust (alene, sidder ved et Bord, bedækket med Bøger og Papirer; en Bog ligger opslaaet foran ham; Lampen er nærved at gaae ud.)

Ak! Forgjæves! —
Jeg spurgte Nattens Stjerner,
men forgjæves lød min Røst,
og al min Grandskning skjænker ei mit Hjerte
den mindste Draabe Trøst.
Jeg er livstræt, mæt af Dage,
dog vakler jeg end
og har ei Kraft til at ende Jordlivets Plage.
Alt er tomt, Alt er dødt!
(Slaaer Bogen i og reiser sig. Det begynder at dages.)
Nu Dagen gryer, allerede fortrænger
dens blege Skjær Stjernernes Skin.
(I Fortvivlelse.)
Endnu en Dag, endnu en Morgen lysner! —
O Død! naar vil Du ende min glædeløse Bane?
(Griber en lille Flaske paa Bordet.)
Vælan! Midlet er i min Haand,
jeg gaaer Dig uforsagt imøde!
Farvel, Du, min sidste Dag!
Skjæbnen kalder mig bort
fra navnløse Ovalers Bolig,
og jeg tømmer Bægeret rolig,
drikker Døden med Velbehag!
(Han kommer Indholdet af Flasken i et Krystal-Bæger. I det Øieblik, da han vil føre Bægeret til Munden, høres udenfor følgende):

Chor af unge Piger.

Piger, I, som sove
under Husets Tag!
Alt i Mark og Skove
skingrer Lærkens Slag.
Straalerne spille
paa Blomster i Vang,
rislende Kilde
nynner sin Sang.
I et Sølvflor smiler
Engens Blomsterbed,
Alnaturen hviler
i Kjærligheds Fred!

Faust.

O, Gjenlyd af Livets tomme Glæde,
far hen, dø bort! —
Du Bæger, som jeg nylig fyldte til Randen,
hvi ryster Du nu i min Haand?
(Fører igjen Bægeret til sine Læber.)

Chor af Markarbeidere (udenfor).

Nu falder Solens første Straaler,
det lysner over Mark og Vang.
Den lette Svale Rummet maaler,
og qviddrer lystig Morgensang.
Til Arbeid ud!
Lovpriset være Gud!

Dobbelt Chor.

Lovpriset være Gud!

Faust (lader sig i en Stol).

Gud! —
Dog denne Gud, hvad gjør han for mig?
Faaer jeg af ham igjen mine tabte, glade Aar? —
(I Rasserie.)
Forbandet være I, menneskelige Lyster!
Forbandet I Lænker og stærke Baand, som binde mig til Jordelivet!
Forbandet hver en Længsel
og hvert Haab, som Tiden fortærer!
Lokkende Elskov, forbandet Du!
Forbandet al Tro, al Visdom, al Godhed,
hver en fængslende Drøm! —
Forbandet al Trøst og al Taalmod!
Kom Satan! —

Anden Scene.

Faust. Mephistopheles.

Mephistopheles.

Her er jeg! — Behager jeg ikke? —
Hvorfor disse stirrende Blikke? —

En Fjer i min Hat, et Sværd ved min Lænd,
en Kappe, som praler, fra Issen til Foden —
betragt dog! — en Herre paa Moden!
Velan, saa tal! Nu hører jeg Dig!
Skjælv ei! Fat Mod! Frygter Du mig?

Faust.

Nei.

Mephistopheles.

Jeg vil tjene Dig herefter.

Faust.

Forgjæves.

Mephistopheles.

Prøv engang mine Kræfter.

Faust.

Gaa!

Mephistopheles.

Hvad?
Det kalder jeg en herlig Løn!
Det kalder jeg en artig Behandling!
Kalde Satan langveis fra
og lade ham vandre forgjæves!

Faust.

Og hvad formaaer Du da?

Mephistopheles.

Alt. — Vent! — Siig mig dog først, hvad Du begjærer.
Ønsker Du Guld?

Faust.

Intet Guld. — Hvad hjelper mig Rigdom?

Mephistopheles.

Vel, saa gjætter jeg, hvad det kan være.
Du ønsker Ære?

Faust.

Endnu meer!

Mephistopheles.

Magt?

Faust.

Jeg ønsker en Skat, som indeslutter Alt.
Giv mig Ungdom!
O, skjænk mig den Lyst,
som Elskovsvarme
og favnende Arme
forskaffer et Bryst,
og Foden, som svæver,
den Fryd uden Navn,
den Vellyst, som bæver
i Kjærligheds Favn,
de glødende Længsler
og Hjerternes Pagt,
den Attraa, som fængsler
og drager med Magt!

Mephistopheles.

Velan! —
Jeg har hvad dit Hjerte begjærer.

Faust.

Og hvad fordrer Du til Gjengjæld?

Mephistopheles.

Saare Lidt.
Her er jeg til din Befaling,
Men der (Peger mod Jorden.)
maa Du tjene mig.

Faust.

Der?

Mephistopheles.

Ja der (Rækker ham et Pergament.)
Nu skriv! — Hvordan? — Du skjælver!
— Ungdomskraft skjænker jeg Dig igjen.
See, din Elskede kalder!
Vend dit Øie didhen.
(Han vinker med Haanden. Baggrunden aabner sig og Margarethe sees ved Spinderokken).

Faust.

O, hvilket Under!

Mephistopheles.

Nuvel, er Du rede?

Faust.

Kom!
(Griber Papiret og skriver; Mephistopheles tager Bægeret).

Mephistopheles.

Og nu, Doktor, byder jeg Dig,
drik et Lyksaligheds Bæger!
Nu rummer det ei meer en giftig Død,
men Ungdom, Kraft, Sundhed og Glæde!

Faust

(tager Bægeret og vender sig mod Margarethe.)
For Dig, Du hulde Drømmesyn!
(Han kaster Bægeret og er forvandlet til ung Cavaleer; Synet forsvinder.)

Mephistopheles.

Kom!

Faust.

Seer jeg hende atter?

Mephistopheles.

Tilvisse.

Faust.

Naar?

Mephistopheles.

End idag.

Faust.

Velan!

Mephistopheles.

Saa følg mig!

Faust.

Paa engang.

Jeg kommer! —
Jeg føler den Lyst,
som Elskovsvarme
og favnende Arme
forskaffer et Bryst,
og Foden, som svæver
og Fryd uden Navn,
den Vellyst, som bæver
i Kjærligheds Favn,
de brændende Længsler
og Hjerternes Pagt,
den Attraa, som fængsler
og drager med Magt.

Mephistopheles.

Han føler den Lyst,
som Elskovsvarme
og favnende Arme
forskaffer et Bryst,
og Foden, som svæver
og Fryd uden Navn,
den Vellyst, som bæver
i Kjærligheds Favn,

de brændende Længsler
og Hjerternes Pagt,
den Attraa, som fængsler
og drager med Magt.
(De gaae.)

Anden Act.

Første Scene.

(Udenfor en af Stadens Porte. Tilvenstre et Vertshuus, hvis Skilt forestiller en Bacchusfigur. Kermesse.)
Siebel, Brander, Studenter, Borgere, Soldater, Koner og unge Piger.

Studenter.
Øl og Viin
i fulde Drag!
Fyld mit Glas
Slag i Slag!
Uden Forskjel,
bredfuldt Maal!
Drik og tøm
Glædens Skaal!

Brander.
Perler krandse
Bægrets Rand!
Intet vrages
uden Vand!
Gjør ved Glasset
god Besked,
siden venter
Kjærlighed!

Brander og Studenterne.
Gjør ved Glasset o. s. v.
(De klinke og drikke.)

Soldater.
Gjerne tappre Soldater,
gjør med Piger Fjas,
stærke Skandser og Piger
er for os kun Spas!

Borgere.
Dæmper en Sky Sommerens Brand,
vifter en Vind og vederqvæger,
sidder jeg ved Flodens Rand,
tømmer glad mit Bæger!
(Borgerne og Soldaterne gaae op i Baggrunden; de unge Piger træde ind.)

Pigerne (med Sideblikke.)
See, de raske Ungersvende!
Deres Suk er let at kjende!
(De indtage den høire Side af Scenen; nogle Studenter nærme sig.)

Studenterne.
See, den muntre Pigeskare!
Tager Hjerterne ivare!

Matronerne
(lægge Mærke til Studenterne og de unge Piger).
See, Studenterne, som sværme,
Hjertet fanges let!
Hvor galante de sig nærme!
Pigen er coquet!

Studenter og unge Piger.
Søger at behage!
Frisk, uforsagt!
See dog at tage
Hjerterne iagt!

Borgere.
Hr. Ven! I smage,
thi, ærlig sagt,
en bedre Viin
har Ingen smagt!

Soldaterne.
Pigerne er svage!
Frisk, uforsagt!
Skandsen vi tage
med Magt, med Magt!

Borgere.
Et Glas endnu,
Hr. Nabo, din Skaal!
Skjænk i til Randen,
bredfuldt Maal!
Lad kun min Hustru
blive vred,
jeg priser Vinens
Fortræffelighed!

Soldater.
Søger at behage,
Pigerne er svage,
Krigeren trodser
Ild og Staal.
Ængster Eder ikke
for de strenge Blikke!
Kjærlighed
er Kampens Maal.
Just hvor Faren og Døden truer
vi til Kampen er bered,
medens Trommen hvirvler
synger vi om Kamp og Kjærlighed!
(Grupperne adsplittes og fjerne sig).

Anden Scene.

Brander, Siebel, Studenter, Valentin, (som træder ind med en Skuemønt i Haanden).

Valentin (ved sig selv).
Søster Margarethe! Hav Tak for din Gave!
Den skal hvile ved mit Bryst paa Kampens Dag
og beskytte mig i Faren.

Brander.
See, her har vi jo Valentin, færdig til Reisen.

Valentin.
Endnu et Glas, Kammerat! Saa hurtig paa Marschen!

Brander.
Men sig, hvi saa mørk? Hvad tynger paa dit Sind?

Valentin.
O Venner! Jeg forlader, som I, dette Sted og lader min Søster Margarethe alene her tilbage;
vor Moder er ei meer!

Siebel.
Frygt ei, en Ven i mig skal hun finde,
jeg lover at beskytte hende.

Valentin.

Hav Tak!

Siebel.

Stol trygt paa mig.

De Andre.

Stol ogsaa trygt paa mig.

Brander.

Nu Venner, holder op at klage!
Skjænk i,
fyl Sorgerne ned med den ædle Viin!
Frisk Mod og syng til Glassets Klang
en Affkeds Sang!

Alle.

Frisk Mod og syng til Glassets Klang
en Affkeds Sang!

Tredie Scene.

De Forrige. Mephistopheles (i Baggrunden).

Brander.

En Rotte,
mere feig end tapper,
sad en Dag paa Luur
og skjalv
bag en gammel Tønde
i et Kjelderskuur,
en Kat . . . . .

Mephistopheles.

Tillad, . . .

Brander.

He?

Mephistopheles.

jeg beder,
jeg tager Plads her mellem Eder.
Naar først Hr. Vennen der er færdig med sin Sang,
vil med Glæde ogsaa jeg prøve engang.

Brander.

Syng din Sang, er den god, da skal vi ikke klage.

Mephistopheles.

Jeg skal gjøre hvad jeg kan og stræbe at behage.

1.

Rige Mammon er Tidens Gud.
Naar han ringler med Ducater,
Fattigfolk og Potentater
lystrer med Lyst hans mindste Bud.
Høi og Ringe, Ung og Gammel
svinger sig i lystig Dands,
midt i Kredsen i sin Glands
Guden staaer paa Purpurkammel,
skuer ned fra Thronens Top,
Satan fører Ballet op!

Chor.

Satan fører Ballet op!

Mephistopheles.

2.

Han beherfker den hele Jord,
han er prist af alle Læber,
hver en ædel Drift han dræber,
Trældom og Oval er i hans Spor.
Ven mod Ven sit Værge løfter,
overalt er Had og Død,
for at plyndre Jordens Skjød,
Blod besprænger Dybets Kløfter,
farves blodig Klippens Top,
Satan fører Ballet op!

Chor.

Satan fører Ballet op!

Studenterne.

Vi takke for din Sang.

Valentin (afsides).

En besynderlig Svend!

Brander.

Behager I at drikke et Bæger med os?

Mephistopheles.

Tak! (Griber Branders Haand.)
Ei! Her seer jeg en Ting, som er slem! —
Betragt denne Linie!

Brander.

Nu vel?

Mephistopheles.

Et Ulykkens Varsel!
I vil falde foran Skandsen for Fjendens Musket.

Siebel.

Saa er I da en Troldmand?

Mephistopheles (tager Siebels Haand).

Jeg læser i din Haand, at Skjæbnen har bestemt,
naar Du i Fremtiden rører med din Finger ved en Blomst,
ak, — da maa den visne.

Siebel.

Hvad?

Mephistopheles.

Var den endog til Margarethe.

Valentin.

Min Søster! — Han veed hendes Navn!

Mephistopheles.

Vogt Dig, tappre Stridsmand!
Den Arm er ikke fjern,
som vil volde din Død.
(Tager Branders Glas.)
Paa eders Sundhed! (Drikker).
Fy, denne Viin er slet!
Tillad, jeg byder Jer et Glas af min Kjælder.
(Stiger op paa en Bænk og slaaer paa det lille Viinfad med Bacchusfiguren, som tjener Vertshuset til Skilt.)
Holla, Fader Bacchus! Skjænk i!
(Vinen løber ud af Tønden og fylder Glasset; Mephistopheles stiger ned paa Jorden.)
Kommer Alle hid!
Enhver drikke nu en Skaal efter sin Smag.
For Den, hvis Skjønhed vi beundre især —
For Margarethe!

Valentin.

Nok! — Tie! — Døden ramme mig
hvis jeg ikke binder din Tunge!
(Han river Glasset af Haanden paa Mephistopheles og kaster Indholdet paa Gulvet; det slaaer op i Flammer.)

Brander og Chor.

Holla! Holla!

Mephistopheles.

Hvordan? I skjælve
og tør byde mig Trods!
(Studenterne drage deres Sværd og styrte mod Mephistopheles. Denne gjør en Kreds omkring sig med sin Kaarde; Studenterne standse ligesom foran en usynlig Skranke; Valentins Kaarde sønderbrydes.)

Valentin.
Mit Sværd — onde Magter! —
kløver Luften og brækkes!
Valentin og Studenterne.
Det er Satan selv
som har døvet Sværdet,
vore Angreb møder
han uforfærdet.
Dog, kan vi ei knække
dit Mod, Du Frække,
for Korset maa Helvedes
Hær fortrække.
(Studenterne danne Kors af deres sønderbrudte Sværd og holde dem foran Mephistopheles og nøde ham saaledes til at trække sig tilbage. Studenterne gaae.)

Fjerde Scene.

Faust. Mephistopheles.

Mephistopheles.
Vi sees igjen, mine Venner, levvel!
Faust (træder ind).
Hvad fattes Dig?
Mephistopheles.
Intet.
(Stikker Sværdet i Skeden.)
Nu, Faust! Siig frem,
hvad forlanger Du af mig?
Faust.
Hvor er hun, det smukke Barn,
som jeg saae ved din Kunst?
Var det ikkun et Blændværk?
Mephistopheles.
Vist ei; men Uskylds Engel bevogter hende.
Himlen beskytter hendes Dyd.
Faust.
Ligemeget, jeg vil det!
Kom, før mig til hende,
eller jeg forlader Dig!
Mephistopheles.
Det er nok!
Jeg er altfor veltilfreds med min nye Post,
til at tøve længer,
jeg lyder med skyldigst Iver.
Vent her,
hun er nær!
— Til denne muntre Sang
kommer hun hid,
og stiller snart
dit Hjertes Trang.

Femte Scene.

De Forrige, Studenter, unge Piger og Borgere. Siden Siebel og Margarethe.

(Studenterne og de unge Piger komme ind Arm i Arm med Musikanter i Spidsen. Borgerne følge efter).

Chor.
Som naar Zephyrs Aande vifter
og hvirvler Løvet i Krands,
svinger rundt i lystig Dands!
Arm i Arm
parvis svæver,
mens til Takten
Foden skifter,
og med Jubel
Røsten hæver!
Syng og træd i Dands!
(Musikanterne staae op paa Bænkene; Dandsen begynder).
Mephistopheles (til Faust).
See, de yndige Piger!
Har Du ei Lyst,
at vælge en af dem
og byde din Arm til Dands?
Faust.
Spot ikke min Qval,
men lad mit Hjerte drømme.
Siebel (træder ind).
Denne Vei maa Margarethe komme.
Nogle unge Piger
(nærme sig Siebel).
Siebel, kom, vi Dig bede,
træd i Dandsen med os.
Siebel.
Nei, nei! Jeg vil ei dandse idag.
Chor.
Som naar Zephyrs Aande o. s. v.
Margarethe (kommer.)
Faust.
Hvilken Lykke! det er hende!
Mephistopheles.
Nuvel, træd til og tal!
Siebel
(faaer Øie paa Margarethe og gior et Par Skridt henimod hende).
Margarethe!
Mephistopheles (træder ham iveien).
Hvad Godt?
Siebel (afsides).
Den Forhadte! — Han her endnu?
Mephistopheles.
Hvordan, — kjære Ven, ogsaa Du
her endnu, — hahaha!
(Siebel viger tilbage; Mephistopheles følger efter ham og lader ham gjøre Ronden om de Dandsende.)
Faust
(tiltaler Margarethe, som gaaer over Scenen).
Skjønne Frøken! jeg beder, undskyld min Dristighed!
Siig, tør jeg følge med og byde Dem min Arm?
Margarethe.
Herre, nei!
Jeg er hverken Frøken eller skjøn,
og jeg behøver intet Følge paa min Vei.
(Gaaer.)
Faust
(følger hende med Øinene).
O Gud, hvilken Skjønhed!
Hvor yndig og blufærdig!
Deilige Barn, jeg elsker Dig!
Siebel,
(der ikke har seet, hvad der er foregaaet, kommer tilbage).
Hun er forsvunden!
(Han vil ile efter Margarethe, men staaer paany Ansigt til Ansigt med Mephistopheles; han vender ham ærgerlig Ryggen og fjerner sig).

Mephistopheles (til Faust).
Nuvel?

Faust.
Hun støder mig bort!
hvilken Qval!

Mephistopheles (smilende).
Velan, Doctor!
Jeg seer, jeg maa komme din modløse Elskov til Hjelp.

(Han gaaer ud med Faust til den Side, hvor Margarethe forsvandt.)

Nogle unge Piger
(til nogle Andre, som have lagt Mærke til Sammenstødet mellem Faust og Margarethe).
Hvad var det?

De Andre.
Margarethe, som stødte denne Junkers Haand tilbage.

Studenter og unge Piger.
Dandser! Dandser!

(En Flok Studenter kommer tilbage med Valentin og blander sig i Dandsen).

Chor af de Dandsende.
Som naar Zephyrs Aande o. s. v.

Borgerne.
I Dandsen de træde
saa glade igjen,
de juble og svæve
aandeløs hen!
O, salige Glæde,
O Fryd uden Navn,
at dandse og svæve
Favn imod Favn!

Tredie Act.

Margarethes Have.

(I Baggrunden en Muur med en lille Port. Til venstre lidt Skov. Til høire en Pavillon med et Vindue, der vender ud mod Tilskuerne; Buske og Træer).

Første Scene.

Siebel
(kommer alene gjennem den lille Port og standser foran Døren til Pavillonen ved et Hegn af Roser og Syrener).

Blomster smaa, hvisker tyst
mit Dies Lyst,
at jeg føler i mit Hjerte
Elskovs Fryd, Elskovs Smerte;
fortæl, hun er smuk
og forraad mit Suk,
sig, et Ønske Hjertet gjemmer,
at den Huldе fornemmer
gjennem Vellugtens Strøm
min Tankes Drøm!

(Plukker en Blomst.)

Den visned!

(Kaster den ærgerlig bort.)

Den forhadte Troldmand er Aarsag i min Ulykke!

(Plukker en anden Blomst, Bladene falde af.)

Hver en Blomst, jeg berører, visner, dør. —
Vent! — Jeg dypper Fingeren i Vievandet!
Her kommer Margarethe hver Dag for at bede.

(Iler til Pavillonen og dypper Fingeren i et Vievandskar, som er gjort fast i Muren.)

Jeg vil forsøge! Lad see! Visner den? — Nei! —
Satan, jeg trodser Dig!

Eder stoler jeg paa,
o, Blomster smaa,
tolk mit Savn, tolk min Længsel,
sig, min Sjæl er i Fængsel,
tør ei nævne sit Savn,
sin Elsktes Navn,
tolk min Qval, mine Taarer,
hvis min Kjærlighed saarer,
hendes Brede neddys
med et Rosenkys!

(Han plukker Blomster til en Bouquet og fordyber sig i Buskadset).

Anden Scene.

Siebel, **Mephistopheles** og **Faust** komme forsigtigt ind fra Baggrunden.

Faust.
Er det her?

Mephistopheles
Kom, følg mig!

Faust.
Hvad betragter Du der?

Mephistopheles.
Siebel, din Rival.

Faust.
Han her?!

Mephistopheles.
Tys! Der er han!

(De skjule sig; Siebel kommer frem med en Bouquet i Haanden.)

Siebel.
Fortræffeligt!

(Han gjør Bouquetten fast paa Døren til Pavillonen.)

Imorgen vil jeg selv fortælle Alting til hende,
og ønsker hun at kjende
min Hemmelighed,
skal et Kys tolke Alt,
hvad mit Hjerte led.

Mephistopheles (afsides).
Forfører!

(Siebel gaaer bort gjennem Baggrunden.)

Tredie Scene.

Mephistopheles, Faust.

Mephistopheles.
Jeg kommer igjen! —
I skal ei staae tilbage for den unge Lærling.
Jeg gaaer og opsøger Jer en Skat,
som skal fordunkle Alt,
hvad hun tilforn endog har seet i Drømme.

Faust.
Ja, forlad mig!

Mephistopheles.
Jeg adlyder. — Behag at vente her!

(Gaaer.)

Faust (alene).

En ukjendt, salig Lyst behersker min Tanke.
O Margarethe, jeg falder for din Fod!
Vær hilset, o Plet, som min Fod betræder!
Du Hjem for fromme, uskyldige Glæder,
her lever hun i nøisom Bolig
med salige Engle fortrolig.
O, hvilken Pragt i denne Simpelhed!
Alt aander paradisisk Fred!
O Natur! Her vandred hun med barnlig Aand
og voxed' op, blev smuk,
hver Bekymring forjog din beskyttende Haand!
Her fik hun al Uskyld og Dyd i Eie,
her modtog hun din Moderpleie,
her blomstred paa dit Bud
det deilige Rosenskud!

Fjerde Scene.

Faust. Mephistopheles med et lille Skrin under Armen.

Mephistopheles.

Hun kommer, bort herfra!
Seirer Bouquetten over Perlers Pragt,
da er det forbi med Satans Magt!

Faust.

Ja, bort! Jeg vil aldrig see hende mere.

Mephistopheles.

Hvi frygter Du nu?
Seer Du Skrinet ved Døren? Din Lykke er deri.
Nu kom! Jeg har godt Haab!
(Han drager ham med sig; de forsvinde i Haven).

Femte Scene.

Margarethe

(kommer langsomt og gaaer frem i Forgrunden).

Jeg vilde gjerne vide Besked
om hvem den Herre var og hvad han hed.
(Hun sætter sig i Krattet foran sin Rok, tager Tenen frem og vikler Uld om).

1.

Høit i Nord var en Konge god,
folketro til Døden og vennehuld.
Da hans Mø ham i Døden forlod,
gav hun ham et Bæger af Guld.
(Reciterer).
Han havde et vakkert Væsen, saa syntes mig.
(Fortsætter Visen).
Ingen Skat han elsked saa saare,
sad han ved lystigt Gjæstebud,
naar han drak Guldbægeret ud,
svømmede hans Øie i Taare.

2.

Da han følte sig Døden nær,
skiftet han Godset og al sit Land,
Delte blandt Frænder en og hver,
kun Bæg'ret gjemte han.
(Reciterer).
Jeg kunde Intet sige, jeg tang og rødmed' kun.
(Fortsætter Visen).
Mellem sine Kæmper han sad
paa sit Slot ved breden Bord,
Tømte Bæg'ret i Døden glad
og kasted det i den dybe Fjord.
Kun store Herrer have denne dristige Gang
og dette frie Blik. —
Dog bort, plagende Tanker! —
O, Valentin! Er Gud mig naadig, seer jeg dig snart igjen,
Jeg er her saa ene.
(Da hun vil gaae ind i Pavillonen opdager hun Bouquetten).
En Bouquet! —
(Tager den).
Fra Siebel sagtens. Ak, stakkels Ven! —
(Opdager Juvelskrinet).
Hvad seer jeg her! — Hvorfra dette prægtige Skrin?
Tør jeg aabne det? Jeg troer, jeg vover.
Her ligger Nøglen vist; —
Gud, jeg ryster! — Hvorfor?
Jeg gjør jo ingen Synd dermed.
(Hun aabner Skrinet og lader Bouquetten falde).
O Gud, hvilken Glands!
Er det virkeligt, er det ikke en Drøm?
Jeg blændes af Juveler og kostbare Smykker.
(Hun sætter det aabne Skrin paa en Stol og knæler for at pynte sig).
Hvis jeg vovede at pynte mig lidt med disse Øreringe!
(Hun tager et Par Øreringe frem af Skrinet.)
Ah, her seer jeg just et Speil!
Nu kan jeg strax betragte mig deri.
(Hun tager Øreringene paa, reiser sig og betragter sig i Speilet.)

O Lyst! Jeg seer mit Billed
i Speilets Grund!
Jeg seer mig selv saa smuk
og med Smil om Mund.
Margarethe,
er det Dig?
Speil, forklar,
er det mig?
Hurtig svar!
Nei, nei, nei,
mig er det ei,
vistnok bedrager mig mit Øie!
Et deiligt Kongebarn skuer jeg,
for hvem alle sig bøie.
Ak, dersom h a n var nær
og saae mig saa smykket her,
han vilde vistnok sige,
jeg var en fornem Pige.
O Lyst! o. s. v.

O, hvor smukt seer jeg mig forvandlet!
Nu maa jeg prøve disse Kjæder om min Hals og om min Arm.
(Hun smykker sig med Halsbaand og Armringe og reiser sig).
Det er mig, som om en Haand lagde sig tungt paa min Arm.

Sjette Scene.

Margarethe. Marthe.

Marthe.

Du min Gud, hvad seer jeg!
Hvor er Du dog fortryllende, Barn!
Hvem har sendt Dig det smukke Skrin?

Margarethe.
Her stod det; men for mig var det neppe bestemt!

Marthe.
Just for Dig! Disse Smykker er vist ei tiltænkt nogen Anden.
Slig Forærings skjænke kun galante Cavalerer, min kjære Mand har ikke saa belevne Manerer.

Syvende Scene.

De Forrige. Faust. Mephistopheles.

Mephistopheles
(træder ind først og gjør en dyb Compliment).
Marthe Schwerhein! jeg bøier mig dybt!

Marthe.
Nu, hvo kalder?

(Margarethe opdager Faust og skynder sig at tage Smykkerne af og lægger dem i Skrinet).

Mephistopheles.
Tilgiv, vi trædte ind saa ugenert, Madam!
(Sagte til Faust).
Seer I, Smykkerne tog hun med Glæde imod.
(Til Marthe).
Marthe Schwerhein!

Marthe.
Det er mig.

Mephistopheles.
Det bedrøver dybt mit Hjerte, at bringe Jer sørgeligt Nyt.
Ak, eders Mand, Madam, er død og la'er Jer hilse.

Marthe.
Store Gud!

Margarethe (iler hen til hende).
Hvad er det?

Mephistopheles
(understøtter Marthe og leder hende hen til en Stol).
Intet.

Marthe.
Ak, Elendighed! Ak, uventede Slag!

Sga endvag.

Margarethe (afsides).
Ak, jeg skjælver af Angest naar jeg møder hans Blik.

Faust (ligeledes).
Ved Synet af hende vender mit Mod tilbage.

Marthe (til Mephistopheles).
I bringer mig Intet fra ham?

Mephistopheles.
Nei. — Og hvis det var mig, jeg tøvede ei, jeg søgte mig strax til Straf en anden Livsledsager.

(Margarethe lukker Skrinet i, sætter det indenfor Vinduet og skyder Skodderne for. Mephistopheles betragter hende; hun slaaer Øinene ned).

Faust (til Margarethe).
O, tag ei Juvelerne af!

Margarethe.
Disse Smykker er ei til mig; o, lad mig!...

Mephistopheles (til Marthe).
Lykkelig var Den, hvis Lod det blev, at hytte Ring med Eder.

Marthe.
Hvordan — I vil?...

Mephistopheles (afsides).
O vee, fortvivlede Vilkaar!

Faust (til Margarethe).
Skjønne, o tag min Arm!

Margarethe.
Nei, nei, jeg gaaer helst alene.

Mephistopheles (til Marthe).
Eders Arm!

Marthe.
Tusind Tak! (Afsides.) Hvilket vakkert Væsen!
(Margarethe giver Faust Armen; de fierne sig).

Marthe.
Og I — I reiser altid saa?

Mephistopheles.
Altid, Madam, fordi jeg maa, — uden Ven, uden Viv, alene —!

Marthe.
Er man ung endnu, gaaer det an, o, men snart, naar Aarene komme, er det saa tungt at staa ene!

Mephistopheles.
Tænker jeg paa kommende Aar, synes den Stjæbne mig visselig haard.

Marthe.
Mens det endnu er Tid, o tænk derpaa, de skjønne Dage er snart forsvundne.
Ja, gode Herre, før Aarene gaae,

Sga endvag.

tænk vel derpaa.

Mephistopheles.
Vist vil jeg saa, jeg vil tænke derpaa.

(De fierne sig; Margarethe og Faust komme tilbage).

Faust.
Hvordan? altid ene?

Margarethe.
Min Broder er Soldat, jeg har mistet min Moder, en bittrere Sorg mig traf, min lille Søster gik ogsaa bort. Den lille Engel! hende elsked jeg saare, hende skjænked jeg al min Ømhed, hun var min eneste Trøst; dog led jeg gjerne Sorg og Nød, trykked jeg Barnet igjen til mit Bryst. Saa saare hun slog sit Øie op, søgte hun mig; hun elskede kun Margarethe; ja, jeg led gjerne Sorg og Savn trykked jeg Barnet igjen i Favn.

Faust.
Ligned hun Jer, da var hun en Engel!

Margarethe.
I spotter mig!

Faust.
Nei, jeg tilbeder Dig!

Margarethe.
Nei, jeg troer Jer ei,
I bedrager mig,

falske Ord I paa Læben fører.
Jeg bør Intet høre
og dog jeg hører!

Faust.

Hulde, bliv hos mig,
o, forlad mig ei,
en usynlig Haand vore Veie fører.
Hvi frygte min Kjærlighed?
skjænk mig det Haab,
at mit Suk Du hører.

(Mephistopheles og Marthe komme igjen).

Marthe.

Nei, jeg troer Jer ei!
falske Ord I paa Læben fører,
I vil helst afsted,
I neppe mig hører!

Mephistopheles.

O, fortørnes ei!
For langt af min Vei
I mig fører.
Behøver jeg at sværge paa,
at jeg gjerne blev naar Eder jeg hører?

(Det begynder at blive mørkt).

Margarethe (til Faust).

Det bliver mørkt, forlad mig nu.

Faust

(slynger sin Arm om hendes Liv).

Du Kjære!

Margarethe.

Slip min Haand!

(Hun river sig los og undflyer).

Faust.

Grumme, bliv! Ak, hun flyer!

Mephistopheles

(afsides, medens Marthe vender ham Ryggen).

Hun bliver mig næsten nu for kjærlig. —
Hurtig bort!

(Han skjuler sig bag et Træ).

Marthe (afsides).

Hvad skal jeg gjøre? (Vender sig). Lad see!...
Han er borte! Herre, kjære Herre!

(Ier ud.)

Mephistopheles.

Ja, løb efter mig!
Uf! denne gamle Ubarmhjertige
ægted' gjerne selve Satan!

Faust (i Coulissen).

Margarethe!

Marthe (ligeledes).

Kjære Herre!

Mephistopheles.

Tusind Tak!

Ottende Scene.

Marthe. Mephistopheles skjult, siden Siebel.

Siebel.

Kun Mod! Nu vil jeg erklære mig!

Marthe.

Det er ham!

(Griber Siebels Haand.)

Mephistopheles (afsides).

Nei!

Marthe.

Herre! Kjære Herre!

Siebel.

Hvem der?

Marthe (afsides).

Det er Siebel!

Mephistopheles (afsides).

Ja.

Marthe.

Sig mig engang, hvad gjør I her
paa denne Tid i Margarethes Have?
Min smukke Cavaleer, jeg beder Jer,
at I forføier Jer herfra i Hast.

Siebel.

Men —

Marthe.

I vil plette hendes Rygte!
Hurtig afsted! Lad mig vise Jer Veien.

(Afsides)

Han er ikke her.

Mephistopheles (afsides).

Jo.

Siebel (afsides).

Jeg kommer imorgen igjen!

Niende Scene.

Mephistopheles (alene).

God Nat! — Det var paa høie Tid!
Hist seer jeg de Elskende vende
tilbage gjennem Lunden.
Ingen Larm skal forstyrre det kjærlige Møde.
O Nat! Skjul det ømme, elskende Par
under din Skygge!
Elskov, bekæmp med din Kløgt
deres Hjerters bange Frygt.
Dufter, o Blomster, i vellystaandende Strømme,
at Margarethe indlulles i sødtberusende Drømme!

(Han forsvinder i Krattet).

Tiende Scene.

Faust. Margarethe.

Margarethe

(løber til Pavillonen).

Det er alt silde, farvel!

Faust

(standser hende i Døren).

Skal jeg forgjæves bede?
Bliv! — Lad din Haand hvile kjærligt i min.
Elskte Barn! Hæv dit Øie frit,
at min Sjæl maa fortrylles af din Skjønhed!
Lad mig beskue Dig og ved Nattens Stjernelys
beundre dit hulde Ansigt!

Margarethe.

Salige Haab, som fylder mit Hjerte!
Mit Indre gribes af en ukjendt Lyst!
Jeg hører overalt den bedaarende Stemme,
som taler i mit Bryst. —
O, lad mig see — forstyr ei ...

(Bukker sig og plukker en Gaaseurt).

Faust.

Hvad er det?

Paa engang.

Margarethe.

En Spøg —

Faust.

Og maa jeg vide, hvad Du hvisker?

Margarethe (asplukker Bladene).

Han elsker — han elsker ei —
han elsker — ei — han elsker — ei —
han elsker mig! —

Faust.

Ja! — tro denne Blomst, som spired ved din Fod.
Lad den være Dig et Tegn, hvoraf Du lærer:
han elsker! —
Ja, forlad Dig paa Oraklets Ord!
(Tager hendes Haand).
Lad os elske! Uforandret Kjærlighed!
Lad os evigt elske!

Begge.

Evig Elskov!

Faust.

Stille, maanelyse Nat,
du skjænker vore Hjerter salig Fred!
Kjærlighed forener vore Sjæle!

Margarethe.

Siig det igjen, Du, som min Sjæl tilbeder,
siig, at Du vil elske mig evigt! —
Jeg vil døe for Dig! —
Jeg vil leve og døe for Dig! —
(Slider sig hurtig los).
— Fly, o fly! Elskede, hurtig fly!

Faust.

Margarethe! Du Grumme!
Du viser mig bort!

Margarethe.

O, hør min Bøn, forlad mig, jeg skjælver!
Kruus ikke Margarethes Hjerte!

Faust.

Hvordan? Du vil, jeg skal forlade Dig?
Elskte, nei, jeg kan det ei!
O, see min Sorg! hav Medynk, Margarethe!

Margarethe.

O, fly, min Elskede, hvis Du har mig kjær!
Ved min Sjæls hemmelige Tanker,
hør min Bøn, opfyld mit Ønske og fly!
(Hun synker ned for hans Fødder).

Faust (løfter hende op).

Uskyldighedens Magt bøier min Villie!
Dens Aandepust kjøler mit hede Blod.
Ja, jeg gaaer, men snart —

Margarethe.

I Morgen og bestandig
fra Dagen gryer.

Faust.

Dog før vi skilles, siig endnu engang,
Du elsker mig.
(Margarethe undslipper og løber til Pavillonen, hun standser paa Dørtærskelen og kaster et Kys til Faust).

Faust (alene).

Farvel! O, salige Lyst! — Bort!
(Iler mod Haveporten; Mephistopheles spærrer ham Veien).

Ellevte Scene.

Faust. Mephistopheles.

Mephistopheles.

Hvilken Daarskab!

Faust.

Du har lyttet?

Mephistopheles.

Til dit Held!
O Faust, Du trængte til
at sendes i Lære endnu engang.

Faust.

Lad mig i Fred!

Mephistopheles.

Tøv blot et Øieblik endnu og hør,
hvad hun fortæller Nattens Stjerner. —
See der! Hun aabner sit Vindue.
(Margarethe aabner Vinduet og støtter et Øieblik sit Hoved i sine Hænder).

Tolvte Scene.

De Forrige. Margarethe.

Margarethe.

Han elsker mig! Salige Ord!
Vindens Susen og Fuglens Trille,
alle Naturens Stemmer forkynde det i jublende Chor.
O, hvilken Lyst at leve!
Paa den blaanende Himmel tindrer Elskovs Stjerne,
Nattens Vind berører mig,
Løvet skjælver af Haab og af Glæde!
Kom snart, min Elskte, kom snart igjen!
O kom!

Faust

(springer hen til Vinduet og griber hendes Haand).
Margarethe!

Margarethe.

Ah!
(Hun staaer et Øieblik bestyrtet, hvorpaa hun lægger sit Hoved til Faust's Skulder).

Mephistopheles (aabner Havedøren).

Hahaha!

Fjerde Act.

Første Scene.

Margarethes Stue.

Margarethe

(alene; nærmer sig Vinduet og lytter).
Jeg seer dem ikke mere.
Ogsaa jeg kunde fordum lee, som de,
ak, men nu! —

Chor af unge Piger (udenfor).

See, Frieren løber bort i Hast!
Hold ham fast! Ha, ha!
(De fjerne sig leende).

Margarethe.

De ile bort, spotte min Jammer!
Fordum dømte jeg bestandig de Andre med Strenghed,
ak, og nu har jeg selv kun Skam ivente,
Ingen har Medynk med mig!
Og dog — i al min Sorg og Smerte
fornam jeg en himmelsk Lyksalighed.
(Sætter sig ved Rokken og spinder.)

Han kommer ei
og Timerne rinde,
jeg sukker og længes,
min Frygt vil ei svinde.
Forgjæves fra Vinduet
speider jeg,
jeg seer ham ei mere,
han kommer ei.

Saae han min Sorg,
han tøvede ei.
Hvor kan han dog være?
Hvor gaaer hans Vei?
Mit ængstede Bryst
er Fortvivlelsen nær.
— Ak, elskede Ven!
Ak, var han her!

O, vidste han, hvad jeg led!
Hvilken Fryd, hvis jeg hørte hans Fjed!
Hvor kan han dog være?
Hvor gaaer hans Vei?
Jeg seer ham ei mere,
han kommer ei!

(Lader Hovedet synke og græder.)

Anden Scene.

Margarethe. Siebel.

Siebel (nærmer sig sagte).
Margarethe!

Margarethe (løfter Hovedet.)
Siebel!

Siebel.
I sørger end.

Margarethe.
Min Ven, kun Du fordømmer mig ei.

Siebel.
Jeg er ung endnu,
men jeg føler som Mand,
jeg vil væbne min Arm
for at hævne Dig
og dræbe ham! —

Margarethe.
Hvem!

Siebel.
Behøver jeg at nævne
den Skjændige ved Navn?

Margarethe.
Nei, nævn ham ei.

Siebel.
Og I — elsker ham bestandig?

Margarethe.
Ja, endnu bestandig.
Dog, Siebel, jeg bør
ei beklage mig for Eder,
jeg bør ei tale
til Eder om ham.

(Siebel griber hendes Haand.)
Du gode Ven, hav Tak!
Din Troskab er min Trøst!
Verden har jo
ubarmhjertig stødt mig bort;
og dog jeg veed et Sted,
i Guds Huus er Fred! —
Jeg gaaer og beder
for mit Barn og for ham.

(Gaaer.)

Tredie Scene.

Siebel. Marthe.

Siebel.
Marthe!

Marthe (aandeløs).
I her — nu, Gudskelov! og Margarethe,
stakkels Barn!
hendes Broder kommer hjem!

Siebel.
Gud, Valentin!

(Fanfare.)

Marthe.
Tys! — Hør, det er dem! Lad os ile!
Kom hurtig, og red det arme Barn!

(De skynde sig bort.)

Fjerde Scene.

Gade.

(Tilhøire Margarethes Huus, tilvenstre en Kirke.)

Valentin. Soldater, siden Siebel.

Chor.
Kaster Sværd og Landse!
Fletter festlige Krandse!
Vi samles ved Arnen, Ven med Ven!
Moder og Søster, vi mødes igjen!

Valentin (opdager Siebel).
Seer jeg ret, det er Siebel!

Siebel.
Det er mig, ja!

Valentin.
Kom hurtig, kom til mit Bryst!

(Omfavner ham.)
Og Margarethe?

Siebel (forlegen).
Er i Kirke, formoder jeg.

Valentin.
Ja, for at bede for mig!
Kjære Søster!
Hun vil sidde stille
og lytte opmærksomt
naar de skildrer vore Tog.

Chor af Soldaterne.
Ja, hvilken Lyst,
naar Ung og Gammel
samles fortrolig
under Husets Tag
i den hjemlige Bolig
og mindes Seirens Dag
og de farefulde Slag. —
Du krigerske Aand, som gav Fædrene Mod!
Brænd i vort Bryst, giv fyrigt Blod!
Før os i drabelig Vaabendands
til Hæder og Seierens Krands!
Fædreland! Dine Børn
byde Døden Trods,
blegne glad paa dit Bud
naar Du kalder os,
naar Du vinker til Kamp,
gaae vi frem, hver Mand,

med Sværdet i Haand
og slaae for vort Land! —
Krigen er endt!
Vi vende glade nu til Arnens Fred tilbage,
glemme tunge Savn
og hvile lykkelig i trofast Vennefavn.
Krigen er endt!
Nu til den Elskes Huus med Længsels Haab vi drage,
og hun vil lytte med Begjær
til Fortællingen om vore Slag
og Kampens raske Helteværd! —
Du krigerske Aand, o. s. v.

(De gaae bort til forskjellige Sider. Qvinder og Børn løbe dem imøde og fjerne sig med dem.)

Femte Scene.

Valentin. Siebel.

Valentin.

Og nu afsted! Kom, følg mig ind!
Gaa med og gjør mig Besked ved et Glas Viin, Kammerat!

(Gjør nogle Skridt henimod Huset.)

Siebel.

Nei, gaa ei ind!

Valentin.

Hvorfor? —
Du skyer mit Blik, Du vender Dig bort.
Tal, hvad er der skeet?

Siebel.

Nuvel — nei! Jeg kan ei!

Valentin (vil gaae).

Hvad vil det sige?

Siebel.

Nei, tøv! — O, vær mild, Valentin!

Valentin.

Slip min Haand! Lad mig gaae!

Siebel.

Vær naadig! (Valentin gaaer ind i Huset.)
Almægtige Gud! Forbarm Dig over den Arme!

(Han gaaer henimod Kirken. Mørket falder paa. Faust og Mephistopheles vise sig i Baggrunden.)

Sjette Scene.

Faust. Mephistopheles med en Guitar under Kappen.

Mephistopheles.

Hvorfor tøve længer? Kom, lad os træde ind!

Faust.

Forhadte, tie!
Jeg frygter, jeg bringer Sorg og Ulykke til dette Sted.

Mephistopheles.

I forlod hende nys, hvorfor nu gjensee hende?
Husk, vor Nærværelse er nødvendig andetsteds
til en lystig Fest!

Faust.

Margarethe!

Mephistopheles.

Jeg seer, jeg taler forgjæves;
I hører kun Elskovs Røst.
Dog, hvis Døren skal aabne sig for Eder,
maa jeg vist røre min Cithers Streng.

(Til Guitaren).

„Sover Du i Hytten inde?
Hør min Klagesang!
O, Cathrine, min Veninde,
Hør min Cithers Klang!“
— Elskovs Haab din Frygt betvinger,
og din Elskers Cither klinger:
Elskte, luk mig ind!
Hahaha!
Kun med Guldring paa din Finger
luk din Elsker ind.

2.

„O, Cathrine, hør min Klage
i en natlig Stund,
stød mig ikke grumt tilbage,
ræk mig din røde Mund!“
— Elskovs Haab din Frygt betvinger,
og din Elskers Cither klinger:
Elskte, kun et Kys!
Hahaha!
Kun med Guldring paa din Finger
giv din Elsker Kys.

Syvende Scene.

De Forrige. Valentin kommer ud af Huset.

Valentin.

Hvad er til Tjeneste?

Mephistopheles.

Tilgiv, lidt Sang paa Gaden.
Men det var ikke Jer, vi bragte Serenaden.

Valentin.

Jeg seer, min Søster finder større Behag i eders Sang.

(Slaaer Mephistopheles' Guitar sønder med et Sabelhug.)

Faust (afsides).

Hans Søster!

Mephistopheles.

Ei, Kammerat, hvi saa prikken?
Er I ingen Ven af Musiken?

Valentin.

Hold inde med din Spot! —
Hvem af Eder er Aarsag i min Skjændsel?
Hvem af Eder skylder mig Regnskab?
Hvem af eder To skal falde for mit Sværd?

(Faust trækker blank.)

Mephistopheles.

Siden I vil det —
Velan, Doctor! Hug løs, forsvar Jer!

Faust (afsides).

En Gysen farer i mit Blod,
jeg løfter mat min Klinge!
Jeg skjælver og har ei Mod,
mod ham mit Sværd at svinge.

Valentin (ligeledes).

Retfærdige Gud, giv mig Kraft og Mod!
Mit Værge vil jeg svinge!
Gid den feige Forførers Blod
maa flyde for min Klinge!

Mephistopheles (ligeledes).

Han har ungt, hidsigt Blod,
jeg maa min Latter tvinge.
Jeg kuer let hans blinde Mod
og stækker Heltens Vinge!

Paa engang.

Valentin (tager Medaillen frem).
Du, før saa kjære Talisman,
du Skat, som jeg fik af Margarethe,
du, som beskyttede mit Liv, —
bort, foragtede Gave!
Nu trænger jeg ei meer til Dig.
(kaster Medaillen.)

Mephistopheles (afsides).
Det angrer Du snart.

Valentin.
Belan da, værg for dit Liv!

Mephistopheles.
Doctor! hold Jer til mig!
Nu, giv Agt!
Fald an, uforsagt!
Jeg parerer!
(De fægte, Valentin falder.)

Mephistopheles.
Vor tappre Helt ligger udstrakt paa Jorden.
Kom, hurtig paa Flugten.
(Han trækker Faust med sig.)

Ottende Scene.

Valentin. Marthe. Folk med Fakler. Siden Siebel og Margarethe.

Marthe og Borgere.
Kommer hid, her er Strid,
her er Ufred paa Gaden!
See her, — En ligger dræbt;
han er ikke død endnu;
han bevæger sig,
Kom hurtig, kom til Hjelp!

Valentin
(reiser sig med Anstrengelse overende).
Hao Tak!
Men hør op med Suk og med Klage.
En Stridsmand, der har trodset Døden saa tidt som jeg,
kjender ei til Frygt.

Margarethe
(fra Baggrunden, understøttet af Siebel).
Valentin, Valentin!
(Trænger sig gjennem Mængden og kaster sig paa Knæ foran Valentin.)

Valentin.
Margarethe! — min Søster! — hvad vil Du mig?
(Støder hende fra sig.)
Gaa bort!

Margarethe.
See mig!

Valentin.
Jeg dør for hende;
jeg faldt for hendes frække Bolers Sværd!

Paa engang.

Margarethe.
O Jammer, o blodige Færd!

Siebel.
Naade for hende, barmhjertig vær!

Choret.
Han dør for hende!
Han faldt for hendes Elskers Sværd.

Valentin
(understøttet af de Omstaaende).
Agt paa mit Ord, Margarethe!
Hvad Gud har bestemt, det skeer,
og Døden kommer naar den skal,
vi maa bøie os og lyde Guds Bud.
Ak, og Du vandrer paa Lastens Veie,
Du sidder med Haand i Skjød,
lever for Tant og vellystig Glæde,
glemmer din Pligt, din Gud.
Siig, Ulykkalige!
Bover Du end at bære hin kostbare Kjæde?
(Margarethe griber Kjæden og kaster den fra sig.)
Gaa, frygt Himmelens Flammer!
Forfærdelse følge dit Spor,
og Skjændsel og Jammer;
og indtil Døden Dig rammer
lev forbandet paa Jord!

Mængden.
Naadens Gud sig forbarme!
Forband ei den Arme!
Hør Mildheds Bud,
hvis Du selv venter Naade hos Gud!

Valentin.
Margarethe!
See, Døden staaer ved din Straasseng parat!
Jeg dør som hædret Soldat!
(Han dør.)

Mængden.
Barmhjertige Gud, modtag i Naade hans Sjæl.
(Man bærer ham ind i Huset; Siebel understøtter Margarethe, der er sønderknust.)

Niende Scene.

En Kirke.

Margarethe. Siden Mephistopheles.

Margarethe.
Min Gud, jeg kommer med bodfærdige Taarer!
O, lad mig knæle ydmyg for Dig!
(Knæler ved en Pille.)

En Stemme (afsides).
Nei, Du skal ikke bede! —
Kommer hid, onde Aander,
og ængster hendes Sjæl med hæsligt Raab!

Usynlige onde Aander.
Margarethe!

Margarethe.
Ha, hvo kalder!

Aanderne.
Margarethe!

Margarethe.
Ak, jeg skjælver! — Jeg dør af Angest! —
Store Gud! — Naadige Gud! —
Er det den yderste Dag?
(Pillen aabner sig, og man seer)

Mephistopheles.
Husker Du tilforn, naar Du vandred til Herrens Huus og løfted din Røst,
bad andægtig og sang den Almægtiges Lov, og Engle lytted med Lyst;
Sangen steg fra jomfrueligt Bryst, hellig Nidkjærhed farved din Kind,
og Du bad for din elskede Moder med uskyldigt Barnesind.

Hør Mørkets onde Hær, hør de rædsomme
Stemmer, de forkynde din Død!
Helved forkynder Dig evig Qval, evig Jammer,
Angest og Sjælenød!

Margarethe.

Gud! Hvorfra denne Røst, som taler i Mørket!
Er det en ond og natlig Stemme, som for-
kynder min Død?

Aandeligt Chor.

Naar den sidste Time slaaer,
Korsets Tegn paa Himlen staaer,
Dommen over Verden gaaer!

Margarethe.

O Nød, o Qval!
Den fromme Sang skjænker mig ingen Trøst!

Mephistopheles.

Nei, for Dig smiler Naaden ei meer,
Frelsens Dag Du aldrig seer!

Aandeligt Chor.

Hvor er Trøst i Angest og Nød?
Hvad formaaer at frie fra Død?
Hvor er Hjælp for hvad en Sjæl forbrød?

Margarethe.

Ak, denne Sang forøger min Jammer,
den ængster og knuger min Sjæl!

Mephistopheles.

Farvel, glade Dage! Elskovsfulde Nætter,
farvel!

Margarethe og det aandelige Chor.

Forbarmer, som over Verden troner,
væk Haab i vort Bryst!
Send til os fra de himmelske Zoner
din salige Trøst!

Mephistopheles.

Margarethe, forbandet vær!

(Margarethe udstøder et Skrig og falder bevidstløs.)

Femte Act.

Første Scene.

Valpurgisnat.

Bjergegn i Harzen.

Chor af Lygtemænd.

Henover Moser
hurtig
farer
hoppende Luers
lette
Skarer,
Flammer, som lyse
blaalig-
røde,
glimte i Nattens
mørke
Øde,
og flakke vildsomt
snart hist,
snart her,
beskinne Heder
og Græs
og Træer.
Lygtemænd, farer
over Jord!
Her er de Dødes
Aandechor!

Anden Scene.

Mephistopheles og Faust lade sig see paa en Klippetind.

Faust.

Nei, stands nu!

Mephistopheles.

Du har lovet at følge mig uden Modstand.

Faust.

Hvor ere vi nu?

Mephistopheles.

I mit Rige,
hvor Nattens Aander lyde mit Bud. —
(Vinker.)
Feirer nu Valpurgisnat!

Usynligt Chor.

Vi feire nu Valpurgisnat!

Faust.

Jeg forfærdes!
(Vil bort.)

Mephistopheles
(holder ham tilbage).

Nei, vent! —
Jeg giver blot et Tegn,
og Nattens Mørke viger for Straalers Glands.
(Bjerget aabner sig og man seer et stort skinnende Guldslot, i hvis Midte er et rigt dækket Bord. Omkring Bordet sidde Oldtidens Hetærer.)

Mephistopheles.

Vend Dig bort fra Nattens Syner,
tøm et Bæger til Skjønhedens Ære;
tag Plads ved Festen hos den skjønneste
Hetære.

Choret.

Fyld Pokalen til Randen
i de gamle Guders Navn!
Lev for Elskov og Druer!
Kast Dig i Glædens Favn!

Mephistopheles.

Oldtids glade Qvinder,
deilige Fyrstinder,
Cleopatra, Du,
og Lais, Skjønheds Priis,
skjænker os en Plads i eders Paradiis!
(Han rækker Faust et Bæger.)
Tøm et Glemsels Bæger,
drik fornyet Mod!
Druen vederqvæger,
Kom, sval dit bede Blod!

Choret.

Fyld Pokalen til Randen o. s. v.

Faust.

Ja Klage og Suk er Daarskab!
Kom, ræk mig et Bæger og lad mig drikke
af Druen Kraft og Mod.
(Griber Bægeret og fører det til sine Læber.)
Søde Nektar, giv mig Lindring,
o, berøv mig Mindets Sands,

Bacchus, udslet hver Erindring,
om min Pande slyng din Krands!
Din Flamme vedervæger
det sorgbespændte Bryst,
lad mig af dit Tryllebæger
atter drikke Livets Lyst.

Choret.

Lad ham af o. s. v.

Faust.

Vellyst, dine Kinders Rødme
vækker Længsler i mit Bryst,
lad mig nyde Glædens Sødme,
hastig endt er Livets Lyst!
Hil Eder, Huldgudinder
og Glædens fulde Kruus,
lad mig drukne Sorgens Minder,
drikke Trøst i Elskovs Ruus!

Choret.

Lad ham drukne o. s. v.

(Faust fører Bægeret til sine Læber, men hører pludselig en Stemme langt borte, som kalder paa ham; hans Knæ valle, og han vender sig til det Sted, hvorfra Stemmen lyder. Alt bliver mørkt omkring ham; Hetærerne forsvinde).

Mephistopheles.

Yppige Vellyst, o qvæl
hver Angers Tanke i hans Sjæl!

(Faust reiser sig og kaster Bægeret. Paladset styrter sammen med Brag).

Dal i Harzen.

(Margarethe sees paa en Klippeblok).

Mephistopheles.

Hvad feiler Dig?

Faust.

Seer Du hende ei — der — bleg og taus?
Hun stirrer hid — og hvor sælsomt,
jeg seer om denne smukke Hals
et Baand hæsligt slynget,
og paa den hvide Grund skimner det rødt som Blod.

(Billedet forsvinder).

Margarethe! — Forfærdelse griber min Sjæl!
Jeg vil see hende!
Hurtig, følg mig; jeg vil det!

(Han drager Mephistopheles med sig og baner sig med Kaarden i Haanden en Vei gjennem Djævlene, som søge at holde ham tilbage. Hexe ile fra alle Sider ind paa Scenen. De bære en stor Kjedel, hvoraf Flammer slaae i Veiret. Nogle røre i Kjedlen med lange Jernskeer, Andre dandse omkring den).

Et Fængsel.

Tredie Scene.

Margarethe (sovende). Faust. Mephistopheles.

Faust.

Gaa bort!

Mephistopheles.

Dagen gryer, man reiser Skafottet.
Nu skynd Dig, bevæg Margarethe til Flugt.
Vogteren sover, see, her er Nøglen,
kun Mod, og Du kan befrie hende af Fængslet.

Faust.

Lad mig i Fred!

Mephistopheles.

Vær hurtig, jeg staaer udenfor paa Post. (Gaaer).

Fjerde Scene.

Faust. Margarethe.

Faust.

Forfærdelse griber mit Hjerte!
Margarethe! Her i det skumle Fængsel seer jeg Dig igjen.
Hvilken Jammer, det er hende!
Hun sukkende i Lænker,
den huldе Pige!
Lig en forvorpen Synderinde!
Grændseløs Sorg dræbte hendes Forstand,
og sit Barn myrded hun, den Arme!

Margarethe.

Det er ham, det er hans Røst!
Den vækker atter Livets Lyst i mit Bryst!

(Reiser sig.)

Faust.

Margarethe!

Margarethe.

Gjennem Aandernes Rædselschor og Forfærdelsens Skrig
gjenkjender jeg hans Stemme.

Faust.

Margarethe!

Margarethe.

Han aabner Fængslet, jeg er fri,
han trykker mig til sit Bryst!
Hjerte, stands din Klage,
han er vendt tilbage,
og ved hans Barm
jeg aander atter trygt.
Mig ængster ei Farer
og Afgrundens Snarer,
her i hans Arm
forsvinder al min Frygt!

Faust.

Elskte, stands din Klage,
jeg er vendt tilbage,
kom til min Barm,
der forsvinder din Frygt!
Jeg fandt Dig trods Farer
og Afgrundens Snarer,
her i min Arm
du aander atter trygt!

(Han vil drage hende til sig, hun river sig los).

Margarethe.

O vent! — Her er den Gade, hvor jeg saae Dig første Gang.
Du bød mig din Arm, jeg stod forvirret og slog Øiet ned.
„O, skjønne Frøken, undskyld min Dristighed,
tillad, at jeg følger med og byder Jer min Arm!“ —
„„Herre, nei! Jeg er hverken Frøken eller skjøn,
og jeg behøver intet Følge paa min Vei.““

Faust.

Margarethe, o kom!

Margarethe.

Og jeg seer dette Paradiis,
dufstende af Roser og Myrther,
hvorhen Du kom saa mangen Gang
til Kjærlighed i dunkle Skygger;
Nattergalens klagende Røst

med vore Sukke blanded' sig tyst
i en harmonisk Elskovslyst.

Faust.

Ja, jeg mindes det selv.
Men, Elskte, kom, tøv ei her,
lad os haste, Tiden iler;
seer Du ei, Dagen gryer;
ude hæver sig Skafottet,
den rædsomme Stund er nær;
fly den ventende Død,
endnu er Frelse mulig!

Margarethe.

Ja Straffens Stund er nær,
jeg venter Døden her;
bliv, Elskte, Du tilbage,
jeg kan Dig ei ledsage.

Faust.

O, rædsomme Vanvid! Kom, kom!
Jeg vil din Frelse, befrie Dig fra Døden,
jeg vil bære Dig herfra paa min Arm,
bort fra Forfærdelsens Sted!

Margarethe.

Ja Straffens Stund er nær o. s. v.

Faust.

Elskte, kom, tøv ei her o. s. v.

Margarethe

(læner sig kjærligt op til ham).

Tag mig som fordum i din Arm og tryk mig til dit Hjerte.

Faust.

Kom, Margarethe, lad os flye!

Margarethe.

Tøv endnu en Stund!

Faust.

O Gud, hun hører mig ei!

Femte Scene.

De Forrige. Mephistopheles.

Mephistopheles.

Kom hurtig, hun er ellers fortabt!
Hvis I tøve her længer, skynder jeg mig herfra.

Margarethe.

Den Onde! — Seer Du ham ei! Der — i Mørket! —
han stirrer hid! — han betragter os! —
Hvad vil han os? Jag ham bort fra dette hellige Sted.

Mephistopheles.

Kom, kom, Dagen gryer!
Hesten staaer for Døren og slaaer med sin Hov i Steenbroen.
Kom, redder Eder!
Maaske er det Tid endnu!

(Vil drage Faust med sig).

Margarethe.

Hør mit Angestskrig!
O Gud, beskyt mig Arme!
Himmelske Hær, Engleskare,
bær min Sjæl til Paradiis!
O Herre, skjænk mig din Naade, din Fred!

Faust.

Kom, o kom!
Maaske er det Tid endnu!
Dagen er nær,
tøv ei længer her!

Mephistopheles.

Hurtig kom, Tiden iler, Dagen er nær,
tøv ei længer her!

(Paa engang.)

(Larm udenfor).

Mephistopheles.

Man kommer!

Faust.

Gud!

Margarethe.

Himlens Herre, forbarm Dig!

Faust.

Margarethe!

Margarethe.

Hvorfor brænder dit Øie saa?

Faust.

Margarethe!

Margarethe.

Hvorfor er din Haand saa rød af Blod?
Bort, bort, Du forfærder mig!

(Falder livløs, Faust udstøder et Skrig).

Mephistopheles.

Til Dommen!

Stemmer fra det Høie.

Til Frelsen!

(Klokkeklang).

Fred over Jorden,
Naaden er funden,
Frelsen, Freden,
Himlen er vunden!

(Fængslets Mure aabne sig, Margarethe svæver til Himlen, baaren af Engle. Faust falder paa Knæ; Mephistopheles synker sammen ved Synet af Englenes flammende Sværd).

En Caprice,

Lystspil i een Act

af

Alfred de Musset,

oversat af H. P. Holst.

Opført første Gang paa det kgl. Theater den 7de Marts 1865.

Personerne.

Hr. de Chavigny.
Mathilde, hans Kone.
Fru de Léry.
En Tjener.

Handlingen foregaaer hos Hr. de Chavigny i Mathildes Kabinet.

Første Scene.

Mathilde (sidder alene og filerer paa en Pung). Blot en Maske endnu, saa er den færdig! (Hun ringer, en Tjener kommer ind.) Er Budet kommet tilbage fra Guldsmeden?

Tjeneren. Nei, Frue, endnu ikke.

Mathilde. Det er da kjedeligt! Lad En strax løbe derhen igjen. (Tjeneren gaaer.) Jeg skulde have taget de første de bedste Dupper. Nu er Klokken otte, han klæder sig paa og er her paa Øieblikket. Saa er ogsaa den Dag tabt. (Hun staaer op.) Gud veed, hvad Folk vilde sige til det, at jeg sidder her i Smug og filerer en Pung til min Mand og det efter at have været gift i et heelt Aar. Fru de Léry vilde da gjøre ordentlig Nar af mig, dersom hun vidste det. — Og han selv maaskee ogsaa! Aa nei, han vilde lee af, at jeg gjør en Hemmelighed af det, men han vilde ikke lee af min Foræring.

Tjeneren (træder ind). Her er en lille Pakke fra Guldsmeden. (Han leverer hende den.)

Mathilde. Naa, endelig! (Hun sætter sig igjen.) Lad mig vide, naar min Mand er færdig. (Tjeneren gaaer.) Naa, lille Pung, hvorledes ville disse Dupper komme til at klæde Dig? (syer den ene Dup paa.) Ikke saa ilde. (Holder Pungen op for Øinene.) Hvorledes vil man tage imod Dig? vil man paaskjønne al den Flid, der er anvendt paa din lille Person? hvoraf kommer det, at det nu falder mig saa tungt at skilles fra Dig? jeg var maaskee mere glad tilmode, da jeg begyndte paa Dig, end nu, da jeg har Dig færdig. Og dog ligger der kun fjorten Dage derimellem! Ikke mere end fjorten Dage, men hvad er der ikke foregaaet i den Tid! Skulde Du maaskee allerede komme for sildig? vist ikke — hvad er det for en taabelig Tanke?

Tjeneren (kommer ind). Hr. Greven er her paa Øieblikket.

Mathilde. O, min Gud! og jeg har kun syet den ene Dup paa og reent glemt den anden! Hvor jeg ogsaa kan bære mig dumt ad! Bed ham vente et Øieblik, blot et Minut! skynd Dig, inden han kommer!

Tjeneren. Der er han allerede.

(Han gaaer.)

(Mathilde skjuler hastig sin Pung i Skrivebordet og sætter sig hen paa sin Plads. — Hun læser i en Revue.)

Anden Scene.

Mathilde. Chavigny.

Chavigny. Godaften, kjære Kone! Kommer jeg til Uleilighed? (Han sætter sig ned.)

Mathilde. Du til Uleilighed, hvilket Indfald!

Chavigny. Men Du seer saa urolig ud. Jeg glemmer altid at banke paa; det kommer udentvivl af, at jeg altid længes efter at see Dig.

Mathilde. Det var smukt sagt. (Sagte.) Jeg kunde have Lyst til at give ham Pungen, som den er.

Chavigny. Men hvad er det? Du er ikke halvklædt endnu. Vil Du da ikke tage med?

Mathilde. Nei . . . jeg tænkte . . . jeg vilde foretrække . . .

Chavigny. Du vilde foretrække? . . . hvilket? . . . men hvad skal det sige?

Mathilde. Men Du gaaer jo paa Bal — hvor Du er elegant!

Chavigny (reiser sig op og seer sig i Speilet over Kaminen). Nei, det er langtfra. Jeg veed ikke, om det er min Skyld eller Skræd-

derens, men jeg har ikke mere min gamle Figur.

Mathilde. Hvor Du er letsindig! Det er da ikke mig, Du tænker paa, naar Du staaer der og speiler Dig.

Chavigny (sætter sig). Paa hvem ellers, troer Du maaskee, at jeg gaaer paa Bal for at dandse? jeg forsikkrer Dig, at det er mig en reen Tortur, og at jeg maa gjøre Vold paa mig selv for ikke at blive hjemme.

Mathilde. Men saa bliv hjemme — jeg beder Dig om det. Vi skal have det saa hyggeligt, jeg har saa meget . . . .

Chavigny. Gaaer dit Uhr ikke for stærkt? Klokken kan umuligt være saa mange.

Mathilde. Man tager da ikke saa tidligt paa Bal, enten Klokken gaaer for stærkt eller ikke. Det er jo kun et Øieblik siden, vi stod fra Bordet.

Chavigny. Det er meget sandt, men jeg har allerede ladet spænde for — jeg vil gjøre en Visit inden Ballet.

Mathilde. Det er en anden Sag. Det vidste jeg ikke . . . . jeg troede . . . .

Chavigny. Hvilket?

Mathilde. Efter hvad Du selv sagde, meente jeg . . . . men det er det samme! Uhret gaaer rigtigt. — Klokken er ikke mere end otte. Du har nok et Par Øieblikke tilovers for mig. Jeg har en lille Overraskelse til Dig.

Chavigny (reiser sig). Du veed, min Kjære, at Du har din frie Villie, og at Du kan tage ud, naar Du selv vil — det er ikke meer end billigt, at det er gjensidigt. Hvad er det forresten for en Overraskelse?

Mathilde. Overraskelse? har jeg talt om Overraskelse?

Chavigny. Saa har jeg hørt feil. Hvor har Du dine Valtse af Strauß? Laan mig dem, hvis Du ikke har Brug for dem.

Mathilde (gaaer hen til Claveret). Her er de. Vil Du have dem med nu?

Chavigny. Ja, hvis det ikke generer Dig. Det er blot et Par Dage.

Mathilde. Er det til Fru Blainville?

Chavigny. Hvad behager? talte Du ikke om Fru Blainville?

Mathilde. Jeg! nei, jeg har ikke nævnt hende.

Chavigny. Jovist — dennegang hørte jeg rigtigt. (Han sætter sig.) Hvad mener Du med din Fru Blainville! (Mathilde bliver staaende ved Claveret.)

Mathilde. Jeg tænker, at det er hende, der skal have mine Valtse.

Chavigny. Og hvorfor tænker Du det?

Mathilde. Jh, fordi . . . . fordi hun holder af dem.

Chavigny. Ja, det gjør jo alle Mennesker! der er især een — hvorledes er den nu?

Mathilde. Jeg veed ikke, om det er den, Du mener. — (Hun sætter sig hen til Claveret og spiller en Valts.)

Chavigny (gaaer hen til Claveret og bøier sig over hende). Jo, det er netop den! den er udmærket, og Du spiller den som en Engel.

Mathilde. Spiller jeg den ligesaa godt som hun?

Chavigny. Hvilken hun? Fru Blainville? hun beskjæftiger Dig meget, lader det til?

Mathilde (reiser sig, gaaer hen til Bordet og seer paa et Album). Nei, paa ingen Maade. Hvis jeg var et Mandfolk, var hun den, der sidst skulde fordreie Hovedet paa mig.

Chavigny (ved Claveret). Det finder jeg meget rigtigt. Man skal i det Hele aldrig lade nogetsomhelst Fruentimmer fordreie Hovedet paa sig.

Mathilde (lægger Albumet). Sig mig, min Ven, agter Du at spille iaften?

Chavigny. Hvad er det for et Spørgsmaal? man spiller, men man agter ikke at spille.

Mathilde. Har Du Guld hos Dig?

Chavigny. Ja!

Mathilde. Kan Du huske, at Du for nogen Tid siden beklagede Dig over, at Du ikke havde nogen Pung!

Chavigny. Ja, ganske rigtigt! Man kan ikke altid stole paa sine Lommer.

Mathilde. Kunde Du nok lide at gaae med en rød Pengepung?

Chavigny. Nei, jeg holder ikke af Rødt. Men for Pokker, jeg kommer til at tænke paa, at jeg netop igaar har faaet en ganske ny Pengepung; hvad synes Du om den? (han tager en Pengepung frem.) Er den ikke smagfuld?

Mathilde. Lad mig see!

Chavigny. Vær saa god! (Han rækker hende den, hun seer paa den og giver ham den tilbage.)

Mathilde. Den er smuk. Hvad Couleur har den?

Chavigny (leer). Hvad Couleur? Det er et mageløst Spørgsmaal.

Mathilde. Jeg tog feil . . . . jeg vilde sige . . . . af hvem har Du faaet den?

Chavigny (leer). Nei, det er altfor morsomt. Paa min Ære, det kan man kalde Distraction!

En Tjener (melder). Fru de Léry.

Mathilde. Jeg har sagt, at jeg ikke er hjemme.

Chavigny. Nei, nei, lad hende komme! Hvorfor vil Du ikke tage imod hende?

Mathilde. Apropos, maa jeg saa faae at vide, hvem der har givet Dig denne Pung?

Tredie Scene.

Mathilde. Chavigny. Fru de Léry (balklædt.)

Chavigny (gaaer hende imøde). Kom, Frue, kom! De kan umuligt komme mere beleiligt. Mathilde kommer netop i dette

Øieblik med Noget, der er Guld værd. Tænk Dem, jeg viser hende denne Pung . . .

Fru de Léry. Den er ganske net. Hvad saa?

Chavigny. Jeg viser hende denne Pung; hun seer paa den; hun har den i Hænderne, hun vender op og ned paa den, og veed De saa, hvad hun siger til mig, da hun giver mig den igjen? hun spørger mig om, hvad Couleur den har!

Fru de Léry. Ih nu! den er blaa.

Chavigny. Ja, den er blaa, det er ganske vist, men det er netop det, der er komisk! Hvad synes De om saadant et Spørgsmaal?

Fru de Léry. Det er morsomt. Godaften, kjære Mathilde, (kysser hende) kommer Du saa paa Ministerballet iaften.

Mathilde. Nei, jeg har ifinde at blive hjemme.

Chavigny. Men De leer slet ikke af min Historie?

Fru de Léry. Jovist. Hvem har saa lavet den Pung? ah, nu seer jeg det! det er jo Fru Blainville. Ikke sandt? har jeg ikke gjættet rigtigt?

Chavigny (i en barst Tone). Hvorpaa kan De see det?

Fru de Léry. Min Gud, jeg har god Grund til at kjende den! Hun har idetmindste været syv Aar om at faae den færdig, saa De kan begribe, at den mange Gange har skiftet Bestemmelse i den Tid. Der er idetmindste tre Personer i mit Bekjendtskab, som den i Tankerne har været bestemt for. Men det er jo en Skat, De har faaet der, Hr. de Chavigny, en formelig Arv!

Chavigny. Man skulde troe, at der var kun een Pengepung til i Verden.

Fru de Léry. Nei, men der er kun een blaa. Jeg hader Alt, hvad der er blaat — det er ret en dum Couleur, som siger Ingenting. Naar man har seet saadan en Pung eengang, glemmer man den aldrig.

Mathilde. Det er dog Bestandighedens Farve.

Fru de Léry. Javist, og Parykmagernes! Men hvorfor vil Du ikke tage med paa Bal? der bliver morsomt — jeg vilde ikke blive derfra for aldrig det.

Mathilde. Nu er det ogsaa for silde.

Fru de Léry. Paa ingen Maade, det er meer end tidsnok. Nu ringer jeg efter en Kjole, saa jage vi Herr de Chavigny paa Døren med samt hans blaa Pung, jeg sætter Dig et Par Blomster i Haaret og tager Dig med i min Vogn — dermed er den Sag i Orden. (Hun vil gaae hen til Bordklokken).

Mathilde (holder hende tilbage). Nei, iaften ikke; jeg vil hellere blive hjemme.

Fru de Léry. Blive hjemme! hvad skal det sige? Hr. de Chavigny, jeg haaber da, at De overtaler Deres Kone.

Chavigny (i en tør Tone). Jeg blander mig aldrig i Andres Affairer.

Fru de Léry. Nei, det er sandt, De sværmer jo for det Blaa! Naa, lad gaae, saa veed jeg, hvad jeg har at gjøre! Jeg slaaer mig til Ro her og udbeder mig en Kop Thee. (Sætter sig paa den Stol, hvor Hr. Chavigny sad).

Mathilde (sætter sig ben til hende). Hvor det er smukt af Dig, kjære Ernestine! Men jeg tør ikke berøve Ballet sin Dronning. Tag hellere hen og dands en Timestid og kom saa her igjen Klokken elleve! Saa kan vi endnu passiare en god Stund sammen, siden min Mand dog forlader os.

Chavigny. Jeg! det er ikke afgjort — jeg veed endnu ikke, om jeg tager bort.

Fru de Léry. Godt! Saa er det en Aftale! jeg kommer Klokken elleve. Apropos, har De hørt, hvad for en Ulykke der er passeret mig? Jeg er bleven skammelig bestjaalen.

Mathilde Bestjaalen! Du?

Fru de Léry. Ja, for fire Kjoler, fire yndige Kjoler, der kom lige fra London og faldt i Klørne paa Toldvæsenet. Hvis Du havde seet dem, vilde Du græde Blod over dem, — jeg faaer aldrig deres Lige!

Mathilde. Det gjør mig inderlig ondt. Man har altsaa confiskeret dem for Dig?

Fru de Léry. Nei, naar det ikke var Andet, saa vilde jeg skrige saalænge, til jeg fik dem igjen. Nei, de har ruineret dem for mig — de har stukket deres Instrument ind i Kassen og boret mig Huller i Tøiet, saa man kan stikke en Finger igjennem. Nu er jeg da nøgen for hele Saisonen!

Chavigny. Der var vel ingen blaa derimellem?

Fru de Léry. Nei, saa vilde Tabet være mindre smerteligt! (reiser sig, Mathilde ligeledes.) Farvel min Kjære, om et Øieblik er jeg her igjen! Jeg vil blot hen og hente mig min trettende Forkjølelse for i Vinter. Saasnart det er skeet, har Du mig igjen. Vi kan da i Ro og Mag passiare om Pynt, Toldvæsen, o. s. v. Farvel, min blaa Herre! (Chavigny gjør Mine til at følge hende til Døren.) Hvis De følger mig ned, kommer jeg ikke tilbage. (Hun gaaer).

Fjerde Scene.

Chavigny. Mathilde.

Chavigny. Hvilket extravagant Fruentimmer! Du vælger virkelig dine Veninder med Smag.

Mathilde (har sat sig paa sin tidligere Plads og lader som hun læser). Det var Dig, der forlangte, at jeg skulde tage imod hende.

Chavigny. Jeg vil vædde paa, Du troer, at det er Fru Blainville, der har givet mig denne Pung.

Mathilde (seer ikke paa ham). Nei, naar Du benegter det, troer jeg det ikke.

Chavigny. Jeg er vis paa, at Du troer det.

Mathilde. Hvorfor er Du saa vis paa det?

Chavigny (sætter sig). Fordi jeg kjender din Charakteer. Fru de Léry er dit Orakel.

Mathilde. Det var ikke smukt sagt.

Chavigny. Men jeg veed, at Du troer det — jeg kan læse det paa dit Ansigt.

Mathilde. Ja, naar det morer Dig at have Ret, saa troer jeg det.

Chavigny. Du troer det! Men selv om saa var, hvad Ondt var der da deri?

Mathilde. Slet intet Ondt; men derfor begriber jeg heller ikke, hvorfor Du vil negte det.

Chavigny. Jeg negter det heller ikke — det er hende, der har givet mig den. (Han reiser sig.) Farvel, jeg kommer maaskee tilbage om en Timestid og drikker Thee med din Veninde.

Mathilde. Vil Du forlade mig saaledes?

Chavigny. Hvad forstaaer Du ved saaledes? er vi maaskee Uvenner? den hele Sag forekommer mig ganske simpel: man har givet mig en Pung, og jeg bruger den; Du spørger mig, af hvem jeg har faaet den, og jeg siger Dig det. Derfor behøve vi da ikke at være Uvenner?

Mathilde (reiser sig). Hvis jeg bad Dig om denne Pung, vilde Du saa give mig den?

Chavigny. Maaskee; hvad vilde Du med den?

Mathilde. Det kan jo være det samme! jeg beder Dig om den.

Chavigny. Du vil da ikke gaae med den? jeg maa først vide, hvad Du vil gjøre med den.

Mathilde. Jeg vil netop gaae med den.

Chavigny. Det er dit Spøg! Vil Du gaae med en Pung, som kommer fra Fru Blainville?

Mathilde. Hvorfor ikke? Du gaaer jo med den.

Chavigny. Ja, det er en god Grund! Jeg er jo intet Fruentimmer.

Mathilde. Godt! Hvis jeg ikke gaaer med den, saa kaster jeg den paa Ilden.

Chavigny. Ah! der kom endelig Sandheden for Lyset, — Undskyld, at jeg ikke giver Dig den.

Mathilde. Det staaer Dig frit for; men jeg vil ikke negte, at det piner mig, at Du skal vise den frem overalt, og at Alverden skal vide, hvem den kommer fra.

Chavigny. Vise den frem! Man skulde troe, at det var en Trophæ.

Mathilde (griber hans Haand). Hør mig, det beder jeg Dig om . . . nei træk ikke din Haand til Dig! Holder Du af mig? svar. (Hun støtter sig kjærligt til ham).

Chavigny. Jeg holder af Dig, og jeg hører.

Mathilde. Jeg sværger Dig til, at jeg er ikke jaloux; men hvis Du godvillig giver mig denne Pung, vil jeg takke Dig derfor af mit ganske Hjerte. Jeg vil foreslaae Dig et lille Bytte, og jeg troer — idetmindste haaber jeg det — at Du ikke vil tabe ved Byttet.

Chavigny. Hvad er det for et Bytte?

Mathilde. Jeg skal sige Dig det, naar Du forlanger det. Men hvis Du giver mig Pungen paa mit blotte Ord, gjør Du mig usigelig lykkelig.

Chavigny. Jeg giver Intet paa det blotte Ord.

Mathilde. Naar jeg nu beder Dig om det.

Chavigny. Nei!

Mathilde. Men naar jeg siger Dig, at jeg vil føle mig meget ulykkelig, hvis Du ikke gjør det.

Chavigny (træder et Skridt tilbage og seer paa hende). Hvad vil alt det sige? Du har Taarer i Øinene — Du græder! Veed Du ikke, at jeg ikke kan udstaae dette overspændte Væsen? hvad er det for en Barnagtighed? hvis jeg kunde forstaae, hvorfor Du forlanger Sligt af mig, vilde jeg med Fornøielse selv kaste Pungen paa Ilden uden at forlange Noget til Bytte. Tør derfor dine Øine og forskaan mig for dette Syn tiere! Farvel, vi sees siden. (Han gaaer ud af Døren.)

Femte Scene.

Mathilde (alene). Saa vil jeg brænde den anden! (Hun gaaer hen til Skrivebordet og tager Pungen frem.) Stakkels Lille! Du seer selv, at Du kommer bagefter! Han bryder sig ikke om Dig — og om mig ikke heller. (Hun gaaer hen til Kaminen.) Hvilken Ubarmhjertighed! hvor kjærligt har jeg ikke tænkt paa ham, medens jeg arbeidede paa denne Pung! og hvad er nu mit Udbytte! For at skjule sin Utroskab, kalder han mig overspændt og barnagtig! Nei, han elsker mig ikke mere — det er hende, han elsker. (Hun græder.) Men jeg vil ikke tænke mere derpaa! Lad Ilden kun fortære mit lille Arbeide! Hvis jeg havde givet ham den idag, havde han maaskee tabt den imorgen. I dette Øieblik sidder han maaskee ved Spillebordet og lader sine gode Venner beundre den anden! — Ak, jeg er jaloux! Det manglede kun! (Hun vil kaste Pungen ind i Kaminen, men standser.) Hvad har Du gjort? hvorfor skulde jeg tilintetgjøre Dig? det er jo ikke din Feil, at han ikke bryder sig om Dig. Nei, jeg vil tvertimod gjemme Dig som en Helligdom. Du skal erindre mig baade om min Kjærlighed til ham og om hans Ubestandighed. (Hun sætter sig ned og syer den manglende Dup paa.)

Sjette Scene.

Mathilde. Fru de Léry.

Fru de Léry (i en Pelskaabe, udenfor Scenen). Ikke et Menneske at see eller høre! Hvad skal det betyde? (Hun lukker Døren op og raaber leende ind i Stuen.) Fru de Léry! (Hun træder ind. Mathilde reiser sig.) Godaften igjen! Hvor er dine Tjenestefolk? jeg har ikke kunnet faae Die paa nogen levende Sjæl. Ah, jeg er som overhugget i alle mine Lemmer.

Mathilde. Vil Du ikke tage dit Pelsværk af?

Fru de Léry. Jo, strax, men lad mig tøe op først. (Flytter en Stol hen til Kaminen og sætter sig. Mathilde læner sig til hendes Stol, hun aander paa sit Tørklæde og holder det for Øinene.) Kan Du lide det Skind? man siger, at det er Maarskind fra Æthiopien — jeg forstaaer mig ikke derpaa. Min Mand har bragt mig det fra Holland. Rentud sagt finder jeg det grimt, men jeg vil gaae tre Gange med det af Høflighed, og siden giver jeg det til Ursule.

Mathilde. En Kammerpige kan ikke gaae med den Slags Peltsværk.

Fru de Léry. Det er ogsaa sandt — saa vil jeg lade det gjøre om til et lille Tæppe.

Mathilde. Naa, hvorledes var saa Ballet?

Fru de Léry. Ballet! Ja det skal jeg ikke kunne sige Dig. Du gjør Dig ikke Idee om, hvad der er hændet mig.

Mathilde. Tog Du ikke derhen?

Fru de Léry. Jovist tog jeg derhen, men jeg kom ikke ind. Det er til at lee sig ihjel over. Vil Du tænke Dig, der var en Queue .... en Queue .... (hun bryster i Latter.) er Du bange for Sligt?

Mathilde. Ja, naturligviis, jeg er altid bange for Vogne.

Fru de Léry. Javist, det er afskyeligt, naar man er alene. Det nyttede kun lidt, at jeg skreg til Kudsken, at han skulde kjøre til, han rørte sig ikke af Pletten. Jeg kan ikke sige Dig, hvor jeg var opbragt! Jeg havde den største Lyst af Verden til selv at sætte mig op paa Kudskesædet, men det skyl-regner! Da det havde varet en god halv Time, raabte jeg til Kudsken, at han skulde vende om. Det var min Baltour! — Hvor det brænder udmærket i din Kamin! Jeg begynder at blive mig selv igjen!

(Hun tager sit Peltsværk af. Mathilde ringer; en Tjener kommer ind. Fru de Léry kaster sin Kaabe paa Stolen ved Kaminen.)

Mathilde. Bring Thee!

(Tjeneren gaaer og tager Fru de Lérys Peltskaabe med sig.)

Fru de Léry. Er Hr. de Chavigny taget bort?

Mathilde. Ja, han er sagtens taget paa Bal, og han giver vist ikke saa let tabt som Du.

Fru de Léry. (De gaae frem.) Hør, imellem os sagt, jeg troer ikke, at han kan lide mig.

Mathilde. Men deri tager Du feil! Han har over hundrede Gange sagt til mig, at Du er et af de interessanteste Mennesker i Paris.

Fru de Léry. Det er meget høfligt af ham, men det er ikke meer, end jeg fortjener, for jeg holder virkelig af ham. Laan mig en Knappenaal.

Mathilde (peger paa det lille Bord). Der er i Puden lige ved Siden af Dig.

Fru de Léry. (sætter Naalen i Kjolen ved Halsen). Hvor den Palmire kan sye Kjoler. Man har aldrig Noget paa Skuldrene — det er bestandig, som Kjolen skulde falde af En. Har hun ogsaa syet de Ærmer?

Mathilde. Ja!

Fru de Léry. De er virkelig smukke, meget smukke! Ja, det er en afgjort Sag, man maa holde sig til de snevre Ærmer, men det koster endeel at vænne sig til dem. Man maa heller ikke være altfor svær, naar man vil gaae med dem, ellers kommer man til at see ud, som en Skildpadde, med en stor, stor Krop og et Par smaabitte Been.

Mathilde (smilende). Det var rigtig en god Sammenligning.

(Der bliver bragt Thee ind. Tjeneren sætter Bakken med Theetøi og Maskine paa det større Bord.)

Fru de Léry. Ja ikke sandt! See blot paa Frøken Saint Ange! Paa den anden Side maa man heller ikke være altfor mager, for saa bliver man til slet ingen Ting.

(Mathilde fysler med Theetøiet. Fru de Léry sætter sig paa hendes Plads og vender Stolen henimod hende.)

Folk snakke saameget om Fru d'Ermonts Deilighed — jeg synes, hun seer ud som en Humlestang. Det er et smukt Hoved, om Du vil, men det er en Madonna paa Enden af en Stok.

Mathilde (leer). Maa jeg skjænke Thee til Dig.

Fru de Léry. Ikke andet end varmt Vand med en Anelse af Thee.

Mathilde (skjænker). Kommer Du imorgen til Fru d'Egly? saa skal jeg gjerne hente Dig. (Hun bringer hende en Kop Thee).

Fru de Léry. Det er nu en ganske anden Genre! Med sin brede Frisure og sine tykke Been seer hun ud som en Kost til at feie Edderkopper ned med. (Hun drikker.) Ja, naturligviis tager jeg hen til hende. Nei, det er sandt, jeg kan ikke; jeg skal paa Concert.

Mathilde (staaer ved Siden af hende). Det er ganske sandt, at hendes Ydre er noget komisk.

Fru de Léry. Men hvad er det, see paa mig.

Mathilde (vender sig halvt bort). Hvorfor?

Fru de Léry. See mig lige ind i Øinene.

Mathilde. Hvad mener Du?

Fru de Léry. Jo, det er ganske vist! Du har røde Øine, Du har grædt. (Hun sætter Koppen paa det lille Bord og reiser sig.) Men hvad er der paafærde, min kjære Mathilde?

Mathilde. Aa, Ingenting, det forsikkrer jeg Dig, hvad skulde der være paafærde?

Fru de Léry. Ja, det veed jeg ikke, men Du har nylig grædt! Dersom jeg kommer til Uleilighed, saa gaaer jeg. (Vil gaae).

Mathilde (holder hende tilbage). Tvertimod, jeg beder Dig indstændig om at blive.

Fru de Léry. Er det dit Alvor? Ja, naar Du vil det, saa bliver jeg, men saa maa Du sige mig, hvad der gaaer Dig imod. (Mathilde ryster paa Hovedet.) Du vil ikke? ja, saa gaaer jeg, thi naar jeg ikke kan være til Nytte, saa vil jeg idetmindste ikke være til Uleilighed.

Mathilde. Nei, bliv! Din Nærværelse gjør mig godt, Du morer mig med dine Indfald, og hvis jeg har Bekymringer, saa forjager Du dem med din Munterhed.

Fru de Léry. Du veed, hvormeget jeg holder af Dig. Maaskee troer Du, at jeg er letsindig, men der er ingen, der kan være saa alvorlig som jeg, naar det behøves. Jeg veed, hvad det betyder at have Sorger — jeg har kjendt det, fra jeg var ganske lille. Jeg veed ogsaa, at det er en Lettelse, naar man giver sine Sorger Luft. Hvis derfor det, der trykker Dig, er Noget, som Du kan meddele, saa tal reentud. Det er ikke af Nysgjerrighed, jeg beder Dig om det.

Mathilde. Jeg veed, at Du er god og oprigtig; men lad mig være fri!

Fru de Léry. O, min Gud! nu veed jeg, hvad det er! Det er denne afskyelige blaa Pung. Det var en Dumhed af mig at nævne Fru Blainville. Jeg tænkte paa det, da jeg tog fra Dig. Gjør Hr. de Chavigny maaskee Cour til hende?

(Mathilde kan ikke svare, men vender sig bort og holder Tørklædet for Øinene.)

Fru de Léry. Er det virkelig sandt? (En lang Pause. Mathilde gaaer hen og sætter sig paa Claveerstolen i den modsatte Ende af Stuen. Fru de Léry synes at tænke efter. Hun gaaer hen til Mathilde; denne rækker hende Haanden.) Du veed, min Kjære, at Tandlægerne altid raade En til at skrige, naar de gjøre En Fortræd med deres Instrumenter. Jeg siger derfor: græd! græd! Taarerne gjøre bestandig godt, enten de ere søde eller bittre.

Mathilde. O, min Gud!

Fru de Léry. Men det er aldeles umuligt! Hvor kan man falde paa at elske Fru Blainville, saadan en gammel Coquette, der hverken er smuk eller aandrig? Hun er ikke saameget værd som Enden af din lille Finger.

Mathilde (skjuler sit Ansigt ved Claveret — hulkende). Jeg er vis paa, at han elsker hende!

Fru de Léry. Nei, mit Barn, det er ikke muligt! det er ikke Andet end en Caprice, et Indfald. Jeg kjender Hr. de Chavigny meget bedre end han selv troer. Han er letsindig, men han er ikke ond. Det er ikke Andet end Fusentasteri! Hvorledes er Du kommet paa den Tanke? (Hun dreier hendes Hoved om til sig.)

Mathilde. Men .... jeg veed ikke ....

Fru de Léry. Tal uden Frygt.

Mathilde. Ja, Du har altid været min bedste Veninde og jeg har Tillid til Dig. Det Hele er maaskee ikke saa alvorligt, som jeg bilder mig ind, men Du veed, at jeg er af et heftigt Gemyt. (reiser sig og gaaer frem med Fru de Léry.) Jeg havde i al Hemmelighed fileret en lille Pung til min Mand, som jeg vilde give ham netop idag. I de sidste fjorten Dage har han bestandig været ude, og jeg veed, at han har tilbragt sin meste Tid hos Fru Blainville. Min lille Foræring skulde paa en mild Maade bebreide ham, at han lod mig saameget alene. I det Øieblik jeg vilde give ham min Pung, tog han den anden frem.

Fru de Léry. Men det er da ikke Noget at græde for.

Mathilde. Jo, thi jeg begik en stor Daarskab, — jeg bad ham om at give mig den anden.

Fru de Léry. Au, au! Det var ikke meget diplomatisk.

Mathilde. Nei, det føler jeg nu. Han vilde ikke ... og saa ... nei, jeg skammer mig over at sige det ...

Fru de Léry. Naa, naa!

Mathilde. Jeg vilde give ham min Pung og have den anden til Bytte. Jeg nedlod mig til at tigge ham om den, og da han ikke vilde — gav jeg mig til at græde.

Fru de Léry. Au, au! men hvor er da din Pung.

Mathilde. (peger paa det lille Bord.) Den ligger der paa Bordet.

Fru de Léry (gaaer hen og tager den). Er det den? Jh, men den er jo ti Gange saa kjøn som den anden. For det Første er den ikke blaa, og for det Andet er den nydelig. Vil Du laane mig den? jeg indestaaer for, at han nok skal faae Øinene op for den.

Mathilde (nærmer sig til hende). Gjør, hvad Du vil.

Fru de Léry. Han kan umuligt være forelsket for Alvor i denne Fru Blainville. Jeg kan ikke udstaae dette Fruentimmer med hendes Indigo og hendes affecteerte Manerer! Har Du lagt Mærke til, at naar hun slaaer Øinene ned, naae de lige til Hagen! Hør, Mathilde, jeg faaer et Indfald, men Du maa blindt gjøre, hvad jeg forlanger af Dig. — Kommer din Mand hjem endnu iaften?

Mathilde. Han har idetmindste sagt det.

Fru de Léry. Vil Du saa gjøre, hvad

jeg forlanger af Dig? naar jeg vil Noget for Alvor, er jeg vis paa, at det lykkes.

Mathilde. Jeg er villig til Alt.

Fru de Léry. Saa gaa ind og kast en Kjole paa Dig og sæt Dig derpaa i min Vogn. Jeg forlanger ikke, at Du skal tage paa Bal, men naar Du kommer tilbage, skal Du blot lade, som Du har været der. Du kan lade Kudsken kjøre Dig, hvorhen Du vil, til Champs elysées, til Invaliderne . . . det er ikke meget morsomt, men det er altid ligesaa godt som at sidde her. Du vil? Bravo! Tag nu din Pung og læg den ind i en Convolut — jeg skriver Adressen paa. (De gaae hen til Skrivebordet, Mathilde lægger Pungen i Convolut, Fru de Léry skriver uden paa.) See saa! nu er det gjort! Naar Du kommer om i den anden Gade, lader Du holde og sender min Tjener herhen med denne Pakke, som han skal levere til den Første den Bedste, uden at vente paa Svar. (leverer hende Pakken.)

Mathilde. Siig mig blot, hvad det skal føre til?

Fru de Léry. Ja, det ligger i Skjæbnens Haand! Men ikke sandt, Du har jo Tillid til mig.

Mathilde. Ja for hans Skyld gjør jeg, hvad det skal være.

Fru de Léry. Skynd Dig! Der kommer en Vogn.

Mathilde. Det er ham! Jeg kan høre hans Stemme nede i Gaarden.

Fru de Léry. Saa afsted! Der er vel en Trappe, Du kan komme ned af?

Mathilde. Ja, heldigviis! Men mit Haar sidder ikke til at tage paa Bal.

Fru de Léry (tager sin Balkrands af og rækker den til Mathilde). Tag den, saa hjælper Du Dig nok. (Mathilde gaaer.)

Syvende Scene.

Fru de Léry (alene). Han modstaaer hendes Bønner og Taarer! En ung Kone, der er smuk som en Engel og tro som Guld! Nei, disse Mandfolk blive dog aldrig kloge! Saameget er vist, at de due ikke noget tilhobe! (Hun sætter sig ned ved det lille Bord og tager en Revue paa Bordet. Et Øieblik efter banker det paa Døren.) Kom ind!

Ottende Scene.

Fru de Léry. Hr. de Chavigny.

Fru de Léry (seer i Bogen og siger med en distrait Stemme). Godaften, Hr. Greve. Vil De have Thee?

Chavigny. Nei, Tak. Jeg drikker aldrig Thee. (Han seer sig om i Stuen.)

Fru de Léry (seer i Bogen). Var der morsomt paa Ballet?

Chavigny (seer sig om). Saamæn. Var De der ikke selv?

Fru de Léry (seer i Bogen.) Det var ikke meget galant! . . Nei, jeg betænkte mig og fik Mathilde til at gaae istedet. Det er formodentlig hende, De søger?

Chavigny. Det er Deres Spøg, kan jeg begribe.

Fru de Léry. Hvad behager? Om Forladelse, jeg læser her en Artikel, der interesserer mig overordentlig.

(Pause. Chavigny gaaer urolig frem og tilbage.)

Chavigny. Er det virkelig sandt, at Mathilde er taget paa Bal?

Fru de Léry (seer op fra Bogen). Ja, naturligviis. De seer jo, at jeg sidder og venter paa hende.

Chavigny. Det er da besynderligt! Hun sagde jo nei, da De før bad hende om at tage med.

Fru de Léry (læser). Saa har hun formodentlig betænkt sig.

Chavigny. Hvorfor tog hun da ikke med Dem?

Fru de Léry (læser). Fordi jeg ikke havde Lyst.

Chavigny. Men hun havde jo ingen Vogn.

Fru de Léry (læser). Jeg laante hende min. — Har De læst dette, Hr. de Chavigny?

Chavigny. Hvilket?

Fru de Léry. Det er Revue des deux mondes — en meget interessant Artikel af Georges Sand om Orangutangerne.

Chavigny. Hvorom, siger De? . . .

Fru de Léry. Om Orangutangerne. Nei, det er sandt, jeg tager feil, den er ikke af hende, det er den næste! Men det er yderst interessant.

Chavigny. Jeg forstaaer mig ikke paa, hvad det skal sige, at tage paa Bal uden at lade mig vide det. Jeg kunde dog idetmindste fulgt hende hjem.

Fru de Léry. Holder De af Georges Sands Romaner?

Chavigny. Nei, ikke det mindste. Men hvor er det muligt, at jeg ikke skulde have seet . . .

Fru de Léry. Hvilket? Revuen? den laa der . . .

Chavigny. Det lader til, at De gjør Løier! jeg taler om min Kone.

Fru de Léry. Men De har jo ikke bedet mig om at passe paa hende.

Chavigny. De har Ret, og det er taabeligt af mig at staae her . . . jeg vil strax ile efter hende.

Fru de Léry (seer i Bogen). Det vil ikke nytte Dem Noget — De vil blive hængende i Queuen.

Chavigny. Ja, sandsynligviis. Jeg gjør ligesaa klogt i at vente hende her, og det vil jeg. (Han gaaer hen til Kaminen og sætter sig ned paa Fru de Lérys forrige Plads.)

Fru de Léry (lægger Bogen tilside og vender sig om til ham). Jeg forundrer mig over Dem Hr. de Chavigny! Det forekommer mig, De

sagde før, at Mathilde havde sin fuldkomne Frihed og kunde gaae, hvorhen hun vilde?

Chavigny. Ja, ganske vist, og De har jo her Syn for Sagen.

Fru de Léry. Det synes mig ikke — De er jo ganske rasende.

Chavigny. Jeg, hvor vil De hen! Nei, paa ingen Maade.

Fru de Léry. De har jo ingen Ro paa Dem. Jeg maa tilstaae, jeg har taget feil af Dem og, for at tale ganske alvorligt, hvis jeg havde vidst det, havde jeg ikke laant Mathilde min Vogn.

Chavigny. Men jeg forsikkrer Dem, jeg finder det ganske i sin Orden.

Fru de Léry. Nei, nei, De takker mig ikke, og jeg seer meget godt, at De er vred. Naar jeg skal være ærlig, saa troer jeg, at hun tog derhen, blot for at træffe Dem.

Chavigny. Jovist! Hvorfor fulgte hun da ikke med mig?

Fru de Léry. Ja, det sagde jeg netop til hende. Men saadan er' vi nu engang, vi Fruentimmer; vi vil, og vi vil ikke. Er det Deres Alvor, at De ikke vil ha'e Thee?

Chavigny. Tak, jeg kan ikke taale den.

Fru de Léry. Saa giv mig en Kop.

Chavigny. Hvad behager?

Fru de Léry (i en coquet Tone). Giv mig en Kop Thee.

(Chavigny reiser sig og skjænker en Kop Thee, som han byder Fru de Léry.)

Fru de Léry (peger paa det lille Bord). Godt! Vil De sætte den der. (Chavigny gjør det.) Har vi saa faaet et nyt Ministerium iaften?

Chavigny. Det veed jeg ikke.

Fru de Léry. Det er nogle besynderlige Værtshuse, disse Ministerhôteller! Man drager ind i dem og forlader dem igjen uden at vide hvorfor. Det er en reen Marionetkomedie.

Chavigny. Vil De ikke drikke Deres Thee? den staaer og bliver kold.

Fru de Léry. De har ikke kommet Sukker nok i. Vil De tage et Stykke eller to. (holder Koppen hen til ham.)

Chavigny (tager Sukkerstaal og Tang og gjør det.) Som De vil, men Theen duer ikke.

Fru de Léry. Det er godt. Nu en Smule Fløde.

Chavigny (bringer Flødekanden og helder en Skeefuld Flode i Koppen). Er det godt saaledes?

Fru de Léry (rækker ham Koppen). Blot et Par Draaber kogende Vand endnu! Er De færdig?ræk mig saa Koppen.

Chavigny (byder hende Koppen). Bær saa god, men Theen duer ikke.

Fru de Léry. Hvoraf troer De det?

Chavigny (med Koppen i Haanden). Fordi den er kold og altfor sød.

Fru de Léry. Ja, naar den ikke duer, saa kast den bort!

(Chavigny staaer med Koppen i Haanden. Fru de Léry seer paa ham og leer høit og længe.)

Fru de Léry. O, min Gud! hvor jeg morer mig over Dem.

Chavigny (kaster heftig Indholdet af Koppen i Ilden, gaaer med lange Skridt frem og tilbage i Forgrunden op og ned af Gulvet og siger i en vred Tone). Ja, De har Ret, jeg bærer mig ad som en Nar.

Fru de Léry. Jeg har aldrig vidst, at De var jaloux, men De er jo en reen Othello.

Chavigny. Nei, paa ingen Maade, men jeg holder ikke af at være geneert eller at genere Andre. Hvorfor skulde jeg være jaloux?

Fru de Léry. Af Egoisme naturligviis, som alle Ægtemænd.

Chavigny (standser, læner sig med Ryggen til det store Bord og lægger Armene overkors.) Aa, det er ikke Andet end en Phrase, Folk har altid saa travlt med de stakkels Ægtemænd.

Fru de Léry. Endnu mere med de stakkels Koner.

Chavigny. Javist, men Alt er relativt. En Kone kan ikke tillade sig det Samme som en Mand. Der er mangfoldige Ting, der ville compromittere en Kone, og som en Mand kan tage sig ganske let.

Fru de Léry. Ja, Capricer for Exempel.

Chavigny. Ja, hvorfor ikke, ogsaa Capricer. Det er vist, at en Mand kan være fuld af Capricer, og at en Kone . . .

Fru de Léry. Er det undertiden. Troer De, at en Fruentimmerskjole er en Talisman, som beskytter En mod Capricer.

Chavigny. Det er en Skranke, som burde standse dem.

Fru de Léry. Eller et Slør, som burde skjule dem. Jeg hører Nogen udenfor. Det er Mathilde, som kommer tilbage.

Chavigny. Aa nei! Klokken er jo ikke tolv endnu.

(En Tjener kommer ind og leverer Hr. de Chavigny en lille Pakke.)

Chavigny. Hvad er det? hvad skal jeg dermed?

Tjeneren. Det er en Pakke til Hr. Greven. (Han gaaer. Chavigny aabner Convoluten, der indeholder Mathildes Pung.)

Fru de Léry. Er det igjen en Present? og saa silde paa Aftenen — det er noget stærkt.

Chavigny. Hvad Pokker er det? Heida! François! Hvem har bragt denne Pakke?

Tjeneren (vender tilbage). Hvad befaler?

Chavigny. Hvem har bragt denne Pakke?

Tjeneren. Portneren kom op med den.

Chavigny. Fulgte der intet Brev med?

Tjeneren. Nei, Hr. Greve.

Chavigny. Har Portneren havt den længe?

Tjeneren. Nei, den kom nylig.

Chavigny. Hvem har bragt den.

Tjeneren. Det veed han ikke.

Chavigny. Han veed det ikke! Er

Du forrykt? Var det et Mandfolk eller Fruentimmer?

Tjeneren. Det var en Tjener i Liberi, men han kjendte ham ikke.

Chavigny. Er den Tjener nedenunder?

Tjeneren. Nei. Hr. Greve — han gik strax.

Chavigny. Og han har Ingenting sagt?

Tjeneren. Nei, Hr. Greve!

Chavigny. Det er godt!

(Tjeneren gaaer.)

Fru de Léry (dreier Stolen lidt om til ham). Man forkjæler Dem virkelig, Hr. de Chavigny.

Chavigny (lægger Pungen og Convoluten hen paa det store Bord). Jeg forstaaer ikke et Ord deraf.

Fru de Léry. Kom ikke med det! De forstiller Dem daarligt.

Chavigny. Jeg giver Dem mit Ærresord paa, at jeg ikke veed, hvad det skal betyde. Det maa være en komplet Feiltagelse.

Fru de Léry. Er der ingen Adresse paa Pakken?

Chavigny. Jo, De har Ret! (tager ivrigt Convoluten.) Men det er besynderligt; jeg kjender jo den Skrift!

Fru de Léry (rækker Haanden ud.) Tør man see?

Chavigny. Det er maaskee en Indiscretion at vise Dem Haandskriften, men hvorfor udsætter man sig for Sligt? Vær saa god. (Han rækker hende Convoluten.) Jeg er ganske vis paa, at jeg har seet den Skrift før.

Fru de Léry. Jeg ogsaa. Det er en Damehaand — det kan man strax see.

Chavigny (opmærksom). De synes at kjende den?

Fru de Léry (lader forvirret). Jeg! nei hvor kan De troe det!

(Chavigny seer forbauset paa hende og gaaer igjen frem og tilbage).

(Pause.)

Fru de Léry (vender Stolen paa sit forrige Sted). Hvad var det, vi talte om sidst? ah, det er sandt, det var om Fruentimmernes Capricer. Den lille røde Ting der kommer forresten meget beleiligt.

Chavigny. Tilstaa ligesaa godt strax, at De er med i Hemmeligheden.

Fru de Léry. Hvor Folk kan være langsomme! Hvis jeg var i Deres Sted, havde jeg gjættet det strax.

Chavigny. Vær ædelmodig og sig mig det.

Fru de Léry. Jeg troer, den er fra Fru Blainville.

Chavigny. O, der er intet Udkomme med Dem!

(Pause. Han spadserer igjen frem og tilbage).

Chavigny. Nei, det er og bliver mig ubegribeligt.

Fru de Léry. Om Forladelse, er det Deres faste Beslutning, at De ikke vil tale om Andet end om den Pung? saa vil jeg ligesaa gjerne forlade Dem strax.

Chavigny. Jeg er som himmelfalden.

Fru de Léry. Jeg forsikrer Dem, at det er Fru Blainville. Hun har bagefter fortrudt, at hun har sendt Dem en blaa, og kommer nu med denne for at gjøre det godt igjen. Eller veed De hvad: hun vil føre Dem paa Glatiis og see, om De gaaer med denne Pung eller med hendes.

Chavigny (sætter sig ved Siden af hende). Jeg vil naturligviis gaae med denne. Det er den eneste Maade hvorpaa jeg kan faae at vide, hvem den kommer fra.

Fru de Léry. Det forstaaer jeg ikke, det er mig for dybt.

Chavigny. Jeg formoder naturligviis, at den Person, der har sendt mig den, vil imorgen overbevise sig, om jeg bruger den; troer De ikke, at den Gisning er rigtig?

Fru de Léry (bryster i Latter). Nei, det er mig virkelig for høit, jeg kan ikke følge med Dem.

Chavigny. Skulde det maaskee være Dem selv?

(Pause).

Fru de Léry. Men hvorfor seer De saaledes paa mig? troer De, at jeg er et anonymt Brev?

Chavigny. Det er Dem — i al Fald er De med i Complottet. Tilstaa det ligesaa gjerne strax.

Fru de Léry. Nei!

Chavigny. Jeg beder Dem derom.

Fru de Léry. Paa ingen Maade!

Chavigny (flytter Stolen nærmere til hende.) Jeg bønfalder Dem!

Fru de Léry. Det er ikke nok, De maa paa Knæ først!

Chavigny. Paa Knæ? ja, hvorfor ikke?

Fru de Léry. Saa fynd Dem!

Chavigny. Det er altsaa Deres Alvor?

(Han kaster sig leende paa Knæ for Fru de Léry).

Fru de Léry (i en tør Tone). Jeg holder nok af at see Dem i den Positur, den klæder Dem udmærket; men De skulde dog see at komme op igjen, ellers er jeg bange for at blive altfor rørt.

Chavigny (reiser sig). De vil altsaa ikke sige mig Noget?

Fru de Léry. Har De Deres blaa Pung hos Dem?

Chavigny. Jeg veed det ikke rigtig, men jeg troer det.

Fru de Léry. Det troer jeg ogsaa (Peger paa Stolen. Han sætter sig ned). Giv mig den, saa skal jeg sige Dem, hvorfra den anden kommer.

Chavigny. De veed det altsaa?

Fru de Léry. Ja.

Chavigny. Er det en Dame?

Fru de Léry. Ja, hvis det ikke er en Herre, saa er det temmelig nødvendigt . . . .

Chavigny. Jeg mener: er det en smuk Dame?

Fru de Léry. Det er i Deres Øine den smukkeste Person i Paris.

Chavigny. Mørk eller blond?

Fru de Léry. Blaa!

Chavigny. Med hvad Bogstav begynder hendes Navn?

Fru de Léry. De vil ikke gaae ind paa mine Conditioner? giv mig Fru Blainvilles Pung.

Chavigny. Er hun høi eller lille?

Fru de Léry. Giv mig Pungen!

Chavigny. Siig mig blot, om hun har smaa Fødder.

Fru de Léry (næsten strigende.) Pungen eller Livet!

Chavigny. Siger De mig hendes Navn, naar jeg giver Dem Pungen?

Fru de Léry. Ja!

Chavigny (tager den blaa Pung frem). Paa Ære?

Fru de Léry. Ja, paa Ære!

Chavigny (synes at vakle; Fru de Léry ræk-ker Haanden ud efter Pungen; han betragter hende forstende; pludselig sætter han sig ved Siden af hende og siger muntert.) Men hvorledes er det, at De seer ud i Hovedet? De var jo bedækket med Blomster, da jeg sidst saae Dem?

Fru de Léry. Ja, men det generede mig, og derfor tog jeg dem af. (Hun reiser sig, vender sig fra ham, og retter paa Haaret foran Speilet).

Chavigny. De har den nydeligste Figur, man kan tænke sig.

Fru de Léry. Hvad mener De med Deres Beundring?

Chavigny. Jeg mener, at hvis jeg har det Uheld at mishage Dem, saa er det, fordi der er Nogen, der stiller sig imellem os.

Fru de Léry. Det er meget beskedent og ærligt; men De tager feil — (sætter sig) der er Ingen, der behager mig, og jeg behager Ingen.

Chavigny (sætter sig). I Deres Alder og med saadanne Øine! det troer jeg ikke paa.

Fru de Léry. Om Forladelse! Det er dog den rene Sandhed.

Chavigny. Hvis jeg troede det, maatte jeg have en besynderlig Mening om Mændene.

Fru de Léry. Jeg skal give Dem Troen i Hænderne. Jeg har den Forsængelighed, at jeg ikke kan taale nogen Herre over mig.

Chavigny. Kan De heller ikke finde Dem i en Tjener.

Fru de Léry. O hvad! Tjener eller Herre, det er Et og det Samme — de ere kun Tyranner tilhobe. — Apropos, har De et Spil Kort?

Chavigny. Ja, her paa Kaminen; hvad vil De med det? (Han henter det.)

Fru de Léry. Giv mig det! (Hun tager Spillet) det er blot et Indfald. (Hun tager et Kort ud af Spillet) Rødt eller sort, Hr. Greve?

Chavigny. Maa jeg først vide, hvad er Indsatsen?

Fru de Léry. Det maa De overlade til mig.

Chavigny. Godt! Jeg siger Rødt.

Fru de Léry. Det er Spaderknegt — De har tabt. Giv mig den blaa Pung!

Chavigny (giver hende den blaa Pung). Med største Fornøielse, men jeg beholder den røde, og jeg vil aldrig skille mig ved den, nu da jeg veed, fra hvilken Haand den kommer.

Fru de Léry. Er det en lille eller en stor Haand!

Chavigny. Den er fiin, nydelig og silkeblød!

Fru de Léry. Saa maa De finde Dem i, at den tilfredsstiller sin Hævnlyst. (Hun gaaer hen til Kaminen og kaster den blaa Pung i Ilden).

Chavigny (reiser sig og seer paa hende). De er mageløs, og jeg tilbeder Dem!

Fru de Léry (bliver staaende ved Kaminen, til den blaa Pung er brændt. Derpaa gaaer hun hen til Chavigny og siger til ham i en om Tone). De elsker altsaa ikke Fru Blainville?

Chavigny. O, min Gud! jeg har aldrig brudt mig det mindste om hende.

Fru de Léry. Jeg ikke heller.

Chavigny. Men hvem har dog kunnet faae Dem til at troe, at jeg tænkte paa hende? Det er virkelig ikke hende, der er istand til at gjøre mig lykkelig!

Fru de Léry. Ja, mig ikke heller! Men De har nylig bragt mig et lille Offer, og det er meget artigt af Dem; jeg vil derfor ikke bedrage Dem: den røde Pung kommer ikke fra mig.

Chavigny. Er det muligt! men fra hvem da?

Fru de Léry. Fra en Haand, der er langt smukkere end min. Tænk Dem dog lidt om, saa kommer De nok paa det. De har gjort mig en Erklæring, De har endogsaa ligget paa Knæ, og læg vel Mærke til, at der ikke er noget Tæppe paa Gulvet! jeg bad Dem om den blaa Pung, og De lod mig brænde den uden videre. Hvormed har jeg fortjent alt det? hvad Overordentligt er der ved mig? jeg er ikke ilde, lad gaae! Jeg er ung, og jeg har unegtelig en lille Fod, men det er da ikke store Rarieteter. Hvis vi nu var kommet til det Resultat, at jeg var en Coquette og De en utro Ægtemand, blot fordi vi har havt en tête à tête paa denne Tid af Aftenen, var det ikke en smuk Bedrift at skrive ind i vore Memoirer! Og dog var det det Hele! og det ubetydelige Offer, som De leende har bragt mig, det har De negtet

den elskværdigste Kone i Verden, den Eneste, der elsker Dem, og som De elsker igjen!

(Man hører Lyden af en Vogn.)

Chavigny. Men Frue, hvoraf veed De alt det.

Fru de Léry. Tys, ikke saa høit! Det er Deres Kone, der kommer hjem! Jeg har ikke Tid til at præke Moral for Dem, men gjør det selv, thi jeg troer, De har Hjertet paa det rette Sted. Hvis De seer, at Mathilde er forgrædt, saa tør hendes Øine af med denne lille røde Pung, thi det er Deres egen gode og trofaste lille Kone, der har brugt fjorten Dage til at filere den til Dem. Det betyder noget Andet end en øieblikkelig Caprice. Farvel, idag er De vred paa mig, men imorgen er det glemt, og hvad der er passeret mellem os paa dette Sted, faaer hun aldrig at vide.

(Mathilde kommer ind af Døren; Fru de Léry gaaer hen til hende og kysser hende; Hr. de Chavigny seer paa dem, han gaaer hen til dem, tager Blomsterkrandsen af sin Kones Hoved og giver den til Fru de Léry, idet han siger:)

Chavigny (med sin Kone om Livet). Jeg beder om Forladelse, Frue, hun skal vide det Altsammen, og jeg skal aldrig glemme, at det gamle Mundheld har Ret: Ung Præst præ'ker bedst!

Kjøbenhavn.

Forlagt af J. H. Schubothes Boghandel.

Græbes Bogtrykkeri.

Troubadouren

Opera i 4 Acter.

Texten af **S. Cammarano**, Musiken af **Giuseppe Verdi.**

Oversat fra Italiensk af **H. P. Holst.**

Personerne.

Greven af Luna.
Leonora.
Azucena, en Zigeunerske
Manrico, Troubadour.
Ferrando.
Inez.

Ruiz.
En gammel Zigeuner.
Et Bud.
Leonoras Terner.
Tjenere, Krigere.
Zigeunere, Zigeunerskor.

Handlingen foregaaer i Begyndelsen af det 15de Aarhundrede, deels i Biscaia, deels i Arragonien.

Første Act.

Første Scene.

Forhal i Paladset Alfaferia. Sidedør, der fører ind til Greven af Lunas Værelser. Nogle af Grevens Tjenere sidde eller ligge slumrende ved Døren. I Baggrunden gaae Bevæbnede frem og tilbage.

Ferrando (tiltaler Tjenerne).
Nu munter! I glemme,
At Greven Jer byder at vaage!
Han gaaer i Haven
Og sender Suk paa Suk til sin Elskte,
Men aldrig finder han Hvile.

Tjenerne.
Nei, thi Skinsygens Slanger
Forgifte hans Hjerte.

Ferrando.
Den Troubadour, der her i Haven
Synger hver Nat saa lifligt,
Er Rivalen, han frygter.

Tjenerne.
For vor Søvn at forjage
Fortæl Historien om Garzia,
Vor Greves yngre Broder!

Ferrando.
Saa hør! forsamler Jer om mig!

De Bevæbnede og Tjenerne.
Lad høre!

Ferrando (fortæller).
Med sine tvende Sønner
Levede her Grev Luna,
Han, som kaldtes den Gode.
Ved den Yngstes Vugge
Vaaged kjærligt om Natten en Amme.
En Morgen, af Søvn overvældet,
Farer hun op fra Leiet,
Thi hvem troer I, hun seer hos Barnet?

De Bevæbnede og Tjenerne.
Ja hvem? Saa tal dog!

Ferrando.
En Zigeunerske, gulbrunn og vissen,
Hvis mørke Miner ane lod det Værste.
Sine Hexesprog hun mumled,
Medens giftigt hun stirred paa Barnet.
Fortvivlet Ammen
Et hvinende Skrig udstøder —
Det klinger gjennem Slottet,
Og forskrædet styrter man til,
Mens under Eder og Trudsler
Den lede Troldqvind skynder sig bort.

De Bevæbnede og Tjenerne.
Med Angst vi paa Dig høre,
Og Hjertet banker Slag i Slag!

Ferrando.
Høit og byrt hun svoer, hun var kommen
For at stille Horoscop for den Lille.
Kun Opspind!
Barnet sygnede langsomt.
Dets Mund blev hed og tør, dets Kinder blege,
Hver Aften græd det stille,
Det glemte sine Lege,
Og med hver Time svandt dets Kræfter.
(Choret viger forskrækket tilbage.)
Hexen blev ført til Baalet,
Men hendes Datter svoer
At hævne sin Moder,
Og hun holdt sit Løfte,
Thi med eet var Barnet forsvundet,
Men paa det Sted,
Hvor man Moderen brændte,
Fandt man, o Rædsel!

De forkullede Reſter
Af den Forſvundne.

De Bevæbnede og Tjenerne.

Med Angſt vi paa Dig høre,
Og Hjertet banker Slag i Slag!

Nogle af Choret.

Men Greven?

Ferrando.

Han Livet kummerligt friſted;
Men en hemmelig Røſt ham ſagde,
At hans Barn var ei brændt, men leved,
Og i hans ſidſte Time
Loved ham Sønnen
At forfølge dets Spor til det Sidſte.

De Bevæbnede og Tjenerne.

Og har man ſiden Intet hørt!

Ferrando.

Nei Intet.

De Bevæbnede og Tjenerne.

Troer Du, Forbryderſken Du kunde kjende?

Ferrando.

Jeg troer det.

De Bevæbnede og Tjenerne.

O hun fortjente, at hun ſendtes
Til Helved, til ſin Moder.

Ferrando.

Til Helved? Nei man troer,
At end paa Jord hun færdes,
At hendes Sjæl ei finder Ro,
Og at i bælmørk Nat
I Storm og Uveir tidt hun end ſig viſer.

De Bevæbnede.

Ja til Ugle forvandlet
Hun paa Tagſtjægget ſidder
Og hæsligt hun hyler.

Tjenerne.

Og ſnart ſom en Ravn man ſeer hende piil=
ſnart
Ved Morgenens Komme flygte til Skoven.

Ferrando og Choret.

Gid Forbandelſen ramme
Den onde, den ſkjændige Hex!

(Tjenerne ile hen til Døren. De Bevæbnede trække ſig tilbage til Baggrunden.)

Anden Scene.

Changement.

Slotshaven. Tilhøire en Marmortrappe, der fører op til Grevens Værelſer. Maaneſkin.

Leonora. Inez.

Inez.

Det er ſilde! Kom dog!
Alt længe Fyrſtinden Dig venter.

Leonora.

Igjen en Nat der gaaer, og ham jeg ſeer ei!

Inez.

O ſiig mig, tal dog,
Hvad tændte denne Elſkovsgniſt i Hjertet?

Leonora.

Ved en Turnering første Gang jeg ſaae ham.
Mørk var hans Ruſtning, mørk hans Hjelm,
Paa Skjold og Banner intet Mærke fandtes,
Men i hver Kamp han ſeired,
Og af min Haand han modtog Seierskrandſen.
Da udbrød Borgerkrig og Oprør —
Han ſaaes ei meer,
Og ſom en Drøm, en gylden
Hans Billed flygted.
Een Gang endnu, men lang Tid efter, da...

Inez.

Hvad ſkete?

Leonora.

O hør det!

1.

Sødt Maanen i den ſtille Nat
Lod ſine Straaler ſpille,
Og i det tauſe, dunkle Krat
Lød Nattergalens Trille;
Fra Havens tuſind Blomſter ſmaa
Flød der en Vellugtskilde —
Stjernerne hiſt fra Himlens Blaa
Saae ned med Øine milde:
Da ſvulmende hen over Vang
Lød Troubadourens Sang.

2.

Høit imod Himlen ſteg hans Sang,
Imod den blanke Stjerne
Mit Navn bar Vinden fra det Fjerne,
Jeg iilte glad til Vinduet hen.
Ja det var ham, min Tankes Ven —
O Held, jeg ſaae ham atter!
Ja henrykt ſaae jeg ham igjen,
Min Lykke Du ei fatter,
Thi ſvulmende hen over Vang
Lød Troubadourens Sang —
Ja ſvulmende hen over Vang
Lød Troubadourens ſkjønne Sang.

Inez.

Veninde, jeg frygter.

Leonora.

O ti dog!

Inez.

Frygt for den Ubekjendte
Fylder mit Hjerte.
Søg ham at glemme!

Leonora.

Nei aldrig!

Inez.

Hør din Venindes varende Røſt!

Leonora.

Jeg glemme ham! Det Raad kan Du mig
give!
En ukjendt Længſel drager
Min Tanke til den Elſkte.
Den Tvivl og Frygt forjager —
For ham jeg aander kun.

Om Tigger eller Greve,
Han er for mig den Samme.
Kan jeg for ham ei leve,
Saa vil jeg døe for ham!

Inez.
Ak, Smerten slaaer alt Rødder
I hendes unge Bryst!
(De gaae opad Marmortrappen til deres Værelser.)

Tredie Scene.

Greven af Luna (kommer).
I Slummerens Arme hviler
Alt længst Fyrstinden,
Men hendes Dame vaager.
Ja, Leonora, end Du vaager,
Og fra dit Vindue skinner
I Natten Lyset
Ret som en Haabets Stjerne.
O hvor min Elskovs Flamme
Grumt mig fortærer!
Ja jeg maa see Dig, Elskte!
Og lytte til din Stemme....
Ha, det er ham! Jeg skjælver.
(Man hører udenfor Scenen)

Troubadourens Stemme.
Forladt paa Jord jeg vanker,
Et Rov for vilde Tanker
O røv mig ei mit Mod —
O røv mig ei mit Mod,
Du Stjerne for min Fod!

Greven.
Den Frække! han vover....

Troubadourens Stemme.
O hvis den Ild Du kjender,
Elskte, som Eros tænder,
Saa fly dit Fangebuur,
Saa fly dit Fangebuur
Og følg din Troubadour!

Greven.
Hvilken Marter!
Hvad seer jeg? Hun sig nærmer!

Fjerde Scene.

Leonora (iler hen til Greven, der svøber sig ind i sin Kappe).

Leonora.
Seer jeg Dig atter?

Greven.
O Gud!

Leonora.
Hvi dvæled Du saalænge?
Ak med bekymret Hjerte
Minuterne jeg talte!
Dog al min Sorg forstummer
Nu, Elskte! ved dit Bryst!

Troubadourens Stemme (nærmere).
Ha Falske!
(Maanen kommer frem, og man seer en Ridder i en mørk Dragt.)

Femte Scene.

Leonora
(der gjenkjender dem Begge, kaster sig for Troubadourens Fødder).
Manrico!
Jeg i den mørke Nat
Tog feil af Dig, Du Kjære!
Du er mit Hjertes Skat,
Og din kun vil jeg være.
Du er mit bedste Smykke,
Mit Liv, mit Alt, min Lykke —
Jeg til mit Bryst kan trykke
Min elskte Troubadour.

Greven.
Ha skjændigt!

Manrico (løfter hende op).
Saa stor en Lykke!

Greven.
Af Harm forgaaer jeg!

Leonora.
Min Stolthed, min Lykke!

Greven.
Hvis Du har Mod, saa sig dit Navn!

Leonora.
O Gud!

Greven.
Sig mig dit Navn!

Manrico (kaster Kappen).
Betragt mig da! Du seer Manrico!

Greven.
Forrykte!
At komme hid Du vover,
Hvor Døden Dig venter,
Og Bøddeløxen alt
Er for Dig sleben.

Manrico.
Saa kald paa Vagten
Og overgiv i Bødlens Hænder
Den Rival, som Du hader!

Greven.
Følg mig!

Leonora.
O Himmel! stands dog!
Et Skrig, en Lyd kan styrte ham i Døden!
Hør mig!

Greven.
Jalousien mit Bryst fortærer,
Hvilken Marter! hvilke Qvaler!
Synet af Dig Flammen nærer,
Som med Livet jeg betaler!
Evig Troskabømt Du ham loved,
Eder svoer Du uden Tal!
Dig at elske har han vovet,
Derfor nu han bøde skal!

Leonora.
Jalousien dit Bryst fortærer —
Ak jeg fatter dine Qvaler.
Hvis det Offer Du begjærer,
Jeg mit Liv for ham betaler.
Evig Elskov har jeg ham lovet,
For at see mig Alt han voved —
Det er Kilden til min Qval!

Manrico.
Jalousien hans Bryst fortærer,
Graven sig for ham oplukker,
Thi den Ild, som i Blodet gjærer,
Ak med Døden kun man slukker.

Evig Troskab ømt hun mig loved,
For at see mig Alt hun voved —
Det er Kilden til hans Oval.

Anden Act.

En forfalden Bolig paa Skrænten af et Bjerg i Biscaia. Baggrunden er aaben. Der brænder et dystigt Baal. Morgenrøde. Azucena sidder ved Ilden. Manrico staaer ved sit Leie indhyllet i sin Kappe, Hjelmen ved Fødderne. Han har fæstet sit Blik paa Sværdet, som han holder i Haanden. Zigeunere af begge Kjøn.

Zigeunerne.

See blot, hvor muntert hist Skyerne drage,
See frem af Mulmet Solen alt hafter,
Retsom naar efter de sorgfulde Dage
Enken sin Sørgedragt smilende kaster!
(De gribe Hamrene og slaae paa Amboltene i Takten.)
Til Arbeid! Muntert!
Hvem mon Zigeunerens Dage forskjønner?
Hans Brud ham lønner!

Mændene
(holde op at arbeide et Øieblik).

Fyld mig et Bæger!
Den gyldne Viin gier Kraft og Mod.
Tøm det til Bunden!

Alle.

Solglands nu farver Skyen den dunkle —
See blot hvor Vinen og Bægerne funkle!
Til Arbeid!
Hvem mon Zigeunerens Dage forskjønner?
Hans Brud ham lønner!

Azucena.

Knittrende Flammen
Slaaer imod Himlen;
Folket i Masser
Strømmer til Baalet.
Hujen og Skrigen
Blandes med Jubel.
Mellem Soldater
Gaaer der en Qvinde,
Blikket fortvivlet er
Fæstet paa Flammen,
Flammen, der knittrer
Og blusser saa vildt.
Luerne slaae alt
Om deres Offer,
Omspænde Dragten,
Dragten, den sorte.
Hør hendes Angstskrig!
Bjergenes Echo
Trindt det gjentager.
Vee! Nu den Arme
Gribes af Flammen,
Flammen, der knittrer
Og blusser saa vildt!

Chor af Zigeunere.

Sørgelig lyder din Sang!

Azucena.

Jeg veed det, Venner!
Men en større Sorg jeg kjender,
Thi Had og Hevn i Hjertet brænder.
(Til Manrico, hviskende).
Skaf mig min Hevn! skaf mig min Hevn!

Manrico (reiser sig.)

Bestandig synger Du den samme Vise!

En gammel Zigeuner.

Det dages, Kammerater!
Vor Hviletid er endt — afsted paa Marchen!
Vi røgte maae vor Gjerning.
(De gjemme deres Redskaber og stige ned af Skrænten i broget Uorden.)

Zigeunerne
(idet de fjerne sig.)

Hvem mon Zigeunerens Dage forskjønner?
Hans Brud ham lønner.

Anden Scene.

Manrico og Azucena.

Manrico.

Nu er vi ene! Siig mig da,
Hvad er det, jeg skal hevne?

Azucena.

Derom Du spørger?
Det var min Moders Skjebne, jeg fortalte.
Beskyldt som Hex
Hun slæbtes til Skafottet.
Mig hendes Død paa Baalet
Forfølger bestandig.

Manrico.

Hvad maa jeg høre?

Azucena.

I tunge Lænker hun til Baalet førtes.
Min Søn jeg holdt paa Armen,
Og Veiret tungt jeg hented.
Jeg vilde hen til hende, men
Man spærrede mig Veien,
Skjøndt hen mod mig sig bøied
Velsignende den Arme.
Forgjæves hun mig vinked.
Man holdt tilbage mig med Magt,
Og Pøblen rundtom
Forbandelser udstødte.
Med sine sidste Kræfter
Hun raabte: „Hevn mig".
Og dette Hevnskrig klinger
Bestandig i mit Øre.

Manrico.

Og Du Dig hevned?

Azucena.

Grev Lunas Søn jeg røvede fra Slottet
Og slæbte ham til Baalet....
End brændte Flammen...

Manrico.

Flammen! Gud! jeg skjælver....

Azucena.

Den Lille hulked, og hans Graad
Mit Hjerte rørte.
Men pludselig for Sjælens Øie
Stod som et Skræmmebillede
Et Syn, et rædsomt —
Min Moders blege Gjenfærd —

Og Vagten — og Skafottet!
Jeg saae, hun løfted Armen
Og vinkte mig og raabte:
„Husk denne Time!
Husk den, min Datter! hevn mig!"
Fortvivlet jeg seer mig om,
Jeg griber Barnet — slæber det til Baalet...
Jeg støder til det....
Gjenfærdet var forsvundet —
Alt deres Bytte
Flammerne fortære....
Mit Øie bort sig vender, —
Og foran mig staaer atter
Grev Lunas Barn — o Rædsel!

Manrico.

Hvilken Skjæbne!

Azucena.

Min Søn, min egen....

Manrico.

Ak!

Azucena.

Min Søn det var, som Flammerne fortæred.

Manrico.

Ak, det var ham!

Azucena.

Jeg saae paa Baalet ham....
Min egen Yndling, min kjære Dreng
Jeg havde offret....

Manrico.

O Gud!

Azucena.

Ak paa mit Hoved reiser
Sig Haaret end. Stigt glemmes ei.
(Azucena synker tilbage. Manrico staaer stum og ubevægelig af Rædsel.)

Manrico.

Saa er jeg ei din Søn!
Hvem er jeg da? o tal dog!

Azucena.

Min Søn!... jo vist... det er Du!

Manrico.

Men nys Du sagde....

Azucena.

Du er det — tro mig!
Hvergang hiint Rædselssyn staaer for mit Blik,
Forvirres mine Tanker, og min Mund
Da taler Ord, jeg selv ei fatter.
Svar mig, har jeg som Moder
Ei bygget om Dig?

Manrico.

Det negter Ingen.

Azucena.

Husk, Livet Du mig skylder!
Da Rygtet nylig
Os bragte Bud om Kampen, og det hed,
At Du var falden, iilte jeg da ikke
I Nat og Mulm
Hen til den fjerne Liigmark?
Jeg fandt Dig — svagt Du aanded endnu —
Siig, pleied jeg Dig ei med Moderømhed,
Og har jeg ikke læget
De dybe Saar, som Fjenden slog Dig?

Manrico.

Jo; men et værre Saar Du slog mig selv. —
Forladt af mine, ene mellem Fjender
Forgjeves søgte jeg en Vei til Frelse.
Da faldt Grev Luna over mig
Med sine Stridsmænd,
Og overmandet fegned jeg til Jorden.

Azucena.

Det Lønnen var, fordi Du skaante ham.
Hvi tog Du ei hans Liv,
Da ham Du havde i din Haand?
Hvor kan Du føle Medynk med den Bøddel?

Manrico.

Jeg kan ei selv forklare det, o Moder!

Azucena.

Medynk med ham!

Manrico.

Hiin Kampdag mindes jeg endnu:
Han laa for mine Fødder,
Bred sig i Støvet,
Og for min Haand han skulde falde.
Men som jeg Sværdet svang
For ham at sende Dødens Vei,
Klang der en Stemme til mit Øre:
„O gjør det ikke! dræb ham ei!"

Azucena.

Men en saadan Stemme taler
Ei til ham, den Gudsforladte!
Piint af alle vilde Qvaler
Vil din Død kun den Forhadte.
Dersom i din Magt han kommer,
Send ham strax da til sin Dommer —
Sværg mig til, at Du vil støde
Sværdet i hans falske Bryst!

Manrico.

Ja, jeg sværger, jeg vil støde
Sværdet i hans falske Bryst!
(Lyden af Horn udenfor Scenen.)

Manrico (støder i sit Horn.)
Det Budet er, som Ruiz sender.

Tredie Scene.

Manrico (til Budet)
Hvad Nyt? Siig, hvad Du bringer!

Budet
(rækker ham et Blad)
Her har Du Svaret.

Manrico (læser.)
„Med Vaaben tog vi Castellor.
Paa Fyrstens Bud
Du overtage skal dets Forsvar,
Og Dig han byder strax at ile bid.
Iaften Leonora
Vil tage Sløret.
Hun skuffet blev
Ved falske Rygter om din Død."

Manrico.

Vee mig, den Arme!

Azucena (vaagner)
Hvad er der?

Manrico (til Budet)
Jil ned ad Skrænten!
Skaf mig en hurtig Hest — men skynd Dig!

Azucena.
Manrico!

Manrico.
Ak, Tiden flyver! (til Budet)
Vent mig ved Bjergets Fod, men skynd Dig!
(Budet iler bort.)

Azucena.
Hvad vil Du? Svar mig!

Manrico.
I Kloster, Leonora!

Azucena.
Han hører ei.

Manrico
(svøber sig i Kappen.)
Jeg iler.

Azucena.
Nei stands dog! hør mig!

Manrico.
O slip mig!

Azucena.
Hør mig! hør din Moders Røst!
Nei Du tør ei fra mig drage,
Endnu bløde dine Bunder.
Ak, forkort ei dine Dage —
At Du lever er et Under!
Skal min Godhed jeg fortryde?
Nei, din Moder maa Du lyde.
Hver en Draabe Blod, der flyder,
Er mit eget Hjerteblod.

Manrico.
Nei, jeg atter fra Dig drager
For at prøve Sværd og Landse.
Dine Taarer, dine Klager
Mægte ikke mig at standse.
Viid, en Stjerne for mig blinker,
Som bestandig fremad vinker —
Hvis dens Bud jeg ikke følger,
Er forbi det med mit Held.
(Manrico fjerner sig. Azucena søger forgjeves at holde ham tilbage.)

Fjerde Scene.

Changement.
(Et Kloster. Træer i Baggrunden. Aften. Greven, Ferrando og nogle Bevæbnede komme forsigtigt frem, indhyllede i deres Kapper.)

Greven.
Alt er saa stille.
Nonnesangen toner
Snart i den tause Aften —
Rask til Værket!

Ferrando.
Du denne Daad vil vist fortryde.

Greven.
Tro ikke det!
Naar Hevntørst og forsmaaet Elskov
I Hjertet brænde,
Endses ikke Sligt.
Hvis jeg ham fælder,
Er jeg ved mine Længslers Maal.
Et Rygte siger,
Hun Sløret tage vil iaften —
Nei i et Kloster
Skal Leonora ei begraves!
Hendes Dines varme Straaler
Har en Flammeglands som Solen.
Ingen Tankens Dyb udmaaler,
Hun er fast som Stjernepolen.
Lad den Ild, som mig fortærer,
Tale for mig, kjærligt, ømt —
Ak, eet Ønske kun jeg nærer,
Ak, eet Held har jeg kun drømt!
(Klokkeklang.)
Hør Klokkerne! o Gud!

Ferrando.
Til Alteret nu hun føres!

Greven.
Før did hun naaer,
Vi hende røve maae.

Ferrando.
O, vogt Dig!

Greven.
Ti! forlad mig!
I Lundens Skygger hist I skjule Jer! . . .
(Ferrando og Følget fjerne sig.)
Snart er Du min!
Ha, Flammer mig fortære!
(Ferrando og Choret holde ængsteligt Øie med den Plet, hvorfra Leonora skal komme.)

Ferrando og Choret.
Nu tys! Paa Plads! Vi skjule os!
Bag disse Stammer sees vi ei!
Ja tys! Paa Plads, byd Faren Trods!
Stands hver, der kommer, paa hans Vei!

Greven.
O gid jeg turde tænke,
Sig Stjæbnen vilde vende
Og mine Øvaler ende,
Fordi jeg kjækt holdt Stand!
Nu mig Du skal tilhøre,
Og steg en Gud fra Himlen
Herned til Jordevrimlen,
Ei Dig han frelse kan.

Ferrando og Choret.
Nu tys! Paa Plads! Vi skjule os! osv.
(Han fjerner sig noget.)

Chor af Nonner
(bag Scenen):
Ak! hvis af Livets Flitter
Skuffet Du blev, o Qvinde!
Her vil Du Hvile finde,
Her fanger Sjælen Ro.
Kun bag det dunkle Gitter
Kan trøstigt, trygt Du boe!

Ferrando og Choret (skjult)
Nu tys! Paa Plads! osv.

Greven (skjult.)
O steg en Gud fra Himlen osv.

Chor af Nonner
(bag Scenen):
Frygter din Fod for Fare,
Sløret hos os Du tage!
Flux her hvert Suk, hver Klage
Former sig fromt til Sang,
Og ingen snedig Snare
Lægges her for din Gang!

Ferrando og Choret.
Nu tys! Paa Plads! osv.

Greven
Ja steg en Gud fra Himlen osv.

Femte Scene.

Leonora træder ind med Inez og tvende Damer.

Leonora (til Inez.)
Hvorfor i Taarer?

Inez.
Jeg skal jo miste Dig for stedse.

Leonora.
Ja, mine Kjære!
Der er ei Lykke,
Ei Glæde meer for mig,
Og nu jeg vender mig til ham,
Som trøster mig i al min Ovide,
Som sine Frelserarme aabner mildt
Mig at modtage,
Og som mig føre vil til Lys og Frihed!
Hold op at græde! Før mig nu til Altret!
(De ville gaae.)

Greven
(træder pludselig frem.)
Nei, bliv!

Inez og Nonnerne
(der træder ud af Klosterporten.)
Grev Luna!

Leonora.
Store Gud!

Greven.
Med mig Du følge skal til Altret.

Inez og Nonnerne.
Hvilken Frækhed!

Leonora.
O sig, hvad Du forlanger.

Greven.
Din Haand, Dit Hjerte.

Troubadouren (træder frem.)

Alle.
Ah!

Leonora.
Er det en Drøm? tør jeg det troe?
Saa skal jeg see Dig atter!
Ak, ved mit Bryst Du hviler jo —
Min Lykke jeg ei fatter.
Naar Du, min Elskte, er hos mig,
Er al min Frygt bortveget, —
Er Du fra Himlen steget?
Steg jeg derop til Dig?

Greven.
Stige de Døde
Op af den Grav, som skal dem beskytte?
Har til min Smerte
Helvede selv nu sluppet sit Bytte?
(Til Manrico.)
Ha, har dit Liv Du kjært,
Vil ved din Ungdom Du Dig fryde,
Vil sorgløst Du den nyde —
Lad aldrig meer Dig see!
Lad aldrig mere her Dig see!

Manrico.
Min Død I ønsked paa, I vilde mig forraade,
Men Himlen i sin Naade
En Engel sendte mig, —
En Frelsens Engel sendte mig.

Leonora.
Er det en Drøm? tør jeg det troe? osv.

Inez og Nonnerne.
Ei nogen flygtig Drøm det var,
Men Himlen Medynk med Dig har.

Troubadouren.
Ja Himlen i sin Naade
En Frelsens Engel sendte mig.

Greven.
Vil ved din Ungdom Du Dig fryde osv.

Ferrando og Følget (til Greven).
Du Skjæbnen kan ei tvinge!
Vogt Dig! den er i Pagt med ham!

Sjette Scene.

Ruiz og Krigere træde ind fra Baggrunden bag Klostermuren.

Ruiz og Krigerne. (Med dragne Sværd).
Leve Urgel!

Manrico.
Mine tappre Venner!

Ruiz.
Følg os!

Manrico (til Leonora).
Min Elskte, følg mig!

Greven (til Leonora).
Ha, vov det ikke!

Manrico (til Greven).
Tilbage!

Greven (drager Kaarden).
Du hende røve vil? — nei aldrig!

Ruiz og Krigerne.
Hold inde!
(Ruiz slaaer Greven Sværdet af Haanden).

Greven.
Min Forbandelse frygt!

Ruiz og Krigerne (til Manrico).
Følg os, følg os! Lykken smiler!

Ferrando og Følget (til Greven).
Straffen følger — flygt, o flygt!
Hevnen kommer, ei den hviler.

Leonora.
Jeg forfærdes.

Inez og Nonnerne.
O Himlen Medynk med Dig har.

Greven.
Min Forbandelse frygt!

Ferrando og Choret.
Straffen følger! Flygt, o flygt!
(De fjerne sig.)

Tredie Act.

En Leir. Tilhoire Overbefalingsmanden Grev Lunas Telt, hvorfra der vaier et Banner. I det Fjerne taarner sig Castellor.

Første Scene.

Nogle Krigere (der spille Terninger).
Terningspil nu korter Tiden,
Blodigt Spil der følger siden.

Andre Krigere (der polere deres Vaaben).
See hvor blankt nu Sværdet funkler,
Fjendens Blod det snart fordunkler.
(Et stort Banner bæres over Scenen af Bueskytter.)

De Første.
Der er Hjælpen, som vi vente!

De Sidste.
Hvilken Holdning! hvilket Blik!

Alle.
Seirens Krands vi snart skal bente.
Held os! Held os! Hjælp vi fik!

Ferrando.
Ja, tappre Venner!
Imorgen storme vi Castellet,
Og prægtigt Bytte
Fra Seiren der vi bringe hjem!
Til Kampen! Modigt!

Krigerne.
Til Dands Du byder os!

Ferrando og Krigerne.
Lystigt til Vaaben Trompeten os kalder,
Morgenens Sol skal belyse vor Seier.
Held mig, om ogsaa i Kampen jeg falder,
Staaer blot vort Banner fra Mønningen vaier.

Ballet.

Anden Scene.

Greven træder ud af sit Telt og kaster et morkt Blik til Castellor.

Greven.
Hun i min Fjendes Vold! Ha denne Tanke
Forfølger mig og røver mig min Sindsro.
Men Hevnens Time kommer!
O Leonora!

Tredie Scene.

Ferrando træder ind. Man hører Larm udenfor.

Greven.
Hvad er det?

Ferrando.
Herind i Leiren sneg sig
En Zigeunerske nylig.
Af vore Poster seet
Sin Frelse søgte hun i Flugten,
Men blev forfulgt, da man formodet,
Hun kommen var at speide.

Greven.
Er nu hun greben?

Ferrando.
Ja.

Greven.
Og har Du hende seet?

Ferrando.
Nei. Vagtens Fører
Mig nylig det beretted.
(Man hører Larmen nærme sig.)

Fjerde Scene.

(Azucena føres med bundne Hænder ind paa Scenen af Soldater.)

Soldaterne.
Fremad, Hex.

Azucena.
O slip mig! slip mig!
Hvad er min Skyld? Er I forrykte?

Greven.
Kom hid og svar mig ærligt,
Men skjælv, ifald Du lyver!

Azucena.
Tal!

Greven.
Hvor vil Du hen?

Azucena.
Langt bort.

Greven.
Hvorhen?

Azucena.
Zigeunerens Vane det er,
At han vandrer og vandrer,
Og „hvorhen" han ei spørger.
Hans Telt er Himlen blaa,
Og for Huus han ei sørger.

Greven.
Hvor er Du fra?

Azucena.
Jeg kommer fra Biscaia,
Hvor mellem øde Klipper
Jeg mit Ophold søgte.

Greven.
Biscaia!

Ferrando.
Himmel! hvad er det?

Azucena.
Der jeg daarligt Livet fristed;
I min Skjæbne dog jeg fandt mig,
Indtil der min Søn jeg misted. —
Han forsvandt — nu Intet bandt mig.
Efter ham jeg stadigt drager,
Hvilens Sødhed ei jeg smager.
Langsomt fremad kun jeg vinder,
Flygtigt kun jeg fæster Bo:
Før min Søn jeg atter finder,
Faaer mit Hjerte ingen Ro.

Ferrando.
Det er hende!

Greven.
Siig, hvorlænge
Har Du flakket om saaledes?

Azucena.
Længe, ak!

Greven.
Og ei Du mindes,
At Grev Lunas Søn som Lille
Fra hans Slot blev skjændigt røvet?
Trende Lustre er det siden.

Azucena.
Tal! hvem er Du?

Greven.
Jeg? hans Broder!

Azucena.
Ah!

Greven.
Du Intet derom hørte?

Azucena.
Intet — aldrig! Men tillad nu,
At min Søn igjen jeg søger!

Ferrando.
Bliv, Forrykte!
(til Greven)
Det er hende,
Som Forbrydelsen har øvet!

Greven.
Tal dog!

Azucena.
Ti! o tro ham ikke!

Ferrando.
Barnet hun paa Baalet kasted.

Greven.
Ha! den Lumpne!

Ferrando.
Det er hende!

Azucena.
Tro ham ikke!

Ferrando.
Det er hende!

Greven.
Straffen ei hun undgaae skal —
Kaster hende strax i Lænker.
(Soldaterne udføre hans Befaling.)

Azucena.
Vee mig!

Soldaterne.
Hyl Du kun!

Azucena.
Hold inde!
Kom, Manrico! Hør, jeg kalder!
Kom og frels din stakkels Moder!

Greven.
Hun er da min Fjendes Moder!

Ferrando.
Skjælv!

Greven.
Hun er nu i min Vold!

Azucena.
Lad mine Bønner røre Jer!
O spot mig ei i Nøden!
Den Qval, som I berede mig,
Er værre jo end Døden!

Greven.
Det er din Søn, der al min Lyst
Mig røvet har i Live!
O, at jeg kunde rive
Det falske Hjerte af hans Bryst!

Ferrando og Soldaterne.
Snart skal Skaffottet reise sig,
Med Tænger man Dig kniber —
Ja uhørt Piinsel venter Dig,
Naar Bødlens Haand Dig griber.
(Paa Grevens Vink føre Soldaterne Azucena bort. Greven gaaer ind i sit Telt, fulgt af Ferrando.)

Femte Scene.

Changement.
(Sal paa Castellet med et Gallerie i Baggrunden.)
Leonora. Manrico. Ruiz.

Leonora.
Var det ei Vaabenlarm, jeg hørte nys?

Manrico.
Jo Faren nærmer sig.
Jeg vil ei skjule det: før Dagen gryer,
Et Angreb vente vi.

Leonora.
O Gud, jeg skjælver.

Manrico.
Skjælv ei, thi vi har svoret,
— Og Ingen bryde vil sin Ed —
At vi vil seire eller døe som Mænd.
(Til Ruiz.)
Vær deres Fører, mens jeg selv er borte!
Paa Dig jeg stoler.
(Ruiz gaaer.)

Sjette Scene.

Leonora. Manrico.

Leonora.
Jeg aner intet Godt,
Og alt mit Mod er borte.

Manrico.
Forjag dog disse Tanker
Og stol paa mig!

Leonora.
Jeg tør ei.

Manrico.
O husk, i Nød og Fare
Du Klippen er, hvorpaa jeg bygger fast.
Mit Liv var som en Foraarsdag
Foruden Sol og Varme,
Og som et usselt Brag
Paa Bølgen drev jeg Arme!
Da saae jeg Dig — i Straaleglands
Strax Livet muntert blinked,
Og Elskovs Lyst og Ærens Krands
Bedaarende mig vinked —

Ja Elskovs Lyst og Ærens Krands
Bedaarende mig vinked!
Men hvis nu ved Trompetens Skrald
I denne Kamp jeg blegne maa,
I Døden det mig trøste skal,
At, Engel! Dig jeg saae.
(Orgeltoner fra Kapellet, hvor de skulle vies.)

Begge.
Himmelske Toner dale ned,
Bringe mit Hjerte Trøst og Fred.
(Ruiz træder hurtig ind.)

Syvende Scene.

De Forrige. Ruiz.

Ruiz.
Manrico!

Manrico.
Nu?

Ruiz.
Zigeunersken
Til Baalet slæbes.

Manrico.
Himmel!

Ruiz.
Det tændes alt,
Og Flammen slaaer mod Himlen.

Manrico
(nærmer sig det første Vindue.)
Jeg svimler! Gud!
Alt fortner for mit Blik.

Leonora.
Du bliver bleg.

Manrico.
Hvad Under! Viid,
Hun er.... hun er....

Leonora.
O tal!

Manrico.
Min Moder!

Leonora.
Ah!
(Gaaer fortvivlet bort.)

Manrico (til Ruiz).
Afsted! thi dette Syn
Vil røve mig Forstanden.
Til Vaaben, Alle! Kald dem hurtigt sammen!
Flammen, der stiger hisset mod Skyen,
Stivner mit Hjerte, lammer mit Mod.
Skynd Jer, Barbarer! Flammen at slukke,
Ellers den slukkes skal i Jert Blod.
Ei Du fortvivlet Hænderne vride,
Moder! Du deelte Alting med mig!
Kan jeg ei frelse Dig i din Qvide,
Sønligt jeg deler Døden med Dig!
(Krigere storme ind.)

Krigerne.
Til Vaaben! til Vaaben!
Vi seire eller falde vil.

Manrico.
Skynd Jer, Barbarer! Flammen at slukke,
Ellers den slukkes skal i Jert Blod!
(Manrico gaaer hurtigt bort, fulgt af Ruiz og Krigerne. Udenfor høres Vaabenlarm og krigerisk Musik.)

Fjerde Act.

En Fløi af Paladset Aliaferia. Et Taarn med tilgittrede Vinduer. Nat.

Første Scene.

Ruiz og Leonora
(indhyllede i Kapper, træde ind paa Scenen).

Ruiz (sagte til Leonora).
See, der er Taarnet, hvor de Fangne sukke
I Fængselsmulmet.
Der ligger han i tunge Lænker.

Leonora.
Saa gaa! Frygt ei for mig!
Maaskee kan jeg ham frelse.
(Ruiz fjerner sig.)
Jeg frygter ei.
(Hun fæster Øinene paa en Ring, som hun bærer paa den venstre Haands Pegefinger.)
Jeg er ei uden Vaaben, Elskte! —
Du aner ei, at her jeg færdes
For Dig at frelse, min Manrico!
Lad Aftenvinden
Mit Suk Dig bringe og min bittre Klage!
O bringer, Elskovsguder smaa!
Paa Eders Rosenvinger
Trøst til min stakkels fangne Ven,
Ja Lægedom ham bringer!
Lad huldt en Engleskare
Beskærme ham mod Fare
Og bringe himmelsk Ro!
Forraader ei for ham, I Smaa,
De Sorger, som i Hjertet boe,
Men bring ham Ro!

Aandeligt Chor (inde fra Taarnet).
Forbarm Dig, Naadens Gud! og skjænk den Arme
Din Fred, naar bort fra Jordens Kyst han drager!
Modtag ham mildt! Du naadig Dig forbarme,
Tag mod en Sjæl, der vaander sig i Klager!

Leonora.
Hvad er det for Toner,
Der klinge saa rædsomt?
Paa natlige Vinger
De stige til Gud.
De stivne mig Blodet
I Hjertet af Rædsel —
Det er som fra Graven
De bragte mig Bud.

Manrico (i Taarnet).
Hvor Døden
Dog kommer langsomt, naar at døe man ønsker.
Farvel, min Leonora!

Aandeligt Chor (fra Taarnet).
Forbarm Dig, Naadens Gud! og skjænk den Arme o. s. v.

Leonora.
Du Taarn, som saa skummelt
Hist kneiser i Natten,
En Skat Du mig røved —
O giv den igjen!
Dog nei, Du dit Bytte
Saa let ikke slipper,
Og kun som et Liig skal
Jeg gjensee min Ven!

Aandeligt Chor (fra Taarnet).
Forbarm Dig, Naadens Gud! og skjænk den Arme o. s. v.

Leonora.
Intet skal den Flamme slukke,
Som Du i mit Hjerte tændte,
Skjøndt kun Qvaler, Sorg og Sukke
Elskovsguden grumt mig sendte.
Ei min Sjæl skal meer Dig savne —
Kan Du leve ei for mig,
Skal een Grav os Begge favne —
Elskte, ja jeg døer med Dig!

Anden Scene.

(Greven og nogle af hans Følge komme frem bag Taarnet. Leonora har trukket sig tilbage).

Greven (til sit Følge).
Det er mit Bud: saasnart det gryer ad Dag,
Hans Hoved falde skal,
Og hun til Baalet bringes.
(Mændene gaae ind i Taarnet.)

Greven.
Hvis jeg den Fuldmagt overskrider,
Som Fyrsten mig har givet,
Til denne Misbrug Kjærligheden drev mig.
Castellor taget blev,
Men der hun fandtes ei, og al vor Søgen
Os førte ei til Maalet.
Hvor er Du nu, Du Grumme?

Leonora (nærmer sig).
Søg ikke længer!

Greven.
Hvo taler? .... Du er her! Du hid Dig vover!

Leonora.
Ak over ham jo Døden svæver —
Kan Du da spørge?

Greven.
Og Du forlanger?

Leonora.
Om Skaansel jeg Dig trygler.

Greven.
Nei aldrig!
Nu kun for Hævn jeg lever!

Leonora.
Forbarm Dig! skaan ham!

Greven.
Aldrig! nei!

Leonora (knæler).
See, her jeg ligger for din Fod —
Vil Du Dig ei forbarme?
Stands mine Taarers bittre Flod,
Hvis ei, saa dræb mig Arme!

Greven.
Ham, som min Lykke røvet har,
Jeg skulde Livet skjænke! —
Nei gid jeg blot en større Qval
Kunde for ham udtænke!

Leonora.
See her jeg ligger for din Fod!
O stands dog mine Taarers Flod!

Greven.
At han min Lykke røvet har,
Med Livet nu han bøde skal!
(Greven vil fjerne sig. Leonora holder ham tilbage.)

Leonora.
Hør mig!

Greven.
Forgjæves!

Leonora.
Skaan ham dog!

Greven.
Slip mig!
For ingen Priis hans Liv Du kjøbe kan!

Leonora.
Een er der dog — det veed jeg —
Og den jeg byder!

Greven.
Forklar Dig — tal!

Leonora
(rækker ham sin høire Haand).
Her er den.

Greven.
Hvad! tør jeg troe Dig?

Leonora.
Du paa mit Ord kan stole fast og sikkert.

Greven.
Jeg drømmer ei?

Leonora.
Naar denne tunge Fængselsport Du aabner,
Og Offret flygtet er,
Da er jeg din!

Greven.
O sværg det!

Leonora.
Jeg høit det sværger
Ved Ham, som Hjerterne randsager!

Greven.
Holla!
(En Slutter træder ud af Taarnet. Greven hvisker ham i Øret. Leonora drikker Giften, der gjemmes i Ringen.)

Leonora.
Ei mig, men kun mit Liig Du favne skal!

Greven (vender sig til Leonora).
Nu er han fri!

Leonora (afsides, jublende).
Han lever! hvilken Salighed!
Og mig sit Liv han skylder!
En salig Ro, en himmelsk Fred
I Døden Hjertet fylder!
Jeg takker Dig, at jeg, o Gud!
Faaer dog den Trøst i Graven
At den, han skylder Frihedsgaven,
Dør som hans Brud!

Greven.
O gjentag det! Du siger jo,
At Du mit Liv vil smykke!
O hvilken navnløs Lykke!
Jeg tør ei paa den troe —
For stor er denne Lykke,
Jeg tør ei paa den troe.

Leonora.
Jeg takker Dig, at jeg, o Gud
Faaer dog den Trøst i Graven osv.
Jeg dør nu som hans Brud!
(De gaae ind i Taarnet).

Tredie Scene.

Changement.

(Skummelt Fængsel. Et Hjørnevindue med Jerngitter. Dør i Baggrunden. En Lampe hænger ned fra Loftet. Azucena ligger paa et Straaleie. Manrico knæler ved Siden af hende.)

Manrico.
Sover Du, Moder?

Azucena.
Nei Søvnen flyer fra disse Øine.

Manrico.
Den klamme Fængselsluft
Jo stivner dine Lemmer!

Azucena.
Nei!
Dog flygted helst jeg strax,
Thi dette Mulm mig skrækker,
Og knap jeg mægter her at drage Aande.

Manrico (vrider Hænderne).
O Gud!

Azucena.
Vær ei bedrøvet!
Ei mine Bødler kan mig skade meer.

Manrico.
Hvad mener Du?

Azucena.
See blot, hvor Døden
Har præget sine Træk paa denne Pande
Og paa mit blege Ansigt!

Manrico.
Ak!

Azucena (med vild Glæde).
Naar hid de komme,
De finde kun et Liig,
Der truer efter Døden!

Manrico.
O ti!

Azucena.
Tys, tys! De nærme sig!
Det mine Bødler er, som bort mig slæbe!
Beskyt din stakkels Moder!

Manrico.
Der kommer Ingen! Vær blot rolig!

Azucena.
See Baalet!

Manrico.
Moder!

Azucena.
Mig Bødlen griber!
En Dag med Hujen og Skrigen
Min Moder til Baalet de slæbte.
See blot, hvor Flammen sig hvirvler!
Hør, hvor den knittrer!
Den slaaer sin Flammekaabe
Om de zittrende Lemmer —
Ingen har kjendt til en Marter som denne!
(Hun synker i Manricos Arme.)

Manrico.
Har Du mig kjær, o Moder!
Og kan Du mig høre,
Saa jag disse Syner paa Flugten
Og søg at finde
I Søvnens Arme
Din Trøst og Lindring!
(Han fører hende hen til Leiet).

Azucena.
Søn! dersom Trætheд mit Øie lukker,
Gjerne i Glemsels Hav jeg dukker;
Men hvis de atter Baalet tænde,
Væk mig af Søvnen, min Søn!

Manrico.
Sov sødt, o Moder! Dig Himlen vil sende
Lindring og Hvile — det er min Bøn!

Azucena (drømmende).
Lad os til Hjemmet vende tilbage!
Til vore Bjerge atter vi drage!
Der skal hver Aften Strengene klinge,
Og jeg skal slumre sødt ved dit Spil!

Manrico.
Sov sødt, o Moder! osv.

Azucena.
Der skal hver Aften Strengene klinge,
Og jeg skal slumre sødt ved dit Spil!
(Hun slumrer ind. Manrico knæler ved hendes Leie).

Fjerde Scene.

(Døren aabner sig. Leonora træder ind.)

Leonora.
Du seer mig atter, min Manrico!

Manrico.
Min Leonora!
Nu døer jeg gjerne!

Leonora.
Nei, nei! Jeg bringer Frelse.

Manrico.
Hvorledes? Frelse?

Leonora.
Ja skynd Dig! skynd Dig!

Manrico.
Du følger ikke?

Leonora.
Nei, jeg maa blive.

Manrico.
Du maa?

Leonora.
O fly blot!

Manrico.
Nei!

Leonora.
Frels dog dit Liv!

Manrico.
Jeg det foragter.
Men see mig stift i Øiet
Og svar: hvad gav Du
For mig at frelse?
Du svarer ei?
Ha! Du har glemt den Ed, Du svoer mig!

Leonora.
Du mig bedrøver.
O hvor dog Vreden og Hadet Dig, Elskte! forblinder!
O hvor ukjærlig og grusom jeg her Dig gjenfinder!

Manrico.
Troløse!
Du har glemt den Ed, Du svoer mig!

Azucena (drømmende).
Lad os til Hjemmet vende tilbage!
Til vore Bjerge atter vi drage!
Der skal hver Aften Strengene klinge,
Og jeg skal slumre sødt ved dit Spil!

Manrico (til Leonora).
Forlad mig!

Leonora (synker ned foran ham).
Nei, forstød mig ei!
See, hvor jeg lider!

Manrico.
Bort!
Jeg afskyer, jeg forbander Dig!

Leonora.
O ti dog! ti! vend Dig ei bort! men lad
Dit Øie hvile mildt paa den,
Der Alt Dig offred!
(Hun synker om som livløs.)

Manrico (iler hen og knæler ved hende).
Hvad er det? tal dog!

Leonora.
Jeg er Dødens Bytte.

Manrico.
Dødens?

Leonora.
Ak Giften virker alt!
I Blodet vildt den syder — vi maae skilles!

Manrico.
Du knuser mig.

Leonora.
Føl blot! Alt stivner Haanden —
Men her i Brystet som en Ild det brænder!

Manrico.
O ti, min Elskte!

Leonora.
Før mig en Anden skulde eie,
Jeg vilde døe som din.

Manrico.
Og denne Engel har
Saa blodigt jeg forhaanet!

Leonora.
Min Kraft mig svigter.

Manrico.
Forbarm Dig, Gud!

Femte Scene.

(Greven træder ind og bliver staaende paa Tærskelen).

Leonora (rækker ham Haanden til Farvel).
Manrico!

Manrico.
Leonora!

Leonora.
Før mig en Anden skulde eie,
Jeg vilde døe som din.

Manrico.
Og denne Engel har
Saa blodigt jeg forhaanet!

Greven (afsides).
Ha! mig hun har bedraget!
Og nu hun døer for ham!

Leonora.
Jeg døer. Vi skilles.

Manrico.
Forbarm Dig, Gud!
(Leonora døer.)

Greven (kalder paa de Bevæbnede).
Før ham til Døden!

Manrico (idet han gaaer bort med dem).
Farvel, min Moder!

Azucena (reiser sig halvt).
Min Søn, hvor er Du?

Greven.
Ham Bødlen venter.

Azucena.
Hold inde! hør mig!

(Greven fører Azucena hen til Vinduet.)

Greven.
See selv!

Azucena.
O Jammer!

Greven.
Nu er det forbi.

Azucena.
Han var din yngre Broder.

Greven.
O Rædselsbud!

Azucena.
Nu er Du hævnet, Moder!

(Azucena synker om ved Vinduet. Greven kaster et fortvivlet Blik til Skaffottet og Leonora.)

(Tæppet falder langsomt.)

To Tidsaldre

eller

Prindsessen i den slumrende Skov.

Skuespil i 5 Acter

efter Octave Feuillets: »La belle au bois dormant«

ved

H. P. Holst.

Personerne.

Georges Morel, Fabrikeier.
Louise, hans Søster.
Olivier, Marquis af Guy-Châtel.
Blanche af Guy-Châtel, hans Søster.
Enkegrevinden af Penmarch.
Greven af Penmarch, hendes Søn.
Vicomten af Penmarch, hendes Sønnesøn.
Paul Didier, Maler.
Hoël, en Tigger.
Jeannick, hans Sønnesøn, Page hos Blanche.
Pigois, en gammel Fabrikarbeider.

Tina
Marguerite } Piger hos Blanche.
Anne, en gammel Kone i Blanches Tjeneste.
Plévin, Greverne af Penmarchs Forpagter.
Madeleine, hans Datter.
Yvon Plévin, hans Brodersøn, Soldat.
Alain, Tjener paa Slottet Guy-Châtel.
Pierre, Tjener hos Familien Morel.
Tjenere. Arbeidere. Minegravere. Bønder. Bønderpiger. Spillemænd o. s. v.

Scenen foregaaer i Bretagne i vore Dage.

Første Act.

(En Stue. Meublementet er simpelt og alvorligt. Ingen Kunstgjenstande. I Baggrunden et meget stort Vindue, hvorigjennem man seer høie Fabrikskorstene og Maskinværksteder. Paa begge Sider af Vinduet Piedestaler med Vaser uden Blomster. Tilvenstre Louises Skrivebord, tilhøire Georges. — Dør tilhøire og Dør i Baggrunden.)

Første Scene.

Georges, Louise, senere Pigois.

(Georges sidder tilhøire ved sit Skrivebord. Louise staaer ved et Vindue tilvenstre og seer ud.)

Georges (reiser sig, gaaer hen til Louises Skrivebord og tager nogle Papirer, vender sig om og betragter Louise). Hvad seer Du paa, Louise?

Louise. Jeg seer paa Slottet.

Georges. Hvad for noget? man kan jo ikke see det herfra.

Louise. Jo, jeg seer det.

Georges. Hvor Du kan have grundigt!

Louise (gaaer hen til ham). Blot have?

Georges. Nei, det er sandt, Du kan ogsaa elske. (Han omfavner hende. **Pigois** kommer ind; han holder i den ene Haand et stort Ark Velinpapir, hvorpaa der er optegnet en Maskine, og i den anden en Pakke Breve.)

Pigois. Om Forladelse, Jomfru . . . undskyld, Hr. Morel . . . jeg kommer med Deres Breve. (Han lægger Brevene paa Georges' Skrivebord.) Og saa skulde jeg sige, at den unge Duchemin ikke veed saa ganske Besked . . . . er det rigtigt, Hr. Morel? (Han viser ham Tegningen.)

Georges. Aa ja saamæn . . . . men Stemplet passer ikke rigtig i Cylinderen . . . og saa er der ogsaa . . . . nei sig til den unge Duchemin, at han kommer herhen! . . . dog, det er ikke værd at forstyrre ham . . . . jeg skal selv komme hen i Værkstedet, naar jeg har læst mine Breve.

Pigois. Det er godt. (Idet han gaaer, nærmer han sig hemmelighedsfuldt til Louise og siger hviskende): Er det sandt, Jomfru, at Deres Broder vil kjøbe Slottet?

Georges (der har begyndt at læse sine Breve, vender sig om og vexler et Blikkast med sin Søster). Hvem siger det?

Pigois. Det fortæller man allevegne! Naa, der vil blive en Glæde paa Fabriken, naar det skeer! Det var ogsaa Deres salig Faders Tanke: Pigois sagde han mange Gange til mig, vi maae have det Slot — bliver det ikke mig, saa bliver det vel mine Børn! Vi maae see at jage disse gamle Aristokrater ud af deres Rede — før bliver det dog ikke godt her i Landet. De bestille ikke Andet end ophidse deres Bønder mod Arbeiderne.

Georges (reiser sig op). Tag Du Dig iagt, at Du ikke ophidser Arbeiderne mod Bønderne. Jeg vil ikke vide noget af Eders Klammerier, det veed Du.

Pigois. Men det er jo altid dem, der begynde, og sidste Søndag . . .

Georges. Ja, ja, det er nok! og hvad det angaaer at kjøbe Slottet, saa vogt Dig

vel for at fortælle Sligt, thi det skeer ikke. (Han sætter sig igjen ved sit Skrivebord.)

Pigois. Da var det slemt. (Han gaaer, men vender sig om og seer til Louise, der synes at sige ham, at det skeer dog. Han gaaer glædestraalende bort.)

Anden Scene.

Georges. Louise.

Georges (ved Skrivebordet). Hvilken behagelig Overraskelse, kjære Søster; Didier kommer hertil og det endnu i Formiddag. (Han reiser sig.)

Louise. Didier? hvem er Didier?

Georges (lader Brevet ligge paa Pulten og gaaer hen til Louise). Hvad for noget? har Du glemt Didier? min Ven fra Amerika? kan Du da ikke huske Maleren, som jeg har reist med et heelt Aar?

Louise. Jovist, nu husker jeg ham meget godt! kommer han her?

Georges. Ja, lykkeligvis og det endnu i Formiddag! Han har lovet mig det i hele fem Aar, og det er aldrig blevet til noget. (Han gaaer hen til sit Skrivebord.) Lad mig dog see, hvorfra han kommer. (Han seer i Brevet.)

Louise. Han boer i Paris, ikke sandt?

Georges. Jo, men der er han aldrig! Brevet er fra Brest — hvis han er gaaet med Dampskib, maa han være her paa Øieblikket. (Han gaaer hen til Louise.) O, den fortræffelige Didier! hvor jeg glæder mig til at see ham igjen! Du gjør Dig ingen Idee om, hvad han har for en ypperlig Forstand, og saa er han ligesaa god som talentfuld. Jeg er kun bange for, at Du ikke vil synes rigtig om ham, thi jeg kan ikke nægte, lille Søster, at hans Anstuelser og vore ere himmelvidt forskjellige.

Louise (smilende). Han er altsaa Aristokrat?

Georges (sætter sig ved Siden af hende). Han er en Kunstner! Der gik ikke en Dag, uden at vi skjændtes med hinanden — jeg beundrede den amerikanske Civilisation, og han hadede og afskyede den! alligevel kunde vi aldrig være fra hinanden! Igrunden kan jeg takke ham for, at jeg lever, thi da jeg ved min Ankomst til Ny-Orleans fik den fordømte Feber, som Du veed nok, pleiede han mig, som om det kunde have været Dig selv.

Louise. Jeg er vis paa, at jeg vil holde af ham.

Georges (reiser sig). Ja, det beder jeg Dig om. Nu løber jeg hen i Fabriken, og hvis han skulde komme . . . .

Pierre (melder). Hr. Paul Didier!

Georges. Ah! (Han iler Didier imøde.)

Tredie Scene.

Georges. Louise. Didier med et Album i Haanden.

Georges. Bravo, det kan jeg lide! Goddag, min Hjertens-Ven! (Han trykker hans Hænder.)

Didier. Goddag min Hjertens-Uven!

Georges (peger paa Louise og fører ham hen til hende). Min Søster.

Didier (bukker). Det glæder mig at hilse paa Dem.

Georges (tager Didiers Hat og sætter den hen paa den tomme Blomstervase tilhøire). Naa, nu haaber jeg da, at Du bliver nogle Dage hos os?

Didier. To Timer, min Ven, det er det Hele.

Georges. Aa, det er ikke dit Alvor.

Didier. Jo, desværre! Vil Du tænke Dig, jeg drev nok saa rolig omkring i Bretagne og tænkte paa at ende min Udflugt med at tilbringe en Uge hos Dig, da jeg pludselig faaer et Telegram, der kalder mig tilbage til Paris. Min Broder skal have Bryllup. Der er ikke andet for! jeg maa tage med det Train, som idag afgaaer fra Quimper. Veed Du, hvad Tid det gaaer?

Georges. Klokken tre . . . . men det er jo afskyeligt!

Didier. Og hvorledes kommer jeg herfra til Quimper?

Georges. Med min Vogn, naturligvis.

Didier. Fortræffeligt! Du er altfor god.

Pigois (aabner Døren). Om Forladelse Herr Morel! Men det var den unge Duchemin, der ikke veed rigtig Besked . . . . (Han bliver staaende ved Døren.)

Georges. Nu kommer jeg! (Pigois gaaer.) Undskyld, min Ven, men jeg maa nødvendigvis et Øieblik over til mine Folk — vil Du gaae med? vil Du see mine Fabriker?

Didier (resigneret). Ja gjerne, gjerne!

Georges (leer høit). Nei, Du maa nok være fri! Det kan vi gjemme, til vi see Dig igjen — for jeg haaber da, at Du kommer.

Didier. Ja, det lover jeg helligt.

Georges. Bravo! Saa gjør Du Bekjendtskab med min Søster saalænge! Om et Øieblik har Du mig igjen, Farvel.

(Han gaaer.)

Fjerde Scene.

Didier. Louise.

Louise (hjerteligt, men roligt). Jeg har i lang Tid ønsket at kunne takke Dem for Alt, hvad De har gjort for min Broder. Vi talte om Dem, ligesom De kom, og han forsikkrede mig, at det var Deres Omhu og Pleie, han kunde takke for, at han ikke bukkede under for sin Feber.

Didier. Det er altfor meget.

Louise. Da han kom hjem fra sin lange Reise, stod han alene. En frygtelig Ulykke havde berøvet mig min Fader . . . .

Didier. Jeg veed det.

Louise. Og hvis De ikke havde frelst min Broder, maa Gud vide, hvad der var blevet af mig. Jeg kan derfor ikke sige Dem, hvor glad jeg er over at kunne trykke Deres Haand. (Hun rækker ham Haanden).

Didier. Hvor De er god! (afsides) Men hun er jo nydelig! (høit) Med Deres Broder lader det til, kom Lykken tilbage, thi denne Fabrik har jo udvidet sig ganske uhyre. Jeg blev ganske forbauset, da jeg kom hertil . . . . det er jo en heel By! . . . .

Louise. Ja, ikke sandt, det Hele er i en udmærket Drift, og vi gjør Dag for Dag nye Fremskridt. For Øieblikket rivaliserer vi med Indret.

Didier (forstaaer hende ikke, men lader som det interesserer ham levende). Ja saa! Ja saa! De rivaliserer med Indret — virkelig!

Louise. Ja, vi har endogsaa adskillige Fordele fremfor denne Fabrik. For det første har vi Ertz . . . .

Didier (som før). Saa De har Ertz?

Louise. Ja, yderst righoldigt! — halvfjerds til fürsindstyve Procent.

Didier. Saameget?

Louise. Ja, idetmindste! Desuden har vi fortræffeligt Leer . . . .

Didier. Saa, De har ogsaa Leer?

Louise. Ikke at tale om den væsentlige Overvægt, at vi har Brest i Nærheden.

Didier. Ja, det er rigtigt, meget rigtigt . . . . Brest er virkelig ikke langt borte . . . . jeg kommer lige derfra . . . . hm! (Pause. Didier reiser sig i sin Forlegenhed og gaaer hen tilvenstre.) Og disse Skove, Jomfru, disse urgamle Skove, der bedække Terrainet, saa langt man kan øine, tilhøre de ogsaa Dem?

Louise. Nei, endnu ikke, men det vil ikke vare længe. De vil levere os fortræffeligt Kul.

Didier. Ah, de skal levere Dem Kul . . . . aa ja, saamæn. Kul er en meget nyttig Ting . . . . en meget nyttig Ting.

Louise. Især for os, thi De veed jo, at der er visse Smeltninger, hvortil man ikke kan undvære Kul.

Didier. Ja, ganske vist, ganske vist.

Louise. Trækul, naturligviis.

Didier. Ja vist, Trækul.

Louise. Ja for de ere langt at foretrække for Steenkul.

Didier. Ja, Gud bevares . . . . de kan slet ikke sammenlignes. — Det har man sagt mig . . . . hm! (sagte) Hun er nydelig, naar hun bare ikke talte saa lærd.

Louise. Vil De ikke sætte Dem ned?

Didier (sagte og med Skræk.) O, min Gud, skal vi blive ved med den Materie! (høit) Tak Jomfru! (Han sætter sig, Louise sætter sig ogsaa. Pause. Didier efter begynder Didier i en meget forlegen Tone.) Ja det er ganske rigtigt . . . . De har fuldkommen Ret . . . . fuldkommen . . . . (sagte) det er da ogsaa forbandet, jeg kan ikke finde paa det mindste.

Louise. Hvad behager? sagde De noget?

Didier. Aa nei, Jomfru, jeg meente blot . . . . jeg vilde blot sige, at det er ganske vist ikke nogen Bagatel at staae i Spidsen for saadan en Drift, der kræver saa uhyre mange Details! . . . . Det maa være forfærdelig compliceret.

Louise (smilende). Ja, naar man ikke har Smag for det.

Didier. Ja, De har Ret, Jomfru, det er Smagen, det kommer an paa . . . . fremfor Alt Smagen.

Georges (udenfor). Pas nu selv paa, Pigois, og forstyr mig ikke tiere.

Didier. Aa, Gud skee Lov! (Han reiser sig og sætter sin Stol hen til Louises Skrivebord.)

Femte Scene.

De Forrige. Georges.

Georges. Saa, min Ven, nu er jeg ganske til din Tjeneste! Men sig mig nu allerførst, har Du spiist Frokost?

Didier. Ja, jeg spiste ombord paa Dampskibet.

Georges. Men Du kan nok drikke en Kop Kaffe, ikke sandt?

Didier. Med Fornøielse.

Georges. Hører Du, Louise!

Louise. Den skal strax være færdig.

Georges. Ja, saa hurtig som muligt! Du veed jo, at han har Hastværk.

Louise. Om to Minutter. (Hun gaaer ud tilhøire.)

Sjette Scene.

Georges. Didier.

Georges. Naa, min gamle Ven! (Han griber hans Haand.) Hvad siger Du saa om min Søster?

Didier. Jo hun er meget elskværdig.

Georges (leer og seer ham fast ind i Øinene). En Smule amerikansk, hvad?

Didier. Nei vist ikke.

Georges. Jo vist saa! Jeg veed ikke, hvad hun har sagt, men jeg er temmelig vis paa, at Du ikke kan lide hende.

Didier. Jo, jeg forsikrer Dig.

Georges. Tingen er den, at hun er bleven noget strengt opdraget. Min Fader, der var en energisk Tilhænger af det Demokrati, hvortil vi bekjende os, men som Du ikke kan udstaae . . . .

Didier. Du veed, at vi ere blevne enige om . . . .

Georges. Det er ogsaa sandt. Altsaa, min Fader, der ikke kunde udstaae Fruentimmernes sædvanlige Orkesløshed, gav hende den samme Opdragelse som mig, og vi ere derfor i Grunden smeddede af det samme Metal. Hun kjender ligesom jeg kun til een Fornøielse, og det er at arbeide! Hun har aldrig læst mere end een Digter, men ham kan hun udenad, det er den gammeldags Corneille. Hun er derfor heller ikke noget brillant Fruentimmer, som man siger, men hun har et godt Hoved og en mandig Charakteer. Veed Du, hvad hun gjorde, da min Fader døde paa Ærens Mark? Du veed, at han blev knuust af en af de Maskiner, han selv havde opfundet. Jeg var dengang femtenhundrede Mile borte fra Frankrig, og det varede flere Maaneder, inden jeg fik at vide, at min Fader var død. Netop dengang truedes hele vor Industri af en forfærdelig Krise, og jeg ventede ikke andet end at finde Alting ødelagt ved min Hjemkomst. Tvertimod, Pigebarnet havde strax taget Kommandoen, hun arbeidede selv Dag og Nat, hun fik alle Folkene til at gaae med, og da jeg kom hjem, var Æren frelst og Formuen med! Derfor holder jeg ogsaa af hende, kan Du troe.

Didier (rørt). Ja, det kan jeg forstaae.

Syvende Scene.

De Forrige. Louise.

Louise (kommer ind fulgt af **Pierre**, der bringer Kaffekande og Tilbehør paa en Bakke som han sætter fra sig paa et Bord). Her er Kaffen.

Georges. Det kan jeg lide! Sæt Dig ned, Didier, saa skjænker Louise for os. (De sætte sig om Bordet, Louise i Midten.) Men det er sandt, Du har jo ikke fortalt mig Noget om din Reise! Hvad synes Du saa om vort gamle Bretagne? svarer det til dine Forventninger? (Louise skjænker for dem.)

Didier. Ja, Gud bevares! Man skulde troe, at man var i Belgien! Det er mageløst.

Georges. Hvad mener Du?

Didier. Jh naturligviis, man seer jo ikke Andet end Fabrikbygninger og Tunneller, Sandgrave og Grusbunker; i Byerne er der smaa græske Templer, der bruges til Raadhuse og Fængsler; paa Veiene seer man Arbeidere, der hugge Steen til at macadamisere — Andet har jeg ikke seet i Bretagne. Alt nivelleres, og jo flere Fremskridt, I gjør .... (han bryder vludselig af og bukker for Louise.) om Forladelse, Jomfru, jeg huskede ikke ....

Georges (leer). Geneer Dig ikke! Hun kjender Dig allerede — bliv Du kun ved.

Didier. De maa ikke troe, Jomfru, at jeg ringeagter min Tid, at jeg ikke kan skatte dens Velgjerninger. Jeg ønsker ligesaa lidt som Nogen at see mine Medmennesker døe af Sult, og jeg beundrer den moderne Industries Undervœrker. Jeg finder, at en Viaduct, en Hængebro, en Telegrafpœl, en Hal, selv om den kun benyttes til Slagteri, kan være meget smukt; men det forekommer mig, at man derfor godt kunde lade hist og her nogle gamle Træer, nogle gamle Kirker, nogle gamle Slotte blive staaende, og at det fletikke vilde skade Landskabet.

Louise. Jeg er ikke af Deres Mening — jeg kan ikke interessere mig for Ting, der ikke due Noget, eller for Folk, der ikke bestille Noget.

Didier. Jeg beder Dem tusinde Gange om Forladelse, Jomfru; men troer De da, at Menneskет lever alene af Kaffe og Smørrebrød? troer De ikke, at der maa Noget til endnu?

Georges (leer). Ideelet! Ideelet! Ikke sandt?

Didier. Ja, ganske vist, Ideelet!

Georges. Ja, der har vi det!

Louise. Hvad vil det sige, Ideelet?

Georges. Naar man skal tale ligefrem, saa er det det Unyttige.

Didier. Rigtigt! Jeg gaaer gjerne ind paa din Forklaring! Ideelet, det er det Unyttige, det, som ikke kan spises .... Blomsterne f. Ex.! thi efter din Theori har Naturen taget feil, den skulde blot have frembragt Grønsager, men den har ogsaa frembragt Blomster, og det er urigtigt! Men jeg troer alligevel, at I altfor meget ringeagte dette Overflødige, at I gaae langt udover Grændsen, naar I overalt radicalt udrydde det Ideale, det Poetiske, der knytter sig til Fortiden, istedenfor at unde det en Plads imellem den moderne Tids Undervœrker, og at Eders Samfundsliv derfor hverken vil blive bedre eller lykkeligere! Dixi!

Georges. Det Poetiske, der knytter sig til Fortiden! Veed Du ogsaa, hvad det vil sige? Du vilde faae nok af det, hvis Du saae det, saaledes som dine Forfædre have seet det, og saaledes som jeg seer det hver Dag for mine Øine, ikke i Erindringen, men lyslevende og virkende! Jeg har det saa Skridt herfra, thi lige bag disse Skove begynder der et Bjergland, hvor Du endnu kan gjenfinde dette gamle Bretagne, som Du savner saameget, med sine Sæder, sine Nationaldragter, sine Dandse og sine Sange, men ogsaa med sin Overtro, sin Uvidenhed, sine dorske Bønder og sin hovmodige Adel! Hvis Du og Dine, saaledes som vi Andre, i tredsindstyve Aar havde kæmpet Dag ud og Dag ind mod disse Fordomme, denne Gjenstridighed og dette blinde Hovmod, saa vilde Du hverken kalde det Poesie eller Idealitet, men Du vilde give det sit rette Navn: Barbariet.

Didier. O, hold dog op!

Georges (vedbliver med Varme). Du vilde da hurtig glemme dine kunstneriske Drømmerier, og naar Du, ligesom vi, be-

ſtandig ſaae Dig hæmmet og kuet i alle dine gode Beſtræbelſer, vilde Du kun have den ene Tanke: at angribe dette Forbigangne i dets ſidſte Forſkandsninger, at gaae løs med Øxen paa diſſe gamle Skove, for at Solen kan komme til at ſkinne ind i dem, og at ſtorme Slottet, der gjemmer Prindſeſſen i den ſlumrende Skov, ſom vi kalde det her.

Didier. Hvorfor Prindſeſſen i den ſlumrende Skov?

Georges. Fordi der her er et Slot og en Frøken deri, ſom ſover i femhundrede Aar.

Didier. Har hun conſerveret ſig godt?

Georges. Hun ſeer ud til at være en Snees Aar.

Didier. Er hun ſmuk?

Georges (ſmilende til ſin Søſter). Er hun ſmuk, Louiſe?

Louiſe. Nei, jeg finder hende hæslig.

Georges (til Didier). Ja, det ſige nu altid Fruentimmerne om hinanden, det veed Du nok. Sagen er den, at hun virkelig er meget ſmuk — ikke mørk ſom Louiſe — men meget ſmuk! (Man hører Larm udenfor. Georges reiſer ſig op.)

Louiſe. Hvad er det?

Georges (ſeer ud af Baggrunden). Et Klammeri, troer jeg.

Louiſe (til Didier, der reiſer ſig). Vil De ikke have en Kop endnu.

Didier. Nei Tak, Jomfru.

Georges (ved Vinduet). Aa, det er igjen den gamle Hoël, der klamres med mine Arbeidere. Louiſe kald paa Pigois (Louiſe ſlaaer to Slag paa en Klokke. Til Didier) Med din Tilladelſe, min Ven. (Pigois kommer ind og ſtraxefter et Tvende, der paa et Vink af Louiſe tager Bordet bort.)

Ottende Scene.

De Forrige. Pigois.

Georges. Naa, hvad er det nu igjen?

Pigois. Aa det er den gamle Hoël, der kom ind i Gaarden og ſkjældte os ud for Hedninger Alleſammen; ſaa ſkjældte vi ham ud igjen — det var det Hele.

Georges. Du veed, jeg holder ikke af, at man er ond mod den gamle Mand — lad mig ikke høre det igjen! Bed ham komme ind til mig. (Pigois gaaer.)

Niende Scene.

Georges. Louiſe. Didier. Lidtefter Pigois.

Georges gaaer hen til Didier; Louiſe har ſat ſig hen ved ſit Bord). Nu ſkal Du ſtraxfaae at ſee en af Repræſentanterne for din poetiſke Fortid! Du vil viſt ſynes godt om ham.

Didier. Hvad er det for en Perſon?

Georges. Aa, det er en Slags frivillig Tigger, et Stykke af en Helgen og et Stykke af en Hexemeſter .... ogſaa en Smule Vildttyv, men det har han Lov til, thi han ſtaaer i ſtor Reſpect ovre paa Slottet paa Grund af ſin Hengivenhed for Familien og ſin Vedhængen ved de gamle Skikke — kortſagt, det er en Figur fra det trettende Aarhundrede, der har forvildet ſig ind i det nittende! Vi har endnu ſaadanne Originaler — der er han! (Han ſætter ſig ben ved ſit Skrivebord. Pigois aabner Døren for Hoël.)

Tiende Scene.

Georges. Didier. Louiſe. Hoël (han er ſvært bygget, og hans graae Haar falde ned over Skuldrene; han er iført en hvid Lærredsdragt efter Landets Snit, og paa Hovedet har han en bredſkygget Hat).

Hoël (han ſætter ſig i en theatralſk Stilling, der er eiendommelig for Bønderne i Bretagne, og ſiger med en dyb Stemme): Goddag.

Didier. Men han er jo udmærket! Ham maa jeg ſtrax tegne — tillader De, Jomfru?

Louiſe. Med Fornøielſe. (Didier ſætter ſig til at tegne.)

Georges. Naa, Gamle, hvorfor ſkjælder Du mine Arbeidere ud for Hedninger?

Hoël (i en bedrøvet Tone). Fordi de ikke bryde ſig om, at Klokkerne ringe.

Georges. Ja, det maae de om — det er en fri Sag! — Naar de blot møde, naar Værkſtedsklokken ringer, ſaa kommer det andet ikke mig ved. Men hvorfor har Du ikke ſendt mig dine Børn og dine Børnebørn, ſom jeg havde bedt om, ſaa havde jeg gjort dem til flinke Arbeidere. Du vil hellere have, at de ſkal være Laquaier, Du gamle, indgroede Vaſal! —

Hoël. Ja, det vil jeg hellere have.

Georges. Har Du det ikke godt? Du ſeer mig ſaa bleg ud?

Hoël (tager ſig med Haanden til Panden). Mit Hoved er ſygt.

Georges. Det kommer der af dine natlige Udflugter! Gaa hen i Fabrikkens Sygehuus og lad dem give Dig Noget ind.

Hoël. Det kan curere mig, men de trøſter mig ikke.

Georges. Hvorfor er Du i daarligt Humeur? Lad mig høre!

Hoël (ryſter ſørgmodig paa Hovedet). Der er ingen Gud mere! (Didier ſeer paa ham.)

Georges. Hvad! er der ingen Gud mere? hvad ſkal det ſige? bliver ikke Verden bedre Dag for Dag? vær dog en Smule retfærdig mod din Tid og tilſtaa, at der nu er langt færre Fattige paa Jorden end tidligere.

Hoël. Færre Fattige, men flere Ulykkelige! Brødet er ikke Alt.

Didier. Men han er jo mageløs.

Hoël. Før var der ſom et Paradis rundtomkring os — der var Kilder og Grøn-

svær, der var Sang og Dands, der var Blomster og Solglands, Alt hvad der kan fryde et Menneskes Sind — nu er der ikke andet end Røg, Kulstøv og Smedeesser, som man var midt i Helvede.

Didier. Bravo!

Georges. Jeg synes, Du har Grønsvær nok, naar Du holder Dig ovre i Skoven omkring Slottet.

Hoël (med en Stemme der bliver mere og mere truende). Ja, rør ikke ved Skoven, rør ikke ved Slottet eller ved dem, der boe i det! rør ikke ved den unge Frøken, thi hun nedstammer fra vore gamle Herskere, hun er Landets Dronning, og der er dem, som hellere vil give deres sidste Blodsdraabe end taale, at hun fælder en eneste Taare! Nei, rør ikke ved hende — eller det gaaer aldrig godt! (Louise, der har sat sig ned, reiser sig. Didier holder op med at tegne.)

Georges (i en alvorlig Tone). Hvad mener Du med det, at det gaaer aldrig godt?

Hoël. Det vil Tiden vise.

Georges (reiser sig). Det er vel den røde Hane, der skal gale, ikke sandt?

Hoël. Eller den røde Dug, der skal falde.

Georges. Ja det er nok, Gamle! der har Du Penge til at drikke paa min Sundhed. (Han rækker ham Penge).

Hoël (tager imod Pengene). Tak, de kan bruges til....

Georges (seer fast paa ham). Hvortil?

Hoël. Til Sjælemesser.

Georges. For hvem?

Hoël (seer paa Louise og Georges). Farvel! (Han sætter sin Hat paa og gaaer; man seer ham kaste endnu et Blik ind i Stuen, idet han gaaer forbi Vinduet.)

Ellevte Scene.

Georges. Didier. Louise.

Louise (efter et Øieblik's Tausbed). Det er nok Skoletid, Georges. Jeg vil gaae hen og see, om Alt er i Orden. Du tager vel ikke bort saasnart?

Georges. Om en Snees Minutter, mit Barn. Vil Du sørge for, at der bliver spændt for.

Louise (til Didier). Saa siger jeg Dem Farvel med det samme. (Hun gaaer.)

Tolvte Scene.

Georges. Didier.

Georges (gaaer hen til Didier). Naa, hvad siger Du saa om den Gamle?

Didier (i en bestemt Tone). Ja, veed Du hvad, min Ven, i dit Sted vilde jeg lade ham arrestere paa Øieblikket.

Georges. Hvad for noget! den gamle Stakkel! Hvorfor det?

Didier. Jeg vilde ikke tale om det i din Søsters Nærværelse, men han truede Dig jo ligefrem paa Livet! hørte Du ikke, hvad han sagde om den røde Dug?

Georges. Min Søster har forstaaet det lige saa godt som jeg, men vi ere efterhaanden blevne vante til disse Trudsler, der Ingenting betyde, skjønt man rigtignok et Par Gange har forsøgt at sætte Ild paa hos mig. Der seer Du forresten, at jeg har Ret i, hvad jeg før sagde om den gamle og den nye Tid.

Didier. Men hvad var det dog for en Historie, han begyndte paa? Hvad er det for et Slot, hvem er Familien, og hvad er det for en ung Frøken, han talte om?

Georges. Det er netop Prindsessen i den slumrende Skov. Familien hedder Guy-Châtel, er en af de ældste Slægter i Bretagne og har tidligere besiddet hele dette Terrain. Den unge Frøken er Frøken Blanche til Guy-Châtel, hvis Broder, Marquis Olivier, er min sværne Fjende: hun lever forstenet i sine Fordomme og, om Du vil, i sine nedarvede Dyder, han er overmodig, stolt og en vældig Jæger for Herren. Begge bevare de paa den mest fanatiske Maade Fortidens Traditioner. Da nu min Bedstefader var Smed og beslog deres Vogne, kan Du begribe, med hvilke Øine de see paa, at vor Familie fra Slægt til Slægt er tiltaget i Velstand og Betydning. Du vil da ogsaa kunne forstaae, hvorledes der i et halvt hundrede Aar har været uafladelige Conflicter imellem vore Familier, Kampe, der nu endelig gaae en Udgang imøde, thi iaften trænger jeg ind i deres Slot gjennem en Breche.

Didier. Hvorledes det?

Georges. Det er meget simpelt. Da den nuværende Marquis Olivier overtog Godserne, vare de allerede meget behæftede. For at han bedre skulde opretholde sin Værdighed gjorde hans Søster Afkald paa sin Deel af Arven. Fra dette Øieblik af har den gode Marquis behandlet hende som et høiere Væsen, smigret alle hendes Lüner og Daarskaber og formelig øst Penge ud for at omgive hende med Pager, Terner, Blomsterpaladser og Gud veed hvad.

Didier. Men det er jo baade smukt og rørende.

Georges. Ja, meget rørende. Paa samme Tid fortsatte han Familiekampen med mig: naar jeg byggede en Skole, lagde han Grundstenen til en Kirke; gav jeg Sognet en Sprøite, forærede han Kirken et Par Klokker; gav jeg tyvetusind Francs til et Asyl, gav han det Dobbelte til et Kloster. Naar Du dertil føier hans totale Ubekjendtskab med Forretninger, der lod ham reise det ene Laan dyrere end det andet, saa seer Du selv, at Ødelæggelsen er i fuld Anmarche.

Didier. Ja, de Stakler.

Georges. Forresten har jeg ikke ladet det mangle paa at tilbyde ham en Haandsrækning: jeg trængte til mere Plads, til nogle Skove og Søer, og jeg tilbød at be-

tale ham det meget dyrt, men han vilde ikke. Jeg tilbød ham at gaae i Compagni med mig, men han værdigede mig ikke engang et Svar! Nu, da han har drevet mig til det Yderste, har jeg kjøbt alle Fordringerne paa ham, og jeg skal netop ind til Byen for at sætte Rettens Folk i Bevægelse — iaften er Slottet mit. (Han reiser sig).

Didier. Men gjør dog ikke det! det vilde bedrøve mig meget.

Georges. Hvorfor? hvis jeg ikke gjør det, gjør nok en Anden det.

Didier (reiser sig). Hør blot, jeg faaer en glimrende Idee! Du siger jo, at den unge Pige er smuk?

Georges. Ja, hvad veed jeg det! Troer Du, at hun nogensinde har gjort mig den Ære at tale til mig? jeg seer hende engang imellem i Afstand fare forbi mig tilhest i blaat Fløiel og med en hvid Fjer i Hatten.

Didier. Men Du sagde selv før, at hun var smuk.

Georges. Ja, det veed jeg fra Andre.

Didier. Godt. Saa hør mit Forslag. Du skal gifte Dig med den unge Pige istedenfor at ruinere hende.

Georges. Jeg! Kan Du da ikke forstaae, at hun betragter mig som en Smed og slet ikke Andet! Hun har aldrig været udenfor sit fortryllede Slot, og i hendes Øine er jeg derfor en Repræsentant for hele dette moderne Samfund, som hun hader og afskyer, kort sagt for Alt, hvad der generer hende og forstyrrer hende i hendes Drømmerier. Jeg alene er i hendes Øine paa engang Voltaire, Revolutionen, Pressen, Jernbanerne, kort sagt, Fanden selv.

Didier. Passiar! Hun er da ikke fra Forstanden.

Georges (seer paa sit Uhr). Det er paa høie Tid, at vi komme bort. (Han tager sin Hat, der hænger paa en Knage tilhøire.) Nei, ikke fra Forstanden, men Du gjør Dig ingen Idee om, hvor disse adelige Familier her ere døve og blinde. Vil Du tænke Dig, umiddelbart ved Slottet er der en gammel Borg, der tilhører Familien Penmarch, beslægtet med Guy-Châtellerne og endnu mere forarmet. Der er en gammel Grevinde, hendes Søn og hendes Sønnesøn, og ingen af dem har nogensinde læst en Avis. De tilbringe hele deres Liv med at fiske, og om de saa vare faldne ned fra Maanen, kunde De ikke være mere uvidende om hvad der foregaaer i denne Verden. Hvis Du fortalte dem, at Amerika var opdaget, vilde de blive forstenede af Forundring.

Didier (leer). Aa Snak.

Trettende Scene.

De Forrige. Louise.

Louise (kommer hurtig ind). Georges!

Georges. Hvad er der, lille Søster?

Louise. Her er Marquien af Guy-Châtel. Han spørger efter Dig.

Georges. Efter mig? Det er ikke muligt.

Louise. Skal jeg lade ham gaae?

Georges. Nei, vent lidt. Jeg vil heller ikke fornærme ham .... Min Vogn holder jo udenfor Haveporten?

Louise. Ja.

Georges. Godt, saa hør! Tag Du imod ham, men vær meget høflig! Du kan sige til ham, at jeg er taget til Byen, men at jeg skal have den Ære at besøge ham, saa snart jeg kommer tilbage. Lad mig saa see, at Du er høflig.

Louise. Ja, naturligviis.

Georges (afsides). Det seer ud, som jeg vil undgaae ham, og det kjeder mig. Naa! vi komme tidsnok til at staae Ansigt til Ansigt! (Til Didier.) Kom saa, min Ven, og lad os gaae denne Vei. (Han peger ud tilhøire og gaaer hen til sit Skrivebord og tager nogle Papirer.)

Didier (gaaer hen til Louise). Farvel, Jomfru.

Louise. De glemmer da ikke Deres Løfte, at see til os igjen?

Didier. Jeg kommer ganske vist. (Han gaaer hen tilhøire til Vasen for at tage sin Hat, men standser og siger smilende.) Vil De saa ogsaa tillade, at jeg udbeder mig en Gunst?

Louise. En Gunst?

Didier. Ja jeg forlader Dem, gjennemtrængt af Agtelse og Beundring, thi jeg veed, hvad der boer i Dem .... men jeg beder Dem om een Ting, (han peger paa de tomme Vaser) lad der komme Blomster i disse Vaser!

Louise (leer). Jeg skal tænke over den Ting.

Georges (til Didier). Kom saa, min Ven. (De gaae ud tilhøire.)

Fjortende Scene.

Louise strax efter Pierre.

Louise (slaaer paa Klokken, Pierre træder ind). Bed Marquien af Guy-Châtel at uleilige sig herind.

Pierre. Strax. (Han gaaer.)

Louise (staaer et Øieblik drømmende og siger derpaa med et triumpherende Udtryk). Jeg er tilfreds! Men man maa holde sig rolig — min Broder vil det, og de ere desuden ulykkelige nok.

Pierre (melder). Marquien af Guy-Châtel.

Femtende Scene.

Louise. Marquien i Jagtdragt med Lædergamacher og vide Floiels-Benklæder.

Marquien (hilser). Det var Deres Herr Broder, jeg gjerne vilde have den Ære at tale med.

Louise (seer med et kritisk Blik paa Marquiens noget stjødesløse Paaklædning). Ja, det kan jeg see.

Marquien (en Smule forlegen). Ja, jeg beder om Forladelse, jeg kommer rigtignok i Morgendragt som Jæger og Nabo og ventede mig allermindst den Ære at faae Dem i Tale.

Louise. Vil De ikke tage Plads?

Marquien (sætter sig). Hm!

Louise. Min Broder er taget til Byen, men jeg veed, at han vil indfinde sig hos Dem, saasnart han kommer tilbage.

Marquien (med en Blanding af Stolthed og Ironi). Det vil være mig særdeles behageligt, thi jeg kan da spørge ham selv om, hvad der har bevæget ham til i den sidste Tid at opkjøbe alle de Vexler, der lyde paa mit Navn.

Louise. Det forekommer mig, Herr Marquis, at naar man udsteder Vexler, maa man ogsaa være beredt paa, at de komme i fremmede Hænder. Deres ere desuden neppe saa efterspurgte her paa Pladsen, at de skulde være vanskelige at overkomme.

Marquien. Hvis mine Vexler ikke ere efterspurgte her paa Pladsen, maa det forundre mig meget, thi de ere underskrevne af en Mand, der aldrig har brudt sit Ord.

Louise. Det er meget muligt, men hvor Intet er....

Marquien. Tør jeg i al Ærbødighed spørge, hvad De mener dermed?

Louise. Jeg vil kun sige saameget, at De udentvivl har den bedste Villie til at opfylde Deres Forpligtelser og alligevel kan blive nødt til at bryde dem. Guy-Châtel er, saavidt jeg veed, kun fem eller sex hundrede tusinde Francs værd og er beheftet med Hypotheker for to Trediedele .... De har udstedt Vexler for den sidste Trediedeel og hvad deres Eiendom Carhaix angaaer, saa er den, saavidt jeg veed, solgt for tre Maaneder siden.

Marquien. De er virkelig vel bevandret i mine Affairer.

Louise. Ja bedre end De selv, er jeg bange for.

Marquien (afsides). Hun er original! (høit.) For ikke at fortsætte en Samtale, der hidtil ikke har været fordeelagtig for mig, vilde De maaskee have den Godhed at lade mig ane, hvad Deres Broders Hensigter egentlig er.

Louise. Det vil han selv sige Dem.

Marquien (i en bitter Tone). Han vil kjøbe mine Skove og mine Søer — men vi ere nu engang fulde af Familiefordomme og Svagheder — disse Skove indeslutte tusinde Erindringer, der ere os kjære og dyrebare. Vi have endogsaa i Kapellet nogle af vore Forfædres Grave — det hører til de Ting, som vel ikke betyde meget, men som vi dog ikke ville bytte bort for Penge eller for Penges Værd.

Louise. Saa vidt jeg veed, har min Broder tilbudt Dem at gaae i Compagni med sig.

Marquien. Ja, og jeg har været nødt til at afslaae dette Tilbud, thi da jeg ikke forstaaer mig det Mindste paa Jernvarer, vilde jeg kun blive en daarlig Compagnon for Deres Broder.

Louise. De havde ingen Lyst til at føie Benævnelsen Smedemester til Deres øvrige Titler, vel?

Marquien. Ganske rigtigt! Jeg er ikke ærgjerrig, og jeg er vant til ligefrem at kalde mig Olivier, femtende Marquis af Guy-Châtel og dermed nok.

Louise. De er ogsaa Kirkeværge, troer jeg?

Marquien (i en stolt Tone). Ja, og det gjør jeg mig en Ære af. Hvis jeg selv kunde glemme de Ideer og Anskuelser, der ere nedarvede i min Slægt, saa vilde min Søster, som jeg elsker og høiagter, fornægte mig ganske.

Louise. Jeg ønsker, at Deres Søster ikke maa komme til at bebreide sig altfor meget, at hendes Principer ere saa strenge.

Marquien (reiser sig). Ulykken vilde være størst for den, der fik hende til at gjøre sig disse Bebreidelser.

Louise (idet hun reiser sig). Er det en Trudsel?

Marquien. Mod et Fruentimmer? hvor kan De troe det?

Louise (i en energisk Tone). Jeg forstaaer Dem, men tag Dem iagt! Hvis denne Kamp, der fra vor Side er ført ærligt og loyalt, skulde udarte til Personligheder, saa vilde alle de, der leve af min Broders Arbeide og Geni, disse Tusinder af Arbeidere, hvis Forsyn han er, stille sig paa hans Side for at forsvare og hævne ham, og jeg vilde selv uden Betænkelighed eller Barmhjertighed stille mig i deres Spidse og vise dem Veien til Deres Bolig.

Marquien (bukker alvorligt). Og De skulde være mig særdeles velkommen der. (afsides.) Jeg kan godt lide det Pigebarn! Hun er noget plump, men jeg kan godt lide hende. (høit og i en høflig Tone.) Jeg beder Dem være overbeviist om, at det ingenlunde er af Frygt, naar jeg tager ethvert Ord tilbage, der mulig kan have stødt Dem, og jeg forsikrer Dem om min Høiagtelse og Ærbødighed, idet jeg beklager, at jeg først saa seent har havt den Ære at gjøre Deres per-

sonlige Bekjendtskab. (Han hilser og gaaer. Idet han gaaer forbi Vinduet, hilser han endnu engang.)

Sextende Scene.

Louise. Pigois (strax efter).

Louise. Han er ikke saa slem, som man har villet gjøre ham, denne Marquis! Det er hans Søster, det tænkte jeg mig nok! Det er hans Søster, der er hans onde Engel, og det er ikke uden Grund, at jeg altid har været mest vred paa hende! (Pigois træder ind.) Hvad vil Du, Pigois?

Pigois. Naa? kommer det saa i Orden? (Han tager Marquisens Stol og sætter den hen til Georges Skrivebord.)

Louise. Det skal Du nok faae at vide.

Pigois. Ja, jeg tænkte nok, at det kom i Orden.

Louise. Hvorfor det?

Pigois. Jh! fordi Deres Broder er saa hemmelighedsfuld den sidste Tid.

Louise. Hemmelighedsfuld? hvad skal det sige?

Pigois. Han, som ellers aldrig spadserer, slakker jo hver Aften om i Skoven og helst paa den Tid, naar Frøkenen derovre gaaer sig sin Aftentour.

Louise (ivrigt). Har Du seet, at han har talt med hende?

Pigois. Nei, han hilser blot paa hende og gaaer videre.

Louise (aasides). Hvilken Idee! (Hun smiler.) O, men det er jo Galskab!

Pigois. Med alt det, siger man, at det er et fortræffeligt Pigebarn ....

Louise. Et fortræffeligt Pigebarn, der har ruineret sin Broder.

Pigois. Ja, jeg for min Deel saae helst, at det ikke kommer i Orden. Men hvad gaaer der af dem? jeg troer, at de ere slupne løs Allesammen idag. Nu er det Familien Penmarch, der spørger efter Dem .... de er her begge To baade Fader og Søn.

Louise. Familien Penmarch! Og det siger Du mig først nu! Lad dem komme ind paa Øieblikket!

Pigois. Aa, de har godt af at vente lidt .... de er saa hofærdige, (Han gaaer.)

Louise (alene). Familien Penmarch! Det er ogsaa første Gang, at den har gjort mig den Ære.

Pierre (melder). Herr Greven og Herr Vicomten af Penmarch!

Syttende Scene.

Louise. Greven af Penmarch. Vicomten af Penmarch.

Greven (hilser). Undskyld, at vi uleilige Dem.

Louise. Mine Herrer! (Hun opforbrer dem til at sætte sig. Vicomten sætter en Stol hen til sin Fader; de tage Plads Allesammen.)

Greven (frygtsom og meget høflig). Jeg kommer fra min Cousine, Frøken Blanche til Guy-Châtel, med et Ærinde til Dem eller til Deres Herr Broder. Hun har ikke villet betroe dette Hverv til sin Broder, da han er af en noget heftig Charakteer; dog tvivler jeg ikke om, at han ganske billiger hendes Forslag.

Louise. Jeg hører, Herr Greve!

Greven. De maa da vide, at min Cousine, Frøken Blanche til Guy-Châtel, er af Naturen — hvorledes skal jeg kalde det? ...

Louise. Hvad mener De?

Greven. Hun er noget sensibel, noget nervøs, hendes Helbred er ikke altid det bedste ...

Louise. Og saa?

Greven. I den sidste Tid rykker Deres Etablissement bestandig nærmere, og derved kan det ikke undgaaes, at Røgen fra Fabriksforstenene, Larmen af Maskinerne og Kulstøvet ...

Louise. Generer den unge Dame?

Greven. Ja, en Smule, en Smule .... jeg tvivler ikke om, at Marquien af Guy-Châtel vil være villig til ethvert Offer, hvis min Cousine kunde formaae Dem til ...

Louise. Ethvert Offer? ... formaae os ... hvortil?

Greven. Kunde det være Dem saameget imod at flytte Deres Maskinvæsen en Smule længer tilbage? ...

Louise (gjør en heftig Bevægelse).

Greven. Forstaa mig ret! jeg forlanger ikke det Umulige .... jeg tænker kun paa den Deel af Deres Etablissement, der er den mest larmende .... jeg mener ....

Louise (afbryder ham). Værkstederne! ikke sandt? er det virkelig Deres Alvor?

Greven (seer til Vicomten). Ja det er mit fulde Alvor, og hvad Skadeserstatningen angaaer ....

Louise. Frøkenen af Guy-Châtel maa være meget naiv for at kunne finde paa Sligt! Men hvad Dem og Deres Herr Søn angaaer, burde De vide, at et saadant Forslag vilde være en Fornærmelse, naar det ikke var saa latterligt, som det er.

Vicomten (reiser sig). Fader!

Greven (reiser sig). Hvis De vilde give mig en Tilrettevisning og Belæring, kunde De gjerne gjort det i en mildere Tone, saa at jeg ikke behøvede at rødme ligeoverfor min Søn. Han vil forresten tilgive mig min Uerfarenhed og min Ubehjælpelighed; thi hvis han er uvidende om mange Ting, ligesaavel som jeg, saa er der dog een Ting, han aldrig vil glemme, og det er at have Agtelse for Alderdommen og Ulykken.

Louise (noget forlegen). Herr Greve ...

Greven. Jeg har den Ære at sige Dem mit Farvel!

(Georges kommer ind fra høire Side og hilser paa Greven og Vicomten, der gaae hilsende ud af Baggrunden.)

Attende Scene.

Louise. Georges.

Georges. Hvad havde de paa Hjertet?

Louise. Aa, Narrestreger .... det skal jeg fortælle Dig siden .... Men sig mig hurtig, hvorvidt er vi? (Hun seer forstende paa ham.)

Georges. Alt er i Orden. (Han tager et Papir op af Lommen.) Her er en Overeenskomst, som han maa underskrive, eller ogsaa bliver han belagt med Arrest. Nu kan han vælge.

Louise. Ah! Endelig!

Georges. Det er sandt, hvad vilde Marquien?

Louise. Aa, Ingenting .... Han vilde vide, hvad Du har isinde .... Jeg sagde, at Du vilde besøge ham. Han venter Dig.

Georges. Godt, nu gaaer jeg derhen! (Han gjør et Skridt henimod Døren, men standser, som om han ikke kan tage nogen Beslutning.)

Louise. Hvorfor standser Du?

Georges (med et forlegent Smiil). Hør, Louise, gaaer det ikke Dig ligesom mig? kan Du huske denne Familie fra vor Barndom? .... vi betragtede dem som Guder .... deres Slot var som et Tempel! .... og nu jage vi dem bort .... især denne unge Pige .... og hun er dog uskyldig i Alt!

Louise. Ja, hun er meget uskyldig! Veed Du, hvad hun har forlangt af os i dette Øieblik?

Georges. Nei.

Louise. Dine Værksteder genere hende. Hun lover Dig en Skadeserstatning, hvis Du vil smede Dine Jern noget længere borte.

Georges. Det er ikke muligt.

Louise. Du veed, jeg lyver ikke.

Georges. O, min Gud! .... Godt! jeg skal gaae derhen.

Anden Act.

Paa Slottet Guy-Châtel. En stor Sal fra Renaissancetiden; enkelte Ting i Architecturen erindre om Middelalderen. Forskjellige gamle Meubler, Skabe og Stjenke; gammeldags Porcellainsvaser med Blomster; Familieportraiter. En stor Kamin tilvenstre. I Baggrunden tre store Arcader, hvorigjennem man seer de mørke Alleer i Haven, nogle Drivhuse, Damme, grønne Plainer o. s. v.

Første Scene.

Blanche, Tina, Geneviève, Jeannick, Anne, Soël (udenfor), **senere Marquien. Blanche** (sidder tilhoire i en stor, udskaaret Lænestol, hvorpaa sees hendes Familievaaben; hun arbeider paa et stort Broderi. **Tina** og **Geneviève**, to unge Piger i Dragter fra Bretagne, sidde ved Siden af hende; de spinde Begge og bolde Tenen i en skraa Retning ind til Siden; Tenen er ved en Ring gjort fast til en tredobbelt Guldkjæde, der ved en Agraf er gjort fast til den venstre Skulder. **Anne**, en gammel Kone, ligeledes i Nationaldragt, sidder tilhøire en Smule længere tilbage og strikker. **Jeannick**, en ung Dreng paa en tolv tretten Aar i et yndefuldt Nationalcostume, sidder paa en Stabel Puder tilvenstre. Naar Teppet gaaer op, synger han Omqvædet af en Vise. Udenfor i Haven seer man Soël, der støtter sig til et Træ i en tankefuld Stilling. Han har et Gevær i Haanden.)

Jeannick (synger).

Sov Du kun trygt, min Elskte, sov
Tusinde Aar her i din Skov.

Blanche. Det er en sørgelig Vise, Jeannick! og Indholdet er mig hellerikke ganske klart. Du siger, at den er ny? hvem har da lært Dig den?

Jeannick. Jeg har hørt den imorges af min Bedstefader, Hoël.

Blanche. Han har i tidligere Dage havt Lov til at jage i Parken, ikke sandt?

Jeannick. Jo, Frøken. (Marquien lader sig see i Baggrunden og siger nogle Ord til Soël, der ryster paa Hovedet.)

Blanche. Lad mig høre det sidste Vers igjen — jeg var en Smule distrait.

Marquien (træder ind, just som Drengen begynder at synge. Han standser, støtter sig til den aabne Dør og hører paa Balladen med en Slags smertelig Interesse).

(Jeannick har reist sig og synger, efter at han har bukket for Blanche.)

Jeannick (synger).

Gid Du, min Elskte! kunde hvile,
Som man i Sagnet har fortalt,
I Læ for Sommersolens Pile,
Hvor Skoven har sit Bladtag hvalt,
Slumrende sødt, mens Aar bortile!
Sødt i din Søvn glemte Du Alt,
Og aldrig traf Dig Sorgens Pile!
Sov Du kun trygt, min Elskte, sov
Tusinde Aar her i din Skov!

(Drengen er bleven synlig rørt under Sangen.)

Blanche. Du græder, min lille Page! Hvad fattes Dig?

Jeannick. O, Frøken!

Marquien (træder hurtig frem). O, det er Ingenting! Den Dreng bliver ganske forkjælet ved bestandig at være sammen med Fruentimmerne! Løb lidt ud i Porten, min Dreng! skynd Dig! (Jeannick gaaer langsomt ud, Soël følger efter ham.)

Anden Scene.

De Forrige undtagen **Jeannick** og **Soël.**

Blanche. Alvorligt talt, min Ven! kan Du forstaae, hvad der fattes dette Barn?

Marquien. Ja, det kan jeg meget godt! Han er forelsket i Tina, det er det Hele! Ikke sandt, Tina? Forresten, mine Damer, forundrer det mig at træffe Dem her .... hvor kommer det, at De ikke er til Bryllup iaften?

Blanche. Til Bryllup?

Marquien. Ja, Madeleine Plévin har jo Bryllup idag.

Blanche. O, de stakkels unge Piger! det havde jeg reent glemt, og de har ikke havt Mod til at erindre mig derom. Nu kan jeg forstaae, hvorfor de har været saa tause og sørgmodige. Skynder Jer, Smaapiger, og klæder Jer paa — og kommer saa ind til mig, naar I ere pyntede.

Tina. Tak, Frøken! (Hun og Geneviève hilse og gaae.)

Blanche. Anne, vil Du sige til Bruden, at jeg ønsker at see hende og give hende min Brudegave.

Anne. Ja, Frøken. (Hun gaaer efter at have lagt Blanches Kaabe fra sig tilhøire.)

Tredie Scene.

Blanche. Marquien. Alain.

(Alain kommer frem i Baggrunden; han er iført en mørk Dragt fra Bretagne, sorte Strømper, sorte Pantalons, sort Trøie, et lyseblaat Skjærf istedenfor Belte og en bredskygget Hat, som han holder i Haanden.)

Marquien. Hvad vil Du, Alain?

Alain. Greven af Penmarch spørger, om Frøkenen vil gjøre ham den Ære at modtage ham?

Blanche. Ja, gjerne.

Alain. Herr Greven spørger, om Frøkenen er alene.

Marquien. Det er vel et eller andet Belgjørenhedsværk?

Blanche. Maaskee.

Marquien. Jeg gaaer, min Kjære.

Blanche (til Alain). Lad ham træde ind. (Alain gaaer.)

Marquien (gaaer hen til Døren tilvenstre.) Hvis Nogen spørger efter mig, Blanche, saa er jeg inde og fegter. (Han gaaer.)

Blanche. Godt, min Ven.

Alain (melder). Greven af Penmarch!

Fjerde Scene.

Blanche. Greven.

Blanche. Goddag, Fætter! kom og sæt Dem ned!

Greven. Tak, Cousine! (Han kysser hende paa Haanden og sætter sig hen til hende.)

Blanche (vedbliver at brodere). Naa, var De saa henne hos disse Folk?

Greven. Ja, Cousine, jeg gik derhen med Charles.

Blanche (broderende). Har de sagt ja?

Greven. Nei, de afslaae det reentud.

Blanche (seer forundret paa Greven). Virkelig?

Greven. Ja, de vil paa ingen Maade.

Blanche. Ikke engang for Penge?

Greven. Nei, ikke engang for Penge. Jeg troer ogsaa, kjære Cousine! at De har forlangt Noget, der er meget vanskeligt at opfylde. (Blanche vedbliver at brodere.) Hvis De ikke tager mig det ilde op, saa troer jeg ogsaa, at dette Naboskab ikke kan være Dem synderligt til Byrde, thi Værkstederne ligge saa langt borte, at Larmen ikke godt kan trænge hen til Dem, og hvad Røgen angaaer, saa vil den ikke kunne mærkes her undtagen med vestlige Vinde.

Blanche. Hvem har De talt med? Broderen eller Søsteren?

Greven. Med Søsteren.

Blanche. Hun er noget simpel, ikke sandt?

Greven. Hun har vist en heftig Charakteer.

Blanche. Og Broderen? kjender De Noget til ham?

Greven. Kun af Udseende.

Blanche. Det er en forunderlig Mand, ikke sandt? (hun gjør sig Umage for at smile.) Skulde De troe det, at han virkelig indjager mig Frygt?

Greven. Frygt! Men hvorfor det? jeg seer slet ingen Grund dertil — det er endogsaa et meget smukt Menneske.

Blanche. Det veed jeg ikke, men jeg er bange for ham! . . . Det er rigtignok sandt, at da jeg første Gang saae ham, var det under saa besynderlige Forhold . . .

Greven. Under hvilke Forhold, kjære Cousine?

Blanche. Ja, jeg veed ikke rigtig, om jeg tør . . . men hvad jeg siger til Dem, bliver jo imellem os.

Greven. Det forstaaer sig.

Blanche (holder op med sit Arbeide). De veed, at ligefra min Barndom har Navnet Morel indgydt mig en Slags overtroisk Rædsel. Alt som jeg blev ældre og i dem saae min Families Arvefjender, blev denne Følelse hos mig mere rodfæstet. Jeg havde levet længe i deres Nærhed uden at jeg nogensinde havde seet enten Broderen eller Søsteren. Paa den eneste Vei, der var fælles for os Alle, saae jeg dem aldrig — Veien til Kirken.

Greven. Nu da?

Blanche. Det er omtrent tre Maaneder siden, at min Broder var taget til Carhaix. Jeg havde gjort en lang Ridetour, og det var allerede halvmørkt, da jeg pludselig saae et af Fabrikkens Værksteder i en flammende Belysning. Det var som en brændende Kirke, og Raab og Støi trængte fra alle Sider hen til mig. En pludselig Nysgjerrighed greb mig; jeg sporede min Hest ligehen til Indgangen, og der saae jeg, skjult i Mørket, et Skuespil, der forstenede mig ganske. Inde i et umaadeligt Galeri løb der en heel Armee af Arbeidere imellem hverandre. Rundtomkring saae jeg besynderlige Hjulværker og klapprende Maskiner. Ud af Ovnene flød der en brændende Lava, der kastede Ildsunker lige op til Hvælvingen. Midt i al denne Forvirring hørte jeg med korte Mellemrum en Stemme, der syntes at kommandere det Hele. Jeg saae iveiret. Paa det uhyre Bjelkeværk, der strakte sig henunder

Hvælvingen, stod der en Mand, en ung Mand, og uagtet den Skræk, hvormed jeg saae paa ham, var der dog i hans rolige Stilling, paa hans aabne Pande og i hans faste, afmaalte Stemme en forunderlig Storhed, der gjorde et dybt Indtryk paa mig. Pludselig syntes det mig, at hans Blik hvilede paa mig, at der i dette Blik laa en dyb Sørgmodighed, og jeg skyndte mig at komme bort.

Greven. Nu da, mit Barn?

Blanche. Da jeg kom tilbage til Slottet, var mit Blod i Oprør. Denne Scene havde efterladt hos mig Indtrykket af en umaadelig Kraft, som Intet kunde betvinge. Jeg frygtede desuden ogsaa for, at han havde seet mig, og jeg skammede mig.

Greven. Vist ikke.

Blanche. Om han havde seet mig, veed jeg ikke. Men ligefra det Øieblik har jeg oftere stødt sammen med ham. Det var, som om han søgte mig, og mere end engang har jeg troet, at han vilde tale til mig. Hvad vil min Broder sige, naar han en Dag opdager, at jeg, der hidtil har levet saa rolig og lykkelig, bliver forfulgt af denne Mand? Jeg veed ikke, om det er Frygt eller Had, men siden den Tid kjender jeg hverken til Hvile eller Søvn.

Greven (i en godmodig Tone). Deres Fortælling, kjære Cousine, forbauser mig sletikke, thi jeg har i min Ungdom havt et ganske lignende Eventyr.

Blanche (forbauset). De, Cousin?

Greven. Ja, netop jeg! I mine unge Dage havde jeg et poetisk Gemyt. En Dag i Høsttiden saae jeg ude paa Marken Catherine Plévin, Tanten til den lille Madeleine, der holder Bryllup idag; hun havde en Høtyv i Haanden og kastede under munter Sang det ene Neg efter det andet op paa Høstvognen. Som hun stod der i Solen med de nøgne Arme og den bare Hals, var hun et Billede paa landlig Skjønhed og Kraft, som jeg ikke kunde modstaae. Det var mig, som om jeg saae Kalypso midt imellem sine Nympher. Kun var det ikke Had eller Frygt, jeg følte i dette Øieblik, men netop Kjærlighed.

Blanche (smilende). Ja, saavidt er det ikke kommet med mig, kjære Cousin.

Greven. Nei, men med mig! Jeg vil spare Dem for at høre om alle de Lidelser og Kampe, som jeg dog tilsidst seirende gik ud af. Naar man lever tilbagetrukken som vi, bliver enhver Bagatel til en Begivenhed; Indbildningskraften virker med, og saaledes kan en dygtig ung Arbeider, der ved Nattetid kommanderer sine Kammerater, paa engang antage store Omrids og blive til en Ildaand, en falden Engel og saa videre.

Blanche (smilende). Det er nok muligt, og jeg takker Dem for Deres Forklaring. (Greven reiser sig.)

Blanche (reiser sig ogsaa). Vil De gaae?

Greven. Ja, kjære Cousine, Klokken er fire, og hvis jeg Klokken eet Qvarteer paa Fem ikke er med min Snøre nede ved Dammen, vil Solen staae stille af Forundring, og min Moder vil ordentlig skjænde paa mig.

Blanche. Farvel, kjære Cousin.

Greven. Farvel. (Han kysser hende paa Haanden og gaaer. Blanche følger ham til Døren.)

Femte Scene.

Blanche (alene). Han har gjort sig lidt lystig over mig, men jeg har dog faaet min Rolighed tilbage, og han har igjen bragt mig ned paa Jorden, (smilende) hvor jeg opholder mig kun altfor sjeldent. — Men, min Gud, hvor jeg er træt! Søvnen overvælder mig. (Blanche sætter sig ned.) Ja, hvem der blot kunde lade være at drømme. (Hun falder i Søvn. Georges Morel træder ind.)

Sjette Scene.

Blanche (sovende). Georges.

Georges (seer sig noget forlegen omkring i Baggrunden af Værelset). Her er slet Ingen. Jeg vil dog gaae ind her. (Han træder sagte ind i Salen og opdager pludselig Blanche.) Stakkels Barn! Hvilken Opvaagnen jeg bereder hende! Hendes værste Fjende kunde ikke .... (Han gaaer sagte hen til hende, lægger Haanden paa Ryggen af Lænestolen) og dog veed Gud, at jeg .... (han bøier sig ned over hende. Blanche skjælver. Georges farer et Par Skridt tilbage.)

Blanche (halvvaagen og uden at see Georges). Bestandig ham! At jeg dog aldrig kan blive fri for dette Syn! (Hun samler sine Tanker, seer sig omkring og faaer Øie paa Georges, der staaer ubevægelig; hun reiser sig op og raaber med Skræk:) Der er han!

Georges. Undskyld, min Frøken, jeg har ikke kunnet melde mig hos Nogen, og Tilfældet førte mig herind.

Blanche (i en stolt Tone). Hvem søger De?

Georges. Jeg ønsker at tale med Deres Herr Broder!

Blanche (gaaer forbi Georges uden at see paa ham og gaaer hen til Døren tilvenstre). Jeg skal lade ham det vide. (Marquien træder i det samme ind fra venstre.) Herren der ønsker at tale med Dig. (Marquien hilser alvorligt paa Georges, der bukker for ham. Blanche gaaer ud tilvenstre.)

Syvende Scene.

Georges. Marquien.

Marquien (i en kort Tone efter at have opfordret Georges til at sætte sig.) For at forkorte vor Samtale vil jeg tillade mig at

forudskikke, at De ikke behøver at sige mig Noget om min Stilling; jeg kjender den tilstrækkelig, den er saa fortvivlet som muligt. Jeg har tilbragt hele Morgenen med min Notar, og han har ikke ladet mig nogensomhelst Illusion tilbage. Min Gjæld beløber sig til femhundrede og halvtredsindstyvetusind Francs, og denne Eiendom, der er det Eneste, jeg har tilbage, er vurderet til sexhundrede tusinde. De er min Hovedcreditor, og De har Ret til at forlange idag, imorgen eller iovermorgen Tilbagebetalingen af betydelige Summer, som jeg ikke har. Vil De behage at tale og sige mig, hvad deres Hensigt er?

Georges. Hvis Deres Stilling, Herr Marquis, er saa fortvivlet, som De siger, haaber jeg, at De vil indrømme, at jeg har ingen Deel deri. Jeg har paa ingen Maade fremskyndet den Ulykke, der rammer Deres Huus. Det har tvertimod været mit Ønske at frie Dem derfor, og hvis mine tidligere Tilbud vare blevne bedre modtagne, vilde det ogsaa været lykkedes mig.

Marquien. Jeg takker Dem for den Interesse, De synes at vise mig; men for Øieblikket er det bedst, at vi indskrænke os til at tale om vore Forretninger. (Pause. Georges søger at bekæmpe sin Bevægelse.)

Georges. Jeg kommer altsaa tilbage til vore Forretninger. Det er aabenbart, at De ikke kan frelse dette Terrain, disse Skove eller dette Slot. Min Fabrikdrift kræver, at denne Eiendom ikke gaaer over i andre Hænder, naar den glider ud af Deres. Jeg tilbyder derfor at kjøbe den, og jeg overtager Deres Gjæld. Hvis De er enig deri, saa er her en Contrakt, som De blot behøver at underskrive.

Marquien. Og hvis jeg ikke gjør det?

Georges. Hvis De ikke gjør det, Herr Marquis, lader jeg Loven gaae sin Gang, og inden otte Dage er Deres Eiendom under Beslag.

Marquien. Hvad siger De! (Han reiser sig opbragt, men behersker sig strax; han gaaer hen tilvinduet.)

Georges (reiser sig). Jeg behøver ikke at tilføie, at De ved et retsligt Salg af Deres Eiendom vanskelig vil erholde den Sum, hvortil den er vurderet. De nævnte før sexhundrede tusinde Francs?

Marquien. Ja.

Georges. Det er Deres Eiendom værd for Kjøbere i Almindelighed; men for mig er den otte hundrede tusinde Francs værd, og det byder jeg Dem for den.

Marquien (seer stift paa ham). Skal det være en Almisse?

Georges. Nei. Hvis De havde bekymret Dem om Sligt, vilde De vidst, at de Jerngruber, som jeg i denne Tid har undersøgt, strække sig langt ind under Deres Skove. Denne Omstændighed giver Eiendommen naturligviis en forhøiet Værd for mig. Hvis De tvivler om, at det forholder sig saaledes, behøver De blot at forlange Tid til at overbevise Dem derom.

Marquien (seer forundret paa ham). Deres Ord er mig nok. (Han bliver ved i en mindre afmaalt Tone.) Jeg vil sletikke skjule for Dem, at denne uforudsete Omstændighed glæder mig. Den forandrer hele min Stilling og gjør, at jeg endnu besidder en Sum, der her i Landet er en Formue. Tillad mig derfor et Spørgsmaal! Naar jeg overlader Dem hele denne Eiendom med Alt, hvad der kan være Dem tilnytte, kan jeg da ikke beholde dette Slot og dets nærmeste Omgivelser? De vil let forstaae, hvilke Baand der knytte min Søster og mig til vor gamle Fædreneborg, og jeg vil takke Dem meget, om De kunde tage noget Hensyn dertil.

Georges. Herr Marquis, Contrakten omfatter, som De vil see, hele Eiendommen! Men lad gaae! Slottet og Haverne kunne vedblive at tilhøre Dem — dog paa et Vilkaar.

Marquien. Og det er?

Georges. De maa gaae ind paa det Forslag, jeg har gjort Dem tidligere: De maa være min Compagnon, ikke blot af Navn, men i Virkeligheden.

Marquien (heftig). Er det et Væddemaal? thi jeg seer ikke, hvad Gavn De kan have af at faae mig til Compagnon.

Georges. Den materielle Fordeel, Herr Marquis, vil kun være ringe, men den moralske Fordeel vil være saameget desto større, og den sætter jeg Priis paa.

Marquien. Jeg er ikke saa heldig at forstaae Dem.

Georges. Herr Marquis, jeg har min Stolthed, ligesom De har Deres; jeg har Principer, der ere mig dyrebare, og en Sag, der er mig hellig. Hvad De forlanger af mig er en Tjeneste, som jeg med Fornøielse vil vise en Ven, men aldrig en Modstander.

Marquien. Tag Dem iagt! Naar De motiverer Deres Tilbud saaledes, er det ikke længere en Gaade, men en Fornærmelse.

Georges. En Fornærmelse! Og hvorfor det? fordi jeg ønsker at knytte Dem til den Sag, som jeg selv forfegter? fordi jeg agter Deres Families Navn, Værdighed og Dyder saa høit, at dens Exempel alene synes mig istand til at bringe hele Landet ind paa den Vei, som jeg troer er den rette. Skulde De ikke selv være gjennemtrængt af den Sandhed, at den Fortid, hvis Traditioner De holder saa stærkt paa, er begravet for bestandig? De kan ikke gjøre Andet for den end begrave Dem under dens Ruiner, og hvis vi efter lange Kampe ere komne saavidt, at vi med Ærefrygt kunne see op til den hæderfulde Fortid, der er Deres Forfædres Værk, og som udgjør vort Lands Historie, kan da

De ikke være ligesaa retfærdig mod Nutiden, der er vort Værk, og mod Fremtiden, der er vort Haab. Vort Maal er at bekæmpe Uvidenhed, Fornedrelse, Fattigdom, og Trældom og jeg troer ikke, at der er Nogen, der kan føle sig fornærmet ved at deeltage i denne Kamp.

Marquien (reiser sig og siger med Alvor). Herr Morel, jeg beder Dem om at troe, at jeg ingenlunde er bleven uberørt af min Tid og dens Fremskridt — jeg har ofte beundret dem, men jeg har aldrig elsket dem! Jeg agter Deres Theorier, thi de ere smukke og høimodige, men jeg er ikke blind for, at der imellem slaaende Sandheder er ligesaa mange Illusioner. Naar De ved Kløgt og Opfindsomhed bedækker Jorden med Underværker, og naar De udbreder Oplysning og Velvære, saa bøier jeg mig dybt; men De bliver ikke staaende derved, og jeg spørger mig selv tidt, om De dog ikke berøver Menneskene langt mere, end De giver dem. Naar De løsner Baandet mellem Undersaat og Fyrste, Vasal og Herre, Søn og Fader, Menneske og Gud, saa spørger jeg mig selv, om De ikke løsner med det samme det Baand, der af alle er det nødvendigste og helligste, Ærefrygtens! Tag Resignation og Ærefrygt bort af denne Verden, saa kan De forøge Materien, saameget De vil, den vil aldrig blive saa stor, at den kan udfylde den dødelige Tomhed, som De har fremkaldt i det menneskelige Bryst. Derfor er det, at Deres Doctriner forekomme mig farlige, og derfor vil jeg bekæmpe dem med mit Ord og mit Exempel, saalænge jeg lever! Giv mig Deres Papir — jeg er beredt til at underskrive det. (**Georges** bukker og rækker ham Contrakten.) Altsaa om otte Dage tager De min Eiendom i Besiddelse — lad gaae! (Han gaaer hen for at underskrive, men standser pludselig.) Herr Morel, tør jeg bede Dem om at give mig nogle faa Minutters Frist — jeg vilde gjerne tale et Par Ord først med min Søster.

Georges. Jeg forlader Dem, Herr Marquis.

Marquien. Hvis jeg tør bede Dem, saa gaa ikke altfor langt bort. (**Georges** bukker og gaaer. **Marquien** ringer, **Alain** træder ind.)

Ottende Scene.

Marquien. Alain.

Marquien. Sig til Frøken Blanche, at jeg ønsker at tale med hende.

Alain. Strax! Herr Marquien er saa bleg — De er da ikke syg?

Marquien. Nei. Giv mig et Glas Vand! (**Alain** rækker ham det.) Gaa saa!

(**Alain** gaaer.)

Niende Scene.

Marquien alene. Strax efter **Blanche.**

Marquien. Hvis noget Øieblik kan være bittrere end Døden, saa er det dette. (Blanche træder ind og standser pludselig ligesom forskrækket over Marquiens Stilling.)

Blanche. Men Broder!

Marquien (griber hendes Haand). Blanche, mit Barn! samle alt dit Mod og din Godhed — Dit Mod for dig selv, din Godhed for mig!

Blanche. Min Ven.

Marquien. Min kjære Søster. Da Du overlod mig hele din Formue, maa Du nødvendigviis have tænkt paa, at Du ikke blot gjorde Afkald paa Livets Glæder, men at Du ogsaa vilde komme til at gjøre Bekjendtskab med dets Sorger. Det blev da min Pligt at fjerne Sorgerne fra Dig, men jeg har ikke kunnet opfylde denne Pligt. Kan Du tilgive mig?

Blanche. Men Broder, i Himlens Navn! . . .

Marquien. Mit Barn, lad mig fatte mig kort! I mine Bestræbelser for at haandhæve Husets Rang og for at fortsætte Familiens nedarvede Tilbøielighed til at gjøre Godt og foregaae med et godt Exempel, har jeg tilsidesat al Forsigtighed og Beregning. Vi ere ruinerede.

Blanche. Ruinerede! Hvor Du er god! Du siger ikke, at det er mig, mine Lyster, mine Daarskaber, mine kostbare Lyster, der har fremkaldt vor Undergang — o jeg Ulykkelige! og Du beder mig om Tilgivelse . . . . (hun kaster sig i hans Arme.)

Marquien. Anklag ikke Dig selv! Min eneste Lykke i denne Verden er at kunne gjøre Dig lykkelig! . . . . Vær nu modig, hvis Du vil, at jeg skal være det. (**Blanche** seer op.) Blanche! jeg maa endnu idag sælge dette Gods . . . . disse Skove . . . . Alt . . . .

Blanche (i en bedrøvet Tone). Ogsaa dette Slot?

Marquien. Ja, maaskee. Det er vor Nabo, Herr Georges Morel, der bliver den fremtidige Eier.

Blanche (heftig og halv sagte). Han!

Marquien. Jeg indseer, at den største Sorg for Dig vil være den at forlade dette Slot, som indeslutter alle dine bedste Erindringer. Hvad vi beholde tilbage er tilstrækkeligt for os til at leve paa dette Sted. Herr Morel vil ogsaa overlade os Slottet, men paa det Vilkaar, at jeg skal være hans Compagnon og altsaa gaae over til hans Parti. (**Blanche** seer paa sin Broder med en Slags Rædsel.) Inden jeg svarer ham, har jeg villet raadføre mig med Dig.

Blanche. Jeg takker Dig, kjære Broder, men det er overflødigt — vi pleie jo at have samme Mening om Alt — og især om

Alt, hvad der angaaer Æren. (Hun rækker ham Haanden, som Marquien griber heftig. Alain træder ind.)

Marquien (til Alain). Siig til Herr Morel, at jeg vil vente ham. (Alain gaaer. Til Blanche.) Om et Øieblik, mit kjære Barn, skal jeg meddele Dig mine Planer. (Georges træder ind fra Baggrunden.)

Tiende Scene.

Marquien. Blanche. Georges.

Marquien. Herr Morel, jeg takker Dem for Deres Artighed og beklager, at jeg har ladet Dem vente. De skal ikke vente længer. (Han underskriver Contrakten. Georges gjør en Bevægelse.) De har vel ogsaa en Copie af den? (Georges rækker ham den) See saa! Om otte Dage er De her den eneste Herre.

Georges. Herr Marquis, tillad mig at spørge Deres Frøken Søster, om der her i dette Slot eller i Parken er nogensomhelst Gjenstand, som hun i en særegen Grad interesserer sig for — det vil da være mig kjært, at tage alle mulige Hensyn til hendes Ønsker.

Marquien. Hører Du, Blanche?

Blanche. Nei, der er Intet. (Georges bukker for hende og derpaa for Marquien.)

Marquien. Farvel, Herr. Morel. (Georges gaaer.)

Ellevte Scene.

Marquien. Blanche.

Blanche (Efter en Pause). Troer Du ikke, kjære Olivier, at disse otte Dage, der ere indrømmede os, ville blive meget lange og piinlige for os, og at vi hellere strax burde tage bort, medens vi endnu have hele vort Mod?

Marquien. Jeg har selv tænkt paa det Samme. Det er bedst at tage bort endnu iaften eller strax, om Du vil.

Blanche. Ja, strax.

Marquien. Godt! Vi vil tage hen til Familien Penmarch paa nogle Dage, og saa vil vi see at skabe os en ny Tilværelse. Tro ikke, at vi ere bragte til Bettelstaven — med en Smule Klogskab ville vi udmærket komme ud af det, og Du behøver ikke engang at slaae Haanden af dine Fattige.

Blanche. Hvor Du er god!

Marquien. Nu giver jeg mine Ordrer og er strax hos Dig igjen. (I Døren). Fat Mod! (Han gaaer ud tilvenstre).

Tolvte Scene.

Blanche (alene. Hun vinker til Broderen. Saasnart Marquien er borte, seer hun sig bekymret omkring). Saa det er ingen Drøm! . . . . Det er Alvor, at vi skal forlade alt dette . . . . o min Gud! (Hun tager nogle Blomster i en Vase og trykker dem til sine Læber) Farvel da, alle mine Erindringer om Slægt, Barndom og Lykke! (Hun giver Slip paa Blomsterne) Farvel, Alt, hvad jeg har elsket — Alt, hvad der har elsket mig! O Gud, mit Hjerte brister — hvor faaer jeg dog Kraft fra til at udholde alt dette! (Hun kaster sig paa Knæ med Hovedet i Lænestolen og hulker. Hun reiser sig hurtig og torrer sine Øine.) Det er min Broder! . . . . Nei, han skal ikke see mig græde. (Marquien kommer; hans Ansigt har et lidende Udtryk, som han neppe kan beherske).

Trettende Scene.

Marquien. Blanche.

Marquien (med et tvungent Smil). Saa, mit kjære Barn!

Blanche (tager Kappen, som den gamle Anne lagde tilside). Jeg er færdig.

Marquien. Du er kjæk! Vi ville indbilde os, at vi gaae en Aftentour som sædvanlig.

Blanche. Ja kom!

(Marquien gaaer hen til Baggrunden og aabner Døren; derpaa vender han sig hurtig om og rækker Armene med sin Søster med et Udtryk af Fortvivlelse. Blanche kaster sig i hans Arme).

Blanche. O, min Broder.

Marquien (bedækker hende med Taarer og Kys). Stakkels Barn!

Changement.

Slotshaven hos Familien Penmarch. Alt seer øde og forladt ud. Tilvenstre et Par Alleer, der føre til det gamle Slot. Tilhøire Udkanten af en Dam, hvis Bredder ere bedækkede med høit Græs og beskyggede af gamle Træer. I Baggrunden Skove, hvorigjennem man opdager det slanke Spir af en Landsbykirke. En gammel Bænk.

Fjortende Scene.

Greven af Penmarch. Vicomten.

(De komme Begge To ind fra Venstre med deres Fiskeredskaber paa Skuldrene og gaae henimod Bredden af Dammen. Solnen følger dagefter med en sørgmodig Mine).

Greven (gjør sin Fiskestang istand). Jeg troer nok, Charles, at vi iaften ere heldigere end imorges.

Vicomten (ligeledes). Troer Du det, Papa!

Greven. Ja, Vinden har dreiet sig og er bleven sydlig i Løbet af Dagen — der er endogsaa Udsigt til Storm!

Vicomten (i en sørgmodig Tone). Saameget desbedre! (Han gjør en utaalmodig Bevægelse, idet han søger at bringe sin Snøre i Orden).

Greven. Stamp ikke med Fødderne! Det gaaer ud over os siden.

Vicomten. Hvor skal vi sætte os?

Greven. Derhenne imellem Rørene! Der er bestemt en god Plads! (Han synger) „Og Havets Drot skal lokkes til sit Buur!" Nu skal vi forsøge. (Han kaster Snøren ud.) Det er dog et behageligt Øieblik, Charles!

naar man begynder at fiske. Man gjør det med en Blanding af Haab og Frygt, der uvilkaarlig faaer Hjertet til at banke.

Vicomten (kaster sin Snøre ud). Jeg generer Dig da ikke her, Fader.

Greven. Nei, ikke det mindste. Saae Du Madeleine i sin Brudedragt?

Vicomten. Nei, kjære Papa.

Greven. Hun er virkelig meget net . . . . hun erindrede mig om sin Tante Catherine, der i sin Ungdom var en ualmindelig smuk Person.

Vicomten. Du har Bid, Fader.

Greven (meget ivrig). Tys! Vent lidt, blot det ikke er en Aal! Jeg holder ikke af Aal. Man kan næsten ikke faae dem af Krogen . . . . Nei! . . . . Nu feer jeg det . . . . det er en Karpe! Det er ganske vist en Karpe! . . . . Rør Dig ikke af Pletten, min Søn . . . . (Han trækker pludselig Snøren op.) Ak, jeg trak altfor hurtig til mig! Men det var en Karpe, Charles, ikke sandt? en uhyre Karpe, ret et Monstrum!

Vicomten. Det var det nok.

Greven. Jeg var altfor hurtig . . . . det er nu min Feil. Hvor det er ærgerligt, at man ikke kan bedre beherske sig! Men maaskee den kommer igjen! (Han kaster igjen Snøren ud).

Vicomten. Det vil vi haabe. (Pause.) Papa, veed Du, at jeg skal være Soldat til næste Aar?

Greven. Ja, min Ven.

Vicomten. Hvis jeg ikke trækker mig fri, saa skal jeg vel afsted?

Greven. Nei, nei! Du veed, at det er imod vor Families Principer at befatte sig med Stigt! Jeg maa see at skaffe Dig en Stedfortræder.

Vicomten. Jeg er bange for, at det vil blive Dig for dyrt.

Greven. Det er jeg ogsaa, men jeg tænker nok, at min Fætter, Marquien af Guy-Chäiel kommer mig lidt tilhjælp.

Vicomten (slipper Snøren med et heftigt Udbrud af Utaalmodighed og gaaer hen til venstre). Nei, nei, kjære Fader! jeg beder Dig indstændig, lad mig dog endelig gaae til Armeen, ellers svarer jeg ikke for Noget! Jeg vil være Soldat, enten Du ønsker det eller ikke.

Greven (bliver i det første Øieblik ganske forskrækket, men fatter sig og gaaer hen til sin Søn. I en mildt bebreidende Tone.) Hvad var det, Du sagde, min Søn?

Vicomten (heftig og bevæget). Tilgiv, kjære Fader; jeg elsker og jeg ærer Dig, men naar jeg tænker paa den Tilværelse, jeg gaaer imøde, naar jeg tænker paa, at jeg skal leve et langt, tomt og ørkesløst Liv uden Fremtid, uden Ære, uden Fædreland, saa er jeg nærved at blive afsindig. Jeg vilde ønske, at jeg var Søn af en Dagleier og havde Lov til at være en Mand! Jeg beder Dig, Fader, hav Medlidenhed med mig! Jeg kjender dine Principer, og jeg ærer dem; men det kan ikke vanære Nogen at være Soldat! Jeg har Soldaterblod i mine Aarer — lad mig da blive Soldat.

Greven. Min Søn, jeg vil ikke disputere med Dig om vore Principer, jeg vil kun appellere til dit Hjerte. (Rørt.) Jeg er gammel, jeg er fattig, jeg er ene, og jeg har kun een Glæde i mit Liv — det er Dig! Forlad mig ikke!

Vicomten. Nei, Fader! nei. (Han kysser Grevens Haand, som denne rækker ham).

Greven. Jeg takker Dig.

Vicomten. Tillad blot, at jeg idetmindste i Afstand tager nogen Deel i det, der foregaaer i den levende Verden! Hvis Du blot vilde tillade mig engang imellem at tale med Dig om det, der bevæger sig i min Tid og i mit Fædreland, saa vilde det allerede være mig en Trøst.

Greven. Ja, det tillader jeg Dig gjerne, og det vil more mig selv, thi jeg tilstaaer, at jeg mangen Gang selv har fundet din Bedstemoders Anskuelser om en Adelsmands Pligter altfor beynderlige. Da hun i Juli 1830 befalede mig at nedlægge Kaarden, søgte jeg forgjeves at omstemme hende. Du kjender min Moder . . . . hun er noget stolt og taaler ingen Modsigelse . . . . hun hører ogsaa til Huset Lothringen — det er gjennem hende, at vi ere beslægtede med Huset Lothringen, veed Du!

Vicomten. Ja, jeg veed det, (sagte) ulykkeligvis!

Greven. Jeg adlød hende, men det kostede mig meget, og siden vi nu engang ere paa det Kapitel, min Søn, saa skal Du see, at din Fader ogsaa har havt sine Fristelser og sine Anfegtelser. Dengang vilde min Moder, ligesaa lidt som nu, tillade, at nogensomhelst Lyd udenfra maatte trænge ind i hendes Huus. Jeg var født Soldat og havde Kammerater i Armeen i Afrika. Da jeg ikke kunde være hos dem, vilde jeg idetmindste vide, hvorledes det gik dem . . . . jeg begik derfor en forunderlig Daarskab . . . . jeg abonnerede ganske hemmeligt paa en Avis.

Vicomten (henrykt). Er det muligt! (Han tager en Avis op af Lommen.) Det gjør jeg ogsaa! her skal Du see, Papa!

Greven. Hvad seer jeg! Det gjør Du ogsaa, Ulykkelige!

Vicomten. Ja, det har jeg gjort i tre Aar, ligeviden man begyndte at slaaes paa Krim og i Italien. Jeg elsker Soldaterlivet ligesom Du, og naar jeg ikke kan være med, saa vil jeg dog idetmindste vide, hvad der foregaaer.

Greven (livligere). Ja, Du har Ret, og Du maa ogsaa gjerne fortælle mig Noget derom. Ikke sandt, det vil Du nok?

Vicomten. Heller end gjerne.

Greven. At sige, naar vi er alene.

Vicomten (ivrig). Naturligviis, thi seer Du, Papa, vi ere da først og fremmest Franskmænd, ikke sandt?

Greven (der lader sig rive med). Ja, ganske vist er vi Franskmænd. (Han tager ham under Armen.) Du maa heller ikke troe, at jeg hører til dem, der mene, at vi ikke har havt nogen Bedrift efter Fontenoy — der har vist ogsaa været leveret hæderlige Træfninger efter den Tid!

Vicomten. Fontenoy, Papa! Fontenoy! Ja, det var ganske net, men hvad siger Du om Batailler med trehundrede tusinde Mand og ferhundrede Kanoner! Det er noget Andet!

Greven (ivrigt). Ja, ja, Krigskunsten har gjort betydelige Fremskridt, især Artilleriet og Ingenieurerne, det nægter jeg slet ikke — men vi havde dengang et udmærket Cavalleri.

Vicomten (ligesaa). Det har vi endnu! Og saa er vort Infanteri det første i Verden! Du skulde have seet vore Infanterister ved Alma, Magenta og Solferino! hvor de forstod at bruge deres Bajonetter! . . . . Men det skal jeg fortælle Dig Altsammen.

Greven. Virkelig! Saa de slaaes godt?

Vicomten. Ja, som Løver!

Greven. Det forundrer mig slet ikke, man kan see det alene paa deres Marche. (Han begynder at marchere.) Naar de begynde paa dette Trit, saa mærker man strax . . . .

Vicomten (enthousiastisk). At der er Intet at stille op!

Greven (i høieste Grad eralteret). Nei, de maae sluge Alt med Hud og Haar! (Han standser pludselig.) Tys! der kommer din Bedstemoder! Vi kan fortsætte siden. (Han løber hen til sin Fiskestang. **Vicomten** følger efter.)

Femtende Scene.

De Forrige. **Enkegrevinden** (kommer ind fra Venstre med et Strikketøi i Haanden).

Grevinden (i en alvorlig og høitidelig Tone). Naa, mine Børn! Hvorledes gaaer det med Fiskeriet?

Greven. Ak, det er tyndt, meget tyndt.

Grevinden (sætter sig ned). Det forundrer mig. Jeg troede, det var omvendt, thi det forekommer mig, at der er en Storm i Anmarche!

Vicomten. Hvad siger Deres Barometer?

Grevinden. Tal ikke til mig om mit Barometer! Hvad skal man sige om et Instrument, der vedbliver haardnakket at staae paa Storm, naar Himlen er aldeles skyfri? skal jeg lære det, hvorledes Veiret er? Det er ogsaa en Frugt af disse Jernbaner! Siden vi har faaet denne uophørlige Zittren i Jordbunden, er der ikke et Barometer i ti Miles Omkreds, der holder Stand. Det er et Factum, der ikke trænger til Commentar. (Plévin kommer ind fra Høire.)

Sextende Scene.

De Forrige. **Plévin** (i ærbødig Afstand og med Hatten i Haanden).

Grevinden. Hvad vil Du, Plévin?

Plévin. Det er min Broderson, den lille Yvon, der er kommen hertil i Anledning af sin Cousines Bryllup. Han kommer lige fra Brest, hvor han ligger i Garnison, og vilde gjerne have den Ære at gjøre Fru Grevinden sin Opvartning.

Grevinden. Lad ham komme!

Plévin (forlegen). Ja, Fru Grevinde, men Tingen er, at han er i en Uniform, som De ikke holder af, og han tør ikke lægge den af.

Grevinden. Lad ham kun komme! (Hun sætter sig paa Bænken.)

Plévin (gaaer ben til Coulissen) Pst! Yvon! (Greven og **Vicomten** stille sig ærbødig ved Siden af den gamle Dame. **Plévin** gaaer, idet **Yvon** træder ind.)

Syttende Scene.

Greven. Grevinden. Vicomten. Yvon (i Uniform som Corporal; han har et Par Medailler paa Brystet).

Grevinden (med Værdighed). Goddag, Yvon! Det glæder mig at see Dem.

Yvon (trækker sig i Knebelsbarterne). Mig ogsaa at hilse paa Fru Grevinden.

Grevinden (sagte til Greven). Han lugter af Tobak! (høit) Naa, unge Mand, De har altsaa svoret til Fanen?

Yvon. Ja, Fru Grevinde.

Grevinden. En Fane, der uheldigviis ikke er min.

Yvon. Ja, det er rigtignok uheldigt, for det er en meget god Fane.

Grevinden (i en tør Tone). Hvor kommer De sidst fra?

Yvon. Fra Pekin, Fru Grevinde.

Grevinden. Fra Pekin! (Til Greven) Fra Pekin!

Greven. Ja, jeg hører det nok, Moder.

Grevinden (til Yvon). Det er vel Deres Spøg?

Yvon. Nei, jeg bærer mig nok for at spøge med Fru Grevinden.

Grevinden. Og hvad har De bestilt i Pekin, hvis det ikke er indiscret at spørge derom?

Yvon (militairisk). Jeg har hørt, at det var i et Handelsanliggende og for at hævde Flagets Ære.

Grevinden (med et bittert Smil til Greven). Hvor man fører dem bag Lyset, de Stakler! (høit) Siig mig, unge Mand, hvorledes er Aanden i Armeen?

Yvon. Aanden i Armeen?

Grevinden. Ja, naar man saaledes slæber Jer til Verdens Ende, kan den da umulig være god.

Yvon. Jo, det er den rigtignok, for jeg skal sige Fru Grevinden, man holder nok af at see sig lidt om, og desuden er China slet ikke noget kjedeligt Sted. Vi har moret os brillant der — især ere Soldaterne udmærkede i deres gule Slobrokke med malede Abekatte baade paa Brystet og paa Ryggen og med Flitsbuer fra Verdens Skabelse, ja det er rigtignok Krigsfolk, som man kan more sig over! (Han leer høit.)

Grevinden (sagte til Greven). Han er noget dum. (Hun reiser sig og siger høit til Greven) Giv mig din Arm, min Søn! jeg vil gjøre mig en lille Promenade. (Idet hun gaaer forbi Yvon) Det har glædet mig at see Dem, unge Mand!

Yvon. Mig ogsaa, Fru Grevinde, mig ogsaa.

Grevinden (til Greven). Han er meget dum. (Hun gaaer ud tilvenstre med Greven.)

Attende Scene.

Yvon. Vicomten.

(Vicomten har fulgt Grevinden til Udgangen; derpaa gaaer han hurtig tilbage til Yvon.)

Vicomten (giver ham Haanden). Goddag, Yvon! hvorledes har Du det?

Yvon. Godt, Hr. Vicomte! Deres naadige Bedstemama er bestandig den samme.

Vicomten. Javist . . . Men sig mig, hvad er det, Du har der? er det Krimmedaillen?

Yvon. Ja, Hr. Vicomte.

Vicomten. Det kan jeg lide! Og den der, det er jo Medaillen fra Italien — Du har altsaa gjort Felttoget med i Italien, Yvon?

Yvon. Ja, Hr. Vicomte.

Vicomten. Det var nok noget Andet end i China, hvad?

Yvon. Ja, det troer jeg! Det er en Fornøielse at have med disse Østerrigere at gjøre! Det er raske Folk, og de slaaes godt.

Vicomten (afsides og forgnmodig). Hvor han er lykkelig! (høit) Hør, sig mig, det er vel Rømnaalen, som Du har der?

Yvon. Ja, Hr. Vicomte.

Vicomten. Og Patrontasken, har Du den der?

Yvon. Ja altid.

Vicomten (føler paa Yvons Gamacher). De ere vel af Læder?

Yvon. Ja.

Vicomten. Det er udmærket! Har Du ingen Bajonetsabel? Ikke andet end Hirschfængeren? falder den godt i Haanden?

Yvon. Meget godt — vil De selv prøve? (Han trækker Sablen.)

Vicomten (griber den ivrigt). Lad mig see! . . . Saadan, ikke sandt? ja den er god nok . . . det er et godt Vaaben! (Han gjør et Par Udfald. I det samme kommer Grevinden tilbage; han bliver staaende ganske forlegen.)

Nittende Scene.

De Forrige. Grevinden. Greven.

Grevinden. Hvad er det! Er Du fra Forstanden, Charles!

Vicomten. Jeg vilde blot prøve Yvons Sabel.

Grevinden. Ja, det er vist meget morsomt. (Hun gaaer hen tilhøire.) Nu vil vi ikke opholde Dem længere, Yvon.

Yvon. Farvel, Fru Grevinde. (Han giver Vicomten Haanden.) Farvel. (Med et Blik til Grevinden, sagte, idet han gaaer:) Farvel, Pagode!

Tyvende Scene.

Grevinden. Greven. Vicomten.

Grevinden. Veed Du, hvad der foregaaer, medens Du gaaer her som en Tosse og leger med Yvons Sabel? hele Befolkningen er fortvivlet, og din Fader og jeg allermest.

Vicomten. Men hvad er da skeet, Fader?

Greven. Ak, man siger, at Marquien af Guy-Chatel er i Bund og Grund ruineret.

Vicomten. O, min Gud!

Grevinden. Ruineret, udplyndret, forjaget — og veed Du af hvem? af denne afskyelige Morel, hvis Bedstefader beslog min Faders Heste, thi jeg husker meget godt, at jeg har seet ham staae udenfor sin Dør og lægge Sko paa.

Vicomten. Men er det ogsaa vist?

Grevinden. Hvorledes skulde det ikke være vist? alle deres Tyende staae jo og græde herude i Gaarden. Familien Guy-Chatel har vistnok altid havt vel store Pretentioner! At de vil udlede deres Herkomst fra Hertug Nomenoë er efter min Mening taabeligt, men de høre alligevel til vore ældste Familier, og deres Fald er en Ulykke for hele Provindsen.

Vicomten. Skal vi ikke strax ile hen til Slottet, kom Fader! (Marquien og Blanche komme i det samme fra den Vei, der fører bag om Dammen.)

Greven. Det er forsilde, min Søn, thi der er de! (De tage Begge Hattene af.)

Enogtyvende Scene.

De Forrige. Marquien. Blanche.

Marquien (med Værdighed). Jeg formoder, Cousine, at De allerede kjender vor Ulykke. Vi komme for at tye til Deres Gjæstfrihed i nogle Dage.

Grevinden. De ere os Begge velkomne, og vi takke Dem for den Ære, De viser os. Min kjære Cousine! . . . (hun afbryder sig selv midt i sin høitidelige Tone og siger blødt og hjerteligt:) Stakkels Barn! (Hun tørrer sine Øine.)

Blanche. Min Frue! (Greven og Vicomten trykke Marquiens Hænder.)

Greven. Og denne Ulykke kan ikke forhindres?

Marquien. Nei, det er umuligt. Min Søster vil efter sit eget Ønske tage til Klostret „Den hellige Joseph af Pleyben", der er stiftet af hendes Forfædre. Hun kommer ikke som en Tiggerske, thi hun eier endnu en Medgift, der er hendes Navn værdig.

Blanche. Jeg beder Dig endnu engang . . . .

Marquien. I det Punkt er min Beslutning ubrokkelig. Hvad mig selv angaaer, saa vil jeg tage Opholt i det forfaldne Taarn ude paa Heden, som Ingen tænker paa at fratage mig. Der vil jeg slaae mig til Ro og ende mine Dage paa det Sted, hvorfra min Familie har sit Udspring.

Grevinden (bevæget). Mine Børn og mine Venner, jeg beder Dem undskylde min Svaghed. Jeg burde foregaae Dem med et Exempel paa Mod, men der er Øieblikke, hvor min høie Alder gjør sin Ret gjældende. Jeg har seet efterhaanden alt det bukke under, som jeg har elsket paa denne Jord; tilsidst bliver det formeget. (Man hører Klokkerne ringe Angelus i det Fjerne). Men lad os opløfte vore Tanker og velsigne den Haand, der tugter os, og lad os huske paa, at den, der bøier os i Støvet, kan reise os igjen. (Greven og Vicomten blotte deres Hoveder alvorligt. Marquien beholder Hatten paa. Grevinden vender sig om til ham). Vil De ikke forene Deres Bønner med vore?

Marquien (i en haard Tone). Bed mig ikke derom i dette Øieblik. (Grevinden seer til Blanche, som gaaer hen til ham og siger i en bønlig Tone:)

Blanche. Min Broder!

Marquien. Ikke i dette Øieblik!

Blanche. Min Broder, jeg bønfalder Dig, sig med os Andre: Hans Navn være velsignet!

Marquien (seer paa hende, han vakler endnu et Øieblik, derpaa blotter han Hovedet og siger med en skjælvende Stemme:) Hans Navn være velsignet!

Toogtyvende Scene.

De Sorrige, **Plévin**, senere **Madeleine**, **Tina**, **Jeannick**, **Soël**, **Bønder** og **Bønderpiger**.

Plévin (i en forlegen Tone). Om Forladelse, Fru Grevinde . . . . om Forladelse, Frøken . . . . det er min Datter, der efter gammel Skik vilde begive sig op paa Slottet med sine Brudepiger . . . men nu veed hun ikke, om hun tør.

Blanche. Hvorfor ikke? Lad hende komme! Jeg vil ikke have, at vor private Sorg skal forstyrre noget Menneskes Lykke.

Plévin (kalder). Madeleine!

(**Madeleine** kommer ind med sine tre Brudepiger. De ere Alle klædte i Landets Brudedragt med en Mængde Baand af Guld og Sølv, Galoner, Tresser og Axelstykker med straalende Guldbrydelser, der give dem et madonnaagtigt Udseende. De gaae Alle hen til Blanche. Bønder i Festdragt med et bredt, hvidt Bælte, der fastholdes af et stort Kobberspænde, følge efter. Derpaa Tjenere fra Slottet, hvortmellem **Jeannick**. I samme Øieblik seer man den gamle Soël henne ved Dammen, hvor han bliver staaende i Skyggen og betragter denne Scene med et vildt Blik.)

Madeleine (knæler og rækker Blanche en Bouquet, idet hun hvisker i en rørt Tone:) Held og Lykke over Dem og Deres Huus!

Blanche (smiler sørgmodigt, tager imod Bouquetten og løfter Madeleine i Veiret). Tak for Dine gode Ønsker. (Hun tager et Kors af, som hun bærer om Halsen.) Her, mit Barn, er min Brudegave. (Til Brudepigerne:) Og I, mine Kjære, tager imod dette. (Hun tager sine Ringe af og giver dem til de unge Piger. Hun vender sig fra dem.) Og Du, min lille Page, er Du ogsaa der? Tag denne Ring til Løn for din Sang.

Jeannick (tager imod Ringen og kysser hendes Haand).

Blanche (vender sig om og tiltaler Tjenerne og Bønderne, der omgive hende). Jeg glemmer Ingen og haaber, at Ingen af Eder vil glemme mig. Holder bestandig med Troskab ved Eders gamle Skikke og forsømmer ikke Eders smukke Fester, som jeg har elsket saa høit. (Kort og med halv Stemme:) Kom Broder! (Hun støtter sig til Broderens Arm og gaaer. Grevinden, Greven og Vicomten følge efter. Alle fjerne sig undtagen Soël og Jeannick. Den sidste har sat sig paa Bænken og skjuler sit Ansigt i sine Hænder.)

Treogtyvende Scene.

Soël. Jeannick.

Soël (rører Jeannick ved Skulderen). Jeannick!

Jeannick. Bedstefader!

Soël. Gaa strax hen til Fabriken.

Jeannick. Ja, Bedstefader.

Soël. Spørg der efter Hr. Morel og leveer ham Frøkenens Ring.

Jeannick. Ringen?

Soël. Du skal sige ham, at Frøkenen sender Dig, at hun vil tale med ham alene, at hun kommer i Aften hen til Kapellet, naar Vielsen finder Sted, og at hun paa Tilbageveien venter ham paa Heden ved den lille Bakke med Korset.

Jeannick. Men, Bedstefader! hvad er din Hensigt? Vil Du lokke Hr. Morel i en Snare? Du vil da ikke gjøre ham Fortræd, Bedstefader?

Soël. Ti og gjør, som jeg har sagt!

Jeannick. Nei, Bedstefader! Du har noget Ondt ifinde — nu seer jeg det tydeligt.

Du kan ikke forstille Dig for mig! .... Du vil dræbe Hr. Morel, men Du veed ikke, at Du dræber Blanche med det samme! (Hoël gjør en Bevægelse). Ja netop Blanche! .... O gjør det ikke, Bedstefader! Hun er vor gode Engel. Jeg vilde give mit Liv tusinde Gange for at frie hende for enhver Sorg. Nei, hun overlever det ikke, og naar hun er død, hvad har saa vi Andre at leve for?

Hoël. Ti! hvad forstaaer Du Dig paa det? Der er Ingen, der elsker hende og hendes Familie høiere end jeg! Det er netop derfor, at Du skal gaae derhen. Det er den eneste Frelse for os Alle! (i en vild Tone) Vil Du, eller vil Du ikke?

Jeannick (fjælvende). Jeg vil, Bedstefader! jeg vil! ...

Hoël. Saa paa Knæ og sværg, at Du vil gjøre, som jeg har sagt.

Jeannick (paa Knæ). Ja Bedstefader!

Hoël. Saa gaa!

Tredie Act.

(En vild Hede. Tilvenstre et Granitkors, paa hvis Arme der efter Landets Skik hænger flere udskaarne Figurer. Tilhøire en Klippesti. I Baggrunden et Dalstrøg, hvort man hist og her seer Ruiner af gamle Borge og Levninger fra Druidernes Tider. Tæt ved Klippestien Levninger af et gammelt Tempel. Det er henimod Aften.)

Første Scene.

Hoël (staaer oppe paa Klippestien og støtter sig til sit Gevær. Man hører langt borte Sang og Lyden af Sækkepiber, der kommer nærmere og nærmere. Han lytter). Ja, nu komme de fra Capellet, og saa skal de pynte Korset med Blomster efter Skik og Brug, men de gaae strax videre. (Man hører Sangen ganske tæt ved. Hoël gaaer ned tilhøire og skjuler sig i Skyggen af Ruinen. Strax efter kommer en Trop af dandsende Bønder og Bønderpiger i deres Festdragt frem oppe paa Stien. Hoël har sat sig ned paa en Steen.)

Anden Scene.

Hoël. Madeleine. Tina. Geneviève. Bønder og Bønderpiger.

(De komme frem paa Scenen og synge følgende Vexelsang til en gammel Melodie:

1.

Bønderne:
Aliké! min Lille, Smukke!
Ønsk Dig Noget af din Ven!
Hør hist Turteldiuen klukke —
Vil Du, jeg skal bringe den?
Aliké! Aliké!
Vil Du, jeg skal bringe den!

Pigerne:
Gaa din Vei, Néan Keddé!

2.

Bønderne:
Aliké! stig kan Du høre
Nattergalen fløite hist?
Hvis dit Hjerte det kan røre,
Strax jeg henter den forvist!
Aliké, Aliké!
Strax jeg henter den forvist!

Pigerne:
Gaa din Vei, Néan Keddé!

3.

Bønderne:
Aliké! min Oval Du lindre!
Ønsk Dig Noget af din Ven!
Seer Du Aftenstjernen tindre,
Vil Du, jeg skal bringe den?
Aliké, Aliké!
Vil Du, jeg skal bringe den?

Pigerne:
Gaa din Vei, Néan Keddé!

4.

Bønderne:
Aliké, min Sjæls Veninde!
Sig mig da, hvad Du har kjær!
Kan mit Hjerte Naade finde,
Veed Du jo, at dit det er!
Aliké, Aliké!
Jeg mit Hjerte bringer her!

Pigerne:
Giv mig det, Néan Keddé!

(Derpaa dandse de om Korset og de unge Piger bedække det med deres Bouquetter og Krandse. **Madeleine** gaaer bort fra de Andre og nærmer sig til Hoël, som hun har faaet Øie paa.)

Madeleine. Naa! vil Du ikke ogsaa gaae med ned til Forpagtergaarden? Vi skal dandse hele Natten paa det nye Logulv!

Hoël. Jeg er ikke stemt til Lystighed. Gaa din Vei, mit Barn!

Madeleine. Du tænker paa vor unge Frøken, og det gjør jeg ogsaa, kan jeg troe. Jeg veed ikke, hvorledes det er, jeg har langt mere Lyst til at græde end til at synge. Men hun har jo selv sagt, at vi skal more os og ikke tabe Modet. Kom nu! der er ikke Noget ved en Fest, naar Du ikke er med! Kom, Du vil bringe mig Lykke!

Hoël. Jeg bringer ikke Nogen Lykke inat. Gaa din Vei!

Madeleine. Ja saa bed for mig da! (Her reise sig de unge Piger, der under det Foregaaende have ligget paa Knæ omkring det blomsterpyntede Kors).

Hoël. Det er mig, der trænger til, at Du beder for mig. Gaa din Vei!

Madeleine. Godnat da!

Hoël. Farvel!

Madeleine (vender sig om til de Andre og siger i en bedrøvet Tone): Han vil ikke! ... Ja,

lad saa os Andre gaae ned og dandse paa det nye Logulv.

Alle. Ja! Til Dands! Til Dands! (Musiken spiller igjen den samme Melodie som forhen, mens de fjerne sig tilvenstre.)

Tredie Scene.

Hoël (reiser sig og seer efter dem). Jo mere Øieblikket nærmer sig, desto mere taber jeg Modet. Hvad skal jeg sige, hvad skal jeg gjøre? Det er et frygteligt Øieblik! (Han lytter) Er det Jeannick? nei, det er Trinene af en Mand! Ja — det er ham! (Han gaaer hen i Skyggen tilvenstre paa samme Tid som man seer Georges oppe paa Klippestien tilhøire).

Fjerde Scene.

Georges. Hoël.

Georges. Hvilket forunderligt Budskab! Jeg tør ikke troe paa det, og dog! Hun har været haard og uretfærdig imod mig — maaskee fortryder hun det nu! Og han, Broderen, der har sendt mig en Udfordring paa Liv og Død uden at angive den mindste Grund! Er det Hævn, fordi jeg har berøvet ham hans Eiendom, eller... Hvad skal jeg dog troe om alt det? Her er Stedet, thi derhenne staaer Korset, og hvis hun kommer fra det gamle Slot, maa hun komme denne Vei. (Han gaaer hen tilvenstre.)

Hoël (træder frem og siger i en barsk Tone): Ad denne Vei kommer der Ingen uden jeg.

Georges (trækker sig et Par Skridt tilbage). Er det Dig, Hoël!

Hoël. Ja, det er mig, der vil tale med Dem.

Georges. Hvorfor har Du valgt dette Sted?

Hoël. Fordi vi her ere alene, og fordi jeg vilde gjøre det sidste Forsøg paa at aabne Deres Øine for hvad der er ret og billigt.

Georges. Hvad mener Du?

Hoël. De har udplyndret en forældreløs ung Pige og forjaget hende fra hendes Fædreneborg, og det er Uret.

Georges. Det forstaaer Du Dig ikke paa. Jeg har ikke udplyndret Nogen, men jeg har kjøbt en Eiendom af Marquien af Guy-Châtel paa Vilkaar, som han selv har fundet meget fordeelagtige. Hvis Du ikke troer mig, kan Du spørge ham selv.

Hoël. Jeg vilde ønske, at jeg kunde troe Dem, men det kan jeg ikke.

Georges (gjør en heftig Bevægelse).

Hoël. Ja, De bliver vred, men det nytter ikke. Hvad er Deres Hensigt med den unge Pige? De elsker hende, De er overalt paa hendes Vei, De har Stævnemøder med hende .... jo, jeg kjender det Altsammen, men tag dem iagt, thi hendes Broder kjender det ogsaa, og han er ikke at spøge med! Jeg har sagt ham det Altsammen.

Georges (opbragt). Saa det kommer fra Dig! ... Det er altsaa Grunden til hans Opførsel imod mig! ... Men Du er jo forrykt, og der er ikke Menneskeforstand i hvad Du siger. Kort og godt, hvad er det, Du vil mig?

Hoël. Jeg forlanger af Dem, at De skal give den Eiendom tilbage, som De nu uretfærdig besidder, og at De skal holde op med at efterstræbe den unge Pige. Gjør De ikke det, saa ..... (han løfter Geværet).

Georges. Elendige! Du truer mig! (Han gjør et Par Skridt henimod ham.)

Hoël (kort og bestemt). Ikke et Skridt nærmere! Jeg er en gammel Jæger, som ikke lader sig afvæbne. Jeg beder Dem endnu engang om at være billig og retfærdig.

Georges (afsides). Jeg kan ligesaa gjerne tale til et vildt Dyr som til denne forrykte Sværmer. Hvis der ikke skeer et Mirakel, er det ude med mig. (Han lytter tilvenstre.)

Hoël (lytter ogsaa, men vedbliver at stirre fast paa Georges). Ja, det er rigtigt! der kommer Nogen! Men jeg kjender enhver Lyd herude paa Heden bedre end De. Det er ikke nogen Hjælp, som De kan være tjent med! Det er Jeannick, det er Barnet! ... Jeg siger Dem for sidste Gang, opfyld min Bøn! (Man hører Bøndernes Sang langt borte.)

Georges. Det hverken kan eller vil jeg, forstaaer Du det.

Hoël. Er det Deres sidste Ord?

Georges. Det er mit sidste Ord.

Hoël. Saa knæl ned og gjør din Bøn, thi saa sandt der er en Gud, nu skal Du døe!

Georges. Du vover, Usling! at besmitte Guds Navn med at nævne ham i dette Øieblik!

Hoël. Ja, han skal dømme imellem os. Paa Knæ!

Georges. Paa Knæ selv, Bandit! Folk som jeg og mine Lige døe opreist.

Hoël (lægger an paa ham). Saa dø! (Blanche kommer frem tilvenstre og udstøder et Skrig).

Blanche. Hoël! (Den unge Pige styrter frem og stiller sig foran Georges.)

Femte Scene.

Hoël. Georges. Blanche.

Blanche (i en bydende Tone). Gaa! Paa Timen gaa!

Hoël. Jeg gaaer, Frøken! jeg gaaer. (Idet han gaaer ud tilvenstre.) Saa havde jeg dog Ret i at advare hendes Broder! Han skal erfare det Altsammen.

Sjette Scene.

Georges. Blanche.

Blanche (med en svag Stemme). O min Gud! (Hun gaaer med vaklende Fjed hen til Korset,

sætter sig paa Trinene og skjuler sit Ansigt. Man hører Sangen i det Fierne.)

Georges (sagte). Det stakkels Barn! (Han gaaer hen til hende). Hvad ønsker De, Frøken? skal jeg hente Hjælp? Befal!

Blanche. Nei, nei! (Hun reiser sig igjen.) Det var Skrækken, der overvældede mig! Jeannick havde sagt mig det Hele, og derfor kom jeg — Gud skee Lov, endnu i rette Tid. Nu gaaer jeg... jeg maa tilbage, inden man savner mig.

Georges. De har frelst mit Liv, Frøken! — er der Intet, jeg kan gjøre for Dem?

Blanche. Jo, vær ædelmodig og tilgiv den stakkels Aasindige.

Georges. Det var hans Hengivenhed for Dem, der forledte ham til at begaae en Forbrydelse — jeg tilgiver ham.

Blanche. Tak! Farvel!

Georges. Endnu et Ord, Frøken! — Er det sandt, at De vil opgive denne Verden og gaae i et Kloster?

Blanche (i en fast Tone). Ja, det er sandt.

Georges (sørgmodig). Saa har jeg da Intet mere at leve for.

Blanche. De! Hvad er det, De siger?

Georges. Ja, nu er der ingen Grund til at skjule det — jeg har elsket Dem, ligefra jeg som Dreng saae Dem gaae til Kirke med Deres Moder! Jeg vidste, hvad for en Kløft der adskilte os, men jeg troede, at en fast Villie, Arbeide og Dygtighed var istand til at udfylde den. De har været Stjernen paa min Vei, mit eneste Haab, mit eneste Maal. Nu er Alt forbi, thi jeg veed nu, at De hader mig.

Blanche. Jeg hader Ingen; men hvorfor siger De mig alt dette? Er der noget Baand mellem os To? Alt, hvad jeg har lært at elske, foragter De, og hvad jeg er vant til at betragte med Ærbødighed, er en Gjenstand for Deres Spot! Hvorledes vilde vi To nogensinde kunne blive lykkelige med hinanden? Nei, jeg siger Dem reentud, hvis der i mit Hjerte virkelig rørte sig nogen Følelse for Dem, saa vilde alene det være Grund nok for mig til at begrave mig for Alles Øine. Jeg troer, jeg har talt tydeligt nok, thi da det sagtens er sidste Gang, vi sees i denne Verden, vil jeg ikke have, at der skal være nogen Tvivl tilbage i Deres Sjæl. Farvel. (Hun gaaer ud tilvenstre.)

Georges. O, saa er Alt forbi! Hvorfor kom hun dog ikke et Øieblik senere — jeg var da død med den Tanke, at jeg engang kunde vinde hendes Hjerte. (Han gaaer ud tilhøire.)

Changement.

(Et Taarnværelse i gammel Stiil. Tilvenstre et bredt Vindue med smaa farvede Ruder. Sidedør tilhøire. Tilvenstre en Jernseng, hvorpaa der ligger et Tigerskind. En tændt Lampe paa et lille Egebord. Jagtredskaber, Geværer osv. Et Par Træstole.)

Syvende Scene.

Marquien og Vicomten af Penmarch træde ind fra høire Side.

Vicomten (seer sig omkring). Er det virkelig Deres Alvor, kjære Marquis, at De vil opslaae Deres Bolig her for længere Tid? (Han gaaer hen tilvenstre.)

Marquien. Ja, hvorfor ikke, Fætter? Hvorledes her er om Vinteren, veed jeg ikke, men om Sommeren er her køligt og friskt, og jeg befinder mig udmærket vel her. Hvorvidt det vil blive for længere Tid, skal jeg forresten ikke kunne sige, eftersom jeg skal slaaes imorgen tidlig.

Vicomten. Slaaes! Med hvem?

Marquien. Med Hr. Morel, naturligviis — det maatte blive Enden paa det! Saalænge der blot var et Pengespørgsmaal imellem os, kunde jeg ikke udfordre ham, men han har selv givet mig en velkommen Anledning....

Vicomten. Hvorledes det?

Marquien. Ja, det vil more Dem! Han har forelsket sig i min Søster!

Vicomten. I min Cousine?

Marquien. Ja, i Deres Cousine, min Kjære! Og han har fundet paa allerede i længere Tid at forfølge hende med en Paatrængenhed, der fortjener en alvorlig Tilrettevisning!

Vicomten. Naturligviis ..... og nu trænger De maaskee til en Secundant?

Marquien. Ganske rigtigt! Jeg vidste kun ikke...

Vicomten. Hvilket?

Marquien. Om ikke Krudtdampen generer Dem.

Vicomten. Nei, tvertimod! Jeg elsker den! Jeg sværmer for den!

Marquien. Bravo, det kan jeg lide! Men ikke et Ord hjemme! hører De! ikke et Ord!

Vicomten. De kan stole paa mig. Farvel! (Han gaaer).

Ottende Scene.

Marquien (alene). Naa, der er jo Liv i den lille Fyr — det er meer, end jeg havde troet! Og nu lidt frisk Luft! (Han slaaer Vinduet op). Landskabet er ikke ilde! .... Denne Hede i Maaneskin, disse Klipper og Taagen, der ligger nede i Dalen, gjør en udmærket Virkning. .... Stakkels Blanche, det havde været Noget for hende! .... Hvad er det? Er det Vicomten, der kommer tilbage igjen? nei, det er Jeannick! ... Men hvorfor løber

han saaledes? .... man skulde troe, at der var Nogen efter ham. (Han lukker Vinduet og gaaer hen til Døren. Jeannick aabner den i det samme, han er bleg, og hans Klæder ere i Uorden; han er neppe kommet ind, før han iler hen til Vinduet og seer ud).

Niende Scene.

Marquien. Jeannick.

Marquien. Men hvad er der paafærde, Barn?

Jeannick (i heftig Bevægelse). Frels Dem, Hr. Marquis! frels Dem, hurtigt!

Marquien. Frelse mig! For hvad?

Jeannick. De komme herhen ... Allesammen ...

Marquien. Hvem?

Jeannick. Arbeiderne .... Minegraverne .... (Han seer igien ud af Vinduet). Jeg kunde høre, at de var efter mig.

Marquien. Og hvad vil de mig?

Jeannick. Jeg veed det ikke .... men jeg hørte, at de udstødte frygtelige Trudsler imod Dem. Deres og Hr. Morels Navn gik fra Mund til Mund. Hr. Morels Søster var midt imellem dem, og hun sagde .... (han holder inde).

Marquien. Naa! hvad sagde hun?

Jeannick. Jeg tør ikke.

Marquien. Jovist.

Jeannick. Hun sagde, at hendes Broder havde arbeidet for dem hele sit Liv, og at De, Hr. Marquis! aldrig havde bestilt Andet end at ride og gaae paa Jagt, at nu vilde De dræbe hendes Broder, og at Arbeiderne saa vilde blive uden Erhverv.

Marquien. Og hvad sagde saa Arbeiderne?

Jeannick. De grebe til de Vaaben, der var dem nærmest .... deres Skuffer og deres Hakker .... de tændte deres Fakler, og raabte paa, at de vilde herhen og kaste det gamle Taarn ned i Strømmen.

Marquien. Ja, det bare de sig nok for!

Jeannick. Og Dem med, Herr Marquis!

Marquien. Ja det kunde endda lade sig høre .... Og saa løb Du?

Jeannick. Ja, Herr Marquis .... jeg løb saa stærkt jeg kunde for at faae Dem herfra, inden de kom. Skynd Dem for Guds Skyld! Vi kan tye ned i Skoven til min Bedstefader.

Marquien. Tak, min Dreng! Du har været flink og trofast som sædvanlig. Men nu beder jeg Dig blot om at gaae din Vei.

Jeannick. Naar De bliver, bliver jeg ogsaa.

Marquien. Jeg har ingen Tid til at trættes med Dig, gaa blot.

Jeannick. Nei.

Marquien (heftig). Jeg siger Dig, at Du skal pakke Dig, hører Du!

Jeannick. Nei.

Marquien. Saa kaster jeg Dig paa Døren, din Knægt!

Jeannick. Min Bedstefader vilde dræbe mig.

Marquien (gaaer hen til Bordet og skriver et Par Ord). Giv din Bedstefader dette, saa gjør han Dig ikke Noget, og gaa saa. (Jeannick gaaer modfalden henimod Døren). Jeannick! (Han omfavner ham). Farvel, min Dreng! Farvel!

Jeannick (sagte, idet han gaaer). Jeg bliver dog udenfor Døren.

Tiende Scene.

Marquien (alene). Man kan sige hvad man vil, der er dog noget Godt i den Race! .... Min Situation er forresten betænkelig nok. Jeg er under Lovens Beskyttelse, og der er ingen Spørgsmaal om, at denne Arbeideropstand vil blive dæmpet .... men jeg kan komme til at ligge under først. (Han aabner Vinduet). Jeg veed ikke, om jeg tager feil; men det forekommer mig, at jeg hører deres Raab, og jeg seer deres Fakler gjennem Taagen. (Han gaaer frem paa Scenen). Det er forresten et kjækt Pigebarn! ... ret en Løvinde .... men med alt det generer hun mig dog. Hvad skal jeg gribe til? skal jeg lade mig slagte som et Faar? det ligger ikke i min Characteer. Skal jeg lade mig beleire i dette gamle Taarn? ja hvorfor ikke? det er dog altid en anstændig Udgang. Ja lad mig see, Døren er solid, og med Hjælp af mit Gevær her skal jeg nok holde dem fra Livet i nogen Tid. (Han tager et Gevær ned fra Væggen). For Pokker, jeg er jo i min gode Ret, naar man angriber og overfalder mig i min egen Bolig! Det faaer en daarlig Ende, det veed jeg, men det skal blive dem dyrere, end de tænke. (Han undersøger sit Gevær, og hans Ansigt bliver paa eengang mørkt og alvorligt). Nei! Jeg har levet som en Mand, jeg vil ikke døe som en Hund. Lad det nu gaae, som Gud vil. (Der bankes paa Døren). Hvem er det? Kom ind!

Ellevte Scene.

Marquien. Louise. Pigois.

(Pigois kommer først ind, derpaa Louise; hun er ude af sig selv, hendes Haar er i Uorden, og hun har Hatten i Haanden.)

Louise (til Pigois). Gaa udenfor og bliv ved Døren! .... Gaa! (Pigois gaaer).

Marquien. Det er Jomfru Morel, troer jeg?

Louise. Ja, har De ikke ventet mig?

Marquien. Oprigtigt talt, jeg havde en Slags Anelse om, at jeg vilde faae den Fornøielse at see Dem.

Louise. De veed altsaa, hvad der foregaaer?

Marquien. Ja, og hvad der foregaaer er alvorligt nok. De har formodentlig glemt, Jomfru, at vi ikke ere i Amerika, og at man ikke har Lov til her at tage sig selv tilrette. Har De tænkt paa det, Jomfru?

Louise. Jeg har ikke tænkt paa Andet end at frelse min Broder og at straffe Dem for deres Mangel paa Ordholdenhed.

Marquien. Mig, Jomfru?

Louise (med Energi). Ja, Deres Mangel paa Ordholdenhed! Havde De ikke lovet mig for otte Dage siden, at De aldrig vilde søge nogen Tvist med min Broder, og nu udfordrer De ham! — De, som er vant til at haandtere Vaaben ligefra Deres Barndom, De udfordrer ham, der aldrig har havt et Vaaben i sin Haand. Er det at bære sig ad som en Adelsmand, som en Christen?

Marquien. De tager feil, det er Deres Broder, der har fritaget mig for mit Løfte ved at forfølge min Søster med en Paatrængenhed, som jeg er nødt til at tilbagevise.

Louise. Javist, han elsker Deres Søster! Jeg veed det, han har selv sagt mig det, og han har for hendes Skyld for første Gang i sit Liv gjort sig skyldig i en Løgn.

Marquien. Hvorledes? hvad mener De?

Louise. Da han kjøbte Deres Slot, søgte han et Paaskud til at betale Dem det langt over Prisen. For at frie den, han elsker, fra Trang og Elendighed, fortalte han Dem en Historie om Jerngruber eller hvad veed jeg, der skulde strække sig ind under Deres Eiendom! See, det er hans Forbrydelse, dræb ham nu!

Marquien. Er det muligt?

Louise. Det er vist.

Marquien. Hver Skilling skal blive givet ham tilbage, det forsikrer jeg Dem, og efter denne Meddelelse er der ikke Andet for mig at gjøre end at tage min Udfordring tilbage.

Louise. Ja, gjør det! Skriv til min Broder — forebyg en Ulykke, der er nærved at gjøre mig afsindig! I min første Forvildelse har jeg reist en Storm imod Dem, som jeg ikke selv kan bevæge. Arbeiderne komme herhid! ... Hør blot! (Hun styrter hen til Vinduet.) Skriv, skriv! (Man hører Larm og Skrig udenfor.)

Marquien. Men jeg har jo ikke længere min fri Villie! ... Hvis jeg nu trækker mig tilbage, saa ville disse Uslinger troe, at jeg er bange.

Louise. Jeg bønfalder Dem, skriv! blot en Linie, et Ord! (Larmen tiltager udenfor.)

Marquien (med Værdighed). Nu er det umuligt. Jeg vil ikke gjøre mit Navn til Spot for disse Mennesker.

Louise. Hør mig! ... Det er ikke for Deres Skyld, det er for min egen Skyld, jeg tigger Dem derom!

Marquien. O, De er ikke den Første, der har fortrudt, at De har givet Pøbelens Lidenskaber Tøilen. Men der maa en Ende paa alt dette ... jeg vil ikke vente dem her, jeg vil gaae dem imøde og see at komme til en Forklaring. (Han gaaer henimod Døren).

Louise. Saa følger jeg med Dem ... jeg vil tale til dem ... jeg vil sige dem ...

Marquien. Tag Dem iagt, thi hvis De siger et Ord om, at jeg trækker mig tilbage, saa erklærer jeg det for en Usandhed. Bliv her! Tro mig, De vinder ikke Noget ved at følge med. De kunde blive Vidne til en Scene, der vilde være Dem pinlig. (Larmen og Skrigene tiltage; man seer Skinnet af Fallerne gjennem Vinduet).

Louise. Gud! Mine Kræfter forlade mig! (Hun støtter sig til Bordet).

Marquien (seer paa hende). I et saadant Øieblik, Jomfru, tænker man hurtigt og siger sine Tanker reentud. Vid da, at det gjør mig ondt, at jeg ikke tidligere har kjendt Dem og Deres Broder. Istedenfor at foragte og hade hinanden i Afstand, vilde vi agtet og maaskee elsket hinanden. Hvad mig angaaer, saa tilgiver jeg Dem, ja endnu mere, jeg beundrer Dem. Jeg beundrer Deres Mod og Deres søsterlige Hengivenhed, og hvis jeg nu skulde sige mit sidste Ord, saa siger jeg til Dem, som Gladiatoren til den romerske Imperator (han tager Hatten af): Jeg hilser Dem i Døden! (Han gaaer hurtig hen til Døren. Skrigene fordobles udenfor, man hører Raabene: „Ned med ham! ned med ham!" og „Nei, nei! det vil vi ikke taale!" der fortsættes under de følgende Replikker.)

Louise (griber Marquiens Hænder). Nei, gjør det ikke! jeg besværger Dem i Himlens Navn .... i Deres Søsters Navn, gjør det ikke!

Marquien. Slip mig.

Louise (fortvivlet). Godt! saa kom! ... Jeg sværger Dem til, at De skal dræbe mig med det samme.

Marquien. Men det vil jeg ikke ...

Louise (drager ham med sig). Men jeg, jeg vil det! Kom! (Frygtelig Larm udenfor, Døren og Vinduet sprænges i det samme).

Tolvte Scene.

Marquien. Louise. Georges. Pigois. Jeannick. Mængden.

(Idet Døren sprænges, seer man ved Fakkelskinnet Georges kæmpe med en Mængde Arbeidere i Blouser osv. Han raaber: „Slip mig, slip mig dog, Elendige!" Paa samme Tid styrter en Mængde bevæbnede Arbeidere ind igjennem Vinduet. Louise vil trække Marquien med sig; han staaer ubevægelig med forslagte Arme. Georges styrter frem paa Scenen. Endeel Arbeidere, deriblandt Pigois, raabe: „Nei, nei, vi ville ikke tillade det! for skal han dø!" Jeannick er trængt ind med Mængden og har stillet sig foran sin Herre).

Louise. Broder! Broder!

Georges (kæmper med Arbeiderne). Men saa slip mig dog, Elendige!

Pigois. Nei, De maa ikke slaaes med denne Mand! vi tillade det ikke.

De Andre. Nei, nei, det ville vi ikke taale!

Georges (midt under Larmen). Men kan I da ikke forstaae, at I vanære baade mig og Eder selv! Vil I da, at de skal betragte os som nogle feige Uslinger? Vil I, at de alene skal have Privilegium paa at have Ære i Livet? (De tie og see paa hinanden). Hvis det er Eders Mening, saa er det ikke min, thi jeg vil det ikke! Nu er det nok! Gaa herfra i Stilhed.

Pigois. Kom og lad os gaae! Det er haardt nok, men han har Ret! (De gaae tause bort).

Georges (til sin Søster i en haard Tone). Du er meget strafskyldig, det er Alt, hvad jeg vil sige Dig. Men bliv, siden Du veed Alt.

Trettende Scene.

Georges. Marquien. Louise.

Georges. Jeg haaber, De har seet, Hr. Marquis, at denne Scene er mig imod, og at jeg har gjort Alt for at afværge den.

Marquien. Lad os ikke tale mere derom, Hr. Morel. For vilde en af m i n Families gamle Tjenere Dem tillivs, nu vilde D e r e s Arbeidere gjøre Gjengjæld. Vi have Intet at lade hinanden høre. Det viser kun, at alle Partier have deres blinde Lidenskaber og deres Fanatikere, og at man skylder hinanden gjensidig Overbærelse.

Georges (bukker). Nu, Hr. Marquis, er jeg ganske til Deres Tjeneste, og imorgen tidlig ville mine Secundanter være paa Pletten. Kom, Louise! (Louise bliver staaende og betragter ænsteligt Marquien).

Marquien. Hr. Morel, jeg vil ikke slaaes med Dem. Jeg har havt Uret i at udfordre Dem. Er De tilfreds dermed? (Louise seer paa Marquien med et taknemmeligt Blik.)

Georges. Hr. Marquis!

Marquien. Jeg veed nu, hvor smukt De har baaret Dem ad mod min Søster og mig. Jeg erkjender, at jeg maa blive Deres Skyldner, og jeg beklager, en Smule forsilde, de Fordomme, der saalænge have adskilt vore Familier...

Georges. Hr. Marquis...

Marquien. De behøver ikke at sige Noget. Skylden ligger hos mig, det veed jeg, og det er mig, der burde gjøre det godt igjen. Men hvad skal jeg gjøre? Jeg vilde bedrage Dem, hvis jeg lod Dem haabe, at min Søster nogensinde kunde forandre sin Beslutning. Jeg kjender hende, hun er ubøielig i dette Punkt, og hun har ikke, som jeg nu, tilbragt een af disse Timer, der opveie et heelt Aarhundredes Erfaring. Jeg seer altsaa med Sorg, at jeg ikke har nogen Erstatning at byde Dem. (Efter en Pause.) Jeg kan kun byde Dem min Haand, hvis De vil modtage den... Jeg rækker Dem den... (han rækker dem Haanden).

Georges (griber hans Haand). Som en Ven, ikke sandt?

Marquien. Som en Broder.

Fjerde Act.

(Salen paa Slottet Guy-Châtel. Samme Decoration som i anden Act; Meublerne staae uforandret paa deres Plads.)

Første Scene.

Pigois, senere Louise.

Pigois (sidder i Arbeidsdragt i Blanches udskaarne Lænestol). Naa, jeg siger Tak! det kan man kalde Stads! Det er som man var inde i en Kirke, saadan skinner det overalt! Det maa da have kostet ordentlig Penge! Og her sidder jeg, Pigois, og breder mig ligesom en Helgen i sit Skrin! Det er forresten en stor Ære for Fabriken. (Louise kommer ind med en stor Blomsterbouquet. Pigois reiser sig). Om Forladelse, Jomfru!

Louise (gaaer hen og sætter Blomsterne i Vasen tilvenstre). Naa, er det Dig, Pigois! Hvad gjør Du der?

Pigois. Ja, skulde De troe det, Jomfru, jeg har aldrig været herinde før, og nu har vi dog havt denne Eiendom i hele fire Maaneder. Hvad det er for et smukt Værelse, Jomfru!

Louise (der sætter Blomster i Vasen tilhøire). Ja, meget smukt. Kommer Du fra Fabriken?

Pigois. Ja, Jomfru. Jeg kom blot for at bede Deres Broder om at see lidt over til os iaften, for vi trænge til ham. Jeg kan jo nok begribe, at naar man har det saa kjønt (han sætter sig igjen i Lænestolen), saa bliver man doven, enten man vil eller ei.

Louise. Han er ikke rask, troer jeg.

Pigois. Det troer jeg med, idetmindste har han forandret sig en heel Deel. (Georges kommer langsomt ind fra Baggrunden. Han seer bleg og drømmende ud).

Anden Scene.

De Forrige. Georges.

Georges (faaer Øie paa Pigois i Blanches Lænestol). Hvad er det! (Han tager Pigois ved

Armen.) Vil Du pakke Dig paa Dieblikket, Klodrian! Hvad gjør Du der? (Louise seer bedrøvet paa Broderen.)

Pigois (forskrækket). Om Forladelse! om Forladelse!

Georges. Passer det sig, at Du sidder ned og min Søster staaer.

Pigois. Jeg troede ikke . . . .

Georges. Har Du Noget at sige mig?

Pigois. Jeg kom blot for at bede Dem see lidt over iaften til Fabriken . . . . Den unge Duchemin kan ikke rigtig finde Rede . . . .

Georges. Han er for indskrænket! Jeg maa see at finde en Anden i hans Sted. (Louise seer forbauset paa Georges). Godt, jeg skal komme.

Pigois. Ja saa gaaer jeg. (Han gaaer henimod Døren).

Georges (kalder ham tilbage). Pigois, Du maa bære over med mig. (Han rækker ham Haanden.) Jeg blev noget heftig, men mit Sind er sygt i den sidste Tid.

Pigois. Aa, det gjør Ingenting, naar De bare veed, at De har Uret.

Georges. Ja, det veed jeg . . . . Gaa — jeg kommer strax efter. (Pigois gaaer.)

Tredie Scene.

Georges. Louise.

Georges (sætter sig hen tilvenstre). Du maa ogsaa bære over med mig, Louise. (Han rækker hende Haanden.) Tilgiv mig!

Louise. Hvad skal jeg tilgive Dig?

Georges. Min Brantenhed . . . . mit slette Humeur . . . . men det gaaer nok over. Du var henne at sætte Blomster i Vaserne?

Louise. Ja. Har Du seet Drivhusene? De ere udmærket smukke nu.

Georges. Ja, Tak! Du er saa god og saa flink! Didier vil ogsaa blive fornøiet med Dig. Husker Du, hvad han bad Dig om, da han sagde Farvel?

Louise. Didier, siger Du . . . . kommer han her igjen?

Georges. Ja, det har han skrevet mig til. Har jeg ikke sagt Dig det? jeg troede, at jeg havde sagt Dig det. Han kommer formodentlig endnu iaften. Jeg skal lade En passe ham op paa Veien nede ved Fabriken, og saa gaae vi herhen sammen igjennem Skoven. Farvel, kjære Søster.

(Han gaaer.)

Fjerde Scene.

Louise, senere Marquien.

Louise (bedrøvet). Det nytter ikke hvad jeg gjør . . . . han bryder sig hverken om mig mere eller om nogen Anden.

Marquien (kommer ind fra Baggrunden i Jagtdragt). Kommer jeg til Uleilighed, Jomfru?

Louise. Paa ingen Maade. Har De været paa Jagt?

Marquien. Ja, i hele sex Timer, nede i Mosen — og jeg bringer Dem her nogle Vildænder, siden De holder af Vildt og tillader mig at forsyne Dem med den Artikel. (Han lommer sin Jagttaske for Louises Fødder.) Een, to, tre — nu har De akkurat faaet hundrede — à en Francs Stykket — det gjør hundrede Francs! Nu skylder jeg Dem kun hundrede og ni og halvsemsindstyvetusind og nihundrede Francs.

Louise (smilende). Tænk dog ikke paa Sligt.

Marquien. Jo, det er jeg nok nødt til, naar jeg vil ud af min Gjeld. At faae Klosteret til at rykke ud med de tohundredetusind Francs er en Umuligheb, seer jeg nok, og selv har jeg kun Renten af fem og tyvetusind Francs tilbage. Jeg er altsaa nødt til at betale in natura.

Louise. Plag Dem blot ikke med Sligt! Gid jeg blot ikke havde Andet at tænke paa!

Marquien (alvorligt). Er det bestandig Deres Broder? vil han ikke slaae sig til Ro?

Louise. Nei, det bliver Dag for Dag værre, og det begynder ogsaa at gaae ud over hans Helbred. Alt skal være her som i gamle Dage, ikke et Meubel tør flyttes om, her mangler ikke Andet end . . . . (Hun peger paa Lænestolen; Marquien ryster paa Hovedet uden at svare.) Har De nylig talt med Deres Søster?

Marquien. Nei. Hun har i den sidste Tid taget temmelig koldt imod mig, udentvivl fordi hun veed, at jeg kommer her daglig, og det behager hende ikke.

Louise. Har hun endnu ikke aflagt sit Løfte?

Marquien. Nei, endnu ikke; men hun har faaet Tilladelse til at forkorte sit Noviciat, og hun vil sagtens om nogle faa Dage tage Sløret.

(Man hører Vicomten udenfor sige til en Tjener:)

Er han derinde? det er godt.

Femte Scene.

De Forrige. Vicomten.

Vicomten (kommer hurtig ind). Ah, er De der, Fætter. (Han faaer Øie paa Louise.) Jeg beder meget om Forladelse, men jeg har en vigtig Efterretning at bringe min Fætter. Man sagde mig, at han var her, og jeg tog mig derfor den Frihed . . . .

Marquien. Godt, min unge Ven! lad os saa følges ad!

Louise. Nei, bliv De, mine Herrer, jeg skal ned i Drivhusene og vil ikke forstyrre Dem. Jeg har ogsaa et Par Ord at sige Dem, naar jeg kommer tilbage, Herr Marquis.

Marquien. Kald mig hellere Herr Olivier. Det veed De, at jeg helst hører.

Louise. Godt, Herr Olivier, jeg seer Dem altsaa, naar jeg kommer tilbage.

(Hun hilser let og gaaer.)

Sjette Scene.

Marquien. Vicomten.

Vicomten. Jeg bringer Dem en stor Nyhed, Fætter! Veed De, hvad det er?

Marquien. Hvorledes skulde jeg vide det? jeg har været paa Jagt ligesiden imorges.

Vicomten. Jeg har idag trukket mit Nummer . . . .

Marquien. Ja saa, og hvilket?

Vicomten. Nummer tre, min Ven! (Han viser ham Nummeret.) Det kalder jeg beldigt! Jeg er saa lyksalig over mit Nummer tre, at jeg veed ikke, paa hvad Fod jeg skal staae.

Marquien. Men hvad siger Deres Fader?

Vicomten. Ja, det er det Eneste, der gjør et Skaar i min Lykke! Han er ligesaa bedrøvet, som jeg er glad! . . . Men det gjælder jo min Fremtid og min Ære! Han vil naturligviis see at skrabe Penge sammen for at kjøbe En til at gaae i mit Sted, men jeg haaber, at det ikke vil falde ham saa let.

Marquien. Det vil det neppe.

Vicomten. Nei, ikke sandt, en tre til firetusind Francs finder man da ikke paa Landeveien. Jeg hørte, at han søger Dem overalt, og derfor ilte jeg iforveien for at bede Dem for Guds Skyld ikke laane ham denne Sum, hvis han skulde anmode Dem om den.

Marquien. Nei, den Uleilighed kan han spare sig.

Vicomten. De har da ikke tretusind Francs, vel?

Marquien. Tre tusind Francs! Nei, for mig kan De være ganske rolig — jeg troer ikke, jeg har tredive Sous.

Vicomten. Tak, tusind Tak! Det var herligt! Saa er jeg da Soldat! Laan mig det lidt! (Han tager hans Gevær, gjør nogle Greb og giver sig til at marchere som et Barn. Pludselig bliver han staaende foran et af Vinduerne i Baggrunden.) For Pokker! jeg tager ikke feil, det er min Fader! Udentvivl har man ogsaa sagt ham, at De er her! Jeg vil saa nødig træffe ham i dette Øieblik.

Marquien (peger ud tilvenstre). Der er jo en Udgang! Gjennem Galeriet!

Vicomten. Det er sandt — Tak! (Han løber ud og tager Geværet med sig; i Døren slaaer han sig for Panden, skynder sig tilbage til Marquien giver ham Geværet og raaber, idet han løber ud.) Nummer Tre! Nummer Tre!

Syvende Scene.

Marquien. Greven.

Marquien (seer smilende efter ham). Naa, han har Hjertet paa det rette Sted! . . . . Men den stakkels Papa! Jeg vilde ikke være i hans Sted.

Greven (bliver staaende i Baggrunden. Da han seer Marquien, iler han hen til ham med et straalende Ansigt). Naa, træffer jeg Dem endelig, kjære Cousin! Hvilken Glæde! Hvilken Overraskelse! Og hvorledes skal jeg bevidne Dem min Taknemmelighed?

Marquien (forbauset). Mig? hvorfor?

Greven. En saadan Høimodighed! (han trykker hans Haand.) Og i Deres nuværende Stilling! Nei, jeg kan ikke sige Dem, hvor det har overrasket mig.

Marquien. Hvad mener De? jeg forstaaer ikke et Ord af hvad De der siger.

Greven (viser ham nogle Bancosedler). Hvorledes? De skulde ikke vide noget om disse tretusind Francs, som jeg har fundet under min Serviet?

Marquien. Jeg, nei, ikke det mindste.

Greven. De komme ikke fra Dem?

Marquien. Hvor skulde jeg have taget dem fra?

Greven. Men fra hvem kan de da være?

Marquien. Tænk Dem om! Det maa være fra En af Deres Bekjendte.

Greven. Mine Bekjendte? De ere fattige Allesammen — det veed De ligesaa godt som jeg.

Marquien. Kan det da ikke være Plévin, Deres Forpagter?

Greven. Han skylder mig for de to sidste Terminer.

Marquien. Vent lidt! Jeg væddet paa, at nu veed jeg, hvem det er.

Greven (seer spændt paa ham). Hvem da, kjære Ven?

Marquien. Ja, det er umuligt Andet! Jeg kom igaar til at tale med en Person om den Bekymring, De gik i . . .

Greven. Og hvem er denne Person? (Louise træder ind fra Baggrunden.)

Ottende Scene.

De Forrige. Louise.

Louise. Tør jeg komme ind?

Marquien. De kommer netop meget beleiligt! Det er Greven af Pennmarch, der har Noget at tale med Dem om. Jeg gaaer bort saalænge.

Greven (sagte). Altsaa hende!

Marquien. Tillad at jeg kysser Deres Haand, Jomfru! (Han kysser Louise paa Haanden og gaaer).

Niende Scene.

Greven. Louise.

Greven. Jeg erfarer i dette Øieblik, at jeg er Deres Skyldner. Jeg er Dem uendelig forbunden for Deres Godhed, men jeg kan ikke tage imod den, og jeg beder Dem om at tage disse Penge tilbage. (Han vil levere hende Bancosedlerne).

Louise. Om Forladelse, jeg hører paa Dem, men jeg forstaaer Dem ikke. Hvad mener De?

Greven. Jeg veed, at De har villet give mig Leilighed til at beholde min Søn. Jeg takker Dem for Deres Godhed, men jeg tør ikke tage imod dette Offer. (Han vil igjen give hende Pengene).

Louise. De tager ganske feil, Hr. Greve — det er ikke mig.

Greven (seer skarpt paa hende). Hvis det er Tilfældet, Jomfru, vil jeg levere disse Penge til Sognepræsten her paa Stedet, da jeg ikke tør modtage Noget af en Ubekjendt, og jeg vil da bede ham om at uddele dem til de Fattige. (Han seer igjen skarpt paa Louise, der ikke forandrer en Mine). Jeg har den Ære at sige Dem Farvel, Jomfru! (Han gaaer hen til Døren).

Louise (gaaer hurtig efter ham, griber hans Hænder og fører ham tilbage). Hr. Greve, skal jeg paa mine Knæ bede Dem om at tage imod disse Penge?

Greven (forskrækket). Hvad siger De, Jomfru?

Louise. Ligefra det Øieblik, da De med Rette bebreidede mig, at jeg ikke tog Hensyn til Deres Alder og Ulykke, har jeg ikke havt en glad Time. Det er, som om der hvilede en Forbandelse over mig. Kan De tilgive mig?

Greven. Men mit Barn, tal ikke saaledes.

Louise. Jeg veed, at Deres Hjerte bløder ved Tanken om at miste Deres Søn. Und mig den Glæde at sørge for, at De kan beholde ham! Jeg har saa mange Sorger, som De ikke aner. Und mig den Glæde, og De gjør en god Handling.

Greven. Men hvorledes skal jeg kunne betale Dem disse Penge tilbage? De tænker ikke paa, at min Ære er med i Spillet.

Louise (med rørende Ydre, idet hun griber hans Hænder). De skal nok komme til at betale dem tilbage, det forsikkrer jeg Dem.... Jeg skal nok finde paa en Maade .... jeg er praktisk, det veed De! Behold Deres Søn og lad en Smule af Deres Kjærlighed til ham gaae over paa mig.

Greven (rørt). Mit kjære Barn!

Louise. De tager imod det, ikke sandt? o, hvor De er god!

Greven (omfavner hende grædende). Gud velsigne Dem, mit Barn.

Louise. Gud være lovet! Jeg føler mig allerede lettere om Hjertet.

Tiende Scene.

De Forrige. En Tjener i Liberi.

Tjeneren. Herr Didier er kommen i dette Øieblik og ønsker at hilse paa Dem. (Han sætter en tændt Lampe hen paa Bordet til venstre.)

Louise. Om Forladelse, Herr Greve, det er en Ven af min Broder!

Greven. Jeg gaaer, Jomfru, og haaber, at De tillader mig at komme igjen imorgen.

Louise. Saa ofte De behager.

Greven (gjør nogle Skridt henimod Døren, vender om siger i en godmodig Tone.) Om Forladelse, Jomfru, holder De af Karper?

Louise. Jeg skjærmer for Karper.

Greven. Bravo! Det træffer sig udmærket. Farvel, Jomfru. (Han gaaer.)

Louise (til Tjeneren, der bringer en tændt Lampe endnu og sætter den paa Bordet.) Bed Herr Didier at træde ind! (sagte.) Jeg betragter det som et godt Varsel, at han kommer.

Tjeneren. Herr Didier!

Ellevte Scene.

Louise. Didier.

Louise (gaaer ham imøde og rækker ham Haanden). Velkommen!

Didier (hilser paa hende). Og Georges? hvorfor seer jeg ikke ham?

Louise. Har De ikke mødt ham? han vilde træffe Dem nede ved Fabrikken og komme herhen med Dem.

Didier. Det var uheldigt! Jeg er denne Gang taget af lutter Biveie for at see lidt af Landet. Han befinder sig dog vel?

Louise. I den sidste Tid er han meget melancholsk.

Didier. Jeg vil da haabe, at det ikke er noget alvorligt. Jeg kan ikke nægte, at Tonen i hans Brev forskrækkede mig næsten.

Louise (urolig). Tonen i hans Brev .... har han skrevet Dem til?

Didier. Ja, har han ikke sagt Dem det. Ventede De mig ikke?

Louise (som før). Har han skrevet Dem til .... for at bede Dem om at komme?

Didier. Javist! Er det maaskee en Hemmelighed?

Louise. Nei, paa ingen Maade, men jeg troede, at De kom af Dem selv, og det havde jo været mig saameget kjærere.

Didier (sagte). Der maa stikke Noget under!

Tolvte Scene.

De Forrige. Georges (kommer glad ind fra Baggrunden).

Georges. Naa, er Du der, min kjære Ven! Hvor jeg er glad ved at see Dig! Hvorledes synes Du, at vi boe her?

Didier. Kongeligt!

Georges. Og hvad siger Du om min Søster? seer Du, at hun har lagt sig dine Formaninger paa Hjertet? hvad synes Du? Blomster allevegne!

Didier. Ja, nu seer jeg det! Men, Jomfru, har De virkelig ....

Louise. Fulgt et godt Raad — ja naturligvis.

Georges. Men Du har vel reist hele Natten?

Didier. Ja, jeg tog fra Paris igaaraftes.

Georges. Saa maa Du jo være træt tilgavns, og det er vel bedst, at vi lade ham faae Ro, Louise. (Han tager Didiers Haand og seer ham ind i Øinene.) Hvis Du imidlertid strax vil tale med mig om den Sag, hvorom Du ønsker at høre mit Raad, saa er jeg til din Tjeneste.

Didier (der forstaaer ham). Om den Sag .... javist, jeg vilde gjerne sige Dig blot et Par Ord derom endnu iaften.

Georges. Ja, saa sig Du vor kjære Gjæst Godnat, Louise, og gaa ind i Dit Værelse. Jeg er selv træt og vil lidt tidlig tilsengs. Godnat mit Barn!

Louise. Godnat! (Hun gaaer hen til Døren tilhøire; idet hun løfter Portièren tilside, vender hun sig om og seer paa sin Broder med en bekymret Mine.)

Trettende Scene.

Georges. Didier.

Didier (i en alvorlig Tone). Men hvad foregaaer dog her?

Georges (peger paa en Stol og sætter sig selv). Jeg maa først bede Dig om Tilgivelse, fordi jeg har valgt Dig til min Fortrolige, men Du veed selv, at jeg i min Ungdom har arbeidet saameget, at jeg aldrig har havt Tid til at slutte mig til Nogen. Jeg har derfor ingen anden Ven end Dig, og jeg har saamegen mere Grund til at henvende mig til Dig, som Du i Grunden har forudsagt, hvorledes det vilde gaae mig.

Didier. Hvad mener Du?

Georges. Du har saamange Gange sagt mig, at Arbeidet var ikke nok til at udfylde et Menneskes Liv. Det er langtfra, at jeg nu fornegter de Grundsætninger, som min Fader har opdraget mig i — tvertimod jeg ærer dem ligesaameget som tidligere; men jeg føler nu, at der maa noget Mere til, Noget, som man ikke kan gribe, Noget, som man neppe kan benævne, for at udfylde Tomheden.

Didier. Georges! Du elsker den unge Pige, vi dengang talte om.

Georges. Ja, jeg har elsket hende, saalænge jeg kan huske, og da jeg omsider traadte ind paa dette Sted og ikke traf hende herinde, var det, som om Livet paa eengang havde tabt al sin Tillokkelse for mig.

Didier. Men hvad er der da blevet af hende?

Georges. Hun er i et Kloster, og der agter hun at blive. I Begyndelsen nærede jeg noget Haab, men hendes Broders Taushed har tilintetgjort alle mulige Illusioner. Hun er tabt for mig. Nu veed Du, hvorledes det er sat med mig. (Han reiser sig.) Jeg har kæmpet, saalænge jeg har kunnet, jeg har gjort Alt, hvad der er et Menneske muligt, for at overvinde mig selv, men det er forbi med mit Mod og min Livslyst .... min Helbred er nedbrudt, og der er Øieblikke, hvor jeg endogsaa frygter for min Forstand.

Didier. Georges! Hvad er din Hensigt.

Georges. Jeg maa rive mig løs med Magt, ellers er det ude med mig. Jeg gaaer som Frivillig til Armeen i Afrika. (Didier gjør en afværgende Bevægelse.) Sig Intet, Du veed, at naar jeg har fattet en Beslutning, er den uigjenkaldelig. Krigen mod de oprørske Stammer er nu paa sit Høieste, der finder hver Dag blodige Sammenstød Sted — i denne Kamp vil jeg enten vinde mig selv igjen, eller ogsaa gjør en medlidende Kugle Ende paa min Tilværelse. Det Eneste, der skulde holde mig tilbage, er min Søster, men ogsaa for hende vil der blive sørget. Den forrige Besidder af dette Slot elsker hende, og de Betænkeligheder, han har havt ved at stille sig i Spidsen for Fabrikken, ville forsvinde, naar jeg ikke er der. Jeg har flinke Folk og dygtige Fabrikmestere — han selv er ung, opvakt og begavet, og de Raad, han kan trænge til, har jeg omhyggelig nedskrevet. Jeg leverer Dig en forseglet Pakke, som jeg beder Dig at overbringe ham, naar jeg er borte. Vil Du bevise mig denne sidste Tjeneste?

Didier. Det vil jeg. Kun et Ord endnu. Naar tager Du bort?

Georges. Imorgen tidlig. Giv mig din Haand! (Didier rækker ham den, Georges trykker den heftigt og gaaer hurtig bort, som om han frygter for at give efter for sin Bevægelse.)

Fjortende Scene.

Didier. Louise.

(Neppe er Georges borte, før Louise løfter Portièren og kaster et Blik ind i Stuen; hun seer bleg og forfærdet ud.)

Didier (iler hen til hende). De har lyttet? har De hørt Alt?

Louise (kommer frem). Alt! Slip mig! Tal ikke til mig! .... Jeg er ude af mig selv! .... Hvad skal jeg gribe til? Det nytter ikke, at jeg bønfalder ham om at blive, at jeg kaster mig for hans Fødder! Hun alene kan frelse ham .... jeg maa hen til hende, jeg maa tale med hende! før mig derhen, De er jo hans Ven!

Didier. Jeg vil gjøre Alt, hvad De

forlanger, men har De ogsaa tænkt paa, om De virkelig kan komme til at tale med den unge Dame?

Louise. O, De har Ret! .... Men hendes Broder kan .... lad os strax ile hen til ham! Han har engang sagt til mig, at han som Descendent af Klosterets Stifter har fri Adgang der, naar han selv vil. Han følger med, det er jeg vis paa! Men hun? hvorledes vil det gaae med hende? (Hun lytter.) Tys! Min Broder kommer tilbage! Lad ham Intet mærke! (Hendes Ansigt antager sit sædvanlige Udtryk, og hun opslaaer en Latter.) Nei, Herr Didier, deri tager De rigtignok mærkelig feil!

Femtende Scene.

De Forrige. Georges (med en forseglet Pakke.)

Louise (vedbliver at lee). Men hvem i Alverden har dog kunnet bilde Dem det ind? Er det Dig, Broder?

Georges. Hvilket?

Louise. Herr Didier troer, at Marquien af Guy-Châtel er min udkaarne Ridder! Det er da hans behagelige Spøg.

Georges. Ja, saameget er da vist, min Kjære, at han viser Dig en ganske ualmindelig Opmærksomhed. (Til Didier.) Her, Didier, er den Pakke, Du har anmodet mig om.

Didier. Tak, min Ven.

Georges (til Didier). Og nu Godnat! Imorgen udlig sees vi igjen. Og Du, Louise, husk paa, at vor Gjæst trænger til Ro, og ophold ham ikke. (Han gaaer nogle Skridt henimod Døren, men vender pludselig om.) Det er sandt — Dig har jeg jo ikke sagt Godnat til. (Han gaaer hen til hende og omfavner hende.)

Louise (i heftig Bevægelse). Godnat, Broder! (Georges gaaer.)

Sextende Scene.

Louise. Didier.

Louise (forvisser sig om, at hendes Broder er gaaet, og griber hurtig Didiers Haand.) Kom nu! der er ingen Tid at spilde. (Hun gaaer ud med Didier.)

Femte Act.

(Nat. Haven, der hører til Klostret Saint-Joseph af Pleyben. I Baggrunden tilvenstre seer man endeel af et gothisk Kapel, hvis Vinduer ere oplyste. Tilhøire nogle Arcader, der høre til Klosterbygningen. I Forgrunden, ligeledes tilhøire, et Buskads. Inden Tæppet gaaer op, hører man Orgelet inde i Kapellet spille en aandelig Sang.)

Første Scene.

Louise (alene. Strax efter Marquien).

Louise (lytter til de hendøende Orgeltoner). O, hvor denne iiskolde Fred og denne afmaalte Klang piner mig! (Hun seer Marquien, der kommer ind fra Høire, og iler hen til ham.) Hvad bringer De?

Marquien. Om et Øieblik vil min Søster komme herned i Haven. Jeg troer, Jomfru, at De ikke gjør vel i at være tilstede. Min Søster er noget forud indtaget imod Dem .... tjen mig i at gaae lidt tilside.

Louise. Jeg! I dette Øieblik!

Marquien (peger paa Buskadset tilhøire). De kan skjule Dem derhenne og selv være Vidne til, at jeg tager denne Sag meget alvorligt. Skulde mine Bestræbelser ikke lykkes, saa kan De handle selv, som Gud indgiver Dem det. (Han seer sig tilbage.) Hun kommer. (Til Louise, idet han peger hen paa Buskadset.) Skynd Dem! (Louise iler hen til Buskadset og bliver under den efterfølgende Scene staaende saaledes, at hun sees af Publicum.)

Anden Scene.

Louise (skjult). Marquien. Blanche (kommer fra Baggrunden tilhøire. Marquien gaaer hende et Par Skridt imøde.)

Blanche (overrasket men i en iiskold Tone.) Min Broder?

Marquien. Ja, det er mig, Blanche! Det er mig, der i et alvorligt Øieblik kommer og henvender mig til dit Hjerte, thi det gjælder om at frelse en Mand, der elsker Dig, og som Du selv, det veed jeg, har elsket engang.

Blanche (strengt). Min Broder, er det Tiden, og er det her Stedet til at erindre mig om Sligt?

Marquien. Blanche, hvis Du ikke ganske har glemt det kjærlige Forhold, der saalænge forbandt os, saa tro nu mit Ord! Jeg har længe miskjendt denne Mand, men jeg kjender ham nu, og jeg forsikrer Dig høit og helligt, at der er Ingen, hvem jeg hellere vil betroe din Fremtid til, Ingen, hvem jeg hellere vil kalde min Broder.

Blanche. Du kan give ham dette Navn uden at indblande mig deri. Troer Du ikke, at jeg længe har vidst, hvad det er for en hemmelig Svaghed, der behersker Dig — hvorfor vil Du lade det gaae ud over mig, over min Ro og min Ære?

Marquien. Din Ære, ulykkelige Barn, er jo min, og jeg troer, at jeg altid har vogtet den vel. Hvad din Ro angaaer, saa er det netop for dens Skyld, at jeg kommer. Hør mig! Han, som jeg har nævnt for Dig, gaaer imorgen til Afrika for at lade sig dræbe, og det er da Dig, der har jaget ham i Døden.

Blanche (urolig). I Døden?

Marquien. Han har længe kæmpet forgjeves med sin Fortvivlelse, inden han tog denne Beslutning. Ved et Tilfælde har jeg erfaret den, og jeg ilede strax herhen for at opfordre Dig til at frelse ham. Du alene kan gjøre det, og jeg besværger Dig i Himlens Navn, opsæt det ikke!

Blanche. Er Du vis paa, at det er hans faste Beslutning at søge Døden?

Marquien. Det er jeg, det sværger jeg Dig til!

Blanche. Indseer Du ikke, at der da er en Afgrund imellem os To, som ikke Himlen selv er istand til at udfylde?

Marquien (griber hendes Hænder og udbryder fortvivlet). Blanche, min Søster! ethvert Minut, vi spilde, er uerstatteligt . . . jeg bønfalder Dig, frels ham!

Blanche. Du veed ikke, hvor grusom Du er! Skal jeg da være nødt til at sige Dig Alt? . . . . Ja, jeg elskede ham, og jeg har alligevel havt det Mod at sive ham og tye herhen med et sønderrevet Hjerte. Jeg gjorde det for at blive de Grundsætninger tro, hvori jeg er opdraget, og nu da jeg endelig, efter mangfoldige Kampe og Lidelser, er kommen en Smule til Ro og har begyndt at glemme, nu river Du Saaret op paany og sætter mig paa denne forfærdelige Prøve. Det er nok, Olivier, spar mig og berøv mig ikke den Fred, hvortil jeg trænger. Farvel! (Hun vil fjerne sig; **Marquien** søger at holde hende tilbage).

Tredie Scene.

De Sorrige. Louise (styrter sig fortvivlet og med foldede Hænder henimod hende).

Blanche (kaster et bebreidende Blik paa Marquien, da hun gjenkjender Louise). Min Broder!

Louise. Nei, gaa ikke! ikke endnu! O! De veed ikke, hvad jeg har lidt, medens jeg hørte paa Dem! Hans Liv eller Død ligger jo i Deres Haand! O, jeg elsker ham saa høit! Og De har jo selv elsket ham . . . De elsker ham maaskee endnu . . . hvor kan De da betænke Dem et Øieblik?

Blanche (bevæget). Jomfru. (I dette Øieblik hører man atter Orgelets Toner inde fra Kapellet og lige til Scenens Udgang, snart blode og klagende, ligesom understøttende Louises Bønner, snart stærke og bydende, ligesom opretholdende Modet hos Blanche.)

Louise. Ja, jeg bedrager Dem ikke! Om nogle Timer er han borte. I lang Tid har jeg frygtet for, at det vilde komme dertil . . . . igaar hørte jeg ham sige til en Ven, at Alt var forberedt, og at hans Beslutning var urokkelig. Strax efter kysede han mig og sagde Godnat, og jeg turde ikke lade mig mærke med det Mindste! Er det ikke frygteligt, og har De ikke Medynk med mig?

Blanche. Jeg beklager Dem af mit ganske Hjerte, men jeg tilhører ikke længere mig selv. Jeg tilhører Gud — det er Alt, hvad jeg kan sige Dem. Min Broder, vaag over hende! (Hun vil atter gaae.)

Louise (holder hende tilbage). De talte for lidt siden om Fred — hvor kan De haabe paa Fred, naar De har begaaet en saadan Forbrydelse? Vil De ikke hver Dag og hver Time see Valpladsen for Dem med hans lemlæstede Liig, og vil ikke mine fortvivlede Skrig hver Nat trænge ind i Deres Celle og forstyrre Deres Søvn!

Blanche. Kun den Skyldige kan føle Anger, og jeg er ikke skyldig. Deres Bønner og Deres Taarer kunde maaskee bevæge mig, men Deres Hestighed og Deres Bebreidelser give mig min Fatning igjen. Farvel!

Louise. Ja, De har Ret, tilgiv mig! Jeg veed, at De har ingen Skyld, og at jeg er uretfærdig imod Dem! Men see, jeg ligger for Deres Fødder, jeg, som ogsaa har min Stolthed, og jeg bønfalder Dem med Taarer om at frelse min Broder. Jeg har afskyet Dem før, nu vil jeg velsigne Dem! Jeg har hadet Dem før, nu vil jeg tilbede dem!

Blanche (vakler et Øieblik og styrter derpaa hen til sin Broder). Før hende bort! jeg holder det ikke ud.

(**Marquien** staaer ubevægelig.)

Louise (følger efter hende). Naade! Naade!

Blanche (ude af sig selv, vender sig imod Kapellet, hvorfra Orgeltonerne klinge stærkere og stærkere). Jeg kan ikke — Gud kalder mig!

Louise (med et lidenskabeligt Udbrud). Ja, Gud kalder Dem, som han kalder alle dem, der græde og trænge til Hjælpelse. Saaledes kalder Gud Dem, thi han er god og retfærdig. O, jeg skal elske ham. De skal lære mig at elske ham . . . . Alt, hvad der mangler os, skal De bringe os! Hvad De troer, vil jeg ogsaa troe, hvad De elsker, vil jeg ogsaa elske!

Blanche (nærved at give efter). O, min Gud!

Louise. Tænk blot paa, hvor Mange De kan gjøre lykkelige blot ved et eneste Ord! Vil De da betænke Dem paa at udtale dette Ord?

Blanche. O Gud!

Louise. De græder! . . . Hun græder! Han er frelst! O han er frelst!

Blanche (slaaer sine Arme om hendes Hals). Min Søster!

Louise (bedækker hendes Hænder med Kys). Tak! Tak!

Changement.

(Salen paa Guy-Chârel. Horizonten i Baggrunden faaer efterhaanden et rødligt Skjær, der tilkager i Glands.)

Fjerde Scene.

Didier (staaer med korslagte Arme og seer ud over Haven). Hvor bliver han af, min stakkels Ven? Dagen gryer allerede; Vognen, der skal bringe ham til Jernbanen, er forspændt, og Hestene stampe utaalmodigt udenfor Haveporten. Søsteren er sagtens ikke kommet tilbage, siden Alt er saa stille. Hvorledes er det dog gaaet hende paa hendes natlige Udflugt? Hun har et Mod, som jeg beundrer, og hendes Energi fortjente at krones med Held. Hvor det dog er besynderligt, naar man Aar ud og Aar ind fører et stille

Kunstnerliv som jeg, at rives paa eengang ind i et heelt Drama med Forviklinger og Katastrophe. Tys! hvad er det? (Man hører udenfor Sangen fra anden Act, der strax efter taber sig i det Fjerne; han seer ud af Baggrunden.) Ah, det er Bønder og Bønderpiger, der gaae i Processjon til en Kirkefest! Hvilket venligt Maleri, og hvor det stemmer til Andagt og Fred!

Femte Scene.

Didier. Georges (træder ind fra Venstre; han er bleg og alvorlig.)

Georges (gaaer hen og lægger sin Haand paa Didiers Skulder). Allerede paa Pletten! det vidste jeg forud.

Didier. Du kjender mig fra vort Reiseliv — jeg er oppe med Solen.

Georges. Jeg kjender Dig og takker Gud, fordi han lod mig kjende Dig. (Han rækker ham Haanden.) Farvel!

Didier. Din Beslutning er altsaa uforandret. Har Du Intet at sige mig, inden vi skilles?

Georges. Intet! Jeg beder Dig kun om at forberede min Søster lempeligt paa, hvad der er skeet, tak hende for hvad hun har været for mig i de mange Aar, vi har levet sammen, og forlad hende ikke, før Du seer, at hendes Sind er kommet til Ro. (Didier nikker til ham; Georges lytter.) Hvad er det? Er vi ikke alene? Har hun anet, at jeg vilde bort? . . . Hvad seer jeg! . . . . Nei, det er umuligt!

Sjette Scene.

De Forrige. Blanche, Marquien og Louise (træde ind fra Baggrunden. Blanche bliver staaende ved Indgangen og bøier sig uden at tale).

Georges (iler hen til hende og griber hendes Haand). Er det ogsaa Dem! tal . . . . for Guds Skyld, tal! . . . Sig blot et Ord!

Blanche. Fra nu af tilhører jeg Dem.

Georges (udstøder et Skrig). Almægtige Gud!

Blanche. Gud være lovet, at jeg ikke kom forsilde!

Georges. Forsilde! De vidste altsaa . . . men fra hvem?

(Marquien nærmer sig smilende med Louise ved Haanden.)

Georges. De! Og Louise!

Marquien. Ja, hun er den eneste Skyldige! (Han gaaer hen tilvenstre.)

Georges (omfavner Louise). Det er Dig! Dig! O, nu forstaaer jeg det Hele! Mit stakkels Barn, hvad har Du ikke maattet lide! Og hvorledes var jeg istand til? . . . Men jeg var forrykt! Tilgiv mig!

Louise. Jeg tænker ikke mere derpaa — nu er jeg lykkelig! Tillad mig, Frøken, at fuldende mit Værk! (Hun lægger Blanches Haand i Georges's og siger til sin Broder:) Men lad hende ikke tiere tage fra Dig, thi hun er ikke god at bringe tilbage, det kan jeg forsikre Dig.

Blanche (med Ømhed). Min Søster!

Marquien. Naa! jeg seer, at Alle ere lykkelige omkring mig undtagen jeg. Paa min Ære, jeg kunde fristes til en skjøn Dag ogsaa at gaae i Kloster.

Louise. De, hvorfor?

Marquien. Troer De ikke, at jeg ogsaa har et Hjerte, og veed De, om det ikke ogsaa huser en ulykkelig Kjærlighed?

Louise. En ulykkelig? Det troer jeg ikke.

Marquien (kysser hende glad paa Haanden). Ja, det er en anden Sag, naar De forsikrer mig om det Modsatte. (Man hører Larm udenfor og strax efter Choret fra anden Act.)

Georges (til Blanche). Det er Deres Venner, der komme for at hilse paa Dem efter Deres Tilbagekomst.

Blanche. Fra nu af er det ogsaa Deres. (Salen fyldes i Baggrunden af Bønder og Bønderpiger.)

Syvende Scene.

De Forrige. Jeannick, Madeleine, Tina, Anne, Geneviève, Bønder osv., og strax efter Grevinden, Greven og Vicomten, fulgt af Pigois og Arbeiderne. — Solen er kommen frem og belyser hele Landskabet i Baggrunden.

Madeleine (kommer frem med Jeannick). Ak, Frøken, i Dag kan jeg med større Glæde end sidst ønske Held og Lykke over Dem og hele Deres Huus.

Greven (baner sig Vei igjennem Mængden). Denne Vei, Moder! denne Vei!

Grevinden (fulgt af Vicomten, til Blanche). Cousine! Jeg er oprigtig glad over at see Dem igjen iblandt os. Jeg kunde vel have Et og Andet at indvende, men jeg bøier mig for Forsynets Villie, selv naar jeg ikke forstaaer den. Hvor er han? (Blanche fører Georges hen til hende). Naa, han er ikke ilde, det er allerede Noget.

Pigois (svinger Hatten). Leve Frøken Blanche! (Bønderne og Arbeiderne gjentage Raabet. Blanche rækker Pigois sin Haand. Bønderpigerne lægge deres Bouquetter for hendes Fødder.)

Georges. Ja, mine Venner, hilser paa hende, der rækker Eder Haanden for at udjevne den Kløft, der skiller Fortiden fra Nutiden, og som vil blande sin Adel og sine Dyder med Eders, saa at der fra nu af kun er een Familie paa Fædrelandets velsignede Jordbund.

Bønderne og Arbeiderne. Leve vor gode Herre.

Grevinden (staaer ganske forstrækket midt i denne Larm). Jeg forstaaer ikke et Ord af det Hele. (Bøndernes og Bønderpigernes Chor blande sig med Arbeidernes Jubelraab og Klokkeklangen nede fra Landsbyen.

En Omvei.

Originalt Lystspil i 1 Act.

Personerne.

Fru Freising.
Margrethe, hendes Datter,
Kammerherren, } hendes Brødre.
Magisteren, }

Georg, Kammerherrens Søn.
Mathiesen, Fruens Godsforvalter.
To Bønderkarle.

(Handlingen foregaaer paa Fru Freisings Gods.)

(Scenen forestiller en i Baggrunden aaben Havestue.)

Første Scene.

Margrethe (sidder og syer). — Onkel Hans (kommer).

Margrethe. Hvad seer jeg! Onkel Hans!

Onkel Hans. Ham selv!

Margrethe. Velkommen! Velkommen! Jeg kan næppe troe mine egne Øine.

Onkel Hans. Troe du dem kun, min Pige! Det kommer an paa, om Andre kunne troe dine. De see mig næsten utilladelig skjelmske ud.

Margrethe. Men sig mig, hvad i al Verden fører dig dog hertil?

Onkel Hans. Det maa jeg sige, er en smuk Modtagelse! Efter næsten tre Aars Forløb ....

Margrethe. Det er netop derfor, jeg undrer mig. Hvorfor kommer du ikke oftere? Man har dog ikke Onkler, for aldrig at see dem.

Onkel Hans. Du veed, at din Moder — min gode Søster ...

Margrethe. Ja, Moder har jo rigtignok ikke saa overordentlig Meget tilovers for dig.

Onkel Hans. Nei! — og dog har hun denne Gang inviteret mig.

Margrethe. Virkelig? — Onkel Carl er her ogsaa. Veed du det?

Onkel Hans. Naturligviis! — ligeledes inviteret.

Margrethe. Saa? Jeg troede, han var kommen af sig selv.

Onkel Hans. Jo vist! Nei, Skjebnen har nu engang sat sig i Hovedet, at vi Søskende ikke skulle harmonere som andre Søskende.

Margrethe. Destoværre!

Onkel Hans. Din Moder burde i Grunden have været vor Broder, og vi hendes Søstre.

Margrethe. Hvad er det for en Snak.

Onkel Hans. Din Moder er mere Mand end Fruentimmer.

Margrethe. Og I maaskee mere Fruentimmer end Mænd.

Onkel Hans. Det var just ikke det, jeg vilde sige; men — kort sagt, — min Søster havde vist ikke indbudet os, naar det ikke havde været i denne specielle Anledning.

Margrethe. Er der en speciel Anledning?

Onkel Hans (spøgende). Nei slet ikke! — Er min Brodersøn allerede kommen?

Margrethe. Georg? — Skal han ogsaa komme?

Onkel Hans (som før). Strik! — Det veed Du naturligviis ikke det Mindste om?

Margrethe. Ikke det Allermindste. Jeg veed kun, at han nylig er kommen hjem fra Krigen, og at han har udmærket sig.

Onkel Hans. Det veed du dog!

Margrethe. Saa faae vi jo paa den Maade snart den hele Familie ....

Onkel Hans. — paa Halsen! — jo! — og det har du slet ingen Anelse om?

Margrethe. Ikke den fjerneste Anelse. Der tales ikke Meget her paa Gaarden, og i den sidste Tid taler Moder kun om sit Teglværk.

Onkel Hans. Saa? — og du?

Margrethe. Jeg hører derpaa, som det anstaaer sig en lydig Datter, og jeg haaber, jeg kan nok med Tiden blive en dygtig Teglbrænder.

Onkel Hans. Men, for Pokker! Naar man vil gifte sin Datter bort, pleier man dog idetmindste at lade et Ord falde derom.

Margrethe. Hvad siger du? — Gifte mig bort? — Det er saamæn aldrig faldet Moder ind.

Onkel Hans. Har da min Broder ikke sagt dig det?

Margrethe. Ikke et Ord! — Det skulde altsaa være den specielle Anledning. Jeg maa lee. Hvor kan du være saa naragtig?

Onkel Hans. Lee du kun!

Margrethe. Det kan vel ikke kaldes ubeskedent, naar jeg tillader mig at spørge, med hvem jeg da skal gifte?

Onkel Hans. Paa ingen Maade! — Naturligviis med Georg.

Margrethe. Ja saa! — — Jeg finder det dog ikke saa naturligt.

Onkel Hans. Har du da Noget imod ham?

Margrethe. Aldeles ikke; men jeg har Meget imod, at man saaledes uden videre disponerer over min Haand.

Onkel Hans. Hvad vil du da gjøre?

Margrethe. „Naturligviis" ikke ægte Georg. Troer du, at jeg er et saadant Barn, at man kan behandle mig som en Tønde Boghvede, man vil sælge, eller som en Hest eller Ko, man vil bytte bort? — Det er jo oprørende!

Onkel Hans. Du veed — naar din Moder vil, saa vil hun.

Margrethe. Men du veed nok ikke, at naar jeg ikke vil, saa vil jeg ikke.

Onkel Hans. Men naar nu Georg staaer dig an?

Margrethe. Staaer mig an? Det er just ikke den smukkeste Vending i Sproget. — Nei — om han saa — — jeg vil ikke.

Onkel Hans. Saa kan jeg altsaa gjerne reise hjem igjen?

Margrethe. For den Sags Skyld skal du saamæn ikke genere dig.

Onkel Hans. Men hvis Georg nu elsker dig?

Margrethe. Det var dog en smukkere Maade at udtrykke sig paa. — Hør nu, Onkel! Da vi sidste Gang saae hinanden, var jeg et Barn; og — hvis han nu gaaer ind paa den Plan, maa jeg da ikke tabe Agtelsen for ham?

Onkel Hans. Aa! det veed jeg dog ikke. Man har jo før hørt — —

Margrethe. Nei! nei!

Onkel Hans. Vil Du saa hilse din Moder fra mig. Farvel! (vil gaae.) — Nei, det er bedre, at Du slet ikke siger hende, at jeg har været her.

Margrethe. Vist ikke, kjære Onkel! Maaskee kan Du være mig til Gavn. Du holder jo dog af mig?

Onkel Hans. Ja vist gjør jeg det.

Margrethe. Og Du er den Eneste, der kan tale Moder tilrette.

Onkel Hans. Derfor staae vi os saa godt sammen.

Margrethe. Du har dog Mod til at sige hende Sandheden —

Onkel Hans. — som hun ikke vil høre; — og Du veed nok, de Sandhedsprophæter — —

Margrethe. Jeg beder Dig, bliv!

(Georg kommer.)

Onkel Hans. Der har vi Georg selv. Saa vil jeg dog først høre hans Mening.

Anden Scene.

Onkel Hans. Margrethe. Georg.

Georg. God Dag! god Dag, Onkel!

Onkel Hans. God Dag, min kjære Dreng! Du kommer, som Du var kaldet.

Georg. Jeg er jo ogsaa kaldet. — God Dag, Margrethe! — Det er vel Margrethe!

Margrethe. Jo, til Tjeneste! — Og velkommen hjem! (rækker ham Haanden.)

Onkel Hans. Heel og holden! (rækker ham Haanden.)

Georg. Tak! Tak! Ja, Gud være lovet. (Til Margrethe.) Men hvad siger Du til den Historie?

Margrethe. Hvortil?

Georg. Har Du da ikke hørt det?

Margrethe. Hvilket?

Georg. Paa den sidste Station laa et Brev til mig fra Fader, der skulde forberede mig paa, at Familien var samlet her, for at celebrere vor Forlovelse.

Onkel Hans. Naa! — og saa?

Georg. Saa var jeg nær strax vendt om igjen. Jeg vil ikke lade Andre saaledes skalte og valte med min Haand. Man kunde dog spørge mig først.

Margrethe. Bravo! Det kan jeg lide. Tænk Dig, i dette Øieblik fik jeg ogsaa den Nyhed at vide, og ikke engang af Moder, men af Onkel Hans.

Onkel Hans (til Georg). Det var da ikke det Værste. Og saa videre?

Georg. Jeg betænkte mig dog. Jeg vilde dog først høre, hvad min Cousine sagde.

Margrethe. Hun er ganske af samme Mening som Du.

Onkel Hans. Altsaa fuldkommen enige.

Margrethe. Ja, i at vi ikke ville have hinanden. Ikke sandt, Georg?

Georg. Ja vel! Vi ville holde sammen, kæmpe og forstyrre deres Planer. Vi ere jo vorne Mennesker.

Margrethe. Ja vist!

Onkel Hans (til Georg). Men Fader? (til Margrethe.) og Moder?

Georg. Jeg lader mig ikke tvinge.

Margrethe. Jeg ikke heller! — (til Georg.) Det er altsaa en afgjort Sag? (rækker ham Haanden.)

Georg. Ja!

Onkel Hans. Top! — Men lad os nu til en Forandring være lidt fornuftige. Jeg giver Eder fuldkommen Ret. (Til Margrethe.) Var jeg i dit Sted, tog jeg ikke ham for nogen Priis. (Til Georg.) Og var jeg i dit Sted, skulde ingen Magt paa Jorden tvinge mig til at tage hende. — Men det gaaer ikke an, saaledes mit nichts dir nichts at sige Nei.

Georg. Hvorfor ikke?

Onkel Hans. Det vil volde et alvorligt Brud i Familien, og vi ere nu saa gamle,

at det er paa den høie Tid, vi blive forsonede.

Georg. Men hvor staaer det skrevet, at vi Unge skulle forsone de Gamle?

Onkel Hans (peger paa Hjertet). Her!

Georg. Nei, Onkel, det burde snarere være omvendt.

Margrethe. Hvad skal vi da gjøre?

Georg. Du maa hjælpe os.

Onkel Hans. Det er vel heller ikke saa vanskeligt. Jeg antager, at baade min Søster og min Broder holde af deres Børn, og naar jeg nu betroer dem, at I have en uovervindelig Afsky for hinanden — —

Georg (leer). Nei, nei! Det er jo ikke sandt, — idetmindste hvad mig angaaer.

Margrethe. Det gaaer ikke, Onkel? — noget Andet!

Onkel Hans. Naa, det gaaer ikke? — Saa vil jeg sige, at Georg allerede har givet sit Hjerte bort — —

Georg. Men det har jeg ikke.

Onkel Hans. Ikke en lille Pige derovre? Jeg kjender de Indkvarteringer.

Georg. Jeg er, Gud være lovet, ligesaa fri nu, som da jeg tog Riflen paa Nakken.

Onkel Hans. Ja, ja da! — Saa har maaskee Margrethe en hemmelig Kjærlighed.

Margrethe. Passiar, Onkel! — Hvor skulde jeg have den fra?

Onkel Hans. Hvor veed jeg det! — Det er da ellers det, der pleier at være i Veien.

Georg. Du maa finde paa noget Bedre; — men der er ingen Tid at spilde. Hvert Øieblik kan Fader eller Tante komme og klappe os sammen.

Margrethe. Det var jo rædsomt!

Onkel Hans. Ja, rædsomt! — Nu har jeg det. — Maaskee har en af Eder gjort det hellige Løvte, aldrig at gifte sig.

Georg. Ikke jeg! Troer Du, jeg har Lyst til at blive saadan en Pebersvend, som Du?

Onkel Hans. Kunde Du endda blive en saadan!

Georg. Om Forladelse! Jeg mener kun — —

Onkel Hans. Det er det Samme. Det vilde jo ogsaa være tilstrækkeligt, hvis Margrethe — — —

Margrethe. Jeg? — Det har jeg aldrig tænkt paa, men jeg indseer ikke, hvorfor jeg skulde gjøre et saa tosset Løvte. — Har Du det?

Onkel Hans. Nei, hos mig kom det ganske af sig selv. Jeg har ikke tænkt derpaa. (Man hører Knalden.) Men der kommer Nogen med Smeld ind i Gaarden. — Skal vi have flere Fremmede?

Margrethe. Det er Moder, der kommer hjem. Hun er i daarligt Humeur.

Onkel Hans. Kan Du føle det paa Dig.

Margrethe. Naar Moder knalder, er der gaaet hende Noget imod. Lad os saa heller gaae af Veien for hende.

Georg. Vil Du vise mig om saalænge, Margrethe? Jeg længes efter at see de gamle Steder igjen, hvor vi saa tidt have leget som Børn.

Margrethe. Ja gjerne!

Onkel Hans. Og mig lader I blive tilbage?

Georg. Tænk Du imidlertid for os. Vi lægge vor Skjebne i din Haand.

Onkel Hans. Men — bliv dog lidt — jeg sætter nu, at I alligevel — — —

Margrethe. Hvor kan Du sætte saadant Noget? Derom kan der slet ikke være Tale. — Vel, Georg?

Georg. Vist ikke!

Margrethe. Lad os saa gaae!

(De gaae.)

Tredie Scene.

Onkel Hans alene.

Et Par prægtige, unge Mennesker! — Liv er der i dem; — som skabte for hinanden. Men man skal lade dem selv raade, og ikke maaskee forstyrre deres Lykke ved selv at ville skabe den. Lad dem om det! — — Der har vi min gode Søster. — Det er nok det Fornuftigste, først at lade hendes Vrede gaae ud over en Anden, og hun har heldigviis en Lynafleder ved Siden af sig. (Gaaer udenfor, hvor man af og til seer ham gaae forbi Indgangen.)

Fjerde Scene.

Fruen. Mathiesen.

Fruen (med en Kjørepidsk i Haanden). Jeg siger, det er noget Bryvl! — Der er min Pidsk. Hæng den hen i Krogen! (Mathiesen hænger den hen.) Havde man lagt Gruus i det nærmer Spor, var jeg ikke væltet.

Mathiesen. Gud være lovet, at Fruen, med Respect at sige, kom saa godt fra det.

Fruen. Ah bah! Jeg brækker ikke Arme og Been af saa lidt. Jeg har væltet før idag. — Og hvordan saae det ud i Rugmarken?

Mathiesen. Regnen har slaaet den ned. Det kan Ingen gjøre for.

Fruen. Jeg veed nok, at Ingen kan gjøre for Regnen. — Men sagde jeg ikke strax, at den var saaet meget for tyndt?

Mathiesen. Den reiser sig nok igjen.

Fruen. Hvor veed han det?

Mathiesen. Saalænge den ikke er i Kjerne — — —

Fruen. Det vil vise sig. — Og saa det Kommers paa Teglværket! Det vil jeg ikke vide af. — Han skal sige den Familie op.

Mathiesen. Men — — —

Fruen. Hvad behager?

Mathiesen. Jeg mener — — med Respect at sige, alle de Børn!

Fruen. De komme da ikke ham ved?

Mathiesen. Nei! — men om faa Aar kan de gjøre Gavn.

Fruen. En deilig Gavn! — De lege med mine Drainrør, som det kunde være Pindebrænde. — Kom saa med Regnskabet!

Mathiesen (giver hende det). Vær saa god!

Fruen (sætter sig). Lad mig nu see! — Vi havde den 14de en Beholdning af 4000 Drainrør, 12000 Mursteen, 3000 — —

Mathiesen (retter hende). 5000!

Fruen. Det er ogsaa Tal at skrive! — 5000 Tagsteen! — — og idag! — 1500 — 7000 — 2000 — — — Hvor er det nu? — Naa her! — den 18de solgt 1000 — — — — Det er rigtigt. (underskriver.) See der! (giver ham Regnskabet.) — Den Blissede skal til Dyrlægen.

Mathiesen. Den kommer sig aldrig, Frue!

Fruen. Det lader han Dyrlægen om! — (reiser sig.) — Hør nu! Jeg har Fremmede paa Gaarden idag. — Aften holde vi Jaord mellem min Datter og min Broderson; — Folkene faae i den Anledning Gilde og en Svingom. De kan dandse til Klokken 12, — saa alle Mand i Seng — og op Klokken 4.

Mathiesen. Klokken 4?

Fruen. I denne Hede skal Markarbeidet gjøres om Natten.

Mathiesen. Kunde de da ikke dandse til Kl. 4?

Fruen. Snak! — som jeg siger! — — (søger.) Hvor gjorde jeg nu af — — —

Mathiesen. Pidsken? — Den hængte jeg — —

Fruen. Vist ikke, — — men Nøglerne? — Naa, — jeg har dem i Lommen. — Tag denne! Den er til Kjelderen. — Saa meget Øl de vil drikke! — Brændevin, en halv Pægel tilmands, ikke en Draabe meer! — Jeg vil ikke vide af Fuldskab.

Mathiesen. Det skal blive besørget.

Fruen. Husk paa, Peer Røgter maa ikke drikke Brændeviin. Han var fuld i forrige Uge.

Mathiesen. Det var, med Respect at sige, ikke hele Ugen.

Fruen. Det veed jeg nok. Een Gang er een Gang for meget. Forstaaer han?

Mathiesen. Ja vel! (Gaaer.)

Fruen (tager sig til Albuen). Jeg har dog slaaet mig ved den fordømte Vælten. (smøger Ærmet op.) Guul og blaa! — og øm er den! — Der skal lidt Arnica til. — Men Ingen maa mærke det. Faae de først at vide, at der ingen Lussing kan vanke, saa god Nat Regimente! Hulter til bulter Altsammen!

Femte Scene.

Fruen. Onkel Hans.

Onkel Hans (igjennem Vinduet). God Dag, Søster!

Fruen. God Dag, Hans! Naa er Du endelig kommet?

Onkel Hans. Kan jeg komme ind? — eller forstyrrer jeg?

Fruen. Naar jeg byder Folk til mig, er det ikke for at lade dem staae udenfor.

Onkel Hans (kommer ind). Altid den Samme!

Fruen. Man gaaer da ikke hen og forandrer sig i det Par Aar. — Det kan jeg forresten ikke sige om Dig.

Onkel Hans. Saa Du synes, jeg er bleven gammel! Jeg synes dog, af en Magister at være — —

Fruen. Ikke saa gammel som graa. — Det er, fordi Du altid lukker Dig inde med denne Horatius og Pollarius og hvad alle de lærde Herrer hedde. Det er bedre at gaae i Luften, paa Mark og Eng, end at sidde hjemme og studere. — Og hvad nytter det saa til?

Onkel Hans. Jeg tager tidt min Horats eller en Anden af mine gamle Venner under Armen; — Pollarius kjender jeg ikke — saa spadsere vi ud i Skoven og sætte os under et Bøgetræ.

Fruen. Paa den fugtige Jord. — Nei, min Hr. Magister, det duer ikke. Sæt Dig i en Høstak. Det er sundt.

Onkel Hans. Lad os nu ikke disputere om det. Enhver har sin Lyst.

Fruen. Men Du maa dog indrømme, — — — naa, Du har Ret. Vi ere jo ikke komne sammen for at skjændes.

Onkel Hans. Nei! — Vi skal jo holde Forlovelse?

Fruen. Ja, hvad synes Du saa om det Parti?

Onkel Hans. Godt!

Fruen. Jeg skal sige Dig; jeg vil, at mine Penge skal blive i Familien. I to Brødre have nok; — ja, jeg veed jo nok, at Du ikke har Noget tilovers.

Onkel Hans. For min Skyld kan Du gjøre med dine Penge, hvad Du vil.

Fruen. Det vil jeg ogsaa. Derfor har jeg ogsaa tænkt paa den lille Pige, Du har taget til Dig. Naar Du døer, har hun ikke Andet end dine Bøger og andet Skramleri, — og dem kan hun ikke leve af. Jeg har sat 5000 Rd. ud for hende.

Onkel Hans. Det er smukt af Dig, og jeg — — —

Fruen. Vissevasse! — Resten faaer Margrethe og hendes Mand. — Saa Partiet anstaaer Dig?

Onkel Hans. Fortræffeligt!

Fruen. Veed Du, hvad der slog Ho-

vedet paa Sømmet? Det var, at han gik frivillig med i Krigen.

Onkel Hans. Virkelig?

Fruen. Det kunde jeg lide. Det er noget Andet end at sidde herhjemme og snakke om at offre Liv og Blod.

Onkel Hans. Det er sandt, — og de passe ypperligt for hinanden. Jeg antager, at Margrethe ligner Dig?

Fruen. Saamæn!

Onkel Hans. Og jeg kan godt lide en saadan Forening af Poesi og Prosa.

Fruen. Jeg giver mig ikke af med Poesi.

Onkel Hans. Netop derfor finder jeg det passende at pode lidt Poesi ind med.

Fruen. Pode Poesi? — Maa jeg bede Dig at tale forstaaeligt, naar Du taler med mig.

Onkel Hans. Jeg mener, at Margrethe, naar hun ligner Dig, kan have godt af at have en saa poetisk Natur som Georg ved sin Side.

Fruen. Er han en poetisk Natur? — Han skriver maaskee Vers?

Onkel Hans. Det har vi jo Alle givet os af med, da vi vare unge.

Fruen. Ikke jeg! Digtere, det er min Pest. Jeg vil heller have Skab mellem Faarene.

Onkel Hans. Og Du har jo dog et stort Bibliothek?

Fruen. De kan være gode nok til at stille op i en Reol. Det er det Hele. — Saa han er Digter?

Onkel Hans. Og det Bedste er, at han anvender sit Talent i Politikens Tjeneste.

Fruen. Det manglede blot!

Onkel Hans. Der er Kraft og Begeistring i hans politiske Sange.

Fruen. Saa han er Politiker?

Onkel Hans. Han er Oppositionens Tyrtæus.

Fruen. Tyrtæus? — Hvad er det for Noget?

Onkel Hans. Ligesom Tyrtæus i Oldtiden begeistrede Heltene, saaledes begeistrer han Oppositionen.

Fruen. Det var jo rart!

Onkel Hans. Du kan være stolt af en saadan Svigersøn.

Fruen. Jo! — Og Politik betaler sig vel godt?

Onkel Hans. Endnu høster han kun Ære; — men naar saa Æren kommer til Penge — — —

Fruen. Hvor skal de Penge komme fra?

Onkel Hans. Du sagde jo — — —

Fruen. Du troer, at jeg vil give min Datter til en Dagdriver?

Onkel Hans. Dagdriver?

Fruen. Den, der ikke kan føde Kone og Børn, kalder jeg en Dagdriver. — Og ovenikjøbet Politik og Opposition! — Snak om Ting, man ikke forstaaer.

Onkel Hans. Opposition maa der til, for at Maskinen kan gaae.

Fruen. Her paa Godset kjender jeg ikke til det. Vil Nogen gjøre Ovalm, er han færdig. Jeg skal nok selv styre Codillen. Og hvad Gavn har Landet deraf? Ikke en Døit! og maaskee mindre endda! Og det skulde jeg give Penge til!

Onkel Hans. Men Du maa dog indrømme — — —

Fruen. Du kjender mig ikke rigtigt endnu, Broder Hans!

Onkel Hans. Jeg troede dog, — — —

Fruen. Nei, Du gjør ikke! Jeg har mere Erfaring end Du troer, og den har jeg ikke af Bøger. — Nu har jeg faaet Andet at tænke paa. Farvel! Imens kan Du more Dig her, som Du selv vil.

Onkel Hans. Tak! det skal jeg.

(Fruen vil gaae, men møder Forvalteren.)

Sjette Scene.

Fruen. Onkel Hans. Mathiesen, siden 2 Bønderkarle.

Mathiesen (til Fruen). Vær saa god! Her er Nøglerne.

Fruen. Han kan pakke ind igjen, hvad han har pakket ud, og saa — pakke sig selv.

Mathiesen. Hvad mener Fruen?

Fruen. At der ikke bliver Noget af det Gilde.

Mathiesen. Og nu havde Folkene, med Respect at sige, glædet sig — — —

Fruen. Saa maa de, „med Respect at sige", nøies med den Glæde. (2 Bønderkarle komme.) Jeg troer, Gud forlade mig, de komme herhen. Hvad vil I?

Første Bondekarl. Vi vil i alle Karlenes og Pigernes Navn takke Herskabet — — —

Fruen. Ingen Aarsag!

Første Bondekarl. Og saa vilde vi bede, om alle vi Karle og Qvindfolk iaften maae synge en Sang til de Forlovede.

Fruen. Nei! — Det er noget Snak, Mathiesen er løbet med. Her bliver ingen Forlovelse, — og der bliver ikke mere Gilde, end bag paa min Haand.

Første Bondekarl. Men Hr. Forvalteren sagde — — —

Fruen. Er det mig eller Forvalteren, der skulde gjøre Gildet? — Jeg siger Nei! — Eller er det maaskee Forvalteren, der vil forlove sig?

Mathiesen. Nei! — men — ellers, naar Fruen beslutter Noget, pleier det at staae fast.

Fruen. Det skal ogsaa staae fast, gamle Brøvl! (Gaaer.)

Mathiesen (til Karlene). Saa kan I gaae og bringe den Besked.

Anden Bondekarl. Det var en deilig Redelighed. Saa skal da ogsaa — — —!

Mathiesen. Hvad for Noget?

Anden Bondekarl. Ikke Noget, Hr. Forvalter! (De bukke og gaae.)

Mathiesen. Det var vel ogsaa det Bedste.

Syvende Scene.

Onkel Hans. Mathiesen.

Mathiesen. Der er dog noget Besynderligt ved den Frue.

Onkel Hans. Jeg synes, hun kaldte Dem „Brøvl".

Mathiesen. Det er ikke saa meget det. Det bliver man vant til, men naar Vinden gaaer om i alle Hjørner — —

Onkel Hans. Det kan maaskee blive godt endnu. Har De seet Noget til de Unge?

Mathiesen. Til Frøkenen og Fætteren?

Onkel Hans. Ja vel!

Mathiesen. Jeg saae dem for et Øieblik siden løbe omkring Blomsterbedene. Jeg troer, saa Skam, de legede Tagfat.

Onkel Hans. Ja saa! — Det er et Par Børn, — men et Par gode Børn. (Gaaer hen til Vinduet.)

Mathiesen. Frøkenen staaer jeg inde for. Hvis der gives Engle her paa Jorden, maa hun være en af dem.

Onkel Hans. Der er' de begge To. — Han staaer paa Stigen op til Dueslaget, og hun rækker ham en Kurv.

Mathiesen. En Kurv?

Onkel Hans. Med Ærter!

Mathiesen. Naa saa! Jeg var bange; — — — men det kommer da ikke mig ved.

Onkel Hans. Det er et lille yndigt Maleri!

Mathiesen. Ja vist er det! (Man hører en Dør smække i.) Au!

Onkel Hans. Hvad nu?

Mathiesen. Der smækkede en Dør! — Skjøndt jeg nu har været saa længe her paa Gaarden, løber det mig, med Respect at sige, koldt ned af Ryggen, naar Fruen smækker med Dørene. Saa veed jeg, der trækker en Storm op.

Onkel Hans. Saa? — og det gaaer tidt paa?

Mathiesen. Aa ja, saamænd! — Det er nok bedst, jeg gaaer til min Dont.

Onkel Hans. Er min Søster da saa slem?

Mathiesen. Ja og Nei! Til sine Tider og med visse Vinde. Man kan jo ikke negte — — — Men det maa man sige om hende — — — Ah! Der er Kammerherren!

Ottende Scene.

Onkel Hans. Mathiesen. Kammerherren.

Kammerherren (til Mathiesen). Jeg hører, min Broder skal være kommen?

Mathiesen (bukker.) Deres Hr. Broder staaer der ved Vinduet og glæder sig ved at see paa de unge Mennesker. Undskyld, at jeg forlader Dem. (Gaaer.)

Kammerherren. God Dag, Hans!

Onkel Hans. God Dag, Broder Carl! vel mødt! (Giver ham Haanden.) Kom her! (Peger ud af Vinduet.) Er det ikke et smukt Par?

Kammerherren. Mener Du de blaavingede? — eller Mæsikkerne?

Onkel Hans. Snak! Din Søn og Margrethe!

Kammerherren. Ja vist! Kan jeg ikke være stolt af den Dreng? — Og er det ikke i alle Maader et fornuftigt Parti?

Onkel Hans. Det er der ingen Tvivl om. Hun er en nydelig Pige.

Kammerherren. Ikke sandt?

Onkel Hans. Og saa fiin! — Hvo skulde troe, at den lille Haand kan svinge en Fiirhestepidsk!

Kammerherren. Det skader ikke.

Onkel Hans. Nei, — men fordi hun forstaaer at kjøre fire Heste, er det da ikke sagt, at hun forstaaer at kjøre med Fire.

Kammerherren. Det giver sig nok.

Onkel Hans. Det ville vi haabe. Ja vist er hun smuk, og Du maatte jo have en fiin Svigerdatter.

Kammerherren. Naturligviis.

Onkel Hans. Det er dog besynderligt, at en saa smuk Mund kan — bande.

Kammerherren. Hvad for Noget! Bander hun?

Onkel Hans. Fra den lille Mund kan undslippe store Eder.

Kammerherren. Det er ikke muligt!

Onkel Hans. Men det er kun engang imellem, — naar Naturen gaaer over Optugtelsen.

Kammerherren. Det maa aldrig falde Naturen ind. Det er i høieste Grad upassende! — Men jeg kan ikke troe det.

Onkel Hans. Og jeg vil sige Dig, at hun er iblandt dem, der vil slaaes til sidste Mand.

Kammerherren. Fy! fy! — Det er uopdragent!

Onkel Hans. Ja, min kjære Broder, det kan nok være, at din Søn vil komme til at gaae en — en lille Skjersild igjennem, naar han fører hende ind i Selskabslivet. Men det er ogsaa det Eneste.

Kammerherren. Det Eneste er meer end nok. Det gaaer ikke an. Jeg troede, hun havde Manerer.

Onkel Hans. Det har hun. Det er kun engang imellem daarlige Manerer.

Kammerherren. Jeg vilde, at min Svigerdatter skulde gjøre Opsigt i Salonerne.

Onkel Hans. Det kan Du være vis paa, hun vil. Skulde hun komme til at forløbe sig, vil man kalde det Naivitet. Man er saa overbærende mod unge, smukke og rige Koner.

Kammerherren. Man skulde bevundre hendes Anstand, Noblesse og Adel.

Onkel Hans. Vi ere nu engang ikke adelige.

Kammerherren (bryster sig). Derfor kan man gjerne have Adel i sit Væsen.

Onkel Hans (ligesaa.) Det kan man.

Kammerherren. Og saa kommer Du og fortæller mig, at Margrethe er en flet og ret Bondepige.

Onkel Hans. Det har jeg ikke sagt. Jeg sagde kun, naar Naturen gaaer over Optugtelsen.

Kammerherren. Jeg frygter, at hendes Optugtelse lader Meget tilbage at ønske.

Onkel Hans. Det er maaskee heller ikke uden Grund Du frygter. Naar den Nimbus af Gratie og Tournure, som omgiver jer Fornemme, mangler — saa er der ikke Noget tilbage.

Kammerherren. Det er sandt, og saa seer Du selv — — — Aa, hvad er det for Snak, Du siger? — Der er nok tilbage, — men den kan ikke undværes. Det kan Du ikke bedømme.

Onkel Hans. Horats siger selv — — —

Kammerherren. Jeg bryder mig ikke om, hvad Horats behager at sige. Siig Du mig heller, hvad jeg skal gjøre.

Onkel Hans. Tal ligefrem med Søster derom.

Kammerherren. Hun er saa bangfat ligefrem, og hun vil blive rasende. — Og hvis de Unge nu ovenikjøbet gaae hen og forelske sig? — — —

Onkel Hans. Det har vist ingen Nød. Georg har formodentlig dit skarpe Øie for skarpe Kanter.

Kammerherren. Forresten er det mig en meget ubehagelig og især en meget ubeleilig Historie.

Onkel Hans. Saa?

Kammerherren. Jeg havde mine specielle og vigtige Grunde for det Parti, og — nu seer Du selv — — — Lad os gaae ind paa mit Værelse, saa skal jeg forklare Dig det Hele. Det er Ting, man ikke kan tale om paa alfar Vei.

Onkel Hans. Jeg er til Tjeneste, og Du gjør mig ganske nysgjerrig. (Afsides.) Gud veed, hvem jeg nu egentlig gjør en Tjeneste. (De gaae.)

Niende Scene.

Margrethe og Georg (komme syngende og dandsende ind) — siden Fruen.

Georg (standser lidt forpustet). Du er jo let som en Fjer. Med Dig kunde jeg dandse hele Verden rundt.

Margrethe. Naar Du fik Lov til at puste engang imellem. Men Du fører ogsaa udmærket.

Georg. Det er ingen Kunst at føre Dig. — Det er dog besynderligt, at man saaledes kan blive Børn igjen.

Margrethe. Ikke sandt? Dengang dandsede vi tidt sammen.

Georg. Kom — kun eengang endnu!

Margrethe. Ja nok!

(De dandse og synge. Fruen kommer. De standse pludselig foran hende.)

Georg (fatter sig, munter). God Dag, Tante!

Fruen. God Dag! Saa Du er ogsaa Dandser?

Georg. Jeg vil just ikke sige, at jeg er Dandser, men jeg kan dandse.

Fruen. Lærer man ogsaa det i Felten?

Georg. Nei! Der dandse Kuglerne omkring os, og vi — staae! — Mit Dandsetalent maa være medfødt, lille Tante.

Fruen. Maa jeg saa bede Dig at dandse ind til din Fader, og bede ham, strax at komme ud til mig?

Georg. Det skal jeg med Fornøielse. (Til Margrethe.) Dandser Du med, Margrethe?

Fruen. Margrethe bliver her!

Georg. Saa dandser jeg alene. — Farvel saa længe! — — Jeg er saa glad, Tante!

Fruen. Saa?

Georg. Saa glad, som jeg aldrig har været. Jeg kunde endog have Lyst til at dandse med Dig.

Fruen. Maa jeg bede!

(Han dandser ud.)

Fruen. Det er en Vindbeutel. (Til Margrethe.) Du kan gjerne gaae.

Margrethe. Du sagde før jeg skulde blive.

Fruen. Og nu siger jeg, Du skal gaae. (Margrethe vil gaae ud i Haven.) Den Vei, om jeg maa bede!

Margrethe (afsides). Den Vei kan ogsaa føre til Haven. (Gaaer.)

Fruen. Og det skulde jeg have slidt og slæbt for! — For at en saadan Vindbeutel skulde øde det op? — Jeg skulde saae Hvede i en Boghvedemark! — Nei, Tak for mig! — Det var ogsaa dumt, ærkedumt af mig. Der kommer aldrig noget Godt fra den Kant. Det burde jeg vidst iforveien. — Det er snavs at koge Suppe, før man har Kjødet. — — Naa, der har vi Brødrene! Dem fik jeg da tidsnok herud.

Tiende Scene.

Fruen. Kammerherren. Onkel Hans. Georg.

Kammerherren (til Fruen). Du har ønsket at tale med mig?

Fruen. Ja, med Dig! — ikke med de Andre.

Onkel Hans. Jeg beder meget om Forladelse. Jeg troede, det skulde være en Familiecongres.

Fruen. Aa nei! Den Sag kan Carl og jeg afhandle alene. Naar jeg behøver Dig, skal jeg kalde Dig.

Onkel Hans (til Georg). Skal vi To saa gaae en Tour saalænge! (Til Fruen.) Det varer vel ikke længe, og jeg haaber, at vi snart skal spise. Jeg har hverken faaet Vaadt eller Tørt siden imorges, og nu — — (seer paa sit Uhr).

Fruen. Du skal faae baade Vaadt og Tørt.

Onkel Hans. Tak!

Georg (til Fruen). Er Margrethe i Haven?

Fruen. Nei!

Onkel Hans. Kom saa! og tag tiltakke med mig! (Gaaer med Georg.)

Fruen. Nu ere vi alene, og jeg længes efter at tale med Dig.

Kammerherren. Jeg længes ikke mindre efter at tale med Dig.

Fruen. Lad os saa gaae lige til Sagen.

Kammerherren. Det vil jeg — hm! hm! — Du husker, at vi i mange Aar, — — jeg troer næsten i 10 Aar, — da Børnene endnu vare smaa, ganske smaa — — —

Fruen. Saa det kalder Du at gaae lige til Sagen? — Nei, min Broder, lad saa heller mig! — Jeg siger Dig — kort og godt — der bliver ikke Noget af den Mariage.

Kammerherren. Det var netop det, jeg vilde foreslaae Dig.

Fruen. Men jeg foreslaaer ikke. Jeg siger, saadan skal det være! — Naa, det var jo heldigt, at vi ere enige. Saa er den Pot ude!

Kammerherren. Pot? — Ja vel!

Fruen. Men jeg gad dog vide, hvorfor Du har sadlet om.

Kammerherren. Og jeg er ikke mindre nysgjerrig efter at vide, hvorfor Du har forandret din Mening. Skal vi ikke sætte os?

Fruen. Aa nei! Jeg staaer godt, og der er ikke saa Meget at afhandle. Men vil Du sidde, vær saa god!

Kammerherren. Aa nei! — Staaer min Søn Dig maaskee ikke an?

Fruen. Staaer min Datter ikke Dig an?

Kammerherren. Jeg tilstaaer, hun er smuk.

Fruen. Ah, Bah! Smuk? Det klarer ikke Sagen. Georg er heller ikke af de Hæsligste.

Kammerherren. Dog ikke?

Fruen. Det indrømmer jeg, — og at han gik frivillig med i Krigen, gjorde at jeg gik ind paa din Plan.

Kammerherren. Da maa jeg dog i den Henseende bemærke — — —

Fruen. Jeg veed nok, hvor Du hører hjemme, og at det ikke var efter dit Hoved — men jeg siger Dig, det var godt gjort. Havde han været *min* Søn, skulde han gaaet med.

Kammerherren. Men — —

Fruen. Han *skulde*! — Jeg skal sige Dig, hvor Sønnerne slaaes, der ere Forældrene med, og saaledes skal det være. — — — — Men det kan ikke hjælpe at tale med Dig om det. — Og det kommer ikke denne Sag ved. — Din Søn er ikke en Svigersøn for mig.

Kammerherren. Naar har Du da gjort den Opdagelse!

Fruen. Det er lige meget. Troer Du, jeg vil have en Digter og Dagdriver til Svigersøn?

Kammerherren. Digter?

Fruen. En Spartæus?

Kammerherren. Hvad for en?

Fruen. Der bliver ikke Noget af. Det var kun det, jeg vilde sige.

Kammerherren. Og jeg vil kun sige Dig, at jeg i min Stilling maa sætte saa megen Priis paa Dannelse, at jeg ikke kan præsentere en uopdragen Svigerdatter.

Fruen. Præsentere? — Naa! Det var Ret. Saa Margrethe er uopdragen? — Jeg skulde dog mene — — —

Kammerherren. Opdragen i dit Mønster!

Fruen. Og det Mønster duer maaskee ikke? — Jeg skulde heller have gjort hende til en Flane eller til en Sippe? — Saa var hun maaskee velopdragen efter jeres Talebrug. Nu vel! Hun er ikke god nok for Dig. Jeg siger, hun er altfor god, — og derfor beholder jeg hende selv.

Kammerherren. Med Fornøielse!

Fruen. Ja, jeg gjør det med Fornøielse. Jeg veed, hvad det vil sige, at komme ind i jeres jammerlige og fornemme Slæng. — Tant og Fjas Altsammen! — Og det var stygt af Dig at foreslaae mig den Dumhed. Det skal jeg ikke glemme Dig!

Kammerherren. Bliv nu ikke hidsig!

Fruen. Jo, jeg vil netop — — — (betvinger sig.) Nei, jeg vil ikke. — Punktum! — Lad os saa tale om andre Ting. — Jeg veed at det staaer snavs med dine Finantser.

Kammerherren. Hvem siger det?

Fruen. Det er det Samme, hvem der siger det. Jeg veed det. — Du tænkte, at din Søns Giftermaal med min Datter skulde hjælpe Dig paa Benene igjen — —

Kammerherren. Jeg beder mig fritaget — — —

Fruen. Men det var Regning uden Vært, — at sige, paa den Led. — Naar Du trænger til Hjælp, kan Du komme til *mig*, din Søster.

Kammerherren. Jeg er Dig meget forbunden, men Du begriber da — — —

Fruen. Hvilket?

Kammerherren. At jeg under disse Omstændigheder, og efter dine Udtalelser nu, allersidst vilde henvende mig til Dig.

Fruen. Det røber dog Karakteer. — — Men jeg *vil* nu, at Du skal ud af den Suppedas.

Kammerherren. Suppedas?

Fruen. Vil Du maaskee ikke ud af den? Gaa Du nu ind og gjør dine Beregninger — og kom saa over til mig med Regnestykket, ordentligt opgjort. — Farvel! (Vil gaae, men vender tilbage.) Vi passe vel ikke synderligt for hinanden, Carl; — men Broder og Søster skulle dog holde sammen og hjælpe hinanden, og — jeg glemmer ikke, at vi som

Børn tidt og mange Gange — — — men det er det Samme. Gjør nu blot, som jeg siger. (Gaaer.)

Ellevte Scene.

Kammerherren, lidt efter Onkel Hans.

Kammerherren. Hun er og bliver en Gaade. God i Sind, men ligesaa grov i Skind.

Onkel Hans (kommer). Naa, hvorledes gik det?

Kammerherren. Sagen er afgjort.

Onkel Hans. Det kan jeg lide. Det holdt vel haardt?

Kammerherren. Aa nei! Du veed, vi Diplomater forstaae at gribe en Sag an paa den rette Maade.

Onkel Hans. Men just ikke paa den hurtigste.

Kammerherren. Da kan Du ikke klage ved denne Leilighed. Men lad os gaae ind og fortsætte, hvor vi endte.

Onkel Hans (der har seet ud af Vinduet). Jeg skal strax komme.

Kammerherren. Jeg venter Dig paa mit Værelse (gaaer).

Tolvte Scene.

Onkel Hans, strax efter Margrethe og Georg.

Onkel Hans. Der har vi Børnene (vinker ud) glade og fornøiede! — et Par velsignede Børn! — Nu gad jeg dog vide, om ikke — — —

Georg (seer sig ængstelig om). Er Tante her endnu?

Onkel Hans. Nei! Skal jeg kalde paa hende?

Georg. Nei, nei — —

Margrethe. Hvorfor vinkede Du af os?

Onkel Hans. Jeg vilde kun gratulere Eder.

Begge. Hvortil?

Onkel Hans. Nu kan I være ganske rolige!

Georg. Hvorfor?

Onkel Hans. Jeg har allerede arrangeret Sagen paa bedste Maade. — Jeg skulde mene, jeg fortjener ikke saa ringe Tak.

Margrethe. Hvilken Sag, Onkel?

Onkel Hans. Den — hm! hm!

Georg. Tal dog tydeligt!

Onkel Hans. For Pokker! Det er da let at forstaae! (til Margrethe) Du bliver fri for ham, (til Georg) og Du bliver fri for hende. I blive frie for hinanden.

Georg. Saa?

Onkel Hans. Ja, I maa takke Himlen, at den har givet Eder en Onkel, som man længe skal søge Magen til. — Naa, nu skal I ikke genere Eder længer ligeoverfor hinanden. Vær kun muntre, og lad som Ingenting. Der er ikke det Mindste i Veien. Det kan I stole paa. (til Margrethe) Op med Hovedet, min Pige! — Farvel! (gaaer.)

Margrethe. Farvel!

(Pause.)

Georg. Vi ere altsaa frie for hinanden!

Margrethe. Det lader til det. — — Men jeg synes dog — — —

Georg. Hvilket?

Margrethe. Ikke Noget!

(Pause.)

Georg. Det er dog besynderligt.

Margrethe. Hvilket?

Georg. At vi ere frie for hinanden.

Margrethe. Det var jo det, vi vilde.

Georg. Ja vist! — Men — —

Margrethe. Men?

Georg. Hvis vi nu ikke vilde være frie for hinanden?

Margrethe. Hvad behager?

Georg. Jeg sætter det blot. — Hvis — — — Hør, Margrethe, mon vi dog ikke ere nogle Børn?

Margrethe. Du siger Noget!

(Pause.)

Georg. Det havde jo slet ingen Hast.

Margrethe. Hvilket?

Georg. At — — Er det dog ikke besynderligt, at jeg saa tidt har gaaet og tænkt paa, — hvor nydelig Du var?

Margrethe. Det synes mig just ikke saa besynderligt.

Georg. Det er det i Grunden heller ikke, men — — Det var ogsaa ærgerligt, at man saaledes vilde twinge eller overrumple os.

Margrethe. Ja vist!

Georg. Jeg har aldrig tænkt paa nogen Anden. Men Du?

Margrethe. Skal jeg være ærlig?

Georg. Ja, vær ligesaa ærlig mod mig, som jeg er det, naar jeg siger Dig, at jeg længe har — ja, jeg kan ligesaa gierne sige det, — at jeg længe har elsket Dig; — at jeg, naar Kuglerne pebe om mig, altid tænkte paa Dig.

Margrethe. Er det sandt?

Georg. — og det gav mig Mod. Jeg troede, jeg kæmpede for min Brud! — Og nu føler jeg, at jeg vil blive grændseløs ulykkelig, hvis jeg skuffes i min Drøm. Jeg vilde give al Verdens Skatte for dit Hjerte.

Margrethe. Jeg skal altsaa være ganske ærlig? — Nu vel da! Jeg vil ikke tale. Jeg har lært af min Moder at handle. Der er min Haand!

Georg. Du velsignede Pige! Du vil være min?

Margrethe. Ja, Georg, med Liv og Sjæl. Jeg troer næsten, at jeg altid har været det. Jeg har under Krigen havt mangen angstfuld Time for Dig.

Georg. Virkelig?

Margrethe. Naar jeg tænkte paa alt det Ondt, Du har maattet døie, — og alle de Farer — — —

Georg. Aa hvad! Det er nu — — nei! glemt er det ikke. Gid man kunde glemme! — Men lad nu Øieblikkets Glæde forjage Sorgens Alvor. — Saa Du vil virkelig være min?

Margrethe (smilende). Jeg maa jo adlyde min Moders Villie.

Georg (ligeledes). Og jeg min Faders! — Hvor Livet dog pludselig kan forvandles! Fortrædelig og mismodig kom jeg hertil, og nu — er jeg saa lykkelig, som jeg aldrig havde troet muligt!

Margrethe. Saa kunde vi have sparet os den Smule Ærgrelse.

Georg. Ja vist kunde vi!

Margrethe. Det er ellers ikke nogen smigrende Tanke for mig, at Du vilde sætte Dig imod et saa fornuftigt Parti.

Georg. Og Du?

Margrethe. Jeg fik det saa pludselig at vide, men Du — Du havde dog Tid til — at sætte Dig ind i Forholdene.

Georg. Tid? Ja, fra sidste Station hertil. — Og saa den Tvang! Det var det. Men nu er Alt godt. Jeg har Margrethe, min tilkommende Kone, i mine Arme — — (omfavner hende.)

Trettende Scene.

Margrethe. Georg. Mathiesen.

Mathiesen. Jeg beder om Forladelse! Jeg kommer nok til — — —

Georg. Paa ingen Maade! Hele Verden maa gjerne see min Lykke (til Margrethe) Hvem er den Herre?

Margrethe. Det er min Moders Forvalter og — min Ven! Ikke sandt?

Mathiesen. Tak, Frøken! Det gjør det gamle Hjerte godt at høre de Ord.

Georg (rækker ham Haanden). Min Kones Venner ere ogsaa mine Venner.

Mathiesen. Jeg takker! Saavidt jeg da kan see, kan Folkene endnu faae en glad Aften, — og det var godt. De begyndte, med Respect at sige, at knurre, og det var det, jeg kom for at sige Fruen. Det var en sværr Commission.

Georg. Gaae De kun ud til Folkene og sig dem, at iaften danse vi Allesammen.

Mathiesen. Men — —

Margrethe. Gaae De kun! Naar jeg siger det, tager jeg ogsaa Ansvaret paa mig.

Mathiesen. Gud velsigne Dem, Frøken! (gaaer.)

Georg. Og jeg gaaer ind til Fader, for at sige ham, at der fra min Side ikke er Noget i Veien.

Margrethe. Og jeg til Moder. — Hvor det dog er en behagelig Følelse, at gjøre sine Forældres Villie som gode Børn!

Georg. Især naar man har begyndt med at sætte sig op imod den. — Farvel, min lille Frue! (kysser hende og gaaer.)

Margrethe. Og det var ham, jeg ikke for nogen Pris vilde have! — Det var en lille Revolution af Hjertet — men, Gud være lovet, jeg fik Bugt med den itide. Nu til Moder. (vil gaae, men møder Fruen.)

Fjortende Scene.

Margrethe. Fruen.

Fruen. Er Du her?

Margrethe. Ja, for at præsentere mig som din i alle Maader lydige Datter.

Fruen. Det er ikke mere, end jeg ventede. — Du havde altsaa dog faaet Noget at vide?

Margrethe. Ja, Onkel Hans sagde — —

Fruen. Ja saa! Den Magister har sin Næse allevegne. — Hvis Du altsaa havde faaet Fluer i Hovedet, har Du vel nu jaget dem bort?

Margrethe. Hvad mener Du?

Fruen. Han har formodentlig sagt Dig, at Du skulde giftes med Georg?

Margrethe. Ja! I Begyndelsen, tilstaaer jeg, var det mig rigtignok meget imod — — —

Fruen. Saa bliv Du ved Begyndelsen. — Nu kan jeg sige Dig, at Du ikke skal have ham.

Margrethe (forskrækket). Hvorfor ikke?

Fruen. Fordi jeg ikke vil. — Og Du er jo min lydige Datter.

Margrethe. Men, kjære Moder! — Du vil dog ikke — —

Fruen. Maa jeg være fri for Scener og især for Taarer. Du vil maaskee fortælle mig, at Du elsker ham?

Margrethe. Ja! det gjør jeg.

Fruen. Og at det er din første Kjærlighed?

Margrethe. Det er det.

Fruen. Saa vær Du rolig. Det er en Børnesygdom, og Du har gaaet baade Mæslinger og Kighoste godt igjennem, saa Du slipper nok over denne.

Margrethe. O Moder! — —

Fruen. Jeg skal sige Dig, — Du er ikke fiin nok til at blive gift med en Kammerherres Søn. Du er uopdragen!

Margrethe. Hvad behager?

Fruen. Det vil sige, Du er godt nok opdragen, men der er visse Folk, som kalde gode og naturlige Børn uopdragne.

Margrethe. Jeg forstaaer Dig ikke.

Fruen. Maa jeg spørge Dig, kan Du maaskee synge italienske Roulader og franske Romancer?

Margrethe. Nei!

Fruen. Kan Du parlere Engelsk og Fransk som en Bog?

Margrethe. Nei!

Fruen. Kan Du komme stiv og stram ind i en Salon, — uden at rødme?

Margrethe. Jeg frygter — nei!

Fruen. Saa seer Du selv, Du er uopdragen.

Margrethe. Hvem forlanger da alt det af mig?

Fruen. Din kjære Onkel Carl.

Margrethe. Og Georg?

Fruen. Han er ikke et Haar bedre end sin Fader. — Nei min Pige, Du bliver hos mig! — Jeg har aldrig seet Dig bedrøvet, og Du skal heller ikke blive det, fordi jeg havde den dumme Grille.

Margrethe. Du lover meer, end Du kan holde, Moder!

Fruen. Det var som Pokker! — Alt bliver ved det Gamle. Du bliver igjen fornøiet, og dermed Basta!

Margrethe. Fornøiet? — Men Du glemmer at spørge mig. — Jeg har dog ogsaa en Villie.

Fruen. Saa? Det har jeg aldrig vidst.

Margrethe. Nei, men nu! — Jeg skal nok faae at vide, hvorledes alt dette hænger sammen, — og jeg vil reentud sige Dig — — —

Fruen. Nu kan Du strax faae det at vide. Der kommer hele Selskabet.

Margrethe. Det er godt!

Femtende Scene.

Fruen. Margrethe. Kammerherren. Onkel Hans. Georg.

Georg. Nei! Det er dog for galt. Saaledes at bagtale mig!

Margrethe. Saa det gaaer ikke Dig bedre end mig?

Georg. Du kan tænke Dig, Margrethe — — —

Margrethe. Vent lidt! (til Kammerherren) Maa jeg spørge Dig, Onkel Carl, hvem har sagt Dig, at jeg er en — uopdragen Pige, der vilde gjøre Dig Skam som din Svigerdatter?

Fruen. Det er vist uopdragent at spørge paa den Maade, — men jeg gad ogsaa nok vide det.

Kammerherren. Jeg har paa ingen Maade sagt — —

Fruen. Jo, Du har!

Kammerherren. Nu vel da! De Ytringer, jeg i den Henseende har ladet falde — —

Fruen. Det kalder Du at „lade falde"?

Kammerherren. — har jeg fra min Broder Hans.

Margrethe. Fra Onkel Hans?

Fruen. Det var ikke meer, end jeg ventede.

Georg (afsides). Hvad betyder nu det?

Margrethe (til Onkel Hans). Har Du virkelig — —?

Onkel Hans (støder hende paa Armen). Ja vist! ja vist! — Lad Du mig! — Det bliver nok godt.

Margrethe. Fy, skam Dig!

Onkel Hans (smilende). Det skal jeg!

Georg (til Fruen). Maa jeg da nu ogsaa tillade mig at spørge Dig, Tante, hvorfra Du har faaet den Tro, at jeg er — en Digter, det kan være, hvad det er, — men at jeg er en Dagdriver, en Døgenicht.

Fruen. Det kommer saamæn fra den samme, gode Kilde, — fra Onkel Hans!

Kammerherren. Hans!

Georg (til Onkel Hans). Onkel! har Du virkelig — —?

Onkel Hans (som for, sagte). Ja vist! Vær Du ganske rolig. Du skal see, jeg har spillet mine Kort fiint.

Kammerherren. Men jeg forstaaer ikke — — —

Fruen. Jeg forstaaer det meget godt —

Onkel Hans. Saa? Du er altid udspeculeret!

Fruen. Hans syntes, at vi vare altfor enige. Det var noget Nyt, og det maatte forpurres.

Margrethe (til Onkel Hans). Du, som altid har sagt, at Du holdt af mig! — og som endnu idag — — — Det havde jeg ikke troet om Dig!

Onkel Hans. Men, Herre Gud! — —

Georg. Jeg har ikke kjendt meget til Onkel Hans før, men nu kjender jeg Dig!

Onkel Hans. Naa! Ere I nu færdige? — Det er Takken, man har!

Kammerherren. Var Du ikke min Broder, vilde den Sag faae en bedrøvelig Ende.

Margrethe. Den er bedrøvelig nok.

Georg (til Onkel Hans). Og det kunne vi takke Dig for.

Onkel Hans. Maa jeg nu tale? — (bruser ud) Det var Løgn og Opdigtelse Altsammen! — Ere I saa fornøiede?

Kammerherren og Fruen. Men hvorfor?

Onkel Hans. Fordi — — det skal jeg omstændelig fortælle.

Fruen. Nei, heller kort og godt.

Onkel Hans. Som Du vil. — Det var ikke alene i Oldtiden — — (til Fruen) ja, den bryder Du dig nok ikke om?

Fruen. Nei! spring Oldtiden over.

Onkel Hans. Jeg mener, at et Ægteskab, sluttet mod Parternes Villie og uden gjensidig Tilbøielighed, er Unatur. Det er at saae Usæd i den unge Alder, og en lang Levetid er ikke nok til at rydde Ukruddet op. Det er min Mening.

Fruen. Og saa?

Onkel Hans. Da jeg nu vidste, at Georg og Margrethe ikke vilde have hinanden — —

Georg og Margrethe. Men Onkel! hvor kan Du sige — —

Onkel Hans. Jeg har det fra Børnenes egen Mund, — og det er da et godt

Sted at have det fra, skulde jeg mene. — De bade mig at hjælpe dem — det har I nok glemt — og jeg, som altid er Godmodigheden selv, gjorde, hvad jeg kunde.

Margrethe. Men Tingene have forandret sig.

Onkel Hans. Det var jo heldigt.

Georg. Vi vare blinde for vor egen Lykke.

Onkel Hans. Det sagde jeg strax.

Georg. Nu kan vi ikke leve uden hinanden.

Onkel Hans. Er det saaledes fat? Herre Gud! Saa kunde jeg jo have sparet mig den Ulejlighed at gaae her og spille Comedie paa mine gamle Dage.

Margrethe. Det kunde Du, Du gode Onkel! — Men vi ere Dig alligevel taknemmelige.

Onkel Hans. Det mærker jeg.

Kammerherren. Det forandrer hele Sagen, og jeg tager mine Ord tilbage.

Fruen. Det er godt nok Altsammen, men hvem staaer mig inde for, at den godmodige Onkel Hans ikke igjen gaaer med Rævestreger bag Øret.

Georg. Det gjør jeg!

Fruen. Det var jo en rar Cautionist!

Kammerherren (til **Margrethe**). Jeg tvivlede strax. Jeg havde jo seet din Elskværdighed og Ynde i de Dage, jeg har været her — — Du er opvoxet under din Moders Øine — — —

Fruen. Maa jeg nu være fri, Carl! Du mener dog ikke et Ord af, hvad Du siger.

Kammerherren. Paa min Ære, jeg —

Onkel Hans. Er der da Ingen, der vil tage sig af mig?

Georg. Det vil jeg! Tante siger, at jeg er en „rar" Cautionist; — det vil vel sige — en saa slet som muligt.

Fruen. Ja! Du traf det!

Georg. Dernæst, at Du har sagt, jeg er en Dagdriver o. s. v.

Fruen. Ja — der ikke kan føde Kone og Børn.

Onkel Hans. Han har da ingen Børn!

Georg. Nu skal jeg dog bevise det Modsatte.

Onkel Hans (forstrækket). Har Du Børn?

Georg. Nei vist ikke! — Jeg har endnu ikke havt Tid til at meddele den samlede Familie, at jeg er avanceret.

Fruen. Formodentlig til Kammerjunker?

Kammerherren (til **Georg**). Du skulde da ikke — —

Georg. Fra menig Soldat bliver man ikke let Kammerjunker. — Nei, jeg er avanceret til Fuldmægtig.

Margrethe. Er det muligt!

Fruen. Det er vel ogsaa en Historie.

Georg. Heldigvis kan jeg bevise det. — Jeg har min kongelige Bestalling i Lommen.

Fruen. Kongelig? — Du er altsaa ikke oppositio — nei?

Georg. Jeg? — Jeg er det loyaleste Menneske i Verden.

Kammerherren (til **Georg**). Saa gratulerer jeg Dig, min Søn!

Margrethe (til **Fruen**). Georg fortjener dog som Opreisning, at Du idetmindste lykønsker ham.

Georg. Jeg har i Grunden fortjent meget mere, Tante. — Hvis Du nu vilde — —

Fruen. Nu ja — en Fuldmægtig, det kan jeg bruge; — endskjøndt jeg ikke har Brug for den Slags Folk. Jeg skal nok styre mine Sager selv. — Men jeg kan ærgre mig over den Onkel Hans!

Onkel Hans. Skal jeg nu holde for igjen? — Siig Du heller Ja til de unge Mennesker. Saa faae ogsaa vi Gamle en glad Aften.

Fruen. Jeg bliver ved min første Beslutning. (**Fører Margrethe til Georg**) Der! — saa tag hende. Det er et godt Barn. Vær god imod hende.

Georg. Det skal jeg, Tante!

Onkel Hans. Men — ikke saa gevindt — der mangler jo endnu Beviis for, at Margrethe ikke er uopdragen.

Fruen. Hvad behager?

Margrethe. Jeg mener dog, at jeg har vist megen Takt, ved ikke at blande mig i de Ældres Discussion. Ikke sandt?

Kammerherren. Tilvisse! — meget taktfuldt.

Georg. Den Onkel Hans!

Onkel Hans. Hvad nu?

Georg. Jeg foreslaaer, at vi Alle bringe Onkel Hans vor Tak for hans gode Villie.

Fruen. Lad gaae!

Alle. Tak, Hans!

Fruen. Det var jo rigtignok en Omvei.

Georg. Men den førte til Maalet.

Onkel Hans. Man maa saa tidt i Livet gjøre Omveie, og med denne kan man vel nok bære over. Den var da ikke lang.

(D'Hrr. Skuespildirecteurer, der maatte ønske at opføre „En Omvei", bedes at henvende sig i Schubothes Boghandel.)